འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ
༼སྨད་ཆ།༽

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་གཞི་སྟོད་ལས་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་སྡེ་མན་ཆད་དང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཞུ་བ་སྤྱིར་བསྟན་གཞི་སྨད་དང་
བཅས་པ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།
SJRB-0166

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༡༩ ཟླ་གསུམ་པར་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།
༢༠༢༠ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༤ ལ་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བསྐྱར་སྒྲིག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པ།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

i

དཀར་ཆགངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས། ....viii ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད། ....x འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་གཞི་སྟོད་ལས་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་སྡེ་མན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་།...1 ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་འཆད་པ། ....1 ཤེས་བཞིན་དུ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....1 སྐྱོན་ནས་སྨྲ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ།..9 ཕྲ་མ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ།...10 སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ།..12 སྟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ།...13 འདོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ།...16 གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ།...20 མི་ཆོས་བླ་མ་བདེན་སྨྲའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....23 བཤེས་ངོར་བྱས་སོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ།.........................25 ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ལྟུང་བ་འཆད་པ།...28 ས་བོན་སྐྱེ་འཇིག་གི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....32 འཕྱ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། 45

དཀར་ཆག

ii

བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....47 གནས་མལ་མ་བསྡུས་པར་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....51 རྩྭའམ་ལོ་མའི་གདིང་བའི་མ་བསྡུས་པ་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....53 སྐྲོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....56 ཕྱིས་གནོན་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....58 རྩ་བ་འབྱུང་བ་ལ་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....60 འདེབས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....62 རིམ་པ་ལྷག་པར་རྩིག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....64 མ་བསྐོས་པར་སྟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....68 ཉི་མ་ནུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....72 ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། 73 གོས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....75 གོས་སྦྱིན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....76 དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་མགྲོན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ།..................77 དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གྲུར་འཇུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....79 དབེན་པ་ན་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....81 དབེན་པ་ན་འགྲེང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....83 དགེ་སློང་མས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....85 ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། 87

དཀར་ཆག

iii

འདུག་གནས་སུ་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....92 ལྷུང་བཟེད་དོ་གསུམ་ཙམ་ལས་ལྷག་པར་ལེན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ།.....................95 སྤངས་པ་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....96 སྤངས་པ་ལ་སྟོབས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....106 འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....107 དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....110 གསོག་འཇོག་ཏུ་བཞག་པ་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....112 བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....127 བསོད་པ་སློང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....133 སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....135 ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....138 ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་ན་འགྲེང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....140 གཅེར་བུ་ལ་སྦྱིན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....141 དམག་ལ་བལྟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....143 དམག་གི་ནང་ན་གནས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....145 དཔུང་གི་ཡན་ལག་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....146 བརྡེག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....149 གཟས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....149 གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། 150

དཀར་ཆག

iv

ཟན་གཅོད་དུ་འཇུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....152 མེ་ལ་རེག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ།..153 འདུན་པ་ཕྱིར་བསྒྱུར་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....161 བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ།......................162 སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་མི་གཏོང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....171 སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....173 བསྙིལ་བ་སྡུད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....175 ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་གྱོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....177 ལོངས་པའི་གཞིར་གཏོགས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....180 ཁྲུས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....184 དུད་འགྲོ་གསོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....186 འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....187 ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....189 ཆུ་ལ་རྩེ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....192 བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....193 དངངས་པར་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....195 སྦེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....196 གདེང་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....198 ལྷག་མས་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། 200

དཀར་ཆག

v

བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....201 རྐུན་མ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....203 ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....204 ས་རྐོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....207 མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....210 བསླབ་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་སྤོང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....212 ཉན་རྣ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....213 མི་སྨྲ་བར་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....214 མ་གུས་པའི་ཚུལ་གྱི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....216 མྱོས་འགྱུར་འཐུང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....218 དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....220 གྲོང་དུ་རྒྱུ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....222 རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ནུབ་མོ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....225 ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....230 ཁབ་རལ་འཆོས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....231 ཁྲི་རྐང་འཆོས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....233 ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....234 གདིང་བ་སོགས་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། ....235 བདེར་གཤེགས་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་དུ་བཟོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་པ། 237

དཀར་ཆག

vi

སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་སྡེ་འཆད་པ། ....239 ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་འཆད་པ། ....249 འདུལ་ཊཱིཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཞུ་བ་སྤྱིར་བསྟན་གཞི་སྨད།...254 དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་འཆད་པ། ....254 ཕམ་པའི་སྡེ་འཆད་པ། །..257
དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྡེ་འཆད་པ། 265
ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་འཆད་པ། 280
དགེ་སློང་མའི་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་འཆད་པ། 296
དགེ་སློང་མའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་འཆད་པ། ....354 དགེ་སློང་མའི་ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་འཆད་པ། ....357 ཞུ་བའི་སྐབས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། ....358 བླང་བར་བྱ་བ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པ། ....492 གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའི་གཞི་ཡོངས་སྦྱོང་འཆད་པ། ....493 དབྱར་གྱི་གཞི་འཆད་པ། ....538 དགག་དབྱེའི་གཞི་འཆད་པ། ....550 སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི་འཆད་པ། ....558 གོས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ། ....587 ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ། །...611

དཀར་ཆག

vii

སྨན་གྱི་གཞི་འཆད་པ། ....613 ལས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ། ....638 ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་འཆད་པ། ....696 དུས་དང་དུས་མིན་བསྡུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་འཆད་པ། ....749 ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པའི་གཞི་འཆད་པ། ....753 ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞི་འཆད་པ། ....758 ལས་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ།..766 འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ། ....770 རྩོད་པའི་གཞི་འཆད་པ། ....776 གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་པ། ....811 བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ....830 པར་བྱང་སྨོན་ཚིག..838

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།
ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བའམ་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི། དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་འགོ་ཙམ་ལ་ལྷོ་ཁ་མཚོ་སྣ་སྟོད་དུ་ཁྱིམ་ཚང་དབུལ་པོ་ཞིག་ཏུ་སྐུ་འཁྲུངས།༼ དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་དུ། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཁྱི་༡༣༡༠ལོའི་ཡས་མས་ཞེས་འབྱུང་།༽
ཆུང་དུས་སྣར་ཐང་གྲོང་ལྡིང་དཔོན་གྱི་སར་བ་རྫིར་བཞུགས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་
ཟངས་ཆེན་དགོན་དུ་བྲོས་ཏེ་ཟངས་ཆེན་དར་མ་བསོད་ནམས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས་ཏེ་མཚན་ལ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ཞེས་བཏགས།
སྐབས་དེའི་ལྡིང་དཔོན་གྱིས་ཆོས་རྒྱགས་འབུལ་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གནང་སྟེ་རྗེ་ཉིད་
གཉལ་བྲག་གོ་དགོན་པར་ཆོས་ཞུགས་བྱས། དེ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་སྦྱངས།
ཟངས་ཆེན་པ་བསྟེན་ཏེ་བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་དང་། འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་བཅས་
སྦྱངས་པ་མཛད་ཅིང་། ཟངས་ཆེན་པ་ལ་མཁན་པོ་ཞུས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཟངས་ཆེན་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གསན་ནས་ཉམས་སུ་བླངས།
ཟངས་ཆེན་དགོན་གྱི་གདན་སའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ནས་གཙོ་བོར་འདུལ་བའི་འཆད་ཉན་
ལེགས་པར་བསྐྱངས། བྲག་གོར་འདུ་ཁང་ཀ་བ་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དགོན་གསར་འཛུགས་གནང་།
དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ནས་དབུ་བརྩམས་ཏེ་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ལེགས་བཤད་
ཉི་མའི་འོད་ཟེར་པོད་ཆེ་བ་སྟོད་སྨད་གཉིས་དང་། མདོ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་པོད་གཅིག་བརྩམས། ཕྱིས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་རྗེ་ཤེས་རབ་བཟང་པོའི་འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ་དང་། མདོ་རྩ་མཆན་འགྲེལ་ཤིང་པར་ལ་བརྐོས་གནང་མཛད་པ་དང་། གདན་ས་སེར་འབྲས་དགའ་

ix

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡགསུམ་གྱི་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔར་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཚོར་འགྲེལ་པ་འདི་ཉིད་རྩ་འཛིན་དགོས་པའི་བཀའ་བཞིན་ཉམས་ལེན་རྒྱུན་འཇགས་སུ་བྱུང་།
འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ་དེ་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བས་འདུལ་བའི་སློབ་དེབ་ཏུ་
ཆ་འཇོག་དང་ཚད་འཛིན་བྱེད། དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་པར་སྐུ་གཤེགས། [དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་དུ། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུའི་ནང་དུ་སྐུ་གཤེགས་པར་བཤད།]
ཁོང་གི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ། མོན་གྲ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཀྲ་ཤིས་ཡིན། གསུང་རྩོམ་ལ། འདུལ་
བ་མདོ་རྩའི་འགྲེལ་པ་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ། ལམ་རིམ་བསྡུས་དོན་བཅས་བཞུགས། རྗེ་འདི་ཉིད་ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་རབས་ཉི་ཤུ་པ་ཡིན།
༢༠༡༦.༡༢.༡༥ ལ་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པས་བཏུས་བསྒྲིགས་བྱས།

x

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་ལས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་མྱོང་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་། ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།
དེང་རབས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལས་སྟབས་བདེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྟུན་ནས་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་དང་འཕྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྲུན་དང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཚབས་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསྲེས་ལྷད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་འཇོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱུ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་ཕྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུ་རྩ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ནུས་ཤིག་སྡུར་བཞིན་ཡོད།མ་ཕྱིར་ཡིག་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཅོས་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་

xi

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བལ། མ་ཕྱི་དང་པར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།
རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་ཀློག་སྐབས་ངེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་སྤྲོད་ཅུང་ཙམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་རྟགས་[ ]འདིའི་ནང་དུ་བཅུག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དཀྱུས་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཀྱུས་སུ་རྟགས་ ” འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་སའི་ཡི་གེའམ་ཚིག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དང་ཕྲད་སྦྱོར་སྟངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ “ འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་མཆན་བྲིས་མེད།
མཐའ་མཆན་ཀློག་སྐབས་དེབ་དེ་དཔེ་བསྡུར་བྱས་ཡོད་ཚེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་པར་གཞི་ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། པར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་པར་མ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། ཞོལ། སྐུ་འབུམ། བླ་བྲང་པར་མ་རྣམས། སྡེ། བཀྲ། ཞོལ། སྐུ། བླ། སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆན་གྱི་ཁྲོད་དུ་རྟགས་ཅན་ *བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ནོར་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྒྲུབས་སུ་བསྒྱུར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ -བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ཚེ་བསྒྲུབས་ཆད་པ་དང་། +བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྒྲུབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།
དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༩༨ན༥ན། བསྒབ *བསྒྲུབས སྐུ། ༡༠༣ན༦ན། བླ། ༡༡༠བ༣ན། བསྒྲུབས ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཚེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་༩༨མདུན་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༥པ་ན།བསྒབ་ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང་། *བསྒྲུབས ནི་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ནོར་བསྒབ་དེ་ཉིད་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྒྲུབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་

xii

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐུ་འབུམ་པར་མའི་ལྡེབ་གྲངས་༡༠༣མདུན་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༦པ་ན།བླ་བྲང་པར་མའི་ལྡེབ་གྲངས་༡༡༠རྒྱབ་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༣པ་ན།བསྒྲུབས་ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་སོགས་གཟིགས་ཚེ་ཀུན་ཕན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ནས་འདི་གའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་ངོ་སྤྲོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྱོགས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤུས་ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།
ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ཟླ་༠༧ཚེས་༡༥ལ།

༄༅། །འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་གཞི་སྟོད་ལས་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་སྡེ་མན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་
པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ། །

ད་ནི་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་འཆད་དེ།
འདི་ལ་བཅུ་ཚན་དགུ་ལས། བཅུ་ཚན་དང་པོའོ། །འདི་ལ་ལྟུང་བྱེད་བཅུ་ལས།

དང་པོ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
[འདི་ལ་གསུམ་ལས།] དང་པོ་སྐབས་སུ་རྫུན་གཞན་བསྟན་པ་ནི། དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་ན་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་
རྫུན་བཅུ་གཅིག་ནས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གསུངས་ཏེ། གཞི་མེད་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལུང་

རྣམ་འབྱེད་ལས་གང་ཟག་མ་དག་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ལ་ནི་གཞི་བཅུ་གཅིག་གིས་ལྟུང་བར་འགྱུར་ལ། [མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མ་ཐོས་པ་ལ་ཐོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མི་དོགས་པ་ལ་དོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མཐོང་སྟེ་བརྗེད་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཐོས་ཏེ་བརྗེད་བཞིན་ཐོས་སོ་ཟེར་བ་དང་། དོགས་ཏེ་བརྗེད་བཞིན་དུ་དོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་དོགས་ཏེ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་མི་དོགས་ཏེ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མ་ཐོས་ཀྱང་དོགས་པ་ལ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་ན་

དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར།] གང་ཟག་དག་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ལ་བཞི་བཅུས་ལྟུང་

2

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །[སྟེ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ལས་མཐོང་སྟེ་བརྗེད་བཞིན་མ་གཏོགས་པ་བཅུ་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །] ཤེས་བཞིན་རྫུན་སྨྲ་འདི་ཉིད་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དགུ་སྟེ། ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་ཆོ་ག་དང་འཚོ་བ་ཉམས་པས་སྐུར་པ་འདེབས་པའོ། །རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་བརྒྱད་དེ། ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་དང་མཐོང་ཐོས་དོགས་པས་སྐུར་པ་འདེབས་པའོ། །བདུན་ཏེ་ཉམས་པ་བཞི་དང་། མཐོང་ཐོས་དོགས་པས་སྐུར་པ་འདེབས་པའོ། །དྲུག་སྟེ། རྫུན་སྨྲ་བར་འདོད་པ་ན་རྫུན་སྨྲ་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་། རྫུན་སྨྲ་བ་ན་རྫུན་སྨྲའོ་སྙམ་པ་དང་། རྫུན་སྨྲས་པ་ན་རྫུན་སྨྲས་སོ་སྙམ་པ་དང་། མཐོང་ཐོས་དོགས་པར་རྫུན་དུ་སྨྲ་བའོ། །ལྔ་སྟེ། ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔས་སྐུར་པ་འདེབས་པའོ། །བཞི་སྟེ། ཉམས་པ་བཞིས་སྐུར་པ་འདེབས་པའོ། །གསུམ་སྟེ། མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱིས་སྐུར་པ་འདེབས་པའོ། །རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་གཉིས་ཏེ། རྫུན་སྨྲ་བ་ན་རྫུན་སྨྲའོ་སྙམ་པ་དང་། རྫུན་སྨྲས་པ་ན་རྫུན་སྨྲས་སོ་སྙམ་པའོ། །རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་རྣམ་པ་གཅིག་པུ་འབའ་ཞིག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་འབའ་ཞིག་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཊཱི་ཀ་ལས་ལན་འགའ་ནི་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ལ། ལན་འགའ་ནི་དངོས་གཞི་མཇུག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་རྫུན་སྨྲའོ་སྙམ་པ་མེད་པར་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་སྨྲས་ཟིན་པའི་མཇུག་ཏུ་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་སྨྲས་སོ་སྙམ་ན་ཚིག་སྨྲས་ཟིན་པའི་མཇུག་ཉི་ཚེ་ལ་རྫུན་དུ་འགྱུར་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཊཱི་ཀ་ལས། མཇུག་ཉི་ཚེ་ལ་ནི་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་མེད་དེ། ཚིག་ཐལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྫུན་གྱི་

ཀུན་སློང་མེད་པར་ཚིག་སྨྲས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །] ཡང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ནི་ལྔ་སྟེ། ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་རྫུན་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དང་སྦོམ་པོ་དང་ཉེས་བྱས་དང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་རྫུན་དང་ལྔའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྫུན་ལྔ་པོ་དེའི་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཕམ་པ་དང་ལྷག་མའི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་

3

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སྐབས་འདིར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སྦོམ་པོ་དང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་རྫུན་འདི་གཉིས་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཊཱི་ཀ་ལས་རྫུན་
གྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་
བག་ཙམ་གྱིས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་སྐབས་སུ། སྦོམ་པོ་དང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་རྫུན་འདི་གཉིས་བསྟན་པར་ཐལ། [འདོད་ན་གཞུང་དང་འགལ།] རྫུན་གྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྐབས་འདིར་རྫུན་འདི་གཉིས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བཞིན་གྱི་རྫུན་

བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་དང་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རྫུན་དུ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །
དེ་ལྟར་སྐབས་བསྒྲུབས་ནས། དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བའི་རྫུན་ནི། དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལ་ཞེས་ཏེ། སྦོམ་པོ་འདི་ནི་[བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་ཚེ་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་སུ་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་སྟེ།

རྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྦོམ་པོའོ་ཞེས་བཤད་སྣང་སྟེ་མི་རིགས་སོ། །] དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོ་སྟེ། [ཊཱི་ཀ་ལས་གཞན་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ནི། ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །] བསྒོ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་དགེ་འདུན་བྱེད་པས་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་བྱས་ན་བསྒོ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་སྦོམ་པོ་
འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་རྫུན་ནི་གསོ་སྦྱོང་ལ་ཅི་འདི་ལ་ཁྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དྲིས་པ་ལ་ཞེས་སོ། །འདིའི་དོན་
གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལན་གསུམ་དྲི་བའི་ཚུལ་དང་། ལན་གསུམ་དྲི་བའི་

4

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དུས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི་[སྐབས་འདིར་ཤ་ལུགས་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ་ཚིག་གི་བརྗེད་བྱང་ལས་ཅི་འདི་ལ་ཁྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་དྲིའོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ལན་གསུམ་དྲིས་པའི་གོ་ཆོད་པ་ཡིན་གྱི། ལན་གསུམ་བསྐྱར་ཏེ་དྲི་མི་དགོས་པ་བཤད་ཅེས་གསུང་ངོ་། འོན་ཀྱང་ཚིག་གི་བརྗེད་བྱང་གི་དོན་མ་

གོ་བར་ཟད་དེ།] བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་དང་ཚིག་གི་བརྗེད་བྱང་ལས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་དྲིའོ་ཞེས་སྨོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲག་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བཤད་པ་དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་དགེ་སློང་གི་འཁོར་འདི་ལྟ་བུར་ཡང་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྒྲག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
རྣམ་པར་བཤད་པ་དེ་གླེང་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཐབས་བསྟན་པའི་མཇུག་གི་ཚིག་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྒྲག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞུང་བཞིན་དུ་ལན་
གཅིག་གཉིས་བཀླགས་པ་ཡིན་གྱི་ཚིག་དེ་ལན་གསུམ་བཟླས་པར་ནི་མི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཅི་འདི་ལ་ཁྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་འདྲི་བ་ནི་ལན་གསུམ་བསྐྱར་ཏེ་དྲི་བར་བྱ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་དང་ཚིག་གི་བརྗེད་བྱང་ལས་ལན་གསུམ་དུ་དྲིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་གསུམ་ཁོ་ནར་དྲི་བར་བྱ་དགོས་པས་ལན་གསུམ་དུ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཉུང་ན་ཡང་ལ་ལས་མི་ཐོས། མང་ན་ཡང་དུས་ཡོལ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་

ལན་གསུམ་ནི་རན་པར་དགོངས་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི་འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཅི་འདི་ལ་ཁྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་འདྲི་བ་འདི་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ལས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་དེར་གོང་དུ་སྤར་ཏེ་འདྲི་བ་ཡིན་ཏེ། [དེའི་འོག་ན་གཞུང་གི་ཚིག་གི་ཚོགས་མང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་འདོན་རིང་ལ།] ལྟུང་བ་དྲན་ནས་
ཕྱིར་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་

5

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

རིགས་ཏེ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་དང་ཚིག་གི་བརྗེད་བྱང་ལས། གོང་དུ་སྤར་ཏེ་བསྒྲག་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་དགོས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་གོང་དུ་སྤར་ཏེ་མི་འདྲི་ན་ཅི་འགལ་ཏེ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་བོ། །[བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགག་དགོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཕམ་པས་མ་གོས་པ་ཙམ་དང་ཉེས་པས་གཏན་ནས་མ་གོས་པའི་རྣམ་དག་གཉིས་ལ་བརྡེག་གཟས་ལྟ་བུ་བྱས་ན། བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགག་བྱ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཀྱང་ལྟུང་བ་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །]

གསུམ་པ་ནི། མ་དག་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་ཅང་མི་སྨྲ་བས་འདའ་བར་བྱེད་ན་
ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཡིད་འབའ་ཞིག་གི་ཉེས་པ་ཉིད་དུ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་ཊཱི་

ཀ་དག་ལས་བཤད་[མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བྱེད། ངག་གིས་ཀྱང་མི་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་རེག་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། གསོ་སྦྱོང་དཔེར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་བ་ལས། གསོ་སྦྱོང་དཔེར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་སློང་གི་གསོ་སྦྱོང་ལ་ཅི་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་ལས་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་ལྟུང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཅང་མི་ཟེར་བར་འདུག་པར་བྱེད་ན་རྫུན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས།] མོད་ཀྱི། ཊཱི་ཀ་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་མ་དག་པ་ལ་དག་པ་ཉིད་དུ་ལུས་ཀྱི་རིག་
བྱེད་ཀྱིས་གོ་བར་བྱས་པས་ངག་ཏུ་སྨྲས་པའི་སེལ་བ་སྟེ་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་[ཉེས་པ་]དེ་ནི་ཉེས་བྱས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་
ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །[ཊཱི་ཀའི་ཚིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས།] འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་པའི་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་བསྡམ་བྱ་ཡིན་གྱི། བཤགས་དགོས་ཡན་ཆད་
ཀྱི་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། འདུལ་བ་བསྡུས་

6

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པ་ལས་སེམས་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་བཤགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ལྟུང་བ་ཀུན་ནས་སློང་བ་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྡམ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བསྡམ་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། འོད་ལྡན་དུ་གཏམ་གྱི་གཞི་ལུང་དུ་
དྲངས་པ་ལས། ལྟུང་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཉིད་དང་གཟུགས་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྟུང་བ་གཟུགས་ཅན་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
[ཞེས་ཟེར་ཡང་ངེས་པ་མེད་དེ། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་ལས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པར་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྔ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་མོད་ལ་སོ་སོ་ཐར་

པའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །] གཏམ་གྱི་གཞི་དང་འོད་ལྡན་ལས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་ཀྱང་ལྟུང་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དང་ངག་གིའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས།
གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་ན་བཤགས་དགོས་ཡན་ཆད་
ཀྱི་ལྟུང་བ་མི་བསྐྱེད་ན། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་ཚིག་ཏུ་ཡང་མི་སྨྲ་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་

རྩལ་ཀྱང་དགེ་སློང་མར་མི་རུང་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མའི་ཕམ་པའི་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ལ་མཐོང་ལ་བཅབས་ཏེ་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། ལུང་དེ་ཉིད་ལས་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་གང་ཞེ་ན། དགེ་སློང་གཅིག་པུ་དགོན་པ་ན་གནས་པ་ན། དེ་གསོ་སྦྱོང་ལ་སེམས་མི་བསྐྱེད། ཚིག་ཏུ་ཡང་མི་སྨྲ་བ་དེའི་ཉེས་པ་དེའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་

7

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རིགས་པས་ཀྱང་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་དང་མ་ཐོན་པ་ལ་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། སྤྱིར་ན་ལྟུང་བ་ལ་རིགས་གཉིས་ལས་མི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བ་ནི་སྲོག་གཅོད་པའི་ལྟུང་བ་ལྟ་བུའོ། །བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ལྟུང་བ་ནི་གསོ་སྦྱོང་མི་བྱེད་པའི་ལྟུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ལུང་དྲངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་བྱ་བ་
བྱེད་པའི་ལྟུང་བ་རྣམས་ལ་དགོངས་པའོ། །དེས་ན་མི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བ་བཤགས་དགོས་ཡན་ཆད་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་ན་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་རང་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བླ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །སྤྱིར་བཏང་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དམིགས་བསལ་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བསམ་པ་འབའ་ཞིག་ལས་སྦོམ་པོར་གསུངས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ་གལ་ཏེ་སྔར་ན་ནི་སྦྱོར་བ་གཞན་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། བརྙས་པ་དང་བསྐྱིས་པ་དག་ནི་མི་སྦྱིན་པར་སེམས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདི་གཉིས་ལ་ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པར་དགོས་པ་ནི་འདུལ་བའི་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བསམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཤེས་ན་ནི་དེ་ཞིག་གོ་ཞེས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་བསམ་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་ཀྱང་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་སྣང་སྟེ། དཔེར་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། དེ་གཉིས་དང་ཞེས་སོ། །འདིའི་

8

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ལ་གཉིས་ལས། བྱུང་ལ་མ་བཅས་པའི་གླེང་གཞི་ནི། སྒྲ་གཅན་ཟིན་གྱིས་ཤེས་བཞིན་དུ་རྫུན་དུ་སྨྲས་པའི་བྱུང་བ་སྟེ་བཅས་པ་མ་མཛད་དོ། །བྱུང་ལ་བཅས་པའི་གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཤཱཀྱའི་བུ་དགེ་སློང་ལག་བརྒྱུད་
ཀྱིས་ཤེས་བཞིན་དུ་རྫུན་དུ་སྨྲས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གཞན་བསླུས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རྫུན་བཞི་ལས་གཞན་པ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རྫུན་ངག་ཏུ་སྨྲས་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་སྨྲ་བའི་ཡུལ་ནི། སྔར་[ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས། བདག་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ།] མི་ཆོས་བླ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །
གང་སྨྲ་བའི་དངོས་པོ་ནི། རྫུན་བཞི་ལས་གཞན་པའི་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་དང་ཕམ་ལྷག་ཏུ་གྱུར་པ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རྫུན་དུ་སྨྲ་བའོ་ཞེས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་པའི་འདུ་ཤེས་སམ། རང་གི་གཞིའི་རྣམ་པར་མ་དོར་བའི་འཛིན་པའི་ཡིད་གཉིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་འདུ་ཤེས་
ཀྱིས་སྤྱད་ན་ཞེས་སོ། །ཀུན་སློང་ནི་[འདུ་ཤེས་སྒྱུར་ཏེ་རྫུན་དུ་སྨྲ་སྙམ་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པས། ཊཱི་
ཀ་ལས་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་རྫུན་དུ་སྨྲའོ་སྙམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་མ་བླངས་པར་རྫུན་སྨྲ་བར་མི་རིགས་པས་

ཞེས་བཤད་དོ། །] ཤེས་བཞིན་གྱིས་རྫུན་སྨྲ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་ཤེས་བཞིན་རྫུན་སྨྲ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་
ཉན་པ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དེ་གཉིས་དང་ཞེས་པ་ནས་གཞན་

9

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པའི་རྫུན་དུ་སྨྲ་བའོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཤེས་ངོར་བྱས་སོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ལ། [སྟེ་ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ནོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དང་དགེ་འདུན་ལྷག་མས་སྐུར་པ་འདེབས་པ།] སོགས་པ་དག་དང་འབྲས་ཆན་གྱིས་ཚོད་མ་འགེབས་པ་ལུས་ཀྱི་རྫུན་

ཆོས་ཅན། ཤེས་བཞིན་གྱི་རྫུན་ཡིན་པར་ཐལ། རྫུན་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་རྫུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐུར་འདེབས་དེ་རྣམས་དམིགས་བསལ་ཡིན་ལ། [ཁྱད་
པར་དུ་ཡང་།] འབྲས་ཆན་གྱིས་ཚོད་མ་འགེབས་པ་[བརྫུན།] ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་
རྫུན་གྱིས་བསྡུས་སོ། །སྨྲ་[དང་པོ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ཀུན་སློང་མེད་པས་རྫུན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར།] བཞིན་པའི་ཚེ་ཉིད་ནའང་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ། སྨྲ་འདོད་བྱུང་ན་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དེ་ཀུན་ནས་སློང་བ་ཡིན་ཏེ་རྫུན་སྨྲ་བའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །[འདིར་གཞུང་ནི་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། རྫུན་གྱི་ཚིག་སྨྲ་བ་ན་རྫུན་གྱི་ཚིག་སྨྲའོ་སྙམ་པ་དང་། སྨྲས་པའི་འོག་ཏུ་འདི་སྙམ་དུ་རྫུན་གྱི་ཚིག་སྨྲས་སོ་སྙམ་པ་དེ་གསུངས་པ་ལས། སྨྲའོ་སྙམ་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་འདིར་ཁུངས་ཡིན་ནོ། །]

ད་ནི་སྐྱོན་ནས་སྨྲ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་དགེ་སློང་
གཞན་གྱི་སྐྱོན་ནས་སྨྲས་པས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་གཞན་ལ་ཡུལ་དུས་དེ་ན་སྐྱོན་དུ་གྲགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ངག་ཏུ་སྨྲས་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་གང་གི་སྐྱོན་ནས་སྨྲ་བ་དང་། གང་སྨྲ་བའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་

10

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཆོས་དྲུག་ལྡན་ཏེ། སྔར་བྱིན་འཕྲོག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །[དགེ་སློང་གིས་
དགེ་སློང་གཞན་གྱི་སྐྱོན་དགེ་ཚུལ་ལ་སྨྲས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱོན་སྨྲའི་ཊཱི་ཀ་ལས་སྐྱོན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ལ་སྨྲས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་གྱི། དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །]

གཉིས་པ་ནི་ཡུལ་དུས་དེ་ན་སྐྱོན་དུ་གྲགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་སྟེ། རུང་བ་མ་ཡིན་པར་བསམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་སྨྲས་ནའོ་ཞེས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་སྐྱོན་ནས་སྨྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་སྐྱོན་
ནས་སྨྲ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཉན་པ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་གིའོ་ཞེས་སོ། །རུང་བ་མ་ཡིན་པར་བསམ་པ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་སྟེ་སྐྱོན་གང་ཡང་རུང་བ་སྨྲས་ནའོ། །འདི་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། རིགས་དང་བཟོ་དང་ལས་དང་ནི། །རྟགས་ནད་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་དང་། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་ནི། །སྤྱོ་བར་བྱེད་པ་ཐ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་སྦྱར་རོ། །རུང་བ་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་ལས། གཞན་ཆེ་བ་རྒྱལ་རིགས་ཉིད་དང་རིགས་བཙུན་པ་བྲམ་ཟེ་ཉིད་ཁྱོད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །ལ་སོགས་ཞེས་པས་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་བཟོ་བསླབ་
དགོས་སོ། །ལས་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་བསྡུས་སོ། །ད་ནི་ཕྲ་མ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་དགེ་སློང་

11

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

རྣམས་ལ་ཕྲ་མ་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་མཛའ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་གཞན་གཉིས་ཡན་ཆད་དབྱེ་བའི་བསམ་པས་ཕྲ་མའི་ཚིག་ངག་ཏུ་སྨྲས་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་སྔར་བཤད་པའི་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གཉིས་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་བྱེ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཕྲ་མ་བྱས་ཀྱང་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་ཕྲ་མ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་ཕྲ་མའི་ཚིག་སྨྲ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཕ་རོལ་
པོས་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཅེས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་འདི་སྐད་ཟེར་རོ་ཞེས་སྣང་ཡང་དགེ་སློང་ཞེས་པ་དང་ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་ཆད་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལྟར་ན་དགེ་སློང་གཅིག་ན་རེ་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་
ཟེར་རོ་ཞེས་སྨྲས་ནའོ་ཞེས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་གང་གིས་མིང་ནས་སྨོས་པ་དེ་ཡང་དགེ་སློང་ཉིད་ཡིན་ནའོ་ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལ་ལུང་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མིང་ནས་སྨོས་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་སྟེ་མིང་ནས་མ་སྨོས་པར་ཕྲ་མ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་ལ། [མིང་ནས་སྨོས་ཏེ་ཕྲ་མ་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་ཀྱང་མིང་ནས་མི་སྨོས་པར་རིགས་ནས་སྨོས་པའམ་རུས་ནས་སྨོས་པ་སྟེ་ཊཱི་ཀ་ལས་རྒྱལ་རིགས་སམ་བྲམ་ཟེའམ་འོད་སྲུངས་གི་རིགས་ཤིག་འདི་སྐད་ཟེར་རོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །]

ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་སྟེ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་

12

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཕྲ་མ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །[དགེ་སློང་ལ་ཕྲ་མ་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་ཀྱང་དགེ་ཚུལ་ལ་ཕྲ་མ་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་པའོ། །]

ད་ནི་སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་དགེ་སློང་དག་གི་རྩོད་པ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཞི་བར་བྱས་པ་ལ་སྐྱོ་སྔོགས་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་མཛའ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྩོད་པ་དགེ་
འདུན་གྱིས་ལེགས་པར་ཞི་བར་བྱས་པ་ལ་ངག་གིས་སྐྱོ་སྔོགས་བྱས་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གང་དག་རྩོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ལས། [ལྟུང་བྱེད་འདིའི་ཡུལ་ནི་ལྟ་བ་མཐུན་རུང་མི་མཐུན་རུང་། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །] ལྟ་བ་མཐུན་པ་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་ལྔ་ཚང་བའི་སྟེང་དུ་རྩོད་པར་བྱེད་པ་པོའི་དགེ་སློང་གཉིས་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །གཉིས་པ་གང་ལ་སྐྱོ་སྔོགས་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སློང་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྩོད་
པ་ཡིན་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱིས་ལེགས་པར་ཞི་བར་བྱས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་པ་ཉིད་དགེ་འདུན་གྱིས་ལེགས་པར་ཞི་བར་བྱས་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་
སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པའི་རྟེན་ནི་རང་ཞི་བྱེད་དེ་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གཉུག་མར་གནས་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་དང་དད་པ་འབུལ་བ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ནོ། །བསམ་

13

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱས་ཟིན་པ་དེ་ལ་སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པར་ཞུགས་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སོ། །སྐྱོ་སྔོགས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པ་ནི་འཁྲུག་ལོང་བྱེད་
པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པ་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་རྩོད་པ་ཞི་བའི་མི་རིགས་
ཀྱིས། ད་དུང་རྩོད་པའི་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་ནའོ་ཞེས་བཤད་ལ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། རྩོད་པ་འདི་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བར་མ་ཡིན་གྱིས་ཡང་ཞི་བར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་དེ་གསུངས་སོ། །སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པ་པོ་གཉུག་མར་གནས་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་དང་དད་པ་འབུལ་བ་དག་ཁོ་ན་ལ་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞིའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ད་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཞེས་ལྟ་བ་སྨྲ་བ་དང་། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པ་པོ་གློ་བུར་འོངས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་ལྟུང་བ་འབྱིན་པ་པོ་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་དག་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཁོ་ནའི་འོ། །[ལྟ་བ་སྨྲ་བ་དང་རྟེན་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་དག་ལ་ལྟུང་བྱེད་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཊཱི་ཀ་ལས་རྣལ་དུ་མ་འཕེབས་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །]

རྩོད་པ་གཞན་ཉིད་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་སློང་སྤྱི་ཞུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ་ཞེས་
གསུང་ངོ་། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞེས་པ་ནི་གཞི་རྩོད་པ་ཡིན་པ་མ་ཚང་བའོ། །

ད་ནི་སྟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་ཁྱིམ་པ་

མོ་ལ་ཆོས་བསྟན་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་དྲུག་སྡེས་ཚིགས་དྲུག་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་པ་

14

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཁྲིམས་གྲོགས་སྐྱེས་པ་མེད་པར་ཁྱིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་
ཚིགས་ལྔའམ་དྲུག་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ལ་བསྟན་པའི་ཡུལ་དང་། གང་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་། གང་དུ་བསྟན་པའི་གནས་དང་། གང་གིས་སྟོན་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། སྔར་འཁྲིག་ཚིག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྔའི་སྟེང་དུ། ཁྱིམ་པ་མོ་ཡིན་པ་སྟེ། ཁྱིམ་པ་མོ་ལ་སྟོན་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་
རབ་བྱུང་མོ་ལ་ཁྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ན། ཉེས་བྱས་སོ། །བུད་མེད་
མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བུད་མེད་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་དྲིས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བྱས་པ་དང་ཞེས་ལྟུང་མེད་དུ་གསུངས་སོ། །ངོ་མ་སྤོས་པ་སྟེ། བལ་ཁུར་བ་ལ་བཤད་པའི་གནད་
ཀྱིས་ཤེས་སོ། །[འདིར་བླ་མ་རྣམས་ནི་འདི་ལ་ཉི་མ་གཅིག་གི་དུས་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། ཉི་མ་ཐ་དད་དུ་ཚིགས་རེ་རེ་བསྟན་པ་རྣམས་སྟབས་པས་ཚིགས་དྲུག་ལས་ལྷག་ཀྱང་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །འོ་ན་ཉི་མ་གཅིག་གི་དུས་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཚན་མོ་བུད་མེད་ལ་ཚིགས་དྲུག་ལས་ལྷག་པར་ཆོས་བསྟན་ཡང་ལྟུང་བྱེད་འདི་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་ལ་ན་སྨད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞག་གཅིག་གི་དུས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཐོ་རངས་བུད་མེད་ལ་ཆོས་ཚིགས་དྲུག་ལས་ལྷག་པར་སྟོན་པ་ན། བར་སྐབས་སུ་སྐྱ་རེངས་ཤར་ཏེ་ཞག་འཕོས་ན་དེའི་ཚེ་ན་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཚིགས་དྲུག་ལས་ལྷག་པར་སྟོན་པ་དེ་ལ་ལྟུང་བྱེད་འདི་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞག་གཅིག་གི་དུས་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་སྟོན་པའི་སྦྱོར་བ་གཅིག་གི་ཚིགས་ལྔའམ་དྲུག་ལས་ལྷག་པར་ཆོས་སྟོན་པའོ་ཞེས་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་གི་སྐབས་སུ་སྦྱར་རོ། །]

15

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཉིས་པ་གང་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་བཞི་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་འམ་

དེའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་སོ་ཞེས་པ་དང་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་

བཤད་པའོ་ཞེས་སོ། །དོན་བཤད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དོན་མི་འཆད་པར་ཚིག་འདོན་པ་ཡིན་ན་ལྟུང་མེད་དུ་གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ། དུས་ཁྲིམས་འབོགས་པ་དང་ཡོན་ཆད་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚིགས་ལྔའམ་དྲུག་ལས་ལྷག་པར་ཚིགས་བཞིར་ལོངས་པ་སྟེ། ཚིགས་དྲུག་ལས་ལྷག་པར་རོ་ཞེས་པ་དང་། མ་རྣམས་ཀྱི། ཊཱི་

ཀ་ལས་ཐ་ན་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་འདོན་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་གླུ་ལེན་པ་ལ་བཤད་པའི་
གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །སྔར་ཤེས་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། སྔར་ཤེས་ཟིན་ན་ནི། སློབ་གཉེར་བསོད་པ་དང་ཞེས་ལྟུང་མེད་དུ་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་གང་དུ་བསྟན་པའི་གནས་ནི། གནས་གཅིག་ཡིན་པ་སྟེ། གནས་གཞན་དུ་ནི་སྔ་མ་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་གང་གིས་སྟོན་པའི་རྟེན་ནི། ཁྲིམས་གྲོགས་དང་མི་
ལྡན་པ་སྟེ་སྐྱེས་པ་མེད་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་ཆོས་ཚིགས་ལྔའམ་དྲུག་ལས་ལྷག་པར་སྨྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་ཚིགས་ལྔའམ་དྲུག་
ལས་ལྷག་པར་ཆོས་སྟོན་པར་ཞུགས་པའོ། །[སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་ཞེས་པས་ཉི་མ་ཐ་དད་ལ་ཚིག་ཉུང་ངུ་ཉུང་ངུ་ནས་ཆོས་འཆད་པ་དེ་སེལ་ལོ། །] མཐར་ཐུག་ནི་བུད་མེད་དེས་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་[ཚིགས་ལྔ་པ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་མདོར་བསྟན་པ་དེ་རྒྱས་པར་འཆད་

16

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
པ་ལས་ཐ་མི་དད་དེ། དཔེར་ན་ཕུང་པོ་ནི་ལྔ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རྒྱས་པར་འཆད་ན་ཐ་མི་དད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །]

མཁས་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་དྲིས་པ་ནི་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་དོན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས། སློབ་གཉེར་བསོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་ལུང་ཕོག་པའོ་ཞེས་བཤད་པས། དོན་སྔར་ནས་ཤེས་ཟིན་པ་དེ་ངེས་ཤིང་བྱང་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཁ་ཏོན་ཞུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཏོན་འདོན་པའོ་ཞེས་བཤད་པས། ཚིག་སྔར་ནས་བཟུང་ཟིན་པ་དེ་མི་བརྗེད་ཅིང་བྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚིག་ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པའོ། །དམིགས་ཀྱིས་འདྲི་བ་
ནི་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཚིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གནས་རྣམས་ངེས་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡོན་བཤད་པ་ནི་ཡོན་བསྔོ་བ་སྟེ། སྨན་གྱི་གཞིའི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཡོན་
བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོས་ཞིང་སྨོན་ལམ་[དེས་ན་ཡོན་བསྔོ་བའི་ཚིག་ཀློག་པ་ནི་ཚིག་དྲུག་ལྷག་པར་བཀླགས་ཀྱང་ལྟུང་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཆོས་འཆད་པ་ནི་ཚིག་དྲུག་ལས་ལྷག་པར་ཆོས་བཤད་ཀྱང་ལྟུང་བ་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །] འདེབས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ད་ནི་འདོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཚིག་མཉམ་དུ་ཆོས་འདོན་པར་བྱེད་པ་[ན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་སྒྲ་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེའི་གསང་ཚིག་འདོན་པར་ལྟ་བུ་གྲག་པར་གྱུར་པ།] ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ལུང་འབོགས་པ་པོ་དང་ཆོས་ལ་མ་གུས་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་དང་པོ་
ལེན་པ་དང་། འདོན་པའི་དུས་ན་རང་དབང་དུ་བརྗོད་པ་ནི་འདོན་དུ་འཇུག་པ་[པོ་སྟེ་ལུང་འབོགས་པ་པོ་]དེ་དང་ཆོས་ལ་ཡང་མ་གུས་པའི་བསམ་པ་བརྒྱུད་པ་གནས་པར་

17

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཡིན་པས་ལྟུང་བ་འདི་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ལུང་འབོགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའམ་
བསླབ་པ་བྱིན་པ་དང་དུས་མཉམ་དུའམ་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚིགས་བཞིར་ལོངས་པའམ་ཡི་གེ་འདོན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་འདོན་པའི་ཡུལ་དང་། གང་འདོན་པའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་
པའམ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཅིག་ཅར་རམ་ཞེས་
པ་དང་། སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་དང་འདོན་པའམ་དགེ་སློང་དང་འདོན་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །[དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ཕ་མ་དང་འདོན་ན་ཅིར་འགྱུར་སྙམ་ན། ཞུ་བ་ཆེ་ཤོས་ལས་ཡུལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ། བཀླགས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དེ། དངོས་གཞི་ལྟུང་མེད་ལ་དགོངས་ཏེ་ཞེས་རིགས་ཏེ། ཞུ་བ་ཆུང་ཤོས་ལས་ཡུལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ། མགྲིན་གཅིག་ཏུ་ཆོས་འདོན་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཞུ་བ་ཁ་ཅིག་ལས་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་དང་ཚིག་རེ་རེ་ནས་ཆོས་འདོན་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གཞུང་འགྲེལ་དུ་ལུང་དྲངས་སོ། །རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་དང་། ལུང་ཞུ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་དང་ཚིག་རེ་རེ་ནས་འདོན་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ། །དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་དང་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་ཚུལ་ལ་ལུང་ཞུ་བར་བྱེད་ན་ཆོས་དང་ཡི་གེ་མཉམ་དུ་འདོན་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་གིས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལས་ལུང་ནོད་པར་བྱེད་ན། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཅིག་ཅར་རམ་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྟོན་བྱེད་ཆོས་དང་ཡི་གེ་འདོན་ན་དེ་ལ་ནི། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །] བསམ་པ་[གཉིས་པ།]

ཐག་པ་ནས་སློབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་འདོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀློག་པའི་ཕྱིར་

18

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

[ཞེས་ཏེ་བསླབ་པའི་ཕྱིར།] བརྗོད་པ་ཡིན་པར་བསམས་ཏེ། ཁ་[ཚིག་སྔར་ནས་བཟུང་ཟིན་པའི།] ཏོན་ཞུ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་པ་སྦྱིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །[གསུམ་པ།] ངོ་མ་སྤོས་པ་སྟེ། བལ་འཁུར་བ་ལ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་འདོན་པ་ལ་ཡིན་གྱི་ཡི་གེ་འདོན་པ་ལ་[ངོ་སྤོས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ།] མ་ཡིན་ནོ། །[བཞི་པ་དང་ལྔ་པ།] ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ནི་སྔར་མི་ཆོས་བླ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་འདོན་པའི་དངོས་པོ་ནི་གསུམ་ལས། སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སམ་ཡི་གེ་ཡིན་པ་སྟེ། སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཞེས་སོ། །[ཡི་གེ་འདོན་པ་ལ་ཚིགས་བཞིར་ལོངས་མི་དགོས་ཀྱང་།] ཆོས་ཡིན་ན་ཚིགས་བཞིར་ལོངས་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ཡན་ཆད་མིད་པ་བསྒྲིལ་ཞིང་སྨྲ་ན་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །སྔར་ཤེས་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། [ཚིག་སྔར་ནས་གཟུང་ཟིན་པའི།] ཁ་ཏོན་ཞུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟུང་མེད་དུ་[གཞུང་ལས།] གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །
བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་དུས་མཉམ་དུའམ་མཇུག་ཐོགས་སུ་འདོན་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་སྟེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྦྱོར་བ་ནི་དུས་མཉམ་དུའམ་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་འདོན་པའི་སྦྱོར་གཅིག་གིས་ཆོས་སམ་ཡི་གེ་[གཅིག་ལྟ་བུ།] འདོན་པར་ཞུགས་པའོ། །[སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་ཞེས་པས་ཉི་མ་ཐ་དད་ལ་ཚིག་རྐང་གཉིས་གཉིས་འདོན་པ་ལྟ་བུ་སེལ།] མཐར་ཐུག་ནི་[འདིའི་མཐར་ཐུག་ནི་དོན་གོ་བ་ཡིན་ཞེས་བླ་མ་རྣམས་གསུང་ཡང་ཡི་གེ་རྐྱང་བ་འདོན་པ་ལ་ནི། དོན་གོ་བ་མེད་དེ་ཡི་གེ་སིལ་བུས་དོན་མི་སྟོན་པའི་

19

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཕྱིར་རོ། །] ཆོས་ཚིག་བཞི་བཏོན་ཟིན་པའམ་ཡི་གེ་གཅིག་ཙམ་བཏོན་ཟིན་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདིར་མུ་བཞི་སྟེ། སྟོན་བྱེད་ཡིན་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ནི་དྲང་སོང་སེར་སྐྱས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སོ། །ཆོས་ཡིན་ལ་སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་པ་
ནི། ཊཱི་ཀ་ལས་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་བྱས་པའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཞེས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུའོ། །སྟོན་བྱེད་ནི་དང་པོའི་སྟོན་པས་བཤད་པའི་བཀའ་ལུང་ངོ་། །ཆོས་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་
པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བཤད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
སྟོན་པ་བཞུགས་པའི་ཚེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བཤད་ན་ཡང་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་བྱེད་དང་ཆོས་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་འདོན་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །[སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐྱེ་རབས་ལྟ་བུ་སྟོན་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །] ཡི་གེ་ཡང་འདོན་ནའོ་ཞེས་པ་ནི། ཊཱི་ཀར་ལུང་དྲངས་པ་ལས་ཅིག་ཅར་ཡི་གེ་བརྗོད་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡི་གེ་བརྗོད་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སློབ་དཔོན་ཨ་ཞེས་འདོན་པ་ན་ཉེ་གནས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཨ་ཞེས་འདོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡི་གེ་མཉམ་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་འདོད་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཉན་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་འདོན་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཡུལ་གྱི་ཀུན་སློང་མེད་པ་དང་རྟེན་གྱི་ཀུན་སློང་མེད་པ་སྟེ་
གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

20

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ད་ནི་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི་དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་མ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པ་བསྐོས་པའི་དགོས་པ་ནི་དེས་དེའི་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་ཀྱང་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལས་ཀྱིས་བསྐོས་པས་
བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་ཅིང་གོ་བར་བྱས་པས་ངན་པ་མགོ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲེ་ཞིང་དགེ་འདུན་སྤྱི་ལ་མ་དད་པ་དེ་སྤོང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐོ་བ་ནི། བསྐོ་བའི་ཡུལ་ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྐབས་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་
ག་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི་གསོལ་གཉིས་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བའོ། །བཞི་པ་བསྐོས་པ་དེའི་
བསླབ་བྱ་ནི་ཁྱིམ་རྣམས་སུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱ་བ་སྟེ་གཞུང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཉེས་པ་གང་གིས་སུན་ཕྱུང་བའི་ཉེས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའི་ཉེས་པ་གཞན་མི་བརྗོད་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་གང་སུན་ཕྱུང་བའི་ཁྱིམ་པ་དེ་རྣམས་ལ་
བརྗོད་པར་བྱའི། །ཁྱིམ་པ་གཞན་ལ་མི་བརྗོད་དོ། །ཞུ་བ་ལས་ཉེས་པའི་མཐར་བྱ་བ་ [སྟེ་ཉེས་པ་གཞན་ལ་མི་བརྗོད་པ།] དང་། [ཁྱིམ་པའི།] རིགས་ཀྱི་མཐར་བྱ་བ་[སྟེ་ཁྱིམ་པ་གཞན་ལ་མི་

བརྗོད་པ།] ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལས་ལྷག་པར་བསྒོ་ན་[སྟེ་ཉེས་པ་དེ་ལྷག་པར་བསྒོ་བ་དང་ཁྱིམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་བསྒོ་ན།] ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་དང་ཞེས་སོ། །རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཁྱིམ་

སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱིམ་པ་དག་གོ །གནས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་

21

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་གོ །ཡོས་ཚིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐལ་བར་གྱུར་པའོ། །སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་[དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས།] བཤད་དོ། །[ཊཱི་ཀར་གཞུང་ཚིག་དེ་རྣམས་གསལ་པོ་མེད་དོ། །] དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་ནི་ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་དགེ་སློང་གཞན་གྱི་

གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ངན་པ་མགོ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲེ་བའི་སྒོ་ནས་རང་རིགས་ལ་མ་དད་པར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཡུལ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་དགེ་སློང་གཞན་གྱི་ཕམ་པའམ་

ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་བརྗོད་ཅིང་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ལ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དང་། གང་བརྗོད་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་བརྗོད་པའི་ལྟུང་བའི་བདག་པོ་དང་། གང་གི་བརྗོད་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའམ་
བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་དག་དང་ལྡན་པ་
ལའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་
ཀྱང་ངོ་ཤེས་གསུངས་པས་སོ། །སེལ་བ་དགེ་སློང་རྣམ་དག་ལ་བརྗོད་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དེ་མ་བརྗོད་ན་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

རོ། །བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་མི་ཤེས་པ་སྟེ། ཉན་པ་པོ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་བྱུང་བཅས་ཤེས་པ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དེ། རྣམ་འབྱེད་ལས་ [དགེ་སློང་འདིས་ཉེས་པ་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་པོས་]དྲིལ་བསྒྲག་པ་[ཡུལ་མི་ཀུན་གྱིས་ཐོས་པ།] ལ་ནི་

22

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

[གནས་ངན་ལེན་སྨྲས་ན་ཡང་།] ལྟུང་བ་མེད་དོ། །[དགེ་སློང་དེས་ཉེས་པ་དེ་བྱས་པར་] བདག་གིས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ་སྙམ་ནའོ་[ལྟུང་བ་མེད་དེ།]
ཞེས་གསུངས་སོ། །
འཕགས་པའི་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་སྟེ། བསྡུས་པ་ལས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ [བརྗོད་ན།] ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང་ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་གང་བརྗོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཕམ་པ་དང་ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་[གང་རུང་།] ཡིན་པ་སྟེ། ཕམ་པར་གྱུར་པ་དང་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དག་ཅེས་བཤད་དོ། །སེལ་བ་སྦོམ་པོ་དང་ལྟུང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་ཕམ་པ་དང་ལྷག་མ་འདི་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བརྗོད་པ་ནི་ཉེས་བྱས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས།] དགེ་སློང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས།
དགེ་སློང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ནོངས་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་སྨྲས་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཡིན་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཞུ་འགྲེལ་ལས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་བརྗོད་པ་ལྟུང་བའི་བདག་པོ་ནི་དགེ་སློང་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དེ་ཡང་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ཡིན་ལ། ཕམ་པའི་ལྟུང་བ་བརྗོད་པ་ལ་ནི་ཡུལ་དེ་ཕམ་པས་གོས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པས། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་གྱི།

དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཙམ་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །མཚན་མཐུན་ལྟ་མཐུན་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ནི་སྔར་[བྱིན་འཕྲོག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ།] དང་འདྲའོ། །

23

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཞི་པ་གང་གིས་བརྗོད་པའི་རྟེན་ནི། གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པ་པོར་བསྐོས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་གསོལ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བསྐོ་བ་མ་བྱས་པ་ལའོ། །དགེ་འདུན་ལ་མ་གསོལ་བའོ་ཞེས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་
གྱིས་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཉན་པ་པོ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་བ་ཤེས་ཀྱང་བཅས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་། བཅས་པ་ཤེས་ཀྱང་བྱུང་བ་མི་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་བྱུང་བ་ཤེས་ཀྱང་བཅས་པ་མི་ཤེས་པ་སྟེ། དགེ་སློང་གསལ་བ་དང་། དགེ་སློང་
གསལ་མས་མ་དད་པར་བྱས་པ་ཁྱིམ་པ་[མཉན་ཡོད་པ་]རྣམས་[ཀྱིས་བྱུང་བའི་མཐའ་རྒྱུས་ཤེས་ཀྱང་འདུལ་བའི་བཅས་པའི་རྒྱུས་མི་ཤེས་པའི་ཁྱིམ་པ་དེ་རྣམས།] ལ་བརྗོད་ན་ཡང་ལྟུང་བར་འགྱུར་ [བས་དེ་དགག་པའི་དོན་དུ་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པ་བསྐོ་དགོས།] པའི་ཕྱིར་དང་། བཅས་པ་[འདུལ་བའི་]ཤེས་ཀྱང་བྱུང་བ་མི་ཤེས་པ་སྟེ། [ཕ་རོལ་པོས་ཉེས་སྤྱོད་གང་བྱས་དེ་རྒྱུ་མིས་ཤེས་པའི་]དགེ་སློང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་བརྗོད་ན་ཡང་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ད་ནི་མི་ཆོས་བླ་མ་བདེན་སྨྲའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་ཉ་པའི་གྲོང་དུ་སྔོན་ཉ་པར་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱས་མིའི་ཆོས་བླ་མ་བདེན་པར་སྨྲས་པ་ལས་འོད་མ་ཅན་གྱི་གྲོང་དུ་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྫུན་དུ་སྨྲས་སོ་ཞེས་རང་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། [ཡོན་ཏན་སྨྲ་བ་དེ་ལ་འགྲན་ནས་སྨྲ་བར་འགྱུར་པའོ། །] གཞན་

24

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་རང་གིས་མིའི་ཆོས་བླ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྨྲ་ཡུལ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་བདེན་པར་སྨྲས་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་སྨྲ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་སྨྲ་བའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་སྟེ་[བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའམ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན་ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་བཞི།]

སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །
གང་སྨྲ་བའི་དངོས་པོ་ནི་མི་ཆོས་བླ་མའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དང་།
ད་ལྟ་བདག་ལ་ལྡན་པ་སྟེ། མི་ཆོས་བླ་མ་བརྗོད་པའི་ཞེས་པ་དང་། བདེན་པ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་རང་དོན་དུ་མི་ཆོས་བླ་མ་བདེན་པར་སྨྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་སྨྲ་བར་བྱེད་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་བདེན་པ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་སོ། །[སྔར་རྫུན་སྨྲ་ཕམ་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་སྦྱར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་ལྔ་ལས། ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། རང་གི་མི་ཆོས་བླ་མ་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའོ། །བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ་རྫུན་སྨྲ་ལས་འདིར་ནི་འདུ་ཤེས་མ་བསྒྱུར་བ་བདེན་པར་སྨྲའོ། །ལྟུང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་ཕམ་པའི་གནས་སུ་འདིར་ལྟུང་བྱེད་དང་། སྔར་སྦོམ་པོའི་གནས་སུ་འདིར་ཉེས་བྱས་སོ། །སྨྲ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་རྫུན་སྨྲའི་ཡུལ་བདེན་པ་མཐོང་མ་མཐོང་འདྲ་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་མ་རྫོགས་འདྲ་ཡང་བདེན་སྨྲ་འདི་ལ་ནི་སྨྲ་ཡུལ་དེ་

བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི།] ང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྫུན་སྨྲ་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ཡང་། ང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདེན་པར་སྨྲ་

25

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བའི་ལྟུང་བྱེད་ནི་མི་སྲིད་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་ལྟུང་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོ་དེས་ན་ལུང་ཞུ་བ་ལས་[མི་ཆོས་བླ་མ་བདེན་པར་སྨྲ་བ་ནི།] སངས་རྒྱས་དང་སྟོན་པ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པ་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འདི་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་འབྱུང་གི སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་ལྟུང་བྱེད་འདི་འབྱུང་མི་
སྲིད་དོ། །[དགྲ་བཅོམ་པ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དེས་ན་འདི་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་མི་སྲིད་དོ། །] བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་སེལ་བ་ནི། ཞུ་བ་ལས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བརྗོད་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་བརྗོད་ན་ཡང་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཁྱིམ་པའི་མདུན་དུ་ཞེས་པ་དགག་བྱ་མཐུན་པའི་བསླབ་བྱའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་གདུལ་བྱའི་དོན་ཉིད་དུ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དེ་ལྟེང་རྒྱས་འོད་
སྲུངས་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པའི་བྱུང་བའི་མཐའ་ལས་སོ། །ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་མས་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་རྫུ་འཕྲུལ་བཀག་པ་ནི། ཧ་ཅང་མི་རིགས་པས་བཀག་པ་སྟེ། [དགེ་སློང་མ་དག་གི་ང་རྒྱལ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོ་མོ་ཅག་དང་འདྲ་བ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་རྒྱགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །]

དགེ་སློང་མ་ནི་གླེང་གཞིའི་དབང་གིས་མཚོན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ངོ་། །བསླབ་བྱའི་མདོ་འདི་གཉིས་ནི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་བསྡུས་པའོ། །

ད་ནི་བཤེས་ངོར་བྱས་སོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་བརྟན་པ་ཉིད་དུའོ་ཞེས་སོ། །དངོས་གཞིའི་ལྟུང་
བ་ནི། དད་པ་ཕུལ་བ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་

26

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་བཤེས་ངོར་བྱས་སོ་ཞེས་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་དབང་བའི་རྙེད་པ་ཟས་ལས་གཞན་པ་དེ་གང་ཟག་ལ་ལོག་པར་བསྔོས་སོ་ཞེས་སྐུར་པ་བཏབ་པ་དེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ལྔ་སྟེ། དངོས་པོ་གང་ལོག་པར་བསྔོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་ལོག་པར་བསྔོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། གང་ལ་སྐུར་པ་གདབ་པའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་རྟེན་དང་། གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ལྔ་ལས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དབང་བའི་རྙེད་པ་[ཙམ་ཡིན་གྱི་ལྟུང་བྱེད་འདི་ལ་ལོག་པར་བསྔོས་པ་ནི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། ལོག་པར་
བསྔོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལོག་པར་བསྔོས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདི་ནི་ལོག་པར་མ་

བསྔོས་ཀྱང་བསྔོས་སོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་]ཡིན་པ་དང་། ཟས་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་ཟས་ཀྱི་རྙེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་གང་

ཟག་གི་རྙེད་པ་གཞན་ལ་བསྔོས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ཟས་ཀྱི་རྙེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཏེ་ཞེས་སོ། །བློ་མཐུན་བྱས་པ་དང་
འབྲེལ་བ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས་སྔར་ལེགས་པར་རུང་བ་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །[ལ་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་སྔར་ལེགས་པར་རུང་བར་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་དད་པ་ཕུལ་ནས་སོ་ཞེས་གསུངས།] གཞན་དུ་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་དེ། དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཕལ་ཆེར་རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་སོ། །
གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་ལོག་པར་བསྔོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན་

27

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་ཆོས་བླ་མའི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཐ་མ་ནི་གང་ཟག་ལ་ཞེས་འདི་ཉིད་ལས་བཤད་ཅིང་གང་ཟག་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ལས་ནི་དགེ་འདུན་གཞན་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་གང་ལ་སྐུར་པ་གདབ་པའི་ཡུལ་ནི། དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་ལོག་པར་བསྔོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ལོག་པར་
བསྔོས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའོ། །སེལ་བ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤེས་ངོར་བྱས་ཏེ་གང་ཟག་ལ་བསྔོས་པ་བདེན་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་གང་གིས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་རྟེན་ནི། བློ་མཐུན་བྱེད་པ་ལ་གཏོགས་པ་སྟེ། དད་པ་ཕུལ་བ་ལའོ་ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་དེ། དེ་སྙེད་ཀྱི་མཚང་པོ་ཆེ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང་ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། བདག་ལས་ཐ་དད་པ་དང་གསུམ་སྟེ་སྔར་མི་ཆོས་བླ་མའི་སྐབས་དང་འདྲའོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་བཤེས་ངོར་བྱས་སོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་
གྱིས་སྐུར་པ་འདེབས་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དད་པ་ཕུལ་བ་ལའོ་ཞེས་སོ། །མིང་མ་སྨོས་པར་བརྗོད་ན་ཡང་ངོ་སྟེ་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞིར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་མིང་མ་སྨོས་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་[མིང་མ་སྨོས་པར་བརྗོད་ན།] གཞི་མེད་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟུང་བ་མི་རྫོགས་ལ་སྐབས་འདིར་ནི་མིང་མ་སྨོས་ཀྱང་ལྟུང་བ་རྫོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་བཤེས་

28

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ངོར་བྱས་སོ་ཞེས་དགེ་འདུན་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ན། དགེ་སློང་བྱེ་བྲག་གི་མིང་མ་སྨོས་ཀྱང་ལྟུང་འབྱེད་འདིར་འགྱུར་བའོ། །བཤེས་ངོར་བྱས་སོ་ཞེས་དགེ་སློང་གཅིག་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་ན་ནི། འགའ་ཞིག་གིས་བཤེས་ངོར་བྱས་སོ་ཞེས་མིང་མི་སྨོས་པར་བརྗོད་ན་འདིར་ཡང་ལྟུང་བ་མི་རྫོགས་ཏེ། དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དང་།

མིང་མ་སྨོས་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་གཞི་མེད་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟུང་བ་མི་རྫོགས་པར་སྔར་གསུངས་པ་དེ་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ད་ནི་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ལྟུང་བ་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་འདུལ་བ་
ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཚིག་སྨྲས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆོས་ཁྱད་དུ་བསད་པས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་འདུལ་བའི་ཚིག་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཚིག་དགེ་སློང་གཞན་ལ་སྨྲ་ཞིང་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་འདུལ་བའི་ཚིག་ཡིན་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་རྣམ་

པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པའི་ཚིག་དེ་ལ་བརྙས་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་བརྗོད་ན་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །འདུལ་བའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ནི། བསླབ་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ལ་ཁྱད་དུ་གསད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་འོག་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་[གོ་བྱའི་ཡུལ་]ནི་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ཏེ། དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིའི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་

29

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སོ། །[དེ་ཡང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་དགེ་ཚུལ་གྱི་དྲུང་དུ་བསླབ་པ་ལ་འཕྱས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་བསླབ་པ་སྩལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསླབ་པ་ལ་འཕྱས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ། །ལྟ་བ་མཐུན་པ་དང་མཚན་མཐུན་པ་སྟེ་དགེ་སློང་གིས་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་དྲུང་དུ་བསླབ་པ་ལ་འཕྱས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ་དེ་ཡང་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ་དགེ་སློང་གིས་ལྐུག་པ་དང་གླེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསླབ་པ་ལ་འཕྱས་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་པ་དང་། དགེ་སློང་གིས་སྨྱོན་པའི་དྲུང་དུ་བསླབ་པ་འཕྱས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་སྟེ་དགེ་སློང་གིས་སྤྲུལ་པའི་དྲུང་དུ་བསླབ་པ་ལ་འཕྱས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །བདག་ལས་ཐ་དད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དོགས་ཏེ་ལུང་ལས་དགེ་སློང་གིས་དབེན་པ་ལ་མི་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསླབ་པ་ལ་འཕྱས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །]

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་པའོ། །ཀུན་སློང་ནི་འདུལ་བའི་ཚིག་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་འདུལ་བའི་
ཚིག་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཚིག་སྨྲ་བར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་འདུལ་བ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་འདུལ་བའོ། །དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚིག་སྟེ་ཚིག་དེ་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །[འདུལ་བའི་]ཚིག་དེ་ནི་ལྟུང་བ་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དེ་ཊཱི་ཀ་ལས་ཚིག་དེ་ལ་བརྙས་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་བརྗོད་ན་ཞེས་པས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཊཱི་ཀ་ལས་འདིར་བརྙས་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ལྟུང་བའི་བྱེ་བྲག་
ཏུ་ཤེས་པར་བྱའི་གདོན་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཀྱིས་ཞུགས་ན་ལྟུང་བ་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ། གདོན་པ་སྡེ་ལྔ་ལ་
ཡང་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་ཞུགས་ན་ནི་ལྟུང་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་

30

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
གྱི་གདོན་པ་སྡེ་ལྔ་ལས་ལྟུང་བྱེད་ལྔར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ན་བསླབ་པ་ཁྱད་དུ་བསད་ན་ཞེས་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ངེས་གཟུང་དུ་སྨོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་འདུལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་[འདུལ་བ་]སྤྱི་ཙམ་དུ་སྨོས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཊཱི་ཀ་ལས་[སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་]དེ་ནི་འདུལ་བ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཞེས་བཤད་ཅིང་།
ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གཞི་དག་དང་ཕྲན་ཚེགས་དག་དང་གླེང་གཞི་དག་དང་སིལ་བུ་ལ་སོགས་པ་འདོན་པ་ན་འདི་དག་བཏོན་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཊཱི་ཀ་ལས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཁུངས་སུ་དྲངས་ཏེ་དགེ་སློང་གིས་
འདུལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཅི་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ་བརྙས་ཐབས་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ནི་གླེང་གཞིའི་དབང་གིས་མཚོན་པ་སྟེ། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནི་འདིར་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཅོ་ལྔའི་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚེ་ཡིན་པ་དང་། འདུལ་བ་སྡེ་བཞིའི་ནང་ནས་བྱུང་བའི་ཚིག་ཡིན་པ་དང་འདི་ལྟ་བུའི་ཚིག་ཆུང་ངུ་ཅི་དགོས་ཞེས་ཚིག་ཏུ་སྨྲས་པ་དང་། ཡན་ལག་འདི་གསུམ་ལྡན་ན་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་བཤད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ངོ་། །ཁྱད་དུ་གསོད་པ་འོག་མའི་ཊཱི་ཀ་ལས་གསོ་སྦྱོང་གི་ལས་ཀྱི་ཚེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ན་བསླབ་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི། དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་བརྗོད་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་
འགྱུར་བའོ་ཞེས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཁྱད་དུ་གསོད་

31

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པ་གོང་མའི་སྐབས་འདིར་ཡང་སྦྱར་ཞེས་བླ་མ་རྣམས་གསུང་ཡང་། ཁྱད་དུ་གསོད་པ་གོང་འོག་འདི་གཉིས་འདུལ་བ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་[འདུལ་བ་དང་ལྡན་པ་གང་ཇི་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ།] བརྙས་ཐབས་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་འདིར་མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་གནས་དང་ཚེས་གྲངས་ངེས་པ་ཅན་མ་གསུངས་པར་འདུལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་

ཚེས་བཅུ་གསུམ་དང་བཅུ་བཞི་ལྟ་བུ་ལ་འདུལ་བ་ཁྱད་དུ་བསད་ན་ལྟུང་བྱེད་མི་སྐྱེ་བར་འཆད་པ་དེ་མི་རིགས་པར་སེམས་སོ། །[དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་བཀག་པ་དང་འབྲུ་རློན་པ་ལེན་པ་བཀག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་ཀྱང་འདུལ་བར་གཏོགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཁྱད་དུ་བསད་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་འདུལ་བ་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྡེ་དག་འདོན་ན་འདི་དག་བཏོན་

པས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པའི།] མདོ་སྡེ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཞེས་པ་ཊཱི་ཀ་ལས་འདུལ་བ་དང་ལྡན་པ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་དང་འབྲུ་རློན་པ་
ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་པ་མདོ་སྡེར་གཏོགས་པའི་བརྗོད་པ་གཞན་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །མངོན་པ་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ཅིར་འགྱུར་ན་ཊཱི་ཀ་

ལས་ཆོས་མངོན་པ་ནི་འདུལ་བ་དང་མདོ་སྡེ་དག་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཤད་པས། ལྟུང་བྱེད་དང་ཉེས་བྱས་ཅི་རིགས་པ་བསྐྱེད་དོ། །[འདུལ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་མངོན་པ་ཁྱད་དུ་བསད་ན་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་མངོན་པ་ཁྱད་དུ་བསད་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ཡང་དེར་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་ལ། མདོ་སྡེའི་གཏན་འབེབས་ལྟ་བུ་དང་མདོ་སྡེ་རྣམས་པར་འཆད་པ་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །]

32

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ད་ནི་ས་བོན་སྐྱེ་འཇིག་གི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
གནང་བའི་བསླབ་བྱ་ནི། ལག་གི་བླས་མཆོད་རྟེན་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཞེས་པ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མཆོད་རྟེན་གྱིའམ་ཆོས་ཀྱིའམ་དགེ་འདུན་གྱི་ཞེས་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ག་གསུངས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་མཆོད་རྟེན་སྨོས་པས་ཆོས་དཀོན་
མཆོག་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ། མཆོད་རྟེན་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །[སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། མཆོད་རྟེན་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །] དྲི་དང་བདུག་པའི་ཁྱད་པར་ནི་མ་བསྲེགས་པར་དྲི་ཞིམ་པོ་འབྱུང་བ་དང་བསྲེགས་པས་དྲི་ཞིམ་པོ་འབྱུང་བ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཤིང་ལྗོན་པ་འདིས་མཆོད་རྟེན་གྱིའམ་ཆོས་ཀྱིའམ་དགེ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
ཟུར་གྱིས་བསྒོ་སྟེ་གཅོད་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཅོད་པ་དང་། ས་བརྐོ་མེ་རེག་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། རུང་བ་གྱིས་

ཤིག་ཅེས་ཟུར་གྱིས་བསྒོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཁུངས་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །རྨི་ལམ་

དུའམ་མངོན་སུམ་དུ་ཤིང་ལྗོན་པ་དེ་ལ་མེ་འབྱུང་བའམ་ཁྲག་འཛག་པའམ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །མི་གཏོང་ན་བཅད་པར་མི་བྱ་ཞེས་ཏེ་རྐུ་སེམས་མེད་ན་ཉེས་པ་འདི་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། སྐུ་སེམས་ཡོད་ན་ནི་[མི་མ་ཡིན་ལ་འཕྲོགས་པ་ལ་སོགས་པ།] གཞི་ཇི་ལྟ་བའི་
ལྟུང་བའོ། །ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་ནི། ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་རྩ་སྔོན་པོ་བརྔ་ཞིང་རྔར་འཇུག་པ་ལས་ས་བོན་དང་སྐྱེ་བ་འཇིག་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྲོག་ཆགས་ལ་

33

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ས་བོན་ནམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་བ་རུང་བའི་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཉམས་འདུན་གྱིས་རང་ངམ་བསྐོས་པས་ཉམས་པར་བྱས་
པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ནི། ས་བོན་ལྔ་ལས་གང་ཡང་རུང་བའམ། [ནང་གི་སྐྱེ་བ་སྐྲ་སྤུ་སེན་མོ་ལས་གཞན།] ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་བ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་དང་། མ་ཉམས་པ་ཡིན་པ་དང་། རུང་བའི་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་གསུམ་སྟེ། ས་བོན་དང་ཁྱིའུ་ཁ་ཐོན་པ་ཞེས་པ་དང་། མ་ཉམས་པ་ཉིད་ལའོ། །རུང་བར་མ་བྱས་པ་དག་གིའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཅོད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་བཞི་སྟེ། ས་འབུས་པ་དང་ཤ་མོ་དང་ཞེས་སྐྱེ་བ་མ་རྫོགས་པ་འཇིག་པ་ལ་ན་སྨད་དུ་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་མ་འཁྲུལ་པའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་ས་བོན་ནམ་སྐྱེ་བ་ཉམས་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་ངམ་བསྐོས་པས་ས་བོན་ནམ་སྐྱེ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། རང་
ངམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རུང་ངོ་ཞེས་སོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཉམས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཉམས་
པར་གྱུར་པ་ན་དངོས་གཞི་དག་གོ་ཞེས་སོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སོ། །ས་བོན་དང་ཞེས་སྨོས་ན་ས་
བོན་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣམ་འབྱེད་ལས་ས་བོན་ལྔ་སྟེ། རྩ་བའི་ས་བོན་དང་། [ནི་གླ་སྒང་དང་ཤུ་དག་ཡུ་ང་དང་སྒེའུ་ཤེར་དང་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ།] སྡོང་པོའི་ས་བོན་དང་། [ནི་ཤིང་ཀན་ཙ་ན་དང་ཀ་པའི་ལ་དང་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ།] ཐོག་གུའི་ས་བོན་ནི་[གོ་སྙོད་ལྟ་བུ་སྟེ་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས། ཐོག་གུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་མོའི་ཞེས་བཤད་དོ། །རྣམ་འབྱེད་ལས་ཐོག་གུའི་ས་བོན་ནི་བུ་རམ་ཤིང་

དང་སྨྱིག་མ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ།] དང་། འགས་པའི་ས་བོན་དང་། [ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་

34

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
ཨ་ན་ཙ་ཀ་དང་བ་རྫ་ཀ་ལ་སོགས་པ། འབྲས་བུ་འབྲུའི་སྣོད་བཀས་པ་ལས་ས་བོན་བྱུང་བ་ནི་ཀས་པའི་ས་བོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པར་འགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚལ་པའོ་ཞེས་སོ། །] ས་

བོན་གྱི་ས་བོན་ཉིད་ནི་ལྔ་[འབྲས་ས་ལུ་དང་ནས་དང་གྲོ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས། ས་བོན་གྱི་ས་བོན་ནི་འབྲུའི་ས་བོན་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །]

པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །[ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྩ་བའི་ས་བོན་གང་ཞེ་ན་རྩ་བ་བཏབ་པ་ལས་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །སྡོང་བུའི་ས་བོན་ནི་སྡོང་བུ་བཏབ་པ་ལས་སྡོང་བུ་ཉིད་བསྐྱེད་པའོ། །ཐེའུའི་ས་བོན་ནི་ཐེའུ་བཏབ་པ་ལས་ཐེའུ་ཉིད་བསྐྱེད་པའོ། །འགས་པའི་ས་བོན་ནི་འགས་པ་བཏབ་པ་ལས་འགས་པ་ཉིད་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་བོན་གྱི་

ས་བོ་ནི་ས་བོན་བཏབ་པ་ལས་ས་བོན་སྐྱེ་བའོ། །] འོ་ན་ལ་ཕུག་དང་ཉུག་མ་འཇིག་པར་བྱེད་ན་ས་བོན་འཇོམས་པའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད་ཅེ་ན། [ཤ་ལུགས།] ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལ་གཞི་དང་ཉུང་གཞི་ནི་ནས་དང་འདྲ་ཡང་། ལ་ཕུག་དང་ཉུང་མ་ནི་ལྗང་བུ་དང་འདྲ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་འཇིག་པར་བྱེད་ཀྱང་ས་བོན་འཇོམས་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་[གནས་སྐབས་ལྗང་བུ་འཇོམས་པ་བཞིན།] ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་[རྒྱ་འདུལ་འཛིན་གྱི་ཞལ་ནས།] ནི་སྠབི་ར་བྱུང་བ་དང་འགལ་ལ། [སྠབི་ར་ཞེས་པ་ནི་གནས་བརྟན་ཏེ། བལ་ཡུལ་གྱི་གནས་བརྟན་འོན་པའི་དྲུང་དུ་ཞང་ཞུང་རྒྱལ་ཤས་ཉུང་མ་གསིལ་བ་ན། གནས་བརྟན་དེ་ན་རེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ས་བོན་འཇོམས་པའི་ཉེས་པ་འོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་སྐད། དགེ་སློང་གིས་ཉུང་མ་མི་གསིལ་བ་དེ་རྒྱ་གར་ནས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་པའོ། །] ལ་

ཕུག་དང་ཉུང་མ་ཡང་རྩ་བའི་ས་བོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། རྩ་བའི་ས་བོན་གང་ཞེ་ན་རྩ་བ་བཏབ་པ་ལས་རྩ་བ་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཉུང་མ་ནི་ལྗང་བུ་དང་འདྲ་སྟེ་ཉིད་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལ་ཕུག་དང་ཉུང་མ་ཡང་རྩ་བ་བཏབ་པ་ལས་རྩ་བ་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་[ལ་ཕུག་དང་ཉུང་མ་]འདིར་རྩ་བའི་གནས་སྐབས་དང་འབྲས་

35

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བུའི་གནས་སྐབས་གཉིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། རྩ་བའི་ས་བོན་དང་ས་བོན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་ནོ། །ཁྱིའུ་ཁ་ཐོན་པ་ནི་སའི་འོག་ནས་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་རྩོམ་པ་སྟེ། ཅུང་ཟད་ཐོན་པའོ། །ཐ་ན་ས་འོག་གི་རྩ་རྒྱུན་ཕྲ་མོ། [སྤུ་འདྲ་བ།] དང་ཡན་ཆད་ཅེས་པ་ནི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉམས་པར་བྱེད་ན་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུན་ཕྲ་མོ་བཅད་ན་ཉེས་བྱས་དང་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅད་ན་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཤིང་ལྗོན་པའི་རྩ་རྒྱུན་[ནི་རྩ་བའི་རྒྱུན་ཕྲ་མོའོ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤད།]
འབྱིན་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཤིང་ལྗོན་པའི་རྩ་བ་འབྱིན་པར་བྱེད་ན་
ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །
རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཉ་ལྕིབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆུ་ན་འཕྱོ་བའི་རྫས་སོ། །ཉ་ཚང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉ་ལྕིབས་དང་འདྲ་བ་ཆུའི་རྩྭའོ། །[ཉ་ལྕིབས་དང་ཉ་ཚང་།] དེ་གཉིས་ནི་སྲོག་ཆུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་ཆུ་ནས་བཏོན་ན་འཇིག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཆུ་ནས་བཏོན་པ་ནི་བཏོན་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་སྐྱེ་བ་འཇིག་པའི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་དོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །] འོ་ན་ཞུ་བ་ཆེ་ཤོས་ལས་དགེ་སློང་གིས་འདམ་རྫབ་ནས་ཉ་ལྕིབས་ཕྱུང་སྟེ་ཐང་ལ་བོར་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་པ་དང་། མའི་སོ་སོ་ཐར་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། ཉ་ལྕིབས་བཏོན་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཉ་ཚང་འབྱིན་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་བརྗོད་དེ། མཐར་ཐུག་གྲུབ་དུས་ན་ནི། ཞུ་ཆུང་ལས་དགེ་སློང་གིས་འདམ་རྫབ་ནས་ཉ་ལྕིབས་ཕྱུང་སྟེ་ཐང་ལ་བོར་ན་ཅིར་

36

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འགྱུར། ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་ལ། དགེ་སློང་གི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་གིས་ཉ་ལྕིབས་དང་ཉ་ཚང་ཆུ་ནས་སྐམ་ལ་འདོན་པར་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། ཉ་ལྕིབས་ཆུ་ནས་བཏོན་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚིག་གུ་མ་བཅོམ་པར་ཞེས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་སེལ་བ་སྟེ། ཞུ་འགྲེལ་ལས་ཚིག་གུ་མ་བཅོམ་པར་རིལ་མིད་བགྱིད་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ས་བོན་ཉམས་པར་འདུན་པས་ས་བོན་ཉམས་ཏེ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ནི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །རིལ་མིད་བྱེད་པ་འདི་ལ་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ནི་ས་བོན་ཉམས་འདུན་མེད་པར་ལྟོར་གཞུག་པ་ཙམ་གྱི་བློས་ལྟོར་མིད་ན་བསླབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཉིད་ཡིན་གྱི། ས་

བོན་ཉམས་པར་འདུན་པས་ལྟོར་མིད་པས་ས་བོན་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཤིང་ལྗོན་པ་གཅོད་ན་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཞུ་བ་[ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་།] མང་ཤོས་ལས་དགེ་སློང་གིས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཤིང་བཀུམ་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཞུ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས་དགེ་སློང་གིས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཤིང་ལྗོན་པ་འགུམ་པར་མོས་པར་བགྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར། ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་དང་ཞུ་འགྲེལ་དང་གསུམ་གས་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་
ལུང་དྲངས་པ་དེ་དག་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
[ཞུ་ཊཱིཀ་མི་འཐད་དེ།] ས་བོན་ལ་ས་བོན་གཞན་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་སློང་སྤྱི་

37

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ཞུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཤུན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་ཤུན་རྙི་བའོ། །ཕྲི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནང་ཕྲི་སྲ་བའོ་ཞེས་[དུ་ལྷས་]བཤད་
དོ། །ཤུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་ཤུན་པ་དང་ཕྲི་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་རྩ་བར་གྱུར་པ་སྟེ་[ཤུན་པ་དང་ཕྲི་]དེ་དག་གི་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་ཤིང་སྡོང་པོ་དངོས་ཀྱི་རང་

བཞིན་ལས་མཚམས་མ་བྱེ་བ་མ་བྲལ་བ་དང་། འདབ་མ་སྐྱ་བོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རྩ་བར་གྱུར་པ་སྟེ་[འདབ་མ་སྐྱ་བོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས།] རྩ་བ་དངོས་ཀྱི་རང་

བཞིན་ལས་མཚམས་མ་ཕྱེ་མ་བྲལ་བ་དེ་ནི་ཕྱེད་ཤི་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །
[དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མཚམས་མ་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤུན་པ་དང་ཕྲི་དང་འདབ་མ་སྐྱ་བོ་ལ་སོགས་

པ་སྟེ་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་རྩ་བ་ལས་ཕྲལ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །] ས་འབུས་པ་དང་ཞེས་པ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཕ་བ་དགོད་གོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་གཞན་ལས་ཚ་སྒོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་ཚོས་པ་འབུས་པའོ། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །[རྣམ་འབྱེད།] འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། ཤ་བལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་དྲེག་སྟེ་ས་ཞག་ལ་སོགས་པ་སྟེང་སྔོ་བ་དང་ཤ་བ་ལ་ཆགས་པ་དག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །[འུ་ཤའི་]འུ་ཤའི་ཁུ་ཚན་ནི་སྲན་ཆུང་གི་ཁུ་བ་ཡིན་ཞེས་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།] ཁུ་ཚན་ནི། [ཤ་བཙོས་པའི་ཁུ་བ་ཚན་མོ་སྟེའུ་ཤ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི།] ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཤ་ཁུ་དང་ཞེས་གསུངས་ལ། སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ། འུ་ཤ་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཅུད་དང་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་ཏེ། བཅུད་དང་ཞེས་པ་བཅུད་ཤའི་ཁུ་བ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སེལ་བ་ནི་ས་བོན་གྱི་ཆོས་མེད་པ་ཞེས་སོ། །སྐབས་
འདིར་རུང་བའི་སྤྱི་དོན་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་རུང་བའི་དབྱེ་བ་ནི། རུང་བ་དགུ་སྟེ། མེས་

38

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རེག་པ་ལ་སོགས་པ་དགུ་གཞུང་ན་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་བསྡུ་བ་ནི་རུང་བ་དགུ་པོ་དེ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་རུང་བ་དང་ས་བོན་གྱི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཕྱུང་བཅད་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་བདུན་ནོ། །
འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཕྱུང་བཅད་གཉིས་པོ་ཡང་ས་བོན་གྱི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ཕྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལ་ཕུག་ལ་སོགས་པ་རྩ་ཐོན་དུ་ཕྱུང་བ་ལྟ་བུ་དག་སྟེ་དེ་ནི་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་རུང་བར་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་སོ། །བཅད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྕང་མ་ལ་སོགས་པའི་ཡལ་ག་བཅད་ཟིན་པ་དེ་ལ་སོ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་བརྟག་པ་གཞན་གྱིས་རུང་བར་བྱ་བ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཤད་པས་
ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཊཱི་ཀ་ལས་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱུང་བཅད་སྐྱེ་བའི་
རུང་བ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བའི་རུང་བ་གཞན་མི་དགོས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཕྱུང་བཅད་ས་བོན་
གྱི་རུང་བ་ཡིན་ན་ནི། གནོད་བྱེད་འདི་སྐད་དུ། རྩ་བའི་ས་བོན་དང་སྡོང་པོའི་ས་བོན་ཕྱུང་བཅད་བྱས་པ་དེ། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་
འཇོམས་པའི་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་སེལ་བ་ཞུགས་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་རུང་བ་དང་

ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་ཕྱུང་བཅད་ས་བོན་གྱི་རུང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་བུད་དོ། །འདོད་ན་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ས་བོན་གྱི་རིགས་ལྔ་པོ་བཏུན་ཁུང་དུ་བརྡུང་བ་དང་། མེ་ཐབ་དང་ཞུགས་གླིང་དང་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འབབ་ཆུ་ཆེན་པོ་ལ་ཉམས་པར་བྱས་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྩ་བ་མ་ཕྱུང་བ་དང་སྡོང་བུ་མ་བཅད་པ་ནི་རླུང་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པས་ས་བོན་ཉམས་པར་མི་ནུས་ལ། ཕྱུང་བཅད་བྱས་པའི་ས་བོན་རླུང་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇོག་

39

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པར་བྱེད་ན་ཡང་། ས་བོན་གྱི་རུང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་འཇོམས་པའི་ལྟུང་
བ་བསྐྱེད་པ་ལ་སེལ་བ་ཞུགས་པར་ཐལ། མདོ་ལས། རླུང་དང་ཉི་མ་ལ་འཇོག་པས་ཀྱང་ངོ་། །ས་གཞི་སྐམ་པོར་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །སྔར་སྠ་བི་རའི་བྱུང་བ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་རུང་བ་བྱ་སྙམ་པའི་བསམ་པས་ཕྱུང་བཅད་བྱས་ན་ནི་ཕྱུང་
བཅད་ས་བོན་གྱི་ཡང་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། སེན་མོས་རྨ་བྱུང་བ་ཙམ་ཡང་ས་བོན་གྱི་རུང་བ་ཡིན་ན་རྩ་བ་རྩ་ཐོན་དུ་ཕྱུང་བ་དང་སྡོང་བུ་དུམ་བུར་བཅད་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་གསུང་ངོ་། །
གསུམ་པ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་[ས་བོན་ལ་མེས་རེག་པ་ལྟ་
བུ་མཚན་གཞི། སྐབས་འདིའི་ལྟུང་བ་འགེག་བྱེད་ཀྱི་རུང་བའི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།] ས་བོན་ནམ་སྐྱེ་བ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཆོས་ཡོད་པ་ལ་རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པའི་
[ཞེས་པ་རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་རྐྱེན་དང་ལྡན་པ་ཕོངས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གཅོད་པ་གནང་བ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་བཅད་དོ། །]

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱིས་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་མེད་ཀྱི་བཅས་པའི་ས་མཚམས་
འཛིན་བྱེད་ཉིད་ཡིན་པའོ། །བཞི་པ་རུང་བའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ས་བོན་ནམ་སྐྱེ་བ་མ་ཉམས་ཀྱང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱིས་གཞོམ་དུ་རུང་བས་ན་རུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལྔ་པ་རུང་
བར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ། གཉིས་ལས་དང་པོ་རུང་བ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་ས་བོན་སྐེ་འཇིག་གི་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བརྒྱུད་པའི་དགོས་པ་བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་གཞི་གང་ལ་རུང་བ་བྱ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་བའམ་ས་བོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན། མ་ཉམས་པ་ཡིན། རུང་བར་བྱས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རུང་བའི་

40

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རུང་བ་བྱས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

རུང་བའི་ཆོ་ག་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་རུང་བ་བྱ་བ་ནི། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་བྱ་སྟེ། རུང་བ་བྱ་བར་གཞི་གྲུབ་ཅིང་། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱིས་བྱ་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དགེ་སློང་གིས་
རུང་བ་དག་བྱས་པ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་སློང་གིས་མེས་རུང་བ་བྱས་ན་ས་བོན་འཇོམས་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཁེགས་ཀྱང་། དགེ་སློང་གིས་བརྗེན་པ་བཙོས་པའི་ཉེས་པར་ནི་འགྱུར་བའོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །]
གསུམ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རུང་བ་བྱ་བ་ནི། མེས་རུང་བ་ནི་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་

བྱར་རུང་ལ། རུང་བ་གཞན་རྣམས་ནི་སོ་སོ་ལ་རེ་རེ་ནས་བྱ་སྟེ། མེས་རུང་བར་བྱ་བ་ལ་སྤྱིའི་ཚོམ་ནི་གཙོ་ཆེར་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས་ལ་མེ་ནི་ནུས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་ལས་མེས་རེག་པའི་ཕྱིར་བཀྲ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་གྱི་ཐ་སྙད་

ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །རུང་བ་གཞན་སོ་སོ་ནས་བྱ་བའི་གཞུང་ནི། རྣམ་འབྱེད་ལས་མཚོན་དང་སེན་མོས་ནི་རེ་རེ་ནས་སོ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་རུང་བར་བྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ནི། རྙིས་པ་མ་གཏོགས་པ་ལ་དགོས་ཏེ། བརྟག་པའི་ཆོ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རེག་པའི་ཁྱད་པར་དང་ནེ་ཚོ་དག་གིས་ཞེས་སྒྲའི་ཁྱད་པར་སྨོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཀས་པའི་རུང་བ་ལ་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་

ལས། [བལ་པོ་སིའུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ།] རང་གས་པ་ཉིད་ནི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཆོ་ག་གཞན་ལ་ཀུན་སློང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་རུང་བར་བྱས་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི་[མེས་འཚིག་པ་ལྟ་བུ།] ས་

41

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བོན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་[ན་རུང་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།] དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་[སྒོག་པ་ལ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ།] དང་། གཞི་ཆོས་མི་ལྡན་དུ་གྱུར་པ[ན་རུང་བ་ཞིག་སྟེ་གསོག་འཇོག་གི་ཊཱི་ཀ་ལས་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་ཞག་ལོན་ཞིག་པར་གསུངས་པའི་གནད་དེ།] འོ། །ཁ་ཅིག་[ཀླུགས་དཀར་] ན་རེ་ཞག་ལོན་ན་ཡང་རུང་བ་འཇིག་སྟེ། དགེ་སློང་མའི་འདུན་པ་ཞག་ལོན་ན་འཇིག་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །རུང་ཆུ་བཏབ་པ་ཞག་ལོན་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ས་བོན་གྱི་ཆོས་མེད་པ་ནི་ས་བོན་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་[མ་སྨིན་པའི་སྲུས་ཕྲ་བ་ལྟ་བུ།] དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཊཱི་ཀ་ལས་[ག་གོན་ཞེས་པ་ནི་ཉུང་མ་སྟེ། དེ་ལ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་ག་གོན་ཟེར་རོ། །] ག་གོན་ལ་སོགས་པ་ས་བོན་དུ་མ་རེད་པ་ཉིད་དག་ལྟ་བུའོ་[ས་བོན་དུ་མ་རེད་པ་ནི་རྩ་བ་ཕྲ་མོ་ལྟ་བུ།] ཞེས་སོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རུང་བ་ལྔ་པོ་ཕྱུང་བ་དང་བཀྲུམ་པ་དང་བཀས་པ་དང་བཅད་པ་དང་ས་བོན་གྱི་ཆོས་མེད་པ་ཉིད་ནི་ལྔ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
རུང་བ་ལྔ་པ་[ས་བོན་གྱི་ཆོས་མེད་པ།] འདི་ནི་ས་བོན་གྱི་རུང་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རུང་བའི་མིང་བཏགས་ཀྱང་ས་བོན་ཡིན་པར་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞུ་བ་

ལས་ཀྱང་དགེ་སློང་གིས་རུང་བར་མ་བགྱིས་པའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་ས་བོན་དུ་མ་རེད་པ་དག་ལ་ས་བོན་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རུང་བ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་དགུ་སྟེ། མེས་རེག་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ཕྱུང་བ་དང་ཞེས་པ་ལ་ཕྱུང་བཅད་སྐྱེ་བའི་རུང་བ་ཡིན་པས་རྩ་བ་དང་སྡོང་བུ་ཕྱུང་བཅད་བྱས་པ་དེའི་རླན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གནས་
ཀྱང་དེ་བཅད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་བཅད་པའི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཕྱིས་ལོ་མ་སྐྱེས་པའི་རུང་བ་ནི་

42

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ས་བོན་གྱི་རིགས་ལྔ་ལས་[རྩ་བའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ལ།] རུང་བར་བྱས་ཀྱང་སའི་ནང་དུ་བཞག་གམ་སྣོད་
ཀྱི་ནང་དུ་བཞག་གམ་གདང་ཤིང་ལ་བཀལ་ཀྱང་རུང་སྟེ་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཆུད་བསན་ན་ཅིར་འགྱུར། ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྒོག་པ་གདང་ལ་གཟར་བ་གཅོད་ནའང་གཅོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་བོ། །འདི་ལ་རླངས་པ་ནི་ཞེས་པ་མེ་དང་འབྲེལ་བའི་རླངས་པས་བདུག་ན་རུང་བའི་གོ་ཆོད་པ་སྟེ། ཕྲན་ཚེགས་ལས་ས་བོན་གྱི་རིགས་མེས་ཚོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པས། དེའི་ཕྱིར་རླངས་པས་

བརླན་ཏེ་བཟའ་བར་རྗེས་སུ་གནང་ཞེས་སོ། །ལུང་དེ་ནི་རླངས་པས་བདུག་ན་རུང་བའི་གོ་ཆོད་པ་དང་ས་བོན་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་དང་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །སྨན་གསུམ་ལ་རུང་ཆུ་གདབ་པ་ནི་ཞག་བདུན་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རུང་ཆུ་བཏབ་པའི་དགོས་པ་ནི། དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་རུང་ཆུ་མ་བཏབ་པའི་ཉེས་བྱས་མི་འབྱུང་བ་དང་། བརྒྱུད་པའི་དགོས་པ་ཕྱི་དྲོ་དང་མཚན་མོ་ལོངས་སྤྱད་དུ་རུང་མི་རུང་གི་བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་གཞི་གང་[དངོས་པོ་ཆོས་བཞི་ལྡན་གཅིག་སྟེ།] ལ་རུང་ཆུ་གདབ་པ་ནི། དང་པོ་སྨན་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དུས་སུ་རུང་བ་ནི་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པས་ཕྱི་དྲོ་དང་མཚན་མོ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ་མི་རུང་བ་ཆང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཀག་པས་རུང་ཆུའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཕྱི་དྲོའམ་མཚན་མོ་སྐྱ་རེངས་འཆར་ཀ་
ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚེ་ན་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ན། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་

43

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཟས་སུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་བཅས་པའི་ས་མཚམས་འཛིན་པའི་ཆོ་ག་དོན་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྔར་རུང་ཆུ་བཏབ་ཟིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྔར་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་བྱིན་གྱིས་རློབ་ན་
ཚགས་ཀྱིས་བཙག་པའི་ཆོ་ག་རྫོགས་པ་ལ་རུང་ཆུ་གདབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཆོ་གའི་གོ་རིམ་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །[ཁོལ་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་རུང་ཆུ་གདབ་སྟེ། ཇོ་བོ་རྗེའི་ཞལ་ནས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་
རེག་བྱ་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པས་ཁོལ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་རུང་ཆུ་གདབ་དགོས་གསུང་ངོ་། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་གིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། མི་རུང་བ་དང་དུས་རུང་དང་། །ཁོལ་བ་དག་གི་གནས་སྐབས་སུ། །རུང་ཆུ་འཇུག་པའི་སྐབས་མིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་བུ་རམ་ཡང་མེས་བསྐོལ་བ་ན་ཆུ་གྲང་མོས་གདབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེའི་ཚེ་ཆུའི་བཏབ་པ་དེས་རུང་བར་བྱས་པ་ཉིད་དུ་མི་ཚུད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་རུང་ཆུ་གདབ་པའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །[གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་རུང་ཆུ་གདབ་པ་ནི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་གདབ་སྟེ། རུང་བ་བྱ་བ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དགེ་སློང་གི་རུང་བ་དག་བྱས་པ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས། དགེ་སློང་གིས་རུང་ཆུ་བཏབ་ན་[རུང་ཆུ་མ་བཏབ་པའི་ཉེས་བྱས་ཁེགས་ཏེ།]

རུང་ཆུ་བཏབ་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཡང་། མི་འོས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །[རུང་ཆུའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། བདག་གིས་བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས།] གསུམ་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་རུང་ཆུ་གདབ་པ་ནི་ཕྱི་དྲོ་དང་མཚན་མོ་སྐྱ་རེངས་འཆར་ཀ་ཡན་གྱི་དུས་དེ། [ཕྱི་དྲོ་དང་མཚན་མོ་ལོངས་སྤྱད་དུ་རུང་མི་རུང་གི་བཅས་པའི་ས་མཚམས་བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །] དམིགས་བསལ་ནི་སྨན་
བྱིན་གྱིས་རློབ་ན་སྔ་དྲོ་རུང་ཆུ་གདབ་སྟེ་[རུང་ཆུ་གདབ་པ་ནི་སྨན་བྱིན་རློབ་པའི་སྔོན་འགྲོའི་ཆོ་ག་ཡིན་

44

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལ།] ཟས་སྔ་མའི་ཚེའོ་ཞེས་སྨན་སྔ་དྲོ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་གསུངས་པས་ཤེས་
སོ། །བཞི་པ་དངོས་པོ་གང་གདབ་པ་ནི་མེས་མ་རེག་པའི་ཆུ་གྲང་མོ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས་ཆུ་གྲང་མོས་ཞེས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ཞག་བདུན་པ་ལ་ནི་མེས་རུང་བར་བྱ་བ་མི་སྲིད་

དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་ཆུ་བསྐོལ་ནས་གྲང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་མེ་དང་འབྲེལ་པའི་ཆུས་རུང་ཆུ་གདབ་པར་བྱ་བ་མི་སྲིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །ལྔ་པ་རུང་ཆུ་གདབ་པ་ལ་བསམ་པ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ནི། རུང་ཆུ་གདབ་པའི་བསམ་པ་དགོས་ཏེ། [ཊཱི་ཀ་ལས་བུ་རམ་ཡང་མེས་བསྐོལ་བ་ན། ཆུ་གྲང་མོས་གདབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེའི་ཚེ་ཆུས་བཏབ་པ་དེས་རུང་བར་བྱས་པ་ཉིད་དུ་མི་ཚུད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་རུང་ཆུ་གདབ་པའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལའོ་གཞན་ཡང་ཊཱི་ཀ་ལས་མར་བསྲུབ་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཆུ་གྲང་མོ་གདབ་དགོས་མོད་ཀྱི་དེའི་ཚེ་ན་བཏབ་པས་ནི་རུང་བར་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་རུང་ཆུ་གདབ་པའི་བསམ་པ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་མར་བསྲུབ་པའི་ཚེ་ན། ཆུ་གྲང་མོ་བཏབ་པ་དེ་རུང་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཊཱི་ཀ་ལས་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་མ་གྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །]རུང་བ་བྱ་བའི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
དྲུག་པ་རུང་ཆུ་བཏབ་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི་རུང་བར་བྱས་པའི་འཇིག་རྒྱུ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་ངོ་། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྤྲེའུས་སྤྲང་རྩི་ལ་ཆུ་གྲང་མོས་གཏོར་བ་ཕུལ་བའི་བྱུང་བ་དང་འབྲེལ་ནས་ཞག་བདུན་པ་དང་ཞེས་སོ། །ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་དྲོ་འཇའ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་
ཏེ། དྲོ་འཇའ་ནི་རྒུན་གྱི་ཁུ་བ་ནི་བསྐོལ་ན་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་སྨན་གྱི་གཞི་
ལས། རྒུན་འབྲུམ་རྣམས་མཉེས་ལ་ཁུ་བ་[བཙིར་མ་ཐག་ཏུ་བསྐོལ་ཏེ།] དྲོ་འཇར་བྱས་ཏེ། དགེ་འདུན་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པའི་བཏུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ། །

45

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ད་ནི་འཕྱ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་བ་ལ་འཕྱ་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་
རང་རིགས་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ལ་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་དམན་པའི་གྲངས་སུ་བགྲངས་པས་བདག་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གྱིས་ཐོས་པར་འཕྱའམ་གཞོགས་འཕྱས་བྱས་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་གཉིས་ལས་གང་ལ་འཕྱ་བའི་ཡུལ་ནི། དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་
གྱི་སྟེང་དུ། དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་བ་ཡིན་པ་དང་། རང་ལ་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་ཆེད་དུ་སྟོབས་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དམན་པ་ཆེད་དུ་སྟོབས་པ་པོ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འཕྱས་ན་ཡང་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་འཕྱ་བའི་རྟེན་ནི། ངན་པའི་གྲངས་སུ་བགྲངས་པ་སྟེ། བགྲངས་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞིའོ་ཞེས་སོ། །མ་བགྲངས་པས་འཕྱ་ན་ནི།
ཊཱི་ཀ་ལས་མ་བགྲངས་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཀྱིའོ་ཞེས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་
གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་བདག་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གྱིས་འཕྱ་བའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་འཕྱ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་
བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་ནི་གང་ཞེ་ན། ཊཱི་ཀ་ལས།

གནས་ཁང་ཟས་ལ་བསྐོ་བ་གཉིས། །ཐུག་པ་བག་ཆོས་འབྲིམ་པ་གཉིས། །ཕྲན་

46

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཚེགས་འགྲིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། །སྣོད་སྤྱད་འགྲུབ་དང་གོས་ཀྱི་གཉིས། །དབྱར་གྱི་

རས་ཆེན་སྦེད་དང་འགྱེད། །མངག་གཞུག་པ་དང་མཛེས་ཆོས་ཏེ། །གང་ཟག་བཅུ་དང་གཉིས་པོ་དག །སྟོན་པས་ཡང་དག་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་བསྐོས་པ་དག་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པའི་[རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་མ་བསྐོས་པ་ནི་རང་ཞུགས་པའོ་ཞེས་བཤད་པས་གཏན་ནས་མ་བསྐོས་ཀྱང་རང་ཉིད་སྤྲོ་བས་ཞལ་ཏ་བྱེད་པའོ། །མ་བསྐོས་པ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། དགེ་

འདུན་གྱི་ཆོ་གའི་ལས་ཀྱིས་མ་བསྐོས་ཞིང་ལས་བྱེད་པ་ཞེས་སོ། །] ཀྱང་གི་སྒྲས་ནི་དོན་གཉིས་བསྡུས་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་མར་སྙེགས་པ་དང་བསྐོས་པ་དག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཅེས་བསྡུ་བའོ། །སྦྱོར་བ་དག་བག་ཡངས་སུ་བྱས་པ་ནི་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་སྦྱོར་བ་བཏང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ནི་རེ་ཞིག་ངལ་བསོ་བའོ་ཞེས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བསྐོས་པ་ལ་འཕྱ་ན་བག་ཡངས་སུ་གནས་པ་ལ་འཕྱ་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི། མ་བསྐོས་པ་ལ་འཕྱ་ན་ནི་ཞལ་ཏ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་
ཞེས་ཟེར་རོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་མ་བསྐོས་པ་སྦྱོར་བ་མ་བཏང་བ་དག་ལ་འཕྱའམ། གཞོགས་འཕྱས་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཀྱི། མ་བསྐོས་པ་སྦྱོར་བ་བཏང་བ་ནི་ཊཱི་ཀར་མ་སྨོས་པས་ཤེས་སོ། །] དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་ཕ་མའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་སུ་མ་བསྐོས་པ་སྦྱོར་བ་མ་བཏང་བ་དག་ལ་འཕྱ་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་སུ་མ་བསྐོས་པ་སྦྱོར་བ་བཏང་བ་དག་ལ་འཕྱ་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་སུ་མ་བསྐོས་པ་སྦྱོར་བ་བཏང་བ་ལས་ཀྱང་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །བདག་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གྱིས་ཞེས་པའི་རང་[འདི་དེང་སང་ལུང་ན་མི་སྣང་ཡང་ཚིག་འདི།] གི་རྣམ་བཤད་ལས་འདིར་གཞུང་ནི་ཞུ་བ་ཁ་ཅིག་ལས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཕྱའམ་གཞོགས་འཕྱས་བྱེད་

47

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུང་དྲངས་སོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་འཕྱ་བ་དང་གཞོགས་འཕྱས་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་གལ་ཏེ་སྐུར་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ན་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས། །]

ད་ནི་བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི་གླེང་བར་གཏོགས་པའི་ཞེས་པ་ནས། གསོལ་བས་མི་བགྲང་བར་མི་བྱ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཁོ་ན་གྲངས་སུ་གཞུག་པ་ཅིའི་
ཕྱིར་སྙམ་ན། བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་མི་རང་བར་ལེགས་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཧ་ཅང་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་ནི་དགེ་སློང་གིས་བསྒོ་བ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་ཡུལ་ཀོའུ་ཤམ་བྷིའི་གདངས་ཅན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་

འདུན་པས་བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དངོས་སུ་རང་རིགས་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནོད་པ་དང་། བརྒྱུད་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་

གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་ལ་དགེ་སློང་གི་ཆོས་དང་ལྡན་པར་བསྒོ་བ་ལ་ལན་ལོག་སྨྲ་བའམ། དགེ་སློང་གིས་དྲིས་པ་ལ་ལན་ལོག་སྨྲ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་གི་ཚིག་ལ་ལན་ལོག་སྨྲ་བའི་ཡུལ་དང་། ཚིག་གང་ལ་ལན་ལོག་སྨྲ་བའི་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ལ་དགེ་སློང་གིས་ཆོས་དང་ལྡན་པར་བསྒོ་བའམ་དགེ་སློང་གིས་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་དྲིས་པའི་ཚིག་ལའོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་

48

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པའམ་དྲི་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་

རྣ་ལ་གཟོན་པའི་ཚིག་སྨྲ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། རང་ལ་དགེ་སློང་གིས་ཁྱོད་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་གྱིས་

ཤིག་ཅེས་བསྒོ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་ཏེ། ཚིག་གི་ལན་ལོག་པ་བརྗོད་ན་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའོ། །
ཇི་ལྟར་བརྗོད་པས་ཞེ་ན་གཞན་བརྗོད་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་སློང་གི་བསྒོ་བ་ལ་ཚིག་གི་ལན་གཞན་བརྗོད་པའམ་དོན་གཞན་དྲིས་པ་ལ་ཚིག་གི་ལན་གཞན་བརྗོད་པ་སྟེ་ལན་ལོག་པ་བརྗོད་པས་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའོ། །[གཞན་བརྗོད་པས་སོ་ཞེས་པའི་]མདོ་འདི་ནི་དྲི་བ་རྣ་ལ་གཟོན་ན་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་[ཤ་ལུགས་པ་]ཁ་ཅིག་ན་རེ། དྲི་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་མི་སྐྱེད་དེ། [ཞུ་བ་མང་ཤོས།] གཞུང་དམ་པའི་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་ནོངས་པ་[གླེང་པའི་སྐབས།] མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དག་བསྒོ་བ་བཞིན་དུ་མི་བགྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར་ཏེ་[དྲི་བ་རྣ་ལ་གཟོན་ན།] ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཉེས་བྱས་དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །རང་ལུགས་ནི་དྲི་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དེ། གཞུང་བླ་མའི་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་ནོངས་པ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་དག་གིས་གླེངས་པ་རྣ་ལ་གཟོན་པར་བགྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར། ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སློང་གིས་ཇི་ཙམ་དུ་གཞན་འདྲི་བ་ལ་ལན་གཞན་འདེབས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་གཞན་

49

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བརྗོད་པས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་པ་ལས་གཞན་འདྲི་བ་ལ་ལན་གཞན་འདེབས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས། ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་གཞུང་རྣམ་དག་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བར་བྱའོ། །[བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་ཇི་ཙམ་དུ་གཞན་འདྲི་བ་ལ་ལན་གཞན་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ན་སྨད་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །གཞན་བརྗོད་པས་སོ་ཞེས་པ་འདིས་དྲི་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་བསྟན་ན་ནི། རྫོགས་ཚིག་ལས་བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན་དེ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་ནས་སྨོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གསེར་དངུལ་ལ་རེག་པའི་སྤང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །] འདིར་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་[ཞལ་ཏ་བ་ལ་འཕྱ་བའི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་གྲངས་སུ་བགྲངས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་དེ་དང་འདྲ་བར།] བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་པ་ལ་ཡང་། གྲངས་སུ་བགྲངས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཞེས་འཆད་[དེ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པའི་བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པའི་སྐབས་ལས། འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དགེ་སློང་གི་དེར་གླེང་བར་གཏོགས་པའི་བསྒོ་བ་དང་ཚིག་གིས་རྣ་ལ་གཟོན་པ་དང་། དེར་འདུན་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་དེའི་གྲངས་སུ་བཅུག་པའོ། །དེ་དག་ལས་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ཅི་རིགས་པར་ན་སྨད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་དགེ་འདུན་གྱིས་

དེའི་གྲངས་སུ་མ་བཅུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད།] དོ། །འགྲེལ་ཆུང་གི་བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པའི་སྐབས་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་

གཏོགས་པར་གྲངས་ཞེས་བྱ་སྟེ་མ་བཏང་ན་ལྟུང་བ་སྟེ་ཡན་ལག་གཅིག་ཅེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ་འདུལ་བ་ལུང་དང་མདོ་རྩ་བ་ལས་བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་གྲངས་སུ་བགྲངས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་ནི་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་ལ། བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པའི་སྐབས་འདིར་གླེང་གཞི་དང་འབྲེལ་ནས་གྲངས་བགྲང་དུ་གཞུག་པ་བསླབ་བྱར་བསྟན་པ་སྟེ་ལྟུང་བྱེད་འདི་

50

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
[དཔེར་ན་སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་གསོལ་བས་སྨད་པ་ཉིད་བསླབ་བྱར་བསྟན་
ཡང་སྨད་པ་དེ་ལྟུང་བྱེད་དེའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མོས་པར་བྱས་ལ།] དོན་དམ་པར་ན་སེམས་ཅན་ནམ་བསད་པར་བྱ་བ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་གོ་བྱ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་བས་རྫུན་ཡིན་ཡང་གསོད་བྱེད་གཞན་
གྱི་མི་དགེ་བ་དང་བསད་བྱ་གཞན་གྱི་སྲོག་ཆད་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྫུན་དེ་ཙམ་
ཞིག་གནང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྫུན་ཆོས་ཅན། གནང་བ་མི་སྲིད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་

ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སེམས་ཅན་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ན་གང་ཟག་གིས་བདག་ཏུ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་སེམས་ཅན་མ་མཐོང་བ་ལ་དགོངས་པས་རྫུན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་བསྒྱུར་ཡང་གོ་བྱ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་བས་རྫུན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བག་ཙམ་
གྱིས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཡང་རྫུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །[འདོད་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཞན་ལ་གནས་པའི་ཚིག་གིས་རྫུན་ནའོ་ཞེས་སོ། །] གཞན་ཡང་རྩོད་གཞི་ལས་གནས་སུ་མི་བཞག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། གནས་མལ་གྱི་གཞི་ལས་ཁྱོད་རིམས་གྱིས་མ་བཏབ་

བམ་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་ཁྱེད་འགལ་ལོ། །དེ་རྫུན་སྨྲ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་བརྗོད་བྱ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་བསྒྱུར་ཡང་གོ་བྱ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་རིམས་ལ་བསམས་ནས་བརྗོད་ཀྱང་། ཚད་པའི་ནད་རིམས་ལ་གོ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་མི་དགེ་ནི་བསམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ན་རྫུན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་མ་གྲུབ་གསུང་ངོ་། །འོ་ན་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་

51

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་ཡང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྲོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་གནང་བ་མི་སྲིད་དེ། ངག་གི་ལེགས་ཉེས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པས་ཕན་གནོད་ཀྱི་ས་མཚམས་གཟུང་བར་ནུས་ཀྱང་། [སྲོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་]ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་

ལེགས་ཉེས་ནི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པས་ཕན་གནོད་ཀྱི་ས་མཚམས་གཟུང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་[བླ་མ་རྣམས་]གསུང་ངོ་། །[བརྗོད་བྱ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་བསྒྱུར་བ་ཡང་གོ་བྱ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་བས་རྫུན་དུ་འགྲོ་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྡེམ་དགོངས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྫུན་ཡིན་ནམ་ཅི། ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ཡིན་པས་བསམ་པར་མི་ནུས་སོ། །]

ད་ནི་གནས་མལ་མ་བསྡུས་པར་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སློང་གི་དགེ་
འདུན་རྣམས་ཀྱིས་གནས་མལ་མ་བསྡུས་པར་སོང་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཆུད་ཟོས་པར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་དེ་མ་བསྡུས་པར་བླ་གབ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཕན་ཕུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་སྟེ།
ཕན་ཕུན་དུ་གྱུར་པའམ་འདོམ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་འདས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ལན་ལག་ལ་བཞི་ལས། བཞིའི་ལན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་གནས་དང་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་གང་བཞག་པའི་དངོས་པོ་ལ་བཞི་ལས་དགེ་འདུན་དབང་བའི་གནས་མལ་ཡིན་པ་སྟེ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཉིད་ཅེས་སོ། །[སེལ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་ཡང་ངོ་ཞེས་ཉེས་བྱས་སོ། །] ཕན་ཕུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཅན་ཡིན་པ་སྟེ། རེག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་སོ། །རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ནི་སྤྱིར་

52

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བསྟན་པ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་གང་དུ་གཞག་པའི་གནས་ནི་ཕན་ཕུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཅན་ཡིན་པ་སྟེ། བླ་གབ་མེད་པར་བཞག་པ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་འཇོག་པའི་རྟེན་ལ་བཞི་སྟེ། རང་ངམ་བསྐོས་པས་བཞག་པར་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་། བརྟུལ་བ་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། [སྡུད་པར་]བཅོལ་བའི་དགེ་སློང་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། བར་ཆད་ཀྱི་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས་རང་ངམ་བསྐོས་པས་བླ་གབ་མེད་པར་བཞག་པར་བྱས་པ་ཞེས་པ་དང་། [སོ་སོ་ཐར་པ་དང་རྣམ་འབྱེད་གླེང་གཞི་བསྟན་པ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་བླ་གབ་མེད་པར་བཏིང་ངམ་འདིང་དུ་བཅུག་ནས་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ། བཏིང་རུང་མ་བཏིང་རུང་གནས་མལ་དེ་བླ་གབ་མེད་པར་བཞག་སྟེ་སོང་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལྟུང་བ་བསྟན་པའི་སྐབས་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་བླ་གབ་མེད་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ནས་སོང་ན་ཉེ་འཁོར་སྤང་ན། ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། རང་ངམ་བསྐོས་པས་བླ་གབ་མེད་པར་བཞག་པར་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། རང་ངམ་བསྐོས་པས་བཏིང་བ་ཞེས་ནི་མ་གསུངས་པའོ། །] བརྟུལ་བ་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་

ཏོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་མ་བསྡུས་པར་གནས་པ་དེའི་ནང་དུ་གཉིད་ལོག་པ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་འདོད་པའམ་ཉེ་འཁོར་ལས་འདའ་ཞིང་འགྲོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་གནས་མལ་གྱི་གནས་དེའི་ནང་དུ་གཉིད་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའམ་གནས་དེའི་ཉེ་འཁོར་འདོམ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་ལས་འདའ་ཞིང་འགྲོ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་གཉིས་ཏེ་ཕན་ཕུན་དུ་གྱུར་པའམ་འདོམ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་འདས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཁྲི་དང་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་

ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་ལམ་འདས་པ་དང་ཕན་ཕུན་

53

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་མལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ལྐོག་ཏུ་ལུས་པར་གྱུར་པས་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །[འདིར་གསུངས་པའི།] ཕན་ཕུན་གསུམ་པོ་འདིས་ནི་མེའི་ཕན་ཕུན་ཡང་མཚོན་པ་སྟེ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། མེ་དང་རླུང་དང་ཆར་པ་ཡིས། །དབྱེ་བའི་ཕན་ཕུན་གསུམ་དུ་གསུངས། །རིམ་པར་སུམ་པར་ཚིག་ན་ནི། །མེ་ཡི་ཕན་ཕུན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[དགེ་སློང་]མེད་ན་དགེ་ཚུལ་[བཅོལ་བ་བྱ་]ལའོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་སྔར་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་ལ་བཅོལ་བར་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྙམ་ན། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་གནས་མལ་སྡུད་པ་མི་བཅོལ་བ་དང་རང་གིས་བསྡུས་ཟིན་པའི་གནས་མལ་འདི་བདག་པོ་ལ་གཏོད་ཅིག་ཅེས་བཅོལ་བར་བྱ་བ་[བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་འདི་མི་བཅོལ་བ་དང་བཅོལ་བར་བྱ་ཞེས།] སྟེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འོངས་པ་ན་རྩིག་དྲུང་ངམ་ཤིང་དྲུང་དུ་སྟན་བཞག་སྟེ་ [མགྲོན་དུ་བོས་པའི་ཁྱིམ་དེར།] འཇུག་པར་བྱ་ཞེས་པ་དང་། འོ་ན་བསོད་ནམས་དེའི་དོན་ཉིད་ལ་ན་སྨད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྔར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། གནས་ཆུད་འཛའ་བ་བསྐྱབ་པའི་བསམ་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་མི་འགལ་ལོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ནད་པ་དུས་གསུམ་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་ནང་བར་དང་དྲོ་ཀར་དང་དགོངས་ཀར་བལྟའོ་ཞེ་ན་བཤད་དོ། །[མཚན་མོའི་གནས་སྐབས་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ནང་བར་བལྟའོ། །ཁ་ཟས་ཀྱི་གནས་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དྲོ་ཀར་བལྟའོ། །མ་ཞུ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དགོངས་ཀར་བལྟའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །]

ད་ནི་[རྩྭ་འམ་ལོ་མའི་]གདིང་བའི་[མ་བསྡུས་པ།]ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི་ཁྱིམ་གཞན་དུ་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། བར་སྡོམས་ལ། ལྷོ་ལམ་

54

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དང་ནི་མ་བོར་དང་། །མ་དྲིས་འདོར་དང་མཐུས་འདོར་དང་། །ཁྲོན་པ་དང་ནི་གློང་བ་དང་། །དང་ར་དང་ནི་འཆག་ས་དང་། །ལྕི་བ་བཞག་པ་ཐ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འགོའམ་མཇུག་ལྡོག་བྱས་པ་ནི་སྔས་ཀྱི་རྩྭ་རྣམས་མལ་དུ་མཇུག་ངོས་སུ་བསྒྱུར་བའམ་མལ་མཇུག་ངོས་ཀྱི་རྩྭ་རྣམས་སྔས་ངོས་སུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་ས་སྣུམ་པ་སྟེ། གཤེར་བ་དང་། དངར་བ་སྟེ་ས་འཇམ་པོར་དུལ་དུལ་པོར་འདུག་པ་ནི་སྲིན་བུ་མྱུར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཉིན་རེ་ཞིང་ལན་རེ་བལྟའོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཉིན་རེ་ཞིང་རྩྭ་དེ་རྣམས་བསྒྱུར་ལོག་བྱའོ། །ས་སྣུམ་པ་དང་དངར་བ་ལས་གཞན་ས་སྐམ་པ་དང་རྩུབ་པ་ཉིད་དུ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཅིང་རྩྭ་དེ་རྣམས་བསྒྱུར་ལོག་བྱའོ། །རང་གི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་མདོ་རྩ་བ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་མ་ཡིན་པར་ནི་གནས་དེའི་བདག་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དྲི་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཡང་གི་སྒྲས་ནི་དགེ་སློང་ལ་ཡང་དྲི་ཞེས་བཤད་དེ། ཡང་ཞེས་པ་ [དགེ་འདུན་གྱི་གནས་སུ། དགེ་སློང་ལ་དྲི་བར།] དེ་གཞུང་འདིར་ཡི་གེ་ཆད་ན་ནི། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མ་དྲིས་འདོར་དང་མཐུས་འདོར་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་མདོ་རྩ་བར་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སློང་རྒན་གཞོན་གཉིས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྩྭ་མང་པོའི་གདིང་བ་བཏིང་ནས་མ་བསྡུས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་དགེ་
འདུན་གྱི་གནས་སུ་[རྩྭའི་རླན་གྱིས་སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་མང་པོ་སྐྱེས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས།] ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་གནོད་པ་དང་། སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་

55

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་དབང་བའི་གནས་སུ་རྩའམ་ལོ་མའི་གདིང་བ་རང་ངམ་བསྐོས་པས་བཏིང་བ་མ་བསྡུས་པར་ཕན་ཕུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་
བཞག་སྟེ་ཕན་ཕུན་དུ་གྱུར་པའམ་འདོམ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་འདས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གནས་དང་། དངོས་པོ་དང་། རྟེན་ནོ། །དང་པོ་གང་དུ་གདིང་བའི་གནས་ལ་བཞི་ལས། དགེ་འདུན་དབང་བའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་གང་ཟག་གི་གནས་སུ་ནི་ཉེས་[རྩྭ་དང་ལོ་མའི་གདིང་བ་མ་བསྡུས་པར་འགྲོ་ན།] བྱས་ཏེ། འོག་མ་བཞི་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་སྟེ། ཕལ་ཆེར་གཡོགས་པ་བསྐོར་བ་ནི་གནས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་སྟེང་གཡོགས་མེད་པའི་གནས་སུ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་བ་སྟེ། སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་བའོ་ཞེས་པའི་
གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །[རིམ་པ་ལྷག་པར་རྩིག་པའི་སྐབས་ལས།] སྤྱོད་ལམ་བཞི་མི་ཤོང་བའི་གནས་སུ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། འདིའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེར་རྩྭ་དང་ལོ་
མའི་གདིང་བ་ལ་སྤྱོད་པ་འབྱུང་རིང་བས་དགག་བྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་
རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕན་ཕུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཅན་ཡིན་པ་སྟེ། [སྲིན་ཕན་ཕུན་གྱི་ཉེན་ཅན་ཏེ་ས་གཞི་རླན་ཆེས་པའམ་རླུང་ཕན་ཕུན་དང་ཆར་ཕན་ཕུན་གྱི་ཉེན་ཅན་ཏེ་བླ་གབ་མེད་པར་བཞག་པར་བྱས་པ་

ལྟ་བུའོ། །] དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ས་གཞིར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གང་གདིང་བའི་དངོས་པོ་ནི། [རྩ་སྐམ་པོའམ་ཤིང་ལོ་སྐམ་པོ་གདན་དུ་བཏིང་བ་ལྟ་བུ།] རྩའམ་ལོ་མའི་གདིང་བ་ཡིན། [པ་སྟེ་ལུང་ལས་རྩྭའི་གདིང་བའམ་ལོ་མའི་གདིང་བ་བཏིང་ངམ་གདིང་དུ་བཅུག་ནས་ཞེས་གསུངས། རྩྭ་ཉག་མ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། རྩྭ་དང་ལོ་མ་གདན་དུ་བཏིང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་

56

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བས།] གྲགས་སྡེའི་ཚད་དུ་ཆོག་པ་ཡིན་པ་སྟེ་གདིང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་མ་བསྡུས་པར་འཇོག་པའི་རྟེན་ནི། ཆོས་བཞི་ལྡན་ལས་རང་ངམ་བསྐོས་པས་གདིང་བར་བྱས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། རང་ངམ་བསྐོས་པས་གདིང་བར་བྱས་པ་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །བརྟུལ་བ་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་གནས་མལ་མ་བསྡུས་པའི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་རྩྭའམ་ལོ་མའི་གདིང་བ་མ་བསྡུས་པར་ཉེ་འཁོར་མ་འདས་ཀྱང་གཉིད་ལོག་པའམ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པས་གནས་དེའི་ནང་ས་ཕྱོགས་གཞན་ན་གནས་པར་འདོད་པའམ་ཉེ་འཁོར་ལས་འདའ་ཞིང་འགྲོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་གནས་དེའི་ནང་དུ་གཉིད་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའམ་གནས་དེའི་ཉེ་འཁོར་འདོམ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་ལས་འདའ་ཞིང་འགྲོ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕན་ཕུན་དུ་གྱུར་པའམ་འདོམ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་འདས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་སྐྲོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་ན་འཆར་ཀས་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་སོང་ནས་རི་བྲག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་དགེ་སློང་བསྐྲད་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་དབང་བའི་གནས་ནས་ཕན་པའི་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་གཞན་རང་ངམ་བསྐོས་པས་བསྐྲད་དེ་ཉེ་འཁོར་འདས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་

57

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། གང་བསྐྲད་པའི་ཡུལ་ནི། དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ། ཕན་པའི་རྐྱེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་
དེ་ལ་གནོད་པ་དང་། ཞེས་པས་སོ། །གང་ནས་བསྐྲད་པའི་གནས་ནི། དགེ་འདུན་དབང་བའི་གནས་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གདིང་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་དང་
པོ་གསུམ་སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་སྐྲོད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོང་བ་ནི་རང་ངམ་བསྐོས་པས་མངོན་སུམ་དུ་སྐྲོད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་གནས་དེའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །སྐྱོན་[སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གཉིས་དང་སྐྱེས་ཟིན་ཞི་བར་མི་འགྱུར་བ་གཉིས་ཏེ།] བཞིའི་གཉེན་པོར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྲད་བྱ་དེ་ལ་གནོད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་འདུན་འཁྲུག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གནོད་པ་སྐྱེས་ཟིན་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་འདུན་འཁྲུག་པ་སྐྱེས་ཟིན་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། སྐྱོན་བཞི་པོ་དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བར་འབྱུང་བར་དོགས་པའི་གཉེན་པོར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ན་སྐྲོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའོ། །
ཊཱི་ཀ་ལས་[བཞི་པོ།]དེ་དག་གི་བསམ་པས་སྐྲོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་རྣམས་ཀྱིས་[དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་བསྐྲད་ན།] ནི་ཉེས་བྱས་ཀྱིའོ་[བྱེད་པ་པོ་]ཞེས་པ་འདི་ནི་ཡིད་ཀྱི་བསྡམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཏེ།
དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱིའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །[ཁྱིམ་པས་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་སྐྲོད་ན་] སྡོམ་པ་གཏན་ནས་མ་བླངས་པའི་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསོད་ནམས་

58

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྡིག་པ་མང་པོ་འབྱུང་གི་ལྟུང་[བཅས་པ་ལས་འདས་པའི།] བ་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་
ཞེས་པའོ། །འོ་ན་སྐྲོད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་ནི་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་གནང་བ་དང་འགལ་ལ། མ་ཡིན་ན་ནི་ཁྱིམ་པ་ལ་

བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྐྲོད་པའི་ཉེས་པ་སྤྱིར་བཏང་ལ་

བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ལ། ཁྱིམ་པ་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི་ཞེ་སྡང་གློ་བུར་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །[དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་ལྡན་ཁྱིམ་པ་ལ་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ལྟུང་བ་ཙམ་པོ་ཞིག་འབྱུང་ལ་ཆང་འཐུང་ན་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཙམ་པོ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་ལྟུང་བ་དང་དགེ་བསྙེན་མའི་ལྟུང་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། མཛོད་ལས་ཀྱང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། མྱོས་འགྱུར་ལས་གཞན་བསྲུང་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་སློང་ལས་བབ་པའི་ཁྱིམ་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་སྲིད་དེ་དགེ་སློང་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་པར་བབ་པ་ན། བབ་པས་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་མི་འདག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་སྤྱོད་པའི་ས་ནས་ཕྱིར་འོང་བ་ནི་དེའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདིའི་ཁུངས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཊཱི་ཀ་ལས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལ་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ལྷག་མའི་རྒྱུན་གྱི་དང་པོ་ཡིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་སྔར་བྱུང་ཟིན་གནས་པའི་ལྟུང་བ་ཡོད་པ་སྲིད་པ་ཁོ་ནའོ། །དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་རྒྱུན་གྱི་དང་པོ་ལ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལགས་སམ། བཀའ་སྩལ་པ་དེ་བཞིན་ཏེ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་འགྱུར་རོ་ཞེས་འོད་ལྡན་དུ་དྲངས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དགེ་སློང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །]

ད་ནི་ཕྱིས་གནོན་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་ན་འཆར་ཀས་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་

59

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སོང་ནས་རི་བྲག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགེ་སློང་ལ་ཕྱིས་གནོན་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་
བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་དབང་བའི་གནས་སུ་སྔར་ཞུགས་པའི་དགེ་སློང་ལ་མཐོ་འཚམས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་གནོན་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་
གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ཕྱིས་

གནོན་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ། རང་བས་སྔར་ཞུགས་པ་
དང་། ཕན་པའི་རྐྱེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ལས་དགེ་སློང་དག་སྔ་ན་འཁོད་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་དང་། ན་བ་དང་འཇིགས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་ཞེས་པས་སོ། །གང་དུ་ཕྱིས་གནོན་བྱ་བའི་གནས་ནི། གནས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ་སྐྲོད་པའི་སྐབས་སུ་སྔར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་མཐོ་འཚམས་པས་ཕྱིས་གནོན་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཕྱིས་

གནོན་བྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དགེ་སློང་དེའི་སྟེང་དུ་ཉལ་བ་ཙམ་མམ་འདུག་པ་ཙམ་བྱས་ན་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པ་དང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཕྱིས་གནོན་བྱས་
ནས་ཉལ་ལམ་འདུག་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕྱིས་གནོན་དངོས་ནི་ཤེས་གཙོ་བོའོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །མཐོ་འཚམས་ཀྱི་ལྟུང་
བ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཕྱིས་གནོན་བྱེད་པ་དེ་ནི་དཔེ་སྟེ་མཐོ་འཚམས་པར་
འདུན་པས་དགེ་སློང་ལ་ངག་གིས་མཐོ་འཚམས་པ་དང་ལུས་ཀྱིས་མཐོ་འཚམས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་ཊཱི་ཀ་ལས་བསླབ་པའི་གཞི་འདིར་གཏོགས་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཡིན་ནོ་

60

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཞེས་བཤད་དོ། །
འདི་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ངན་དང་གསོད་དང་གྲང་དྲོ་དང་། །ཚོལ་ཟངས་དང་ནི་བཀྲུ་སྨན་དང་། །རྣལ་འབྱོར་མཐུན་དང་ཁ་ཏོན་དང་། །འཇིགས་དང་བཅས་དང་འཇིགས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་སྦྱོར་རོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་བསྒོ་བ་རྣ་ལ་
གཟོན་པ་དག་ལ་ཡང་སྤྱིར་མཐོ་འཚམས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གནས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྟུང་བྱེད་ཐ་ད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ནི།
བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པ་དང་སྐབས་འདིའི་ལྟུང་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀ་མཐོ་འཚམས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་། སྔ་མ་དང་འདི་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ཡན་ལག་ཏུ་

མི་དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་ཞེས་པའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་

ལྟུང་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་མཐོ་འཚམས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་མཐོ་འཚམས་པ་ནི་ [ཕྱིས་གནོན་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་མིང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ དགེ་འདུན་གྱི་གནས་སུ་མཐོ་འཚམས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །] ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ད་ནི་རྩ་བ་འབྱུང་བ་ལ་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་ནས་ཉེ་དགའ་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་སོང་ནས། རི་བྲག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟེང་གི་ཐོག་ལ་ཁྲི་རྐང་བཙུགས་ཏེ། ཤུགས་དྲག་པོས་མནན་ཏེ་འདུག་པས་ཁྲི་རྐང་གིས་ཁང་ཐོག་བརྟོལ་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟེང་གི་ཐོག་བུག་རྡོལ་དུ་འགྱུར་བའོ། །[ལུས་སྲོག་ལ་གནོད་པ་ནི་འདིའི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཟག་གི་གནས་ཁང་དུ་ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བས་སོ་ཞེས་ཤ་མི་ཡར་སྟོད་པ་གསུངས།] ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་དབང་

61

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བའི་གནས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྟེང་གི་ཐོག་རྩ་བ་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་དང་བཅས་པར་མནན་པར་འོས་པའི་རྩ་བ་ཕུར་བུ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་འདུག་པའམ་ཉལ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། གང་དུ་འདུག་པའི་གནས་ནི། དགེ་འདུན་དབང་བའི་གནས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་སྔར་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟེང་དུ། སྟེང་གི་ཐོག་ཡིན་པ་དང་། རྩ་བ་འབྱུང་བའི་སྐབས་དང་བཅས་པ་སྟེ། སྟེང་གི་ཐོག་ཉིད་ནི་བྱེད་པ་པོའོ་ཞེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་
བྱིན་གྱིས་གཞོལ་བ་ཉིད་དམ་ཞེས་པས་སོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་གལ་ཏེ་བྱིན་གྱིས་གཞོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །འདི་ནི་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་རྩ་བ་འགྲོ་བའི་སྐབས་མེད་པ་དེ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་

སོ། །] གང་ལ་འདུག་པའི་དངོས་པོ་ནི། མནན་པར་འོས་པའི་རྩ་བ་ཕུར་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། གྱེན་དུ་བཟློག་པ་དང་རྐང་རྟེན་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མནན་པར་འོས་པའི་རྩ་བ་ཞེས་པ་དང་། བཀན་པ་ཉིད་དང་རྐང་རྟེན་བཅུག་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་རྩ་བ་ཕུར་བུ་ལྟ་བུ་ལ་འདུག་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རྩ་བ་ཕུར་བུ་ལྟ་བུ་ལ་འདུག་པའམ་ཉལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་དང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལྗིད་ཀྱིས་ཕབ་སྟེ་འདུག་གམ་ཉལ་ན་ལྟུང་བྱེད་
དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐར་ཐུག་ནི་འདུག་པ་ཙམ་མམ་ཉལ་བ་ཙམ་ཉིད་དོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཞེས་པ་ནས་སོ། །མནན་པར་འོས་པའི་རྩ་བ་ཞེས་པ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ལས་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། གླེང་གཞིའི་དབང་
གིས་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་སྨོས་པ་འདིར་མཚོན་
པ་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་འདྲ་བ་གཞན་ལ་ཡང་

62

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཉེས་དམིགས་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས། དེའི་ཕྱིར་མནན་པར་འོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[དེས་ན་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་ནི་འདིར་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པས་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་མ་སྨོས་པར་མནན་པར་འོས་པའི་རྩ་བ་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩ་བ་ཕུར་བུ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་ཁྲི་དང་ཁྲིའུའི་རྩ་བ་ཡིན་ཡང་རུང་། མ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། མནན་པར་འོས་པའི་རྩ་བ་ཕུར་བུ་ལྟ་བུ་ཡང་རུང་བའོ། །མནན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་གལ་ཏེ་ཁྲིའམ་ཁྲིའུ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཀན་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་སོ། །]

ད་ནི་འདེབས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་ཡུལ་ཀོའུ་ཤམ་བྷིར་འདུན་པས་

སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ས་ལ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དུད་འགྲོའི་སྲོག་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུའམ་རང་གཞན་ཐུན་མོང་གི་དོན་དུ་ཆུ་དང་ས་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སྲོག་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བསམ་པས་ལོངས་སྤྱོད་པས་གཞི་མའི་ཞར་ལ་དུད་འགྲོ་ཤི་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་ལས། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་དང་མདོ་རྩ་བ་ལས་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་ཀྱང་། ཊཱི་ཀ་ལས་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྲོག་
ཆགས་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐ་མལ་པའི་མིག་ལ་སྣང་བ་སྟེ། སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་

རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་དག་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཞེས་གསུངས་སོ། །[རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས། མིའི་མིག་ཐ་མལ་པས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའོ། །གང་དག་དེས་མི་མཐོང་བ་དེ་དག་ནི་ཡོད་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བསད་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་མ་འགགས་པས་ལྷའི་མིག་གིས་བལྟས་པས་ཆུའི་ནང་ན་སྲིད་པ་བར་མ་དོ་མང་པོ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།

63

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ཐ་མལ་པའི་མིག་ལ་མི་སྣང་ན་གཞི་མའི་ཞར་ལ་བསད་མི་ནུས་ཀྱང་སྔགས་ཀྱིས་གསོད་པར་བྱེད་ན། དུད་འགྲོ་གསོད་

པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྔ་མ་གསུང་ངོ་། །] ས་འམ་ཆུ་ལྟ་བུ་གཞི་མ་དང་བཅས་པ་སྟེ། སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཞེས་སྲོག་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་ཏུ་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུའམ་རང་གཞན་ཐུན་མོང་གི་དོན་དུ་སྲོག་ཆགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞི་མའི་ཞར་ལ་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་ངམ་གཞན་བསྐོས་པས་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱོད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྦྱོར་བ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་དུད་

འགྲོའི་སྲོག་གི་དབང་པོ་འགགས་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་སྲོག་ཆགས་དག་གི་སྲོག་གི་
དབང་པོ་འགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལའོ་ཞེས་བཤད་དེ། འགག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་འགགས་པ་ཉིད་དོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། རང་ཁོ་ན་སྤྱོད་པའི་དོན་ཉིད་དམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་དུ་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱོད་ན་ལྟུང་བྱེད་འདིར་འགྱུར་བའོ། །འོ་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་སྤྱོད་ན་འདེབས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ལྟུང་བ་གང་བསྐྱེད་སྙམ་ན། གཞན་དོན་གྱི་དབང་གིས་
འདིའི་ལྟུང་བར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། སྤྱིར་བསྟན་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་རང་དང་གཞན་

གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡང་གཞན་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་མ་ཡིན་མོད། གྱི་དོན་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

64

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ད་ནི་རིམ་པ་ལྷག་པར་རྩིག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
བསླབ་པར་བབ་ནི་སྒོ་ཆ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་ཀོའུ་ཤམ་བྷིར་དྲུག་སྡེས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་སུམ་བརྩེགས་བརྩིགས་

ཟིན་པར་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞིང་དོན་དང་བྱ་བ་མང་བའོ། འདི་ནི། [རྡིབ་པ་དང་གས་པ་དང་གྲུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དགག་པ་མཛད་ཅེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད།] ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཕ་གུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིགས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ་དམིགས་བསལ་བཞིའི་
སྐབས་སུ་ཉི་མ་ཐ་དད་དུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ལ་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མ་ཐ་དད་གཞན་ལ་ཡང་འཇིམ་པ་མེད་པ་ལས་སོ་ཞེས་དམིགས་བསལ་གྱི་མདོ་བཞིས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ།
གང་རྩིག་པའི་གནས་དང་། གང་གི་ཚེ་རྩིག་པའི་དུས་དང་། གང་གིས་རྩིག་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་རྩིག་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། གཙུག་ལག་ཁང་
རྩིག་པའི་རྩིག་རྨང་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཡན་ཆད་ཤོང་པ་སྟེ།
གཙུག་ལག་ཁང་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། །[གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་པའི་རྨང་ཡན་ཆད་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན་པ་ནི་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་པའི་རྨང་འདིང་བའི་ཕ་གུ་

རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །] སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་བའོ་ཞེས་སོ། །[འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་པ་མན་ཆད་ནི་ཉེས་མེད་ཅེས་བཤད།] ཕལ་ཆེར་གཡོགས་

65

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བསྐོར་ཡན་ཆད་དུ་རྩིག་པའི་རྩིག་རྨང་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་སྟེ། ཕལ་ཆེར་གཡོགས་པ་
དང་བསྐོར་བ་ནི་ཞེས་སོ། །བྱེད་འཕྲོ་གཞིའི་སེལ་བར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཕྱེད་བྱས་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཕྱེད་ཉིད་ཅེས་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་གང་གི་ཚེ་རྩིག་

པའི་དུས་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་པ་སྟེ། ཉི་མ་དེ་ལའོ་ཞེས་སོ། །དམིགས་བསལ་བཞི་ཡོད་དེ་གཞུང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་རྩིག་པའི་དངོས་པོ་ནི། འཇིག་པའི་ཉེན་ཅན་ཡིན་པ་སྟེ། སོ་བསྲེགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕ་གུ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྡོའམ་སོ་ཕག་གམ་ཤིང་ལས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །[རྡོ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་འགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བས་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་བྱེད་འགྲེལ་ལས་བཤད།]

བཞི་པ་གང་གིས་རྩིག་པའི་རྟེན་ནི། ཆར་ཆུ་བསྐྱབ་པའི་གཡོགས་པ་མ་བྱས་པར་དང་སྦྱིན་བདག་གི་ཚིག་གིས་དབང་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆར་ཆུ་བསྐྱབ་པའི་གཡོགས་པ་ཡང་ངོ་། །[ཆར་ཆུ་བསྐྱབ་པའི་གཡོགས་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་ལུང་ལས་རྩྭ་དག་གིས་གཡོགས་པར་བྱེད་དམ་སྤང་ལེབ་དག་གིས་གཡོགས་པར་བྱེད་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཆར་ཆུ་བསྐྱབ་པའི་གཡོགས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་ནི་རྩིག་པའི་སྔར་ཡོད་ན་གཡོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་རྩིག་པའི་ཕྱིས་བྱས་ཀྱང་

ལྟུང་བ་ཁེགས་སོ་ཞེས་སྔ་མ་རྣམས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །] ཡོན་བདག་གིས་བྱས་ཟིན་ནས་བལྟའོ་ཞེས་མ་སྨྲས་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་བདག་པོ་རིངས་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་[སྦྱིན་བདག་རིངས་པར་འདོད་པས་ནི་རྡིབ་ན་ཡང་ལྟུང་བ་མེད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་ནི་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པར།] གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གིས་སམ་བསྐོས་པའི་སྤྱིར་བཏང་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་

66

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གི་ཕ་གུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིག་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་
བ་ནི་རང་ངམ་བསྐོས་པས་ཕ་གུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིག་པར་ཞུགས་

པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་སྟེ་རིམ་པ་བཞི་པར་བརྩིགས་

པའོ། །[འོ་ན་སྡོམ་ཚིག་ལས་རིམ་པ་གཉིས་སུ་བརྩིགས་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཅི་ཞེས་འདྲི་ན་གནང་བའི་རིམ་པ་དང་དགག་པའི་རིམ་པ་གཉིས་སུ་རྩིག་པའོ་ཞེས་སྔ་མ་རྣམས་འཆད་ཀྱང་འདི་ནི་སོ་སོ་ཐར་བ་ལས་ཕ་གུ་རིམ་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་བརྩིག་པར་བྱའོ་དེ་ལས་ལྷག་པར་རྩིག་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་སྡོམ་དུ་བསྡུས་ཏེ་རིམ་པ་གཉིས་བརྩིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སྡོམ་དུ་བསྡུས་པ་ཡིན་པ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ་གསུངས་སོ། །] ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། [དགེ་འདུན་གང་ཟག་གི་]གཙུག་ལག་ཁང་ནི་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ཉི་མ་དེ་ལའོ་ཞེས་པ་ནི་ཉི་མ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིགས་ན་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་ཀྱི།

ཉི་མ་ཐ་དད་བསྡོམས་ནས་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་ཀྱང་ལྟུང་བ་མེད་པའོ་ཞེས་སྤྱིར་

བཏང་བའོ། །དེ་ལ་དམིགས་བསལ་བཞི་ཡོད་དེ་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་པ་ནི་མདོ་བཞིའི་དང་པོར་སྨོས་པས་མདོ་བཞི་ཆར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་དམིགས་བསལ་གྱི་མདོ་
བཞི་ཆར་ལ་སྦྱོར་རོ། །[གཞན་པ་ལ་ཡང་ཆུ་ཁུང་དག་མ་བཏོད་པར་ཡང་རུང་ངོ་། །གཞན་ལ་ཡང་བརྐོས་ཏེ་རྨང་གི་རྩ་བ་མ་བཙུགས་པ་ཉིད་ཀྱང་རུང་ངོ་། །གཞན་ལ་ཡང་སྒོ་ཆ་གོང་མ་མ་བཅུག་པ་ཡང་རུང་ངོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །འཇིམ་པ་མེད་དང་ཆུ་ཁུང་མ་བཏོད་དང་། །མ་བརྐོས་པར་ནི་རྨང་གཞི་བཙུགས་པ་དང་། །སྒོ་ཆ་གོང་མ་མ་བཅུག་པ་དང་བཞི། །དེ་དག་གང་རུང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། །ཉི་མ་ཐ་དད་གཞན་དང་གཞན་བསྡོམས་པའི། །རིམ་པ་གསུམ་ལས་གཉིས་ལྷག་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །] ཉི་མ་གཅིག་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ཉི་མ་[དེ་རིང་རིམ་པ་གཉིས་བརྩིགས་སང་གཉིས་བརྩེགས་པ་ལྟ་བུ།] ཐ་དད་ལ་ཡང་སོ་ཕག་མ་ཡིན་པའི་ཕ་གུ་འཇིམ་པ་མེད་པ་ལས་སྐམ་
བརྩིགས་སུ་ཉི་མ་ཐ་དད་བསྡོམས་པས་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིགས་ན་

67

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལྟུང་བྱེད་དོ། །[སྐབས་འདིར་དེང་སང་གི་ཤ་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་ཕལ་ཆེར་དག་ན་རེ། ཆུ་ཁུང་མ་བཏོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་གསུམ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་མ་བརྩིགས་ཀྱང་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་འདྲ་ལུང་ན་ཡི་གེ་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྣང་ལ། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་དང་འགྲེལ་ཆུང་སྟེ་འགྲེལ་བ་གསུམ་ཆར་ལས་ཆུ་ཁུང་མ་བཏོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིགས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་

དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ།] ཆུ་ཁུང་དག་མ་བཏོད་པས་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཆུ་ཁུང་དག་མ་བཏོད་པ་ཡང་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉི་མ་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་[ཆུ་ཁུང་ཞེས་སྐྱེ་བ་ནི་ཆུ་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་
སྲོལ་ལོ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ནས་གསུངས་སོ། །] ཆུ་ཁུང་དག་མི་བཏོད་པ་ལ་ནི་ཉི་མ་གཞན་ལ་ཕ་གུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་རྩིག་པར་བྱས་ན་ལྟུང་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བརྐོས་ཏེ་རྨང་གི་རྩ་བ་མ་བཙུགས་པར་[འགྲེལ་ཆུང་ལས་རྨང་གི་ས་མ་བརྐོས་པར་རྨང་བཏིང་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །] ཞེས་པ་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ལས་བརྐོས་ཏེ་རྩ་བ་མ་བཙུགས་པར་ཡང་རུང་ངོ་ཞེས་ བྱ་བ་ནི་མ་གཞན་ལ་ཡང་ཕ་གུ་རིམ་པ་གསུང་ལས་ལྷག་པར་རྩིག་པ་བྱས་པ་དང་བྱེད་དུ་བཅུག་ན་ཡང་དངོས་
གཞིར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །སྒོ་ཆ་
གོང་མ་མ་བཅུག་པར་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། སྒོ་ཆ་གོང་མ་མ་བཅུག་པ་ཡང་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་སྒོ་ཆ་གོང་མ་མ་བཅུག་པ་ལས་ཉི་མ་
གཞན་ལ་ཡང་ཕ་གུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིགས་ན་དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
ཊཱི་ཀ་ལས་སྒོ་ཆ་གོང་མ་མ་བཅུག་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞིའོ་ཞེས་པ་ནི་རིམ་པ་

68

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལྷག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་གཞན་ཚང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་མདོ་གོང་མ་གསུམ་ཆར་ལས་རུང་ངོ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི། དེ་དག་གི་རིམ་པ་རྣམས་ལྟུང་བའི་
ཕྱིར་སོ་སོར་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། ཉི་མ་ཐ་དད་གཞན་ལ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིགས་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་ནི། ཆུ་ཁུང་
མ་བཏོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཆར་ཚོགས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི།

དེ་གསུམ་ནི་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་སོ་སོར་གཙོ་སྟེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཉི་མ་ཐ་དད་གཞན་ལ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིགས་ན་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་
པར་རུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །དང་པོའི་མདུན་རོལ་ཏུ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ན་ནི། ལུང་ཞུ་བ་ལས། ཕ་གུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ལ་ལྷག་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བརྩིགས་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ད་ནི་མ་བསྐོས་པར་སྟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པ་བསྐོ་བ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་བསྐོས་པའི་དགོས་པ་ནི། མ་བསྐོས་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཆོ་གས་བསྐོས་པས་བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐོ་བ་ནི། བཙུན་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། མཁས་པ་དང་། ཕན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བཙུན་པའི་ཡན་ལག་ནི་ཕམ་ལྷག་གིས་མ་གོས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པ་སྟེ། ཕམ་པར་གྱུར་པ་མ་བྱུང་བ་ཞེས་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་ལ་ལུས་ཉེ་བར་[རེག་པ།] གཞོལ་བ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་གཞན་གྱིས་མ་གོས་པ་ཡང་དེ་དང་རྒྱུ་མཚན་

69

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུད་འགྲོ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་ལ་མི་འཛེམ་ན་དགོས་པ་རྫོགས་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ནི། བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་སྟེ། ལོ་ཉི་ཤུ་ལས་མི་ཉུང་བ་ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་ན་བསྐོ་བའི་ལས་འདི་མི་འཆགས་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །མཁས་པའི་ཡན་ལག་ནི། སྡེ་སྣོད་གསུམ་འཛིན་པ་ནས་མཐུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ལ་སྦྱོར་ནུས་པ་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་བའི་སྐད་སྨྲ་བ་སྟེ། གཞུང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་སོ། །གཞན་དུ་ན་བསྐོ་བའི་ལས་འདི་མི་འཆགས་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །ཕན་འདོགས་
ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། ཆོས་བཅུ་གསུམ་སྟེ། [མཚན་མཐུན་ལྟ་མཐུན་ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན། །ལུས་ནི་ཐ་
མལ་ས་ནི་རང་བཞིན་གནས། །མཚམས་ཀྱི་ནང་གནས་འགྲོ་བ་བཞི་དང་བྲལ། །སྤྲོ་དང་ཚོགས་ལོངས་མིན་དང་སྔར་

བསྐོས་མིན། །ཞེས་གཟུང་སྟེ།] དེ་ཡང་མཚན་མཐུན་པ་དང་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་བསྐོ་བའི་ལས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐབས་སུ་ལས་གཞིར་འཆད་པར་
འགྱུར་ལ། དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་སྔར་བསྐོས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི། སྔར་བསྐོས་པ་ནི་མ་བསྐོས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་བཅུ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་བསྐོའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་བསྐོ་བ་ནི། གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །དུས་གཞན་དུ་ནི་བསྐོ་བའི་ལས་འདི་མི་འཆགས་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །
བཞི་པ་གནས་གང་དུ་བསྐོ་བ་ནི། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུའོ་ཞེས་སོ། །གནས་གཞན་དུ་བསྐོ་ལས་མི་འཆགས་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་

70

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དོ། །ལྔ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྤྲོ་བ་འདྲི་བའོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ། །མཇུག་ནི་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་
དོན་ནི། ཕམ་པར་འགྱུར་བའམ་ལྕི་བའི་ཆོས་རྣམས། །ཞེས་པ་འདིར། [འདིར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། ཕམ་པར་འགྱུར་བའམ་ལྕི་བའི་ཆོས་རྣམས་སྟོན་ནུས་པའོ། །ཞེས་ཕམ་པ་དང་ལྕི་བའི་ཆོས་གང་རུང་སྟོན་ནུས་པ་བསྐོ་བར་གསུངས་པ་ནི་ལུང་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ཡང་དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པ་བསྐོ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། དགེ་སློང་དེ་ཡང་ཕམ་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་དག་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ན་གང་དག་བསྐོ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་བསྐོས་པ་དེས་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ་ཞེ་ན།] ཕམ་པ་དང་ནི་ལྕི་ཆོས་སྟོན་ནུས་པ། །གཉིས་ཚོགས་མེད་ན་བསྐོ་བའི་ལས་མི་འཆགས། །གང་རུང་རེ་རེས་མིན་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས། །དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་མདོ་འདིར་བཤད་མོད་ཀྱང་། །གཉིས་ཚོགས་རྙེད་པའི་ཚེ་ན་ལུང་བཞིན་ཏེ། །གཉིས་ཚོགས་མེད་ན་[མདོ་རྩ་བ།] བཞིན་[ཡིན་པས་དེས་ན་དེ་དག་ལ།] འགལ་བ་མེད།
ཕྱི་མ་ནི་ཞེས་པ་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་སྔ་མ་ལྟ་བུ་མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡེ་མེད་ན། དེའི་འོག་ཏུ་གཟོད་འདི་ཕྱིས་བསྐོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་
དོ། །[སྔ་མ་གཅིག་ཙམ་ཡོད་ན་ཡང་། ཕྱི་མ་འདི་བསྐོས་ན་བསྐོས་པའི་ལས་ཀྱང་མི་འཆགས་ལ་དེས་ཆོས་བསྟན་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །] མཐུན་ནམ་ཞེས་པ་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས། ལྟ་བ་མཐུན་ནམ་ཞེས་བཤད་ལ། །ཕན་ཚུན་མཐུན་ནམ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་

ལས་སོ། །ཆོས་བླ་མའི་ཞེས་པ་ནི། ལམ་ཆུང་བའི་གླེང་གཞི་ལས་སོ། །ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་བསྐོས་པ་དེ་དག་ལས་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་མ་བསྐོས་པར་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་

71

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་རང་རིགས་ཀྱི་བསླབ་

པ་ལ་གནོད་པའོ། །
ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གང་དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐོས་པ་མ་ཡིན་པས་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་གསུམ་ལས། གང་ལ་བསྟན་པའི་ཡུལ་ནི། དགེ་སློང་མ་ཆོས་བདུན་ལྡན་སྔར་[འཁྲུར་འཇུག་གི་སྐབས་སུ།] བཤད་ཟིན་པ་དེ་ལས་འདིར་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ནོ། །གང་བསྟན་པའི་ཆོས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་འམ་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་ལས་སྟོན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་དང་ཤེས་རབ་བོ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་སྒྲ་རིག་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་ན་ནི་ན་སྨད་དོ། །ཚིག་བཞིར་ལོངས་པ་སྟེ་[རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཊཱི་ཀར།] གླུ་ལེན་པ་ལ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །གང་གིས་སྟོན་པའི་རྟེན་ནི། དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་བསྐོས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་བླ་མའི་མཐུ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། དགེ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་ཤིང་འོས་པ་ལ་གསོལ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞུང་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་མ་བསྐོས་པར་རང་གར་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་ཞུགས་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དགེ་སློང་མས་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། བསྐོས་པ་དེ་དག་ལས་གཅིག་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་དང་ཞེས་པ་ནི་བདུན་པོ་དེ་དག་ལས་གཅིག་དང་

72

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཡང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། ལུང་ལས་དོན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཕམ་པ་མ་བྱུང་མཁས་པའི་ཡན་ལག་ལྡན། །བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ལོན། །གྲོང་ཁྱེར་སྐད་སྨྲ་རེག་པའི་ལྟུང་བ་མེད། །བཅོ་ལྔའི་དུས་དང་མཚམས་ཀྱི་ནང་དང་བདུན། །དེ་དག་གང་རུང་གཅིག་དང་མི་ལྡན་ན། །གཞན་དྲུག་ལྡན་ཡང་བསྐོ་བའི་ལས་མི་འཆགས། །དེ་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་[ཇི་ལྟར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན་ཕམ་པ་བཞི་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ལྟུང་བ་མ་བྱུང་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ནས།] ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་བསྐོས་ན་བསྐོ་བར་བྱེད་
པ་དེ་དག་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བསྐོས་པ་དེས་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་[ལུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕམ་པ་བྱུང་བས་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་ཞེས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་བཞེད་དོ། །] རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ནས་གསུངས་སོ། །རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་[བསྐོས་པ་དེས་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་བསྟན་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།] མི་རིགས་པའི་རྣམ་པར་བྱས་པ་ནི། མ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་བསྐོས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ད་ནི་ཉི་མ་ནུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དགའ་བྱེད་ཀྱིས་ཉི་
མ་ནུབ་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་རང་རིགས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་གནོད་
པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཉི་མ་ནུབ་པའི་དུས་སུ་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་བཞི་ལས། གང་ལ་བསྟན་པའི་ཡུལ་ནི། དགེ་སློང་མ་ཆོས་དྲུག་

73

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལྡན་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །[མ་བསྐོས་པར་བསྟན་པའི་སྐབས།] གང་བསྟན་པའི་ཆོས་ནི། ཆོས་གཉིས་ལྡན་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་བསྟན་པའི་དུས་ནི། ཉི་མ་ནུབ་པའི་དུས་ཡིན་པ་དང་། མཚན་ཐོག་ཐག་ཆོས་སྟོན་པའི་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞུང་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་དུ་བསྟན་པའི་གནས་ནི་འཇིགས་པའི་ཉེན་མེད་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་གལ་ཏེ་སྒོ་ཕྱེད་ཞིང་ཞེས་པས་སོ། །གཞན་དུ་[མཚན་མི་མཐུན་པའི་ཉེ་བར་འཚེ་བར་བྱུང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྲོས་པས་ཆོག་པས།] ན་རང་རིགས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་དགག་
བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་ཉི་མ་ནུབ་ནས་རང་གར་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དགེ་སློང་མས་
དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་གལ་ཏེ་སྒོ་ཕྱེ་ཞིང་ཞེས་པ་ལ། འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས། དེའི་ཚེ་གལ་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཕྱེ་ཞིང་[དེ་ལྟ་བུའི་མདུན་ན་དབྱར་ཁང་འདུག་པ་མ་ཡིན་པར་རོ། །] ཞེས་བཤད་པ་དེ་འགྱུར་ལེགས་སོ། །

ད་ནི་ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟུང་
བྱེད་འཆད་དེ།
བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི་དགེ་སློང་མས་ཆོས་འདྲི་བ་ལ་ཞེས་སོ། །ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། དགེ་སློང་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས་ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་

74

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སྟོན་ཏོ་ཞེས་དགའ་བྱེད་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་གཞན་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་གསུམ་ལས། གང་ལ་སྐུར་པ་གདབ་པའི་ཡུལ་ནི། དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་
དུ། ཟས་གོས་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ་ཞེས་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དགེ་སློང་མ་
ལ་ཆོས་སྟོན་པ་བདེན་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་[ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྨྲས་ན་སྐབས་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་ལྟུང་བ་མེད་ལ་སྐྱོན་ནས་སྨྲ་བའི་ལྟུང་བ་ནི་འབྱུང་སྲིད་དོ། །] གསུངས་སོ། །གང་གིས་སྐུར་པ་གདབ་པའི་དངོས་པོ་ནི། ཟས་གོས་སམ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་སྟེ། ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་
གྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལའང་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་ཏེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས་[གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལྟ་བུ།] ཡོ་བྱད་དག་དང་ཁ་ཟས་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་འཆད་
དོ། །ཞེས་སྐུར་པའི་ཚིག་སྨྲས་ན་ལྟུང་བའོ་ཞེས་སོ། །གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ། [སྔར་ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས། བདག་ལས་ཐ་དད་ཅེས།] མི་ཆོས་བླ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་

75

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་འདི་ལ་ཞུགས་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས་སོ། །

ད་ནི་གོས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ལས། གོས་སྦྱིན་པའི་རྗེས་སུ་གོས་བྱེད་པ་འདི་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་གོ་རིམ་བསྒྱུར་ནས་གསུངས་པ་ནི། གོས་བྱེད་པ་ནི་གོས་སྦྱིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་དགེ་སློང་མའི་གོས་བཟོ་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་རང་རིགས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་གནོད་
པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་གི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་མའི་གོས་བཟོ་བྱས་ཏེ་ཟིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་བྱ་བའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་སློང་མ་ཆོས་བདུན་ལྡན་སྔར་འཁྲུར་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྔ་ལས། གོས་ཡིན་པ་སྟེ། གོས་བྱེད་ནའོ་ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་འཕྲོ་གཞིའི་སེལ་བར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རུང་བ་དང་། ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྔར་བཤད་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་དགེ་སློང་མའི་གོས་བཟོ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་གོས་ཀྱི་བཟོ་བྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་བཟོས་ཟིན་པའོ། །[ལུང་ཞུ་བ་

76

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
ལས་དགེ་སློང་གིས་གཉེན་མ་ལགས་པའི་དགེ་སློང་མའི་གོས་ཚད་ལས་ཆུང་བ་ཞིག་བགྱིས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་མི་རུང་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་གཉེན་མ་ལགས་པའི་དགེ་སློང་མའི་གོས་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བཟོ་བགྱིས་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་མི་རུང་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདི་ནི་གོས་རང་

ཚད་ལས་གྱུར་པའོ། །] ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་གོས་སྦྱིན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཚོང་དཔོན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་ལ་གོས་བྱིན་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྐྱེན་བྱས་ཏེ། རང་རིགས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་གནོད་
པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་གི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་དགེ་སློང་རང་དབང་བའི་གོས་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བྱིན་ནས་ཡུལ་དེས་ཐོབ་བློ་
སྐྱེས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་དང་། གང་སྦྱིན་པའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཞིན་དགེ་སློང་མ་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ། དགེ་འདུན་མ་སྤྱི་ལ་གོས་
འབུལ་ན། དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་སློང་མའི་ཆོས་གོས་ཚང་བར་ཡོད་པ་དང་། [དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་ལ།] ཆོས་ལེགས་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གོས་འབུལ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གལ་ཏེ་བོར་བརླག་བྱུང་བ་དང་། །ལེགས་པར་སྨྲ་བ་དང་། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །[དགེ་འདུན་མ་སྤྱི་ལ་གོས་འབུལ་བ་ཡིན་ན། མཛའ་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆགས་པ་རྒྱུར་གྱུར་གྱི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སློང་མའི་གོས་བོར་བརླག་བྱུང་བ་དང་། དགེ་སློང་མས་ཆོས་ལེགས་པར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་རྐྱེན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གོས་སྦྱིན་པ་གནང་བའི་ཕྱིར་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །]

77

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཉིས་པ་གང་སྦྱིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བཞི་ལས། གོས་ཡིན་པ་སྟེ། གོས་སྦྱིན་ནའོ་ཞེས་སོ། །རང་གི་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་གོས་གཞན་གྱིས་སྟེར་བ་འབྱུང་རིང་
བས་དགག་བྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རུང་བ་དང་ཚད་
དང་ལྡན་པ་གཉིས་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་སོ། །[ལུང་ཞུ་བ་ལས། དགེ་སློང་གིས་གཉེན་མ་ལགས་
པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་གོས་སྩོལ་ཀྱང་ནོངས་པ་ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ་ཨུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། ཁྲུ་གང་ལས་ཆུང་བར་གྱུར་པའི་གོས་དང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་དུ་གྱུར་པ་བྱིན་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་གོས་ཁྲུ་གང་དུ་ལོངས་ཤིང་གོས་རང་ཚད་ལས་མ་ལྷག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །]

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་གོས་བརྗེ་བ་ལས་གཞན་པས་རང་གར་དགེ་སློང་མ་ལ་གོས་སྟེར་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་གོས་སྟེར་
བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཡུལ་དེས་ཐོབ་བློ་སྐྱེས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། གོས་བྱིན་ནའོ་[བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། དགེ་ཚུལ་མ་ཞིག་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་གོས་མེད་པ་ལ་གོས་བྱིན་པ་དང་ཞེས་བཤད་པས། དེ་ལ་དགེ་སློང་གིས་དགེ་ཚུལ་མ་དེ་

ལ་གོས་བྱིན་ཡང་། གོས་བྱིན་པའི་ཉེས་བྱས་མི་བསྐྱེད་པའོ། །] ཞེས་སོ། །

ད་ནི་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་མགྲོན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི། ལམ་རྒྱགས་བསྐུར་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ལྟུང་བ་མེད་པ་ནི། འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་ནི། དགེ་སློང་མ་གཅིག་དང་ཡང་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་སྡེ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་

78

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི། དགེ་སློང་ཕོ་མོ་ལམ་དུ་འགྲོགས་པ་དེ་མི་མཛེས་ཤིང་མ་དད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ཆགས་པའི་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་རང་རིགས་ཀྱི་བསླབ་པ་

ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སའི་ལམ་དུ་རྒྱང་གྲགས་ལས་འདས་པར་ཕྱིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་
གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དང་འགྲོགས་པའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། གང་གིས་འགྲོ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི་མ་བསྐོས་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་དགེ་སློང་མ་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་

སྟེང་དུ། ངོ་མ་སྦོས་པ་དང་། ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ངོ་སྦོས་ན་བལ་ཁུར་བ་ལ་ན་སྨད་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་ཁུངས་དྲངས་ཟིན་པ་དེ། གནད་ཀྱིས་

དང་། སེལ་[ཕན་འདོགས་བྱ་དང་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ན།] བྱེད་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །མི་ནུས་པ་
ཁྲིད་པ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་ལ། [ནད་པ་བསྐུར་བ།] དེ་ལ་[དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ།] ཕན་ཚུན་གྲོགས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་སའི་ལམ་ཡིན་པ་[སྟེ་ཆུའི་ལམ་ཡིན་ན་ནི་ཆུར་
འཇུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཞན་དུ་འགྱུར་ཞིང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་འདིར་ནི་སའི་ལམ་ཡིན་པ།] དང་། རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་བ་ཡིན་པ་དང་། འཇིགས་པའི་ཉེན་ཅན་མ་
ཡིན་པ་སྟེ། ལམ་ལས་འདས་ཤིང་འགྲོ་ནའོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱང་གྲགས་རེ་རེ་རོ་ཞེས་པ་དང་། འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་དུ་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་འགྲོ་བའི་རྟེན་ནི། བར་ཆད་ཀྱི་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། ལུང་ཞུ་བ་ལ་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་དང་འཐམས་ནས་བཤུལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་མཆིས་ཀྱང་ནོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཨུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། ལམ་དུ་བར་[ཆོམ་རྐུན་དང་

79

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སྟག་དང་སེང་གེ་ལ་སོགས་པ།] ཆད་བརྒྱད་པོ་ལས་གང་ཡང་རུང་སྟེ་བར་ཆད་གཅིག་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་ཏེ་ལམ་གཅིག་ནས་འགྲོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་[ཉི་མ་ཐ་
དད་ལ་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་ཕྱེད་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ན་བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བུས་ལྟུང་བ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་

བཞག་པས།] སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་རྒྱང་གྲགས་ལས་འདས་ཞིང་རྫུ་འཕྲུལ་ལས་གཞན་པས་འགྲོ་བར་ཞུགས་པའོ། །[དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་མཆིས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་ལུང་ཞུ་བ་ལས་སོ། །] མཐར་ཐུག་ནི་ལམ་རྒྱང་གྲགས་ལས་འདས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དགེ་སློང་མ་གཅིག་དང་ཡང་ཞེས་པས་དགེ་སློང་མ་མང་པོ་དང་འགྲོ་ན་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པར་མ་ཟད་ཅེས་བསྟན་ཏེ། འདིས་ནི་ཁྲིམས་གྲོགས་
ཀྱིས་ལྟུང་བ་འདི་མི་ཁེགས་པར་བསྟན་ཏོ། །ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཀྱང་དགེ་སློང་གང་དགེ་སློང་མའི་མགྲོན་པོ་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་ཞུགས་ན་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ད་ནི་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གྲུར་འཇུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་སྡེ་དང་ལྷན་ཅིག་གྲུར་འཇུག་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་[མགྲོན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས།] སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆུའི་ལམ་གྲུ་གདལ་གཅིག་པ་ཡན་ཆད་དུ་རྒྱུན་ཕྱོགས་སམ་རྒྱུན་ལས་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ཞིང་རྒྱང་གྲགས་འདས་པ་ལས་གྱུར་

80

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་ལས། གང་དང་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། གང་གིས་འགྲོ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་མ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་དེ་སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཆུའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་། གྲུ་གདལ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། འགྲམ་གཉིས་འཇིགས་པའི་ཉེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་པ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་
ཊཱི་ཀ་ལས་ཆུའི་ལམ་ལས་འདའ་ཞིང་འགྲོ་ན་ཞེས་པ་དང་། ཅིག་ཅར་གྲུ་གཅིག་གིས་ཞེས་པ་དང་། འགྲམ་གཉིས་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་ཞེས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྒྱང་གྲགས་རེ་རེར་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་འགྲོ་བའི་རྟེན་ནི། བར་ཆད་ཀྱི་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་[ལ་བར་ཆད་ཀྱི་རྐྱེན་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྟུང་མེད་དུ་གསུངས་ནས།] དེ་བཞིན་གྲུ་རྒལ་བ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་ཆུའི་ལམ་དུ་གྲུ་གཅིག་གིས་རྒྱུན་ནམ་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རྒྱུན་ཕྱོགས་སམ་རྒྱུན་ལས་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་རྒྱང་གྲགས་ལས་འདའ་ཞིང་རྫུ་འཕྲུལ་ལས་གཞན་པས་འགྲོ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་རྒྱང་གྲགས་ལས་འདས་པའོ། །ཡན་གལ་གི་དོན་ལ་འཐམས་ནས་ཞེས་པ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་འདི་སྐྱེད་པ་ལ་འཐམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། འཐམས་པ་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་དུ་བཤད་ཀྱང་། ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་མ་གཅིག་དང་ཡང་སྔར་འཐམས་ཀྱང་རུང་མ་

81

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འཐམས་ཀྱང་རུང་སྟེ་རྒྱང་གྲགས་རེ་རེར་ནི་དངོས་གཞིའོ་ཞེས་གསུངས་པས། འཐམས་[འཐམས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྡ་བྱས་ནས་སོ་ཞེས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས།] ནས་ཞེས་པ་འདི་ནི་གླེང་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་མོ། །འོ་ན་ལྟུང་བྱེད་སྔ་མ་དང་འདི་གཉིས་ཀ་ལ་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཕྲིན་གྱིས་འཐམས་

ནས་བཤུལ་དུ་ཞུགས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིང་ཡིག་དང་ལག་བརྡ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །མཐའ་འཁོབ་པའི་སྐད་དུ་འཐམས་པ་དང་དགེ་སློང་མ་དེས་མཐའ་འཁོབ་པའི་སྐད་མ་འཚལ་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་[དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལུས་ཀྱིས་དམིགས་པས་འཐམས་ཏེ་བཤུལ་དུ་ཞུགས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ། །] གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་མགྲོན་ལམ་དང་གྲུར་འགྲོ་བའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ན་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་ཅིང་། འཐམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཀྱང་འཐམས་པར་གྱུར་ན་འཐམས་པ་ཙམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གྲུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་རུང་གྲུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་གྲུ་བཙས་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་ལས་གྲུ་གཅིག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུ་བཙས་གཅིག་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་ལས་འདའ་ཞིང་འགྲོ་ནའོ་ཞེས་པ་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་དང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གྱེན་དུ་འགྲོ་བའམ། ཐུར་དུ་འགྲོ་ན་ཐད་ཀར་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་ཏེ་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ད་ནི་དབེན་པ་ན་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་བུད་མེད་

82

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དང་ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འདུག་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་རང་གི་བསླབ་པ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཁྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་བུད་མེད་དང་
ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་གཉིས་ཀ་འདུག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །[གཉིས་ཀ་འདུག་པ་ལའོ་ཞེས་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་སོ། །] ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དང་འདུག་པའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་འདུག་པའི་གནས་དང་། གང་གིས་འདུག་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ཏེ། སྔར་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་བུད་མེད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་བཤད་པ་དེ་འདིར་ཡང་ཐུན་མོང་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་འདིར་བུད་མེད་གཅིག་པུ་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བུད་མེད་གཅིག་པུ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་དང་། དབེན་པ་ན་འདུག་འགྲེང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ཉེ་དུ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་གང་དུ་འདུག་པའི་གནས་ནི། དབེན་པ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱབས་དང་བཅས་པ་དང་། འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞུང་དུ་སྟོན་པར་[གནས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ནས་བར་དུ་འདོམ་གང་པས་རིང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་ཚུན་

ཆད་དུའོ། །] འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་འདུག་པའི་རྟེན་ནི་དགེ་སློང་གཅིག་པུ་ཡིན་པ་སྟེ། གཅིག་པུ་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཁྲིམས་གྲོགས་
ཡོད་ན་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་འདུག་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་འདུག་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་འདུག་པ་རྫོགས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སྐྱེ་བོའི་རྒྱུན་ལུགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་དབེན་པ་

83

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཉིད་ཀྱི། སེལ་བ་ནི་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྒོ་ཁང་ན་འདུག་པ་སྨན་འཐག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་སྒོ་མ་བཅད་པར་འདུག་པ་དང་གཞན་དག་འཇུག་ཅིང་གཞན་དག་འབྱུང་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[དབེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ལམ་ཀ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །] སྐྱབས་དང་བཅས་པའི་སེལ་བ་ནི། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་སྐྱབས་ལྔ་པོ་དག་གིས་མ་བསྐྱབས་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །[འོན་ཀྱང་སྐྱབས་ལྔས་མ་
བསྐྱབས་ཀྱང་ཐང་ཆེན་པོའི་དབུས་སུ་མི་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་དེར་ཉིན་མོ་བུད་མེད་དང་དབེན་པ་འདུག་འགྲེང་བྱེད་ན་ནི་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པར་རིགས་ཏེ་སྐྱབས་ཀྱི་ནང་དུ་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་ཅིང་། དེ་དང་དགག་བྱའི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབེན་པ་ན་འདུག་པ་འདི་ནི་བུད་མེད་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱིམ་པ་མོ་དང་མུ་སྟེགས་མོ། རབ་བྱུང་མོ་གང་དང་འདུག་ཀྱང་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་པར་ལུང་ལས་གསུངས་སོ། །]

ད་ནི་དབེན་པ་ན་འགྲེང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་དགེ་སློང་མ་དང་ན་ཅིག་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འགྲེང་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་རང་རིགས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་གནོད་
པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཁྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་དགེ་སློང་མ་དང་
ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་གཉིས་ཀ་འགྲེང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །[གཉིས་ཀ་འགྲེང་སྟེ་ཡོད་ན་ཞེས་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་སོ། །གཅིག་འདུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །] ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་གསུམ་ལས། གང་དང་འགྲེང་བའི་ཡུལ་ནི་སྔར་འཁྲུར་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་དགེ་སློང་མ་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ། དགེ་སློང་མ་གཅིག་པུ་ཡིན་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་

84

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མ་གཅིག་པུ་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །གང་དུ་འགྲེང་བའི་གནས་ནི་[ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ།] འདུག་པའི་སྐབས་དང་འདྲའོ། །[བར་འདོམ་གང་བས་རིང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་བཤད་དོ། །] གང་གིས་འགྲེང་བའི་རྟེན་ནི། དགེ་སློང་གཅིག་པུ་ཡིན་པ་སྟེ། གཅིག་པུ་འགྲེང་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་འགྲེང་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་འགྲེང་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་འགྲེང་བ་རྫོགས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མ་དང་ངོ་ཞེས་སོ། །
འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདི་ཡང་བུད་མེད་སྤྱིས་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ་བུད་མེད་གཞན་
དང་འགྲེང་ན་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་བུད་མེད་དང་འགྲེང་ན་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་འདིར་དགེ་སློང་མ་གཅིག་པུ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་གྱི་བུད་མེད་ཙམ་པོ་གཅིག་པུ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་འདིར་དགེ་སློང་མ་
ཉིད་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་གྱི་བུད་མེད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུལ་གང་དང་དབེན་པར་[འགྲེང་བ་འདི།] དགེ་སློང་མ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ[འི་སྡོམ་པ་སྐྱེས་པ།] ཅན་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི། [ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །] ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དེ། དབེན་པ་ལ་འགྲེང་བ་ལ་
ཡང་སྦྱར་བར་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །[བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་བསྙེན་
པར་མ་རྫོགས་པ་དགེ་ཚུལ་མོ་དང་འགྲེང་བ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་དགེ་སློང་མ་ལས་གཞན་པའི་བུད་མེད་

དང་འགྲེང་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་གྱི་ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར། དགེ་སློང་མ་དང་།] འགྲེང་བ་ལའོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་བསྡུས་པ་ལས་འགྲེང་བའི་སྤྱོད་ལམ་འདི་ཡང་བྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ལས་དེ་སྐད་གསུངས་ཀྱི། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་[འགྲེང་བ་དང་འདུག་པའི།] ལྟུང་བ་གཉིས་སུ་

85

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འགྱུར་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། དགེ་སློང་མ་དང་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་ནི་ལྟུང་བྱེད་སྔ་མར་འདུས་ཏེ་དབེན་པ་ན་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་ནི་བུད་མེད་སྤྱིས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དགེ་སློང་མ་དང་འགྲེང་བ་འདི་ལ་རྣམ་འབྱེད་ལས། [དགེ་སློང་མ་དང་།] འགྲེང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་སྤྱོད་ལམ་གང་ཡང་རུང་བས་ལྷན་ཅིག་ནའོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་གཉི་ག་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་དུ་འགྲོ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །

ད་ནི་དགེ་སློང་མས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་དགེ་སློང་མས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པའི་ཟས་ཟོས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྫུན་དང་དུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་ནས་གྲོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་ལ་གནོད་པ་དང་ཆགས་
པའི་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་རང་རིགས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་སློང་བདག་
ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དགེ་སློང་མས་ཁྱིམ་པ་ལ་བརྗོད་
པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པའི་ཟས་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། དགེ་སློང་མ་གང་གིས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་དང་། དངོས་པོ་གང་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་གང་ལ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་དང་། སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་དེ་གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི་སྔར་འཁྲུར་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་དགེ་སློང་མ་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱིས་ཏེ། དེའང་དགེ་སློང་མ་དེ་སྦྱིན་བདག་དེའི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ། བསྡུས་པ་ལས་དགེ་སློང་མ་དེའི་ཉེ་དུའི་ཁྱིམ་ཡིན་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །

86

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཉིས་པ་ནི་བརྒྱད་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་མས་སྦྱོར་དུ་
བཅུག་པའི་ཟས་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་མས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་སོ། །དེའང་དགེ་སློང་མ་དེས་རྫུན་གྱི་སྒོ་ནས་དགེ་སློང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་གིས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བདེན་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་གཞན་བརྗོད་པས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་ན་སྨད་དོ། །ཊཱི་ཀ་ལས། བྲོ་གར་དང་གླུ་གླིང་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་གིས་
སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལའང་ངག་གི་རིག་བྱེད་
ཀྱིས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་སྦྱོར་
དུ་བཅུག་པ་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། ཞུ་བ་ལས་སྤྲིང་ཡིག་ལ་སོགས་པས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ཟོས་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་སློང་རང་གི་དོན་དུ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་པ་སྟེ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ནི་ན་སྨད་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དུས་སུ་
རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། བཟའ་བར་བྱ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །[ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་
གིས་དུས་རུང་གི་ཟས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྩ་བ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་འཚལ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ལན་ཚྭ་ནི་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅད་པ་ཡིན་པ་ལ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ལན་ཚྭ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ཟོས་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཞུན་མར་དང་བཏུང་བ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ལས་ཀྱང་ལྟུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན་དེ་ནི་དུས་སུ་རུང་བའི་ལན་ཚྭ་དང་བཅས་པའམ་དུས་སུ་རུང་བས་ཞུན་

མར་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །] སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་སྟེ།
གཞན་གྱི་ཟས་དང་ནོར་ཏེ་ཟོས་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྱིམ་པ་ཆོས་ལྔ་ལྡན་ཏེ་གོས་སློང་

87

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ལས། ཅི་བདེར་སྟོབས་པ་མ་ཡིན་པ་མི་བགྲང་སྟེ། འདིར་ནི་དེ་ཡིན་མིན་འདྲའོ། །བཞི་པ་ནི་མགྲོན་དུ་མ་བོས་པའམ་བོས་པ་ལ་ཡང་ལྷག་པ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་སྦྱོར་དུ་བཅུག་སྟེ་རང་དགར་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་དེ་ཟ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པ་སྟེ། དེ་ནི་མིད་ན་དེའིའོ་ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་[དེ་ཐོས་པས་ཀྱང་རུང་ངོ་ཞེས་པ་འདི། ཊཱི་ཀ་ལས་གོ་བ་མི་རྙེད་དེ། ཊཱི་ཀ་ཡི་གེ་ཉམས་པ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །] ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཁོ་
ནར་མ་ཟད་ཀྱི་ཐོས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྡེ་སྣོད་
གསུམ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྫུན་དུ་བསྟོད་ནའང་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་[དགེ་སློང་དེ་དག་ནི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཡིན་པས་འབྲས་ས་ལཱུའི་ཆ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་སོགས།] གསུངས་སོ། །

ད་ནི་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ། བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི་ཁྱིམ་གཞན་དུ་ཡང་ཞེས་ཏེ་[རང་གི་ནར་མའི་ཟས་ཟོས་པའི་འོག་ཏུ་ཁྱིམ་གཞན་དུ་ཟན་ལ་བོས་ནས་ཟོས་ན་ཟས་གཉིས་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར།] ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའོ། །[སྐོམ་གྱི་ཕྱིར་གསོལབ་དག་འདེབས་ན་བསྡད་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་ཡང་འཐུང་བའི་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །] ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་ནི་ཅིག་ཅར་ཡང་རུང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ལ་གཉིས་ལས། བྱུང་ལ་མ་བཅས་པའི་གླེང་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཁྱིམ་བདག་འཕྲལ་ལ་མཐོའི་བྱུང་

88

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བའོ། །བྱུང་ལ་བཅས་པའི་གླེང་གཞི་ནི་ཡངས་པ་ཅན་དུ་དྲུག་སྡེས་ཡང་ཡང་ཟོས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྦྱིན་བདག་སྔ་མ་མ་དད་པ་སྟེ། ཟས་ཕྱི་མ་

ལ་གོས་ཀྱི་རྙེད་པ་ཡོད་ན་ལྟུང་མེད་དུ་གསུངས་པས་སོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དུས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཁྱིམ་པས་མགྲོན་དུ་བོས་པ་ལན་གཉིས་ཡན་ཆད་
བྱུང་བ་ན་ཟས་ཕྱི་མ་ལ་གོས་སམ་གོས་ཀྱི་རིན་གྱི་རྙེད་པ་མེད་པའི་ཟས་ཕྱི་མ་ཟོས་
པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་གི་ཟས་ཟ་བའི་
སྦྱིན་བདག་དང་། གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གི་ཚེ་ཟ་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱིན་བདག་ཆོས་དགུ་ལྡན་ཏེ། ཁྱིམ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་གསུམ་ནི་སྔར་གོས་སློང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ལས་རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་
ཅིང་སྦྱིན་བདག་སྔ་ཕྱི་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པ་སྟེ། ནོར་གཅིག་པ་
ཡིན་ན་འདིའི་ལྟུང་བ་མེད་དེ། འདིའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཤམས་པས་མགྲོན་དུ་འབོད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། [ཟླ་བ་ཕྱེད་དམ་ཟླ་བ་བཞིན་མགྲོན་དུ་བོས་པ་ལྟ་བུ་ཉིན་རེ་བཞིན་རྒྱུན་དུ་ཟས་འདྲེན་པར།] བཤམས་པ་ནི་མགྲོན་དུ་བོས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བཤམས་པའི་ནར་མའི་ཟས་དེ་རང་གི་ཟས་དང་འདྲ་བས་སྦྱིན་བདག་མ་དད་པ་སྐྱེ་བའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཤེས་པའི་དབང་གིས་ཀུན་ཏུ་ལྟ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་ལྟ་བ་པོ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བཤེས་པའི་དབང་གིས་མགྲོན་དུ་འབོད་པ་པོ་ཡིན་ན་སྦྱིན་བདག་མ་དད་པ་སྐྱེ་བའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །[ཊཱི་ཀ་

89

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ལས་བཤེས་པའི་དབང་གིས་ཞེས་གསུངས་པས་ཉེ་དུ་ཡིན་པ་ཡང་འདིའི་ཁོངས་སུ་འདུས་སོ། །] བསམ་པ་

ཐག་པ་ནས་མགྲོན་དུ་འབོད་པ་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། མཐོ་འཚམས་པས་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། མཐོ་འཚམས་པ་དེ་མགྲོན་དུ་འབོད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་མགྲོན་དུ་བོས་པ་གཉིས་པ་ཟོས་པའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟས་རུང་བ་ལ་མགྲོན་དུ་འབོད་པ་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། མི་རུང་བ་ལ་བོས་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །རང་གཙོ་བོར་མ་བྱས་ན་དགེ་འདུན་མགྲོན་དུ་འབོད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་དགེ་འདུན་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དགེ་འདུན་མཆོད་སྟོན་ལ་བོས་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་མགྲོན་དུ་བོས་པ་གཉིས་པ་ཟོས་པའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ལ་བདུན་ལས། བཟའ་བ་ལྔའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ལྔའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཕན་ཚུན་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྨན་གྱི་

གཞི་ལས་གཞན་གྱིས་མགྲོན་དུ་བོས་པ་ན་འདུག་པ་ན་ངེས་གནང་ན་ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །ཟས་ཕྱི་མ་ལ་གོས་སམ་གོས་ཀྱི་རིན་གྱི་རྙེད་པ་མེད་པ་སྟེ། གོས་ཀྱི་རྙེད་པ་མེད་པའི་ཞེས་གསུངས་ལ། ཟས་ཕྱི་མ་ལ་གོས་ཀྱི་རྙེད་པ་ཡོད་ན་གོས་ཀྱི་རྙེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་འགྲོ་བར་གསལ་གྱི། ཟས་སྔ་མས་མཆོག་ནས་ཟ་བར་མི་གསལ་
བས་སྦྱིན་བདག་སྔ་མ་མ་དད་པ་སྐྱེས་པའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ནར་མའི་ཟས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མགྲོན་དུ་བོས་པ་གཉིས་པ་རྙེད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རང་གི་ནར་མའི་ཟས་ཟ་བ་ལ་ནི་མགྲོན་དུ་བོས་པ་ཟ་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་གསུམ་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་

90

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །
གསུམ་པ་གང་གི་ཚེ་ཟ་བའི་དུས་ནི། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུས་ཡིན་པ་དང་། མུ་གེའི་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཉི་[ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་མགྲོན་དུ་བོས་པ་རེ་བྱུང་སྟེ།] མ་ཐ་དད་ལ་མགྲོན་དུ་བོས་པ་གཉིས་པ་ཟ་བ་ལ་འདིའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མུ་གེ་བྱུང་ན་མགྲོན་དུ་བོས་པ་ཇི་སྙེད་བྱུང་བ་བདག་གིར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནི་འདི་ཉིད་ལས་ན་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ལས་མ་བྱས་པ་དང་ལམ་དུ་མ་སོང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གསུམ་དང་། སྲ་བརྐྱང་མ་བཏིང་བ་སྟེ། སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི་ལས་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ན་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་སོ། །
བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་ཡང་ཡང་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཡང་ཡང་ཟ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། [དང་དུ་བླངས་ན་ཉེས་བྱས་ཀྱིའོ། །ཞེས་པ་ནི་ངག་གིས་ཁས་བླངས་པའི་དུས་ན་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཡིད་ཀྱིས་དང་དུ་བླངས་ན་ནི་བསྡམ་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །] འདིར་གོས་
ཀྱི་མཐར་གྱུར་པ་ནི་ཁྲུ་གང་ཞེས་པ་འདིར་ཟས་ཕྱི་མ་ལ་གོས་ཁྲུ་གང་བས་ཆུང་བའམ་རྙེད་པ་གོས་ཁྲུ་གང་མི་རི་ན་ནི་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་འབྱུང་སྟེ། དགག་བྱ་རྫོགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་ངོ་། །ལམ་ནི་དཔག་ཚད་ཕྱེད་འདི་བརྐྱང་བ་དགོས་སམ་ཁུགས་པས་འགྲུབ་ཅེ་ན། ཡང་ཡང་ཟ་བ་དང་འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ལམ་དུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་སློང་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དུ་སོང་ངམ། དེའི་ཕྱེད་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་དེའི་

91

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཕྱེད་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔག་ཚད་ཕྱེད་ཀྱི་ཕྱེད་དཔག་ཚད་བཞི་
ཆ་སོང་སྟེ་ཕྱིར་ཡང་ལོག་ནའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་རྟ་དང་། ཤིང་རྟ་ལ་
སོགས་པ་ལ་ཞོན་པ་ནི་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་དུས་སུ་མི་ཚུད་དེ་བཟར་མི་
དབང་ངོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དཔག་ཚད་ཕྱེད་གྲུར་འགྲོ་བས་ནི་ཉེས་པ་ཁེགས་ལ། དེ་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པས་འདུས་ཤིང་ཟ་བ་དང་ཁྲུས་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ལམ་ནི་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ལམ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཚད་འདི་ལ་ལུང་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཡང་ཡང་ཟ་བ་དང་འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་སྐབས་སུ་ནི་དཔག་ཚད་ཕྱེད་བརྐྱང་པར་ཕྱིན་པས་འགྲུབ་ལ།

ཁྲུས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་དཔག་ཚད་ཕྱེད་ཁུག་པར་ཕྱིན་པ་དགོས་པར་གསུངས་
ཏེ། དེ་ལྟར་འོང་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཅས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། ཁྲུས་བྱེད་པའི་
སྐབས་ཀྱི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ལམ་དུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་སློང་དཔག་ཚད་
གཅིག་ཏུ་སོང་ངམ། དཔག་ཚད་ཕྱེད་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱིར་འོངས་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ལ།
ལུང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་དཔག་ཚད་གཅིག་ཏུ་སོང་ངམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔག་ཚད་གཅིག་བརྐྱང་པར་སོང་བའོ། །དཔག་ཚད་ཕྱེད་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱིར་འོངས་པ་ནི་དཔག་
ཚད་གཅིག་རངས་པར་སོང་བའི་ཚད་དང་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དེ། [རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཕྱག་བདར་རེ་ལྡེ་ཙམ་བྱས་པ་ནི་ཁྲུ་བཞི་ཙམ་ཕྱགས་པའོ། །བ་མལ་ཞེས་པ་ནི་བ་ལང་གི་

གཅིག་གིས་གནས་སོ་ཞེས་སོ། །གཞན་བླངས་པ་ཡོང་ཞེས་པ་ནི།] གཞན་དུ་ལྔ་པོ་འཇོག་པ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མགྲོན་གཉིས་པ་ཟོས་པ་མེད་ཀྱང་མགྲོན་གཉིས་པ་དང་དུ་བླང་བའི་
ཉེས་བྱས་སྐྱེད་དམ་སྙམ་ན། གཞན་བླངས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མགྲོན་དུ་

92

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བོས་པ་གཞན་དང་དུ་བླང་བ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་གཞན་དུ་ལྔ་པོ་འཇོག་པ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་མགྲོན་དུ་བོས་པ་གཞན་བླང་
བ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་འཇོག་པ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[གཞན་བླངས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དགེ་སློང་དང་དགེ་འདུན་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་བླངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བི་ཛ་ཝར་མས་བཤད་ཅེས་བྱུང་སྟེ་པཎྜི་ཏ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གོ་ཆས་བཤད་དོ། །]

ད་ནི་འདུག་གནས་སུ་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་ན་དྲུག་སྡེས་རི་བྲག་གི་འདུག་གནས་སུ་གནས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྩོད་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་སྦྱིན་བདག་ཁྱིམ་

པས་བྱས་ཤིང་མཆོད་གནས་མུ་སྟེགས་ཡོད་པའི་གནས་དེར་ཞག་གཅིག་གནས་ཏེ་ཟས་གཉིས་པ་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ལྔ་སྟེ། གང་དུ་ཟ་བའི་གནས་དང་། དེར་ཟ་བའི་གནས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། གང་གི་ཟ་བའི་སྦྱིན་བདག་དང་། གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མུ་སྟེགས་ཅན་ཁོ་ནའི་འདུག་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་འདུག་

གནས་སུ་ཞེས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་ཡ་མཚན་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་འདུག་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཡན་ཆད་ཤོང་བ་སྟེ། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེར་ཟ་བའི་གནས་ཀྱི་

93

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བདག་པོ་ནི། མུ་སྟེགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་ལས་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་འདུག་

གནས་སུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། སྔར་མི་ཆོས་བླ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གང་གི་ཟ་བའི་སྦྱིན་བདག་ནི། སྔར་གོས་སློང་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཁྱིམ་པ་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་

སྟེང་དུ། མུ་སྟེགས་ཅན་ཁོ་ནའི་སྦྱིན་བདག་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་འདི་པའི་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡ་མཚན་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ནི། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། མུ་སྟེགས་པའི་སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་། རུང་བ་དང་། ཚད་དང་ལྡན་པའོ། །ལྔ་པ་གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནི། གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གནས་དེར་ཞག་གཅིག་ཡན་ཆད་གནས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། མི་ན་བ་ལའོ་ཞེས་པ་དང་། [ནར་མའི་བྱ་བ་རྣམས་ནི་བསྒྲུབ་ནུས་ན། །ཅུང་ཟད་ན་ཡང་གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་མིན། །ན་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་ནི་མི་ནུས་པའོ། །དེ་ནི་གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་ནད་པ་ཡིན་ཞེས་

སྨྲས་སོ། །] སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ལས། ཞག་ལོན་པའི་དགེ་སློང་གིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་ཟན་གཉིས་པ་སློང་བའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་སློང་ཞིང་ཟ་བར་ཞུགས་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་ཡ་མཚན་ཅན་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་མིང་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྤྱིའི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་
ནི། ཡ་མཚན་ཅན་ཞེས་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྡོའི་
རྒྱབ་ལ་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་འདྲ་བའི་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཐར་པའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་ཡ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས་བཤད་པ་ནི་

94

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་དུ་དྲངས་སོ། །[སཾ་སྐྲ໏་ཏའི་སྐད་དུ་ཡ་མཚན་ཅན་དང་རྡོའི་རྒྱབ་མིང་གཅིག་སྟེ་པ་ཥ་ཎ་ཊཱི་ཀ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས། ཡ་མཚན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་མུ་སྟེགས་ཅན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱིའི་མིང་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡ་མཚན་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་མུ་སྟེགས་ཅན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱིའི་མིང་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་བྱེ་བྲག་པ་ཏུ་བཤད་པ་ལས་པ་ཥ་ཎ་ཌི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྡོའི་རྒྱབ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྡོའི་རྒྱབ་ཏུ་ས་བོན་བཏབ་པས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མུ་སྟེགས་ཅན་དག་གིས་ཀྱང་ཐར་པའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པས་རྡོ་རྒྱབ་ཅེས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །]

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདིར་ཡ་མཚན་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ། སྐབས་འདིར་
ཊཱི་ཀ་ལས་ཡ་མཚན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འདི་པ་དང་གཞན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་སྤྱིའི་མིང་ངོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་ནི་ཆ་ཤས་ཀྱི་མིང་གིས་སྤྱི་ལ་བཏགས་

པའོ། །[ཡ་མཚན་ཅན་ཞེས་མུ་སྟེགས་པའི་རབ་བྱུང་གི་མིང་གིས་རབ་བྱུང་སྤྱི་ལ་བཏགས་སོ། །] དེའི་ཟོས་ནའོ་ཞེས་པ་ནི་ཉི་མ་གཉིས་པ་དེར་ཟས་ལན་གཉིས་ཟོས་ན་ཟོས་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞིའོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་མུར་འདུག་གི་གནས་སུ་ཟས་ལན་ཅིག་ཟོས་པས་ནི་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་གྱི། ཟན་ལན་གཉིས་ཟོས་ན་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ཅིང་། སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་འདུག་གནས་གཅིག་ཏུ་ཞག་ལོན་པའི་དགེ་སློང་མིན་པས་བསོད་སྙོམས་གཅིག་བཟའ་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་ལྷག་པར་ཟ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་གནས་པ་དང་ཟོས་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །[ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གཞན་དུ་གནས་ཤིང་འདུག་གནས་དེར་ཟ་ན་གཞན་དུ་གནས་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་ལ་དེར་ཟ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཡན་ལག་གཞན་ཚང་གི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །] གནས་ན་ཞེས་པ་ནི། དགེ་སློང་གིས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་འདུག་གནས་དེར་ཞག་གཅིག་གནས་པ་ལ་ལྟུང་
བ་མེད་ཀྱང་། ཉི་མ་གཉིས་སུ་གནས་ན་ཟན་མ་ཟོས་ཀྱང་སྔར་ཞག་གཅིག་ལོན་པར་

95

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གནས་ཟིན་པའི་དགེ་སློང་ལ་ཞག་གཉིས་པར་གནས་པ་ན་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་པ་
པོའོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཞག་རེ་རེ་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ད་ནི་ལྷུང་བཟེད་དོ་གསུམ་ཙམ་ལས་ལྷག་པར་ལེན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་བསོད་སྙོམས་བསླང་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བླངས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྦྱིན་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པ་དང་། ཚོད་མི་ཤེས་པའོ། །[རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་བསླབ་པའི་གཞི་འདི་ནི་ཚོད་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དགག་པའི་ཕྱིར་བཅས་པ་མཛད་དེ་ཞེས་སོ། །] ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཁྱིམ་པས་བསོད་སྙོམས་བསྟབས་ཤིང་ཅི་བདེར་མ་བྱས་པར་ཚད་ཡོངས་སུ་མ་དཔགས་པ་ལས་དུས་སུ་རུང་བ་ལྷུང་བཟེད་དོའམ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་བླངས་ཏེ་གནས་གཞན་དུ་ཁྱེར་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་གསུམ་ལས། གང་ལ་བླང་བའི་ཡུལ་ནི་ཁྱིམ་པ་

ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ། ཚད་ཡོངས་སུ་དཔོག་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་མ་
དཔགས་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱིན་བདག་གིས་ཚད་ཡོངས་སུ་དཔག་ན་ནི་ལྷུང་བཟེད་དོ་གསུམ་ལས་ལྷག་ཀྱང་ལྟུང་བ་མེད་དེ། སྦྱིན་བདག་གི་བསམ་པ་ལ་གནོད་པའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་བླངས་ཏེ་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ནི། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་། ལྡམ་ལྡུམ་ལ་སོགས་མོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། རུང་བ་དང་། ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ལྔའོ། །གང་དུ་ཟ་བའི་གནས་ནི། གང་དུ་བླངས་པ་དེ་ནས་གཞན་དུ་ཁྱེར་བའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། མནོས་པའོ་ཞེས་སོ། །གང་དུ་བླངས་པའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་ཟ་བ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དེ། གཞན་ལ་ནི་ལྟུང་

96

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་བླང་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བླངས་ནས་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། ཚད་ལས་ལྷག་པར་[ལུང་ཞུ་བ་ལས་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དགོས་པར་གསུངས།] ལེན་ཞིང་གནས་གཞན་དུ་ཁྱེར་ཏེ་ཟ་བར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། བྲེའུ་ཆུང་དག་གི་ཚད་ནི་ཞེས་པ་བླང་དུ་གནང་བའི་བྲེའུ་ཆུང་དག་གི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་དང་། ཚད་དེ་ལས་ལྷག་ན་ལྟུང་བ་
བསྐྱེད་པའི་བྲེའུ་ཆུང་དག་གི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་ནི་ཞེས་པའོ། །[ལྷུང་བཟེད་དོ་གསུམ་ཙམ་
ཞེས་པ་ལ་གང་བ་དོ་ནི་ལྷུང་བཟེད་རབ་ཚད་གང་དང་ཐ་ཚད་གང་སྟེ་གང་བ་དོ་ནི་
འབྲིང་ཚད་གང་བ་དོའོ། །གང་བ་གསུམ་ནི་ཐ་ཚད་གང་བ་གསུམ་ལ་སྟེ། དེ་ལས་ལྷག་པར་ལེན་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །

ད་ནི་སྤངས་པ་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི། ཇི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཏེ། དགག་བྱ་མཐུན་པའམ་རྒྱུར་འགྲོ་མཐུན་པའི་བསླབ་བྱའོ། །ཟས་བརྩམས་པས་ལྡང་བར་མི་བྱ་ཞེས་པ་ནི་སྤངས་ཟའི་རྒྱུར་འགྱུར་དགག་པའི་བསླབ་བྱའོ། །བརྩམས་ལྡང་གི་ཉེས་པའི་ངོ་ཏི་ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་སྨན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བཟའ་བའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་ཟོས་མ་ཟིན་པའི་བར་སྐབས་སུ་ལངས་པ་ལས་
གྱུར་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟ་བར་བརྩམས་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གི་ཚེ་ལྡང་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་ལྡང་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི་སྨན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། གནས་དེ་

97

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཉིད་དུ་བཟའ་བའི་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དང་། [ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ་ཊཱི་ཀ་ལས་གཞན་དུ་བཟའ་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱིན་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཟས་བརྩམས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] རུང་བ་དང་། ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་གང་གི་ཚེ་ལྡང་བའི་དུས་ནི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་ཟ་བའི་བྱིན་ལེན་བྱས་ཟིན་པ་ནས། ཆོག་པར་ཟོས་མ་ཟིན་པའི་བར་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། མུ་གེའི་དུས་མ་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ལྡང་བའི་རྟེན་ནི་གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོག་པར་མ་ཟོས་པ་སྟེ། ནད་པ་ནི་ལུས་སྲོག་གི་རྐྱེན་དང་ལྡན་ཞིང་[ཊཱི་ཀ་ལས་ཆོག་པར་མ་ཟོས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལྡང་བར་མི་བྱས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།] ཆོག་པར་ཟོས་ན་བར་སྐབས་སུ་ལྡང་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །
ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་ལྡང་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ལྡང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་ནི་ལངས་པ་རྫོགས་པའོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་
བྱིན་ལེན་བཤིག་པས་བརྩམས་ལྡང་གི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བ་ཁེགས་ཏེ། བརྩམས་ལྡང་གི་རྒྱུ་བཤིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་བརྟག་སྟེ། ཟས་བརྩམས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་བཤིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རམ། བརྩམས་ལྡང་གི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་

རྒྱུ་བཤིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་དུ་ཟ་བའི་དམ་བཅས་པ་རལ་བའི་སྒོ་ནས་བརྩམས་ལྡང་གི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའོ། །སྤངས་པ་དང་ལྷག་པོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤངས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། སྤངས་པ་ནི་གནས་བཏང་བའོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། ཟས་སྤངས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་གཞིའི་ཡན་

98

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལག་ལ་ལྔ་སྟེ། གང་སྤངས་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་ལ་སྤངས་པའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་སྤངས་པའི་གནས་དང་། གང་གི་ཚེ་སྤངས་པའི་དུས་དང་། གང་གིས་སྤངས་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དུས་སུ་རུང་བའི་བཟའ་བའམ། བཅའ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དུས་སུ་རུང་བའི་སྐྱོ་མ་དང་ཐུག་པ་དག་ནི་སྤངས་པའི་ཐ་སྙད་མི་རྫོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རུང་བ་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མི་རུང་བ་ཉིད་ནི་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཚད་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ་ཟས་ཁམ་དུ་མ་ལོངས་པའི་བྲལ་དྲུལ་དག་ལ་ནི་སྤངས་པའི་ཐ་སྙད་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་གང་ལ་སྤངས་པའི་ཡུལ་ལ་དྲུག་ལས། བསླབ་པ་ལྟ་བ་མཚན་གྱི་
སྒོ་ནས་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པར་འོས་པ་སྟེ། བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ན་
འགྲེང་བ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་འདྲེན་པར་འདོད་པ་སྟེ། མཐོ་འཚམས་པ་ནི་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཟས་དེ་གྱེན་དུ་གདེག་པར་ནུས་པ་སྟེ། མི་ནུས་ན་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་པོ་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟས་དང་བཅས་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཟས་ཡོད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཟས་མེད་ན་དོན་མེད་པས་སྤངས་ཀྱང་སྤངས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ལྔ་ལྡན་ནི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་ཞེས་སྔ་མ་རྣམས་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་འདིར་ཁས་མི་བླང་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཟས་སྟོབས་པ་ཡོད་པ་ནི་སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་དམ་མ་ནིང་ཡོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདིར་ཐ་སྙད་བཞི་ལྡན་ཞེས་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་གང་དུ་སྤང་བའི་གནས་ནི་མངོན་སུམ་

99

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཡིན་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ནང་ཡིན་པ་དང་། འཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་སྟེ།
བྱིན་ལེན་ལ་བཤད་པས་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དུ་ན་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་གང་གི་ཚེ་སྤངས་བའི་དུས་ནི། སྔ་རོ་ཡིན་པ་དང་། ཆོག་པར་ཟོས་པའི་དུས་ཡིན་པ་དང་། མུ་གེའི་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཕྱི་དྲོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་དུས་
སུ་རུང་བའི་ཟས་སྟོབས་པ་འབྱུང་རིང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་པར་མ་ཟོས་ན་ཟས་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མུ་གེའི་ཚེ་ན་སྨན་གྱི་གཞི་ལས་སྤངས་པ་ཟ་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །ལྔ་པ་གང་གིས་སྤངས་པའི་རྟེན་ནི། ཆོག་པར་ཟོས་པ་དང་། མི་ཟ་བར་བརྟག་པ་བྱས་པའོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་གནས་སྐབས་དེར་ཟས་སྤོང་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཚིག་ལྷག་མ་མེད་པར་སྤོང་བར་ཞུགས་པའོ། །
མཐར་ཐུག་ནི་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་ཞིང་རང་གིས་ཟ་བའི་གནས་བཏང་བ་སྟེ།
སྤངས་པ་ནི་གནས་བཏང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་གནས་བཏང་བ་མེད་ན་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་བས་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཚིག་གིས་སྤོང་བ་མ་བྱས་པ་དང་། གནས་བཏང་བ་མེད་པར་མི་ཟ་བར་བརྟག་པ་བྱས་པས་ཟ་ན་ནི་སྤངས་པ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ན་སྤངས་ཟའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་
འགྱུར་ཡང་། ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་[བྱ་བ་བཏང་བས་མི་བཟའ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི།] འབྱེད་འགྲེལ་ལས་བཟའ་བར་མི་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་བྱས་
སུ་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། མི་ཟ་

100

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བར་བརྟག་པ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤངས་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྤངས་
པ་ནི་དགེ་སློང་ཟས་ཟ་ཞིང་འདུག་པའི་གནས་བཏང་བའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཟས་ཟོས་ཟིན་ནས་ད་མི་ཟའོ་ཞེས་སྤངས་ཏེ་སྟན་ལས་ལངས་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྟན་གང་ལ་འདུག་པ་དེ་ལས་ལངས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུག་པའི་འོ་ཞེས་པ་ནི་འདུག་པའི་གནས་བཏང་བ་སྟེ། དགེ་སློང་ཟས་ཟ་ཞིང་འདུག་པའི་གནས་དེའི་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་འདས་པའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ན་འགྲེང་བ་ཞེས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་[བ་རང་།] ན་རེ་བྱིན་ལེན་འཐོབ་
པ་ལ་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་པོ་འགྲེང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་བྱིན་ལེན་
སྟོབས་པ་འབྲིམ་མཁན་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་འཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ན་
འགྲེང་བ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲེང་བ་ནི་གུས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི་འདྲེན་པ་པོ་འདུག་སྟེ། འདྲེན་པ་ལས་མི་འཐོབ་ན། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། འདྲེན་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །མདུན་ན་འདུག་དང་ཆོ་ག་ཤེས། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ན་
གནས་པ་ལ་སྤང་བ་བྱས་ནས་སོ་ཞེས་འདུག་པ་ལ་སྤང་བར་བྱས་ན་སྤངས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། འདུག་པ་ལས་བྱིན་ལེན་འཐོབ་པར་ཤེས་སོ། །
གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། འགྲེང་བ་སྤང་བ་བྱས་ནས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཟས་[བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་པོའི་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི།] སྤངས་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འགྲེང་བ་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་འདུག་པ་ལ་སྤངས་ན་ཡང་སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ།

101

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འགྲེལ་ཆུང་ལས་འདུག་པ་ལ་སྤངས་པ་བྱས་ནས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འགྲེང་བ་ནི་གུས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་འདྲེན་པ་དེ་ཡང་གུས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱིན་ལེན་ཐོབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདྲེན་པ་པོའི་སྤྱོད་ལམ་བཞི་པོ་གང་གིས་
དྲངས་ཀྱང་བྱིན་ལེན་འཐོབ་བོ། །[གསོལ་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་། ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་གསོལ་ཅིག་ཅེས་པའི་
སྒྲ་འདི་ནི་ཁ་ཅིག་ཏུ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡང་ཡིན་པས་འདིས་ནི་གཞན་དག་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ་ཞེས་པ་ནི་གསོལ་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་དགེ་སློང་གཞན་ལ་ཟས་འདྲེན་དུ་འཇུག་པ་ལ་གོ་བས་གཞན་ལ་བྱིན་ཅིག་པར་ན་སྟོན་ཏོ་ཞེས་པའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་གལ་ཏེ་རང་ཉིད་མི་ལེན་ནའོ། །རང་གི་ཡུལ་ལ་བཀག་པའི་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་རམ། ཞེས་པ་ནི་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་གཞན་ལ་སྤངས་ན། སྤངས་པ་ལ་སྟོབས་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་འགྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་རང་གི་ཡུལ་ལས་ཕྱིར་བཀག་པར་ཟད་ཀྱི་ཟན་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་འབའ་ཞིག་གིས་སྤངས་པར་ཟད་ཀྱི། དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །]

གཉིས་པ་ལྷག་པོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དང་། ཞེས་
པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྷག་པོར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་སྤངས་ཟའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། བརྒྱུད་པའི་དགོས་པ་ནི་བཅས་པའི་མཚམས་ཟིན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ལྷག་པོར་བྱེད་པར་ཞུ་བ་པོ་གང་གིས་ཞུ་བ་ནི། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོར་
རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་སྟེ། ཆོ་ག་རྣམ་གཞག་གི་ཐུན་མོང་བ་བཞིའི་སྟེང་དུ། སྤངས་པ་ཡིན་པ་དང་། གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཐ་

102

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་ན་སྤངས་ཟའི་ལྟུང་བ་འགེགས་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཉིས་པ་ལྷག་པོར་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་བྱ་བ་ནི། ཐུན་མོང་བ་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ། མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་དང་། ཟ་བའི་གནས་མ་བཏང་
བས་བྱ་སྟེ། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དང་ཞེས་པ་དང་། གནས་མ་བཏང་བས་བྱ་བ་ཉིད་
དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དགེ་སློང་ཡིན་པ་སྟེ། གསོལ་བས་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་ལ་ལྷག་པོར་བྱ་བ་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ཏེ། སྔར་སྤངས་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ། ཟས་སྤངས་པའི་དགེ་སློང་
རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པ་དབང་བ་ཡིན་པ་དང་། [ཟས་སྤངས་པའི་དགེ་སློང་དེ་ཟས་དེ་མི་དབང་ཡང་རང་དང་འདྲ་བའི་དགེ་སློང་གཞན་གྱི་ཟས་ལ་ཡང་ལྷག་པོར་བྱར་རུང་སྟེ། སྤངས་པ་ལ་སྟོབས་པའི་གླེང་

གཞིས་ཤེས་སོ། །] བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྔར་ལྷག་པོར་བྱས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ལྷག་པོར་གྱི་ཆོ་ག་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་པོར་
ཆགས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་པོར་གྱི་ཆོ་ག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོ་
རིམ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་གནས་གང་དུ་ལྷག་པོར་བྱ་བ་ནི་[མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ནང་ཡིན་པ་དང་། འཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་སྟེ།] གནས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ། སྔར་སྤངས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་ལྷག་པོར་བྱ་བ་ནི། སྔ་དྲོ་ཡིན་པ་དང་། སྤངས་པའི་དུས་ཡིན་པ་དང་། མུ་གེའི་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཕྱི་དྲོ་ལ་

སོགས་པ་དུས་སུ་རུང་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་སྤངས་པའི་
དུས་དང་མུ་གེའི་དུས་ཡིན་ན་སྤངས་ཟ་གནང་བས་ལྷག་པོར་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དྲུག་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ལྷག་པོར་བྱ་བ་ནི། སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། སྦྱོར་བ་

103

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ནི་ལག་པ་བཀྲུས་ཏེ་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་ལྷག་པོར་བྱེད་པར་ཞུ་བའི་སྔགས་ལན་ཅིག་བརྗོད་པ་དང་། ལྷག་པོར་བྱེད་པ་པོ་དེས་ཁམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཟ་བ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཁམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཟོས་ནས་[དེའི་རྗེས་སུ་]ལྷག་པོར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
ལྷག་པོར་བྱ་བའི་དངོས་གཞི་ནི། ཊཱི་ཀ་ལས་ལྷག་པོར་བྱེད་པས་ལྷག་པོར་ཇི་
ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིར་གྱུར་གྱིས་བཞུད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་བྱའོ་ཞེས་
སོ། །རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི། ཟས་དེ་ལྷག་པོར་བྱེད་པ་པོས་ཞུ་བ་པོ་ལ་གཏད་ཅིང་ཞུ་བ་
པོས་བླངས་པའོ། །བདུན་པ་ལྷག་པོར་གྱི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ཟོས་པའི་ལྷག་མར་བྱས་ཤིང་བོར་བས་ན་ལྷག་པོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ལྷག་པོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མར་
བྱས་ཤིང་བོར་བ་སྟེ་ཞེས་བཤད་དོ། །
བརྒྱད་པ་ལྷག་པོར་བྱས་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི། བྱིན་ལེན་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཀུན་
གྱིས་ལྷག་པོར་འཇིག་སྟེ་ལྷག་པོར་ཆགས་པའི་རྟེན་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །[གྱང་ཞིག་པ་ན་གྱང་རིས་གཞིག་པ་བཞིན་ནོ། །] གནས་སྐབས་བསྐ་བ་ལས་སླ་བར་གྱུར་ཀྱང་འཇིག་སྟེ། སྤངས་ཟ་དགག་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །[ལྷག་པོར་བྱེད་པ་ཞུ་བའི་ཆོ་ག་ལ། དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ཡིན་ཞེས་འཁྲུལ་བ་མང་། ལྷག་པོར་བྱེད་པའི་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ལ། མཇུག་གི་ཆོ་གར་འཁྲུལ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་། །ཞུ་བ་པོ་ལ་བྱེད་པ་པོར་འཁྲུལ་ཞིང་། །བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡུལ་དུ་འཁྲུལ་བ་མང་། །འཁྲུལ་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་བསལ་བྱའི་ཕྱིར། །ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་དཔྱོད།] ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་དང་འདྲེས་པ་ལ་ནི་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བྱས་ན་ཆགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྔ་མ་གཉིས་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྨོས་ནས། འདིར་ནི་མིང་འབྱུང་ངོ་ཞེས་མ་སྨོས་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་

104

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་མི་རུང་བ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མ་བཀག་པར་ཐལ། ལྷག་པོར་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ་མི་རུང་བ་ལ་ཡང་ལྷག་པོར་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཟུར་ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་པའོ། །འོན་ཀྱང་ལག་ཉར་བླངས་པ་ལ་
སོགས་པ་མི་རུང་བ་ལ་བྱིན་ལེན་ནི་ཆགས་ཏེ། བཟའ་བར་བྱ་བ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིན་མཚན་འདས་པ་ནི་[གསོག་འཇོག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ།] ཟོས་པ་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་ལ། གོས་མི་རུང་བ་ལ་ཡང་རྐྱེན་དབང་གིས་བྱིན་རླབས་

ཆགས་པ་ཡོད་དོ། །ལྷག་པོར་བྱེད་པ་པོ་དགེ་སློང་གང་གིས་ལྷག་པོར་བྱ་བ་ནི། [གང་ལ་]གསོལ་བས་[བཏབ་པ།] བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། [ལྷག་པོར་བགྱིས་ཏེ་སྩལ་དུ་གསོལ་ཞེས།] ལྷག་པོར་བྱེད་པར་ཞུ་བའི་ཆོ་གས་[གསོལ་བ་བཏབ་ནས།] དགེ་སློང་གང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དགེ་སློང་དེས་ལྷག་པོར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་ཟས་སྤངས་ནས་ཟོས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཟས་ལ་འདོད་པ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་དག་མ་དད་པ་

སྐྱེ་བའོ། །[འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྤངས་ནས་ལངས་ཤིང་། ཡང་འདུག་ནས་བཟའ་བ་གཞན་གྱི་མིག་ཏུ་མི་མཛེས་པའི་ཕྱིར་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་ཞེས་བཤད་དོ། །] ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཟས་སྤངས་པ་རྫོགས་པས་དུས་སུ་རུང་བའི་བཟའ་བའམ་བཅའ་བ་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པ་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་བཟའ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གི་ཚེ་ཟ་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི་སྔར་སྤངས་

105

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པའི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་[དུས་སུ་རུང་བའི་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ཡིན། རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་དེ་གསུམ།] གྱི་སྟེང་དུ། རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་
པས་ལྷག་པོར་བྱས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། མིད་པ་གཉིས་པ་ལ་སྒྲེགས་པའི་ཟས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷག་པོར་མ་བྱས་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་པ་དང་། མིད་པ་གཉིས་པས་དུས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་སྤངས་པའི་
ཚེ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤངས་པའི་དུས་ཡིན་པ་དང་། མུ་གེའི་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྤངས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་དང་། པདྨའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ནི་མུ་གེའི་འོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཟས་སྤངས་པ་རྫོགས་པ་སྟེ། སྤངས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གསོ་བའི་དོན་ཉིད་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲེགས་པའི་ཟས་ལ་མིད་པ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་གསུམ་མོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་སྤངས་པ་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་སྤངས་ནས་ཟ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། བཟའ་བ་ཁོ་ན་ཟོས་པ་ལས་འདིའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་བཟུང་བའི་ཕྱིར་[བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་གང་ཡང་རུང་བའི།] ཟས་ཙམ་མོ་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་ཟས་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ་བཅའ་བར་བྱ་བ་ཙམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བཟའ་བ་སྤངས་ན་ནི་བཟའ་བ་ཟོས་ན་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། བཅའ་བ་ཟོས་ན་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་ཟས་ཙམ་ཟོས་ནའོ། །[བཟའ་བ་སྤངས་པ་ནི་བཅའ་བ་སྤངས་པར་འགྱུར་ཡང་། བཅའ་བ་སྤངས་

106

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
པས་བཟའ་བ་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་བས་བཅའ་བ་སྤངས་པས་བཟའ་བ་ཟ་བས་ནི་སྤངས་ཟའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །]

ཟས་ཙམ་མོ་ཞེས་པ་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཁམ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཙམ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ལུང་ལས་དགེ་སློང་དག་སྟན་གཅིག་པའི་ཟས་ཟོ་ཞིག་དང་ཞེས་དང་པོར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་ལྟུང་བྱེད་འདི་བཅས་པ་ཡིན་པས། སྟན་གཅིག་པའི་ཟས་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་དོ་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་འདིར་སྟན་གཅིག་པའི་ཟས་དང་པོར་བཅས་པས་ཞེས་བཤད་དོ། །

ད་ནི་སྤངས་པ་ལ་སྟོབས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་རྒན་ཞུགས་སློབ་མས་སྤངས་པ་ལ་ཟས་བསྟབས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གཞན་ཉེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོབས་པ་ལ་ཉེས་པ་བྱས་པ་ནི། འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་དགེ་སློང་ལ་ཕྱི་དྲོ་ཁ་ཟས་སྟོབས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་
ཉེས་བྱས་སོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཟས་སྤངས་པའི་དགེ་སློང་གཞན་ལ་དུས་སུ་རུང་བའི་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྟབས་ཏེ་དོན་
གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་བསྟབས་པའི་ཡུལ་དང་། གང་སྟོབས་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གི་ཚེ་བསྟབས་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ། ཟས་སྤངས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། སྤངས་
པ་ལ་སྟོབས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་སྤངས་ཟའི་སྐབས་ཀྱི་

107

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དངོས་པོ་ཆོས་ལྔ་ལྡན་ལས། སྒྲེགས་པའི་ཟས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ [སྟེ་དུས་སུ་རུང་བའི་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ཡིན་པ་དང་རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་དང་། རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་

གཅིག་པས་ལྷག་པོར་བྱས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་བཞིའོ། །] འོ། །གསུམ་པ་ནི་སྔར་སྤངས་ཟའི་སྐབས་དང་འདྲའོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་སྤངས་པ་ལ་སྟོབས་པའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་སྟོབས་པར་
ཞུགས་པའོ། །[ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་འཕྲིན་པ་དང་། སྤྲིང་ཡིག་དང་ལག་བརྡ་དང་། གཞན་ཟེར་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་བཟའ་བ་བསྟབས་ན་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་སྟོབས་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་གླེང་གཞི་ལྟར་ན་ལྷག་པོར་མ་བྱས་བཞིན་དུ་བགྱིས་ཟེར་བའི་རྫུན་གྱིས་སྟོབས་དགོས་པ་འདྲ་ཡང་། རྫུན་བཅུ་གསུམ་ཞེས་གྲངས་ངེས་གསུངས་ཚུལ་དང་བསྟུན་ན་བདེན་རྫུན་ཁྱད་མེད་འདྲ་སྟེ། བསླབ་བྱ་མི་ཤེས་པ་ལ་ལྷག་པོར་བྱས་མ་བྱས་གང་ཡང་མི་བརྗོད་པར་ཟོ་ཞིག་ཅེས་ཚིག་ཙམ་གྱིས་སྟོབས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །]

མཐར་ཐུག་ནི་དོན་གོ་བའོ། །[འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཞུ་བ་ལས། དགེ་སློང་ལ་ལྷག་པོར་མ་བགྱི་བའི་བཟའ་བ་སྟོབས་པ་དང་དགེ་སློང་དེས་ཀྱང་སྐད་མ་འཚལ་ན་ཅི་འགྱུར། ཞེ་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་དོན་མ་གོ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་

གསུངས།] ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་སྟོབས་ནའོ། །

ད་ནི་འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་

དགེ་འདུན་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་ཟ་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཟས་ཐ་དད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགེ་འདུན་གཉིས་སུ་བྱེ་བར་འགྱུར་བའོ། །[དགེ་འདུན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའོ་ཞེས་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །] ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་

108

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དགེ་སློང་གིས་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཟས་ཟ་བའི་གནས་ཚང་མང་ལྟ་བུ་ལས་ལོགས་གཅིག་ཏུ་དགེ་སློང་བཞིར་ལོངས་འདུས་ཤིང་ཟ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་དུ་ཟ་བའི་གནས་དང་། གང་བཟའ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་དང་། གང་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཟ་བའི་གྲོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སོ་སོར་ངེས་པའི་ཟས་ཀྱི་གནས་ཅན་དག་ལས་གཞན་ཡིན་པ་དང་། ཚང་མང་ལྟ་བུ་དེ་ན་དགེ་སློང་བཞི་ཡན་ཆད་ཡོད་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་
གྱི་མཚམས་གཅིག་གི་ནང་ཡིན་པ་དང་། དགེ་སློང་བཞི་ཡན་ཆད་ཡོད་པ་དེ་དང་གནས་ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཟས་ཀྱི་གནས་ཅན་དག་

ལས་གཞན་པའི་ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་གང་བཟའ་བའི་དངོས་པོ་ལ་བདུན་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། རུང་བ་དང་། ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འདུས་པ་ཆེན་པོའི་ཟས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་དགེ་སློང་གི་ཟས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཟས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་ལས་གཞན་པ་ལའོ་ཞེས་པ་དང་། རྟགས་འདི་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཞེས་པ་དང་། གང་ཡང་རུང་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་བྲིམས་ན་ཡང་ཟས་གཅིག་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྡམ་ལྡུམ་ལ་སོགས་པ་མོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལ་ཕུག་དང་ལྡམ་ལྡུམ་མོད་པ་དག་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ལ་བཞི་སྟེ། སྔར་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་[ན་བ་མིན་པ་སོགས།] ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །

109

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཞི་པ་གང་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཟ་བའི་གྲོགས་ལ་བརྒྱད་ལས། ཐུན་མོང་བ་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ལ་བདག་ལས་ཐ་དད་པ་མ་བགྲངས་པ་ལྔའི་སྟེང་དུ་བདག་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ཡན་ཆད་ཡོད་པ་སྟེ། གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང་ཞེས་པས་སོ། །གནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཟ་བ་ཡིན་པ་དང་། དུས་ཅིག་ཅར་ཟ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་པའི་འོ། །ཅིག་ཅར་ཟ་བ་དང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་འདུས་ཤིང་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་འདུས་ཤིང་ཟ་བར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གནས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཟས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཞེས་བཤད་པ་དེའང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཡོན་བདག་གིས་དགེ་འདུན་སོ་སོར་ཟ་བར་[རྒྱུ་]སྦྱར་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེར་འོངས་[དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་དོང་གའི་མེ་ཏོག་རྔ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས། དོང་གའི་མེ་ཏོག་ནི་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །] པར་བྱ་བ་

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཞིའི་འདུག་གནས་དང་ཁང་ཁྱིམ་གྱི་འདུག་གནས་ཞེས་པ་དེ་
གཉིས་ནི། དགེ་འདུན་སྤྱི་འདུ་བའི་གནས་ཚང་མང་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་གནས་གང་ཟག་གི་བྲང་ཁང་ལྟ་བུ་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །[གཞིའི་འདུག་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དུ་ངེས་པས་གནས་སོ། །ཁང་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནི་གང་དུ་ཟས་ངེས་པ་མེད་པའི་གཞིའི་

གནས་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །] གང་ཡང་རུང་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་འབྲིམས་ན་ཡང་

ཞེས་པ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཟས་འབྲིམས་པ་ཐ་ན་ལན་ཚྭ་ཚུམས་གང་ཙམ་
འོངས་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཡོས་མལ་ནི་ཟས་ཀྱི་ཁང་པ་སྟེ་ཚང་
མང་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱི་ཕུངས་ནི་དགེ་འདུན་སྤྱིའི་ཟས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །

110

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ད་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་བཅུ་བདུན་སྡེས་ནུབ་མོ་
ཟས་ཟོས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །[ལུང་ལས་སྐྱེས་ཕྲན་གཞོན་ནུ་བཅུ་བདུན་སྡེས་ཞེས་
སོ། །རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་སྐྱེས་ཕྲན་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ཉིད་དགག་པ་བསྟན་ཏེ་དབང་པོ་ལས་སུ་རུང་

ཞིང་གསལ་བའོ་ཞེས་སོ། །] དགག་བྱ་ནི་ལུས་རྒྱགས་པར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་གི་གླིང་གི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བའི་བར་དེར་དུས་སུ་རུང་བའི་ཟས་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་བཟའ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གི་ཚེ་ཟ་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། མིད་པ་གཉིས་པ་ལ་སྒྲེགས་པའི་ཟས་མ་ཡིན་པ་དང་རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པའོ། །
གཉིས་པ་གང་གི་ཚེ་ཟ་བའི་དུས་ནི། རང་གི་གླིང་གི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བའི་བར་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ལ་གསུམ་ལས། གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གསོ་བའི་ཕྱིར་ནུབ་མོ་ཟ་བ་ནི་[ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཡང་མིན་ཏེ།] ཞེས་སོ། །[གང་ཟག་དེ།] ཟས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕོངས་པའི་རྐྱེན་ལྡན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཟ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །[དགེ་སློང་ལུང་སྟོང་དུ་ཞག་གྲངས་མང་པོར་ཟས་མེད་པར་འཁྱམས་པ་ལྟ་བུ།] ཤིན་ཏུ་བཀྲེས་པ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[ཕོངས་པ་ལ་ནི་དུས་མིན་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས་སོ། །] སྒྲེགས་པའི་ཟས་ལ་མིད་པ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མིད་པ་གཉིས་པས་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་པས་སོ། །བསམ་

111

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །[སྒྲེགས་པ་དག་] ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། རང་གི་གླིང་གི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་ཞེས་སོ། །འོ་ན་དགེ་སློང་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པས་གླིང་གཞན་དུ་གནས་ན་སྐྱེས་པའི་གླིང་དང་གནས་པའི་གང་གིས་
རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱེས་པའི་གླིང་གིས་བཞག་སྟེ། ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གི་དུས་མ་ལགས་པར་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་འཚལ་ལམ་འཚལ་ཀྱང་ནོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཨུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། གླིང་གསུམ་དང་། ལྷའི་གནས་སུ་
ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་གི་དུས་སུ་ཟོས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་རིགས་པས་ཀྱང་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་གླིང་གིས་མི་འཇོག་ན་[སྔོན་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པས་དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་ལྷ་ཡུལ་དུ་ཚུལ་བཞུགས་མཛད་པ་ལྟ་བུར།] དགེ་སློང་ལྷ་ཡུལ་ན་གནས་པ་ན། ཕྱི་དྲོ་ཁ་ཟས་ཀྱི་

ཉེས་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གནས་གང་གི་ཆ་ནས་འཇོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འོད་ལྡན་དུ་ལུང་དྲངས་ཏེ། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་དགེ་སློང་གིས་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་གླིང་དུ་ཟས་འཚོལ་ན། དེས་དུས་གང་གིས་འཚལ་བར་
བགྱི། དེ་རྣམས་ཀྱི་དུས་གང་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གནས་པའི་གླིང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་སོགས་པ་གང་ན་དགེ་སློང་གནས་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་རང་གི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། [འཛམ་བུ་གླིང་ལ་སོགས་པ་གནས་ག་ན་འདུག་པ་དེ་རང་གི་གླིང་ཞེས་བྱ་ཞེས་འོད་ལྡན་ལས་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་བདག་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་གི་གླིང་ག་ན་གནས་པའི་ཡུལ་དེའི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཕན་ཆོད་

ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གནས་པའི་གླིང་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་གཞུང་ལྔ་ཡོད་དོ། །] འོད་ལྡན་དང་

112

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་ལུང་ཞུ་བ་ཁུངས་

སུ་དྲངས་པ་དེ་ནི། འོད་ལྡན་ལས་འཛམ་བུ་གླིང་ན་གནས་པ་ལ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ལུང་ལས་གླིང་གསུམ་དང་ལྷའི་གནས་སུ་ཡང་ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་གླིང་གསུམ་དང་ལྷའི་མཚན་མོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འཛམ་བུའི་
གླིང་གི་སྔ་དྲོའི་དུས་སུ་ཟོས་པའོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །གལ་ཏེ་དགེ་སློང་ལྷའི་ཡུལ་
དང་གླིང་བར་གྱི་མུན་པ་ལྟ་བུར་གནས་ཏེ་ཟ་ན་ནི། སྐྱེས་པའི་གླིང་གིས་བཞག་སྟེ་
དམིགས་བསལ་དུ་བྱས་སོ། །བཟའ་བར་བྱ་བ་ཟོས་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་[བཟའ་བར་བྱ་བ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཞོ་ནི་དུས་སུ་རུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པས།] ཞོའམ་འོ་མ་ལྟ་བུ་དུས་སུ་རུང་བའི་བཏུང་བ་འཐུངས་ན་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དོ། །

ད་ནི་གསོག་འཇོག་ཏུ་བཞག་པ་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
གསོག་འཇོག་དངོས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། སྔ་དྲོ་བའི་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས་གླིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སློང་ནག་པོས་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ཟོས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཟས་ལ་སྲེད་པ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་གཞན་དག་མ་དད་པར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་སྨན་བཞི་ལས། གང་ཡང་རུང་བ་རང་གིས་གསོག་འཇོག་ཏུ་བཞག་པའམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པས་གསོག་འཇོག་ཏུ་བཞག་པ་ཁམ་གང་ཡན་ཆད་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གང་བཟའ་བའི་དངོས་པོ་ནི་དྲུག་ལས། སྨན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། སྔ་དྲོ་བའི་ཟས་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་སོ། །

113

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པས་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྡོམ་པས་མཉམ་པ་ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་དག་གི་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་དག་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྨན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། ལན་ཚྭ་ལ་སོགས་པ་ཚྭ་ཆུ་ནི་ཕྱེད་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མིད་པ་གཉིས་པ་ལ་སྒྲེགས་པའི་ཟས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞི་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་རུང་བ་དང་། ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་དྲུག་གོ །གཉིས་པ་གང་གི་ཚེ་ཟ་བའི་དུས་ནི་མུ་གེའི་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལག་ཉར་བླངས་པ་ལ་སོགས་པའི་མུ་གེའི་ཚེ་བཟའ་བར་གནང་བའི་
གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནི། གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གསོག་འཇོག་བྱས་པ་དག་མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་དོགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲེགས་པའི་ཟས་ལ་མིད་པ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་གསོག་འཇོག་ཏུ་སོང་བ་རང་དགར་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཟ་བར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། དེ་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པ་ནི། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཉི་མ་ནུབ་སྟེ་དམར་ཐག་ཆད་པ་ལས་འདས་པ་ཞེས་སོ། །དེའང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཕྱི་དྲོའི་དུས་སུ་བྱིན་ལེན་བྱས་ན་ནི་ཕྱི་དྲོའི་དུས་སུ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །དེ་སྟེ་དུས་དེ་ལས་ཡོལ་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཆ་ལ་བརྟེན་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི་ལག་ཉར་བླངས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་དག་ནི་

114

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གསོག་འཇོག་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཞེས་སོ། །ཆ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་རང་གང་ཞེ་ན། རྒྱུའི་ཆ་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ནི་རྒྱུ་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བས་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ལག་ཉར་བླངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་། རྒྱུ་རང་ངམ་རང་འདྲ་བས་ལག་ཉར་བླངས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །ཆ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ལ་བརྒྱད་དེ། ལག་ཉ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་བྱས་བཞི་དང་། དེ་དག་ཟ་བའི་ཉེས་བྱས་བཞིའོ། །དང་པོ་ལག་ཉར་བླངས་པའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ངོ་ཏི་ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་
གིས་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བ་དབང་བའི་ཟས་སམ་ཉེ་བའི་སྟ་གོན་དུ་གནས་པ་བྱིན་

ལེན་མ་བྱས་པ་ལ་རེག་པའི་ཉེས་བྱས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །དེའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་རེག་པའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་རེག་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། ཟས་སམ་ཉེ་བའི་སྟ་གོན་དུ་གནས་པ་སྟེ། ཟས་དངོས་དང་ནས་དང་འབྲས་ལ་སོགས་པའོ། །དགེ་སློང་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བ་དབང་བ་སྟེ། དགེ་ཚུལ་དག་གི་ལ་རེག་པ་ནས་སྦེད་པའི་བར་ལ་ཞེས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་དགེ་སློང་དང་བུད་མེད་དགེ་སློང་མ་དག་ནི་ཕན་ཚུན་ཁྱིམ་པ་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྨན་ཆུད་འཛའ་བའི་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། ཤས་ནོད་པ་དང་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། མ་རུངས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་བྱུང་ན། རང་གིས་གྲུབ་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྨན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། ལན་ཚྭ་ལ་སོགས་པ་ཚྭ་ཆུ་ནི་ཕྱེད་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །[སྨན་གྱི་ངོ་བོ་མ་རྫོགས་པ་ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ་ཙམ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནོ། །] བྱིན་ལེན་སྟོབས་པར་འོས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ་མ་

115

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བྲལ་བའི་ཞེས་[བླངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་དེས་བཟང་བའི་ཐག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ནི་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །] གསུངས་པས་སོ། །
བྱིན་ལེན་གྱི་ཆོ་ག་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ལག་ཉར་བླངས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་དགེ་སློང་རང་གིས་བླངས་པའི་ཟས་ཏེ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་སོ། །གཞན་དུ་ན་ལག་ཉར་
བླངས་པའི་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོར་འགྱུར་རོ། །[དགེ་འདུན་གྱི་ཞིང་ལ་སྐྱེས་བཞིན་པའི་སྙེ་མ་ལ་རེག་པས་ནི་ལག་ཉའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལག་ཉའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་གང་ལ་རེག་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྫས་བརྟན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ་གཞན་དུ་ན་ཕན་ཚུན་བསྐྱོད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་དང་བྱ་

བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཕྱེ་རྐྱལ་ཀ་བ་ལ་འཆིང་སྐད་དེ་ཡིད་ལ་མི་འཚམ་མོ། །] གཉིས་པ་གང་གིས་རེག་པའི་རྟེན་ནི། གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་སྦྱོར་བ་དེས་ཟ་བ་ལས་གཞན་པའི་དོན་དུ་རེག་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་དེས་ཟ་བར་འདོད་པས་རེག་ན་ནི་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། ལག་ཉའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྟུང་བ་གཞན་གྱི་ཀུན་

སློང་ལས་ལྟུང་བ་གཞན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཟས་དེ་ལ་རེག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་ནི་རེག་པ་རྫོགས་པའོ། །
འདིར་བྱིན་ལེན་གྱི་ཆོ་ག་དང་ལྡན་ན་ཟས་དེ་ལ་རེག་ཀྱང་ལག་ཉའི་ཉེས་པ་མེད་པས། ལག་ཉ་བསྲུང་བའི་ཆེད་དུ་བྱིན་ལེན་བྱས་ན་ཡང་ངོ་། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལག་ཉ་བསྲུང་བའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་མེད་དེ། ལུང་ལྔ་ཚན་པ་ལས་[རྣམ་པ་ལྔས་ནི་བྱིན་
ལེན་བྱས་ཀྱང་བྱིན་ལེན་བྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་བཏང་བཞིན་ལེན་པ་དང་། བཟའ་བར་མི་སེམས་པར་ལེན་པ་དང་།

116

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་ཏེ་ལེན་པ་དང་། མདུན་དུ་མ་འདུག་པར་ལེན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་

བླངས་པའོ་ཞེས།] བཟའ་བར་མི་སེམས་པ་ལ་བྱིན་ལེན་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་[གལ་ཏེ་ལག་ཉའི་ཉེས་པ་བསྲུང་བའི་བྱིན་ལེན་ཡོད་ན། བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་དགེ་སློང་གིས་ཁུར་བར་རིག་པ་ལས་བྱིན་ལེན་བྱ་བར་མ་གསུངས་པར་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་ཐག་པ་ནས་གཟུང་བར་གསུངས་པས། ལག་ཉའི་ཉེས་པ་བསྲུང་བའི་

ཕྱིར་བྱིན་ལེན་མེད་པར་ཤེས་ཏེ།] མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་ཆོ་ག་མ་འབྱོར་ཏམ་ཞེས་ཆུ་ཀླུང་བརྒལ་བ་ན་ཐག་པ་བཏགས་ཏེ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་གཟུང་བར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བའི་རྫས་ལས་བཏུང་བ་དེ་སྦྱོར་ན་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་ཀྱང་རྫས་དེ་ཉིད་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་སྦྱར་ཞིང་བཙགས་ལ། གང་གི་ཚེ་འཐུང་བའི་ཚེ་ན་ཆུ་གྲང་མོས་གདབ་པ་དང་། བྱིན་ལེན་སྟོབས་སུ་བཅུག་ནས་བཏུང་ཞེས་བཤད་པས་བྱིན་ལེན་གཉིས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་དེ་ལག་ཉ་བསྲུང་བའི་བྱིན་ལེན་ནོ། །གཞན་ཡང་མདོ་རྩ་བ་འདི་ཉིད་ལས་གལ་ཏེ་དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ན་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་སྦྱར་ཞིང་ཚགས་ཀྱིས་ཀྱང་

བཙག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱུ་དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བའི་རྫས་ལས་བཏུང་བ་དེ་སྦྱོར་ན་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་ཀྱང་སྦྱར་ཞིང་བཙག་ཏུ་རུང་ཞེས་མདོ་རྩ་བས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་དངོས་སུ་
གསུངས་ཏེ། དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་སྦྱར་ཞིང་བཙགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེའང་རྫས་དེ་ལ་མ་རེག་པར་ནི་སྦྱར་ཞིང་ཚགས་ཀྱིས་བཙགས་པར་མི་ནུས་ལ། ཆུད་འཛའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་མེད་པར་[དགེ་སློང་གིས།] རེག་ན་ནི་ལག་ཉའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་ལག་ཉ་བསྲུང་བའི་

117

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་སྦྱར་ཞིང་བཙགས་པར་གྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་ལག་ཉ་བསྲུང་བའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་མེད་ཀྱང་། བཟའ་བའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་སྦྱར་ཞིང་
བཙགས་པའོ་སྙམ་ན། དེའི་ཚེ་ན་བཟའ་བའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ནི་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་
ཉིད་ཀྱི་མདུན་རོལ་ཏུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མཚན་མཐུན་པས་རེག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་ལུང་ལས་བཟའ་བར་མི་སེམས་པ་ལ་བྱིན་ལེན་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་བཟའ་བའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྣར་བླུགས་པ་ལ་བྱིན་ལེན་མི་འཐོབ་པར་ཐལ། བཟའ་བར་མི་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན་ཕྲན་ཚེགས་ལས་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་སྣར་བླུགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐག་པ་ནས་གཟུང་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་
འབྲས་ཀྱི་ཁུར་ཚའི་ཐག་པ་ནས་དགེ་ཚུལ་ཆུང་ངུས་བཟུང་སྟེ་འབྲས་ཀྱི་ཁུར་དགེ་སློང་
གིས་ཁུར་ཏེ་ཆུ་ཀླུང་བརྒལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་གྱེན་དུ་འདེགས་མི་ནུས་པས་བྱིན་ལེན་བྱེད་པར་མི་ནུས་ལ། ཐག་པ་ནས་འཛིན་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིན་ལེན་སྟོབས་པར་མི་སྤྲོ་
ཡང་ཐག་པ་ནས་འཛིན་པར་སྤྲོ་བ་ཡང་སྲིད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་མཚམས་སུ་བཅོས་པའི་ཉེས་བྱས་འཆད་དེ། འདིའི་ངོ་ཏི་ནི་བཅས་
ལྡན་དགེ་སློང་གིས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བ་དབང་ཞིང་རུང་ཁང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་སམ་དེའི་ཉེ་འཁོར་དུ། དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བ་དབང་བའི་རྗེན་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་མེ་དང་འབྲེལ་བས་རེག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཉེས་

118

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བྱས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །དེའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དུ་བཙོ་བའི་གནས་དང་། གང་བཙོ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་འཚོད་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་སམ་དེའི་ཉེ་འཁོར་ཡིན་པ་སྟེ། འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དགེ་སློང་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བ་དབང་བ་སྟེ་[ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ།] གཞན་དབང་བར་ནི་མཚམས་བཅོས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གནས་པ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་གནས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པར་བཙོས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་གང་བཙོ་བའི་དངོས་པོ་ལ་བདུན་ཏེ། སྨན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་སློང་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བ་དབང་བ་དང་། སྨན་ཆུད་འཛའ་བའི་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། སྨན་གྱི་

ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་དྲུག་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །རྗེན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། འདིར་རྗེན་པ་བཙོས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་དེའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་འཚོད་པའི་རྟེན་ནི། གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །
བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་འཚོད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་མཚམས་སུ་འཚོད་པར་བཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མེས་རེག་པའོ། །གསུམ་པ་ཞག་ལོན་པའི་ཉེས་བྱས་འཆད་དེ། འདིའི་ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བ་དབང་བའི་གནས་ཡིན་ཞིང་རུང་

119

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཁང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་སམ་དེའི་ཉེ་འཁོར་དུ་སྨན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བཞག་སྟེ། མཚན་མོ་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །དེའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དུ་བཞག་པའི་གནས་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གང་བཞག་པའི་དངོས་པོ་ནི། ཆོས་དྲུག་ལྡན་ཏེ། སྔར་མཚམས་བཙོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོས་བདུན་ལྡན་ལས་འདིར་རྗེན་པ་མ་གཏོགས་པ་དྲུག་སྔར་བཞིན་ནོ། །གང་གིས་འཇོག་པའི་རྟེན་ནི་གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་མཚམས་དེར་འཇོག་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་འཇོག་པར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་གོ །
བཞི་པ་དགེ་སློང་གིས་རྗེན་པ་བཙོས་པའི་ཉེས་བྱས་འཆད་དེ། འདིའི་ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རྗེན་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དགེ་སློང་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བས་བཟའ་དོན་དུ་མེས་རེག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཉེས་བྱས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །དེའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་གཉིས་ལས། གང་བཙོ་བའི་དངོས་པོ་ཆོས་བདུན་ལྡན་སྔར་མཚམས་བཙོས་དང་འདྲའོ། །གང་གིས་འཚོད་པའི་རྟེན་ནི། གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་འཚོད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རྗེན་པ་འཚོད་པར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མེས་རེག་པའོ། །ལྔ་པ་ལག་ཉར་བླངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ཟ་བའི་ཉེས་བྱས་

120

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བཞི་འཆད་དེ། འདི་རྣམས་ཀྱི་ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་སྨན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ལག་ཉ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཆགས་པ་མགུལ་དུ་མིད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཉེས་བྱས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །དེའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་ལས། གང་བཟའ་བའི་དངོས་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། སྨན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། སྨན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། གཞི་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་རུང་བ་དང་། ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཞི་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་ལག་ཉ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་སྐྱོན་ཆགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །གང་གི་ཚེ་
ཟ་བའི་དུས་ནི་མུ་གེའི་དུས་མ་ཡིན་པའོ། །གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནི་ཟས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕོངས་པའི་རྐྱེན་ལྡན་མ་ཡིན་པ་དང་། གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྔ་མའི་གཞུང་ནི། ཤིན་ཏུ་བཀྲེས་པ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་དགེ་སློང་ལུང་སྟོང་དུ་ཞག་གྲངས་མང་པོར་ཟས་མེད་པར་འཁྱམས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་བཀྲེས་པ་ཉིད་ན་ལག་ཉར་བླངས་པ་སོགས་བཟར་གནང་བར་གསུངས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཟ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ལག་ཉར་བླངས་པ་ཞེས་སོ། །མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཙོས་པ་དང་ཞག་ལོན་པ་ཡང་མིད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །སྐབས་འདིར་ཊཱི་ཀ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། [རུང་ཁང་མ་བཅད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟ་བུ།] རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ས་གཞིར་སྦྱིན་བདག་གིས་བཙོས་པའམ་དེར་ཞག་ལོན་པ་འབུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །[རུང་ཁང་མ་བཅད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ།] སྦྱིན་བདག་གིས་མར་དང་འབྲས་ལ་སོགས་

121

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པ་བསམ་པ་ཐག་པས་ཕུལ་ལ་རང་འོངས་ནས་བྲིམ་མོ་ཞེས་ཟེར་བ་[ལས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཙོས་པ་དང་ཞག་ལོན་པར་བཞག་པ།] དགེ་འདུན་ལ་འབྲིམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་མཚམས་
བཙོས་ཞག་ལོན་ཟ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ཁོ་ནར་དགེ་འདུན་གྱིས་བདག་

གིར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་གྲོང་དུ་མཛོད་དང་བང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ་གྲོང་དེར་དགེ་སློང་གིས་ཉིན་མཚན་དུ་གནས་ན་དེ་ནི་དགེ་སློང་གི་གནས་ཉིད་ཡིན་པས་དེར་བཙོས་པ་དང་ཞག་ལོན་དུ་བཞག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་ལ། གྲོང་དེར་དགེ་སློང་མི་གནས་ན་ནི་དེར་བཙོས་པ་དང་ཞག་ལོན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་གནས་ཁང་འགའ་ཞིག་ཏུ་བདག་པོ་[ཁང་བའི།] ཁྱིམ་པས་གནས་འདིར་དགེ་སློང་སུ་ཡང་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་དགེ་སློང་གི་གནས་ཉིད་མ་ཡིན་ [པས་དེར་བཙོས་པ་དང་ཞག་ལོན་པར་བཞག་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །] ནོ། །གཙུག་ལག་ཁང་སྟོང་པར་ནི་དགེ་སློང་[ངལ་བསོ་བའི་ཕྱིར་ཞག་འགའ་ཙམ།] གནས་ན་ནི་དགེ་སློང་གི་གནས་ཡིན་[པས་དེར་མཚམས་བཙོས་དང་ཞག་ལོན་དུ་འགྱུར།] ལ། མི་གནས་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་[དེ་ཐམས་ཅད་ཊཱི་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །] ནོ། །[དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པ་ཡང་མིད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་རུང་ཕྱི་རོལ་ཀྱང་རུང་སྟེ་དགེ་སློང་གིས་བཙོས་ནའོ། །] མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་

བཙོས་པ་དང་དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པའི་སྐབས་གཉིས་པོ་འདིར་རྗེན་པ་བཙོས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་མཚམས་བཙོས་དང་དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པ་དེ་ཡིན་པའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འོ་མ་བསྐོལ་བ་རྗེན་པ་དང་བྲལ་ཡང་དེ་ལས་ཕྱུང་བའི་མར་དེ་རྗེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྨན་གྱི་དངོས་པོ་གནས་གྱུར་པས་སྔར་གྱི་བཙོས་པ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དཔེར་ན་འོ་མ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ལས་མར་གྱུར་ན་སྨན་གྱི་དངོས་པོ་གྱུར་པས་

122

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
སྔར་གྱི་བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་འོ་མ་བསྐོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
མར་དགེ་སློང་གིས་བསྐོལ་ན་རྗེན་འཚོད་ཀྱི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ཆོ་ག་རྣམ་གཞག་དང་དངོས་པོའི་ཆོས་གཉིས་ཐ་དད་དེ། འོ་མ་ལས་མར་དུ་གྱུར་ན་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པ་ཆོ་ག་རྣམ་གཞག་ཞིག་མོད་ཀྱང་བཙོས་པ་ཞིག་པ་
མི་འཐད་དོ། །སྔར་བཙོས་པས་རྗེན་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཕྱིས་རྗེན་པར་གྱུར་པ་མི་འཐད་
པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རྗེན་པ་ཡིན་མིན་ནི་ཆོ་ག་རྣམ་གཞག་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །[རྗེན་པའི་བྱེ་བྲག་ཤ་བཙོས་པ་དེ་བསྲེགས་ཏེ་ཐལ་བར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན། རྗེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྨན་གྱི་དངོས་པོ་གྱུར་པས་སྔར་གྱི་བཙོས་པ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཚུངས་སོ། །འདོད་ན་ཤ་བཙོས་པ་རྗེན་པར་འགྱུར་བ་འགལ་ལོ། །མེས་བསྲེགས་པའི་ཐལ་བ་བཙོས་ན་རྗེན་འཚོད་ཀྱི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་

འགལ་ལོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །] མི་སྙི་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སུམ་ཆ་བངས་པ་ཞེས་པ་[འགྲེལ་ཆུང་ལས་]
ཆུ་གྲང་གིས་སུམ་ཆ་བངས་པས་མ་ཡིན་གྱི། མེ་དང་འབྲེལ་བས་བཙོས་པས་སུམ་ཆ་བངས་པའོ། །
སུམ་ཆ་ཞེས་པ་འདི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་སུམ་ཆ་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་དང་འཕགས་པའི་གྲགས་པ་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་ཕྱེད་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕགས་པའི་གྲགས་པ་ཡིན་པས་ཞེས་

གསུངས་སོ། །] དེས་ན་འདི་ནི་[རྒྱ་དང་ཤ་ལུགས་པ་རྣམས་ནི།] ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་སུམ་ཆ་བངས་པ་སྟེ། ཕལ་ཆེར་བངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་སུམ་གཉིས་ཚོས་ཤིང་འཇམ་པོ་མུལ་མུལ་པོར་གྱུར་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཤིང་ཐོག་ལ་སོགས་པ་[ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་

123

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དང་ཡང་མཐུན་པས་སོ། །] རུང་ཁང་བཅད་པའི་ས་ན་འདུག་པའི་རུང་བའི་སར་འགྲུབ་པ་ཉིད་རྩ་བ་དང་སྡོང་པོ་རུང་ཁང་མ་བཅད་པའི་ས་ན་འདུག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འབྲས་བུ་དེ་ཞག་མ་ལོན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས། འབྲས་བུ་དེ་ཞག་ལོན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་རུང་བའི་ས་ན་ཞག་མང་དུ་གནས་པའི་རྩ་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚམས་ནང་དུ་ཞག་ལོན་པའི་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་ཡང་ཞག་ལོན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞག་ལོན་པའི་འོ་མ་ལས་གྱུར་པའི་ཞོ་ཡང་ཞག་ལོན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དུས་སུ་རུང་བའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞག་ལོན་པའི་འོ་མ་དང་ཞོ་ལས་གྱུར་པའི་མར་དང་ཕྱུར་ཁུ་ནི་ཞག་ལོན་ཞིག་པ་སྟེ། སྨན་
གྱི་རིགས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚམས་ནང་དུ་ཞག་ལོན་པའི་ས་བོན་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཏབ་པ་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཞག་ལོན་ཞིག་པ་སྟེ་སྐྱེ་བ་
གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དེ་རྣམས་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །
སྣོད་ཕྱོགས་ནི་འདུག་ན་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར་ཊཱི་ཀ་ལས་ལྕགས་སྒྱེད་ཀྱི་

སྟེང་དུ་ཕྲུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་བཞག་པ[འི་ནང་དུ་ཤ་བཙོས་པ།] ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཙོས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་གོ་བར་བྱའོ། །ལག་ཉར་བླངས་པ་ལ་སོགས་པ་དུས་ཀྱི་ཕྱིར་དགག་པ་མཛད་པར་ཞེས་པའི་དངོས་དང་ཤུགས་ཀྱིས་

བཅས་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། ལག་ཉ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་མུ་གེ་མ་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་
ཕྱིར་དགག་པ་མཛད་ཅེས་དངོས་སུ་བསྟན་པས། དེ་དག་མུ་གེའི་དུས་སུ་གནང་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །གསོག་འཇོག་ཏུ་འཇོག་པ་ནི་མུ་གེའི་ཡང་དུས་ཀྱི་
ཕྱིར་དགག་པ་མཛད་དེ། ཟས་གསོག་འཇོག་ཏུ་བཞག་ཏུ་ཡོད་ན་ཟས་ཀྱིས་ཕོངས་པ་

124

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། གསོག་འཇོག་ཏུ་བཞག་པས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དག་

ནི་མུ་གེ་མ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཕྱིར་གསོག་འཇོག་ཏུ་འཇོག་པ་དགག་པ་
མཛད་པར་མ་བསྡུས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་གསོག་འཇོག་གི་
ཉེས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །[འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་ཡང་མཚོན་པ་སྟེ།] ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་[ཤ་སྦས།] འཆད་དོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅངས་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་རྣམས་ནི་དུས་ཀྱི་ཕྱིར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དུས་ཀྱི་ཕྱིར་དགག་པ་མཛད་པར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།] ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཟས་གསོག་འཇོག་བྱས་པའི་སྐྱོ་མ་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས། འབགས་པ་སྟེ་འབྱར་བར་གྱུར་པ་ནི་ཟས་ཚད་ལོངས་ཀྱི་ཕྱེད་
ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ཟ་ན་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཕྱེད་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །
འདི་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སློང་གིས་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ངུ་དང་ཁ་གཟར་དང་ལྡེ་མིག་ཀྱོག་པོ་གསོག་འཇོག་བྱས་པས་འབགས་པ་ཟ་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཟས་ཁམ་དུ་མ་ལོངས་པས་ཚད་དང་ལྡན་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལན་ཚྭ་ལ་སོགས་པའི་ཚྭ་ཆུ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ལན་ཚྭ་ལ་སོགས་པ་ཚྭ་ཆུ་དང་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་[དང་པོ་ཉིད་ནས་ཚྭ་ཆུར།] ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་ཉེ་བར་[ཁྲོན་པའི་ནང་དུ་ཚྭ་བར་ལ་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བས།] བསྒྲུབས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཚ་ཆུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་ཚྭ་གུད་ནས་གདབ་མི་དགོས་ན་ལན་ཚྭ་ཅན་གྱི་ཆུར་བརྩིའོ། །ཚད་ [ཆུ་ཚན་གྱི་ཆུ་དེ་ལན་ཚྭ་

125

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གུད་ནས་གདབ་མི་དགོས་པའི།] འདིར་མ་བྱིན་པ་ནི་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་འཐུངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལན་ཚྭ་གུད་ནས་གདབ་མི་དགོས་ཀྱང་ལན་ཚྭའི་རོ་བྲོ་བ་མངོན་པ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་འཐུངས་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པ་ནི། ཆུའི་འབྱུང་ཁུངས་ཁྲོན་པའམ་ཆུ་མིག་དག་ཏུ་ལན་ཚྭ་ལ་སོགས་པའི་ཟས་བཏབ་པ་མི་མངོན་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ནོར་བ་དང་བརྗེད་པ་ཞེས་པ་ལ་ནོར་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ལ་འཁྲུལ་བ་སྟེ། འབྲུ་མར་གྱི་བུམ་པ་ལ་ཚོན་
རྩིའི་བུམ་པར་ནོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། བརྗེད་པ་ནི་སྤྱི་ལ་འཁྲུལ་བ་སྟེ་འབྲུ་མར་གྱི་བུམ་པ་

ལ་སྟོང་པར་འཁྲུལ་བ་ལྟ་བུ་ནང་ན་རྫས་ཡོད་པ་བརྗེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ནོར་བ་དང་བརྗེད་
པས་འབྲུ་མར་གྱི་བུམ་པ་དགེ་སློང་གིས་བཏེག་སྟེ་སྐས་ལ་འཛེག་བཞིན་པ་ན་འབྲུ་མར་
གྱི་བུམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ན། ལག་ཉའི་ཉེས་པར་འགྱུར་སྙམ་སྟེ་འབྲུ་མར་གྱི་བུམ་པ་

དེ་ལག་ནས་བོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྫས་དེ་ཆུད་ཟ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་གནས་
ཀྱི་ཐག་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་བསྐུར་ཏེ། སྐས་ལ་འཛེག་བཞིན་པ་ནི་འོག་ཏུ་ཉེ་ན་ནི། ལུང་ལས་སླར་བོབས་ལ་གནས་བདེ་བར་མ་འགྱེལ་བར་ཞོག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ལ། སྟེང་དུ་ཉེ་ན་ནི། [ལུང་སིལ་བུ།] ལས་སྟེང་དུ་འཛེགས་ལ་གནས་བདེ་བར་མ་འགྱེལ་བར་ཞོག་ཅིག །དེ་ལ་[ལག་ཉར་བླངས་པ་ཟོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་དུ།] ཐེ་ཚོམ་མ་བྱེད་པར་ཟོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་གནས་ཀྱི་ཐག་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་ཁྱེར་ན་དེ་ལ་རེག་པའི་
[སྟེ་ལག་ཉར་བླངས་པས།] སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ནད་པ་ཞོན་པ་ནི་ནད་པ་རང་གིས་ཞོན་པར་མི་ནུས་པས་གཞན་གྱིས་ནད་པ་བསྐྱོན་པའོ། །སྐྱོགས་ཀྱིས་སྐོམ་
མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར་སྐྱོགས་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་བྱ་མ་བུམ་གྱི་མིང་སྟེ། ཊཱི་

126

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཀ་ལས་བྱ་སྐྱོགས་ཞེས་སྨོས་ལ། [སྐབས་འདིར།] འོད་ལྡན་ལས་བྱ་མ་བུམ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་སིལ་བུ་ལས་[ལག་པ་བསྙལ་བ་གང་འདབ་མ་དག་ཡོད་ན།] བུམ་པའི་ནང་ནས་ཆུ་འཐུང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པ། འདིར་འོད་ལྡན་ལས་ཁར་རིལ་བ་སྤྱི་བླུགས་
བ་ཟློ་གནས་ཆུ་གཏུང་བར་མི་བྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །
མདོ་འོག་མ་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཡང་། སྐྱོགས་ཞེས་སྨོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་
སྐྱོགས་ཏེ་བྱ་མ་བུམ་ཡིན་ནོ། །འདབ་མ་དག་སྣོད་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པའི་བྱིན་ལེན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་
ཟས་ཀྱི་སྣོད་ལ་ཡང་བྱིན་ལེན་དགོས་ཏེ། [ལྷུང་བཟེད་དག་སྣོད་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་བྱིན་ལེན་དགོས་ཀྱང་འདབ་མ་དག་སྣོད་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་པས།] འདབ་མ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བཟེད་དང་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ངུ་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་[ལྷུང་བཟེད་ལ་བྱིན་ལེན་ཡོད་པར།] ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། མགུལ་དུ་མིད་པ་མ་ཡིན་པ། །འདི་ལ་བྱིན་ལེན་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་འདི་ཉིད་ལས་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་དང་ཐུ་བ་དང་ཞེས་ལེན་
པའི་སྣོད་ཁྲིས་བྱིན་ལེན་ནོད་དུ་རུང་བར་གསུངས་ལ། ཁྲི་ནི་བྱིན་ལེན་བྱ་བར་མི་
ནུས་ཏེ། གྱེན་དུ་གདེག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆུ་དང་སོ་ཤིང་[བྱིན་ལེན་བྱ་དགོས་ལ།] མ་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ལ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཆུ་ཟས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་སོ་ཤིང་མིད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཟས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་མིད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

127

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
བྱིན་ལེན་མི་དགོས་ཞེས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། འདབ་[འདབ་མ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་དེ།] མ་དག་ཟས་ཉིད་དུ་སྤྱད་པ་ན་བྱིན་ལེན་དགོས་
ཀྱང་འདབ་མ་དག་སྣོད་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་བྱིན་ལེན་མི་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ལྷུང་བཟེད་གསོག་འཇོག་བྱས་ཞེས་གསུངས་[པས་ལྷུང་བཟེད་ལ་
བྱིན་ལེན་དགོས་ན། ལུང་ལས་ལྡེ་མིག་ཀྱོག་པོ་གསོག་འཇོག་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་ལྡེ་མིག་ལ་ཡང་བྱིན་ལེན་དགོས་

སམ་ཅི། དེས་ན་ལུང་ལས་ལྷུང་བཟེད་གསོག་འཇོག་བྱའོ་ཞེས་གསུངས།] པ་ནི་ལྷུང་བཟེད་ལ་ཟས་ཅུང་ཟད་འབགས་པ་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་འབགས་པ་ནི་ཟས་ཀྱི་ཕྱེད་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[ཟས་ཀྱི་སྣོད་ལ་བྱིན་ལེན་མེད་ན།] འོ་ན་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། ལྷུང་བཟེད་བྱིན་ལེན་བྱས་པར་ནི། །བཟའ་བ་གང་ཞིག་ལྟུང་གྱུར་པ། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །བྱིན་ལེན་བྱས་ཡིན་དེ་བཟའ་རུང་། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྡེ་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པའོ་ཞེས་རིགས་སོ། །

ད་ནི་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ། ཕོངས་པའི་དུས་སུ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་[བྱིན་ལེན་བྱས་ཟིན་པའི་ཟས།] ནི་གཞན་[མེད་ན་རང་གིས་བླངས་ཏེ་བཟའ་བར་བྱ་བ།] དང་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་བསོད་སྙོམས་པའི་བྱུང་བ་ལས་ཏེ། ཕྱིས་བླུགས་པ་དེ་བསལ་ཅིང་སྔ་མ་ཤོས་བཟའ་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔ་མ་ཤོས་ལ་ཡང་། ཁྱིམ་བདག་གིས་རེག་པ་ན་བྱིན་ལེན་ཞིག་པས།
ཟས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་བྱིན་ལེན་མེད་པ་འདྲ་ཡང་། སྔ་མ་བཟར་གནང་ལ་ཕྱི་མ་

བཟར་མི་གནང་བ་ནི་ཟས་ལ་དཔང་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་

སོ། །བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་མེད་ན་ཞེས་པ་ནི། ཚོང་པའི་བྱུང་བ་ལས་སོ། །བྱིན་ལེན་བྱ་

128

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བའི་ཚུལ་དངོས་ནི། །མངོན་སུམ་དུ་ཞེས་སོ། །
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། བྱིན་

ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་ལ་དཔང་པོར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་ལས་བྱིན་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་ཟ་ན་དེ་ཉིད་དཔང་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་སྟོབས་པ་པོ་གང་ལས་བླང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསླབ་པ་ལྟ་བ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པར་
འོས་པ་དང་། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་འདྲེན་པར་འདོད་པ་དང་། ཟས་དེ་གྱེན་དུ་འདེགས་ནུས་པའོ། །གཉིས་པ་ལེན་པ་པོ་གང་གིས་བླང་བ་ནི། བསྙེན་པར་རྫོགས་པའམ། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པའོ། །དོན་ལ་དགེ་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་པའམ་སྡོམ་པ་གཏན་ནས་མེད་པས་ཀྱང་བྱིན་ལེན་བྱ་དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་
ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། མ་སྐྱེས་པ་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་ལ་བྱིན་ལེན་བྱ་བ་ནི། སྨན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པས་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལའོ། །བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་བྱིན་ལེན་བྱ་དགོས་ཏེ།
བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་གནས་གང་དུ་བྱིན་ལེན་བྱ་བ་ནི། མངོན་སུམ་ཡིན་པ། མཚམས་ཀྱི་ནང་ཡིན་པ། འཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །
ལྔ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱིན་ལེན་བྱ་བ་ནི། བྱིན་ལེན་བྱ་བའི་བསམ་པ་དང་བཅས་ཏེ་

129

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལག་པ་གཉིས་བཀན་པས་བླངས་ཏེ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས། བྱིན་ལེན་གྱི་སེམས་ནི་ཉེ་བར་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ལག་པ་གཉིས་བཀན་པ་སྟེ། དེས་བླངས་ན་བྱིན་ལེན་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་བྱིན་ལེན་
འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི་བཅུ་སྟེ། འཕྲོགས་དང་ཤོར་ཏེ་འདྲིལ་དང་བོར་བ་དང་། །བབས་དང་ཤི་དང་[དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ།] གཞན་གྱིས་རེག་པ་དང་། །སྨན་གྱི་རིགས་གྱུར་[པ་སྟེ་བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་འོ་མ་ལས་མར་དུ་གྱུར་ན་བྱིན་ལེན་ཞིག] སྐྱེ་བར་གྱུར་བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་སྲན་མ་
ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེས་ན་བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་པ་དང་། [དགེ་ཚུལ་སོགས།]གཞན་ལ་བསྔོས་དང་ཆོས་[དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ།] མཚུངས་གཞན་དང་བཅུ། །ཞེས་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ལྔ་ནི་ལུང་ལྔ་ཚན་པ་ལས་རྣམ་པ་ལྔས་བྱིན་ལེན་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕྲོགས་པ་[ལག་ནས།] དང་། ཤོར་བ་དང་[འདྲིལ་བ།] བོར་བ་དང་། སླར་བབས་པ་དང་། དུས་བྱས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲུག་པ་ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་ནས་སོ། །བདུན་པ་ནི་[འོ་མ་ལས་མར།] ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན་ཞག་ལོན་ཞིག་པར་
གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །དགུ་པ་ནི་དེ་ནི་[དགེ་ཚུལ་ལམ་ཁྱིམ་པ་ལ་ཟས་འདི་སྦྱིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསྔོས་ན།] བསྔོས་པ་ཉིད་ན་བྲལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཅུ་པ་ནི་[བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་ཟས་ཀྱི་བདག་པོ་དགེ་སློང་དེ།] དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་དང་། མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་དང་། མཚན་ལན་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བབས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། མངོན་སུམ་དུ་ཞེས་སོ། །[མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞེས་པ་ནི་མཚམས་གཞན་ལྔ་ལས་བར་དུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའང་བདག་པོ་མཚན་གཞན་ཡུལ་མཚམས་གཞན་དང་། མེ་དང་། ཆུ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། རགས་པ་མཚམས་གཞན་དང་ལྔའོ། །ཐ་མ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་སྒོ་འཕར་ལ་སོགས་

130

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
པས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཞེས་སོ། །རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་སྒོ་འཕར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒོ་དྲུང་གི་ཐེམས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཟས་དེ་སྦྱིན་བདག་གིས་ཐེམས་པའི་ནང་ནས་འདྲེན་ཅིང་དགེ་སློང་གིས་ཐེམས་པའི་ཕྱི་རྩ་ནས་

ལེན་ན་བྱིན་ལེན་མི་འཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །] ཡུལ་གྱི་མི་སྨད་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྨད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡོད་དེ་དེ་དག་ནི་མ་ལ་ཡང་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྨད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་མི་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཕ་མ་ལ་ཡང་སྨད་པར་བྱེད། ཕུ་ནུ་དང་བུ་སྲིང་ལ་ཡང་སྨད་

པར་བྱེད་དེ། དགེ་སློང་གང་ཡུལ་དེར་འགྲོ་བ་དེས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་ཏེ་འདིར་ཞོག་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་གིས་དེར་བཞག་པ་དེ་བྱིན་ལེན་བྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །
འདི་ལ་ཁ་[རྒྱ་]ཅིག་ན་རེ། བཟར་གནང་བ་དམིགས་བསལ་ཡིན་གྱི། བྱིན་ལེན་
མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་མི་དགོས་པ་ལས། ལུང་
ལས་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་[པ་དང་བྱིན་ལེན་མ་བསྟབས་པ་རུང་བར་བྱ་བ་དག་ལ་རྩོམ་འདོད་པ་ན་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་དག་ན་གྲགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བྱ།]

ཤེས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཡང་བཅས་པའི་ས་མཚམས་འཛིན་བྱེད་དུ་དུས་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པ་དེ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། འདི་བྱིན་ལེན་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། བྱིན་ལེན་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ་[ལུས་ཀྱིས་ལུས་སུ་དང་། ལུས་དང་འབྲལ་པས་ལུས་སུ་
དང་། ལུས་ཀྱིས་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ལུས་དང་འབྲེལ་བས་ལུས་དང་འབྲེལ་བར་དང་། བཞག་པའི་ཆོ་ག་ཉིད་ནི་ལྔ་

པའོ། །] ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་[དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་འདི་བྱིན་ལེན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་བྱིན་ལེན་བཤིག་མི་དགོས་ལ་གསོག་འཇོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལྷག་པོར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་དང་། སྨན་བྱིན་གྱིས་

131

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
བརླབས་པའི་སྔོན་འགྲོ་ལ་བྱིན་ལེན་གྱི་གོ་མི་ཆོད་ལ། འདི་བྱིན་ལེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་དེ་དག་པས་ལྡོག་པ་

ཉིད་དོ། །] བྱིན་ལེན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ན་བྱིན་ལེན་ལྔ་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མན་ཤེལ་ནི་གཞོང་པ་ཡིན་པར་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །ཤིང་ཐོག་དེ་དག་གནས་པ་སློབ་མ་དང་ཉེ་གནས་དག་གིས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་མཆིལ་མའི་གཟེགས་མས་མི་རེག་པ་དང་། སེམས་མི་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་ཅང་མི་སྨྲ་བས་ཞེས་པ་ནི་ལུང་ལས་སྲོག་ཆགས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་[དེང་སང་འདུལ་འཛིན་ཕལ་ཆེར་རྣམས་ན་རེ་ལྟུང་བྱེད་འདི་ནི་དགེ་སློང་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སློང་།] ནག་པོ་མི་ཤ་ཟ་བར་གྲགས་པའི་བྱུང་བ་ལས། བྱིན་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་ཟ་ན་དེ་ཉིད་ཟས་ལ་དཔང་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་
སྟེ་བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་པ་ནི་མ་མཛད་པས་ལྟུང་
བྱེད་འདིའི་གླེང་གཞི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་གླེང་གཞི་ནི་ལུང་ལས་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བར་བྱེད་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། ཟས་བཀག་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་སྟེ། སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ལྟུང་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཟས་ལ་དཔང་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་བྱིན་ལེན་འཇུག་པའི་ཟས་ལ་རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པའི་བྱིན་ལེན་དང་མི་ལྡན་པ་ཁམ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་བཟའ་བའི་

132

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དངོས་པོ་དང་། གང་དུ་ཟ་བའི་གནས་དང་། གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས། སྨན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆུ་དང་སོ་ཤིང་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བས་ཤེས་སོ། །རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་
པས་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བྱིན་ལེན་མ་བསྟབས་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །སྨན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། ལན་ཚྭ་ལ་སོགས་པའི་ཚྭ་ཆུ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཏེ་ལྔའོ། །གཉིས་པ་གང་དུ་ཟ་བའི་གནས་ནི་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་མ་གཏོགས་པར་རོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནི། གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕོངས་པའི་རྐྱེན་ལྡན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ནད་གསོ་བ་འདི་ལ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་དང་། [དགེ་སློང་ནགས་ཁྲོད་དུ་འཁྱམས་ཏེ་ཞག་མང་པོར་ཟས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་བཀྲེས་པ་ཉིད་ན།] ཤིང་ཐོག་རུང་བར་མ་བྱས་པ་དང་བྱིན་

ལེན་མ་བྱས་པ་དང་ཞེས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཟ་བར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཤེས་གཙོ་ཞེས་སོ། །ཆུ་དང་སོ་ཤིང་མ་གཏོགས་ཏེ། [རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས།] ཆུ་ཟས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་ཤིང་མིད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སོ་ཤིང་མིད་ན་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་སོ་ཤིང་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ཉིད་མགུལ་དུ་མིད་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བྱེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ནད་པས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མེད་ན་མ་རྫོགས་པ་ལས་ནད་པའི་ཁར་ཟན་

133

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བསྙོད་པ་ནོད་པར་བྱའོ། །ནད་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་རྫོགས་པས་བསྙོད་པ་བཟའ་བར་བྱ་ཞེས་ནད་པ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་ནི་དགེ་སློང་མའི་ཆ་ནས་དོགས་པ་བཅད་དགོས་སོ། །

ད་ནི་བསོད་པ་སློང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སེར་སྐྱའི་གནས་སུ་དྲུག་སྡེས་ཟས་བསོད་པ་བླངས་ཏེ། ཟོས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། སྦྱིན་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཁྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡུལ་དུས་དེ་ན་ཟས་བསོད་པར་གྲགས་པ་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསླངས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་
ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་ལ་བསླང་བའི་ཡུལ་ནི་ཁྱིམ་པ་ཆོས་དྲུག་ལྡན་སྔར་སྨོས་སོ། །གཉིས་པ་གང་བསླང་ཞིང་བཟའ་བའི་དངོས་པོ་ལ་ལྔ་ལས། སྨན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། འོ་མ་དང་ཞོ་དང་ཤ་སྐམ་ལ་སོགས་པས་དུས་སུ་རུང་བ་བསྟན་ཞིང་། མར་དང་ཞེས་པས་ཞག་བདུན་པ་བསྟན་ལ། ལྟ་བུ་ནི་ཞེས་པས་ནི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅད་པ་གཉིས་མཚོན་ནས་བསྟན་ཏོ། །སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་སྟེ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་དུས་དེ་ན་ཟས་བསོད་པར་གྲགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། འོ་མ་དང་ཞོ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་སོ། །[དེ་དག་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་ཡུལ་དུས་དེ་ན་ཟས་བསོད་པར་གྲགས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་ཕྱོགས་ཤ་ཟན་གྱི་ཡལ་ན་ཤ་ནི་ནར་མའི་ཟས་ཉིད་ཡིན་གྱི་རྩམ་པ་ནི་དཀོན་ཞིང་། ཟས་བསོད་པ་ཉིད་དུ་གྲགས་པས། ཡུལ་དེར་ནི་དགེ་སློང་གིས་རྩམ་པ་སློང་ན་ཡང་ཟས་བསོད་པ་སློང་བའི་ལྟུང་བ་

134

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བསྐྱེད་དེ། འདིར་གཞུང་ནི་རྫས་བཀག་པ་བས་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །] རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ལྔའོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་སློང་ཞིང་ཟ་བའི་རྟེན་ནི། གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ན་བ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟུང་བ་མེད་ཅེས་
སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་རང་གི་དོན་དུ་བསླངས་ཏེ་བཟའ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་བསླངས་ཏེ་ཟ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་
ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། འོ་མ་དང་ཞེས་སོ། །ཟས་བསོད་པ་གཞན་བསྟབས་པ་ན་ཟས་བསོད་པ་གཞན་བླངས་ཏེ་ཟོས་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ངན་པའམ་བསོད་པའམ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། འོ་མ་བསྟབས་ན་འོ་མ་འབའ་ཞིག་སློང་བའི་ལྟུང་བ་ཁེགས་ཀྱིས། བསོད་པ་གཞན་སློང་བའི་ལྟུང་བ་མི་ཁེགས་ལ། ཞོ་བསྟབས་ན་ཡང་ཞོ་འབའ་ཞིག་སློང་བའི་ལྟུང་བ་ཁེགས་ཀྱིས་བསོད་པ་གཞན་སློང་བའི་ལྟུང་བ་མི་ཁེགས་པས། ཊཱི་ཀ་ལས་བསྟབས་པ་ཁོ་ན་འབའ་ཞིག་ལྟུང་
བ་ལས་འབྱིན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །ངན་པའམ་བསོད་པའམ་ཐ་མལ་པའམ་
བཟང་པོ་དང་ཟས་བསོད་པ་རིགས་བཞི་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་འགའ་ཞིག་སྟོབས་པར་བྱེད་ཅིང་འཐོབ་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། ཐོབ་མ་ཟིན་ལ་འཐོབ་པར་ཕྱོགས་པ་ན་གལ་ཏེ་བླངས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ནི། མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་སྐབས་
ཀྱི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དོན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ།
གལ་ཏེ་ཟས་བསོད་པ་གང་སྟོབས་པར་བྱེད་པ་དེ་དང་མཉམ་པའམ་དེ་བས་ལྷག་པས་ཟས་བསོད་པ་གཞན་བསླངས་ན་ཡང་ཐོབ་སྟེ་ཟོས་པ་ན་ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་

135

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དཔེར་ན་འོ་མ་བསྟབས་པ་ན་འོ་མ་དང་མཉམ་པ་ཞོ་བླངས་ན་ཡང་ཐོབ་སྟེ་ཟོས་པ་ན་ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་ལ། འོ་མ་བསྟབས་པ་ན་འོ་མ་བས་ལྷག་པ་གོང་མ་སྲེག་གི་ཤ་བསླངས་ན་ཡང་ཐོབ་སྟེ་ཟོས་པ་ན་ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །འཐོབ་པ་ན་གལ་ཏེ་བསླངས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ལུང་ལས་[བསོད་པའི་ནང་ནས།] ངན་པ་ལ་མགྲོན་དུ་བོས་པ་ན་[དེའི་ནང་ན།] བསོད་པ་སློང་ན། དེ་སློང་པ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཟོས་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་འདིར་བསྡུས་པའོ། །ངན་པ་འདི་ལ་ཞེས་པ་ནི་[འདིའི་ཊཱི་ཀ་ལས་ནི་མདོ་སྔ་མ་དེ་དང་། མདོ་ཕྱི་མ་འདིའི་ལུང་ཁུངས་བསྲེས་ཏེ་དྲངས་པས་ཤིན་ཏུ་གོ་མི་བདེ་ཡང་།] མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་

རྣམ་འབྱེད་ལས་དོན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཟས་བསོད་པའི་བཟང་ཤོས་བསྟབས་པ་ན་ཟས་བསོད་པའི་ངན་ཤོས་བསླངས་ཏེ་ཟོས་པ་འདི་ལ་ནི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཕྱེད་ཉེས་
བྱས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་ཟས་བསོད་པའི་ནང་ན་བཟང་ཤོས་གོང་མ་སྲེག་གི་ཤ་བསྟབས་པ་ན། ཟས་བསོད་པའི་ནང་ན་ངན་པ་འབྲུ་མར་བླངས་ཏེ་འཐུངས་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ངན་པ་འདི་ལ་ནི་ཕྱེད་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ལུང་ལས་བསོད་པ་ལ་མགྲོན་དུ་བོས་པ་ན་ངན་པ་སློང་ན་དེ་སློང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཟ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་མགྲོན་དུ་གཉེར་པ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་འདིར་བསྡུས་པའོ། །

ད་ནི་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
རང་སྤྱོད་པའི་དོན་ཉིད་ལ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་

136

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ནི་ཡུལ་ཀོའུ་ཤམ་བྷིར་འདུན་པས་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་ལོངས་སྤྱད་
པས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དུད་འགྲོའི་སྲོག་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཆུ་དང་ས་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སྲོག་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བསམ་པས་གཞི་མའི་ཞར་ལ་སྤྱད་པས་དུད་འགྲོ་ཤི་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། སྔར་གྱི་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྐབས་དང་
འདྲའོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་སྲོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞི་མའི་ཞར་ལ་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་ངམ་བསྐོས་པས་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱོད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྦྱོར་བ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་དུད་འགྲོ་ཤི་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་རང་སྤྱད་པས་ཞེས་
སོ། །ཆུ་ཚགས་ལྔ་ལས་བསལ་ཚགས་ནི་རས་ཀྱི་དུམ་བུ་གྲུ་བཞི་ཆུ་ཚགས་ཉིད་དུ་བསྲེལ་བ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས་བསལ་ཚགས་ནི་གོས་ཀྱི་དུམ་བུའོ་ཞེས་སོ། །[བསྡུས་པ་ལས་ཆོས་གོས་དྲ་བ་ངེས་བསལ་ཚགས་ཞེས་བྱ་ཞེས་བཤད་དེ།] ཆུ་ལ་སྲོག་ཆགས་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་ནི། བརྟག་པ་ནས་འདོམ་གང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་དོན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བརྟག་པའི་དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། མ་བརྟགས་པའི་ཉེས་བྱས་ཁེགས་པ་དང་། སྲོག་ཆགས་ཡོད་མེད་རྟོགས་པའོ། །བརྒྱུད་པའི་དགོས་པ་ནི་སྲོག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་དགུ་ལས་དངོས་པོ་གང་བརྟག་པ་ནི། ཆུ་ལ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་སོ། །

137

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཞི་གང་ལ་བརྟག་པ་ནི། ཆུ་མི་གཡོ་ཞིང་རྙོག་པ་མེད་པ་ལའོ། །སྣོད་གང་དུ་བརྟག་པ་ནི་གསལ་བར་རྟོག་པའི་སྣོད་དུ་སྟེ། ཀཱ་རི་ཀ་ལས། ཉ་ཕྱིས་ལ་སོགས་ཆུ་བརྟགས་ཏེ་ཞེས་སོ། །གང་ཟག་གང་གིས་བརྟག་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཏེ། ཀཱ་རི་ཀ་
ལས་སྙིང་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཞེས་སོ། །དགེ་འདུན་མང་བ་ཉིད་ན་ཆུ་ལ་སྲོག་ཆགས་རྟོག་
པ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཅན་ལ་བསྒོ་སྟེ་རྟོག་ཏུ་གཞུག་པའོ། །མིག་གང་གིས་བརྟག་པ་ནི་ཐ་མལ་པའི་མིག་ནད་མེད་པའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་བརྟག་པ་ནི་ཆུའི་སྟེང་དང་བར་དང་གཏིང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྟག་སྟེ། ཀཱ་རི་ཀ་ལས། སྟེང་དང་བར་གཏིང་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་བརྟག་པ་ནི། ལུང་ལས་བ་གླང་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་རྟ་གཡས་
ཀྱིས་འཁོར་བར་འགྱུར་བའི་ཡུན་དེ་སྲིད་དུ་བརྟག་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ཡུན་རིང་ཡང་རུང་ཐུང་ཡང་རུང་། ལུང་ལས་ཇི་
སྲིད་ཀྱིས་སེམས་དག་པར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆུ་
བརྟག་པའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཚད་ནི། འདོམ་གང་ཁོར་ཡུག་སྟེ། བརྟགས་པ་ནས་འདོམ་གང་ཁོར་ཡུག་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་ནི། ཆུ་ལན་ཅིག་བརྟགས་ནས་[ཆུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་དེར་མ་བརྟགས་པར།] ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་གྱི་ཉི་མ་འཆར་ཀ་ཚུན་ལོངས་སྤྱད་དུ་རུང་[དངོས་གཞི་སྣོད་དང་གང་ཟག་མིག་ཚུལ་ཡུན་ཉེ་འཁོར་སྤྱོད་པའི་དུས་ཞེས་གཟུང་ངོ་། །] ངོ་། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། བརྟགས་པ་ནས་འདོམ་གང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ཆུའི་སྲོག་ཆགས་དེ་དག་ཁྲོན་པ་ལ་སོགས་པར་རྒྱང་བསྐྱུར་བྱས་
ན་ལམ་གྱི་ཐག་ཇི་སྲིད་ཀྱིས་འཆི་བར་འགྱུར་བའམ་འགྲེལ་ཆུང་ལས་མྱོས་པར་
འགྱུར་བའི་ལམ་གྱི་ཐག་དེ་སྲིད་དུ་མི་འདོར་ཏེ་རྒྱང་བསྐྱུར་དུ་འཕང་བར་མི་

138

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བྱའོ། །[སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་དགེ་སློང་དག་གིས་ཤིག་དང་རྩ་ཤིག་དང་སྲོག་ཆགས་གཞན་དག་གཡང་ས་ནས་བོར་བས་དེ་དག་དྲན་པ་ཉམས་ཤིང་གནོད་པར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་

གཡང་ས་ནས་དོར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བསྡུས་པ་ནི།] ཆུའི་སྲོག་ཆགས་ལས་གཞན་ཡང་སྟེ་ཤིག་དང་རྩ་ཤིག་དང་གྲོག་སྦུར་ལ་སོགས་པའང་འཆི་བར་འགྱུར་བའམ་[རང་དངངས་སྐྲག་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས།] མྱོས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱི་ཐག་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱང་བསྐྱུར་དུ་མི་འདོར་རོ། །དགེ་འདུན་དང་གང་ཟག་དང་ཞེས་བྱ་བ་རུང་བ་ལྔ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐབས་དེར་ཆུ་ལ་སྲོག་ཆགས་ཡོད་མེད་མ་བརྟགས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་བས་ན་རུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཙང་སྦྲ་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་གཙང་བར་རོ་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི། སྔ་མ་ནི་ཆུ་སྣོད་ལ་སྔར་དྲི་མ་ལ་སོགས་པས་གོས་ཟིན་པ་དེ་དྲི་མ་མེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སྣོད་ལ་ཕྱིས་དྲི་མ་ལ་སོགས་པས་མི་གོས་པར་བྱ་བ་སྟེ་
དེ་ལྟར་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ། །[གཙང་སྦྲ་བྱའོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། ཆུ་སྣོད་ལ་ཁ་ཟས་དང་དྲི་མས་སྦགས་པ་དག་པར་བཀྲུ་ཞིང་ཕྱི་བདར་བྱ་ཞེས་བཤད་ཅིང་ཊཱི་ཀ་ལས་དྲི་མ་མེད་པར་བསྟན་ཞེས་བཤད་དོ། །གཙང་བར་རོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྣོད་སྤྱད་ཀུན་དྲི་མ་དང་ཁ་ཟས་དང་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པས་མ་འབགས་པར་གཙང་སྦྲ་བྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །]

ད་ནི་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་བདག་སོང་ལ་རེ་བ་མེད་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་ཁྱིམ་དུ་འདུག་པ་

ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་[ཊཱི་ཀ་ལས་ཉེས་པ་འདི་ནི་དེ་གཉིས་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ལས་བཞག་པ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པས།] བྱ་ནི་གཞན་གྱི་འཁྲིག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པ་

139

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དང་རང་ཆགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའམ་དེའི་སྟ་གོན་དུ་གནས་པ་ལ་དེ་དང་སྐྱབས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་འདུག་པ་རྫོགས་པའམ་ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་
ཀྱིས་ཚོར་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དང་འདུག་པའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་འདུག་པའི་རྟེན་དང་། གང་དུ་འདུག་པའི་གནས་སོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ལས། ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་ཡིན་པ་སྟེ། [སེལ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཁྱིམ་པ་ཡིན་ཡང་ཕོ་མོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕོ་
མོ་ཡིན་ཡང་ཁྱིམ་པ་མིན་པའོ། །སེལ་བ་དང་པོ་སྐྱེས་པས་སྐྱེས་པའི་བཤང་ལམ་དུ་ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་ཁྱིམ་དུ་དགེ་སློང་གིས་འདུག་འགྲེང་བྱེད་ན་ནི་ཉེས་བྱས་ཏེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་གཉིས་ཀ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སེལ་བ་གཉིས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་སྦྱོར་ཟླ་གཅིག་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་ཁྱིམ་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དེ་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་གཅིག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེར་དགེ་སློང་གིས་འདུག་འགྲེང་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། ལྟུང་བྱེད་མི་བསྐྱེད་དེ་འབྱུང་རིང་བས་དགག་བྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་རྫོགས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །] ཁྱིམ་པ་ཉིད་དོ། །སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱིའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྤྲོད་པ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའམ་ཉེ་བར་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཞུགས་པའམ་ཕྱོགས་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་གཉིས་ཀའི་མཚན་དོན་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་མཚན་རྟེན་དུ་རུང་བ་སྟེ། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱིའོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་
ལ་འཁྲིག་པ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དངོས་གཞིའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་སོ། །[རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་
ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །] ཐ་སྙད་བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །

140

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཉིས་པ་གང་གིས་འདུག་པའི་རྟེན་ནི། འཇིགས་པའི་རྐྱེན་དབང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འོག་མ་ལ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་གང་དུ་འདུག་པའི་གནས་ལ་ལྔ་ལས། དགེ་སློང་རང་མི་དབང་བའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། [ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་གི་བསྟི་གནས་ཉིད་དུ་ནི་ཉེས་པ་འདིར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །] གནས་གཞན་ཉིད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གནས་གཅིག་ཡིན་པ་སྟེ། ཁྱིམ་གཞན་དུ་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གནས་དེ་ན་བགེགས་བྱེད་གཞན་མེད་པ་[ཊཱི་ཀ་ལས་མི་གཞན་ཡོད་ན་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །] སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་གཉིས་དང་དགེ་སློང་གི་བར་ན་སྐྱབས་མེད་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་དུ་ཞེས་སོ། །འདོམ་གང་གི་ནང་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་རྐུབ་ཚོས་བཞག་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་འདོམ་གང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་ཉེས་བྱས་ཏེ། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ཚུན་ཆད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་ན་རང་གར་འདུག་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་འདུག་པར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། མངོན་སུམ་དུ་འདུག་པ་རྫོགས་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་ཚོར་བྱ་དང་ཚོར་བྱེད་ཀྱིས་ཚོར་བའོ་ཞེས་ཀྱང་
གསུང་ངོ་། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་ན་འགྲེང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་བདག་སོང་ལ་བལྟའོ་སྙམ་ནས་ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲེང་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་དང་ངོ་ཏི་ཡན་ལག་རྣམས་གཞན་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལས། ཁྱད་པར་ནི་

141

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འདུག་ནའོ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་[འདིར་ནི།] འགྲེང་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། སྔར་སྐྱབས་མེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་འདིར་ནི་དེ་གཉིས་དང་དགེ་སློང་གི་བར་ན་སྐྱབས་ཡོད་པར་རོ་ཞེས་པ་དང་དབེན་པར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་མཐར་ཐུག་ནི་ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་ཀྱིས་ཚོར་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དབེན་པར་ཞེས་པ་
ནས་སོ། །ཉལ་པོ་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པ་དང་འགྲེང་བ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་མཐོང་
བའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ནི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པའི་བཤད་ལུགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་མཐོང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་

མཐའ་ཚུན་ཆད་ལ་ན་སྨད་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་འདི་ལ། འདོམ་གང་གི་ནང་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པ་སྔར་བཤད་པའི་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འདུག་འགྲེང་གཉིས་པོ་འདི་ལ་མཐོང་བའི་སྤྱོད་
ཡུལ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ནི་ཉེས་པ་ཙམ་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །

ད་ནི་གཅེར་བུ་ལ་སྦྱིན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཀུན་དགའ་བོས་མ་བརྟགས་པར་གཅེར་བུ་ལ་ཟས་སྦྱིན་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་[ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མཆོད་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་མཆོད་ཅེས་མུ་སྟེགས།] ཆེས་མཆོད་པའི་གནས་སུ་བྱེད་དོ་ཞེས་གཞན་དག་མ་དད་པ་སྐྱེ་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངག་གི་
རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཟས་བྱིན་ཞིང་དེས་བླངས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་

142

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་དང་། གང་སྦྱིན་པའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ལས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་

ཡིན་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་མེད་པའི་གཅེར་བུའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རང་གི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཉེ་དུ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ལྟོས་པ་དང་ནད་པ་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བདག་ལས་རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པ་སྟེ། དགག་བྱའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །ཐ་
སྙད་ལྔ་ལྡན་དང་ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་གང་སྦྱིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བཞི་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ།
བཅའ་བར་བྱ་བ་དང་། བཟའ་བར་བྱ་བ་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རང་གི་ཡིན་པ་སྟེ། རང་གིས་སྦྱིན་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །རང་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་དེ་ལ་རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཟས་སྦྱིན་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་
ལྡན་གྱིས་བརྗོད་ཅིང་ལུས་སམ་ལུས་དང་འབྲེལ་བས་སྦྱིན་པར་ཞུགས་པའོ། །[སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞུ་བ་ལས་ལག་བརྡ་དང་གཞན་ཟེར་བ་དང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་བྱིན་ན་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རང་གི་ལག་ནས་སྦྱིན་ན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་འདི་ཉིད་ལས་

ལུས་སམ་ལུས་དང་འབྲེལ་བར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] མཐར་ཐུག་ནི་སྦྱིན་ཡུལ་དེས་ཐོབ་བློ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། [གཅེར་བུའོ་ཞེས་པ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཅེར་བུ་ཕའམ་གཅེར་བུ་མོ་དང་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཕོའམ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་མོ་ལ་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་སྦྱིན་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དང་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་མོ་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་གཅེར་

143

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
བུའི་ཡིད་དམ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་དགེ་སློང་གིས་ཟས་སྦྱིན་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་ལུང་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །]

སྦྱིན་དུ་འཇུག་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་འདིར་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གཞན་སྦྱིན་དུ་འཇུག་པ་ལ་[སྐབས་འདིར་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་གཞན་སྦྱིན་དུ་འཇུག་པ་ལ། ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་མིན་པར་ཕག་ནས་སྦྱིན་དུ་འཇུག་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །] ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་དེ་ནི་རང་གིས་ཞལ་ཏ་མ་བྱས་པར་སྦྱིན་དུ་འཇུག་ན་ལྟུང་མེད་ཡིན་གྱི། འདིར་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ནི། [མངོན་སུམ་དུ་]རང་གིས་ཞལ་ཏ་བྱས་ནའོ་ཞེས་སོ། །[རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་སྦྱིན་དུ་འཇུག་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཏེ་མཆོད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་གལ་ཏེ་སློང་ན་འདི་སྐད་ཅེས་སློང་ཕོར་ས་ལ་ཞོག་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མ་བཞག་ན་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་མུ་སྟེགས་ནད་པ་ལ་སྦྱིན་ན་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཊཱི་ཀ་ལས་གཞན་པའི་བློས་གདོལ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་འཇོག་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །]

ད་ནི་དམག་ལ་བལྟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་དམག་ལ་བལྟས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་གསུངས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་གཞན་གྱི་ལུས་སྲོག་ལ་
གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་པ་མེད་པར་དམག་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དངོས་སུ་འཐབ་པའམ། འཐབ་པའི་སྟ་གོན་དུ་གནས་པ་ལ་[དགེ་སློང་རང་ཉིད་གནས་ཁང་ན་འདུག་གམ། དབྱེ་ཐང་ཀ་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ།] རང་གང་ན་འདུག་པ་དེའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་ཏེ་བལྟས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་བལྟ་

144

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བའི་ཡུལ་དང་། གང་ནས་བལྟ་བའི་གནས་དང་། གང་གིས་བལྟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་ལས། དངོས་སུ་འཐབ་པའམ་སྟ་གོན་དུ་གནས་པ་སྟེ། གཡུལ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་ཡན་ཆད་དུ་ལོངས་པས་དམག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་སྟེ། དམག་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རེ་རེ་འམ་གཉིས་གསུམ་འཐབ་པ་ལ་བལྟས་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་དག་ཁྱིམ་པ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། རབ་བྱུང་གིས་དམག་བྱེད་པ་དང་། བུད་མེད་འབའ་ཞིག་གིས་དམག་བྱེད་པ་འབྱུང་རིང་བས། དགག་བྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
དག་ལ་བལྟ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཐ་སྙད་ལྔ་ལྡན་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གང་ནས་བལྟ་བའི་གནས་ལ་གཉིས་ལས། རང་གང་ན་འདུག་པ་དེ་ནས་འཕགས་ཤིང་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ཉེ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ལས་མ་འདས་པར་དགེ་སློང་གིས་བཞིན་བསྒྱུར་བ་ཙམ་གྱིས་

མཐོང་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །[ཐང་ཆེན་པོའི་ཉིན་ལམ་གཉིས་ཙམ་ནས་དམག་འོང་བ་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི་དམག་ལ་བལྟའོ་ཞེས།] ལེགས་པར་ཐ་སྙད་གདགས་སུ་རུང་བ་སྟེ། བཞན་དུ་ན་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་བལྟ་བའི་རྟེན་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་
བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་དམག་ལ་བལྟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་

145

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ནི་དམག་ལ་བལྟ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དམག་མཐོང་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་གཡུལ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཞེས་སོ། །[བལྟ་བའི་དོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་སྨོས་ན་དེ་མེད་པར་དམག་མཐོང་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སློང་བསོད་སྙོམས་ལ་ཞུགས་པ་ན་དམག་འགྲོ་བ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ལམ་ཀ་ན་འདུག་པ་དང་དམག་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོངས་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཞར་ལ་དམག་མཐོང་བ་ཡིན་པས་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་བསོད་སྙོམས་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་བྱུང་བས་དམག་ལ་བལྟ་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་གང་ན་འདུག་པ་དེ་ནས་འཕགས་ཤིང་ཆེད་དུ་གཉེར་ཏེ་བལྟས་ནའོ། །གྲོང་རྡལ་དང་ལྗོངས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་འབྲུ་སྣོན་ནི་འདུལ་བའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་མ་བྱུང་མོད་ཀྱི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ལས་གྲོང་ཁྱེར་ནི་བཟོའི་བྱེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་གནས་སོ། །གྲོང་རྡལ་ནི། ཚོང་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །ལྗོངས་ནི་མི་རིགས་བཞི་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཞེས་བཤད་དོ། །དོན་དེ་ལྟར་ན་གྲོང་རྡལ་གྱི་དཔོན་མི་དང་ལྗོངས་ཀྱི་དཔོན་གྱིས་བཀུག་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །]

ད་ནི་དམག་གི་ནང་ན་གནས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་དྲུག་སྡེས་མཉན་ཡོད་ནས་སོང་སྟེ་རི་བྲག་པ་དང་ཉེ་བར་དམག་གི་ནང་ན་གནས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་ངམ་གཞན་གྱི་ལུས་སྲོག་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་
དགེ་སློང་གིས་དམག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ནང་དུ་གནས་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པའི་མཚན་མོ་གཅིག་ཡན་ཆད་འདས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དང་གནས་པའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་གནས་པའི་གནས་དང་། གང་གི་ཚེ་གནས་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། འཐབ་པའམ་སྟ་གོན་དུ་གནས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས། གཞན་ལྔ་པོ་སྔ་མ་དང་

146

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འདྲའོ། །གཉིས་པ་ནི་དམག་དེའི་ནང་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ་རྣམ་འབྱེད་ལས་དམག་དེའི་ནང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམག་ཆས་པ་དེའི་ནང་དུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དམག་དེའི་ནང་ཁོངས་སུ་གནས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་དུས་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་མེད་པ་དེར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་དམག་གི་ནང་ན་གནས་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་དེར་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དགོས་པ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་གོ །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དེ་དག་མེད་པར་དེར་ཞེས་པ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་དང་ལྗོངས་ཀྱི་མི་ན་རེ་འདུག་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །བར་ཆད་
ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་དམག་གི་ནང་དུ་གནས་པའི་ལྟུང་མེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་འདིར་བསྡུས་པའོ། །[རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་ཀྱང་རུང་མ་བོས་ཀྱང་རུང་།] ཉིན་མཚན་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་ཞེས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གླེང་གཞིའི་དབང་གིས་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ཆོས་ལྡན་གྱི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ན་ཉིན་མཚན་བརྒྱ་
འདས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ལ། དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་མེད་པར་གནས་ན་ནི་ཞག་གཅིག་གནས་ན་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་[བླ་མ་རྣམས།] གསུངས་སོ། །

ད་ནི་དཔུང་གི་ཡན་ལག་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་དྲུག་སྡེས་མཉན་ཡོད་ནས་སོང་སྟེ། རི་བྲག་པ་དང་ཉེ་བར་དམག་བཤམས་པ་བཀྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་

147

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་གཞན་གྱི་ལུས་སྲོག་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་
དཔུང་གི་ཡན་ལག་ཉམས་སུ་མྱོང་བའོ་ལྟུང་བྱེད་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། དམག་ལ་རེག་པ་དང་བཤམས་པ་དཀྲུག་པ་དང་། དམག་ལ་བལྟ་བའོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་ཀྱང་རུང་མ་བོས་ཀྱང་རུང་སྟེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དམག་ལ་རེག་པ་དང་། གཡུལ་བཤམས་པ་དཀྲུགས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི་དགེ་སློང་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་པའི་ཚེ་ན་འཕགས་ཤིང་ཉེ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ་དམག་ལ་བལྟ་བའི་དཔུང་གི་ལན་ལག་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །འོ་ན་[དམག་ལ་བལྟ་བ།] འདི་དང་སྔར་གྱི་དམག་ལ་བལྟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི། འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་པའི་དགེ་སློང་གིས་
དམག་ལ་བལྟ་བ་ཡིན་ལ། སྔ་མ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་མ་བོས་པའི་དགེ་སློང་གིས་དམག་ལ་བལྟ་བ་སྟེ། ལུང་གི་གླེང་གཞི་ལས་རྒྱལ་པོས་མ་བོས་པ་དང་བོས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཤེས་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། རེག་པ་དང་བཤམས་པ་དཀྲུགས་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞིའི་ཡན་ལག་དང་། སྐབས་འདིའི་དམག་ལ་བལྟ་བའི་གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ནི་རེག་པ་དང་བཤམས་པ་དཀྲུག་པའི་ཡུལ་དེ་དམག་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ཏེ་སྔར་དམག་ལ་བལྟ་བའི་ཡུལ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་གང་ལ་བལྟ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་ནས་བལྟ་བའི་གནས་དང་། གང་གིས་བལྟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་སྔར་གྱི་དམག་ལ་

བལྟ་བ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ནི་དགེ་སློང་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་གི་གླེང་གཞི་ལས་རྒྱལ་པོས་བོས་པ་ལས་འདི་གསུངས་པས་སོ། །མ་

148

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བོས་པས་དམག་ལ་བལྟ་ན་ནི་དམག་ལྟུང་དང་པོར་འགྱུར་རོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་རེག་པའམ་བཤམས་པ་དཀྲུག་པའམ་བལྟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རེག་པའམ་བཤམས་པ་དཀྲུག་པའམ་བལྟ་བར་ཞུགས་པའོ། །
མཐར་ཐུག་ནི་དམག་ལ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་བསྡུས་པ་དང་སོ་སོ་དག་གོ་ཞེས་པ་ནི། འགྲེལ་ཆུང་ལས་[དཔུང་གི་ཡན་
ལག་བཞི་པོའི་འབྲུ་སྣོན་ནི་འདུལ་བའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་མ་བྱུང་མོད་ཀྱི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ་རྟའི་དཔུང་ནི་རྟ་པ་གཅིག་རྐང་པ་བསྲུང་བ་བཞི་དང་བཅས་པའོ། །གླང་པོ་ཆེའི་དཔུང་ནི་གླང་པོ་ཆེའི་བསྲུང་མ་བརྒྱད་དང་བཅས་པའོ། །ཤིང་རྟའི་དཔུང་ནི་ཤིང་རྟ་བསྲུང་མ་བཅུ་དྲུག་དང་བཅས་པའོ། །དཔུང་བུ་ཆུང་ནི་རྐང་ཐང་

བཅུ་དྲུག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ་མི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་པ་གོ་ཆ་གྱོན་པ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པའོ། །] དཔུང་གི་ཡན་ལག་བཞི་པོ་ཀུན་བསྡུས་པ་དང་བཞི་པོ་གང་རུང་རེ་རེ་སོ་སོ་དག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཀྱིའོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་བཤད་ལུགས་གཉིས་
ལས། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི་དམག་ལ་བལྟ་བར་འགྲོ་བར་སེམས་ཤིང་སྦྱོར་བ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྐབས་འདིར་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་ནི་འཐབ་པའི་སྟ་གོན་བྱས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟ་གོན་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་དངོས་དང་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའོ་ཞེས་གསུང་ལ། སྐབས་འདིར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་
ཀྱང་། གོ་མ་བཀོན་པའི་བཤམས་པ་འཁྲུག་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འོ་ན་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ཞེས་པ་འདི་དང་མ་ཆས་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ནི་དམག་ལྟུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ན་སྨད་བསྟན་ལ། འོག་མས་ནི་དམག་ལྟུང་གསུམ་
གའི་ན་སྨད་བསྟན་པའོ། །

149

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ད་ནི་བརྡེག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་དགེ་སློང་ལ་བརྡེགས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་ལུས་

སྲོག་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རྙོག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
ཀྱིས་བརྡེག་པར་འདོད་པས་དགེ་སློང་གཞན་ལ་བརྡེགས་ཏེ་ཕོག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །[སེལ་བ་ནི་རྩེད་མོར་བསམ་སྟེ་བརྡེགས་ན་ནི་རྒོད་བག་གི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ།
བསད་སེམས་ཀྱིས་བརྡེགས་ན་ནི་སྲོག་གཅོད་པའི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ལ་བརྡེག་ཀྱང་ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ་ཡོད་དེ་རྩེད་མོར་བསམས་ཏེ་བརྡེག་ནའམ་གསོད་པར་སེམས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི། གང་ལ་བརྡེག་པའི་ཡུལ་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ནོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་རྙོག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
ཀྱིས་བརྡེག་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་བརྡེག་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ལུས་ལ་ཕོག་པའོ། །[ལུས་ལ་གྱོན་པའི་གོས་ལ་ཕོག་ནའང་ངོ་། །] ཡན་ལག་གི་དོན་རྙོག་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་གཟས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་དགེ་སློང་ལ་བརྡེག་པར་གཟས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་
ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གི་རྙོག་པ་ཅན་གྱི་

སེམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་གཞན་ལ་བརྡེག་པར་གཟས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་

150

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་གང་ལ་གཟས་པའི་ཡུལ་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ནོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་རྙོག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བརྡེག་པར་
གཟས་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་བརྡེག་པར་གཟས་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་གཟས་པ་རྫོགས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་བརྡེག་པ་གཟས་ནའོ་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས་གནས་ངན་ལེན་བཅབས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་མཐོལ་ཡུལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་གནས་སུ་དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་ཕམ་པའམ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཅབས་ཏེ་མཚན་མོ་འདས་པ་
ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་འཆབ་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གི་འཆབ་པ་ལྟུང་བའི་བདག་པོ་དང་། གང་དུ་འཆབ་པའི་གནས་དང་། གང་གིས་འཆབ་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕམ་པའམ་ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་ཡིན། །དགེ་སློང་གཞན་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད། ངོ་བོ་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་སྟེ། ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དག་ཞེས་པ་དང་། [ལུང་ཞུ་བར་བདག་ཉིད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་ན།] ཞུ་འགྲེལ་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལྟུང་བ་འཆབ་པ་བཞིན་ནོ་[རང་གི་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་

151

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ན་ཉེས་བྱས་སོ། །] ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །ངོ་བོ་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་སྟེ། འཆབ་པ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཉིད་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ནི་ཤེས་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་གང་གི་འཆབ་པ་ལྟུང་བའི་བདག་པོ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འཆབ་པའི་ཆ་ནས་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ཡིན་ལ། ཕམ་པ་འཆབ་པ་ལ་ནི་ཡུལ་དེ་ཕམ་པས་གོས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པས། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་གྱི། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཙམ་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །མཚན་མཐུན་ལྟ་མཐུན་ལ་སོགས་པ་ལྔ་སྔར་དང་འདྲའོ། །[བྱིན་འཕྲོག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པའོ། །]
གསུམ་པ་གང་དུ་འཆབ་པའི་གནས་ནི། མཐོལ་ཡུལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་མེད་ན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་གང་གིས་འཆབ་པའི་རྟེན་ནི། བར་ཆད་སྤང་བ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བདེ་བ་ལ་མི་རེག་པ་དང་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་རང་དགར་འཆབ་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་འཆབ་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་སྟེ། ཉིན་མཚན་གྱི་མཐར་རོ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་ཊཱི་ཀ་ལས་སྐྱ་རེངས་འཆར་ཀ་ཚུན་ཆད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་སོ། །

152

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ད་ནི་ཟན་གཅོད་དུ་འཇུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་དགེ་སློང་གི་ཟན་གཅོད་དུ་འཇུག་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་འཚོ་བ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་གཞན་ལ་ཁྱིམ་པས་ཟན་འདྲེན་པ་དེ་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཟན་གཅོད་དུ་བཅུག་
སྟེ། ཁྱིམ་པ་དེས་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་གི་ཟན་གཅོད་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་། གང་ལ་གཅོད་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་། གང་གཅོད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གི་ཚེ་གཅོད་དུ་འཇུག་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ནི་བདུན་ཏེ་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ།
ཟན་བཅད་པས་ཕན་པའི་ནད་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། ནད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་དོན་ཉིད་མ་
གཏོགས་པར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བཞི་ལས། ཁྱིམ་པ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་སློང་གཞན་དེ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཟས་སྦྱིན་པར་བསྔོ་བ་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། ཁྱིམ་

པ་སྦྱིན་པ་པོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་གཉིས་སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ་ཟིན་གཅོད་དུ་ཞེས་པས་སོ། །དགེ་སློང་དེ་ལ་སྦྱིན་པར་བསྔོས་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །བཞི་པ་ནི་དུས་ཉི་མ་ཕྱེད་མ་ཡོལ་བ་སྟེ། ཕྱི་དྲོ་ཕན་ཆད་ནི་དགེ་སློང་གི་ཟན་
གཅོད་དུ་འཇུག་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་དོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་ཟན་གཅོད་དུ་འཇུག་པར་

153

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་ཟན་གཅོད་དུ་
འཇུག་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཁྱིམ་པ་དེས་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ནད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་སོ། །

ད་ནི་མེ་ལ་རེག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
སྐབས་དང་འབྲེལ་བའི་བསླབ་བྱ་ནི་སེང་གེ་ལ་ཞེས་ཏེ་གླེང་གཞི་དང་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པའོ། །དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ན་ལྟུང་བ་མེད་པ་ནི་སྟོན་པ་དང་ཞེས་
སོ། །དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་འདིས་མཚོན་ནས། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སྤྱིར་

བཤད་ན། འདུལ་བ་ལས་བྱིན་རླབས་བཅུ་གཅིག་གསུངས་ཏེ། གོས་དང་། ལྷུང་བཟེད། རིན་པོ་ཆེ། ལྟུང་བ། གསོ་སྦྱོང་དབྱར་དང་ནི། དགག་དབྱེ་སྨན་དང་རུང་ཁང་དང་། །རྙེད་པ་དུས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་སོ། །དེའང་གཞན་རྣམས་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་སྟོན་
ལ། དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་དོན་དང་།
བསྡུས་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ལ་མེ་ལ་རེག་པ་ལ་དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་མེ་ལ་རེག་
ཀྱང་མེ་རེག་གི་ལྟུང་བ་མི་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ལྡན་གྱི་དོན་དུ་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་
བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་ན་དུས་དྲན་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་དེ་
རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་དུས་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་མེ་སྤར་བར་
བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་དག་ཡོད་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་ནའོ་ཞེས་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་

154

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བ་ཡིན་ཙམ་གྱིས་མེ་རེག་གནང་ན། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་མེ་ལ་རེག་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་མེ་སྤོར་ན་དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བྱའོ། །དུས་བྱིན་
གྱིས་མ་བརླབས་པ་མེ་སྤོར་བར་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དགེ་སློང་གི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་གི་མེ་སྤོར་བར་བྱེད་ན་དེས་དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བྱའོ། །དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་སྤར་བར་བྱེད་
ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཡང་དུས་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆོས་ལྡན་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་གནང་བའི་དུས་དག་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་བྱིན་
གྱིས་མ་བརླབས་པར་མེ་སྤར་བར་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པས། དུས་བྱིན་
གྱིས་རློབ་པ་དེ་ལྟུང་བྱེད་འགེགས་བྱེད་དུ་ཤེས་སོ། །རིགས་པའང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་འཆགས་པའི་གཞི་རྒན་པོ་དང་ནད་པ་ལ་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་མ་བྱིན་

པར་ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། འབྲལ་བའི་ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་སྐྱེད་མི་སྲིད་དུ་ཐལ། མེ་རེག་གི་དུས་དྲན་འཆགས་པའི་གཞི་ལ་དུས་དྲན་མ་བྱས་པར་མེ་ལ་རེག་ཀྱང་མེ་རེག་གི་ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་མི་སྐྱེད་ཅིང་དེ་དང་འདི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཟུར་སྔ་མ་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པ་དང་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་དང་། མདོ་རྩ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་དག་ཡོད་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་ནའོ་ཞེས་ཉེས་བྱས་

155

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་མེ་རེག་ལྟ་བུ་བྱས་ན། ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་གི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། དུས་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ་པ་ཉིད་ཀྱི་
བསླབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཀྱང་བསྐྱེད་པས་བསླབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཆ་ནས་ཉེས་བྱས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་ག་བཙན་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་བག་ཡངས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི་དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཉེས་པ་
བཞི་ཁེགས་ཏེ། མེ་རེག་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ་དང་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་དང་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་སྟེ་ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་གི་ཉེས་པ་གསུམ་དང་
དུས་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་དང་བཞི་ཁེགས་པའོ། །དེ་
ལྟར་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཁེགས་པ་ནི་དངོས་ཀྱི་དགོས་པའོ། །བཅས་པའི་མཚམས་ཟིན་པ་ནི་བརྒྱུད་པའི་དགོས་པའོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བདུན་ལས་དང་པོ། གཞི་གང་ལ་དུས་དྲན་བྱ་བ་ནི། སྔར་བཀག་པའི་བསྒྲུབ་པ་ལས་གནང་བར་གྱུར་པ་ཡིན། ངེས་པ་བཞི་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། སྲོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་གནང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་དུས་དྲན་མི་འཆགས་ལ། ངེས་པ་བཞི་ལའང་སྤྱིར་བཏང་ལ་དུས་དྲན་མི་དགོས་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་

ཞག་བཅོ་ལྔ་ལ་ཁྲུས་ཀྱི་ཉིན་མོ་ལ་ཁྲུས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གྲགས་པ་ཡིན་པས། དེར་ཁྲུས་བྱ་བ་ལ་ནི་དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བྱ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དུས་ངེས་
པ་ལ་དུས་དྲན་མི་དགོས་པར་གསུངས་པས། དངོས་པོ་ངེས་པ་དང་། གང་ཟག་ངེས་པ་དང་། ཡུལ་ངེས་པ་ལའང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དུས་དྲན་མི་དགོས་པར་

156

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །དམིགས་བསལ་ནི། ཡུལ་ངེས་པ་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་དུ་བྱིན་

ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བ་ལ་དུས་བྱིན་གྱིས་རློབ་དགོས་པ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་དང་།
ཡུལ་ངེས་པ་ཨ་སྨ་པ་རན་ཏར་ཁྲུས་བྱེད་པ་ལའང་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་དུས་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་དེར་ནི་བློས་ས་དེ་
[ཨ་སྨ་པ་རནྟ་ཡིན་སྙམ་དུ།] ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཁྲུས་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་དུས་དྲན་པར་བྱ་བ་ནི། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། འདིར་ནི་གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་ཡིན་པ་སྟེ། གནང་བའི་རྐྱེན་མེད་ན་དུས་དྲན་མི་འཆགས་སོ། །གསུམ་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་ལ་དུས་དྲན་བྱ་བ་ནི། ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བྱ་བའི་དོན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ལ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཆོས་དང་མི་ལྡན་པའི་དོན་གྱིས་ནི་འདིར་འཇུག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་དུས་དྲན་བྱ་བ་[མེ་ལ་རེག་པར་འདོད་པའམ་གནང་དུས་སུ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུ།] དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྟེ། རྩོམ་འདོད་གང་[བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་དག་ན་གྲགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བྱའོ། །] ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་དུས་དྲན་བྱ་བ་ནི། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
པའི་ཡུན་རིང་དུ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྗེད་ངེས་པས་མེ་ལ་རེག་པའི་འགྱོད་པ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་ལས་དུས་ཡུན་རིང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་

བྱའོ་ཞེས་[པ་དང་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཇི་ཙམ་དགོས་པ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་དུས་རིང་པོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བྱའོ། །གསུངས་སོ། །] དྲུག་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུས་དྲན་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ་

157

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་འགེགས་པའི་དུས་དྲན་དང་། བརྒྱུད་པ་རྒྱུར་འགྲོ་འགེགས་པའི་དུས་དྲན་ནོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་འགེགས་པ་ནི་བུད་མེད་ཆུས་ཁྱེར་བ་འཛིན་པ་ན་མ་དང་སྲིང་མོའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པའི་དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་འགེགས་པ་ནི། ཆོས་འཆད་པ་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལ་འདུག་པ་ན་མི་རྟག་པས་ཉེན་པར་འགྱུར་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེ་སྡང་གི་དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་འགེགས་པ་ནི། ཉེས་པ་གླེང་བ་དང་དྲན་པར་བྱེད་པ་ན། བྱམས་པའི་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྟེ། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཉེ་བར་མ་བཞག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་བརྒྱུད་པ་རྒྱུར་འགྲོ་འགེགས་པའི་དུས་དྲན་ནི། དགེ་སློང་གིས་མེ་ལ་རེག་པ་ན། སྤྱིར་དགེ་སློང་གིས་མེ་ལ་རེག་པ་བཀག་ཀྱང་། ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་འདི་ལ་མེ་རེག་གནང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་
ཀྱི་རྟག་པ་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །བདུན་པ་དུས་དྲན་བྱས་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི་རྟེན་བབས་པ་དང་། བྱ་བ་ཆོས་མི་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་དང་། [ཚོན་གྱི་ལས་ལྟ་བུ་བྱ་བ་མ་ཟིན་གྱི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལས།] བྱ་བ་ཟིན་པ་དང་། ཞག་འདས་པས་ཀྱང་སྟེ། དགེ་སློང་མའི་འདུན་པ་ཞག་ལོན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སྟོན་པ་དང་ཞེས་སོ། །ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། །རྩེ་བ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་དྲུག་སྡེས་མེ་ལ་རྩེ་ཞིང་རེག་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དགེ་སློང་གིས་ཟས་ཀྱི་གཡོས་བྱེད་ལ་སོགས་

158

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཞུགས་ན་རྣམ་པར་གཡེང་ཞིང་དོན་དང་བྱ་བ་མང་པ་སྟེ། དེའི་མཐའ་དགག་པའི་
ཕྱིར་མེ་རེག་བཀག་པ་སྟེ་རྗེན་འཚོད་བཀག་པ་བཞིན་ནོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་བུད་ཤིང་གི་ཡུལ་ཅན་མེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་དུས་དྲན་མ་བྱས་པར་རེག་གམ་རེག་ཏུ་བཅུག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་རེག་པའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་རེག་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་མེ་ཡིན་པ་སྟེ། མེས་སོ་ཞེས་སོ། །བུད་ཤིང་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་སྟེ། སྐྲ་དང་སྤུ་དང་རུས་པ་དང་། །སེན་མོ་དང་ཞེས་ཏེ་དེ་རྣམས་མེར་བསྲེགས་ཀྱང་ན་སྨད་དུ་གསུངས་པས་སོ། །མེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། མེ་མ་མུར་ནི་ཁྱེད་ཤི་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །[མེའི་རྡུལ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི།] ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་གི་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དགག་བྱའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །མི་མ་ཡིན་གྱི་མེ་ལས་གཞན་པ་སྟེ། སེལ་བ་ནི་འདྲེ་མེ་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པའི་མེ་ལ་དགེ་སློང་གིས་རེག་ན་ཉེས་བྱས་ཏེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས། ལྷའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་

སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་གང་གིས་རེག་པའི་རྟེན་ནི། དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་། ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པའི་དགེ་སློང་ན་བའི་
དབང་ཉིད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་མེ་ལ་རེག་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་ངམ་བསྐོས་པས་རེག་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་རེག་པ་རྫོགས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་རྩེ་བ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་སོ། །

159

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་མེ་རེག་གི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་པ་ལ་རྩེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མེ་ཉིད་དང་མེས་རྩེ་བ་ཉིད་དང་དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་དང་ན་བ་མ་ཡིན་པ་
དང་རང་ངམ་བསྐོས་པས་རེག་པའོ། དེ་དག་ལས་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ཅི་རིགས་པར་ན་སྨདདོ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། རྩེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། མེ་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་འཇུག་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་སྤར་བ་དང་གསོད་པ་དང་རེག་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་རྩེ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་ལྟུང་བ་འདིར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་དེ། མེ་ལ་རེག་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་ཡང་ན་སྨད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྩེ་བ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་འདིར་གསུངས་པ་ནི་གླེང་གཞིའི་དབང་གིས་མཚོན་པ་སྟེ། གྲུར་འགྲོ་བ་ལ་[མདོ་རྩ་བ་ལས།] འཐམས་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་ཀ་ལྱ་མི་ཏྲ་ན་རེ་མེ་རེག་གི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་པ་ལ་རང་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དྲི་བ་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་ལས། བདག་གི་ཕྱིར་མེ་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་འཇུག་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོ་བྱེད་པས་ཀྱང་རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་མདོ་རྩ་བ་ཁུངས་སུ་དྲངས་སོ། །ལུང་ཁུངས་སུ་གཞན་ཡང་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས། ཡང་དགེ་སློང་གང་མིན་པར་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མེ་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་
འཇུག་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་

160

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འབྱེད་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །མེ་རེག་གི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཀྱང་བདག་གི་སླད་དུ་ཞུགས་བུས་སམ་
འབུད་དུ་རྩལ་ན་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་གཞན་གྱི་སླད་དུ་ཞུགས་འབུད་དུ་རྩལ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་བདག་གི་ཕྱིར་

ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཚོན་བྱེད་ཡིན་གྱི། རང་དོན་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་མེ་ལ་རེག་ན་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། མཁན་པོའི་ཕྱིར་ཡང་དུ་མ་བྱིན་
གྱིས་མ་བརླབས་པར་མེ་ལ་རེག་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ་། །ཞུ་བ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ལ་དགོངས་པའོ་ཞེས་རིགས་སོ། །རྣམ་པ་གང་གིས་མེ་ལ་རྩེ་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན་[མེར་སྐྲ་ལ་སོགས་པ་འཛུད་པར་བྱེད་པ་ཉེས་བྱས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
རེག་པ་དང་རེག་ཏུ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཅུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྨད་དོ་ཞེས་སྦྱོར་བའི་སེལ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་གཞིའི་སེལ་བ་སྟེ། བུད་ཤིང་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་མ་ཚང་

བའོ། །ཞེས་སྔ་མ་རྣམས་གསུང་པ་དེ་ལེགས་སོ། །] གཞན་ལ་གཏོང་བས་ཞེས་སོ། །གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཞེས་པ་[གཞན་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ།] འདི་ལ་དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་འཆགས་
ཏེ། ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་གཞན་ལ་དེའི་དོན་དུ་བསམ་པས་གཞན་བྱེད་པ་ནི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་[པ་དང་མཚུངས།] པས་སོ། །[འདི་ལ་དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཆགས་པས་མེ་རེག་གི་ལྟུང་བ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་།] འདིར་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ནི་ལོག་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་

དེ་མི་རིགས་པས་བསླབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །

161

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ད་ནི་འདུན་པ་ཕྱིར་བསྒྱུར་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དགའ་བོས་དགེ་
འདུན་ལ་འདུན་པ་ཕུལ་ནས་ཕྱིར་བསྒྱུར་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་
ནི་རང་རིགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་དགེ་སློང་ལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རང་གིས་འདུན་པ་ཕུལ་ནས་ལས་དེ་བྱས་ཟིན་པའི་དུས་ན་རང་གིས་ཕུལ་བའི་འདུན་པ་
ཕྱིར་བསྒྱུར་བའི་ཚིག་སྨྲས་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ལྔ་སྟེ། གང་ལ་འདུན་པ་ཕུལ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་འདུན་པ་འབུལ་བའི་ལས་དང་། གང་ཕྱིར་བསྒྱུར་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གི་ཚེ་ཕྱིར་བསྒྱུར་བའི་དུས་དང་། ཕྱིར་བསྒྱུར་གྱི་ཚིག་དེ་གང་ལ་སྨྲ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དང་
པོ་ནི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ལས་བྱས་པ་ལ་འདུན་པ་ཕུལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དགེ་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡིན་པ་སྟེ། ལས་བྱས་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསྒྲུབ་བྱ་དགེ་སློང་ལ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་དོན་གྱི་ཆེད་ཀྱི་ལས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །[སེལ་བ་ནི་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་དགེ་སློང་གི་དོན་གྱི་ཆེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་གཞན་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་གསུངས་སོ། །] ལས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་[ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ངོ་། །] པས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི་རང་གི་འདུན་པ་ཕུལ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། འདུན་པ་ཕུལ་བའི་ཕྱིར་བསྒྱུར་

162

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ལས་དེ་བྱས་ཟིན་པ་སྟེ་ཕྱིར་བསྒྱུར་ཞེས་པའི་ཚིག་
ཟུར་གྱིས་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་ནི་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་
ལས་དེ་ལ་གཏོགས་པ་སྟེ་གཞན་དུ་[ལས་དེ་ལ་གཏན་ནས་མ་གཏོགས་པའི་དགེ་སློང་གློ་བུར་བ་འཁྱམས་པོ་ལ་འདུན་པ་ཕྱིར་བསྒྱུར་གྱི་ཚིག་སྨྲས།] ན་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་འདུན་པ་ཕྱིར་བསྒྱུར་བའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་
ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་འདུན་པ་ཕྱིར་བསྒྱུར་གྱི་ཚིག་སྨྲ་བར་ཞུགས་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་དགེ་སློང་གི་དོན་གྱི་ཆེད་ཅེས་གསུངས་པ་འདི་མཚོན་དོན་ཡིན་ནམ་ངེས་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། འགྲེལ་ཆུང་ལས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཅི་བྱེད་ཀྱང་རུང་སྔར་དད་པ་ཕུལ་ལ་ཕྱིས་དད་པ་མི་འབུལ་ལོ་
ཞེས་སྨྲ་ཞིང་ལྡོག་པ་ནི་ལྟུང་བའོ་ཞེས་མཚོན་དོན་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། དགེ་སློང་གི་དོན་གྱི་ཆེད་ངེས་དོན་དུ་བཟུང་སྟེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་དགེ་སློང་གི་དོན་གྱི་ཆེད་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ད་ནི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།བསླབ་བྱ་ནི་ཟླ་བ་དང་ཞེས་སོ། །སྣང་བ་དང་བཅས་པར་ཉལ་བ་འདི་ལ་ཁ་
ཅིག་ནི་གླེང་གཞི་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་མར་མེའི་སྣང་བ་དང་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དུས་མཚན་མོ་དང་གྲོགས་ཁྱིམ་པ་ཡོད་པ་དང་བཞི་ཡན་ལག་
ཏུ་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བཞི་ཚོགས་པ་དང་སྣང་བཅས་རྐྱང་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་ཟླ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་

163

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་དགག་བྱ་མེད་ལ། སྣང་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་མར་མེ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་འོད་དང་སྨན་ལ་སོགས་པ་རྫས་གཞན་གྱི་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་དང་

བཅས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །[འདི་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ཡོ་ལང་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ལྟ་བའི་ཕྱིར་བཀག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །འདིར་གླེང་གཞི་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །] སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་གནས་སུ་ཉལ་ཏེ་གཉིད་ལོག་ན་མཚན་མོའི་མཐར་ནི་བསླབ་བྱ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་[སྣང་བ་དང་བཅས་པ་ཉལ་བ།] ལ་ཁ་ཅིག་ནི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་ཅེས་སྨྲའོ། །དེ་དགག་པ་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་འདི་ལ་ལྟུང་བྱེད་རྣམས་མི་རིགས་པས་ཞེས་སོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་ལྟུང་བྱེད་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བས་ལྟུང་བྱེད་མ་ཡིན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཐལ་འགྱུར་དུ་སླང་ན་ཁྱེད་ལྟར་ན་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། བསྡོམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུའི་སྟེང་
དུ་སྣང་བ་དང་བཅས་པར་ཉལ་བ་འདི་ལ་ཡང་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འོན་ཀྱང་དེས་མི་ཁེགས་ཏེ་བསྡོམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་
ཡོད་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། ངོ་བོ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ཟེར། སྔ་མ་ལྟར་ན་མ་ངེས་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་བསྡོམས་ཀྱིས་

བསྡུས་པའི་ཆ་ནས་དགུ་བཅུར་གྲངས་ངེས་ཀྱང་། ལྟུང་བྱེད་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་དགུ་བཅུའི་གྲངས་ངེས་མེད་དེ། བསྡོམས་གཅིག་གིས་བསྡུས་ཀྱང་ས་བོན་སྐྱེ་འཇིག་གི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དགག་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།

164

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འདི་ལ་དངོས་བཅས་ལས་འདས་པའི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་དམ། མདོར་བསྡུས་ལས་འདས་པའི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་འདི་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་ལུང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ནུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་དང་། མར་མེ་ལ་སོགས་
པའི་འོད་ལ་ཉལ་བ་ཆོས་ཅན། ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་བཅས་པ་དོད་ཐུབ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དགག་བྱའི་རྒྱུ་མཚན་དོད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནུབ་ལྷག་གི་དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་རྒོད་བག་འཕེལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། སྣང་བ་དང་བཅས་པར་ཉལ་བའི་དགག་བྱ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཞན་ཡང་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་ནུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ། མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སློང་གིས་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་ཁྱིམ་དུ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཉལ་བར་མི་བྱའོ། །
ཉལ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། ཊཱི་ཀ་ལས་[ལུང་གི་སྐབས་]དེར་སྣང་བ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་གླེང་གཞིའི་དབང་གིས་མཛད་དེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་རྣམ་

འབྱེད་ལས་ཕྱིས་སྣང་བ་མེད་པར་ལྟུང་བྱེད་བཅའ་བ་མཛད་དེ། ཡང་དགེ་སློང་གང་
བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཁྱིམ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ནུབ་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་ཉལ་
ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནི་མ་གསུངས་སོ་ཞེས། ཊཱི་ཀ་ལས་དགག་པ་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། ནུབ་ལྷག་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་དང་བཅས་
པའི་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། [ཊཱི་ཀ་ལས་འདི་གཉིས་ནི་རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཐ་

165

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །བཅས་པ་རིགས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།] སྣང་བ་དང་བཅས་པར་ཉལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་ནུབ་དང་པོ་ལ་བསྐྱེད་པར་བཅས་ལ། ནུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་མཚན་མོ་གསུམ་པ་ལ་བསྐྱེད་པར་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཐུན་མོང་བསྟན་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་ཞེས་པ་ནས་སོ། །དེའི་སྒོའི་ངོས་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ནི་དབུ་རྩེ་དང་ཁྱམ་སྟོད་ལྟ་བུ་ལ་ནི་གནས་གཅིག་པའི་ཆོས་ལྔ་ཚང་ན་གནས་གཅིག་པ་སྟེ། དེའི་སྒོའི་ངོས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། གཉིས་ཀ་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནས་གནས་ཁང་ཙམ་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆད་པ་དང་། སྒོ་
རང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་བཅད་པ་དང་ལྔའོ། །དང་པོ་ནི་དེའི་[དབུ་རྩེ་ལྟ་བུ།] སྒོའི་ངོས་དང་འབྲེལ་[ཁྱམས་སྟོད་ལྟ་བུ།] བ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་[དབུ་རྩེའི་སྒོ་སྒོར་ཁང་རྒྱབ་ངོས་སུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དབུ་རྩེ་ལྟ་བུ།] དེའི་སྒོའི་ངོས་དང་མ་འབྲེལ་བར་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །[དེའི་སྒོ་ངོས་དང་མ་འབྲལ་ན་ནི་དབུ་རྩེར་དགེ་སློང་ཉལ་ཞིང་ཁྱམས་སྟོད་དུ་དགེ་ཚུལ་ཉལ་བ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དེ། དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །] གཉིས་པ་ནི་[དབུ་རྩེའི་སྒོ་དྲུང་།] ཉེ་འཁོར་གནས་སུ་གྱུར་པ་ནི་[གནས་]དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་[ནི་དབུ་རྩེའི་སྒོ་དྲུང་།] ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་[སྟེང་གཡོགས་མེད་ཅིང་མ་བསྐོར་བ།] ལམ་སྲང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། [དགེ་སློང་དབུ་རྩེར་ཉལ་ཞིང་དགེ་ཚུལ་ཁྱམས་སྟོད་དུ་ཉལ་ན་དགེ་སློང་ལ་ཉེས་བྱས་དང་དབུ་རྩེའི་ཉེ་འཁོར་དུ་དགེ་ཚུལ་ཉལ་ན་ཡང་དགེ་སློང་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །]

གཞན་ཉེ་འཁོར་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ན་སྨད་དོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་གཡོགས་པ་དང་བསྐོར་བ་ནི་གནས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་[དབུ་རྩེ་དང་ཁྱམ་སྟོད་ལྟ་བུ།] ནི་གཉིས་ཀ་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཚང་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་རེ་རེ་སྟེང་གཡོགས་མེད་ན་ཡང་དེར་ཉལ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །བཞི་

166

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པ་ནི་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནས་གནས་ཁང་ཙམ་གྱི་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་[ཁྲུ་ཕྱེད་དང་དགུའི་བར་དུ་བཅད་པ།] ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ལྔ་པ་ནི་རང་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྒོ་བཅད་པས་ཞེས་དགེ་སློང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་བཅད་[དབུ་རྩེར་དགེ་སློང་ཉལ་ཞིང་དེའི་སྒོ་དྲུང་དུ་དགེ་ཚུལ་ཉལ་ཡང་།] ན་ལྟུང་མེད་དུ་གསུངས་པས་སོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དེའི་སྒོའི་ངོས་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ཁྱེར་གཞན་དུ་མ་ཆོད་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་སྟེང་ཁང་དང་འོག་ཁང་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་གནས་གཅིག་པའི་ཆོས་ལྔ་ཚང་ན་གནས་གཅིག་པ་སྟེ། དེའི་[ཁྱེར་གཞན་ཡིན་ལ་ཁྱེར་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པ་ཡིན་པ་དང་།] སྒོ་ངོས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། གཉིས་
ཀ་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནས་གནས་ཁང་
ཙམ་གྱིས་ཡས་མན་དུ་མ་ཆོད་པ་དང་། སྒོ་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་བཅད་དམ་སྐས་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་བརྟུལ་བ་དང་ལྔའོ། །དང་པོ་ནི་ཁྱེར་གཞན་བར་དུ་མ་ཆོད་པ་ཞེས་སོ། །[སེལ་བ་ནི་ཁང་པ་སུམ་ཐོག་ཅན་གྱི་སྟེང་ཁང་དུ་དགེ་སློང་ཉལ་ཞིང་བར་ཁང་སྟོང་པར་བཞག་སྟེ་འོག་ཁང་དུ་དགེ་ཚུལ་ཉལ་བ་སྟེ།] ཁྱེར་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །གཉིས་
པ་[སྟེང་ཁང་གི] ནི་སྒོ་དེ་འོག་ཁང་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །[སེལ་བ་ནི་སྟེང་ཁང་གི་] སྒོ་དེ་དང་མ་འབྲེལ་བ་[ཡིན་ན་སྟེང་ཁང་དུ་དགེ་སློང་ཉལ་ཞིང་འོག་ཁང་དུ་དགེ་ཚུལ་ཉལ་བ།] ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་[སྒྲུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ།] ནི་སྔར་དང་འདྲ་བར་སྦྱར་རོ། །ལྔ་པ་ནི་རང་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་[སྒོ་བཅད་ན་ལྟུང་བ་མེད་པ།] ཞེས་པ་དང་རིམ་ཁང་གཞན་ལ་ནི་སྐས་སྟེང་དུ་བརྟུལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྐས་སྟེང་དུ་བརྟུལ་ན་ལྟུང་མེད་དུ་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཁྱེར་གཞན་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ནང་

167

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་ཞེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ནི་ཁང་པ་གསུམ་ཕན་ཚུན་འདབ་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་ཁང་པ་བརྒྱུད་མོའི་མཐའ་ཁང་གཉིས་ལ་ཡང་། གནས་གཅིག་པའི་ཆོས་ལྔ་ཚང་ན་གནས་གཅིག་པ་སྟེ། ནང་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་བར་ན་གནས་གཞན་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་འཁོར་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་གཉིས་ཀ་
གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནས་གནས་ཙམ་གྱི་བར་དུ་མ་ཆོད་པ་དང་། སྒོ་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་བསྡམས་པ་དང་ལྔའོ། །དང་པོ་ནི་ནང་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་བར་ན་གནས་གཞན་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ནི་སྔར་[དབུ་རྩེ་དང་ཁྱམས་སྟོད་ཀྱི་
སྐབས།] དང་འདྲའོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ནང་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །བུད་མེད་བདག་པོས་བསྲུངས་པ་ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས། གནས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་ནི་བདག་པོས་བསྲུངས་པ་ཉིད་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། གནས་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་ནི་བདག་པོས་བསྲུངས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་སྤྲོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ཕྱིར་

ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི། བདག་པོ་དེ་བུད་མེད་བསྟེན་པའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་ཕྱོགས་ན་ཉལ་པོ་ཤོམ་པའི་གནས་སུ་གཉིད་ལོག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའོ། །སྟེང་ཁང་དང་འོག་ཁང་རིམ་ཁང་གཞན་ལ་ནི་སྐས་སྟེང་དུ་བརྟུལ་བ་ཉིད་[རང་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྒོ་བཅད་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད།] དོ་ཞེས་པ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། དགེ་སློང་སྟེང་ཁང་ན་ཉལ་ཞིང་བུད་མེད་བར་ཁང་ན་ཉལ་ན་དགེ་སློང་དེས་སྐས་སྟེང་དུ་བསྡུས་ན་གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

168

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་དགེ་སློང་ཡང་ཐོག་ཏུ་ཉལ་ན་བུད་མེད་དམ་དགེ་ཚུལ་
འོག་ཁང་དུ་ཉལ་ལ་སྐས་སྟེང་དུ་དྲངས་ཏེ་ཉལ་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །གཞན་གནས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སྨོས་ན། དབྱེ་ཐང་ཀའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཁང་བུ་སྒོ་མ་བཅད་པའི་ནང་ན་དགེ་སློང་ཉལ་ཏེ། དེའི་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དུ་དགེ་ཚུལ་ཉལ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། [གཞན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ན་སྨད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འབྲུ་སྣོན།] འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཁང་བུའི་[ཉེ་འཁོར།] སྒོའི་ཕྱི་རོལ་[གནས་ཕལ་ཆེར་གཡོགས་པ་མ་ཚང་བ་སྟེ།] ཐོག་མེད་པ་ལ་འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་དགེ་སློང་ཉལ་བའི་ཁང་བུ་དེའི་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་དེ་ནི་གཡོགས་པ་དང་བསྐོར་བ་མིན་པས། [ཉེ་འཁོར་གྱི་ཚད།] ཐང་ངམ་དབྱེ་ལ་འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་དུ། དགེ་ཚུལ་ཉལ་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་བཤད་དོ། །འགྲེལ་ཆུང་གི་ཚིག་འདི་ནི། གཞན་གནས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ན་སྨད་དོ་ཞེས་པའི་འབྲུ་སྣོན་ཡིན་ནོ། །[ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་ཚུན་དུ་གདབ་པ་ལ། །ནུབ་ལྷག་དངོས་གཞིའི་ས་ཐག་འདོམ་གང་ཞེས། །མས་དར་འདུལ་འཛིན་ཕལ་ཆེར་འཁྲུལ་མོད་ཀྱང་། །སྐབས་འདིར་ཡང་དག་ངེས་པ་ཁོ་བོས་རྙེད།] ཊཱི་ཀ་ལས་དབྱེ་
དགོན་པར་ནི་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ཡང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་གཞིའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་གཞི་ན་སྨད་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཞེས་སོ། །
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ནུབ་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་ཉལ་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། རྒོད་བག་གི་རྒྱུར་འགྱུར་

169

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་གནས་གཅིག་ཏུ་གཉིས་ཀ་ཉལ་བའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་གཉིད་ལོག་ཅིང་མཚན་མོ་གསུམ་པ་
མཐར་ཐུག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དང་ཉལ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་ཉལ་བའི་གནས་དང་། གང་གིས་ཉལ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའམ་ཕམ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས། བསླབ་པ་སྦྱིན་རུང་དང་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དེའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་གཉིས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ངོ་མ་སྤོས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། [ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཞིག་གིས་ལུག་གི་བལ་ཞིག་རྙེད་ནས་དེས་དེ་དཔག་ཚད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་རང་གིས་ཁྱེར་བ་དང་། དེས་ལུག་གི་བལ་གཞན་ཞིག་རྙེད་ནས་དེས་སྔ་མ་བོར་ཏེ་ཕྱི་མ་ཁྱེར་ནས་སོང་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་ངོ་སྤོས་ན་ལྟུང་བ་མི་རྫོགས་པར་གསུངས་པ།] བལ་ཁུར་བ་ལ་

གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་ཟེར་ཡང་། [གཞན་གྱི་གནད་སྦྱོར་བས་ཀྱང་རང་ལ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ།] རང་གི་རྣམ་བཤད་ཊཱི་ཀ་ལས་ལུང་ཞུ་བ་ཁུངས་སུ་དྲངས་ཏེ། དགེ་སློང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་དང་ལྷན་ཅིག་གུང་གསུམ་ཉལ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་ཞག་གཉིས་དགེ་ཚུལ་དང་ཉལ་བ་ལ་
ཞག་གསུམ་པ་ལ་ཁྱིམ་པ་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་
པ་གང་དུ་ཉལ་བའི་གནས་ལ་གསུམ་ལས། གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་སྟེ། ཕལ་ཆེར་གཡོགས་པ་དང་བསྐོར་བ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སེལ་བ་ནི་ཤིང་ལྗོན་པའི་

170

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དྲུང་དང་རྩིག་པའི་བར་དང་ཚང་ཚིང་གི་དྲུང་དག་ནི་ཕྱེད་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །སྤྱོད་
ལམ་བཞི་ཡན་ཆད་ཤོང་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་འབྱུང་རིང་བས་དགག་བྱ་གནས་སྐབས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་གཅིག་ཡིན་པ་སྟེ་གནས་གཅིག་ཏུ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
གཞན་དུ་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ཉལ་བའི་རྟེན་ནི་ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་གི་དབང་གིས་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དབྱར་ཚུལ་ནང་ཟླ་བ་གཉིས་
ཀྱི་ཚེ་ན་དགེ་སློང་སྡིག་ཅན་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་དགེ་ཚུལ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་མ་
ཡིན་པ་སྟེ། ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པ་ལའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་ཉལ་བའི་སྤྱོད་
ལམ་གྱིས་གཉིད་ལོག་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་མཚན་མོ་གསུམ་པ་ལ་ཉལ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མཚན་མོ་གསུམ་པའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་གོ །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེས་སོ། །[མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི་མཐར་རོ་ཞེས་སོ། །དེའི་ཊཱི་ཀ་ལས་དུས་གང་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན་མཐར་རོ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ་མཚན་མོའི་མཐར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། མཐར་རོ་ཞེས་སྨོས་པ་འགལ་ཞེ་ན། ཊཱི་ཀ་ལས་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་སྐད་ཅིག་གིས་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་བདེ་བླག་ཏུ་གོ་བར་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བཤད་དེ། སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཞེས་དེ་སྐད་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ནུབ་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་འགལ་ཞེ་ན་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་མི་འགལ་ཏེ་འགྱུར་བ་དང་གྱུར་པ་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །]

171

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ད་ནི་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་མི་གཏོང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་སྡིག་

པའི་ལྟ་བ་འཛིན་ཅིང་བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །[དགེ་སློང་འཆི་ལྟས་ལ་སྡིག་ལྟ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཅིས་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན་བསྡུས་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱིམ་ན་གནས་པས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་ཡོན་

ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ལས་སོ། །] དགག་བྱ་ནི་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་འཛིན་
པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་བྱར་གྱུར་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་
བས་རང་རིགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྡིག་

ལྟའི་ཚིག་[ཁ་ཙམ་ཚིག་ཙམ་དུ།] སྨྲ་བ་ཡིན་གྱི། [བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྡིག་ལྟ་འཛིན་ཅིང་།] སྡིག་ལྟ་

དོན་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས་ཚིག་མི་གཏོང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ལོག་ལྟ་དོན་ལ་སྐྱེས་ན་སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་[དང་སྡོམ་པ་བཏང་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །] ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི་སྡིག་ལྟ་དོན་ལ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་
གྱིས་མཆོག་ཏུ་གཟུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་མི་གཏོང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་ཚིག་མི་གཏོང་བ་ལའོ་ཞེས་པ་དེས་ལྟ་བ་ནི་ནང་གི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཚིག་མི་གཏོང་བས་ནང་གི་ལྟ་བ་མི་གཏོང་བ་མཚོན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལོག་ལྟ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ན་རྩ་བ་ཆད་པས་སྡོམ་པ་གཏོང་ཡང་། འདི་ནི་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པས་ལོག་པའི་ལྟ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་དུ་གཅོད་

172

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པའི་ཆོས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པས་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ལྟ་བ་ལོག་ན་སྡོམ་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཕྱོགས་འགའ་ལ་སྡིག་ལྟ་སྐྱེས་པ་དེ་
བཞམས་བསྒོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་གྱུར་པའི་
ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ་སྦྱོར་བ་བརྩམ་པར་
བྱ་བའི་གཞི་དང་། རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གང་བརྗོད་པའི་དོན་ནི་ཆོས་ལས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་འགའ་ལ་སྡིག་ལྟ་སྐྱེས་པ་སྟེ།
ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ནི་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ་སྔར་མི་ཆོས་བླ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ནི་བཞམས་བསྒོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟློག་པར་བྱ་བའོ། །བསམ་པའི་ཡན་
ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་ཆ་མ་གཏོགས་པ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་
གོ་བར་འདོད་ལ་བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་སྡིག་ལྟའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་བར་དུ་བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་
བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ནས་སོ། །[དགེ་སློང་བྲམ་ཟེ་བུ་མོ་ལྟ་བུས་ཞུས་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་དེ་གང་ལགས། འདོད་པ་ནི་བར་དུ་གཅོད་

པའི་ཆོས་ཏེ་ཨུ་པ་ལི་འདོད་པ་ནི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་སུ་ངས་གསུངས་སོ་ཞེས་སོ། །] སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བའི་དགེ་སློང་དེ་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་བྱ་བས་སྤྱོད་ཅིང་སྨད་པ་ཉིད་དང་།

173

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གནས་ནས་དབྱུང་བ་གཉིས་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱ་སྟེ། སྨད་པ་དང་གནས་ནས་དབྱུང་བ་དེ་དུས་གང་གི་ཚེ་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུའོ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། [ཊཱི་ཀ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་མི་གཏོང་བ་དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལས་དང་པོ་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་

ཡང་གནས་ནས་འབྱུང་བ་འདི་བྱ་དགོས་པས། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་བོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན།] བསྒོ་བའི་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ལ་སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་དེའི་འོག་ཏུ་བྱའོ། །

ད་ནི་སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་

དགེ་སློང་འཆི་ལྟས་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལ་ཉེ་དགས་མཐུན་འཇུག་བྱེད་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་ན་ལྟུང་བྱེད་འདིར་འགྱུར་གྱི། གནས་ནས་ཕྱུང་བ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱང་སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་
ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས་[ལྟ་བ་མི་གཏོང་བའི་ཚིག] དེ་སྐད་སྨྲ་བས་སྤངས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་། ལྟུང་བ་མ་མཐོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གནས་ནས་ཕྱུང་བའི་དགེ་སློང་དང་ལྷན་ཅིག་ལོངས་སྤྱོད་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། དགེ་སློང་མ་རྣམས་དང་འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལ་དགེ་སློང་གིས་མཐུན་འཇུག་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

174

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རོ། །མ་ཁྱབ་ན་དམ་བཅའ་ཉམས་ལ། འདོད་ན་ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་མ་བཟློག་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བྱེད་བཞིན་དུ་དེ་མཚན་གྱུར་ཅིང་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ན་བཟློག་པ་དེ་ལ་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་དེ་སྐད་སྨྲ་བས་སྤངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གླེང་གཞིའི་དབང་གིས་མཚོན་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དེ། གནས་ནས་ཕྱུང་བ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས་
སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལས་གཞན་པའི་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་ན། ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ངོ་། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། སྐབས་འདིའི་ལྟུང་བའི་ངོ་ཏི་ནི་དགེ་འདུན་གྱིས་གནས་ནས་ཕྱུང་བའི་དགེ་སློང་ལ་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གཞན་དག་གིས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ལོངས་སྤྱོད་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་གི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་ཉལ་བའི་གནས་སོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་སློང་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ཏེ། དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ལས་ལྟ་བ་མཐུན་པ་མ་གཏོགས་པ་ལྔའི་སྟེང་དུ། སྤངས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ནད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྤངས་
པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཉིད་མ་བྱས་པ་ཞེས་པ་དང་། ནད་པ་དང་ཞེས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་དབྲལ་དགོས་པའི་དོན་གྱིས་ནི་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདིར་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ནི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་ཕྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་ན་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ལས་ལྟུང་བྱེད་འདི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་

175

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

རོ། །གཉིས་པ་གང་དུ་ཉལ་བའི་གནས་ནི། གནས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ། སྔར་ནུབ་ལྷག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པར་འདོད་པའམ་ཉལ་བའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་གཉིད་ལོག་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་
པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པའམ་གནས་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ལོངས་སྤྱོད་བྱས་པའམ། ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ན་མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །[མཚན་མོའི་མཐར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉལ་བས་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་སྐྱ་རེངས་འཆར་ཞིང་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སྐྱ་རེངས་ཤར་བའོ། །སྐྱ་རེངས་འཆར་བ་

ན་འདིའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་ཊཱི་ཀ་ལས་སྐྱ་རེངས་ཤར་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །] ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་ [ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་ལས།] གཞན་[ཐ་ན་ལྕི་སྐམ་ཙམ།] གྱིས་བསྲུལ་ན་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བསྙིལ་བ་སྡུད་པའི་ཊཱི་ཀའོ། །

ད་ནི་བསྙིལ་བ་སྡུད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི་ཚིག་དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་པ་ནས་བསྙིལ་བའི་ལས་བརྗོད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཡང་བྱས་ཟིན་གྱིས་སྡིག་ལྟ་ཐོང་ཞིག་ཅེས་རེ་རེའི་མཐར་དགེ་སློང་
གིས་དེ་ལ་བསྒྲག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་ཊཱི་ཀ་ལས་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་བྱས་
པའི་འོག་ཏུ་ནི་བསྒྲགས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་ཕན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལེགས་སོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་ནི་བསྙིལ་བའི་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ཡང་མཛད་ལགས་ཀྱིས། སྡིག་པ་ཅན་གྱི་

176

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཞིག་ཅེས་འདི་བསྒོ་བར་བྱའོ། །དེ་སྐད་བསྒོ་བ་ན་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་དེའི་འོག་ཏུ་མཇུག་བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ལུང་དང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ཡི་གེ་ལྷག་པར་སེམས་སོ། །ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བ་ཉེད་དོ་ཞེས་སོ། །
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས་དགེ་ཚུལ་
བསྙིལ་བ་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་[ཆད་པ་མི་གཅོད་ཅིང་རྒྱུད་ལང་དུ་སོང་བས།] ཡུལ་དགེ་ཚུལ་དེ་ལ་གནོད་ཅིང་རང་[དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་བྲལ་བས།] རིགས་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བ་ལ་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱས་
པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་བསྡུ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་ཉལ་བའི་གནས་སོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་ཚུལ་ཆོས་བདུན་ལྡན་ཏེ། དེའང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། [སྤྱིར་བསྟན་
པ་ལས།] དགེ་སློང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཅན་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་ལ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །མཚན་མཐུན་པ་དང་། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་གསུམ་ནི་སྔར་[བྱིན་འཕྲོགས་གི་སྐབས་སུ་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ལ།] བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བསྙིལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ནད་པ་མ་
ཡིན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བསྙིལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་།
ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བསྙིལ་བ་སྡུད་པའི་སྐབས་ལས་ན་བ་དང་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་

དང་དཔྲལ་བར་འདོད་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གང་དུ་ཉལ་བའི་

177

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གནས་ནི་གནས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་དང་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་ནི་སྔར་སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་དང་འདྲའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་གྱོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་དྲུག་སྡེས་གོས་དཀར་པོ་གྱོན་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཁྱིམ་པ་དང་ཆ་ལུགས་

འདྲེས་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་དབང་བའི་གོས་དཀར་པོ་བགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྤྱད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་དྲུག་སྟེ། གོས་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་ཡིན་པ་དང་། ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་དཀར་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་རང་གི་གོས་ཞེས་གསུངས་པ་མས་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཞི་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་རུང་བ་དང་། རང་རང་གི་ཚད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆུ་ཚགས་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྫས་དག་ལ་ནི་རུང་བ་ཉིད་དང་ཚད་དང་ལྡན་ཞེས་པ་དང་། འོད་ལྡན་དང་ཊཱི་ཀ་ལས། ཆུ་ཚགས་ནི་ཁ་བསྒྱུར་བར་མི་
རིགས་ཞེས་བཤད་པའོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་གོས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་དཀར་པོ་ལོངས་སྤྱད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ལོངས་སྤྱད་པ་རྫོགས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། སྔོན་པོ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྔོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རམས་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་དང་

178

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་སྔོན་པོ་ནི་རམས་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །རམས་དང་ཁ་དོག་འདྲ་བའི་སྔོན་པོ་ཐམས་ཅད་བཟུང་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས་སྔོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔོན་པོ་ཐམས་ཅད་བཟུང་ངོ་། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྔོན་པོའི་མདོག་ཅེས་སྤྱིར་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ་རམས་
འབའ་ཞིག་སྨོས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་བས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དམར་པོ་ནི་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་དམར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙག་སྟེ་སའི་ཁམས་དམར་པོ་གཞན་ཡང་བསྡུའོ། །ངུར་སྨྲིག་ནི་སེར་པོ་ནོག་བག་ཆགས་པ་སྟེ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་
ལས་གོས་ངུར་སྨྲིག་སེར་པོ་བགོས་ནས་སོ་ཞེས་པ་དང་། མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་ལས་ངུར་སྨྲིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟར་ཀ་དང་ཤིང་ཤུན་ལ་སོགས་པ་ལ་བཅོས་པ་སྟེ། ཁ་དོག་ནོག་བག་ཆགས་པའོ་ཞེས་སོ། །ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་དཀར་པོའོ། །ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་ནག་པོ་ནི་ཤ་ཟའི་གོས་ཡིན་པས་བཀག་པ་སྟེ་ཉེས་བྱས་སོ། །
ཁ་མ་སྒྱུར་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་དོག་རུང་བ་གསུམ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་[དགེ་སློང་གིས་ཁ་དོག་བསྒྱུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་ཁ་དོག་མ་བསྒྱུར་བར་སྤྱད་ཀྱང་ནོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཨུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གིས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་གོས་བགོས་ནའོ་ཞེས་གསུངས།] སོ། །རང་གི་གོས་ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་གཞན་གྱི་

གོས་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་ན་སྨད་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །བགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་

སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་གོས་ཉི་ཚེར་མ་ཟད་ཀྱི་སླེའུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་བཟུང་ཞེས་
སོ། །སླེའུ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། བསོད་སྙོམས་ཀྱི་སྣོད་ལྷུང་བཟེད་ཁ་གཡོགས་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། བགོ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསོད་སྙོམས་སོ་སོར་གཡོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྟེ། ཞེས་སོ། །[ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་གོས་ཁྲུ་གང་ལས་ཆུང་བའམ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་གཅིག །ཁ་དོག་བསྒྱུར་གསུམ་ལས་

179

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་ཁ་དོག་མ་བསྒྱུར་བར་སྤྱད་ན་ཅིར་འགྱུར་ལྟུང་བའོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། དྲི་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་ལུང་ཞུ་བ་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་ལས་ནི་དགེ་སློང་གིས་རས་ཁྲུ་གང་ལས་ཆུང་བའམ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་གཅིག །ཁ་དོག་བསྒྱུར་བ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཚོན་གྱིས་ཁ་དོག་མ་བསྒྱུར་བར་

འཚལ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལེགས་སོ། །] དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པས་ཁ་བསྒྱུར་བའི་གོས་དེ་དགེ་སློང་གིས་གོན་ན། དགེ་སློང་གིས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་གོས་དེ་དགེ་སློང་གིས་གོན་པའི་ཕྱིར་འདིའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་
ཕྱིར། སྡེ་པ་[དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ།] གཞན་གྱི་གོས་ནི་[དགེ་སློང་གིས་བསྐྱར་ཏེ་ཁ་བསྒྱུར་མི་དགོས་པའོ། །] ཞེས་སོ། །ཁ་དོག་ཆེན་པོར་ཞེས་ཏེ་ཚོན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི། མཚལ་དང་དེ་བཞིན་རྒྱ་སྐྱེགས་བཙོད་རྣམས་དང་། །གུར་ཀུམ་དག་དང་མཐིང་ཤུན་ལི་ཁྲིད་

དང་། །རྨ་ཤིང་ལེ་རྒན་རྩི་རྣམས་མི་རུང་སྟེ། །བརྒྱད་པོ་ཚོན་ཆེན་ཡིན་པས་བཀག་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་གུར་གུམ་གྱི་མདོག་དང་མཐུན་པ་མེ་ཏོག་ཤེ་པ་ལི་ཀས་ཁ་བསྒྱུར་བ་གནང་ངམ་བཀག་སྙམ་ན། ཁ་ཅིག་[འོད་ལྡན་གྱི་ཕྱོགས་སྔར་བཀོད་པའི་པཎྜི་ཏ།] ན་རེ་གནང་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེར་པོ་ཁ་དོག་བཟང་པོ་ལོངས་སྤྱད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ངུར་སྨྲིག་རྩིའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དུ་མ་
འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། [ངུར་སྨྲིག་རྩིའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཡང་གནང་བའི་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གུར་གུམ་བཀག་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དུ་མ་འདུས་ཀྱང་གནང་བའི་ཁྱབ་

པ་མེད་དེ། ཚོན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་འདྲ་བ་གཞན་བཀག་པ་བཞིན་ཏེ་འདྲ་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] མེ་ཏོག་དེས་ཁ་བསྒྱུར་བ་ནི་ཁ་དོག་གསལ་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་གུར་གུམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་སྡོམ་བརྩོན་རྣམས་ནི་ཁ་དོག་གསལ་བ་ཉིད་ཆ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་སྐྱེགས་ལ་

180

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སོགས་པ་དང་ཁ་དོག་མཐུན་པ་ཡང་དགག་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། འོད་ལྡན་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་གཏན་
ཚིགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །

ད་ནི་ལོངས་པའི་གཞིར་གཏོགས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་ཡངས་པ་ཅན་དུ་དྲུག་སྡེས་རོལ་མོའི་སྒྲ་ཕྱུང་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྒྱགས་པ་འཕེལ་བ་སྟེ། ལོངས་པའི་གཞིར་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་[ལ་ཊཱི་ཀ་ལས་ལོངས་པ་ནི་རྒྱགས་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས།] པས་སོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མ་ཡིན་པ་དང་མཚོན་ཆ་དང་རོལ་མོའི་ཆ་སྤྱད་ལ་རང་ངམ་བསྐོས་པས་རེག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་རེག་པའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་རེག་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་བདུན་ལྡན་དང་། རིན་པོ་ཆེར་སྨོས་པ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ཆོས་བདུན་ལྡན་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་མ་ཡིན་པ་དང་། དགོས་པའི་ཕྱིར་རུང་བ་

ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཆུད་འཛའ་བའི་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཐོབ་པར་ལྕོགས་པ་ན་གནས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་གནས་ན་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་བསོད་ནམས་འདོད་པས་བསྟབས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པ་དང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་། ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་པ་དང་།

181

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལྕོགས་པ་ཉིད་ན་དེ་རྫོགས་སོ་ཞེས་སྔར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་གནས་ན་གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་[ལུང་ཞུ་བ་ལས་ལྷ་རྫས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའམ་རིན་པོ་ཆེར་སྨོས་པ་ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས།] དང་། ཆོས་ཉན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རིན་པོ་ཆེར་སྨོས་པ་ཆོས་བཞི་ལྡན་ནི། མཚོན་ཆ་དང་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་ཡིན་པ་དང་། དགོས་པའི་ཕྱིར་

རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཆུད་འཛའ་བའི་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཐོབ་པར་ལྕོགས་པ་ན་གནས་པ་སྟེ། གཡུལ་དུ་སྤྱད་པའི་མཚོན་ཆ་དང་རོལ་མོར་སྤྱད་པའི་ལག་ཆའོ། །དགོས་པའི་ཕྱིར་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་གང་གིས་རེག་པའི་རྟེན་ནི། དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་ཉན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་རེག་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་གིས་རེག་པའམ་གཞན་ལ་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྐོས་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་རེག་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་རེག་པ་རྫོགས་པོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གཞན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་དང་བདག་པོ་གཏན་མེད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་གཞན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་བདག་པོ་གཏན་མེད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་འདིར་གཏོགས་ཏེ་མདོ་རྩ་བ་ལས་རང་གི་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པས། གཞན་གྱི་ཡིན་པ་དང་། བདག་པོ་གཏན་མེད་གཉིས་ཀའང་རང་གི་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་

182

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
རོ། །གཞན་ཡང་ཊཱི་ཀ་ལས་རང་གི་ལ་ནི་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་ཡིན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བས་ཀྱང་གྲུབ་པའོ། །འོ་ན་རང་གཞན་ཐུན་མོང་དུ་དབང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་འདྲི་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་རིགས་ཀྱི་ལོངས་པའི་གཞིར་གཏོགས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་རང་གི་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་ལ། རང་གཞན་ཐུན་མོང་དུ་དབང་བ་དེ་ནི་རང་གི་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། ལུང་ཞུ་བ་ལས་བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྔ་ལ་རེག་ན་གཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉེ་པར་འགྱུར་རོ། །ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲི་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལས་གཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །གལ་ཏེ་མ་ཡིན་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཁྱིམ་བདག་དང་བློན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རེག་ན་སྦོམ་པོའོ། །གལ་ཏེ་མ་ཡིན་ན་ལྟུང་མེད་དོ། །གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་རེག་ན་ཉེས་

བྱས་སོ། །གལ་ཏེ་མ་ཡིན་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །] མཚོན་ཆ་དང་རོལ་མོར་སྤྱད་པའི་ལག་ཆ་ནི་རང་གི་ཡིན་ཡང་རུང་མ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལ་རེག་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་མགུལ་རྒྱན་དང་ལག་ངར་ལ་བཀོན་པའི་གདུབ་བུ་རྒྱན་ཅན་དང་དཔུང་རྒྱན་དང་ཞེས་སོ། །རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་དོ་ཤལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་རིང་དུ་འཕྱང་བའོ། །སེ་མོ་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མུ་ཏིག་གི་སེ་མོ་དོ་ནུ་མ་སླེབས་ཙམ་དུ་འཕྱང་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ནི་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ་ནང་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྐུ་གདུང་དང་བཅས་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལ་རེག་ན་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་དོ། །དེ་གཉིས་གང་རུང་རེ་རེ་མ་ཚང་བ་ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །མཆོད་རྟེན་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ་དེ་དག་གི་སྐུ་གདུང་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་མ་

183

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་དང་བཅས་ཀྱང་རེག་པ་ལ་ཉེས་
པ་མེད་དོ། །སྲེད་མེད་ཀྱི་བུ་[མགོན་པོ་ནག་པོ།] ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ་ལ་རེག་ན་[གསེར་སེར་མོ་ལ་རག་པ་དང་འདྲ་སྟེ།] རྫས་ཙམ་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ན་ནང་ན་དེ་དག་གི་རུས་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་རུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་དང་
བཅས་ཀྱང་རུང་སྟེ་རེག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་གསེར་གྱི་སྟེགས་བུ་
ལ་རེག་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་ནི་མི་
འགྱུར་ཏེ། མི་རུང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དགོས་པའི་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཚང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། [གསེར་གྱི་སྟེགས་བུ་ནི་ཞེས་པའོ། །] རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ནི་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཁྱིམ་པ་དང་དགེ་ཚུལ་མེད་ན་ཞེས་པའི་མདོ་འདི་དང་དེ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན་མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྟེ། མདོ་སྔ་མས་ནི་ཁྱིམ་པ་དང་དགེ་ཚུལ་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མ་གསུངས་ལ། བྱ་བ་ཆོས་ལྡན་ཡིན་མིན་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ལས། མདོ་ཕྱི་མ་འདིར་ཁྱིམ་པ་དང་དགེ་ཚུལ་མེད་ན་ཞེས་པ་དང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དོན་གྱིས་དབང་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་མདོ་སྔ་མ་ནི་ལོངས་པ་གཞིར་གཏོགས་ཀྱི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བསྡུས་པ་དང་།
མདོ་ཕྱི་མ་ནི་གནས་མལ་མ་བསྡུས་པའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བསྡུས་པའོ། །[གར་ལ་སོགས་པ།] བཟླས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་[ལད་མོ་བཟླས་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་འོན་ཀྱང་འདི་ནི།]

184

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གར་ལ་སོགས་པ་བརྗེད་པ་དྲན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱང་བར་མི་བྱ་བ་སྟེ། སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །[ལུང་ལས་དགེ་སློང་དེ་རྣམས་ཀྱི་བརྗེད་ནས་སྨྲས་པ་ཡང་བསླབ་ཏུ་གསོལ། དྲུག་སྡེས་སྨྲས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀག་པས་མི་སློབ་བོ། །གལ་ཏེ་མི་སློབ་ན་སྦྱང་བ་ཙམ་མཛད་པར་གསོལ། བཀའ་སྩལ་པ། གར་དང་གླུ་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་སྦྱང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་བརྗེད་པ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྦྱང་བའོ་ཞེས་སོ། །] རྫབ་ལ་ཕྱིལ་མོ་

ཉུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་འདམ་རྫབ་འགྲེད་པ་ཐུར་དུ་གཞོལ་བ་ལ་ལུས་འགྲེད་ཐབས་སུ་ཐུར་དུ་གཞོལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། [རྩེ་བའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་དག་ཁྱག་རྟ་ཉུག་པ་ལྟར་མི་བྱ་ལ།] འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཆབ་རོམ་དང་ས་[འཇམ་པོ་ཐུར་དུ་གཞོལ་བ།] འགྲེད་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་
ཕྱིལ་མོ་ཉུག་པར་མི་བྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ད་ནི་ཁྲུས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་དྲུག་སྡེས་མཐོ་འཚམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཁྲུས་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་
མ་དད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་སྔར་ཁྲུས་བྱས་ནས་ཟླ་བ་ཕྱེད་མ་འདས་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཆུས་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་ལུས་ཕྱེད་ཁྱབ་པར་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་གིས་ཁྲུས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གི་ཚེ་ཁྲུས་བྱ་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་ཁྲུས་བྱེད་པའི་རྟེན་དང་། གང་དུ་ཁྲུས་བྱ་བའི་གནས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཆུ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ཕྱེད་ཁྱབ་པའི་ཚད་དུ་ཆོག་པ་སྟེ། ཆུ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་པ་དང་། ལྟེ་བར་སོན་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་

185

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སོ། །གཉིས་པ་གང་གི་ཚེ་ཁྲུས་བྱ་བའི་དུས་ནི། ཚ་བའི་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སོ་ག་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ལྷག་མ་ཕྱེད་དང་གཉིས་དང་
དབྱར་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ལས་སོ་ཞེས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གསུམ་པོ་
དེ་དག་ལ་ཚ་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་ཁྲུས་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་གནང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་
པའི་དུས་སུ་ཡང་ཉི་མ་དེ་ལ་ཚ་བ་སྐྱེས་ན་ཁྲུས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཞག་བཅོ་ལྔའི་མདུན་རོལ་ཏུ་ཁྲུས་བྱེད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། ན་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་། ལམ་དུ་མ་སོང་བ་དང་། རླུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་དང་། ཆར་གྱིས་མ་ཕོག་པ་སྟེ། གཞུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་
གང་དུ་ཁྲུས་བྱ་བའི་གནས་ནི། ཡུལ་ཨསྨ་པ་རན་ཏ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། ཨསྨ་པ་རན་ཏའི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་ཁྲུས་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཁྲུས་བྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཁྲུས་བྱེད་པའི་ཆུས་ལུས་ཕྱེད་ཁྱབ་པ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ལྟེ་བར་སོན་ནའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ལུས་ཀྱི་ཕྱེད་གཤེར་ན་ཁྲུས་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བསྟན་ཞེས་སོ། །[ལུས་ཕྱེད་མ་ཁྱབ་ན་བྲང་ནས་ཆུ་བླུགས་པས་ལྟེ་བར་སོན་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །]

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སོ་ག་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །ཁྲུས་ཀྱི་ཉིན་མོ་མ་ཡིན་པ་དང་ཞག་བཅོ་ལྔའི་མདུན་རོལ་ནི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ནོ། །གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་གྱི་བཅས་པ་

[ཞེས་པས་ཆང་འཐུང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སེལ་ལོ། །] ཐམས་ཅད་ལ་ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་གནང་བ་འབྱུང་བའི་དུས་དག་ཡོད་ཀྱང་དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་དགོས་པའི་ཚེ་ན་ཞེས་

186

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པས་ཞག་བཅོ་ལྔ་ཁྲུས་ཀྱི་ཉིན་མོ་ཁྲུས་བྱེད་པ་ལ་དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་མི་དགོས་པ་
དེ་སེལ་ལོ། །] དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབ་ན་ནི་བསླབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའོ། །[ཞེས་
པ་དུས་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་སྟེ་མ་གནང་བ་དེ་སེལ་ལོ། །] འདི་ནི་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་ན་དེ་ལ་ཡང་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་མཆིས་
སམ། ཉེ་བར་འཁོར་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བ་བཏང་ནས་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དམིགས་བསལ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཞག་བཅོ་ལྔ་ཁྲུས་ཀྱི་ཉིན་མོ་ལ་ཁྲུས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གྲགས་པ་ཡིན་པས་དེར་ཁྲུས་བྱ་བ་ལ་ནི་དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་

མི་དགོས་སོ་ཞེས་སོ། །ཆོ་ག་བཙན་པོ་ནི་བཀས་བཅད་པ་དམ་པོ་སྟེ་དགག་སྒྲུབ་སྤྱིར་

བཏང་ལ་བརྟེན་པར་ནུས་པ་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་གནང་བ་དམིགས་བསལ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །

ད་ནི་དུད་འགྲོ་གསོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་བྱ་རོག་བསད་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དུད་འགྲོའི་སྲོག་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་[སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལྟ་བུ་གཞི་མའི་ཞར་ལ་སྲོག་ཆགས་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་ཤི་ན་དུད་འགྲོ་འདེབས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟུང་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་པས་འདིར་

ནི།] དུད་འགྲོ་དེ་གཞི་མའི་ཞོར་མ་ཡིན་པར་གསོད་སེམས་ཀྱིས་རང་ངམ་བསྐོས་
པས་བསད་དེ་དུད་འགྲོ་ཤི་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། དུད་འགྲོ་ཡིན་པ་དང་། གཞི་མའི་ཞོར་ལ་སྲོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དུད་འགྲོ་

187

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འདེབས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟུང་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་
གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་སྟེ། གོས་འཆང་བའི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སློང་ནི་དུད་འགྲོ་གསོད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་ངམ་བསྐོས་པས་དུད་འགྲོ་གསོད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དུད་འགྲོའི་སྲོག་གི་དབང་པོ་འགགས་པ་སྟེ། ཤི་ནའོ་ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། གསོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཞེས་པས་འདིར་དུད་འགྲོའི་གཟུགས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྣུན་ན་འདིར་གཏོགས་པའི་བསླབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྣུན་ན་མི་གསོད་པའི་སྐབས་སུ་གཏོགས་པའི་བསླབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་དེ་ལྟར་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །[མི་མ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྣུན་ན་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མི་མ་ཡིན་བསད་པའི་སྦོམ་པོ་ནི་མི་བསད་ཕམ་པའི་ན་སྨད་དུ་གཏོགས་པའོ་གནས་ཀྱིས་སོ། །] དེ་དག་ལ་ལྕི་ཡང་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ཞེ་སྡང་གིས་བསྣུན་ན་ཉེས་པ་ལྕི་བ་དང་། དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་བསྣུན་ཏེ་འཇིག་ན་ཉེས་པ་ལྕི་བའོ། །[བསམ་དངོས་དེ་དག་ལས།] གཞན་དུ་ན་ཉེས་པ་ཡང་བའོ། །

ད་ནི་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་གཞན་ལ་རྣམ་དག་གི་དགེ་སློང་

188

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་
གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ནི་ཡུལ་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣམ་དག་གི་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པའི་དོན་
གྱིས་ཏེ། [དགེ་སློང་གིས་སྡོམ་པ་མ་སྐྱེས་པས།] ཁྱོད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་བཞད་གད་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚིག་སྨྲ་
ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་

འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཁྱོད་བསྙེན་པར་ཞེས་སོ། །[མྱང་མཚམས་པ་ན་རེ་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་མཁན་པོ་ནི་ཕམ་པས་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་དུ་བཞད་དེ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཡང་། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ནི་དབུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། ཕམ་པ་བྱུང་ན་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་བཞེད་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཞེས། ཕམ་པ་བྱུང་བ་དེ་དགེ་སློང་མིན་པར་གསུངས་པས་

ཤེས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།] ཕམ་པར་འགྱུར་བ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་དག་གི་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་དགོངས་པ་སྟེ། [སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་བཞེད་པ།] ཕམ་པ་བྱུང་བའང་དགེ་སློང་ཙམ་པོ་ནི་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཕམ་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི་སྡོམ་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

189

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ད་ནི་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་བཅུ་བདུན་སྡེའི་གཅིག་ལ་གཞན་བཅུ་དྲུག་གིས་ག་ག་ཚིལ་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་གི་ལུས་དངོས་མ་ཉམས་པས་དགེ་སློང་གཞན་གྱི་ལུས་དངོས་མ་ཉམས་པ་ལ་
སྐྱི་གཡའ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རེག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ་གང་ལ་རེག་པའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་རེག་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དགུ་སྟེ། དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་
གྱི་སྟེང་དུ། ལུས་དངོས་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གཞན་གྱི་སེན་མོ་དང་
སོ་དང་སྤུ་ལ་ག་ག་ཚིལ་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མ་ཉམས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པ་ལ་[རེག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་པའོ། །] ཡང་ངོ་། །ཞེས་[དགེ་སློང་གཞན་གྱི་ལུས་དེ་རྨ་དང་ཤུ་བ་དང་ཁྱི་རྔོ་ལ་སོགས་པས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས།] གསུངས་པས་སོ། །ཕམ་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནུས། རེག་པའི་ཆ་ནས་ལམ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། ཕྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་[ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་འདུན་པས་ཁུ་བ་ཕྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལམ་གསུམ་དུ་ཡན་ལག་མཚམས་ལས་འདས་ཏེ་གྱུར་ན་མཐའ་

ཕམ་པ་ཉིད།] ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་[ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པའི་འདུན་པས་རེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་སློང་དག་གཞན་གྱི་ལམ་གཉིས་སུ་རང་གི་ཡན་ལག་གིས་མཚམས་ལས་འདས་ཏེ་རེག་ན་མཐའ་ཕམ་པ་ཉིད་

ཅེས་སྦྱར་བས་]སོ། །
གཉིས་པ་གང་གིས་རེག་པའི་རྟེན་ནི། ལུས་དངོས་ཡིན་པ་དང་། མ་ཉམས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཕམ་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནུས་རེག་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་ཡན་ལག་

190

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་སེན་མོ་དང་སོ་དང་སྤུས་ག་ག་ཚིལ་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། [ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་རྨས་ག་ག་ཚིལ་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་བསྟན་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་རྨ་དང་ཁྱིའི་རྔོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་]ལུས་ཉམས་པས་ག་ག་ཚིལ་བྱས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ཕྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་ཏེ་སྔར་བཞིན་ནོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་སྐྱི་གཡའ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རེག་པར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་རེག་པ་རྫོགས་པའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་རེག་པ་དེ་གཉིས་ཀས་ཉམས་སུ་མྱོང་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་ལ་སོར་མོ་འམ་ཞེས་པས་སོ། །འདི་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མགོ་དང་གློ་དང་རྒྱབ་དང་རྐེད་པ་དང་བརླ་དང་བྱིན་པ་དང་ཐ་ན་རྐང་པའི་མཐེ་བོས་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་ན་ཡང་ལྟུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་མཛུབ་མོས་ག་ག་ཚིལ་བགྱིས་པ་མ་གཏོགས་པར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་མགོ་བོའམ་
ཕྲག་པའམ། གྲུ་མོའམ་པུས་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ག་ག་ཚིལ་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དྲི་བ་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་དགེ་སློང་གིས་སོར་མོས་ག་ག་ཚིལ་བགྱིས་པ་མ་ལགས་པ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་མགོ་བོའམ་དཔུང་མགོའམ་གྲུ་མོའམ་པུས་མོ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ག་ག་ཚིལ་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་ཁུངས་དྲངས་
སོ་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་ལུང་ཞུ་བ་དང་དྲི་བ་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་པས་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་

191

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དེ་དག་ནི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་ལ་དགོངས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་མདོ་རྩ་བས་ལྟུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ་། །རེག་བྱེད་གཅིག་གམ་དུ་མ་ཉིད་ལས་ལྟུང་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་མདོ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་

ལས་སོར་མོ་ལ་སོགས་པས་རེག་བྱེད་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་རུང་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། ལྟུང་བྱེད་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །
འོ་ན་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་སོར་མོ་ལྔས་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་ལྔའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། སོར་མོ་ལྔ་དག་གིས་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་ན་ལྟུང་བ་ལྔར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །བརྡེག་པའི་བསླབ་པའི་གཞིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སོ་སྙམ་དུ་བདག་ཅག་སེམས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མའི་རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་ལས། སོར་མོ་ལྔས་རེག་ན་ལྟུང་བྱེད་ལྔར་གསུངས་པ་དེ་ནི། ཀུན་སློང་ཐ་དད་ཅིང་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་
ཀྱིས་རེག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་སློང་གཅིག་ཅིང་སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་རེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རང་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་རེག་བྱེད་དུ་མས་རེག་ཀྱང་ལྟུང་
བ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་ལྟུང་བྱེད་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ལྟུང་བ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་བས་ལྟུང་བ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཅི་ཞེས་བརྗོད་དོ། །[བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་རེག་བྱེད་གཅིག་གམ་དུ་མ་ཉིད་ལ་སྤྱིར་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྲིད་དུ་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བརྩམས་ནས་དངོས་གཞི་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །]

192

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ད་ནི་ཆུ་ལ་རྩེ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་བཅུ་བདུན་སྡེས་ཆུ་ལ་རྩེ་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྒོད་བག་ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཆུ་ལྟེ་བ་ནུབ་པའི་ཚད་དུ་ཆོག་པ་ལ་རྩེའམ་རྩེར་འཇུག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཆུ་ཡིན་པ་དང་། ལྟེ་བ་ནུབ་པའི་ཚད་དུ་ཆོག་པ་སྟེ། ཆུའི་ཡུལ་ལ་ཞེས་པ་
དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ཆུའི་ནང་དུ་ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཙམ་ནུབ་པར་ཞུགས་ཤིང་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རྒོད་པས་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱ་བའི་འདུན་པས་རྩེ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་ངམ་བསྐོས་པས་རྩེ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་རྩེ་བ་རྫོགས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཆུའི་ཡུལ་ལ་ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་ཆུའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཤིང་ཆུ་ལ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྡབས་ཏེ། རྔ་བོ་ཆེ་འདྲ་བའི་སྒྲ་འབྱིན་པ་དང་ཆུ་ལ་ལག་པ་གཅིག་གིས་བརྡབས་ཏེ་རྫ་རྔ་ཁ་
གཅིག་པ་འདྲ་བའི་སྒྲ་འབྱིན་པ་དང་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་གསལ་
ལོ། །ཆུར་ཞུགས་ཏེ་ཆུ་ནང་གི་གསེག་མ་ལག་པས་འཁྲབ་པ་དང་། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆུ་བསྲུབས་འདྲེན་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་འཕེན་པ་སྟེ་ཆུ་ལ་ལག་ཆངས་ཀྱིས་གཏོར་བ་དང་། ཁོར་ཡུག་སྟེ་ཆུ་ལ་ལག་པས་
བསྐོར་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་ཞེས་པ་རྡོ་རྗེ་ཐབས་སུ་འཕངས་ཀྱང་རུང་རྡོ་རྗེ་འདྲ་བ་བྲིས་

193

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཀྱང་རུང་ངོ་། །ཁྲོན་པ་དང་ཞེས་པ་ཆུ་ལ་དྲག་ཏུ་བསྐོར་ན་དབུས་སུ་བུ་གུ་འདྲ་བ་བྱུང་བ་དང་། དཔའ་ཀློང་སྟེ་ཆུ་འཁྱིལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆུ་བསྲུབས་འདྲེན་པ་སྟེ་ཆུ་ལ་རི་
མོ་ཤུར་ཤུར་བོར་དྲངས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །འུ་ཤ་དང་ཞེས་པ་ནི་ཤ་ཁུ་དང་ཞེས་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་སོ། །

ད་ནི་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་ཚེ་མ་འགགས་པ་ལྗོངས་གྱུར་སོང་སྟེ། རི་བྲག་གི་གྲོང་དུ་བུད་མེད་དང་གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་བུད་མེད་དང་གནས་གཅིག་ཏུ་གཉིས་ཀ་ཉལ་བའི་སྤྱོད་
ལམ་གྱིས་གཉིད་ལོག་ཅིང་མཚན་མོ་འདས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་དང་ཉལ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་ཉལ་བའི་གནས་དང་། གང་གི་ཚེ་ཉལ་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་ཉལ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི་སྔར་འཁྲིག་ཚིག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བུད་མེད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་
གྱི་སྟེང་དུ་བསྲུང་མ་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། བུད་མེད་བདག་པོས་བསྲུངས་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གནས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ། གཞན་ནི་སྔར་ནུབ་ལྷག་གི་སྐབས་དང་འདྲ་བ་ལས། བྱ་གག་ཕུར་ནས་བབས་པའི་ལམ་ནི་བར་དུ་ཆོད་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདིར་ཁྱད་པར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི་དུས་མཚན་མོ་ཡིན་པ་སྟེ་མཚན་མོའོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི་རྟེན་
ཁྲིམས་གྲོགས་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། ལྟུང་བ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དགེ་སློང་གིས་བསྲུངས་

194

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པ་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཉལ་ཞིང་གཉིད་ལོག་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་སྟེ། མཐར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལའོ་ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུང་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ལྟུང་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་

པའོ། །] ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེས་སོ། །[ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགེ་སློང་གིས་རང་གི་ཉེ་དུ་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ་འཁྲུར་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་རོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། འདི་ནི་འཁུར་འཇུག་ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་མི་མཚུངས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་ཁྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་ཉེ་དུ་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་གནང་ངོ་ཞེས་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་ཏེ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་དགེ་སློང་མས་རང་གི་བུ་དེ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁང་པ་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བར་མི་རུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་བསླབ་པ་བཅས་པ་

བཞིན་སློབས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་སོ། །] བྱ་གག་གི་ཚད་ནི་ཉེས་བྱས་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ལ། བསྡུས་པ་ལས། ཐ་ན་བྱ་གག་མོ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་ལས་ཆུང་བ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ལུང་ཞུ་བ་ལས་བྱོལ་སོང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁྱིམ་གཅིག་ཏུ་ཉལ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ན་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། བྱའི་ནང་ན་ཁྱིམ་བྱ་མོའམ་ཁྱིམ་བྱ་མོ་དང་འདྲ་བའོ། །རྐང་བཞིའི་ནང་
ན་སྤྲེའུ་མོའམ་སྤྲེའུ་མོ་དང་འདྲ་བའོ། །མི་མ་ཡིན་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁྱིམ་གཅིག་ཏུ་ཉལ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ན། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ནས་གཟུང་དུ་རུང་ཞིང་ལྟར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

195

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ད་ནི་དངངས་པར་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་དངངས་པར་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་གཞན་ལ་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་རང་ངམ་བསྐོས་པའི་ངག་གི་རིག་བྱེད་
ཀྱིས་དངངས་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྨྲས་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་དངངས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་དངངས་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྟེ། འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་བཞད་གད་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དངངས་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་
ངམ་བསྐོས་པའི་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་དངངས་པར་བྱེད་པར་ཞུགས་[སེལ་བ་ནི་ལུང་ཞུ་
བ་ལས་བཙུན་པ་དགེ་སློང་གིས་ལུས་ཀྱི་དམིགས་པས་དགེ་སློང་ལ་བསྡིགས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །] པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དོན་གོ་བའོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་བཞད་གད་བྱ་བར་ཞེས་སོ། །དངངས་པར་འདོད་པས་ཞེས་པ་ནི་འདིར་སྨོས་མི་དགོས་ཏེ། འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་

དངངས་འདོད་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འཇིགས་རྒྱུ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་དེ་ལན་མང་དུ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་གྱུར་པ་ལ་བཞད་གད་བྱའོ་སྙམ་སྟེ་

196

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དངངས་འདོད་མེད་པར་ཡང་འཇིགས་རྒྱུ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །[དེ་ལྟར་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །དངངས་འདོད་མེད་ན་ནི་འཇིགས་རྒྱུ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་ལྟུང་བ་འདིར་མི་འགྱུར་རོ། །] ཡི་དྭགས་དང་ཤ་ཟ་དང་ཞེས་ཏེ། [ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཁྱོད་ཁྲིད་པར་འགྱུར། དེ་དག་གིས་ཁྱོད་གསོད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲོགས་པར་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] ས་ཕྱོགས་འདི་ན་ཡི་དྭགས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲོགས་ན་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞིར་འགྱུར་ཡང་དམིགས་བསལ་ནི་ན་སྨད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་དང་ཀླུ་དང་ཞེས་པའི་རང་གི་རྣམ་བཤད་
ལས། འདིར་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་བསྡུས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་

[འདིར་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ།] ཡི་དྭགས་དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་དག་ཀྱང་བསྡུའོ། །ཞེས་སོ། །[ཡི་དྭགས་འགའ་ཞིག་གཟུགས་མཛེས་པ་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ལུས་ལྷ་
འདྲ་བར་ཡོད་པར་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་ཕྱོགས་འདི་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཡི་དྭགས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲོགས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའོ། །]

ད་ནི་སྦེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་བཅུ་བདུན་སྡེའི་ཆོས་གོས་སྦས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་
པ་དང་རང་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རྒྱུར་འགྲོ་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་འདི་པ་དབང་བའི་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྦེད་དམ་སྦེད་དུ་བཅུག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་གི་སྦ་བའི་བདག་པོ་དང་། གང་སྦ་བའི་

197

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྡེ་ལྔ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །རང་རང་གི་སྡོམ་པ་དག་པ་སྟེ། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཅན་མ་ཉམས་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་གནད་
ཀྱིས་དགེ་ཚུལ་[གྱི་སྡོམ་པ་དག་པ་]ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ལྟ་བ་མཐུན་པ་དང་། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། སྔར་བྱིན་འཕྲོག་གི་
སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཕ་རོལ་པོ་དེ་དགེ་སློང་ཡིན་ན་ནི། བདག་ལས་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལྟ་བུ་དགེ་སྦྱོང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྦེད་དམ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཆུད་འཛའ་བའི་རྐྱེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཕན་པར་འདོད་པ་ནི་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་སྦེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་ངམ་བསྐོས་པས་མངོན་སུམ་དུ་སྦེད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྦ་བ་རྫོགས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་པ་དབང་བའི་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བདག་པོ་དགེ་སློང་དབང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མའམ་དགེ་སློབ་མའམ་དགེ་ཚུལ་མའམ་དགེ་ཚུལ་ཕའི་ལྷུང་བཟེད་དམ་གོས་སམ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཡོ་བྱད་སྦས་སམ་སྦེད་དུ་སྩལ་ན་ཅིར་གྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། དགེ་སློང་གིས་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་སྦས་ཀྱང་ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ལུང་ཞུ་

198

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བ་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་དུས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མདོ་རྩ་བ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྡེ་ལྔ་སྤྱི་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་
རིགས་ཏེ། ལུང་དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སློང་གིས་ཇི་ཙམ་ཅུང་ཟད་དགེ་སློང་ངམ། དགེ་སློང་མའམ་དགེ་སློབ་མའམ་དགེ་ཚུལ་ལམ་དགེ་ཚུལ་མའི་ལྷུང་བཟེད་དམ་གོས་སམ་དགེ་སྦྱོང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་སྦེད་དམ་སྦེད་དུ་འཇུག་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་དང་། དགེ་སློང་ཕའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གཉིས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གསུངས་སོ། །མདོ་རྩ་ཉིད་ལས་ཀྱང་དགེ་སློང་ཁོ་ན་དབང་བའི་ཞེས་མ་གསུངས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་པ་དབང་བའི་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་ཤིང་། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་

ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གསུངས་སོ། །[དེ་ལྟར་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་དང་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །]

ད་ནི་གདེང་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས་གོས་སོགས་གདེང་མེད་པར་སྤྱད་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་གི་དགེ་སློང་གཞན་ལ་བྱིན་པའི་གོས་སམ་ལྷུང་བཟེད་པ་རྐུ་སེམས་སམ་ཡིད་གཅུགས་
ཁྱད་པར་ཅན་ལས་གཞན་པས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་

199

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་གི་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདག་པོ་དང་། གང་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ། ལོངས་སྤྱོད་པས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞི་
དེས་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གོས་སམ་ལྷུང་བཟེད་ཡིན་པ་དང་། རུང་བ་དང་། ཚད་དང་ལྡན་པ་དང་། རང་གིས་བྱིན་པས་ད་ལྟར་

དགེ་སློང་གཞན་དེ་དབང་བ་སྟེ། བསླང་བ་མེད་པར་བྱིན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་རྐུ་སེམས་དང་ཡིད་གཅུགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་གཞན་པས་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །[གལ་ཏེ་རྐུ་སེམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ན་ནི། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། ཡིད་གཅུགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ན་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་གདེང་མེད་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཡིད་གཅུགས་པའི་སེམས་དག་གིས་བླངས་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས། རྐུ་བའི་ལྟུང་མེད་དུ་གསུངས་

པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ངོ་། །] སྦྱོར་བ་ནི་གདེང་མེད་པར་སྤྱོད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྤྱོད་པ་རྫོགས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་ལ་གོས་བླང་བ་མེད་པར་
བྱིན་པ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལྷུང་བཟེད་གདེང་མེད་པར་སྤྱོད་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཊཱི་ཀ་

ལས་ནི། གོས་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདིར་གཞུང་ནི་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གི་གོས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་སྩལ་ནས་སླར་མ་བླངས་པར་སྤྱོད་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ནི་ལྷུང་བཟེད་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། ལྷུང་བཟེད་ཆུང་བ་ལ་ནི་ན་སྨད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདིར་གཞུང་ནི་ཞུ་བ་ཁ་ཅིག་ལས། དགེ་སློང་ལ་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་སྦྱིན་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་འོག་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ན་ཅིར་

200

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འགྱུར་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་ལུང་དྲངས་སོ། །ཊཱི་ཀ་དང་ཊཱི་

ཀ་ལས་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་ཞུ་བ་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་གོས་ཞེས་སྨོས་པས་ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་མཚོན་པ་སྟེ། གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་གདེང་མེད་པར་སྤྱོད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་དགོངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

ད་ནི་ལྷག་མས་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལྷག་མས་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྡོམ་པའི་སྒོ་ནས་རང་རིགས་ཙམ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་ཕྱོགས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་
ལྡན་པའམ་ལྟ་བ་གཞན་ཕྱོགས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཕམ་པས་མ་ཉམས་པ་དང་
ལྡན་པ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མས་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་སྐུར་པ་གདབ་པའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་སྐུར་པ་གདབ་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་བཞི་ལྡན་[རང་ཕྱོགས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པའམ། ལྟ་བ་གཞན་ཕྱོགས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཕམ་པས་མ་ཉམས་པ་ཐ་སྙད་གསུམ་ལྡན། ལུས་ཐ་

མལ་པ་རང་ལས་ཐ་དད་པའོ། །] ཏེ་སྔར་ཕམ་པས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་པ་དང་། གཞི་མེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་འདུན་ལྷག་མས་སྐུར་པ་བརྗོད་ནའོ། །ཞེས་པ་དང་། གཞི་མེད་དང་ཞེས་བསྡོམས་ཚིགས་ལས་སོ། །[དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བྱུང་བ་ནི་འདིའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་

201

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
དགོས་ཏེ། ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་གཏན་མེད་ལ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐུར་པ་བཏབ་ནའང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །] གསུམ་པ་ནི་གོ་བྱའི་ཡུལ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་[ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དག་ལས་ཐ་དད་ཅེས།] སྔར་མི་ཆོས་བླ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་མ་དག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་སྐུར་པ་འདེབས་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དོན་གོ་
བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སྐུར་པ་འདེབས་པར་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་དགེ་སློང་ཞིག་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་སྐྱེས་པ་མེད་པར་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་རྒྱང་གྲགས་འདས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དང་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། གང་གིས་འགྲོ་བའི་རྟེན་ནོ། །
དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། བུད་མེད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་འཁྲིག་ཚིག་གི་སྐབས་སུ་སྔར་
བཤད་པའི་སྟེང་དུ་ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་མོ་མ་ཡིན་[ཁྱིམ་པ་མོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ།] པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བཅས་པ་གཞན་གྱི་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །[དེ་ཡང་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་

202

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
ཅིག་འགྲོ་ན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་དང་། དགེ་སློབ་མའམ། དགེ་ཚུལ་མ་དང་། ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་ན་ལྟུང་བ་

ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བའོ། །] ཕན་གདགས་བྱ་དང་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སེལ་བྱེད་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ངོ་མ་སྤོས་པ་སྟེ། བལ་འཁུར་བ་ལ་[ལུང་ཞུ་བ་ལས་]བཤད་པའི་ [སྔར་དྲངས་པ་དེ།] གནད་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཡིན་པ་[གྲུ་ཡང་ས་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཡིན་པར་བསྡུའོ། །] རྒྱང་གྲགས་
ཀྱི་མཐའ་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་སྐྱེས་པ་མ་མཆིས་པར་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་མཆིས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱང་གྲགས་རེ་རེར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་འགྲོ་བའི་རྟེན་ནི་ཁྲིམས་གྲོགས་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ་རིག་པའི་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་བུད་མེད་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་[ཚེས་གཅིག་ལ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་ཕྱེད་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཚེས་གཉིས་ལ་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི་] སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་རྒྱང་གྲགས་ལས་འདའ་ཞིང་འགྲོ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ལམ་རྒྱང་གྲགས་ལས་འདས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་འདོད་པས་ལམ་དུ་ཞེས་ [ཁྱིམ་པ་མོའམ་ཁྱིམ་སྤངས་པའི་དགེ་བསྙེན་མ་ཁྱིམ་པ་མོའི་ཆ་ལུགས་ཅན་ཡང་རུང་། མུ་སྟེགས་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་ན་ཡང་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། བུད་མེད་སེལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལམ་ནོར་བ་བུད་མེད་ཀྱིས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་དང་། འགྲོ་མི་ནུས་པར་བུད་མེད་ཀྱིས་ཁྲིད་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །] སོ། །

203

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ད་ནི་རྐུན་མ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་དགེ་སློང་ཞིག་ཤོ་གམ་འདྲལ་བའི་ཚོང་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་
མ་བྱིན་ལེན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཆོམ་རྐུན་པའམ་ཤོ་གམ་འདྲལ་བའི་ཚོང་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་རྒྱང་གྲགས་འདས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་དང་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། ཆོམ་རྐུན་པའམ་ཤོ་གམ་འདྲལ་བའི་ཚོང་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གྲོང་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོམ་རྐུན་པ་དག་གམ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྐུ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། རྐུན་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་དང་། དགག་བྱའི་གནད་
ཀྱིས་སོ། །ཁྱི་མ་པ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་སྟེ་སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། [དེ་དག་གི་
སེལ་བ་]རབ་ཏུ་བྱུང་བས་རྐུན་མ་བྱེད་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱིས་རྐུན་མ་བྱེད་པ་འབྱུང་རིང་
བས། དེ་དག་རྐུན་མ་བྱེད་པ་དག་བྱུང་ན་དེ་དང་དགེ་སློང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་དུ་རིགས་སོ། །ཕན་གདགས་བྱ་དང་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྐུན་མ་སེལ་བྱེད་དུ་འཛུད་པ་དང་། [དགེ་སློང་]ལམ་ནོར་པ་རྐུན་མས་ལམ་དུ་འཛུད་པ་དང་། [དགེ་སློང་ལམ་དུ་]འགྲོ་མ་ནུས་པ་རྐུན་མས་ཁྲིད་པ་ལ་ལྟུང་བ་
མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ངོ་མ་སྤོས་པ་སྟེ། བལ་འཁུར་བ་ལ་བཤད་པའི་
གནད་ཀྱིས་སོ། །ཐ་སྙད་བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་བརྒྱད་

204

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དེ། དེ་གཉིས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི། ས་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཞུ་བ་ལས་དགེ་
སློང་གིས་འགྲོན་པོ་མང་པོ་རྐུ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་མཆིས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་འདི་ཉིད་ལས་རྒྱང་
གྲགས་རེ་རེར་ནི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་རྐུན་མ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་ཀྱང་རྒྱང་གྲགས་ལས་འདའ་ཞིང་འགྲོ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ལམ་རྒྱང་གྲགས་ལས་འདས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་གྲོང་འཇོམས་པར་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ། འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་

སྐྱེས་ཕྲན་གཞོན་ནུ་བཅུ་བདུན་སྡེ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཆུད་ཟོས་པར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་མཁན་པོ་གང་ཞིག་གིས་སྡོམ་པ་ལེན་པ་པོ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་[དེ་ལས་བྱེད་པ་པོས་]གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་
བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་[དེའི་མཁན་པོ་ལ་]ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་དག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་གྲོགས་དང་། ཇི་ལྟར་བསྙེན་པར་རྫོགས་

205

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་། གང་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ལས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མངལ་དང་བཤོལ་གྱི་ཟླ་བ་དང་བཅས་ཀྱང་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་སྟེ།
ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མཚན་མཐུན་པ་སྟེ་མཚན་དང་ཁས་བླངས་པ་ངག་གིས་ནི་ཞེས་[ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་]མཚན་མཐུན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །[མཚམས་མེད་པ་ལྔ་པོ་སོགས་]བར་
ཆད་གཙོ་བོ་གཞན་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ན་གཞན་རྒྱུད་ཆུད་ཟོས་ཟིན་པས། བསྙེན་རྫོགས་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་རྒྱུད་ཆུད་ཟོས་པར་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། སྔར་ [སྐབས་གཞན་དུ་]བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲོགས་ནི་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དགེ་
འདུན་དང་བཅས་པ་སྟེ་སྐབས་དོན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ནི་རྫོགས་པར་བསྙེན་པར་བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཆོ་ག་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཏེ། ཆོ་ག་[ཚུར་ཤོག་ལ་སོགས་]གཞན་
གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྟེན་ནི་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །དེའང་ལུང་གཞི་ལས་མཁན་པོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་ལ། སློབ་དཔོན་དང་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་པོ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་མཁན་པོ་

206

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བྱས་ཏེ་སྡོམ་པ་ལེན་པ་པོ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་སྟེ། ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སོ། །ཊཱི་[མི་ཤེས་པ་དང་མི་དྲན་པའི་ཁྱད་པར་]
ཀ་ལས་མི་ཤེས་པ་ནི་ལོ་གྲངས་མི་ཤེས་པའོ། །མི་དྲན་པ་ནི་ལོ་ཚིགས་མི་དྲན་པའོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་མི་ཤེས་པ་ནི་བདག་གི་ལོ་དུ་ལོན་བསམས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའོ། །མི་དྲན་པ་ནི་སྔོན་ཤེས་པ་ཡང་དེའི་ཚེ་ན་བརྗེད་པའོ་ཞེས་སོ། །[མི་ཤེས་པ་དང་མི་དྲན་པ་དང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དག་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་] འདིར་ལུང་དང་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་ལ་བཤད་ལུགས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། [ལུང་ལས་སྡོམ་པ་ལེན་པ་པོས་མི་ཤེས་མི་དྲན་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ལ་གསུངས་ལ་ཊཱི་ཀ་ལས་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པས་མི་ཤེས་མི་དྲན་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ལ་བཤད་དེ་ཡང་།] ལུང་

རྣམ་འབྱེད་ལས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་ལ་དེས་མི་ཤེས་མི་དྲན་ཡིད་གཉིས་ཟ་ཞིང་། དེ་ལ་དགེ་སློང་རྣམ་ཀྱིས་མ་དྲིས་སམ། དྲིས་ཀྱང་ལན་མི་འདེབས་པ་ན་གང་ཟག་དེ་བསྙེན་
པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ནི་མི་ཤེས་པ་དང་མི་དྲན་པ་དང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དག་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། ཅིག་ཤོས་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འཆགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོར་རོ། །གང་ཟག་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་བྱེད་པ་དག་ལ། མི་ཤེས་པ་དང་མི་དྲན་པ་དང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་འཆགས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བཤད་ལུགས་དེ་

207

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཉིས་ནི་གཉིས་ཀ་ལྟར་བཟུང་སྟེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །[ཤེས་ན་ནི་དེ་ཞིག་གོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ཉིད་ན་མ་ལོན་པར་ཤེས་པ་ནི། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཏང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཞིག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དེ་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ནི་མ་གསུངས་སོ། །]

ད་ནི་ས་རྐོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་ས་བརྐོས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྲོག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་དང་། དོན་དང་བྱ་བ་མང་བ་དང་། གཞན་དག་མ་དད་པ་སྐྱེ་བའོ། །ངོ་ཏི་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ས་ཁྱོར་གང་ཙམ་བརྐོས་ན་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་ཅེས་ཟེར་ཞིང་། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ས་སོར་གཉིས་ཡན་ཆད་བརྐོས་ན་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་དེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྐྱང་ནུལ་སྲ་བ་འགོག་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ས་ཁྱོར་གང་ཙམ་དང་ས་སོར་གཉིས་ཙམ་བརྐོས་པ་ཆོས་ཅན། ས་རྐོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་མི་རྫོགས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ས་བརྐོས་པའི་ཐ་སྙད་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །སྐྱང་ནུལ་སྲ་བ་ཡང་སོར་གཉིས་སུ་མ་ངེས་སོ། །རང་ལུགས་ནི་ས་རྐོའི་ཉེས་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེད་པའི་ཚད་ནི་ས་སེན་གང་ཡན་ཆད་བརྐོས་ན་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སློང་ལ་རི་མོ་འདྲི་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ས་དང་འབྱར་བའི་ལྕི་བ་དགོག་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །ས་རྐོའི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཚད་ནི་ས་སོར་བཞི་ཡན་ཆད་བརྐོས་ན་སྟེ། རུང་པར་བྱེད་པ་མེད་ན་ཐུར་མ་སོར་བཞི་ཙམ་ཟུགས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་[དེ་ལས་གཞན་དུ་སོར་བཞི་ཙམ་བརྐོས་ན་ལྟུང་བྱེད་ཡིན་པར་]གྲུབ་ལ། ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་ཙམ་ཞིག་ས་ཕྱི་མོ་དང་

208

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བྲལ་ཞིང་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཙམ་ཞེས་པ་སྐབས་དོན་ལ་བསྙེག་པ་སྟེ། སོར་བཞི་ཙམ་ཞེས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དགེ་སློང་མའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། འཐས་པའི་ས་ནི་སོར་བཞི་ཡན་ཆད་བརྐོས་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ས་འཐས་པར་གནས་པ་སོར་བཞི་ཡན་ཆད་རང་ངམ་བསྐོས་པས་བརྐོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ས་ཡིན་པ། འཐས་པར་གནས་པ་ཡིན་པ་དང་། མ་ཉམས་པ་ཡིན་པ་དང་། འོག་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། སའི་སའོ་ཞེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་[ས་འཐས་པ་གནས་པའི་]རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ན་དངོས་གཞིའོ་ཞེས་པ་དང་། [འཚིག་པ་ལ་སོགས་པ་]ཉམས་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཕྱེད་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་ཙམ་ཞིག་ས་ཕྱི་མོ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་ཞེས་ས་ཕྱི་མོ་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་པའོ། །ཀུན་སློང་ནི་ས་བརྐོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་ངམ་བསྐོས་པས་རྐོ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སོར་བཞི་ཡན་ཆད་བརྐོས་པ་སྟེ། དེའང་ཚུར་ལྷགས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ས་ལ་ཕུར་བ་འདེབས་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་རྐོའམ་ཞེས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ས་ཕྱི་མོ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་ཞེས་པས་ནི་མ་ས་དང་
འབྲེལ་བ་བསྟན་ཏོ། །[མ་ས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཕ་གུ་ལས་སོར་བཞི་ཙམ་བརྐོས་པའོ། །ས་གོང་དང་མ་འབྲེལ་བ་

209

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

]དེའི་ཚད་ནི་[སའི་གོང་བུ་ཆེན་པོ་]ས་བསྒོང་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པ་ཡན་ཆད་[ཀྱིས་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ཉིད་]དམ། དངོས་པོ་[ཕ་བོང་གི་སྟེང་ནས་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་]བསྐྱོད་པར་མི་ནུས་པའི་སྟེང་ན་འདུག་པ་ཡན་ཆད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་

བརྐོས་ནའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་གྲགས་པའི་ས་ནི་སྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན་[པས་རྡོ་བ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ས་ཡིན།] ཡང་། [འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ས་མ་ཡིན་པས།] ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྡོ་བ་འབའ་ཞིག་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔ་མ་ཤོས་ནི་ཟླ་བ་གསུམ་ལོན་ཞེས་ཏེ། ངང་གིས་འཐས་པའོ། །རྩོལ་བས་འཐས་པ་ནི་དེ་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཡང་འཐས་པ་རྫོགས་པར་ནུས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཆར་ཆུ་ཞོད་པའི་ཚད་ནི་ས་རློན་པའི་སྟེང་དུ་ཆར་པའི་རླན་གྱིས་སོར་བཞི་ཙམ་བངས་པར་གྱུར་ན་སྟེ། དེ་བསྐམས་ཤིང་སྔར་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་ལོན་ནས་འཐས་པར་གྱུར་པའོ། །[ས་དང་གསེག་མ་འདྲེས་པའམ་ས་དང་བྱེ་མ་འདྲེས་པ་སྟེ། ས་ཤས་ཆུང་ཞིང་།] བྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཡང་ཕྱེད་ཉིད་དོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་ཉེས་བྱས་སོ། །ལུང་[འོན་ཀྱང་]རྣམ་འབྱེད་ལས་བྱེ་མ་འབའ་ཞིག་རྐོ་བ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྟུང་བ་མེད་པ་ནི་[གྲངས་འདྲེན་པ་ན་གཅིག་གོ་གཉིས་སོ་ཞེས་]ས་ལ་རི་མོ་འདྲི་ཞིང་གྲངས་བགྲང་བ་དང་། བཅུ་ཤོད་དང་བརྒྱད་ཤོད་འགོད་པ་ནི་བཅུ་ཁྲམ་དང་བརྒྱ་ཁྲམ་ས་ལ་འདྲི་བ་དང་། ས་གཞི་ལ་རྩིས་ཀྱི་ཡི་གེ་དགོད་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆུང་[གིས་
སྐབས་གཞན་]ལས་བཅུ་ཤོད་དང་བརྒྱ་ཤོད་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཤོད་འགོད་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་བྲི་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཞེས་བཤད་དོ། །

210

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ད་ནི་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
བསླབ་པར་བྱ་བ་ན་སྦྱིན་བདག་གིས་བསྟབས་པ་ལ་ཡང་ཚོད་རིག་པར་བྱའི་ཧ་ཅང་བསླང་བར་མི་བྱ་ཞེས་ཏེ། དྲང་སྲོང་གིས་ཀླུའི་རིན་པོ་ཆེ་བསླངས་པའི་བྱུང་བ་ལས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་མ་བསྟབས་པར་ཧ་ཅང་སློང་བ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་
དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་བསྟབས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །[ཚིག་འབྲུ་དེ་ཉིད་དང་ཚིག་
འབྲུ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། ཚིག་འབྲུ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚིག་སྟེ། སྟན་དག་ཅི་བདེར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ནི་ཚིག་ལ་གཅིག་ཏུ་འཚིལ་ཞིང་གུས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དོན་གོ་བར་ནུས་ན་ཚིག་འབྲུ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་སྨྲས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཚིག་འབྲུ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་གུས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་ཚིག་འབྲུ་དེ་ཉིད་ནི་ལས་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཚིག་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ནི་གུས་པར་བྱའི། ཚིག་གཞན་

དུ་བསྒྱུར་དུ་མ་རུང་ངོ་། །] ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཚིག་རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སེར་སྐྱའི་གནས་སུ་དྲུག་སྡེས་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པར་བྱེད་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྦྱིན་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་མགྲོན་དུ་འབོད་པ་པོ་ཁྱིམ་པས་ཚིགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡོད་ན་ཚིགས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཟས་ཟོས་པ་དང་། ཚིགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་ན་ཟླ་བ་བཞི་ལས་ལྷག་པར་ཟས་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་གི་ཟ་བའི་སྦྱིན་བདག་དང་། གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ཏེ། ཁྱིམ་པ་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ལས་ཅི་བདེར་སྟོབས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་ལྔའི་སྟེང་དུ། མགྲོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ།

211

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ལྡན་པ་ལས་ཞེས་པ་དང་། ཕྱིས་གཞན་ནམ་ཡང་དང་ཡང་

དུའམ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ལ་དྲུག་སྟེ། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་། རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྔར་ནས་འདྲེན་འཕྲོ་ཡིན་པ་སྟེ་སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་

བོ། །ལྡམ་ལྡུམ་ལ་སོགས་མོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ལ་གསུམ་སྟེ། མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡང་དང་ཡང་མགྲོན་དུ་བོས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ལྡན་པ་ལས་ཞེས་པ་དང་། ཕྱིས་

གཞན་ནམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འམ་ཞེས་པ་དང་། ནད་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་ཅིང་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཟ་བར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཚིགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་པར་[མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ལྡན་པ། དགག་པ་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཕྱིར་བཟློག་བསལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཏེ་ཊཱི་ཀ་ལས་ཚིག་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་སྟོན་ལ་འབྱོན་པར་ཞུ་ཞེས་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་དང་སྔར་མགྲོན་དུ་མ་བོས་ནས་ཁྱིམ་དུ་འོང་བར་དོན་གྱིས་བཀག་པ་ལས་མགྲོན་དུ་བོས་པ་ན་དགག་པ་ཕྱེ་བ་དང་། བསྒོ་བསྲུངས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་བཟློག་པ་བསལ་བ་སྟེ་གོ་རིམ་

བཞིན་ནོ། །]ཞེས་སོ། །[ཕྱིས་གཞན་ནམ་ཞེས་པ་ནི་སྔར་མགྲོན་དུ་གཉེར་བའི་དུས་རྫོགས་ནས། ཕྱིས་ཡང་སྐྱར་ཏེ་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་གཞན་བྱས་ན་ནི་ཟླ་བ་བཞི་ལས་འདས་ཏེ་ཟོས་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྔར་མགྲོན་གཉེར་བའི་དུས་རྫོགས་ནས་ཕྱིས་ཡང་སྐྱར་ཏེ་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་གཞན་མ་བྱས་པར་ཟླ་བ་བཞི་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་བཤམས་པ་ཟོས་ནའོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཡང་དང་ཡང་དུའམ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་མགྲོན་

212

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
དུ་གཉེར་བ་རེ་བྱས་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་མགྲོན་དུ་བོས་ན་ནི་ཟླ་བ་བཞི་ལས་འདས་ཏེ་ཟོས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་ཞིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་མ་བྱས་པར་ཟླ་བ་བཞི་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་བཤམས་པ་ཟོས་ནའོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི། དེ་ནས་མ་ཤིའི་བར་དུ་མགྲོན་དུ་བོས་ན་ནི་ཟླ་བ་བཞི་ལས་འདས་ཏེ་ཟོས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་དུས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་གྱི་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་མ་བྱས་པར་ཟླ་བ་བཞི་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་བཤམས་པ་ཟོས་ནའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་མ་བསྟབས་པའི་ཉེས་པ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་

ཞེས་པ་ནི།] ཁྱིམ་པས་དགེ་སློང་ལ་ཟས་ལ་སོགས་པ་གང་དགོས་པ་དེ་ལོང་ཞིག་ཅེས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་རམ་ཟླ་བ་བཞི་ལ་སོགས་པར་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་ལས། བར་སྐབས་སུ་དགེ་སློང་དེ་ཁྱིམ་པར་བབས་ཏེ། སླར་ཡང་དགེ་སློང་བྱས་ན། བསླབ་རྒྱུན་སྔ་མ་ལ་མགྲོན་དུ་གཉེར་ཞིང་ཅི་བདེར་བསྟབས་པ་དེས་བསླབ་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་

བསྟབས་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མ་བསྟབས་པའི་ཞེས་སྨས་ཏེ། དགེ་སློང་དེ་བབས་ཏེ་སླར་ཡང་དགེ་སློང་བྱས་ན་ཁྱིམ་བདག་དེ་ཉིད་
ལ་ཟས་བསོད་པ་སློང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་[སྐབས་འདིར་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་གྱི་]ཅི་བདེར་མ་བསྟབས་པ་སློང་བའི་ཉེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཟས་བསོད་པ་སློང་ན་ནི་ཟས་བསོད་པ་མ་བསྟབས་པ་སློང་བའི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་ལ། ཕྱེ་ལ་སོགས་པ་ལྷུང་བཟེད་དོ་གསུམ་ཙམ་ལས་ལྷག་པ་སློང་ན་ཡང་དངོས་པོ་དེ་མ་བསྟབས་པ་སློང་བའི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །[བསླབ་རྒྱུན་སྔ་མ་ལ་བསྟབས་པ་དེས་ནི་བསླབ་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ལ་མ་བསྟབས་པ་སློང་བའི་ཉེས་པ་མི་ཁེགས་སོ། །]

ད་ནི་བསླབ་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་སྤོང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་དྲུག་སྡེས་བསླབ་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་སྤོང་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དངོས་སུ་རང་

213

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

རིགས་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནོད་པ་དང་། བརྒྱུད་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་ལ་དགེ་སློང་གིས་བསླབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོ་བ་ལ་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་སྤངས་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་
གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་སྤང་བའི་ཡུལ་དང་། གང་སྤང་བའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ། རང་ལ་བསྒོ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་། འདུལ་བའི་དོན་ཤེས་པ་སྟེ། སྨྲ་བ་ [འདུལ་བའི་བསླབ་པ་]པོ་ལ་ཞེས་པ་དང་། མངོན་[འདུལ་བ་]པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འདུལ་བར་གཏོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། བདག་ལ་སྒོ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། [འདུལ་བའི་]བསླབ་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་སེལ་བ་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཀྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལ་བསླབ་
པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་བསླབ་པ་ལ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་སྤོང་བའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་
ལྡན་གྱིས་སྤོང་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཤེས་གཙོ་བའོ་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་ཉན་རྣ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས་ཉན་རྣ་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྩོད་པ་འཕེལ་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་ལས་རྩོད་པ་གཞན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་གཉིས་

214

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཡན་ཆད་གྲོས་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩོད་པ་སྦར་བའི་ཆེད་དུ་མཉན་པས་རང་གིས་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་མཉན་པའི་ཡུལ་དང་། གང་མཉན་པའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་སྟེ། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མཚན་
མཐུན་པ་དང་། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་བཞི་ནི་སྔར་བྱིན་འཕྲོག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །རང་ལས་རྩོད་པ་གཞན་
ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། དགེ་སློང་དག་རྩོད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་ཡན་ཆད་གྲོས་བྱེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་དག་དང་གྲོས་བྱས་པ་ན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་གང་མཉན་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྩོད་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་གྲོས་བྱེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་དག་དང་གྲོས་བྱེད་པ་ན་ཞེས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རྩོད་པ་སྦར་བའི་ཆེད་དུ་ཉན་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཉན་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་རང་གིས་ཚིག་ཐོས་ཤིང་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་དག་རྩོད་པར་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་མི་སྨྲ་བར་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དགའ་བོས་ལས་ཀྱི་
གནས་ནས་མ་སྨྲས་པར་ཕྱིན་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་
རིགས་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གི་ཁ་[དགེ་འདུན་གྱི་]སྐོང་པར་འོས་པས་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་ལྡན་གྱི་ལས་ལ་འདུས་ནས་དགེ་སློང་ལ་མ་སྨྲས་པར་

215

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་པར་ཕྱིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ནས་འགྲོ་བའི་གནས་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་དང་། གང་གི་ཚེ་འགྲོ་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་འགྲོ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ལས་
ཀྱི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱིའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་འདུས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལས་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ལས་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ཉིད་ལས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི་ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ཕན་ཆད་ཡིན་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ནང་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་གསོལ་བ་བྱས་པ་མན་ཆད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གསོལ་བ་བྱས་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དགེ་སློང་ལ་མ་སྨྲས་པ་[དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་སྐང་བར་འོས་ཏེ་གཞན་དུ་ན་དགེ་སློང་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །] སྟེ། དགེ་སློང་ལ་མ་སྨྲས་པར་འགྲོ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་དགེ་སློང་ལ་མ་སྨྲས་པར་ཐོས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་འགྲོ་བར་ཞུགས་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་ནི་ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོ། །གསོལ་བ་བྱས་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་ཉེས་བྱས་སུ་བསྟན་[ཏེ་འོན་ཀྱང་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་གསོལ་བ་བྱས་པ་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་འདི་མི་འབྱུང་སྟེ།

216

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་བསྟན་]པ་ནི་གསོལ་གཉིས་སམ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་[མི་མཐུན་བསྐྱེད་པའང་དེ་ཡན་ཆད་ལ་སྟེ། འདི་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་
པས་སོ་ཞེས་ཤ་མི་ཡང་སྟོད་པ་གསུང་ངོ་། །] པའོ། །ཐོས་པའི་ཡུལ་ལས་མི་འདའ་བར་འདོད་པས་ནི་ལྟུང་བྱེད་མེད་ན་མདུན་རོལ་གྱི་ཉེས་བྱས་དང་འགལ་ཞེ་ན། ཉེས་བྱས་དེ་ནི་ཐོས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་འདོད་པས་འགྲོ་ན་ཉེས་བྱས་ཏེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །

ད་ནི་མ་གུས་པའི་ཚུལ་གྱི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གླང་ཆེན་ལྷས་ཀྱི་

བདག་པོའི་བུ་དགེ་སློང་ནག་པོས་དགེ་འདུན་གྱི་བཀའ་ལ་མ་གུས་པར་བྱས་པ་ལས་

ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དགག་བྱར་འགྱུར་བ་དང་།

རང་རིགས་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཐ་སྙད་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་གསུང་ཆོས་དང་
ལྡན་པ་བདག་ལ་བསྒོ་བའི་དོན་ལ་བཤད་སྦྱང་མེད་པར་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་འགལ་བར་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཐ་སྙད་པ་དང་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བས་བསྒོ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞུང་
དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་ལ་བསྒོ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། བསྒོ་བའི་དོན་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བསྒོ་བ་ལས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསྒྲུབ་པར་ནུས་པ་སྟེ། སྒྲུབ་པར་

217

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མི་ནུས་པ་ལ་ནི་བཤད་སྦྱང་མ་བྱས་ཡང་ཉེས་བྱས་ལས་ཆེ་བ་མི་བསྐྱེད་དེ། མཚང་པོ་ཆེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཤད་སྦྱང་བྱས་ན་ནི་ཇི་སྐད་བསྒོ་བ་བཞིན་མ་བསྒྲུབས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དེ། དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་བཤད་སྦྱང་མེད་པར་གསུང་དེ་ལས་འགལ་བའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་རྒོལ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་
ཐུག་ནི་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་འདུག་པ་དང་། ཞེས་སོ། །
མ་གུས་པ་དང་བཤད་སྦྱང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་སྨོས་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། མ་གུས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེད་དམན་པའི་ཕྱིར་སྨྲ་མ་ནུས་པར་བཤད་སྦྱང་མེད་པ་སྲིད་པ་དང་། མ་

གུས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཚིག་གིས་བཤད་སྦྱང་བྱས་ན་ལྟུང་བ་མི་རྫོགས་པས། ལྟུང་བ་རྫོགས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་སྨོས་སོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་

འགྲེལ་བ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་ཐ་སྙད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་འདུན་གྱིས་གང་ཟག་བཅུ་

གཉིས་ལ་སོགས་པར་བསྐོས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སངས་རྒྱས་ནི་[དགེ་འདུན་དང་འདྲ་] ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཞལ་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་མ་གུས་པས་བཀའ་དང་འགལ་བར་བྱས་ན་མ་གུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཞལ་
དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་ཚེ་ན་ཕམ་ལྷག་དང་ལྟུང་བྱེད་ལ་སོགས་ཀྱི་བཅས་པ་ལ་མ་

གུས་པས་འདྲལ་བར་བྱེད་ན་རང་རང་གི་ལྟུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་ཞིང་མ་གུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟུང་བྱེད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་བསླབ་པ་ལས་འགལ་བར་བྱེད་
པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མ་གུས་པ་བསྐྱེད་ན་ནི་ལྟུང་བྱེད་དོ་

218

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཞེས་བཤད་དོ། །སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་ན་བཅས་པ་ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་འགལ་བར་བྱེད་ན་ནི་མ་གུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེས་བྱས་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་བསླབ་པ་

ཅུང་ཟད་ཙམ་དང་ངན་ངོན་ཙམ་འདིས་ཅི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསླབ་པ་ལ་མ་གུས་པ་བསྐྱེད་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ད་ནི་མྱོས་འགྱུར་འཐུང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ལེགས་འོངས་ཀྱིས་

མྱོས་འགྱུར་འཐུངས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སེམས་འཁྲུལ་ཏེ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་འོད་ལྡན་ལས་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་སེམས་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་དག་ཁོ་ན་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ལྟུང་བ་རིགས་ལྔ་དག་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སློང་དག་ང་ལ་སྟོན་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་གིས་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་ཐ་ན་རྩྭའི་རྩེ་མོས་ཀྱང་བཏུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་བླུད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཆང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མགུལ་དུ་མིད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱར་ཆང་བཅོས་ཆང་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། འཁྲུལ་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་བྱར་རུང་གི་ཚད་དུ་ཆོག་པ་སྟེ། མྱོས་པར་འགྱུར་བ་འཐུང་ནའོ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་འཐུངས་ན་མྱོས་པར་མི་འགྱུར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་

219

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གསུངས་པ་དང་། ཐ་སྙད་བྱར་རུང་གི་ཚད་དུ་མ་ཆོག་ན་ཆང་འཐུང་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །[ཆང་ནི་མི་རུང་བའི་རྫས་ཉིད་ཡིན་པས་ན། རུང་བའི་ཡན་ལག་སྦྱར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཆང་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྫས་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྫས་དག་ལ་ནི་རུང་བ་དང་ཞེས་པ་སྦྱར་དུ་མེད་དོ། །]

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་གི་མྱོས་འགྱུར་འཐུང་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་འཐུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་[ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མགུལ་དུ་མིད་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་སོ། །[འོད་ལྡན་ལས་སྦྱར་བའི་ཆང་ནི་ནས་དང་འབྲས་ལ་སོགས་ལ་ཆན་མནན་པར་བྱས་པ་འབྲུའི་ཆང་ངོ་། །བཅོས་པའི་ཆང་ནི། རྒུན་འབྲུའི་ཁུ་བ་ལས་བྱས་པ་རྒུན་ཆང་དང་། བུ་རམ་གྱི་ཁུ་བ་ལས་བྱས་པ་བུར་ཆང་དང་། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་ཆང་སྟེ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སློང་མས་ཆང་འཐུང་ངམ་འཐུང་དུ་འཇུག་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ་འཐུང་དུ་འཇུག་ན་ནི་ཉེས་བྱས་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཏགས་ཏེ་ལྟུང་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །འོད་ལྡན་རྩ་བ་ལས། གང་ཞིག་མྱོས་འདུ་ཤེས་པས་མྱོས་འཐུང་བ། །འཐུང་ལ་མྱོས་ན་ཉེས་བྱས་ཉིད་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་མྱོས་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་འཐུང་ན་མ་མྱོས་ཀྱང་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་བྱུང་ངོ་། །] དེ་ [ཆང་ཕྱེད་ཙམ་དུ་བ་]བསྐོལ་ན་ནི་ཞེས་པ་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཆང་ཟངས་གང་ཙམ་བསྐོལ་ནས་ཕྱེད་ཙམ་དུ་དུ་བ་དྲི་རོ་དང་ཁ་དོག་ཀྱང་ཆང་མི་འདྲ་ན་འཐུང་དུ་རུང་ཞེས་སོ། །[སྦང་མ་དང་ཚིགས་མ་ཟ་བ་ནི་ལྟུང་བྱེད་དུ་བསྟན་ཏོ། །ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ནི་གླུམ་ཟ་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་ལ་དགོངས་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་གི་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སློང་གིས་སྦང་མ་དང་ཚིགས་མ་ཟ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །] མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གླ་གོར་ཞོ་ཤ་དང་ཁྲེ་རྒོད་ [ཀོ་ཏྲ་པ་ཞེས་འོད་ལྡན་ལས་སོ། །] ལ་སོགས་པ་ཡང་མྱོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཞེས་

220

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
འོད་ལྡན་ལས་[གླ་གོར་ཞོ་ཤ་ལ་སོགས་པ་]དེ་དག་ནི་[ཟ་ན་ཉེས་བྱས་ཏེ་]ཁ་ཟས་མི་འཕྲོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །] མྱོས་པར་འགྱུར་བ་] སྦྲང་རྒོད་དང་ཐང་ཕྲོམ་པ་ཡང་དེ་[ཟན་ཆང་གི་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་ཟས་མི་འཕྲོད་པ་ཟ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ།] བཞིན་ནོ། །མྱོས་པར་འགྱུར་བའི་དྲི་དང་རོ་བྲོ་བ་ཞེས་པ་ནི་འོད་ལྡན་རྩ་བ་ལས། གང་ལ་མྱོས་པར་འགྱུར་བའི་དྲི་རོ་ཡོད། །མྱོས་འགྱུར་ཁུ་བ་མིན་ཡང་བཏུང་མི་བྱ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ལུས་སྐུད་པ་ནི་སྦྱོར་བ་དང་འདྲའོ་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཆང་བ་སྤུའི་བུ་ག་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདིར་སྐྱོན་ཞེས་བཤད་དོ། །

ད་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་ཕྱི་དྲོ་མ་སྨྲས་པར་གྲོང་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་
འགྱུར་བ་དང་། ཐ་དད་དུ་བྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། གྲོང་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་དང་། སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ན་ལྟུང་མེད་དུ་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་གི་གླིང་གི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱ་རེངས་ཤར་བའི་བར་དེར་ཁྱིམ་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་དགེ་སློང་ལ་མ་སྨྲས་པར་གྲོང་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་དང་། གང་ནས་འགྲོ་བའི་གནས་དང་། གང་གི་ཚེ་འགྲོ་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་འགྲོ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས།
ཁྱིམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། གྲོང་དུ་ཞུགས་ནའོ་ཞེས་

221

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གསུངས་པས་སོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་ཁང་པ་གཅིག་ཙམ་ཡོད་པའི་གནས་ཀྱང་གྲོང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གྲོང་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པར་ལྷག་པར་སྤྱོད་པའི་གནས་དག་ལ་ནི། གྲོང་གི་སྒྲ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །] གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཡན་ཆད་ཤོང་བ་གཉིས་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཞུ་

བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་གྲོང་གི་ནང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་མཆིས་སམ་སྐོར་བར་གྱུར་པ་དེ་ནས་མ་སྨྲས་པར་གྲོང་དུ་ཕྱིན་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །གནས་ཀྱི་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་གང་ནས་འགྲོ་བའི་གནས་ནི། སྨྲ་ཡུལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་ལ་བརྒྱད་ལས། དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ། མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་

གནས་པ་དང་། ས་རང་བཞིན་གནས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་དད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་དང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་
དང་མཐུན་པ་དག་ཀྱང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དམིགས་བསལ་ནི་དགེ་སློང་མེད་ན་མཚན་མི་མཐུན་པ་དགེ་སློང་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དགེ་ཚུལ་ལ་ཡང་སྨྲ་བར་བྱ་སྟེ་གཞུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་གང་གི་ཚེ་འགྲོ་བའི་དུས་ནི། རང་གླིང་གི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་བར་ཏེ། དུས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་པ་དང་། སྐབས་འདི་ཉིད་
ཀྱི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དུས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཏེ། སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བ་དང་ཕྱེད་ཡོལ་བར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་གང་གིས་འགྲོ་བའི་རྟེན་ནི་གསུམ་སྟེ། སྨྲ་བའི་ཡུལ་ལ་མ་སྨྲས་པ་དང་། བརྟད་པའི་བྱ་བ་མ་བྱུང་བ་དང་། སྲ་བརྐྱང་མ་བཏིང་བ་

222

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སྟེ། དགེ་སློང་འཁོད་པ་ལ་མ་སྨྲས་པ་ལའོ། །གལ་ཏེ་བརྟད་པའི་བྱ་བ་མ་བྱུང་ནའོ་ཞེས་པ་དང་། མ་སྨྲས་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་མ་སྨྲས་པར་ཕྱི་དྲོའམ་མཚན་མོ་གྲོང་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ལས་གཞན་པས་གྲོང་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པའོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་བསྐོར་བ་དང་
བཅས་པའི་གྲོང་ལ་ནི་སྒོ་གཏན་གྱི་བར་དུ་ཞུགས་ན་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མ་སྐོར་བ་ལ་ནི་བསྐོར་བའི་

མཐའི་འདོམ་གང་ལ་སོགས་པར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །] ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སོ། །མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་དག་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། དེས་ན་གང་ནས་འགྲོ་བའི་གནས་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་ལ་སྨྲ་བར་བྱའོ། །[སྨྲ་ཡུལ་
མེད་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་མ་སྨྲས་པར་ཕྱི་དྲོ་གྲོང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་ནོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་འདི་ལྟར་དགེ་སློང་དེ་ནི་དགེ་སློང་མེད་པའི་གནས་ན་འདུག་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་སློང་མེད་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ། སྨྲ་ཡུལ་དུ་འོས་པ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་ནའོ། །སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་བ་ཚིག་གི་བརྗེད་བྱང་བམ་དྲུག་མ་ལས་དགེ་བསྙེན་ཡོད་ན། དེ་ལ་ཡང་སྨྲ་བར་བཤད་ཅིང་། ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་ཁྱིམ་པ་ལ་གོ་བར་བགྱིས་ཏེ་སོང་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། དགེ་བསྙེན་ལ་སྨྲས་ཏེ་སོང་ན་ལྟུང་བྱེད་མི་བསྐྱེད་པར་གསལ་ལོ། །]

ད་ནི་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྔ་དྲོ་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བ་དང་། ཕྱི་དྲོ་གྲོང་རྒྱུ་བའོ། །དང་པོའི་སྤྱི་
དོན་ལ་བཞི་ལས་གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས་སྔ་དྲོ་གྲོང་རྒྱུ་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་འཚོ་བ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་

223

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་གི་གླིང་གི་སྔ་དྲོའི་དུས་སུ་རང་གི་ཚིག་གིས་དགེ་འདུན་ཟས་ལ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཚེ་ཟས་བྲིམ་པ་ཡོལ་བར་མ་བྱ་ཞིག་ཅེས་མ་བསྒོ་བར་
ཁྱིམ་གསུམ་པའམ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པར་རྒྱུ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དུ་རྒྱུ་བའི་གནས་དང་། གང་གི་ཚེ་རྒྱུ་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་རྒྱུ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྔར་བཤད་མ་ཐག་པའི་གནས་ཐུན་མོང་བ་བཞི་པོའི་སྟེང་དུ། ཁྱིམ་གསུམ་ཡན་ཆད་

ཡིན་པ་སྟེ། གསུམ་པ་ལ་སོགས་པར་རྒྱུ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུས་སྔ་དྲོ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་ཚིག་གིས་དགེ་འདུན་ཟས་ལ་སྤྱན་དྲངས་པའི་དུས་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་ཁྱིམ་

དག་ཏུ་རྒྱུན་ལྟུང་བྱེད་དུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་དྲོ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ཚིག་གིས་དགེ་འདུན་སྤྱན་དྲངས་པ་ན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དེའི་ངོར་མགྲོན་དུ་བོས་པ་མ་ཡིན་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྦྱིན་བདག་ལ་མ་བསྒོ་བ་སྟེ། སྦྱིན་བདག་ལ་ཁོ་བོ་མ་འོངས་པའི་དབང་གིས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །[སྦྱིན་བདག་ལ་བསྒོ་ན་ནི་སྔ་དྲོ་གྲོང་རྒྱུ་བ་ཡང་ལྟུང་བ་མེད་དེ། དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །] བར་ཆད་ཀྱི་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ཊཱི་ཀ་ལས། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དང་སྲོག་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་གིས་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་སྟེ། གོས་འཆང་བའི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་ཁྱིམ་གསུམ་ཡན་ཆད་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་

224

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཁྱིམ་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་དུ་འགྲོ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་
ཉེ་འཁོར་འདས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བའི་[ནི་ཕྱི་དྲོ་གྲོང་རྒྱུ་བས་སམ་མཚན་མོ་གྲོང་རྒྱུ་བ་སྟེ་འདི།] སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས་ཕྱི་དྲོ་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་གླིང་གི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བའི་བར་དེར་ཁྱིམ་བཞི་པའམ་ལྔ་པ་ལ་སོགས་པར་རྒྱུ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་དུ་རྒྱུ་བའི་གནས་དང་། གང་གི་ཚེ་རྒྱུ་བའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། སྔར་བཤད་པའི་གནས་ཐུན་མོང་བ་བཞི་པོའི་སྟེང་དུ། ཁྱིམ་བཞི་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་སྟེ། ཁྱིམ་བཞི་པ་ལ་
སོགས་པར་འགྲོ་བ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་གླིང་གི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བ་སྟེ། དུས་མ་ཡིན་པར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་ཁྱིམ་བཞི་ཡན་ཆད་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཁྱིམ་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དུ་འགྲོ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཉེ་འཁོར་འདས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ [དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བ་ནི་ཕྱི་དྲོ་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བ་ལས་སམ་མཚན་མོ་གྲོང་རྒྱུ་བ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྔ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་ཁྱིམ་དག་ཏུ་རྒྱུ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་

སོ། །] ནི་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་བཞི་པ་ཞེས་སོ། །ལུང་ལས་སྔ་དྲོ་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བ་སྔོན་ལ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་སྔོན་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བ་གཉིས་རིགས་མཐུན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་

225

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བསྟན་ན་རྟོགས་པར་སླ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་གཉིས་ཀ་ལ་སོགས་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་ཊཱི་
ཀ་ལས་ཁྱིམ་རེ་རེར་སོང་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་རེ་རེར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་ཁྱིམ་དག་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་ཞེས་ལུང་ལས་ཅིག་ཅར་
གསུངས་པས། སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་གཉིས་ཀ་ཁྱིམ་རྒྱུར་སོང་ན་དངོས་གཞི་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་གྱི། སྔ་དྲོའམ་ཡང་ན་ཕྱི་དྲོ་ཁྱིམ་རྒྱུར་སོང་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་རིག་པར་
བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
འོན་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཟས་དང་བཅས་པའི་ཁྱིམ་དུ་མགྲོན་དུ་བོས་ནས་ཟས་སྔ་མ་ལ་ཁྱིམ་གཉིས་སུ་སོང་
ལ། ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་ཁྱིམ་གསུམ་པར་འགྲོ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཟས་ཕྱི་མ་ལ་ཁྱིམ་

གསུམ་དུ་སོང་ལ། ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་ཁྱིམ་བཞི་པར་འགྲོ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས། མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་གང་རུང་རེ་རེ་
གྲོང་རྒྱུན་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །

ད་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ནུབ་མོ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ནུབ་མོ་འགྲོ་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་བཅུ་གསུངས་ཀྱང་། གཙོ་བོར་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། སྐུར་པའི་ཚིག་འབྱུང་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་གི་གླིང་གི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་འོད་དམར་པོ་འདས་ནས་སྐྱ་
རེངས་ཐ་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་བཙུན་མོའི་འཁོར་རམ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་གནས་

226

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སུ་འགྲོ་ན་བསྐོར་བ་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་གི་ཁོངས་སུ་ཕྱིན་པ་

དང་། བསྐོར་བ་ཡོད་ན་ནང་གི་སྒོ་མ་བཙུགས་པ་ལ་ཕྱི་བསྐོར་གྱི་སྒོ་བཙུགས་ཤིང་
བཅད་ན་གཏན་པའི་གནས་འདས་པ་དང་། སྒོ་མ་བཅད་ན་གཏན་པའི་གནས་དེའི་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་འདས་པ་དང་། ནང་གི་སྒོ་བཙུགས་ཤིང་བཅད་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་

པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་དང་། གང་གི་ཚེ་འགྲོ་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་འགྲོ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྔར་བཤད་པའི་གནས་ཐུན་མོང་བ་བཞི་པོ་ལ། ཁྱིམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གནས་ཡིན་ཞེས་པའི་ཤུལ་དུ། རྒྱལ་པོ་མི་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བཙུན་མོའི་འཁོར་རམ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཡིན་པ་སྟེ། [བསྡུས་པ་ལས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་རྣམས་དང་ནམ་མཁའ་ལྡིང་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་གཏན་ལས་འདས་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྒྱལ་པོ་མི་ཡིན་པ་མ་ཚང་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་དུ་བཤད་པ་དང་།] བཙུན་མོའི་ [འདུག་པའི་གནས་དང་འབྲེལ་བ།] འཁོར་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་[གནས་ལ་ཡང་]ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མཚན་མོར་གྱུར་ནས་ནམ་མ་ལངས་པ་སྟེ། ནམ་མ་ལངས་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་དང་ཞེས་པ་དང་། བར་ཆད་དེ་འདུལ་བའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་པའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དགར་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ངམ་བཙུན་མོའི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་དེར་འགྲོ་བར་

227

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྔར་ངོ་ཏིའི་སྐབས་དང་འདྲའོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་ནི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་དང་བར་པ་ཤར་ཡང་སྐྱ་རེངས་ཐ་མ་མ་ཤར་བ་ཉིད་ནམ་མ་ལངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་སྐྱ་རེངས་ཐ་མ་མ་ཤར་ན་འཇིག་རྟེན་ཕལ་ཆེར་མཚན་མོའི་ཐ་སྙད་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །བཙུན་མོའི་འཁོར་རམ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་འགྲོ་བ་དེའི་ཚེ་ནུབ་མོའི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཉིན་མོ་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་དེར་མཚན་མོ་གནས་ན་ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་ངོ་། །[དེའི་སྒོ་གཏན་དང་ཉེ་འཁོར་གཉིས་ནི་ཞེས་དེང་སང་གི་
དཔེ་ཁ་ཅིག་ན་སྣང་སྟེ་མ་གོ་བར་ཕྱིས་གཞུང་བཅོས་པར་ཟད་དོ། །མདོ་རྩ་བ་དཔེ་རྙིང་བ་རྣམས་ལས་ནི་དེའི་སྒོའི་

གཏན་པའི་ཉེ་འཁོར་གཉིས་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཞུང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །] བཙུན་མོའི་འཁོར་དེའི་གཏན་པའི་ཉེ་འཁོར་གཉིས་ནི་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་དང་ཕུགས་ལོགས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་རང་གི་ནང་ངོས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ནི་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་གནས་དེའི་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཊཱི་ཀ་ལས་[སྒོའི་ཐེམ་པའི་]ནང་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་སྒོ་གཏན་གྱི་རྩ་བ་བརྟེན་པའི་[སའི་ཁུང་བུ་] དེ་ནས་དེའི་རྩེ་མོ་སྒོ་
ལོགས་སུ་བརྟེན་པའི་ཐག་ཇི་སྲིད་ཡོད་པའི་བར་དེ་ནི་ཉེ་འཁོར་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ནང་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་སྒོ་གཏན་གྱི་རྩ་བ་བརྟེན་པའི་[ཡན་ལག་གཞིའི་ཁུང་བུ་]དེ་ཉིད་ནས་
དེའི་རྩེ་མོ་ཕྱིར་བཟློག་སྟེ་ཕུགས་ལོགས་སུ་བསྙལ་བའི་ཐག་ཇི་སྲིད་ཡོད་པའི་བར་
དེ་ནི་ཉེ་འཁོར་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་སྒོ་
བཙུགས་པ་ལ་ཡང་སྒོ་བཅད་པ་དང་མ་བཅད་པ་གཉིས་ལས། སྒོ་བཅད་ན་ནི་གཏན་པའི་གནས་ཀྱི་མཐའ་དེ་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་གཏན་འཛུགས་པའི་ས་གཞིའི་ཁུང་བུ་དེ་ནི་གཏན་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཏན་པའི་གནས་དེ་ནི་

228

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་ཡང་ཡིན་ཏེ། གཏན་པའི་གནས་དེ་ནི་ཉེ་འཁོར་དེའི་ནང་ངོས་
ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །[སྐབས་འདིར་གཏན་པའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་མཐའ་དང་གཏན་པའི་གནས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་སྟེ། ཉེ་འཁོར་དེའི་ནང་ངོས་ཀྱི་མཐའ་དེ་ནི་གཏན་པའི་གནས་ཀྱི་མཐའ་ཡང་ཡིན་ནོ། །] དེ་ལྟར་སྒོ་བཅད་ན་ནི་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་དེའི་[ཕྱི་ངོས་ཀྱི་མཐའ་ལས་གཞན་]ནང་ངོས་ཀྱི་མཐའ་དེ་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་དང་པོ་ཡིན་ལ། སྒོ་མ་བཅད་ན་ནི་ཕུགས་ལོགས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་དེའི་ནང་ངོས་ཀྱི་མཐའ་དེ་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་འགྲེལ་དང་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་སྒོ་མ་བཅད་པ་ལ་ནི་སྒོ་འཕར་ནས་ནང་རོལ་ཏུ་སྒོ་གཏན་གྱི་སྲིད་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་ན་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་གཞིར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །
དེ་དག་ནི་སྒོ་བཙུགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོ་མ་བཙུགས་ན་ནི་
ཊཱི་ཀ་ལས་བཙུན་མོའི་འཁོར་འདུག་པའི་གནས་ཀྱི་སྒོ་མ་བཙུགས་པ་དེའི་ཚེ་ནི་འོབས་ལ་སོགས་པའི་ནང་ངོས་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །[དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྒོ་བཅད་ན་ནི་རིན་པོ་ཆེ་འོད་འབྱིན་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་བསྡུས་པར་ཡོད་ཅིང་། བཙུན་མོ་རྣམས་ཀྱང་གོས་ཚགས་མ་བསྡམས་པར་ཡོད་ཅིང་དེས་ན་དགག་བྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒོ་མ་བཅད་ན་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་གནས་པས་དགག་བྱ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཤ་མི་སྦས་ཏི་ལ་སོགས་པ་གསུང་

ངོ་། །] རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་གནས་ལའང་ངོ་སྟེ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །འདི་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་པས་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སློང་གིས་ནམ་མ་ལངས་པ་ལ་མ་ལངས་པར་འདུ་ཤེས་པས་བཙུན་མོའི་འཁོར་
གྱི་སྒོ་གཏན་འདའ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེང་སང་གི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ནི་དགེ་སློང་གིས་ནམ་མ་ལངས་པ་ལ་མ་ལངས་པར་འདུ་ཤེས་པས་

229

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་སྒོ་གཏན་འདའ་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ནམ་མ་ལངས་ལ་ལངས་པར་འདུ་ཤེས་པས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྒོ་གཏན་ལས་འདའ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྒོ་གཏན་ལས་འདའ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་དགོངས་སོ། །
བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་སྒོ་གཏན་ལས་འདའ་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུན་མོའི་འཁོར་ནི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ཡིན་པས་ཐག་རིང་དུ་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་
སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྒོ་གཏན་ལས་འདའ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་སྒོ་གཏན་ལས་འདའ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ། མདོ་རྩ་འགྲེལ་བྱུང་ཁུངས་དང་བཅས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ་། །འདི་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདིར་ཞག་གཅིག་ལ་དུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་མུ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །[ཉི་མ་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་མཚན་མོར་མ་གྱུར་
པའི་བར་དང་། མཚན་མོར་གྱུར་ནས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་མ་ཤར་བའི་བར་དང་། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་ནས་སྐྱ་རེངས་ཐ་མ་མ་ཤར་བའི་བར་དང་། ནམ་ལངས་ནས་ཉི་མ་ཕྱེད་པའི་བར་སྟེ། དུས་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ཚེ་ན། དགེ་སློང་གིས་མ་སྨྲས་པར་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིན་ན་ནི། དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནའི་ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་བའི་མུ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ནུབ་མོ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའི་མུ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ནུབ་མོ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འབྱུང་བའི་མུ་དང་། ལྟུང་བྱེད་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་མུ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །]

230

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ད་ནི་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་བསླབ་པའི་གཞི་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆེས་ཁྱད་དུ་གསོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱར་གྱུར་པ་དང་རང་རིགས་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་
གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཡིད་རྨོངས་པ་མ་ཡིན་པས་གསོ་སྦྱོང་གི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའི་དུས་སུ་རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་
གཞིའི་དངོས་པོ་ལ་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱད་དུ་གསོད་དེ་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་
ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་རྟེན་དང་། གང་གི་ཚེ་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་དུས་དང་། གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་འདུལ་བར་གཏོགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བསླབ་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དང་ལྡན་པ་སྨྲ་བ་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རང་གི་བསླབ་པ་ཡིན་པ་སྟེ། མཚན་གཞན་གྱི་འདོན་པའི་ཚེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དོན་
གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་སྟེ། །བསླབ་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་དངོས་པོ་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བའི་ཚིག་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་སྔར་བསྟན་ཟིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་གང་གིས་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་རྟེན་ནི། གསོ་སྦྱོང་ལན་གཉིས་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང་ཡིད་རྨོངས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གཞུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་ལན་གཉིས་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བ་དེ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཡིད་རྨོངས་པས་དེ་སྐད་སྨྲས་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་ཏེ། ཡིད་རྨོངས་པས་ད་གཟོད་ཤེས་སོ་ཞེས་དྲང་

231

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
པོར་སྨྲས་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །]

གསུམ་པ་ནི་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་ཡིན་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་གསོ་སྦྱོང་གི་ལས་ཀྱི་ཚེ་
སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་ན་བསླབ་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི། དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་བརྗོད་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ། གསོ་སྦྱོང་དེ་ལ་
གཏོགས་པ་སྟེ། གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་སུ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་བཞད་གད་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་ཁྱད་དུ་གསོད་
པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དོན་གོ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཞེས་སོ། །དེའང་ལན་གཉིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། ཡིད་རྨོངས་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ་ཊཱི་ཀ་ལས་སོ། །མདོ་སྡེ་དང་ལྡན་པར་སྨྲ་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་ལས་འདུལ་བ་དང་ལྡན་པའི་མདོ་མ་གཏོགས་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་ཁབ་རལ་འཆོས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སློང་མང་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་ཁབ་རལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་
དོན་དང་བྱ་བ་མང་བ་དང་རང་འདོད་པ་ཆེ་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་དབང་བའི་ཁབ་རལ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་རང་ཆེད་དུ་རང་ངམ་བསྐོས་པས་ཁབ་རལ་གྱི་བཟོ་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་

232

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ལྔ་ལས། [བ་སོ་དང་རུས་པ་ལ་སོགས་པ།] ཁབ་
རལ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བ་སོ་དང་རུས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རང་གི་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་ཡིན་ན་[འདོད་པ་ཆེས་པ་ལ་སོགས་པའི་]དགག་བྱ་
མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་འཕྲོ་གཞིའི་སེལ་བར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཕྱེད་བྱས་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཕྱེད་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་སོ། །[རུང་བའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལུང་ཞུ་བ་ལས། དགེ་སློང་
གིས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བགྱིས་པའི་ཁབ་རལ་བགྱིད་དུ་བཅུག་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །ཚད་དང་

ལྡན་པ་ལ།] འདིའི་ཚད་ནི་ཁབ་གཞུག་ཏུ་རུང་ཞིང་། གྲགས་སྡེའི་ཚད་ལས་འདས་པའོ། །གཞན་དུ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་རང་གི་དོན་དུ་ཁབ་རལ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་ངམ་བསྐོས་པས་ཁབ་རལ་གྱི་བཟོ་བྱེད་
པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཟིན་པར་བྱས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་བ་སོ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་མི་རུང་བའི་རྫས་ཡིན་ཡང་། ཁབ་རལ་དང་རྒྱ་བཅང་བ་ལ་ནི་རུང་བ་ཉིད་ [བྱེད་དུ་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། རང་བྱེད་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེས་ལྕི་བས་དེས་ན། འདིར་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཡང་བསྡུས་པ་ལས་སོ་ཞེས་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །འོ་ན་ལུང་ལས་བྱེད་པ་དང་བྱེད་འཇུག་གཉིས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན་དེ་ཡང་། །] དོ། །ལུང་ [དགེ་སློང་ཕ་མའི་] རྣམ་འབྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་ཁབ་རལ་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[འོན་ཀྱང་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀའི་བཤད་པ་དེ་ནི་རྩ་བ་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ལས་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །]

233

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ད་ནི་ཁྲི་རྐང་འཆོས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི་རྐང་པ་དམའ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་ཁྲི་རྐང་ལ་འདུག་པའི་དགེ་སློང་གཉིད་གཡུར་བའི་མགོ་ས་ལ་ཐུག་པར་འགྱུར་བའི་ཁྲི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཉལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་གླེང་གཞི་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ལྷམ་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ལྷམ་ཡོད་པས་ནི་མལ་ཁྲིའི་ཉེ་འཁོར་ཕྱོགས་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་རྐང་པ་བཀྲུ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེར་རྐང་པ་བཀྲུས་པའི་ས་གཞིའི་བརླན་ལས་སྲོག་ཆགས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དག་དགེ་སློང་གི་རྐང་པས་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྷམ་མེད་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མགོ་ལོགས་དང་རྐང་པ་ལོགས་མ་གཏོགས་པར་རྐང་པ་བཀྲུ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལྷམ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལ་མལ་ཁྲིའི་ཉེ་འཁོར་མགོ་ལོགས་དང་རྐང་ལོགས་གཉིས་སུ་བཀྲུ་བ་གནང་མི་གནང་གི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལས་མཚན་མོའི་སུམ་ཆ་འདས་ཏེ་ཉལ་ཁར་རྐང་པ་འཁྲུ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་མལ་གྱི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་ཏེ་རྐང་བ་འཁྲུར་འགྲོ་བ་ན་རྐང་པ་ལ་སྦྲུལ་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཅན་ཡིན་པ་ལས། ལྷམ་མེད་ན་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་ལྷམ་ཡོད་ན་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལྷམ་མེད་པ་ནི་མལ་ཁྲིའི་མགོ་ལོགས་དང་རྐང་པ་ལོགས་གཉིས་སུ་རྐང་པ་འཁྲུ་བ་གནང་ན་མལ་ཁྲིའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་རྐང་པ་འཁྲུ་བ་མི་གནང་སྟེ། ཕྱོགས་གཉིས་ལ་གནང་མི་གནང་གི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། མལ་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་ཤོད་དུ་འབབས་པ་ན་སྔས་ངོས་དང་མལ་མཇུག་ངོས་སུ་བབས་པ་འབྱུང་རིང་བས་ས་གཞིའི་སྲོག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མལ་ཁྲིའི་གཡས་གཡོན་ངོས་ནས་འབབས་པ་འབྱུང་ཉེ་བས་ས་གཞིའི་སྲོག་ཆགས་ལ་རྐང་པས་གནོད་པ་འབྱུང་བར་ཉེ་

བའི་ཕྱིར་རོ། །] ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་ནི་ཚད་ལས་ལྷག་པར་ཞེས་སོ། །
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྡེས་ཁྲི་རྐང་
ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དོན་དང་བྱ་བ་མང་བ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཡོ་བྱད་ཆུད་ཟོས་པར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་དབང་བའི་ཤིང་གི་ཁྲིའམ་ཁྲིའུ་རྐང་པ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་
རང་ངམ་བསྐོས་པས་བཟོ་བྱས་ཏེ་ཟིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་

234

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ལྔ་ལས། དགེ་འདུན་དབང་བའི་ཁྲིའམ་ཁྲིའུ་

ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་འདུན་གྱིའོ། །ཁྲིའམ་ཁྲིའུ་དག་གིའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གང་
ཟག་གི་ཁྲི་རྐང་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་ན་ནི། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་གང་ཟག་གི་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ཁྱོན་གྲགས་སྡེའི་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རུང་བ་ཉིད་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྐང་པ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་སྟེ། རྐང་པ་དག་གིའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བྱེད་འཕྲོ་གཞིའི་སེལ་བར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཕྱེད་བྱས་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་ངམ་གཞན་ལ་བསྐོས་པས་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པར་ཞགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་བཟོ་ཟིན་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་དམ་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
ཤིང་བལ་གྱིས་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས་འདུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལ་ཤིང་བལ་
གྱིས་གོས་པར་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དོན་དང་བྱ་བ་
མང་བ་དང་། གཞན་གྱི་གོས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་
སློང་གིས་དགེ་འདུན་དབང་བའི་གནས་མལ་ལ་ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

235

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡ་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་གོས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་གོས་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དགེ་འདུན་དབང་བའི་གནས་མལ་ཡིན་པ་སྟེ། འོག་མ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པས་སོ། །རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་གང་གིས་གོས་པར་བྱེད་པའི་
དངོས་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཤིང་བལ་ཡིན་པ་སྟེ་ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གྲགས་སྡེའི་ཚད་དུ་ཆོག་པ་སྟེ། གོས་ལ་སོགས་པ་ཚད་དང་ལྡན་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །ཤིང་བལ་བརྡལ་བའི་བྱེད་འཕྲོ་གཞིའི་སེལ་བར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཕྱེད་བྱས་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་རང་གི་དོན་དུ་ཤིང་བལ་བརྡལ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་ངམ་གཞན་ལ་བསྐོས་པས་ཤིང་བལ་བརྡལ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་བརྡལ་བ་རྫོགས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཤིང་བལ་གྱིས་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་གདིང་བ་དང་གཡན་པ་དགབ་པ་དང་རས་ཆེན་དང་གསུམ་པོ་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོས་གདིང་བ་དང་གཡས་པ་དགབ་པ་དང་རས་ཆེན་དང་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་བྱ་བ་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་ནས་དོན་དང་བྱ་བ་མང་བ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་གདིང་བ་དང་གཡན་པ་དགབ་པ་དང་རས་ཆེན་དང་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་

236

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་རང་གི་དོན་དུ་རང་ངམ་གཞན་བསྐོས་པས་སོར་ཕྱེད་ཡན་ཆད་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱས་ཏེ་ཟིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ལྔ་ལས། གདིང་བ་དང་གཡན་པ་དགབ་པ་དང་རས་ཆེན་དང་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གདིང་བའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་སོ། །
རང་གི་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་འཕྲོ་གཞིའི་སེལ་བར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རུང་བ་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་རང་གི་དོན་དུ་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་ངམ་བསྐོས་པས་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་བཟོ་ཟིན་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། གདིང་བ་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་ལྟུང་བྱེད་ནི་གདིང་བའི་འོ་ཞེས་ཏེ། ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལའོ་ཞེས་གོང་དུ་སྦྱར་རོ། །དགེ་སློང་ལུང་བོང་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བ་དང་ལུས་བོང་ཆེ་བ་དང་འབྲིང་པོ་སྟེ་གསུམ་
གྱི་གདིང་བ་ནི་ཚད་མཉམ་སྟེ། འོག་མ་དག་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གདིང་བ་དང་གཡན་པ་དགབ་པ་དང་རས་ཆེན་དང་གསུམ་ནི་རང་གི་ལུས་ཁྲུས་ཚད་གཞལ་བ་མ་ཡིན་གྱི་རྡུལ་ཁྲུ་ནས་བརྩི་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྡུལ་
ཁྲུ་ནས་བརྩི་སྟེ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཁྲུའི་སུམ་ཆས་ཁྲུ་ཚད་དུ་བྱས་ནས་གདིང་
བ་ལ་སོགས་གསུམ་པོའི་ཚད་བརྩི་བར་བྱའོ། །འཆར་ཀ་ལྟ་བུ་ལུས་བོང་ཧ་ཅང་རིང་
བ་ལ་ནི་གདིང་བའི་སྲིད་ད་རྡུལ་ཁྲུ་ནས་བརྩིས་པའི་ཁྲུ་གསུམ་གྱིས་མི་ཆོག་ན་ཁྲུ་

237

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཕྱེད་དང་དོ་མན་ཆད་སྐྱེད་དོ། །[འཆར་ཀ་ལུས་བོང་ཚད་ལས་ཧ་ཅང་ལྷག་པས་དེའི་གདིང་བ་དེས་མི་
ཆོག་ནས། གནས་མལ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་མཐའ་ལོགས་སུ་ལོ་མའི་ཆུན་པོ་དག་བཞག་པ་ལས་འདི་གསུང་པའོ། །]

གཡན་པ་དགབ་པའི་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་ལྟུང་བྱེད་ནི་གཡན་པ་དགབ་པའི་འོ་ཞེས་སོ། །རས་ཆེན་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་ལྟུང་བྱེད་ནི་དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་གྱིའོ་ཞེས་སོ། །

ད་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་དུ་བཟོ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འཆད་དེ།
སྟོན་པ་རང་གི་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་དུ་ཆོས་གོས་བཟོ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་བླ་མ་ལྟར་འཆོས་པ་དང་། དོན་དང་བྱ་བ་མང་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་ལ་ལུས་བོང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལུས་ཙམ་མེད་པར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་
དམ་དེ་བས་ལྷག་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་རང་ངམ་བསྐོས་པས་བཟོ་བྱ་བ་སྟེ་ཟིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་བྱེད་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས། ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་གོས་བྱེད་དམ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་རུང་
བ་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་དམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་ཚད་དམ་ལྷག་པའི་ཞེས་གསུངས་པས་ [གཞན་དུ་ན་ལྟུང་བ་མེད་པ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་གཅུང་མཛེས་དགའ་པོའི་ལུས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལས་སོར་བཞིས་ཐུང་

238

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེའི་སེལ་བ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་པས་ནི་ཆུང་ལ་རང་གི་

ལུས་པས་ནི་ཆེ་བའི་ཆོས་གོས་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །] སོ། །རང་གི་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་འཕྲོ་གཞིའི་སེལ་བར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྔར་[འཁྲུར་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་] བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་གིས་བྱེད་པའི་རྟེན་ནི། རང་གི་ལུས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུའི་བོང་ཚད་ཙམ་མེད་པ་སྟེ། དེའི་ལུས་ཙམ་མེད་པར་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དོན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་དམ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་བཟོ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་ངམ་བསྐོས་པས་དེའི་བཟོ་བྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་བཟོ་ཟིན་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་སྟོན་པ་རང་གི་ཞེས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་དུ་བྱེད་ན་ཞེས་པ་ནི་[ཆུ་ཞེང་གཉིས་ཀར་]རང་གི་ཁྲུ་ཚད་ལས་སུམ་འགྱུར་དུ་བྱེད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་གོས་གཅིག་ལ་ནི་དགེ་སློང་ལུས་བོང་འབྲིང་པོའི་ཆོས་གོས་དགུའོ། །འོ་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་དུ་བགྱིས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་དགེ་སློང་གི་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱི་རློབ་པ་འཆགས་སམ་མི་འཆགས་ཞེ་ན། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་དམ་དེ་བས་ལྷག་པ་ལ་བྱིན་གྱིས་རློབ་ན་
མི་འཆགས་ཏེ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །དམིགས་བསལ་ནི་ལྷག་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་ཆོས་གོས་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ལས་ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་འཆགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་དམ་དེ་བས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་འདི་འཕངས་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་

239

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སོ། །[བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་སམ་དེ་བས་ལྷག་པ།] དེ་བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་གོས་དེ་གང་ཟག་གམ་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་ཏེ་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བའོ། །[བཅང་བཞིན་དུ་ལྟུང་བ་མཐོ་ལ་ཚངས་བྱས་ཀྱང་ཚངས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ། །] རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དང་འབྲེལ་བས་སམ་[ལུས་དང་འབྲེལ་པ་ལས།] གཞན་[བཟོད་དུ་བཞག་པ་]ཡང་རུང་སྟེ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་

ནས་སམ་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་སམ། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པར་ཡང་བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །[དགེ་སློང་རང་གི་ལུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་བོང་ཚད་ཙམ་ཡོད་པས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡང་ཆགས་སོ། །] རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་སྡེ་འཆད་དེ།
འདི་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་དགེ་སློང་མ་ལ་ཟས་ལེན་པའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་ནི་ཤེས་གཙོ་འོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས་དགེ་སློང་མ་ཨུཏྤ་ལའི་མདོག་ལ་ཟས་བླང་བ་ལས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་རང་རིགས་
ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གྲོང་ངམ་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་རམ་ལམ་པོ་ཆེ་ན་འདུག་པས་དགེ་སློང་མ་གནས་དེ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ན་འདུག་པ་ལ་ཟས་བླངས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་བླང་བའི་ཡུལ་དང་། གང་བླང་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་དུ་བླང་བའི་གནས་སོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་མ་ཆོས་བདུན་

240

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལྡན་ཏེ་སྔར་[འཁྲུར་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་]བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་ལྔ་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མོ་ཉིད་ཟ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་སྟེ། [དགེ་སློང་མ་]རང་གིས་[དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལ་]མི་འདྲིམ་པར་[མོ་ཉིད་ཟ་བའི་ཆེད་དུ་]སྒྲུབ་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དགེ་སློང་མ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་གནས་པ་སྟེ། འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཉེ་བར་མི་གནས་ན་[གཞན་པ་ལེན་པ་ནི་དེ་ལས་མ་ཡིན་ནོ་]ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་སོ། །
གསུམ་པ་གང་དུ་བླང་བའི་གནས་ནི་དགེ་སློང་གི་གནས་གྲོང་དང་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་དང་ལམ་པོ་ཆེ་དང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་སྟེ། [དགེ་སློང་]བདག་ཉིད་གྲོང་ན་འདུག་པས་བླངས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེས་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་ཡང་མཚོན་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་ལམ་པོ་ཆེ་ན་འདུག་པས། དགེ་སློང་མ་[གནས་གསུམ་པོ་] གང་ཡང་རུང་བ་ན་འདུག་པ་དེ་ལས་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་ལེན་ཞིང་ཟ་བར་བྱེད་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་སློང་མའི་གནས་ཀྱང་གྲོང་དང་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་དང་ལམ་པོ་ཆེ་དང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་བ་ལས་དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལམ་པོ་ཆེ་ན་འདུག་པ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲོང་དང་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་ཡང་དེ་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་ཤིང་། དགེ་སློང་གྲོང་ན་འདུག་པའི་
གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །
བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་དོན་དུ་དགེ་སློང་མ་ལ་ཟས་ལེན་ཞིང་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་

241

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་དགེ་[ལུང་ཞུ་བ་ལས་]སློང་མ་ལ་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཟས་བླངས་ཏེ་ཟ་
བར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སོ། །[འདིར་ལྟུང་མེད་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཚིག་མང་ལ་དོན་ཡང་འདུས་ཏེ། འདིར་ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་འདུས་པ་འདི།] དགེ་སློང་དབྱར་ཁང་ན་འདུག་པས་དགེ་སློང་མ་གནས་གང་ཡང་རུང་བ་ན་འདུག་པ་ལ་ཟས་བླངས་ཏེ་ཟ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། དབྱར་ཁང་ནི་གྲོང་དང་འདྲ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དབྱར་ཁང་ནི་དགེ་སློང་མའི་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེ་དགེ་སློང་དབྱར་ཁང་ན་འདུག་པས་ནི་དགེ་སློང་མ་གནས་གང་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་ལ་དགེ་སློང་མ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དབྱར་ཁང་དང་གྲོང་དང་དེ་གསུམ་གྱི་ཉེ་འཁོར་དང་ནམ་མཁའ་དང་ལམ་པོ་ཆེ་དང་གྲུ་དང་ལྗོན་ཤིང་ལ་སོགས་གང་ན་འདུག་པ་ལ་ཟས་བླངས་ཏེ་ཟོས་པ་ལ་ལྟུང་བ་འདི་མི་སྐྱེད་པ་སྟེ། ལྟུང་བ་འདི་མི་སྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཅས་པའི་དབང་གིས་སོ། །དབྱར་ཁང་གིས་ནི་དེའི་ཉེ་འཁོར་ཡང་མཚོན་སྟེ། དགེ་སློང་དབྱར་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་ན་འདུག་པས་ནི་དགེ་སློང་མ་གནས་གང་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ་དེ་ལ་ཟས་བླངས་ཏེ་ཟོས་པ་ལ་ལྟུང་བ་འདི་མི་འབྱུང་ངོ་། །
འོ་ན་དགེ་སློང་གཙུག་ལག་ཁང་ན་འདུག་པས་དགེ་སློང་མ་གནས་གང་ཡང་རུང་བ་ན་འདུག་པ་ལ་ཟས་བླངས་ཏེ་ཟ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། དགེ་སློང་གི་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་དག་ཀྱང་གྲོང་དང་འདྲ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དགེ་སློང་གཙུག་ལག་ཁང་ན་འདུག་པས་ནི་དགེ་སློང་མ་གནས་གང་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེའང་དགེ་སློང་མ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དབྱར་ཁང་དང་གྲོང་དང་དེ་གསུམ་གྱི་ཉེ་འཁོར་དང་ནམ་མཁའ་དང་ལམ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་གང་ན་འདུག་པ་ལ་ཟས་བླངས་

242

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཏེ་ཟོས་པ་ལ་ལྟུང་བ་འདི་མི་སྐྱེད་པ་སྟེ། ལྟུང་བ་འདི་མི་སྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཅས་པའི་དབང་གིས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་གིས་ནི་དེའི་ཉེ་འཁོར་ཡང་མཚོན་ཏེ། སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་ནི་ཕྱེད་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ནི་དགེ་སློང་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་པས་དགེ་སློང་མ་གྲོང་ལ་སོགས་པ་གནས་གང་ན་འདུག་པ་ལ་ཟས་བླངས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཟོས་ན་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའི་ཕྱེད་ཉིད་དེ་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་གྲོང་དང་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་དང་ལམ་པོ་ཆེ་དང་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ན་འདུག་པས། དགེ་སློང་མ་གནས་དེ་གསུམ་ལས་གཞན་པ་གང་ན་འདུག་པ་ལ་ཟས་བླངས་ཏེ་ཟོས་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། །[ཟས་གྲོང་དུ་]འཇོག་པར་བྱེད་པ་[དགེ་སློང་མ་དེ་གུད་དུ་སོང་སྟེ་ཟས་བཞག་པའི་གནས་དེ་ན་] ཉེ་བར་མི་གནས་ན་[གྲོང་དུ་]བཞག་པ[འི་ཟས་དགེ་སློང་གིས་]ལེན་པ་[དགེ་སློང་མ་]ནི་དེ་ལས་[བླངས་པ་]མ་ཡིན་ཏེ་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་རང་གི་རྣམ་བཤད་
དང་ཊཱི་ཀ་དང་འགྲེལ་ཆུང་དང་གསུམ་ཆར་ལས་བཤད་[འདི་ལ་བླ་མ་རྣམས་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་བ་དེ་གསུམ་ལས་ལྟུང་མེད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ]དོ། །
ད་ནི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་གཉིས་པ་འཆད་དེ། དེའམ་དགེ་སློང་གཞན་ལ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཁྱིམ་པས་དགེ་འདུན་ལ་མཆོད་སྟོན་འདྲེན་པ་ན། དགེ་སློང་མས་བསྐོ་བཤམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་མ་བཟློག་པར་དྲུག་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་ཟོས་པ་ལས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བར་
བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་རང་རིགས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་གནོད་
པ་དང་། གྲོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་སློང་གསུམ་ཡན་ཆད་ཁྱིམ་

པས་མགྲོན་དུ་བོས་པ་ན་དགེ་སློང་མས་བསྐོ་བཤམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་མ་

243

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཟློག་པར་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་གི་བཟའ་བའི་སྦྱིན་བདག་དང་། གང་དག་དང་ཟ་བའི་གྲོགས་དང་། གང་བཟའ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས་ཁྱིམ་པ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་དེའི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། མགྲོན་དུ་འབོད་པ་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། ཁྱིམ་དུའོ་ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་སྦྱིན་
བདག་ཁྱིམ་གྱི་མི་ཞེས་དང་། དེའི་ཉེ་དུས་མགྲོན་དུ་བོས་པ་མ་ཡིན་ནའོ་ཞེས་པ་དང་
མགྲོན་དུ་བོས་པས་ཟོས་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་གཉིས་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་གང་དག་དང་ཟ་བའི་གྲོགས་ནི། དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་དང་

པོ་ལྔའི་སྟེང་དུ། རང་མ་གཏོགས་པ་གཉིས་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་གང་བཟའ་བའི་དངོས་པོ་ནི་བཞི་ལས་དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན། ཚད་དང་ལྡན་པ་ཡིན། དགེ་སློང་མ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱིས་

བསྐོ་བཤམ་བྱས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ནི་[འཁྲུར་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་]སྔར་བཤད་པའི་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་[ཉེ་དུ་མིན་པ་ན། དགེ་སློང་མ་དེ་སྦྱིན་བདག་དེའི་ཉེ་དུ་མིན་པའོ་དེའི་]
སྟེང་དུ་ཚིག་དེ་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རུང་བ་ན་གནས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཚིག་དེ་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རུང་ན་ནིའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནི། བསྐོ་བཤམ་བྱེད་པ་དེ་མ་བཟློག་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་སྟེ། མ་བསྒོ་བར་ཞེས་པ་དང་། ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་བསྐོ་བཤམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱས་པ་དེ་

244

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རང་དོན་དུ་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཟ་བར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དེའམ་དགེ་སློང་གཞན་ལ་ཞེས་སོ། །བཏུང་བའམ་ཞེས་པ་ནི་བཟའ་བའི་ཟླ་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིན་གྱི། བཏུང་བཀང་

པ་ལས་ནི་སྐབས་འདིའི་ལྟུང་བ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་
པར་མི་བསྐྱེད་དེ། དངོས་པོ་དུས་སུ་རུང་བའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཅའ་བ་ལྔ་དང་བཟའ་བ་ལྔ་དག་གོ་ཞེས་དུས་སུ་རུང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་སོ། །[གྲལ་པོ་འདིར་ཟས་ཀྱི་སྐལ་བ་བྱིན་དགོས་ཡོད་དོ་ཞེས་དགེ་སློང་གི་གྲལ་བོའི་]བྱུག་རིས་དགེ་སློང་མས་སྟོན་པ་དང་[ཟས་འདྲེན་པ་པོས་བརྗེད་ནས་གྲལ་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་ལ་ཟས་ཀྱི་སྐལ་བ་བྱེད་པའོ། །] མ་བྱིན་པ་ལ་དགེ་སློང་མས་སྦྱིན་དུ་འཇུག་པ་[ནི་ལྟུང་བ་འདི་སྐྱེད་པ་ལ་]མ་གཏོགས་ཏེ། དགེ་སློང་མ་བསྐོ་བཤམ་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་བསྐོ་བཤམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚིག་དེ་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རུང་སྟེ་གཏམ་ཐ་མལ་པ་ཐོས་སུ་རུང་བ་ན་གནས་པ་ལ་མ་བསྐོས་པར་ཟོས་ན་དངོས་གཞིའོ། །གལ་ཏེ་ཚིག་དེ་ཉེ་བར་གདགས་སུ་མི་རུང་ན་སྟེ་གཏམ་ཐ་མལ་པ་མི་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་ས་ཐག་གིས་བར་དུ་ཆོད་ན་[དེ་ལ་མ་བསྒོ་བར་ཟོས་ན་]ཉེས་
བྱས་ཀྱིའོ། །[དགེ་སློང་མ་སྒོ་ཁང་ན་འདུག་སྟེ། བསྐོ་བཤམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་པ་ན། དགེ་སློང་བར་ཁང་ན་ཟ་བ་དག་གིས་དགེ་སློང་མ་དེ་ལ་མ་བསྒོ་བར་ཟ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །སྒོ་བ་བྱས་སམ་ཞེས་དགེ་སློང་རྣམས་

ལ་] དྲི་བ་འདི་ལ་རྒན་པ་མི་འཇུག་ན་གསར་བུས་འཇུག་པར་བྱ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་ཅིང་། [དགེ་སློང་མ་]བསྒོ་བ་འདི་ལ་རྒན་པ་མི་འཇུག་ན་གསར་བུས་འཇུག་པར་བྱ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དེ། དོན་ལ་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀ་

ལྟར་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །[འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལས་དགེ་སློང་གང་

245

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ཡང་རུང་བ་ཞེས་གསུངས་པས། བསྒོ་བ་འདི་ལ་བསླབ་པ་རྒན་གཞོན་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་དོ། །]

ད་ནི་སོ་སོར་འཆགས་པར་བྱ་བ་གསུམ་པ་འཆད་དེ། བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི་
དད་པ་ཅན་ལ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། དངོས་སུ་ཁྱིམ་བདག་དེ་ཕོངས་པར་འགྱུར་བ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་སྦྱིན་པ་ནི། ཁྱིམ་

པ་ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ལ་སྟེ། ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པའི་སྐབས་སུ་[ཞར་བྱུང་དུ་] འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་སྦྱིན་པ་ནི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་སྦྱིན་པ་ནི། སྦྱོར་དངོས་གཉིས་ལས།
སྦྱོར་བ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་དེས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་
གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་མཇུག་གི་ཆོ་ག་ནི་མེད་དེ་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་བསླབ་བྱ་ནི་ཟས་བསླང་བའི་དོན་དུ་དེའི་ཁྱིམ་དུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་བྱིན་པའི་མདུན་རོལ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པ་ལས་

དྲུག་སྡེས་ཟས་བླངས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དངོས་སུ་སྦྱིན་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པ་དང་། དགེ་
འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་དྲལ་བས་རང་རིགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་
བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པའི་ཁྱིམ་བདག་ལས་

ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཟས་བླངས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་

246

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་བླང་བའི་ཡུལ་དང་། གང་ལེན་ཞིང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་ལེན་ཞིང་ཟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས། ཁྱིམ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པས་
བསྡམས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པའི་ཁྱིམ་ནས་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདག་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ། དགག་བྱའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །ཐ་སྙད་
ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་ལེན་ཞིང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ལ་ལྔ་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། ལྡམ་ལྡུམ་ལ་སོགས་མོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་བླངས་ཤིང་ཟོས་པ་ལ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། ག་གོན་དང་ལ་ཕུག་དང་ལྡམ་ལྡུམ་མོད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་དང་སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་སྟེ། སྔར་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
གསུམ་པ་གང་གིས་ལེན་ཞིང་ཟ་བའི་རྟེན་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཁྲིམས་སུ་བཅས་

པ་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ། བསླབ་པ་དྲལ་ཏེ། ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པ་དེ་ལས་རང་དོན་དུ་ཟས་
བླངས་ཏེ་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་[ལུང་ཞུ་བ་ལས་ལག་བརྡ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བླངས་ཏེ་ཟོས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པས། དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ།]རང་གི་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཟས་ལེན་ཞིང་ཟ་བར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་
པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་དེ་བྱིན་པའི་མདུན་རོལ་ཏུ་མགྲོན་དུ་

247

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བོས་པ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལྟ་བུས་ནི་དེ་ཟོས་ཀྱང་ལྟུང་བ་འདི་མི་འབྱུང་བས་ན། མདུན་རོལ་ཏུ་མགྲོན་དུ་མ་བོས་པས་ཞེས་སོ། །
ད་ནི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བཞི་པ་འཆད་དེ་བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི་ནགས་མྱུལ་བའི་དགེ་སློང་བསྐོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་སྤང་བ་དང་། མ་བསྐོས་པའི་ལྟུང་བ་མི་
འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐོ་བ་ནི། ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་ལྡན་པ་བསྐོ་སྟེ། སྤོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་
གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། སྦྱོར་བ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་སུ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྤྲོ་བ་དྲི་བའོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐོ་བ་སྟེ། མཇུག་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པའོ། །བཞི་པ་
བསྐོས་པའི་བསླབ་བྱ་ནི་དཔག་ཚད་ཕྱེད་ཚུན་ཆད་བརྟག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་གནས་ཀྱི་ནགས་སུ་ནགས་མ་མྱུལ་བར་ཆོམ་རྐུན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་དེར་དྲུག་སྡེས་ཟས་བླངས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཡིད་བརྟན་པ་ལ་བསླུ་བའི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཟས་ལ་ཧ་ཅང་གདུང་བ་ཆེས་པས་
གཞན་དག་མ་དད་པར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ནགས་མ་མྱུལ་བར་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་དེར་སྦྱིན་བདག་ཁྱིམ་

248

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པ་ལ་ཟས་བླངས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ལ་བླང་བའི་ཡུལ་དང་། གང་ལེན་ཞིང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་དུ་ལེན་ཞིང་ཟ་བའི་གནས་དང་། གང་གིས་ལེན་ཞིང་ཟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་ཁྱིམ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་གསུམ་སྔར་གོས་སློང་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དགེ་འདུན་ལ་བསྔོ་བ་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་གི་གླེང་གཞིས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་གང་ལེན་ཞིང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ལ་བཞི་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་སྔར་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །སྦྱིན་བདག་དེས་དགེ་འདུན་ལ་བསྔོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ་སྐབས་དོན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་གང་དུ་ལེན་ཞིང་ཟ་བའི་གནས་ནི། གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པ་དང་། འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། ཀུན་
དགའ་རྭ་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དགོན་པར་ཞེས་པ་དང་། [ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་དེ་ཉིད་ལས་] འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
བཞི་པ་གང་གིས་ལེན་ཞིང་ཟ་བའི་རྟེན་ནི། ནགས་མྱུལ་བར་བསྐོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ནགས་མྱུལ་བའི་དགེ་སློང་བསྐོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནགས་མྱུལ་བར་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་གིས་འཇིགས་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་མྱུལ་བར་ཟོས་ན་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་ནགས་མ་མྱུལ་བར་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་དེར་ཟས་དེ་རང་དོན་དུ་ལེན་ཞིང་ཟ་

249

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་གནས་དེར་ཟ་བར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སོ། །དགེ་འདུན་
གྱི་ཀུན་དགའ་རྭ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནགས་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་
གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགོན་པས་ཕྱོགས་དབེན་པ་ཆོམ་རྐུན་
གྱི་འཇིགས་པ་ཡོད་པ་དེར་བཅའ་བ་དང་། བཟའ་བ་བླངས་ཏེ་ཟོས་ན་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །འདིར་ལྟུང་བ་མེད་པ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ནགས་མྱུལ་བ་ཤིའམ་བྲོས་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་[འདི་ལ་མྱུལ་བའི་བློ་ཡོད་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །]སོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་འཆད་དེ།
འདི་ལ་སྡེ་ཚན་དགུ་ལས། དང་པོ་གོས་བགོ་བའི་སྡེ་ཚན་ནི། ཤམ་ཐབས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཞེས་སོ། །ལུང་ལས་ཤམ་ཐབས་ལ་ནི་བསླབ་བྱ་རྣམ་པ་བདུན་དང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱོན་དྲུག་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཟླུམ་པོར་བགོ་བ་དང་བདུན་ནོ། །[སྦས་ཏི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་རེ་ཤམ་ཐབས་སྐྱོན་དྲུག་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཟླུམ་པོར་བགོ་བ་འདི་ནི་དགེ་སློང་ལྔ་སྡེ་ལ་

དང་པོར་གསུངས་པའི་འདུལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།] དེའང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཤམ་ཐབས་ཟླུམ་པོར་བགོ་བ་ནི་དགེ་སློང་ལྔ་སྡེ་ལ་དང་པོར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱོན་དྲུག་དང་བྲལ་བ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དྲུག་སྡེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ཕྱིས་གསུངས་

པ་ཡིན་ནོ། །ཤམ་ཐབས་ལ་ནི་རྣམ་བདུན་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་མཐང་གོས་ལ་ཡང་རྣམ་བདུན་པོ་མཚོན་ནས་བསྟན་ཏོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཟླུམ་པོ་ནི་མ་མཐའི་ཁ་མཉམ་

250

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པར་འདུག་པའོ། །ཧ་ཅང་རྩེངས་པ་ནི་པུས་མོ་གཉིས་ལས་གོང་དུ་ཐལ་བ་ཉིད་དོ། །ཧ་ཅང་འཇོལ་བ་ནི་ལོང་བུའི་ཚིགས་ལ་རེག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཤམ་ཐབས་རིང་ཐུང་རན་པའི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས་ལོང་བུ་ལས་བརྩམས་ནས་སོར་བཞིས་བོར་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །[ཐུང་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་ཅུང་ཟད་རིང་བར་བྱས་པ་དང་། འབྲིང་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་ཅུང་ཟད་ཐུང་བར་བྱས་པར་གནང་སྟེ། དེ་དུས་ན་འདུལ་བ་བསྡུས་པ་རྫོགས་པར་བོད་དུ་མ་འགྱུར་བས་འབྲིང་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །] ལྟེ་བའི་གོང་དུ་ཤམ་ཐབས་མ་ལྟེབས་པར་ཏེ་ཏ་ལའི་ལོ་མ་ལྟར་ལྟེབས་ཤིང་འདུག་པ་མ་ཡིན་པར་རོ། །[སྐེ་རགས་མཐོ་དམན་གཉིས་སུ་བཅིངས་པའི་བར་ན་ཤམ་ཐབས་ལྷུག་པོའི་ནང་དུ་]འབྲུའི་ཕུར་མ་སྟེ་ནས་འབྲུའི་ཐུམ་བུ་བསྟུམས་པ་ལྟར་འདུག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སོ་སོ་ཐར་བ་ལས། འབྲུའི་ཕུར་མ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲུའི་ཕུར་མ་ནི་ནས་འབྲུའི་ཐུམ་བུ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ནས་ཅན་གྱི་ཕུར་མ་ཞེས་སོ། །ཕུར་མ་ནི་ཐུམ་བུའི་མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱེ་མའི་ཕུར་མ་ཞེས་པ་དེ་ཕྱེ་[སྨན་དང་རིན་པོ་ཆེའི།] མའི་ཐུམ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོད་ཀྱི་ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་དང་བླ་གོས་སྐྱོན་གཉིས་དང་
བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཟླུམ་པོར་བགོ་བ་སྟེ་ཆོས་གོས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཞེས་སོ། །[སྦས་ཏི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་རེ་བར་དུ་གསུངས་པའི་འདུལ་བ་ནི་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་གོས་སྐྱོན་གཉིས་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཟླུམ་

པོར་བགོ་ཞེས་དགེ་སློང་ལྔ་སྡེ་ལ་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ།] དེའང་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་གོས་
ཟླུམ་པོར་བགོ་བ་ནི་དགེ་སློང་ལྔ་སྡེ་ལ་བར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་བཤད་ཅིང་། སྐྱོན་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ནི་དྲུག་སྡེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་

གསུངས་པ་ཡིན་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བའི་སྡེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྡམས་ཤིང་ཞེས་སོ། །དེའང་ལུང་

251

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

[གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་བལྟ་བའི་ཚད་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་།] རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས་གཉའ་
ཤིང་གང་ཙམ་དུ་བལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོམ་གང་ཙམ་དུ་བལྟ་བའོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་གོས་ཕྲག་པའི་ཕྱོགས་སུ་མི་གཟར་བར་རོ་ཞེས་པའི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ངོས་གཉིས་ཀར་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གཟར་བའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། [སོར་བཅུ་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚད་ཀྱིས་ཆོས་གོས་གཟར་བའི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚད་བཤད།] དགེ་སློང་དག་ལ་ནི་ཕྲག་པ་གཡོན་པར་གཟར་བ་གྲགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཁྱིམ་འབིགས་པ་ལྟར་
ཙོག་པུ་མ་ཡིན་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཙོག་ཙོག་པོར་འདུག་ལ་མཆོང་ཞིང་མི་འགྲོའོ་ཞེས་སོ། །
གསུམ་པ་སྟན་ལ་འདུག་པའི་སྡེ་ནི་དེར་མ་བསྒོ་བར་ཞེས་སོ། །ལག་པ་འགྲམ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མི་བྱ་བ་དང་། སྟན་ཐབས་བསྐུར་བར་མི་བྱ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་འདུག་པར་བྱ་བ་དགུ་དག་དང་ཞེས་པར་མ་གཏོགས་ཤིང་དགེ་སློང་གི་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་མི་བགྲང་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་དེ་གཉིས་ནི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་བསྡུས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ཟས་བླང་བའི་སྡེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ལེགས་པར་ཞེས་སོ། །
ལྔ་པ་ཟས་བཟའ་བའི་སྡེ་ནི་ལེགས་པར་ཟས་བཟའ་བར་ཞེས་སོ། །ཕྱིས་མི་གདགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ནི་ཟས་ལ་བསྔགས་པ་དང་སྐྱོན་གདགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[ཟས་ལ་ཧ་ཅང་བསྔགས་པ་བརྗོད་པའང་ལུང་
ལས་བཀག་པའོ། །]

252

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དྲུག་པ་ལྷུང་བཟེད་དུ་སྤྱད་པའི་སྡེ་ནི་དྲུང་ན་འདུག་པའི་ཞེས་སོ། །ལྷུང་བཟེད་ལན་གསུམ་བཀྲུས་ཏེ་ཚིགས་བཅད་བཟླས་བརྗོད་བྱས་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཆུ་སྦྱིན་
པ་དང་། ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་ལྷུང་བཟེད་བཀྲུ་བར་མི་བྱ་བ་འདི་གཉིས་ནི་ལྷུང་བཟེད་
ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་པར་མ་གཏོགས་ཤིང་། དགེ་སློང་གི་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་མི་བགྲང་སྟེ། འདི་གཉིས་དགེ་སློང་གི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་སྔ་མ་ནི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་དང་དགེ་སློང་གི་རྣམ་འབྱེད་ནས་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་འདིར་ཞར་བྱུང་དུ་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ཡང་ལུང་གི་སྐབས་གཞན་ནས་གསུངས་པ་འདིར་བསྡུས་པའོ། །
བདུན་པ་ཆོས་བཤད་པའི་སྡེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་བ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་མདོ་དང་། སྐབས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སོ་སོར་བསྟན་པའོ། །[ཡུལ་མིན་པ་དང་རྟེན་མིན་པ་སྟེ་དེའང་]
དང་པོ་ནི་འགྲེང་སྟེ་བཤང་གཅི་མི་བྱ་བར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡན་ཆད་ནི་ཡུལ་མི་ན་བ་ལ་སྟེ་ཆོས་ཉན་པ་པོ་མི་ན་བ་ལ་དགེ་སློང་གིས་ཆོས་བཤད་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའོ། །གཞན་དུ་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །འགྲེང་སྟེ་བཤང་གཅི་མི་བྱ་བ་མན་ཆད་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་རྟེན་མི་ན་བ་སྟེ་རྟེན་དགེ་སློང་བདག་ཉིད་མི་ན་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའོ། །གཞན་དུ་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི་འདུག་པ་ལ་འགྲེང་སྟེ་ཞེས་སོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་
ལས་དོ་ཀེར་ཅན་གྱི་སྐྲ་གྱེན་དུ་གཙུག་ཏོར་ལྟར་བཅིང་པའོ་ཞེས་སོ། །ཅོད་པན་ཅན་
དང་ཕྲེང་བ་ཅན་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་ཅན་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ཅན་ནམ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་ཕྲེང་བ་ཅན་ནོ། །གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ཞོན་པ་ལས་བཞོན་པའི་སྟེང་

253

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ན་འདུག་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཤིང་རྟ་ལ་
སོགས་པ་བཞོན་པའི་སྟེང་ན་འདུག་པའོ་ཞེས་སོ། །མཚོན་ཆ་དང་རལ་གྲི་དང་དགྲ་

ཆ་ཞེས་པ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། མཚོན་ཆ་
ནི་མདུང་དང་འཕང་མདུང་ལ་སོགས་པའོ། །དགྲ་ཆ་ནི་མདའ་གཞུའོ་ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་སྒྲུབ་པའི་སྡེ་ནི་འགྲེང་སྟེ་བཤང་གཅི་མི་བྱ་ཞེས་སོ། །
དགུ་པ་རྒྱུ་བ་དགག་པ་ནི་གནོད་པ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར་ཞེས་སོ། །ཉེས་
བྱས་ཀྱི་སྡེའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་དགེ་སློང་གི་
རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

254

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

༄༅། །འདུལ་ཊཱིཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་

མཚོ་ལས་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཞུ་བ་སྤྱིར་བསྟན་གཞི་སྨད་དང་
བཅས་པ་བཞུགས། །
༄༅། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ད་ནི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་འཆད་དེ།
འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། སོ་སོའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་འདི་དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ལེའུ་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་འཐད་པ་དང་། དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ནས་བཤད་པའི་འཐད་པ་དང་། ཕན་
ཚུན་ཅིར་འགྱུར་གྱི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཊཱི་ཀ་ལས་གང་གི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་
བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་ལ། བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྟུང་བའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། ལྟུང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཅས་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་བས། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་

འདུལ་བ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་མཚན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ལུས་མི་འདྲ་ཞིང་། ལུས་མི་འདྲ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་
པའི་བསམ་པ་མི་འདྲ་ལ། བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཉོན་མོངས་པ་རགས་མི་རགས་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་བས། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུས་ངག་གི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་དགག་པའི་བཅས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་འདི་དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེའང་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཕན་ཚུན་མི་འདྲ་

255

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བའི་རྒྱུ་མཚན་ལྔ་ཡོད་དེ། ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆེ་ཆུང་དང་། མང་ཉུང་དང་། སྡེ་ཚན་དང་། སྐྱེ་དུས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེའང་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བ་ནི་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་ལྟུང་དགེ་སློང་ཕ་ལ་ཡོད་
ཀྱང་། དགེ་སློང་མ་ལ་མེད་པ་དང་། ཉིན་མོ་འབྲལ་བའི་ལྟུང་བ་དགེ་སློང་མ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། དགེ་སློང་ཕ་ལ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་ནི་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟུང་བ་ཆེ་ཞིང་དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བ་ཆུང་བ་ཡོད་དེ། མཚན་མི་མཐུན་པ་ལ་དགེ་སློང་མས་རེག་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཚན་མི་མཐུན་པ་ལ་དགེ་སློང་གིས་རེག་ན་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །
དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བ་ཆེ་ཞིང་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟུང་བ་ཆུང་བ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གིས་ཁུ་བ་འབྱིན་ན་ལྷག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་དགེ་སློང་མས་ཁུ་བ་
ཕྱུང་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་སློང་གིས་ཡང་ཡང་ཟ་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དགེ་སློང་མས་ཡང་ཡང་ཟ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །མང་ཉུང་མི་འདྲ་བ་ནི་དགེ་སློང་ལ་འགྲེང་བའི་ལྟུང་བྱེད་གཅིག་ཉིད་དུ་བཅས་ཀྱང་། དགེ་སློང་མ་ལ་ནི་འགྲེང་བའི་ལྟུང་བྱེད་བཞི་ཡོད་པ་དང་། དགེ་སློང་ལ་སྐྲོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཅིག་ཉིད་དུ་བཅས་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་ལ་སྐྲོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྡེ་ཚན་མི་འདྲ་བ་ནི་དགེ་སློང་གིས་ཟས་བསོད་པ་བླངས་ཏེ་ཟ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་དགེ་སློང་མས་ཟས་བསོད་པ་བླངས་ཏེ་ཟ་བ་ལ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དང་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་སྡེ་
ཚན་མི་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །[འདི་ནི་མང་ཉུང་མི་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་མས་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་སློང་

256

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
བའི་སོ་སོར་བཤགས་བྱའི་ལྟུང་བ་བཅུ་དང་། དགེ་སློང་གིས་ཟས་བསོད་པ་སློང་བའི་ལྟུང་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བཅས་སོ། །]

སྐྱེ་དུས་མི་འདྲ་བ་ནི། དགེ་སློང་གི་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་ལྟུང་ཞག་བཅུའི་མཐའ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་། དགེ་སློང་མའི་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་ལྟུང་ནི་ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་ལ་སྐྱེ་བའོ། །
གཉིས་པ་དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ནས་བཤད་པའི་འཐད་པ་ནི་འགའ་
ཞིག་འདི་སྐད་དུ། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་འདི་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ནས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཡི་གེ་
ཉུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་གཞུང་གིས་གྲུབ་ཅིང་། ཁྱབ་པ་ནི་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ལས། གཉིས་ལས་ཡི་གེ་རབ་ཉུང་ངམ། །ཡང་ན་མཆོད་འོས་སྔོན་དུ་སྦྱར། །ཞེས་བཤད་པས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མེད་ན་ཡི་གེ་ཉུང་ཤོས་སྔོན་དུ་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། འདིར་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྔ་ཕྱི་བཟློག་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། གཙོ་འཁོར་གྱི་གོ་རིམ་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་གཙོ་
འཁོར་གྱི་ཆ་ནས་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་འཁོར་གཙོ་བོ་ལ་ཆུ་འཐོར་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དགེ་སློང་འཁོར་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དགེ་སློང་མ་རྣམས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་ན། འཁོར་གཙོ་བོ་དགེ་སློང་གི་འདུལ་བ་ཕྱི་ནས་བཤད་ཅིང་། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་དགེ་སློང་མའི་འདུལ་བ་སྔོན་ལ་
བཤད་ན། གཙོ་འཁོར་གྱི་གོ་རིམ་སྔ་ཕྱི་བཟློག་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་
འབྲས་ཀྱི་ཆ་ནས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་དགེ་སློང་རྣམས་ལས་དགེ་སློང་མས་བསྙེན་

257

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པར་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་མའི་དངོས་པོ་སྩལ་བར་བྱའོ་ཞེས་དགེ་སློང་རྒྱུ་དང་དགེ་སློང་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་ན། རྒྱུ་དགེ་སློང་གི་འདུལ་བ་ཕྱི་ནས་བཤད་ཅིང་། འབྲས་བུ་དགེ་སློང་མའི་འདུལ་བ་སྔོན་ལ་བཤད་ན། འབྲས་བུ་སྔོན་ལ་བསྟན་ནས། རྒྱུ་ཕྱི་ནས་བསྟན་པས། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྔ་ཕྱི་བཟློག་པར་འགྱུར་
རོ། །དེས་ན་དགེ་སློང་ཕ་མའི་རྣམ་འབྱེད་འདི་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་འདི་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དེ། གཙོ་འཁོར་གྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་

དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཕན་ཚུན་ཅིར་འགྱུར་
གྱི་དོན་ནི་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་པོ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་བ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་མདོ་དང་། ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་སོ་སོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚིགས་ཡན་ཆད་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིའོ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་ལུང་དགེ་སློང་མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་ཞེས་ལན་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གསུངས་པ་རྣམས་ཚིག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་ལས།

དང་པོ་ཕམ་པའི་སྡེ་འཆད་དོ། །
དེ་ཡང་དགེ་སློང་མའི་ཕམ་པ་བརྒྱད་ལ་ཚན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། ཕམ་པ་ཐུན་མོང་བ་གྲངས་ཙམ་དུ་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་དང་། ཕམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ [སྔར་དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་དུ་གསུངས་པ་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ཕམ་པ་བཞི་པོ་དག་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིའང་ཕམ་པ་སྟེ་ཕམ་པ་ཐུན་མོང་བ།] ནི་བཞི་པོ་དག་གོ་

258

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཞེས་སོ། །དེའང་ཕམ་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་སྟེ། རྟེན་དགེ་སློང་ཕ་མ་ལ་ལྟུང་བ་མཉམ་པོར་བཅས་ལ་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕམ་པ་དང་པོ་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། དེའང་རང་གི་ཁའམ་བཤང་ལམ་དུ་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་དང་དུ་
བླངས་པའི་ཕམ་པ་དང་པོ་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕམ་པ་དང་པོ་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་ཕམ་པ་དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱིས་བསྐྱེད་ཡིན་ལ། དགེ་སློང་མའི་ཕམ་པ་དང་པོ་ནི་སེམས་
ཅན་སྤྱིས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སློང་མས་ཕ་རོལ་པོ་རྟེན་བྱེད་དང་ལྡན་པ་ [སྐྱེས་པའམ་མཚན་གཉིས་པ།] ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་དགེ་སློང་མའི་ཕམ་པ་དང་པོ་འབྱུང་གི དགེ་སློང་མས་ཕ་རོལ་པོ་བུད་མེད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་དགེ་སློང་མའི་ཕམ་པ་དང་པོ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་བརྟེན་པར་བྱ་བར་རོ་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་ན་ཕམ་པར་གསུངས་པ་དེའང་དགེ་སློང་ཕ་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་གི དགེ་སློང་མ་ནི་རང་གིས་རང་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །
གཉིས་པ་ཕམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་ནི་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་སོ་སོའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མའི་ཕམ་པ་འདི་རྣམས་དགེ་སློང་ཕ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ནི། རེག་པའི་ཕམ་པའི་དོད་པོ་རེག་པའི་ལྷག་མ་ཡིན་ལ། དགེ་སློང་མ་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་ཚོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐྱེས་པ་ལ་དགེ་སློང་གིས་རེག་ན་སྦོམ་པོར་འགྱུར་
རོ། །མཚན་མི་མཐུན་པ་དང་ལུས་བཀན་པ་ནི་དགེ་སློང་ལ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ལ།

259

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འཆབ་པ་ནི་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་གི་ཕམ་པ་འཆབ་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མའི་ཕམ་པ་འཆབ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །བཟློག་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་ཚོད་དེ་དགེ་སློང་གིས་བྱས་ན། སྤངས་པ་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རེག་པའི་ཕམ་པ་ནི། བདག་གིར་བྱེད་པ་ལའོ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་ན་རི་དྭགས་འཛིན་གྱི་བུ་དགེ་བསྙེན་ས་ག་ཞེས་བྱ་བས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་
གནས་ [དབྱར་ཁང་།] བྱིན་ནས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་དབྱར་ཁང་ན་གནས་པ་ན། དགེ་
སློང་མ་གཞན་རྣམས་བསོད་སྙོམས་ལ་སོང་བའི་ཚེ། དགེ་སློང་མ་སྦོམ་དགའ་མོ་རི་དྭགས་འཛིན་གྱི་བུ་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར་ [དགེ་སློང་མའི།] ནས་པུས་མོ་ཡན་ཆད་མིག་
མན་ཆད་སྤྲད་ཅིང་རེག་པར་བྱས་པ་ལས་རེག་པའི་ཕམ་པར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རེག་པའི་བྱ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་ནས་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་
བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་མས་རང་གི་མིག་ནས་པུས་མོའི་བར་གྱིས་སྐྱེས་པ་མཚན་ཉིད་
དང་ལྡན་པའི་ལུས་དངོས་མ་ཉམས་པ་ལ་བསམ་པ་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་

རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་འོ་ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་མ་རང་གི་མིག་ནས་པུས་མོའི་བར་
གྱིས་སོ་ཞེས་ཏེ། བར་དེ་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རགས་པས་ཆགས་པ་ལྷག་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་པའི་མིག་ནས་པུས་མོའི་བར་ལ་རེག་པ་ནི་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་མིན་ཏེ་སྐྱེས་པའི་རྐང་མཐིལ་ལ་རེག་གམ་སྤྱི་བོ་ལ་རེག་ནའང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ [སྐྱེས་པའི་སྐྲའི།] ལན་བུ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གོས་

260

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ནི་ལུས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་རེག་ན་ཡང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་ [སྐྱེས་པའི་སྐྲའི།] ལན་བུ་དང་ལུས་དངོས་ཚོགས་དོན་ལ་རེག་པར་དགོངས་སོ། །ཞེས་རིགས་སོ། །རེག་པའི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆགས་སེམས་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཀྱང་རེག་པའི་ན་སྨད་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆགས་སེམས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་ན་སྨད་དོ། །དེའང་གལ་ཏེ་དགེ་སློང་མས་ [ཆགས་སེམས་ལས།] སེམས་གཞན་གྱིས་ [ཏེ་ཆགས་

སེམས་མེད་པར།]སྐྱེས་པ་ལ་རེག་པ་དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་མ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཕོའི་ཆགས་སེམས་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེས་པ་འདི་བདག་ལ་ཆགས་སོ་སྙམ་དུ་དགེ་སློང་མ་དེས་ཤེས་པ་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་པའོ། །
ཊཱི་ཀ་ལས་འདིར་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཆེས་ན་སྨད་པ་ནི་གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་ཞེས་སོ། །བདག་གིར་མི་བྱེད་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་འདིར་གཏོགས་པའི་ལྟུང་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། བདག་གིར་མི་བྱེད་ཀྱང་བསླབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་ཡོད་དེ། ཊཱི་ཀ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་བྱིས་པ་ལ་ཡང་རེག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་དེའི་ཉེས་བྱས་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །བུ་ལ་རེག་པ་ལ་ནི་ཞེས་པ་དང་གཞན་ཡིན་ན་བྱིས་པ་ལ་ཡང་ཞེས་པའི་མདོ་འདི་གཉིས་ནི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་སྦེད་མ་ལ་གཞོན་ནུ་འོད་སྲུང་བཙས་པའི་བྱུང་བ་ལས་སོ། །སྐྱེས་པ་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་ནི། འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་ [དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་པ་ལ་རེག་པ་དང་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ།] ལུས་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ [ཕ་རོལ་པོ་དེ།] ལ་འཁྲིག་པ་བསྟེན་པར་བྱ་
བའི་མཐུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕོ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་

261

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དང་ལྡན་པ་ཚིག་ལས་གྱུར་པ་ [དགེ་སློང་མས་ཁྱིམ་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཁྱིམ་པའི་རྣ་བར་གཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ།] རྣམས་ལ་ [ཕ་རོལ་པོ་དེ།] ཚིག་དེ་དང་ལྡན་པའི་ [དོན་གོ་བར་ནུས་པ་སྟེ།] དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕོ་ནི་ [ལྟུང་བ།] ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །[གཞན་དུ་ན་འོག་མའི་འོ་ཞེས་པ་འདིར་ཡང་སྦྱར་རོ། །] ཊཱི་ཀ་ལས་མཐུ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕོ་ནི་ [ལྟུང་བ།] ན་སྨད་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ལུས་བཀན་པའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་སྤོས་འཚོང་གི་ཁྱེའུ་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ་དུས་བཏབ་བྱས་ནས་འཁྲིག་ཐབས་

སུ་ཉེ་བས་ལུས་བཀན་པ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དྲན་ཏེ་སྤོས་འཚོང་གི་ཁྱེའུ་དེ་
ལ་རྡོག་པ་རྒྱབ་ནས། བདུད་བཅོམ་མོ། །བདུད་བཅོམ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་ལུས་བཀན་པའི་ཕམ་པར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་སློང་མ་ཆགས་པར་གྱུར་པས་སྐྱེས་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་
འཁྲིག་པ་བསྟེན་པའི་ཆེད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལུས་བཀན་པ་རྫོགས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ལུས་བཀན་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ལུས་བཀན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉལ་བའོ་ཞེས་སོ། །བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་ཞེ་ན་དགེ་སློང་མ་ཆགས་པར་གྱུར་པས་ [ཏེ་སྤྲོད་པ་ལ་འབྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་སོ། །] ལུས་བཀན་ནའོ། །འོ་ན་དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་པ་དང་ལུས་བཀན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆགས་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཆགས་པར་གྱུར་པས་ཞེས་སྨོས་མི་དགོས་ཞེ་ན་ཊཱི་ཀ་ལས་འཇིགས་པའི་དབང་གིས་ལུས་
བཀན་པ་ཡང་སྲིད་ལ། ལན་འགའ་བསྲན་པའི་ཕྱིར་ལུས་བཀན་པ་ཡང་སྲིད་པས།

262

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དེའི་ཕྱིར་ཆགས་པར་གྱུར་པས་ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྤྲོད་པ་ལས་བྱུང་བ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་འཇིགས་པ་དང་བསྲན་པའི་ཕྱིར་ལུས་བཀན་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན་ཊཱི་ཀ་ལས་འཇིགས་པའི་དབང་གིས་ [ཆོམ་རྐུན་པ་ལ་སོགས་པས་མི་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལུས་ཉལ་བ་སྟེ།] ལུས་བཀན་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །བསྲན་པའི་ཕྱིར་ལུས་

བཀན་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །[འདི་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཁྱོད་ཁོ་མོ་ལ་ཞོན་ཕོད་ན་ཁོ་མོ་ཉལ་ལོ་ཞེས་ལུས་བཀན་པ་སྲིད་ཅེས་སོ། །སྟེང་ན་ཞོན་པའི་ལྗིད་ཀྱིས་གནོན་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསྲན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནམ་ཅི།] འོ་ན་ཟླ་སྐྱེས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ལུས་བཀན་ཞེ་ན། དགེ་སློང་མ་དེ་ལ་
འཁྲིག་པ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྐྱེས་པ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
འོ་ན་ཡང་སྐྱེས་པ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ལྷག་སྟེ། བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྐྱེས་པ་ཞེས་སྨོས་པས། སྐྱེས་པ་དེ་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་དེ་མ་སྨོས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཊཱི་ཀ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། དགེ་སློང་མ་དེ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་ཏེ་འོང་ལ། སྐྱེས་པ་དེ་ཡུན་རིང་དུ་སྡོད་སྡོད་པས་ཆགས་སེམས་ལོག་སྟེ་སེམས་ཁྲོས་པར་གྱུར་པ་ཡང་སྲིད་ཅིང་། ཁྲོས་པ་
དེ་དང་དགེ་སློང་མས་ལུས་བཀན་ཡང་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་སྐྱེས་པ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨོས་སོ། །དེས་སྤྲད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་པ་ནི། སྐྱེས་པས་བུད་མེད་བགྲོད་དུ་རུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་སུ་ལུས་བཀན་ན་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་
ལས་ཕྱིར་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་གནས་སུའོ་ཞེས་གསུངས་ [དེའང་ཕྱིར་བཟློག་ཏུ་དཀའ་བ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་བཟློག་ཏུ་གཏན་ནས་མེད་ན་ནི། གླེང་གཞི་ལས་རྡོག་པས་བསྣུན་ཏེ་ཕྱིར་བཟློག་པར་གསུངས་པས་གནོད་དོ། །] སོ། །[གཞོག་སྟེགས། འཕྱར་གཡེང་ཙབ་ཧྲལ་དང་གསུམ་གྱི་འབྲུ་སྣོན་ནི་གཞུང་གི་

263

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་པོ་བཀོད་པས་དེར་བལྟའོ། །]

གསུམ་པ་འཆབ་པའི་ཕམ་པའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་དགེ་སློང་མ་མཛའ་མོ་རང་གིས་དམ་བཅས་པ་ལས་ཉམས་ཏེ་བབས་ནས་ཚོའི་དུས་བྱས་པ་ན། དེའི་ཕུ་ནུ་མོ་མཛའ་ཅན་མས་སྔོན་མཛའ་མོ་ལ་ཕམ་པ་བྱུང་བ་དེ་དྲན་ནས་ངུ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་དགེ་སློང་མ་མང་པོས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
བཅབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བྱུང་བ་ལས་འཆབ་པའི་ཕམ་པར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་འཆབ་པའི་སྲེད་པ་འཕེལ་བ་དང་། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་ཉེས་པ་གཅིག་གིས་འཆབ་ཅིང་མཚང་གྲོགས་སུ་གྱུར་ན། བརྒྱུད་ནས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་གཞན་ལ་ཕམ་པ་བྱུང་བ་དེ་ངེས་པར་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བཞིན་དགེ་སློང་མ་མཐོལ་ཡུལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་བརྗོད་པར་བཅབས་ཏེ་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་འདས་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་གཞན་གྱི་ཕམ་པ་འཆབ་ན་འཆབ་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཉིན་
མཚན་གྱི་མཐར་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕམ་པར་གྱུར་པ་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་མདུན་རོལ་ཏུ་ནི་ན་
སྨད་དོ་ཞེས།]

བཞི་པ་བཟློག་པའི་ཕམ་པའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་དགེ་སློང་གྲེ་སྐྱེས་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་དགེ་སློང་མ་རྣམས་དང་འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་དེ་དགེ་འདུན་

264

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
གྱིས་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ན། དེ་ལ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་མ་
ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་གྲེ་སྐྱེས་འདི་སྙམ་དུ། མི་གང་ཞིག་སའི་སྟེང་དུ་འགྱེལ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྡང་བ་བཞིན་དུ། དགེ་འདུན་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །དེ་ལ་ [དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་སྡེ་ནི་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་དང་མའི་སོ་སོའི་ཐར་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། སྦོམ་དགའ་མོ་དང་གཙུག་དགའ་མོ་དང་དགའ་མོ་དང་ཉེ་དགའ་མོ་དང་རྒྱལ་དང་ཉེ་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་གྲོགས་མ་དང་རྒྱལ་སྐྱོང་མ་དང་བཟང་མོ་དང་ཤིན་ཏུ་བཟང་མོ་དང་མཛེས་

དགའ་མོ་དང་རྒྱལ་ལྡན་མའོ། །] བཅུ་གཉིས་སྡེ་དག་གིས་སྨྲས་པ། རིགས་སྣ་ཚོགས་རུས་སྣ་ཚོགས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །བདག་ཅག་གིས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཅི་དང་ཅིས་བྲེལ་བ་དེ་དང་དེས་མི་བྲེལ་བར་བསྙེན་བཀུར་བགྱིའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན། དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་སྡེ་ལ་དེ་
ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བཞམས་ཏེ་བསྒོ་བ་དང་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་

བཟློག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་བཟློག་པའི་ཕམ་པར་བཅས་སོ། །
དགག་བྱ་ནི་ཡུལ་དེ་ཉིད་དང་རང་རིགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱིས་གནས་ནས་ཕྱུང་བའི་དགེ་སློང་དེ་ལ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པ་ལ་དེ་
ལྟར་ངེས་པར་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་མས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཞམས་བསྒོ་དང་གསོལ་
བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་པ་
ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་གནས་ནས་

265

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཕྱུང་བ་ཞེས་སོ། །[བཟོད་པར་གསོལ་བར་ངེས་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ནི་གླེང་གཞིའི་དབང་གིས་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ན་ཡང་ངོ་། །] དགེ་སློང་མའི་ཕམ་པའི་སྡེའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྡེ་འཆད་དེ།
འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དོན་དང་སོ་སོའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་རྣམས་དགེ་སློང་མ་ལ་ཅིར་འགྱུར་དང་། དགེ་
སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བརྗོད་པ་རྣམས་དགེ་སློང་ཕ་ལ་ཅིར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ནི་
དགེ་སློང་གི་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ལས་ཐུན་མོང་བ་བདུན་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དྲུག་སྟེ། དེའང་སྨྱན་དང་གཞི་མེད་དང་། བག་ཙམ་དང་གསུམ་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་ཡིན་ལ། དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོ་གྱུར་བཞི་ནི་མིང་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་ཡིན་ནོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དྲུག་ནི། འབྱིན་རེག་འཁྲིག་ཚིག་བསྙེན་བཀུར་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་དགེ་སློང་མས་ཁུ་བ་ཕྱུང་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་པ་ལ་རེག་ན་ཕམ་པར་གསུངས་ཤིང་། ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་མས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བུད་མེད་ལ་རེག་ན་སྦོམ་པོར་གསུངས་སོ། །ཞུ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལས་དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་པ་ལ་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་ན་ [འདི་ནི་ངག་གིས་གཞོགས་སྟེགས་དང་འཕྱར་གཡེང་ཙབ་ཧྲལ་བྱེད་པའི་སྦོམ་པོ་ཡིན་པས།] སྦོམ་པོར་གསུངས་ཤིང་། ཞུ་བ་ཉུང་ཤོས་དང་ཞུ་འགྲེལ་ལས་དགེ་སློང་མས་བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་སོ། །ལུང་ཞུ་བ་ཆེ་ཤོས་ལས་དགེ་སློང་མས་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བརྩིགས་ན་

266

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སྦོམ་པོ་བཏགས་པ་བ་སྟེ། ལུང་ཞུ་བ་ཆུང་ཤོས་དང་ཞུ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་ལེགས་ [ལུང་ཞུ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལས་དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་པ་ལ་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲས་ན་ཅིར་འགྱུར་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཞུ་བ་ཆུང་ཤོས་ལས་དགེ་སློང་མས་བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ནི་ཤས་ཆེར་བསྙེན་བཀུར་བྱ་བའི་ཞིང་ཉིད་མ་ཡིན་པས། དགེ་སློང་མས་རང་ལ་བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་འབྱུང་རིང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ལུང་ཞུ་བ་ཆེ་ཤོས་ལས་དགེ་སློང་མས་ཁང་པ་བརྩིགས་པར་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ལུང་ཞུ་བ་ཆུང་ཤོས་ལས་དགེ་སློང་མས་ཁང་པ་བརྩིག་ཏུ་བསྩལ་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །གཙུག་གལ་ཁང་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཙོ་

བོར་གཟུང་ངོ་། །] སོ། །དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་རྣམ་དགེ་སློང་ཕ་ལ་ཅིར་
འགྱུར་ནི། དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅུ་གསུམ་དངོས་
སུ་གསུངས་པ་ལས། ཊཱི་ཀ་ལས་མཚན་མོ་འབྲལ་བ་དང་། ཉིན་མོ་འབྲལ་བ་
དང་། ལམ་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཆུ་བརྒལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་པུ་རྒྱུ་བའི་ལྟུང་བ་བཞི་པོ་དག་ལ་ནི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གཅིག་པུ་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལེན་པ་ནས། སྡེ་ཞིང་གནས་སུ་འཇུག་པ་ཡན་ཆད་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དགུ་ནི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་ [དགེ་སློང་གིས།] ཤི་བའི་ནོར་ལེན་པ་ནི་
ཆོས་གོས་ཀྱི་རིན་བསྐུར་བ་ལས་བསླང་བའི་ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ [སྟེ་བསྐུལ་བསྡད་དྲུག་ལས་ལྷག་ན།] ནི་ [བསྐུར་བའི།]སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་བླ་མ་རྣམས་ནི་དགེ་སློང་གིས་ཤི་བའི་ནོར་ལེན་པ་འདི་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིད་ལ་འཚམ་མོ། །

267

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ནི། དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ལ། ཚན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། དང་པོ་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། བསྒོ་བ་ལས་གྱུར་པ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་གཉིས་ནི། དགེ་སློང་དང་ཐུན་མོང་བ་གསུམ་དང་། དགེ་སློང་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དགུའོ། །ཐུན་མོང་བ་གསུམ་ནི་སྨྱན་བྱེད་པའོ། །[ཚོགས་ཅན་མ་དང་ཟོང་ཉིད་དུ་གཏོང་བ་ནི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་དང་ཡུལ་གཞན་དུ་གཏོང་བ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །ཤ་མེའོ། །] གཞི་མེད་པའོ། །བག་ཙམ་མོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་གསུམ་ནི་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་ཡིན་ནོ། །[འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཕམ་པས་ཉམས་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཚན་མཐུན་པ་ནི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཉམས་པ་ལ་ཡང་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་སྔར་དྲངས་ཟིན་པ་དང་འགལ་ཞིང་མཚན་གྱི་ཕྱོགས་ལས་རང་ཉིད་ནི་འདིར་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །]

འོ་ན་གཞི་མེད་བག་ཙམ་མཚན་ཉིད་སྤྱི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་གི་སྐབས་སུ་ཕོ་ཉིད་ [ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ།] ལ་ [འདིར།] ནི་མོ་ཉིད་དོ། །[བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་མོ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ།] དེ་ལ་ནི་འདིར་ཕོ་ཉིད་ཅེས་མིང་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་གི་ཡན་ལག་བསྟན་པས་སྐབས་འཆོལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ན་གཞི་མེད་བག་ཙམ་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་ཡིན་ཡང་། བྱེ་བྲག་གི་ཆ་ནས་འཆོལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མཚན་མཐུན་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྔར་དགེ་སློང་ཕའི་སྐབས་སུ་ཕོ་ཉིད་ལ་ནི་དགེ་སློང་མའི་སྐབས་འདིར་མོ་ཉིད་དེ་ [མཚན་མཐུན་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་ཉིད།] མཚན་མི་མཐུན་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ། སྔར་དགེ་སློང་ཕའི་སྐབས་སུ་མོ་ཉིད་དེ་ལ་ནི་དགེ་སློང་མའི་སྐབས་འདིར་ [མཚན་མི་མཐུན་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག] ཕོ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པས་སོ། །དེར་

268

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མ་ཟད་མདོ་འདི་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པ་སྟེ། [དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ།] ཕོ་ཉིད་ [ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ།] ལ་ནི་ [སྐབས་འདིར།] མོ་ [ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ།] ཉིད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་
བྱིན་འཕྲོགས་དང་སྐྱོན་སྨྲ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མཐུན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། [དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ།] མོ་ [ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ།] ཉིད་དེ་ལ་ [སྐབས་འདིར།] ནི་ཕོ་ [ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ།] ཉིད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དབེན་པ་འདུག་འགྲེང་ལ་སོགས་པ་མཚན་མི་མཐུན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དགུ་ནི་ཅི་ཡང་
རུང་བ་ལེན་པ་ལ་སོགས་དགུ་མཐར་ཆགས་སུ་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལེན་པའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོ་དང་སྤོས་འཚོང་གི་ཁྱེའུ་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་ [གཅིག་ལ་གཅིག] ཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་སྤོས་འཚོང་གི་ཁྱེའུ་ལས་ཅུང་ [ཊཱི་ཀ་ལས་འཁྲིག་པའི་གླ།] ཟད་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་སློང་མ་ཆགས་པར་གྱུར་པས་སྐྱེས་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ལས་འཁྲིག་པའི་
གླ་བརྔན་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་ཐོབ་བློ་སྐྱེས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞེས་སོ། །ཆེས་ན་སྨད་པ་ནི། ཊཱི་ཀ་ [ཉེས་
བྱས་སུ་བསྟན་པ་འདི་ལ་གཞུང་གི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །] ལས་དགེ་སློང་མ་ཆགས་པར་གྱུར་པས་སྐྱེས་པ་ཆགས་པར་མ་གྱུར་པ་ལས་ [ཅི་ཡང་རུང་བ་བདག་གིར་བྱེད་ན།] ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དེ། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་ [དགེ་སློང་མ།]

269

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཆགས་པས་སྐྱེས་པ་མ་ཆགས་པ་ལས་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་དགེ་སློང་མའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ནི། གཉིས་ཀ་མ་ཆགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བླངས་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། དགེ་སློང་མ་ཆགས་པར་མ་གྱུར་པས། སྐྱེས་པ་ཆགས་པར་མ་གྱུར་པ་ལས་ [ཅི་ཡང་རུང་བ་བདག་གིར་བྱེད་ན།] ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོའོ། །[བཤད་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་གཟུང་ངོ་། །] ཅི་ཡང་རུང་བ་ལེན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འདི་ལ་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པའི་ཆགས་སེམས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཅི་ཡང་རུང་བ་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཤེས་ཀྱང་རུང་དོགས་ཀྱང་རུང་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། གལ་ཏེ་དགེ་སློང་མ་ལ་ཡོད་ན་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདིར་བསམ་པའི་ཉེས་པས་ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་ཞེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་ཞེས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་པའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་ཡོད་པར་དགེ་སློང་མས་
ཤེས་ཀྱང་རུང་དོགས་ཀྱང་རུང་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། དེའང་སྐྱེས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་འདི་བདག་གིར་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་འདི་བདག་ལ་ཆགས་ནས་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་མའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱང་རུང་དོགས་ཀྱང་རུང་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་ཞེས་བསྟན་པའོ་ཞེས་ [ཤ་མི་སྦས་ཏི་ལ་སོགས་པ་སྔོན་གྱི།] འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །

270

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཉིས་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལེན་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་གཙུག་དགའ་མོ་ལ། ཀྱེ་ཕུ་ནུ་མོ་ཁྱོད་མ་ཆགས་པར་གྱིས་ལ་སྐྱེས་
པ་ཆགས་པ་ལས་ཅུང་ཟད་ལོང་ཞིག་ཅེས་ལེན་དུ་བཅུག་པ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་རང་རིགས་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་གཞན་ལ་རང་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་མེད་ན་སྐྱེས་པ་ཆགས་པ་ལས་བརྔན་པ་ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ངག་གིས་གོ་བར་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །གསུམ་པ་མཚན་མོ་འབྲལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལྟུང་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི་འོག་མ་བཞི་པོ་དག་ལ་ནི་ཁྲིམས་གྲོགས་མ་མེད་པ་དེ་ཐུན་མོང་གི་
ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །[ཁྲིམས་གྲོགས།] དགེ་སློབ་མ་སུམ་ཆ་དང་བྲལ་ཞེས་པ་ནི། [ལྷག་མའི་སྦོམ་པོ་དང་དངོས་གཞི་ཁེགས་པས།] ཁྲིམས་གྲོགས་སུམ་གཉིས་ཀྱིས་གོ་ཆོད་པ་སྟེ་ཉེས་བྱས་
སུ་ནི་འགྱུར་རོ། །[ཁྲིམས་གྲོགས།] དགེ་ཚུལ་མ་ནི་སུམ་ཆ་ཞེས་པ་ [ལྷག་མ་དངོས་གཞི་ཁེགས་ཀྱང་།] ནི་ཉེས་པ་སུམ་གཉིས་མི་ཐུབ་སྟེ་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་ཉེས་བྱས་དང་མཐར་ཐུག་ན་སྦོམ་པའོ། །མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྲལ་ཞེས་པ་ནི། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཕྱི་

བཞིན་འབྲང་བའི་དགེ་སློང་མ་ཤིའམ་ཉམས་སམ་ལྟུང་བར་གྱུར་ཏམ་བྲོས་པར་གྱུར་ན་ [གཅིག་པུ་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ།] ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉམས་པ་དང་ལྟུང་བ་ནི་བབས་པ་དང་ཕམ་པ་བྱུང་བ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། མཚན་མོ་དབྱར་ཁང་ལས་ཞེས་སོ། །འདིར་མཚན་མོ་འབྲལ་བའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་དགེ་སློང་མ་མཛའ་མོ་རང་གི་ཉེས་པ་ཁས་

271

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
བླངས་པས་བསྙིལ་བའི་ཚེ། ཁྱིམ་གྱི་སོ་ཚིས་བྱེད་ཅིང་། བུ་དང་བུ་མོ་དག་ཀྱང་སྐྱེས་
སོ། །དུས་ཕྱིས་མཛའ་མོ་གསད་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་ན། དགེ་སློང་མ་མཛའ་ཅན་མས་ན་བ་དེ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་གཅིག་པུ་སོང་སྟེ། མཛའ་མོ་ནུབ་མོ་ཚེའི་དུས་བྱས་པ་ན། མཛའ་ཅན་མ་ལ་ཁྱིམ་བདག་དེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་ཁྱིམ་འདི་སྐྱོངས་ཤིག །མ་བཞུད་
ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་མེས་འཚིག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་ནས་སོང་ངོ་། །དེ་ལ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་མདང་སུམ་ཁྱིམ་དེ་ན་ཉལ་ན། འགའ་ཞིག་
གིས་ཁྱོད་བརྟུལ་ཞུགས་དང་ཕྲལ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ལས་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་བསླབ་པ་ལས་འདྲལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་སློང་མས་ཟླ་མོ་དགེ་སློང་མ་གཞན་རྣམས་གང་ན་འདུག་པའི་གནས་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ [ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ།] ཁྲིམས་

གྲོགས་ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་མོ་གང་ཡང་མེད་པར་དགེ་སློང་མ་རང་གཅིག་པུས་མཚན་མོ་གནས་ཏེ་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
བཞི་པ་ཉིན་མོ་འབྲལ་བའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་གི་ཁྱིམ་ན་གཅིག་པུ་ཉི་མ་ནུབ་ནུབ་ཏུ་ཆོས་བཤད་ནས། དབྱར་ཁང་དུ་འོངས་ཏེ་ཁོ་མོའི་རྒྱབ་དང་རྐེད་པ་རྫིས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པ་ན།
འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་བརྟུལ་ཞུགས་དང་ཕྲལ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་
ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་སློང་མས་ཟླ་མོ་དགེ་སློང་མ་གཞན་རྣམས་གང་ན་འདུག་པའི་གནས་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཁྲིམས་གྲོགས་ཆོས་
འདི་པའི་རབ་བྱུང་མོ་གང་ཡང་མེད་པར་དགེ་སློང་མ་རང་གཅིག་པུ་ཉིན་མོ་གནས་

272

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཏེ་ཉི་མ་ནུབ་པའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་འདས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ལྔ་པ་གཅིག་པུ་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོ་གཅིག་པུ་ལམ་པོ་ཆེ་དང་བཞི་མདོ་དག་ཏུ་འདུག་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དྲུག་གི་ལམ་དུ་སོང་སྟེ་ཉི་མ་ནུབ་པ་ན། དབྱར་ཁང་དུ་འོངས་ནས་ [མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་བ་ལས་ངལ་ཆད་དེ།] བདག་གི་རྒྱབ་རྫིས་ཤིག་རྐེད་པ་རྫིས་ཤིག་ཅེས་གཞོན་རབས་དག་ལ་སྨྲས་
པ་ན། འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་བརྟུལ་ཞུགས་དང་ཕྲལ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད་ཅེས་
ཟེར་བ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་སློང་མས་ [ལམ་དེ་ན་ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་།] ཁྲིམས་གྲོགས་ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་མོ་
གང་ཡང་མེད་པར་ས་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ཡན་ཆད་དུ་ཕྱིན་པ་

ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །དྲུག་པ་གཅིག་པུ་ཆུ་ལ་བརྒལ་བའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་དགེ་སློང་མ་མང་པོ་ཆུ་བོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ན། ཕ་རོལ་གྱི་འགྲམ་ན་གྲུ་ཕུར་བ་བཏབས་ཏེ་འདུག་པ་དེ་བླང་བའི་ཕྱིར་སྔོན་མཉན་
པ་མོ་བྱེད་བྱེད་པ་དགེ་སློང་མ་ནག་མོས་རྐྱལ་བྱས་པས་ཆུའི་དབུས་སུ་གཏིང་དུ་
བྱིང་ལ་ཐུག་པར་གྱུར་ནས། ངལ་ཆད་དེ་ཆུ་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་ཏེ། ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་
དབྱར་ཁང་དུ་འོངས་པ་ན། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་
བརྟུལ་ཞུགས་དང་ཕྲལ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ལས་བཅས་སོ། །
དགག་བྱ་ནི་ལུས་སྲོག་ལ་གནོད་པ་དང་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་བསླབ་པ་ལས་འདྲལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་སློང་མས་ཁྲིམས་

གྲོགས་ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་མ་གང་ཡང་མེད་པར་བརྒལ་བས་མི་ཐར་པའི་ཆུ་ལ་

273

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གྲུ་ལ་སོགས་པས་འགྲོ་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་གྲུ་ཚུགས་ལས་འདས་

པར་ཕྱིན་པ་དང་ལག་རྐྱལ་དག་གིས་འགྲོ་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། [གྲུ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན།] བརྒལ་བས་མི་ཐར་པའི་ཆུ་ཀླུང་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ [ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་མས་ཁྲིམས་ཟླ་དགེ་སློང་མ་གཞན་མེད་པར།] གྲུ་ལ་སོགས་པས་བརྒལ་བ་ལའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་འདིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་དཔེ [འམ་མཚོན་བྱེད།] ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ [ཕ་རོལ་ཏུ་མ་ཕྱིན་ཀྱང་།] གྲུ་ལ་སོགས་པས་རྒྱུན་ཕྱོགས་སམ་རྒྱུན་ལས་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ན་གྲུ་ཚུགས་ཙམ་ལས་འདས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ [ཆུ་བོ་ཁ་ཞེང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་ནི་ཐད་ཀར་འགྲོ་ནའང་གྲུ་ཚུགས་ཙམ་ལས་འདས་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་གྱི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ནི་མི་ལྟོས་ཏེ། ཆུ་བོ་ཁ་ཞེང་ཆུང་ངུ་ལག་རྐྱལ་གྱིས་ཆོད་པར་ནུས་པ་ལ་ལག་རྐྱལ་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་སོ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་ཕྱིར་རོ། །] སོ། །ཡུར་ཕྲན་ནི་མཆོངས་པས་བརྒལ་བར་ནུས་པ་སྟེ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །བདུན་པ་རབ་ཏུ་
འབྱིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་དམག་

མི་རྣམས་རི་བྲག་པ་དང་འཐབ་པའི་ཕྱིར་དམག་ལ་འགྲོ་བ་ན་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པ།

བདག་ཅག་དམག་ལ་སོང་བ་ན། །བདག་ཅག་གིས་ཆུང་མས་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་རིགས་པ་བྱས་ན་དེའི་མགོ་བཅད་ནས་དོར་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ནས་དམག་དཔོན་གྱི་བུ་མོ་སྡེ་ཅན་མ་ཞེས་བྱ་བས་ཁྲིམས་དང་འགལ་བར་བྱས་པ་ན། དེ་
དམག་མི་རྣམས་ཀྱིས་དམག་དཔོན་ལ་སྨྲས་ནས། དམག་དཔོན་གྱིས་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་ཁྲིམས་བཅས་ལ། བདག་གིས་དྲལ་དུ་ག་ལ་རུང་སྙམ་ནས་དམག་དཔོན་
གྱིས་སྡེ་ཅན་མ་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས། དམག་མི་རྣམས་ལ་སོད་ཅིག་ཅེས་བཀའ་

274

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བསྒོའོ། །སྡེ་ཅན་མ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་སྟེ་ངུ་བར་བྱེད་པ་ན། དགེ་སློང་མ་འཕྱར་མོས་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་མི་རིགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བསྟན་པ་ལ་རྨ་འབྱིན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་མཁན་མོས་ [བུད་མེད་དེ་གསད་པའི་
ཕྱིར་དམག་མི་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིད་མཐུན་པ་བུད་མེད་དེའི་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ། རྒྱལ་པོས་རྗེས་སུ་

གནང་བ་དེ།] བུད་མེད་སྐྱོན་གསུམ་ལྡན་རབ་ཏུ་འབྱིན་པའམ་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པའི་བྱ་བ་
རྫོགས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་ལའོ་ཞེས་པས་སོ། །སྐབས་འདི་ཉིད་
ཀྱི་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་རབ་ཏུ་འབྱིན་ཞིང་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ [རབ་བྱུང་བར་མའི་དགེ་བ་མ་སྦྱིན་པར།] གལ་ཏེ་དང་པོ་ཁོ་ནར་དགེ་ཚུལ་མ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཁོ་ནར་བྱེད་ན་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་ཤི་བའི་ནོར་ལེན་པའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་ཁྱིམ་བདག་གཅིག་གསད་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ནས་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་དང་བཀྲེན་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྦོམ་དགའ་མོས་ཐོས་ནས། དེའི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ། ཆོས་བཤད་པ་བྱས་ནས་བསླངས་པ་དང་། དེས་དེ་ལ་བུ་ལོན་
ཆགས་རྒྱ་བྱིན་ནས། དགེ་སློང་མས་ཕྱག་རྒྱའི་བུ་ལོན་དེད་པ་གཞན་དག་འཕྱ་བར་
བྱེད་པ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་བུད་མེད་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ལྟར་བྱེད་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་པས་མ་དད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་འདོད་ཆེ་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་སློང་མས་རིགས་བརྒྱུད་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་གྱུར་པའི་ཤི་བའི་ནོར་ཁྲུ་གང་ཡན་ཆད་རི་བའི་དངོས་པོ་ལེན་ཅིང་བརྡ་འཕྲོད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་

275

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཞིའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཤི་བའི་ནོར་ཞེས་པ་ཊཱི་ཀ་ལས་ཤི་བ་དེའི་རིགས་བརྒྱུད་མེད་ཅིང་བུ་ཚ་འགའ་ཡང་མ་ལུས་པའི་འོ་ཞེས་སོ། །རིགས་བརྒྱུད་ཡོད་པ་ལ་སྦོམ་པོའོ། །གཞན་ལན་དུ་བཅུག་ནའང་སྦོམ་པོའོ་ཞེས་ཀྱང་ཊཱི་ཀ་ལས་སོ། །ལེན་
པ་ཞེས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཤི་བའི་བུ་ལོན་དེད་པ་ལས་ཏེ། དེད་པའི་དུས་ཁོ་ནར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་གྱི། ཐོབ་པའི་དུས་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་དོ་ཞེས་སོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་པ་དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཚེགས་ཆུང་ངུས་ཐོབ་ན་སྟེ། བསྐུལ་བསྡད་དྲུག་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཐོབ་ནའོ། །དགེ་འདུན་དབང་བ་སྟེ་དེའང་ཊཱི་ཀ་ལས་གལ་

ཏེ་ཚོགས་དང་བཅས་ཤིང་ [སྟེ་བསྐུལ་བསྡད་དྲུག་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལེན་ན་དགེ་འདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་རང་ཡང་གཏོགས་པས།] རང་གི་དོན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ལེན་ན་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །གཞན་ [གཞན་གྱི་དོན་ལགས་པ་དེ།] གྱི་དོན་ཉིད་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རང་གི་སྐལ་བའི་
ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་ལ་ནི་སྦོམ་པོའོ་ཞེས་སོ། །དགུ་པ་བཟོད་པ་གསོལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་
ལས། གླེང་གཞི་ནི་དགེ་སློང་མ་འདུན་མ་ཞེས་བྱ་བ་འཐབ་མོ་མང་པོ་བྱེད་པ་དེའི་བུ་མོ་དགེ་སློང་མ་འདུན་པ་མོས་གཏམ་ཐོས་སོ་ཅོག་མི་ལ་ཟློས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་རྒྱུས་རྩོད་པ་འཕེལ་བར་གྱུར་ནས། འདུན་མ་བསོད་སྙོམས་ལ་སོང་བའི་འོག་ཏུ་དགེ་
འདུན་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདུན་པ་མོ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱས་པ་ན། འདུན་པ་
མོ་ངུ་ཞིང་ང་གནས་ནས་ཕྱུང་ངོ་ཞེས་མ་ལ་སྨྲས་པ་དང་། འདུན་མས་དེ་མཚམས་ཀྱི་
ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁྲིད་དེ་བཟོད་པ་གསོལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་རིགས་མཐུན་པས་རང་རིགས་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་

276

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སློང་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ནན་ཏུར་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་ཆད་པ་གཅོད་བྱེད་
ཀྱི་དགེ་འདུན་མ་རྣམས་མ་ཚོགས་པའམ་ཆད་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་མ་ཚོགས་
པར་དགེ་སློང་མས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ལམ་མཚམས་ནང་དུ་བཟོད་པ་བླངས་པ་
ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
ཞེས་པ་ནི། གླེང་གཞིའི་དབང་གིས་མཚོན་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་

བཟོད་པ་གསོལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་ [ཡང་ལྟུང་བ་འདི་འབྱུང་སྟེ་འདི།] ནི་སྡིག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྣང་སྟེ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དགེ་
སློང་མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ནི་གླེང་གཞིའི་དབང་གིས་མཚོན་པ་སྟེ། ཊཱིཀ་ལས་དེ་ནི་ཆད་པའི་
ལས་དག་གི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་དེས་ན་དེ་ཉིད་མདོར་མ་བྲིས་སོ་ཞེས་སོ། །ད་ནི་བསྒོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བརྒྱད་འཆད་དོ། །
འདི་ལ་བཞི་ཚན་གཉིས་ཏེ། དགེ་སློང་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྒོ་གྱུར་བཞི་དང་། དགེ་སློང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསྒོ་གྱུར་བཞིའོ། །བཞི་ཚན་དང་པོ་ལ་ལྟུང་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་དཀོན་མཆོག་གཏོང་བའོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སྔོན་མུ་སྟེགས་ཅན་ལས་གྱུར་པ་དགེ་སློང་མ་ནག་མོ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་དང་འཐབ་པ་ན་ཁྲོས་ནས་ཤཱཀྱ་བུའི་དགེ་སྦྱོང་འདི་དག་ཁོ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་

དང་ལྡན་ཞིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྦྱོང་གཞན་ཡང་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་དྲུང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་
ཀྱིས། སངས་རྒྱས་གཏོང་ངོ་། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གཏོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། དགེ་

277

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སློང་མ་ནག་མོ་ལ་བཞམས་ཏེ་བསྒོ་བ་དང་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟློག་
པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་དཀོན་མཆོག་གཏོང་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྡོམ་པའི་རྟེན་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་སློང་མས་དཀོན་མཆོག་གཏོང་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཞམས་བསྒོ་དང་
གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་དེའི་མཐའ་ལ་མི་
གཏོང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
གཉིས་པ་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་དགེ་སློང་མ་གཞན་རྣམས་དང་འཐབ་པར་བྱེད་པ་ན། འཐབ་མོ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་དེ་ལ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོ་བ་ན། སྦོམ་དགའ་མོ་ཁྲོས་ནས་ཁྱེད་
ཅག་ཁོ་མོ་ལ་རྒོལ་བར་བྱེད་ལ། གཞན་ལ་ནི་མི་བྱེད་པས། དགེ་སློང་མ་ཁྱེད་ཅག་ནི་འདུན་པས་འགྲོ་བའོ། །ཞེ་སྡང་གིས་འགྲོ་བའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། དེ་ལ་བཞམས་ཏེ་བསྒོ་བ་དང་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟློག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཟློག་
ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མའི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་སློང་མས་འཐབ་ཀྲོལ་བྱས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་

བསྒོ་བ་ན་ཁྱེད་ཅག་འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་འགྲོ་བའོ་ཞེས་དགེ་འདུན་མ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ [ཁྱོད་དགེ་འདུན་མ་རྣམས་ལ་སྐུར་པ་
འདེབས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས།] བཞམས་བསྒོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་

278

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་དེའི་མཐའ་ལ་ [སྐུར་པ་འདེབས་པ་དེ།] མི་གཏོང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །གསུམ་པ་སྡེ་ཞིང་གནས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་དགེ་སློང་མ་འཆི་ལྟས་དང་ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་གཉིས་འདྲེ་བས་གནས་པར་བྱེད་དེ། རྒོད་པ་དང་རྩེ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་ཙབ་ཧྲལ་བྱེད་པ་ན། དེ་དག་ལ་
བཞམས་ཏེ་བསྒོ་བ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟློག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་སྡེ་ཞིང་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པ་དང་རྒོད་བག་འཕེལ་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་ལ་སོགས་པ་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་གཞོག་སྟེགས་དང་འཕྱར་གཡེང་དང་ཙབ་ཧྲལ་ [ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་གད་མོ་བྲོར་རུང་བ།] བྱེད་པ་ན། དེ་ལ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཞམས་བསྒོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་། ལས་བརྗོད་
པ་གསུམ་པ་དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སྡེ་ཞིང་གནས་པ་སྟེ་རྩེ་ཞིང་གནས་པ་ལའོ། །སུ་དང་སྡེ་ཞིང་གནས་པ་ལ་ཞེ་ན། དགེ་སློང་མ་དང་ངོ་ཞེས་སོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་གཞོག་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་མཐོ་འཚམས་པའོ། །འཕྱར་གཡེང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྩེ་བའོ། །ཙབ་ཧྲལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཀུ་ཅོ་འདོན་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཊཱི་ཀ་ལས་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྟུང་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྟུང་བ་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་ཞེས་པས་སོ་

གསུང་ངོ་། །] རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་གླེང་གཞིའི་དབང་གིས་དགེ་སློང་མ་
དང་ཞེས་གསུངས་པར་ཟད་ཀྱི། ཁྱིམ་བུ་མོ་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་མོ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་
དང་དགེ་སློབ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་སྡེ་ཞིང་གནས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྡིག་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དགེ་སློང་མའི་

279

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་མ་གང་བུད་མེད་དང་སྡེ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་ན་ཞེས་བུད་མེད་སྤྱི་ཚིག་ཏུ་གསུངས་ལ། མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བུད་མེད་དང་
བསྟན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་བུད་མེད་སྤྱི་ཚིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་

དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྡེ་ཞིང་གནས་པ་ལ་ནི་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་དགེ་སློང་མས་སྐྱེ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཕམ་པ་དང་པོའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་འགྱུར་བྱེད་ཅིང་རྩེ་ཞིང་གནས་ནའོ། །དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་དང་སྡེ་ཞིང་གནས་པ་འདི་ལ་ཡང་གལ་ཏེ་ཕམ་པ་དང་པོའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་འགྱུར་བྱེད་ཅིང་རྩེ་ཞིང་གནས་ན་ནི། སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་
མའི་ཕྱིར་ལུས་བཀན་པ་ནི་སྦོམ་པོའོ། །དེའི་ཕྱིར་མལ་ཤོམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་སྡེ་ཞིང་གནས་སུ་འཇུག་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་དགེ་སློང་མ་འཆི་ལྟས་དང་ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་ཚེ་ན། སྦོམ་དགའ་མོས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་གཉིས་ཅིའི་ཕྱིར་

ཐ་དད་དུ་གནས། ཁྱེད་ཅག་འདྲེ་ཞིང་གནས་པར་གྱིས་ཤིག །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་མ་གསུངས་སམ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། སྦོམ་དགའ་མོ་ལ་བཞམས་ཏེ་བསྒོ་བ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟློག་པར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་སྡེ་ཞིང་གནས་སུ་འཇུག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །
དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་ཏི་ནི་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་ས་གཞན་ལ་འདྲེ་ཞིང་གནས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ངག་གི་རིག་བྱེད་གྱིས་

280

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བསྒོ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ [ཁྱོད་སྡེ་ཞིང་གནས་སུ་འཇུག་པར་མ་བྱེད་

ཅིག་ཅེས།] བཞམས་བསྒོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་ལས་བརྗོད་པ་
གསུམ་པ་དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་སྡེ་བ་དེ་ཞེས་སོ། །ད་ནི་དགེ་སློང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསྒོ་གྱུར་བཞི་འཆད་དེ། རྟེན་དགེ་སློང་མས་དགེ་འདུན་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་ཡུལ་དགེ་སློང་མའི་སྐབས་ལས་བཞི་པོ་དེ་དག་རང་རང་གི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །[དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་། དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་འབྱེད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་ཁྱིམ་སུན་ཕྱུང་བ་དེས་རང་སྐྲོད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དང་དགེ་སློང་མ་དག་ལ་དཀའ་བློ་མི་བདེ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་བཞི་སྟེ། དེ་དག་ལ་བཞམས་བསྒོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་

བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་ན། དགེ་སློང་མ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཞི་པོ་དེ་དག་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། །] དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྡེའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་འཆད་དེ།
འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བའི་ལྟུང་བ་དང་། ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་མའི་སྤང་ལྟུང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་སྟེ། དེའང་ཐུན་མོང་གི་སྤང་ལྟུང་བཅུ་དགུ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་ལྟུང་བཅུ་བཞིའོ། །དང་པོ་བཅུ་དགུ་ནི། བཅུ་པའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། སོ་སོའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཆང་བའི་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དགུ་དགེ་སློང་མ་ལ་ཅིར་འགྱུར་དང་། སྲིན་བལ་གྱི་སྟན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་དགེ་སློང་མ་ལ་
ཅིར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ནི། འཆང་བའི་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དགུའོ་ཞེས་

281

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤང་ལྟུང་བཅུ་དགུ་ནི་དགེ་སློང་ཕ་མའི་ཐུན་མོང་གི་སྤང་ལྟུང་སྟེ་ཆོས་གོས་འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གསུམ་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་དང་། ཞག་གཅིག་འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ [འབྲལ་དང་ཟླ་འཇོག་ཁྲུར་འཇུག་ལེན། །ལྷུང་བཟེད་འཚོལ་དང་འཕྲོག་པའོ། །] དྲུག་ནི་མིང་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བཅས་པའི་དབང་གིས་སོ། །
གཉིས་པ་སྲིན་བལ་གྱི་སྟན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་དགེ་སློང་མ་ལ་
ཅིར་འགྱུར་ནི། འདི་ལ་རྣམ་གཞག་ལུགས་གཉིས་ཏེ། དགེ་སློང་མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་དབང་བཙན་དུ་བྱས་པ་དང་། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་དང་ལུང་ཞུ་བ་དབང་བཙན་དུ་བྱས་པའོ། །རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་པོ་ལྟར་ན། བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་དག་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་བསྡོམས་ལས། སྲིན་

བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །དྲུག་དང་མཐོ་གང་ལམ་དང་ནི། །འཁྲུ་དང་འཆང་དང་བརྟད་དང་དགོན། །རས་ཆེན་ [དང་བཅུ་གཅིག་པོ།] མ་གཏོགས་ལྷག་མ་ [སྤང་ལྟུང་བཅུ་དགུ་ནི་དགེ་སློང་མའི་སྤང་ལྟུང་།] ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། མདོ་རྩ་བའི་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། སྲིན་བལ་གྱི་སྟན་དང་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་སྟན་དང་། ཆ་གཉིས་བསྲེ་བ་
དང་ལོ་དྲུག་ཏུ་བཅང་བ་དང་། མཐོ་གང་དང་། བལ་ཐོགས་པ་དང་བལ་རྨེལ་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་དང་། བཅུ་པ་གསུམ་པ་ལས་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་དང་བརྟད་པ་
ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་ན་འབྲལ་བ་དང་དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་གྱི་སྤང་བ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ནི་

282

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འདིར་སྤངས་པའི་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་རྣམས་ལས་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་ནི་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤང་ལྟུང་དུ་འགྱུར་ཡང་། དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའི་དུས་ཐ་དད་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དགོན་པ་པའི་འབྲལ་བ་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་དགོན་པ་བ་གཞི་མ་གནང་བས་དགོན་པ་བའི་འབྲལ་ལྟུང་གི་བཅས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་དགེ་སློང་མས་དགོན་པར་གནས་ཏེ་ཆོས་གོས་གྲོང་དུ་བཞག་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་ན་ཞག་གཅིག་འབྲལ་བའི་སྤང་ལྟུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་དང་དགོན་པ་བའི་འབྲལ་བ་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་སྲིན་བལ་གྱི་སྟན་བྱེད་པ་
ནས། དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་ལ་བལ་རྨེལ་དུ་འཇུག་པའི་བར་བདུན་པོ་དག་དང་བརྟད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་རས་ཆེན་ལས་གྱུར་པ་སྟེ། དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དེའང་ལུང་ཞུ་བ་ཆེ་ཤོས་ལས་སྲིན་བལ་
གྱི་སྟན་བྱེད་པའི་སྐབས་ལས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྲིན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། དྲུག་དང་མཐོང་གང་ལམ་དང་ནི། །འཁྲུ་བ་དང་ནི་ཞེས་པ་དང་། །རས་ཆེན་བཙལ་སྔ་བ་སྟེ། །བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་ཞུ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞན་རྣམས་སྔར་དང་འདྲ་ཞིང་། སྲིན་བལ་དང་བརྟད་བྱུང་གཉིས་སྔར་དང་མི་འདྲ་བ་ནི། ལུང་དགེ་སློང་མའི་
རྣམ་འབྱེད་ལས་ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་མོན་དར་གསར་པ་ལས་སྟན་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །མོན་དར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲིན་བལ་ལ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་ཞུ་

283

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བ་ཉུང་ཤོས་ལས། དགེ་སློང་གི་སྲིན་བལ་གྱི་སྟན་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། དགེ་སློང་མས་སྲིན་བལ་གྱི་སྟན་བྱེད་ན་ཡང་སྤང་བའི་ལྟུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལུང་ཞུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཁ་ཅིག་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་སྲིན་བལ་གྱི་སྤང་བར་མི་འདོད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དགེ་
སློང་མ་གང་སྲིན་བལ་གྱི་སྟན་གསར་པ་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དག་ལས་དེ་རྣམས་ལ་འདི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སློང་མས་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཉར་ཞག་བཅུ་མ་ཚང་བ་ཚུན་ཆད་དུ་བརྟད་པ་ལས་བྱུང་བའི་གོས་རྙེད་ན་དགེ་སློང་མ་དེས་བླང་བར་བྱའོ། །བླངས་ནས་གོས་སྦྱིན་པའི་དུས་ཀྱིས་

བར་དུ་བཅང་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་འདས་པར་འཆང་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལུང་ཞུ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་དགེ་སློང་མས་བརྟད་པའི་གོས་དེ་གོས་འབུལ་བའི་དུས་ལས་འདས་པར་བཞག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་སྲིན་བལ་དང་བརྟད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་ལྟུང་དེ་གཉིས་དགེ་
སློང་མ་རྣམས་ལ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་ཡོད་པར་བཤད་པ་ [ལུགས།] དེ་གཉིས་ནི་ལག་ལེན་དོག་མཐའ་གཟུང་སྟེ་ལུགས་ཕྱི་མ་ལྟར་གཟུང་ངོ་། །[རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་
བཀའ་སྡུད་པ་པོས་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པའི་གཞིའི་གཞུང་ཉམས་པར་གསུངས་ལ། སྨན་བླའི་མདོ་ལས་དགེ་སློང་མ་གང་དག་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་བརྒྱ་པོ་དག་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མདོ་རྩ་བའི་མཚན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དགེ་སློང་མའི་ཁྲིམས་ལྔ་བརྒྱ་བསྲུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ལུགས་ཕྱི་མ་ལྟར་བཤད་ན་ལེགས་སྙམ་མོ། །]

དེ་ལྟར་སྤྱི་དོན་བསྟན་ནས། གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ནི། བཅུ་པའོ་ཞེས་པ་ནས།

284

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གསོག་འཇོག་ལས་གྱུར་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དགེ་སློང་ཕ་མའི་ཐུན་མོང་གི་སྤང་ལྟུང་བཅུ་དགུ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ནང་ནས་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་འཁྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དགེ་སློང་གིའོ་ [དགེ་སློང་གི་དབང་བའི་གོས་དེ་འཁྲུ་བ་དང་འཚེད་པ་དང་འཆག་པ་ནི་དགེ་སློང་མ་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ།] ཞེས་པ་འདི་ནི་དགེ་སློང་མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་གང་དགེ་སློང་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་གོས་རྙིང་པ་འཁྲུའམ་འཚེད་དམ་འཆག་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ། །[དེ་ལྟར་ན་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་གི་ཆོས་གོས་འཁྲུ་ན། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤང་ལྟུང་བསྐྱེད་ཀྱང་། དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་གི་བལ་འཁྲུ་ན་དགེ་སློང་ཕ་ལ་སྤང་ལྟུང་དང་

དགེ་སློང་མ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། །] ཞུ་འགྲེལ་ལས་ཁ་ཅིག་དགེ་སློང་གི་ཆོས་གོས་འཁྲུར་འཇུག་ན་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་གི་ཆོས་གོས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་ལ་སྤང་བ་འབྱུང་བར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་ཡང་རང་གིར་མ་བྱས་པ་ཁོ་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་གཙོ་བོར་བཟུང་ངོ་། །
གཞན་ཡང་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་སྐབས་
ལས། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་གོས་རྙིང་པ་འཁྲུའམ་ཁ་དོག་བསྒྱུར་རམ་འཆག་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་སྐབས་ནས་བཤད་ཀྱང་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་དགོངས་པར་རིགས་སོ། །ལྷ་རྟེན་བཅང་བར་མི་བྱ་ཞེས་པ་ནི། སྦོམ་དགའ་མོས་བཅངས་པས་ལྷ་བོན་མོའི་འཚོ་བ་ལ་གནོད་ནས་འཕྱ་བ་ལས་སོ། །དགེ་སློང་མའི་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད། འཆང་བའི་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་དང་ཐུན་མོང་བ་བཅུ་དགུའོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྨོས་པས།
སྲིན་བལ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེའི་

285

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དོན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ད་ནི་དགེ་སློང་མའི་སྤང་ལྟུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅུ་བཞི་འཆད་དེ། ལྷུང་བཟེད་ལྷག་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །
འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དོན་དང་། སོ་སོའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་སྤྱི་དོན་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་རྣམས་དགེ་སློང་ཕ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ནི། ལྷུང་བཟེད་བྱིན་
གྱིས་མ་བརླབས་པར་ཞག་གཅིག་ལས་འདས་པར་འཆང་བ་དང་། ཆོས་གོས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ་པ་དང་། གོས་ལྕི་བ་དང་ཡང་བ་བསྟེན་པ་སྟེ། བཞི་
ནི་དགེ་སློང་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱ་བའི་དགག་བྱ་སྐྱེས་པ་ལ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བཅུ་གཅིག་ནི་དགེ་སློང་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱ་བའི་དགག་བྱ་སྐྱེས་པ་ལ་མ་རྫོགས་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅུ་བཞི་ལ་ཕྱེ་བས་ཉེས་མེད་བཞི་དང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་བཅུ་གཅིག་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བྱིན་གྱིས་

མི་རློབ་པའི་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ་
པ་དང་། ཆོས་གོས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ་པའོ། །ཕྱི་མ་ནི་དགེ་སློང་
ལ་ཉེས་པ་མེད་ལ། སྔ་མ་ནི་དགེ་སློང་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །[སྔགས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གོས་མེད་པའི་ཉེས་བྱས་ཏེ།] དེའང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཆོས་གོས་མེད་
པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །[དེ་དག་བཞག་སྟེ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་འདས་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །]

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཅུ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་བཅུ་གཉིས་སྡེ་རྣམས་ལྷུང་བཟེད་རྙེད་པ་རྣམས་གསོག་

286

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པར་བྱེད་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྤྱད་པར་མི་བྱེད། གཞན་ལ་ཡང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྣོད་སྤྱད་ལ་ཆགས་དེ་འཕེལ་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་རང་དབང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལས་ལྷག་པ་དེ་
བྱིན་རླབས་གང་ཡང་མེད་པར་ཞག་གཅིག་ལས་འདས་པར་འཆང་བ་ལ་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །[དགེ་སློང་གི་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་ལ་ཞག་བཅུ་འདས་དགོས་ཀྱང་། དགེ་སློང་མའི་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་ལ་ཞག་གཅིག་འདས་པས་ཆོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཊཱི་ཀ་ལས་བུད་མེད་རྣམས་ནི་ཡོ་བྱད་ལས་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་དམ་པས་ན་ཞེས་སོ། །]

གཉིས་པ་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ་པའི་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་ཆོས་གོས་ཉི་མ་དང་
པོ་ལ་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ་པ་འདི་ལ་གླེང་གཞི་ནི་འདུལ་བའི་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་ [དགེ་སློང་མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ།] གང་ནའང་མི་སྣང་ངོ་། །དགག་བྱ་ནི་དགེ་སློང་མའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་ལུགས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་
མས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བའི་ཆོས་གོས་ལྔ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་མེད་ཅིང་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་འོས་པའི་ཆོས་གོས་དེ་གསར་དུ་རྙེད་ན་ནམ་རྙེད་པའི་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་ན་ཞག་གཅིག་གི་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་འདས་
ཏེ་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །[འདི་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཆོས་གོས་མེད་པའི་སྤང་བ་སྟེ། དགེ་སློང་མའི་སྤང་ལྟུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅུ་བཞིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །དགེ་སློང་མའི་ཆོས་གོས་འཆང་བ་ནི་གོས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་ཞག་བཅུ་འདས་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །དགེ་སློང་དང་ཐུན་མོང་གི་སྤང་ལྟུང་བཅུ་དགུའི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །] ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ་པ་འདི་ལ་
གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་གཞན་ལས་དང་། དགེ་སློང་
མའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བུད་མེད་ནི་བརྗེད་ངེས་པ་ཡིན་པས་དགེ་སློང་

287

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་བརྗེད་ནས་ཆོས་གོས་གང་དག་
བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་མ་བརླབས་པ་མ་ཤེས་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྣམ་
སྦྱར་གང་ཡིན། བླ་གོས་གང་ཡིན། མཐང་གོས་དང་རྡུལ་གཟན་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པར་གྱུར་ནས། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་ཆོས་གོས་རྣམས་བྱིན་
གྱིས་རློབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་ན། སྦོམ་དགའ་མོས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་
ཅིང་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་མི་བྱེད་པ་ལས་བཅས་སོ། །
དགག་བྱ་ནི་གོས་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་རང་གི་ཆོས་གོས་ལྔ་ལས་གང་རུང་བ་སྔར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

ཟིན་པ་དེ་ཡང་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་བྱིན་རླབས་བསྐྱར་དགོས་པ་ལས་བྱིན་གྱིས་མ་

བརླབས་ན་ཞག་བཅུ་དྲུག་པའི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །[ཊཱི་ཀ་
ལས་ཞག་བཅོ་ལྔ་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་ལ་ཕྱི་མ་ཤོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཚེ་ན་

གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་སུ་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །] ཟླ་བ་ཕྱེད་ཅིང་བྱིན་
གྱིས་རློབ་པ་འདི་བྱིན་རླབས་བསྐྱར་བ་ཡིན་གྱི། སྔར་གྱི་བྱིན་རླབས་ཞིག་ནས་བྱིན་
གྱིས་རློབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་མདུན་རོལ་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་ནི་
ཉེས་པ་མེད་པས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ན་
ཕྱིན་ཆད་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་འོང་ངོ་ཞེས་སོ། །སྲ་བརྐྱང་འབྱིན་པའི་སྤང་བ་འདི་ལ་
གསུམ་ལས་གླེང་གཞི་ནི་སྤོམ་དགའ་མོས་སྲ་བརྐྱང་དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཕྱུང་བ་ལས་
བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མ་ལ་གནོད་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་ལ་མ་ཞིག་པ་དེ་དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་རྐྱེན་

288

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མེད་པར་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཕྱུང་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཊཱི་ཀ་
ལས་སྲ་བརྐྱང་འབྱིན་པའི་དགེ་འདུན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་
རེ་རེར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་མ་ཐམས་ཅད་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་

ཏེ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ན་ནི་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉའི་མདུན་རོལ་ཏུ་ཕྱུང་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་
བའོ། །ཟླ་བ་བཤོལ་བོར་བས་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་གཉིས་བྱུང་བ་ན་ནི། དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉ་ལ་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བར་རིགས་ཏེ། སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་འཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚད་ཟླ་བ་ལྔ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཚེ་ན་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉའི་མདུན་རོལ་ཏུ་འབྱིན་ན་ལྟུང་བ་འདིར་འགྱུར་རོ། །སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་དེ་དགེ་འདུན་མ་རྣམས་སྤྱིར་དབང་བ་ན་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་དེ་ཡང་མ་
བགོས་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དགོས་པ་ལ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་མེད་དེ། རྙེད་པའི་དངོས་པོ་གང་ཟག་གིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་སོ། །སྲ་བརྐྱང་མི་འབྱིན་པའི་སྤང་བ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་ཁོ་མོ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་ཡིན་པས་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བའི་དུས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བའི་དུས་སུ་མ་ཕྱུང་བ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ [ཚོགས་པ་མི་སྦྱིན་པས་རང་གི་དགེ་འདུན་མ་ལ་གནོད་པ་དང་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་རང་ཞིག་ལ་བཏང་བས།]སྲ་བརྐྱང་གི་གོས་ལ་མ་གུས་པའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་སྲ་བརྐྱང་དུས་སུ་མི་འབྱིན་པ་ལ་སྟེ། དགེ་འདུན་མ་རྣམས་
སྲ་བརྐྱང་དུས་སུ་འབྱིན་པར་འདོད་པ་ན་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་

289

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
མས་སྲ་བརྐྱང་འབྱིན་པ་ལ་ཚོགས་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །[འོ་ན་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བའི་ཚོགས་པ་མི་སྦྱིན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དང་འདིའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན།] ཆོམ་རྐུན་ [དགེ་སློང་མ་ཆོམ་རྐུན་པས་བཅོམ་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་རང་གི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཁུངས་སུ་དྲངས་སོ། །དེས་ན་ལུང་དང་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །]

པས་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་དབང་གིས་དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་ལ་ཚོགས་པ་མི་སྦྱིན་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །རིན་པོ་ཆེ་སློང་བའི་སྤང་བ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་གསེར་མགར་གྱི་ཆུང་མ་ལ་གསེར་གྱི་རྣ་གདུབ་བླངས་པ་ན། དེ་ཅང་མི་སྨྲ་བར་འདུག་པ་དང་། སྦོམ་དགའ་མོས་རྣ་གདུབ་དེ་ཁྱེར་ཏེ་སོང་བ་ན། གསེར་མགར་གྱིས་

དེར་རྒྱུགས་ཏེ་མགོ་རེག་མ། ངན་པ་མོ་ཞེས་སྨྲས་ནས། དེས་དེ་ལ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་

བསྣུན་ནས། ཁ་ནས་ཁྲག་བྱུང་བྱུང་དུ་བརྡེགས་ཏེ། མིག་ཕུགས་སྐྲངས་པར་གྱུར་པ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དངོས་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་གྱི་

ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་ཁྱིམ་པ་ལ་དབྱིག་དང་གསེར་ལ་སོགས་པ་
རིན་པོ་ཆེ་རང་དོན་དུ་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་སློང་བ་ལ་ཐོབ་ཅིང་ཐོབ་བློ་སྐྱེས་ན་
སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་བདག་གི་ཕྱིར་མངོན་མཚན་ཅན་སློང་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི། དེའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་མངོན་མཚན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱིག་གམ་གསེར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོན་ [དབྱིག་དང་གསེར་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མུ་

290

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཏིག་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚོན།] པའི་དོན་དུ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །གོས་ཟ་བའི་སྤང་བ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་ཆོས་གོས་ལྔ་རྙིངས་ཤིང་། བུད་མེད་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ན། དེ་དག་གི་སྐུད་པ་དག་བསྟན་ནས་འཕགས་མའི་ཆེད་དུ་འདི་རྣམས་གོས་འཐག་ཏུ་བཅུག་ནས་འབུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཁྱེད་ཀྱིས་དགེ་སློང་མའི་གོས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་མི་ཤེས་པས། ཁོ་མོ་
རང་གིས་བཏག་གོ་ཞེས་སྐུད་པ་དེ་རྣམས་ཁྱེར་ནས། ཀརྴ་པ་ནར་བཅོངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཁ་ཟས་ཉོས་ནས། གཡོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་པ་བྱས་ཏེ་ཟོས་ནས།
ཁོ་མོ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་བ་ཡིན་པས་ཁ་ཟས་ངན་པས་འཚོ་བར་མི་ནུས་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྱ་བར་བྱེད་པ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་
ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་དག་མ་དད་པའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་ཟས་ལས་གཞན་གླེགས་བམ་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྙེད་པའི་གོས་དེ་ཟས་སུ་བསྒྱུར་བར་བྱས་ཏེ་བཟའ་བའི་
ཕྱིར་འཇོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེའང་བཞག་པ་ལས་སྤང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཟོས་ཟིན་པ་ཉིད་ནི་སྤང་དུ་མེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཊཱི་ཀའི་སྐབས་གཞན་ལས་བཤད་དོ། །གོས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཟ་བའི་སྤང་བ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། གོས་རྒྱུ་ཟ་བའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་ཆོས་གོས་ལྔ་རྙིངས་ཤིང་བཙུན་མོ་ཕྲེང་ལྡན་མར་ཆོས་སྟོན་པ་ན། འཕགས་མ་ཁྱོད་
ཀྱི་ཆོས་གོས་རྣམས་རྙིངས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས། དེས་སྨྲས་པ། ཅི་བདག་ལ་རྒྱལ་པོ་གསུམ་པོ་ཆེ་ཁད་བགྱིད་དམ། འོན་ཏེ་དཔྱ་བསྡུ་བའི་ཡུལ་ཀོ་ས་ལ་བདོག་གམ་

291

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཅི། བུད་མེད་ནི་རྙེད་པ་ཆུང་བ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་བཙུན་མོས་ཆོས་གོས་ལྔའི་རྒྱུར་རས་ཡུག་ཆེན་དག་བྱིན་ནོ། །དེས་བླངས་ཏེ་འཚོང་པ་ལ་བཙོངས་ནས་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་པ་བྱས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས། དོན་ཉུང་བའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་
ཀྱིས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་ལས་གོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཟ་བའི་སྤང་བར་བཅས་སོ། །
མལ་ཆའི་རྒྱུ་ཟ་བའི་གླེང་གཞི་ནི། དབྱར་ཁང་གི་གནས་མལ་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་ལ་

སོགས་པ་གྲུགས་ཤིང་ཆག་པ་ན། སྦོམ་དགའ་མོ་ལ་ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་རྣམས་
ཀྱིས་མལ་ཆ་བཅོས་པའི་ཕྱིར་ཀར་ཤ་པ་ན་མང་པོ་བྱིན་པ་ན། དེ་དག་བཙོངས་ནས་ཁ་
ཟས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་པ་བྱས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་མལ་ཆའི་རྒྱུ་ཟ་བའི་སྤང་བར་བཅས་སོ། །དབྱར་ཁང་གི་རྒྱུ་ཟ་བའི་གླེང་གཞི་ནི། ཚེས་བརྒྱད་དང་བཅོ་ལྔ་ལ་ཁྱིམ་

བདག་གི་ཆུང་མ་མང་པོས་ཆོས་མཉན་པའི་ཕྱིར་དབྱར་ཁང་དུ་འོངས་པ་ན། ཆར་བབ་
པས་དབྱར་ཁང་ཐམས་ཅད་ཐིགས་པ་འཛག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཆུང་མ་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་སྦོམ་དགའ་མོ་ལ། དབྱར་ཁང་བཅོས་པའི་ཕྱིར་ཀརྵ་པ་ན་མང་པོ་བྱིན་པ་དེ་དག་བཙོངས་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་པ་བྱས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་དབྱར་ཁང་གི་རྒྱུ་
ཟ་བའི་སྤང་བར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཟས་ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་གོས་དང་མལ་ཆ་དང་དབྱར་ཁང་གི་ཆེད་དུ་
རྙེད་པའི་དངོས་པོ་གོས་ལས་གཞན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ཟས་སུ་བྱས་ཏེ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་འཇོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འདི་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་ཡང་རུང་བའོ་ཞེས་པ་ནི། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསེར་དང་དངུལ་ལམ་གཞན་ཅི་ཡང་རུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་གོས་ལས་གཞན་པ་སྟེ་གོས་ཡིན་ན་གོས་ཟ་བའི་སྤང་

292

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བར་འགྱུར་བའོ། །སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བསྔོས་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་བསྔོས་པ་བྱིན་
གྱིས་རློབ་པའི་སྤང་བ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་ལྗོངས་གཞན་ནས་དགེ་སློང་མ་རབ་ཏུ་མང་པོ་མཉན་ཡོད་དུ་གློ་བུར་དུ་ལྷགས་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྙེད་པ་མང་དུ་གཏད་ནས།
གདུགས་ཚོད་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་པ་ན། སྦོམ་དགའ་མོས་སྨྲས་པ། འདི་འདྲ་ཉུང་གི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྣོན་ཅིག །དེ་དག་གིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱིན་ནས་ཀྱང་ད་ནི་
གདུགས་ཚོད་བགྱི་བའི་དུས་ལ་བབ་བོ་ཞེས་ [བུད་མེད་དེ་དག་གིས།] བསྐུལ་ཡང་། ད་དུང་ཟན་བྱ་བའི་དུས་ལ་མ་བབ་བོ་ཞེས་ [སྦོམ་དགའ་མོས།] ཟེར་རོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་མ་དེ་རྣམས་ཡུལ་ལྗོངས་གཞན་དུ་སོང་བའི་ཚེ། རྙེད་པ་དེ་ལས་སྦོམ་དགའ་མོས་ཁ་
ཟས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་པ་བྱས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བསྔོས་པ་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་སྤང་བར་བཅས་ཤིང་། སྦོམ་དགའ་མོས་དགེ་འདུན་མའི་ཕྱིར་

ཟས་དག་སྐུལ་བར་བྱེད་པ་ན། ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་མའི་
ཟས་ཀྱི་རྙེད་པ་ཕུལ་བ་ལ། འདི་འདྲ་ཉུང་ངོ་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསླངས་ནས། སྦོམ་དགའ་མོ་གཅིག་པུས་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་པ་བྱས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་དགེ་
འདུན་ལ་བསྔོས་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་སྤང་བར་བཅས་སོ། །
དགག་བྱ་ནི། བྱ་བ་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་ནས་རང་རིགས་དགེ་འདུན་མའི་འཚོ་བ་ལ་གནོད་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ལ་སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་ [ཚར་རོང་བ།] ན་རེ་གོས་ལས་ཀྱང་ལྟུང་བ་འདིར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དགེ་འདུན་ལ་བསྔོས་པ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྐབས་སུ། རྙེད་པ་ནི་རྣམ་པ་

293

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཉིས་ཏེ་སྐབས་འདིར་ནི་ [ཟས་དང་གོས།] གཉིས་ཀ་ལས་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བསྟེན་པར་འོང་ངོ་། །དེ་དག་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ [གོས་བསྔོས་པ་ལས་བསྒྱུར་བ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་ཟློས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་།] ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྤང་ལྟུང་འདི་གཉིས་ཀྱི་
སྐབས་ལས་དོན་འདི་ལ་ནི་ཟས་ཀྱི་རྙེད་པ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། སྦྱོར་ [མདོ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་།] དུ་བཅུག་ཅེས་ཟས་ཀྱི་སྒྲ་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །
གཞུང་གི་དོན་དངོས་ནི་སྐབས་འདིའི་སྤང་ལྟུང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས། བཞི་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ཚད་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཕྱེ་བར་
གསུངས་ཏེ། དེའང་སྔ་མ་ནི་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་སྟེ་བཞི་ཡན་ཆད་གྲངས་ཆད་པ་ཁ་ཅིག་གི་ཕྱིར་ཟས་ཀྱི་རྙེད་པ་སྦྱིན་བདག་ལ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་ནས་
རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ་བསྒྱུར་ཞིང་འཇོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཕྱི་མ་ནི་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་ཏེ་གྲངས་ཆད་པ་མེད་
པར་དགེ་འདུན་མ་སྤྱིའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་སྟེ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་ནས་རང་ལ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ། སྒྱུར་ཞིང་འཇོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྔ་མ་ལ་གློ་བུར་དུ་ལྷགས་པ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པས། ཕྱི་མ་ལ་གཉུག་མར་གནས་པ་ཞེས་ཤུགས་
ཀྱིས་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་ཡང་ངེས་པ་མེད་དེ་ཕན་ཚུན་འཁྲུལ་མོར་སྦྱར་རོ། །
བཅིངས་པ་འགྲོལ་དུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོ་སྤོས་འཚོང་གི་ཁྱེའུ་ལ་ཆགས་པས། བཞིན་བཟང་རྒེའུ་ཤེར་གྱི་ཐུམ་པོ་

294

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཆིངས་ཤིག །དེ་འཆིང་བ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། མ་ཡིན། མ་ཡིན། པི་པི་ལིང་གི་ཐུམ་པོ་ཆིངས་ཤིག །བུད་མེད་ནི་བརྗེད་ངེས་པ་ཡིན་པས་བུ་རམ་གྱི་ཐུམ་བུ་ཆིངས་ཤིག །མ་ཡིན། མ་ཡིན། ཤ་ཁ་རའི་ཐུམ་པོ་ཆིངས་ཤིག །དེ་ལ་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགེ་སློང་མས་སྨྲས་པ། དེ་ཙམ་ཡང་བརྗེད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པོ་ལེགས་
པར་སྟོན་ནམ། བླུན་མོ་ཁོ་མོས་བརྗེད་སྙམ་མམ། ཁོ་མོ་ཚིག་ཙམ་བདག་གིར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། སྐྱེ་པ་ལ་ཆགས་པའི་དགེ་སློང་མས་རང་གི་ཚིག་ཉན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་འཁྲིག་པ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ཡོད་ཅིང་དོན་གོ་བར་ནུས་པ་ལ་
རྫས་ཀྱི་ཐུམ་པོ་འཆིང་དུ་བཅུག་ཅིང་བཅིངས་པ་འགྲོལ་དུ་འཇུག་པ་ལས་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་འདིར་ཐུམ་པོ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་ནང་གི་སྙིམ་པ་

ལ་སོགས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྲོག་མ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་
གཞན་དབང་བའི་ཐུམ་བུ་བཅིང་བ་དང་འགྲོལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚིག་ཉན་དུ་གཞུག་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་མེད་པས། ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་བཤགས་པར་བྱའོ། །]

ཞེས་སོ། །གོས་ལྕི་བ་བསྟེན་པའི་སྤང་པ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་ཡུལ་
ལུས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ། ལྭ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེས་སུ་
བསྐུར་བ་དེ་རལ་གྲི་མཐུ་ཅན་པའི་དམག་མི་རྣམས་ལ་བྱིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་ཆོས་སྦྱིན་མ་ལ་བྱིན་ཞིང་། དེས་ཀྱང་ [ཊཱི་ཀར་སྦོམ་དགའ་མོ་ཟེར་ཡང་ལུང་ལས།]
གཙུག་དགའ་མོ་ལ་བྱིན་ནས། དེས་དེ་གོན་ཏེ་ལམ་པོ་ཆེ་དག་ཏུ་འཁྱམས་པ་ན། དེ་
ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས། ཕ་གི་ཚོང་དཔོན་གྱི་ཆུང་མའམ་དེད་དཔོན་གྱི་ཆུང་

མའམ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་ལས་བཅས་སོ། །

295

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དགག་བྱ་ནི་གོས་ལྕི་བ་ལ་ཆགས་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། ལྗིད་ཀྱིས་ལྕི་བ་ [རྒྱ་
གར་གྱི་སྲང་བརྒྱ་ལ་བོད་ཀྱི་སྲང་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད།]སྲང་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ [འི་སྒྲས་ནི་སྲང་བརྒྱ་ཡན་ཆད་ནས་གྲངས་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དག་བསྡུའོ་ཊཱི་ཀ །] དང་། རིན་གྱིས་ལྕི་བ་ཀར་ཤ་པ་ན་ཉི་ཤུ་ལ་
སོགས་པ [འི་སྒྲས་ནི་ཀར་ཤ་པ་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡན་ཆད་ནས་གྲངས་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དག་བསྡུའོ་ཊཱི་ཀ །] རི་བའི་གོས་དགེ་སློང་མས་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལས་དངོས་གཞིར་འགྱུར་ན་གྱོན་པ་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ་ཞེས་སོ། །[གྱོན་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལས་དགག་པར་མཛད་དོ་ཞེས་ཊཱི་ཀས་སོ། །ཀར་ཤ་པ་ན་ཉི་ཤུ་མི་རི་བའི་སྲང་བརྒྱ་པ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉི་ཤུ་མི་རི་ཡང་གོས་བཟང་པོ་སྲང་བརྒྱ་པ་ལས་ནི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་རིགས་སོ། །གོས་ངན་པ་བེམ་པོ་སྲང་བརྒྱ་པ་འཆང་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་པར་གསལ་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་བུད་མེད་ནི་གོས་བཟང་པོ་གྱོན་ན་མེ་རེ་སྐྱེ་བས་གོས་ལྕི་ཡང་འདི་གཉིས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་བརྗེ་བའི་ཕྱིར་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །བཙོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་བདག་གིར་བྱེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རུང་བར་བྱས་པ་དེས་འདི་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་ལེན་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཞན་གྱིས་གྱོན་པ་ལ་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཁ་ན་

མ་ཐོ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] གོས་ཡང་བ་བསྟེན་པའི་སྤང་བ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་ཡུལ་ཀ་ལིང་ཀའི་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་སེང་རས་རིན་ཆེ་བ་སྐྱེས་སུ་བསྐུར་བ་དེ། རལ་གྲི་མཐུ་ཅན་པའི་དམག་མི་རྣམས་ལ་བྱིན་ནོ། །དེ་
རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་ཆོས་སྦྱིན་མ་ལ་བྱིན་ཞིང་། དེས་ཀྱང་གཙུག་དགའ་མོ་ལ་
བྱིན་ནས། དེས་གྱོན་ཏེ་ལམ་སྲང་དུ་ཞུགས་པ་ན། དེའི་ལུས་གཡོགས་ཀྱང་སྒྲེན་མོ་འདྲ་བར་སྣང་ངོ་། །དེ་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས། ཕ་གི་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་མོའམ་
དེད་དཔོན་གྱི་ཆུང་མའམ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་

296

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བྱ་ནི་གོས་ཡང་བ་ལ་ཆགས་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀར་ཤ་པ་ན་ཉི་ཤུ་རི་ཞིང་། ལྗིད་སྲང་ལྔ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་གོས་དགེ་སློང་
མས་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལས་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལུང་ལས་སྲང་ལྔ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲང་ལྔ་པའམ་ལྔ་པ་ལས་ཆུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཊཱི་ཀ་ལས་གོས་ཡང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྗིད་ཀྱིས་ཡང་བ་ཉི་ཚེ་ལ་བྱ་སྟེ། འདིར་རིན་ཐང་གིས་ཡང་བར་
ནི་མི་སྦྱར་ཏེ། ཀར་ཤ་པ་ན་ཉི་ཤུ་མི་རི་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་དགེ་སློང་མའི་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་འཆད་དེ། འདི་ལ་ཚན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། ཐུན་མོང་བ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་གི་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུ་ལས། གཞུང་འོག་མས་སྟོན་པའི་དམིགས་བསལ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་མ་གཏོགས་པ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མའི་ལྟུང་བྱེད་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ [བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་སྔར་དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །] ཤེས་བཞིན་རྫུན་སྨྲ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་དང་། སྐྱོན་ནས་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་མིང་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནོ། །དེའང་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པ་ལ་ [ལྷག་མ་འཆབ་པ་དང་ཕམ་པ་འཆབ་པ།] གཉིས་ལས། མཚན་མཐུན་གྱི་ལྷག་མ་འཆབ་པའི་ལྟུང་བྱེད་ནི། ཐུན་མོང་བ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་སུ་གཏོགས་ལ། མཚན་མཐུན་གྱི་ཕམ་པ་འཆབ་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་ལ་ [གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི།] ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཡང་། དགེ་སློང་མ་ནི་འཆབ་

297

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བའོ། །[མཚན་མི་མཐུན་པ་སྤང་བའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་ན་ནི་དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ཡང་། དགེ་སློང་མ་ལ་ནི་བཟློག་པའི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དོ། །] བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་ངེས་བཟུང་བ་ནི། མ་བསྐོས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོར་དགེ་སློང་ཕ་མའི་ལྟུང་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་མ་གཏོགས་སོ། །
དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མ་བསྐོས་པར་ [དགེ་སློང་ལ།] ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཉི་མ་
ནུབ་ཀྱི་བར་དུ་ [དགེ་སློང་ལ།] ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་
པ་ལས་གྱུར་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་

ཡིན་པའོ། །[དགེ་སློང་ལ།] གོས་སྦྱིན་པ་དང་ [དགེ་སློང་གི །] གོས་ [བཟོ།] བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་
ནི་འཁོར་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོད་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་ལ་དགེ་སློང་མས་གོས་སྦྱིན་པ་དང་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་གི་གོས་བཟོ་བྱེད་པ་ལ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་མཚང་པོ་ཆེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །[དགེ་སློང་དང་།] ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་ [དགེ་སློང་དང་།]ལྷན་ཅིག་གྲུར་འགྲོ་བ་ཡང་། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ནི་མཐུ་
ཆུང་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་བསྟེན་ཏེ་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མཚང་པོ་ཆེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་སོ། །དབེན་པ་འདུག་འགྲེང་གཉིས་ཀྱང་དགེ་སློང་ཕ་མའི་ལྟུང་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་

298

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མི་བཞག་སྟེ། ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སློང་ལ་དབེན་པ་ན་
འགྲེང་བའི་ལྟུང་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བཅས་ལ། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་དབེན་པ་ན་འགྲེང་བའི་ལྟུང་བྱེད་བཞི་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབེན་པ་ན་འདུག་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ནི་དགེ་སློང་མ་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲེང་བ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ཟ་བ་ཡང་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་སྐྱེས་པས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་བུད་མེད་ཀྱིས་ཟ་བ་ལ་ནི་དེ་ཙམ་
སྐྱེ་བོས་སྨད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །སྐྲད་པ་ཡང་དགེ་སློང་ཕ་མའི་ལྟུང་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་མི་བཞག་སྟེ། ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སློང་ལ་
སྐྲོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བཅས་ལ། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་སྐྲོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཡང་ཟ་བ་ཡང་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ནི་ཤས་ཆེར་མཆོད་པར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དེ་འབྱུང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ཟས་བསོད་པ་སློང་བའང་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་བཞག་སྟེ། ལྟུང་བྱེད་ལས་སྡེ་ཚན་ཐ་དད་པ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
མ་ལོན་པ་དང་ཞེས་པ་མ་ལོན་པ་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་ཡང་། དགེ་སློང་ཕ་མའི་ལྟུང་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་མི་བཞག་སྟེ། ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དགེ་སློང་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བཅས་ལ། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ནི་སྡོམ་ལེན་ [ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པ་དེ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་

299

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བྱེ་བྲག་ཡིན་མོད་ཀྱི།] ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པ་དང་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་སྟེ། མ་ལོན་པ་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་སུ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་དབྱར་
གྱི་རས་ཆེན་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། [དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་རས་ཆེན་གྱི་དོད་པོར་ཆུ་གོས་གནང་བ།] དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་རས་ཆེན་འཆང་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་བཅས་པས་རས་ཆེན་གྱི་ཚད་ངེས་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་དུའང་འདུག་པ་དང་འགྲེང་བ་དང་ཕྱིར་མ་

བླངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ལྟུང་བ་འདི་གསུམ་ལ་ནི། རྣམ་པར་བཞག་པ་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་དབང་བཙན་དུ་བྱས་པ་དང་། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་དང་ལུང་ཞུ་བ་དབང་བཙན་དུ་བྱས་པའོ། །
རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་པོ་ལྟར་ན་ [ཉལ་ཤོམ་འདུག་འགྲེང་གཉིས་དང་གདེང་མེད་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ།] ལྟུང་བྱེད་འདི་གསུམ་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་མེད་དེ། དགེ་སློང་མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས། སྐྲོད་དང་མ་བསྐོས་ཉི་ནུབ་དང་། །ཟས་དང་ཆོས་གོས་གཉིས་དག་དང་། །དོན་མཐུན་གྲུ་དང་དབེན་པ་གཉིས། །སྦྱོར་བཅུག་ཡང་ཡང་བསད་པ་དང་། །ཉལ་སར་འདུག་དང་འགྲེང་བ་དང་། །གདེང་མེད་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་དང་། །རས་ཆེན་ལྟུང་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པོ། །བཀོལ་བའི་ལྷག་མ་འདིར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་མཐུན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུའང་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པ་དང་

འགྲེང་བ་དང་། ཕྱིར་མ་བླངས་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་འདི་དག་ [དངོས་བཅས་དང་རྒྱུ་མཚན་ཅུང་ཟད་འདྲ་བ།] ནི་ཅུང་ཟད་ཆ་མཐུན་པ་ལ་བསྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུལ་བ་

300

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མདོར་བསྡུས་པ་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ལྟུང་བྱེད་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་བཞག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། [ཉལ་ཤོམ་འདུག་འགྲེང་གཉིས་དང་གདེང་མེད་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ། །]
གསུམ་པ་དེ་དག་ནི་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དེ། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་ཤེས་བཞིན་དུ་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་དུ་འདུག་

པ་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་ཤེས་བཞིན་དུ་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་དུ་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འགྲེང་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་ [སྦོམ་དགའ་མོས་སྤོས་འཚོང་གི་ཁྱེའུ་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་འགྲེང་བྱས་པའི།] གླེང་གཞི་དང་བཅས་པར་གསུངས་སོ། །ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཞུ་བ་

ལས་ཀྱང་དགེ་སློང་མས་འཚལ་བཞིན་ [ཤེས་བཞིན།] དུ་མྱ་ངན་དང་བཅས་པའི་ [ཉལ་པོ་བྱེད་པ།] གྲོང་ [ཁྱིམ།] དུ་ནན་གྱིས་མཆིས་པར་བགྱིད་ན་ཅིར་ [འདུག་པར་བགྱིད་ན།] འགྱུར་
ལྟུང་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་དང་བཅས་པར་འགྲེང་བ་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གདེང་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་དགེ་སློང་མ་ལ་གོས་དག་བྱིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མ་བླངས་པར་

སྤྱོད་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་ [སྦོམ་དགའ་མོས་ཉེ་གནས་མ་ལ་གོས་བྱིན་ནས་གདེང་མེད་པར་སྤྱད་པའི་ཕྱིར།] གླེང་གཞི་དང་བཅས་པར་གསུངས་སོ། །མའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེང་པ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་གིས་དགེ་སློང་མ་ལ་གོས་བྱིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གདེང་མེད་པར་གྱོན་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། གདེང་མེད་སོགས་བཅོ་བརྒྱད་བཀོལ་ལོ་ཞེས་ [མའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམས་ཚིག་ལས།] འབྱུང་མོད་ཀྱི། གདེང་མེད་ནི་བཀོལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཅིའི་

301

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ཕྱིར་ཞེ་ན། [ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས།] གོང་དུ་སྡོམས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས་
ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་མའི་སོ་སོ་ཐར་པའི། འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་དོ། །འོ་ན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལུགས་གཉིས་པོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེ་ན། ལག་ལེན་དོག་མཐའ་གཟུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཡང་དག་བསྡུས་པའི་གཞི་ཉམས་
ཕྱིར། །ཞེས་ [བཀའ་སྡུད་པ་པོས་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པའི་གཞི་གཞུང་ཉམས་པར།] གསུངས་ལ། སྨན་བླའི་མདོ་ལས་དགེ་སློང་མ་གང་དག་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་བརྒྱ་པོ་དག་འཛིན་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་རྩ་བའི་མཚན་འགྱུར་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དགེ་
སློང་མའི་ཁྲིམས་ལྔ་བརྒྱ་བསྲུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས། ལུགས་ཕྱི་མ་ལྟར་

བཤད་ན་ལེགས་སམ་སྙམ་མོ། །
ལྟུང་མེད་དང་བསླབ་བྱ་ཞར་བྱུང་དུ་བསྟན་པ་ནི། དགེ་སློང་གིས་ [དགེ་སློང་མ་ལྟ་བུ།] རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མོའི་ [ལ་སྦྱིན་པ།] ཕྱིར་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པ་ཉེ་
བར་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་སྟེ། ཕོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་བྱུང་ནའོ། །དེའང་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་དགེ་སློང་དེས་མུ་གེའི་དུས་ན་དགེ་སློང་མ་བསོད་སྙོམས་ཀྱིས་ཕོངས་

པ་དེ་ལ་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱེད་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཞེས་པ་ནི་
མ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མལ་མི་ཐུབ་པའི་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་རང་གི་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་སྟེ། དགེ་འདུན་མ་རྣམས་
ཀྱིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པའོ། །དུས་ཕྱིས་བུ་དེ་ཆེན་པོར་གྱུར་ན་ནི་
ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་དགེ་སློང་མས་ནམ་ [ཞིག་ན་རང་གི །] བུ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁང་པ་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བར་མི་རུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་ [སྐྱེས་པ་དང་ཁང་པ་

302

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཅིག་ཏུ་ཉལ་བའི།] བསླབ་པ་བཅས་པ་བཞིན་སློབས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
ཁྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་མཚན་མི་མཐུན་པ་དང་ཁང་པ་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བའི་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་དགོས་པར་ [ཤ་ལུགས་པ།] སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་མི་རིགས་སོ། །
ད་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་འཆད་དེ། རབ་ཏུ་འབྱིན་

པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ་སྤྱིའི་དོན་དང་། སོ་སོའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་སྤྱི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མའི་ལྟུང་བྱེད་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པོ་འདི་རྣམས་དགེ་སློང་ཕ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལྟུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། [ལོ་བཅུ་གཉིས།] མ་ལོན་ [པས།] འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉེར་འཇོག་དང་། [ལོའི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་སྟེ།] འཁོར་མང་གསོག་དང་གནོད་འགྱུར་སྤང་ [སྐབས་ཀྱི་གསུམ་ནི་ཁྱིམ་བདག་ལ་མ་དྲིས་པར་ཁྱིམ་གཞན་དུ་མཚན་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་དང་མཚན་མོ་མ་རྟགས་པར་སྐྱབས་ཡོད་པར་འདའ་བར་བྱེད་པ་དང་གནས་ཁང་

དུ་དགེ་སློང་མ་གཞན་མེད་པར་མཚན་མོ་འདའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ།] གསུམ་དང་། །སྨེ་གབ་མི་འཆང་ཆུ་གོས་མི་འཆང་དང་། །བཀྲུ་བཤལ་བ་ལ་གོས་ནི་འཁྲུར་འཇུག་དང་། །ལྕི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བཞི། །[ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་དགེ་སློང་རྣམས་ལས་གདམས་ངག་དང་རྗེས་བསྟན་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། དགེ་སློང་མེད་པར་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་། དགེ་སློང་མེད་པའི་གནས་སུ་དབྱར་གནས་ཁས་ལེན་པ་དང་། དབྱར་གནས་པས་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་བཞི་དང་།] ཕྱི་སར་གཅིག་པུར་འགྲོ་དང་བཅོ་ལྔའོ། །ཞེས་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་དག་དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་མེད་དུ་བཞག་པ་ནི། སྐྱེས་པ་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་

དུ་བྱ་བའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་འཛུད་པའི་དོད་པོ་དགེ་
སློང་གི་འབྱིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྟེ། གལ་ཏེ་ན་དགེ་སློང་གིས་རང་གི་ཁའམ་

303

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཤང་ལམ་དུ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་འཇུག་ན་ནི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བར་ཊཱི་ཀ་ལས་

བཤད་དོ། །[ཉེས་མེད་བཅོ་ལྔ་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་འཛུད་པ་སྟེ།] བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་དགེ་སློང་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དབང་དུ་བྱ་བའི་དགག་བྱ་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་དོན་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ། མ་ལོན་པས་ཉེ་བར་འཇོག་པ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པས་གཞན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་བསླབ་པ་མི་བརྟན་པར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་རང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པས་མཁན་མོ་བྱས་ཏེ་གཞན་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་

དང་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་ལའོ་ [ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །] ཞེས་སོ། །འཁོར་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་སྐབས་སུ་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་ནི། འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉེར་འཇོག་གི་གནང་བ་སྦྱིན་ཞེས་སོ། །
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནང་བ་བྱིན་པའི་དགོས་པ་ནི། [གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉེ་བར་འཇོག་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་གནང་བ་བྱིན་པས།] འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉེ་བར་བཞག་ཀྱང་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། [ཁྱོད་ཀྱིས་འཁོར་དང་འཁོར་མང་
ཉེ་བར་འཇོག་གསུང་ན། ངས་ཀྱང་ཉེ་བར་འཇོག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རུང་ཞེས་དྲན་ནས་བཅས་པའི་རྒྱ་རལ་བར་འགྱུར་བ་

ལས་ལས་ཀྱི་ཚེགས་བྱིན་པས།] བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ནི། མཁན་མོར་འོས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་སྟེ། བཙུན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དག་པ་དང་། བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་

304

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ནས་བར་མ་ཆད་པར་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་དང་། མཁས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུལ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྙིང་རྗེ་དང་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་
སོགས་པ་སྔར་ལྔ་ཕྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །[དེ་ལྟར་མཁན་མོར་འོས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་བ་འདི་རྣམས་བསྣན་ཏེ།] མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་དང་། ཚོགས་སུ་མ་ཚང་བ་དང་། སྔར་གནང་བ་བྱིན་པ་དང་མ་

འབྲེལ་བ་དང་། རང་གིས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་གནང་བ་སྦྱིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་སྦྱིན་པ་ནི། དགེ་འདུན་མ་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་

སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་སྦྱིན་པ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ [ཕྱག་འཚལ་བ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ཙོག་ཙོག་པོར་འདུག་པ་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་ཏེ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་པ།] དང་། དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་
ཀྱི་ལས་དང་། མཇུག་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པའོ། །
བཞི་པ་གནང་བ་བྱིན་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི་མཚན་གྱུར་པ་དང་བབས་པ་དང་ཤི་བ་དང་མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་ལ་སོགས་ [འདི་ལ་ཆོ་ག་རྣམས་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །] པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་འཁོར་དང་འཁོར་མང་པོ་ཞེས་སོ། །འཁོར་ཉེ་བར་འཇོག་པ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་དགེ་འདུན་མ་ལ་གནང་བ་མ་ཞུས་པར་འཁོར་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ན། དོན་ཉུང་བའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་འཁོར་རྗེས་སུ་མི་སྐྱོང་པས་འཁོར་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་སྔར་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་

305

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་འདིར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གནང་བ་མ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་མ་དེས་འཁོར་གཅིག་གམ་གཉིས་ཙམ་ཉེ་བར་འཇོག་ནའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་འཁོར་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་དང་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་དང་དགེ་
སློབ་མར་བྱེད་པ་དང་གནས་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞིའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་མང་པོ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་འདོད་ཆེན་གྱིས་འཁོར་མང་པོ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་ཆོས་མི་སྟོན་གདམས་ངག་མི་སྟེར་བས། དེ་དག་མ་དུལ་མ་ཞི་མ་བསྲུངས་པར་གྱུར་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་འཁོར་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ལས་ཅིག་ཤོས་འཁོར་མང་པོ་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་ལྟུང་བྱེད་ནི། འཁོར་མང་པོ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་ཡན་ཆད་ཉེ་བར་འཇོག་ནའོ། །དེའང་འཁོར་མང་ཉེར་འཇོག་གི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་མས་འཁོར་གསུམ་ཡན་ཆད་ཉེ་བར་འཇོག་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཉེ་བར་འཇོག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་མང་པོ་ཞེས་པ་ནི་གསུམ་ཡན་ཆད་ལ་མང་པོའི་སྒྲ་འཇུག་ཅིང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་སློབ་མ་དང་ཉེ་གནས་མང་དུ་འཆང་ན་ལྟུང་བའོ། །གོང་མ་ནི་སློབ་མ་གཅིག་གཉིས་ཙམ་ལ་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པ་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་དང་། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་འདི་གཉིས་འཆད་དོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པ་དང་། གཞོན་ནུ་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་དག་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ན། དོན་ཉུང་བའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་

306

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བསྙེན་རྫོགས་མི་རན་པ་ལ་བྱས་པས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཆུད་ཟོས་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་
ནི་བུད་མེད་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་ [མངལ་དང་བཤོལ་ཟླ་དང་བཅས་ཏེ།] ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པ་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་ན་མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བུད་མེད་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་ལས། གཞན་གཞོན་ནུ་མ་ནི་ལོ་ཉི་ཤུའི་མདུན་རོལ་ཏུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །
ཚིགས་ལས་འདས་པའི་ལྟུང་བ་གཉིས་འཆད་དེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་མ་བྱིན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་
པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་མི་བརྟན་པར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་མ་བྱིན་པ་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་དང་
ཁྱིམ་སོ་མ་བཟུང་བ་གཉིས་མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
ལའོ། །ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་སོ། །འོ་ན་ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་མ་བྱས་པར་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་ན་ལྟུང་བ་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་འདྲི་ན། མདོ་རྩ་འགྲེལ་ནས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཚངས་པར་སྤྱད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྡོམ་པ་མ་གསོལ་བར་དགེ་སློང་མའི་དངོས་པོར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། མའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྡོམ་པ་མ་བྱིན་པར་བསྙེན་པར་
རྫོགས་པར་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལྟུང་བྱེད་དེ་ནི་མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ནི་མ་བཤད་དོ། །བསླབ་པ་ལ་མ་བསླབས་པ་བསྙེན་རྫོགས་

307

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བྱེད་པ་འདིའི་གླེང་གཞི་ནི་དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་ལོ་གཉིས་སུ་མ་སྤྱད་པ་དེ་སྦོམ་དགའ་མོས་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་ལ། དོན་ཉུང་བའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་མི་བརྟན་པར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་བྱིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དགེ་སློབ་མའི་
བསླབ་པ་དེ་ལ་ལོ་གཉིས་སུ་མ་སྤྱད་པ་ཉིད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ། མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བསླབ་པ་ལ་བསླབས་པ་བསྙེན་རྫོགས་མི་བྱེད་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་དག་དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་ལ་ལོ་གཉིས་སུ་བསླབས་ནས། དེས་དེ་དག་བསྙེན་རྫོགས་མི་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆོས་ལ་སེར་སྣར་འགྱུར་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་ལོ་གཉིས་སུ་དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པས་སྤྱད་ཟིན་པ་ཉིད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དེ་མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མི་
བྱེད་པའི་མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །[རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་བསྙེན་རྫོགས་མི་བྱེད་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་སོ། །] ཆོས་འཚོང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འདིའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོ་ལ་དགེ་སློབ་མས་བདག་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། གལ་ཏེ་ཁོ་མོ་ལ་གོས་བྱིན་ན། དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱོད་བསྙེན་རྫོགས་བྱའོ་ཞེས་སྨས་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆོས་འཚོང་བ་ལས་ལོག་འཚོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་ཁོ་མོ་ལ་ཁྱོད་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པའི་བརྔན་པ་གོས་སྦྱིན་པ་ [གོས་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པ།] ལྟ་ན་དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་བསྙེན་རྫོགས་བྱའོ་ཞེས་

308

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བསྙེན་རྫོགས་ [སྡོམ་པ།] ལེན་འདོད་པ་ལ་ [དེ་སྐད།] ཟེར་བ་ལས་ [ཕ་རོལ་པོ་དེས་དོན་གོ་ན།] ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་འདིར་གོས་སྨོས་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཐ་མར་གྱུར་པ་ཐ་ན་རྐང་པ་མཉེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཡང་ལྟུང་བྱེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །[སྡོམ་པ་གཞན་བླང་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཟེར་བ་དང་ཀློག་ཏུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཟེར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་སོ། །] འདྲིད་པའི་ལྟུང་བྱེད་འདིའི་གླེང་གཞི་ནི་གོའུ་ཏ་མ་སྐེམ་མོ་ལ་བུད་མེད་གཅིག་གིས་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱིམ་རྒྱས་པར་བྱ་བ་སྤོངས་དང་དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱོད་རབ་ཏུ་
འབྱུང་བ་དཀའ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། དེས་དེ་སྤངས་ཏེ་འོངས་པ་ན་དེས་དེ་རབ་ཏུ་མ་ཕྱུང་བ་ལས་བདག་ནི་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཟེར་བའི་སྐབས་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་འདྲིད་པ་སྟེ་གཞན་ལ་གནོད་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། [ཊཱི་ཀ་ལས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་མི་དཀའ་འོ་ཞེས།] རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཚིག་ཁྱིམ་པ་མོ་ལ་བསྟན་པས་ཁྱིམ་རྒྱས་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ལ་དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་
སྤོང་དུ་བཅུག་ནས་རབ་ཏུ་མི་འབྱིན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །[ཊཱི་ཀར་གཞན་གྱིས་
འདྲིད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །] འཁོར་མང་པོ་གསོག་པ་འདིའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་རེ་རེ་ཞིང་ལོ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། དེ་དག་ལ་འབོད་པའི་ཚེ། ལོ་གཅིག་པ་ལོ་གཉིས་པ་ལོ་ལྔ་པ་ཞེས་འབོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སྨྲས་པ། ཅི་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་
རྣམས་ཀྱི་མིང་མི་ཤེས་སམ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། འདི་སྙེད་ཀྱི་མིང་སུས་ཤེས་པར་
འགྱུར་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་སོ། །

309

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དགག་བྱ་ནི་མང་པོ་མི་སྐྱོང་བས་སྡོམ་པ་ཉམས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་མཁན་མོ་གང་ཞིག་གིས་ལོ་གང་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བའི་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་ [སྔར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཟིན་པ་དེ་ལས།] གཞན་རབ་ཏུ་འབྱིན་ནམ་ལོ་དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་དེ་ལོ་
ལ་གཞན་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །ལོའི་རྗེས་སུ་ལོ་གཉིས་པ་ལ་
རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་ལ་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན། ལོ་དེ་ཉིད་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའོ། །རང་གི་
རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་ལོ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་གནང་བ་སྡུད་པ་འདིའི་གླེང་གཞི་ནི་བུད་མེད་གཅིག་ཁྱིམ་ཐབས་

དང་རྩོད་ཅིང་འདུག་པ་ན། སྦོམ་དགའ་མོས་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེས་དེ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བ་དང་ཁྱིམ་བདག་དེ་ཁ་ཟེར་བ་ལས་སོ། །
དགག་བྱ་ནི་དེའི་ཁྱིམ་ཐབས་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། བུད་མེད་བདག་པོས་མ་གནང་བ་སྟེ་ཆུང་མ་རབ་ཏུ་འབྱུང་དུ་ཁྱིམ་ཐབ་ཀྱིས་མ་གནང་བ་

ཉིད་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་ལ་མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །[འགྲེལ་ཆུང་ལས་བུད་མེད་ཁྱིམ་ཐབ་མེད་པ་ཕ་མས་མ་གནང་བ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས། བདག་པོ་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་ཆུང་མ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ན་གཏན་བྲལ་དུ་འགྲོ་བས་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་གཏན་བྲལ་དུ་འགྲོ་བ་ཙམ་དུ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཕ་མས་མ་གནང་བ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ན་

ཉེས་བྱས་སོ། །]སྐྱོན་ཅན་སྡུད་པའི་ལྟུང་བྱེད་བཞིའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་སྨད་འཚོང་མ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བ་དང་། དེས་བུད་མེད་སྦྲུམ་མ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བ་དང་། དེས་བུད་མེད་མྱ་ངན་གྱིས་གདུངས་པ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བ་དང་། བུད་མེད་ཤིན་ཏུ་གཏུམ་མོ་འཐབ་
ཀྲོལ་ཅན་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་འཁྲུལ་པ་མོ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་
གྱི་སྡོམ་པ་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་རྣམས་མ་དད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རབ་བྱུང་

310

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སྦྲུམ་མ་ཧ་ཅང་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་འཕྱ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། མྱ་ངན་སངས་པ་ན་སྡོམ་པ་མི་བརྟན་པས་བསྟན་པ་ལ་རྨ་འབྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཐབ་རྩོད་
འཕེལ་བས་རབ་བྱུང་མོ་རྣམས་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི། འཁྲུལ་བ་མོ་དང་སྦྲུམ་མ་དང་བུད་མེད་མྱ་ངན་གྱིས་གཟིར་
བ་དང་ཙབ་ཀྲོལ་ཅན་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་ལ་མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་རེ་
རེ་ནས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ། །འཁྲུལ་པ་མོ་ཞེས་པའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྨད་འཚོང་མ་
རབ་ཏུ་འབྱིན་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་སྨད་འཚོང་
ཡིན་ཡང་རུང་མ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། [སྨད་འཚོང་མ་ནི་མ་ཡིན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་མོར་སྤྱོད་པ། སྲས་མོ་ལྷ་ལྟོས་ལྟ་བུ་འདོམས་པ་ལྟ་བུའོ། །] མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་བུད་མེད་འཁྲུལ་མོ་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་བུད་མེད་འཕྱོན་མ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཙབ་ཀྲོལ་ཅན་ནི་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་བུད་མེད་གཏུམ་མོ་ཁྲོ་བ་འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཙབ་ཀྲོལ་ཅན་ [ཊཱི་ཀར་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཟད་ཀྱི།] ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[བུད་མེད་ཙབ་ཀྲོལ་ཅན་བསྟན་པ་ལ་བཞུགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་སོ། །] སྦྲུམ་མ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། འཁྲུལ་པ་མོ་དང་མྱ་ངན་གཟིར་བ་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་སྦྱར་རོ། །ཡལ་བར་འདོར་བའི་ལྟུང་བྱེད་བཞིའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ནས། དེ་དག་ལ་གདམས་ངག་མི་འབོགས་ཕན་མི་འདོགས་པ་ལས་ནི་དང་པོ་བཅས་སོ། །སྦོམ་དགའ་མོས་ཁྱིམ་ཐབས་བྱེས་སུ་སོང་བའི་ཆུང་མ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བ་ལས།

311

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
དུས་ཕྱིས་ཁྱིམ་ཐབས་དེ་འོང་པར་ཐོས་ནས་བདག་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བཀར་དུ་
གསོལ་ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་། དེས་དེ་མ་བཀར་བ་དང་། ཁྱིམ་ཐབས་དེས་དེ་བཟུང་བ་ལས་གཉིས་པ་བཅས་སོ། །སྦོམ་དགའ་མོས་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ནས་དེ་དག་ལ་བསླབ་པ་རྣམས་སློབ་པར་མི་བྱེད་པ་ལས་གསུམ་པ་བཅས་སོ། །སྦོམ་དགའ་མོས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་དག་ཉེ་བར་བཞག་ནས་ན་བ་ལ་ནད་གཡོག་མི་བྱེད་པ་ལས་དེ་དག་མགོན་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་ལས་བཞི་པ་བཅས་སོ། །འདི་
རྣམས་ཀྱི་དགག་བྱ་ནི་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི། རང་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྙེན་རྫོགས་བྱས་པ་དག་ལ། ཆོས་སམ་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་འདོགས་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་། རང་ལ་ནུས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཆོས་སམ། ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་མི་འདོགས་པའི་མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །[འདིར་བླ་མ་རྣམས་ནི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པས་ཕན་མི་འདོགས་པ་དེས་གཟུང་དུ་འཆད་ཀྱང་དེར་མ་ཟད་དེ།] འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཕན་མི་འདོགས་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་དང་སྐ་རགས་དང་ལུང་དབོག་པ་དང་ཀློག་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[རང་གིས་དབྱུང་རྫོགས་བྱས་པའི་སློབ་མ་དེ།] ཉེ་དུས་རབ་བྱུང་ལས་འབེབས་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་ན་ [བར་ཆད་མེ་ད་པའི་གནས་སུ།] མི་འདྲེན་པའི་མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །[རང་གིས་བསྙེན་རྫོགས་བྱས་པའི་སློབ་མ།] དགེ་སློང་མའི་བསླབ་པའི་ཁྲིམས་

རྣམས་ལ་མི་སློབ་པའི་མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །[རང་གིས་དབྱུང་རྫོགས་བྱས་པའི་སློབ་མ།] ནད་པ་དག་ལ་ནད་གཡོག་མི་བྱེད་པའི་མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་

312

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བའོ། །སློབ་མ་ན་བའི་ནད་གཡོག་མི་བྱེད་ན་ནི་ [མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་གྱུར་པར་མ་ཟད་ཀྱི།] གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མ་ལ་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[ཉེ་གནས་དང་བཅས་པ་གནས་ཀྱི་
སློབ་དཔོན་མས་ཀྱང་ངོ་སྟེ། ནད་གཡོག་མི་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] འདོད་པ་བསྟེན་པའི་ལྟུང་བྱེད་འདིའི་གླེང་གཞི་ནི། སྦོམ་དགའ་མོས་ཁྱིམ་ཐབས་བྱེས་སུ་སོང་བའི་
ཆུང་མ་ལ་དྲིས་པ། ཁྱོད་དེའི་བར་དུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ [མངོན་གྱུར།] སེལ་བར་བྱེད། རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་བཅངས་པ་ལས་སོ། །དེ་ནས་སྦོམ་དགའ་མོས་
རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཚིགས་མ་མཁན་ལ། རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་ཉོས་ཏེ་ཉོན་མོངས་བསེལ་
བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །
དགག་བྱ་ནི་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། དགེ་སློང་མ་རང་གིས་རང་གི་བསྟེན་བྱའི་ནང་དུ་ [ཊཱི་ཀ་ལས།] སོར་གཉིས་ལས་འདས་པར་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་འཛུད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཆང་བུ་འཛུད་པ་འདི་ལ་ཊཱི་
ཀ་ལས་ཁུ་བ་འབྱིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །[དེ་ཡང་རང་གི་
རྣམ་བཤད་ལས་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་བཅུག་པ་ཙམ་ལ་ནི་ལྟུང་བྱེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཁུ་བ་བྱུང་བའི་མཐར་ཡང་ལྟུང་བྱེད་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་རང་གི་འཛུད་པ་ལས་བྱའི། གཞན་འཛུད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པར་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་རྫས་འཇམ་པོ་ཧ་

ཅང་མི་འཕྲ་བ་གཞན་དག་གི་དཔེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །] མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལྟར་ན་རྒྱུན་ལས་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་བརྩལ་ན་བསླབ་བྱ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་ལ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ནི་སྦོམ་པོར་གསུངས་ཏེ། [ལུང་ལས་དགེ་སློང་མས་ཆུའི་རྒྱུན་ལས་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་འདུག་སྟེ་རེག་པས་དགའ་བར་བྱེད་ན་ལྟུང་བ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་དེ། མི་ཚངས་པར་སྤྱད་པའི་ཕམ་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་

313

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །] སྦོམ་པོ་བཏགས་པ་བར་དགོངས་སོ། །འདོད་པ་བསྟེན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་འདིའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་གསང་གནས་སུ་ལག་པ་བཅུག་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བཀྲུས་པས་དེའི་གསང་གནས་སྐྲངས་པར་གྱུར་ [ཏེ་པུ་ཤེལ་ཙི་དང་ཙན་དན་ལ་སོགས་པའི་བྱུག་པ་ཉེ་གནས་རྣམས་ལ་བླངས།] པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། དགེ་སློང་མས་རང་གི་སོར་མོའི་ཚིགས་གཉིས་ལས་ལྷག་པས་རང་གི་མོ་མཚན་གྱི་ནང་འཁྲུ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
བའོ། །[དྲི་ངན་པ་འཁྲུ་བའི་ཕྱིར་སོར་གཉིས་ཙམ་གཞུག་པ་གནང་བར་ལུང་དང་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་པ་དང་། ཚིགས་གཉིས་འདས་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་མའི་སོ་སོ་ཐར་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཆགས་སེམས་

ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །] འདོད་པ་བསྟེན་པ་ལྟར་གནོད་པ་འདིའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་ཉོན་མོངས་པས་ཉེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཞི་བར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་གསང་

བའི་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་མོ་བསྣུན་པས་ཅི་ཙམ་ན་སྐྲངས་པར་གྱུར་ཏེ། ན་ནས་ངུ་བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པ་འཕེལ་བ་དང་རང་ལ་གནོད་པའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི། [དགེ་སློང་མས་རང་གི་མོ་མཚན།] དེ་ལ་ལག་མཐིལ་གྱི་ཐལ་ལྕག་

[ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་རུང་ཆགས་པར་མ་གྱུར་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །] བསྣུན་པ་ལས་ཞེས་སོ། །བསྟེན་པར་བྱ་བ་འཆོས་པ་འདིའི་གླེང་གཞི་ནི། སྦོམ་དགའ་མོས་འདོམས་ཀྱི་སྤུའི་ལས་བྱས་པ་ [ནི་སྤུ་སྒྲེལ་བ་ཡིན་པར་ཤ་མི་ཡར་སྟོད་པ་གསུང་ཡང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྤུའི་ལས་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྨོངས་འདྲེག་ནས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] དེ་བུད་མེད་རྣམས་ལ་བསྟན་ཏེ། ཏིལ་འབྲུས་ཁྲ་བོར་བྱས་པ་སྤེན་རྩེ་ལྟར་འདུག་པ་ལ་བལྟོས། ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། འདི་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་འཚམ་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པ་འཕེལ་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་ [དགེ་སློང་མས་རང་གི་མོ་

314

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མཚན།] དེ་ལ་སྤུ་འཐོག་པར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལའོ་ [ཕལ་ཆེར་བཏོགས་པར་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །] ཞེས་སོ། །ད་ནི་རིག་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་བསྟེན་པའི་ལྟུང་བྱེད་བཅུ་གཅིག་ལས། འགྲེང་བའི་ལྟུང་བྱེད་བཞི་འཆད་དེ། ཁྱིམ་པ་དང་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འགྲེང་བའི་གླེང་གཞི་ནི། སྦོམ་དགའ་མོས་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་གཏམ་བྱེད་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ཉིན་མོ་བརྡ་
བྱས་ནས་མཚན་མོ་ཉེས་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མ་གཅིག་པུ་ཁྱིམ་པ་

[འཁྲིག་པ་བསྟེན་པའི་མཐུ་མེད་པའོ། །] དང་ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འདོམ་གང་གི་ནང་ཚུན་ཆད་དུ་ཁྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་འགྲེང་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །དགེ་སློང་དང་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འགྲེང་བའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦེད་མས་འཆར་ཀ་དང་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འགྲེང་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་རང་རིགས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་གནོད་པའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་དང་ངོ་ཞེས་པ་དགེ་སློང་དང་ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འགྲེང་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ། །ཁྱིམ་པ་

དང་བླ་གབ་མེད་པ་ན་འགྲེང་བའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་སྐྱེས་པ་ཞིག་དང་ལྷན་ཅིག་བླ་གབ་མེད་པ་ན་འགྲེང་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་བླ་གབ་མེད་པ་སྟེ་སྟེང་གཡོགས་མེད་པ་ན་སྔ་མ་ཁྱིམ་པ་དང་

ལྷན་ཅིག་དགེ་སློང་མས་འགྲེང་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ [འདོམ་གང་དང་ཁྲིམས་གྲོགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ།] སྔ་མར་སྦྱར་རོ། །བླ་གབ་མེད་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་ [རྩིག་པ་

315

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དང་ཡོལ་བ་ལ་སོགས་པའི།] སྐྱབས་མེད་པ་ནའོ། །དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་བླ་གབ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐང་ལའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཊཱི་ཀ་ལས་བླ་གབ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱོགས་ན་ཞེས་བཤད་དོ། །དགེ་སློང་དང་བླ་གབ་མེད་པ་ན་འགྲེང་བའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦེད་མས་འཆར་ཀ་དང་ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་བླ་གབ་མེད་པ་ན་འགྲེང་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་རང་རིགས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་

གནོད་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། ཕྱི་མ་དང་ངོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱི་མ་དགེ་སློང་དང་ལྷན་
ཅིག་བླ་གབ་མེད་པ་ན་དགེ་སློང་མས་འགྲེང་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ། །འགྲེང་བའི་ལྟུང་བྱེད་བཞི་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
འོ་ན་དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་པ་དང་དབེན་པ་ན་འདུག་པ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་འདི་དག་ནི་མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་མདོ་རྩ་བ་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་ [འགྲེང་བའི་ལྟུང་བྱེད་བཞི་པོ་ཡུལ།] དེ་
དག་ལ་ནི་འདུག་པ་ལ་ཡང་ལྟུང་བྱེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། [འགྲེང་བ་བས་ཀྱང་འདུག་པའི།] ཚུལ་དེ་དག་ནི་ཆེས་ལྕི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དངོས་སུ་ཡང་གསུངས་ཏེ། དབེན་པ་ན་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་

ཞུ་བ་ལས། དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དབེན་པ་སྐྱབས་མཆིས་ [ཏེ་སྐྱབས་ཡོད།] པ་ན་མཆིས་ [ཏེ་འདུག །] ན་ཅིར་འགྱུར། ལྟུང་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ལ། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། དགེ་སློང་མ་གང་གཅིག་པུ་སྐྱེས་པ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འདུག་པ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །དགེ་སློང་མ་གང་གཅིག་པུ་དགེ་སློང་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འདུག་ན་ལྟུང་བྱེད་

316

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དོ། །དགེ་སློང་མ་གང་གཅིག་པུ་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བླ་གབ་མེད་པ་དབེན་པར་འདུག་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །དགེ་སློང་མ་གཅིག་པུ་དགེ་སློང་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་བླ་གབ་མེད་པ་དབེན་པར་འདུག་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད་བཞི་པོ་གླེང་གཞི་དང་བཅས་པར་གསུངས་སོ། །བཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་བཞི་འཆད་དེ། འདི་རྣམས་ཀྱི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་ཁྱིམ་པའི་རྣ་བར་བཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ་
དང་། ཁྱིམ་པས་བཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ་དེ་དགེ་སློང་མ་དེས་ཉན་པ་དང་། སྦེད་མས་འཆར་ཀའི་རྣ་བར་བཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ་དང་། འཆར་ཀས་བཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ་དེ་སྦེད་མས་ཉན་པ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་དེ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་
དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཆགས་པས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་རང་རིགས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་

གནོད་པའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་ཁྱིམ་པའི་རྣར་མ་རེག་ཙམ་དུ་རྣ་དྲུང་དུ་བསྙེན་ཏེ་
བཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ [དོན་དང་བཅས་པ་དང་དོན་མེད་པའི་ཚིག་གང་སྨྲས་ཀྱང་ལྟུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གློ་ནས་རྣ་བར་བཤུབ་ཅིང་སྨྲ་ན་ཉན་པ་པོའི་དཔུང་མགོའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཐའ་ལས། སྨྲ་བ་པོའི་ཁའི་སྒོ་འདས་ཏེ་སྨྲ་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མདུན་རོལ་ནས་བཤུབ་ཅིང་སྨྲ་ན་ཉན་པ་པོའི་སྙིང་ཁའི་རུས་པ་ལས་འདས་ནའོ། །རྒྱབ་ངོས་ནས་བཤུབ་ཅིང་སྨྲ་ན་མཆན་ཁུང་གི་ཐད་ཀ་ནས་ཕྲག་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདས་ཏེ་སྨྲ་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་

ཏེ། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །] རོ། །ཁྱིམ་པས་བཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ་དེ་ལས་དགེ་སློང་མ་དེས་ཚིག་དེ་ཉན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིའོ་ཞེས་པ་དགེ་སློང་གི་རྣ་བར་དགེ་སློང་མས་བཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ངོ་སྟེ་དགེ་སློང་གིས་བཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ་དེ་ལས་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་དེས་ཚིག་དེ་ཉན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རིག་པ་ལེན་ཀློག་གི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་ལས། ཁྱིམ་པ་ལས་རིག་པ་

317

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལེན་པའི་གླེང་གཞི་ནི། སྦོམ་དགའ་མོ་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་ནས་སྤོས་འཚོང་གི་ཁྱེའུའི་གྲོང་དུ་སོང་སྟེ། བཞིན་བཟང་རིག་པ་ཅུང་ཟད་ཀློག་གམ། ཐོན་ཅིག་དང་བསླབ་པོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། ཁྱེའུ་དེས་འདི་སྐད་ཅེས། ས་རི་ཕུ། བི་སི་རི་ཕུ། སི་རི། བི་སི་རི། ཕུ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་སྨྲས་པ་ན་སྦོམ་དགའ་མོས་འདི་སྐད་ཅེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྗོད་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། དེ་ཁྲོས་ནས་མགོ་རེག་མོ་ངན་པ་ཞེས་སྤྱོས་པའི་བྱུང་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། [རབ་བྱུང་གིས་ཁྱིམ་པ་ལ་ཆོས་མཉན་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་བླ་མ་ལ་མ་གུས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པས།] ཆོས་ལ་མ་གུས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། དགེ་སློང་མས་ཆོས་འཆད་པ་པོ་ཁྱིམ་པ་ལས་རིག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལེན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[རིག་པ་ནི་ནང་རིག་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་བ་ལས་ཁྱིམ་པ་ལས་གཙུག་ལག་སློབ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་རིག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནང་རིག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་རིགས་སོ་ཞེས་སོ། །] ཁྱིམ་པ་ལས་རིག་པ་ཀློག་པའི་
གླེང་གཞི་ནི། སྦོམ་དགའ་མོས་སྐྱེས་པ་ཞིག་རིག་པ་ཀློག་ཏུ་བཅུག་སྟེ། ཀྱེ་ནང་རྗེ། ས་རི་ཕུ། བི་སི་རི་ཕུ། སི་རི་པི་རི་ཕུ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་ཟུངས་ཞིག་ཅེས་ལན་གསུམ་བཏོན་པ་དང་། མི་དེས་སྨྲས་པ། བདག་གིས་ཀུན་ཆུབ་པར་བཟུང་བ་ལགས་སོ། །སྦོམ་དགའ་མོས་སྨྲས་པ། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཟུངས་ཞིག་ཅེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྗོད་པ་དང་། མི་དེ་ཁྲོས་ནས་མགོ་རེག་མོ་ངན་པ་ཁྱོད་ཀྱང་མ་མཐོང་ཡང་སླ། རིགས་པ་ཡང་མེད་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་བྱུང་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ། །[སྟེ་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་ཆོས་ལ་མ་གུས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ།]
གཞུང་གི་དོན་ནི་འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདི་ནི་དགེ་སློང་མས་ཁྱིམ་པ་ལ་སྟོན་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལུང་གི་གླེང་གཞིས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །[ཁྱིམ་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྟུང་

318

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
བྱེད་དང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་འོང་ཞེས་གསུང་ཡང་ཟློས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཁྲིམས་གྲོགས་མེད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཤིང་ཚིགས་དྲུག་ལས་ལྷག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། འདི་ལ་ནི་དེ་དག་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན་ཟློས་སྐྱོན་མི་འོང་ཡང་། །སྐྱོན་གཞན་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་གིས་ཁྱིམ་པ་ལ་ཆོས་ཉན་ན་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་བླ་

མ་ལ་མ་གུས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་མ་གྲུབ་སྟེ།] དེ་ལྟར་མདོ་རྩ་ལས་ཁྱིམ་པ་འབྱུང་ཁུངས་སུ་

གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། ལུང་གི་གླེང་གཞི་ལས་ཁྱེད་ཟེར་བ་ལྟར་བྱུང་ཡང་། གླེང་གཞི་དང་བཅས་པ་འབྲེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
འོ་ན་གང་ཞེ་ན་བླ་མ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟར་གསུང་སྟེ། ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྱུང་
ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ [ཏེ་རི་ལས་གསེར་འབྱུང་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།] ལ་ཁྱིམ་པ་དེ་
ལས་ཞེས་ཁྱིམ་པ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་བྱུང་བས་ན། ནང་རིག་པའི་ཚིག་
ཀློག་པར་བྱེད་པ་པོ་ཁྱིམ་པ་དེ་ལས་རིག་པ་དེ་ཀློག་པ་ལ་ཉན་པ་པོའི་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྔ་མ་ནི་ནང་རིག་པའི་དོན་བཤད་པ་ལེན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་མས་དོན་གོ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་ནང་རིག་པའི་ཚིག་ཀློག་པ་ཉན་པ་སྟེ་དགེ་སློང་མས་ཚིག་ཐོས་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྨ་བཅིངས་པ་འགྲོལ་དུ་འཇུག་པའི་གླེང་གཞི་ནི་གཙུག་དགའ་མོའི་དཔུང་བར་ཕོལ་མིག་བྱུང་ནས། དེ་སྨན་པ་ལ་འཆིང་དུ་བཅུག་ནས་བཅིངས་ཟིན་པ་དང་ཧ་ཅང་དམ་ཆེས་སོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །ལྷོད་པར་བྱས་པ་ལ་ཧ་ཅང་ལྷོད་ཆེས་སོ། །ཞེས་ཏེ་ལྟར་འཆིང་དུ་བཅུག་ཅིང་འགྲོལ་དུ་བཅུག་སྟེ། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཐབས་ཀྱི་ [རང་གི་ལག་པ་སོགས་པའི་ནི།]རྨ་བཅིངས་

ཤིང་སྐྱེས་པ་ [འཁྲིད་པ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི།] ལས་འགྲོལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་

319

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འགྱུར་རོ། །བུ་འཚོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་གླེང་གཞི་ནི་ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་ལ་བུ་བཙས་
པ་ན། སྦོམ་དགའ་མོས་ཁྱེའུ་དེ་བླངས་ཏེ་ཆུ་དྲོན་གྱིས་བཀྲུས། མིག་ཏུ་མིག་སྨན་
བླུགས། ས་ཞག་གིས་ཐིག་ལེ་བྲིས། །[གནོད་པ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་སྒོའི་ས་ལས་དཔྲལ་བར་ཐིག་ལེ་
གསུམ་བྱས་ཞེས་མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །] སྦྲང་རྩི་

དང་མར་གྱིས་བསྙོད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་བྱིས་པ་ལ་སྲེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
འཕེལ་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་རང་གི་བུ་ཆུང་ངུ་ལས་གཞན་པའི་བུ་འཚོ་བ་སྟེ། ཁྱེའུ་དང་མ་ནིང་དང་བུ་མོ་དག་འཚོ་ཞིང་རྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[དགེ་སློང་མ་སྦེད་མས་གཞོན་ནུ་འོད་སྲུངས་ལྟ་བུ་རང་གི་བུ་ཆུང་ངུ་འཚོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །]
ཁྱིམ་བདག་ལ་མ་དྲིས་པར་ཁམ་གཞན་དུ་མཚན་འདའ་བའི་གླེང་གཞི་ནི་དགེ་སློང་མ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་འདོང་པ་ན། ཐ་ག་པའི་ཁྱིམ་དུ་ནུབ་མོ་བྲང་བཏབ་སྟེ་འདུག་གོ །དེའི་འོག་ཏུ་མུན་སྲོས་པ་དང་ཁྱིམ་བདག་དེ་འོངས་ནས། དེས་དགེ་
སློང་མ་དེ་དག་མ་མཐོང་མ་ཐོས་པར། དེས་ཆུང་མ་དང་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེ་དགེ་སློང་མ་གཞོན་ནུ་ཞིག་གིས་ཚོར་ནས་གད་མོ་བགད་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དེ་ཁྲོས་ཏེ། དགེ་སློང་མ་དེ་དག་ནམ་ཕྱེད་ནས་སྒོར་བཏོན་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གཞན་གྱིས་

བསླབ་པ་དང་འབྲལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་ [དགེ་སློང་མས།] ཁྱིམ་བདག་ལ་མ་དྲིས་པར་ [རྟ་ཕྱུགས་ཀྱི་ལྷས་མ་
མགྲོན་ཁང་ལ་སོགས་པ།] ཁྱིམ་གཞན་དུ་མཚན་མོ་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལས་སོ་ཞེས་
སོ། །མཚན་མོ་མ་བརྟགས་པར་འདའ་བའི་གླེང་གཞི་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལྗོངས་རྒྱུ་བ་ན་ཁྱིམ་བདག་གཅིག་ལ་གནས་བརྙས་ཏེ་ནུབ་མོ་དེ་ན་འཁོད་པ་ལས། མཚན་

320

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མོ་ཆར་བབ་ནས། དེ་དག་ཕུགས་ལོགས་སུ་ཕུར་ཏེ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ན་སྐྱེས་པ་སྔར་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་དགེ་སློང་མ་གཟུང་བ་ན། དེ་དག་གིས་ཁུས་བཏབ་བོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་མ་ [གཞན།] རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ [ཞུ་བ།] གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ [བཟུང་
བ་དེ།] བཏང་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྔར་དང་འདྲ་འོ། །[སྟེ་གཞན་གྱིས་བསླབ་པ་དང་འབྲལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ།] གཞུང་གི་དོན་ནི་ [དགེ་སློང་མས།] མཚན་མོ་ [གནས་འདིར་སྔར་ནས་སྐྱེས་པ་མ་ཞུགས་སམ་ཞེས།] མ་བརྟགས་པར་སྐྱབས་ [མུན་ཁུངས་དང་ནག་ཐིབས་ལ་སོགས་པ།] ཡོད་པར་ [མཚན་མོ།] འདའ་བར་བྱེད་པ་ལའོ་ [ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །] ཞེས་སོ། །གནས་ཁང་དུ་མཚན་མོ་འདའ་བའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་སྐྱེས་པ་ལ་བརྡ་བྱས་ཏེ་སྐྱེས་པ་དེ་དབྱར་ཁང་གི་གནས་ཁང་དུ་འོངས་པ་ན། དེ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲིགས་ཏེ་
སྨོད་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་གནས་ཁང་དུ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་

ལས་སྟེང་གཡོགས་པའི་ཕྱོགས་གཞན་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟེང་གཡོགས་དང་བཅས་པའི་གནས་དེར་དགེ་སློང་མ་གཞན་མེད་པར་དགེ་སློང་མ་གཅིག་པུ་མཚན་མོ་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[མལ་ཁྲི་ལ་སོ་སོར།] ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་གནས་པ་བཏང་བའི་གླེང་གཞི་ནི། དགེ་སློང་མ་འཆི་ལྟས་མ་དང་ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་མ་གཉིས་ཁྲི་གཅིག་ལ་ཉལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་འཁོད་པ་བཞིན་དུ་རྒོད་པ་དང་འཕྱར་གཡེང་དང་ལུས་ཀྱི་ཙབ་ཧྲལ་བྱེད་པ་ལ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་འཕྱ་བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་དོན་ནི། དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་གཞན་དང་ཁྲི་གཅིག་ལ་ལྷན་ཅིག་ཤ་མཐང་རེག་པ་

321

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དང་བཅས་ཤིང་མཚན་མོ་ཉལ་བ་ལ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བ་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁྲི་གཅིག་ལ་ཉལ་བ་མ་ཡིན་ཡང་སྟན་གདིང་བ་གཅིག་ལ་ཉལ་ན་ཡང་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སློང་མ་གང་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གདིང་བ་གཅིག་ལ་བར་དུ་མ་བཅད་པར་ཉལ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །བྱི་དོར་ལས་གྱུར་པ་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་ལྔའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དྲིལ་ཕྱི་དགེ་
སློང་མ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། དུར་ཁྲོད་བསྟེན་པ་འདི་དྲིལ་ཕྱི་བྱས་ཏེ་ཅི་བྱ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེས་སྨྲས་པ། པགས་པའི་མདོག་འདི་འཚེར་ཞིང་གསལ་བར་བྱས་པ་དང་། བརྒྱན་པོ་པ་དང་ནལ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་འགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་པ་
ལས། དགེ་སློང་མ་རང་གི་ལུས་ལ་དགེ་སློང་མ་དྲིལ་ཕྱི་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་བཀག་པ་
དང་། དེ་ནས་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་དང་ཁྱིམ་པ་མོ་དང་། མུ་སྟེགས་མོ་དྲིལ་
ཕྱི་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ། སྔ་མ་སྔ་མ་བཀག་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་བྱ་བ་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་ནས་རྒྱགས་པ་འཕེལ་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་རང་གི་ལུས་ལ་འདག་རྫས་ཀྱིས་དྲིལ་ཞིང་
ཕྱི་བའི་ལུས་ཀྱི་དྲིལ་ཕྱི་དགེ་སློང་མ་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། དགེ་སློབ་མ་
དང་། དགེ་ཚུལ་མ་དང་། ཁྱིམ་པ་མོ་དང་མུ་སྟེགས་མོ་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་རེ་རེ་ལ་ལྟུང་བྱེད་རེ་རེ་སྟེ་ལྟུང་བྱེད་ལྔའོ། །བཀྲུ་བཤལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གླེང་གཞི་ནི་ [འདི་ནི་ལུང་ན་མི་སྣང་ཡང་མའི་སོ་སོ་ཐར་འགྲེལ་ལས།] དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་སྡེ་དེ་དག་གིས་སྨྲས་པ། མར་དང་བག་ཕྱེ་དང་ཏིལ་གྱིས་བསྐུ་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་གནང་བས།

ཆུས་དྲག་ཏུ་བསྲུབ་ཅིང་བཀྲུས་ལ་ལུས་འཇམ་ཞིང་དཀར་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུས་ལ་

322

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཆུས་བསྲུབ་ཅིང་དྲག་ཏུ་འཁྲུ་བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྒྱགས་པ་འཕེལ་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་རང་གི་ལུས་ལ་ཆུ་འབའ་ཞིག་གིས་དྲི་མ་བཀྲུ་བཤལ་བུད་མེད་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྫས་དྲི་ཞིམ་པོ་བསྐུད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་ལུས་ལ་དྲི་ཞིམ་པོས་བསྐུད་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྒྱགས་པ་འཕེལ་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་ [ཙན་དན་ལ་སོགས་པ།]རྫས་དྲི་ཞིམ་པ་དག་གིས་དགེ་སློང་མས་རང་གི་ལུས་བསྐུད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འབྲུ་མར་གྱི་ཚིགས་མས་བསྐུད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་ཏིལ་གྱི་འབྲུ་མར་གྱི་ཚིགས་མས་ལུས་ཕྱི་
བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྒྱགས་པ་འཕེལ་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་འབྲུ་
མར་གྱི་ཚིགས་མ་དགེ་སློང་མ་རང་གི་ལུས་ལ་བསྐུད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་བཅུ་གཉིས་སྡེ་རྣམས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་
མ་མང་པོ་དང་ལག་པ་སྒྲེལ་ནས་འབབ་ཆུ་ཨ་ཛ་ར་བ་ཏིར་ཞུགས་ནས་ལུས་ཁྲུས་བྱེད་པ་ན། གཅིག་ལ་ [མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་ལས་མོ་མཚན་ལ] གཅིག་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ཤིང་། རྩེ་བར་བྱེད་ཅིང་ལུས་ཀྱི་ཙབ་ཧྲལ་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྒོད་བག་འཕེལ་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི། དགེ་སློང་མས་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལག་པ་སྦྲེལ་ཏེ། ཆུའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་ཁྲུས་བྱེད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ལྟེ་བར་
སོན་ན་དངོས་གཞིའོ་ཞེས་སོ། །[སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཁྲུས་ནི་གཉིས་ཏེ། དབང་སྐུར་བའི་ཁྲུས་དང་། འཇུག་པའི་ཁྲུས་ལས་དོན་འདི་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཁྲུས་ལ་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། །ཞེས་སོ། །]

323

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འཆོས་པ་ལས་གྱུར་པ་དྲུག་ལས། སྐྲ་ཤད་པ་བཞིའི་གླེང་གཞི་ནི་བཅུ་གཉིས་སྡེ་རྣམས་པུ་ཤེལ་ཙིས་སྐྲ་ཤད་པ་ན་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཕུ་ནུ་མོ་དག་
འདིས་ཅི་བྱེད། དེ་དག་གིས་སྨྲས་པ། སྐྲ་མ་འཛིངས་པར་བསྐྱེད་མོད། ཁྱེད་ཅག་ནི་སྐྲ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཅུ་གཉིས་སྡེས་སོ་མང་དང་། རྩྭའི་ཐུམ་བུ་དང་། དེ་གསུམ་སྦྲག་གཤིབས་པས་སྐྲ་ཤད་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྒྱགས་པ་འཕེལ་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་སྐྲ་མ་འཛིངས་པར་ལེགས་པར་བཅོས་པའི་
ཕྱིར་པུ་ཤེལ་ཙིས་སྐྲ་ཤད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །པུ་ཤེལ་ཙི་ནི་མའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་དྲེས་མའི་རྩ་བ་ལས་བྱས་པའོ་ཞེས་སོ། །སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་

[དགེ་སློང་མའི།] ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་པུ་ཤེལ་ཙི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བི་ར་ཎའི་རྩ་བའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། བི་ར་ཎ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲེས་མ་ཡིན་པར་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་
ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །དགེ་སློང་མས་སྐྲ་བཅོས་པའི་ཕྱིར་སོ་མང་དང་སྨྱུག་ཤད་དང་ [པུ་ཤེལ་ཙི་དང་སོ་མང་དང་སྨྱུག་བཤད་དང་།] དེ་དག་གསུམ་ཆར་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གིས་སྐྲ་ཤད་པ་ལ་ཡང་ལྟུང་བྱེད་རེ་རེར་འགྱུར་རོ། །སྐྲ་བརྙན་ཐོགས་པའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་བསམས་པ། བདག་གིས་བྱས་སོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ནི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱས་ཀྱིས། བདག་གིས་སྐྲ་བརྙན་ཡང་ཐོགས་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས།
གར་མཁན་ལ་སྐྲ་བརྙན་བརྙས། རོལ་མོ་མཁན་ལ་གོས་དང་ལྷམ་ཟུང་གཅིག་བརྙས་ཏེ། སྨད་འཚོངས་ཡོད་པའི་རྟགས་བཙུགས་ཏེ། གནས་གཅིག་ཏུ་བསྡོད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྒྱགས་པ་འཕེལ་བའོ། །

324

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མ་ལ་སྐྲ་བརྙན་གྱིས་ཀྱང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
སྐྲ་ཚབ་གྱོན་ནའོ། །ཁྱིམ་པའི་རྒྱན་ཐོགས་པའི་གླེང་གཞི་ནི། ཕྱུག་པོའི་བུད་མེད་དེ་དག་སྐྲའི་བྱི་དོར་བྱེད་པ་ན་རྒྱན་རྣམས་རྒྱན་གྱི་སྣོད་སྤྲོག་མ་དག་ཏུ་བཞག་པ་ན། དེ་
སྦོམ་དགའ་མོས་བླངས་ཏེ་རྒྱན་དེ་དག་ཐོགས་པ་དང་། འཕགས་མ་ཅི་མཛད། རྒྱན་
གྱིས་མཛེས་སམ་བལྟ་མོད། དེ་ལ་མཛེས་སུ་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྒྱགས་པ་འཕེལ་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་ཁྱིམ་པའི་རྒྱན་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྒྱན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་བ་ལ་དགའ་བའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་རྒྱན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་མས་
ཁྱིམ་པའི་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་མགུལ་རྒྱན་དང་གདུབ་བུ་རྒྱན་ཅན་དང་དཔུང་རྒྱན་དང་དོ་ཤལ་དང་སེ་མོ་དོ་དང་མུ་ཏིག་གི་ཆུན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཐོགས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱན་པར་བྱེད་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ [རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་རྒྱན་ཐོགས་པ།] འདི་ལ་ནི་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །རིན་པོ་ཆེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །རྒྱགས་པ་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་གྱི་གླེང་གཞི་སྦོམ་དགའ་མོས་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ [དགའ་འདུན་ནི་རོལ་མོ་མཁན་ཏེ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དགའ་

ཞིང་འདུན་པར་བྱེད་པས་དགའ་འདུན་ཞེས་སོ། །] དགའ་འདུན་རྣམས་ལ་གར་སློབ་པར་བྱེད། གར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལས། གར་བྱེད་པ་དང་བྲོ་བརྡུང་བ་བཀག་ཅིང་། བྲམ་ཟེའི་དགའ་འདུན་རྣམས་སྦོམ་དགའ་མོའི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ། བདག་ཅག་ལ་ཡང་གླུ་སློབས་

325

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་ན། དེས་དེ་དག་ལ་གླུ་སློབ་པར་བྱེད། གླུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལས་གླུ་ལེན་པ་བཀག་གོ །རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་དགའ་འདུན་རྣམས་སྦོམ་དགའ་མོའི་དྲུང་དུ་སོང་
སྟེ། བདག་ཅག་ལ་ཡང་རོལ་མོ་སློབས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་ན། དེས་དེ་དག་ལ་རོལ་མོ་སློབ་པར་བྱེད། རོལ་མོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལས་རོལ་མོ་བྱེད་པ་བཀག་པའོ། །
དགག་བྱ་ནི་རྒོད་བག་འཕེལ་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མ་རང་གིས་བྲོ་བརྡུང་བའམ་གར་བྱེད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཐ་ན་སྨིན་མ་
བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་ [དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་གར་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ཉེས་མེད་ཅེས་མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །] སོ། །དགེ་སློང་མ་རང་གིས་གླུ་ལེན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཐ་ན་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་འདོན་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་མ་རང་གིས་པི་ཝང་ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོ་བྱེད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[རོལ་མོ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་པི་ཝང་དང་གླིང་བུ་དང་རྫ་རྔ་དང་སིལ་ཁྲོལ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོ། །] ལོངས་འཆོས་པ་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་ལས། གདུགས་ཐོགས་པའི་གླེང་གཞི་ནི་གཙུག་དགའ་མོ་གདུགས་ཐོགས་ཏེ་བསོད་སྙོམས་ལ་རྒྱུ་བ་ན། དེ་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་གད་མོ་དགོད་ཅིང་ཁྱིམ་བདག་རྣམས་འཕྱ་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ལོངས་པ་
འཕེལ་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་ [དར་གྱིས་བརྒྱན་པ་ལ་སོགས་པ།] ལོངས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པའི་གདུགས་དགེ་སློང་མས་རང་གི་སྟེང་དུ་ཕུབ་སྟེ་ཐོགས་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མཆིལ་ལྷམ་གྱོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་གླེང་གཞི་ནི་གཙུག་དགའ་མོས་ལོངས་སྤྱོད་
དུ་གྱུར་པའི་མཆིལ་ལྷམ་གྱོན་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ལོངས་པ་འཕེལ་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པའི་མཆིལ་ལྷམ་གྱོན་

326

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པའི་མཆིལ་ལྷམ་གྱོན་པ་ལ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་པ་ལས་དགེ་སློང་མ་གང་མཆིལ་ལྷམ་ཁྲ་བོ་གྱོན་ན་ལྟུང་བྱེད་ཞེས་བཤད་དོ། །ལོངས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་མཆིལ་ལྷམ་ནི་ཡུལ་དབུས་སུ་རྐང་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། གནས་མལ་བསྲུང་འི་ཕྱིར་དུ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ནི་རྐང་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བླ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །] ཁྲིའུའི་བསྙེན་བཀུར་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་
དགའ་མོས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ཁོ་མོའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ག་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་ཁྲིའུ་ཤོམས་ལ་འདུག་ཏུ་ཆུག་ཅིང་
ཅེས་བསྒོ་ཞིང་། ཡང་གནས་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་དང་ཁྱམས་དང་སྒོ་ཁང་དང་ཡང་ཐོག་དང་ཁང་སྟེང་ག་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་ཁྲིའུ་ཁྱེར་ལ་ཁོ་མོ་འདུག་ཏུ་ཆུག་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་
ལས་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་མདོ་རྩ་བའི་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་

ལས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་སྟེགས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་ཅིང་། སྟན་ཁྱེར་ལ་གནས་ག་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་ཐིང་ཞིག་ཅེས་བསྒོ་བར་བྱེད་པ་ལས་བསླབ་པ་འདི་བཅས་པར་གསུངས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ལོངས་པ་འཕེལ་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཁྲི་ཆུང་དུ་ནི་ཁྲིའུ་ཞེས་བྱ་ཞེས་བཤད་
ཅིང་། ཁྲིའུ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་འདུག་འཇུག་པའི་བསྙེན་བཀུར་ཁྲིའུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་

ཤོམ་དུ་འཇུག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་མ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི་དགེ་སློང་མ་ཁྲིའི་ཐོག་ན་འདུག་ལ། ཁྲིའི་
ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་ནས་སློབ་མ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཐེག་ཅིང་སྤྱོད་ན་ལྟུང་བའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རྒས་པ་སྦྱོར་མི་བཟོད་པའམ་ནད་པ་ཞིག་ཆོས་འཆད་པ་ཡིན་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤད་དོ། །ཐུགས་ཐུབ་ཏུ་

327

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ཕྱིས་གནོན་བྱེད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོ་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྱིམ་དུ་

ཞུགས་ཏེ་བྲམ་ཟེའི་སྟན་ལ་འདུག་གོ །བྲམ་ཟེ་དེ་འོངས་པ་ན། སྦོམ་དགའ་མོ་སྟན་དེའི་སྟེང་ན་འདུག་པ་མཐོང་ནས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་མ་དད་པར་འགྱུར་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་ཁྱིམ་གཞན་དུ་བདག་པོས་མ་བསྒོ་བར་ཁྱིམ་

པའི་སྟན་ལ་འདུག་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྟན་ནི་ནང་ཚངས་ཅན་དང་གླིངས་

པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་གྱི། རྩྭ་དང་སོག་མ་ལ་སོགས་པ་འདུག་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཤམས་པ་དེ་དག་ལ་མ་བསྒོ་བར་འདུག་ཀྱང་ལྟུང་བ་མེད་དེ། ཐུགས་ཐུབ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩྭ་དང་སོག་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ [དེའང་མ་བཤམས་པ་ལ་རྩ་འམ་ལོ་མ་ལ་སོགས་བརྩེགས་ཏེ་འདུག་པ་དེ་ལས་རང་གིས་ཕབ་ནས་བཏིང་སྟེ།] འདུག་ན་ནི་ [མ་བསྒོ་བར་སྟན་ལ་འདུག་པའི།] ཉེས་བྱས་སོ། །[ཁྱིམ་དེར།] སོག་མ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཡང་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པའི་སྟན་ལ་འདུག་པའི་དོན་དུ་ [ཁང་བའི།] ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཤམས་པ་ལ་ནི་མ་བསྒོ་བར་འདུག་
ན་ཉེས་བྱས་སོ། །[ཁྱིམ་དེར།] སོག་མ་ལ་སོགས་པ་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་དེ་ཡང་ [ཁྱིམ་པས།] མ་བཤམས་ [པར་དགེ་སློང་མ་རང་གིས་བཤམས།] པ་ལ་ནི་ [ཁྱིམ་པས།] མ་བསྒོ་བར་འདུག་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །[ཐུགས་ཐུབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །] དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །[ཐུགས་ཐུབ་ཏུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙན་ཐབས་སུའོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་སོ། །ཐུགས་ཐུབ་ཏུ་ཕྱིས་གནན་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ།] ཁྱིམ་པ་ལ་

ལོག་ཐབས་བྱེད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་ཁྱིམ་པ་མོ་མང་པོས་སྦོམ་དགའ་མོ་ལ་འཕགས་མ་ཆོས་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་ནས། ཁྱིམ་པ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟན་བཤམས་པ་

328

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལ་དེ་འདུག་ནས་ཁ་རྩིག་པ་ལ་གཏང་དེ། [ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ལུང་རིང་པོ་དང་། ལུང་བར་མ་དང་། ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་ལུང་དང་བཞི་ལས།] མདོ་རིང་པོ་འཆད་པ་ན། ཁྱིམ་པ་མོ་དེ་རྣམས་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་

ལས་ནི་ཀླགས་པ་དང་དྲན་པར་བྱ་བ་འདི་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི། བདག་ཅག་ནི་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་
བ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་དེ་དག་ལངས་ཏེ་སོང་ངོ་། །[དེ་ནས་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགེ་སྦྱོང་མ་དེས་སྨྲས་པ་འཕགས་མ་སུ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་ཡིན། དེས་སྨྲས་པ་ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་རྣམས་ལའོ། །དེ་

དག་ནི་སྐྱོ་ནས་སོང་ལགས་སོ། །དེ་ནས།] སྦོམ་དགའ་མོས་ཀྱང་སྟན་བོར་ཏེ་སོང་བ་དང་། སྟན་དེ་རྐུན་པོས་ཁྱེར་བ་ལ་ཁྱིམ་པ་མོ་དེ་རྣམས་ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་
ནི་ཁྱིམ་པ་མོའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་ཆོས་འཆད་ཅིང་ཁྱིམ་པ་ཆོས་ཉན་དུ་གཞུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཁྱིམ་པའི་སྟན་གདིང་བ་ལ་དགེ་སློང་མས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཁྱིམ་པ་ལ་མ་སྦྲན་པར་བོར་ཏེ་འགྲོ་བ་ལ་འདོམ་
བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་འདས་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་པ་མོའི་བཟོ་སྟོན་པ་ལས་གྱུར་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐུད་པ་འཁལ་བ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། རྗེན་པ་
འཚོད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐུད་པ་འཁལ་བ་དངོས་དང་། སྐབས་སུ་ལྟུང་བྱེད་གཞན་གཉིས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྐུད་པ་འཁལ་བ་ལའོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་གླེང་གཞི་ནི་གཙུག་དགའ་མོ་ཁྱིམ་དུ་བསོད་སྙོམས་དུ་སོང་སྟེ། བསོད་སྙོམས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་
པ་ན། བདག་སྐུད་པ་འཁལ་བས་གློ་བ་བྲེལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁྱོད་སོང་ལ་བསོད་སྙོམས་ལོང་ལ་ཤོག་ཅིག་དང་ཁོ་མོས་སྐུད་པ་བཀལ་ལོ་ཞེས་དེས་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་

ཕྱིར་སྐུད་པ་བཀལ་བ་ལས་སོ། །[དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་སྐྱེ་རྒུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོས་ཁྱིམ་དེར་བསོད་

329

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
སྙོམས་བླངས་པ་ན། འཕགས་མ་སྐུད་པ་ཁོལ་ཅིག་དང་། དེའི་བར་དུ་བསོད་སྙོམས་ཁྱེར་ཏེ་འོང་ངོ་ཟེར་བ་ལ། སྨྲས་པ་ཁོ་མོ་ཁྱིམ་པ་མོར་གྱུར་པ་ན་འཁལ་མ་མྱོང་ན། ད་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་འཁལ་ལམ་ཞེས་ཟེར་བ།] དགག་བྱ་ནི་དོན་དང་བྱ་བ་མང་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་སྐུད་པ་འཁལ་བ་སྟེ་བལ་འཁལ་བ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའང་གོས་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཡང་རུང་བ་ཁྲུ་གང་ཡན་ཆད་ལྡང་
བ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐ་རགས་ལས་གཞན་པའི་ཆེད་དུ་བལ་འཁལ་ན་འཕང་ལ་དཀྲིས་པ་ལན་ཅིག་རྫོགས་ནའོ། །རྣམ་འབྱེད་ལས་གོས་རྒྱུ་བདུན་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ་ཞེས་ [བལ་གོས་དང་ཤ་ནའི་གོས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རུང་བ་བདུན་པོ།] གསུངས་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ཊཱི་ཀ་ལས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྐུད་པ་འཁལ་བ་ལ་ཡང་དངོས་གཞིར་འགྱུར་ཏེ་བཟོ་སྟོན་པའི་ཉེས་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །
སྐབས་སུ་ལྟུང་བྱེད་གཞན་གཉིས་བསྟན་པ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་གོས་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་ཟས་འཚོང་བ་གཉིས་སོ། །འོ་ན་བཟོ་སྟོན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་
གསུམ་གྱི་བར་སྐབས་འདིར་ལྟུང་བྱེད་གཞན་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་
བོ་ཉིད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་སྒྲུབ་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་སྐུད་པ་འཁལ་བ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གོས་འབྱུང་བས་གོས་བདག་གིར་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཟས་འཚོང་བ་བསྟན་པ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་གོས་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་ཟས་འཚོང་བ་གཉིས་ནི་རྙེད་པ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐབས་བསྒྲུབས་ནས་ཚོགས་ཀྱི་གོས་བདག་གིར་བྱེད་པའི་གླེང་གཞི་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་རྨེ་གབ་
རྗེས་སུ་གནང་ངོ་ཞེས་སྦོམ་དགའ་མོས་བཙུན་མོ་འཕྲེང་ལྡན་མ་ལ་སྨྲས་པ་

330

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དང་། བཙུན་མོས་གོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་དག་སྦོམ་དགའ་མོ་ལ་གཏད་ནས་གོས་
འདི་རྣམས་དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྲིམས་ཤིག་ཅེས་བསྒོའོ། །དེ་ནས་སྦོམ་དགའ་མོས་གོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིར་བྱས་ཏེ། དགེ་སློང་མ་གཞན་
གྱིས་བསླངས་པ་ན་དེས་མ་སྟེར་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དགེ་སློང་མའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མ་གང་གིས་ [ཊཱི་ཀ་ལས་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱི་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་འདིར་ནི།] དགེ་སློང་མའི་ [བཞིར་ལོངས་པ།] ཚོགས་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་གོས་དེ་བདག་ཉིད་དབང་ངོ་སྙམ་དུ་ངེས་པའི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་རང་འབའ་ཞིག་གིས་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་འོད་ལྡན་ལས་བདག་གིས་ [རྫས།] འདི་རྙེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པའི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བདག་གིར་བྱས་ཀྱང་ [མ་བྱིན་ལེན་གྱི།] ཕམ་པར་རྣམ་པར་མི་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟས་འཚོང་བའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་བསོད་སྙོམས་མང་དུ་རྙེད་པ་དང་། ཟས་བསོད་པ་རྣམས་ནི་རང་གིས་ཟོས་ཤིང་། འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་བཙོངས་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་མ་རབས་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པས་མ་དད་པ་སྐྱེ་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་ཕྱེ་དང་འབྲས་ཆན་དང་མར་དང་སྣུམ་འཁུར་ལ་སོགས་པ་ [ཅི་ཙམ་ཡང་རུང་སྟེ།] ཟས་འཚོང་བ་བྱས་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རིན་རང་གིར་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སོ། །རིན་རང་གིར་བྱས་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །[ཟས་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཟས་འཚོང་བ་ལས་ཡིན་གྱི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་རེག་པའི་ཟས་དང་སེམས་པའི་ཟས་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །] ཟས་འཚོང་བ་དེ་ཡང་སྐྱེད་

331

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ཀྱི་ཕྱིར་འཚོང་ན་སྐྱེད་ཕྱིན་ན་ཉོ་ཚོང་གི་སྤང་བར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་
དོ། །དེ་ལྟར་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་ཞར་བྱུང་དུ་བསྟན་ཟིན་ [ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད།] ནས་ད་ནི་ཁྱིམ་པ་མོའི་བཟོ་སྟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་པ་སྟོན་ཏེ།
ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་བྱས་པ་འདིའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་ལ་བསོད་སྙོམས་བསླངས་པ་ན། འཕགས་མ་བདག་གི་ཁྱིམ་གྱི་གོ་རེ་ལོང་མཛོད་ཅིག་
ཅེས་ཟེར་བ་དང་སྦོམ་དགའ་མོས་ཁྱིམ་ཐམས་ཅད་ཆག་ཆག་ལེགས་པར་བཏབ། ཕྱག་བདར་ལེགས་པར་བྱས་ནས་མལ་བཅས། སྣོད་སྤྱད་རྣམས་བྱི་དོར་བྱས་ནས་བཞག་
སྟེ་ཁྱིམ་དེ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པར་བྱས་པ་ལ། དོན་ཉུང་ [བྱ་བ་ཉུང་།] བའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དོན་དང་བྱ་བ་མང་ཞིང་ [མི་འོས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པས།] མ་དད་པ་སྐྱེ་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱས་པ་ལའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ། དགེ་
སློང་མས་ཁྱིམ་པ་མོས་བྱ་བར་འོས་པའི་ [ཁྱིམ་དུ་ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་བདར་དང་འབྲས་དྲུ་བ་ལ་སོགས་པ།] འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་བྱས་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐབས་སུ་བསླབ་
བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས་བསྟན་པ་ནི། ཆང་གི་ལས་མི་བྱ་བ་དང་། ཆང་ཁང་བྱེད་དུ་མི་གཞུག་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ནི་དགེ་སློང་ལ་ཡང་བསླབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་པ་མོའི་བཟོ་སྟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་པ་རྗེན་པ་འཚོད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་ལ་བསོད་སྙོམས་བླངས་པ་ན། འཕགས་མ་བཅའ་བ་འདི་ཆོས་ལ་བདག་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། སྦོམ་དགའ་མོས་དོག་ལེ་བཀྲུས་བཤལ་སྲེགས་ཏེ་མར་ཁུས་བཀང་ནས། ཀུན་ཏུ་གཡོས་པ་དང་

332

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལེགས་པར་གཡོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བྱས་ཏེ། གྲོང་བརྡལ་དེའི་ཕྱེད་དྲི་ཡིས་ཁྱབ་པར་བྱས་པ་ན། གཡོས་མཁན་གྱིས་འཚོ་བ་བཅད་དོ་ཞེས་འཕྱ་བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དོན་དང་བྱ་བ་མང་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་དངོས་པོ་རྗེན་ [པར་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེད་མེ་དང་འབྲེལ་བས།] འཚོད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྟོ་འདུན་ནི་ [ཟས་ལ་གདུང་བ་དང་བརྐམ་ཆགས་ཆེ་བའོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་སོ། །] ལས་གྱུར་པའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་ནངས་པར་སྔར་ལངས་ཏེ་བསོད་སྙོམས་བླངས་ནས་ཟ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཟ་འཕྲོ་ལ་ལངས་ནས་འཆག་པར་བྱེད། བཅགས་ནས་ཡང་ཟ་བར་བྱེད། ཡང་འཆག་པར་བྱེད་ཅིང་ཡང་ཟ་བར་བྱེད་དེ། དྲོ་ཁའི་བར་དུ་ཟས་མ་སྤངས་པར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལས་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །གླེང་གཞི་འདི་ནི་དེང་སང་ལུང་ན་མི་སྣང་ངོ་། །དགག་བྱ་ནི་བརྩམ་ལྡང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་ལྟོ་འདུན་ཆེས་པའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་ཟས་ཟོས་ནས་དེའི་འཕྲོ་ལ་སྟན་ལས་ལངས་
ཏེ་ཡང་ཟ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སྤངས་ཟ་དང་འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། སྤངས་ཟ་ལ་ནི་ཟས་སྤངས་པ་དང་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། འདི་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་ཟས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཟས་མ་སྤངས་པར་ཟ་འཕྲོ་ལ་ལངས་ཏེ་སླར་ཡང་ཟ་བའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་ [ཟས་གཅིག་གི་ཟ་འཕྲོ་ལ་ལངས་ཏེ་སླར་ཡང་ཟ་བ།] ཉིད་ལ་སྤངས་ཤིང་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པར་ཟ་ན་ནི་ [འདི་དང་སྤངས་ཟའི།] ལྟུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཚོགས་པར་མི་དབྱུང་བའི་དྲི་བསྟེན་པའི་གླེང་གཞི་ནི་མི་ཞིག་ལ་སྒོག་སྐྱའི་ལྡུམ་ར་ཡོད་པ་ལས་

333

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སྦོམ་དགའ་མོས་སྒོག་སྐྱ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དེས་དེ་ལ་བརྡེགས་
ཏེ། མིག་ཕུགས་སྐྲངས་ཤིང་དབྱར་ཁང་དུ་འོངས་པ་ན། དོན་ཉུང་བའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཚོགས་པར་དབྱུང་བར་མི་འོས་པས་མ་དད་པར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མ་སྒོག་སྐྱ་ཟ་བ་ལའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་ལྟུང་བྱེད་དུ་ [ཊཱི་ཀ་ལས་སྒོག་སྐྱ་ཇི་ཙམ་ཟོས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཀུན་དོང་ཀིའུ་དག་ཟ་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །] འགྱུར་རོ། །གསུ་འཕེལ་བ་ལས་གྱུར་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྨེ་གབ་མེ་འཆང་བའི་གླེང་གཞི་ནི། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཟླ་བ་ངོ་རེ་ཞིང་ཟླ་མཚན་འཛག་པར་གྱུར་ནས། སྨེ་གབ་བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སྦོམ་དགའ་མོ་སྨེ་གབ་མི་འཆང་བས། དེ་བྱིན་པ་ལ་ཁྲག་འཛག་ཅིང་སོང་བ་
མཐོང་ནས། ཁྲག་འདི་ཅི་ལགས་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། མ་ལ་དྲིས་ཤིག་སྲིང་མོ་ལ་དྲིས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ངོ་ཚ་འཕེལ་བར་འགྱུར་དང་། མ་དད་པར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་ཟླ་བ་རེ་རེ་ཞིང་ཟླ་མཚན་འཛག་པའི་དུས་སུ་མངལ་གྱི་སྒོར་སྨེ་གབ་མི་འཆང་བ་ [སྟེ་གོས་ང་ནི་མ་བཟློག་པ།] ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་ [སྨེ་གབ་དེ་ཐ་གུས་སྐེད་པ་ལ་བཏགས་ཏེ་མངལ་གྱི་སྒོར་བཞག་པར་བྱའོ། །སྨེ་གབ་འཆང་བ་འདི་ནི་ཤམ་ཐབས་ལ་སོགས་པའི་གོས་ཁྲག་གིས་མ་རུང་བར་གྱུར་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །] རོ། །
གཉིས་པ་ཆུ་གོས་མི་འཆང་བའི་གླེང་གཞི་ནི་བཅུ་གཉིས་སྡེ་དག་སྒྲེན་མོར་བྱུང་ནས་ཆུ་ཀླུང་དུ་ཁྲུས་བྱེད་པ་ན། སྦོམ་དགའ་མོས་ཁོ་མོའི་སྤུའི་ཚོམས་ཤིན་ཏུ་གནག་ཅིང་ལེགས་པར་འཁྱིལ་བ་ལ་ལྟོས་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལས། དགེ་སློང་
མས་ཁྲུས་རས་བཅངས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཚེ་ན་སྦོམ་དགའ་མོས་

334

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཁྲུས་རས་བཅང་བར་མི་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་མ་དད་པ་སྐྱེ་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཁྲུས་དང་ཆར་ཆུ་ལ་སོགས་པས་ལུས་གཤེར་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་ན་ཆུ་གོས་མི་འཆང་བ་ལའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་དགེ་སློང་མས་ཆུ་གོས་མི་འཆང་མི་གྱོན་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཊཱི་ཀ་ལས་འདོམས་ཀྱི་སྤུ་མན་

ཆད་ནས་པུས་མོའི་ལྷ་ང་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཕྱོགས་མི་འགེངས་པ་ལ་དངོས་
གཞིའོ། །གཉའ་བ་མན་ཆད་དང་ལོང་བུ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཞན་མི་
འགེབས་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་འདི་ནི་རོ་སྟོད་མ་གཡོགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་རོ་སྟོད་གཉའ་བ་མན་ཆད་མ་གཡོགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་མ་གསུངས་ཏེ། [ཆུ་
གོས།] འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
གསུམ་པ་བཀྲུ་བཤལ་བ་ལ་གོས་འཁྲུར་འཇུག་པའི་གླེང་གཞི་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྦོམ་དགའ་མོས་མི་གཙང་བས་གོས་པར་གྱུར་པའི་གོས་རྣམས་བཙོ་
བླག་མཁན་ལ་འཁྲུར་འཇུག་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་རྣམས་བདག་ཅག་གི་གོས་ཀྱང་འདིས་
མི་གཙང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ལུང་དྲངས་པ་
ལས་བཅུ་ [ནི་དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་སྡེ་དག་རྨི་ལམ་ན་གནོད་པ་མཐོང་བས་གོས་དག་ལ་གོས་པར་གྱུར་ནས་བཀྲུ་བཤལ་བ་ལ་འཁྲུར་འཇུག་པ་དང་། བཀྲུ་བཤལ་བ་དག་གིས་བླངས་ཏེ། ཁྱིམ་པའི་གོས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་བཀྲུས་པ་ན་དེ་དག་གིས་འབགས་པས་ཁྱིམ་པའི་གོས་དཀར་པོ་དག་མི་གཙང་བས་མ་རུང་བར་གྱུར་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་དག་

འཕྱ་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་ནི་ཉེ་བར་མ་ཞི་བའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་སོ་ཞེས།] གཉིས་སྡེ་ལས་བཅས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་སྦོམ་དགའ་མོ་འདུས་པས་འགལ་བ་མེད་

335

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དོ། །དགག་བྱ་ནི་མ་དད་པ་སྐྱེ་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་བཀྲུ་བཤལ་བ་ལ་ [ཞེས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཙོ་བླག་མཁན་ལོ་ཞེས།] རང་གི་གོས་འཁྲུར་འཇུག་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་རང་གི་གོས་རྙིང་པ་འཁྲུ་བར་
འོས་པ་ཆོས་གོས་དང་གདིང་བ་བཀྲུ་བཤལ་བ་ལ་འཁྲུར་འཇུག་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདི་འགྱུར་རོ། །འདིའི་བྱེ་བྲག་ཞིབ་ཏུ་ནི་འཁྲུར་འཇུག་པའི་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་

རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[ཆོས་གོས་ལྔ་འཁྲུར་འཇུག་ན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ལྔ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་གོས་གང་ཡང་རུང་བ་འཁྲུར་བཅུག་ནས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་བཀྲུ་བཤལ་བ་ལ་འཁྲུར་འཇུག་ན་ནི། བཙོ་བླག་མཁན་ལ་གོས་ཁ་བསྒྱུར་བ་དང་མ་བསྒྱུར་བ་འཁྲུར་འཇུག་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །] གསུ་བེལ་པ་ཞེས་པ་ནི་སང་པར་འོས་པ་དེ་གཞན་གྱིས་མ་ཚོར་བ་ལ་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་མི་གུས་པའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་ཆོས་གོས་ཀྱི་གླར་བཅའ་བ་བླངས་ཏེ་ཟློས་གར་མཁན་ལ་ཆོས་གོས་གླར་བྱིན་པ་དང་། དེ་གྱོན་ནས་ཟློས་གར་བྱས་པ་ལས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་མ་གུས་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་དགེ་སློང་མས་དགེ་སྦྱོང་གི་གོས་སྣམ་སྦྱར་དང་བླ་གོས་ལ་སོགས་པ་ཁྱིམ་པ་ལ་གོས་སུ་སྦྱིན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་མཚན་བརྗེ་བའི་གླེང་གཞི་ནི་དགེ་སློང་མ་འདུན་མས་དགེ་སློང་འདུན་པ་དང་སྣམ་སྦྱར་བརྗེས་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུ་བྱས་ཏེ། རང་རིགས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་གནོད་པའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་དང་ལྷན་ཅིག་ [དགེ་སློང་མའི་ཆོས་གོས་ལ་ཀར་ཤ་པ་ན་ཉི་ཤུར་ནི་གོས་ལྕི་བ་བསྟེན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་དགེ་སློང་གི་སྣམ་སྦྱར་ངན་པ་དང་བརྗེ་བ་ལ་ཉེས་པ་

མེད་པར།] སྣམ་སྦྱར་བཟང་ངན་བརྗེ་བ་མ་གཏོགས་པར་སྣམ་སྦྱར་བརྗེ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་

336

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དུ་འགྱུར་རོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་བླ་གོས་ལ་སོགས་པ་བརྗེ་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་སྟེ་བརྗེས་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་མོད་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་ལྟར་གཟུང་ངོ་། །[ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་
སློང་མ་ལ་སྣམ་སྦྱར་ལེན་པ་ལྟུང་བྱེད་དོ། །བརྗེ་བ་ནི་ལེན་པའི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་སོ། །ལེན་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་

འདིར་འགྱུར་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །] སེར་སྣ་ལས་གྱུར་པ་ལྔ་ལས་བསྔགས་པ་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ཞེས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ན། སྦོམ་དགའ་མོས་
སྨྲས་པ། དེ་ནི་མཁན་སློབ་མེད་པར་རང་ཞུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོད་པར་བྱེད་དོ། །ཨུཏྤ་ལའི་མདོག་འདི་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་དེ་ནི་སྔོན་སྨད་འཚོང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོད་པར་བྱེད། གོའུ་ཏ་མ་སྐེམ་མོ་འདི་འདུལ་འཛིན་མ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། དེས་ནི་བུའི་ཤ་ཟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །
ཁྱིམ་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་སྨྲས་པ། ཀྱེའི་ཕུ་ནུ་མོ་དག་ཁྱིམ་ག་གེ་མོར་ནི་མ་འགྲོ་ཞིག །ཁོ་མོས་ཁྱིམ་དེ་ངལ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་བཤད་ནས་དད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་སོ། །གནས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་བསྒྲུབས་པའི་དབྱར་ཁང་དུ་དགེ་སློང་མ་གློ་བུར་དུ་འོང་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་བྱིན་ནས་གནས་པ་ན། [གློ་བུར་ཏུ།] དེ་དག་ལ་རྙེད་
པ་དང་བཀུར་བསྟི་བྱུང་བ་དང་། དེས་སེར་སྣས་དེ་དག་བསྐྲད་ནས། ཁོ་མོ་གྲང་བའི་ཚེ་
ན་གྲང་བས་ཉེན། ཚ་བའི་ཚེ་ན་ཚ་བས་ཉེན་བཞིན་དུ་ངལ་བ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབས་པའི་དབྱར་ཁང་འདི། ཁ་འཇམ་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་སྐབས་དབྱེའམ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལས་

337

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སོ། །རྙེད་པ་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་སྨྲས་པ། ཕུ་ནུ་མི་དག་བྲམ་ཟེ་ཡ་མཚན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྡེགས་ནས་ཀླད་པ་གས་
པར་གྱུར་ན་མི་རུང་གིས། ཧ་ཅང་སྔར་བསོད་སྙོམས་ལ་མ་འགྲོ་ཞིག་ཅེས་གཞན་རྣམས་འགྲོ་བ་བཟློག་ནས། རང་ཉིད་ནང་པར་ཆེས་སྔ་བ་ཞིག་ཏུ་བསོད་སྙོམས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་ཡ་མཚན་གྱིས་བརྡེགས་པས་མིག་ཕུགས་སྣད་ཅིང་དབྱར་
ཁང་དུ་འོངས་པ་ལས་སོ། །ཆོས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོ་ལ་ཉེ་གནས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ལུང་ཞུས་པ་ན། སོང་ལ་རེ་ཞིག་ཁོ་མོའི་སྣོད་དུ་ཚོས་
ཤིག །བུ་རམ་དང་སེ་འབྲུ་དག་ཉེས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་ནས། ད་ཕན་ཚུན་བགྱངས་ནས་
ལུང་མ་བྱིན་པ་དང་། འཕགས་མ་ཁྱོད་ཆོས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཟེར་
བ་ན། ཀྱེའི་བུ་ཟན་མའི་བུ་མོ་དག །ཁོ་མོ་དྲུག་སྡེ་རྣམས་ལ་ལུང་གི་ཆེད་དུ་སེ་འབྲུ་མཉེས་པས་ནི་ལག་པ་ལ་སེར་ཀ་བྱུང་། བཟོད་པ་གསོལ་བས་ནི་མགོ་བོ་བྱིང་། པུས་

མོ་བཙུགས་ནས་བཟོད་པ་གསོལ་བས་ནི་ལྕོགས་ན། ཁོ་མོ་ཅིའི་ཕྱིར་སེར་སྣ་མི་བྱེད་ཅེས་ཟེར་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ལ་གནོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་

དགག་བྱར་འགྱུར་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པ་ [བརྗོད་པ་ལ་དགེ་སློང་
མས་ལུས་སམ་ངག་གིས་སེར་སྣ་བྱེད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི། ཊཱི་ཀ་ལས་ཡིད་ཙམ་གྱིས་སེར་སྣ་བྱེད་པ་ནི་བསྡམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཉེས་བྱས་སོ། །[འོག་མ་བཞི་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བསྡམ་པར་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་

ཉེས་བྱས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་སོ། །] ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་གཞན་དག་ལ་ [ཁྱིམ་ག་གེ་མོར་མ་འགྲོ་ཞིག །] ཁྱིམ་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་། [དགེ་སློང་མ་གཞན་དབྱར་ཁང་
ན་གནས་པ་ལྟ་བུས་དགེ་སློང་མས།] གནས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་། [དགེ་སློང་མ་གཞན་གྱི་གྲོང་ནས་

338

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བསོད་སྙོམས་རྙེད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི།]རྙེད་པ་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་། [ཆོས་འཆད་པར་ཞུས་པ་ན།] ཆོས་ལ་སོར་སྣ་བྱེད་པ་ན་རེ་རེ་ལ་ལྟུང་བྱེད་རེ་རེའོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སེར་སྣ་བསྐྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྲག་དོག་བསྐྱེད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྲོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་གླེང་གཞི་ནི། སྦོམ་དགའ་མོས་གོའུ་ཏ་མ་སྐེམ་མོ་དབྱར་ཁང་ནས་ཕྱིར་བསྐྲད་པ་

དང་། སྦོམ་དགའ་མོ་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་ཁྱིམ་པའི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་པ་ན་ཁྱིམ་དེ་ན་དགེ་སློང་
མ་སྔ་ན་འཁོད་པ་དག་གིས་སྦོམ་དགའ་མོ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་དག་མ་བྱས་པ་དང་། དེས་དེ་དག་ཁྱིམ་དེ་ནས་ཕྱིར་བསྐྲད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ལ་གནོད་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་དགེ་འདུན་མའི་དབྱར་ཁང་ནས་དགེ་སློང་མས་རང་གཞན་གྱི་ལུས་ངག་གང་ཡང་རུང་བས་སྐྲོད་པ་ལ་
[ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་ན།] ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་མས་ཁྱིམ་པའི་ཁྱིམ་གཞན་ནས་

དགེ་སློང་མ་སྔ་ནས་གནས་པ་ [སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཡང་རུང་བས་སྐྲོད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[ཊཱི་ཀས་ཕྱིར་འོངས་པ་ནི་དེར་གཏོགས་པ་ཤེས་ཆུང་བས་དེར་སྐྲོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་གསུངས།] མཐོ་འཚམས་པའི་གླེང་གཞི་ནི་བཅུ་གཉིས་སྡེ་རྣམས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་། ལེགས་པར་མ་ཐོས། ལེགས་པར་མ་དོགས་པས་ཉེས་པ་གླེང་བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ལ་གནོད་པའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་ནི་ཕམ་པ་དང་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱིས་གླེང་བ་སྔར་བསྟན་ཟིན་པས་འདི་ནི་ལྟུང་བྱེད་ལ་སོགས་
པ་ལྟུང་བའི་སྡེ་ཚན་གཞན་གླེང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་བླ་མ་རྣམས་ནི་འདི་དང་སྐུར་འདེབས་ཀུན་སློང་ཐ་དད་དེ། སྐུར་འདེབས་ནི་ཉམས་འདུན་

339

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
གྱི་བསམ་པས་ཡིན་ལ། འདི་ནི་མཐོ་འཚམས་པའི་བསམ་པས་ལེགས་པར་མ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ [ལ་ནི་མཐོང་ཐོས་དོགས་པ་ཙམ་མོ་ཡིད་ཆེས་པར་མ་གྱུར་པ་སྟེ། ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་ལེགས་པར་མ་ཐོས་པ་དང་ལེགས་པར་མི་དོགས་པ་གཉིས་བསྡུས།] དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་གང་གིས་གླེང་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྟུང་བྱེད་འདིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུང་
[གླེང་བར་བྱེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་དྲན་པར་བྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་འཇོག་པ་དང་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་འཇོག་པ་ལ་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་བར་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་གསུངས་ཏེ། ལེགས་པར་མ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་གླེང་བ་དང་དྲན་པར་བྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་འཇོག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་གང་བྱས་ན་

ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་བསྟན་པའོ། །] ངོ་། །ལོག་པར་སྟོན་པའི་གླེང་གཞི་ནི་བཅུ་གཉིས་སྡེ་རྣམས་ཁ་མི་འདུམ་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་། སངས་རྒྱས་ལ་མནའ་འདོར་བར་བྱེད། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མནའ་འདོར་བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །[མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་པ་ལས། མཐོང་ངམ་ཞེས་དྲིས་ན་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པར་

གྱུར་ཅིག །ཆོས་ཞིག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལས་བཅས་ཞེས་སོ། །] དགག་བྱ་ནི་ལོག་པར་སྟོན་པས་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྱར་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་

མདུན་དུ་མནའ་འདོར་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་གཞན་གྱི་མདུན་དུ་

མ་ཡིན་པར་མནའ་ [རང་ཉིད་གཅིག་པུ།] འདོར་བ་ནི་ [ཚིག་སྨྲས་བྱེད་པ།] ཚིག་བཀྱལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ཉེས་བྱས་སུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ལོག་པར་སྟོན་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསམ་པ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་བདེན་
པས་འཇུག་པ་ཡིན་ན། མནའ་འདོར་བ་ནི་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། ཁོ་མོ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི། མནའ་འདོར་བས་འཇུག་པ་དེ་གཅིག་པུ་བདེན་ནོ་

340

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས་ཞེས་ཊཱི་ཀས་བཤད་དོ། །མི་བརྟན་པས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་དང་འཐབ་མོ་བྱུང་བ་ན་རང་གིས་རང་ལ་འཚོག་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་གི་ལུས་སྲོག་ལ་གནོད་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མ་ཁྲོ་བས་བདག་ཉིད་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་རང་གི་ལུས་ལ་རྡེག་པར་བྱེད་ཅིང་ཕོག་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གནོད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སློང་མ་གང་འཁྲུགས་ནས་རང་ལ་བརྡེག་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བླ་མར་གྱུར་པ་ལ་བརྙས་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཚོགས་ལ་བརྙེས་ཐབས་བྱེད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་པ་ལ་མི་སྙན་པ། ཁྱིམ་པ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ནལ་པ་མ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། བོང་བུ་དག་དང་ལྡན་པ་ཞེས་གཤེ་བ་དག་གིས་བརྙས་ཐབས་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མའི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནོད་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མའི་ [བཞིར་ལོངས་པ་ཡན་ཆད།] ཚོགས་དགེ་འདུན་མ་ལ་འཚོ་བ་མ་དག་པ་དང་ལྟ་བ་མ་དག་པས་སྨོད་ཅིང་བརྙས་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་བརྙས་ཐབས་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྨོད་པར་བྱེད་དེ། འཚོ་བ་མ་དག་སྟེ་ཚུལ་འཆོས་དང་ཁ་གསག་དང་གཞོགས་སློང་དང་ཐོབ་ཀྱི་འཇལ་གྱིས་འཚོ་བར་བྱེད་དེ། ལྟ་བ་མ་དག་སྟེ་རྨོངས་པ་མི་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ལོག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་དཀྲིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གླེང་གཞི་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་དྲངས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་

གསུམ་ལ་བརྙས་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །] ཚོགས་ལ་སྤྱོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་གླེང་
གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་ལ་སྤྱོ་བ་བྱས་པ་དང་། ཉེ་གནས་མ་
རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་ལ་སྤྱོ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེས་སྨྲས་པ།

341

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

རིགས་ཀྱང་མི་རིགས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཁོ་མོས་ནི་སྤྱོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མའི་ [བཞིར་ལོངས་ཡན་ཆད།] ཚོགས་ལ་ [རང་བཞིན་གྱི་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དག་པ་དང་ [བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ།] ཆོ་ག་མ་དག་པའི་སྒོ་ནས་སྨོད་ཅིང་སྤྱོ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་སྤྱོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གླེང་གཞི་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་
བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་དེ་འཚོ་བའི་ཕྱིར་སྐྲ་བྲེགས་པ། མུ་གེའི་ཕྱིར་སྐྲ་བྲེགས་པ་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྱོད་པས་སྡིག་པའི་ལས་ཅན་ཟོལ་བ་མ་ཕ་རོལ་བསླུ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་ལུང་དྲངས་སོ། །ཁྱི་མོ་ཁྱེད་རྣམས་ཞེས་སྤྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོ་བའི་ཚིག་གཞན་སྨྲས་ན་ཡང་ངོ་། །] འཁོར་གཙོ་བོ་ལ་ཆུ་འཐོར་བའི་གླེང་གཞི་ནི་ཁྱིམ་བདག་གཅིག་ཆུང་མ་དང་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ནས། དགེ་སློང་དེ་དབྱར་ཁང་དུ་སོང་བ་ན། དགེ་སློང་མ་དེ་ཡང་ཆུ་སྣོད་གཅིག་ཐོགས་ཏེ་དེའི་མདུན་ན་སྡོད་ཅིང་འདུག་གོ །དེ་ནས་དགེ་སློང་དེ་དགོད་ཅིང་ཁོ་བོ་
ཁྱིམ་པར་གྱུར་པ་ན་ཡང་ཁྱོད་དེ་ལྟར་མདུན་ན་སྡོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། དེས་ཆུ་སྣོད་དེ་ནས་དེའི་མགོར་གཏོར་ནས། ཁོ་མོ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲོགས་ན། ཁྱོད་ཁོ་
མོའི་སྐྱོན་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དམ་ཞེས་སྨྲས་ནས་བྲོས་ཏེ་སོང་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་རང་རིགས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་གནོད་པའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་འཁོར་གཙོ་བོ་དགེ་སློང་ལ་ཆུས་འཐོར་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་གི་ལུས་ལ་ཐིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕོག་ན་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །རབ་བྱུང་འདི་པ་ལ་སྤྱོ་བར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོ་བ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཉེས་བྱས་དེའི་བྱེ་བྲག་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་ལ་སྤྱོ་བ་ནི་ལྕི་བའི་ཆོས་ཡིན་

342

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
པའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་ཕྱེད་མགུ་བ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདི་ནི་དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་ལ་སྤྱོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བས་ཀྱང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་ཆེད་ལས་ལྕི་བ་ཡོད་
དོ། །འཁྲུག་ལོང་ཡལ་བར་འདོར་བའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་འཐབ་མོའི་རྐྱེན་དག་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་དག་ཕན་ཚུན་འཐབ་མོ་ཆེ་ཐང་དུ་བྱུང་བ་ན། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཚུར་སྤྱོན་འཐབ་མོ་ཉེ་
བར་ཞི་བར་བགྱིའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། སྦོམ་དགའ་མོས་འདི་སྐད་ཅེས་མགོས་མགོ་ [རྡུང་ཞེས་མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་ལས་སོ། །] ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཚལ། ཁོ་མོ་ནི་འཐབ་མོ་བྱེད་ཀྱི་ཉེ་
བར་ཞི་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་གནོད་པའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྩོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་མཐུ་
ཡོད་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་ཞི་བར་མི་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་མ་དེ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ལུས་ངག་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་བསམ་པ་གཏོང་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་ལྟུང་བྱེད་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞི་བར་མི་བྱེད་པའི་བསམ་པ་བཏང་ནས། ཡང་བསམ་པ་གཞན་སྐྱེད་པའི་ཚེ་ན་ལྟུང་བྱེད་ [གཉིས་པ་ཐ་དད།] གཞན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བློ་མཐུན་པར་མི་བྱེད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་ལུང་ན་ཞལ་མི་གསལ་ཡང་། ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ཆོས་བཞིན་དུ་ལས་བྱེད་པ་ལ་སྦོམ་
དགའ་མོས་འདུན་པ་ཕུལ་བ་ན། དགེ་འདུན་གྱི་ལས་དེའི་ཉིན་མོ་མ་བྱས་ནས། ཕྱི་དེ་
ཉིན་མོ་བྱ་བར་བརྩམས་ཏེ། སྦོམ་དགའ་མོ་ལ་སྦྲན་པ་དང་། དེ་འོང་དུ་མ་བཏུབ་སྟེ་ཁོ་

343

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མོས་འདུན་པ་ཕུལ་ཟིན་ཏོ། །ནམ་ཕུལ། ཉི་མ་སྔ་མ་ལའོ། །ཞག་ལོན་པའི་འདུན་པ་དབུལ་དུ་རུང་ངམ། དེས་སྨྲས་པ་འདུན་པ་སྔར་ཕུལ་བ་དེ་ཆག་གམ་རུལ་ཏམ་ཅི་ཉེས་ཟེར་བ་ལས་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དགེ་འདུན་མ་ལ་གནོད་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་དགེ་འདུན་མའི་ལས་ལ་འདུན་པ་ཕུལ་ནས་ཞག་ལོན་པའི་འདུན་པ་དེ་ཉིད་སྦྱིན་ཏེ་འདུན་པ་ཕྱི་མ་མི་སྟེར་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་མི་སྟེར་བའི་ཚིག་སྨྲས་ཏེ་དོན་གོ་ནའོ། །ལྕེ་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པ་ལས་གྱུར་པ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཟླ་ཕྱེད་གདམས་ངག་རྗེས་བསྟན་མི་ནོད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་གདམས་
ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱའོ་ཞེས་ [བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།] གསུངས་པ་ན། བཅུ་གཉིས་སྡེ་རྣམས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་བསླབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་མི་བསྒྲུབ་པས་རང་གི་བསླབ་པ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་དགེ་སློང་རྣམས་
ལ་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དག་དགེ་སློང་མས་ཉན་པར་མི་བྱེད་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མི་བྱེད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[འདི་ལ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའི་དུས་སྔ་ཕྱི་
གཉིས་ཡོད་དེ། ཊཱི་ཀ་ལས་རྐྱེན་མ་བྱུང་བར་གསོ་སྦྱོང་གི་ཉི་མ་ལས་འདས་ནས་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་རོ། །རྐྱེན་བྱུང་ན་ནི་ཉི་མ་འཆར་ཀའི་དུས་སུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་

པ།] དགེ་སློང་དག་མེད་པར་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་དགེ་སློང་མ་མང་པོ་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་སོང་བ་ན། དགེ་སློང་མ་ཞིག་དབྱར་ཁང་དུ་ཕྱིན་ནས། དེ་དག་གིས་
དགེ་སློང་མེད་པའི་གནས་སུ་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ། དེ་དག་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་ཞིང་མཉན་

344

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཡོད་དུ་འོངས་པའི་ཚེ། དགེ་སློང་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ཅག་གིས་ཅིའི་
ཕྱིར་དགེ་སློང་མེད་པའི་གནས་སུ་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཟེར་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་རང་གི་གསོ་སྦྱོང་ལ་མཐུན་པ་བསྒྲུབས་པའི་དགེ་སློང་དག་མེད་པར་དགེ་སློང་མ་ཉི་ཚེས་ [ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ལས་གཞན།] ཆོ་ག་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་པ་ལས་ལམ་རིང་པོར་འགྲོ་བའི་ཚེ་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་དགེ་སློང་མེད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །] ཊཱི་ཀ་

ལས་དོན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དགེ་སློང་མེད་པར་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གསོ་སྦྱོང་གི་འདུན་པ་བླངས་པ་མེད་པར་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་

གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དེ་ལ་ལྟུང་བ་འདིར་འགྱུར་གྱི། དགེ་སློང་མ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཁོད་པ་ཉིད་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་ [ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་།] ཆོས་འཆད་པ་
པོར་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་འདུན་པ་བླངས་པས་ཆོག་སྟེ་དགེ་སློང་ཀུན་ལ་མ་དྲིས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དགེ་སློང་མའི་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ན་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ནས་འདུན་པ་བླངས་དགོས་པའོ། །གཞི་སྟོད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དགེ་སློང་དག་མེད་པར་གསོ་
སྦྱོང་བྱེད་པ་འདི་ཡང་ལྕི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་སུ་བགྲངས་སོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་དང་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་སོགས་ལས་ལྕི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་སུ་འདི་མ་བགྲངས་ལ། འདི་ལྕི་བའི་ཆོས་དང་ཆ་མཐུན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ལྕི་བའི་

345

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཆོས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །[གསུམ་པ།] དགེ་སློང་མེད་པའི་གནས་སུ་དབྱར་གནས་ཁས་ལེན་པའི་གླེང་གཞི་ནི་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མེད་པའི་གནས་སུ་དབྱར་གནས་ཁས་བླངས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་མང་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་དགེ་སློང་མེད་པའི་གནས་སུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་ཉུང་བའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། མཚམས་པོ་ཆེ་
བཅད་ན་ནི་མཚམས་པོ་ཆེ་གཅིག་གི་ཁོངས་ན་དགེ་སློང་མེད་པའམ། མཚམས་པོ་ཆེ་མ་བཅད་ན་དཔག་ཚད་གཅིག་གི་ཁོངས་ན་དགེ་སློང་མེད་པའི་གནས་སུ་དགེ་སློང་མས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་

དགེ་སློང་མེད་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ན་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ལ་བྱའི། གནས་གང་ན་དགེ་སློང་བཞི་ཡན་ཆད་གནས་ཤིང་ལས་བྱེད་པ་མེད་པ་དེ་ནི་དགེ་སློང་མེད་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི། དགེ་སློང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བར་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་ལས་རིང་བ་ཞིག་ཏུ་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །[ཤ་ལུགས་པ་རྣམས་ན་རེ་དགེ་སློང་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གི་ཁོངས་ན་མེད་པའི་གནས་སུ་དགེ་སློང་མས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདིའི་ཚད་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གཞུང་གཏན་ནས་མེད་དོ། །] དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་གནས་

གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་དུ་ཧ་ཅང་ཉེ་བ་དེ་ནི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པས་སྔ་མ་ལྟར་རིགས་སོ། །[བཞི་པ།] གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
པ་ན། དེ་ནས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྦོམ་དགའ་མོ་ལ་སྨྲས་པ། གཉིས་ཀའི་དགེ་

346

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་ཡིས་ཚུར་སྤྱོན། དེས་སྨྲས་པ། ཁོ་མོ་ནི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་ཡིན་པས། ཁོ་མོས་དགག་དབྱེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཤེས་ཏེ། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལ་ལྕག་པོད་དང་ཤུར་ཕུ་ཕྲེའུ་ཕལ་མོ་ཆེ་དབུལ་དགོས་པས། ཁྱེད་ཅག་དེངས་ཤིག །ཁོ་མོ་ནི་དེར་མི་འགྲོའོ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དགག་དབྱེའི་ཕན་ཡོན་མི་འཐོབ་པ་སྟེ། ཆོས་དག་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མ་དབྱར་གནས་ [པར་ཁས་བླངས།] པས་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་གནས་གསུམ་གྱིས་ [མཐོང་བ་ཐོས་པ་

དོགས་པ་གསུམ།] དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་ཕ་མའི་དགེ་འདུན་གཉིས་པོ་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་དམ། དགེ་འདུན་གཉིས་པོ་གང་ལ་ཡང་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་ལས་སོ། །གཞན་ལ་གནོད་པར་སྤྱོད་པ་གསུམ་ལས། [དང་པོ།] དབུལ་པོ་སྲ་བརྐྱང་སྦྱོར་དུ་འཇུག་པའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་ཁྱིམ་བདག་དབུལ་པོ་ནད་པ་ཞིག་སྲ་བརྐྱང་དབུལ་དུ་འཇུག་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྦྱིན་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་ཁྱིམ་པ་དབུལ་པོ་སྲ་བརྐྱང་སྦྱོར་དུ་འཇུག་
པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་ཐོབ་ན་དངོས་གཞིའོ། །]སྲ་བརྐྱང་གི་ཟོང་ཙམ་དབུལ་པོ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ལ་ཡང་དངོས་གཞིའོ་ཞེས་སོ། །སྲ་བརྐྱང་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཡོ་བྱད་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ནད་པ་ཉམས་ཆུང་ངུ་སྲ་བརྐྱང་འབུལ་དུ་འཇུག་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབུལ་པོ་དང་ནད་པ་ཚོགས་དོན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་

347

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སོ། །མའི་སོ་སོ་ཐར་བའི་འགྲེལ་པ་ལས་ནི་ཁྱིམ་པ་དབུལ་པོའམ། ནད་པ་སྦྱོར་མི་བཟོད་པ་ལ་སློང་ཞིང་སྦྱོར་དུ་འཇུག་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་མོད་ཀྱི།

དབུལ་པོ་ཡིན་ན་ནད་པ་ཡིན་རུང་མ་ཡིན་རུང་སྟེ་ནད་པ་ཁོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །[གཉིས་པ།] དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་ལ་ཚོགས་པ་མི་སྦྱིན་པའི་གླེང་
གཞི་ནི། སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་ལས་དགེ་སློང་མ་ཆོམ་རྐུན་པས་བཅོམ་པའི་དོན་དུ་སྲ་བརྐྱང་དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་འབྱིན་པ་ལ་སྦོམ་དགའ་མོ་འདུར་མི་བཏུབ་པ་ལས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་དགེ་འདུན་མ་རྣམས་ལ་གནོད་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བའི་ལས་ལ་བདག་
ཉིད་མཚམས་ནང་ན་གནས་པས་མི་འདུ་ཞིང་འདུན་པ་མི་སྦྱིན་པས་ཚོགས་པ་མི་སྦྱིན་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[གསུམ་པ།] གོས་འགེད་པའི་ཕྱིར་

ཚོགས་པ་མི་སྦྱིན་པའི་གླེང་གཞི་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་གོས་ཀྱི་རྙེད་པ་འགེད་པ་ལ་སྦོམ་དགའ་མོ་འདུར་མི་བཏུབ་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་གོས་འགེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བདག་ཉིད་མཚམས་ནང་ན་གནས་པས་ཚོགས་པ་མི་སྦྱིན་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་གོས་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་རྙེད་པ་གཞན་བགོ་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་མ་སྦྱིན་པ་ལ་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དབྱར་ཁང་ཡལ་བར་འདོར་བའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོས་དབྱར་ཁང་སྒོ་བཅད་ནས་ལྡེ་མིག་ཁྱེར་ཏེ་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་སོང་བ་ལས། དབྱར་ཁང་དེར་མེ་ཤོར་ཏེ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་བསད་པར་འདོད་པ་ན་སྒོ་དབྱེར་ལྡེ་མིག་མ་རྙེད་ནས།

348

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དབྱར་ཁང་མེས་འཚིག་པར་གྱུར་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དབྱར་ཁང་ཆུད་ཟོས་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མ་དབྱར་ཁང་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ན་ཐ་ན་ཁྱིམ་པ་ཡན་ཆད་ལ་དབྱར་ཁང་ [གི་ལྡེ་མིག་ལ་སོགས་པ།] མ་
གཏད་མ་བཅོལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[དགེ་འདུན་གྱི་ཡང་རུང་། གང་ཟག་གི་ཡང་རུང་སྟེ། གཞན་ལ་གཏད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་སོ། །] འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་ལས་གྱུར་པ་བཞི་ལས། ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་འགྲོ་བའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་
དབྱར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་འགྲོ་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དབྱར་འདྲལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ཡུལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་རྒྱང་
གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་པ་
ལས་དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་མ་ཚང་བར་ཚུལ་འདྲལ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཚུལ་འདྲལ་བ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་ཉིན་མོ་ལྗོངས་རྒྱུ་ན་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་འདི་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །འོན་ཀྱང་།] རང་གཞན་གྱི་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པའི་དབྱར་ཚུལ་ནང་དུ་དབྱར་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་ཏེ་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་འགྲོ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་པར་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །ལྗོངས་རྒྱུར་མི་འགྲོ་བའི་གླེང་གཞི་ནི། སྦོམ་དགའ་མོ་ལ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་
ཀྱིས་སྨྲས་པ། དགག་དབྱེ་བགྱིས་ལགས་ཀྱིས་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་བཞུད་དོ། །དེས་སྨྲས་
པ། ཁོ་མོ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། ད་དུང་རྒྱུ་བའི་དུས་ལ་མ་བབ་བོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་མི་འགྲོ་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གནས་ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་ [ཊཱི་ཀ་ལས་བུད་མེད་རྣམས་ནི་གནས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ཤས་ཆེ་བས་བསླབ་པའི་གཞི་བཅས་སོ་ཞེས་སོ། །] བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་ནས། དབྱར་

349

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གནས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་ལྗོངས་རྒྱུ་བ་དེར་མི་འགྲོ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་དབྱར་གནས་པའི་འོག་རོལ་ཏུ་རྒྱང་
གྲགས་ཀྱི་མཐར་མི་འགྲོ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་འདིར་འགྲོ་བའི་ཚད་རྒྱང་
གྲགས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་མཐའ་འོ། །དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཐ་ན་དབྱར་ཁང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཤོས་སུ་ཡང་འདོར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གནས་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱར་གནས་པའི་འོག་ཏུ་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པས་ལྗོངས་མི་རྒྱུ་ན་ཊཱི་ཀ་ལས་གཞན་ [དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ།] ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཡིན་པར་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་འཇིགས་པ་དང་བཅས་
པའམ་ཞེ་འགྲས་ཡོད་ན་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་འོག་རོལ་ཏུ་ལམ་གྲོགས་ལ་སྡོད་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[ཡུལ་འཁོར་དོགས་པ་དང་བཅས་པར་འགྲོ་བའི་གླེང་གཞི་ནི་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་སུ་ཡང་མ་འགྲོ་ཤིག་ཅེས་དྲིལ་བསྒྲགས་པ་བྱས་སོ། །] དེ་ནས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་གང་ན་བ་དེར་རྒྱུ་ཞིང་སོང་བ་ན་ལམ་ཀར་ཆོམ་རྐུན་པ་དག་གིས་སུན་ཕྱུང་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ལུས་སྲོག་སོགས་ལ་གནོད་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་ཡུལ་འཁོར་ [ཊཱི་ཀ་ལས།] ཆོམ་རྐུན་པའི་འཇིགས་པས་དོགས་པ་དང་བཅས་པར་འགྲོ་བའི་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མི་མཐུན་པ་དང་པ་དང་བཅས་པར་འགྲོ་བའི་གླེང་གཞི་ནི་ཡངས་པ་ཅན་པ་དག་གིས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སུ་ཡང་མ་འགྲོ་ཤིག་ཅེས་དྲིལ་བསྒྲགས་པ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་དེར་སོང་བ་ན་སུན་ཕྱུང་བ་ལས་སོ། །
དགག་བྱ་ནི་ལུས་སྲོག་ལ་སོགས་པ་ལ་གནོད་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་ཡུལ་

350

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འཁོར་གང་ན་དགྲ་བོ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དང་བཅས་པར་ཡང་ངོ་སྟེ་འགྲོ་བ་ལའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་མི་མཐུན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་འདིར་སུ་ཡང་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ། །སུ་འགྲོ་བ་དེ་བསད་པར་བྱའོ་ཞེས་འགྲོ་བ་དགག་པའི་
ཁྲིམས་སུ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་འདི་དང་སྔ་མའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། སྔ་མའི་སྐབས་སུ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་ནས་ནང་གི་ཡུལ་འཁོར་དུ་འགྲོ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ནས། ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ནང་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་འཁོར་དུ་འགྲོ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནང་གི་ཡུལ་འཁོར་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་འཁོར་མཚོན་ཏེ་གསུངས་པ་ཙམ་མོ། །
རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་ཡུལ་འཁོར་ཆོམ་རྐུན་པའི་འཇིགས་པས་དོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་འཁོར་གང་ན་དགྲ་བོ་མི་མཐུན་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བཤད་དེ། སྔ་མ་ནི་སྒོས་དགྲ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ [མི་མཐུན་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་ཊཱི་
ཀ་ལ་ཕྱོགས་འདིར་སུ་ཡང་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ། །སུ་འགྲོ་བ་དེ་བསད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པས་སྤྱི་དགྲ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་

གསལ་བས།] ནི་སྤྱི་དགྲ་ཡོད་པ་ཞེས་ [ཤ་མི་སྦས་ཏི་ལ་སོགས་པ།] དེང་སང་འདུལ་བ་འཛིན་
པ་རྣམས་མཐུན་པར་འཆད་པའོ། །སྨྲ་བ་ལས་གྱུར་པ་གཉིས་ལས་གཞན་གྱི་གནས་

སུ་སོང་སྟེ་རྩོད་པ་བྱེད་པའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོ་ལྷ་ཁང་དུ་སོང་ནས་ལྷ་ཁང་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་རྩོད་པ་བ་རྣམས་དང་རྩོད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཁོ་མོས་ལྷ་ཁང་དུ་རྩོད་པ་བ་རྣམས་ཚར་བཅད་དོ་ཞེས་ཟེར་བར་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཊཱི་ཀ་
ལས་གཞན་གྱི་གནས་སུ་སོང་སྟེ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་འདི་ནི་ཧ་ཅང་སྤྱི་
བརྟོལ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷའི་

351

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
གནས་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ལ་སོགས་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གནས་

སུ་སོང་སྟེ་རྩོད་པར་བྱེད་དེ་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་ཚིག་དོན་གཉིས་བརྡ་འཕྲོད་པའི་དུས་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །འདིར་རྩོད་པར་བྱེད་པ་ནི་འཐབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ།] ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྩོད་པར་བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐབ་པར་བྱེད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་མ་ཕྱེ་བར་འདྲི་བའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་ནས་དགེ་སློང་ལ་སྐབས་མ་ཕྱེ་བར་དྲི་བ་དྲིས་པ་དང་། དྲི་བ་དེ་དགེ་སློང་དེས་སྒྲོགས་པར་མ་ནུས་ཏེ་ཞུམ་ཞུམ་པོར་གྱུར་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དྲི་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་མཐོ་འཚམ་པར་འགྱུར་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་ལ་སོགས་ལ་ཆོས་འདྲི་བའི་སྐབས་མ་ཕྱེ་བར་འདྲི་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[གླེང་གཞི་ལས་ཞེས་ཏེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་དང་རྣམ་འབྱེད་གླེང་གཞི་བསྟན་པའི་སྐབས་ལས།] དགེ་སློང་ལ་ [སྐབས་མ་ཕྱེ་བར་འདྲི་ཞེས།] གསུངས་མོད་ཀྱི་ [རྣམ་འབྱེད་ལྟུང་བ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ།] ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་ [དགེ་སློང་ལ་ཞེས་མ་གསུངས་པར།] སྤྱིར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །བསླབ་བྱ་ནི་སྟན་བཏིང་
སྟེ་ཞེས་སོ། །སྒྲུབ་པ་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་ལས། ཕྱི་སར་གཅིག་པུ་འགྲོ་བའི་གླེང་གཞི་ནི་གཙུག་དགའ་མོས་སྐྱེས་པ་གཅིག་ལ་བརྡ་བྱས་ནས། སྐྱེས་པ་དེ་ནུབ་མོ་འོངས་པ་དང་། དེས་དེ་དབྱར་ཁང་གི་ཆབ་ཁུང་སར་བཞག་ནས། གཙུག་དགའ་མོས་བྱ་བ་མང་པོ་བྱས་ནས། ཆབ་ཁུང་སར་སོང་སྟེ། སྐྱེས་པ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། གནས་འདི་ནི་མི་གཙང་གིས་གནས་གཞན་དུ་འདོང་ངོ་། །ཁོ་མོའི་ཕྲག་པ་ལ་བཞོན་ཅིག་ཅེས་སྐྱེས་པ་དེས་ཕྲག་པ་ལ་བཞོན་པ་དང་། དེ་ནས་གཙུག་དགའ་མོས་འདི་སྙམ་དུ་

352

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སེམས་ཏེ། བདག་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྣ་ལས་འགྲོ་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་
ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ཏེ། གཙང་མས་འཇིག་རྟེན་ཟིལ་གནོན་ཏེ།
བཙོག་པས་འཇིག་རྟེན་ཟིལ་མི་ནོན་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། བདག་ཆོམ་རྐུན་པས་ཁྲིད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་དེས་ཕྲག་པ་ལས་ས་ལ་མཆོངས་ཏེ། མགོ་རེག་མོ་ངན་པ། རང་གི་བརྡ་བྱས་ལ། ཆོམ་རྐུན་པས་ཁྲིད་དོ་ཞེས་སྨྲའམ་ཞེས་སྨྲས་པའི་བྱུང་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཁྲིམས་གྲོགས་མེད་པས་བསླབ་
པ་ལས་འབྲལ་བར་འགྱུར་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་ཁྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་དབྱར་ཁང་གི་ཉེ་
འཁོར་ལས་འདས་ཏེ་ཕྱི་སར་དང་། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་གཅི་བའི་སར་གཅིག་པུ་འགྲོ་བ་ལ་སྟེ་འགྲེལ་ཆུང་ལས་མཚན་མོ་སོང་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །རྩྭ་སྔོན་མི་གཙང་འདོར་བའི་གླེང་གཞི་ནི་སྦོམ་དགའ་མོ་བསོད་སྙོམས་ལ་འགྲོ་བ་ན་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོ་འཚམ་མོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལྔ་བརྒྱ་བྲམ་ཟེའི་གསང་
ཚིག་ཀློག་པའི་གནས་ནེའུ་སིང་སྔོན་པོ་ཡོད་པ་དེར། སྦོམ་དགའ་མོས་འཁྲུ་སྨན་ཟོས་པ་སྟེ། མང་དུ་འཁྲུས་པ་དེས་ནེའུ་སིང་སྔོན་པོ་སྦགས་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གཞན་དག་མ་དད་པར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་རྩྭ་སྔོན་པོའི་ [འམ་ལོ་འདབ་སྔོན་པོ་ཡང་རུང་སྟེ་འགྲེལ་ཆུང་ལས་རྩྭ་ལ་སོགས་པ་སྔོན་པོ་སྐྱེ་བ།] སྟེང་དུ་བཤང་བ་བྱེད་པའམ་བྱས་ཟིན་པ་འདོར་བ་ [ཊཱི་ཀ་ལས་ཕོག་ན་]ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །[བཤང་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་གཅི་བ་འདོར་ན་ཡང་།] མའི་སོ་སོ་ཐར་བ་ལས་རྩྭ་སྔོན་པོའི་སྟེང་དུ་བཤང་གཅི་འདོར་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །རྩིག་པའི་ཕག་ཏུ་མ་བལྟས་པར་བཤང་བ་འདོར་བའི་

353

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གླེང་གཞི་ནི་གླང་པོ་ཆེའི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་དཔལ་ [རྒྱལ་པོའི་གླང་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེར་ཁ་བྱེད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་དཔོན་ཡིན་ནམ་སེམས།]སྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཆད་པ་བཅད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། ནང་པར་གྱི་དུས་སུ་དབྱར་ཁང་དང་ཉེ་བ་ཞིག་ཏུ་
སོང་བ་ལ། སྦོམ་དགའ་མོས་ཆོལ་ཟངས་གཅིན་གྱིས་གང་བ་མ་བརྟགས་པར་གཏོར་
བས་མགོ་ལ་ཕོག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་རིང་བདག་ལ་བཀྲ་ཤིས་པར་འགྱུར་རམ་འོན་ཏེ་མི་ཤིས་པར་འགྱུར་སྙམ་པ་ལས། ཇི་ཙམ་ན་རི་དྭགས་འཛིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་ཏེ། རྒྱལ་པོས་དཔལ་སྐྱེས་ལ་གླང་པོ་ཆེ་པད་མ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་དང་དེའི་དབང་ཐང་ཉིད་ཀྱང་སླར་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་དཔལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་དེའི་ཆབ་
ནི་བཀྲ་ཤིས་པ་དག་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཞེས་རས་ཡུག་པོ་ཆེ་ཁྱེར་ཏེ་དབྱར་ཁང་དུ་འོངས་ནས་སྦོམ་དགའ་མོ་ལ་བསྐོན་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གཞན་དག་མ་དད་པར་འགྱུར་བའོ། །
གཞུང་གི་དོན་ནི་ཁང་སྟེང་གི་རྩིག་པའི་ཕག་རྩིག་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགའ་ཞིག་འདུག་པ་ལ་མི་ཕོག་གམ་ཞེས་མ་བལྟས་པར་བཤང་བའམ་གཅི་བར་འདོར་བ་ལ་སྟེ། མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མ་བརྟགས་པར་བཤང་བའམ་གཅི་བ་འདོར་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསླབ་བྱ་ནི་མི་གཙང་བ་ལ་ཞེས་ཏེ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོའི་བྱུང་བ་ལས་སོ། །ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོར་སྡོམ་གྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ལྟུང་བྱེད་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་ནི། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་རི་མོ་མཁན་གྱི་ཁང་པའམ། [སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལྔ་ལས་རི་

354

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
མོ་མཁན་གྱི་གནས་དང་།] གར་མཁན་གྱི་ཁང་པ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །[དགེ་སློང་མས་རང་གི་གླུ་གར་རོལ་མོ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་གསུངས་ཟིན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ནི་གསུམ་གསུང་།]

ཡང་དགེ་སློང་མ་གར་ལ་ལྟར་འགྲོ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཡང་དགེ་སློང་མ་གླུ་ལེན་པ་ལ་ལྟར་འགྲོ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །[ལྟར་འགྲོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟད་མོ་འདོད་དེ།] ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་རོལ་མོ་ལ་ལྟར་འགྲོ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་སྦོམ་དགའ་མོའི་གླེང་གཞི་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི།
སྲིན་བལ་ [གྱི་སྟན་བྱེད་པ།] བརྟད་ [པ་ལས།] བྱུང་ [བ་དང་།] དབེན་པར་འདུག་པ་བཞི། །ཉལ་སར་འདུག་འགྲེང་གཉིས་དང་གདེང་མེད་སྤྱོད། [ཚངས་སྤྱོད།] །ཉེར་གནས་མ་བྱས་ [པར་བསྙེན་རྫོགས་སྦྱིན་བྱེད་དང་དགེ་སློང་མ་གཉིས་རེག་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་སྟན།] གདིང་བ་གཅིག་ [ལ།] ཉལ་ [བ།] དང་། །[བཅུ་གཅིག་པ་དེ་རྣམས་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རི་མོ་མཁན་གྱི་ཁང་པ་དང་གར་མཁན་གྱི།] ཁང་པ་གཉིས་བལྟ་གར་གླུ་རོལ་མོ་ [དང་གསུམ།] བལྟ། །དེ་ལྟར་ [སྤང་ལྟུང་གཉིས་དང་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་བཅུ་བཞི་སྟེ།] ལྟུང་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོར་སྡོམ་གྱིས་མ་བསྡུས་ཤིང་། མདོ་རྩ་བ་
ལས་མ་བཤད་ཀྱང་། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་དགེ་སློང་མའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་འཆད་དེ།
འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། སོ་སོའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་རྣམས་དགེ་སློང་མ་ལ་ཅིར་འགྱུར་དང་། དགེ་སློང་
མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་རྣམས་དགེ་སློང་ཕ་ལ་ཅིར་འགྱུར་རོ། །

355

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དང་པོ་ནི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་ལས། བསླབ་པ་བྲལ་ཏེ་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པ་

ནི་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ནི་མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་མའི་རྣམ་འབྱེད་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་མ་གསུངས་ཏེ། གཞུང་དེ་དག་ལྟར་ན་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དེ་གསུམ་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཐུན་མོང་དུ་རྣམ་པར་མི་བཞག་གོ །འོན་ཀྱང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ནི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ཡང་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། སོ་སོར་བཤགས་པར་བབ་དང་པོའི་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་མས་ཉེ་དུ་མ་ལགས་པའི་དགེ་སློང་ལམ་སྲང་ན་མཆིས་པ་ལས་བསོད་སྙོམས་བླངས་ཏེ་འཚལ་ན་ཅིར་འགྱུར། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་གཉིས་པའི་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་མས་མ་བསྒོ་བའི་ཟས་འཚལ་ན་ཅིར་འགྱུར། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བཞི་པའི་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་མས་རབ་ཏུ་ཡང་
དག་པར་མ་བརྟགས་པའི་ནགས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་རྭ་བའི་ནང་དུ་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་བླངས་ཏེ་འཚལ་ན་ཅིར་འགྱུར། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི། མདོ་རྩ་བ་སོགས་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཁ་བསྐང་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་དྲི་བ་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་ལས་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་ལུང་ལས་ནི། དགེ་སློང་གིས་ནགས་ཚལ་གྱི་བསེལ་བ་མ་བསྐོས་པར་ཀུན་དགའ་རྭ་བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་ལེན་ན་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། དགེ་སློང་མས་བླངས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་

356

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའང་སྣང་སྟེ། ལུང་ལ་འདོན་པ་ཐ་དད་པའོ། །[འོ་ན་མདོ་རྩ་བ་ནས་མ་བཤད་པའི་ལྟུང་བྱེད་བཅོ་ལྔ་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་དང་མདོ་རྩ་བ་ནས་མ་བཤད་པའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་གསུང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར། དཀའ་སྡུད་པ་པོས་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པའི་གཞི་གཞུང་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྨན་བླའི་མདོ་དང་རྩ་བའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དགེ་སློང་མའི་ཁྲིམས་ལྔ་བརྒྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ལག་ལེན་དོག་མཐའ་བཟུང་སྟེ་ལུང་ལས་ཇ་ི་ལྟར་གསུངས་བཞིན་བཤད་ན་ལེགས་སྙམ་མོ། །]

གཉིས་པ་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་རྣམས་དགེ་སློང་ཕ་ལ་
ཅིར་འགྱུར་ནི། འོ་མ་སློང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི། དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བའི་སྡེ་ཚན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། བསོད་པ་སློང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ནི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཚན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅུར་དབྱེ་བ་དང་ཐུན་མོང་བ་མིང་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་གཞན་གྱི་ཁྱིམ་ནས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་
རྣམས་ཀྱི་གླེང་གཞི་ནི། བཅུ་གཉིས་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཁྱིམ་དག་ནས་འོ་མ་ལ་
སོགས་པ་བཅུ་པོ་འདི་རྣམས་སྔ་མ་སྔ་མ་བཀག་པའི་ཚེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསླངས་ཏེ་དོན་
ཉུང་བའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཁྱིམ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པ་དང་། ཟས་བཟང་པོ་ལ་རང་འདོད་ཆེས་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགེ་སློང་མས་རང་གི་ཉེ་དུ་ལས་གཞན་གྱི་ཁྱིམ་སྟེ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་

ནས་ [མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཉེ་དུ་དག་ལས་འོ་མ་སློང་བ་ན་ཉེས་དམིགས་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་བ། བསླངས་བར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་སྦྱིན་པ་པོ་སྟེ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་དང་འགལ་

ཞེ་ན། སྔར་བཅས་དང་རྗེས་བཅས་གོ་རིམ་བཞིན་ཏེ། རྗེས་བཅས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །] བདག་གི་དོན་

357

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དུ་འོ་མ་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསླང་སྟེ་འཐུངས་པ་ལ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་
བའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའོ། །ཞོ་དང་མར་ལ་སོགས་པ་དགུ་པོ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །འོ་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་བསླངས་པ་ལས་གཞན་ཐོབ་པ་ལ་ [སྟེ་འོ་མ་བསླངས་པས་ཞོ་ཐོབ་སྟེ་འཐུངས་པ་ལྟ་བུ།] ནི་ན་སྨད་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་སློང་སྤྱི་ལ་ཞུགས་ནས་སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་ལ་འཁྱོགས་ཀྱང་བསམ་པའི་དོན་ལ་
མཐར་ཐུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའོ། །བསོད་པའི་ནང་ནས་བསོད་ཤོས་བསླངས་པས་བསོད་པའི་ནང་ན་མི་བསོད་པ་ཐོབ་སྟེ་ [ཤ་སྐམ་བསླངས་པས་འབྲུ་མར་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དེ།] འཐུངས་པ་ཡང་ན་སྨད་པ་མེད་དོ། །བསོད་པའི་ནང་ནས་མི་བསོད་པ་དེར་གཏོགས་པ་བསླངས་པ་ལ་བསོད་པའི་ནང་ནས་བསོད་ཤོས་དེ་ཐོབ་ [འབྲུ་མར་བསླངས་པས་ཤ་སྐམ་མམ་འོ་མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ།] སྟེ། ཟོས་སམ་འཐུངས་པ་ལ་ན་སྨད་པ་མེད་དོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ [ནི་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་ཟས་བསོད་པ་གང་རྙེད་ཀྱང་བསླངས་སྙམ་དུ།] ཀུན་སློང་སྤྱི་ལ་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་
བ་མིང་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། [དམག་དཔོན།] སེང་གེ [འི་གླེང་གཞི།] ལས་གྱུར་པའོ་ [བསླབ་པ་བྲལ་ཏེ་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་ལྟུང་བ་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་པར།] ཞེས་སོ། །སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་དགེ་སློང་མའི་ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་འཆད་དེ།
དགེ་སློང་མས་ཤམ་ཐབས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྐེད་པ་སྣང་བར་བགོ་བར་མི་
བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། དཔྱི་མགོ་བས་ཤམ་ཐབས་དམའ་བར་བགོ་བར་མི་བྱ་ཞེས་མའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་སོ། །དགེ་སློང་མ་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཆགས་

358

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པར་གྱུར་ཅིང་ཁྱིམ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་གཉིས་དགེ་སློང་ཕ་ལ་ཅིར་
འགྱུར་ཞེ་ན། སྔ་མ་ནི་དགེ་སློང་ཕ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དགེ་སློང་ཕ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དགེ་སློང་མ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེའི་
བསླབ་པ་རྣམས་ནི་དགེ་སློང་དག་ལས་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་

དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་དམིགས་བསལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱིམ་དུ་མ་བསྒོ་བར་སྟན་ལ་འདུག་
པ་དང་། རྩྭ་སྔོན་མི་གཙང་འདོར་བ་གཉིས་ནི་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་འདིར་མི་བགྲང་ངོ་། །དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ཉེས་བྱས་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྔ་མ་གཉིས་བསྣན་
པས། དགེ་སློང་མ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དགེ་སློང་མའི་བསླབ་པའི་ཆོས་མང་པོ་རྣམས་རྫོགས་སོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་སྦྱར་བ་རྫོགས་སོ། ། ། །
དེ་ལྟར་དགེ་ཕ་མའི་རྣམ་འབྱེད་སོ་སོར་བསྟན་ཟིན་ནས།

ཞུ་བའི་སྐབས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།
ཉམས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་སོ་སོའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གོ་རིམ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྤྱིར་བསྟན་ཕྱི་ནས་བཤད་པའི་འཐད་པ་དང་། རང་བཟོའི་ཉེས་པ་སྤང་
བའི་དོན་དུ་ལུང་གང་ལས་གསུངས་པ་འདིར་བསྡུས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པར་

359

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དྭོགས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་དགོས་པའི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་
སླ་བའི་དོན་དུ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་བསྡུས་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཉེ་བར་
འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་སོ་
སོར་ངེས་པ་ [ཁའི་དང་པོ་ནི་སོ་ཕན་ཆད་དོ་ཞེས་པའམ། ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་མ་ཤ་ཀའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་

སོར་ངེས་པ།] གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དང་ཅིག་ཅར་རྣམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྤྱིར་

བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདི་མན་ཆད་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ [གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཡིན།] རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཉིད་བཀོད་དེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ཡང་ཊཱི་ཀ་ལས་ལན་འདེབས་དངོས་སུ་གསུངས་པས་རྩོད་པ་ཤུགས་
ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རྣམ་འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་བསྟན་

པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་འབྱེད་གཉིས་པས་ཡི་གེ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །[ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་མདོ་རྩ་བའི་ལུང་གིས་གྲུབ་བོ། །ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ཏེ།]སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ལས། [གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན།] གཉིས་ལས་ཡི་གེ་རབ་ཉུང་ངམ། །ཡང་ན་མཆོད་འོས་སྔོན་ལ་སྦྱར། །ཞེས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི། རྒྱུ་མཚན་གཞན་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་རྣམ་འབྱེད་ནི་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཡིན་ལ། ཞུ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཡིན་པས། [གཏན་ལ་དབབ་བྱ་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་བསྟན་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་འཐད་དེ།] ཊཱི་ཀ་ལས་རྣམ་པར་

འབྱེད་པའི་ཤན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ [གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཡིན།] ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་

360

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པ་ནི་སྤྱིར་བསྟན་ཞེས་ལེའུ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ལུང་ལས་མ་གསུངས་པས། རང་བཟོའི་
ཉེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བསྟན་ལ་མདོ་ཐུན་མོང་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་ལས། རྫས་
བཀག་པ་བས་བཟང་པོ་དང་ཞེས་དང་། འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། མི་ལ་དུད་འགྲོ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་གསུམ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ནས་གསུངས་ལ། རྫུ་འཕྲུལ་
གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་བསྟན་
གྱི་མདོ་གཞན་རྣམས་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་པ་བསྡུས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྔ་མ་གཉིས་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དུ་ཆ་གཉིས་བསྲེ་བའི་སྐབས་ལས་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་མོད་པ་དང་རིན་མཉམ་པ་དང་དཀར་པོ་དང་འཁོབ་བལ་དཀོན་པ་དང་རིན་ཆེ་བར་གྱུར་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འོག་མ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རེག་པ་འཁྲིག་ཚིག་བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པའི་སྐབས་སུ་དུད་འགྲོ་མོ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་བསྡུས་སོ། །དེའི་འོག་མ་ནི་ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བའི་
སྐབས་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མོ་ལ་སྨྲས་ན་སྦོམ་པོའོ། །
རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྨྲས་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་བསྡུས་སོ། །ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འོང་བ་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ནི་དེང་སང་ལུང་ན་མི་སྣང་ཡང་། ལོ་དྲུག་གི་སྟན་དང་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་ཊཱི་ཀས་ལུང་ཞུ་བ་ཁུངས་སུ་དྲངས་སོ། །ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉམས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ [ཞུ་བར་མ་གསུང་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཡང་།] སྤོ་བའི་གཞིའི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ [དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ནོངས་པ་ཞིག་བྱུང་ལ་མ་བཤགས་ཤིང་སླར་ཕྱིར་བཅོས་མ་བགྱིས་བཞིན་བྱང་བར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཨུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བྱུང་བར་གྱུར་ལ་

དེའི་མཚན་འཕོས་ཏེ་དགེ་སློང་མར་གྱུར་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་ནི་འབྱུང་གི་ཞེས།] གསུངས་པ་བསྡུས་

361

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཏེ། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་ཀྱང་ [དགེ་སློང་གིས་ཉེས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྡེ་བཞི་པོ་བྱུང་ལ་མ་བཤགས་ཤིང་སླར་ཕྱིར་བཅོས་མ་བགྱིས་པར་ནོངས་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་མཚན་འཕོས་པའོ། །ཡང་དགེ་སློང་མ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་སྡེ་ལྔ་བྱུང་བ་མ་བཤགས་ཤིང་སླར་ཕྱིར་བཅོས་མ་བགྱིས་ཀྱང་

ནོངས་པར་མི་འགྱུར་བར་མཆིས་སམ་ཡོད་དེ་མཚན་འཕོས་པའོ་ཞེས།] གསུངས་པའོ། །སྤྱིར་བསྟན་གྱི་

གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མདོར་བསྡུས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་བསྡུས་ཏེ། འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་ནི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། མདོར་
བསྡུས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚིག་ཚོགས་བསྐྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས་རྫུ་འཕྲུལ་
གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པས། བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་མཚན་མི་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་ཏེ་སྤྱིར་གསུངས་པ་

ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་མདོ་འདི་ནི་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བ་དང་བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས་བསྡུས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པ་ལ་ལུང་འདུལ་བྱེད་གཏན་ནས་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་

བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པ་འདི་ལ་འདུལ་བྱེད་ལས་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། [རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་འདིའི།] རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་

ལས་འདིར་གཞུང་ནི་ལུང་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་སྨྲ་བའི་སྐབས་ལས་ཞེས་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་
བའི་སྐབས་འབའ་ཞིག་ལུང་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་

362

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཚིག་ཚོགས་བསྐྱུང་བ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྫུ་སྨྲ་བའི་ཕམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལས་འདིར་ཚིག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཚིག་ཚོགས་བསྐྱུང་བ་དང་མདོར་བསྡུས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་ནི། ཚིགས་སྔ་མར་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཞུ་བ་ལས་སོ་སོར་བཤགས་
པ་ཡན་ཆད་ལྟུང་བ་སྡེ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྫུན་སྨྲ་ཕམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་བསླབ་ཚིགས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལས། འདིར་ཚིག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང་། བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་ཏེ་ [ཚིག་སྔ་མར་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །] སྤྱིར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་པ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། །[སྤྱིར་བསྟན་གྱི་སྒྲ་བཤད་
པ་དང་། ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྐྱེ་ལུགས་སོ། །] དང་པོ་སྤྱིར་བསྟན་
གྱི་སྒྲ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཐའ་དག་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པས་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པ་སྟེ།
མདོ་དང་པོ་ལྟ་བུ་སྡོམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྤྱིར་བསྟན་
པའོ། །[སྡོམ་གྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ལྟུང་བ་ནི་བཤགས་པ་ལེན་པ་པོ་ལ་སོགས་པས། ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ཡོད་ལ་ཕྱིར་མ་བཅོས་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དགེ་སློང་ཕམ་པར་གྱུར་པས་ལྟུང་བ་ཕྱིར་མ་བཅོས་པ་ལ་ནི་

ཉེས་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །] ཕལ་ཆེར་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པས་ན་སྤྱིར་བསྟན་པ་སྟེ། བསླབ་པ་བྱིན་

པ་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་བདེན་སྨྲའི་ལྟུང་བྱེད་དང་ལས་ཀྱི་གནས་

ནས་མ་སྨྲས་པར་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་པར་ཕལ་ཆེར་ལ་སྤྱིར་བསྟན་

363

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱིར་བསྟན་གྱི་ཞར་ལ་བྱུང་བས་ན་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཞེས་བཏགས་ཏེ།
མགུ་བ་སྤྱད་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རེག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་པའོ། །ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །སེན་མོ་དང་སོ་དང་ཤ་མེད་པའི་རུས་པ་དང་སྤུ་དག་ནི་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ། །དེ་ནི་སྣོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མདོ་དྲུག་ནི་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་ཞར་ལ་བྱུང་བའོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདིར་འགྱུར་གྱི་ཡན་

ལག་དང་། ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ནི་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྟེན་རྣམ་དག་འདིས་ཀྱང་འགྱུར་ཏེ། བསླབ་པ་བྱིན་པ་འདིས་ཀྱང་འགྱུར་ཞེས་བསླབ་
པ་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་ཡན་ལག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ནི་བསླབ་པའི་ཡན་ལག་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེས་ལ་མ་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞིའི་ཡན་ལག་དང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་སྲོག་གཅོད་ཕམ་པའི་གཞི་མི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་གཞི་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་སློང་སྐྱེས་པའི་གཞི་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གཞི་སེམས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་སོ། །སེམས་ཅན་བྱེ་བྲག་
གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞི་མི་ལས་གྱུར་པ་དང་། དུད་འགྲོ་ལས་གྱུར་པའོ། །མི་མ་ཡིན་པ་ལས་ནི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིར་བཅས་པ་མེད་དོ། །

364

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་བྱེ་བྲག་གིས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་
པོ་ནི་སྲོག་གཅོད་པའི་ཕམ་པ་སྟེ། རང་གིས་ཀྱང་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཕམ་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཚན་པ་དགུ་སྟེ། ཐ་སྙད་དང་ལྡན་པ་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་
གཉིས་དང་། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་བཞི་དང་། བསྙེན་པར་རྫོགས་
པ་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དང་། དགེ་སློང་ཕས་བསྐྱེད་པ་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་དང་། དགེ་སློང་མས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་བཞི་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དང་། རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་སྡེ་ལྔ་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་
དང་། ཁྱིམ་པས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་བཞི་སྟེ། ཁྱིམ་པ་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་
བདུན་དང་། ཁྱིམ་པ་ཕོས་བསྐྱེད་པ་ [དམག་ལྟུང་གསུམ་རྐུན་མ་དང་འགྲོ་བ།] བཞི་དང་། ཁྱིམ་

པ་མོས་བསྐྱེད་པ་ [ཆོས་སྟོན་ལམ་འགྲོ་གཉིས།] དང་། ཕོ་མོ་ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པ་ [ཉལ་ཤོམ།] གཉིས་སོ། །གཞི་དུད་འགྲོས་བསྐྱེད་པ་ནི་དུད་འགྲོ་འདེབས་སྤྱོད་གསོད་གསུམ་མོ། །གཞི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྱུང་བས་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ས་རྐོ་བ་དང་མེ་ལ་རེག་པ་དང་ཆུ་ལ་ཁྲུས་བྱེད་པ་དང་། ཆུ་ལ་རྩེ་བ་སྟེ་བཞིའོ། །རླུང་ལས་ཀྱང་བསླབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་པ་ཡོད་དེ། ས་བོན་འཇོམས་པའི་སྐབས་སུ་རླུང་དང་ཉི་མ་ལ་འཇོག་པས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པས་བསྐྱེད་པ་ཚན་པ་ལྔ་སྟེ། གནས་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་གསུམ་དང་། གོས་ལས་གྱུར་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དང་། ཟས་ལས་གྱུར་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་དང་། སྣོད་སྤྱད་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་དང་། ལྟུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལྔའོ། །

365

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་དང་ཀུན་སློང་ངོ་། །དང་པོ་ནི་ངེས་པའི་འདུ་ཤེས་སམ་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་མ་དོར་བའི་ཡིད་གཉིས་ཀྱང་ [དེ་ཡང་ཡིད་གཉིས་ནི་འདུ་ཤེས་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན།] རུང་སྟེ། འདུལ་བའི་ལུགས་
ཀྱིས་ཡིད་གཉིས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་འདུ་ཤེས་
ཀྱིས་སྤྱད་ན་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞིའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་དོར་བའི་ཡིད་གཉིས་ནི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་དོར་ཏེ། འདི་མཐོ་ཡོར་ཡིན་ནམ་སྡོང་དུམ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་སློང་ལ་གསུམ་ལས། རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་སློང་ནི་བཏང་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །རིགས་
འབྱེད་པའི་ཀུན་སློང་ནི། དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཀུན་སློང་ནི་རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྟུང་བ་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་ནི་ཀུན་སློང་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་ཀུན་སློང་ཆོས་གཉིས་ལྡན་ནོ། །
གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བ་རང་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཅན་དང་། གཞན་ལ་བཅོལ་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱེད་པ་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། སྦྱོར་བ་ལུས་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཅན་ནི་ཕམ་པ་དང་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །སྦྱོར་བ་ངག་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཅན་ནི་རྫུན་སྨྲའི་ཕམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྦྱོར་བ་ལུས་ངག་གང་ཡང་རུང་བའི་བྱེད་པ་ཅན་ནི་བྱིན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྦྱོར་བ་ལུས་ངག་
གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་བྱེད་པ་ཅན་ནི་ཟས་བསོད་པ་ངག་གིས་སློང་ཞིང་ཟ་བའི་ལྟུང་

366

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བྱེད་ལ་སོགས་པའོ། །བཞི་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི། སིལ་བུར་གནས་ཏེ་སྤྱིའི་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཤས་ཆུང་ལ། སྤྱིར་བསྟན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ་ཞེས་པའི་ [ཕྱོགས་གཅིག་གིས་གཞིའི་ཡན་ལག་བསྟན་ལ།] ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མཐར་ཐུག་བསྟན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྐྱེ་ལུགས་ནི། ལྟུང་བ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་དུ་མར་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རྣམ་འབྱེད་དུ་བསྟན་ལ། གཉིས་པ་ནི་འདིར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་དྲུག་ལས། བསླབ་རྒྱུན་ཐ་དད་པས་ལྟུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་སོ། །བསམ་རྒྱུན་ཐ་དད་པས་ལྟུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་བཏང་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །བཅས་པ་ཐ་དད་པས་ལྟུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་གཞི་གཅིག་ལ་དུ་མ་ཞེས་སོ། །ཀུན་སློང་ཐ་དད་པས་ལྟུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ་ཞེས་སོ། །གཞི་ཐ་དད་པས་ལྟུང་བ་ཐ་དད་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པས་ལྟུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བུ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིའི་དོན་བསྟན་ནས་སོ་སོའི་དོན་ལ་ལྔ་སྟེ། ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། སྦྱོར་བ་འཇུག་པ་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཐ་

དད་དུ་སྐྱེ་ལུགས་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་དངོས་པོའི་བྱེད་པ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་དང་། སེལ་བ་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བསླབ་པའི་ཡན་ལག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་དང་། བསམ་པའི་ཡན་ལག་སེལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཚིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་

པ་དང་། མཚན་གྱི་ཡན་ལག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེལ་

367

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བའི་སྒོ་ནས་བསླབ་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་དང་། བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་
འབྱུང་རུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཞར་བྱུང་དུ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྡོམ་པ་སྐྱེས་ལ་མ་ཉམས་པའི་སེལ་བ་བསྟན་པ་དང་། རབ་བྱུང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་གསུམ་གྱི་ལྟུང་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཉམས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ་ལྔ་སྟེ། ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་དང་། སེལ་བ་དང་། ཅིར་འགྱུར། རྒྱུ་མཚན་ནོ། །
དང་པོ་ནི་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་བསྙེན་རྫོགས་
ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པའོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མ་བླངས་པ་དང་། བླངས་ཀྱང་སྡོམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་
དང་། སྐྱེས་ཀྱང་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའོ། །བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི་སྡོམ་
པ་གཏན་ནས་མ་བླངས་པའི་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་ལ། བླངས་ཀྱང་རྫོགས་པར་མ་བླངས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམ་གསུམ་ལ་ཉེས་བྱས་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་གནང་བ་རྣམས་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཉམས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཙམ་མོ། །
དེ་ཡང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འཕྲོག་པ་དང་སྐྲོད་པའི་སྐབས་ལས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་

ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་ངོ་ཞེས་ལྟུང་མེད་དུ་བྱུང་བ་དང་། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བླངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་ངོ་སྟེ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་པ་དང་། ཉམས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་

368

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྡོམ་པ་གཏན་ནས་མ་བླངས་པའི་ཁྱིམ་པ་ལ་ལྟུང་
བ་མེད་དེ། བཅས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅས་ཀྱང་ལྡོག་འཇུག་བྱེད་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ [རང་རང་གི་སྐབས་སུ།] འོག་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཉམས་པ་ལ་དོན་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། གང་
ཉམས། གང་ལས་ཉམས། གང་གིས་ཉམས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉམས། དེས་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཅིར་འགྱུར་དང་། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་དོན་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །གང་ཉམས་ན་ལྟུང་བ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཉམས་སོ། །གང་ལས་ཉམས་ན་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དགོས་པ་སྒྲུབ་ནུས་དེ་ལས་ཉམས་སོ། །གང་
གིས་ཉམས་ན་ཕམ་པ་འཆབ་སེམས་དང་བཅས་པ་དེས་ཉམས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་
ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་བར་ཉམས་ཏེ། [ཊཱི་ཀ་ལས་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་
ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །] དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། སྔ་རབས་པའི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་སྔ་འགོད་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འཆབ་སེམས་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས། ཕམ་པ་བྱུང་ན་སྡོམ་པ་ཀུན་གཏོང་། ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པ་བླངས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། ལྟུང་བ་བཤགས་ཀྱང་མི་
འདག་པའི་ཚུལ་དུ་ཉམས་སོ། །
དེ་ཡང་འཆབ་སེམས་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དགེ་སློང་དགའ་བ་ཅན་ལ་འཆབ་སེམས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཚང་

369

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཡང་ཕམ་པ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཕམ་པ་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་བཅོས་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་གཞི་ལས། དགེ་
སློང་གིས་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་སློང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དྲང་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །[དཔེར་ན་ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་བཅད་ན་སྔོན་པོར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ།] དེའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཕྱིར་བླང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཕམ་པ་བྱུང་ན་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཏང་བར་གྲུབ་ཅིང་། ཕྱིར་བཅོས་བྱར་མི་རུང་དུ་གྲུབ་བོ། །འོ་ན་ཕམ་པ་མ་བྱུང་ན་བསླབ་པ་སྤྱོད་པ་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཕམ་པའི་སྡེར་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོ་ལྕི་བ་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསླབ་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །[དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས།] ལུང་གིས་དགག་པ་ནི་འོད་ལྡན་དུ་ལུང་མ་མོ་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་ལས་ཕམ་པ་བྱུང་བ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་
བྱས་ནས་ཐ་ན་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཙམ་ཡང་འཆབ་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །
འཆབ་སེམས་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན་ནི་ [མཁས་པ་དབྱིག་གཉེན་ཡང་མདོ་སྡེ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཆབ་སེམས་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་བཞེད་ཀྱང་མཁས་པ་དབྱིག་གཉེན་ད་ལྟར་བཞུགས་

ནའང་ང་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་འདི་ཡོད་དེ།] ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྐྱོང་མས་ཆོམ་རྐུན་དྲུག་ཅུ་ [ལན་ཚྭའི་བརྩབ་མོ་བླུད་ནས།] འཆི་བར་བྱས་ཏེ་ [ངས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱ་བ་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ངས་ཟླ་བ་བཞིན་འཆར་ཏེ།] འཆབ་སེམས་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་སྐྱོང་མ་ཕམ་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་འཆབ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཕམ་པ་འབྱུང་ན། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས། དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་དགའ་བ་ཅན་གྱིས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
སྤྱད་ཀྱང་སེམས་སྐད་ཅིག་གིས་ཀྱང་མ་བཅབས་པས། འདི་ཕམ་པར་མ་གྱུར་གྱིས།

370

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བསླབ་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་གི་ཕམ་པར་མ་གྱུར་གྱིས་ཞེས་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །ལུང་གཞི་ལས། དེའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཕྱིར་བླང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། འཆབ་མེད་ཀྱི་ཕམ་པ་བྱུང་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཕམ་པས་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་འདོད་པ་ལ་ནི་འོག་ཏུ་སྔ་རབས་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དགག་པ་བྱེད་དོ། །
གཉིས་པ་སྔ་རབས་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདོད་པ་འགོད་
པ་ནི་འཆབ་སེམས་སྐྱེས་ན་སྔ་མ་དང་མཐུན་ལ། འཆབ་སེམས་མ་སྐྱེས་ན་ཕམ་པ་བྱུང་ཡང་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱར་རུང་ཞིང་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པ་ལེན་ན་ཡང་
སྐྱེའོ། །འཆབ་སེམས་སྐྱེས་རུང་མ་སྐྱེས་རུང་ཕམ་པ་བྱུང་བས་སྡོམ་པ་གཏོང་སྟེ། ཞུ་བ་ལས། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལགས་སམ། བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བཞིན་ཏེ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ཀྱང་། བསླབ་པ་བྱིན་པ་ནི་དགེ་སློང་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕམ་པ་བྱུང་བས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མ་ཞིག་ན་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་ལ། བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ།] དགེ་
སློང་གི་སྡོམ་པ་མ་ཞིག་པར་ཡོད་ན་དགེ་སློང་དངོས་ཉིད་ཡིན་པས་དགེ་སློང་དང་འདྲ་བར་མི་རིགས་པ་དང་། ལུང་གཞི་ལས་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་སློང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཏང་བར་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་

371

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཕམ་པས་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྔ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེ་རྣམས་ནི་འདིར་གནོད་བྱེད་ལྔར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། ཞུ་བ་ལས་བསླབ་པ་བྱིན་པ་བསྙེན་པར་མ་
རྫོགས་པར་བཤད་པ་ནི། བསླབ་པ་བྱིན་པས་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
ལ་སོགས་པ་དང་། དགེ་སློང་རྣམ་དག་ལ་ནུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
གྱི་ཆ་ནས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་འདྲ་བས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ནི་དགེ་སློང་དང་འདྲ་
ཞེས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་དགོས་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་དག་གི་དགེ་སློང་དང་འདྲ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །ལུང་གཞི་ལས་དགེ་སློང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དམན་པ་དགག་པ་ [མི་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་ལ་མི་རང་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའམ། ལྷ་ངན་པ་ལ་ལྷ་མ་ཡིན་བརྗོད་པ་ལྟར།] སྟེ། དགེ་སློང་དམན་པ་ལ་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས་ [མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི།] སྨད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཡང་ན་དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་མ་ཐོབ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ཕམ་པ་འཆབ་

བཅས་བྱུང་ན་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་། ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པ་བླངས་ཀྱང་མི་སྐྱེ།
འཆབ་སེམས་སྐྱེས་རུང་མ་སྐྱེས་རུང་ཕམ་པས་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་ངོ་། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་ཕམ་པས་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་བ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྔ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལ་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་

གཅིག་ལ་ཕམ་པ་བཞི་འབྱུང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་གྱི་སྡོམ་པའི་གྲལ་འཐོབ་པའི་

372

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
ཕྱིར་དང་རང་གི་བསླབ་པ་འབུལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །
སྒྲུབ་བྱེད་དང་པོ་ནི། མ་བསྐོས་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྟུང་བ་བཞི་པོ་
དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་
དེ་དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་བསྐོས་པ་དེས་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ [ཕམ་པ་བྱུང་བ་དེ་དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་བསྐོས་ཀྱང་། བསྐོ་བའི་ལས་དེ་མ་ཆགས་པས་མ་བསྐོས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །] སོ། །དེས་ན་ཕམ་པ་བྱུང་བས་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བར་གྲུབ་ཅིང་། སྡོམ་པ་བཏང་ན་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་གནོད་དོ། །དེ་ལ་སྔ་རབས་པའི་འདོད་པ་འོད་ལྡན་དུ་བཀོད་པ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ [སྔ་རབས་དེ་སྐད་ཟེར་བར།] བཤད་དེ་ [ལྟུང་བྱེད་ལ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཞེས་རང་གི །] རང་དགར་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་སྨྲ་བར་ཟད་དོ། །
སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་པ་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་རང་ཉིད་ན་རེ་བདག་གིས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་དེ་ལ་དགེ་སློང་གཞན་ཞིག་གིས་གསུམ་པོ་གཞན་དག་གིས་སྐུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་ [ཕམ་པ་བྱུང་བ་དེ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་ནས་རྒྱུད་གཞན་ལ་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པར།] གསུངས་ཤིང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ [སྐུར་འདེབས་ལྷག་མའི་སྐབས།] ལས་མ་དག་པས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ལ་ནི་གཞི་བཅུ་གཅིག་གིས་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཞེས་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཉེས་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མ་དག་པ་ནི་ཕམ་པ་ཁོ་ནས་ཡིན་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་

373

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དགེ་སློང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕམ་པར་གྱུར་བ་བཞི་ལས་གང་རུང་བ་མ་བྱུང་བས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས། དགེ་སློང་དག་པ་ལྟུང་བ་མེད་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐུར་བ་གདབ་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་དག་པ་ཡིན་གྱིས། ཕམ་པ་ཙམ་གྱིས་དག་པ་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ལྟུང་བ་མ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ [གང་གིས་གླེང་བ།] དེའི་གཞི་དེ་ཉིད་ [མ་བྱུང་བ་ཉིད།] དོ་ཞེས་ [མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་གླེང་བར་བྱ་བ་དེས་ནི་དག་པ་ཡིན་ལ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་དག་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་འོད་ལྡན་ལས་བཤད།] གསུངས་པ་

དང་། ལུང་ཞུ་བ་ལས་གསུམ་པོ་གཞན་དག་གིས་སྐུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ན་ཞེས་ [ཕམ་པ་བྱུང་བ་དེ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་ན་གཞན་རྒྱུད་ལ་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་སྐྱེད་པར།] སྔར་དྲངས་པ་དེས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕམ་པ་བྱུང་ཡང་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བར་གྲུབ་བོ། །སྡོམ་པ་བཏང་ན་སྡོམ་མེད་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པས་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་
ཁྱིམ་པ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་
བ་བཞིན་ནོ། །
སྒྲུབ་བྱེད་གསུམ་པ་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་གཅིག་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་བཞི་ཡང་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པས། ཕམ་པ་བྱུང་ཡང་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བར་གྲུབ་སྟེ། ཕམ་པ་སྔ་མ་བྱུང་བས་སྡོམ་པ་བཏང་ན་སྡོམ་མེད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་བྱས་པ་ལ་ཕམ་པ་ཕྱི་

མ་བསྐྱེད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྔ་རབས་པའི་འདོད་པ་འོད་ལྡན་དུ་བཀོད་པ་ལས་གཅིག་ལ་མཐར་འགྱུར་བ་བཞི་ཡང་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་
ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཅིག་ཅར་རྫོགས་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། དེ་ནི་མི་

374

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འདོད་དེ་ཕམ་པ་དང་པོའི་མཐར་ཐུག་བདེ་བ་ཉམས་མྱོང་གི་རྟོག་པ་དང་མ་བྱིན་ལེན་
གྱི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་བློའི་རྟོག་པ་སྟེ། གང་ཟག་གཅིག་ལ་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་མེད། །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་ཡང་དག་རྟོགས་ཞེས་སོ། །
སྒྲུབ་བྱེད་བཞི་པ་ནི། བསླབ་པ་བྱིན་པས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན་ལུང་ཕྲན་
ཚེགས་ལས་གང་གི་ཚེ་ཟག་པ་ཟད་པ་དེའི་ཚེ་སྔོན་གྱི་གྲལ་དུ་འདུག་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཕམ་པ་བྱུང་ཡང་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བར་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་གྱི་སྡོམ་
པ་བཏང་ན་སྔོན་གྱི་སྡོམ་པའི་གྲལ་ཐོབ་པར་མི་རིགས་པས་སོ། །འདི་ལ་སྔ་རབས་
པ་ན་རེ་ [སྔོན་གྱི་གྲལ་ཐོབ་པ།] དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གཟེངས་
བསྟོད་པའི་གོ་འཕང་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཕམ་པས་མ་གོས་པའི་རྣམ་དག་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་བསླབ་པ་གཞོན་ཤོས་གྲལ་གོང་དུ་སྡོད་དུ་མ་གནང་བར་ [ཕམ་པ་བྱུང་བ་གཞོན་ཤོས་གྲལ་གོང་དུ་སྡོད་དུ་གནང་ན།] ཕམ་པའི་ཉེས་སྤྱོད་བྱས་པ་ལ་བྱ་དགའ་བྱིན་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །
སྒྲུབ་བྱེད་ལྔ་པ་ནི། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། ཕམ་པའི་ཉེས་པ་བྱུང་ལ། དེས་བསླབ་པ་ཕུལ་ཏེ་བབས་པ་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕམ་པ་བྱུང་ཡང་བསླབ་པ་དབུལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བར་གྲུབ་བོ། །
དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་ལྔ་ལས། དང་པོ་བཞི་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་

པ་སྟེ་འོད་ལྡན་ལས་སོ། །ཐ་མ་ནི་དེང་སང་གི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་
བྱེད་དུ་སྦྱར་བའོ། །[འཆབ་མེད་ཀྱི་ཕམ་པ་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། སྡོམ་པ་བཏང་བར་ཐལ། ཕམ་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན། སྔ་རབས་པ་ལྟར་ན་འདོད། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ།

375

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ། །] མདོར་ན་ [དགེ་སློང་ཕ་ལ་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་གསོར་མི་རུང་བར་ [གྲུབ་མཐའ།] གསུམ་མཐུན་ནོ། །[དགེ་སློང་མ་རེག་པ་ལུས་བཀན་གྱི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་ཡང་མཚན་གྱུར་ན་གསོར་རུང་ངོ་། །] འཆབ་སེམས་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ [དགོས་པར་མདོ་སྡེ་པ་འདོད་ཀྱང་།] མི་དགོས་པར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་སྔ་རབས་པ་མཐུན་ནོ། །ཕམ་པས་སྡོམ་པ་ [མི་གཏོང་བར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་འདོད་ཀྱང་།] གཏོང་བར་མདོ་སྡེ་པ་དང་སྔ་རབས་པ་མཐུན་ནོ། །མི་ཚངས་སྤྱོད་འཆབ་མེད་ཀྱིས་ [གཏོང་བ་སྔ་རབས་པ་འདོད་ཀྱང་།] སྡོམ་པ་མི་
གཏོང་བར་མདོ་སྡེ་པ་དང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཅིར་འགྱུར་ནི། ཉེས་བྱས་ཏེ་དེ་ཡང་ཉེས་བྱས་ལས་ཆེ་བའི་ལྟུང་བ་མི་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དགོས་པ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཉེས་བྱས་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དགོས་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །[ཕམ་པ་དང་པོ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམ་དག་ལས་ཉམས་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལྟུང་བ་ཡ་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱི་ཉམས་པ་བདག་ཉིད་ལ་ཕྱིས་འབྱུང་སྦྱོར་བ་གསར་སྐྱེད་ཀྱི་ལྟུང་བ་ཕམ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱི་ཉམས་པ་བདག་ཉིད་ལ་ཕྱིས་འབྱུང་སྦྱོར་བ་གསར་སྐྱེད་ཀྱི་ལྟུང་བ་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྱོ་བས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་

ལྟུང་མེད་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་ཞེས་པས་རྣམ་པར་བཅད་དོ། །] དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་དོན་ནི་ཉམས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཞེས་པ་འདི་ནི་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ཉམས་པ་ལ་ཡང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཕམ་པ་
དང་ལྷག་མ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་བསྟན་པས་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ [བྱང་རྡོར།] ན་རེ་ཕམ་པ་བྱུང་ན་འཆབ་སེམས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་དེས་ [བསླབ་པ་མ་བྱིན་ན།] ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་

376

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བྱས་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་ [ཉམས་པ་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཞེས།] ཉམས་པ་སྤྱིར་བཏང་བ་དང་བསླབ་
པ་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ [མི་རིགས་ཏེ་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་ཀྱིས་ཉམས་པ་ཡིན་ན།] རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། འདི་ལ་སྡོམ་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །བསླབ་པ་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་ཞེས་པས་བསླབ་པ་སྦྱིན་རུང་
ཡང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་མཚོན་པར་བཞེད་དོ། །སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི་ཉམས་པ་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ན་ཞེས་པ་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་
འཁྲིག་པ་བགྱིས་ཀྱང་ཕམ་པའི་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་སྔོན་ལྟུང་
བ་བྱུང་བའོ་ཞེས་འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས་ཁུངས་དྲངས་ཤིང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ཞུ་བ་ཁུངས་
སུ་དྲངས་པ་ལས། སྔར་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ [ཞེས་པ་ནི་ཉམས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ལུང་ཡིན།] དང་ [མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ལུང་ནི།] རྐུ་ཐབས་སུ་གནས་པ་དང་དང་པོ་འཁྲུགས་པ་ [ནི་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་བྱས་ཏེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིན་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་

གསུངས་སོ། །] མ་ནིང་དང་དགེ་སློང་མ་སུན་ཕྱུང་ནས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
ལུང་དེ་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས་ལྟུང་བ་སྡེ་བཞི་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་གསུངས་ལ། ལུང་ཞུ་བ་མང་ཤོས་ན་ལུང་དེ་མི་སྣང་སྟེ་ལུང་ཡི་གེ་ཆད་པར་སེམས་སོ། །དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བླངས་ཀྱང་སྡོམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་བར་མའི་དགེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་བྱུང་དང་ལྡན་པས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ལྟུང་

377

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་ཆེ་བའི་ལྟུང་བ་མི་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྡོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་བྱས་ཙམ་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བར་མའི་དགེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །[རང་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་གཏན་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉེས་བྱས་ཙམ་བསྐྱེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། བྱེ་བྲག་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཙམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྱོ་བས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་ལྟུང་མེད་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་ཞེས་པས་རྣམ་པར་བཅད་དོ། །]

དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་དོན་ནི། ཊཱི་ཀ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་
སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་སྡོམ་པ་མེད་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
ན། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་སྡོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་སྡོམ་མིན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་དོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས།] ཁྱིམ་པ་རང་གིས་རྟགས་བླངས་པ་ལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་

ཏུ་བྱུང་བ་མེད་པས་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་མཛད་དེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་སྐྱེའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ལྟུང་བ་ཅིར་འགྱུར་སྟོན་ཏེ། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེ་ལ་སྒྲོ་སྐུར་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ཆེ་ལོང་དུ་ཕྱེ་ན་དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་ལ་བཅུ་གསུམ་དང་། དགེ་སློབ་མ་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་དོ། །ཞིབ་མོར་ཕྱེ་ན་དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་ལ་

378

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བཤགས་བྱ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཏེ། སྲོག་གཅོད་པའི་ལྟུང་བ་བཞི་སྟེ། མི་གསོད་འདེབས་སྤྱོད་དུད་འགྲོ་གསོད། །རྐུ་དང་མི་ཚངས་སྤྱོད་བྱེད་དང་། །[རྫུན་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ།] རྫུན་དང་གཞི་མེད་བག་ཙམ་དང་། །དབྱེན་དང་རྗེས་ཕྱོགས་ཁྱིམ་སུན་
འབྱིན། །[དགེ་འདུན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ།] ཤེས་བཞིན་བཤེས་ངོར་འཕྱ་དང་ཟས། །ལྷག་མ་གཞི་མེད་བསླབ་པ་སྤོང་། །འབྲས་ཆན་ཚོད་མ་ཕན་ཚུན་འགེབས། །ཙུག་ཙུག་ལ་སོགས་བཞི་ལ་ཡང་། །[འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་བ་དང་མ་བསྒྱུར་བའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།] འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་བའི་ཆ་ནས་ [རྫུན་རྣམ་པ།] བཞི། །ཆང་འཐུང་གར་གླུ་རོལ་མོ་བྱེད། །རྒྱན་འདོམས་ཁ་དོག་དྲི་བྱུག་དང་། །མལ་ཆེ་མཐོ་དང་དུས་མིན་ཟས། །རིན་ཆེན་རེག་དང་བར་མ་གསུམ། །དགེ་སློབ་མ་ལ་བཅུ་གཉིས་བསྣན། །ཞེས་གཟུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་སྒྲོ་སྐུར་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་སྤང་བ་དང་སྐུར་འདེབས་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཁང་པ་བརྩིགས་ན་བཤགས་བྱའི་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་བརྩིག་པ་ཡང་འདོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། [གཙུག་ལག་ཁང་དང་རབ་བྱུང་གང་ཟག་གི་གནས་ཁང་བརྩིག་ན་བསྡམ་བྱར་འགྱུར་ཡང་། དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཁྱིམ་པའི་དོན་དུ་ཡང་།] འདི་ལྟར་ཁྱིམ་བྱེད་ན་ཁྱིམ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་

བས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི་འོད་ལྡན་ལས་འདོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི། ཁང་པ་དང་ལྷ་ཁང་དུ་གཏོགས་པ་དག་སྟེ། དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རིགས་པས་ཀྱང་ཉེས་པ་དེ་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྤང་བ་ཉམས་པའི་

379

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཆ་ནས་ཡིན་དགོས་ལ། འདི་ནི་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་

དབྱིབས་མི་རུང་བ་ཟླུམ་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་བསྡམ་བྱ་ལས་མི་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་ནི་ཁང་པ་བརྩིག་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་དུད་འགྲོ་འདེབས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེས་པ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་གསུང་
ངོ་། །གཉིས་པ་སྐུར་འདེབས་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ [མྱང་མཚམས་པ།] ན་རེ་དུད་འགྲོ་འདེབས་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་བཤགས་བྱ་མ་ཡིན་གྱི་བསྡམ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་གཅོད་པ་
དངོས་ཀྱི་ལྟུང་བ་མི་སྐྱེད་དེ། བསད་སེམས་མེད་པར་མ་ལྟོས་པའི་བསམ་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་མདོ་རྩ་བ་ལས་བསད་སེམས་དགོས་པར་མ་གསུངས་ཤིང་། འདུན་པའི་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་མ་ལྟོས་པས་ [སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ།] ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནགས་མེས་བཏང་བ་བསྡམ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འདི་གཉིས་བསྡམ་བྱ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས་སྲོག་ཆགས་རེ་རེའི་ལྟུང་བ་ལྕི་བ་བྱུང་ཞེས་སྐབས་འདིའི་ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། བསད་སེམས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་གྲུབ་ལ། ལྕི་བ་ཞེས་པས་ཕྱོགས་མཐུན་མིན་པར་གྲུབ་བོ། །སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་ཚིག་གི་བརྗེད་བྱང་ལས་འདིར་གསོད་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་ [མི་གསོད་པའི་ཕམ་པ་ལ་བསད་སེམས་དགོས་པར་གསུངས་ནས་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་འདེབས་པ་དང་།] ཞུ་བ་ལས་ཀྱང་མི་གསོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་རྒྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ། །ལུང་རྣམ་

380

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འབྱེད་དང་མདོ་རྩ་བ་ལས་བསད་སེམས་དགོས་པར་མ་གསུངས་པ་ནི་ [སྲོག་གཅོད་པའི་ལྟུང་བ་བཞིའི།] དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་ [བསད་སེམས་དགོས་པར།] གསུངས་པས་བར་པ་གཉིས་ལ་མ་གསུངས་ཀྱང་གོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའི་སྨན་གྱི་མཚན་ཉིད་ [འོད་ལྡན་ལས་རྩ་བའི་སྨན་གྱི་དོན་དུ་གསལ་ཞིང་ཁ་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །སྡོང་བུའི་སྨན་དང་ལོ་མའི་སྨན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འབྲས་བུའི་སྨན་གྱི་དོན་དུ་གསལ་ཞིང་ཁ་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པའོ་

ཞེས་བཤད་པ།] བཞིན་ནོ། །འདུན་པའི་བྱུང་བ་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་བསད་སེམས་ཡིན་ཏེ། སྲོག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་བསམ་པས་ངེས་པར་འཆི་བའི་ཐབས་ཤོམ་པར་འདོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྐུར་འདེབས་ལྔ་ནི་བཤགས་བྱར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་ཚིག་རྩུབ་པོ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གནོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་བསྡམ་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྐུར་འདེབས་རྫུན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་གིས་འགྲུབ་ན་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་སྐུར་བ་གདབ་པའི་བསམ་པས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་རོ། །ཉན་པ་པོ་བསླུ་བའི་བསམ་པས་རྫུན་སྨྲ་བ་ནི་རྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་དེ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ [ཕན་ཚུན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པས་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྫུན་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔས་སྐུར་བ་འདེབས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་རྫུན་དུ་སྨྲ་བས་སོ། །གཞན་ལ་གནས་པའི་ཚིག་གིས་རྫུན་ནའོ་ཞེས་ [སྐུར་འདེབས་རྫུན་ཡིན་པར།] གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡང་རྫུན་གྱི་ནང་ཁྱད་བཤད་པ་

ཡིན་ལ། ཊཱི་ཀ་ལས་སྐུར་འདེབས་བསྡམ་བྱར་བཤད་པ་དེ་ཡང་བདེན་པས་སྐུར་བ་

381

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཏབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉམས་འདུན་ཙམ་ [ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པར་སྨྲས་པ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་ཐ་སྙད་མེད་དོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་སྐུར་པ་མི་གདབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡང་རུང་བས་སྐུར་པ་མི་གདབ་ཅེས་བཤད་པས་སོ། །བསྟན་བཅས་ལ་དགོངས་པ་ཅན་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྩ་བ་བཞིའི་ཉེས་པ་ཡང་བཤགས་བྱ་ཡིན་པར་ [ཐལ་པར།]

འགྱུར་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་སྤོང་བའི་བསླབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འདོད་ན་ཊཱི་ཀ་ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་
གྱུར་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟུང་བ་དེ་བཤགས་བྱའི་ཉེས་
བྱས་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ལ་དགོངས་སོ་ཞེ་ན། སྐུར་འདེབས་བསྡམ་བྱར་བཤད་པ་ཡང་བདེན་པས་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་མཚུངས་སོ། །
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བར་མ་གསུམ་ལས་འདས་པ་ཡང་བསྡམ་བྱ་ཡིན་ཏེ། འོད་
ལྡན་ལས་དེ་ཉམས་ཕྱོགས་མཐུན་ཡོངས་སུ་སྤང་བྱ་སྟེ། ཁྱིམ་པ་འདྲ་བར་ཤམ་
ཐབས་མི་བགོ་ཞིང་། ཁ་དོག་གཅིག་པའམ་ཁ་ཚར་ཅན་དཀར་མིན་ཞེས་བཤད་པས། བར་མ་གཞན་གཉིས་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས། ས་བོན་འཇོམས་དང་བསླབ་པའི་གཞི། །བཅུ་པོ་དག་ནི་མ་གཏོགས་པ། །བླངས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་

རྟགས་འཆང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་འཆང་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་

382

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རྟགས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཊཱི་ཀ་དང་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་སྐད་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བར་མ་གསུམ་ལས་འདས་པ་བསྡམ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་མཁན་པོ་ལས་གཉེན་པོ་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་བླངས་པ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བླངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་བོ། །
སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་འོད་ལྡན་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ངོ་བོའི་
སྒོ་ནས་མ་རྫོགས་པ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་འཆང་འབྲལ་ལ་སོགས་པ་གནང་བ་རྣམས་དང་། བསླབ་པའི་གཞི། བཅུ་པོ་དག་ནི་མ་གཏོགས་པ། །བླངས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པ་དེ་སློབ་དཔོན་ལས་ཐོབ་པའི་སྡོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྡམ་བྱར་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །མཁན་པོ་ལས་ཐོབ་པའི་བར་མའི་སྐབས་སུ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྡུ་བ་ནི། མཁན་པོ་ལ་ཐོབ་པ་ལས་འདས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལ་ཐོབ་པ་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །ཡང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བག་ཡོད་ཀྱི་
ཡན་ལག་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གསུམ་དུ་
འདུས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩ་བ་བཞི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་ལྟུང་བ་དང་། མྱོས་འགྱུར་འཐུང་བའི་ལྟུང་བ་དང་། ལྟུང་བ་ལྷག་མ་རྣམས་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡན་ལག་བག་ཡོད་པའི། །ཡན་ལག་བརྟུལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཞེས་བསྙེན་གནས་ལ་གསུངས་པ་དེ་

383

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འདིར་ཡང་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས་ལས། སྐབས་འདིར་བརྗོད་པའི་ལྟུང་བ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རབ་བྱུང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་རང་གི་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་འདས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའོ། །སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས་ལས། ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རབ་
བྱུང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་རང་གི་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག་ལྟུང་བ་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཆང་འཐུང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མན་ཆད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆད་པ་ལྕིར་རུང་བའོ། །[ཕམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་འཆབ་བཅས་བསྙིལ་བ་དང་འཆབ་མེད་བསླབ་པ་སྤྱིན་དགོས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱས་པའོ། །]

སྐབས་འདིར་བརྗོད་པའི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།
རབ་བྱུང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་རང་གི་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག་ལྟུང་བའི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བཤགས་པས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་ན་འདག་ཏུ་རུང་བའོ། །བཞི་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི་འདིར་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་བཅུར་གྲངས་ངེས་པ་ནི། གཞི་འགྲེལ་ལས་བསླབ་པའི་གཞི་དེ་དག་ལ་ནི་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་དག་མང་ཆེས་པས་སྲུང་བར་མི་ནུས་སོ་སྙམ་དུ་སྤ་བཀོང་བར་གྱུར་པ་དག་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསླབ་

པའི་གཞི་བཅུ་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་བུ་ལ་བསླབ་པ་གསུམ་

བསྟན་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །མཚན་ཉིད་འདྲ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ། གཞི་འགྲེལ་ལས་གླུ་གར་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་སྤོང་བ་ནི་བསླབ་པའི་གཞི་གཅིག་སྟེ་རྒོད་བག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྲེང་བ་དང་སྤོས་བྱུག་པ་དང་

384

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རྒྱན་དང་ཁ་དོག་འཆང་བ་སྤོང་བ་ནི་བསླབ་པའི་གཞི་གཉིས་པ་སྟེ། རྒྱགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲི་སྟན་མཐོན་པོ་དང་ཁྲི་སྟན་ཆེན་པོ་སྤོང་བ་ནི་བསླབ་པའི་གཞི་གསུམ་པ་སྟེ། འདོད་ཞེན་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྲོག་གཅོད་པ་བཞི་དང་རྫུན་བཅུ་བདུན་ཡང་རེ་རེར་བཞག་སྟེ། སྲོག་ལ་གནོད་པ་དང་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་བའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། རྩ་བ་བཞི་ཆད་པ་ལྕི་བས་དང་པོར་བསྟན་ཏོ། །ཆང་དགག་བྱ་ཆེ་བས་ཡན་ལག་དྲུག་གི་དང་པོར་བསྟན་ལ། ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་ཆང་ལ་ལྟོས་ཏེ་དགག་བྱ་ཆུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩ་བ་བཞི་ནི་མི་དགེ་བཅུའི་གོ་རིམ་དང་བསྟུན་པའོ། །དྲུག་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་ན་ལེགས་པར་མ་བྱས་ཉེས་པར་བྱས་པས་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་པའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩ་བ་བཞིའི་ཉེས་
པ་ལ་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱེད་ལས་ཕམ་པ་དང་འདྲ་ལ་སྡེ་ཚན་ཉེས་བྱས་སུ་གཏོགས་པའོ། །བླངས་པ་ལས་འདས་པ་ [ཕམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་ལས།] གཞན་རྣམ་པ་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཤགས་པས་འདག་ལ་སྡེ་ཚན་ཉེས་བྱས་སུ་གཏོགས་པས་སོ། །བདུན་པ་དེ་ལས་འདས་ན་ཅིར་འགྱུར་ནི། རྩ་བ་བཞིའི་བཅས་པ་ལས་འདས་ན་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཡན་ལག་དྲུག་གི་བཅས་པ་དང་བར་མ་གསུམ་ལས་འདས་ན་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འོད་ལྡན་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་ལྟུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[ཚིག་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་ལས་དང་བམ་ལྔར་དེ་དག་ལས་འདས་ཤིང་འབྲལ་བ་ཉེས་བྱས་ཁོ་ནའོ། །] འོ་ན་དགེ་སློང་ལ་ཕམ་ལྷག་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་

385

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཀྱང་། དགེ་ཚུལ་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་ཆེ་བ་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཉེར་སྦས་ཀྱི་

ཞལ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། ཟླ་བ་ནོར་བུའི་ཞལ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐ་མར་

གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམ་གསུམ་ནི། སྤང་བྱ་ཡོད་ཚད་སྤོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཚད་སྤོང་བ་ཡིན་པས་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་ཁྱིམ་པ་ལས་གཞན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་ཕྱོགས་
མཐུན་ལས་གཞན་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་ངོ་སྟེ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ། ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་དང་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ཅི་རིགས་སུ་བསྐྱེད་དོ། །མདོ་འདི་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་འཆང་འབྲལ་ལ་སོགས་པ་གནང་བ་རྣམས་དང་ཕྱོགས་མཐུན་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་ལྟུང་བ་སྡེ་བཞི་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་རྣམས་ལ་ནི་
ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་གསུངས་པ་འདིར་ [བླངས་པ་ལས་འདས་པ་ཡང་ངོ་ཞེས།] ཚིག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའོ། །འོ་ན་དགེ་ཚུལ་གྱི་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་ཡིན་ན། ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས་སྡིག་ཅན་གྱི་དགེ་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བུད་མེད་བཟུང་སྟེ་ལམ་
ཀུན་ཏུ་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་པ་ལས། བཀའ་སྩལ་པ། ཕམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་དུ་ཕམ་པའི་སྐབས་ལས་དགེ་སློང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོད་

386

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལྡན་ལས་ཀྱང་། དེ་བརླག་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་ཚུལ་ཕམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ལའི་མགོ་བཅད་པ་དང་འདྲ་བར་ཕྱིས་སྐྱེ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ཞེ་ན། བྱེད་ལས་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕམ་པ་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཀཱ་རི་ཀ་ལས་ [བྱོལ་སོང་དང་ནི་སེམས་དམྱལ་དང་། །ཡི་དྭགས་འོན་ཏེ་ལྷ་ཡང་རུང་། །བསད་ན་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ་ལ། །སྡིག་པ་སྦོམ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ།] དགེ་ཚུལ་ལ་སྦོམ་པོ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ནི་ [ལྟུང་བ་ཉེས་བྱས་ལ་མིང་།] སྦོམ་པོར་བཏགས་པ་ཡིན་པས་ [དགེ་ཚུལ་གྱི་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་ཡིན་པ་དང་།] འགལ་བ་མེད་དོ། །
ད་ནི་ཕྱོགས་མཐུན་སྟོན་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱིའོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་མཐུན་རྟོགས་པར་སླ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཉེས་མེད་དང་པོར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱོགས་མཐུན་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པ་མེད་པར་དབྱེ་བ་དང་། རྟེན་གང་ལ་ཉེས་མེད་གང་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ལྟུང་བར་བཅས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རབ་བྱུང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་གཞིར་བྱས་ནས་གནང་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས། འཆང་བ་དང་ནི་འབྲལ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ས་ནི་བརྐོ་བ་དང་། །[གཞན་གྱི།] རིན་ཆེན་རེག་དང་མེ་ལ་རེག །[བསམ་པ།] །བཏང་ནས་ [ཏེ་ཟས་སྤངས་ནས།] ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ལྗོན་ཤིང་འཛེགས་དང་ཤིང་གཅོད་དང་། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་དང་། །རྩྭ་སྔོན་མི་གཙང་འདོར་བ་དང་། །དེ་བཞིན་གསོག་འཇོག་ཟ་བ་དང་། །ས་བོན་འཇོམས་དང་བསླབ་པའི་གཞི་ཞེས་

387

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གསུངས་ཏེ། འཆང་བ་ལ་གོས་འཆང་བ་དང་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་གནང་བ་བཅུ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་འཇོག་དང་དགོན་པའི་འབྲལ་བ་དང་། གསོག་འཇོག་བྱེད་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་ནང་ནུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་དང་། ལས་
ཀྱི་གནས་ནས་མི་སྨྲ་བར་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་གནང་བ་ཕྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་གསུངས་སོ། །[ཕྱེད་དུ་འཇོག་པ་ནི་ནུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་ཕྱེད་གནང་བ་སྟེ། དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ནུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་ནི་མ་གནང་ལ། དགེ་ཚུལ་གྱིས་དགེ་ཚུལ་གཞན་དང་ནུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་

གནང་བ་ཕྱེད་གནང་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །] ཟླ་འཇོག་གནང་བ་ནི་འཆང་བ་གནང་བ་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་བཏང་ལ་རབ་བྱུང་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཆོས་གོས་
ལ་བྱིན་རླབས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོན་པ་པའི་འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཞག་གཅིག་འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་

བཞིན་ཆོས་གོས་ལ་བྱིན་རླབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་ལ་གསོག་འཇོག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི། གསོག་འཇོག་གི་རྒྱུ་བྱིན་ལེན་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། གསོག་འཇོག་ཟ་བ་གནང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །ཞེས་བསླབ་པ་
བྱིན་པ་ནང་ཕན་ཚུན་ནུབ་ལྷག་བསྲུང་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་དགེ་ཚུལ་ནང་ཕན་ཚུན་ནུབ་ལྷག་བསྲུང་མི་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ལས་ཀྱི་གནས་ནས་མི་སྨྲ་བར་འགྲོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། གནས་དེ་ནས་
སོང་ཡང་དགག་བྱ་མེད་ཅིང་གནས་དེར་འདུག་ན་དགག་བྱ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཆོས་གོས་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ་པ་དང་། ཆོས་གོས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་
ཅིང་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ་པ་དང་བསླབ་པ་ལ་བསླབ་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱེད་
པ་དང་། རྗེན་པ་འཚོད་པ་དང་བཞིའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་མི་

388

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རློབ་པ་གཉིས་ནི། སྔར་བཞིན་ཆོས་གོས་ལ་བྱིན་རླབས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། ཆོས་གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་བ་གནང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །
གཞན་བསྙེན་རྫོགས་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་པ་ནི། གཞན་ལ་བསྙེན་རྫོགས་སྦྱིན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེན་པ་འཚོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་ཊཱི་ཀ་ལས་རྫས་དེ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་བསྐོལ་བ་ལ་སོགས་པས་སྦྱར་ཞིང་ཚགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཙག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཚོད་མ་ལ་སོགས་པ་
འཚོད་པ་གང་ཡིན་པའི་ཞལ་ཏ་བྱ་བ་སྟེ། འདིར་ [བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ།] གཞན་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ཡིན་གྱི། དགེ་སློང་རང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དེ། འོ་ན་ལུང་ཞུ་བ་ལས་འཆང་
བ་གཉིས་དང་འབྲལ་བ་གཉིས་དང་ཟླ་འཇོག་དང་གསོག་འཇོག་བྱེད་པ་དང་སྤང་ཟ་དང་བདུན་ལ་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུང་ཡི་གེ་ནོར་བ་སྟེ། [གང་དང་གང་ལུང་དང་བསྟུན་དགོས།] ལུང་ཞུ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས་འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་ [འོད་ལྡན་ལ་སོགས་པ།] རྣམས་ལས་ཉེས་མེད་དུ་བཤད་པའི་གཞུང་གཙོ་བོར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་རྟེན་གང་ལ་ཉེས་མེད་གང་བཞག་པ་ནི། དགེ་ཚུལ་ཕ་ལ་གནང་བ་
བཅོ་བརྒྱད་པོ་བཞག་ལ། དགེ་ཚུལ་མ་ལ་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་གནང་བའི་ཐ་སྙད་མི་འཐོབ་སྟེ་དགེ་སློང་མ་ལ་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་ལྟུང་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བཅུ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་འོག་མ་བཞི་སྟེ་ཉེར་གཅིག །དགེ་སློབ་མ་

389

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལ་ནི་གནང་བ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དོ། །གནང་བ་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་གསོག་འཇོག་བྱེད་པ་ནི་བསྡམ་བྱར་འགྱུར་ལ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་གི་འདོམས་ཀྱི་སྤུ་

འབྲེག་པ་མ་གཏོགས་པ་ལྔ་ནི་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དྲུག་པོ་དེ་བཀོལ་བའི་ལྷག་མ་བཅོ་ལྔའོ། །
གཉིས་པ་ཕྱོགས་མཐུན་དངོས་བསྟན་པ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི། གཞིའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་བཅུ་སྟེ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས་གསུངས་པ་འོད་ལྡན་དུ་དྲངས་པ་ལས། བླངས་པ་ལས་བརྟེན་རྟགས་དང་ནི། །སློང་སྤྱད་ཉེར་སྤྱད་རྒོད་པ་དང་། །འདོད་དང་གནོད་དང་འགྲོགས་པ་དང་། །མ་གུས་མི་སྦྱོང་གཞི་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་གོ་བར་ཟད་དོ། །[རྟགས་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྟགས་འཆང་བ་དང་། སྣོད་སྤྱད་རུང་བ་མིན་པ་འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། །སློང་བ་ནི་གོས་སློང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཉེར་སྤྱད་ནི་ཁབ་རལ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་གསེར་དངུལ་སློང་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། །དགོད་པ་ནི་རྒྱུག་པ་དང་འཆོང་བ་དང་། ཆུ་ལ་རྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གར་སོགས་ཕྲེང་སོགས་མལ་ཆེ་མཐོའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། །འདོད་པ་ནི་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཡང་ཡིན་ནོ། །གནོད་པ་ནི་བརྡེག་གཟས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྲོག་གཅོད་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། །འགྲོགས་པ་ནི་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། །ཡང་གནོད་པའི་གཞི་ལ་བྱུང་བ་ནི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འགྲོགས་པ་ནི་གཞི་ལས་འབྱུང་བ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དང་འགྲོགས་པ་སྟེ། སྡོམ་པ་མཐའ་དག་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། །མ་གུས་པའི་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལ་མ་གུས་པ་སྟེ། མཁན་པོ་ལ་མ་གུས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། །མི་སྦྱོང་བ་ནི་གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་དང་གནས་ལ་མི་བརྟེན་པ་སྟེ། སྡོམ་པ་མཐའ་དག་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། །]

གཉིས་པ་བསྡུ་བ་ནི། སྡོམ་པ་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། བར་མ་ཉམས་པའི་

390

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཕྱོགས་མཐུན་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། སོ་སོར་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། མཐའ་དག་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གཉིས་སུ་ཡང་འདུས་སོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ལ། ཕྱོགས་མཐུན་ལས་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཉེས་པ་གང་ཞིག་གཉེན་པོ་
ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་མ་བླངས་པའོ། །བཞི་པ་གང་གི་ཕྱོགས་མཐུན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འདོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་ལ།
གནོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྲོག་གཅོད་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་དེ་ལས་འདས་ན་ཅིར་འགྱུར་ནི། ཡིད་ཀྱི་བསྡམ་བྱར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་བཤགས་
དགོས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྟུང་བ་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་དག་སྤོང་བར་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །[དེ་དག་སྤོང་བའི་སྡོམ་པ་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་སྤོང་བའི་བར་མའི་དགེ་བ་ཡང་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་།] ཉེས་པ་གཏན་མེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས་བླངས་པ་ལས་འདས་པ་དང་ཤན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དངོས་སུ་བླངས་པ་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལས་འདས་ཤིང་འགལ་བར་བྱས་པ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་བསྡམ་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
བའོ། །འདི་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ལྟུང་བ་སྡེ་བཞིའི་ནང་ནས་ [འབྱིན་རེག་ལ་སོགས་པ།] ཕྱོགས་
མཐུན་ཀུན་གྱི་སྐབས་སུ་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་རྣམས་ལ་ཉེས་
བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་འདིར་ཚིག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའོ། །ལུང་ལས་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱིའོ་ཞེས་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲ་སྨོས་པ་ནི་ལུང་གི་
དགོངས་པ་བཀྲལ་བའོ། །[འདི་ནི་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས་ལུང་གི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །ཕྱོགས་མཐུན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་སྨྱན་བྱེད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་མ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བསྡམ་བྱ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་བསྡམ་པར་བྱ་བའི་

391

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ཉེས་བྱས་ཡིན་གྱི། བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །]

གཉིས་པ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་འབྱུང་རུང་དུ་བསྟན་པ་ནི། བསླབ་
པ་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བསླབ་པ་བྱིན་པའི་
རང་བཞིན་དང་། འདྲ་བའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི་ [གང་འདྲ་བ་བསླབ་བྱིན།] མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་འདི་ལ་ཕམ་པ་མ་བྱུང་ཡང་སྦོམ་པོ་ལྕི་བ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་

ཡིན་ནོ། །སྔ་རབས་པ་ནི་འདི་ལ་ཕམ་པས་སྡོམ་པ་གཏོང་བས་གཞི་ནས་སྡོམ་པ་བླངས་ཏེ་སྔར་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཕམ་པ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསླབ་པ་
བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་འདི་ལ་ཕམ་པ་བྱུང་ཡང་ཕམ་པས་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་ཞིང་སྡོམ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པས། སྡོམ་པ་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་ཕམ་པ་དག་པར་

བྱ་བའི་དོན་དུ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་སྟེ། ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་བར་མས་
བསྡུས་པའི་དགེ་བ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བྱིན་

པའོ། །གཉིས་པ་འདྲ་བའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གང་འདྲ་ན་བསླབ་པ་བྱིན་པའི་
དགེ་སློང་ཕ་མའོ། །
གཉིས་པ་གང་དང་འདྲ་ན་ [ཕམ་པས་མ་གོས་པའི།] རྣམ་པར་དག་པའི་དགེ་སློང་ཕ་མ་དང་ངོ་། །གསུམ་པ་གང་ལ་འདྲ་ན་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ལའོ། །བཞི་པ་ཇི་ལྟར་འདྲ་ན་སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་དཔེར་ན་དགེ་སློང་རྣམ་
དག་གིས་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔའི་ཉེས་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་ན་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པ་བྱིན་པས་ཉེས་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་ན་ཡང་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་རྫོགས་པར་
བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ནི་དགྲ་བཅོམ་བདེན་སྨྲ་དང་འདུན་པ་ཕྱིར་

392

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བསྒྱུར་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ནས་མི་སྨྲ་བར་འགྲོ་བ་དང་གསུམ་ལ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ་དགྲ་
བཅོམ་ཐོབ་པ་ན་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལས་གྲོལ་བས། བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དགྲ་བཅོམ་
ཐོབ་པ་བདེན་སྨྲའི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་ལ། བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་
བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་ལྟུང་བྱེད་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་དོ། །སྔ་མ་ [ཤ་མི་ལ་སོགས་
པ།] རྣམས་ན་རེ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་མི་སྐྱེད་
དེ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱི་
དབྱེན་འཆགས་པ་དང་འདིའི་སྡིག་པ་མཚམས་མེད་འབྱུང་བ་ལ། འབྱེད་པ་པོ་ལས་
ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབྱེད་པ་པོ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་དགོས་པར་ལུང་དང་བསྟན་
བཅོས་ལས་མ་གསུངས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ལ། ལུང་ཞུ་བའི་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་བསྒོ་འགྱུར་བཞིའི་སྐབས་ལས་དགེ་སློང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་དང་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་གསུངས་ [ཞུ་ཆུང་དང་བསྟུན་དགོས།] ལ། ལུང་དེ་ནི་ཞུ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། འཆབ་མེད་ཀྱི་ཕམ་པ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ས་
གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་
བུའི་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ནི་རྟེན་རྣམ་དག་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་པའི་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་
པའི་རྟེན་ལ་དགེ་སློང་རྣམ་དག་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ [མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་པོ་དགེ་སློང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་རང་མཚན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་འབྱུང་དུ་རུང་སྟེ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་བསལ་གསུམ་པ་

393

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མ་གཏོགས་པ་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱེད་པར་གཞུང་འདིས་བསྟན་པའོ། །] དོ། །འདི་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཇི་ལྟར་དགེ་སློང་ལ་མཐར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་

ལ་ཡང་མཐར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལྟུང་བ་སྡེ་བཞི་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་གསུངས་པ་ཚིག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའོ། །
འོ་ན་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་ལས་ཇི་ལྟར་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ལ་བརྡེག་པ་དང་གཟས་པ་དང་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྲད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་གིས་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་
དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་འགལ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ཞིང་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་བསླབ་པ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ལུང་ཞུ་བ་ལས་བསྔོས་བསྒྱུར་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་
ལ་ལྟུང་བ་ན་སྨད་དུ་གསུངས་པ་ [བཞི་པོ་འོག་ཏུ་སྟོན་པ།] དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ [བསླབ་བྱིན།] དེ་
ལ་ཕྲ་མ་བྱས་ན་ཡང་། དགེ་སློང་ལ་ཕྲ་མ་བྱས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། [སྐབས།] འདིའི་ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་གིས་
བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ། བསླབ་པ་བྱིན་པའི་
དགེ་སློང་གིས་བསླབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སློང་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་

ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ [ཤ་མི་སྦས་ཏི་ལ་སོགས་པ།] ཞེས་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་ [བསླབ་པ་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་ཅེས།] རྟེན་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་

394

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བསྟན་པས་སྐབས་ [ཊཱི་ཀས།] འཆོལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡུལ་ཞར་བྱུང་དུ་བསྟན་པའོ། །འོ་ན་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་བཙུན་པ་དགེ་སློང་གིས་བསླབ་པ་སྩལ་བ་ [བསླབ་པ་བྱིན་པ།] ལ་བརྡེག་ན་ཅིར་འགྱུར། ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཟས་པ་དང་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟུང་བ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགེ་སློང་གིས་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་
དུ་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་

ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ་ [ཞེས་བླ་མ་རྣམས་མཐུན་པར།] འཆད་པར་བྱེད་དོ། །
གསུམ་པ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཞར་བྱུང་དུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་
སྟེ། དགེ་སློང་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་བསྙེན་པར་མི་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བསླབ་
བྱིན་ནང་གི་ཡུལ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དགེ་སློབ་མའི་ཡུལ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་དགེ་སློང་རྣམ་དག་གི་ཡུལ་ལ་
བསླབ་པ་བྱིན་པ་ནི་རྣམ་དག་གི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་
པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གང་ལྡན་པ་ནི་
བསླབ་པ་བྱིན་པའོ། །གཉིས་པ་གང་དང་ལྡན་པ་ནི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་
ངོ་། །གསུམ་པ་གང་ལ་ལྡན་པ་ནི་རྟེན་རྣམ་དག་གི་ཡུལ་ལའོ། །བཞི་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ལྡན་པ་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཡུལ་རྣམ་དག་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྟུང་བ་བརྡེག་པ་དང་གཟས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་བ་མི་རྫོགས་ཏེ། ཡུལ་
ཕམ་པས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་

395

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལུང་ཞུ་བ་ལས། བསྔོས་བསྒྱུར་ཚིག་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད། །བསླབ་པ་སྤོང་དང་མི་སྨྲ་འགྲོ། །བཞི་ལ་ [ཡུལ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ལྟུང་བ།] ན་སྨད་དངོས་སུ་གསུངས། །དེ་མཚུངས་གཞན་ལ་མདོར་བསྡུས་སྦྱར། །ཡུལ་དགེ་སློང་ལས་གྱུར་པ་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་ [འོག་ཏུ་ངོས་འཛིན་པ་དག །] གི་ཡུལ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ནི་ན་སྨད་དོ། །གཞི་མེད།
བག་ཙམ། ལྷག་མས་སྐུར་འདེབས་དང་ཕམ་པ་འཆབ་བརྗོད་གཉིས་ཏེ་ལྔ་ནི་ཡུལ་
བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་
ནས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་འདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ཆོས་ཞེས་གསུམ་དང་ནུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་དང་བཞི་ནི་ཡུལ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་བསྐྱེད་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟེན་དགེ་སློང་རྣམ་དག་གིས་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ཡུལ་དགེ་སློང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་བྱས་ན། ཡུལ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བཞི་པོ་
དེ་དག་གི་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དོ། །[ཡུལ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལས།] འདོད་དང་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་ལ། །ཞུ་ཆུང་ནས་གསུངས་བསྟན་བཅོས་ [རྣམས་དང་།] མཐུན། །ཞུ་ཆེན་ [ལས་ལྟུང་བ།] ན་སྨད་ [དུ་བཤད་དེ།]སྦྱོར་ [བའི་གནས་སྐབས།] ལ་དགོངས། །བདེན་སྨྲ་ནུབ་ལྷག་ [གཉིས་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར།] མདོར་བསྡུས་སྦྱར་ཞེས་གཟུང་ངོ་། །གསུམ་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་འགྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལུང་མ་མོ་ལས་བསླབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སློང་གིས་རང་
བཞིན་དུ་གནས་པའི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱིན་ལེན་བྱོས་ཤིག་ཅེས་
གསུངས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ [བསླབ་པ་བྱིན་པ།] དེས་རེག་ན་ཡང་བྱིན་ལེན་འཇིག་པ་
དང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་བསྙེན་རྫོགས་རྣམ་དག་གི་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་

396

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པའི་སྒོ་ནས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ལ་སོགས་པ་
རྣམ་དག་གི་བྱ་བ་རྣམས་ནི་བསླབ་པ་བྱིན་པས་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཆོ་ག་ཁྱད་པར་ཅན་
ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ཞུ་བ་ལས་གནས་མལ་དང་གདིང་བ་སྡུད་པ་བཅོལ་བྱའི་ཡུལ་དང་ཕྱི་དྲོ་གྲོང་རྒྱུ་བ་བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་དང་གསུམ་ལ་ [ཡུལ་བསླབ་པ་བྱིན་པས་གོ་མི་ཆོད་པར།] བཤད་དོ། །ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་མདོར་
བསྡུས་སྦྱར་རོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དགེ་སློང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་དེ་དགེ་སློང་རྣམ་དག་གི་
ཡུལ་ལ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའམ་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འདྲ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་འདྲ་བའོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ལ་དགེ་སློང་རྣམ་དག་དང་འདྲ་བར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསླབ་པ་བྱིན་པ་དེ་ལ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་གཞན་ནི་
བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་རང་བཞིན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་

རོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་འདི་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རྟེན་དགེ་སློང་བསླབ་པ་བྱིན་པས་བརྡེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགེ་
སློང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་
བཙུན་པ་ [བསླབ་པ་བྱིན་པའི།] དགེ་སློང་གིས་བསླབ་པ་སྩལ་བ་ལ་བརྡེགས་ན་ཅིར་འགྱུར། ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསླབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སློང་གིས་
ཞེས་དགོངས་ཞེས་བླ་མ་རྣམས་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྡེག་པ་དང་གཟས་པ་དང་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་

397

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ཡུལ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་ལུང་ལས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་རྟེན་དགེ་སློང་བསླབ་པ་བྱིན་པས་དགེ་སློང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་

དུ་བྱས་པ་ལས་འདོན་པ་དང་ནུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟུང་བ་བཞི་གང་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་པ་ནི་དགེ་སློང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དགེ་སློང་བསླབ་པ་བྱིན་པས་བྱིན་ལེན་བསྟབས་ན་བྱིན་

ལེན་སྟོབས་པ་པོའི་གོ་མི་ཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བཞི་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་འགྲུབ་པ་ནི། བསླབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སློང་གིས་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིན་བརླབ་

པའི་ཡུལ་གཞན་མེད་ན་ཡུལ་དགེ་སློང་བསླབ་པ་བྱིན་པས་ཀྱང་གོ་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
ཕྱི་མ་མུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ལུང་ནི་མདོར་བསྡུས་སོ། །
གསུམ་པ་དགེ་སློབ་མའི་ཡུལ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། ལྟུང་བའི་རྟེན་དགེ་སློབ་མ་ལ་ཡང་ཡུལ་དགེ་སློང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་མོ་དེ་བསྙེན་པར་མ་
རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མིན་ཏེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་མུ་བཞི་ལས་ [སྐུར་བ་འདེབས་པ་ལྟ་བུ།] ཡུལ་རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཡུལ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། [གནས་ངན་
ལེན་དང་ཆོས་ལྟ་བུ།] ཡུལ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལས་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཡུལ་དགེ་སློང་མ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ལྟུང་བ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱིན་ལེན་ [འདི་ནི་ལུང་ཞུ་
བ་ལས་དགེ་སློབ་མ་ལ་རྒྱུ་དུས་གསོག་འཇོག་བགྱིས་པར་འགྱུར། ལྔ་སྟེ་ལྔ་གང་ཞེ་ན། དགེ་སློང་མ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་དང་། དགེ་སློབ་མ་གཞན་གྱིས་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་དང་། དགེ་སློབ་མ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཆོས་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་དང་། དགེ་སློང་མས་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་དང་། དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོག་འཇོག་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་གསོག་འཇོག་དང་བྱིན་ལེན་ལྟ་བུ་ལ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་

398

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པར་ཆོ་ག་གཅིག་པར་གསུངས་སོ། །] ལ་སོགས་པས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་དགེ་སློབ་མ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་མོ་དེས་གོ་ཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་
པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་སྨྲ་བའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དགེ་སློབ་མ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་དེས་ཀྱང་གོ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་སེལ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་

པ་བསྟེན་པ་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །
འདིའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་སུ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་

གི་ཆ་ནས་བསྟན་ལ་དབབ་པ་དང་། སྐབས་དོན་བསམ་པའི་ཡན་ལག་གི་ཆ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཕམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་དང་མ་བྱིན་ལེན་དང་སྲོག་གཅོད་པའི་ལྟུང་བ་བཞི་སྟེ་ལྟུང་བ་བདུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་ཉིད་དུད་
འགྲོར་སྤྲུལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དགེ་སློང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ [ལུས་ཀྱི།] རྣམ་པ་བསྟན་པ་ན་
[བདག་ཉིད།] དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ [དགེ་སློང་གིས་སྔགས་སམ་སྨན་གྱིས་བདག་ཉིད་བྱོལ་སོང་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་བགྱིན་ན་ཅིར་འགྱུར། དེ་སྟེ་དགེ་སློང་དུ་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་འཁྲིག་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མཐར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་དགེ་སློང་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་ན་སྦོམ་པོ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྲོག་གཅོད་པའི་ལྟུང་བ་

བཞི་ལའང་དངོས་སུ་གསུངས་ཏེ།] མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་སྲོག་གཅོད་བཞིའི། །ལྟུང་བ་རྫོགས་གསུངས་མདོ་འདིར་བསྡུས། །རྐུ་དང་འབྱིན་ལ་མདོར་བསྡུས་སྦྱར། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་ [བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་སྔ་རབས་པ།] ན་རེ་དགེ་སློང་བདག་ཉིད་གཟུགས་གཞན་དུ་སྤྲུལ་པས་བྱས་ན་ལྟུང་བ་རྫོགས་པ་འདི་ནི་ [ལྟུང་བ་བདུན་ལ་སྦྱོར་བར་མ་ཟད།] ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཕམ་ལྷག་བཅུ་བདུན་དང་། སྤང་ལྟུང་

399

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དང་པོ་དང་། ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དང་པོ་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་ན་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་
ལ་ན་སྨད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་བཤད་པ་དེ་མི་རིགས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ་སྐབས་འདིར་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་ལས་སྦྱོར་བ་རྫུ་འཕྲུལ་
གྱིས་བྱས་ནས། བལ་འཁུར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་ལྟུང་བ་ན་སྨད་དུ་གསུངས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་མི་སྣང་བར་བྱས་ན་ཕམ་རྫུན་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཅུའི་སྐབས་སུ་ལྟུང་བ་ན་སྨད་དུ་གསུངས་པའི་གནད་དང་འགལ་བས་སོ། །
དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། [རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ལུག་གི་བལ་འཁུར་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ།] བལ་འཁུར་སྐྱེ་བ་གཅོད་པ་དང་། །དོན་མཐུན་དང་ནི་སྦེད་དང་བཞི། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱས་ན་སྨད་གསུངས། །ལུས་མི་སྣང་བར་བྱས་ན་ལུང་ཞུ་བ་
ལས། ཕམ་ [དགེ་སློང་གིས་སྔགས་སམ་སྨན་གྱིས་བདག་ཉིད་མི་སྣང་བར་བགྱིས་ཏེ་མི་ཆོས་བླ་མ་སྨྲས་ན་ཅིར་འགྱུར་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ།] རྫུན་འཁྲིག་ཚིག་བསྙེན་བཀུར་
དང་། །གཞི་མེད་བག་ཙམ་བལ་འཁུར་དང་། །བདེན་སྨྲ་དོན་མཐུན་གྲུ་དབེན་གཉིས། །འདུག་གནས་འདུས་ཟ་ཉལ་ཤོམ་གཉིས། །གཅེར་བུ་བརྡེག་གཟས་ནུབ་ལྷག་དང་། །སྨྲ་དང་བསྙིལ་སྡུད་འགྱོད་བསྐྱེད་དང་། །རྩེ་དང་ལྷན་ཅིག་དངངས་བྱེད་
སྦེད། །གཞི་མེད་སྐྱེས་མེད་རྐུ་དང་ཉན། །མི་སྨྲ་མ་གུས་དུས་མིན་འགྲོ། །ཟས་བཅས་སྐྱ་རེངས་ད་གདོད་དང་། །སོ་སོར་བཤགས་བྱ་བཞི་རྣམས་ཏེ། །དེ་ལྟར་ལྟུང་བ་བཞི་བཅུ་ལ། །ལུས་མི་སྣང་བྱས་ན་སྨད་གསུངས། །དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པའི་ལྟུང་བ་བདུན་

400

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པོ་མ་གཏོགས་པ་ལྟུང་བ་གཞན་རྣམས་ནི་ལྟུང་བ་འབྱིན་པ་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཐ་

མལ་དུ་གནས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་སོ། །སེལ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཐ་མལ་དུ་

མི་གནས་པ་གཟུགས་གཞན་དུ་སྤྲུལ་བའམ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་མི་སྣང་བར་བྱས་ཏེ་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་རང་རང་གི་ལྟུང་བ་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ལུང་གོང་དུ་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེ་དག་གོ། །རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དེ། [བདག་ཉིད་གཟུགས་གཞན་དུ་སྤྲུལ་བའམ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་མི་སྣང་བར་བྱས་ན།] ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཉམས་པས་རང་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ [ཤ་ལུགས་སྨྲ་བ་རྣམས་མཐུན་པར།] གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་སྐབས་དོན་བསམ་པའི་ཡན་ལག་གི་ཆ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་ན་ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་ཤེས་
པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཡན་ལག་མ་བསྟན་གྱི། བསླབ་པའི་ཡན་ལག་འདུ་ཤེས་
གཙོ་བོར་བསྟན་ཏེ། རང་ཉིད་ལ་བསླབ་པ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཉེས་པ་ལ་ཞུགས་ན་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་འབྱུང་གི་རང་ལ་སྡོམ་པ་ཡོད་པ་བརྗེད་པའམ་མེད་པར་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ཏེ་ཞུགས་ན་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་སྟེ་འདི་ཉིད་ལས་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་དངོས་གཞི། མེད་ན་ན་སྨད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ཞུ་བ་ལས། [དགེ་སློང་བདག་ཉིད་བྱོལ་སོང་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པར་བགྱིས་ན།] དགེ་སློང་དུ་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་འཁྲིག་པར་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མཐར་འགྱུར་
རོ། །དེ་སྟེ་དགེ་སློང་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་ན་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོད་ལྡན་ལས། སྡོམ་བརྩོན་སྡོམ་བརྩོན་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་ན། །དངོས་གཞིའོ་

401

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མིན་ན་ལྟུང་བ་ཆུང་དང་ལྡན། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། ལུང་འདུལ་བྱེད་དང་འདི་ཉིད་ལས་བདག་ནི་ཉམས་པའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་ལ་ཡང་ན་སྨད་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གསོར་རུང་དུ་ཉམས་པའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་བདག་ནི་ཞིག་པའོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །བདག་ནི་ཉམས་པའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་ལ་ཞེས་པ་དེ་ཕམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་ནས་བཤད་པས་ཕམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བསླབ་པའི་ཡན་ལག་དངོས་པོ་གཙོ་ཡང་། ལྟུང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་བསླབ་པའི་ཡན་ལག་འདུ་ཤེས་གཙོ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་དངོས་གཞི། མེད་ན་ན་སྨད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་ཞུ་བ་དང་འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་བསླབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་གཞུང་
དུ་དྲངས་པ་དེ་རྣམས་ལུང་ལས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་གསུངས་པ་བསྡུས་པ་ཡིན་པས།
ལྟུང་བ་གཞན་གྱི་གཞུང་དུ་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་

ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་གཞུང་དེ་རྣམས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་ན་དགེ་སློང་
གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པས་མཚོན་ནས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བསླབ་པའི་ཡན་ལག་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། སྔར་གྱི་གནོད་བྱེད་དམིགས་པས་སོ། །
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། [སྲོག་གཅོད་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་གསོད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་ན་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། སྲོག་གཅོད་ཕམ་པ་འབྱུང་དུ་རུང་སྟེ། སྲོག་གཅོད་ཕམ་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །] སྔར་

402

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བཤད་པ་ལྟར་ལྟུང་བ་བདུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དགེ་སློང་ [སྤྲུལ་པ་སྟག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུ།]
འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ [ལུས་ཀྱི།] རྣམ་པ་བསྟན་པ་ནི་ [བདག་ཉིད་ལ།] དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་
ཡོད་ཅིང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ། དགེ་སློང་གཞན་དང་འདྲ་བར་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའོ། །མེད་ན་ནི་ན་སྨད་པ་ཉིད་དོ། །དགེ་སློང་སྤྲུལ་བ་སྟག་ཏུ་བསྒྱུར་བས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན། དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས། མཐར་ཐུག་གི་ཚེ་ན་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་མེད་ཅིང་ [ལུས་སྤྲུལ་སྟག་ཏུ་བསྒྱུར་བས་སེམས་ཀྱང་སྟག་གི་བསམ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིང་།] ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་ན་ནི་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་པ་ཉིད་དོ། །
མཐར་ཐུག་གི་ལྟུང་བ་ནི་མེད་དེ། ཊཱི་ཀ་ལས་སྦྱོར་བ་ཙམ་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
འདིར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་བཤད་ཅིང་། [མེད་ན་ན་སྨད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ལ།] བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་ལས་སྦྱོར་བ་ཙམ་ཁོ་ན་ལ་ན་སྨད་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། དངོས་གཞི་ཉིད་དུ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། མྱོས་པ་དང་སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་ཉམས་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ [ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་ན་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཉམས་པ་བསྡུའོ། །] དོ། །
དེ་ལ་སྤྲོས་ཏེ་སྐབས་འདིར་བསམ་པའི་ཡན་ལག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པ་སྦྱར་བ་ནི། ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་

403

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བརྒྱད་དེ། སྨྱོ་བ་དང་སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་ཚོར་བས་གཟིར་བ་དང་འགྲོ་བ་གཞན་
གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་ན་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་གཙོ་བོ་བཞི་དང་། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་བཞི་སྟེ། གཉིད་ལོག་པ་དང་། [རྫས་ཆང་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་ཐང་འབྲུམ་ལྟ་བུའི།] རྫས་ཀྱིས་མྱོས་ཏེ་ཤེས་པ་རང་དབང་མེད་པ་
དང་། སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། གཉིད་ལོག་ར་རོ་རྫས་ཀྱི་མྱོས། །སྙོམས་ཞུགས་འགྲོ་བ་མཐའ་མའོ་ཞེས་ལྟུང་བ་
བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་བ་དང་། [བརྒྱལ་བ་ནི།] འདི་ཉིད་ལས་
ཐ་སྙད་དུ་རུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀའི་ཚེ་ན་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་ན་ཅིར་འགྱུར་ནི། ལྟུང་བ་མེད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་རུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་པ་དང་། རྨི་ལམ་ནི་མེད་པ་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་དགེ་སློང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པས་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ཅིར་འགྱུར་ནི། བུད་མེད་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ལྟུང་བ་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཅས་པའི་རྟེན་ཅན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་མ་རྫོགས་པས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དགེ་སློང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མི་གནས་པར་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ཅིར་འགྱུར་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ [སྦྱོར་བ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་བྱས་ནས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ཚེ།] སྨྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོའི་སེལ་བ་བཞིར་གྱུར་ན་

404

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ནི་སྦྱོར་བ་ལ་རང་རང་གི་སྦྱོར་ལྟུང་གང་ཡོད་དེ་ཉིད་འབྱུང་ལ། མཐར་ཐུག་ནི་ལྟུང་བ་ནི་མེད་དེ། ལུང་ལས་སྨྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ [སྦྱོར་བ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་བྱས་ན། མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ནས།] གཉིད་ལོག་པ་ལ་སོགས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་བཞིར་གྱུར་ན་ནི། ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ་ཞག་གཅིག་འདས་པ་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་
བྱས་ནས་གཉིད་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པར་ནུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་ཅིང་། འདི་ཉིད་ལས་
བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་གཅིག་ཏུ་གཉིད་ལོག་ནའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། གཏམ་
གྱི་གཞི་ལས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ན་བདག་གི་ཁང་པ་རྩིགས་ཤིག་ཅེས་བསྒོ་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཚེ་ཁང་པ་ཟིན་པར་གྱུར་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ཚིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཚིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ནི། ཚིགས་སྔ་མར་ཞེས་པ་ནས་
སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ [སྟེ་ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པ་སྦྱར་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། སེལ་བ་དང་། ཅིར་འགྱུར་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་ལྔ།] ལས་དང་པོ་ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པ་སྦྱར་བའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་ལྡན་དང་རྒྱུན་མི་ལྡན་གཉིས་ལས། སྦྱོར་བ་རྒྱུན་མི་ལྡན་ལ་ཚིགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མི་སྦྱོར་ཏེ་ཚིགས་ཀྱི་སེལ་བ་མི་སྲིད་

པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་རེག་ [བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་བུད་མེད་ལ་རེག་པར་བཤམས་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་

405

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།] པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་མི་ལྡན་ལ་ཚིགས་ཀྱི་སེལ་བ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བ་རྒྱུན་མི་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་
པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་བསླབ་པའི་ཚིགས་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཚང་བས་ཚིགས་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པ་མི་སྦྱོར་བ་མི་རིགས་སོ། །
ཚིགས་ཀྱི་སེལ་བ་མི་སྲིད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་ [དགེ་ཚུལ་ལས་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ།] ཚིགས་འཕོ་བ་ལ་སྐད་ཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚིགས་ [དགེ་སློང་ལས་དགེ་ཚུལ་དུ་བབས་པ་ལྟ་བུ།] མར་ལ་འཕོ་བ་ལ་ཤིན་ཏུའང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔའི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་

བསབ་པའི་ཚིགས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་སྦྱར་རོ། །[དགེ་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དགེ་སློང་གིས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་སྦོམ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཚིགས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་

སོ། །] དེ་ཡང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་ལ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་མ་གཏོགས་པ་
དགེ་སློང་ཕའི་ལྟུང་བ་སྡེ་བཞི་ལ་ཕམ་པའི་རྫུན་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ་མ་གཏོགས་པ་ལྟུང་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཚིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དངོས་སུ་གསུངས་པས་དེ་དག་ལ་ཡང་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་བའོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་ན་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ཚིགས་དེ་ཉིད་དང་ལྡན་པའོ། །གསུམ་པ་སེལ་
བ་ནི་སྦྱོར་བ་བསླབ་པའི་ཚིགས་གཞན་གྱིས་བྱས་ན་མཐར་ཐུག་ཚིགས་གཞན་དུ་
གྲུབ་པའོ། །བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི་འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཚིགས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་

406

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དགོས་ཤིང་། ཚིགས་ཐ་དད་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས། [བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་པར་བརྩམས་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་བཅུག་ན་ཅིར་འགྱུར། མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འབྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཞུ་བ་ལས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་བརྩལ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ཕྱུང་ན་ཅིར་འགྱུར། དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་ཏེ།] ཕམ་པ་སྔ་མ་གསུམ་དང་འབྱིན། །འཁྲིག་ཚིག་བསྙེན་བཀུར་སྨྱན་བྱེད་དང་། །གཞི་མེད་བག་ཙམ་
ལྷག་མས་སྐུར། །དུད་འགྲོ་འདེབས་སྤྱོད་གསོད་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་ལྟུང་བ་བཅུ་གསུམ་ཚིགས་ཐ་དད་ལ་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་ [ལུང་ལས།] གསུངས་པས་གཞན་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ཚིགས་ཕྱི་མར་དངོས་
གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་བ་ཚིགས་སྔ་མར་བྱས་པ་དེ་ན་སྨད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
འོ་ན་འདི་ཉིད་ལས་ཚིགས་སྔ་མར་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་ན་སྨད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་ན་སྨད་དུ་བཤད་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྟུང་བ་དེ་ཆུང་བའམ་ན་སྨད་པ་ཡིན་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་སྦྱོར་བ་སྔ་མ་དེ་ན་སྨད་པ་ཉིད་དོ་
ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཚིགས་ཐ་དད་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ན། ལུང་ཞུ་བ་ལས། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་རྐུ་བའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་ལ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ན་རྐུ་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་འཕོས་པ་ལ་ལྟུང་བ་ན་སྨད་དུ་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་། དགེ་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་བསྙེན་པར་
རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ན་ཆུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྔ་མའི་ཚིགས་སུ་སྦྱོར་བ་བྱས་པའི་
ལས་ཀྱི་ལམ་ཚིགས་ཕྱི་མ་ལ་རྫོགས་ན་ཆུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་

407

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འགལ་ལོ། །རིགས་པས་ཀྱང་ [ཁྱིམ་པ་འམ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོར་བ་བྱས་ཤིང་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ།] དེ་ལ་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ལས་ལྟུང་བ་
བཅུ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཚིགས་སྔ་མ་ལ་ཁད་རིང་
བའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས། ཚིགས་ཕྱི་མ་ལ་མེད་མི་རུང་གི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ [དངོས་གཞི་སྐྱེད་པའི།] ཡན་ལག་མ་ཚང་པ་ལ་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཚིགས་ཕྱི་མར་དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཚིགས་ཕྱི་མ་ལ་ཉེས་བྱས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གཞི་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཊཱི་ཀ་ལས་སྦྱོར་བ་སྔ་མ་དེ་
ན་སྨད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་སྔ་མ་དེས་འཕངས་པའི་ཚིགས་ཕྱི་མའི་ལྟུང་བ་དེ་ན་སྨད་དོ་ཞེས་དགོངས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྔར་གྱི་གནོད་བྱེད་
དམིགས་པས་སོ། །
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཚིགས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཤིང་ཚིགས་ཐ་དད་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་དང་མཐུན་ལ། མདོ་རྩ་བ་འདིར་ན་སྨད་དུ་བཤད་པ་ནི་འདུན་པ་ལོག་པའི་ན་སྨད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཚིགས་སྔ་མར་ཉེས་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་དེ་ལ་འདུན་པ་མ་ལོག་ན་ཡན་ལག་ངེས་པ་ཡིན་པས་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལས། ཚིགས་ཕྱི་མའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ངེས་པ་མེད་པར་གསལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། [སྡོམ་པའི་བསྲུང་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྲུང་ངོ་སྙམ་དུ།] སྤྱིར་ལེན་སེམས་
ཡོད་ན་བྱེ་བྲག་རེ་རེ་ནས་མི་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དགོས་ན་ཕྱི་ནང་གི་སྤང་བྱ་བསམ་

408

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་སྤང་བྱ་རེ་རེ་ལ་ [དེའི་སྡོམ་པའི།] ལེན་སེམས་རེ་རེ་ [སྡོམ་ལེན་གྱི།]བློས་མི་ལྕོགས་པས་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ངེས་པ་ནི་སྤང་བྱའི་བྱེ་བྲག་སྤང་བར་མི་འདོད་པ་ཡིན་པས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་
དོ། །གལ་ཏེ་འོད་ལྡན་ལས་འདུན་པ་ལོག་ན་ཉེས་པ་ཆུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། ཚིགས་སྔ་མར་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་ [འོད་ལྡན་དུ་གཞུང་དྲངས་པས་ཀྱང་འདུན་པ་ལོག་པའི་ན་སྨད་དུ་གསལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདུན་པ་ལོག་ན་ཉེས་པ་ཆུང་བ་དེ་དང་། ཉེས་པ་ཆུང་བ་ཙམ་དུ་འདྲ་བའི་མཐུན་དཔེར་བསླབ་

ཚིགས་ཐ་དད་ཀྱི་གཞུང་ [འོད་ལྡན་དུ།] དྲངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔའི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚིགས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། ཚིགས་ཐ་དད་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ [དགེ་ཚུལ་ལྟ་བུ།] ཚིགས་སྔ་མར་སྦྱོར་བ་བྱས་ཏེ་ཚིགས་སྔ་མའི་སྦྱོར་བ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚིགས་ཕྱི་མར་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་སྤྱིར་བཏང་ལ་དངོས་
གཞི་རྣམ་པའི་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ཞུ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས་མ་བྱིན་ལེན་དང་སྲོག་གཅོད་ལ་སོགས་པ་ལྟུང་བ་ཕལ་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་ན་སྨད་དུ་གསུངས་ཤིང་། འདི་ཉིད་ཀྱང་ཚིགས་སྔ་མར་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་ན་སྨད་དུ་གསུངས་པ་དང་། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་དགེ་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གི་ཞེས་ན་སྨད་དུ་གསུངས་པའི་གཞུང་གོང་དུ་དྲངས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་བོ། །འདི་ལ་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ན་སྨད་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་
མཚན་ནི་གཙོ་བོར་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་དུ་བཅས་པའི་དབང་གིས་སོ། །དམིགས་བསལ་ནི་འཆང་འབྲལ་ལྟ་བུ་ལ་ཚིགས་ཀྱི་སེལ་བ་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་ལ།

409

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལོ་དྲུག་སྟན་ལ་ནི་ཚིགས་མར་འཕོས་ན་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཚིགས་ཡར་འཕོས་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །
གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི་གལ་ཏེ་དགེ་སློང་གིས་ནི་མི་གསོད་པའི་བསམ་
སྦྱོར་གཏན་ནས་མ་བྱས་པར་དགེ་ཚུལ་གྱིས་མི་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ཙམ་
གྱི་དབང་གིས་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་ལ་མི་གསོད་པའི་ལྟུང་བ་གཏན་ནས་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། དགེ་སློང་གིས་མི་གསད་པར་གཏན་ནས་མ་བསམས་ཤིང་དགེ་སློང་གི་མི་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་གཏན་ནས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་མས་མི་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དེ་དགེ་སློང་དུ་མཚན་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་མ་ངེས་པ་ཞུགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ཆོས་དེས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དགེ་
སློང་རང་ཉིད་དང་ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གིས་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་མཐར་ཐུག་དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ [ཉུང་ཤོས།] ལས་སོ། །[ཤ་ལུགས་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། དགེ་ཚུལ་གྱིས་མི་གསད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ཏེ། དགེ་སློང་དུ་གྱུར་པ་དེ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ན་དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལུང་ཞུ་བ་ཉུང་

ཤོས་ལས་སྦོམ་པོར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས།] ལྔ་པ་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཅིར་འགྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། སྦྱོར་ལྟུང་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིགས་སྔ་མར་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ཞེས་པ་འདི་སྐབས་འདིར་བརྗོད་ཀྱི་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་
ཡང་། བྱེ་བྲག་ལ་མཚོན་ན་གོ་སླ་བས། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལྟ་བུ་ལ་ཚིགས་སྔ་མར་

410

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དགེ་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཚིགས་ཕྱི་མ་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་
གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ངོ་སྟེ་ན་སྨད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ། །[ཁང་ཆེན་གྱི་སྦོམ་པོ་བསྐྱེད་
པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཁང་ཆེན་རྩིག་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁང་ཆེན་གྱི་སྦོམ་པོ་འབྱུང་རུང་ཡིན་ཏེ། ཁང་ཆེན་གྱི་སྦོམ་པོའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་བྱས་དང་ལྟུང་མེད་དུ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གཞན་མ་བྱུང་བར་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བརྩིག་པ་ན་དགེ་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་དགེ་སློང་ཉིད་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ལྟུང་བ་ཆོས་ཅན། ལྟུང་བ་ན་སྨད་པ་ཡིན་ཏེ། བཅས་པའི་ཁྱད་པར་སྦོམ་པོར་བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ལྟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །] དེ་ཡང་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་ཞུ་བ་ལས། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་ [བརྩིག་པར།]
བརྩམས་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ་ [ཟིན།] ལགས་ན་ཅིར་འགྱུར་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟུང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྐབས་འདིར་རང་རང་གི་ན་སྨད་དུ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་སྦྱོར་ལྟུང་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། ལུང་ཞུ་བ་ལས། བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་ [རྐུ་བར་བཤམས་ཏེ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་བརྐུས་ན་ཅིར་འགྱུར་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་དགེ་སློང་གིས་མ་བྱིན་ལེན་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དེ་དགེ་ཚུལ་དུ་བབས་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་དེའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་པོའི་ཚིགས་ཕྱི་མ་དགེ་སློང་ལ་ཡང་སྦྱོར་བའི་ན་སྨད་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་

ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །[ཕྱི་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྡན་པ་ཞེས་པའི།] མདོ་འདི་ལ་ཊཱི་ཀ་ལས་ནི་ཚིགས་ཕྱི་མ་སྟེ་
བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཚིགས་སྔ་མ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཚིགས་ཕྱི་མ་དགེ་སློང་ལ་ཡང་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་
དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པའི་རྒྱུན་མ་བཏང་བར་ཡོད་པས་སྡོམ་པ་གསུམ་ལྡན་ནོ། །[དེ་
ཡང་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི་སྔར་གཞི་སྟོད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །] འོ་ན་དགེ་སློང་གིས་མ་བྱིན་

411

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལེན་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དེ་དགེ་ཚུལ་དུ་བབས་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན། དགེ་ཚུལ་དེ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་
[བབས་པའི་ཚིགས་དག་ཏུ། དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཉེས་བྱས་དེའི་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་ཅིང་ཉེས་བྱས་དེའི་ཡན་ལག་གཞན་ཚང་གི་དབང་དུ་བྱས་ [འདིར་སྦྱོར་བ་ནི་ཕམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས། ཕམ་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་

བསྐྱེད་པ་འགལ་ཞེ་ན། ལྟུང་བ་ཆེ་བའི་རྒྱུས་ཆུང་བ་བསྐྱེད་པར་རུང་ཞེས་གསུངས་སོ། །] པའོ། །
གཉིས་པ་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ [ལ་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་གྱུར་པ་ཞར་བྱུང་དུ་བསྟན་པ།] ནི་
རྫས་དངོས་སུ་བཀག་པ་བས་དཀོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་བཟང་པོ་ལ་ཡང་བཀག་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཡུལ་གང་ན་བལ་ནག་པོ་བས་བལ་དཀར་པོ་དཀོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བ་ཡིན་ན་བལ་དཀར་པོ་ལ་སྟན་བྱེད་ན་སྤང་ལྟུང་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་ཆ་གཉིས་བསྲེ་བའི་སྐབས་ནས་བཤད་དོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་རྩ་བར་རེག་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ན་སྨད་དེ་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་དངོས་པོ་རུང་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །] ཁ་

ཅིག་ན་རེ་རྫས་བཀག་པ་བས་བཟང་པོ་ནི་ལྷའི་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དང་བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ལྷ་རྫས་ཀྱི་རིན་
པོ་ཆེའམ་རིན་པོ་ཆེར་གཏོགས་པ་ལག་གིས་བཟུང་ན་ [ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་དུས་རེ་འགའ་བ་ཡིན་པས་དགག་བྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །] ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དངོས་སུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་བུད་མེད་ལ་རེག་པ་དངོས་སུ་བཀག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཞིང་དང་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་ལ་རེག་ན་ཡང་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་མི་བསམ་སྟེ། དགག་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་

412

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཀོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་རྫས་དངོས་སུ་བཀག་པ་དེ་དང་། འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་སྟེ་བཀག་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་སྲིན་

བལ་དང་འདྲ་བ་མོན་དར་དང་དུ་ཀཱུ་ལའི་རས་ལ་སྟན་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །འོ་ན་མོན་དར་དེ་སྲིན་བལ་དང་འདྲ་ན་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་མོན་དར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲིན་བལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྙམ་ན། མོན་དར་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད་དེ། སྲིན་བལ་ལས་བྱས་པ་དང་། རྩྭ་ལས་

བྱས་པ་སྟེ། ཕྱི་མ་ནི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། མོན་དར་འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་
ཞེས་པ་འདི་འོད་ལྡན་ལས་གུར་ཀུམ་དང་ཁ་དོག་གསལ་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་འདྲ་བ་མེ་ཏོག་ཤེ་པ་ལི་ཀས་ཁ་བསྒྱུར་བ་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་བཀག་པར་བཤད་དོ། །གསེར་ལ་རེག་པ་བཀག་པ་དང་འདྲ་བ་གཡུ་ལ་རེག་པ་ཡང་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །[དེ་བཞིན་དུ་ཁྲབ་རྙིང་མ་ལ་རེག་པ་དང་བྱང་ཤ་ཟན་གྱི་ཡུལ་དུ་རྩམ་པ་སློང་ན་ཡང་བསོད་པ་སློང་བའི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་སྟེ། འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་སྦྱར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །]

བཞི་པ་མཚན་གྱི་ཡན་ལག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་ནི། མཚན་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟུང་བ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་ནི། དགེ་སློང་ཕ་མའི་ལྟུང་བ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མིང་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་ངོ་། །དང་པོ་ནི་སྲོག་གཅོད་པའི་ཕམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟེན་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ལ་ལྟུང་བ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པོར་བཅས་ཤིང་ལྟུང་བའི་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་བའོ། །

413

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཉིས་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མིང་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་ནི། སྐྱོན་ནས་སྨྲ་བའི་ལྟུང་བྱེད་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟེན་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ལ་ལྟུང་བ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པོར་བཅས་ཤིང་ལྟུང་བའི་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པའི་ཕམ་པའམ་འབྱིན་པའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་དགེ་སློང་ཕ་མའི་ལྟུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ལྔ་སྟེ། [རེག་པའི་ཕམ་པ་དང་ལྷག་མ་ལྟ་བུ།] སྡེ་ཚན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། [དགེ་སློང་ཕ་མས་ཡང་ཡང་ཟོས་པའི་ལྟུང་བ་ལྟ་བུ།] ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་
བའི་ཕྱིར་དང་། [ཉིན་མོ་འབྲལ་བའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ།] ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། [སྐྲོད་པའི་
ལྟུང་བྱེད་གཉིས་ནི་བཅས་པའི།] དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། [ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་ལྟུང་དངོས་
གཞིར།] འགྱུར་དུས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་བཅུ་རྩ་གཉིས་སོ་ཞེས་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པ་ཐུན་མོང་བར་བཞག་པ་ནི་ལྷག་མ་འཆབ་པའི་ཆ་ནས་དགེ་སློང་ཕ་མའི་ལྟུང་བྱེད་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཕམ་པ་འཆབ་པའི་ཆ་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཕམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ལས་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཞར་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་འཐད་པ་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ [སྔར་ལན་གཉིས་སུ་མཚན་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་གིས་མི་གསོད་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་
ལན་གསུམ་པར་མཚན་གྱུར་པ་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཞིང་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལན་ཅིག་མཚན་གྱུར་པ་

ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན།] ནི་དགེ་སློང་གིས་མི་གསོད་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དགེ་སློང་མར་མཚན་གྱུར་ཏེ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ནི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཞིང་ཉིད་དེ་རྟེན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །[སྲོག་གཅོད་པའི་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།

414

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
དགེ་སློང་གིས་མི་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དེ་མཚན་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་མ་ཆོས་ཅན། སྲོག་གཅོད་པའི་ཕམ་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་དེ། སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །] འདི་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་གི་ལྟུང་བ་དེ་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་ཞིང་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །[མཚན་གྱུར་པ་ནི་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའི།] མདོ་འདི་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་བ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། རྐུ་དང་སྨྱན་དང་སྐུར་འདེབས་གསུམ། །འཆང་འཇོག་སློང་དང་སློང་རིགས་དང་། །རིན་ཐང་སོ་སོར་བསྐུར་བ་དང་། །གསེར་དངུལ་སྐྱེད་གཉིས་ལྷུང་བཟེད་འཚོལ། །འཐག་གཉིས་རྫུན་འདོན་སྐྱེ་བ་གཅོད། །རིམ་གཉིས་འདུག་གནས་ཕྱེ་དང་ནི། །སྤངས་ཟ་ [ཁབ་ལུང་ཞུ་བ་ལས་སྤངས་ཟ་ལ་དགེ་སློང་ལས་དགེ་སློང་མར་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་མ་ཚང་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། དགེ་སློང་མ་ལས་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་

དང་མཚུངས་པར་སྦྱར་རོ། །] དུས་མིན་ཁ་ནས་མིད། །གཅེར་བུ་དམག་གསུམ་མེ་རེག་དང་། །ནུབ་ལྷག་ཁ་བསྒྱུར་རིན་ཆེན་རེག །ཁྲུས་བྱེད་རྩེ་དང་རྐུན་མ་དང་། །ས་རྐོ་མགྲོན་དང་ཆང་འཐུང་དང་། །དུས་མིན་ཟས་བཅས་སྐྱ་རེངས་དང་། །ཁབ་རལ་གདིང་གཡན་བདེ་གཤེགས་གོས། །བཞི་བཅུ་བརྒྱད་ལ་དངོས་སུ་གསུངས། །མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་སྲོག་གཅོད་བཞི། །ཕམ་རྫུན་བདེན་སྨྲ་ས་བོན་འཇོམས། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་ལ་ནི་མདོ་བསྡུས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །[ས་བོན་སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ནས་ལྔ་
བཅུ་རྩ་ལྔ་ཞེས་བླ་མ་རྣམས་གསུང་ཡང་ལུང་ལས་སྐྱེ་བ་གཅོད་པ་ལ་དངོས་སུ་གསུངས་པས་ས་བོན་འཇོམས་པ་ལ་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་བ་སྟེ་དངོས་ཀྱི་ལྟུང་བ་དང་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་ལྟུང་བ་ཐ་དད་དུ་བགྲང་ན་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །] དམིགས་བསལ་ནི་ [གཞན་གྱི་ཡན་ལག་རང་གི་ཁ་འམ་བཤང་ལམ་དུ་བླངས་པའི་ཆ་ནས་མཚན་ཉིད་

415

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་ཡིན་གྱི་དགེ་སློང་གི །] ཟག་བྱེད་ཀྱིས་ [བུད་མེད་ཀྱི།] ཟག་བྱེད་དུ་མི་ཚངས་
པར་སྤྱོད་པ [འི་སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ན་མཚན་གྱུར་ན་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་བ།] དང་། ལྷུང་བཟེད་ཕུལ་དགུ་བས་ཆུང་བའམ་ཆེ་བ་སློང་བ་ [ནི་དགེ་སློང་ལ་སྤང་ལྟུང་སྐྱེད་བྱེད་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཚད་དང་མི་ལྡན།] དང་། གོས་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་གོས་ལྕི་བ་དང་ཡང་བ་འཆང་འཇོག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ [ནི་དགེ་སློང་ལ་སྤང་ལྟུང་བསྐྱེད་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་ལ་གོས་རུང་བ་མ་ཡིན།] དང་། ཟས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གསོག་འཇོག་ལག་ཉ་ལ་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ [དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བར་སོགས་པ།] རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་ཕ་མའི་ལྟུང་བ་དེ་དག་ནི་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་
སྦྱོར་ལྟུང་ཆུང་བ་སོ་ན་ནི་གནས་ཤིང་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པ་ནི། ན་སྨད་པའི་དོན་
གྱིས་སྦྱོར་བ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དགེ་སློང་མ་གཉིས་ཁྲི་གཅིག་ལ་ཉལ་ན་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་ལ། དགེ་སློང་ཕ་གཉིས་ཁྲི་གཅིག་ལ་ཉལ་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་དེ་གོ་བར་བྱས་ལ། འགྲེལ་བས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། དགེ་སློང་གཉིས་ཁྲི་གཅིག་ལ་རེག་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བའི་མདུན་རོལ་ཏུ་ཉལ་བ་ན་སྨད་པའི་དོན་ཉེས་
བྱས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་མཚན་གྱུར་ན་ན་སྨད་པ་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་དགེ་སློང་མར་གྱུར་ཏེ་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་ཡང་ལྟུང་བ་ན་སྨད་པ་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་མཐར་ཐུག་གི་ལྟུང་བ་ཡང་ཉེས་བྱས་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི་ཁྲི་གཅིག་ལ་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞུ་འགྲེལ་ [ལས་
བཤད།] རང་ཅག་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་

416

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ནི་ལྟུང་བ་ན་སྨད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། ན་སྨད་པའི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་མཚན་གྱུར་པ་ལས་ནི་ལྷག་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས། འདིར་དངོས་གཞི་ཡང་ན་སྨད་པ་ཉིད་འབྱུང་གི ལྷག་པ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། མཚན་གྱུར་གྱི་སྤྱི་

གཞུང་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ན་སྨད་པའི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་ལ་བརྡེག་པའི་ཉེས་བྱས་དེ་མཚན་མཐུན་ལ་བརྡེག་པའི་ལྟུང་བྱེད་པས་ཆུང་བས་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་པའོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་ན་དོན་ཏོ་ན་སྨད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་མཚན་གྱུར་ན་ན་སྨད་པ་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ཏེ་རྟེན་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་ཀྱང་སྦྱོར་ལྟུང་ཆུང་བ་ཉིད་སོ་ན་གནས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །སྐབས་འདིར་མཐར་ཐུག་གི་ལྟུང་བ་ཡང་ན་སྨད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཉིད་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །[ན་སྨད་པའི་དོན་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཞེས་པའི།] མདོ་འདི་ནི་ [དགེ་སློང་མ་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པའི་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ་བྱུང་ནས་མཚན་གྱུར་པ་ལྟ་བུ།] མཚན་སྔ་མ་ན་བཅས་པ་ཆུང་ལྡན་གྱི་སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ལས་
རྟེན་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱིར་

བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྔོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྦྱོར་བ་ཆེ་ཆུང་
ཞེས་བརྡ་བཏགས་ཏེ། མཚན་གྱུར་པ་ན་སྦྱོར་ལྟུང་ཆུང་བ་དེ་སོ་ན་གནས་ཤིང་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པས་ན་དེ་སྐད་དོ། །
གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལྟུང་བ་ཆུང་དུ་གྱུར་ཅིང་བཅས་པ་ཡང་ཆུང་དུ་གྱུར་པ་ནི་བྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དགེ་སློང་མ་རེག་པའི་ཕམ་པ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དེ་དགེ་སློང་ཕར་མཚན་གྱུར་ན་སྔར་གྱི་རེག་པའི་ཕམ་པ་དེ་ནི་ལྟུང་བ་

417

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ན་སྨད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ན་སྨད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །[སྐབས་འདིར་ཊཱི་ཀ་ལས། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ན་སྨད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་སྟེ།]

སྐབས་འདིར་ [ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་མ་རེག་པའི་ཕམ་པ་བྱུང་བ་དེ་མཚན་གྱུར་ཅིང་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ན།] རེག་པ་དེ་དགེ་སློང་དེ་ལ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འོ་ན་ཊཱི་ཀ་ལས་བྱས་པ་

ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེའི་ཡུལ་ནི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ལྟུང་བ་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་གཞིའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །
འདིར་སྦྱོར་བ་བཀོད་ན་དགེ་སློང་མ་རེག་པའི་ཕམ་པ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་བཞིན་དུ་མཚན་གྱུར་ན་རེག་པའི་ལྟུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ན་སྨད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྟུང་བ་སྦོམ་པོར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །[བྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི།] མདོ་འདི་ནི་ [དགེ་སློང་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་བྱུང་ནས་མཚན་གྱུར་པ་ལྟ་བུ།] ལྟུང་བ་ཆེ་བའི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བྱུང་ཟིན་ནས་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆུང་དུ་སོང་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ལྟུང་བ་ཆུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྔོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
དངོས་གཞི་ཆེ་ཆུང་ཞེས་བརྡ་བཏགས་ཏེ། ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བྱུང་ཟིན་པ་ན་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆུང་དུ་གྱུར་ཅིང་ལྟུང་བ་ཡང་ཆུང་དུ་གྱུར་པས་ན་དེ་སྐད་དོ། །[སྦྱོར་བ་ཆེ་ཆུང་ཞེས་བརྡ་བཏགས་པ་ཡང་གཞུང་འདིས་མཚོན་ནས་བསྟན་ཏེ། དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་པ་ལ་རེག་པའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ན་མཚན་གྱུར་ན། སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་ལྟུང་བ་ཆུང་དུ་གྱུར་བའོ། །]

418

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལྟུང་བ་ཆུང་བ་སོ་ན་གནས་ཤིང་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པ་ནི་ན་སྨད་པ་ནི་རང་གི་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་སྡེ་ཚན་ན་སྨད་པ་སྟེ་དགེ་སློང་མ་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་ལྟུང་བྱེད་བྱུང་ཟིན་ནས་དགེ་སློང་
ཕར་མཚན་གྱུར་ན་ནི་ན་སྨད་པ་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཉིད་དོ། །འདིར་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ན་སྨད་པ་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྐབས་འདིར་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་དེ་ལ་ཡང་འབྱིན་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་
གྱི་འབྱིན་པའི་ལྷག་མར་ནི་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[ན་སྨད་པ་ནི་རང་གི་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི།] མདོ་འདི་ནི་ [དགེ་སློང་མས་ཡང་ཡང་ཟོས་པའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ཉེས་བྱས་བྱུང་ནས་མཚན་གྱུར་པ་ལྟ་བུ།] ན་སྨད་པའི་མཐར་ཐུག་ལྟུང་བ་ཆུང་བ་བྱུང་ཟིན་ནས་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་། མཐར་ཐུག་གི་ལྟུང་བ་ཆུང་བ་བྱུང་བ་དེ་ཆེར་མི་འགྲོ་བར་སོ་ན་གནས་སོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྔོན་གྱི་འདུལ་བ་

འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དངོས་གཞི་ཆེ་ཆུང་ཞེས་བརྡ་བཏགས་ཏེ། མཚན་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གི་ལྟུང་བ་ཆུང་བ་སྔར་བྱུང་བ་དེའི་རྒྱུན་ལྟུང་བ་ཆུང་བ་ཉིད་དུ་སོ་ན་གནས་ཤིང་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པས་ན་དེ་སྐད་དོ། །
སྐབས་འདིར་རྩོད་པ་འདི་སྐད་དུ་དགེ་སློང་མ་ཁུ་བ་འབྱིན་པ་ལས་དགེ་སློང་དུ་
གྱུར་ན་འབྱིན་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི། འབྱིན་པའི་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་ན།
ལུང་ཞུ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས་དགེ་སློང་མ་ཁུ་བ་འབྱིན་པ་ལས་མཚན་གྱུར་ཏེ་དགེ་སློང་དུ་
རེད་ན་ཅིར་འགྱུར། དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། [དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི།] དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས་སྦྱོར་བ་གསར་སྐྱེད་

419

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ཀྱིས་ཕྱུང་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། བསྔོས་བསྒྱུར་སྐྱོན་སྨྲ་ཕྲ་མ་སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད། །གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་དང་ནི་བཤེས་དེ་དང་། །ཁྱད་གསོད་ཁྲི་གདིང་འབྱུང་དང་འདུས་ཟ་དང་། །མི་སྨྲ་འགྲོ་དང་མ་གུས་ཟས་བཅས་དང་། །ད་གདོང་ཁྲི་རྐང་བརྡལ་དང་བསླབ་པ་འདྲལ། །དེ་ལྟར་ལྟུང་བ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་རྣམས་ཀྱི། །སྦྱོར་དང་མཐར་ཐུག་བར་དུ་མཚན་གྱུར་ན། །མཐར་ཐུག་ལྟུང་བྱེད་
བསྐྱེད་པར་ལུང་ལས་གསུངས། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ན་སྨད་སོ་ན་མི་གནས་པར་ལྟུང་བ་ཆེར་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་ནི་མཚན་ཕྱི་མའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ཊཱི་

ཀ་ལས་དགེ་སློང་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའི་ལྟུང་བྱེད་འབྱིན་བཞིན་དུ་མཚན་
གྱུར་ན་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པ་དེ་དགེ་སློང་མ་དེ་ལ་བཟློག་པའི་ཕམ་པའི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། [དགེ་སློང་མར་གྱུར་པ་ན།] དེ་ཡང་བཟློག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་ན་ནི་སྦོམ་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། མ་ཞུགས་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། དེ་ལྟར་མིན་ན་མཚན་ [ལྟུང་བ་ཆུང་བའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལས་མཚན་གྱུར་པས་ལྟུང་བ་ཆེ་བ་བསྐྱེད་ན།] གྱུར་གྱི་བཅས་པའི་སྤྱི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
བཞི་པ་ལྟུང་མེད་སོ་ན་གནས་ཤིང་བཅས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ནི། ཞག་བཅུར་མ་ལོན་པ་ཞེས་སོ། །དེ་ [ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་གིས་ལྷུང་བཟེད་ལྷག་པ་ཞག་བཅུ་ལས་འདས་པར་བཅངས་ན་སྤང་བར་འགྱུར་ལ། དགེ་སློང་མས་ནི་ཞག་གཅིག་ལས་འདས་པར་བཅངས་ན་སྤང་བར་འགྱུར་པ་དེ་ལ།]

ཡང་དགེ་སློང་ཕས་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་ཞག་བཅུར་མ་ལོན་པ་སྟེ་
ཞག་དགུ་ཚུན་ཆད་བཅངས་པ་ལས་དགེ་སློང་མར་མཚན་གྱུར་ན་སྔར་གྱི་ཁག་དགུ་

པོ་དེ་དག་ནི་ཞག་གཅིག་གི་ཆ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཞག་གཅིག་གི་ཆ་སྔ་

420

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དྲོ་ཙམ་ཞིག་བཅངས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་ལྟུང་བ་མི་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་འདིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་ནི་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་འབའ་ཞིག་གི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །མདོ་འདིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པ་སྟེ།
དགེ་སློང་ལ་ཉིན་མོ་འབྲལ་བའི་ལྷག་མའི་བཅས་པ་མེད་པ་ལས་དགེ་སློང་མར་མཚན་གྱུར་པ་ན་བཅས་པ་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་མ་གྱུར་པ་ན་བཅས་པ་དེ་མེད་པ་ལས་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མཚན་གྱུར་པས་ལྟུང་བ་དེ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
འདི་ལ་སྔོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མེད་ཡོད་ཅེས་བརྡ་
བཏགས་ཏེ། བཅས་པ་དེ་མེད་པ་ལས་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་པས་ན་དེ་ [སྦྱོར་བ་མེད་ཡོད་དང་དངོས་གཞི་མེད་ཡོད་གཉིས་ཞེས་གསུངས་ཏེ།] སྐད་ [བཅས་པ་དེ་མེད་པ་ལས་མཚན་ལན་གསུམ་གྱུར་པ་ནི་བཅས་པ་དེ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར།] དོ། །ལྔ་པ་ལྟུང་བ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་བཅས་པ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི། ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཉིན་མོ་འབྲལ་བའི་ལྷག་མ་ [དང་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དང་འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་ལྟུང་བྱེད་དགེ་སློང་ལ་མེད་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་ལ་དེ་རྣམས་ཡོད་པ།] ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟུང་བ་བྱུང་ནས་མཚན་གྱུར་པ་དེ་ [དགེ་སློང་གིས་ཉིན་མོ་འབྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ན་མཚན་གྱུར་པ་དང་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ན་མཚན་གྱུར་ནས་སོ། །] ལྟུང་བ་དེའི་ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟུང་བ་དེ་ཡོད་པ་ལས་ཉམས་ཏེ་ལྟུང་བ་དེ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་ཊཱི་ཀ་ལས་ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་སྔར་མཚན་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྟུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱས་པ་དེ་ཉམས་ཤིང་

421

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཞིག་པ་དང་མེད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ལྟུང་བ་དེ་བཤགས་པར་བྱ་བ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། [ལྟུང་བ་བྱུང་ལ་མ་བཤགས་ཤིང་ཕྱིར་བཅོས་མ་བགྱིས་པར་ནོངས་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ་ཡོད་དེ།] དགེ་སློང་ལྟུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྡེ་བཞི་པོ་བྱུང་བའམ་ [སྡེ་ལྔ་ཞེས་མ་གསུངས་པ་ནི་དགེ་སློང་གི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །] དགེ་སློང་མ་ལྟུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྡེ་ལྔ་པོ་བྱུང་བ་དེ་མཚན་གྱུར་ན་ལྟུང་བ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤོ་བའི་གཞིའི་ཞུ་བ་ལས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ནོངས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་མ་བཤགས་ཤིང་སླར་ཕྱིར་བཅོས་མ་བགྱིས་བཞིན་བྱང་བར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཨུ་པ་ལི་
ཡོད་དེ་དགེ་སློང་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བྱུང་བར་གྱུར་ལ་དེའི་མཚན་འཕོས་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉམས་པ་འདི་ལ་སྔོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་མེད་ཅེས་བརྡ་བཏགས་ཏེ། མ་གྱུར་པ་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཅས་པ་དང་ལྟུང་བ་དེ་ཡོད་པ་ལས་མཚན་གྱུར་ནས་བཅས་པ་དེ་དང་ལྟུང་བ་དེ་མེད་པར་གྱུར་པས་ན་དེ་སྐད་ [སྦྱོར་བ་ཡོད་མེད་དང་དངོས་གཞི་
ཡོད་མེད་གཉིས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་སློང་མས་ཉིན་མོ་འབྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ན་མཚན་གྱུར་པ་དང་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ན་མཚན་གྱུར་ནའོ། །] དོ། །
སྐབས་འདིར་རྩོད་པ་འདི་སྐད་དུ། མཚན་གྱུར་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟུང་བ་དེ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི་སླར་ཡང་མཚན་གྱུར་ན་ལྟུང་བ་དེ་སླར་ལོག་པར་མི་རིགས་པ་ལས། སྤོ་བའི་གཞིའི་ཞུ་བ་ལས་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ནོངས་པ་ལས་དག་པར་བྱུང་བཞིན་དུ། སླར་ཡང་ནོངས་པ་དེ་བཤགས་དགོས་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཨུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཡང་དགེ་སློང་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་འདུན་

422

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལྷག་མའི་ཉེས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་མཚན་འཕོས་ཏེ་དགེ་སློང་མར་མཚན་གྱུར་ནས་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་དག་པར་བྱུང་བ་དང་དེ་སླར་ཡང་མཚན་འཕོས་ཏེ་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ན་ཉེས་པ་དེ་བཤགས་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མཚན་གྱུར་པས་ལྟུང་བ་དག་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི། མཚན་གྱུར་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཅས་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་ན་ལྟུང་བ་དེའི་ནུས་པ་འབྱིན་མ་ནུས་

པ་ལ་ལྟུང་བ་དག་པར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། ལྟུང་བའི་ངོ་བོ་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སླར་མཚན་གྱུར་ན་ལྟུང་བ་དེ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྟུང་བ་ཆེ་བ་ལས་ཆུང་ངུ་གྱུར་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །
འོ་ན་རེག་པའི་ཕམ་པ་བྱུང་བ་དེ་མཚན་འཕོས་པས་ལྟུང་བ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ། ལྟུང་བ་ཆུང་དུ་གྱུར་པས་ན་ལྟུང་བ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ནས། སླར་ཡང་མཚན་འཕོས་ན་ལྟུང་བ་དེ་སླར་ལྡོག་གམ་མི་ལྡོག་སྙམ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྟུང་བ་
ཆུང་དུས་སུ་ཕྱིར་བཅོས་ནས་ལྟུང་བ་སླར་མི་ལྡོག་སྟེ་ལྟུང་བ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྟུང་བ་ཆེ་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དག་གམ་ཆུང་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དག །སྔ་མ་ལྟར་ན་ལྟུང་བ་ཆེ་བའི་མིང་རིགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མཚན་གྱུར་པས་ལྟུང་བ་ཆེ་བའི་ངོ་བོ་དོར་བར་གྱུར་པ་ལས། སླར་ཡང་མཚན་གྱུར་ན་ལྟུང་བ་དེ་སླར་ལྡོག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །[ལྟུང་བ་དེ་ལས་གྲོལ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞིང་། སླར་ཡང་ལྟུང་བ་དེ་ཉིད་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་དགེ་སློང་ལྟུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྡེ་བཞི་པོ་བྱུང་བའམ། དགེ་སློང་མ་ལྟུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྡེ་ལྔ་པོ་བྱུང་བ་དེ་མཚན་གྱུར་ན་ལྟུང་བ་དེ་ལས་གྲོལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སླར་ཡང་མཚན་གྱུར་ན་ལྟུང་བ་དེ་ཉིད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་ལས་བཤད་ཅེས་སྔ་མ་རྣམས་གསུང་ཡང་དེ་ནི་ལུང་ན་མི་སྣང་ངོ་། །] མཚན་གྱུར་ན་ལྷག་

423

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མའི་འཆབ་པ་དག་པར་བསྟན་པ་ནི་མཚན་གྱུར་པ་དེ་ལ་སྔར་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཉེས་པ་བཅབས་པ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འཆབ་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་ཉམས་ཏེ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤོ་བ་སྤྱད་མི་དགོས་སོ། །
གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཞར་ལ་བྱུང་བ་ནི། མགུ་བ་ཞག་དྲུག་གམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་
རལ་གྱིས་སྤྱད་ཀྱང་རུང་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སྤྱད་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྔར་མགུ་བ་སྤྱད་པ་ནི་
ཕྱིས་མཚན་གྱུར་པ་ན་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གདོང་མགུ་བ་རྫོགས་པར་སྤྱད་དགོས་སོ་ཞེས་རང་གི་རྣམ་བྱེད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ལུང་ཞུ་བ་ལས་
དགེ་སློང་དེ་མགུ་བར་བགྱི་བ་སྤྱོད་པ་ན་མཚན་འཕོས་ཏེ་དགེ་སློང་མར་གྱུར་ན་ཆད་
པ་བྲལ་བ་ཞེས་བགྱི་བའམ། ཨུ་པ་ལི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ཙམ་དུ་སྤྱད་པ་དེ་གྲོངས་ལ་དགེ་འདུན་སྡེ་གཉིས་ལ་ཟླ་བ་ཕྱེད་དུ་སྐོངས་ཤིག་ཅེས་ཞག་ [སྔར་མགུ་བར་སྤྱད་པ་དེ་ཕྱིས་
མཚན་གྱུར་པ་ན།] གྲངས་ཀྱིས་ཁ་སྐོང་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེང་སང་ [འདུལ་བ་འཛིན་པ།] ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྔར་མགུ་བ་སྤྱད་པ་དོན་མེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཉིན་མོ་འབྲལ་བའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་བྱུང་ནས་མགུ་བ་སྤྱད་པ་ནི་མཚན་གྱུར་པ་ན་དོན་མེད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་མཚན་གྱུར་པ་ན་ལྟུང་བ་དེ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྱན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཐུན་མོང་གི་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་བྱུང་ནས་མགུ་བ་སྤྱད་པ་ནི་མཚན་གྱུར་ཀྱང་སྔར་མགུ་བ་སྤྱད་པ་དེ་དོན་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་མི་བཟང་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀས་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་ལུང་ལས་དགེ་སློང་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་མགུ་བ་སྤྱད་པ་ནི་མཚན་གྱུར་ཏེ་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ན་ཅི། དེས་དགེ་འདུན་

424

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
ལ་ཞག་དྲུག་མགུ་བ་སྤྱད་པར་བགྱི་འཚལ་ལམ་སྤྱད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པས་ནི་མགུ་བ་སྤྱད་པ་དོན་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། སྔར་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་ཟླ་བ་ཕྱེད་མགུ་བ་སྤྱད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཡང་དགེ་འདུན་ལ་ཞག་དྲུག་མགུ་བ་སྤྱད་པར་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་མཁས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ལུང་ཁུངས་དང་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར། ལུང་ཡི་གེ་མ་དག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བར་ཟད་དོ། །
བཞི་པ་དེ་དག་གི་འཐད་སྒྲུབ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལ་ཆོ་ག་རྣམས་གྱུར་ཏོ་སྟེ་མཚན་གྱུར་པ་འདི་ལ་བཅས་པ་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། །[བཅས་པ་ཆེ་བ་ལས་ཆུང་དུ་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅས་པ་ཡོད་པ་ལས་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།] ལྟུང་བ་ཆེ་བ་ལས་ཆུང་དུ་གྱུར་པ་དང་ལྟུང་བ་ཡོད་པ་ལས་མེད་པར་གྱུར་པའི་འཐད་སྒྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་སྟེ། མགུ་སྤྱད་དོན་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་འཐད་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །[འདི་ལ་ཆོ་ག་རྣམས་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་འདི་ནི།] མཚན་གྱུར་གྱི་མདོ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་དང་། ལྔ་པའི་འཐད་སྒྲུབ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །[མཚན་གྱུར་ཀྱང་ལྟུང་བ་ནི་ཆེར་མི་འགྱུར་བར་རང་སོ་ན་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཆོ་ག་རྣམས་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །] དེ་ལྟར་མཚན་གྱུར་གྱི་སྐབས་འདིར་ཞུ་འགྲེལ་མཁན་པོ་ནི་ [པཎྜི་ཏ་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན།] ལྟུང་བ་ཆུང་བ་ལས་མཚན་གྱུར་པས་ལྟུང་བ་ཆེར་འགྲོ་བར་བཞེད་པ་ལ་ [བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན།] གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཁ་
བསྐངས་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་དགེ་སློང་རེག་པའི་ལྷག་མ་བྱུང་བ་མཚན་གྱུར་ན་ཕམ་པའི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སློང་མ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་འཆང་བའི་ལྟུང་
བྱེད་བྱུང་བ་མཚན་གྱུར་ན་ཕྱུང་བའི་ལྷག་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བཅས་པ་ཆུང་

425

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བ་ལས་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆུང་དུ་གྱུར་པ་ན་སྔར་གྱི་ལྟུང་བ་ཡང་ཆུང་དུ་

འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པ་ན་སྔར་གྱི་ལྟུང་བ་ཡང་ཆེར་འགྲོ་སྟེ། བཅས་པ་གྱུར་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །
དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ལྷག་མ་ལས་སྦོམ་པོར་གྱུར་པ་དེ་སྡེ་ཚན་ཆེར་གྱུར་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ལྟུང་བའི་ངོ་བོ་ཆེར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་དགེ་སློང་དུ་
མཚན་གྱུར་ཀྱང་། ཆང་བུ་འཆང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དེ་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ཀྱང་ལྟུང་བྱེད་དེ་སོ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དགེ་སློང་ལ་ཆང་བུ་འཆང་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུས་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་
ཡོད་པར་འདོད་པའོ། །བཅས་པ་གྱུར་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་ཡང་བཅས་པ་གྱུར་པ་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་ [ཆུང་གྱུར་དང་ཆེ་འགྱུར།] བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་
དུ་མི་འགྱུར་རོ། །མཚན་གྱུར་པས་སྔར་གྱི་ལྟུང་བ་དེ་ཆེར་འགྲོ་ན་ནི། ཊཱི་ཀ་ལས་ལྷག་

པའི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་མཚན་གྱུར་པ་ལས་ནི་ལྟུང་བ་ན་སྨད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། ན་སྨད་པའི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་མཚན་གྱུར་པ་ལས་ནི་ལྷག་པ་འབྱུང་བ་མི་འགྱུར་བས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། ལྟུང་བ་ཆུང་བ་ལས་མཚན་གྱུར་པས་ལྟུང་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ་ཞིང་། ལྟུང་བ་མེད་པ་ལས་མཚན་གྱུར་པ་ཙམ་གྱིས་ལྟུང་

བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཚེ་ན་ལྟུང་བ་སྤང་བ་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་འཇུག་པ་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་འདས་
པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དོགས་པ་བཅད་ནས་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལྟུང་བ་སྐྱེད་

426

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་ནི། རེག་པ་ལ་མཚོན་ན། མེད་མི་རུང་གི་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་དེའི་ཚེའི་རེག་ཡུལ་མོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ནི་རེག་པའི་ལྷག་མ་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་གྱི། མེད་མི་རུང་གི་སྦྱོར་བའི་སྔ་རོལ་དང་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་འོག་རོལ་གྱི་ལུས་ནི་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ནོ། མདོ་འདི་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས། རེག་སྨྱན་འཁྲུར་འཇུག་ལེན་གོས་ཏེ། །ལྔ་པ་སྦྱོར་དང་མཐར་ཐུག་གི །བར་དུ་ཡུལ་དེའི་མཚན་གྱུར་ན། །ན་སྨད་གསུངས་བསྡུས་གཞན་ལའང་སྦྱར། །དེའི་ཚེ་ལུས་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། [མཚན་མཐུན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ནི།] དེའི་ཚེའི་མཚན་མཐུན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེའི་ལྟ་བ་མཐུན་པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལྟུང་བ་རང་རང་གི་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་དེའི་ཚེའི་ལྟུང་བ་རང་རང་གི་གཞིའི་ཡན་ལག་ཚང་བ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་མཚོན་ནས་བསྟན་ཏོ། །དམིགས་བསལ་ནི་མངལ་ན་གནས་པའི་སྨྱན་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་མཚན་བསྟེན་རུང་མེད་ [ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་ཡོད་ན་སྨྱན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད།] པ་དང་། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལ་རྨང་བཙུགས་པས་སྲོག་ཆགས་ཤི་ནས་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་སྐྱེ་བ་པོ་ཕྲ་མོ་མེད་ [ཀྱང་ལྷག་མ་བསྐྱེད།] པ་དང་། [ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བརྩིག་པ་ན།] དང་པོ་རྩོད་པ་བྱས་པས་རྩོད་པ་ཞི་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་རྩོད་བཅས་མ་ཡིན་པ་ [ཡང་ལྷག་མར་འགྱུར།] དང་། གོས་སློང་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་གོས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་ཡོད་ན་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་སྐྱེ་གནས་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དོགས་པ་བཅད་ནས་རང་འགྲོ་བ་གྱུར་གཏོགས་ལྟུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་ནི། ཁྲུང་ཁྲུང་མོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་

427

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གནས་བརྟན་བྲག་དང་ཉེ་བྲག་ལྟ་བུ་བསད་ན་དུད་འགྲོའི་བུ་བསད་པ་ཡིན་པས་དུད་འགྲོ་བསད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་

གཞན་དུད་འགྲོའམ་མི་མ་ཡིན་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་ནི་རང་གི་འགྲོ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་མི་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་བསད་པའམ་དེ་ལ་བརྐུས་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་བྱོལ་སོང་མོའི་མངལ་དུ་མི་བཀུམ་ན་
ཅིར་འགྱུར། མངལ་ན་གནས་པ་དེ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བཀུམ་ན་ནི་མཐར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལས་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་ལས་ཀྱང་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་མ་ཡིན་དང་དུད་འགྲོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་མ་ཡིན་བསད་ན་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ཞིང་། མི་ལས་སྐྱེས་པའི་དུད་འགྲོ་དང་མི་མ་ཡིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དུད་འགྲོ་བསད་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །སྐབས་འདིའི་གནད་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་

ནི། ས་ཆུ་མེ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་རང་རང་གི་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟར་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ས་ཆུ་མེ་རྣམས་ཀྱང་
ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པར་སྦྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་བརྟེན་པའི་དོགས་པ་བཅད་ནས་ཤེས་
པའི་རྒྱུད་གར་གཏོགས་ལྟུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་ནི། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ཞེས་
སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་སྤྱིའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགྲེལ་བའི་འདོད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། རང་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་པ་ལས། དགེ་སློང་གིས་མིའི་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་

428

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བསྟེན་པ་ཞིག་གསོད་ན། དེར་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་། [འགྲོ་བ།] གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ [དུད་འགྲོའམ་མི་མ་ཡིན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་།] བསད་པའི་དུས་ན་དངོས་གཞི་ལ་ནི་ཕམ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །[ཞེས་དང་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་གིས་མིའི་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་གསོད་ན་མིར་འདུར་ཤེས་ཀྱང་རུང་། འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། གང་གསད་པར་བརྣག་པ་དེར་འདུ་ཤེས་པས་བསད་པའི་དུས་ན་ཕམ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་

ཞེས་སོ། །ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་ལས།] འདིར་ཁུངས་ནི་ [ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།] ཨུ་ཏྲ་ཡ་ནའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱིས་ཕས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་
ཐོབ་པར་མ་ཤེས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ཕས་བུ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཚམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་
ཏེ། ཕ་བསད་པའི་ཕྱིར་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྲིངས་པ་ལྟ་བུའོ་
ཞེས་ [ཊཱི་ཀར།] བཤད་དོ། །དེ་ཡང་བུ་གཞོན་ནུ་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱིས་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ན་དགྲ་

བཅོམ་པ་ཡིན་པ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་ཀྱང་། ཕ་ཡིན་པ་ལ་ཕ་ཡིན་པར་ཤེས་ལ། སྐབས་འདིར་ཕ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་
གཅིག་པ་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ཡོད་པས། དེའི་ཆ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་བྱུང་བའོ། །
དེ་བཞིན་དུ་མི་སྤྲུལ་སྟག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་གསོད་པ་ན། སྟག་འདི་བསད་སྙམ་དུ་སྟག་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་ན་བསད་པའི་དུས་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟག་འདི་བསད་སྙམ་དུ་བསམ་པ་ན། འདི་དང་མི་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་
གཅིག་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆ་ཡོད་པས་དེའི་ཆ་ནས་མི་བསད་པའི་ཕམ་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བཞེད་ [ཀུན་སློང་སྤྱི་ཞུགས་མིན་ཏེ་སྦྱོར་ལྟུང་སྦོམ་པོ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།] དོ། །
འོན་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་དགག་པ་

429

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་སྟག་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པའམ་མི་མ་ཡིན་དུ་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པས་མི་གསོད་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་ན་ནི། ལུང་ཞུ་བ་ལས་མི་ལ་མི་མ་ལགས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བཀུམ་ན་ཅིར་འགྱུར་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ཞེས་ [སྦོམ་པོ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ།] གསུངས་ཀྱི། ཕམ་པར་མ་གསུངས་པ་དང་། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་མིར་
ནི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ནི་མཐར་འགྱུར་བ་མེད་པར་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ། [དགག་པའི།] རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཊཱི་ཀ་ཉིད་ལས།
ལྷས་སྦྱིན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་མཆོད་སྦྱིན་བསད་པ་ལ་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུར་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷས་སྦྱིན་དུ་
འདུ་ཤེས་པས་མཆོད་སྦྱིན་བསད་པ་ལ་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་ [ཊཱི་ཀ་ཉིད་ལས།] བཤད་ལ། དེ་དང་མཚུངས་པ་བརྗོད་པ་ནི། མི་སྤྲུལ་སྟག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་གསོད་པ་ན་སྟག་འདི་བསད་སྙམ་དུ་སྟག་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པ་ཆོས་ཅན། མི་གསོད་པའི་ཕམ་པ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། མིར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དང་སྟག་གཉིས་ནི་འགྲོ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། གཙུག་ཕུད་ཅན་ལ་མཚམས་མེད་གཉིས་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས་གང་ཞིག་གིས་ཕ་དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་ན་ཡང་དེ་ལ་མཚམས་མེད་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་རྟེན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་ [གསོད་བྱེད་གཅིག་གིས།] སྲོག་
ཆགས་གཅིག་བསད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་མི་སྲིད་པས། འདིར་མཚམས་མེད་པ་གཅིག་ལ་མིང་གཉིས་སུ་བཏགས་ཏེ། འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་

430

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འོད་ལྡན་ལས་ལུས་གཅིག་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་ནོར་བས་གསོད་ན་མཚམས་མེད་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་གི་འོན་ཀྱང་ཕམ་པ་ནི་སུས་ཀྱང་བཟློག་པར་དཀའ་འོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་མཚམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཙུག་ཕུད་ཅན་སྡིག་སྦྱོང་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྒོ་གཉིས་ནས་སྤྱོས་པ་
ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས་སྐྲ་ [གཙུག་ཕུད་ཅན།] ཅན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་མཚམས་མེད་པ་
གཉིས་བྱས་ཏེ། ཕ་བསད་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒོ་གཉིས་ནས་སྤྱོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་རང་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྤྱིར་ན་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡུལ་
ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་པ་དང་དགོས་པ་ལས། དང་པོ་ལ་བདུན་ཏེ་མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་འབྱིན་པ་དང་། །མ་བྱིན་ལེན་དང་སྲོག་གཅོད་
བཞིའོ། །དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་སྔགས་སམ་སྨན་གྱིས་མིའི་བུད་མེད་བྱོལ་སོང་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་ན་ཅིར་འགྱུར། མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པས་འབྱིན་པ་ལའང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པར་སྦྱར་རོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་
པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས། རྐུ་བའི་རྫས་དེ་དབང་བའི་མི་དེ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་དུ་
ཟིན་ཀྱང་ལྟུང་བ་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་རྫས་དེ་མིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འདུ་ཤེས་
ན་ནི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྲོག་གཅོད་པ་ལ་ནི། ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་སྔགས་སམ་སྨན་གྱིས་བྱོལ་སོང་དུ་

431

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བསྒྱུར་ཏེ་འཚོ་བ་དང་ཕྲལ་ན་ཅིར་འགྱུར་མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ནས། དུད་འགྲོ་འདེབས་སྤྱོད་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་སོ། །འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་བསད་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པ་ནི། སྔར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྟུང་བ་བདུན་པོ་མ་གཏོགས་པ་སེམས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡུལ་དེ་
གཟུགས་གཞན་དུ་སྤྲུལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཤིང་། ཡུལ་དེ་གཟུགས་གཞན་དུ་སྤྲུལ་པ་ལས་ནི་ལྟུང་བ་རང་རང་གི་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ཏེ། [འདི་ཉིད་ལས།] སྤྲུལ་བ་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཊཱི་ཀ་ལས་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་ [ལུས་ཀྱི།] ཐ་སྙད་ [ལས་ཉམས་པ་ཉིད།] ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ [ལྟུང་བ་ན་སྨད་དུ།] བཞག་གོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཀྱང་། འཁྲིག་ཚིག་བསྙེན་བཀུར་ [འདུལ་བ།]ཁྱད་
དུ་གསོད། །ནུབ་ལྷག་ལྷན་ཅིག་ [ཉལ་དང་།] རྐུ་ [བ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ།] དང་དྲུག །སྤྲུལ་བ་ཡུལ་ [དུ་བྱ།]བྱས་ན་ [ལྟུང་བ།] ན་སྨད་ [དུ་དངོས་སུ།] གསུངས། །དེ་མཚུངས་གཞན་ལའང་མདོར་བསྡུས་སྦྱར། །སྐབས་འདིར་མི་དུད་འགྲོར་སྤྲུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་བ་མི་རྫོགས་པ་འདི་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དོ། །ཡུལ་དེ་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་

ལས་ཉམས་པས་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། མི་སྤྲུལ་སྟག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་ [གསོད་ན་
འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞེས་ཊཱི་ཀའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ།] མིར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པ་ན་མི་བསད་པའི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་འགྲོ་བ་

432

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ། །མི་མ་ཡིན་དང་དུད་འགྲོ་འགྲོ་བ་
གཞན་གྱི་རྣམ་པར་བསྟེན་པ་བསད་ན་ཡང་རང་རང་གི་ལྟུང་བ་གཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་མདོ་འདིས་བསྟན་ཏོ། །བཞི་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་དོགས་པ་
བཅད་ནས་འཕེན་པ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་ལུས་ལྟུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ [དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་མང་པོ་ནུབ་ཅིང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་མང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པས། སྔོན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བས་སྔར་ལས་རྒྱུད་གཞན་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར།] གནས་སྐབས་ལས་གཞན་མིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་མི་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟེན་ཅན་བསད་ན་མི་བསད་པའི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
འདི་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས་དགེ་སློང་གིས་ [མིའི་འགྲོ་བ་པའི།] དགྲ་བཅོམ་པ་བཀུམ་ན་ཅིར་འགྱུར། ཕམ་པར་འགྱུར་ཞིང་མཚམས་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྲོག་གཅོད་པ་ལ་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །[གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་ཅེས་པ།] མདོ་འདིས་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལྟར། དེས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་དོ་ [མཚོན་དཔེ་བྲི།] ཞེས་གཞི་མི་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིར་བསྟན་

པ་ཡིན་ནོ། །ཕམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
ལ། མི་མ་ཡིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ལྷ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་མང་དུ་ཡོད་པས། དེ་དག་ལ་ཡང་
དོགས་པ་བཅད་པར་སེམས་སོ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་ངོ་། །དགྲ་བཅོམ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ [ནུབ་ལྷག་ལ་སོགས་པའི།] ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་བསལ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཆོས་གོས་ལྷུང་བཟེད་བརྐུས་ཀྱང་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སྔར་

433

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཤད་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་འཁྲིག་

ཚིག་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ནི་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ [ནུབ་ལྷག་ལ་སོགས་པའི།] ལྟུང་བ་
རྣམས་མི་བསྐྱེད་དེ། [དགྲ་བཅོམ་པ།] བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དུ་མི་འགྱུར་
བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་ངན་བརྗོད་པ་དང་མི་ཆོས་བླ་མ་བདེན་སྨྲའི་ལྟུང་བྱེད་མི་སྐྱེད་པ་དང་། འཕགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ནི་གཞི་ [གཅེར་བུ་ལ་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ།] མུ་སྟེགས་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་མི་སྐྱེད་དེ། [དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན།] མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་
ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་ལུགས་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་ལུགས་དངོས་དང་ཞར་ལ་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱིར་ན་ལྟུང་བ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལས། གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྔར་རྣམ་འབྱེད་དུ་བསྟན་ལ། ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྐབས་འདིར་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་ལུགས་དྲུག་ལས། དང་པོ་བསླབ་རྒྱུན་ཐ་དད་པས་ལྟུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་དེང་སང་ལུང་ན་མི་སྣང་མོད་ཀྱི་ལོ་དྲུག་སྟན་དང་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་སྐབས་སུ་ཊཱི་ཀས་ལུང་ཞུ་བ་ཁུངས་སུ་དྲངས་པས། འདྲ་བ་གཞན་ལ་ཡང་

དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་དགེ་སློང་གིས་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་རྩིག་

པ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་བར་སྐབས་སུ་ཁྱིམ་པར་བབས་ན། ཉེས་པ་དེ་བཅས་པ་མེད་པ་ཁྱིམ་པར་བབས་པས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཉིད་ལ་བསླབ་རྒྱུན་སྔ་ཕྱི་

434

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཉིས་སུ་ལྟུང་བ་འོང་བ་ནི་ན་སྨད་ཐ་དད་དོ། །དེ་ཡང་བསླབ་རྒྱུན་སྔ་མའི་རྟེན་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པའི་ན་སྨད་དང་། བསླབ་རྒྱུན་ཕྱི་མའི་རྟེན་ལ་དངོས་གཞི་རྣམ་པའི་ན་
སྨད་དུ་འགྱུར་གྱི། དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་
དང་མཐར་ཐུག་གི་བར་སྐབས་སུ་བཅས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འོང་བ་ཐ་དད་ཅེས་པ་འདི་ཊཱི་ཀས་ནི་ལོ་དྲུག་སྟན་ལ་མཚོན་ཏེ་གསུངས་སོ། །[དགེ་སློང་གིས་ལོ་དྲུག་གི་ནང་དུ། སྟན་གཅིག་ཟིན་པར་བྱས་པ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྟན་གཉིས་པ་བྱེད་པར་རྩོམ་ཞིང་སྟན་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱས་པའི་དགེ་སློང་དེ་ཁྱིམ་པར་བབས་ཤིང་། ཡང་ཕྱིར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དེས་སྟན་གཞན་གཅིག་བྱེད་ཅིང་ཟིན་པར་བྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བསླབ་རྒྱུན་སྔ་མའི་སྟན་དང་པོ་བྱས་ནས་ལོ་དྲུག་གི་ནང་དུ། སྔར་གྱི་སྟན་གྱི་བྱེད་འཕྲོ་སྟན་གྱི་བྱེད་ཕྱི་མ་ཟིན་པར་བྱས་ན་བསླབ་རྒྱུན་སྔ་ཕྱི་ཉེས་པ་འོང་བ་ནི་ན་སྨད་ཐ་དད་དོ། །སྔར་སྟན་བརྩམས་པ་དེ་ཟིན་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཕྱི་མ་དེ་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ན་ཆ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་སྟན་གྱི་ཚད་རྫོགས་པ་ཡོད་ནའོ། །] མདོར་ན་མདོ་འདིས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པའི་ལྟུང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་བསླབ་རྒྱུན་སྔ་
ཕྱིར་ལྟུང་བ་འོང་བ་ནི་ན་སྨད་ཐ་དད་དོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་དང་མི་
མཚུངས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འཆང་འཇོག་ལ་སོགས་པ་གནང་ལ་ཚད་གཟུང་རྣམས་ཀྱི་ཞག་ཚོགས་པའི་བར་སྐབས་སུ་ཁྱིམ་པར་བབས་ན་བསླབ་རྒྱུན་སྔ་
ཕྱིར་ན་སྨད་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསླབ་རྒྱུན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་གནས་
སྐབས་དེ་གནང་བའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་བསམ་རྒྱུན་ཐ་དད་པས་ལྟུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི། བཏང་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དགེ་སློང་གིས་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ཕྱེད་བརྩིགས་ཟིན་པ་ན་བསམ་པ་ཐག་
པ་ནས་བློས་བཏང་བ་ལས་སླར་ཡང་བསམ་པ་སྐྱེས་ཏེ་སྔར་གྱི་འཕྲོ་ཟིན་པར་བྱེད་པ་

435

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ན་ཡང་འོང་བ་ནི་ཐ་དད་དོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ། བསམ་རྒྱུན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་སུ་ལྟུང་བ་འོང་བ་ནི་ན་སྨད་ཐ་དད་ [དེ་ཡང་ཊཱི་ཀ་ལས་བྱེད་འདོད་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །] དོ། །དེ་ [ན་སྨད་པ།] ཡང་བསམ་རྒྱུན་སྔ་མའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པའི་ན་སྨད་དང་། བསམ་རྒྱུན་ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་དངོས་གཞི་རྣམ་པའི་ན་སྨད་སྐྱེད་པའོ། །མདོ་འདིས་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ [ལོ་དྲུག་སྟན་ལ་སོགས་པ།] ལྟུང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་བསམ་རྒྱུན་
སྔ་ཕྱིར་ལྟུང་བ་འོང་བ་ནི་ན་སྨད་པ་ཐ་དད་དོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
ཁང་པ་ཁང་ཆེན་རིམ་ལྷག་དང་། །གོས་བྱེད་ཁབ་རལ་ལ་སོགས་བདུན། །དེ་ལྟར་ལྟུང་བ་བཅུ་གཅིག་ལ། །བསམ་པས་བཏང་ན་ན་སྨད་གསུངས། །ན་སྨད་ཐ་དད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་གི་དགོངས་པ་བླངས་པའོ། །
གསུམ་པ་བཅས་པ་ཐ་དད་པས་ལྟུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི། གཞིའམ་བྱ་བ་གཅིག་ལ་བཅས་པའི་རིགས་དུ་མ་ཉིད་བཅས་པ་ལ་ནི་བཅས་པའི་གྲངས་ཇི་སྙེད་ལས་འདས་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བའི་སྐབས་ཀྱི་
ལུང་ཞུ་བ་ལས། དགེ་སློང་གིས་སྐད་ཅིག་སྤྱད་པས་ལྟུང་བ་བཞིར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཨུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་མི་རུང་བ། གསོག་འཇོག་ཏུ་བཞག་པར་གྱུར་པ། དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྫུན་
གྱིས་ཕྲ་མ་བྱས་ན་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་། རྫུན་གྱིས་སྐྱོན་ནས་སྨྲ་ན་ལྟུང་བྱེད་
གཉིས་འབྱུང་ལ་དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞག་གསུམ་ཉལ་བ་ལ་ནུབ་
ལྷག་པར་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དང་། བསྙིལ་བ་སྡུད་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བ་ལྟ་
བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བུད་མེད་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞག་གསུམ་

436

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཉལ་བ་ལ་ནུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དང་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀས་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་ལུང་ཞུ་བ་ལས། དགེ་སློང་གིས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་དང་ལྷན་ཅིག་དགུང་གསུམ་ཉལ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་ཞག་གཉིས་དགེ་ཚུལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ། ཞག་གསུམ་པ་ལ་ཁྱིམ་པ་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
བཞི་པ་ཀུན་སློང་ཐ་དད་པས་ལྟུང་བ་ཐ་དད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་སློང་ཐ་དད་
ཀྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དམིགས་བསལ་མཚོན་དཔེ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྗེས་སུ་
སྦྱོར་བ་དང་། གཞུང་གི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་ཆ་ནི། ཁུ་བ་འབྱིན་པ་དང་ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་དང་འཁྲིག་པ་སྨྲ་བ་

དང་། སྨྱན་བྱེད་པ་དང་འཁྲུར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །མ་བྱིན་པ་ལེན་པའི་ཆ་ནི་
བྱིན་འཕྲོག་བྱེད་པ་དང་། དངོས་བསྒྱུར་དང་སྦེད་པ་དང་གདེང་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་རྐུན་མ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མི་གསོད་པའི་ཆ་ནི་ས་བོན་སྐྱེ་འཇིག་དང་། སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། དམག་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྡེག་པ་དང་གཟས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །མི་ཆོས་བླ་མ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ཆ་ནི། གཞི་མེད་བག་ཙམ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་། འཕྱ་བ་དང་གཞོག་
འཕྱས་བྱེད་པ་དང་། མི་ཆོས་བླ་མ་བདེན་པར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཕམ་པས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཆ་ནི་ལྷག་མས་སྐུར་པ་འདེབས་པའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་

437

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པའི་ཆ་ནི་དགེ་སློང་ལ་ཕྲ་མ་བྱེད་པ་དང་། འདུས་ཤིང་ཟ་བ་དང་། སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་དང་སྤངས་པའི་རྗེས་ཕྱོགས་དང་བསྙིལ་བ་སྡུད་པ་དང་མི་སྨྲ་བར་འགྲོ་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་ཆ་ནི། བསླབ་པ་ལ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་སྤོང་བ་དང་མ་གུས་པའི་ཚུལ་ལོ། །གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནི་མཚམས་
བཙོས་དང་ནང་དུ་ཞག་ལོན་པ་དང་དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པ་ཟ་བའོ་ཞེས་དེ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། མི་ཚངས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཆ་ཅན་དེའི་ཆ་འབྱིན་རེག་དང་དབེན་པ་ན་འདུག་འགྲེང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཆ་དེར་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཆ་ཅན་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཉིད་དུ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ཡང་ [མི་ཚངས་སྤྱོད་ཉིད་དུ་མ་གཏོགས་པ་དེ།] མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་གིས་ཀུན་ནས་མ་བསླངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱིན་རེག་ལ་སོགས་པ་ཆའི་ལྟུང་བ་ཆ་ཅན་ཉིད་དུ་མི་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཀུན་སློང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་རང་གི་ཀུན་སློང་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཀྱི། ལྟུང་བ་གཞན་གྱི་ཀུན་སློང་གིས་ལྟུང་བ་
གཞན་མི་སྐྱེད་དེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས། རྡེག་ [དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ལ་བརྡེགས་ཀྱང་ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཨུ་པ་ལི་ཡོད་དེ་རྩེད་མོར་བསམས་ཏེ་བརྡེགས་སམ་བསད་པར་སེམས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྡེག་པར་གཟས་པ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དགེ་སློང་གིས་རྟག་ཏུ་ཁྲུས་བགྱིས་ཀྱང་ནོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཨུ་པ་ལི་ཡོད་དེ་ཆུ་རྒལ་བར་བསམ་པའི་ཞེས་སོ། །] གཟས་ཁྲུས་ལ་རང་རང་གི། །ཀུན་སློང་དགོས་གསུངས་གཞན་ལའང་སྦྱར། །ཞེས་གཟུང་ངོ་། །འོ་ན་ཆ་དང་
ཆ་ཅན་གྱི་ཀུན་སློང་གིས་གཞན་མི་སྐྱེད་ན། [ཕྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་པའི།] ཊཱི་ཀ་ལས་མི་
ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་བུད་མེད་ལ་རེག་པ་ནི་རེག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་

438

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མ་ཡིན་གྱི། ཕམ་པའི་སྦོམ་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའམ་འཁྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བར་བརྩམས་ཏེ་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་བུད་མེད་གཅིག་པུ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པའམ་འགྲེང་བར་བྱེད་པ་ནི་ལྟུང་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དང་པོ་ཀུན་སློང་གཞན་གྱིས་འཕངས་ཀྱང་བར་

སྐབས་སུ་ཀུན་སློང་གཞན་གློ་བུར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བླ་མ་རྣམས་གསུངས་པ་དེ་ལེགས་སོ། །
གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་མཚོན་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། ཕྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། [དང་པོ།] སྤྱིའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ [ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་འདུན་པས་ཕྱུང་ཡང་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་བའི།] དམིགས་བསལ་ནི། དགེ་སློང་གིས་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་ལྡན་པར་མཚམས་ལས་འདས་པར་རྩོལ་ཞིང་ཁུ་བ་ཕྱུང་ན་
ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་འདུན་པས་ཕྱུང་ཡང་མཐའ་ཉིད་དེ། མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པར་

འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འབྱིན་པའི་ཀུན་སློང་རགས་པས་དེ་སྐད་དུ་བྱའི། མི་ཚངས་སྤྱོད་
ཀྱི་ཀུན་སློང་ཕྲ་བའི་ཚུལ་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྐབས་འདིར་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་གློ་བུར་བ་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་
རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ [བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྟུང་བ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི།] མཚོན་དཔེ་ནི་མགོ་བཅད་པའི་ཁའམ་ལམ་གསུམ་ནང་ཉམས་པར་མཚམས་ལས་འདས་པར་རྩོལ་ཞིང་ཕྱུང་བ་ན་ནི། རྨ་དང་ཡན་ལག་ཕྲད་པའི་བདེ་བ་འདོད་པའི་བསམ་པས་ལམ་ [མགོ་བཅད་པའི་ཁའམ་ལམ་གསུམ་ཉམས་པ།] དེ་དག་ཏུ་རྩོལ་ཞིང་ཕྱུང་ན་ནི་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྦོམ་

439

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པོར་འགྱུར་ལ། འབྱིན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་ལམ་ [མགོ་བཅད་པའི་ཁ་ལ་སོགས་པ།] དེ་དག་ཏུ་རྩོལ་ཞིང་ཕྱུང་ན་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཊཱི་ཀ་ལས་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་འདུན་པས་ཁུ་བ་
ཕྱུང་བ་ལ་ཕམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁུ་བ་ཕྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་སློང་གིས་བུད་མེད་ཀྱི་ལམ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་མཚམས་ལས་འདས་པར་རྩོལ་ཞིང་ཁུ་བ་ཕྱུང་ན་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་འདུན་པས་ཕྱུང་ཡང་མཐའ་ཉིད་དེ། མཐའ་ཕམ་པ་ཉིད་དེ་
མ་གཏོགས་པ་དགེ་སློང་གིས་ཁུ་བ་འབྱིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་ལ་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ནི། དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །དགེ་སློང་གིས་ཁུ་བ་ཕྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་དེ་མཚན་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྡན་ན་ [དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མིན་གྱི།] ནི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཁུ་བ་ཕྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་ནི་དགེ་སློང་ལ་ཡོད་པ་ཡང་སྲིད་དེ། ལྟུང་བྱེད་དེ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་མ་མཚན་གྱུར་ནའོ། །
ལྔ་པ་གཞི་དང་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པས་ལྟུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི། བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བུ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱ་བ་གཞི་དུ་མའི་འབྲས་བུ་གཅིག་ཏུ་མི་བཞག་པ་དང་། བྱ་བ་སྦྱོར་བ་དུ་མའི་ལྟུང་བ་གཅིག་ཏུ་མི་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་བྱ་བ་གཞི་མ་རྫོགས་པ་དུ་མའི་འབྲས་བུས་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། གཞི་རིན་ཐང་མ་ཚང་བ་ལེན་དུ་མ་ཞིག་བརྐུས་ན་ཕམ་པ་གཅིག་ཏུ་མི་བཞག་སྟེ་སྦོམ་པོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞི་མི་མ་ཡིན་དུ་མ་ཞིག་བསད་ན་ཕམ་པ་གཅིག་ཏུ་མི་

440

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བཞག་སྟེ་སྦོམ་པོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞི་སྨྱོན་པ་དུ་མ་ལ་མི་ཆོས་བླ་མ་རྫུན་དུ་སྨྲས་ན་ཕམ་པ་གཅིག་ཏུ་མི་བཞག་སྟེ། སེམས་ཅན་སོ་སོ་ལ་སྦོམ་པོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་གི་གཞུང་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་མ་ཤ་ཀ་ལྔ་བརྐུས་ཀྱང་མཐར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་འདི་ལྟར་རེ་རེའམ་གཉིས་གཉིས་སམ་གསུམ་གསུམ་མམ་བཞི་བཞི་བརྐུས་ཀྱི་ནམ་ཡང་ལྔར་མ་ཚང་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་གཞི་ལ་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་སྦྱར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི་བྱ་བ་སྦྱོར་བ་མ་རྫོགས་པས་དུ་མའི་འབྲས་བུ་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། རྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་སྦྱོར་བ་མ་རྫོགས་པ་གཞོགས་སྨོས་ཀྱི་རྫུན་ལན་དུ་མ་ཞིག་སྨྲས་ན་ཕམ་པ་གཅིག་ཏུ་མི་བཞག་སྟེ་སྦོམ་པོ་
ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བའི་སྦྱོར་བ་མི་གསལ་བ་ལན་དུ་མ་ཞིག་
སྨྲས་ན་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་གཅིག་ཏུ་མི་བཞག་པ་དང་། བལ་འཁུར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱང་གྲགས་འདའ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཉི་མ་ཐ་དད་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་ཕྱེད་
ཕྱིན་པ་སྤྱིར་བསྡོམས་པས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་
ལྟུང་བ་གཅིག་ཏུ་མི་བཞག་སྟེ། ན་སྨད་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །[སྨྱན་གྱི་འཕྲིན་ལན་གསུམ་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཀྱང་སྨྱན་གྱི་ལྷག་མ་གཅིག་སྐྱེད་དོ། །] མདོར་ན་མདོ་འདིས་ནི་གཞི་མ་རྫོགས་པ་དུ་མ་དང་། སྦྱོར་བ་མ་རྫོགས་པ་དུ་མས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་གཅིག་ཏུ་མི་བཞག་གོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་
རྣམས་ཀྱི་སེལ་བ་ནི། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་ཕྱེད་བྱས་ཏེ་བོར་

441

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
བའམ་གཞན་གྱིས་ཕྱེད་བྱས་པ་ལ་དེའི་འཕྲོ་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྟུང་བ་ཕྱེད་ཉིད་དེ།
རང་རང་གི་ན་སྨད་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་འདིས་ནི་ལས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ལྟུང་བ་བཅུ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ལྟུང་བ་ཕྱེད་ཉིད་དོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
ལུང་ཞུ་བ་ལས། །[གཞན་གྱིས་མ་ལགས་མ་ཟིན་པ་ཟིན་པར་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར། སྦོམ་པོར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས།] ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལོ་དྲུག་སྟན། །སྲིན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་
དང་། །གསུམ་ལ་ཞུ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས་བཤད། །རིམ་ལྷག་ [དགེ་སློང་མའི།] གོས་ཀྱི་བཟོ་བྱེད་དང་། །ཁབ་རལ་འཆོས་པ་ལ་སོགས་བདུན། །དེ་ལྟར་ལྟུང་བ་བཅོ་ལྔ་ལ། །ཕྱེད་བྱས་ཕྱེད་ཉིད་དངོས་སུ་གསུངས། །འཁྲུར་འཇུག་རྨེལ་འཇུག་ཐ་ག་གཉིས། །དེ་ལྟར་བཞི་ལ་མདོར་བསྡུས་སྦྱར། །ཞེས་ [བཅིངས་གྲོལ་ཊཱི་ཀ་བཞིན་གཟུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ [གདིང་བ་རྙིང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི།] མཐོ་གང་གིས་ [ཚད་ཀྱིས་མ་གླན་པའི་གདིང་བ་གསར་པ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པའི།]སྤང་བ་ལ་ཡང་ཕྱེད་བྱས་པ་ལ་ཕྱེད་ཉིད་འདི་སྦྱར་ཏེ། མཐོ་གང་གིས་སྤང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཞུ་བ་ལས་གཞན་གྱིས་ [གདིང་བའི་བཟོ།] མ་ལགས་ [མ་ཟིན།] པ་
དགེ་སློང་གིས། ལགས་པར་བགྱི་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། དོན་ [ལུང་ལས་གསུངས་པ།] རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བཟོ་བྱེད་པ་སྤྱིར་བཀག་པ་ལས་

འདས་པའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་གྱི་འདིར་གཏོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དགག་བྱ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་སེལ་བ་ནི། གཞི་མེད་བག་ཙམ་ལྷག་མས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་སྟེ་སྐུར་འདེབས་གསུམ་དང་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་བརྗོད་གཉིས་ཏེ་ལྔའི་སྐབས་སུ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ན་སྨད་པ་སྦོམ་པོར་སྐུར་པ་

442

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འདེབས་པ་དང་སྦོམ་པོ་འཆབ་བརྗོད་བྱེད་པ་དག་གི་འབྲས་བུའི་ཆ་སྟེ་འབྲས་བུའི་ལྟུང་བ་ཉིད་ནི་རྒྱུའི་ལྟུང་བ་སྦོམ་པོ་ལས་ན་སྨད་པ་སྟེ་ཉེས་བྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་འགྱོད་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱེད་ལ་ཡང་སྦྱར་ [འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྡོམ་པ་མ་སྐྱེས་པས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕམ་པ་བྱུང་བས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །] ཏེ། [ཕམ་པའི་ན་སྨད།] སྦོམ་པོ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །མདོ་འདི་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས། [སྦོམ་པོས་སྐུར་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་མཚམས་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྐུར་བ་འདེབས་ན་ཉེས་བྱས།] སྐུར་འདེབས་གསུམ་ལ་གསུངས་པ་བསྡུས། །འཆབ་བརྗོད་འགྱོད་བསྐྱེད་མདོར་བསྡུས་སྦྱར། །ཞེས་གཟུང་ངོ་། །སྐབས་འདིར་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། ན་སྨད་པ་དག་གི་ཆ་ཉིད་ནི་ན་སྨད་པ་ཡིན་ལ། ཕམ་པས་ཉམས་པ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་འགལ་ཏེ། ཉམས་པས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་ཉམས་པ་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་མེད་པ་ལས། ཉེས་བྱས་དེས་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ལས་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པས་ན་སྨད་པའི་ཆ་དེ་ནི་ན་སྟོད་བྱུང་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ཉམས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕམ་པ་གསོར་རུང་གིས་ཉམས་པ་དང་ཕམ་པ་གསོར་མི་རུང་གིས་ཉམས་པའོ། །སྔ་མས་ནི་མི་ཚངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པས། ཕམ་པས་སྐུར་པ་བཏབ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྐྱེད་ཅིང་། ཕྱི་མས་ནི་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་ལས་མེད་པས། ཉེས་བྱས་དེས་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ལས་ཉེས་བྱས་ལས་མི་སྐྱེད་དོ། །དེས་ན་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཞན་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་རྣམས་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་ན་ཅིར་འགྱུར། སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་

443

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དུ་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་དང་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་སྦོམ་པོར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་ལས་མེད་པས། ཉེས་བྱས་དེས་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ལས་སྤོམ་པོ་སྐྱེད་ན། ན་སྨད་པའི་ཆ་དེ་ནི་ན་སྟོད་བྱུང་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱིས་སྐུར་པ་བཏབ་པ་

ཡིན་པས། ལྟུང་བའི་ཆ་ནས་ནི་བྱེད་ལས་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བས་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་
ལ། ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་ནི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་པས་སྦོམ་
པོར་བཅས་པ་སྟེ། བཅས་པའི་དབང་གིས་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བའོ། །གཞན་ཡང་བཤེས་ངོར་བྱས་པ་དང་ཟས་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་མེད་པས། དེ་
དག་གིས་སྐུར་པ་བཏབ་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལྟུང་བས་ཉམས་པའི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་བའི་རྫུན་གྱི་ཆ་ནས་ལྟུང་བྱེད་ཡིན་
པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་ཁྱིམ་པ་ལ་སྐུར་
པ་བཏབ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཁྱིམ་པས་ཉེས་སྤྱོད་བྱས་ཀྱང་ལྟུང་བ་མེད་པས། ལྟུང་མེད་ཀྱིས་སྐུར་པ་བཏབ་པས་ལྟུང་བ་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལྟུང་བས་ཉམས་པའི་ཆ་ནས་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐུར་འདེབས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའོ། །
བཞི་པ་བསམ་པ་དང་དངོས་པོའི་བྱེད་པ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། བསམ་པ་དང་དངོས་པོའི་བྱེད་པ་དངོས་དང་ཞར་ལ་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

444

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་གཙོ་བོའི་གྲངས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདུལ་བའི་གཞུང་རྣམས་ལས་དངོས་སུ་བཤད་ཚོད་རྣམས་བགྲངས་ན་དངོས་པོ་གཙོ་བོའི་ལྟུང་བ་བཅུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཕམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས། །སྐྱོ་སྔོགས་ས་བོན་སྐྱེ་འཇིག་རྫུན་སྨྲའི་ཡུལ། །ཁྲི་སྟན་ཆེ་མཐོ་གཟུགས་བསྒྱུར་གསོད་པ་དང་། །བྱེ་བྲག་མ་ཕྱེད་གཞི་ལས་ཞག་དང་བཅུ། །ཞེས་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ཡང་ཕམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ཁུ་བ་འབྱིན་

པ་གཉིས་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པ་དང་ས་བོན་སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་དང་རྫུན་སྨྲ་བའི་ཡུལ་དང་བཞི་པོ་དེ་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། གལ་ཏེ་འདུ་ཤེས་གཙོ་ན་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་བྱེ་བྲག་ལ་དེ་མ་ཡིན་དུ་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ན་དངོས་གཞི་མི་རྫོགས་པར་རིགས་པ་ལས། འདི་ཉིད་ལས་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ཡང་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་གསུངས་ཏེ། རྩོད་པ་གཞན་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ས་བོན་ལ་ས་བོན་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་གཅོད་པ་ལའང་ཊཱི་ཀ་

ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ས་བོན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་ལ། རྫུན་སྨྲ་བའི་ཡུལ་ལ་འདི་ཉིད་ལས་མི་བདེན་པ་ལ་ནི་ཉན་པ་པོ་ཡང་ངོ་ཞེས་བཤད་དེ། བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་བྱེ་བྲག་ལ་དེ་མ་ཡིན་དུ་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་

445

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཡང་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་གསུངས་པས་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །
ཁྲི་སྟན་ཆེ་མཐོ་གཉིས་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། འོད་ལྡན་དུ་མལ་ཆེ་མཐོའི་སྐབས་ལས་བསླབ་པའི་གཞི་འདི་ནི་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཏམ་
གྱི་གཞི་ལས་ལུས་ཀྱི་ལྟུང་བ་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བྱ་བ་སྤྱིར་བཏང་བའི་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྤྲུལ་སྟག་ལྟ་
བུ་གཟུགས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་གསོད་པ་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་
གིས་མིའི་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་ཞིག་
གསོད་ན། དེར་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། བསད་པའི་དུས་ན་དངོས་གཞི་ལ་ནི་ཕམ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །བྱེ་བྲག་མ་ཕྱེད་པ་ལ་རྐུ་བ་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། བྱེ་བྲག་མ་ཕྱེད་པ་ལ་ནི་གཞི་ལས་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་དེའི་ཊཱི་ཀ་ལས། གཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་གི འདུ་ཤེས་ལས་ནི་མི་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་ [ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་གཙོ་བའི་ལྟུང་བ་བཅུ་བགྲངས་པ་དེའི།] ཕམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་དངོས་པོ་གཙོ་བ་གཞུང་གི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་འདོད་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། གཞུང་ [འདི་ཉིད།] ལས་མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་ཁུ་བ་འབྱིན་པ་གཉིས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་

ཏེ་ [དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟུང་བ་རྣམས་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་གསུངས།] དངོས་པོ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པ་དང་ས་བོན་ [འཇོམས་པ་དང་།]སྐྱེ་འཇིག་གི་མདོ་རྩ་བ་འདི་ཉིད་ལས་ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རྩོད་པ་

446

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཞན་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དང་འདྲ་ཞེས་པ་དེ་དངོས་པོ་གཙོ་བའི་གཞུང་མ་ཡིན་གྱི། [རྩོད་པ་བཞི་པོ་གང་ཡིན་ཡང་སྐྱོ་སྔོགས་སུ་བྱའོ་སྙམ་དུ།] ཀུན་སློང་སྤྱི་

ཞུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཊཱི་ཀ་ལས་འདིར་རྩོད་པ་ཙམ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་
གྱི་རྩོད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ། [ཀུན་སློང་སྤྱི་ཞུགས་མ་ཡིན་པར།] རྩོད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཀུན་སློང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ནི་རྩོད་ཙམ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་དང་མཚུངས་པས་ས་བོན་ལ་ས་བོན་གཞན་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། མི་བདེན་པ་ལ་ནི་ཉན་པ་པོ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ཡང་ཀུན་སློང་སྤྱི་ཞུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་

པའོ། །འོད་ལྡན་ལས་མལ་ཆེ་མཐོ་གཉིས་ཀྱི་ལྟུང་བ་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་དེའང་ལྟུང་བ་གླེང་རུང་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ལྟུང་བ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྡན་དུ་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་ལུས་ཀྱི་ལྟུང་བ་འབའ་ཞིག་
གོ་ཞེས་ལུང་དྲངས་པས་ཤེས་ཏེ། དེའང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་གཉིད་ལོག་པ་ལས་བཏེག་སྟེ་མལ་སྟན་ཆེན་པོའམ་མཐོན་པོའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལྟུང་བ་གླེང་རུང་ཙམ་དུ་གསལ་ལོ། །འོ་ན་ལྟུང་བ་གླེང་རུང་ཙམ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ་ལྟུང་བ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལ་དངོས་པོ་ལས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
གཟུགས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་གསོད་པ་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་
ཅེས་ཟེར་ཡང་། སྐབས་འདིར་ནི་ཊཱི་ཀའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་

447

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཏོ། །བྱེ་བྲག་མ་ཕྱེད་པ་ལ་རྐུ་ན་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བཞག་གི འདུ་ཤེས་ལས་ནི་མི་བཞག་ཅེས་ [ཊཱི་ཀ་ལས།] གསུངས་པ་དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་གི་འདུ་ཤེས་ལས་ནི་མི་བཞག་ཅེས་དགོངས་པ་སྟེ། བདག་པོ་གང་གི་ཡིན་ཡང་བརྐུའོ་སྙམ་དུ་ཀུན་སློང་སྤྱི་ཞུགས་

དེའི་སྔོན་རོལ་ཏུ་བདག་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བདག་པོ་སྤྱི་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་ནི་ངེས་པར་ལྟོས་ཏེ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། དངོས་པོ་གཙོ་བོ་རིགས་གཉིས་ཏེ། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ཁུ་བ་འབྱིན་པ་

གཉིས་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་འབྱིན་པའི་
ལྟུང་བ་ནི་ཕམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ནར་མ་ཟད་དེ། དེ་དག་ [སྤྱོད་པ་དང་འབྱིན་པའི།] གི་སྦོམ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། དགེ་སློང་མས་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱང་། [དངོས་པོ་
གཙོ་སྟེ།] མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་ལྟུང་བ་ཡིན་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །
གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ [སོག །] ན་རེ་ [སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་འཇིག་
ནི་སྤྱི་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཡང་། བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། རྩོད་པ་གཞན་ལ་རྩོད་པ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ཡང་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་གསུངས་པས་ཤེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྩོད་པ་ལ་སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པ་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་ན་ནི་རྩོད་པ་ཉན་ན་བྱེད་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ས་བོན་སྐྱེ་འཇིག་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་ན་ནི་ས་རྐོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་

པས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །] ཕམ་པ་དང་པོ་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་མོད་སྤྱི་ལ་འདུ་

ཤེས་གཙོ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་ལུང་ཞུ་བ་ལས་མ་དཀྲིས་པ་ལ་དཀྲིས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བཅུག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྦོམ་པོ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ [འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ན་ན་སྨད་དུ།] གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ [ལུང་ཡི་གེ་མ་ནོར་བར་ངེས་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བླ་མ་བཞད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ནི།] ལུང་ཡི་གེ་ནོར་བར་སེམས་ཏེ། སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཞུ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས་བར་ཆད་

448

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མ་མཆིས་པ་ལ་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བཅུག་ན་ཅིར་འགྱུར། མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོད་ལྡན་གྱི་རྩ་བ་ལས། འཁྲིག་པ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་
གཙོར་བྱ་མིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །[སྤྱི་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །]
གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལྟུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་འཁྲུལ་བ་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པའོ། །དོན་དང་ཕྲད་ན་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐོ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ཏེ་གསོད་འདོད་ཀྱིས་མཚོན་རྡེག་པ་ལ་སོགས་ལྟུང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལྟུང་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་

དུ་འཁྲུལ་བའི་ལྟུང་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འཁྲུལ་བ་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ཁུ་བ་
འབྱིན་པ་གཉིས་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྟུང་བ་གང་ཞིག་སྐྱེད་པ་ལ་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་ལས་གང་རུང་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དག་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་དགེ་འདུན་
ལྷག་མ་དང་། བྱིན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་སྤང་ལྟུང་དང་། སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བའི་ལྟུང་བྱེད་
དང་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་ཀ་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མ་དག་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ལ་ནི་ཉམས་པ་ལ་མ་ཉམས་པར་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་

449

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དགོས་ལ། གོ་བྱའི་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་དང་། བྱིན་འཕྲོག་
བྱེད་པ་ལ་ནི་དངོས་པོ་དེ་བདག་པོ་གཞན་དབང་བ་ལ་རང་གི་ཡིན་པར་འཁྲུལ་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། ཕ་རོལ་པོ་དགེ་སློང་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཡིན་པར་མ་འཁྲུལ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་དང་། སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་པ་ལ་ནི་བར་དུ་གཅོད་པ་ལ་མི་གཅོད་པར་འཁྲུལ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། གོ་བྱའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པས་ [གཏན་ཚིགས་དེ།] གྲུབ་བོ། །འདོད་ན་སྔར་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ཆ་ནས་ལས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག །རང་གི་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་བྱེ་བྲག་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པའོ། །དེ་ཡང་གཞིའི་ཡན་ལག་
གི་བྱེ་བྲག་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ལ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་
འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་བའམ་མ་འཁྲུལ་བ་ཅི་རིགས་པའོ། །ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་རྣམས་གཅོད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་རྣམས་སྡུད་དོ། །
གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་སྦྱོར་ལྟུང་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཐོ་ཡིན་པ་ལ་མི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ཏེ་བསད་པ་ལ་ཕམ་པ་སྐྱེད་དེ། འདུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དཔྱད་པ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འོད་ལྡན་ལས་འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བའི་དཔྱད་པ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་དཔྱད་པ་དངོས་སུ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་གྲུབ་

450

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པར་མི་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྲོག་གཅོད་པའི་ཕམ་པ་སྐྱེད་པ་ལ། [མཐོ་ལ་མི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ།] མི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་

གཟུང་སྟེ་དོན་ལ་མི་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ན། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །[བསམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས།] དེའི་ཊཱི་ཀ་ལས་

དངོས་གཞི་ལ་ནི་དོན་ཉིད་ཡན་ལག་ཡིན་པར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། དོན་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞི་དང་ཉེ་བའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། སྤྲུལ་བ་བསད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་ལས་སྲོག་གཅོད་པ་ནི་གཞིའི་རྣམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཞེས་བཤད་པ་སྟེ་འདུལ་བའི་གཞུང་དེ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ། །
གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། འདུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དཔྱད་པ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། མཁན་པོ་དང་ལས་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལུང་གཞིའི་བརྗོད་བྱ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕལ་ཆེར་དཔྱད་པ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ལྟུང་བ་སྡེ་
ལྔའི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པ་ལ། འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་
འགྲུབ་ཀྱི། དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ་སྔར་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་དེ་དག་དང་དོན་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ལ་ནི་དངོས་གཞིའོ། །དོན་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞི་དང་ཉེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོད་ལྡན་རྩ་བ་ལས། འདུ་ཤེས་གཙོ་ལ་དོན་ཉིད་ཇི་བཞིན་ན། །ལྟུང་རྫོགས་དོན་ཉིད་ཅི་བཞིན་མིན་ན་ཆུང་། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །[ཁྱེད་ཀྱི་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི།] འོད་ལྡན་ལས་འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བའི་

451

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དཔྱད་པ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་། འདུལ་བ་ཞེས་པ་ལ་སྒྲ་ཡངས་དོག་གཉིས་ལས། སྒྲ་དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདུལ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་གཞི་ལ་འཇུག་གི་རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་ཊཱི་ཀ་ལས། འདིར་གཞི་དག་ནི་འདུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་དེར་གཏོགས་
པའི་ཕྲན་ཚེགས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ་
ཞེས་བཤད་དོ། །[སླར་རྩོད་པ་ནི།] གལ་ཏེ་ཕམ་པ་སྐྱེད་པའི་གཞི་དེ་མི་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན་ནི་ཕམ་པ་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཞི་དེ་དོན་ལ་མི་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མིའི་གཟུགས་སུ་གནས་པས་ནི་མི་ཡིན་པར་མ་ངེས་ཏེ། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རི་བོ་དང་ཡིད་འོང་གི་བྱུང་བ་དང་། ཨེ་ལའི་འདབ་ཀྱི་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ [ང་རང་ཆོས་དགའ་ན་རེ་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཚང་ཞིང་། ང་བསད་ན་ཕམ་པ་བསྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད། ཕམ་པ་བསྐྱེད་ན་ང་མི་ཡིན་པར་ཅེས་ཤེས། ང་དཔེ་དཀར་

མིར་སྤྲུལ་བ་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ། ཕམ་པ་བྱུང་ངམ་མི་བྱུང་གཏན་ནས་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །] ཞེས། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ལྟུང་བ་བྱུང་བར་ཤེས་པ་ནི་ལྟུང་བ་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་
ལ། ཕྱིར་བཅོས་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འབྲངས་ཏེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་སྦྱོར་ལྟུང་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ [བྱ་ལུགས་པ།] ཅིག་ན་རེ་མཐོ་ཡིན་པ་ལ་མི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ཏེ་ [བསད་པ་བཏགས་པ་གསོད།] བསད་ན། སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་ན་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལྟུང་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཀྱི། འདུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་

ཆོག་སྟེ། སྦྱོར་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་

452

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཡིན་ནོ། །མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་ལས། སྦྱོར་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི།

དོན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་བློ་ཅན་ལ་ན་སྨད་དོ་ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས། །[དངོས་གཞི་དངོས་གཞིའི་ཐད་ཀར་ན་སྨད་དུ་
གསུངས་ནས། སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བའི་ཐད་ཀར་ན་སྨད་དུ་གསུངས་ཏེ།] གལ་ཏེ་འཚོལ་བའི་དུས་ན། ཡང་ལྷུང་བཟེད་དེ་ཆུད་ཟོས་པར་གྱུར་ཟིན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་ན་སྦྱོར་བའི་ལྟུང་བ་ཡང་ན་སྨད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྦྱོར་ལྟུང་རྫོགས་པ་ལ་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡོངས་སུ་མ་གཟུང་བ་ལ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འདུ་ཤེས་པའོ་ཞེས་པའི་འོད་ལྡན་ལས། [དགོན་པ་སུས་ཀྱང་མ་བསྡམས་པ་ན་ཡོད་པ་དེ་བརྐུས་ན་ནི་གལ་ཏེ་རྐུ་སེམས་སྐྱེས་ན་ཉེས་པ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ།] དངོས་གཞིའི་རྣམ་པར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་

རྣམས་འདུས་པའི་ཕྱིར་ [ཏེ་དངོས་གཞི་རྣམ་པའི་སྦོམ་པོ་ཡན་ལག་རྣམས་མ་ཚང་པའི་ཕྱིར།] ཞེས་
མཐར་ཐུག་གི་སྦོམ་པོར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། སྦོམ་པོའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་སྦོམ་པོ་
[ཁྱེད་ཅག །]སྐྱེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་མི་བཟད་དོ། །[འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་ལྟུང་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བ་ལ་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་གཞུང་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་དེ། འདུལ་བའི་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་

གང་ནའང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །] རིགས་པས་ཀྱང་ [བདག་པོ་གཏན་མེད་ལ་མིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འདུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདུ་ཤེས་དེ།] དོན་དང་མ་ཕྲད་ན་ནི་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་
ཕྱིར་སྦྱོར་ལྟུང་རྫོགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་དོན་དང་མ་ཕྲད་ན་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་མི་རྫོགས་པ་བཞིན་ནོ། །
འོ་ན་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མདོ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་

དོན་གང་ཞེ་ན་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། དོན་ཉིད་ནི་

453

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཙོ་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་མཐོ་ལ་མི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ [སྤྲུལ་བ་བསད་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་སེམས་ཅན་དུ་བགྲངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྲུལ་བ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་པས་གསོད་པའི་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་སྦོམ་པོ་སྟེ། མིར་འདུ་ཤེས་པས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །]

ལྟུང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དངོས་གཞིའི་ཡུལ་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྦོམ་པོར་བཤད་པ་རྣམས་ཉེས་བྱས་ལྕི་བ་ལ་སྦོམ་པོར་བཏགས་པའོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་བྱང་ས་ནི། སྲོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་གཞིའི་རྣམ་པ་མདོར་བའི་ [ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མི་འདུ་ཤེས་པས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས།] ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཞུགས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་

བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་ངེས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །[ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ལྟུང་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གསུངས་ཀྱང་།] མདོ་འདི་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས། རྐུ་དང་སྲོག་གཅོད་བཞི་དང་རེག །དྲུག་ལ་གསུངས་བསྡུས་གཞན་ལའང་སྦྱར། །ཞེས་གཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་རྣམས་ནི་སྦྱོར་བའི་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ [འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དོན་དང་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་པའི་ཚེ་ན་སྦྱོར་ལྟུང་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་ལྟུང་བར་འཇོག་གི དོན་གྱི་ཆ་ནས་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །] ནོ། །སྲོག་གཅོད་པའི་ཕམ་པ་ལྟ་བུ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་གང་ལ་བསམ་པའི་དོན་དང་ཕྲད་པ་ནི་ཡན་ལག་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གང་ལ་བསམ་པའི་དོན་དེ་དང་ཕྲད་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་ [ཀྱི་བསམ་པའི་དོན་དང་མ་ཕྲད་ན་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད།] པ་ཉིད་

454

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དོ། །མདོ་གཉིས་ཞུ་བ་ལས། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བསྒོ་གྱུར་ལྔ། །སྣོད་འཆང་བཤེས་ངོ་ཁྱད་དུ་གསོད། །བུད་མེད་དང་ཉལ་ཁབ་རལ་འཆོས། །བཅུ་གཉིས་ལས་ནི་གཞན་དག་ལ། །དངོས་སུ་གསུངས་པ་འདིར་བསྡུས་ཤིང་། །[བཅུ་གཉིས་པོ།] དེ་དག་རྣམས་ལ་མདོར་བསྡུས་སྦྱར། །ཞེས་གཟུང་ངོ་། །
གསུམ་པ་དངོས་པོ་གཙོ་བོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་
དང་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་ལྟུང་བ་གཉིས་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་པའི་དོན་དང་ཕྲད་པ་
ལ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་དེར་མ་ཟད་ཀྱི། མ་བསམས་པའི་དོན་དང་ཕྲད་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་དེ། དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཚངས་སྤྱོད་ནི་རྟེན་འདོད་ཁམས་པ་ལ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་སྤང་དཀའ་བས་དོག་ཏུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་

དང་། འབྱིན་པ་ཡང་དེ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དོག་ཏུ་བཀག་པའོ། །དེ་ཡང་ལུང་
ཞུ་བ་ལས། གཞི་ལ་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ན་ཡང་། །ཕམ་པ་དང་པོ་རྫོགས་པར་ [འབྱུང་བར།] གསུངས། །འབྱིན་དང་རྫུན་སྨྲའི་ཡུལ་ལ་ནི། །[འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ཡང་ལྟུང་བ་རྫོགས་པའི་
གཞུང་།] དེང་སང་ལུང་ན་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གཟུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་ཞར་ལ་བྱུང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྫུན་སྨྲ་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པ་ནི།
མི་བདེན་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་ཉན་པ་པོ་ཡང་། དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ། ཉན་པ་པོ་བསམ་པའི་དོན་དང་ཕྲད་པ་ལས་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མ་ཟད་ཀྱི། ཉན་པ་པོ་མ་བསམས་པའི་དོན་དང་ཕྲད་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་གཞི་
རྫོགས་པར་འབྱུང་ངོ་། །[སུ་དང་ཕྲད་ན་ཡང་རྫུན་སྨྲ་བར་འོ་སྙམ་དུ།] འདི་ནི་ཀུན་སློང་སྤྱི་ཞུགས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འོ་ན་ཀུན་སློང་སྤྱི་ཞུགས་ [ཞེས་མང་དུ་སྨྲ་མོད་དེ།] གཞུང་གང་

455

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ནས་བཤད་ཅེས་འདྲི་ན། །[ནགས་ལ་མེ་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ།] འོད་ལྡན་ལས། ངེས་པར་མ་བྱས་པར་འདི་ན་གང་ཅི་ཡོད་བརླག་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དེས་དེ་རྣམས་ཤི་ན་སྲོག་ཆགས་ [མི་དང་དུད་འགྲོ།] ཇི་ལྟ་བུ་དང་སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་གྲངས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ལྟུང་བ་ [ཕམ་པ་དང་ལྟུང་བྱེད།] རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་དང་དེ་སྙེད་འབྱུང་
བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་གཞིའི་བྱེ་བྲག་ཕན་ཚུན་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ན་ཡང་ཀུན་སློང་སྤྱི་ལ་ཞུགས་ནས་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བཞེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་སློང་
སྤྱི་ལ་ཞུགས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ལ་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ན། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། [ས་བོན་ལ་ས་བོན་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པའམ། ལྷས་བྱིན་ལ་མཆོད་སྦྱིན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ།] འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྩོད་པ་ལ་རྩོད་པ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ས་བོན་ལ་ས་བོན་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོར་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ཏེ་བསད་པ་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་དང་རྟགས་ས་བོན་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་བཞིན་
ནོ། །འདོད་ན་སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་པ་དང་ས་བོན་སྐྱེ་འཇིག་གི་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་། འོད་ལྡན་ལས་ལུས་གཅིག་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་ནོར་པས་གསོད་ན་མཚམས་མེད་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་གིས་ཕམ་པ་ནི་སུས་ཀྱང་བཟློག་པར་དཀའ་འོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །
གཉིས་པ་བསྟེན་དུ་རུང་བའི་ཚད་གཟུང་ནི། མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི། ལག་པས་ལག་པར་དང་རྐང་པས་རྐང་པར་དང་ཞེས་པ་ལ་

456

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སོགས་པ་སྨོས་པ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཅེས་སྨོས་ཀྱང་མཚོན་པ་སྟེ། མཚན་བསྟེན་དུ་རུང་བའི་ལམ་དང་ཡན་ལག་དང་དུ་བླང་དུ་རུང་བ་ཉིད་ནི་འཁྲིག་པ་བསྟེན་
[ནུས་པ་དང་ལྡན།] པའི་ཕྱིར་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལས་ལྟུང་བ་
རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ལ། མཚན་བསྟེན་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ནི་རང་རང་གི་ན་སྨད་དོ། །མདོ་འདི་ལུང་ཞུ་བ་ལས། སྨྱན་དང་དབེན་གཉིས་ཉལ་ཤོ་གཉིས། །ལྷན་ཅིག་ལམ་འགྲོ་བདུན་ལ་གསུངས། །མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་རེག་པ་དང་འཁྲིག་ཚིག་བསྙེན་བཀུར་ལ་སོགས་པ་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དངོས་དང་ཆགས་པ་རྒྱུར་འགྱུར་ལས་གྱུར་པ་གཞན་རྣམས་ལ་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་བའོ། །
ལྔ་པ་སེལ་བ་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེལ་བ་དབང་དུ་བྱེད་པ་དངོས་དང་། ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་གཞུང་འདིའི་སྐབས་འོག་མ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ལ་ནི་ཡན་ལག་ཚང་བ་ལས་གཞན་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ལ་ན་སྨད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་མིན་མ་ཉམས་ལུས་དངོས་དང་། །ཐ་སྙད་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ཁྱིམ་པ་དང་། །བསྙེན་རྫོགས་རྣམ་དག་མཚན་དང་ལྟ་
བ་མཐུན། །རུང་དང་ཚད་ལྡན་རང་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས། །བདག་དང་འབྲེལ་བ་ངག་ཏུ་
སྨྲས་པ་སྟེ། །འོག་ནས་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གཟུང་ངོ་། །ཡན་ལག་ [བཅོ་བརྒྱད་པོ།] དེ་དག་ལས་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་བ་ལ་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བ་ [རེག་པ་ལྟ་བུ།] འདི་ལ་དམིགས་བསལ་གསུམ་ལ། ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་བ་ལ་ཆེས་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བ་མི་ [རེག་པ་ལྟ་བུ།] མི་ [ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ།] ལ་དུད་འགྲོ་ཡང་ངོ་ཞེས་

457

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གསུངས་པ་དང་། [བརྡེག་གཟས་ལྟ་བུ།] དགེ་སློང་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་སེལ་བ་ཁྱིམ་པ་

ཡིན་ན་ཆེས་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་བ་ལ་དངོས་གཞི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། དགེ་སློང་མ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་སེལ་བ་ཁྱིམ་པ་མེ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་ན་ལྟུང་བྱེད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལས་བཟློག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །
ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་ལ་ལྟུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ནི། མ་སྨྲས་པར་ཕྱི་དྲོ་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཁྱིམ་པའི་སེལ་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་ཁང་དུ་ཕྱི་དྲོ་འཇུག་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དུ་མ་མ་ཚང་བ་ཞེས་པ་ནི། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་དུ་མ་མ་ཚང་བ་སྟེ། ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཚང་བ་ལ་ནི་ན་སྨད་པ་དེ་བས་ཀྱང་ན་སྨད་པ་སྟེ་ཆེས་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རེག་པར་བྱ་བའི་ལུས་མ་ཉམས་པ་དང་རེག་པར་བྱེད་པའི་ལུས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཚང་བ་ [ཊཱི་ཀ་ལས་རྨ་དང་ཤུ་བ་དང་གཡན་པ་དང་ཁྱི་རྔོ་ལ་སོགས་པས་བུད་མེད་ཀྱི།] ལུས་ཉམས་པ་ལ་ [ཁྱི་རྔོ་ལ་སོགས་པས་དགེ་སློང་གི །] ལུས་ཉམས་པས་རེག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བར་ལུང་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྐྱོན་ནས་སྨྲ་བའི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡུལ་རྟེན་མཚན་མཐུན་ཞིང་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལ། ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཚང་བ་སྟེ། དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟ་བ་ཐ་དད་པའི་སྐྱོན་ནས་སྨྲས་ན་ཆེས་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའམ། གོས་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་གོས་རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལ་ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཚང་བ་སྟེ་གོས་མི་རུང་ཞིང་ཚད་དང་མི་ལྡན་ན་ཆེས་ན་སྨད་དུ་

458

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །རེག་པ་འཁྲིག་ཚིག་བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡུལ་དེ་མི་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་སེལ་བ་དུད་འགྲོ་ཡིན་ན་ཡང་ངོ་སྟེ་ཆེས་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ། །[རེག་པའི་སྐབས་ཀྱི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་དུད་འགྲོ་མོ་ལ་རེག་པ་ཆོས་ཅན་ལྟུང་བ་ཆེས་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ཏེ་དགག་བྱ་ཆེས་མ་རྫོགས་

པའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །] མདོ་འདི་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། [དུད་འགྲོ་མོ་ལ།] རེག་པ་
འཁྲིག་ཚིག་བསྙེན་བཀུར་ [བསྔགས་པ་དང་གསུམ།] ལ། །ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་བསྡུས། །རྐུ་དང་མི་གསོད་མ་གཏོགས་པ། །མི་ལས་གྱུར་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར། །[ཏོ་དེ་ཡང་ཡུལ་དུད་འགྲོ་ལས་ནི་ཆེས་ན་སྨད་དོ་ཞེས་མདོ་རྩ་བས་བསྟན་ཏོ། །] དེ་ཡང་དུད་འགྲོ་ལས་བརྐུས་ན་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དུད་འགྲོ་བསད་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །
དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་མི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་དུད་འགྲོ་ལས་ནི་ཆེས་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དུད་འགྲོ་བླུན་ཞིང་གཏི་མུག་པས་དགག་བྱ་ཤིན་ཏུ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དུད་འགྲོ་མོ་སྤུ་མེད་ལ་རེག་ན་སྦོམ་པོའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ [ཕྱུགས་ལ་རེག་པ་ཡང་མཆུའམ་མོ་མཚན་ནམ་རྙིལ་ལ་སོགས་པ་སྤུ་མེད་པ་ལ་རེག་པ་ནི་སྦོམ་པོའོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ། །ལུང་ཞུ་བ་ལས་དུད་འགྲོ་མོ་སྤུ་མེད་པ་ལ་རེག་ན་སྦོམ་

པོར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ཅེས་བླ་མ་རྣམས་གསུང་ཡང་ལུང་ལས་ཡེ་མ་བཤད་དོ། །] ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤྱིར་

དུད་འགྲོ་མོ་ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཡང་། དམིགས་བསལ་སྤུ་མེད་ལ་རེག་ན་ཆགས་པ་མངོན་འགྱུར་ཆེ་བས་སྦོམ་པོ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒོས་ཀྱི་

དགག་བྱ་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་མིའམ་ཅིའི་བུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ་ལ་རེག་ན་ཕམ་པ་སྐྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མིའི་བུད་མེད་ལ་རེག་པ་བས་ཀྱང་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་གིས་གྲུབ་ན་ལུང་གཞི་ལས། རྒྱལ་བུ་ནོར་

459

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཟང་གི་བྱུང་བ་ལས་གྲུབ་བོ། །གཞན་ཡང་བུད་མེད་གཟུགས་མི་སྡུག་པ་ལ་རེག་ཀྱང་ལྷག་མ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་གནས་སོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན་དུད་འགྲོ་མོ་ཡི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྤུ་མེད་པ་དེ་ནི་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་ཤས་ཆེར་སྐྱེ་བས་ཉེས་བྱས་ལྕི་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཉེས་བྱས་ལ་མིང་སྦོམ་པོར་བཏགས་པའོ། །[ལུང་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བའི་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བའི་སྐབས་ལས་དུད་འགྲོ་མོ་ནུས་པ་ལ་སྦོམ་པོའོ་ཞེས་བཤད་དེ། ཉེས་བྱས་ལ་མིང་སྦོམ་པོར་བཏགས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལེགས་སོ། །]

གཉིས་པ་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་དང་། བསམ་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་དང་། གཞི་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་དང་། སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞི་སེམས་ཅན་ལས་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། གཞི་མཚན་མི་མཐུན་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། གཞི་ཐ་སྙད་ལས་གྱུར་པ་དང་། གཞི་
ཁྱིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། གཞི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལས་གྱུར་པས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཞེས་སོ། །[སྐབས་འདིར་ཚན་པ་གསུམ་ཡིད་ལ་གཟུང་སྟེ། འབྲུ་སྣོན་དང་ཁྱབ་པ་དང་རྩོད་པ་སྤོང་ངོ་། །] དེ་ཡང་རེག་པའི་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེ་མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་རེག་པའི་ཕམ་པ་དང་རེག་པའི་ལྷག་མའོ། །ཡུལ་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་ལས་ཀྱང་རེག་པའི་ལྟུང་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་བུད་མེད་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བ་དང་བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པ་ལྟ་བུའི་ལྟུང་བ་
དངོས་གཞི་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། ཡུལ་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་ལས་ནི་རང་རང་གི་ལྟུང་བ་ན་སྨད་པ་ཡིན་ [བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་

460

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དོན་གཞན་སྔ་མ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བའི་ལྷག་མ་བཞིན་ནོ། །རྫུ་འཕྲུལ་

ཞེས་པ་ནི་རྫུ་བ་ལུས་ཀྱི་ཆོས། འཁྲུལ་བ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །] ནོ། །མདོ་འདི་ནི་བུད་མེད་ལས་གྱུར་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་སྟེ། འཁྲིག་ཚིག་བསྙེན་བཀུར་སྨྱན་
བྱེད་དང་། །ཁྲུ་འཇུག་ལེན་རྨེལ་ཚེས་སྟོན་དང་། །མ་བསྐོས་སྟོན་པའི་བཅུ་ཚན་ལས། །སྐུར་འདེབས་མ་གཏོགས་དགུ་དག་དང་། །ཉལ་ཤོམ་འདུག་འགྲེང་ལྷན་ཅིག་ཉལ། །སྐྱེས་པ་མེད་པར་ལམ་འགྲོ་དང་། །སོ་སོར་བཤགས་བྱ་རྣམ་བཞི་ཡི། །དང་པོ་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །ཞེས་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བའི་ལྷག་མ་ལ་ནི་ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས་ [རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྨྲས་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་སྨྲས་ན་སྦོམ་པོའོ། །] ཞེས། དངོས་སུ་གསུངས་ལ། གཞན་རྣམས་ལ་ནི་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་བའོ། །
ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དགེ་སློང་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། སྐྱེས་པ་རྫུ་འཕྲུལ་
གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་སྦྱར་ [འགྲེལ་ཆུང་ལས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་བུད་མེད་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་པ་ལ་འཁྲིག་ཚིག་དང་ཀུན་སྤྱོད་སྨྲས་པ་ནི་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྦོམ་པོའོ། །བདག་ཉིད་འཕྲུལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་ནས་བུད་མེད་ལ་འཁྲིག་ཚིག་དང་ཀུན་སྤྱོད་སྨྲས་པ་ནི་བདག་གི་དབང་དུ་འགྱུར་བས་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །] རོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་ [མྱང་མཚམས་པ།] ན་རེ་བུད་མེད་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཐོབ་ཀྱང་ད་ལྟ་རྫུ་འཕྲུལ་དངོས་སུ་
མི་བྱེད་ན་ནི་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་སུ་མི་བྱེད་ན་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་
འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཊཱི་ཀ་ལས་གང་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཡོད་པ་
དེ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པའོ། །གང་

461

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་མེད་པ་དེ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །དེའི་དངོས་
པོ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་མ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་བཤད་ཀྱི་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་མ་བཤད་
པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ད་ལྟར་དངོས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་། རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ལས་འཁྲིག་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་གིས་གྲུབ་ན་རྫུ་འཕྲུལ་མ་ཐོབ་པ་བ་ལང་ལྟ་བུ་འཛིན་པར་འདོད་ན་ཐག་རིང་བ་ན་འདུག་ཀྱང་ཟིན་པའི་མངོན་ཞེན་རྫོགས་པ་ལྟར། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་ཐོབ་པ་བྱ་ལྟ་བུ་འཛིན་པར་འདོད་ན་རྫུ་འཕྲུལ་མི་བྱེད་པར། དྲུང་ན་འདུག་ཀྱང་ཟིན་པའི་མངོན་ཞེན་མི་རྫོགས་པར་མྱོང་བས་གྲུབ་བོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་རྫུ་
འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མོ་ཉིད་ལ་ནི་བརྟུལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། གཟུང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ [མྱང་མཚམས་པ་ན་རེ།] འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ནི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་མེད་དེ། མཛོད་ལས། ལུང་བསྟན་མིན་པ་ [སྟེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ཀྱི།] ཐོབ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ [ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ་སྔར་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ལ། དུས་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལོ། །] ཞེས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། རྫུ་འཕྲུལ་ལུང་མ་བསྟན་ཁ་ཅིག་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། མངོན་ཤེས་སྤྲུལ་པ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་བཤད་ [མངོན་ཤེས་ལ་
སོགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཡང་ཆོས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་ཐོབ་པ་འདས་པ། ད་ལྟར་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བཟོ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་འདས་པ་ན་བཟོ་བྱས་པ་ལ་ད་ལྟར་བཟོ་མི་བྱེད་ཀྱང་དེའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་པ་དང་

འདྲའོ་ཞེས་བླ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །] དོ། །རྫུ་འཕྲུལ་དགེ་བ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་ཤིན་ཏུའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྫུ་འཕྲུལ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་

462

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ན་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །
གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་ཞར་བྱུང་ནི་རེག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་བུད་མེད་ལྟ་བུ་རེག་པར་བྱ་བ་དང་རེག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་རྨ་དང་། ཤུ་བ་དང་། གཡན་པ་དང་། ཁྱི་རྔོ་ལ་སོགས་པས་ལུས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ། །[རེག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཆོས་ཅན། གང་ལ་རེག་པར་བྱ་བ་དེ་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྔ་མ་གང་ལ་རེག་པར་བྱ་བ་དེ་མ་ཉམས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉམས་པའི་ཚད་ནི་རེག་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་གནོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞུང་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། བུད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པས་བུད་མེད་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀའི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། རྨས་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །རྨ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་མདོ་འདིས་བསྡུས་ཏེ། དེའང་ལུས་ཉམས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་དང་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་དང་གསུམ་ཆར་ལས། འདིར་རོ་ཉིད་ལ་ནི་ན་སྨད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུང་ཞུ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས། བུད་མེད་ཀྱི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་རེག་པར་བགྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར། དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཞུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་བཤད་མོད་ཀྱི། ལུང་ཞུ་བ་མང་ཤོས་ལས། བུད་མེད་ཀྱི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། སྔར་རྒྱས་

པར་ [རེག་པའི་ལྷག་མའི་སྐབས་སུ།] བཤད་ཟིན་ཏོ། །
འོ་ན་ལུས་མ་ཉམས་པ་དེ་རེག་པ་ཁོ་ནའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ག་ [ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་ནི་རེག་པའི་སྐབས་སུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །] ག་ཚིལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རེག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ། །ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀའི་ལུས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཞུ་བ་ལས་

463

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དགེ་སློང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པས་བུད་མེད་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་ལ་
ག་ག་ཚིལ་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །དགེ་སློང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་མ་
ཉམས་པས་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པ་ལ་ག་ག་ཚིལ་བགྱིས་ན་ཅིར་
འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ། །དགེ་སློང་གི་རྨས་ག་ག་ཚིལ་བགྱིས་སམ། རྨ་ལ་ག་ག་ཚིལ་

བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་དེ་
གཞུང་འདིར་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ནི་འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྨད་པ་ཞེས་པས་བསྡུས་སོ། །
གསུམ་པ་དེ་དག་གི་སེལ་བ་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་རེག་པ་དང་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་བ་དེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དམ་ཞེ་ན། རེག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་ག་ག་ཚིལ་བྱ་བའི་ཡུལ་སེན་མོ་དང་སོ་དང་ཤ་མེད་པའི་རུས་པ་དང་སྤུ་དག་ནི་མ་ཉམས་པའོ་ཞེས་སྔར་སྨྲས་པ་དེ་ལས་གཞན་ལུས་ཉམས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ལུས་ཉམས་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ [བུད་མེད་ཀྱི།] སེན་མོ་དང་སོ་དང་སྤུ་དག་ལ་རེག་པ་དང་ [དགེ་སློང་གིས་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ།] དེ་དག་གིས་རེག་པ་དང་། [དགེ་སློང་གཞན་གྱི་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ།] དེ་དག་ལ་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པ་དང་། [དགེ་སློང་རང་གི་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ།] དེ་དག་གིས་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་རང་རང་གི་ལྟུང་བ་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ [ཏེ་རེག་ན་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ལ། ག་ག་ཚིལ་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །] རོ། །དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། སེན་མོ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །སེན་མོས་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་དང་སྤུ་ལ་ཡང་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་ན་

464

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་སོ། །བུད་མེད་ཀྱི་ཤ་མེད་པའི་རུས་པ་ལ་དགེ་སློང་གིས་རེག་ན་ལུང་ཞུ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས་སྦོམ་པོར་གསུངས་ཀྱང་སྦོམ་པོ་བཏགས་པ་བར་དགོངས་པ་བཀྲལ་ལ། ལུང་ཞུ་བ་མང་ཤོས་ལས། བུད་མེད་ཀྱི་ཀེང་རུས་ཤ་མེད་པ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །ཤ་མེད་པའི་རུས་པ་ནི་རེག་བྱའི་ཡུལ་དུ་གསུངས་ཀྱི། རེག་བྱེད་དང་ག་ག་ཚིལ་ལ་ནི་གསུངས་པ་ [ལུང་ན།] མི་སྣང་ངོ་། །འོ་ན་སྤུ་ལ་རེག་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་དུ་གསུངས་པ་དང་། འདིར་ལན་བུ་ནི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེན་ལན་བུ་ལ་རེག་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་གསུངས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་འགལ་སྤོང་ནི། སྔར་རེག་པའི་ལྷག་མའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་གཞི་ཐ་སྙད་ལས་གྱུར་པ་ནི་མིའི་འགྲོ་བ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པ་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞིའི་ཡན་ལག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སྦྱར་བ་
དང་། བཅོལ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྐུ་དང་སྲོག་
གཅོད་མ་གཏོགས་པ། [གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ།] །མི་ཡིན་ངེས་གཟུང་ [དུ་དགོས་ཞེས།] ཀུན་ལ་ [ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱབ་པ།] སྦྱར། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བསྒོ་གྱུར་ལྔ། །བརྟད་དང་འབྱུང་དང་རིམ་པ་གཉིས། །དུས་མིན་སྐྱ་རེངས་ཁྲི་རྐང་བརྡལ། །བཅུ་བཞི་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ལ། །གསུངས་སོ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྦྱར། །ཞེས་གཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། བཅོལ་ཡང་རྫོགས་པ་སུམ་ཅུ་གཉིས། །རྐུ་དང་སྲོག་གཅོད་བཞི་བཀོལ་བའི། །ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་བདུན་ལ་སྦྱར། །སྨྱན་དང་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་། །ཆ་གཉིས་དྲུག་དང་བྱིན་འཕྲོག་

465

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དང་། །ཐ་ག་གཉིས་སྐྲོད་རིན་ཆེ་ན་རེག །དངངས་སྦེད་བཅུ་གཉིས་མ་གཏོགས་ལ། །གསུངས་སོ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྦྱར། །ཞེས་གཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། ཐ་སྙད་ལྔ་ལྡན་དང་བཞི་ལྡན་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ལྔ་ལྡན་ནི། མི་ཡིན་པ་དང་སྨྲ་ཤེས་པ་དང་། དོན་གོ་བ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ལྔ་པོ་དེ་རྣམས་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མིའི་འགྲོ་བ་པོ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྨྲ་བ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །རང་བཞིན་ཉམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་དག་ནི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ལྔ་ལྡན་གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི། ཁྱིམ་པ་སྤྱིས་བསྐྱེད་
ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དང་། །བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་སྤྱིས་བསྐྱེད་བཞི་དང་། །ཐ་སྙད་སྤྱིས་

བསྐྱེད་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་པོ་དང་། །བཞི་པོ་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་སྟོན་ཅིང་། །ཐ་སྙད་སྤྱིས་བསྐྱེད་བཅུ་གཉིས་ནི། །ཕམ་རྫུན་གཞི་མེད་བག་
ཙམ་དང་། །ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་དང་ཤེས་བཞིན་དང་། །ཟས་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་སྡིག་ལྟ་

འཛིན། །ལྷག་མས་སྐུར་འདེབས་གོ་བྱ་དང་། །ཁང་པའི་བཙལ་ཡུལ་ཁང་ཆེན་དག །བཤེས་ངོའི་བསྔོ་ཡུལ་རིམ་གཉིས་བདག །ཅེས་གཟུང་ངོ་། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྡན་ན། ཁྱིམ་པ་ཡིན་ཡང་རུང་། རབ་བྱུང་ཡིན་ཡང་
རུང་། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དང་ཉེ་དུ་དང་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་འདྲ་བའོ། །ཐ་སྙད་བཞི་ལྡན་གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི། [དམག་ལྟུང་གསུམ་ལྟ་བུ།] གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ངེས་གཟུང་དུ་

466

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དགོས་པའམ། [ཁྱིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ།] བུད་མེད་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་དོན་ལ་ཐ་སྙད་ལྔ་ལྡན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་མོད་ཀྱི། བཞི་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་ཕྲི་བ་སྟེ། ཐ་སྙད་བཞི་ལྡན་
གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ལྟུང་བ་རྣམས་ལ། སྐྱེས་པའི་མཚན་དོན་ཡོད་པའམ་བུད་མེད་ཀྱི་མཚན་དོན་ཡོད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་བགྲངས་པ་ན། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཐ་སྙད་གསུམ་ལྡན་གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི། གཞི་དགེ་སློང་ལས་གྱུར་པ་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་དང་། དགེ་སློང་མ་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་བཞི་དང་། བསྙེན་རྫོགས་སྤྱིས་བསྐྱེད་གསུམ་དང་། དགེ་ཚུལ་ལས་གྱུར་པ་བསྙིལ་བ་སྡུད་པ་དང་། སྡེ་
ལྔ་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཏེ། སྦེད་པ་དང་མ་སྨྲས་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་དོན་ལ་ཐ་སྙད་ལྔ་ལྡན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་མོད་ཀྱི། གསུམ་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་
པ་ནི། མི་ཡིན་པ་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་ཕྲི་བ་སྟེ། ཐ་སྙད་གསུམ་
ལྡན་གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ལྟུང་བ་རྣམས་ལ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའམ་དགེ་སློང་མ་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་ཡན་ལག་ཏུ་བགྲངས་པ་ན། མི་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་ཡིན་པ་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྨོས་མི་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་མི་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མ་ཡིན་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ནི། དགེ་སློང་ལས་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་

467

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལས། དགེ་ [འགྲོ་བ་གཞན་དུ་གནས་པ་དང་ལྐུག་པ་དང་གླེན་པ་དང་དགེ་སློང་སྨྱོན་པ་ལ་བརྡེག་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ། །མ་ནིང་ལ་བརྡེག་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ།] སློང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་ལྔ་ལྡན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པས་སོ། །
ཐ་སྙད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ལྡན་གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི་རེག་པའི་ལྷག་མ་སྟེ། གང་ལ་རེག་པའི་ཡུལ་དེ་མི་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱེད་ཀྱང་སྟེ། དེ་ཡང་སྨྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། གཉིད་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་སྨྱོ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལུས་ཀྱིས་རེག་
པར་བགྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ [དེ་བཞིན་དུ་སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བས་གཟིར་བ་དང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་ན་རང་བཞིན་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་

པ་སྟེ།] གསུངས་པས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མི་གནས་པ་གཙོ་བོ་བཞི་ལ་རེག་ཀྱང་རེག་པའི་ལྷག་མ་མི་སྐྱེད་ལ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་བཞི་ [སྟེ་གཉིད་ལོག་པ་དང་ར་རོ་བ་དང་རྫས་ཀྱིས་མྱོས་པ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་མོ་དང་བཞི།] ལ་རེག་ན་ནི་རེག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་དེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས། བུད་མེད་གཉིད་ལོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་
ཏུ་ལུས་ཀྱིས་རེག་པར་བགྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་མོ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་ [མིའི་སེལ་བ།] མི་མ་ཡིན་པ་དང་ [སྨྲ་ཤེས་ཀྱི་སེལ་བ།] ལྐུག་པ་དང་དོན་མི་གོ་བ་དང་སྨྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་སེལ་

468

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བར་གཏོགས་པའོ། །བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་རེ་རེ་མ་ཚང་བ་
ལ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་རང་རང་གི་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྨད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དམིགས་བསལ་ནི་མི་ཡིན་པའི་སེལ་བ་དུད་འགྲོ་ལས་ནི་ཆེས་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ལ། གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ཡུལ་ [མི་དང་སྨྲ་ཤེས་སོགས།] ཐ་སྙད་དང་མི་ལྡན་ན་ནི་འཆབ་པའི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །[དེ་དུས་དང་དུས་མིན་བསྡུས་པའི་གཞི་ལས་བཤད། ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཚང་བ་ན་ཆེས་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དུ་མ་མ་ཚང་བ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་སོ། །]

ལྔ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཐ་སྙད་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་རང་རང་གི་དགག་བྱ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་མ་ཡིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་

བསྐལ་བ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་མཐུན་སྣང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྨྲ་མི་ཤེས་ནི་བུམ་ནང་གི་མར་མེ་དང་འདྲ་བར་གང་དུ་ཡང་གསལ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། གླེན་པ་
ལ་སོགས་པ་དོན་མི་གོ་ན་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུས་དོན་རྟོགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྨྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་ནི་ཤེས་པ་གཏད་ཐུབ་ཏུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ལུས་ནི་རོ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལ་སྣང་ངོ་། །སེམས་ནི་གདོན་གྱིས་

བརླམས་པ་དང་འདྲ་བར་མི་གསལ་བས་ནད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་ཉམས་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་ཉམས་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཊཱི་ཀ་

ལས་ཟ་མ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མཚན་མེད་པ་ནི་འདིར་མ་ནིང་སྨོས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་སྨྲས་སོ། །ཉམས་པ་མ་ནིང་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་འགྱུར་བ་བསྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་

469

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
སྲིད་དུ་དེ་ཐ་སྙད་བྱར་མི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་བ་བསྟེན་པའི་དུས་ན་ནི་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་མི་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི། ཡུལ་ཕ་རོལ་པོ་མིའི་འགྲོ་བ་པོ་ནི་རྫུན་སྨྲ་བ་དང་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞིའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མི་མ་ཡིན་པའི་དྲུང་དུ་
སྨྲ་བ་ལ་ནི་ན་སྨད་པ་སྟེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་

མི་ཆོས་བླ་མར་གྱུར་པའི་རྫུན་སྨྲས་ན་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཞིའི་སེལ་བ་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་པ་ཡིན་ཡང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གནས་པ་ལས་ཉམས་པ་སྨྱོ་བ་སེམས་འཁྲུགས་ཚོར་བས་གཟིར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། དགེ་སློང་གིས་སྨྱོན་པ་ལ་མི་ཆོས་བླ་མར་གྱུར་པའི་རྫུན་སྨྲས་ན་ཅིར་འགྱུར། སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་གཅིག་ལ་འདོད་ཆགས་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པའི་མ་ནིང་དང་ལུས་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་གཉིས་ཀའི་མཚན་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྡན་པའི་མཚན་གཉིས་པ་དག་ནི་རང་བཞིན་ཉམས་པའི་བྱ་བ་དེ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་རེག་པ་ལ་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་སྨྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་དག་ལ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བའམ་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའམ་རྡེག་གཟས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་པ་སྟེ། མདོར་ན་མ་བྱིན་ལེན་དང་སྲོག་གཅོད་པ་མ་གཏོགས་པ་གནོད་པ་

470

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལས་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ན་སྨད་དོ། །མ་བྱིན་ལེན་མ་གཏོགས་པ་གོས་སློང་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་པ་ལས་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ན་སྨད་དོ། །ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་པ་ལས་གྱུར་པ་ལ་ནི་མཚན་གཉིས་པ་ལ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། [མཚན་ཅིག་ཤོས་དོན་མེད་དོ། །] གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་གཞིའི་ཆ་ནས་འདྲ་བ་ནི། ལྷག་མ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རེག་པའི་ཡུལ་ནི་
སྨྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དང་འདྲ་སྟེ། རེག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་གང་ལ་རེག་པའི་
ཡུལ་དེ་མི་ཡིན་པ་དང་། སྨྱོ་བ་སེམས་འཁྲུགས་ཚོར་བས་གཟིར་བ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ་ཡུལ་དེའི་ཆ་ནས་ཐ་སྙད་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་མི་མ་ཡིན་མེ་ལ་རེག་པ་དང་སྨྱོན་མ་དང་སེམས་འཁྲུགས་མ་དང་ཚོར་བས་གཟིར་བ་མོ་ལ་རེག་ན་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ལ། བུད་མེད་གཉིད་ལོག་པ་དང་ར་རོ་བ་དང་རྫས་ཀྱིས་མྱོས་པ་དང་
སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་མོ་ལ་རེག་ན་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །[ལུང་མཚན་དུ་བྲི།] རེག་པའི་ལྷག་མ་འདི་ལ་སྨྲ་ཤེས་པ་དང་དོན་གོ་བ་ནི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། ལྐུག་མ་དང་དོན་མི་གོ་བ་ལ་རེག་ན་ཡང་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་ཁྱིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཞེས་
སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པ་སྦྱར་བ་ནི། ཁྱིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་
ལས་ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་དང་གོས་སློང་དང་། །སློང་རིགས་རིན་ཐང་སོ་སོར་
བསྐུར། །ལྷུང་བཟེད་སློང་དང་རས་ཆེན་འཚོལ། །སྦྱོར་བཅུག་ཡང་ཡང་འདུག་གནས་

471

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དང་། །ཕྱེ་དང་བསོད་པ་མགྲོན་གཉེར་དང་། །ཟས་བཅས་བཅོ་ལྔའི་ཡུལ་ལ་གསུངས། །ཞེས་གཟུང་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ཁྱིམ་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་ལུང་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །མངོན་མཚན་ཉོ་ཚོང་ཐ་ག་གཉིས། །བརྟད་བྱུང་དང་ནི་སྟོན་པ་དང་། །ཉལ་ཤོམ་གཉིས་དང་དམག་གསུམ་པ་དེ། །སྐྱེས་མེད་འགྲོ་རྐུ་དུས་མིན་དང་། །སྐྱ་རེངས་སོ་སོར་བཤགས་པ་བཞི། །ཉི་ཤུ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་སྦྱར། །ཞེས་སྦྱར་ཏེ། ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ལ་ཁྱིམ་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་ལུང་ཞུ་བ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་དག་ཕལ་ཆེར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ནི་ཡུལ་ཁྱིམ་པ་ཡན་ལག་ཏུ་

དགོས་པར་དངོས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དགེ་སློང་མ་ལས་ཁ་ཟས་ལེན་པ་ནི་གནས་ཀྱི་ཆ་ནས་འདིར་ [ཁྱིམ་པ་ལས་གྱུར་པར།] བགྲངས་པའོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་དམག་གི་ལྟུང་བ་གསུམ་དང་རྐུན་མ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ཁྱིམ་པ་ཕོ་ལས་གྱུར་པའོ། །ཆོས་སྟོན་པ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་གཉིས་ནི་ཁྱིམ་པ་མོ་ལས་གྱུར་པའོ། །ཉལ་ཤོམ་འདུག་འགྲེང་གཉིས་ནི་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །དེ་དག་གི་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ནི་ཁྱིམ་པ་ཕོ་གང་རུང་ལས་གྱུར་པའོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། ཁྱིམ་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཁྱིམ་པ་གཞིའི་ཡན་
ལག་ཏུ་དགོས་པའོ། །ཁྱིམ་པ་ཞེས་པ་ནི། [ཆུང་མ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི།] ཡང་དག་པར་བླང་བ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་དང་

སྡོམ་པ་གང་ཡང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་སྟེ། འདི་ཉིད་དང་ཞུ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམ་གཉིས་སེལ་བར་གསུངས་པས་སོ། །
ཁྱིམ་པ་རང་གིས་རྟགས་བླངས་པ་ནི་ [རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་གནས་ཀྱང་།] ཁྱིམ་པ་

472

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཉིད་ཡིན་པར་གསལ་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ཁྱིམ་པ་རང་གིས་རྟགས་བླངས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་པས་དེ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་མཛད་དེ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་ཡུལ་དེ་ཁྱིམ་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡུལ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྟགས་ཅན་དྲུག་དང་། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནའོ། །བཞི་པ་ཅིར་
འགྱུར་ནི་ཁྱིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སེལ་བ་དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས་
དང་དགེ་སློབ་མ་དང་ཉམས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ་
རྟགས་ཅན་དྲུག་པོ་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་རང་རང་གི་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སེལ་བ་བསྙེན་རྫོགས་རྣམ་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ནི་ཆེས་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདིར་གཏོགས་པ་ལ་ཁྱིམ་པ་ལ་ནི་རྟགས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བས་ན་སྨད་དོ་ཞེས་བཤད་པས། ཁྱིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་འདིར་གཏོགས་པ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་རྣམ་དག་ལ་ནི་རྟགས་ཅན་ཉིད་པས་ན་སྨད་དོ་ཞེས་དོན་གྱིས་འཐོབ་བོ། །
དམིགས་བསལ་ནི། [ཁྱིམ་པ་ལ།] གོས་སློང་བ་དང་ [ཁྱིམ་པ་མོ་དང་།] ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ [སེལ་བ།] ལ་ནི་དགེ་སློང་མ་ལ་གོས་བླངས་པ་དང་ [དགེ་སློང་མ་དང་མགྲོན།] ལམ་དུ་ཞུགས་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་ལ། [ཚིགས་ལྔའམ་དྲུག་ལས་ལྷག་པར།] ཁྱིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་

སྟོན་པ་དང་མ་སྨྲས་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་ [སྔ་དྲོའམ་ཕྱི་དྲོ།] གྲོང་དུ་རྒྱུ་བ་དང་གསུམ་ལས། སེལ་བ་རབ་བྱུང་རྣམ་དག་ལ་ [ཚིགས་ལྔའམ་དྲུག་ལས་ལྷག་པར།] ཆོས་སྟོན་པ་དང་། [ཕྱི་དྲོ་མ་སྨྲས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམ་དག །] དེའི་གནས་ཁང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དེ་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

473

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལྔ་པ་རྒྱུ་མཚན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་དག་གི་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གོས་སློང་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོ་བྱད་མང་པོ་གསོག་པ་རང་རང་གི་སྟོན་པས་བཀག་པས་དེ་དག་ལ་གོས་སློང་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་རིང་བའམ་ [ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ཡོ་བྱད་མང་པོ་གསོག་པར་བཀག་པ་ཅིས་ཤེས་ན་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོའི་བྱུང་བ་ལས། རས་ཆོས་ཟུང་ནི་བཅང་བར་བྱ། །བྲེ་ཆུང་གང་གིས་འབྲས་ཆེན་རུང་། །མལ་གཅིག་གིས་ནི་བདེ་

བར་འཚོ། །ལྷག་མ་གཏི་མུག་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །] གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བས་མ་དད་པ་སྐྱེ་བའི་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉལ་ཤོམ་གཉིས་དང་དམག་ལྟུང་གསུམ་དང་རྐུན་མ་དང་ལམ་འགྲོ་རྣམས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་འབྱུང་རིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆེས་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡུལ་དགེ་སློང་ཕ་མ་རྣམ་དག་ཡིན་ན་རྟགས་ཅན་ཉིད་པས་ཀྱང་དགག་བྱ་ཆེས་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པའི་ལྷག་མ་ལ་སོགས་པ་ཁྱིམ་

པ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ [གཅེར་བུ་པ་
དང་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ།] དང་ཆོས་འདི་པའི་སྡོམ་པ་བླངས་ཀྱང་སྡོམ་པ་མ་ཆགས་ཏེ་སྡོམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་དང་སྡོམ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་ཕམ་པའི་ལྟུང་བས་ཉམས་པ་དག་ནི་ཕྱེད་ཉིད་ཁྱིམ་

པ་སྟེ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའི་ཕྱེད་
བསྐྱེད་པ་སྟེ་རང་རང་གི་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བའོ། །
བཞི་པ་གཞི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞི་རབ་བྱུང་ལས་གྱུར་པ་སྤྱིར་དབྱེ་བ་
དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་དགེ་སློང་ཕ་ལས་གྱུར་པ་བཞི་བཅུ་རྩ་

474

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དྲུག་དང་། དགེ་སློང་མ་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་བཞི་དང་། བསྙེན་རྫོགས་ཙམ་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་དང་། སྡེ་ལྔ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་གྱུར་པ་གཉིས་དང་། དགེ་ཚུལ་ལས་གྱུར་པ་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞིའི་ཡན་ལག་དང་། གཞིའི་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཅན་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པ་སྦྱར་བ་ནི་གཞི་དགེ་སློང་ལས་གྱུར་པ་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་ལ་སྦྱར་ཏེ། བསྒོ་ལྔ་འཕྲོག་དང་དངོས་བསྒྱུར་སྐྱོན། །ཕྲ་མ་སྐྱོ་སྔོགས་ལྟུང་བརྗོད་བཤེས། །ཁྱད་གསོད་འཕྱ་བསྒོ་ཁྲི་གདིང་སྐྲོད། །ཕྱིས་གནོན་འབྱུང་ཟས་སྟོབས་
འདུས་དང་། །བརྡེག་གཟས་འཆབ་དང་བདེ་འདུན་ཆོས། །སྤངས་བསྙིལ་འགྱོད་དང་
སོར་མོ་དང་། །དངངས་སྦེད་གདེང་མེད་ཉི་ཤུ་བསླབ། །འཐབ་དང་མི་སྨྲ་མ་གུས་དང་། །ཟས་བཅས་ད་གདོད་ཁྲི་རྐང་བརྡལ། །སོ་སོར་བཤགས་བྱ་ཐ་མ་གསུམ། །ཞེས་གཟུང་ངོ་། །དེ་དག་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལས་གྱུར་པ་དང་། དགེ་སློང་གང་ཟག་ལས་ཀྱང་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི་བསྒོ་བ་ལས་གྱུར་པ་ལྔ་དང་། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱོན་ནས་སྨྲ་བ་དང་བརྡེག་གཟས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ནི་དགེ་སློང་ཕའི་སྡོམ་པ་སྐྱེས་ལ་ཕམ་པས་མ་ཉམས་པ་སྟེ། གཞུང་འདིའི་དོན་ནི། རྟེན་དགེ་སློང་རྣམ་དག་གིས་ཕྲ་མ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་ལྟ་བུའི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དགེ་སློང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཅན་ཕམ་པའི་ལྟུང་བས་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱི་བསླབ་པ་དག་ལ་ཡན་

ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

475

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འདི་ལ་དམིགས་བསལ་ལྔ་སྟེ། སྐུར་འདེབས་གསུམ་དང་ཕམ་པ་འཆབ་བརྗོད་གཉིས་སོ། །[འདི་ཉིད་ལས།] དེ་ཡང་དགེ་སློང་ཉམས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཕམ་པ་མ་བྱུང་ན་ཕམ་པ་འཆབ་བརྗོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཕམ་པའི་ལྟུང་བ་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ [པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས།] ན། ཊཱི་ཀ་ལས་ཇི་ལྟར་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ལ་བརྡེག་པ་དང་གཟས་པ་
དང་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་གིས་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བསླབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སློང་
གིས་བསླབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སློང་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་བསླབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་
སློང་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བསླབ་པ་བྱིན་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གལ་ཏེ་རྟེན་དགེ་སློང་རྣམ་དག་གིས་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ནི།
སྔར་གྱི་དམིགས་བསལ་ལྔ་མ་གཏོགས་པ་ཡུལ་དགེ་སློང་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་མི་བསྐྱེད་དེ། ཡུལ་ཕམ་པས་མ་ཉམས་པ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་བསླབ་པ་སྩལ་བ་རྣམས་ལ་རྙེད་པ་བསྔོས་པ་བདག་ཉིད་ལ་བསྒྱུར་ཏེ་རྙེད་པ་མངོན་དུ་གྲུབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་ལ་ཕྲ་མ་བྱས་ན་ཡང་དགེ་སློང་ལ་ཕྲ་མ་བྱས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསླབ་པ་བྱིན་པ་དེ་ལ་ཕྲ་མ་བྱས་ན་ཡང་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །
གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་ཡུལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བླངས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་དང་།

476

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སྐྱེས་ཀྱང་ཕམ་པའི་ལྟུང་བས་ཉམས་པའོ། །དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་པ་སྟེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྨད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །ཡུལ་དགེ་སློང་མ་ལས་གྱུར་པ་ནི་དགེ་སློང་མ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཅན་ཞེས་སོ། །
འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པ་སྦྱར་བ་ནི། གཞི་དགེ་སློང་མ་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་བཞི་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཡང་འཁྲུར་འཇུག་ལེན་དང་རྨེལ་འཇུག་དང་། །མ་བསྐོས་སྟོན་པའི་བཅུ་ཚན་ལས། །འདུག་པ་མ་གཏོགས་དགུ་དག་དང་། །གྲོང་དང་ཁྱིམ་གཞན་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་གཟུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ནི་ཡུལ་དེ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་སྐྱེས་པ་ཕམ་པས་མ་ཉམས་པ་སྟེ། གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་རྟེན་དགེ་སློང་རྣམ་དག་གིས་ཆོས་གོས་འཁྲུར་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགེ་སློང་མ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་སྐྱེས་པ་ཅན་ཕམ་པའི་ལྟུང་བས་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱི་བསླབ་པ་དག་ལ་ཡན་ལག་

ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་བསླབ་པ་སྩལ་བ་རྣམས་ལ་འཁྲུར་སྩལ་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤང་བའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་བསླབ་པ་སྩལ་བ་རྣམས་ལ་གོས་བླངས་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤང་བའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ན། ལུང་དེ་ནི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་ཡུལ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་བླངས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་ཀྱང་ཕམ་པའི་ལྟུང་བས་ཉམས་པའོ། །དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་པ་སྟེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྨད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་དགེ་

477

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སློང་ཕམ་པས་ཉམས་པ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་ན་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མཐུན་དང་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ནི་མཚན་དང་ལྟ་བ་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་སོ། །
འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པ་སྦྱར་བ་ནི། ལུང་ཞུ་བ་ལས་ [ཡུལ།] དགེ་སློང་གིས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། མཚན་མཐུན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་གསུངས། ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡན་ལག་ནི། །བསྒོ་བཞི་གནས་ངན་ཁྱད་དུ་གསོད། །ཕྱིས་གནོན་འབྱུང་དང་ཉི་ནུབ་ཟས། །དབེན་འགྲེང་སྤངས་བསྙིལ་མི་སྨྲ་འགྲོ། །ཟས་བཅས་ཁྲི་བརྡལ་བསླབ་དྲལ་

ནགས། །བཅུ་དགུ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་གསུངས། །དེ་དག་ལ་ཡང་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་དང་བསྙིལ་བ་སྡུད་པ་ནི་མ་གཏོགས་
སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ནི། ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དང་རྟེན་མཚན་མཐུན་པ་དང་། ཡུལ་དང་རྟེན་ལྟ་བ་མཐུན་པའོ། །འོ་ན་ལྟ་བ་མཐུན་པ་དེ་རང་གང་ཞེ་ན། འོད་ལྡན་མཁན་པོའི་བཞེད་པ་ནི། ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ལ་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་འདོད་པ་མཐུན་པ་ནི་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འོད་ལྡན་ལས་ཕམ་པའི་གཞི་དེ་ལ་ཕམ་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བསམ་པ་མཐུན་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་མེར་མེར་པོ་བླུགས་པར་བྱས་པ་ཕམ་པའི་གཞི་ལ་ཉེས་
བྱས་ཀྱི་གཞིར་ལྟ་བ་ནི་ལྟ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །པཎྜི་ཏ་གཞན་གྱི་

ལུགས་ལྟར་ན་ནི། བར་དུ་གཅོད་པའི་གཞི་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་གཞིར་འདོད་པ་མཐུན་པ་ནི་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དེ། འོད་ལྡན་ལས་གཞན་དག་ན་རེ།

478

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཞི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་བསླབ་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་གཞི་ལ་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལྟ་བ་མཐུན་པ་དེའི་ཕྱིར་འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ལྟ་བ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་འཆད་དོ་ཞེས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་དེ་དགག་པ་མ་བྱས་སོ། །འོ་ན་ལུགས་དེ་གཉིས་གང་འཐད་ཅེ་ན། སྔ་མ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྟ་བ་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞིའི་
ཡན་ལག་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་ལ། གང་ཟག་གི་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་གཞི་དཔག་མེད་དེ་
རྣམས་ལ་འདོད་པ་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པར་

འདོད་ན་ཁས་བླངས་པ་དག་གིས་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ་ཞེས་ལྟ་བ་མཐུན་པ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །
འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ལྟ་བ་མཐུན་པའི་དོན་ནི་ཕྱི་མ་ [ལུགས་ཕྱི་མ་ལའང་གཞན་ལ་བརྗོད་
པའི་སྐྱོན་འཇུག་སྟེ། བསླབ་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་གཞི་དཔག་ཏུ་མེད་པས་དེ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་རྟོག་པ་ཐ་དད་པ་

རྣམས་འདོད་པ་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ཁས་བླངས་སོ། །] ལྟར་ཡིན་ཏེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པར་ལྟ་བའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་ཡང་ཕྱི་མ་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་མཚན་མི་མཐུན་པ་དང་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པའོ། །དམིགས་བསལ་ནི་སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་དང་སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་དང་བསྙིལ་བ་སྡུད་པ་དང་ཉན་རྣ་དང་བཞི་ལ་ནི། ལྟ་བ་མི་མཐུན་པ་ལ་སེལ་
བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བ་མི་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡིག་ལྟ་ཅན་ལ་
སྤང་བ་དང་བསྙིལ་བའི་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་བ་ལ་ཡང་རྩོད་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་སེལ་བ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ནི། རང་རང་གི་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ཏེ་འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་རྒྱུ་མཚན་ནི་མཚན་དང་ལྟ་

479

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བའི་ཕྱོགས་ནས་རང་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པ་འཆང་ཆེ་བ་ལྟར་གཞན་ཕྱོགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་སྨད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་གཞན་ལ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྨད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། བརྡེག་གཟས་ལ་སོགས་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དེ་མཚན་རང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། ཡུལ་རྟེན་མཚན་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་སོ། །བརྡེག་གཟས་ལ་སོགས་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ཁས་བླངས་པ་དག་གིས་ནི་ལྟ་བ་རང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ། ཡུལ་རྟེན་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་སོ། །བརྡེག་གཟས་ལ་སོགས་ཡུལ་དགེ་སློང་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་རྣམས་དང་། འཁྲུར་འཇུག་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དགེ་སློང་མ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྟུང་བ་འདིར་གཏོགས་པ་ལ་ཡུལ་དགེ་སློང་ཕ་མའི་སེལ་བ་ཁྱིམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་

ལ་ནི་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟགས་ཅན་དྲུག་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ན་སྨད་པ་དེ་བས་ཀྱང་ན་སྨད་པ་སྟེ་ཆེས་ན་སྨད་དོ། །དེ་ཡང་ཞུ་བ་ལས། །[དགེ་སློང་གིས་ཁམ་པ་ལ་གཞི་མེད་པ་སྐུར་པ་བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ། ལུང་དང་བསྟུན་དགོས།] གཞི་མེད་པ་དང་བག་ཙམ་ལ། །གསུངས་པ་འདིར་བསྡུས་གཞན་ལ་སྦྱར། །ཞེས་གཟུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་གཞི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་གྱུར་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྫས་དག་ལ་ནི་རུང་བ་ཉིད་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་

480

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ལྔ་ལས་དང་པོ་ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པ་སྦྱར་བ་ནི། གོས་ལས་གྱུར་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དང་། ཟས་སྐོམ་ལས་གྱུར་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་དང་། སྣོད་སྤྱད་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་སྤང་ལྟུང་བཅུ་ཚན་དང་པོ་དང་། །སྲིན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །དྲུག་དང་མཐོ་གང་ལམ་དང་ནི། །རྨེལ་བ་དང་ནི་ཐ་ག་གཉིས། །བྱིན་འཕྲོག་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དང་། །དགོན་པ་བ་དང་
རས་ཆེན་དང་། །བསྔོ་བསྒྱུར་བཤེས་ངོར་གནས་མལ་དང་། །གོས་གཉིས་ཁ་བསྒྱུར་སྦེད་དང་གདེང་། །བརྡལ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མ་ལྔ། །དམིགས་བསལ་གནས་མལ་དང་བརྡལ་བ་ནི་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་ལས་ཀྱང་རྫོགས་པར་སྐྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་རུང་བ་ཚད་
ལྡན་དགོས་པ་ནི་གནས་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ། ཕལ་ཆེར་གཡོགས་ཤིང་བསྐོར་བའི་སྒོ་ནས་རུང་བ་དགོས། ཁང་པ་ལ་ནང་རོལ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དཀྱུས་མཐོ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཞེང་མཐོ་བདུན་དུ་ལོངས་པ་དགོས་ཤིང་གཞན་རྣམས་ལ། སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་གི་ཚད་དུ་ལོངས་པ་དགོས་སོ། །ནོར་ལས་གྱུར་པ་གསེར་དངུལ་ལ་རེག་པ་དང་། མངོན་མཚན་ཅན་ཉོ་ཚོང་གཉིས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་གཞི་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་རུང་བ་དང་། རྒྱན་ཆའང་ཁྲུ་གང་རི་བའི་ཚད་དུ་ལོངས་པ་དགོས། ཁྲུས་བྱེད་པ། ཆུ་ལ་རྩེ་བ། མེ་ལ་རེག་པ། ས་བརྐོ་བ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རུང་བ་ཚད་དང་ལྡན་པ་དགོས་པར་རིགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། གསོག་འཇོག་འཕྱ་ཟས་སྦྱོར་བཅུག་དང་། །ཟས་ཀྱི་བཅུ་ཚན་
ཟན་གཅོད་པ། །གཅེར་བུ་མགྲོན་གཉེར་ཆང་འཐུང་དང་། །ཟས་བཅས་སོ་སོར་བཤགས་པ་བཞི། །

481

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གསུམ་པ་ནི། ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་དང་། འཚོལ་བ་གཉིས། ཁབ་རལ་འཆོས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་གསུམ་སྟེ། རུང་བ་དང་། ཚད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚད་ལས་ལྷག་པའོ། །དང་པོ་ནི་གོས་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ། རྒྱུ། དབྱིབས།

གནས་སྐབས། ཁ་དོག་དང་ལྡན་པའོ། །རྒྱུ་ནི་གོས་ཀྱི་རྒྱུ་བདུན་ལྟ་བུའོ། །དབྱིབས་

ནི་གྲུ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །གནས་སྐབས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པར་བཟོད་པའོ། །ཁ་དོག་ནི་རུང་བ་གསུམ་དང་། [འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།] དཀར་པོ་དང་ [འབའ་ཞིག་ལ།] ནག་པོའོ། །ཟས་ལས་གྱུར་པ་ལ་གཉིས་ལས། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རུང་བ་ནི། བཟའ་བ་དང་། བཅའ་བ་དང་། བཏུང་བ་མ་བཀག་ཅིང་གནང་བ་རྣམས་སོ། །ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་རུང་བ་ནི་ལག་ཉ་དང་། མཚམས་བཙོས་དང་། ཞག་ལོན་དང་། རྗེན་ཚོད་དང་། གསོག་འཇོག་ཏུ་མ་སོང་བའོ། །དམིགས་བསལ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བ་དང་། གསོག་འཇོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཆང་ལས་གྱུར་པའོ། །སྣོད་སྤྱད་ནི་ལྷུང་བཟེད་ལ་བཞི་ལས། རྒྱུ་རུང་བ་ནི་ས་དང་ལྕགས་སོ། །དབྱིབས་ནི་ཟླུམ་པོའོ། །གནས་སྐབས་ནི་སྤྱད་བཟོད་པའོ། །ཁ་དོག་ནི་བསྲེག་པས་ནག་པའོ། །ཁབ་རལ་ལ་གསུམ་ལས། རྒྱུ་རུང་བ་ནི། བ་སོ་དང་། རུས་པ་དང་། རྭ་ལྟ་བུའོ། །དབྱིབས་ནི་སྦུ་གུའམ། ཆང་བ་ལྟ་བུའོ། །གནས་སྐབས་ནི་སྤྱད་བཟོད་པའོ། །
གཉིས་པ་ཚད་དང་ལྡན་པ་དགོས་པ་ནི། གོས་ལ་སྤྱི་ཚད་དང་རང་ཚད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཁྲུ་གང་དུ་ལོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲལ་བ་གཉིས། མཐོ་གང་རས་ཆེན་བཙལ་སྔས། བཞག་འཕྱིས། གོས་ཀྱི་བཟོ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཆགས་པའི་ཚད་དང་

482

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལྡན་པ་དགོས་སོ། །སྟན་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ། སྟན་གྱི་ཚད་དང་ལྡན་པ་དགོས་
ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆ་གཉིས་བསྲེ་བ་ལ། ནག་པོ་སྟན་གྱི་ཕྱེད་ལས་སྲང་ཕྱེད་ཀྱིས་

ལྷག་པའོ། །བལ་ཁུར་བ་དང་། བརྡལ་བ་ལ། བལ་ཁུར་ཚད་དུ་ལོངས་པ་དང་། ཤིང་བལ་གྲགས་སྡེའི་ཚད་དུ་ཆོག་པ་དགོས་སོ། །ཟས་དང་སྐོམ་གྱི་ཚད་ནི་ཁམ་དང་ཧུབ་
ཏུ་ལོངས་པའོ། །ལྷུང་བཟེད་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བ་གསུམ་གྱི་ཚད་དང་ལྡན་
པའོ། །ཁབ་རལ་ནི་གྲགས་སྡེའི་ཚད་ལས་མ་འདས་ཤིང་ཁབ་གཞུག་ནུས་པའོ། །གསུམ་པ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ནི་ཁྲི་རྐང་གདིང་བ་རས་ཆེན་གཡན་པ་དགབ་པའོ། །གོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་ལས་གྱུར་པ་དང་། ལྟུང་བྱེད་ཐ་མ་ [བདེ་གཤེགས་ཆོས་གོས་ལས་
གྱུར་པ།] དང་སྟན་དང་། ཟས་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཚད་དང་ལྡན་པའི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་གང་ཡང་རུང་བས་བསྐྱེད་དེ། ཊཱི་ཀ་ལས་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་བསྡུས་ཏེ། ཆོས་གོས་རང་གི་ཁྲུ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་དང་། གོས་ལྷག་ཀྱང་ཁྲུ་གང་གི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བ་གསུམ་གྱི་ཚད་
ལས་ལྷག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྫས་དག་ལས་ནི་རུང་བ་ཉིད་དང་ཚད་དང་ལྡན་པའམ། ཚད་ལས་ལྷག་པ་ཉིད་ལ་དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །སྟན་ལ་ཡང་ཊཱི་ཀ་ལས། འདིར་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་
གཞུང་ནི་སྲིན་བལ་གྱི་སྟན་གྱི་སྐབས་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གདན་གྱི་ཚད་
བགྱིད་ན། ལྟུང་བ་ཅིར་འགྱུར་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །
འོན་ཀྱང་ལྷུང་བཟེད་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་བ་དང་། དཀར་བ་དང་། ཆེ་བ་རྣམས་ནི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་དང་ལུང་ལས་དེ་དག་

483

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འཆང་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །ལྷུང་བཟེད་འཚོལ་བ་ལ་ཡང་དེ་དག་རུང་ཞིང་སྤྱད་བཟོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཚད་ལས་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་མི་བསྐྱེད་དོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་སྟེ། མི་རུང་བ་དང་། ཚད་དུ་མ་ལོངས་པ་དང་། འབྲལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་དང་། ཁྲི་རྐང་ལ་སོགས་པ་ལ་
ཚད་ལས་མ་ལྷག་པའོ། །
བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི་མི་རུང་བ་དང་ཚད་དུ་མ་ལོངས་པ་ལ་ནི་རང་རང་གི་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་རོ། །འབྲལ་བ་གཉིས་མཐོ་གང་། རས་ཆེན་བཙལ་སྔས་བཞག་
འཕྱིས་གོས་བཟོ་བྱེད་པ་སྣོད་སྤྱད་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཚད་ལས་ལྷག་ནའང་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་བསལ་སྲ་བརྐྱང་ལས། འབྲལ་ལྟུང་འབྱུང་བ་ལ་ནི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །ཚད་ལས་ལྷག་པ་དགོས་པ་རྣམས་ལ། ཚད་ལས་མ་ལྷག་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །
ལྔ་པ་རྒྱུ་མཚན་ནི་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དགག་བྱ་མ་རྫོགས་པའོ། །ལྟུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དགག་བྱ་མེད་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཚད་ལས་ལྷག་ན་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་དག་ནི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཡོངས་རྫོགས་ཆགས་པ་
ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཚད་ལས་ལྷག་ན་བྱིན་རླབས་ཡོངས་རྫོགས་མི་ཆགས་པའི་
ཕྱིར། ཊཱི་ཀ་ལས་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བ་གང་དག་གི་ཞེང་དུ་
རང་གི་ཁྲུ་གསུམ། ཆུར་རང་གི་ཁྲུ་ལྔའི་ཚད་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་ན་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱིན་རླབས་མི་ཆགས་པར་གསུངས་སོ། །གོས་ཀྱི་བཟོ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་ཞུ་བ་ལས། དགེ་སློང་གི་གཉེན་མ་ལགས་པའི་དགེ་སློང་མའི་

484

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གོས་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བགྱིས་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་མི་རུང་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་
བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །ལྷུང་བཟེད་ལ་ཡང་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཁབ་རལ་གྲགས་སྡེའི་ཚད་ལས་འདས་ནའང་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྡེ་ལྔའི་རྫས་གོས་དང་ཟས་དང་སྣོད་སྤྱད་དག་ལ་ནི་རྒྱུ་དབྱིབས་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་གཞི་དེ་ཉིད་དམ། གཞི་
གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་རུང་བ་ཉིད་དང་། སྤྱི་ཚད་དམ་རང་ཚད་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་བསྡུས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས། ཁྲི་རྐང་འཆོས་པའི་ལྟུང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གཞི་ལ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་སོ། །སྤྱི་ཚད་དང་། སྟན་དང་། སྲ་བརྐྱང་དང་འབྲལ་བ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་རྣམས་ནི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །རུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ཚད་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞི་མི་རྫོགས་སོ། །
གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ནི། རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་སྤྱིའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པ་སྦྱར་བ་ནི། རང་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྟུང་བ་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་ལ་སྦྱོར། རྫུན་སྨྲ་འཁྲིག་ཚིག་བསྙེན་བཀུར་དང་། །ཟླ་འཇོག་དང་ནི་འཁྲུར་འཇུག་
དང་། །རིན་ཐང་སོ་སོར་བསྐུར་བ་དང་། །དྲུག་དང་མཐོ་གང་ལམ་དང་རྨེལ། །མངོན་མཚན་ཉོ་ཚོང་ལྷུང་བཟེད་འཚོལ། །བདེན་སྨྲ་བསོད་པ་ཆུ་ལ་རྩེ། ཁབ་རལ་གདིང་གཡན་རས་ཆེན་དང་། །བདེ་གཤེགས་གྲོང་དང་ཁྱིམ་གཞན་དང་། །ཉི་ཤུ་ལྔ་ལ་ཚིག་

485

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཚོགས་བསྐྱུང་། །ལེན་དང་སློང་དང་སློང་བར་རིགས། །སྲིན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །ཐ་ག་གཉིས་དང་བརྟད་པ་དང་། །རས་ཆེན་བསྔོས་དང་གསོག་འཇོག་དང་། །ཁྲི་དང་གདིང་ལ་རུང་མཐུན་སྦྱར་ཅེས་སོ། །རྐུ་དང་འཆང་གཉིས་གསེར་
དངུལ་ལེན། །འཕྱ་དང་སྦྱོར་བཅུག་ [པ་དང་དྲུག་ལ་མདོར་བསྡུས་སྦྱར།] དོ་གསུམ་ཙམ། [དངོས་སུ་གསུངས།] །བདུན་པོ་དེ་དང་བརྟད་པ་ལས། །བྱུང་བ་ནི་རང་གཞན་མཐུན་མོང་གི་དོན་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་རང་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་འདུས་སོ། །[ལུང་ཞུ་བ་ལས། སྐུར་འདེབས་གསུམ་དང་བྱིན་འཕྲོག་དང་། །གཅེར་བུ་རྡེག་གཟས་བདེ་མེ་བདུན། །འགྱོད་དངངས་བྱེད་དང་སྦེད་གདེང་མེད། །མགྲོན་དང་བསླབ་པ་ཉན་རྣ་དང་། །བསླབ་པ་རྣམས་དང་དགོན་པ་སྟེ། །བཅུ་དགུ་ལ་གསུངས་དགོངས་པ་ཅན། །]

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། རང་ཁོ་ནའི་དོན་དང་རང་གཞན་ཐུན་མོང་གི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། དེ་གཉིས་ལས་བཟློག་པའོ། །བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི་འཆང་བ་གཉིས་ཟླ་འཇོག་རས་ཆེན་བརྟད་བྱུང་ལྔ་ལ། གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཞན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་རོ། །རང་ཁོ་ནའི་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཡིན་ན་རང་རང་གི་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྔ་པ་རྒྱུ་མཚན་ནི་ལྟུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་དགག་བྱ་མ་རྫོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། འཁྲུར་འཇུག་གི་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ལ་རང་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་སློང་དང་། མ་བྱིན་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་
ཆེར་ཡོད་པ་ཀུན་སློང་ཡན་ལག་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་གཞི་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི། རྣམ་པར་རིགས་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས།

486

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལ་ལྔ་ལས་དང་པོ་ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པ་སྦྱར་བ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་དོན་གོ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་དང་། བཅོལ་ཡང་རྫོགས་པས་བསྐྱེད་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། བསྒོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་རྣམས་ལ་སྦྱོར་རོ། །དང་པོ་ནི་རྫུན་དང་འཁྲིག་ཚིག་བསྙེན་བཀུར་གཞི་མེད་དང་། །བག་ཙམ་ཤེས་བཞིན་སོགས་བཅུ་འདོན་མ་གཏོགས། །འཕྱ་བ་བསྒོ་བ་མ་བསྐོས་ཉི་ནུབ་ཟས། །སྟོབས་བདེ་འདུན་བསྒྱུར་འགྱོད་དངངས་ལྷག་མས་སྐུར། །བསླབ་པ་ཉན་རྣ་མ་གུས་ད་གདོད་ཤེས། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། དོན་གོ་བའོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། སྨྱོ་བ་དང་སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བས་གཟིར་བ་དང་། གླེན་པ་དང་དབུས་པ་ལ་མཐའ་འཁོབ་པའི་སྐད་ཀྱིས་དང་མཐའ་འཁོབ་པ་ལ་དབུས་པའི་སྐད་ལ་སོགས་པས་དོན་མ་གོ་བའོ། །བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི། རང་རང་གི་ན་སྨད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྔ་པ་རྒྱུ་མཚན་ནི། དགག་བྱ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སྦྱོར་བ་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་ནི་ཡུལ་ཕ་རོལ་
པོས་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སྔ་མ་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་གོས་སློང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་མ་གོ་ན་རང་རང་གི་ན་སྨད་དོ། །བཞི་པ་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དངོས་ནི། སྨྲ་བ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་གསོད་པ་དང་རང་གི་དོན་དུ་རྐུ་བ་དག་ལས་གཞན་པའི་འོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལྐུགས་པས་དོན་གོ་བ་ཡང་། དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྨྲ་

487

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ [ཡན་ལག །] ཡིན་ཏེ། སྨྲ་མི་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྨྲ་མི་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་དེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་ཊཱི་ཀ་དང་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། སྨྲ་མི་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་དེ་ནི་གསོད་པའི་ལྟུང་བ་བཞི་དང་། རང་གི་དོན་དུ་རྐུ་བ་སྟེ་ལྔ་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ལྔ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་
སྐབས་སུ་སྨྲ་བ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དེར་མ་ཟད་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བ་དང་ལྟུང་བ་མཐོལ་བ་དང་། བཤགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་དགོས་སོ། །
གཉིས་པ་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ནི། ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ་དེར་མ་
ཟད་དོ་དེ་ནི་སྣོད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྨྲ་བ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཡིན་པར་དེར་མ་ཟད་ཀྱི། སྨྲ་མི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ཡང་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྐུགས་པ་ལ་ཡང་སྡོམ་པ་དང་བར་མའི་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། གཞུང་དམ་པ་ལས་བཙན་པ་སྨྱོ་བ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་དེ་སྟེ་བསྙེན་པར་
རྫོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ལ། ལུས་སམ་ཚིག་གི་དམིགས་པས་ཁས་བླངས་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཅི་ལྟར་སྨྱོ་བ་བཞིན་དུ། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་
ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་དང་། གླེན་པ་དང་། ལྐུགས་པ་དང་། འོན་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་ལྐུགས་པའམ། སྨྲ་བ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གཞན་དག་

488

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལ་ཡང་སྲོག་གཅོད་པ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་

རོ་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་སྣོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། སྨྲ་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བ་དེ་ནི་ལྟུང་བ་མཐོལ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྣོད་དམ་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕ་རོལ་པོ་དེས་སྨྲ་མི་ཤེས་སམ། དོན་མི་གོ་ན་དེ་ལ་རང་ངམ་གཞན་གྱི་ལྟུང་བ་མ་བརྗོད་ཀྱང་བཅབ་པའི་ཉེས་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དངོས་ལ་གཉིས་ཏེ། ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་བསྐོས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ངག་གིའོ། །རང་གིའོ། །བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པ་སྦྱར་བ་ནི། བརྒྱད་ཅུ་ལའོ། །བསྒོ་བ་ལ་སོགས་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་དང་། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་དགོས་པ་རྩ་དགུ་ལས་དངངས་བྱེད་ཉན་རྣ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་། བཅོལ་ཡང་རྫོགས་པ་སོ་གཉིས་ལས། སྲོག་གཅོད་བཞི་དང་རྐུ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ [དངངས་བྱེད་ཀྱི་གོང་དུ་བགྲངས་ཟིན་འདིར་མ་གཏོགས་སོ། །] སོ། །འོག་མ་གཉིས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་རྩ་དྲུག་ནི། དབྱེན་བྱེད་ལ་སོགས་བསྒོ་གྱུར་བཞི། །འཁྲུར་འཇུག་པ་དང་ལེན་པ་དང་། །སློང་དང་སྟོད་གཡོགས་སྨད་གཡོགས་བཅས། །རིན་ཐང་སོ་སོར་རྨེལ་འཇུག་དང་། །མངོན་མཚན་ཉོ་ཚོང་ལྷུང་བཟེད་འཚོལ། །རས་ཆེན་བསྔོས་བསྒྱུར་འདོན་པ་དང་། །གོས་སྟེར་དང་ནི་འདུག་གནས་ཟ། །ཕྱེ་དང་གསོད་གཅེར་ཆོས་གཏམ་སྨྲ། །མ་ལོན་ཁྱིམ་དང་བསླབ་པ་དྲལ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་ཏེ། རང་གི་དང་

489

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར་གང་ལ་བསམ་པའི་དོན་གསལ་པོར་སྨྲ་བའོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། དེ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ། གཞན་སྨྲ་བཅུག་པ་དང་། སྤྲིང་ཡིག་དང་ལག་བརྡ་
ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཟེར་རོ་ཞེས་སྙད་འདོགས་པ་དང་། ནོར་བ་དང་། གཞོགས་སྨོས་སོ། །བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི། ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་ན་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྨད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་ཏུ་མ་མ་ཚང་ན་ཆེས་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དུ་མ་མ་ཚང་བ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་རྒྱུ་མཚན་ནི་དགག་བྱ་མ་རྫོགས་པ་དང་། ཆེས་མ་རྫོགས་པས་སོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་རྫུན་སྨྲའི་ཕམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ངག་གི་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་སྤྲིང་ཡིག་དང་ལག་བརྡ་ལ་སོགས་པ་
ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ན་སྨད་དོ། །འོ་ན་གཞན་གྱི་ངག་གིས་ཀྱང་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་རང་གི་ངག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡན་ལག་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་གཞན་སྨྲར་བཅུག་པ་ལ་ན་སྨད་དོ། །རང་གི་ངག་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་རང་གི་ངག་ཡན་ལག་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་རེ་འདི་སྐད་ཟེར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་སྙད་འདོགས་ཤིང་སྨྲ་བ་ལ་ནི་ན་སྨད་དོ། །
གཉིས་པ་རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་བསྐོ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་རང་གིས་བསྐོས་པ་ཉིད་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པ་ནི། བཅོལ་ཡང་རྫོགས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་སྦྱར་ཏེ། མ་བྱིན་ལེན་དང་སྲོག་གཅོད་བཞི། །སྨྱན་དང་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་། །སྲིན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །ལོ་དྲུག་གསེར་དངུལ་ཐ་ག་

490

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཉིས། །བྱིན་འཕྲོག་ས་བོན་སྐྲོད་པ་དང་། །རིམ་གཉིས་མེ་རེག་རིན་ཆེན་རེག །རྩེ་
དང་དངངས་བྱེད་སྦེད་དང་རྐོ། །ཁབ་རལ་ལ་སོགས་ཐ་མ་བདུན། །གཡན་པ་རས་ཆེན་བདེ་གཤེགས་གོས་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། རང་གི་དོན་དུ་རྐུ་བ་དང་སྲོག་གཅོད་བཞི་ལ་ནི། རང་གིས་བསྐོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡན་
ལག་ཡིན་གྱི་མངོན་སུམ་བསྐས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་ལ་ནི། རང་གི་མངོན་སུམ་བསྐོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡན་ལག་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་ལྐོག་ནས་བྱེད་དུ་བཅུག་པའོ། །བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི། རང་རང་གི་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྔ་པ་རྒྱུ་མཚན་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་རྫོགས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ལྐོག་ནས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་
ནི། མངའ་རིས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅོལ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལྐོག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དུལ་ལྷས་དེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྐབས་སུ་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་བཅོལ་ནས། ལྐོག་ཏུ་རེག་པ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ལྟུང་བ་མི་རྫོགས་པར་ཐལ། ལྟུང་བ་ན་སྨད་ལས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ནི་དེ་བས་ཕ་ཟད་
ན་ནི་ཕྱེད་ཉིད་དེ་ཞེས་པས་གྲུབ་བོ། །རིགས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཅོལ་བ་དང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་གཅིག་དགོས་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དགེ་སློང་གིས་གཞན་ལ་སྨྱན་བྱེད་པ་

491

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བསྔགས་ཤིང་། གཞན་དེས་ཀྱང་གཞན་ཞིག་ལ་བསྔགས་ཏེ། གཞན་དེས་ལྐོག་ཏུ་སྨྱན་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་གིས་སྨྱན་བྱས་པ་མི་རྫོགས་པར་ཐལ། དགེ་སློང་གིས་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་སྨྱན་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དགེ་སློང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་སྨྱན་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚད་གྲུབ་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན་
ཊཱི་ཀ་ལས་སྨྱན་བྱེད་པ་འདིར་ནི་བསྔགས་པ་དང་། བསྔགས་པས་སྨྱན་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གིས་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི་གསོད་པ་དང་རང་གི་དོན་དུ་རྐུ་བ་ལ་ནི་
ལྐོག་ཏུ་བསྐོས་ཏེ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བཅོལ་ཡང་རྫོགས་པའི་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ། རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་བསྐོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་རང་གིས་བསྐོས་པ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་ནི། རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཉིད་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ལྐོག་ནས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི། དེ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ལྐོག་ནས་བསྐོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི། ན་སྨད་ལས་མི་བསྐྱེད་
དེ། ཊཱི་ཀ་ལས་དེས་ན་རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་བསྐོས་པ་མ་ཡིན་པར་ལྐོག་ནས་བསྐོས་པས། བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་ན་སྨད་དོ་ཞེས་སོ། །བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ལྐོག་ནས་བརྒྱུད་པས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་ན་སྨད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གསོད་པ་དང་རང་གི་དོན་དུ་རྐུ་བ་ལས་གཞན་པའི་བཅོལ་ཡང་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། བཅོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དགོས་སམ་ཞེ་ན་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་གཉིས། ས་བོན་སྐྱེ་འཇིག་མེ་ལ་རེག་པ་དང་། ཆུ་ལ་རྩེ་བ། ས་རྐོ་བ་རྣམས་མངོན་

492

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སུམ་དུ་བྱས་པ་ཅི་དགོས་སོ། །ལྐོག་ཏུ་བྱས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ། ལྐོག་ཏུ་བྱས་པས་ཀྱང་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་རིགས་སོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་པར་གཏོགས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་རྣམས་

རྫོགས་སོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་པར་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ནི། དེའི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་ཞུ་བའོ། །ཕལ་ཆེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་ཞེས་པ་ནི་ཤས་ཆེར་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱིས། འགའ་

ཞིག་སྤྱིར་མ་བསྟན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡང་ན་རྣམ་འབྱེད་དུ་གཏོགས་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། གཞིར་གཏོགས་པ་ཤས་ཆུང་བའི་བསླབ་པ་རྣམས་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །རྣམ་
བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་ཞུ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བ་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་ནས།

བླང་བར་བྱ་བ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པ་ནི།
སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། སོ་སོའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་གཞི་
རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། གཞི་བཅུ་བདུན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི་དང་གསོ་སྦྱོང་གི་
གཞི་ནས། གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་བར་དག་གོ །དེ་ཡང་ལུང་གཞི་ལས། རབ་བྱུང་གསོ་སྦྱོང་གཞི་དང་ནི། །དགག་དབྱེ་དབྱར་དང་ཀོ་ལྤགས་གཞི། །སྨན་དང་གོས་དང་སྲ་བརྐྱང་དང་། །ཀོའུ་ཤམ་བྷི་དང་ལས་ཀྱི་གཞི། །དམར་སེར་ཅན་དང་གང་ཟག་
དང་། །སྤོ་དང་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་དང་། །གནས་མལ་དང་ནི་རྩོད་པ་དང་། །དགེ་འདུན་དབྱེན་རྣམས་བསྡུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀོའུ་ཤམ་བྷི་བའི་

493

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཞི་ནི་ལས་བྱེ་བའི་གཞིའོ། །དམར་སེར་ཅན་གྱི་གཞི་ནི་ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞིའོ། །གང་ཟག་གི་གཞི་ནི་དུས་དང་དུས་མིན་བསྡུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞིའོ། །སྤོ་བའི་གཞི་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞིའོ། །

གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའི་གཞི་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞི་ཡིན་ནོ་གཉིས་པ་བསྡུ་བ་ནི།
གཞི་བཅུ་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གཞི་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བར་བྱེད་པའི་གཞི་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
གཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལེའུ་བརྒྱད་དེ། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་གཞི་ [གསོ་སྦྱོང་དང་དབྱར་དང་དགག་དབྱེའི་གཞི་སྟེ།] གསུམ་དང་། བདེ་བར་གནས་པའི་རྐྱེན་གྱི་གཞི་ [སྲ་
བརྐྱང་དང་གོས་དང་ཀོ་ལྤགས་དང་སྨན་དང་གནས་མལ་གྱི་གཞི་སྟེ།] ལྔའོ། །
གསུམ་པ་ནི་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་བདུན་ཏེ། ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་དངོས་མན་ཆད་ནས། རྩོད་གཞི་ཡན་ཆད་ [དེའི་ལུང་ལས། ཕྱིར་བཅོས་པའི་སྡོམ་ལ། དམར་སེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། །སྤོ་དང་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་དང་། །གནས་མལ་དང་ནི་རྩོད་པ་དང་། །དགེ་འདུན་འབྱེད་པ་ཕྱི་མ་

ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གནས་མལ་གྱི་གཞི་སྐབས་འདིར་ཞར་ལ་བསྟན་པའོ། །] དོ། །ལས་ཀྱི་གཞི་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་གཏོགས་པས་གསུམ་གར་བསྡུའོ། །[དེ་ཡང་སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དགོས་ཏེ། དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་བྱིན་པ་དང་། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བྱིན་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དགོས། སྡོམ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བར་བྱེད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དགོས་ཏེ། གསོ་སྦྱོང་དབྱར་གནས་དགག་དབྱེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡོམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་ཡང་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དགོས་ཏེ། སྤོ་མགུ་དབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །]

494

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ལ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པོ་འདི་དག་གི་གཞུང་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་མཚན་གཞི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་འདུལ་བ་གཞིའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་
མཚོན་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། གཞུང་ལེའུ་གང་ཞིག་གིས་ཆོས་འདི་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འབའ་ཞིག་གིས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའོ། །[མཚན་ཉིད་དེས་གཞིའི་བར་ཆད་ཀྱི་སྐབས་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བར་ཆད་མེད་པ་བསྡུ་བར་བྱས་ཞེས་ཤུགས་ཀྱི་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྡུ་བར་བྱ་བའི་སྐབས་རྫོགས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྩོད་པའི་གཞི་གསུམ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དབྱེན་གྱི་གཞི་བྱེད་དང་རྩོད་པའི་གཞི་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །] བཞི་པ་ [གཞི་རྣམས་ཀྱི།]གྲངས་ངེས་པ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་ལ་བརྟེན་ཅིང་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་པ་སྟེ། གཞིའི་གྲངས་བཅུ་བདུན་དུ་བསྟེན་ན་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་ལུང་གཞི་ཉིད་ལས་གཞི་བཅུ་བདུན་དུ་གསུངས་པས། མདོ་རྩ་བར་གཞི་བཅུ་བདུན་དུ་བསྟན་པའོ། །འོ་ན་གཏམ་གྱི་གཞི་དང་མ་མོ་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་འདུལ་བའི་དངོས་པོ་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཞེས་གཞི་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཞིའི་ལེའུ་དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་གཞི་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས། གཞི་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་ [གཞི་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས་འགོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་ག་ལ་གཞི་རེ་རེ་བརྩིའོ། །དེ་ཡང་གནས་སྐབས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་གཉིས་ཀའི་སྤྱིར་གཏོགས་ཞེས་བཤད་

དོ། །] དོ། །ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཀྱང་། བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་གཞི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ལ་གཞི་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི་བསྟན་པ་ནི། འདིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསླབ་པ་རྣམས་སྟོན་པ་ལ། ཐོག་མར་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་

གཞི་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི་འདི་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་

495

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སྦྱང་བའི་གཞི་གསུམ་གྱི་དང་པོར་བསྟན་པ་ནི། ལུང་ལས་ཀྱང་གཞི་འདི་གསུམ་གྱི་དང་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱར་དང་དགག་དབྱེ་དང་སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི་གསུམ་ནི། ལུང་ལས་དགག་དབྱེ་དབྱར་དང་ཀོ་ལྤགས་གཞི། སྨན་དང་གོས་དང་སྲ་བརྐྱང་དང་ཞེས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། [གཞི།] འདིར་གོ་རིམ་སྔ་ཕྱི་བསྒྱུར་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དབྱར་གནས་པའི་རྗེས་སུ་དགག་དབྱེ་བྱེད་ཅིང་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་སྲ་བརྐྱང་འདིང་བ་ཡིན་པས་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་བཀོད་ན་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོས་ཀྱི་གཞི་ནི་ལུང་ལས་ཀོ་ལྤགས་དང་སྨན་གྱི་གཞིའི་འོག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་གོང་འདིར་བསྟན་པ་ནི། གོས་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་གསུམ་རིགས་མཐུན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་ན་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀོ་ལྤགས་དང་སྨན་གྱི་གཞི་གཉིས་གཞུང་འདིར་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བསྟན་པ་
ནི། ལུང་ལས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བསྟན་པའོ། །ལས་ཀྱི་གཞི་ལ་སོགས་པ་ [ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་དང་། དུས་དང་དུས་མིན་བསྡུས་པ་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞི་སྟེ།] གཞི་ལྔ་གཞུང་འདིར་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། ལུང་ལས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བསྟན་པའོ། །ལས་བྱེ་བའི་གཞི་ནི་ལུང་ནས་ལས་གཞིའི་གོང་དུ་གསུངས་ལ། འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་ནི་ལུང་ལས་རྩོད་གཞིའི་འོག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། གཞི་འདི་གཉིས་སྐབས་འདིར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་དབྱེན་དང་ལྟ་བའི་དབྱེན་གཉིས་པོ་རིགས་མཐུན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་ན་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོད་པའི་གཞི་ནི་ལུང་ལས་གནས་མལ་གཞིའི་འོག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། གཞུང་འདིར་དེ་གཉིས་སྔ་ཕྱི་བསྒྱུར་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་རྩོད་པའི་གཞི་གསུམ་པོ་

496

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རིགས་མཐུན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་ན་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་གཞིའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱུང་བ་དང་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གཞིའམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ན་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་ཏེ། རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་ནི་གཞིའི་སྒྲར་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ནི། གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི་འདི་ལ་གཉིས་ལས་སྤྱིའི་དོན་
ཏོ། །དེ་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་གསོ་སྦྱོང་གི་དབྱེ་བ་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི་ནི་ཆོས་འདི་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་གསོ་སྦྱོང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཙམ་མོ། །དབྱེ་བའི་སྒོ་དུས་སམ་དགོས་པ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བས་གསོ་སྦྱོང་དྲུག་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་དང་། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་དང་། གནོད་པ་བྱུང་བ་བཟློག་པའི་གསོ་སྦྱོང་དང་། གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པའོ། །གཉིས་པ་གསོ་སྦྱོང་གི་བསྡུ་བ་ནི། ཞི་གནས་དང་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལྔའོ། །[ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཞེས་ཞི་གནས་ལས་གཞན་ལྔ་པོ་དེ་དག་གསུངས་སོ། །] གསུམ་པ་གསོ་སྦྱོང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། སྤྱིར་གསོ་སྦྱོང་ལ་ཞི་
གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་དང་། [དགེ་སློང་ཕ་མའི་གསོ་སྦྱོང་།] ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་
དང་། [དགེ་ཚུལ་ཕ་མའི་གསོ་སྦྱོང་།] སྔགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། [སྔོན་གྱི་ཆོ་གའི་དུས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་།] ཚིགས་བཅད་གདོན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པས། [ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལས་དང་། སྔགས་དང་། ཚིགས་བཅད་གདོན་པ་སྟེ། །] རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་དེ་དག་གི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་དགོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་གི་གསོ་སྦྱོང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་

497

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
[ལུང་ལས་མུ་སྟེགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་ཁྱིམ་པ་ལ་ཡང་གསོ་སྦྱོང་དང་སྐྱབས་

སུ་འགྲོ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར།] འདི་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ [ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་དང་བརྗོད་བཅས་ཕུར་བཅས་དང་ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་ཁྱབ་ཆེ་བསལ་བའི་ཕྱིར།] བསླབ་པ་ཡོངས་སྦྱོང་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དངོས་གཞིར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལ་དབྱར་ཚུལ་དང་དགག་ [ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཡང་དངོས་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །] དབྱེ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །
བཞི་པ་གསོ་སྦྱོང་གི་གྲངས་ངེས་པ་ནི། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་པ་སྟེ། སྤང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གསོ་སྦྱོང་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། སྤང་བྱ་སྔར་བསགས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིས་འབྱུང་རྒྱུན་སྡོམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གསོ་སྦྱོང་
གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་སྔ་མ་རྣམས་ནི་སྒོམ་པའི་རྣམ་པས་སྦྱངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་གིས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་
ནི་མི་བྱ་བའི་ཆུ་ལོན་གྱིས་བསྡམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་གིས་སྡོམ་
པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བླང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དང་། སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་

བྱས་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་

བྱས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་གསོ་སྦྱོང་གི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི་གཉིས་ལས། ཞི་
གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་དང་པོར་བསྟན་པའི་འཐད་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡི་གེ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་གཙོ་

498

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉུང་བའམ་དེ་ [བས་མཚོན་ཏེ་ཡི་གེ་ཉུང་བའི་ཕྱིར།]
དང་པོར་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་ [འདི་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་གི །] ཕྱི་ནས་བསྟན་པའི་འཐད་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

དང་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་གི་གཞུང་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཡི་གེ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་གསོ་སྦྱོང་གི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་གསོ་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསླབ་པ་གསུམ་པོ་དག་གསོ་ཞིང་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསོ་སྦྱོང་སྤྱིའི་སྒྲ་
བཤད་པའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ཊཱི་ཀ་ལས། གསོ་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསོ་ཞིང་སྦྱོང་བ་སྟེ་ཞེས་སོ། །བདུན་པ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བའི་ཚུལ་འཆད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྡུས་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི་དངོས་སུ་བྱིང་

རྒོད་སྤོང་ཞིང་བརྒྱུད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བ་སྟེ། སྤོང་བའི་ཁང་པ་ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གང་དུ་བསྒོམ་པའི་གནས་ནི། གནས་མ་ཡིན་པ་སྤང་ཞིང་གནས་སུ་ཡང་དག་པར་སྒོམ་པ་སྟེ། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པས་ཞེས་པ་དང་། སྤོང་ཁང་བརྩིག་ཅེས་པས་སོ། །
གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྒོམ་པ་ནི། དྲུག་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དང་། མང་

དུ་ཐོས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་ཞེས་པ་དང་། །སོ་སོ་ཐར་པ་ལས། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་

ཏུ། །ལང་ཚོ་ཡོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་པ་བདེ་ཞེས་དང་། །འདོད་པ་ཆུང་བ་ཆོག་ཤེས་པ་སྟེ། །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལས། འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཞེས་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་

499

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་མཉམ་པར་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གདམས་ངག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གདམས་ངག་མེད་པར་བསྒོམ་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་དགོས་པ་མེད་ཅིང་དགག་བྱ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་སེམས་དབེན་པ་སྟེ། མངོན་པར་འདུ་བར་ཡང་མི་བྱ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་མི་ནུས་པའི་
ཕྱིར་ [མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་གལ་ཏེ་མ་ཐོས་པར་ཡང་བསྒོམ་འཇུག་ན་ནི་བསྟན་པ་དོན་མེད་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །] རོ། །
གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་སྒོམ་པ་ནི། མོས་པ་ཡིད་ལ་ [དོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཡང་བློས་བཅོས་ནས་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་ས་རྡོ་རི་བྲག་ཀེང་རུས་སུ་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་ལ།] བྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ [གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུ།] ཅི་རིགས་པའོ། །ལུང་མ་མོ་ལས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་འཆོས་ཏེ། ལུས་དྲང་པོར་སྲོང་ལ་དྲན་པ་མངོན་དུ་བཞག་སྟེ། ལུས་འདི་ལ་རེག་པར་བྱ་བ་བརྒྱད་སྤང་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། [སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས།] ནད་དེ། སྐྲན་ [སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོའི་ནད་ཡིན་པས།] ནོ། །མཚོན་ [སྡུག་བསྔལ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པས།] ནོ། །དུག་ [སྡུག་བསྔལ་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱེད་པས།] གོ །མི་ [སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཇིག་པས་རྟག་པའོ། །སྡུག་ [ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད།] བསྔལ་བའོ། །[བདག་གི་བ་མ་གྲུབ་པས།] སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །[བདག་མ་གྲུབ་པས།] བདག་མེད་པའོ། །[སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ནི་བདག་གིར་ལྟ་བ་དང་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསམ་སྟེ་འདུག་ལ།] འོན་ཏེ་མི་ནུས་ན་ལངས་ཏེ་ཀླག་པ་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་ཀླག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་ནི་བྱིང་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་

གཉིད་བྲོན་གདོས་བུ་གདགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒོད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྤོང་བ་
པའི་ཞལ་ཏ་བ་བསྐོ་བ་སྟེ། གཞུང་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་མཐུན་

500

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པའི་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པས་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས་འདུག་པ་དང་བྱ་བ་དང་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བར་རྗེས་སུ་གནང་ངོ་། །འདུག་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པའོ། །བྱ་བ་ནི་གསོལ་བ་དང་གསོལ་གཉིས་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་སོ། །གསོ་སྦྱོང་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་སློང་དག་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ན། གླང་པོ་ཆེ་འཁྲུགས་པ་དང་ཕྲད་ཅིང་གནོད་པར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པས་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་བཀག་གོ །ཁྲིའུ་ཆོས་བཞི་པོ་སྟན་ནང་ཚངས་ཅན་དེའི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་མཐོ་གང་ལྷག་པ་ཉིད་བཟང་ངོ་ཞེས་འདིར་སྟན་གྱི་ཚད་ཁྲུ་དོ་གྲུ་
བཞིར་གསུངས་ལ། སྲིན་བལ་གྱི་སྟན་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་དང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་
སྟན་གྱི་ཚད་ཆེན་པོ་ནི་ཆུར་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་ལྔའོ་ཆུང་དུ་ནི་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། །འབྲིང་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་རོ། །ཞེང་ཚད་ནི་གདིང་བའི་ཚད་དང་མཉམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉལ་བའི་སྟན་གྱི་ཚད་དང་འདི་ནི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པའི་སྟན་གྱི་ཚད་དོ། །ནག་པོ་ནི་ཁ་དོག་མི་རུང་བ་ཡིན་
ཡང་། རྔ་མ་ནག་པོ་ལས་སྟན་གྱི་ནང་ཚངས་བྱར་རུང་བར་ཅིས་ཤེས་ཞེ་ན། ཨརྐའི་
དང་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ཨརྐའི་ཤིང་བལ་དང་རྔ་བལ་ལ་སོགས་
པ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །ཨརྐའི་ཤིང་བལ་ནི་རྒྱུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཡང་། སྟན་གྱི་

ནང་ཚངས་བྱར་རུང་བར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །གདོས་བུ་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་གདོས་བུ་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་སྣོད་འདྲ་བ་

501

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཆུང་ངུ་བྱས་ཏེ། དེའི་ལུང་མིག་ནས་སྐུད་པས་བཏགས་ཏེ། བསམ་གཏན་པ་རྣམས་གཉིད་བྲོ་ན་གདོས་བུ་དེ་རང་གི་རྣ་བ་ལ་བཏགས་ཏེ་དཔྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དེ།
ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་ངོ་། །ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་ལས་གདོས་བུ་ནི་བྱང་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤིང་གཞོགས་པ་མཐོ་གང་གི་ཚད་དུ་བྱས་པ་དེ། སྐུད་པས་རྣ་བ་ལ་དཔྱངས་པའམ་མགོ་བོའི་སྟེང་དུ་བཞག་ན་རབ་ཏུ་གཉིད་ཡུར་ཏེ་གཡོ་བའི་ཚེ། དེ་ཡན་ལག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཕོག་པས་གཉིད་སངས་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གདོས་བུ་འདི་ལ་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཤིང་ལས་བྱས་པའི་རིལ་བ་ཆུང་དུ་ཆུས་བཀང་བ་སྐེ་ལ་སྐུད་པས་བཏགས་པ་རྣ་བ་ལ་དཔྱངས་པ་གཉིད་ལོག་པས་གཡོས་པ་ན་ཆུ་ཡོངས་སུ་བོ་བ་གདོང་བ་ལ་བབས་པས་གཉིད་སངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །སྦུ་ [གཙུག་ལག་ལས་སྦུ་གུ་ལ་འཇུས་ཏེ་ཞེས་མ་གསུངས་མོད་ཀྱི་འོན་
ཀྱང་རུང་བར་གནང་བ་དེས་ན་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྨོས་ཏེ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །ལུང་གཞི་ལས་མ་གསུངས་པ་ལ་

དགོངས་པའོ། །] གུའམ་དེ་ལ་བཏགས་པའི་ཐ་གུ་ལ་ཞེས་པ་ནི། ལུང་གཞི་ལས། སྦུ་གུ་བསྐོན་ལ་སྐུད་པས་བཏགས་པ་ལ་འཇུས་ཏེ་བཅག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་མ་མོ་ལས་ནི་སྲད་བུ་བྲེས་པ་ལ་སྦུ་གུ་བཅུག་ནས་དེ་ལ་འཇུས་ཤིང་བཅག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཆིལ་ལམ་ཅན་གྱིས་བཅག་པར་མི་བྱ་བ་ནི་གཞི་འགྲེལ་ལས་སྒྲ་འབྱུང་བས་སྤོང་པ་བ་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་མ་གུས་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས་དགག་པ་མཛད་ཅེས་བཤད་དོ། །སྤོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བ་བསྐོའོ་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། སྤོང་བ་པ་བདེ་བར་གནས་ཤིང་ཡིད་དལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐོ་བ་ནི། ཆོས་

502

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བཅུ་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་
དུ། མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་སྟེ། མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི། ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །འགྲོ་བ་བཞི་དང་བྲལ་བ་སྟེ། འདུན་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་སོ། །སྤྲོ་བ་དྲིས་ནས་སྤྲོ་བ་སྟེ། སྤྲོ་བར་བྱས་ཏེ་བསྐོའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བསྐོ་བའི་ལས་ལ་སྤྲོ་བ་མི་འདྲི་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་བསྐོས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྔར་བསྐོས་པ་ནི་མ་བསྐོས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཆོ་ག་དོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་ལས་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ཚོགས་ཙམ་དུ་ནུས་པ་མཐུ་མཉམ་པས་གུས་པ་མི་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་
ནི་དགེ་ཚུལ་རྣམ་དག་ཆོ་ག་རྗེས་སུ་བསྒྲག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐོས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་

སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གྱིས་ཏེ། སྦྱོར་བ་སྤྲོ་བ་འདྲི་བ་དང་། དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། མཇུག་ལས་ཀྱི་མཇུག་

སྡུད་བརྗོད་པའོ། །བཞི་པ་བསྐོ་བའི་བསླབ་བྱ་ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་སྤོང་བ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །དགེ་འདུན་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་

གཎྜི་བརྡུང་ངོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གཎྜིའི་རྒྱུ་ནི་ཙནྡན་དང་རྒྱ་ཤུག་དང་སྟག་པ་དང་སྟར་ཁ་དང་འོམ་བུ་དང་སེང་ལྡེང་དང་འོང་མ་དང་ཙནྡན་དམར་པོ་དང་བརྒྱད་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་པའི་ཤིང་བདུན་དང་བཅོ་ལྔ་སྟེ་གང་འཛོམ་ལ་བྱེད་

503

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དོ། །དེའི་ཚད་ནི་སྲིད་དུ་སོར་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི། ཞེང་དུ་སོར་དྲུག །ངོས་ལ་སོར་གཉིས། ཟུར་གཉིས་བཅུམ་ཞེང་བཞོགས་པ་ལ་སོར་བརྒྱད་བརྒྱད། རྩེ་མོ་གཉིས་སྦལ་བའི་མགོ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །དེ་བརྡུང་བའི་ཤིང་ཡང་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་དེ་ཉིད་ལས་བྱས་པ། སྲིད་ཚད་དུ་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་བཟླུམ་ཞིང་རྩེ་གཉིས་ནེའུ་
ལེའི་མགོ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །དེའི་རབ་ཏུ་གནས་པ་ནི་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཚིག་བྲི་བ་དང་སེར་སྔགས་བྲི་བར་བྱ་སྟེ་བརྡུངས་པ་ལས་གནོད་པ་ཞི་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་
སོ། །བརྡུང་ལུགས་ལ་ཉ་ལྟར་བརྡུང་བ་དང་། མདོ་ལས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་བརྡུང་བ་དང་། གྲངས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་དོ། །
ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་གཎྜི་ཆུང་ངུ་ཞེའོ་ཞེས་སྨོས་ན། གཎྜི་ཆུང་ངུ་དེ་ཅི་ཞིག་
ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་དོན་བཤད་པ་དང་། སྒྲ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་འཁར་གསིལ་ཉིད་གཎྜི་ཆུང་ངུ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་ཀ་ཏི་ཞེས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཀ་ཏི་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་གཎྜི་ཆུང་ངུ་ཞེས་དོན་འགྱུར་བྱས་པའོ། །འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་ནི་ཀ་
ཏི་ཞེས་རྒྱ་སྐད་སོར་བཞག་ཏུ་ཡོད་དོ། །གཞུང་འོག་ཏུ་ནས་གཎྜི་དང་གཎྜི་ཆུང་ངུ་

གཉིས་ཀ་བརྡུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ [གཎྜི་དང་འདིར་བཤད་པའི་གཎྜི་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ་འོག་ནས་བཤད་པའི།] གཎྜི་ཆུང་ངུ་གཎྜི་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་གྱི་འཁར་གསིལ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པའི་འཕྲོ་གཅོད་པ་ན་སྤོང་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་
ཆགས་གསུམ་པ་ཁ་ཏོན་དུ་གདོན་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ཅི་བདེར་འཕྲོ་བཅད་པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་སྤོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བས་ནི་སྤོང་བ་པ་རྣམས་ལ་ད་ནི་ཅི་

504

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བདེར་སྤྱོད་ཅིག་ཅེས་སྤྲོན་པར་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས་བསམ་གཏན་དུ་ཞུགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དུས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་རྒྱུན་ཆགས་
གསུམ་པ་བཏོན་པའི་འོག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སུས་བཤད་པར་བྱ་ཞེ་ [སྤོང་པ་བའི་ཞལ་ཏ་བས་ཡོན་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤ་མི་གསུངས་ཀྱང་ནོར་ངེས་སོ། །] ན། ལུང་དང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་གནས་བརྟན་གྱིས་ཡོན་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །
གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་ལ་བློ་མཐུན་པར་བྱའོ་གསུངས་པའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནས་ལ་བློ་མཐུན་བྱས་པའི་དགོས་པའི་དོན་ནི། སྤྱིར་གནས་ལ་བློ་
མཐུན་བྱས་པས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལས་
ཀྱིས་བྱས་པས་ཀླག་ཅོར་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་གནས་གང་ལ་བློ་མཐུན་བྱ་བ་ནི་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི་གནས་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། གྲུབ་པའམ་བྱས་པའམ་ཟིན་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཆགས་ཏེ། གནས་ཀྱི་བློ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །གཉིས་པ་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་གཞན་དུ་ན་ [ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་དང་འགལ་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་མེད་ན།] བདེ་བའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

རོ། །གསུམ་པ་དགེ་འདུན་བཞེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་འདུན་འདོད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཀུན་སློང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྔར་བློ་མཐུན་བྱས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྔར་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་

505

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བློ་མཐུན་བྱ་བ་ནི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བློ་མཐུན་བྱ་བ་ནི། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་

ཀྱིས་སོ། །བཞི་པ་བློ་མཐུན་བྱས་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི། མཚམས་ནང་དེ་ན་དགེ་སློང་མེད་པར་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་དང་། རྟེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ [སྟེ་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཤི་བའམ་བབས་པ།] དང་། གནས་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ [སྟེ་གནས་ཞིག་སྟེ་སྐྱབས་ཀྱི་ཞེན་པ་བྱུང་རུང་མ་ཡིན་པར་གྱུར།] པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་ལ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་ཅིག་ [རྒྱ།] ན་རེ་ཐང་སྟོང་པ་ལ་ཡང་བློ་མཐུན་བྱ་སྟེ། གྲུབ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་དབྱེ་ཐང་ཀ་ལ་གནས་ལ་བློ་མཐུན་མི་བྱ་སྟེ། སྐྱབས་ཀྱི་ཞེན་པ་འབྱུང་རུང་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །
རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆགས་པའི་བསྐལ་བའི་ཚེ་རང་གྲུབ་པའམ། དེའི་འོག་ཏུ་གཏིབ་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་རིའི་བྱ་སྐྱིབས་ལ་སོགས་ལྟ་བུ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་ཞེན་པ་འབྱུང་རུང་དགོས་པར་གྲུབ་ [དབྱེ་ཐང་ཀར་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་ན་གནས་ལ་བློ་མཐུན་མ་བྱས་པར་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པར་བཞེད་པར་སྣང་ངོ་། །] བོ། །མི་འདུ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་མཚམས་བཅད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་དགོས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། སྤྱིར་ལས་ལ་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་འདུ་དགོས་ཤིང་། བྱེ་
བྲག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེའི་ལས་ལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་ཀུན་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་གོས་དང་འབྲལ་བ་ཚེགས་ཆུང་ངུས་སྤོང་བ་དང་། དབྱར་

506

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འདྲལ་བའི་ཉེས་པ་སྤང་སླ་བ་དང་། གནས་གཞན་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པས་ཀྱང་སྲ་བརྐྱང་གི་ཕན་ཡོན་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གནས་གང་ལ་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ནི་ལྔ་ལས། དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ཡིན་པ་སྟེ། དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་
ཆད་དུའོ། །[ཞེས་བཤད་པ་དང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཕན་ཆད་ཀྱང་མཚམས་ཞེས་བགྱི་བའམ། ཨུ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།] དབུས་ནས་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་
གྱི་མཐའ་ལས་ལྷག་པར་མཚམས་བཅད་པ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་དུ་ན་མི་འཆགས་ཏེ་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆུ་ལ་སོགས་པ་མཚམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཚམས་སུ་ཆུ་ནི་མཚམས་གཞན་དང་འདྲ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་གཞི་དང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས། གྲོང་དང་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་མ་གཏོགས་པར་མཚམས་ཆེན་པོ་གཅོད་ཅེས་ [འདི་ནི་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་སྐད་དོད་ཡིན་ནོ། །] གསུངས་པས་སོ། །སྔར་མཚམས་བཅད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྔ་མ་བག་ཡངས་སུ་མ་བྱས་པར་བཅད་པ་གཞན་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་གྱིས་ [མཚམས་བཅད་མ་ཟིན་ཀྱང་གཞན་གྱིས།]

མཚམས་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བཙུགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་ཞེས་གཞན་ལ་གནོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ནི། སྦྱོར་
དངོས་མཇུག་གསུམ་མོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རྒྱུས་ཤེས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་

ནས་དགེ་འདུན་གྱི་མདུན་དུ་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བརྗོད་པའོ། །དངོས་གཞི་གསོལ་

507

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། མཇུག་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་བརྗེད་པའོ། །བཞི་པ་མཚམས་པོ་
ཆེ་བཅད་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི། མཚམས་ནང་དེ་ན་དགེ་སློང་མེད་པར་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་དང་། ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་ཞིག་པ་དང་། །[ལུང་ཞུ་བ་ལས་བཙུན་པ་མཚམས་ཀྱི་མཚན་མ་མ་མཆིས་པར་གྱུར་ན་མཚམས་ཞིག་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་ཞིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །] ཆུ་ལ་

སོགས་པ་མཚམས་གཞན་བྱུང་བ་དང་། རྟེན་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་། ཆོ་གས་ཀྱང་གཞིག་ཏུ་རུང་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་མཚམས་བཅད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལུང་གཞི་ལས་དགེ་སློང་ཀ་པི་ན་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། རྟག་ཏུ་དག་པ་སྙིང་པོ་སྟེ། །རྟག་ཏུ་དག་པ་གསོ་སྦྱོང་ཡིན། །གཙང་མའི་ལས་ནི་དག་
གྱུར་ན། །དེ་ཡི་རྟུལ་ཞུགས་གྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

གསུངས་ལ། བདག་ནི་དག་ཅིང་མཆོག་ཏུ་དག་པ་དང་ལྡན་ནོ་སྙམ་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མཚམས་ཆེན་པོ་བཅད་པར་རྗེས་སུ་གནང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་གནང་བར་བྱས་ན་ཞེས་པ་དང་། དེ་བྱའོ་ཞེས་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་མཚམས་པོ་ཆེའི་ནང་དེར་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་གང་དུ་

ཆོས་གོས་བཞག་ཀྱང་འབྲལ་བའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ [ལུང་གཞི་ལས་མཚམས་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་གོས་དག་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལྔ་ལས། དང་པོ་གཞི་གང་ལ་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ས་གཞི་དེར་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱིན་ཟིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་མཚམས་བཅད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་གནང་

508

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བ་མ་ཐོབ་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའམ། མཚམས་བུ་ཆུང་བཅད་པའི་ནང་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས་མཚམས་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་དགེ་སློང་ཆོས་གོས་དག་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་བཙུན་པ་མཚམས་བུ་ཆུང་ངུ་ཡང་ཆོས་གོས་དག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བར་བློ་མཐུན་པར་བགྱི་བའམ། གལ་

ཏེ་འདོད་ན་བློ་མཐུན་པར་བགྱིའོ་ཞེས་གཞི་འགྲེལ་དུ་ལུང་དྲངས་ཤིང་། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་
ལས་ཀྱང་མཚམས་བུ་ཆུང་བཅད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བློ་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ནང་དུ་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་གོས་དག་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་
ནི་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ་གལ་ཏེ་འདོད་ན་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ཁ་ [རྒྱ་དང་མཁན་པོ།] ཅིག་ན་རེ་ས་གཞི་མཚམས་མ་བཅད་ཀྱང་རང་
བཞིན་གྱི་མཚམས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཡང་མི་འབྲལ་བར་གནང་བ་འདི་སྦྱིན་དུ་རུང་སྟེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས། ལས་ཀྱི་མཚམས་སུ་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྡོམ་པ་
སྐོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ན། རྩིག་པའི་མཚམས་ལ་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྡོམ་པ་བསྐོ་བར་བགྱིའམ། དེ་སྟེ་དགོས་པ་ཡོད་ན་སྐོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས་
ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ས་གཞི་མཚམས་མ་བཅད་པ་ཉིད་དུ་ནི་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། ལུང་ལས་གསུངས་པ་ [ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དྲངས་པ།] དེ་ནི་ཆོ་གས་མཚམས་བཅད་པ་དང་ལྡན་པའི་རྩིག་པའི་མཚམས་ [ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱ་བ།] ལ་དགོངས་པ་སྟེ། [ལུང་ལས།] དེ་སྟེ་དགོས་པ་ཡོད་ན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

509

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱ་བ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་
ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱ་བ་ནི།
གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ། །བཞི་པ་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི།
སྔར་བཤད་པའི་མཚམས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཀུན་གྱིས་འདི་ཡང་འཇིག་སྟེ། འདིའི་རྟེན་ཞིག་པའི་ཕྱིར། གྱང་ཞིག་པའི་རི་མོ་བཞིན་ནོ། །
ལྔ་པ་གནང་བ་དང་སྒྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་ཞར་ལས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ས་གཞི་ལ་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱ་བ་འདི་ནི་ཅི་དགར་འཇུག་པ་གནང་བའི་བསླབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པའི་སྐབས་སུ་གལ་ཏེ་འདོད་ན་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཚམས་པོ་ཆེར་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ཡང་དེ་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི་ཁ་ [བ་རང་།] ཅིག་ན་རེ། མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ན་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་དབྱེ་ཐང་ཀ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་ལས་མཚམས་བཅད་པས་རྩིག་མཚམས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་མཚམས་བཀུམ་པས་མཚམས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཨུ་བ་ལི་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་མཚམས་བཅད་ན་རྩིག་པའི་མཚམས་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ན་དབྱེ་ཐང་ཀ་ལ་ཆོས་གོས་ལས་འདོམ་གང་བས་ཐག་རིང་བར་ཉལ་ན་འབྲལ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ན་ཡང་ [རྩིག་མཚམས་ཞིག་པས་དབྱེ་ཐང་ཀ །] དེ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ན་ནི་

510

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
[གནས་ཁང་ཆུང་ངུ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡང་ཆོས་གོས་ལས་འདོམ་གང་བས་ཐག་རིང་བར་ཉལ་ན་འབྲལ་བའི་ཉེས་པར་

འགྱུར་བས།] ཅིས་ཀྱང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱ་དགོས་སྒྲུབ་པའི་བསླབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འབྲལ་ལྟུང་སྤང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །
དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཆོ་གས་མཚམས་བཅད་པ་དེར་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཅི་དགར་འཇུག་པར་གནང་བའི་བསླབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངེས་པར་བྱ་དགོས་སྒྲུབ་པའི་བསླབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་འབུད་ཅིང་། འདོད་ན་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་ [དཀྱིལ་འཁོར་བར་བློ་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ནང་དུ་ཆོས་གོས་དག་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། ཆོས་གོས་ཀྱི་གནས་དང་འབྲལ་བ་ལ།] གལ་ཏེ་འདོད་ན་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གོང་དུ་དྲངས་པ་དེ་དང་འགལ་ལ། མཚམས་པོ་ཆེར་ [མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ།] ཡང་ [དཀྱིལ་འཁོར་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།] དེ་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་པ་ [མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པས།] དེ་ལས་ལ་འདུ་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རྩིག་མཚམས་འཇིག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ལྟོས་
པའི་རྩིག་མཚམས་འཇིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ [མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ན་ཆོས་གོས་དང་།] འབྲལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་རྩིག་མཚམས་ཞིག་སྟེ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་མཚམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ན་ནི། མཚམས་པོ་ཆེར་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱིན་

པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་མ་བྱིན་ཡང་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཆ་ནས་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་མཚམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ཞར་ལ་བྱུང་བ་ནི་མཚམས་པོ་ཆེར་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་

511

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པ་ན། མཚམས་པོ་ཆེའི་ནང་ཁོངས་ན་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་ཆོས་གོས་བཞག་སྟེ། མཚམས་པོ་ཆེའི་ནང་གི་དབྱེ་ཐང་ཀ་ལྟ་བུར་དགེ་སློང་ཉལ་ན། ཆོས་གོས་དང་འབྲལ་ལམ་མི་འབྲལ་ཞེ་ན། འབྲལ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་འཆགས་པ་ནི་ལས་མཚམས་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ལྟོས་ལ་མཚམས་པོ་ཆེ་དང་དཀྱིལ་

འཁོར་བ་གཉིས་ནི་ལས་མཚམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །[ལྕགས་རིས་བསྐོར་བ་གཅིག་གི་ནང་ལྟ་བུ། །] རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་གཅིག་གི་ནང་ཁོངས་ན་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་གོས་བཞག་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལས་གཞན་པའི་གནས་ཁང་གཞན་ལྟ་བུ།] རང་
བཞིན་གྱི་མཚམས་ནང་དེར་དགེ་སློང་ཉལ་ན་ཆོས་གོས་དང་འབྲལ་ལམ་མི་འབྲལ་ཞེ་ན་མི་འབྲལ་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་བར་བཅད་པས་ལས་ལ་ལྟོས་པའི་མཚམས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་ཀྱང་། འབྲལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་མཚམས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བློ་མཐུན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བཅད་པའི་དགོས་པའི་དོན་དགེ་འདུན་འདུ་བ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སྤོང་ཞིང་། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་གཞན་ཉམས་
པར་འགྱུར་བ་སྤང་བ་སྟེ། ལུང་གི་གླེང་གཞི་ལས་ [དགེ་སློང་རྣམས་བཞིའི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚམས་པོ་ཆེ་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ན། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་བར་བཅད་པར་གསུངས།] སོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གནས་གང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བ་བཅད་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི་གདིང་བ་བཞི་བཅུ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ཤོང་བ་སྟེ།
ལུང་ཞུ་བ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་གྲངས་བཞི་བཅུ་བསྒོ་བ་ཤོང་བའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གནས་ཀྱི་ཚད་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དགེ་སློང་མའི་དབྱུང་བ་བྱེད་ན་ཡང་

512

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དགེ་སློང་ཕ་མ་བཞི་བཅུ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཤོང་བར་འགྱུར་བས་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དོ། །འོ་ན་མཚམས་བུ་ཆུང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་དང་མཚམས་པོ་ཆེ་དང་། མཚམས་བུ་ཆུང་བཅད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་མཚམས་ཆེན་པོ་
དང་། མཚམས་ཆུང་ངུ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་མཚམས་ཞེས་པ་དང་། བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་། མཚམས་བུ་ཆུང་བཅད་པར་བྱ། ཡང་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བ་བཅད་པར་བྱ་
ཞེས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །
གཉིས་པ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བ་བཅད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་གཞི་ལས། མཚམས་བུ་ཆུང་བཅད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བློ་མཐུན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞི་འགྲེལ་ལས་མཚམས་བུ་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་སྟེ་ཞེས་མཚམས་བུ་ཆུང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པ་སྟེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་མཚམས་ཆེན་པོ་ཆོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ན། ཚད་ཇི་ཙམ་ཨུ་པ་ལི་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ཚུན་ཆད་ནི་ཐམས་ཅད་ཆུང་ངུ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གང་དུ་གྲངས་བཞི་བཅུར་བསྒོ་བ་ཤོང་བའོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་མཚམས་པོ་ཆེ་ནི་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། །མཚམས་བུ་ཆུང་ནི་དེ་ཚུན་ཆད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་བར་དུའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་པས་ནི་ཆུང་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ཚད་པས་ནི་ཆེ་བའི་མཚམས་བཅད་པ་ནི་མཚམས་བུ་ཆུང་ཡིན་ལ་དཀྱིལ་

འཁོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གདིང་བ་བཞི་བཅུ་འདིངས་བ་ཤོང་བ་ཙམ་གྱི་མཚམས་

513

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཅད་པ་ནི་མཚམས་བུ་ཆུང་ཡང་ཡིན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་

འཁོར་བ་ཡིན་པ་ལ་མཚམས་བུ་ཆུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། མཚམས་བུ་ཆུང་ཡིན་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་བོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མཚམས་པོ་ཆེ་གཅོད་པར་འགྱུར་བའི་ནང་ཁོངས་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་སེང་ལྡེང་གི་ཕུར་བ་བཏབ་པ་ལགས། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྲད་བུ་བྲེས་པ་ལགས། །ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ནི་རྡོ་བཞག་པ་ལགས། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྲོལ་གཏོད་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་དུ་ན་མི་འཆགས་ཏེ། འཆགས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཆུ་ལ་སོགས་པ་མཚམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཚམས་བུ་ཆུང་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྔ་པ་སྔར་མཚམས་བཅད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྔ་མ་བག་ཡངས་སུ་མ་བྱས་པར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་སྔར་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ན་ཡང་། [དེར་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བཅད་པར་འདོད་ན་མཚམས་པོ་ཆེ།] དེ་བཀྲལ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་བཅད་ཅིང་། སླར་ཡང་མཚམས་པ་ཆེས་བསྐོར་དུ་རུང་ [དེ་ལྟར་ལུང་གཞི་དང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་བཤད་དོ། །] བའོ། ། ། །
དྲུག་པ་གཞན་གྱིས་མཚམས་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་མཚན་མ་བརྟན་པོ་
བཙུགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྔར་ [མཚམས་པོ་ཆེའི་སྐབས།] བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་བཅད་པ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་

སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་བཅད་པ་ནི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་

ཀྱིས་ཏེ། [སྦྱོར་བ་ནི་ལུང་ལས་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚམས་བུ་ཆུང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་

514

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བརྟན་པོ་གཟུགས་ཤིང་། ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །]སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྔར་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་དང་འདྲའོ། །
བཞི་པ་དལ་འཁོར་བ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི། མཚམས་པོ་ཆེ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་སྔར་བསྟན་པ་དང་འདྲའོ། །ཁྱད་པར་མཚམས་པོ་ཆེའི་ནང་ན་དགེ་སློང་ཡོད་ན་མཚམས་དེའི་ནང་ཁོངས་ན་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ནང་ན་དགེ་སློང་མེད་ཀྱང་། དཀྱིལ་

འཁོར་བ་མི་འཇིག་སྟེ་ཊཱི་ཀ་ལས་གནས་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་
བཤད་དེ། གནས་དེ་འཇིག་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཊཱི་ཀ་ལས་གསོ་སྦྱོང་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་འདུལ་བ་

དང་ལྡན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཞེས་སོ། །ལས་ཚིག་གཅིག་གིས་མཚམས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཅིག་ཅར་བཅད་པ་དང་ཅིག་ཅར་དགྲོལ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་གཞི་དང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་མཚམས་གཉིས་ཀར་དགེ་འདུན་བཀོད་དེ་ [ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚམས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀར་རོ་ཞེས་ལུང་གཞིའི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །] དགེ་སློང་ལས་བྱེད་པའི་མཚམས་གཉིས་ཀ་ཤིང་ངམ་དབྱུག་པའམ་སེག་གམ་རེ་ལྡེས་མནན་ནས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ་ཞེས་ [ཅིག་ཅར་བཅད་པ་དང་ཅིག་ཅར་དགྲོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚམས་གཉིས་ཀར་དགེ་འདུན་བཀོད་དེ་ཞེས་ལུང་དང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས།] གསུངས་སོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་མཚམས་གཅོད་པ་ཉིད་ནི་བཅད་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུན་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ནི། འདུན་པ་འབུལ་བ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདུན་པ་ཕུལ་བས་

515

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མཐུན་པ་འགྲུབ་ཅིང་། ཡོངས་དག་ཕུལ་བས་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ལ་བདག་ཉིད་དག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། འདུན་པ་ཕུལ་བ་ལས་དེ་དང་མཐུན་པ་འགྲུབ་ཅེས་གསུངས། ལུང་གཞི་ལས་དགེ་སློང་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

ཡོངས་སུ་དག་པ་ཕུལ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཕུལ་ན། དགེ་འདུན་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་འདུན་པ་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡོངས་དག་ཕུལ་བས་ཀྱང་མཐུན་པ་འགྲུབ་སྟེ། ཡོངས་སུ་དག་པ་ཕུལ་བ་ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཕུལ་བ་དང་ཡང་མཐུན་པ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པས་གྲུབ་བོ། །འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་མཐུན་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། ཡོངས་དག་གིས་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ་ཞེས་སོགས་པའི་སྒྲས་བསྡུས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡོངས་དག་གིས་མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་ན། ལས་ལ་མཐུན་པ་མ་གྲུབ་པར་ལས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར།

ཡོངས་དག་རྐྱང་བ་ཕུལ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། ལུང་གཞི་དང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་ཡོངས་དག་རྐྱང་པ་འབུལ་བར་གསུངས་པ་གནོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། ལུང་གཞི་དང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་ཡོངས་དག་ཕུལ་བའི་དགོས་པ་བདག་ཉིད་དག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་སྔར་དྲངས་པ་དང་འགལ་ལ་ཡོངས་དག་ཕུལ་བས་ལས་ལ་མཐུན་པ་གྲུབ་ན། འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་གཉིས་ཚོགས་ཕུལ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས། ལུང་གཞི་དང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས། འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་གཉིས་ཚོགས་འབུལ་བར་

516

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གསུངས་པས་གནོད་དོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། མདོ་རྩ་བ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དགེ་འདུན་གཞན་རྣམས་དང་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐུན་པར་གཅིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་དགོངས་སོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །[འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ་ཞེས།] འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་གཉིས་ཚོགས་བསྡུས་ཞེས་རིགས་སོ། །[ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་ཕྱོགས་གཅིག་ན་མཆིས་པས་མཚམས་གཅིག་གི་ནང་ན་གནས་བཞི་པོ་དག་ཏུ་དགེ་འདུན་ཚོགས་པ་ཐ་དད་དུ་འཁོད་དེ། གནས་བཞི་པོ་དག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་བགྱིས་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པའི་དགེ་སློང་གིས་གནས་བཞི་ཆར་ཤིང་ངམ། དབྱུག་པའམ། རེ་ལྡེས་མནན་ཏེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བསྡུས་སོ། །དོན་དེ་ལྟར་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །] ཡོངས་ [ཡོངས་དག་རྐྱང་བ་ཕུལ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ཞེས་པའི་ལན་འདི་ནི] ་དག་རྐྱང་པ་ཕུལ་བས་མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པའི་ [ཡོངས་སུ་དག་པ་ཕུལ་བ་དང་ཡང་
གཅིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས།] དགེ་སློང་གིས་ཡོངས་དག་རྐྱང་བ་ཕུལ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པའི་དགེ་སློང་གིས་ནི་ཡོངས་དག་རྐྱང་པ་
ཕུལ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ཡུལ་གང་ལ་བླང་བ་ནི། འདུན་པ་བླང་བའི་ཡུལ་ལ་བརྒྱད་ལས། མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་
གནས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་
པ་མི་བསྐྱེད་པས་འདུན་པ་ཕུལ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །[དམིགས་བསལ་ནི་མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་མཚན་མི་མཐུན་པའི་འདུན་པ་བླང་དུ་རུང་བ་ཡོད་དེ། གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་གིས། དབྱར་ཁང་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་འདུན་པ་བླང་དུ་རུང་ངོ་། །ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པ་ལ་འདུན་པ་བླང་དུ་རུང་བ་ཡོད་དེ། བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལས་དེ་བླང་དུ་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །]

517

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལུས་སམ་འདུན་པས་མ་འདུས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་གསུངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱོས་པའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པར་ཤེས་སམ་འཕྲིགས་པ་

ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་འདུན་པ་ལེན་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་

འདུས་པར་ལས་བྱེད་པའི་ཀུན་སློང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་སུ་གྲངས་ཀྱི་ཁ་

སྐོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་

དང་། ལུང་གཞི་ལས་གང་ན་དགེ་སློང་བཞི་འཁོད་པ་དེར་ནི་གསོ་སྦྱོང་བྱའོ། །དེར་ནི་འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་བླང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་སུ་མི་འདུ་བའི་རྐྱེན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ན་བ་དང་དབང་མེད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་རྐྱེན་མེད་པས་འདུན་པ་འབུལ་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་དག་བླང་བའི་ཡུལ་ནི། འདུན་པ་བླང་བའི་ཡུལ་བརྒྱད་སྔར་བསྟན་པ་དེ་ལ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་ཞེས་སྔར་བསྟན་པའི་གནས་སུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོར་
རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་ཞེས་སྦྱར་ཞིང་། འདུན་པས་མ་འདུས་ཞེས་སྔར་བསྟན་པའི་གནས་སུ་ཡོངས་དག་མ་ཕུལ་བ་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། གཞན་སྔར་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བླང་བ་ནི། ཆོས་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ། འགྲོ་བ་བཞི་དང་བྲལ་བ་དང་། བླངས་པ་དང་མ་
བླངས་པའི་བྱེ་བྲག་ཤེས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཞི་གང་ལ་བླང་བ་ནི་མཚམས་བཅད་པའི་ལས་མ་གཏོགས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་

518

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འདུན་པ་བླང་དུ་རུང་སྟེ་གཞུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་དག་ནི་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ལ་སྟེ། གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་དག་གི་ལས་འདི་གཉིས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །བཞི་བ་ཆོ་ག་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཅི་རིགས་ཏེ། འདུན་པ་རྐྱང་པ་དང་། གསོ་སྦྱོང་གི་ཡངས་དག་རྐྱང་པ་དང་། དགག་དབྱེ་རྐྱང་པ་འབུལ་བ་དང་། འདུན་པ་དང་གསོ་སྦྱོང་གི་ཡོངས་དག་གཉིས་ཚོགས་དང་། འདུན་པ་དང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ཚོགས་འབུལ་བ་དང་ལྔ་པོ་གཞིར་བྱས་ཏེ། དང་པོ་གནས་བརྟན་གྱིས་ལེན་དུ་བཏང་བ་
ལྔ། འབུལ་ལམ་འདྲི་བ་ལྔ། འབུལ་བ་ལྔ། གནས་བརྟན་གྱིས་བླངས་སམ་འདྲི་བ་ལྔ།
ལེན་པ་པོས་བརྗོད་པ་ལྔའོ། །
ལྔ་པ་བླངས་ནས་བསླབ་བྱ་ནི། བརྒྱུག་པར་མི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དྲུག་པ་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི་ཞག་ལོན་པ་ [ན་འཇིག་སྟེ་དགེ་སློང་མས་ཞག་ལོན་པས་འདུན་པ་མི་སྦྱིན་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །] དང་། ཡུལ་དང་རྟེན་མཚམས་གཞན་དུ་སོང་བ་ [ན་འཇིག་སྟེ། དེར་སོང་ན་ཚོགས་པའི་ལན་ལག་ཉམས་སོ་ཞེས་སོ། །] དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་མ་ཕྱིན་པར་ཡུལ་དང་རྟེན་
ཤིའམ་བབས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །[མཚན་མ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའམ་མཚན་གྱུར་པ་བསྡུས།] ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། འདུན་པ་འབུལ་བ་ཞེས་སོ། །མཚམས་བཅད་གཉིས་ཏེ་ [ལས་གཞིའི་ཊཱི་ཀ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་མཚམས་བཅད་པ་དང་། མཚམས་ཆེན་པོ་བཅད་པ་གཉིས་ཞེས་བཤད་

པས། མཚམས་བཅད་པ་གཉིས།] ལ་ནི་མི་འགྲུབ་སྟེ་ལུང་གླེང་གཞི་ལས། ཉེ་བར་འཁོར་ལས་ཐམས་ཅད་འདུན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚམས་བཅད་པ་ནི་མ་གཏོགས་

519

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །[ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་མཚམས་བཅད་པ་ལ་ནི་འདུན་པ་ཕུལ་བ་དེ་རང་མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། མཚམས་དེར་གཏོགས་པའི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་གནས་དེར་འདུས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་། མཚམས་གཅོད་པའི་ཚེ་ན་ནི་ནད་པ་དང་རྒན་པོ་ཡང་འདུན་པ་འབུལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཁྱོགས་ལ་བླངས་པའམ་དགེ་འདུན་ནད་པའི་གནས་སུ་དོང་སྟེ་མཚམས་བཅད་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །] མཚམས་ [དེ་ལ་འདུན་པ་ཕུལ་བས་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཚམས་པོ་ཆེ་གཅོད་པའི་ལས་བརྗོད་པ་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་སྟེ་བརྗོད་པ་ཆ་གཉིས་རྫོགས་པ་ན་ལས་འཆགས་ཤིང་། དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དགེ་སློང་མ་འདུས་པར་བརྗོད་པ་ཆ་གསུམ་པ་མན་ཆད་པོ་དེ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་ཅིང་། ཉེས་བྱས་དེ་འགེགས་པ་ལ་བར་སྐབས་དེར་འདུན་པ་ལེན་པ་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ན། དཔག་ཚད་ཕྱེད་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་འདུ་དགོས་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བར་སྐབས་དེར་ཉེས་པ་དེ་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཅོད་པ་ལ་འདུན་པ་བླངས་པས་གོ་ཆོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚམས་རྒྱ་ཆུང་བས་དེར་འདུན་པ་ལེན་པ་ཚེགས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚ་རོང་བ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཚམས་པོ་ཆེ་གཅོད་པ་ནི་ལས་ལ་མ་འདུ་བ་འགེགས་པ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་རིགས་ཏེ། འོ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཅོད་པ་ནི་ལས་ལ་མི་འདུ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གཅོད་པ་ལ་འདུན་པ་ཕུལ་བས་འགྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་འདུས་ན་རྒྱུ་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཤ་མི་གསུང་ངོ་། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན།] བཅད་པའི་ལས་ལ་འདུན་པ་ཕུལ་བས་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བཅས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཆའ་བ་ནི་མཚམས་བཅད་པ་འདི་ས་ཐག་འདི་ཙམ་ནས་འདུ་དགོས་ཀྱི་ས་མཚམས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ལས་དེ་ལ་དངོས་སུ་འདུས་ན་ས་མཚམས་འདི་ཙམ་ནས་འདུ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཚད་དེ་དངོས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི། འདུན་པ་ཕུལ་ཏེ་དངོས་སུ་མ་འདུས་ན་ཚད་དེ་དངོས་སུ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་ངོ་། །[རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་མཚམས་བཅད་པ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལ་སོགས་ལས་མཚམས་བཅད་པ་ནི་འདུན་པ་ཕུལ་བས་ལས་དེ་དང་

520

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། མཚམས་དེར་གཏོགས་པའི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་དེར་འདུ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཏེ།

མཚམས་བཅད་པ་ཞེས་སྣང་ཡང་མཚམས་བཅད་པ་ཞེས་པའོ། །] དབུལ་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་གླེང་གཞི་ལས། བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་འདུན་པ་དབུལ་དུ་རུང་ངམ། ཉེ་བར་འཁོར་མི་
རུང་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ལ་རེག་ [སྟེ་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་མཐོང་།] ན་ནི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ཆུ་ལྐོག་མ་
ནུབ་ཙམ་ལ་འབོག་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་འདུན་པ་འཇིག་སྟེ། དེར་སོང་ན་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཉམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཀླས་པ་ཉིད་ནི་མ་གུས་པ་ཉིད་དེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་མ་གུས་པ་ཉིད་ཅེས་བཤད་ཅིང་། ལུང་ [དགག་དབྱེའི།] གཞི་ལས་ཁྱད་དུ་བསད་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དགེ་སློང་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ལས་དགེ་འདུན་ལ་ཞེས་སོ། །
འདིར་དགེ་སློང་ལ་བརྗོད་ན་འདུག་སྟེ་ལན་གསུམ་བརྗོད། དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་ན་ནི་འགྲེང་སྟེ་ལན་ཅིག་བརྗོད་ཅེས་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་ཤིང་། གཞིའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ལུང་གཞི་ལས། རྒྱལ་པོས་དགེ་སློང་བཟུང་བ་དང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་དགེ་སློང་བཟུང་ན་ [ཞེས་པ་འདི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་དགེ་སློང་བཟུང་བ་ན་ཕོ་བྲང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་པས་དེ་ལྟར་ན་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མི་

འགལ་ལམ་ཞེས་འདྲི་ན། འདི་ནི་ཕོ་བྲང་དུ་བཟུང་།] མ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ཆེ་ཚུར་འོངས་ཏེ། གཙུག་ལག་གི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་དགེ་སློང་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བཟུང་སྟེ་མཚམས་ཀྱི་ནང་

ན་འདུག་ན་ཞེས་སོ། །དཀྱིལ་འཁོར་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་སྔར་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་

521

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བཅད་པ་དེར་སོང་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་བྱའོ། །འདིའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་མཚམས་བུ་ཆུང་མིག་རས་ཀྱིས་བཅད་ལ་གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་མི་དགོས་ཏེ་དེའི་ནང་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱར་རུང་ངོ་ཞེས་བཤད་པ་ [འདི་ལ་འདུལ་བ་སྟོད་ལུགས་པ་རྣམས་མི་མགུ་ཡང་།] འདི་ནི་འདུལ་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་སྟེ་ [དེང་སང་གི་དགེ་སློང་རྣམས་འཁྲུལ་
བཅས་ཤེས་ཆེ་བས་དེ་དག་གིས་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་། དགེ་སློང་མ་འདུས་པར་ལས་བྱེད་པ་འདི་

མི་རིགས་སྙམ་དུ།] ཐེ་ཚོམ་སེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །སྔར་མི་འབད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན། སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་དེ་བཏང་བའི་
ཕྱིར་ཕྱིས་མི་འབད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གཞི་ལས་
ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་དགེ་སློང་དེ་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱ་སྟེ། འབད་པར་མི་
བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། གསོ་སྦྱོང་གི་སྔར་འབད་པ་དེ་ཉིད་གསོ་སྦྱོང་སྔ་མའི་ཕྱིས་འབད་པ་མིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །གོས་ལོབ་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ལེ་ལོ་བྱས་ཏེ་འོལ་སྤྱི་ཙམ་དུ་བརྩོལ་བ་ཞེས་སོ་གསོ་སྦྱོང་བྱའོ་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། གསོ་སྦྱོང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་བྱས་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་

པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་གསོ་སྦྱོང་གསུངས་ལ་ཞེས་བཤད་དེ། གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་སུ་འཇུག་པ་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་དང་བསྡམ་པ་དང་ལྟུང་བ་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བྱས་ན་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་

འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་མི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་དགག་དབྱེ་
གསུངས་ཞེས་བཤད་ཅིང་། འོད་ལྡན་ལས་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་

522

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ནི་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོས་པ་གཅིག་ཡིན་པར་བཤད་པས་ཆོས་དག་པ་དེ་གསོ་སྦྱོང་གི་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །ཆོས་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱུ་བའི་ཆོས་དག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དགེ་བའི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་དང་བཅས་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་དུས་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་

འགྱུར་བ་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྟག་པ་དྲན་པས་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱུ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་གནས་གང་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བ་ནི། གནས་ཆོས་ལྔ་ལྡན་ནོ། །དེ་ཡང་གནས་ལ་བློ་མཐུན་བྱས་པ་ [ཕྱི་རོལ་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་ཞེས་གསུངས་པའི།] དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་ལ་བློ་མཐུན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཆོ་ག་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་བློ་མཐུན་གྱི་ཆོ་ག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཚམས་
པོ་ཆེའི་ནང་ཡིན་པ་སྟེ་ལུང་གཞི་ལས་མཚམས་ཆེན་པོ་བཅད་པ་དེར་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་འདུག་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དཔག་ཚད་
ཕྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དགེ་སློང་ཀུན་གསོ་སྦྱོང་ལ་འདུས་པས་མཚམས་དེའི་དགེ་སློང་ཀུན་དག་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་
དཀྱིལ་འཁོར་བར་བྱའོ་ཞེས་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙང་ཞིང་ཡངས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་དག་ཏུ་ཕྱག་བདར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ [འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་དུས་སུ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སར་ཕྱག་བདར་བྱ་ཞེས་

523

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཤད།] དང་། གཞན་དུ་ན་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིགས་པའི་ཉེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ [ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས།] དུ་ན་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བ་ནི། སྤྱིར་བཏང་ལ་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་སོ། །དགེ་སློང་འཁྲུལ་བཅས་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་མི་
འོས་པས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་འགྲུབ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་ཁ་སྐོང་བར་
འོས་པ་མ་ཡིན་པས་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བ་ནི། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་

ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དེ། མཚན་མ་གསལ་བས་གསོ་སྦྱོང་མི་བརྗེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་བཟང་བས་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་སྤྲོ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལོ་གཅིག་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་གསོ་སྦྱོང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ཉ་བཅུ་གཉིས་དང་སྟོང་དྲུག་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པའོ། །སྟོང་དྲུག་ནི་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པའོ། །འོ་ན་ལོའི་འགོ་གང་ནས་བཟུང་སྟེ་བརྩི་ཞེ་ན་འགྲེལ་ཆུང་ལས། སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཉ་བ་ནས་འགོ་བཟུང་སྟེ་བརྩིའོ་

ཞེས་སོ། །[མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་དགུན་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཊཱི་ཀ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཉ་ཟད་ནས་དགུན་གྱི་དུས་ཚིགས་སོ་ཞེས་བཤད་དེ། འོ་ན་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དེ་རང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེང་སང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དབྱུག་གུས་ཉ་བ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་འགྲེལ་ལས། ཉ་ཆེ་དབྱུག་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན། །མར་ངོ་ནས་ནི་ལ་ཟླ་འཛིན། །ཞེས་བཤད་ཟེར་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་འགྲེལ་ན་གཞུང་དེ་ཡེ་རང་མི་སྣང་སྟེ། དེ་ནི་བོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཚིགས་བཅད་ཡིན་པར་ངེས་

524

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
སོ། །དབྱུག་གུས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་བྱེད་པ་འདི་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དགུ་ཡོད་ཅིང་། གཞུང་དགུ་པོ་འདི་དག་ནི་སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་བ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །] སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ནི་སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་བའི་ཟླ་བ་དེ། ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས། བདག་གིས་རྒྱུ་སྐར་སྨིན་དྲུག་བརྗོད། །ཟླ་བ་ཉ་ཚེ་ཟླ་རངས་འགྱུར། །སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཚེ་
སྐར་མས་ག་ལ་བབ་པ་ཞེས་པ་ས་གས་ཉ་བ་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་
དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། [སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྩིས་ན་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ལ་ས་གས་ཉ་བ་འབྱུང་ཡང་། དབྱུག་གུས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ཏེ། བརྩིས་ན་དེ་

ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། །] ལས་བརྒྱ་པའི་རྒན་པོ་སྐྱེས་ཀྱི་བྱུང་བ་ལས་དབྱར་གྱི་ཚུལ་ཞུགས་
ཐོན་པའི་ཚེ་ན་ལྗོན་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་འདབ་མ་སྐྱ་བོར་འགྱུར་ཞིང་། སྤང་པོ་ཁ་དོག་སེར་པོར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ [སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྩིས་ན་དབྱར་གྱི་ཚུལ་ཞུགས་ཐོན་པའི་ཚེ་ན། ལྗོན་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་འདབ་མ་སྐྱ་བོར་འགྱུར་གྱི་དབྱུག་གུས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་

བྱས་ཏེ་བརྩིས་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བ།] དང་། ལུང་དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ [རས་ཆེན་བཞག་ཕྱིས་པའི་སྐབས་སུ།] དབྱར་ཚུལ་ཞུགས་ཐོན་ནས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་

པར་རས་ཆེན་འཆང་ན་ཆར་གོས་མི་དགོས་པའི་དུས་སུ་ཆར་གོས་འཆང་བའི་ལྟུང་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། །[སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྩིས་ན་དབྱར་ཚུལ་མཇུག་ཐོན་ནས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ན་ཆར་འབབ་ཐག་ཆད་པར་འགྱུར་གྱི་དབྱུག་གུས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་བྱས་ཏེ་བརྩིས་ན་

དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། །] ཁྲུས་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཕ་མའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་ [རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚ་བའི་དུས་ཞེས་ཚད་པ་ཚ་བའི་དུས་ནི།] དབྱར་སྔ་མ་ཁས་ལེན་པའི་སྔ་རོལ་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ནས་ཚད་པ་ཚ་ [སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ཏེ་

525

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
བརྩིས་ན་དེའི་ཚེ་ན་ཚད་པ་ཆེ་བའི་དུས་འབྱུང་གི དབྱུག་གུས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་བྱས་ཏེ་བརྩིས་ན་དེ་ལྟར་མི་

འགྱུར་རོ། །] བའི་དུས་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། སོ་ [དུས་ཚིགས་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས།] ག་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་ཉི་མ་ཕྱེའི་ [ཉི་མ་ཕྱེད་
ཀྱི་དོན་ཏེ་བརྡའི་རྙིང་ངོ་། །] དུས་ན་ལྗོན་ཤིང་རང་གི་གྲིབ་མས་ཁྱབ་ཅིང་འདུག་པ་ཉེ་འཁོར་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བསྡུས་པ་ [དུས་ཚིགས་ལྔའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།] ལས་ཀྱང་
དཔྱིད་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཐ་མའི་ཉི་མ་ཕྱེའི་གྲིབ་མ་དང་རླུང་གིས་མ་བསྐྱོད་ [པ་དང་ལག་པ་ལ་སོགས་པས་གཏོར་བ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མེ་ཏོག་དང་།] པའི་འདབ་མ་ས་ལ་གར་ལྟུང་བ་ཉེ་འཁོར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་བའི་མར་ངོ་ནས་ལོ་འགོ་བཟུང་ནས་སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྩིས་ན་ལྗོན་ཤིང་རང་
གྲིབ་རང་ལ་འཁོར་བ་དེ་སོ་ག་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་འབྱུང་གི་དབྱུག་གུས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་བྱས་ཏེ་བརྩིས་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། །
གཞུང་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་གྱི་དབྱུག་གུས་ཉ་བའི་མར་ངོ་ནས་ལོ་འགོ་བཟུང་ན་གཞུང་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་ནོ། །མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། ས་ག་དང་ནི་ཆུ་སྟོད་དང་། །དེ་བཞིན་ཁྲུམས་སྨད་སྨིན་དྲུག་ཅན། །རྒྱལ་དང་དབོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད། །དྲུག་པོའི་མར་ངོ་བཅུ་བཞིར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་ལོ་དྲི་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་དང་དབོ་དང་ས་ག་དང་། །ཆུ་སྟོད་ཁྲུམས་སྟོད་སྨིན་དྲུག་ཅན། །འདི་རྣམས་ཀྱི་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས། །ཟླ་ཕྱེད་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པའོ། །ཞེས་སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་བའི་མར་ངོ་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། དབྱུག་གུས་ཉ་བའི་མར་ངོ་ནས་ལོ་འགོ་བཟུང་ན་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་བའི་མར་ངོ་ནས་ལོ་འགོ་བཟུང་ན་གཞུང་དེ་

526

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཉིས་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་ཟླ་བ་རང་རང་གི་མར་ངོ་
སྔོན་དུ་འབྱུང་ཞིང་། ཡར་ངོ་ཕྱིས་འབྱུང་སྟེ། མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ཟླ་བའི་འགོ་
བྱས་ནས། ཉ་ནི་ཟླ་བའི་མཇུག་ཡིན་པར་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ག་ལས་གསུངས་སོ། །[བོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཡར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ཟླ་བའི་འགོ་བྱས་ནས་སྟོང་ལ་ཟླ་བའི་མཇུག་ཡིན་པར་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་གྱི་ལུགས་ཟླ་བ་དུམ་བུར་བཅད་དེ་མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ཟླ་བའི་འགོ་བྱས་ནས་ཉ་ནི་ཟླ་བའི་མཇུག་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་ཟླ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མར་གྱི་ངོ་སྔ་སྟེ། མདོ་སྡེ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་ཉ་ནི་ཟླ་བའི་མཇུག་ཡིན་པར་ལན་མང་དུ་གསུངས་སོ། །འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་བདག་ཉིད་གནས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཉི་མའི་ཟླ་བ་སྔ་མའི་དང་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་འདས་པ་དང་འབྱུང་འགྱུར་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཟླ་བ་ཉ་བ་དེ་ཟླ་བའི་མཇུག་ཡིན་པར་ལན་མང་དུ་གསུངས། ཚེས་བཅུ་དྲུག་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་དོན་འགྱུར་བྱས་པ་ཡིན་ལ་འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཚེས་གཅིག་པའི་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྒྲ་འགྱུར་མཛད་དེ་མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ལའོ་དེས་ན་པེ་ཤ་ཀའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་བསླབ་པའི་གཞི་མདོ་ལས་ཚེས་གཅིག་ལ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་ཞེས་བཤད་དོ། །]

དེ་ལྟར་ན་སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་བའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་ནས་ལོའི་འགོ་བཟུང་སྟེ། དགུན་སྟོད་ཀྱི་དུས་དང་དགུན་སྨད་ཀྱི་དུས་དང་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་དང་སོ་གའི་དུས་དང་
དབྱར་གྱི་དུས་དང་སྟོན་གྱི་དུས་ཏེ་དུས་ཚིགས་དྲུག་ལས། དུས་ཚིགས་རེ་རེ་ལ་ཟླ་
བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། གསོ་སྦྱོང་བཞི་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གཅིག་འདས་དང་གཉིས་འདས་ཐམས་ཅད་བཅོ་ལྔ་པའོ། །ཟླ་བ་ཕྱེད་གཉིས་འདས་ཐམས་ཅད་བཅུ་བཞི་པ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ [རྒྱལ་སྲས་མ་ལས་དོན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དགུན་སྟོད་ཟླ་བ་གཉིས་དང་དགུན་སྨད་ཟླ་བ་གཉིས་ཏེ་དགུན་གྱི་དུས་ཟླ་བ་བཞིར་བྱས་ནས།] དགུན་དང་དབྱར་རྣམས་ཀྱི། །ཟླ་བ་

ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་པའི། །ལྷག་མ་ཟླ་བ་དྲུག་པོ་ལ། །མཁས་པས་ཞག་ནི་དབྲི་

527

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བར་བྱ། །བཞི་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་གསོ་སྦྱོང་གི་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་ནི་དྲུག་སྟེ། །[སོ་གའི་དུས་ཀྱང་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་ཏེ་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་ཟླ་བ་བཞིར་བྱས་ནས། དཔྱིད་དང་སྟོན་གྱི་དུས་ཀྱང་དབྱར་རིང་པོའི་དུས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་ཏེ་དབྱར་གྱི་དུས་ཟླ་བ་བཞིར་བྱས་ནས།] རང་གཞན་གྱི་ལྟུང་བ་དག་པར་བྱ་བ་

དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ [སྟེ་ཆག་ཆག་གདབ་པ་དང་ཕྱག་བདར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ།] དང་། ཆོས་བཤད་ཉན་བྱ་བ་དང་། དགེ་བསྐོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་ཞིང་དགེ་
སློང་རྣམས་བགྲང་བ་དང་། མ་འདུས་ན་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་བླང་བ་དང་། དགེ་སློང་གང་ཡང་རུང་བས་མེ་ཏོག་དབུལ་ཞིང་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རང་གི་ལྟུང་བ་དག་པར་བྱ་བ་ནི། མཐོལ་བ་དང་བཤགས་པ་དང་བསྡམ་པ་དང་ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་སྟེ། འོག་ཏུ་རང་རང་
གི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ལྟུང་བ་དག་པར་བྱ་བ་

དང་། གསུམ་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ལྟུང་བ་དག་པར་བྱ་བ་ནི་གཞུང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་སྟེ་ལུང་གཞི་ལས་གསོ་སྦྱོང་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པས་སོ་ཞེས་སོ། །དེའང་ལེགས་པར་ཐོན་པའི་རྒན་རབས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པས་གདོན་ཏེ། ལེགས་པར་ཐོན་པས་གདོན་ཏོ་ཞེས་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་སོ་ཞེས་པ་
དང་། བསླབ་པ་བྱིན་པས་གདོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་
མཇུག་གི་ཆོ་ག་ནི་བསྔོ་བ་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པ་བཏོན་པ་ཡི། །བསོད་ནམས་འགྲུབ་པ་

528

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གང་ཡོད་པ། །དེས་ནི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ། །ཐུབ་དབང་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པའོ། །ལྔ་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གནས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ནི་གནས་མཚམས་པོ་ཆེར་མ་གྲུབ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བ་དང་མཚམས་གཏན་ནས་མ་བཅད་པ་ཡང་བྱའོ། །
གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་དམིགས་བསལ་ནི་འདུག་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་
མགྲོན་པོ་མི་སྡོད་ན་འགྲོ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ནི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་མཚན་མོ་མཐའི་གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། ལས་ལ་ནི་འདས་ན་ཉི་མ་ཤར་བའི་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ལྟ་བུ་ཚེས་གྲངས་གང་ཡང་རུང་བ་ལའོ། །བཞི་པ་ཆོ་གའི་དམིགས་བསལ་ནི། །[གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ་སོ་སོ་ཐར་བའི་མདོ་གདོན་དགོས་ཀྱང་།]སྒྲ་མི་འདོད་ན་ [སྡིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་བཏོན་ལ།] མདོར་བསྡུས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་ཆོ་གའི་
སྐབས་སུ་ཚིགས་བཅད་གདོན་པས་གསོ་སྦྱོང་འགྲུབ་བོ། །དགེ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱོང་སྔགས་རྣམ་པར་བཞག་པས་བྱ་ཞིང་། དགག་དབྱེ་བྱས་པས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་གི་དགོས་པ་འགྲུབ་བོ། །ཡོངས་དག་ཕུལ་བ་དང་། གསོ་སྦྱོང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་

ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། གསོ་སྦྱོང་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལའོ་ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཞེས་སྨོས་པས་བཅུ་བཞིའི་གསོ་སྦྱོང་ཡང་བསྡུས་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་དེ་ཉིད་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་མར་ངོའི་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་དེ་ལ་བར་སྐབས་སུ་ཞག་གཅིག་ཆད་པ་སྟེ་རེས་འགའ་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འཕོས་ཏེ་ཚེས་བཅུ་

529

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བདུན་ཆད་པ་འོང་། དེས་མཚོན་ནས་རེས་འགའ་ཚེས་ཉི་ཤུ་བཞི་ནས་ཉི་ཤུ་དྲུག་ཏུ་འཕོས་ཏེ་ཚེས་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཆད་པ་འོང་ཡང་མར་ངོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཁོ་ན་ཆད་པ་མ་ཡིན་པས་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཡིན་ཡང་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཟླ་ཕྱེད་དེ་ལ་བར་སྐབས་སུ་ཞག་གཅིག་ཆད་པས་འཇིག་རྟེན་པས་མཐར་ཆགས་སུ་བརྩིས་པའི་ཞག་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །བཞི་པ་ལ་རེག་ན་ཞེས་པ་ནི་ཕམ་པ་དང་ལྷག་མ་དང་མ་ངེས་པ་དང་ལྟུང་བྱེད་དང་སོ་སོར་བཤགས་བྱ་ཉེས་བྱས་གདོན་པ་སྟེ་དྲུག་གི་བཞི་པ། སྤང་ལྟུང་ལ་རེག་ན་དེ་ནི་ཕལ་ཆེར་བྱས་ཟིན་ནས་འཕྲོ་འཇོག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མ་གྲུབ་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་བྱ་ཞེས་ལྟུང་བ་བྱིན་རློབ་
པའི་དོན་ནི། སྤྱིར་ལྟུང་བ་ལ་འཛོམ་པ་དང་། ད་ལྟར་ཕྱིར་འཆོས་པའི་རྐྱེན་མ་འཛོམ་པ་དང་། རྐྱེན་འཛོམ་པ་ན་ཕྱིར་འཆོས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའམ། དེ་ལྟར་དམ་འཆའ་བའོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དགོས་
པ་ནི། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་དང་། གནས་སྐབས་དེར་མ་དག་ཀྱང་རྫུན་ལ་
བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་ཀྱི་
གནས་སུ་མ་འདུས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་། འདུས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་

པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི།
དགེ་སློང་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་མདུན་དུའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་

བརླབ་པ་ནི། རྟེན་ཆོས་ལྔ་ལྡན་ཏེ། ཕམ་པས་མ་གོས་པའི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་
དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་

530

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དང་། གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་དང་། དངོས་སུ་ཕྱིར་འཆོས་པའི་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པའོ། །ཐ་མ་ནི་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཡུལ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་གྲངས་མ་ཚང་བ་དང་། ཡུལ་དང་ལྟུང་བ་མཐུན་པ་དང་། །[ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པར་གྱུར་ན་ལྟུང་བ་དེ་ནི་གང་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ནི་ལྡང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ།] རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། །[ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་ལྟུང་བ་དེ་ནི་གང་ཡིན། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས།] ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་ [ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྟུང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན།] གཉིས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཆད་པའི་ལས་སྔོན་དུ་མ་སོང་བ་དང་བདུན་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །གཞན་དུ་ན་རྐྱེན་མེད་པས་ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་མི་
འཆགས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟུང་བ་གང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། ལྟུང་བ་ཆོས་བཞི་ལྡན་
ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་འདག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ [དེ་ནི་ཕམ་པ་དང་བསྡམ་བྱ་ལས་གཞན་པའི་
ལྟུང་བ་སྟེ། ཕམ་པ་ལ་བྱིན་རླབས་མི་འཆགས་ཤིང་བསྡམ་བྱ་ལའང་བྱིན་རླབས་མི་འཆགས་ཏེ་དངོས་སུ་ཕྱིར་བཅོས་

པར་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །] བདག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད། ངོ་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་། གཞི་དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ། དང་པོ་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་ན་བྱིན་རླབས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་མ་ལས་
གཞན་དུ་ན་བྱིན་རླབས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི་གང་ཟག་གིས་ལྟུང་བ་བྱིན་
གྱིས་བརླབ་པ་ནི་སྔགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་ལས་སོ། །གཉིས་
པ་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་འདུས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགེ་
འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྟུང་བ་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་བརླབ་པ་ནི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་
པའི་ལས་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་འདུས་པ་ན་

531

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། དེའི་ཚེ་ན་གང་ཟག་གིས་ཕྱིར་འཆོས་པའི་རྐྱེན་
འཛོམ་པ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་སྟེ་དགེ་འདུན་འགོར་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བྱེད་པས་ནི་དྲུང་ན་མོ་ལ་སྔགས་ལན་ཅིག་གིས་སོ། །ལས་བྱེད་པས་ནི་སྔགས་ཞེས་པ་སྤངས་ཏེ། སྔགས་ལན་ཅིག་ཡིད་ཀྱིས་ཀླག་པའམ་ངག་ཏུ་

བརྗོད་ན་ཡང་གཞན་གྱིས་མི་ཐོས་པར་བརྗོད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་མ་གྲུབ་ན་
ཞེས་སོ། །བཞིར་མ་ཚང་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གསོ་སྦྱོང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་

བསྟན་ཏོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གསོ་སྦྱོང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་
དགོས་པ་ནི་གསོ་སྦྱོང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་དང་། བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་
གྱིས་བརླབ་པ་ནི། དགེ་སློང་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་མདུན་དུའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་
གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། རྟེན་ཆོས་ལྔ་ལྡན་སྔར་བཤད་པ་དང་གཞན་འདྲ་བ་ལ། དང་པོ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་ལྡན་པ་དང་། ཐ་མ་ནི་མཐུན་
པའི་གསོ་སྦྱོང་དངོས་ཉིད་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གསོ་སྦྱོང་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་མི་འཆགས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་

ནི་ཉི་ཤུའི་དུས་སུ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་དུས་མ་ཡིན་པས་མི་འཆགས་སོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དངོས་གཞི་སྔགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་སྟེ། བསླབ་པ་རྒན་པས་གཞོན་པ་ལ་བརྗོད་ན་ཡང་

532

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སྔགས་རྗེས་སྤང་སྟེའོ། །རང་གཅིག་པུས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ན་སྔགས་ཞེས་སྤངས་
ཏེ། །[འགྲེལ་ཆུང་ལས་དགྲ་བཅོམ་པར་བསམས་ཏེ་བརྗོད་ཅེས་བཤད་དོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷའམ་བསྟན་པ་ལ་མངོན་པར་དད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་བསམས་ནས་ལྷ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །] མཇུག་ནི་བརྗོད་ཡུལ་ཡོད་ན་ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། བཞིར་མ་ཚང་ན་དུས་ཀྱི་བར་དུ་བསྡད་དེ་ཞེས་པ་ [འདི་
ལ་ལུང་དང་འགྲེལ་པ་དག་ལས་བཤད་ལུགས་གསུམ་ཡོད་དེ། ཊཱི་ཀ་ས་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི།] ལུང་མ་མོ་ལས་དྲོ་ལ་བབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྡད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་དྲོ་ལ་བབ་པ་ནི་
མཚོན་པ་ཙམ་མོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་ཚུན་ཆད་དུ་བསྡད་དེ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ཚེས་བཅོ་ལྔ་དེ་ལ་གནས་དེར་ཕྱིས་དགེ་སློང་གཞན་མི་འོང་བར་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ན་གསོ་སྦྱོང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྐྱ་
རེངས་ཤར་གྱི་བར་ལ་བསྡད་ཅེས་བཤད་པ་ནི་སྐྱ་རེངས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་བསྡད་པ་སྟེ།
སྐྱ་རེངས་ཤར་ཟིན་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་མི་ཕན་ནོ། །[དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་མ་
རྣམ་གྱི་ཊཱི་ཀ་ལས་རྐྱེན་བྱུང་ན་ནི་ཉི་མ་འཆར་ཀའི་ཚེ་ན་གསོ་སྦྱོང་མ་བྱས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་རྐྱེན་བྱུང་ན་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་དང་བར་པ་ཤར་ཡང་ཉི་མ་འཆར་ཀའི་སྔ་རོལ་ཏུ་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པས་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་སྲིད་པ་ཁོ་ནའོ། །] བཞིའི་དགག་དབྱེ་ཡང་ཞེས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་

དགེ་སློང་བཞིས་དགག་དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །དགག་དབྱེ་བྱིན་
གྱིས་བརླབ་པ་ནི་འགྲེལ་པ་ལས་སང་ཕོད་ཚུན་ཆད་ནས་ཚེས་གྲངས་ཚང་བར་བྱའོ། །འོ་ན་ལུང་བཞི་ལས་གང་ན་དགེ་སློང་བཞི་གནས་བར་ནི་དེ་དག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་པ་དགག་དབྱེ་བྱས་སོ། །དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ནི་བསྐོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་འགལ་སྙམ་ན། ཊཱི་

533

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཀ་ལས་དགེ་སློང་བཞིས་དགག་དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གསུངས་པ་དེ་ངེས་
དོན་དུ་བཟུང་སྟེ། ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་སློང་བཞིས་དགག་དབྱེའི་དངོས་གཞི་འཆགས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་བསྐོ་བའི་ཆོ་ག་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལས་གཞིའི་ [འགྲོ་བའི་ཕྱིར་གནས་པ་ཞེས་པས།] ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་གསུམ་
ལ་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་དགག་དབྱེ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱང་གྲགས་གསུམ་མམ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དམ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་གཞི་ལས་སྔ་ཕྱི་བསྒྱུར་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །འགྲོ་བའི་ཕྱིར་གནས་པ་ཞེས་པ་ལ་བཤད་ལུགས་གཉིས་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་སྟེ་གནས་ལྗོངས་རྒྱུར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། འགྲོ་བའི་ཕྱིར་གནས་པ་ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་

མཁན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་གང་ཡིན་པས་བདག་ཉིད་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་

ཞེས་བཤད་དོ། །བཤད་ལུགས་གཉིས་ཀ་རུང་སྟེ། རྐྱེན་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡོད་ན་ཞེས་མདོ་འོག་མ་དང་ལུང་གི་བཤད་ལུགས་དེ་མཐུན་ནོ། །འདུ་བ་མཐུན་པ་ཞེས་པ་ནི་གཉུག་མར་གནས་པ་དང་འདུ་བ་མཐུན་པ་དང་། གློ་བུར་འོངས་པ་དང་འདུ་བ་མཐུན་པ་དང་། འདྲེན་མར་གནས་པ་དང་འདུ་བ་མཐུན་པ་དང་གསུམ་མོ། །
དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་གཉུག་མར་གནས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཟིན་པ་ན་དགེ་སློང་གཉུག་མར་གནས་པ་གཞན་དག་ཕྱིས་འོངས་ན་སྔ་མ་དང་ཕྱིས་

འོངས་གཉིས་ཀ་གཉུག་མར་གནས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་ན་འདུ་བ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཡང་གཉུག་མར་གནས་པ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་འདྲ་
བའོ། །གཉིས་པ་ནི་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཟིན་པ་ན་གློ་

534

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བུར་དུ་འོངས་པ་གཞན་དག་ཕྱིས་འོངས་ན། སྔ་མ་དང་ཕྱིས་འོངས་གཉིས་ཀ་གློ་བུར་དུ་འོངས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་ན། འདུ་བ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི་གཉུག་མར་གནས་པ་དང་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་འདྲེན་མར་གནས་པས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཟིན་པ་ན་གཞི་བའི་དགེ་སློང་དང་མགྲོན་པོའི་དགེ་སློང་འདྲེན་མར་གནས་པ་གཞན་དག་ཕྱིས་འོངས་པ་ན། སྔ་མ་དང་ཕྱིས་འོངས་གཉིས་ཀ་
འདྲེན་མར་གནས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་ན། འདུ་བ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འདུ་བ་མཐུན་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཡང་ཅི་དགར་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྨོས་པས། སྔར་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཟིན་པའི་དགེ་སློང་དེ་རྣམས་ནི་གཉུག་མར་གནས་པ་ཡིན་པ་ཕྱིས་འོངས་པ་རྣམས་ནི་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་སྟེ། འདུ་བ་མི་མཐུན་པ་དག་ལ་ཅི་དགར་འཇུག་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དུས་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་ཞེས་པ་
མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ [འདི་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་འདི་གཉིས་ལས་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ།] འདི་གཉིས་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དགེ་ [ཉིན་ཞག་སྔ་མ་ལ་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པའི།] སློང་ཁ་ཅིག་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལས་ཚེས་བཅོ་ལྔར་བྱེད་པ་ཆེས་མང་ན་མང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལ། མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་
གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཚེས་བཅོ་ལྔར་བྱེད་པའི་དབང་གིས་ཉིན་ཞག་སྔ་མ་ལ་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཟིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སླར་ཡང་གསོ་སྦྱོང་བྱ་དགོས་པར་ངེས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཚེས་བརྒྱད་ [བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་སྨྲ་བའི།] མཁན་པོ་ཉམས་འགྱུར་ཏེ། །བཅུ་བཞི་སློབ་མ་ཉམས་པར་འགྱུར། །བཅོ་ལྔ་ལྡོབས་རྐྱེན་ཉམས་འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་དུས་ཚིགས་ [དེ་རྣམས་བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་འདོན་པ།]སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་བྲམ་

535

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཟེ་དག་གིས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་གཞིའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། བྲམ་ཟེའི་ལུགས་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་གསུངས་པ་ནི། ཚེས་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔའི་ནུབ་མོ་ཆོས་མཉན་ཞེས་སོ། །དེར་ [བླ་གབ་མེད་པར་ཆོས་ཉན་པ་ན་རླུང་དང་ཆར་འབབ་པ་ན།] ཆོས་སྨྲ་བ་དང་ཉན་པ་དག་གི་འཕྲོ་དོར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་ [ཊཱི་ཀ་ན་ཞལ་མི་གསལ་ཡང་།] འགྲེལ་ཆུང་ལས་བླ་རེ་བསྡུས་ཀྱང་ཆོས་འཆད་པ་དོར་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཁང་པར་
འཕོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཕྲོ་ཤོད་ཅིག་ཅེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་མ་ཡིན་ན་ལྡོག་པར་བྱའོ་
ཞེས་པ་ནི་ལུང་མ་མོ་ལས་ཅི་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་སྨད་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟླ་
བཤོལ་དོར་བ་ནི་རྩིས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་ཟླ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་

ཕྱེད་དང་གསུམ་ན་ཟླ་བ་ལྷག་རེ་འབྱུང་བར་བརྩི་བ་ནི་ཕྲ་བ་ནས་བརྩི་བའི་གཞུང་
ལུགས་ཡིན་ནོ། །
འདུལ་བའི་སྐབས་འདིར་ནི་རགས་རིམ་ནས་བརྩི་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེས་སོ། །ལུང་གླེང་གཞི་ལས་རྒྱལ་པོ་དག་ནི་ལོ་གསུམ་གསུམ་ཞིང་བཤོལ་འདོར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བརྩི་ལུགས་ལ་
རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་མོ་ཟླ་དྲུག་ལ་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ལས་མེད་པས་ཞག་ལྷག་པོ་
དྲུག་དང་དབྱར་ཉི་མ་ལྡོག་མཚམས་སུ་ཞག་གཉིས་དང་དགུན་ཉི་མ་ལྡོག་མཚམས་སུ་ཞག་གཉིས་ཏེ་ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་ལྷག་པོ་བཅུ་འབྱུང་བས། ལོ་གསུམ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་ལྷག་སྟེ་བཤོལ་ཟླ་བ་གཅིག་དོར་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ལིའི་རྒྱལ་པོ་ནི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་གོ །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཐང་ཅིག་གོ །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཡུད་ཙམ་གཅིག་གོ །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩི་བ་ཡིན་ཡང་། འོན་

536

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཀྱང་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཡུད་ཙམ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་དང་ཐང་ཅིག་ལྔ་ལས་མི་འདའ་བས། ཞག་རེ་ལ་ཐང་ཅིག་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་བཤོལ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བསགས་པས་ཟླ་བ་རེ་ལ་ཡུད་ཙམ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་བཤོལ་ཡོད་པས། ཟླ་བ་གསུམ་ལ་ཡུད་ཙམ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་ལྔ་ལྷག་སྟེ། དེས་ན་ཟླ་བ་གསུམ་གསུམ་ལ་ཞག་ཕྱེད་དང་གསུམ་གསུམ་གྱི་བཤོལ་
འབྱུང་བས། ཟླ་བ་དྲུག་དྲུག་ལ་ཞག་ལྔ་ལྔའི་བཤོལ་འབྱུང་སྟེ། དེས་ན་ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་བཅུའི་བཤོལ་འབྱུང་བས། ལོ་གསུམ་གསུམ་ལ་ཟླ་བ་ལྷག་མ་རེ་རེ་འབྱུང་ཞེས་སོ། །ལྟས་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་ལས་བྱའི་ལོ་ལ་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་གཉིས། བྱི་བའི་ལོ་ལ་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོ་གཉིས། ཡོས་བུའི་ལོ་ལ་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་གཉིས། རྟའི་ལོ་ལ་
སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོ་གཉིས་འབྱུང་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་འབྲིང་པོ་སྔ་མ་བཤོལ་ཟླར་
བྱ་ཞིང་། བཤོལ་ཟླ་ཐམས་ཅད་ཞག་སུམ་ཅུ་ཐུབ་པར་ངེས་ཏེ། ལོ་གསུམ་གྱི་བཤོལ་ཞག་བཅུ་ཚན་གསུམ་ལ་ཞག་སུམ་ཅུ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཤོལ་གྱི་ཟླ་བ་ཐུབ་མི་ཐུབ་ནི་དངོས་ཟླའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་དབྱར་
དགུན་འབྲིང་ཐུབ་སྟོན་དཔྱིད་འབྲིང་མི་ཐུབ་ཅེས་གསུངས་པས། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྟོན་
དཔྱིད་འབྲིང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་ཟླ་མི་ཐུབ་པ་བཞིན་དུ་བཤོལ་ཟླ་ཡང་མི་ཐུབ་པ་སྟེ་
གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལོ་གསུམ་གྱི་བཤོལ་ཞག་བཅུ་ཚན་གསུམ་ལ་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ལས་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །མཚམས་སུ་མཚམས་ཀྱིས་བསྐོར་དུ་མི་རུང་ངོ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་
གསུམ་སྟེ། ཆོ་ག་མཚམས་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་བ་དང་། བདག་པོ་མཚམས་གཞན། དགེ་སློང་མའི་དབྱར་ཁང་དག་དང་དངོས་པོ་མཚམས་གཞན་ཁྲོན་པ་དག་ལ་ནི་རུང་

537

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ངོ་། །ལས་ཀྱི་ཆོ་གས་ས་གཞི་མཚམས་མ་བཅད་པ་སྟེ་མཚམས་པོ་ཆེ་དང་མཚམས་བུ་ཆུང་གང་ཡང་མ་བཅད་པ་ཉིད་དུ་ཆོ་གས་ས་གཞི་མཚམས་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བ་གནང་བ་མ་འཆགས་ཏེ་ཆོ་གས་ས་གཞི་མཚམས་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་འཆགས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །[ས་གཞི་མཚམས་གཏན་ནས་མ་བཅད་ཀྱང་རྒན་པོ་དང་ནད་པ་ལ་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་ནི་མི་འཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་

ས་གཞི་མཚམས་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །] དད་པ་ཅན་དང་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་དང་དྲུང་དུ་གསོ་སྦྱོང་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་དགའ་ཞིང་དད་པར་འགྱུར་བའི་དབང་གི་ནི་གནང་བ་གཉིས་སོ། །དེའི་འོག་མ་གསུམ་ནི་ཕོངས་པའི་ཚེ་ན་གནང་བ་གསུམ་སྟེ། ཕོངས་པའི་ཚེ་ན་ཁྱིམ་པའི་དྲུང་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །ཕོངས་པའི་ཚེ་དེ་ལ་ཆོ་ག་རྗེས་སུ་བསྒྲགས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཕོངས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། འདི་གསུམ་ནི་ལུང་སིལ་བུ་ལས་དགེ་སློང་ཆོམ་རྐུན་པས་བཅོམ་པའི་གླེང་གཞི་ལས་སོ། །གཞན་ཕམ་པ་བར་ལྷག་མ་རྣམས་གདོན་པར་བརྩམས་ནས་མ་རྫོགས་པ་ལ་ [གསོ་སྦྱོང་།] མི་འཆགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་འགོ་བརྩམས་པའི་སྡེ་ཚན་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པ་དེ་དག་མ་རྫོགས་ན་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྙམ་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་འཆགས་ཀྱང་། དེ་ནི་གླེང་གཞི་གདོན་པ་དང་གསོལ་བ་ལ་ཉེས་མེད་མི་འཆགས་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་གསོ་སྦྱོང་གི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

538

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ད་ནི་དབྱར་གྱི་གཞི་འཆད་དེ།
དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་དབྱར་གནས་ཀྱི་དགོས་པ་དགུ་སྟེ། དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་
གཅིག་དང་། བརྒྱུད་པའི་དགོས་པ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ནི་དབྱར་གནས་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ [དབྱར་ས་གཞི་ལ་སྲོག་ཆགས་མང་དུ་རྒྱུ་བའི་དུས་སུ་འགྲོ་འདུག་མང་དུ་བྱས་ན་སྲོག་ཆགས་ལ་གནོད་པས།] སྲོག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བ་དང་། གཞན་ [ལུང་ལས་མུ་སྟེགས་འཕྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ།] དག་མ་དད་པ་སྤོང་བ་དང་། ལུས་ [དབྱར་ཆར་སྒང་གི་དུས་སུ་རྒྱུ་འགྲུལ་མང་པོ་བྱས་ན་རང་གི་ལུས་སྲོག་ལ་གནོད་པ་ལས།] སྲོག་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བ་དང་། དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་གསུམ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གནས་རལ་བ་དང་གྲུམས་པ་འཆོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགག་དབྱེ་འབྱུང་བ་དང་། སྲ་བརྐྱང་འབྱུང་བ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བདུན་ལས་དང་པོ་གནས་གང་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བ་ལ་དྲུག་ལས། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་རྐྱེན་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་གནོད་པ་དང་མི་ཕན་པའི་རྐྱེན་ཉེ་བར་མི་གནས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་སྐྱེད་པ་ཉིད་དང་སེལ་བ་ཉིད་དག་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་དབྱར་གནས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྟེང་གཡོགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གཡོགས་པར་དགེ་སློང་གི་མདུན་དུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་གནས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་

539

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཅིག་ཡིན་པ་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ [གནས་ཐ་དད་དུ་མར་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་།] དོན་བྱ་བ་ཉུང་བའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སློང་དང་བཅས་ཤིང་སྒོ་གླེགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་སྟེ་གང་ན་དགེ་སློང་མེད་པ་ཉིད་དང་སྒོ་གླེགས་མེད་པ་ཉིད་དང་བཅས་པར་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་གཞན་དུ་ན་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །རང་གཞན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མཁོ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྒོ་ཁང་དང་ཐེམ་སྐས་ཀྱི་ལྐོག་དང་ཁྱམས་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་གཞན་ལ་གནོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་མཚམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་པ་དང་གྲུ་ལ་ནང་དུ་འབྱམས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ན་མི་འཆགས་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བ་ནི་དགེ་སློང་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་མདུན་དུའོ། །
གསུམ་པ་རྟེན་གང་གིས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བ་ནི་ཆོས་ལྔ་ལྡན་ལས། ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་ཡིན་པ་སྟེ། སྡེ་པ་ལྔ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་གནས་པར་ཁས་

བླངས་ཞེས་པ་དང་། སྡོམ་པ་བླངས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་སྡེ་ལྔའི་སྡོམ་པ་གང་དང་ཡང་མི་ལྡན་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བར་མའི་དགེ་བ་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་། དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། སྡོམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁན་པོས་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ཟིན་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་

དགེ་ཚུལ་གྱིས་སྡོམ་པ་མ་ཕོག་པར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་སྲིད་དེ་དེས་ཀྱང་དབྱར་

540

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གནས་པར་ཁས་བླང་བར་རིགས་སོ། །དབྱར་གནས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བསོད་སྙོམས་དང་སྨན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་གནས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་བར་གནས་པ་དང་། གནས་ནས་མ་བྱུང་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ་གའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བ་ནི་དབྱར་སྔ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་གིས་དབྱར་ཟླ་
འབྲིང་པོའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་གམ། དབྱར་ཐ་ཆུང་གི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྟེ་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ [དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཉ་བའི་ཕྱི་ཉིན།] ལའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བ་ནི་ཟླ་བ་གསུམ་དུའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དྲུག་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞག་བཅུའམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པ་ནས་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཉི་མ་སྔ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་བྱི་དོར་བྱ་བ་སྟེ་གཞུང་ན་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། གནས་མལ་དང་། གང་ཟག་སྟ་གོན་བྱ་བ་དང་། དེས་ཚུལ་ཤིང་གི་བམ་པོ་རྒན་རིམ་དུ་བཞག་སྟེ་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་བ་བརྗོད་པ་
དང་། གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་བྱ་ཞིང་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་
དང་། དགེ་འདུན་ལ་གནས་དང་མལ་ཆ་བསྟབ་པ་དང་། གནས་བར་ཞལ་གྱིས་

བཞེས་པར་གྱུར་པ་གོ་བར་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི་གསུམ་ལས། སྦྱོར་བ་ནི་ཡུལ་དེ་བསླབ་པ་རྒན་ན་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། འདུག་ཅིང་

541

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་སྟེ། མཇུག་ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །
བདུན་པ་དབྱར་གྱི་དམ་ཚིག་ཇི་ལྟར་བསྲུང་བ་ལ་དྲུག་སྟེ། དམ་བཅའ་དང་
གནས་སུ་འབྲེལ་བར་བྱ་བ་དང་། དབྱར་གྱི་ནང་དུ་འཁྲུག་ལོང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་བ་
དང་། ཚུལ་ནང་དུ་ [དབྱར་གྱི་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ལས་གསུངས་པ།] ཐོས་བསམ་ལ་སོགས་པ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་སྟེ་འདི་ནི་དོན་གྱི་བསྲུང་བའོ། །གནས་རལ་བ་དང་འདྲུམ་པ་བཅོས་པར་བྱ་བ་དང་། [ཚུལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ན་ཡང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞག་བཞི་བཅུ་ལས་ལྷག་པར་གནས་པར་མི་བྱ་བར།] གནས་དེར་ཡུན་ནི་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། དབྱར་གྱི་

ཚུལ་འདྲལ་བ་སྤང་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། འདྲལ་བ་དངོས་སྤང་བ་དང་། འདྲལ་བའི་རྒྱུ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཆུ་སྐྱ་
རེངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་ཚུལ་ནང་དུ་རྙེད་པ་བགོད་པ་སྤོང་བ་ནི། བརྟད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ནོ། །ཚུལ་ནང་དུ་གླེང་དྲན་བྱེད་པ་སྤང་བ་ནི། ལུང་གཞི་ལས་སུས་ཀྱང་དབྱར་གྱི་ནང་

དུ་གླེང་དྲན་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚུལ་ནང་དུ་ནན་ཏུར་བྱེད་པ་སྤང་བ་ནི། གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་སྤང་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་འཕྱ་བའི་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱ་ཞེས་སོ། །དེ་སྟོབས་པ་བསྐོ་བར་བྱ་ཞེས་པས་གནས་མལ་སྟོབས་པ་པོ་བསྐོ་བ་བསྟན་ཏོ། །
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནས་མལ་སྟོབས་པ་པོ་བསྐོས་པའི་

542

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དགོས་པ་ནི། མ་བསྐོས་པར་སྟོབས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་དང་། ལས་ཀྱིས་བསྐོས་
པས་བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐོ་བ་ནི། ཚེས་བཅུ་བཞི་དང་ལྡན་པ་བསྐོ་སྟེ། སྤོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བ་བསྐོ་བའི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི།
སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གྱིས་ཏེ། སྦྱོར་བ་སྤྲོ་བ་འདྲི་བ་དང་། དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། མཇུག་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པའོ། །བཞི་པ་བསྐོས་པའི་
བསླབ་བྱ་ནི་གཞུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དེ་སྟོབས་པ་བསྐོ་ཞེས་སོ། །དང་པོར་སྟོན་པའི་བླང་ཞེས་པ་ནི། ཊཱི་ཀ་ལས་གནས་ཀྱི་གཞི་སྟོབས་པར་
བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གནས་དང་མལ་ཆ་ལ་སོགས་པ་བསྟབ་པ་བསྟན་ཏོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པ་ནི། དགེ་འདུན་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་བསྟབ་པ་ནི། ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་ཡིན་པ་ [སྟེ་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་ཅིང་ཁྱིམ་པ་དང་མུ་སྟེགས་པ་ལ་དགེ་སློང་ཀུན་གྱི་གནས་མལ་སྦྱིན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།] དང་། རྩ་ལྟུང་འཆབ་བཅས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ [རྩ་ལྟུང་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་གོས་པ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་རྙེད་པ་མི་དབང་བའི་ཕྱིར་རོ། །] དང་། གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་ [སྟེ་གནས་ནས་ཕྱུང་ན་ཆོས་ཟང་ཟིང་མཐའ་དག་གིས་སྤང་པའི་ཕྱིར་རོ། །] དང་། ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་གྱུར་པ་ [སྟེ་བྱེ་བ་དག་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཡང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པ།] དང་། འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ [སྟེ་འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་གྱིས་གནས་མི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ།] དང་། ཕྱིས་

543

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འབྱུང་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་ [སྟེ་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་མི་བསྐོ་ཞེས་གསུངས་པ།] དང་། དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་ [ཊཱིཀ་ལས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་ན་གནས་མལ་ནོད་པར་བྱ་ཞེས་སྣང་སྟེ་ཁས་ལེན་ན་ཞེས་སམ་དགོངས་སོ། །] དང་། མཚན་མཐུན་པ་སྟེ་ [མཚན་མི་མཐུན་པ་རྣམས་གནས་
གཅིག་ཏུ་དབྱར་ཚུལ་དུ་འཇུག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་བསལ་ནི་དེ་ལའང་རབ་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་སྦྱིན་

ནོ། །གནས་མལ་ལྷག་པ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ན།] ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་གནས་བསྟབ་པའི་ཡུལ་ལོ། །མལ་ཆ་བསྟབ་པའི་ཡུལ་ནི་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་མཛེ་ཅན་མ་ཡིན་ [སྟེ་མཛེ་ཅན་གྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] པ་དང་། གནས་མལ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ [དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་མི་གཙང་བས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་མི་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་དེ་ལྟར་ན།] ཆོས་བཅུ་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྟབ་པ་ནི། བསྐོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་མ་བསྐོས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་སྟོབས་པ་ནི། །[ཆོ་ག་ལས་དགེ་འདུན་ལ་གནས་མལ་སྟོབས་ཞེས་གསུངས་པས།] གནས་དང་མལ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། བདག་པོ་དགེ་འདུན་དབང་བ་ཡིན་པ་ [སྟེ་སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་གནས་མལ་བསྟབ་ནས་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་བ་བརྗོད་པ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལ་གདིང་བ་མེད་པར་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] དང་། རང་གཞན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མཁོ་བའི་གནས་མལ་ཡིན་ [སྟེ་སྒོ་ཁང་དང་ཐེམས་སྐས་ཀྱི་ལྐོག་དང་ཁྱམས་མི་འགོད་ཅེས་གསུངས།] པ་དང་། ནད་པ་ལ་བསྔོས་པ་མ་ཡིན་ [སྟེ་ནད་པ་འདུག་པའི་གནས་ཁང་གཞན་ལ་མི་སྦྱིན་ཞེས།] པ་དང་། སྔར་བསྟབ་ཟིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །བཞི་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་བསྟབ་པ་ནི། རྒྱུ་སྐར་མ་ཤར་བ་སྟེ། ལུང་སིལ་བུ་ནས་སྐར་མ་ཤར་ཕན་ཆད་མལ་སྟན་མ་བསྒོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །དབྱར་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་པས་ཀྱང་གནས་མལ་ལེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་

544

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བསྟབ་པ་ནི། ལྡེ་མིག་ཐོགས་ཏེ་མདུན་དུ་འདུག་ནས་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་ཅིང་བསྟབ་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་གནས་ཀྱི་གཞི་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདོད་ན་བསླང་བ་ [བར་བྱའོ་བར་དུ་ཆོད་པས་བསླང་བ་མི་བྱིན་པ་དང་ཚིག་གཉིས་ལ་ནི་མི་སྦྱིན་ཞིང་འོག་མ་ལ་སྦྱིན་པ་སྟེ་འདོད་ན་བསླང་།] ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་བསླང་བ་དང་མི་བསླང་བ་གཉིས་དང་མི་སྦྱིན་པ་དང་སྦྱིན་པ་གཉིས་ཏེ། བསླབ་བྱ་བཞི་ནི་སྔར་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྐབས་
དང་འདྲའོ། །
མཚན་མོ་ [གནས་ཁང་དང་ཁྲི་ལ་སོགས་པ།] གནས་མལ་མི་བསྐོའོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་སིལ་བུ་ལས་སྐར་མ་ཤར་ཕན་ཆད་མལ་སྟན་མ་བསྐོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལུང་གཞི་ལས་ནི། མཚན་མོ་སྲོད་འཁོར་ཕན་ཆད་མལ་སྟན་མ་བསྐོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྲོད་འཁོར་བ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་མོ། །ཆོས་དང་མཐུན་པའི་དོན་དུ་ཞག་བདུན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དབྱར་གྱི་ཚུལ་བྱིན་གྱིས་

བརླབ་པ་བསྟན་ཏོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་དབྱར་འདྲལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཆོ་གས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བཅས་

པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་རྟེན་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་

བརླབ་པ་ནི། ཆོས་ལྔ་ལྡན་གྱིས་ཏེ། ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་
རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། གནས་ནས་མ་བྱུང་བ་དང་། དབྱར་གནས་པར་དམ་བཅས་པ་དང་འབྲེལ་བའོ། །དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པའམ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་དབྱར་གནས་པར་དམ་བཅས་ཏེ་གནས་ན་དེས་

545

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་དགོས་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གང་གི་
མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། དགེ་སློང་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་མདུན་དུའོ། །གསུམ་
པ་གནས་གང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། གང་དུ་དབྱར་གནས་པའི་མཚམས་ཀྱི་ནང་

ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དུ་ན་
དབྱར་གྱི་མཚམས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོ་ག་མི་འཆགས་སོ། །
བཞི་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། མཐའི་ཞག་དྲུག་གི་གོང་ཡན་
ཆད་དེ། མཐའི་ཞག་དྲུག་ལ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
ཡུན་ཐུང་ངུ་ཉིད་ལས་མ་ལུས་པས་བྱིན་རླབས་མི་འཆགས་པར་བཅས་པའི་དབང་གིས་སོ། །ལྔ་པ་ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། གནང་བ་མ་ཐོབ་པས་ [ལུང་སིལ་
བུ་ལས་བཙུན་པ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་མཚམས་ཀྱི་སླད་རོལ་ཏུ་མཆི་བར་རུང་ངམ། ཨུ་པ་ལི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནས་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞག་གཉིས་སམ་གསུམ་མམ།] ཞག་བདུན་ཚུན་ཆད་དང་། གནང་བ་ཐོབ་ན་ཞག་བཞི་བཅུ་ཚུན་ཆད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། འདི་མཐར་ཐུག་པའི་མཐའ་ནི་
ཞག་བདུན་ཚུན་ཆད་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ནི་ཞག་བཞི་བཅུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲུག་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་གི་ཆེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། འདི་ཉིད་
ལས་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དོན་དུ་ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་ན་མི་འཆགས་སོ། །
བདུན་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་
གྱིས་ཏེ། སྦྱོར་བ་ནི། ཡུལ་དེ་བསླབ་པ་རྒན་ན་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་སྟེ། མཇུག་ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་འཇིག་
པའི་རྒྱུ་ནི། ཞག་གྲངས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་པ་དང་བྱ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། བྱ་བ་

546

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཆོས་མི་ལྡན་དུ་ཤེས་པ་དང་ཁྱིམ་པར་བབས་པ་ལ་སོགས་པ། རྟེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ [རྣམས་བྱིན་རླབས་འཆགས་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་པར་ཤེས་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་ཞེས་སོ། །] པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གནས་འདིར་དབྱར་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ།] [སོས་ཀའི་ཚེ་ན་དམ་བཅའ་འོ། །] དམ་བཅས་ན། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིས་དབྱར་

གནས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་གནས་པ་དང་སྔར་དམ་བཅས་པའི་གནས་སུ་མི་འབྲེལ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབྱར་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་དམ་བཅས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིས་གནས་གཞན་དུ་དབྱར་གནས་

པར་ཁས་ལེན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ལུང་གཞི་དང་མདོ་འོག་མའི་ [གསོ་སྦྱོང་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་གཉིས་སུ་ནི་ཞེས་པ།] ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས། [སྡེ་པ་ལྔ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་
ཞེས་པ་ནི་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་སྡེ་ལྔ་པོར་མ་ཟད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་ཟིན་པ་དགེ་ཚུལ་ནི་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དང་། སྡོམ་པ་གཏན་ནས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། མ་སྐྱེས་པ་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །] སོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་མི་གནས་པར་འདུག་པའི།] མ་ཚང་བ་དག་ནི་མི་གནས་པར་འདུག་པའི་ལོ་གྲངས་མ་ཚང་བ་སྟེ། དགེ་སློང་ཕ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པ་དག་གོ། །སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཡོད་པ་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་མེད་པ་དག་ཅེས་སྦྱར་ཏེ། སྐབས་འདིར་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་གསུངས་པ་ནི། ལུང་ [སྡེ་སྣོད་གསུམ་འཛིན་པ་མེད་ན།] ཞུ་བ་ལས་བཙུན་པ་མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་དང་མ་མོ་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་མ་མཆིས་པར་དབྱར་ཚུལ་དུ་འཇུག་པར་རུང་ངམ། ཨུ་པ་ལི་རུང་ངོ་། །བཙུན་པ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མ་མཆིས་པར་དབྱར་ཚུལ་དུ་འཇུག་ཏུ་རུང་ངམ།

547

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཨུ་པ་ལི་མི་རུང་ངོ་། །དེ་སྟེ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མ་མཆིས་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའི་དགེ་སློང་བཙལ་འཚལ་ལམ། སོ་སོ་ཐར་པ་འདོན་པ་མེད་ན་དབྱར་ཚུལ་དུ་འཇུག་ཏུ་མི་གནང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པར་ཁས་བླང་བ་ལ་མི་འཆགས་ཞེས་པ་ལ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་དབྱར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ན་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱི་འམ། ཨུ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་གིས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་དབྱར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ན་དབྱར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ཞེས་བགྱིའམ།

ཨུ་པ་ལི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ [ཆོས་མིན་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་སུ་སོང་སྟེ་སྐྱ་རེངས་ཤར།] ན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་འཇིག་ཅེས་དོགས་
པ་བཅད་པའོ། །ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་གནང་བ་དེ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་པ་
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

པ་འཆགས་པ་དང་། བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ནི། ཆོས་བཅུ་ལྡན་ཏེ། གཞན་ནི་ལས་གཞིར་འཆད་ལ་ [ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་སྦྱིན་པའི་
སྐབས་སུ།] སྔར་གནང་བ་བྱིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། དབྱར་དམ་བཅས་པ་དང་
འབྲེལ་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་

གནང་བ་སྦྱིན་པ་ནི། ཞག་བཞི་བཅུའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཡ་མཐའི་ཚད་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས། ཞག་བཞི་བཅུར་བསྐོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན། ཞག་

548

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སུམ་ཅུ་རྩ་དགུའམ་ཞག་སུམ་ཅུའམ་ཞག་ཉི་ཤུར་བསྐོ་བར་རུང་ངམ། ཨུ་པ་ལི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་དོན་གང་གི་ཆེད་དུ་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ [ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱི།] ནི། ཆོ་ག་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གླེང་གཞིའི་དབང་གིས་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ལུང་ [དཔེར་ན་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལས། དགེ་
སློང་འཆར་ཀ་འདི་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དེང་སང་འདི་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་ངོས་གཟུང་དུ་དགོས་པར་འཆད་

པ་ཤིན་ཏུ་ཡང་འཁྲུལ་བ་སྟེ།] སིལ་བུ་ལས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་

ཞག་བཞི་བཅུར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་
འདུན་གྱི་དོན་གྱི་སླད་དུ་ནི་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ན། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་བསྙེན་མ་དང་ཉེ་དུ་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་སྤྱོད་པ་བ་དང་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་སླད་དུ་ཞག་བཞི་བཅུའི་
གནང་བ་བསྩལ་བར་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ལ་ལུང་མ་མོ་ལས་
ཀྱང་དགེ་སློང་གི་དོན་ནམ་དགེ་སློང་མའི་དོན་ནམ་དགེ་བསྙེན་ནམ་དགེ་བསྙེན་མའི་དོན་ཀྱང་རུང་ཉེ་དུའི་དོན་ཀྱང་རུང་མུ་སྟེགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་གཞན་དག་གི་དོན་ལ་ཡང་རུང་ཞག་བདུན་ནམ་ཞག་བཞི་བཅུར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་འགྲོ་བར་བྱ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །
མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ལྷག་པར་བུ་དང་བུ་མོ་རྣམས། །བག་མར་གཏོང་ལེན་ལ་སོགས་དང་། །ཕ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ནི། །སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་དགོས་སྒྲུབ་ལ། །ཞག་བདུན་བསླབས་ [ཞག་བདུན་ལས།] སམ་ལྷག་ཀྱང་རུང་། །མཚན་ [ལྷག་པ་དེ་ཡང་།] མོ་ཉི་ཤུ་སུམ་ཅུ་འམ། །ཉིན་ཞག་བཞི་བཅུ་ཡང་ནི་རུང་ཞེས་བཤད་ཅིང་། མདོ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་ཀྱི། དགེ་

549

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཞེས་ནི་མ་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། སྦྱོར་བ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་ཞིང་འདུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་པ་དང་། ལས་བྱེད་པས་སྤྲོ་བ་འདྲི་བ་དང་། རང་གིས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། །དེ་ཡང་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་ལ་འགྲོ་བ་དང་རང་རང་གི་དབྱར་འདྲལ་བ་སྤོང་བ་ཡིན་པས། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས། སྤྲོ་བ་འདྲི་བ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་གང་ཟག་རང་དོན་དུ་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་ཞུ་བ་ན་ནི་སྤྲོ་བ་འདྲི་མི་དགོས་པར་དོན་གྱིས་གོའོ། །དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། མཇུག་ལས་ཀྱི་

མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཞག་བཞི་བཅུ་ [བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི།] གནང་བ་དགེ་
འདུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་སློང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ཞག་བཞི་
བཅུར་དབྱར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དེ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ [ཞག་ཉུང་ངུ་ཉུང་ངུ།] ཚེ་
གུར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་རུང་གཅིག་ཅར་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཞེས་སོ། །ཚེ་གུར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་ཞག་བདུན་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ལན་ལྔ་བྱས་ཏེ་
ཞག་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་སོང་ན། དེའི་འོག་ཏུ་ཞག་ལྔ་ལས་མང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་མི་
གནང་ལ་དེའི་ཚེ་ན་ཡང་ཞག་བཞི་བཅུ་ལས་ལྷག་པར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གནས་པར་བཀག་
པའོ། །དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཞག་བཞི་བཅུའི་སྟེང་དུ་ཞག་བདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་

བརླབ་ཏུ་རུང་ངམ། ཨུ་པ་ལི་མི་རུང་ངོ་། །དེའི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་

ནི་ཞག་མང་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་ཞག་ཉུང་ངུ་གནས་པར་

550

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བྱའོ། །ཞག་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུའི་སྟེང་དུ་ཞག་བདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་ངམ། ཨུ་

པ་ལི་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞག་བཞི་བཅུ་བས་ལྷག་པ་མི་རུང་བའོ། །[དམ་བཅས་ནས་དབྱར།] གནས་པ་ [དང་གནས་སུ་མི་འབྲེལ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྨོས་སོ། །] ནི་དཔེའམ་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལྡན་གྱིས་དམ་བཅས་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་རྐྱེན་
འཛོམ་བཞིན་དུ་མི་སྒྲུབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ལུང་ནི་དམ་བཅས་པར་སྒྲུབ་པར་མ་བགྱིད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་ན་དམ་བཅའ་བ་དུ་
མཆིས། ཉེ་བ་འཁོར་ལྔ་སྟེ། དབྱར་དམ་འཆའ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་དམ་འཆའ་བ་དང་། ཆོས་གོས་དམ་འཆའ་བ་དང་། བསོད་སྙོམས་དམ་འཆའ་བ་དང་། ནད་པའི་སྨན་དམ་འཆའ་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ལྷུང་བཟེད་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་
བྱས་པ་ལས་མ་བྱིན་པ་དང་། ཆོས་གོས་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལས་མ་བྱིན་ན་

ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་པས། བསོད་སྙོམས་དང་སྨན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྙོམས་དང་སྨན་དམ་བཅའ་བ་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་པའི་ཡི་དམ་དང་། ཟས་བསོད་སྙོམས་པ་དང་། སྨན་བཀུས་ཏེ་བོར་བར་དམ་བཅའ་བའོ་ཞེས་པས་འཆད་དོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་དབྱར་གྱི་གཞིའི་
རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

དགག་དབྱེའི་གཞི་ལ་སྐབས་སྒྲུབ་པ་དང་།
དངོས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ལུང་ལས་དགག་དབྱེ་དང་དབྱར་ [ཀོ་ལྤགས་གཞི།] དང་ཞེས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ནི་དབྱར་གྱི་གཞིའི་
སྐབས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དགག་དབྱེའི་གཞི་བསྟན་ཏེ། དབྱར་གནས་པའི་མཐར་དགག་དབྱེ་

551

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བྱེད་པ་ཡིན་པས། བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལུང་གཞི་ལས་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། སྐབས་སུ་ཡིད་དམ་ངན་པ་སྤང་བ་ནི། མི་སྨྲ་བའི་ཡིད་དམ་མི་བཅའ་བ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས་དགེ་སློང་གིས་མི་སྨྲ་བའི་ཡིད་དམ་བཅའ་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ངག་གི་ཉེས་པ་ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར་ནི་མི་སྨྲ་བར་འདུག་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དེ། ལུང་གཞི་ལས་དགེ་སློང་ཆུ་སྟོད་ཀྱི་གླེང་གཞིས་ཤེས་སོ། །དགག་དབྱེ་བྱ་
བའི་ཚུལ་ལུགས་ནི་དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྡུས་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་དགོས་པ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་

འགྱུར་བ་དང་། དགག་དབྱེ་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་དགག་དབྱེ་གསུངས་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱུ་བའི་ཆོས་དག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དགེ་བའི་བསམ་པ་མངོན་འགྱུར་དང་བཅས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་

པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གསོ་སྦྱོང་གསུངས་ལ་ཞེས་བཤད་ཅིང་འོད་ལྡན་ལས་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ [དགོས་པ་གཅིག་ཡིན་པར།] བཤད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དེ། དགག་དབྱེའི་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་དགག་དབྱེའི་གནས་སུ་འཇུག་པ་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་དང་བསྡམ་པ་དང་ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བྱས་ནས་དགག་དབྱེ་
བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་

552

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དགུ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ནི་ [ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་སུས་ལྟུང་བ་གླེང་ན་གླེངས་ཤིག །] ཕྱོགས་བཅུ་ན་གནས་པའི་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་ལ་སྟེ། གང་ [ང་ལ་གཞན་གྱིས་ལྟུང་བ་གང་ཡང་གང་ཟག་ཤཱ་རིའི་བུས་ནི་མ་གླེང་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །] ཟག་འཇོག་པ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། མཐའ་དག་ལས་གཞན་དུ་ན་དགོས་པ་རྫོགས་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ། རྟེན་གང་གིས་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ནི། ཆོས་དྲུག་ལྡན་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྡེ་ལྔའི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་དང་། དགག་

དབྱེ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པའོ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་དགག་དབྱེ་བཞག་ན་དགག་དབྱེ་བཀག་པ་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་

དང་། འདི་ཉིད་ལས་དབྱར་གནས་བྱས་ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་དུ་ན་དབྱར་གནས་ཁས་བླང་སྟོབས་ཀྱིས་བཀག་པ་མེད་པས་ན། བཀག་པ་ལས་ཕྱེ་བ་མི་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དབྱར་གནས་ན་དབྱར་རལ་སྤང་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་

དབྱར་རལ་བས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་དགག་དབྱེ་བྱས་ན་ལྟུང་བའི་དགག་དབྱེ་དང་རྫས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་མཚན་ཉིད་པའོ། །གསུམ་པ་
བྱེད་པ་པོ་གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་ནི། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོར་བསྐོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། མེད་ན་གཞན་ལའོ་ཞེས་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པས་སོ། །
བཞི་པ་གང་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི། ལྟུང་བའི་དགག་དབྱེ་ནི་རང་ [ང་ལ་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་པོ་གང་གིས་གླེང་ན་ཡང་གླེངས་ཤིག་ཅེས།] གི་བསླབ་པའི་གཞི་མཐའ་དག་ལ་སྟེ།

553

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

[ང་ལ་ལྟུང་བ་གཞན་གླེང་ཡང་སྤང་ལྟུང་གིས་ནི་མ་གླེང་ཞིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ།] གཞི་འཇོག་པ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཕྱོགས་འགའ་ལ་དགག་དབྱེ་བྱས་པས་དགོས་པ་རྫོགས་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི། ཁབ་
ལ་སོགས་པ་རང་གི་རྫས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །ལྔ་པ་གང་དུ་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་གནས་ནི་མཚམས་པོ་ཆེའི་ནང་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས་མཚམས་ཆེན་པོ་བཅད་པ་དེར་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་འདུག་སྟེ། གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་ལ། དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དགེ་སློང་རྣམས་དགག་དབྱེ་ལ་འདུས་པས་མཚམས་དེའི་དགེ་སློང་ཀུན་དག་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གནས་ལ་བློ་མཐུན་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱང་

དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཙང་ཞིང་ཡངས་པ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པའི་ཉེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གསོ་སྦྱོང་ལ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དྲུག་པ་གང་གི་ཚེ་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་དུས་ནི་དབྱར་གནས་སྔ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་

ཉའམ་ཐ་ཆུང་གི་ཉ་ལ་སྟེ། དབྱར་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཉ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་བྱ་བ་དང་འོག་རོལ་དུ་བྱ་བ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། སྔོན་འགྲོ་སྦྱོར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཞག་བཅུའམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ན་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཚེས་བཅུ་བཞི་ལ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ལས་ཀྱི་མདུན་རོལ་དུ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བརྗོད་པ་དང་། གནས་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་

བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། འཁོན་ཡོད་ན་བཟོད་པར་གསོལ་བ་སྟེ། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བརྗོད་

554

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ནང་དང་བཅས་པས་བཟོད་པ་ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚེས་བཅུ་བཞི་ལ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེང་གེའི་ཁྲི་བརྒྱན་པ་དང་། ཆོས་བཤད་ཉན་འབྱུང་བ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བརྗོད་པ་དང་། མཚན་ཐོག་ཐག་ཉན་བཤད་བྱ་བ་སྟེ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་ [སེང་གེའི་ཁྲི་བརྒྱན་ཞེས་པ་དང་། དོ་མོད་མཚན་ཐོག་ཐག་ཅེས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་ཞེས།] གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཚེས་བཅོ་ལྔར་ལས་ཀྱི་མདུན་དུ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམ་
པར་གཏན་ལ་དབབ་པས་མཚན་འདའ་བར་བྱ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོའི་དགེ་སློང་བསྐོ་བ་དང་། དེས་རྩྭ་དར་བྷ་དགེ་འདུན་ལ་བྲིམ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་
[དེ་ལྟར་ན་གསུམ་དང་གསུམ་དང་ལྔ་སྟེ་ཡོངས་བགྲངས་ན་དགག་དབྱེའི་སྔོན་འགྲོའི་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དོ། །]

འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱ་བ་སྟེ། དེའི་ཚེ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ཞེས་པ་དང་། གཞན་ལ་ནི་དེ་དེ་དག་གིས་ཞེས་པ་དང་། དགེ་སློང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་བསྐོ་ཞེས་པ་དང་། དེས་རྩྭ་དར་བྷ་བྲིམ་ཞེས་པ་དང་། དགག་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་

སོ་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་དགག་དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི་སྔགས་ལན་གསུམ་གྱིས་

སོ། །གསུམ་པ་མཇུག་གི་ཆོ་ག་ནི་ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱས་པ་དགེ་འདུན་ལ་གོ་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ལྟུང་བའི་དགག་དབྱེ་བྱས་ནས་རྫས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་ན་གསལ་ལོ། །བརྒྱད་པ་
དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་དོན་ལ་དྲུག་ལས། ཡུལ་གྱི་དམིགས་བསལ་ནི་གང་ཟག་

555

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འཇོག་པའི་དགག་དབྱེ་བྱ་བའོ། །བྱེད་པ་པོའི་དམིགས་བསལ་ནི་མེད་ན་གཞན་ལའོ་ཞེས་སོ། །དངོས་པོའི་དམིགས་བསལ་ནི་གཞི་འཇོག་པའི་དགག་དབྱེ་བྱ་བའོ། །གནས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བར་བྱ་བའོ། །དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ནི། ལས་ལ་ནི་འདས་ན་ཉི་མ་ཤར་བའི་འོ་ཞེས་པ་དང་། འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ལམ་འོག་རོལ་ཏུ་དགག་དབྱེ་བྱ་བའོ། །ཆོ་
གའི་དམིགས་བསལ་ནི། རྐྱེན་དབང་གིས་ལན་གཉིས་སམ་ལན་ཅིག་བརྗོད་པ་དང་། ཡོངས་དག་འབུལ་བ་དང་དགག་དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ། །བྱིན་གྱིས་

བརླབ་པའི་ཚུལ་ནི་སྔར་གསོ་སྦྱོང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བཞིན་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་ཏེ། ཁྱད་པར་ནི་དགེ་སློང་བཞིས་གསོ་སྦྱོར་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ་པར་གསོ་སྦྱོང་དངོས་
སུ་བྱེད་ཀྱང་། ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་བཞིས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་བྱིན་གྱིས་རླབས་པར་

གསུངས་སོ། །
དགུ་པ་དགག་དབྱེའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི་དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་དུ་ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་
བྱེད་པ་དང་། ནན་ཏུར་བྱེད་པ་དང་། དབྱར་གྱི་རྙེད་པ་བགོ་བ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་

རོལ་ཏུ་མཚན་མོ་འདའ་བ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་བཀག་པ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་དགག་དབྱེ་ཞེས་བྱའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དབྱར་གནས་པས་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ཐ་མའི་ཉི་མ་ལའོ་ཞེས་པ་ནི། ཐ་མའི་ཉིན་མཚན་ལའོ་ཞེས་པའོ། །དགག་དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི་དུས་མཚན་མོ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དགག་དབྱེའི་སྔོན་འགྲོའི་བྱ་བ་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ནུབ་མོ་ཆོས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པས་ལས་ཀྱི་མདུན་རོལ་ཚུན་
ཆད་ཀྱི་མཚན་མོ་འདའ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་བྱས་ནས། དགག་དབྱེའི་ལས་ནི་སྐྱ་

556

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རེངས་འཆར་བའི་མདུན་རོལ་ཏུའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དགེ་སློང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་བསྐོ་བ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དགོས་པའི་དོན་ནི་མ་བསྐོས་པ་ལ་དགག་དབྱེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བའོ། །བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐོ་བ་ནི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་བསྐོ་སྟེ། བསྐོ་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཆོས་བཅུ་བཞི་ [སྤོང་པ་བའི་ཞལ་ཏ་པ་བསྐོ་བའི་སྐབས་སུ།] སྔར་བཤད་པའི་སྟེང་དུ། སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བུད་མེད་ལ་ནི་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་རྟེན་དམན་པས་དགོས་པ་རྫོགས་པར་མི་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་

སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ། །བཞི་པ་
བསྐོས་པའི་བྱ་བ་ནི་རྩྭ་དར་བྷ་བྲིམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེས་རྩྭ་དང་བྷ་བྲིམ་ཞེས་པ་
ནི་ལུང་ལས་འཇག་མ་བྲིམ་ཞེས་གསུངས། གཞི་འགྲེལ་ལས་རྩྭ་ཀུ་ཤ་བྲིམ་ཞེས་བཤད་ཅིང་ [གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀུ་ཤ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩྭའི་རྣམ་པ་རྣོན་པོ་སྟེ་དར་བྷ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་བཤད།] ཁ་ཆེ་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱིའི་ཞལ་ནས་རམ་པའི་ལྗང་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །འདིར་ [དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ན་རྩྭ་དར་བྷ་ལག་པས་བཟུང་དགོས་པ་འདི་གཞུང་གང་ནས་བཤད་ཅེས་འདྲི་ན།] ཊཱི་ཀ་ལས་

དགག་དབྱེ་བྱ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀའི་ལག་པས་བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། [རྩྭ་ཚན་པ་གཉིས་དགོས་པ་འདི་གཞུང་གང་ནས་བཤད། རྩྭ་རྐང་པས་མནན་ཏེ་བྱ་བ་འདི་གཞུང་གང་ནས་བཤད་ཅེས་འདྲི་ན།] བསྡུས་པ་ལས་རྩྭ་ཀུ་ཤ་ཅུང་ཟད་ལག་པས་བཟུང་བར་བྱའོ། །རྩྭ་གཏིང་བ་རྐང་པས་མནན་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
རྫས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་

557

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ཀྱིས་རྩྭ་འདུ་བའི་སྒོའི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཅས་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ། །
དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་ནི་
དགེ་ལེགས་ཀྱི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྦྱིན་པ་
བྱིན་ན་འབྲས་བུ་ཆེས་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་ཚུལ་རྣམས་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གཞི་ལས། །[དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་བྱས་པ།] དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་དང་དགེ་སློབ་མ་རྣམས་དང་དགེ་ཚུལ་ཕ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་རྣམས་དགག་དབྱེ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་གཞུང་དུ་བཀོད་པའི་གོ་རིམ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ལག་ལེན་གྱི་གོ་རིམ་ནི་མདོ་རྩ་བར་དགེ་སློང་མའི་དགག་དབྱེའི་སྔོན་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་རང་གི་ཕྱོགས་མ་རྫོགས་པར་ཕྱོགས་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མི་རིགས་པས་ཞེས་སོ། །[གཉིས་སམ་གསུམ།] ཚོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ནི་ལུང་གཞི་ལས་དགོན་པ་འཁྲུག་པའི་དམག་གི་
འཇིགས་པ་བྱུང་ནས་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བྲོས་སོ། །དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱང་གཏུར་བུ་དག་ཏུ་ཆོས་གོས་རྣམས་ཐུམ་པོ་བྱས་ཏེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་དང་དགེ་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་གང་གི་ཚེ་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་རྙེད་པ་
དེའི་ཚེ་དགག་དབྱེ་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་ནས་འདོང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཆོ་ག་དེ་བས་ཚིག་མང་བ་ཞིག་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དེ། [ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་དེ་དང་ཊཱི་ཀ་ནས་བཤད་པའི།] ཆོ་ག་དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་རུང་ [ཚོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་འདི་ལ་ནི། ཚེས་གྲངས་བཅོ་ལྔ་པ་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས། དགེ་འདུན་འདུ་མི་དགོས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ཆོ་ག་མི་དགོས། དགག་

དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐོ་མི་དགོས། རྩྭ་དུར་བྷ་བྲིམ་མི་དགོས་སོ། །] ངོ་། །

558

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གང་ཟག་འཇོག་པ་ནི། ཊཱི་ཀ་ལས་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་གང་ལས་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟུང་བ་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བྱའི། གླེང་བ་པོ་དང་གླེང་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གླེང་བྱེད་ཀྱི་གང་

ཟག་ཤཱ་རིའི་བུས་ནི་བདག་ལ་མ་གླེངས་ཤིག་ཅེས་གང་ཟག་འཇོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལྔའམ་དྲུག་ཏུ་བློ་མཐུན་པར་བྱ་ཞིང་
དགག་དབྱེ་སོ་སོར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །[སོ་སོར་དགག་དབྱེ་བྱས་ཟིན་ན།] འོ་ན་དོང་བ་དག་ན་དགག་དབྱེ་བྱ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་སྙམ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལྔའམ་དྲུག་ཏུ་བློ་
མཐུན་པར་བྱས་ཟིན་ཀྱང་། དགག་དབྱེ་མ་བྱས་པའི་སྐབས་དེར་འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་དག་འོངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ངག་གིས་བཤེས་པའི་ཚིག་གིས་བསུ་ནས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གསུངས་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་དགག་དབྱེ་མ་བྱས་པའི་སྐབས་དེར་ཞེས་
སོ། །འདིར་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་མདོ་དང་པོ་དང་ལྔ་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ནད་ [ཊཱི་ཀ་ནས་མི་གསལ་ཡང་འགྲེལ་ཆུང་ལ།] དང་བཅས་པས་བཟོད་པར་གསོལ་བ་མ་བྱས་པར་དགག་དབྱེ་མི་བྱའོ། །ནང་དང་བཅས་པ་དེས་བཟོད་པ་བླང་བ་མ་བྱས་པར་དགག་དབྱེ་མི་བྱའོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་དགག་དབྱེའི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྡུས་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི་སྲ་བརྐྱང་གི་དགོས་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་གནས་བསྡུ་བ་
དང་། དགེ་སློང་རྣམས་བདེ་བར་གནས་པར་བགྱི་བ་དང་། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་

559

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཡོངས་སུ་སྤྱད་པའི་སླད་དུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ནི་དབྱར་གནས་དང་སྲ་བརྐྱང་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་ཤིང་སྲ་བརྐྱང་གི་ཕན་ཡོན་ལ་དམིགས་ནས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བསྡུ་བ་དང་
ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཕན་ཡོན་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཕན་ཡོན་དེ་སྲ་བརྐྱང་གི་སྔོན་དུ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ལས། ཕྱིས་

འབྱུང་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་ཉིད་མིན་ཞེས་རྒྱུ་སྔར་ཡོད་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་ཡིན་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྔ་ཕྱི་དེ་ལྟར་ཡིན་
ཡང་། རྣམ་འཇོག་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འགའ་ཞིག་ལ་སྔ་ཕྱི་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། སྟོན་ཐོག་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་དཔྱིད་བརྙ་སྐྱི་ཁུགས་པ་བཞིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཆང་འབྲལ་འཇོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟུང་བ་བྱུང་གིས་དོགས་པའི་བག་འཁུམས་པ་མེད་པར་དགེ་སློང་རྣམས་བདེ་བར་གནས་པ་སྟེ།
ཊཱི་ཀ་ལས་བག་ཡངས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་ཕྲུགས་གཅིག་ལ་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་
པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་སྦྱིན་འབྱུང་གི་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་
བཤད་ལས་ [ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་སྣམ་ཕྲན་གླེགས་བུ་ལྟ་བུ།] ངོ་བོ་གཅིག་པའི་གདིང་བར་གྱུར་པ་དགེ་ [འདིར་གཏོགས་པའི།] འདུན་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་སྲ་བརྐྱང་གི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ཆོས་གོས་ཞིག་པ་མ་ཡིན་པས་སྲ་བ་དེ་གཟེབ་ཀྱི་སྤྲོག་མའི་ནང་དུ་བརྐྱང་བ་ཡིན་
པས་ན། སྲ་བརྐྱང་ཞེས་བྱ་སྟེ། [དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུས་ཞུས་པ་ལས་གོས་ཞིག་པ་གཏན་པར་
བཏིང་ན་གཏན་པར་བཏིང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ན། གོས་ཞིག་པ་གང་ལགས། གོས་གང་དགེ་སློང་གིས་ལུས་

560

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལས་དེངས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་གོས་ཞིག་པ་མ་ཡིན་པས་ན།]སྲ་བའོ་ཞེས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་

ལས་གཟེབ་ཀྱི་སྤྲོག་མའི་ནང་དུ་བརྐྱང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །འདི་ལ་མིང་གཉིས་པ་གཏན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདྲ་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་པ་དང་འདྲ་བས་གཏན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་པང་ལེབ་གཏན་པ་དེའི་སྟེང་དུ་སྣམ་ཕྲན་དང་གླེགས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་མང་པོ་དག་གོས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་བསྡུས་པ་དང་གོས་མི་འཁུམ་ཞིང་རྐྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་འདིས་ཀྱང་། དགེ་སློང་མང་པོ་དག་སྲ་བརྐྱང་ལ་གཏོགས་པའི་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་། དགེ་སློང་དག་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་བག་འཁུམས་མེད་པར་བག་རྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཏན་པ་དང་འདྲ་བས་གཏན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དེ་ལྟར་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་ནི། ཆོས་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པས་གདིང་སྟེ། དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་། དབྱར་མ་རལ་བ་དང་། དབྱར་སྔ་མ་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་། གནས་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་སྟེ། དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་བླངས་པ་དང་དབྱར་རལ་བ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའོ། །ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ [ས་གཞན་ན་གནས་པ་ལ་དག་ཉིད་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་དག་ལ་ཡང་ངོ་། །དེ་དག་ཉིད་འཐོབ་པ་ཡིན་ན་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་ཚུལ་ནི་རྙེད་པ་དབང་ངོ་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དང་། བྱེ་བ་དག་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མཚན་མཐུན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ།

གཞན་དུ་ན།] དགེ་སློང་གསུམ་དང་དགེ་སློང་མ་གཅིག་དང་བཞིས་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ན་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་སྡེ་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྨྱོ་བ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་དང་མི་ལྡན་པ་

561

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དང་། སྤྲུལ་སྟག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་ལུས་ཐ་མལ་པར་མི་གནས་ན་ཆོ་ག་འཆགས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་སྲ་བརྐྱང་དུ་གཏིང་བ་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཏེ། རྒྱུས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་། གྲངས་དང་། བདག་པོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་དབྱར་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། གདིང་བའི་ཉི་མ་ཡན་ཆད་དུ་
གྲུབ་པ། གོས་ཀྱི་རྙེད་པར་བགྲང་བའོ། །དེ་ཡང་དབྱར་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། གདིང་བའི་
ཉི་མའི་མཐར་གྲུབ་པ། གོས་ཀྱི་རྙེད་པར་བགྲང་བ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ངོ་བོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རུང་བ་དང་། ཚད་ལྡན་ཡན་ཆད་ཡིན་པའོ། །རུང་བ་ལ་བཞི་ལས་རྒྱུ་རུང་བ་དང་། དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་དང་། གནས་སྐབས་རུང་བ་སྟེ། རྒྱུ་མ་བཏགས་པ་དང་ཞེས་པ་དང་། ཡ་ཡོར་མ་གྱུར་པ་དང་ཞེས་པ་དང་། ཁ་བསྒྱུར་བའོ་ཞེས་པ་དང་། མ་རྨུགས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཚད་ལྡན་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་ནི། ཆོས་གོས་ཆེ་ཚད་དང་། ཚད་དེ་ལས་ལྷག་པ་ལ་ཡང་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་འཆགས་ཏེ། ལྔ་པའོ། །ལྷག་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཚད་ལས་ལྷག་ཀྱང་རུང་སྟེ་བག་ཡངས་ཀྱི་གོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲངས་ཀྱིས་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་གསུམ་ཕྲུགས་གཅིག་གམ་དུ་མ་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་གོས་གསུམ་མོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་བ་ནི། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་ལྔ་ཆར་གཏན་པ་ཉིད་དུ་གདིང་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཊཱི་ཀ་ལས་

ཀྱང་ངོ་། །དུ་མ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུམ་ཕྲུགས་དུ་མ་རུང་བར་གསུངས་པས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྔ་ཕྲུགས་དུ་མ་རུང་བ་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གོས་གསུམ་

562

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཕྲུགས་དུ་མ་སྲ་བརྐྱང་དུ་བཏིང་བའི་ཚེ་ན། སྣམ་སྦྱར་དུ་མ་ལ་བྱིན་རླབས་གཅིག་
འཆགས་སམ། བྱིན་རླབས་དུ་མ་འཆགས། དང་པོ་ལྟར་ན། བཅས་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་
སྤྱིའི་ཚུལ་དང་འགལ་ཞིང་། སྣམ་སྦྱར་དུ་མ་ལ་བྱིན་རླབས་གཅིག་ཏུ་མི་ཆགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བུས་ལྟུང་བ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་གཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས། ཆོས་གོས་དུ་མའི་འབྲས་བུ་བྱིན་རླབས་གཅིག་ཏུ་མི་
བཞག་གོ་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པས་སོ། །
གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་རེ་རེ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏང་ལ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་རེ་རེ་བ་ཡིན་ཡང་། འདིར་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་གསུམ་ཕྲུགས་དུ་མའི་སྣམ་སྦྱར་དུ་མ་ལ་བྱིན་རླབས་དུ་མ་འཆགས་པ་ལ་

འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཆོས་གོས་གསུམ་ཕྲུགས་ཀྱི་ནང་ནས་སྣམ་སྦྱར་

ལྟ་བུ་གོས་གཅིག་ལ་དགེ་སློང་དུ་མའི་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་འཆགས་པའང་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་གསུམ་ཕྲུགས་མ་ཚང་བར་ཆོས་གོས་གཅིག་ཉིད་སྲ་བརྐྱང་དུ་བཏིང་ན་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་འཆགས་སམ་མི་འཆགས་ཞེ་ན། ཆོས་གོས་གང་ཡོད་དེའི་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་འཆགས་ཏེ། [ཆོས་གོས་གསུམ་པོ།] སྤྱིར་

ཆོས་གོས་སོ་སོ་ལ་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་སོ་སོར་འཆགས་ཤིང་། [སྣམ་སྦྱར་ལྟ་བུ།] ཆོས་གོས་གང་ཡོད་དེ་ལ་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་མི་འཆགས་པའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །[མཐང་གོས་ལྟ་བུ།] ཆོས་གོས་གང་མེད་པ་ [འཆང་འབྲལ་མི་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ།] དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕན་ཡོན་ལྡོག་སྟེ། ཕན་ཡོན་དེའི་རྒྱུ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་

རོ། །[སྣམ་སྦྱར་ལྟ་བུ།] ཆོས་གོས་གང་ཡོད་དེའི་ [འཆང་འབྲལ་མི་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ།]སྲ་བརྐྱང་

563

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གི་ཕན་ཡོན་མི་ལྡོག་སྟེ། ཕན་ཡོན་དེ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་བདག་པོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པ་ནི། དགེ་འདུན་སྤྱིར་དབང་བ་སྟེ་དགེ་འདུན་གྱིའོ། །ཞེས་
གསུངས་ [ལ་ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་འདུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བྱ་བ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད།] པ་དང་། ལུང་གཞི་ལས་གང་ཟག་གི་ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་ [འདིའི་ལུང་འདྲེན་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་མོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་ཏོ། །] སོ། །
བཞི་པ་གནས་གང་དུ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་ནི་གང་དུ་དབྱར་གནས་པ་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ནང་ཡིན་པ་སྟེ། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བློ་མཐུན་པར་བྱ་ཞེས་པ་
དང་། དབྱར་གནས་གཞན་དུ་གནས་པ་ལ་དེ་མི་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་མཚམས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་དེར་གནས་གཞན་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྔ་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་ནི། དབྱར་སྔ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་

པོའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་གམ་ཐ་ཆུང་གི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྟེ། ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལའོ། །སྟོན་
ཟླ་འབྲིང་པོའི་འོ། །ཞེས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱར་ཕྱི་མར་

གནས་པར་ཁས་བླངས་ན་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བའི་དུས་ནི་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དྲུག་པ་ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་ནི་ཟླ་བ་ལྔར་ཏེ་
ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཇི་སྲིད་དུ་གཏན་པ་གདིང་བར་བགྱི། ཟླ་བ་ལྔར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉ་ལ་དབྱུང་ཞེས་བཤད་པས་ཀྱང་གྲུབ་བོ། །
བདུན་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་སོ་སོས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་། དགེ་འདུན་ཚོགས་པས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་། འདིངས་པར་བསྐོས་པས་བྱ་བའི་

564

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་རྣམས་རང་རང་གི་ཆོས་གོས་རྣམས་བྱིན་རླབས་

དབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་གོས་གཞན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཡིན་པས་ཞེས་སོ། །གཉིས་
པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཞག་མ་ལོན་པར་ཚོགས་པས་མོས་པར་བྱ་བ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ནང་

དུ་བློ་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། འདིངས་པ་པོའི་དགེ་སློང་བསྐོ་བ་དང་། དེ་ལས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་གཏད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་གི་ཉི་མ་གང་ལ་ཆོས་གོས་དེ་
དགེ་འདུན་གྱི་ལག་ཏུ་གྲུབ་ནས་ཞག་མ་ལོན་པར་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་གཏོགས་པར་འགྱུར་ཚད་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཚོགས་པས་བསམ་པས་མོས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་གོས་འདི་ནི་དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་གོས་ཀྱི་རྙེད་པ་གྲུབ་པ་ལགས་ཏེ། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་བཞེད་ན་ཆོས་གོས་འདི་དགེ་འདུན་གྱི་སྲ་བརྐྱང་དུ་འདིངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ངག་ཏུ་ལན་ཅིག་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བློ་མཐུན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གནས་
གང་དུ་དབྱར་གནས་པ་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་དངོས་པོ་སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་བར་འོས་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལ། ཆོས་གོས་འདི་དག་སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་བར་བྱའོ་ཞེས་དགེ་འདུན་རྣམས་བློ་མཐུན་པར་བྱ་སྟེ། ཆོ་ག་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་

སོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་ཚོགས་པས་མོས་པར་བྱས་པའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་དམ་ཉི་མ་གཉིས་པ་ལ་བློ་མཐུན་བྱས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་མེད་དེ།] གདིང་བའི་ཉི་མ་ལ་མ་བབ་པ་ཕན་ཆད་ནས་ནམ་དགའ་བར་བྱར་རུང་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པ་པོའི་དགེ་སློང་གསོལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐོ་བ་
སྟེ། འདིངས་པ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ [སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པར་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་།] དེ་ལ་གཏད་པར་བྱའོ། །གསོལ་བ་ [འབའ་ཞིག་གི་ལས།]བྱས་ཏེའོ་གསུངས་ [བློ་མཐུན་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་མོ་གཏད་པར་བྱས་པ་སྟེ། ཆོས་གོས་བློ་མཐུན་བྱས་པའི་ཉི་མ་གཞན་དུ་བཞག་པར་མི་རིགས་

565

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །] པའོ། །
གསུམ་པ་འདིངས་པར་བསྐོས་པས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལས་གསུམ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཆོས་གོས་དེ་བཀྲུ་བ་དང་དྲུབས་པ་དང་། ཁ་བསྒྱུར་བ་དག་ལ་དེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནི། གདིང་བར་འགྱུར་རོ་གདིང་ངོ་བཏིང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཚོགས་པ་ལ་བརྗོད་པ་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་སང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བར་འགྱུར་གྱིས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པའོ། །བཞི་པ་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ནི་གནས་དེར་དགེ་འདུན་རྣམས་འདུ་བའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་ [གདན་ཆ་བཤམས་པ་ལ་སོགས་པ།] བ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི། སྲ་བརྐྱང་འདིངས་བ་པོར་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་དེས་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པའི་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཇུག་གི་ཆོ་ག་ནི་དགེ་སློང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཏིང་ངོ་། །ཞེས་རེ་རེ་ལ་ལན་གསུམ་གསུམ་གོ་བར་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་བཏིང་ནས་བརྐྱང་བ་དང་བརྐྱང་ནས་དབྱུང་བ་ནི་འོག་ཏུ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སྲ་བརྐྱང་གདིང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན། འདི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་གནང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་དགར་འཇུག་པ་གནང་བའི་བསླབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་སྲ་བརྐྱང་གནང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་སྨྲས་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཞེས་པ་འདི་ [མྱང་མཚམས་པ།] ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཁོ་བོ་མ་

566

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འོངས་པའི་དབང་གིས་བྲིམ་པ་ཡོལ་བར་མ་བྱ་ཞིག་ཅེས་མ་སྨྲས་པར་སྔ་དྲོ་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྩ་ཞུ་བའི་སྐབས་སུ། ཊཱི་ཀ་ལས་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་ལུང་ཞུ་བ་ལས། མ་སྨྲས་པར་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པས། གྲོང་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་མ་སྨྲས་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་ལ། འདུལ་བ་བསྡུས་པ་འགྱུར་སྔ་མ་ལས་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །མ་སྨྲས་པར་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བ་དང་ཞེས་ལུང་དྲངས་པ་དེ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །མ་སྨྲས་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཞེས་པ་འདི་ལ་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ལུང་གཞི་ལས་ཁྱིམ་རྣམས་སུ་མགྲོན་དུ་མ་བོས་པར་འགྲོ་ན་ [ཉེས་
པ་འབྱུང་བ།] མ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །གོས་སློང་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ལ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི། རང་རང་གི་བཅས་པ་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷག་མ་དག་དང་རྙེད་པ་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་བ་ནི་སྲ་བརྐྱང་ལས་བྱུང་བའི་ནོར་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྲ་བརྐྱང་གི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི་ལས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ། རུང་བ་མ་བྱས་པའི་གོས་འཆང་བ་དང་སྣམ་སྦྱར་མ་ཁྱེར་བར་བླ་གོས་མཐང་གོས་དང་བཅས་ཏེ་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་སྟེ་སྲ་བརྐྱང་གི་ཕན་ཡོན་བཅུ་གསུངས་པ་ལས། ཕན་ཡོན་བརྒྱད་གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་བསྡུས་ཀྱང་། གཉིས་པོ་དེ་འདིར་མ་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཊཱི་ཀ་ལས་འཆང་འབྲལ་འཇོག་པའི་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཉིད་

567

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ཀྱིས་བསྡུས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཆང་འཇོག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་རུང་བ་མ་བྱས་པའི་གོས་འཆང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་
ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པས།
སྣམ་སྦྱར་མ་ཁྱེར་བར་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་ཤུགས་ཀྱིས་

བསྟན་པའོ། །
ལུང་ལས་དེ་གཉིས་ཕན་ཡོན་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བགྲངས་པ་ནི། བྱིན་གྱིས་རློབ་
པའི་འབད་རྩོལ་ལས་ཐར་བ་དང་། སྣམ་སྦྱར་ཁྱེར་བའི་ཁུར་ལས་ཐར་བའི་ཆ་ནས་ཕན་ཡོན་དུ་བགྲངས་པའོ། །དབྱར་གནས་པ་ཁས་མ་བླངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་ལུང་ཞུ་བ་ལས་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་གི་བསླབ་པའི་ཚིགས་སྔ་ཕྱི་གང་དུ་ཡང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་བླངས་པ་ལ་སྲ་

བརྐྱང་གདིང་བར་མི་འབྱུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་དགེ་སློང་གིས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་དགེ་སློང་དེས་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཞུ་བ་ལས་དགེ་ཚུལ་ཕ་དབྱར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ་ཟླ་བ་གསུམ་འདས་པས་གཏན་པ་བཏིང་ན་བཏིང་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབྱར་ཕལ་ཆེར་མ་གནས་པར་དབྱར་རལ་བ་ལ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ [ལུང་།] ཞུ་བ་ལས་དབྱར་རལ་བས་ཀྱང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། དབྱར་ཕལ་ཆེར་གནས་ནས་རལ་བ་ལ་དགོངས་པའོ། །གནས་དེར་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་གིས་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་ན་ཁ་ཅིག་གིས་གནས་དེར་དབྱར་ཕྱི་མར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྲ་

བརྐྱང་གདིང་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །

568

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འོན་ཀྱང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱར་ཕྱི་མར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ལ་
ཟླ་བ་གསུམ་དུ་གནས་ནས་གཏན་པ་བཏིང་ན་དེ་དག་གི་གཏན་པ་བཏིང་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱར་ཕྱི་

མར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དག་ལ་ཡང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་འཆགས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་ནས་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པ་ཡན་ཆད་ན་མཚམས་ཐ་དད་དུ་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབྱར་གནས་གཞན་དུ་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དག་ལ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ཞུ་བ་ལས་དབྱར་གནས་གཞན་དུ་གནས་པར་ཁས་བླངས་ཏེ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་གནས་ནས་གནས་དེ་དག་མཚམས་པོ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་གཏན་པ་བཏིང་ན་བཏིང་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །མདོ་རྩ་བ་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་མཚམས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེར་གནས་གཞན་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཏིང་བའི་ཕྱིར་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་གཞན་ན་གནས་པ་དག་ལ་ཡང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་

དུ་དེ་དག་གིས་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་མི་འཆགས་པའོ། །ས་གཞན་ན་གནས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བཏིང་ན་ནི། ཞུ་བ་ལས་སྤོ་བའི་ཆད་པ་སྤྱོད་པ་དང་སྤོ་བའི་ཆད་པ་བོར་བ་དང་མགུ་བ་སྤྱོད་པ་དང་མགུ་བ་སྤྱད་ལགས་པ་དང་བསླབ་པ་སྩལ་བ་རྣམས་ཀྱི་

གཏན་པ་བཏིང་ན་བཏིང་བ་ཞེས་བགྱི་འམ། ཨུ་པ་ལི་བཏིང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དགེ་འདུན་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསླབ་པ་བྱིན་ནི་མ་ཟིན་ལ། བསླབ་
པ་སྦྱིན་པར་འོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་དེ་དག་ཉིད་འཐོབ་པ་ཡིན་ན། མི་

569

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འབྱུང་ཡང་། དེ་དག་འབའ་ཞིག་གིས་བཏིང་ན་ནི་འབྱུང་བར་རིགས་ཏེ། སྔ་མ་དང་མཚུངས་སོ། །
སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ཟིན་ནས་དགེ་འདུན་དེ་རྣམས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དག་ན་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ནི། སྔར་དགེ་འདུན་མ་བྱེ་བས་བཏིང་བའི་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་མི་དབང་སྟེ། དཔེར་ན་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྙེད་པ་མི་དབང་བའི་ཆད་ལས་འཐོབ་པ་དང་འདྲའོ། །[འོ་ན་ལུང་ཞུ་བ་ལས་བཙུན་པ་གཏན་པ་བཏིང་བའི་གནས་སུ་དགེ་འདུན་བྱེ་ན་དབྱར་གྱི་རྙེད་པ་སུས་འཐོབ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དགོངས་

པ་བཙལ་དགོས་ཡོད། །] འོན་ཀྱང་དབྱར་གནས་ཟིན་པའི་དགེ་འདུན་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ན་ནི་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ཡང་རང་གི་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་དབང་སྟེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་རང་རང་གི་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་དབང་བར་ཊཱི་ཀ་ལས་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་
རྙེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ [ཆོས་ཕྱོགས་པ་དང་། ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ།] ཐམས་ཅད་ལ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཆོས་གོས་གསུམ་མོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུམ་གྱི་གྲངས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལུང་གཞི་ལས་ཁྱེད་ཅག་རང་རང་གི་ཆོས་གོས་རྣམས་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་གོས་གསུམ་ཡིན་པར་མངོན་ལ། ལུང་གཞི་ལས་བཙུན་པ་གང་ཟག་གི་སྣམ་སྦྱར་སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་དུ་རུང་ངམ། ཉེ་བར་འཁོར་མི་རུང་སྟེ་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་ན་ནི་རུང་ངོ་། །བླ་གོས་དང་མཐང་གོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་གོས་གསུམ་ཆར་གདིང་ངོ་། །རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་ལྔ་སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་བར་
གསུངས་སོ། །དགེ་འདུན་གྱིའོ་ཞེས་པ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་འདིངས་བའི་དབང་

570

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དུ་བྱས་པ་སྟེ། གང་ཟག་གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བཙལ་ནས་འདིངས་ན་ནི་གང་ཟག་གི་
ཆོས་གོས་ལ་ཡང་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་འཆགས་ [སྔ་མ་རྣམས།] ཞེས་འཆད་
དོ། །རུང་བའི་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བ་སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་བའོ། །མི་རུང་བའི་ཚོན་
གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བ་དང་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་ལ་ནི་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་མི་འཆགས་སོ། །ངུར་སྨྲིག་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་ལ་ནི་ཁ་མ་བསྒྱུར་ཡང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་འཆགས་པར་རིགས་ཏེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་གྱོན་པ་ལ་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་གྱོན་པའི་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བར་ [ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་ཁ་དོག་བསྒྱུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་པས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་ཁ་དོག་མ་བསྒྱུར་བར་སྤྱད་ཀྱང་ནོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ་ཨུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་གོས་བགོས་ནའོ་ཞེས།]

གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །
འདིངས་བ་པོའི་དགེ་སློང་བསྐོ་བ་ནི། འདིངས་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པ་པོ་བསྐོས་པའི་དགོས་པ་ནི། མ་བསྐོས་པར་འདིངས་པའི་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐོ་བ་ནི། ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་བསྐོ་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གང་ལ་དེ་འབྱུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འགྲོ་བ་བཞི་དང་བྲལ་བ་དང་། སྤྲོ་བ་དྲིས་ན་སྤྲོ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། འདུན་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་དང་། སྤྲོ་བར་བྱ་སྟེ་བསྐོའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཚོགས་སུ་མ་ཚང་བ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱིས་ལས་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྔར་བསྐོས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྔར་བསྐོས་པ་ནི་མ་བསྐོས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་

571

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
གནད་ཀྱིས་སོ། །
གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་

སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། སྦྱོར་བ་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ལས་བྱེད་པས་སྤྲོ་བ་འདྲི་བའོ། །དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། མཇུག་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པའོ། །བཞི་པ་
བསྐོས་པའི་བསླབ་བྱ་ནི། ལས་གསུམ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། གདིང་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །སེམས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལས་གདིང་ངོ་སྙམ་པ་མེད་ན་མི་འཆགས་ཏེ་ཀུན་སློང་མེད་པའི་ཕྱིར་

དང་། དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཕྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །[སེམས་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་དང་པོ་ཉམས་ན་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །སེམས་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ཐ་མ་ཉམས་ཏེ་བཏིང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་མ་བྱས་ན་ཡང་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །]

བཏིང་ནས་བརྐྱང་བ་ནི། དུས་དུས་སུ་བསང་བར་བྱ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྲ་བརྐྱང་བརྐྱང་བའི་དགོས་པ་ནི། མ་བརྐྱང་བའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་དང་། ཆུད་ཟ་བ་སྤོང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་གང་བརྐྱང་བའི་དངོས་པོ་ནི་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ལ་ཞིག་པར་མ་གྱུར་པ་སྟེ་སྐབས་ཀྱིས་

གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བརྐྱང་བ་ནི། འདིངས་བ་པོར་བསྐོས་པ་དེས་བརྐྱང་བ་དེ་སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཤི་འམ་བབས་སམ་མཚན་གྱུར་ན་སྲ་བརྐྱང་སྦེད་པ་པོ་བསྐོས་ནས་དེས་བརྐྱང་བ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པའི་དགེ་སློང་
གཞན་དུ་གྱུར་ན་དེ་སྦེད་པ་བསྐོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གནས་གང་དུ་བརྐྱང་བ་ནི། གང་དུ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་མཚམས་དེ་ཉིད་དུ་བརྐྱང་སྟེ། མཚམས་

572

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཞན་དུ་ནི་སྲ་བརྐྱང་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཡུན་ཇི་སྲིད་

དུ་བརྐྱང་བ་ནི། ཟླ་བ་ལྔར་བརྐྱང་སྟེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་
གཏན་པ་བརྐྱང་བར་བགྱི་ཟླ་བ་ལྔའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉ་ལ་
དབྱུང་ཞེས་བཤད་པས་ཀྱང་གྲུབ་བོ། །ལྔ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བརྐྱང་བ་ལ་གསུམ་ལས། ཆུད་ཟ་བ་སྤང་བ་ནི། དུས་དུས་སུ་བསང་བར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །འབྲལ་བ་སྤང་བ་ནི་དེ་དང་འབྲལ་བར་མི་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །མ་གུས་པ་སྤང་བ་ནི་མི་གཙང་བའི་སྐྱབས་སུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །
ད་ནི་སྲ་བརྐྱང་གི་དབྱུང་བ་འཆད་དེ། དབྱུང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། བཅོས་མའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབྱུང་བའི་བློ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་ཡང་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ཆོ་གས་དབྱུང་བ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདིར་གཏོགས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་འཇུག་བྲལ་དང་། གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་འཇུག་བྲལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་བདུན་ལས། སྲ་བརྐྱང་གིས་མཚམས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྲ་བརྐྱང་བྱིན་གྱིས་

རློབ་པར་བྱེད་ [དགེ་སློང་གང་ཡང་མཚམས་ནང་དེ་ན།] པ་མེད་པར་ [སྲ་བརྐྱང་།] མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན། སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་རང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟེ། རྟེན་མཚམས་གཞན་ན་གནས་པས་ཀྱང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་མི་འཆགས་ན་སྲ་བརྐྱང་མཚམས་གཞན་དུ་ཕྱིན་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ལས་སྤང་ལྟུང་བྱུང་བའི་
གོས་ལ་ཡང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་མི་འཆགས་ན། སྲ་བརྐྱང་ལས་བྲལ་བའི་སྤང་ལྟུང་

573

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བྱུང་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ནས་ཟླ་བ་ལྔ་ལས་འདས་ན་ཡང་རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། སྲ་བརྐྱང་འདིངས་བའི་འཕེན་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་

ལས་གཞན་པའི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
སྲ་བརྐྱང་གི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་ཡང་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ན་ཡང་། རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཡང་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ན་ཕྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་སྟེ། སྲ་བརྐྱང་མེས་འཚིག་སྟེ་ཐལ་བར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་སྟེ། འདིར་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཤིའམ་བབས་ན་ཡང་། རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཆོས་གོས་དེ་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་ཆགས་པའི་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲ་བརྐྱང་དེ་དང་
ལྡན་པའི་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་དང་ལྡན་པའི་ཞིང་མ་ཡིན་པར་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཏོགས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་ན་ཡང་། འདིར་གཏོགས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཁེགས་པ་ན་སྤྱི་ཁེགས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །
གཉིས་པ་གང་ཟག་སོ་སོར་རང་འཇུག་བྲལ་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་སྟེ། དེ་ཡང་མ་མ་སུམ་ཅུ་དང་། གང་ཟག་སོ་སོ་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་ནི་སྲ་བརྐྱང་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གམ་གཉིས་གསུམ་ཤིའམ་བབས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་འཇུག་བྲལ་ལོ། །མ་མ་སུམ་ཅུ་ནི་འདི་དག་སྟེ། མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བརྒྱད་དང་། མཚམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་བརྒྱད་

574

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དང་། མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་མ་མ་བརྒྱད་དང་། རྙེད་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་དྲུག་གོ །དེ་ཡང་མ་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ཁུངས་ནི། ལུང་གཞི་ལས་མ་མ་
བརྒྱད་ཀྱིས་སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སོང་བ་དང་། རྫོགས་པ་དང་། ངེས་པ་དང་། ཉམས་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་། མཚམས་ལས་འདས་པ་དང་། རེ་ཐག་ཆད་པ་དང་། སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[སོང་བ་ནི་དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་གནས་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་བར་མཚམས་ཀྱི་ཕྱིར་རོལ་ཏུ་སོང་བའོ། །རྫོགས་པ་ནི་དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་གནས་ནས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོང་ནས་བདག་སླར་མི་འོང་ངོ་སྙམ་པའོ། །ངེས་པ་ནི་དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་གནས་ནས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོང་ནས་སླར་མི་འོང་ཞིང་ཆོས་གོས་ཀྱང་མི་བྱའོ་སྙམ་པའོ། །ཉམས་པ་ནི་དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་གནས་ནས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོང་ནས་ཆོས་གོས་བྱ་སྙམ་པ་ལས། དེས་དེ་རྩོམ་ཞིང་བརྩམས་པ་དང་ཉམས་པའོ། །ཐོས་པ་ནི་དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་གནས་ནས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོང་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བ་ལ་ཕྱུང་ངོ་ཞེས་ཐོས་པའོ། །མཚམས་ལས་འདས་པ་ནི་དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་གནས་ནས་ཕྱིར་འོང་ངམ་མི་འོང་སྙམ་པའི་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོང་བའོ། །རེ་ཐག་ཆད་པ་ནི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོང་ནས་དེའི་ཆོས་གོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རེ་ཐག་ཆད་པའོ། །ཕྱུང་བ་ནི་སྲ་བརྐྱང་

ཕྱུང་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའོ། །ཞེས་དེ་ཐམས་ཅད་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །] དེ་ཡང་མ་མ་ཞེས་པ་ནི་མ་ལས་བུ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དང་པོ་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བརྒྱད་ནི། བཞི་ཚན་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བས་འགྲོ་བའི་མ་མ་བཞི་དང་། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་མ་མ་བཞིའོ། །དང་པོ་བཞི་ནི། འབྲེལ་མེད་གཅིག་དང་། འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་མོ། །སྐབས་འདིར་འབྲེལ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་ནི། སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་བླང་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་དང་

575

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཡོད་པ་སྟེ། གཞུང་ལས་ཆོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་པས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ན་ཞེས་པ་དང་། ཡོད་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཆད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །[སྐབས་འདིར་ནི་རང་གི་ལུས་དང་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱིས། འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་དུ་བཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐོས་བྱུང་གི་སྐབས་སུ་ལུས་དང་མཚམས་འབྲེལ་ཡང་རྙེད་པ་བསམ་པ་མ་འབྲེལ་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་

རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །] སྦྱོར་བས་འགྲོ་བའི་འབྲེལ་མེད་ནི། དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་མཚམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ན། ང་ནི་ཟླ་བ་ལྔའི་ནང་
དུ་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ནང་དུ་ཕྱིར་མི་འོང་ངེས་སྙམ་སྟེ། སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་། སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་ལའང་རེ་བ་མེད་པ་སྟེ། སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་མི་བླང་ངེས་སྙམ་པས། སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ནང་ནས་མཚམས་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་ན། སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ལས་འདས་པ་ན་དགེ་སློང་དེའི་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་

རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། མཚམས་ལས་འདས་པ་ན་དེ་འགྲུབ་བོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་དང་བསམ་པ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྲ་བརྐྱང་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་ནི། སྔར་བཞིན་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་། སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་ལ་ནི་རེ་བ་ཡོད་པའི་བསམ་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ན། གཞན་གྱི་དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཕྱུང་ཡང་། ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པའི་
དགེ་སློང་དེའི་སྲ་བརྐྱང་མི་འཇིག་སྟེ། སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་ལ་བསམ་པས་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅིང་། འཇིག་པའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་གིས་འཇིག་ན། བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། བརྩམས་པ་ཞིག་པ་དང་། བསམ་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་གསུམ་ལ་དེ་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་ལག་ཏུ་

576

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཐོབ་པ་དང་། སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་བརླག་ཅིང་བརླག་པའི་གཏམ་ཐོས་པ་དང་། སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་ལ་རེ་བའི་བསམ་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་གསུམ་པོ་གང་བྱུང་ན་ཡང་གང་ཟག་དེའི་སྲ་བརྐྱང་ཞིག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ [བརྩམས་པ་ཞིག་པ་དང་བསམ་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ད་ལྟ་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་ཡིན་ཡང་སྔར་འབྲེལ་

བཅས་གཞིར་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །] ནོ། །
གཉིས་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་མ་མ་ནི་འབྲེལ་མེད་གཅིག་དང་འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་གནས་ནས་དོན་གཞན་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསམ་པ་འདི་སྐྱེས་ཏེ། ང་ནི་ཟླ་
བ་ལྔའི་ནང་དུ་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་སུ་མི་ལྡོག་ངེས་སྙམ་སྟེ། སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་། སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་ལ་ཡང་རེ་བ་མེད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་ན། གང་ཟག་དེའི་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། མཚམས་
ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དེ་སྐྱེས་ན་ཡང་ངོ་། །ཆོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་པས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་དེའི་ཚེ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་བོ། །
གཉིས་པ་འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་ནི། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
བསམ་པ་འདི་སྐྱེས་ཏེ། སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་། སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་ལ་ནི་རེ་བ་ཡོད་པའི་བསམ་པ་དང་བཅས་པ་ལས། གཞན་གྱི་དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་
ཕྱུང་ཡང་། གང་ཟག་དེའི་སྲ་བརྐྱང་མི་འཇིག་སྟེ། འོ་ན་གང་གིས་འཇིག་ན། བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ་སྔར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་བརྒྱད་ནི་ཡིད་གཉིས་ནི་ངེས་པས་འབྱིན་པར་

བྱེད་པ་དང་འདྲ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སྔར་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་

577

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅེས་སྨོས་པའི་སྐབས་སུ་མཚམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ཞེས་བསྒྱུར་ལ། གཞན་ཐམས་ཅད་སྔར་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ཡང་བསམ་པ་མཚམས་ནང་ནས་སྐྱེས་པ་དང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱེས་པ་
གཉིས་སུ་ཕྱེ་ལ། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་འབྲེལ་མེད་གཅིག་དང་འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་སྟེ། སྔར་དང་འདྲའོ། །
གསུམ་པ་མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་མ་མ་བརྒྱད་ནི། འབྲེལ་མེད་གཉིས་དང་། འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་པ་དྲུག་གོ །སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་། སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་ལ་ཡང་རེ་བ་ཡོད་པ་དེ། ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བའི་ཚེ། གང་
ཟག་དེའི་སྲ་བརྐྱང་མི་འཇིག་ཅིང་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟེ། དེར་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་གང་གི་ཚེ་འཇིག་ན། འབྲེལ་མེད་གཉིས་ནི། སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་། སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པས་སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བའི་གཏམ་དེ་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐོས་པ་དང་ནང་དུ་ཐོས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གང་

ཟག་དེའི་སྲ་བརྐྱང་ཞིང་པར་གྱུར་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། གང་ཟག་དེ་སྲ་བརྐྱང་དང་འབྲེལ་བ་ཆད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་པ་དྲུག་ནི་ [སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་དང་རྙེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་པ་དེས་གཞན་གྱིས་དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ།]སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བའི་གཏམ་ཐོས་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་སྲ་བརྐྱང་མི་འཇིག་སྟེ། ཡོད་ན་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དུའོ་ཞེས་གསུངས། བསམ་པའི་

578

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འབྲེལ་བ་མ་ལོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འོ་ན་གང་གི་ཚེ་འཇིག་ན། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་དང་
བརྩམས་པ་ཞིག་པ་དང་། བསམ་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་གསུམ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་གསུམ་སྟེ། དྲུག་པོ་དེ་དག་གང་བྱུང་ན་ཡང་། གང་ཟག་དེའི་སྲ་བརྐྱང་ཞིང་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྙེད་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་དྲུག་ནི། སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་དང་རྙེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དེ་མཚམས་ལས་འདས་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དེ་སྐྱེས་པ་གཉིས་དང་། སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་
མེད་ཅིང་རྙེད་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མཚམས་ལས་འདས་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་
ཕྱི་རོལ་ཏུ་དེ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིས་ཀྱང་དེའི་སྲ་བརྐྱང་ཞིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་གཉིས་ནི་ངེས་པས་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པས་མཚམས་དང་
རྙེད་པ་གང་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ཡང་མཚམས་དང་རྙེད་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་འདྲ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་མ་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་ཡོད་དོ་ཞེས་བླ་མ་ [ཤ་མི་སྦས་ཏི་ལ་སོགས་པ།] རྣམས་གསུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་དེ་རྣམས་སུ་མ་འདུས་པའི་མ་མ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་རྙེད་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་གང་ཟག་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་ན། གཞན་གྱིས་དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཕྱུང་ཡང་གང་ཟག་དེའི་སྲ་
བརྐྱང་མི་འཇིག་སྟེ། མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་གང་གི་ཚེ་འཇིག་ན། དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བའི་གཏམ་དེ་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐོས་པ་དང་ནང་དུ་ཐོས་པ་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་

དེའི་སྲ་བརྐྱང་ཞིག་པར་གྱུར་པ་སྟེ། གཏམ་ཐོས་པས་ཞིག་པ་གཉིས་སྔར་བཤད་པ་

579

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དང་མཚུངས་སོ། །
གཉིས་པ་བཅོས་མའི་དབྱུང་བ་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་དབྱུང་

བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དབྱང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་སོ། །སྲ་བརྐྱང་གིས་མཚམས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྲ་བརྐྱང་གི་གནས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་ན་སྟེ། སྔར་ཆོས་གོས་ཀྱི་གནས་ལ་ཉེ་འཁོར་བརྩི་བར་གསུངས་ལ། སྲ་བརྐྱང་གི་གནས་
ཀྱང་ཆོས་གོས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྲ་བརྐྱང་གིས་མཚམས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་ཆུང་ལས། ཞག་མ་ལོན་ཡང་སྲ་བརྐྱང་ཞིག་ཅེས་
བཤད་དོ། །སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་ལས་ཆོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་པས་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་དང་བསམ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ཞེས་པའོ། །ཁ་ཅིག །] [སྣང་ཡེ་ཤེས་རྒྱན།] ན་རེ། ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདིས་སྔ་ཕྱིར་མ་བསྟན་པའི་མ་མ་
གཉིས་བསྟན་ཏེ། སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་དགེ་སློང་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་ནས་སྲ་བརྐྱང་

གི་གནས་སུ་ཕྱིར་འོངས་པ་ན། སྲ་བརྐྱང་གི་གནས་འདིར་བསྡད་ཅིང་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་ཡང་མི་བླང་ངོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་མཚམས་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། སྲ་བརྐྱང་གི་གནས་སུ་ཕྱིར་འོངས་པ་ན། སྲ་བརྐྱང་གི་གནས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་ཡང་མི་བླང་ངོ་། །སྙམ་པའི་བསམ་པ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་
གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་སྲ་བརྐྱང་འཇིག་སྟེ། ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་
འདིའི་ཊཱི་ཀ་ལས། འདིས་ཀྱང་སྦྱོར་བས་འགྲོ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་
བྲག་གི་གནས་སྐབས་གཞན་བསྟན་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། [བླ་མ་རྣམས་མཐུན་པར་དེ་ནི་མིན་ཏེ།] འོན་ཀྱང་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་སྲ་བརྐྱང་ཞིག་

580

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཟིན་པའི་བྱེ་བྲག་གི་གནས་སྐབས་གཞན་བསྟན་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཕྱི་མ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་མ་མ་དང་བཟློས་པ་སྔ་
མ་ནི་སྦྱོར་བས་འགྲེ་བའི་མ་མ་དང་འགལ་ལོ། །མཚམས་ལས་འདས་པ་ན་དེ་འགྲུབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པས། སྦྱོར་བས་འགྲོ་བའི་མ་མ་ལ་ལུས་དང་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན་ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་སྲ་བརྐྱང་ཞིག་པར་གྱུར་ཀྱང་ཕྱིར་འོངས་ན་སོར་ཆུད་དམ་སྙམ་
པའི་དོགས་པ་བསལ་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ [སྲ་བརྐྱང་ཞིག་ཅིང་།] རྣམ་པར་ཆད་པར་གྱུར་པ་དེ་ [དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་སུ་ཕྱིར་འོངས་ན།] རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིར་

འོངས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་སྨོས་ཏེ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ [སྦྱོར་བས་འགྲོ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་མ་མས།] སྲ་བརྐྱང་ཞིག་ཟིན་ན་ནི་དགེ་སློང་དེ་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་སུ་ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་མི་ཕན་ཏེ་སྲ་བརྐྱང་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ།
ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་པྲཛྙཱ་ཀ་ར་ལས་ཕྱིར་འོངས་ཀྱང་མི་
ཕན་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ། །[གང་ཟག་སོ་སོའི་འཇུག་བྲལ་ནི། མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བརྒྱད། ཡོད་པའི་བརྒྱད། ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་བརྒྱད། རྙེད་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་བཞི་སྟེ། ཉེར་བརྒྱད་དང་། གང་ཟག་སོ་སོ་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་རྩ་དགུར་ངེས་སོ། །ཞེས་བླ་མ་ཕལ་ཆེ་བས་གསུང་ཞིང་བདག་གི་ཨུ་པ་བྷ་ར་ན་རེ་དེ་རྣམས་སུ་མ་འདུས་པའི་མ་མ་གཉིས་ཡོད་གསུངས་ནས། སྲ་བརྐྱང་གི་མ་མ་སུམ་ཅུའི་ཐ་མ་རྙེད་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་གཉིས་བསྣན་ཏེ་གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་འཇུག་བྲལ་སོ་གཅིག་ཏུ་ངེས་སོ་གསུངས།]

སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་ལས་ཆོས་གོས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་ཆོས་གོས་ཟིན་པ་མཐར་ཐུག་པའོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་ཆོས་གོས་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་དེ་མཐར་ཐུག་པར་

581

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
གྱུར་པ་དང་ཞེས་སོ། །མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་གོས་བརྩམས་པ་ཟིན་པར་བྱས་པའོ་ཞེས་ཀྱང་ཊཱི་

ཀ་ལས་སོ། །] འདི་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་ན་གང་ཟག་དེའི་སྲ་བརྐྱང་ཞིག་པར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་ལ་ཆོས་གོས་བྱེད་པར་བརྩམས་པ་མ་ཟིན་པར་ཞིག་པ་སྟེ། མེས་འཚིག་པ་ལ་སོགས་པས་བརྩམས་པ་ཞིག་པའོ། །[ཞིག་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་གོས་བརྩམས་པ་མ་ཟིན་པའི་བར་སྐབས་སུ་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱུན་ཆད་པར་གྱུར་པའོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །] འདི་ཡང་མཚོན་པ་སྟེ་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་བརླག་ཅིང་བརླག་པའི་གཏམ་ཐོས་པ་ན་གང་ཟག་དེའི་སྲ་བརྐྱང་ཞིག་པར་གྱུར་པའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །
སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་ལ་རེ་བའི་བསམ་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་རྙེད་པ་དེ་འདོད་པའི་བློ་ལོག་པའོ། །[ཡིད་གཉིས་ནི་ཞེས་པ་འདིས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཡིད་གཉིས་ཁོ་ན་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་གོས་བྱའམ་མི་བྱའི་ཡིད་གཉིས་ནི་གཞུང་འདིས་མ་བསྟན་པར་འཆད་པ་དེང་སང་ཤིན་ཏུ་མང་། གཞུང་འདིའི་ཕྱེད་གོ་ཡང་ཕྱེད་ནི་

མ་གོ་བར་ཟད་དོ། །] ཡིད་གཉིས་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཕྱིར་འོངས་པར་བྱ་བའམ་འོན་ཏེ་ཕྱིར་འོང་བར་མི་བྱ་སྙམ་པའི་ཡིད་གཉིས་དང་། ཆོས་གོས་བྱའམ་འོན་ཏེ་ཆོས་གོས་མི་བྱ་སྙམ་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་གཉིས་ནི་ངེས་པས་སྲ་བརྐྱང་འབྱིན་པར་

བྱེད་པ་དང་འདྲ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྐབས་འདིར་རང་གི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་
དང་ཊཱི་ཀའི་ལུང་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱིར་འོང་བར་བྱ་ཞིང་ཆོས་གོས་བྱའམ་འོན་ཏེ་
ཕྱིར་འོང་བར་མི་བྱ་ཞིང་ཆོས་གོས་མི་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་པས་མཚམས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་ན་དེའི་སྲ་བརྐྱང་རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཊཱི་ཀ་ལས་

ཀྱང་ཆོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞིང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་

སམ་ཕྱིར་འོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མཚམས་ལས་འདས་པ་དང་། ཞེས་

582

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བཤད་དོ། །
སྲ་བརྐྱང་དུས་སུ་དབྱུང་བ་དེའི་དུས་ནི་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉའོ་ཞེས་སོ། །དེའི་དམིགས་བསལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱར་ཕྱི་མར་

ཁས་བླངས་ན་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ལ་དེ་དབྱུང་ངོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དུས་སུ་དབྱུང་
བ་དེ་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཉ་ལ་དབྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་
ལ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ཞིང་། ཟླ་བ་བཤོལ་བོར་ཏེ་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་གཉིས་བྱུང་བ་ན། དགུན་ཐ་ཆུང་ཉ་ལ་དུས་སུ་དབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྲ་བརྐྱང་གི་དུས་ཟླ་བ་ལྔ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་འདས་ན་སྲ་བརྐྱང་གི་འཕེན་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ [གཞན་ཡང་དཔྱིད་ན་ཟླ་
ར་བའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བའི་གཞུང་སྣང་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པའི་དགེ་སློང་གིས་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཡར་གྱི་ངོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་སང་ཁོ་བོ་སྲ་བརྐྱང་འབྱིན་གྱིས་ཁྱེད་ཅག་སོ་སོའི་ཆོས་གོས་རྣམས་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག་ཅེས། བཤད་ཅིང་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་ཟླ་བ་ལྔ་དང་ཞག་གཅིག་འཆགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མདོ་རྩ་འགྲེལ་གཙོ་བོར་

གཟུང་ངོ་། །] རོ། །ཟླ་བ་ལྔ་ཚུན་ཆད་ནི་སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བ་དེ་མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཐོས་ན་ནི་དེའི་ཕན་ཡོན་ཟློག་ཅིང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྩ་བར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་ཊཱི་ཀ་ལས་དངོས་སུ་ཡང་ངོ་། །ཅི་
གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་། ཐོས་ན་ཕན་ཡོན་ཟློག་གམ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་འདིར་ཕྱིར་འོང་ངེས་པའི་བསམ་པ་ནི་ཡོད་ཅིང་། [སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་ལས།] ཆོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་པས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་

583

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་ཐོས་ན་ནི་ཟློག་ [སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་འདིར་ཕྱིར་མི་འོང་ངེས་སྙམ་སྟེ། སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་། སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་ལ་ཡང་རེ་བ་མེད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་ན་ནི་བསམ་པ་དེ་

སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཉིད་ན་སྲ་བརྐྱང་འཇིག་སྟེ།] གོ །རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་

ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་ཐོས་ན་ཟློག་པ་ [མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་མིན་ལ་མ་ཐོས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཟློག་སྟེ་ཐོས་པ་ནའང་ཟློག་པ་ཡང་།] ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ཇི་སྲིད་དུ་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅེ་ན། [སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་ལས།] ཆོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་པས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ནི་སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བར་ཐོས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དུ་དེའི་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །
ཊཱི་ཀ་ལས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ [བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་
དང་། བརྩམས་པ་ཞིག་པ་དང་། བསམ་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་གསུམ་ལས་བཟློག་སྟེ་མས་རིམ་བཞིན་དུ་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པའི།] གོས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པ་དང་ [ཆོས།] གོས་ [བཟོ་བྱེད་པར།] བརྩམས་པ་མ་ཞིག་པ་དང་། [ཆོས།] གོས་ [བྱེད་པར།] བརྩམས་པ་ [སྟེ་ཆོས་གོས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ།] མཐར་ཐུག་པར་མ་གྱུར་པའི་ཤན་ཡོད་པའོ་ཞེས་སོ། །ཞུ་བའི་སྐབས་སུ་གསོ་སྦྱོང་གི་མཐའ་ཞེས་པ་འདི་ལ་བཤད་ལུགས་གཉིས་ [ཏེ་གསོ་སྦྱོང་བཏགས་མིང་དུ་བཤད་པ་དང་། གསོ་སྦྱོང་དངོས་མིང་དུ་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས།] ལས་གསོ་སྦྱོང་བཏགས་མིང་དུ་བཤད་པ་ནི། ཊཱི་ཀ་

ལས་འདིར་གསོ་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་སུ་དགག་དབྱེ་བྱས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས། གསོ་ཡོང་གི་མིང་བཏགས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་སྟེ། དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་མཐའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་མ་ཡིན་པ་ལ་སྲ་
བརྐྱང་གདིང་བར་མི་བྱའོ། །གསོ་སྦྱོང་དངོས་མིང་དུ་བཤད་པ་ནི། འགྲེལ་ཆུང་ལས་འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་དགག་དབྱེ་བྱས་ན། དབྱར་རྣམས་

584

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
ཀྱི་ཐ་མ་ལ་དགག་དབྱེའི་དུས་སུ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་དགོས་པས། དེའི་ཚེ་ན་གསོ་སྦྱོང་གི་མཐའ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ནས་བྱེ་བ་དག་ལ་ནི་དབྱུང་བ་དེ་ཐ་དད་པར་འགྲུབ་བོ་ [ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྱུང་ཟིན་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱུང་དགོས་སོ། །] ཞེས་ལུང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོས་ཞུས་པ་དང་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་དང་གསུམ་ཆར་ལས་བཤད་དོ། །རྙེད་པ་དེ་ཐ་དད་པར་འགྲུབ་ཅེས་ལུང་ཞུ་བ་ལས་བཤད་ཀྱང་། གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་སྔ་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་བྱེ་ནས་གནས་དེ་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་གང་གིས་སྲ་བརྐྱང་གདིང་ཞེ་ན། ཆོས་སྨྲ་བ་དག་ཡོད་པས་དེ་གདིང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་ན་གནས་དེར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་སོ་སོར་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ན་རྙེད་པ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། དབྱར་གནས་པ་རྫོགས་ནས་དགེ་འདུན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གནས་དེར་ཆོས་སྨྲ་བ་ལས་གཞན་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་བ་དག་གིས་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་བ་བྱས་ཀྱང་དབྱར་ [གནས་འདིར་དབྱར་གནས་པ་རྣམས་ལ་རྙེད་པ་འདི་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པའི།] གནས་ཀྱི་རྙེད་པ་ [དགག་དབྱེ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱུང་བ།] ནི་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་དག་ལ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །[ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དག་ལ་ནི་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཊཱི་ཀས་བཤད་དོ། །] གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་སོ་སོར་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ན་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་ནི་སོ་སོར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། [སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི།] ཊཱི་ཀ་ལས་

སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་རྙེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ [ཆོས་ཕྱོགས་པ་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ།] ཐམས་ཅད་ལ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །[བསམ་པ་གནས་པ་ནི་ཞེས་པ།] སྲ་བརྐྱང་འདིངས་བའི་བསམ་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་ལ་འདུན་པ་མ་ལོག་པར་

585

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གནས་པས་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་ནི་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ཚང་ནའོ། །[དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཞེས་པ།] བསམ་པ་གནས་པ་དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྲ་བརྐྱང་མ་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྲ་བརྐྱང་མི་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ཐ་དད་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལྟ་བུ་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པས་མཚམས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མཚམས་གཅིག་གི་ནང་ན་གནས་དུ་མ་ཡོད་པ་དེར་གནས་ཐ་དད་གཞན་དུ་དབྱར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་ཕྱིར་དབྱར་

གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དབྱར་གནས་གཞན་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྲ་བརྐྱང་

གདིང་དུ་རུང་སྟེ་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱང་མཚམས་པོ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པས།
མཚམས་དེ་ཉིད་དུ་དབྱར་གནས་ཤིང་མཚམས་དེ་ཉིད་དུ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །འདི་ནི་དབྱར་གནས་ཁས་ལེན་པའི་སྔ་རོལ་ནས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ཐ་དད་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཊཱི་ཀ་

ལས་གནས་གཞན་དེ་ནི་བཏིང་བའི་ཚེ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། འདིངས་བའི་ཚེ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་གིས་བཤད་པ་དེ་ལེགས་པས། སྲ་བརྐྱང་འདིངས་བའི་ཚེ་ན་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པས་མཚམས་གཅིག་པ་དེ་ཡིན་ན་གནས་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། གནས་གཞན་དུ་དབྱར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་འཆགས་ཏེ།
དབྱར་གནས་པའི་དུས་ན་མཚམས་ཐ་དད་ཀྱང་། ཊཱི་ཀ་ལས་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་བའི་
དུས་ན་མཚམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །མཚམས་པོ་ཆེ་གཅིག་གི་ནང་ན་གནས་དུ་མ་ཡོད་པའི་གནས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ནས་ཕྱིས་

མཚམས་པོ་ཆེ་བཀྲོལ་ཏེ་མཚམས་ཐ་དད་པར་བྱས་ན་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་གནས་དུ་

586

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མ་དེ་ལས། གནས་གང་ཡང་རུང་བ། ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་དེའི་གནས་ཡིན་པས་གནས་དེ་དག་ཏུ་བཞག་ཀྱང་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ [གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ལ་ནི་ཞེས་པ།] གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་རིམ་པ་བསྒྱུར་རོ། །བཏིང་ནས་མཚམས་པོ་ཆེ་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་འདི་ལ། གནས་དེ་དག་གང་དུ་བརྐྱང་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ལ། གནས་དེ་དག་གཞན་དུ་ཁྱེར་ཡང་མཚམས་གཞན་དུ་ཁྱེར་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །
ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ནི། གནས་ཐ་དད་མང་པོ་རྣམས་མཚམས་པོ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་དུ་ཆོས་གོས་གསུམ་ཕྲུགས་གཅིག་ཉིད་སྲ་བརྐྱང་དུ་བཏིང་ནས། མཚམས་པོ་ཆེ་བཀྲོལ་ཏེ་གནས་མང་པོ་དེ་དག་མཚམས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གནས་སོ་སོར་སྲ་བརྐྱང་དེ་དབྱུང་གི ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་གཅིག་ཏུ་དབྱུང་དུ་མི་རུང་ངོ་། །སྲ་བརྐྱང་གཅིག་ཀྱང་མཚམས་དེ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྲ་

བརྐྱང་ཕྱུང་བས་མཚམས་གཞན་གྱི་སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་གནས་སུ་བླངས་ཏེ་སྲ་བརྐྱང་དེ་ཕྱུང་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་སྲ་བརྐྱང་དེ་མ་ཕྱུང་བའི་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་སྲ་བརྐྱང་གི་གནས་སུ་བཞག་པར་བྱའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་གཞན་དུ་ན་སྐྱ་

རེངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འབྲལ་བའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་སྦྱོར་བས་འགྲོ་བའམ་ཐོས་བྱུང་གི་སྐབས་སུ་སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བའི་དགེ་སློང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཚམས་གཞན་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་གི་སྲ་བརྐྱང་མི་འཇིག་པར་རྐྱོང་ནུས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཚམས་པོ་ཆེའི་ཚད་ཀྱིས་བསྡུས་པར་མ་ངེས་པས། རང་རང་གིས་རྐྱོང་བ་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ལ། འདིར་ནི་མཚམས་པོ་ཆེ་གཅིག་གི་ས་ཁོངས་ན་གནས་པས་

587

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

རང་གིས་རྐྱོང་བ་སྒྲུབ་པར་ནུས་པས་སོ། །བྱེ་བ་ཉིད་ན་ཞེས་པ་ནི་གནས་གཅིག་ཏུ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཆོས་ཕྱོགས་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ཉིད་ན་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ཉིད་དུ་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བར་བྱའོ། །བཏིང་ནས་བྱེ་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་པས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ཕྱུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཆོས་མིན་
ཕྱོགས་པས་ཀྱང་ངོ་། །
འོ་ན་འདི་སྨོས་པར་མི་རིགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཅིག་ཀྱང་མཚམས་ཐ་དད་
པས་གཉིས་ཀ་ཕྱུང་བར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྔ་མ་ལ་ནི་གང་གིས་འབྱིན་པ་དེ་ལ་འདུན་པ་ཕུལ་ན་གཉིས་ཀའི་དབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། བཏིང་ནས་བྱེ་བ་འདི་ལ་ནི་འདི་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་ཐ་དད་པས་འདུན་པ་ཉིད་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་མ་བཏིང་བས། སྲ་བརྐྱང་འབྱིན་པའི་ཁ་སྐོང་བྱེད་དམ་སྲ་
བརྐྱང་མ་བཏིང་བ་ཁོ་ན་བཞི་ཡན་ཆད་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཚང་བས་སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བ་ནི་མ་ཕྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །མ་བཏིང་བ་ཉི་ཚེས་ཕྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་འདུན་པ་ཕུལ་བ་ལས་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །མ་བཏིང་བའི་ཕྱུང་བ་ནི། ཞེས་པ་དང་། མ་བཏིང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱུང་བར་ཞེས་པ་ནི་དབྱུང་བའི་ལས་འཆགས་པ་ཙམ་དང་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། སྲ་བརྐྱང་གི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་གོས་ཀྱི་གཞི་འཆད་དེ།
མཚོན་གྱིས་མ་དྲས་པའི་གོས་སྤྱད་པར་མི་བྱ་ཞེས་སོ། །དྲས་ཤིང་དྲུབས་པ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་གཞི་ལས་སྨན་པ་འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་ལུས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ན་བ་ལ་

588

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དཔྱད་བྱས་པ་ལས། དེས་ནི་དེ་ལ་བརྒྱ་སྟོང་རི་བའི་གོས་བེའུ་རས་ཡུག་པོ་ཆེ་བྱིན་པ་

དེ་བླངས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕུལ་བ་ན། ཀུན་དགའ་བོ་བརྒྱ་སྟོང་རི་བའི་གོས་བེའུ་རས་ཡུག་པོ་ཆེ་ལོང་ལ་ངའི་ཆེད་དུ་གྲིས་དྲོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ནས། དེས་དེ་
ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་། ཀུན་དགའ་བོའི་བླ་གོས་མཐང་གོས་
དང་། སྒྲ་གཅན་ཟིན་གྱི་རལ་ཆུང་དཔུང་ཚད་གཅིག་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ནི། ཡུལ་འཕགས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་ལ་གཉིད་མེད་ཀྱི་ནད་བྱུང་བ་ལ་སྨན་པ་འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་དཔྱད་བྱས་པ་ལས། དེས་དེ་ལ་
བརྒྱ་སྟོང་རི་བའི་རས་ཡུག་ཆེན་བསྐུར་བྱུང་བ་དེ། འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་ཕུལ་བ་ན། དེ་ཀུན་དགའ་བོས་དྲས་ཤིང་དྲུབས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་གོས་
གསུམ་དང་། ཀུན་དགའ་བོའི་སྟོད་གཡོགས་སྨད་གཡོགས་དང་སྒྲ་གཅན་ཟིན་གྱི་རྔུལ་

གཟན་ཡང་ལྡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །སྣམ་ཕྲན་སྣྲེལ་ཞི་ཉིད་ཅེས་པ་ [གླེང་གཞི་འདི་དང་གླེང་གཞི་སྔ་མ་གཉིས་པོ་བསྲེས་ནས་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། ལུང་ལ་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ་སྟེ་འཁྲུལ་བཤད་ཉིད་

དོ། །] ནི་ལུང་གཞི་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་

མཁའ་ལ་གཤེགས་ནས་ལུས་འཕགས་ཀྱི་རི་བོ་ལ་བཞུགས་ [གླེང་གཞི་དེ་ནི་དྲས་ཤིང་དྲུབས་པ་ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་ཞེས་པ་འདིའི་གླེང་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེང་སང་བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་པ་ཕལ་ཆེར་རྣམས་ན་རེ། གླེང་གཞི་དེ་གཉིས་ནི་གཞུང་འོག་མའི་སྣམ་ཕྲན་སྣྲེལ་ཞི་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་གླེང་གཞི་ཡིན་པར་འཆད་

དེ། ལུང་ལ་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། འཁྲུལ་བཤད་ཉིད་དོ། །] ཏེ། མ་ག་དྷའི་ཞིང་མཉམ་ཞིང་ཉེ་འཁོར་མཉམ་ལ་སྣང་གི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་དག་སྣང་སྒལ་གྱིས་འབྲེལ་ཞིང་མཛེས་པ་
གཟིགས་ནས། འདི་ལྟ་བུར་ཆོས་གོས་རྣམས་དྲས་ཏེ་དྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་ཆོས་གོས་དྲ་ཞིང་དྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི་སྣམ་

589

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཕྲན་སྣྲེལ་ཞི་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་སྲིད་དུ་བཏང་བའི་ཚལ་བུ་རྣམས་
ཀྱི་སྣ་མཐོན་དམན་དུ་འདུག་པས། སྣམ་ཕྲན་སྣྲེལ་ཞི་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཆོས་གོས་དེ་དྲུབས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི་ལྷག་མ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཊཱི་ཀ་ལས་སྣམ་བུ་
གཅིག་ལ་ [ཚལ་བུ་དག་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ་ལ་ཚལ་བུ་ནི་སྲིད་དུ་བཏང་བའི་ཚལ་བུ་དང་བྲེད་ཚོད་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་མཐའ་སྐོར་གྱི་ཚལ་བུ་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚལ་བུ་གཞན་རྣམས་ལས་མཐའ་སྐོར་ཞེང་ཕྱེད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་མ་གོ་བ་སྟེ། ཚལ་བུ་དག་ཀྱང་ཞེང་མཉམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་

རོ། །] ཚལ་བུས་ནོན་པའི་ལྷག་མ་མ་ནོན་པ་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྣམ་བུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཞེང་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དབུས་ཀྱི་སྣམ་

ཕྲན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་དུ་སྟེ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གླེགས་བུའི་འཕྲོ་
ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བ་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ངོས་བཞི་པོ་འཁོར་བར་མཐའ་སྐོར་གྱིས་མཐའ་བསྐོར་བ་ཉིད་དག་གིས་སོ། །
ལུང་གཞི་ལས་གླེགས་བུའི་འཕྲོ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བ་དང་མཐའ་སྐོར་བ་གཉིས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་མ་སྩལ་མོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་ཀུན་དགའ་བོས་
བྱས་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོད་
ཅིང་བདོག་ནའོ་ཞེས་སྨོས་ན་ཡོད་པ་དང་བདོག་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ལུང་ [མདོ་རྩ་བའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ན་ཡེ་མི་གསལ་ཡང་།] རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཡོད་ཅིང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྫས་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་སོ། །བདོག་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པས་སོ་ཞེས་བཤད་པས། རྫས་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅིང་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་བདོག་ནའོ། །[ཀླམ་ནི་ལ་བ་འཐུག་པོ་སྟེ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ལ་བ་འཐུག་པོ་ནི་ཀླམ་མོ་ཞེས་སོ། །ཀླམ་རྩུབ་

590

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལ་བ་སྟུག་པོ་རྩུབ་མོའོ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དེ།] ལུང་གཞི་ལས་ [གཡང་གཞིའི་ཞེས་པ་འདི་འགྱུར་སྐྱོན་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ་འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་གཡང་གཞི་དང་ཞེས་བཤད་པ་དེ་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ་ལུང་གཞི་ལས་ཀྱང་གཡང་གཞི་དང་ཞེས་སོ། །] གཡང་ [སྟེ་རི་དྭགས་ཀྱི་པགས་པའི་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །] གཞི་ [ནི་མུ་སྟེགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་པས་དགེ་སློང་གིས་གཡང་གཞི་འཆང་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་པ།] དང་ [སྣམ་སྦྱར་མི་འཆང་བར།] སྨད་གཡོགས་སྟོད་གཡོགས་དང་བཅས་པས་འཚོ་ཞིང་ཞེས་གསུངས་སོ། །[ལུང་གཞི་ལས་
ངས་ཆོས་གོས་གསུམ་གནང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བླ་གོས་དང་མཐང་ཐོས་དང་བཅས་པས་འཚོ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ་སྣམ་སྦྱར་མི་འཆང་བར་བླ་གོས་དང་མཐང་གོས་དང་བཅས་པས་འཚོ་བར་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་

རོ། །འདི་ནི་དགེ་སློང་གི་རྟགས་ཉམས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའོ། །] རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་

གོས་ཐམས་ཅད་སྔོ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་གོས་ཐམས་ཅད་སེར་བ་དང་དམར་བ་ནི་མ་བཀག་གོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ [རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་འདིར་ཁ་ཅིག་ཐམས་ཅད་སེར་བ་དང་ཐམས་ཅད་དམར་བ་བཀག་གོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཡོག་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་

གསུངས་ཤིང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད།] ལུང་གཞི་ལས་གོས་ཐམས་ཅད་སེར་བའམ་ཐམས་ཅད་དམར་བའམ་དཀར་བ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་ལུང་ [ལས་དགེ་སློང་གིས་ཁ་དོག་ངན་པར་བསྒྱུར་བ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་ཁ་དོག་བསྒྱུར་བའི་གོས་སྤྱད་ན་ནོངས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཨུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གིས་གོས་ཐམས་ཅད་སྔོན་པོའམ་སེར་པོའམ་ཐམས་ཅད་དམར་པོ་སྤྱད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ།] ཞུ་བ་དང་འོད་ལྡན་རྩ་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་སེར་བ་དང་ཐམས་ཅད་དམར་བ་བཀག་པར་ལུང་གཞི་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ལྔ་ལས་བཤད་པས་ཁ་དོག་གཅིག་པའི་ཉེས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ལག་ལེན་དོག་མཐའ་གཟུང་བར་

591

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བྱའོ། །[མུ་སྟེགས་པའི་ཆ་ལུགས་གཡང་གཞི་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་འཆང་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་བསྟན་པ་ནི། །] མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་བ་སྟེ། མུ་སྟེགས་ཅན་
གྱི་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །
དེའི་ཆ་ལུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས། དགེ་སློང་གིས་མུ་སྟེགས་ཅན་
གྱི་སྣོད་བཅངས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཞུ་འགྲེལ་ལས། མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྣོད་ནི་ཐོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དགང་གཟར་བླུགས་གཟར་གཉིས་ཀྱང་མུ་སྟེགས་པའི་ཆ་བྱད་ཡིན་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཆོས་གོས་དང་འབྲལ་བའི་སྐབས་ནས་གསུངས་སོ། །བུ་ས་ལའི་འདབ་མ་ནི་འུ་སུའི་འདབ་མ་ཡིན་པར་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་གསུངས་སོ། །ཆོས་རིང་དུ་གནས་ན་ཞེས་པ་ནི་དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་གསུམ་གཉིས་གནས་ན་སྟེ། དེ་ཡང་འོད་ལྡན་ལས་
གསུམ་གཉིས་རྫོགས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། །[ཟླ་བ་གཉིས་གནས་ན་ཞེས་བཤད།] གནས་མལ་
གྱི་གཞིའི་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་གསུམ་གཉིས་ངོ་མཐོང་བ་ལ་བཤད་ [ཞག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གནས་ན་ཞེས་བཤད།] དེ། [མཁས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །[ཆོས་ཕྱོགས་པའི་སྦྱིན་བདག་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུལ་བ་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་པའི་དགེ་འདུན་དབང་ལ། ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པའི་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཕུལ་བ་ནི་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་རྣམས་དབང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་པོའི་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་ན་ཇི་ལྟར་

རྣམ་པར་བཞག་སྙམ་ན། །] ཆོས་ཕྱོགས་པའི་སྦྱིན་བདག་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པའི་སྦྱིན་བདག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབུལ་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཕུལ་ན་ཡང་འཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་
ལྟར་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ། །བུ་མོ་མུ་ཏིག་གི་བྱུང་བ་དང་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལུང་གི་ཆོས་ལ་ཕུལ་བའི་ཆོས་

592

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
ཀྱི་རྙེད་པ་ནི་ལུང་ཆོས་སྨྲ་བ་རྣམས་དབང་ཞེས་སོ། །དོན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཕུལ་ན་ནི་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས། [ཆོས་ལ་ཕུལ་བ་དེ་ཡང་།]མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཕུལ་བ་ནི་མཆོད་རྟེན་དང་འདྲ་བར་བཞག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ [བསླབ་པ་གསུམ་ཉིད།] ལ་བསྔོས་ཏེ་ཆོས་ལ་འབུལ་ལོ་ཞེས་ཕུལ་བ་ནི་དགེ་འདུན་རྣམས་དབང་སྟེ། སྒྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཅི་རིགས་པར་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བླ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །[གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ནི་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་མི་དབང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ངས་སམ་ཞེ་ན་རྒྱུ་གང་གིས་གནས་ནས་ཕྱུང་བའི།] རྒྱུ་ལས་སེམས་མ་ལོག་ནའོ་ [གནས་ནས་ཕྱུང་བ་མི་དབང་གི་རྒྱུ་ལས་སེམས་ལོག་ན་ནི་དབང་ངོ་ཊཱི་ཀ་ལས་སོ། །] ཞེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཟོད་པ་མ་གསོལ་ན་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་མི་དབང་གི བཟོད་པ་གསོལ་ན་ནི་དབང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ [བཟོད་པ་མ་གསོལ་ནའོ་ཞེས་མ་གསུངས་ཀྱི།] ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་ལས་སེམས་མ་ལོག་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལ། བཟོད་པ་གསོལ་ན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་པས་རྙེད་པ་དེ་མི་དབང་ངམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་མི་དགོས་སོ། །མཚམས་ཀྱི་བར་ན་ [ཤི་བའི་རྫས་
རྣམས།] འདུག་པ་ [ལ་ཤི་བའི་ལུས་ཏེ་རོ་དེས་སམ།] ལུས་སམ་ [ལུས་དེ་དང་འབྲེལ་བ།] གཞན་

གྱིས་རེག་པས་ཇི་ཙམ་ [མཆིས།]རྣོན་པ་རྣམས་དབང་བར་གསུངས་པའོ། །འོ་ན་ལུང་གླེང་གཞི་ལས་བཙུན་པ་མཚམས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་སློང་ཞིག་དུས་འདས་ན་གུམ་པ་དེའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སུ་དབང་བར་འགྱུར། ཨུ་པ་ལི་དེ་ནི་མགོ་གང་ལོགས་སུ་བོར་བའོ། །བཙུན་པ་གཉིས་ཀར་མགོ་བོར་ན་གང་དབང་བར་འགྱུར། ཨུ་པ་ལི་དེ་ནི་གཉིས་ཀའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འོད་ལྡན་ལས་བཤད་ཅིང་། རྩ་བ་སུམ་

593

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཚམས་གཉིས་པར་ཤི་ན། དེའི་ལུས་འབྲེལ་བའི་རས་ལ་སོགས་པའི་རྫས། གང་དུ་མགོ་བོ་བཞག་པར་དབང་བ་ཡིན། གཉིས་ཀར་བཞག་ན་དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ལུང་ལ་འདོན་པ་ཐ་དད་པ་ལུགས་གཉིས་སུ་འབྱུང་ཡང་། ལུང་གང་ལས་མདོ་རྩ་བས་བསྡུས་པའི་ལུང་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ཚད་མར་བྱའོ། །
དེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། དགེ་སློང་ཤི་བ་དེ་ལ་བུ་ལོན་ཚུར་ཆགས་ན་ [ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས།] དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་སྦྱིན་ཞེ་ན། དགེ་སློང་གིས་ཐ་ག་པ་ལ་སོགས་པའི་རས་སྔ་ཤུགས་སུ་ཁྱེར་ནས་དེའི་རིན་དུ་གསེར་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་ཆད་བྱས་པ་ལས་དགེ་སློང་ཤི་ན་རིན་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་སྔར་ཆད་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་གསེར་ཉིད་སྦྱིན་དགོས་པ་སྟེ་སྔར་ཁྱེར་བའི་དངོས་པོ་རས་དེ་ཉིད་སླར་སྦྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་ཤི་བ་དེའི་བུ་ལོན་ཕར་ཆགས་ན་ [ཚངས་པར་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས།] དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་བླང་ཞེ་ན། བླང་བར་བྱ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དགེ་སློང་གིས་ཐ་ག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གསེར་སྔ་ཤུགས་སུ་བཏང་ནས་དེའི་རིན་དུ་རས་ལེན་ཏོ་ཞེས་ཆད་བྱས་པ་ལས་དགེ་སློང་དེ་ཤི་ན་རིན་བླང་བར་བྱ་བ་ཉིད་སྔར་ཆད་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་རས་ཉིད་བླང་དགོས་པ་སྟེ་སྔར་བཏང་བའི་དངོས་པོ་གསེར་དེ་ཉིད་སླར་བླང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །[རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྲོག་ཤིང་དེར་རུང་བའི་སྲོག་ཤིང་ནི་ལུང་ལས་མདུད་ཤིང་རིང་པོ་ཞེས་སོ། །དེར་རུང་བའི་སྲོག་ཤིང་ལས་གཞན་དག་ནི་ལུང་

ལས་མདུད་ཤིང་ཐུང་ངུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །]ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་ལས་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་བླང་པའི་ཞེས་སོ། །རང་གི་ལུས་སྟོབས་ཀྱིས་ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་ནི་ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་ལས་

594

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་ནི་ཞོ་ཤས་འཚོ་བའོ་ཞེས་སོ། །[བུ་ལོན་ཆགས་ཏེ་དཔང་རྒྱ།] མྱུར་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་དམ་རྒྱ་ནི་བུ་ལོན་གྱི་ཡི་གེ་ལས་འཕྲལ་དུ་དགུག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ལ་ [མྱུར་དུ་མི་འགྲུབ་པའི།] དམ་རྒྱ་གཞན་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བུ་ལོན་འཕྲལ་དུ་ཞུགས་པའི་དབང་རྒྱའི་ཡི་གེའོ་ཞེས་སོ། །དགེ་སྦྱོང་མཚོན་ཆ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་འདི་ཡང་མི་རུང་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། གྲིའུ་དེ་བཅད་པར་
བྱའོ་ཞེས་སོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་གྲིའུ་བཅད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །
གྲིའུའི་ཚད་འདི་ཡུ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་བརྩི་འམ་ཞེ་ན་འགྲེལ་ཆུང་ལས་གྲིའི་

ལྕགས་ཉི་ཚེ་ལ་སོར་དྲུག་གི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་མི་བཅང་ངོ་ཞེས་སོ། །བཟོའི་སྣོད་ཉེ་བར་བཞག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དགེ་སློང་གང་ཟག་གིས་བཟོའི་ཆ་བྱད་བསྲེལ་བ་སྤྱིར་

བཀག་པས་འདི་ཙམ་ཡང་མི་རུང་ངམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཁབ་དེའི་ཁབ་རལ་སྦུ་གུ་ལྟ་བུའམ་ཆང་བ་ལྟ་བུ་བཅང་ཞེས་སོ་མི་ཤེས་པ་ནི་ལུང་མ་མོ་ལས་འཁོན་ཡོད་པ་མི་མཛའ་བ་ཞེས་སོ། །མི་དྲན་པ་ནི་ཆོས་དྲལ་ནས་ཧ་ཅང་བརྗེད་ངས་ཆེ་བའོ། །གྲིབ་མ་དང་ཉི་མ་འདྲེས་མ་ནི་ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་ལས་ཉི་མ་གོས་སེང་བས་བར་དུ་བཅད་པའོ་ཞེས་སོ། །ཉི་གྲིབ་འདྲེས་མར་བརྡུང་ཞིང་བསྐམ་ཞེས་ཀྱང་། ཉི་གྲིབ་

འདྲེན་མར་བསྐམ་ཞིང་བརྡུང་ཞེས་སྔ་ཕྱི་བསྒྱུར་བ་སྟེ། དོན་དེ་ལྟར་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་
ལས་གསུངས་སོ། །དབང་ [བུ་དག་གིས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་སྐབས་འདིའི་ཊཱི་ཀ་ན་མི་གསལ་ཞིང་། ཚིག་འདི་གོ་དཀའ་བར་གྲགས་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་རྙེད་དེ།] བུ་དག་གིས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་གོས་གྲྭ་ནས་ཐ་གུ་བཏགས་པ་དག་གིས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྐབས་ [དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གསུམ་ཡོད་དེ།] འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་གྲྭ་ནས་ཐ་གུ་བཏགས་ལ་ཞེས་གསུངས་

595

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སོ། །ལུང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་གོས་དེའི་མཐའ་མའི་ཕྱོགས་ལ་སྐུད་པ་བཏགས་ཤིང་གཟར་ཐག་ལ་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལུང་དག་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་

ལས་ཀྱང་དལ་བུས་མཐའ་འབྱར་བར་བྱའོ། །
སྔར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ། གོས་གཟར་ཐག་ལ་གདགས་པའི་ཕྱིར་གོས་ཀྱི་གྲྭ་

གྲྭར་ཐེ་གུ་གདགས་པ་ལ་ལུང་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །[ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ཤིན་ཏུ་བཟང་མོས་གོས་རབ་ཏུ་བཅགས་ཤིང་། བ་སོས་ཕྱིས་པ་འཚེར་བ་དག་མཛེས་དགའ་བོ་ལ་མཉན་ཡོད་དུ་བསྐུར་བ་ན་མཛེས་དགའ་བོས་དེ་གྱོན་ཏེ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་མདུན་ན་འགྱིང་བག་ཏུ་རློམ་ནས། བཀའ་སྩལ་པ་འདི་ནི་མཛེས་པ་མ་ཡིན་

ཞིང་འཚམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་གསུངས་སོ། །] དར་གོས་ལ་སོགས་པ་བཅགས་པ་དང་བརྡབས་པ་ནི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་བ་སོས་བརྡར་བ་ནི་གླང་པོ་ཆེའི་སོས་ཇི་སྲིད་

གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་བརྡར་ཞིང་འཚེར་བར་གྱུར་པ་ཞེས་སོ། །[བཅགས་པ་དང་བརྡབས་པ།] དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྡུངས་པའི་
ཕྱིར་བཅགས་པའོ། །ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ནས་བཅགས་པའི་ཕྱིར་བརྡབས་པ་ཞེས་སོ། །[ཟིལ་པས་བརླན་ནས་ལག་པས་མཉེས་ན་ཡང་འཚེར་བ་ཡལ་བར་མ་གྱུར་ན་འི་ནང་དུ་བསྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འཚེར་བ་མ་ཡལ་ན་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་འགྱོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་གསུངས་སོ། །] ཁྲིས་གཅིག་གིས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་ལས་སྐ་རགས་ཁྲིས་གཅིག་
གིས་བཅངས་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རུང་བའོ་ཞེས་སོ། །འདི་ [སོག་ན་རེ་ཁྲིས་གཅིག་རུང་བར་གསུངས་
པ་ནི་སྔར་བཅས་ཡིན་ལ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་རྗེས་སུ་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་

ལྟ་ན་ཡང་རུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ།] ནི་ [མི་རུང་བའི་ཞེས་པ་ལ་རུང་བའོ་ཞེས་བཤད་པ།] ཊཱི་ཀའི་ཡི་གེ་
ཆད་པར་ངེས་ཏེ། ཚིག་འདི་ཉིད་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་སྐ་རགས་ཁྲིས་གཅིག་གིས་བཅིངས་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་རུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། གོས་གཞིའི་མཇུག་གི་མདོ་རྩ་

596

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བ་ཉིད་ལས་ཁྲིས་གཅིག་གིས་ཀྱང་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་
སྐ་རགས་ཁྲིས་གཅིག་གིས་བཅིངས་པས་ཀྱང་གྲོང་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ལུང་མ་མོ་ལས་སྐ་རགས་མདུད་པ་གཅིག་བོར་བ་ཡང་གྲོང་དུ་མ་འགྲོ་ཞིག་སོང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་བསྡུས་པ་སྟེ། གཞུང་ [དེ་ལྟར་ན་ཊཱི་ཀ་ལས་ཁྲིས་གཅིག་གིས་ཀྱང་རུང་བའོ་ཞེས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་མི་རུང་བའོ་ཞེས།] བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ངེས་པར་གཟུང་ངོ་། །
བརྟུལ་བ་ཡོད་ན་ཞེས་པ་ནི་ཐབས་གཞན་ཡོད་ན་སྟེ། བསྡུས་པ་ལས་ཐབས་གཞན་ཡོད་ན་ཁུར་ལྕི་བས་མནན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐབས་ [བརྟུལ་བ་ཡོད་ན་ཞེས་པ་ལ།] གཞན་ཡོད་ན་ཁུར་ལྕི་བ་མི་བསྐྱ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་བཤད་ [ཅིང་དེའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཆོས་གོས་གཟན་དུ་བོར་ཞིང་ཁུར་མི་བསྐྱ་ཞེས་བཤད།]

པའོ། །བསོད་སྙོམས་ལ་རྒྱུ་བ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་འདིས་སྣམ་སྦྱར་གོན་པའི་གནས་སྐབས་དྲུག་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་གློ་བུར་དུ་འོངས་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་པ་ན་ཡང་སྣམ་སྦྱར་གོན་པ་སྟེ་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱོན་པ་སྤྱོད་ལམ་ཞི་བས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྣམ་སྦྱར་གོན་པའི་སྐབས་བདུན་ནོ། །དེའང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་འདི་རྣམས་ལ་གྲོང་བར་དུ་མ་གྱོན་ན་ཉེས་བྱས། གཞན་དུ་ནི་ཉེས་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། བསོད་སྙོམས་དང་གྲོང་དུ་མཆོད་སྟོན་ལ་འགྲོ་བ་གཉིས་ལ་སྣམ་སྦྱར་གྱོན་པ་ནི་བསྒྲུབ་པའི་བསླབ་པའོ། །གཞན་རྣམས་ནི་ [སྣམ་སྦྱར་གྱོན་དུ་གནང་བ་དེ་མ་གོན་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པ།] གནང་བའི་བསླབ་པའོ། །[མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་སུ་འཇུག་པ་ན་སྣམ་སྦྱར་

597

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
འཁྱེར་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་གོན་དགོས་པར་མ་གསུངས་སོ། །]

གཏུར་བུའི་ཚད་ནི། ཁྲུ་གསུམ་དང་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཉིས་ལྟབ་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་གཏུར་བུ་ནི་རས་གང་ཆུར་ནི་ཁྲུ་གསུམ། ཞེང་དུ་ནི་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་དོ་པ་དེ་གཉིས་སུ་བལྟབས་ལ་དྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཁྲུ་གསུམ་དང་ཕྱེད་དང་དོ་པ་སྦྱར་ཏེ་བཙེམ་ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆུང་དང་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་ཞེང་དུ་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་དོ་བྱ་ཞེས་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ [ཁྲུ་ཕྱེད་དང་དོར་བཤད་པའི།] གཞུང་བཞི་དང་ [ཁྲུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་དུ་བཤད་པའི།] གཞུང་འདི་འགལ་ཞེ་ན་གཞུང་འདིར་བཤད་པ་འདི་ནི་ཆོས་གོས་བཞི་ལྟབ་ཏུ་བྱས་ཏེ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ལུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཆོས་གོས་བརྒྱད་ལྟབ་ཏུ་བྱས་ཞེས་ [རྒྱ།] གསུང་ངོ་། །
ངལ་བསོ་བའི་གནས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་ཏོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བ་ལས་སྤྱིར་ན་ཚིགས་བཅད་གདོན་པའི་སྐབས་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། ངལ་བསོའི་གནས་ [ཆུ་གཅུབ་ན།] དང་ཆུའི་བདག་ [པོ་ཁྲོན་པ་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དང་།] ཆུའི་ལྷ[འི་ཕྱིར།] དང་། ཆུ་ལོངས་སྤྱོད་དང་ [ཆུ་འཐུང་བ་དང་ཁྲུས་བྱེད་པ་ན་ཡང་ཁྲོན་པ་ལ་
སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཆུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་རབས་དང་མཐུན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་པར་བྱའོ་

ཞེས་འོད་ལྡན་ལས་སོ། །]སྦྱིན་བདག་ཟས་སྤྱོད་དང་། [སྦྱིན་བདག་གི །] བསྔོ་བ་ངན་པ་བཟློག་པ་དང་མདོ་བསྐུལ་ [བ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚིགས་བཅད་རེ་རེ་སྟེ་དེ་ལྟར།] གཉིས། ལྷུང་བཟེད་ [ཀྱི།] ཆུ་ [སྦྱིན་པ།] དང་དྲི་གཙང་ཁང་ [དུ།] འཇུག་ [པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་
རྣམ་ལྔའི་མཎྜལ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དཀོན་མཆོག་གི་ཕྱག་དར་བྱས་པ་དང་ཞལ་ཞལ་བྱས་པ་ལ་གཙུག་ལག་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་ཅིང་འགོམ་མོ་ཞེས་སོ། །] དང་། [མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པའི།] གྲིམ་མ་འགེམ་དང་ཕྱི་

598

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རོལ་ [མུ་སྟེགས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི།]ལྷ་གནས་ [དེར་ཕྱིན་པ།] དང་། བསྲོ་ཁང་བསྟེན་ [པའི་མཇུག་ཏུ།] དང་ལྗོན་ཤིང་གཅོད་དུས་དང་། སྤོང་བ་པ་ཡིས་ཅི་བདེར་བྱ་བ་དང་། ཁྱིམ་དུ་

མཚན་ [མོ།] གནས་ [པ་དང་།] རོ་བསྲེག་པ་ལ་སོགས་ [ལ་ནི་ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་རོ་བསྐྱལ་བའི་སྐབས་སུ་ལུང་ལས་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་གྱིས་ཆོས་མཉན་པ་བྱིན་ནས་འདོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ།]

པའོ། །ཞེས་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །
དེའང་དང་པོ་ལྔ་ལ་སྦྱིན་པ་རབས་མཐུན་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་
ཏོ། །དེ་འོག་བདུན་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གང་ཡང་རུང་བ་གདོན་ཏོ། །ཐ་མ་ལྔ་ལ་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་པ་གདོན་པ་སྟེ། རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་པ་ཚིགས་བཅད་དུ་གདོན་པ་ཡང་རུང་། ལྷུག་པར་གདོན་པ་ཡང་རུང་ངོ་། །གསུམ་པ་སྦྲང་ཡབ་བཅང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རས་བལ་ལས་བྱས་པའི་རས་མའམ་ཞེས་སྣང་ཡང་། [འགྱུར་སྐྱོན་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ།] ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་སྦྲང་ཡབ་ནི་ལྔ་སྟེ། བལ་ལས་བྱས་པ་དང་ཤ་ན་ལས་བྱས་པ་དང་རས་བལ་ལས་བྱས་པ [འི་སྣམ་བུ།] དང་། རས་མ་དང་། [ཤིང་གི །] འདབ་མའི་དོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ [དེ་དང་མཐུན་པར་བེ་ཤ་ཀའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལྔ་ཚན་དུ་གསུངས་སོ། །] སོ། །ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་ཡོ་
བྱད་ཐམས་ཅད་བསྟབས་ན་ཞེས་བུ་དང་ཆུང་མའང་ཕུལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། བུ་དང་ཆུང་མ་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བའི་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་དེ་བཞག་པར་བྱའམ་འཚོང་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའམ་འཚོང་བར་སྒྲུབ་བོ། །སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ [བསམ་པའི།] དབང་གིས་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པས། ལེན་པར་བྱེད་པའི་ [བསམ་པའི།] དབང་གིས་ནི་མི་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལེན་པ་པོ་

599

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དྲུག་སྡེ་ལྟ་བུ་ནི། དེ་དག་འཚོང་བར་འདོད་ན་ཡང་། སྦྱིན་པ་པོས་བཞག་པའི་ཕྱིར་

ཕུལ་ན་ཅི་བདེར་བཞག་ཅིང་བསླུ་བའི་ཕྱིར་ཕུལ་ན་ནི་བསླུར་གཞུག་པའོ། །
ད་ནི་རྩིག་པ་ལ་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། གནས་ཁང་མེ་ཁང་རུང་ཁང་དང་། །བཀད་ས་སྐྱེམས་མལ་བསྲོ་ཁང་གནས། །འཁོར་གྱི་ཁྱམས་དང་དཔོང་ས་དང་། །བང་རིམ་འཆག་ས་སྒོ་ཁང་ཁྱམས། །དེ་ལྟར་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་རྩིག་པ་

ལ་ཕུལ་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་ཕུལ་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་ཕུལ་བ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཏེ། རྩིག་པ་ལ་ཕུལ་ན་ནི་གལ་ཏེ་གནས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་དང་པོ་གནས་ཁང་གི་རྩིག་པ་ལ་ཕུལ་ན་རི་མོ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་ཁང་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་དག་གི་རྩིག་པ་ལ་ཕུལ་ན་

ལས་གསར་པའི་ཕྱིར་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་སིལ་བུ་ལས་རེ་རེ་ལས་རེ་རེ་
གསུངས་པ་འདིར་ཚིག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པས་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་བསྟན་ཏེ། རྩིག་པ་ལ་ཕུལ་ན་གལ་ཏེ་རྩིག་པ་དེ་གནས་ཁང་གི་
རྩིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མེ་ཁང་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་གི་རྩིག་པ་ལ་ཕུལ་ན་ལས་

གསར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ཁང་དང་མེ་ཁང་དང་རུང་ཁང་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་ཕུལ་ན་ལས་གསར་པའི་ཕྱིར་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་
སིལ་བུ་ལས་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་འདིར་ཚིག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི། གནས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་ཕུལ་ན་ལས་གསར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདིས་ནི་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །
ས་ལ་ནའོ་ཞེས་པ་ནི་མེ་ཁང་གི་ནི་ཞེས་པ་ནས། རྫིང་བུའི་ཡང་ངོ་ཞེས་

600

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
འབྱུང་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚིག་བཅུ་གཉིས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་འདི་རྣམས་ནི། ས་ལ་ནའོ་
སྟེ། ས་གཞི་ལ་ཕུལ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ [ས་ལ་ནའོ་ཞེས་པ།] འདི་ནི་
འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །སྣོད་སྤྱད་འགེད་པ་པོ་དེ་དག་
དགེ་འདུན་གྱི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། མ་བསྐོས་
པས་འགེད་པའི་ཉེས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་བསྐོ་བའོ། །[ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་བུ་དང་ཆུང་མ་ཕུལ་ན་བསླུ་བ་ལྟ་བུ་ལ་རིན་ཐང་གདབ་བམ་སྙམ་ན།] བུད་མེད་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་བུད་མེད་བསླུ་བ་ལ་རིན་གདབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་སིལ་བུ་ལས་གསུངས་སོ། །མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་འདིར་ལུང་གླེང་གཞི་ལས་དད་རྫས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལྔ་གསུངས་ཏེ། བདག་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། བྱིན་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་དང་། རྗེས་སུ་
གནང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། ལྕགས་བསྲེགས་འབར་བའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། བུ་ལོན་གྱི་
ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི་ལུང་གླེང་གཞི་ལས་གསུངས་པ་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྡུས་ཏེ། དགེ་ཚུལ་གྱིས་ལོ་དྲི་བ་ལས། མི་སློབ་པ་ [དགྲ་བཅོམ་པ།] ནི་བདག་པོར་ [འི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ།] བཤད། སློབ་པ་ [རྒྱུན་དུ་ཞུགས་ལ་སོགས་པ།] བྱིན་

པ་ལེན་ [པའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས།] སྤྱོད་པ་ཡིན། [ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཞིང་དགེ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ།] བསམ་གཏན་ [དང་ཁ་ཏོན།] འདོན་དང་ལྡན་པ་ནི། རྗེས་སུ་གནང་རྣམས་ [ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི།] དཀའ་ཐུབ་ཅན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་གླེང་གཞི་ལས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དགེ་བ་ [ཚུལ་ཁྲིམས།] ཅན་བསམ་གཏན་དང་ཀློག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ནི་གནང་བས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

601

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་

པ་ [དགེ་སློང་མ་ནི་གོས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བ་མི་འོས་ཏེ་གོས་ལྕི་བ་བསྟན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །] དགེ་སློང་དགེ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པ་ལ་ནི་གོས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་འོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་རྗེས་སུ་གནང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །རྗེས་སུ་གནང་བ་དེ་ཡང་འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས། དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསླབ་པ་ལ། །བརྩོན་པ་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི། །གནས་པ་རྣམ་པ་ལྔས་གནས་ཏེ། །གྲོང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ན། །བཙོན་རང་འཇུག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། །གཙུག་ལག་ཁང་ [དུ་འདུག་པ།] ན་མདོ་སྡེ་ [ལས་དགེ་སྦྱོང་གི་འདུ་ཤེས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་གསུངས་པ།] བཞིན། །རྟག་ཏུ་དགེ་སློང་འདུ་ཤེས་དང་། །ཟས་ལ།] [རྒྱགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། འཚག་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། རོ་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་གྱི།] རྟག་པར་ [བཀྲེས་པའི།] ནད་ཀྱི་ནི། གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
དང་། །[རབ།] ཏུ་ [དབེན་ པ་ནི།] ཤེས་བྱ་ [གཟུགས་དང་སྒྲ།] རྣམ་གཉིས་ལ། [གཟུགས་མཐོང་ཡང་མངོན་རྟོགས་དང་མཚན་མར་མི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ།] ལོང་བ་འོན་ལྐུགས་འདུ་ཤེས་དང་། །[གཉིད།] ཉལ་ན་དགོན་པའི་ [སྟེ་ས་ཕྱོགས་སྟོང་བ།] རི་དྭགས་ལྟར། །ཐུམ་ཕྲས་ཀྱི་

ནི་འདུ་ཤེས་ཏེ། །དེ་ལྟར་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ནི། །རྒྱལ་ལ་ [རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ།] འོས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ། །གནས་ཀྱང་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི། །རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་གནང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ཡང་མི་སློབ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་རྫས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡང་འོས་སོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །
བཞི་པ་ལྕགས་བསྲེགས་འབར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི། ཚུལ་

602

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
ཁྲིམས་འཆལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལྕགས་གོང་མེ་ལྕེ་འབར་བ་དག །ཟོས་པར་གྱུར་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། །ཚུལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་སྡོམ་པས། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྙོམས་ཟ་བ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །[དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་ཀྱང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་དག་གིས། །ཆོས་གོས་རབ་ཏུ་གྱོན་གྱུར་ཀྱང་། །དད་པས་བྱིན་པ་ཅི་ཟོས་པ། །ཐོ་ལུམ་འབར་བ་མིད་པ་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་གླེང་གཞི་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལ་རྐང་བའི་རྟིང་བ་ཙམ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་མ་གནང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །]

ལྔ་པ་བུ་ལོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བླངས་པ་དང་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ [ཊཱི་ཀ་ལས་ཚེ་རབས་གཞན་ལ་སྦྱིན་བདག་དེ་ལ་དཔྱ་འཇལ་བ་དང་། དེའི་བྲན་གཡོག་དང་ཕྱུགས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་སོ། །] བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་ལས་ཞིང་པའི་རྨོན་གླང་ལྔ་བརྒྱར་སྐྱེས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་སྦྱར་རོ། །
ལྕགས་ལས་བྱས་པའི་སྣོད་སྤྱད་ནི་སྣོད་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱད་ལྡེ་མིག་ཀྱོག་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚོན་རྩི་ལྔ་ནི་ལུང་མ་མོ་ལས་མཐིང་ཤུན་དང་ལེབ་རྒན་རྩི་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་གུར་ཀུམ་མཚལ་དང་ལྔ་ཞེས་གསུངས། བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་མཛེས་དགའ་བོ་འོངས་པ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱོན་ཏོ་སྙམ་ནས།] ནོར་བ་ན་དགེ་སློང་གནས་བརྟན་དག་ཀྱང་ལྡང་བར་བྱེད་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། འདི་ནི་སྟོན་པའོ། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཛེས་དགའ་བོའི་ཆོས་གོས་དག་ལ་ཐིག་ལེ་བྱོས་ཤིག །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གོས་དག་ལ་ [སྟེ་ཆོས་གོས་ཀྱི་མཐར་ཚོན་གྱི།] ཐིག་ལེ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་སྟོན་པ་དང་ཉན་ཐོས་མི་ནོར་བར་བྱ་བའི་

603

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ཕྱིར་གསུངས་པའོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་གང་ཟག་ཕན་ཚུན་འདྲ་བ་དག་མི་ནོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །] སོ། །དེ་དག་ལ་མཚན་མ་གདབ་བོ་ཞེས་པ་ནི་ [གསོལ་བཞིའི་སྐབས་ཀྱི།] ལུང་གཞི་ལས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་དགེ་སློང་དང་མུ་སྟེགས་འཚོ་བ་པ་ནོར་ནས་རྒྱལ་པོ་གླང་པོ་ཆེ་ལས་བབས་ནས་འཚོ་བ་པ་ལ་ཕྱག་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་གསུངས་ཏེ། [དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི།] ཆོས་གོས་དེ་དག་ལ་ [སྣག་ཚའི་ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི།] མཚན་མ་གདབ་བོ་ཞེས་ [འདི་ནི་མུ་སྟེགས་དང་མི་ནོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས།] སོ། །འདི་ནི་ལུང་གླེང་གཞི་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དགེ་སློང་གི་གོས་དང་མུ་སྟེགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུའི་གོས་བཙག་གིས་བཙོས་པ་དག་ཆོམ་རྐུན་པས་འཕྲོགས་ནས། ཕྱིས་གོས་དེ་དག་སླར་
གཏད་པ་ན་གོས་དེ་དག་ངོ་མ་ཤེས་ནས། ཆོས་གོས་ཀྱི་མཐར་སྣག་ཚའི་ཐིག་ལེ་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་འདིར་བསྡུས་པའོ། །སྣམ་སྦྱར་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་དྲས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ [ཟླ་འཇོག་གི་ཊཱི་ཀར་ཁུངས་དྲངས་
པའི།] ལུང་མ་མོ་ལས། སྣམ་སྦྱར་ནི་ངེས་པར་དྲས་ཏེ་བྱའོ། །བླ་གོས་དང་མཐང་གོས་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། སྣམ་སྦྱར་ངེས་པར་དྲས་ཏེ་བཅང་། །གཞན་དག་མ་ངེས་གང་གི་ཕྱིར། །འདོད་ཆུང་རང་གི་ཆོས་གོས་ཀྱི། །ལས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྤུ་ཅན་ཆོས་གོས་གསུམ་
ཞེས་པ་ཉེ་དགའི་བྱུང་བ་ལས་ [ཉེ་དགས་རྒན་ཞུགས་གཅིག་ལ་པར་ཐང་ནི་མཐང་གོས་སུ། ལ་བ་ནི་བླ་གོས་སུ། བེའུ་རས་ནི་སྣམ་སྦྱར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལས།] སོ། །དེ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ཀླུ་སྐྱོང་གི་བྱུང་བ་ལས་སོ། །འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་བཅུ་གསུམ་ནི། སྣམ་སྦྱར་དང་བླ་
གོས་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

604

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སྐབས་འདིར་ཆོས་གོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་འཆད་དེ། འདི་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། དགེ་ [ཆོས་གོས་བསྟན་པས།] སློང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་གིས་བསོད་ནམས་འཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་གོས་དེ་རྒྱུ་གང་ལས་སྒྲུབ་པ་ནི། ལོག་འཚོ་སྤངས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ལས་སྒྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཆོས་གོས་དྲ་བ་དྲུབ་པ་དང་བཀྲུ་བ་དང་ཁ་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་གཞུང་དུ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་གོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་གོས་ལ་རིགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དང་། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་

གོས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་དངོས་དང་ཕྲན་ཚེགས་གཉིས་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དངོས་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གོས་རེ་རེ་བ་ཉིད་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་སྟེ།
འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྣམ་སྦྱར་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་གོས་གསུམ་
ཕྲུགས་དུ་མ་སྲ་བརྐྱང་དུ་བཏིང་ན། སྣམ་སྦྱར་གསུམ་ལ་དགེ་སློང་གཅིག་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་རླབས་གསུམ་ཆགས་ཏེ།
འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་རེ་རེ་བ་ཉིད་དུ་བསྟེན་པའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །འཚོ་
བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ཕྲན་ཚེགས་ནི། ཞྭ་དང་སྐ་རགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འཚོ་བའི་ཡོ་
བྱད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བརྟགས་པ་འཆགས་པ་རྣམས་སོ། །ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་
དངོས་ནི། སྣམ་སྦྱར་གྱི་ཐེབ་ལྟ་བུ་སྟེ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་འཆགས་པ་

རྣམས་ཡིན་ནོ། །
ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ཕྲན་ཚེགས་ནི། ཞྭའི་ཐེབ་དང་སྐ་རགས་ཀྱི་ཐེབ་ལ་

605

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སོགས་པ་སྟེ། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བརྟགས་པ་འཆགས་པ་རྣམས་
སོ། །མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དངོས་ནི། དར་ཡུག་དང་རས་ཡུག་ལ་སོགས་པ་
གོས་བྱེད་དམ་ཟོང་བྱེད་དམ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དམ་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པར་སྲེལ་བའམ་ཟོང་ཉིད་དུ་བསྲེལ་བ་སྟེ། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་འཆགས་པ་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ཕྲན་ཚེགས་ནི། དར་ཁ་ཕྱེད་དམ་རས་ཀྱི་དུམ་
བུ་ཁྲུ་གང་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲུ་བཞིར་མ་ལོངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་
སེམས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་འཆགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །
བཞི་བ་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་
དོན་ནི། འཆང་འཇོག་གི་ལྟུང་བ་ཁེགས་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཆོས་གོས་
མེད་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། ཡུལ་དགེ་སློང་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་མདུན་

དུའོ། །ཡུལ་མེད་ན་ནི་རང་གཅིག་པུས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་སྟེ། གནས་ནས་ཕྱུང་བས་
ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་པས་སོ། །
གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་
གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པའོ། །དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ན་ནི་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་

ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ། །སྡོམ་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་
ཀྱང་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡོད་དེ། མ་སྐྱེས་པ་འཆང་བ་ལྟུང་
བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་དགག་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་

606

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དངོས་པོ་གང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་
གྱིས་བརླབ་པའི་དངོས་པོ་ནི། གོས་རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྔར་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །དམིགས་བསལ་ནི་གོས་མི་རུང་པ་ལ་ཡང་རྐྱེན་དབང་གིས་བྱིན་རླབས་ཆགས་ལ། ཚད་ལས་ལྷག་པ་ལ་ཡང་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་

རླབས་འཆགས་ཤིང་། སྔར་གྱི་བྱིན་རླབས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་དགེ་སློང་མས་ཟླ་བ་
ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་འཆགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་
གྱིས་བརླབ་པའི་དངོས་པོ་ནི། གོས་རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པ་ལ་སྔར་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ་སྔར་དང་འདྲའོ། །[འདི་ལ་ནི་སྔར་གྱི་དམིགས་བསལ་གསུམ་པ་མེད་དོ། །] འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ནི་གོས་ཚད་དང་ལྡན་
པ་ན་མི་རུང་བ་ལ་ཡང་འཆགས་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལས་དབྱིབས་

མི་རུང་བ་ཟླུམ་པོ་སྟེ་མཁན་པོ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བླ་མ་རྣམས་ནི་འགྲེལ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ། ལུང་གཞི་དང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་རུང་བར་མ་བགྱིས་པར་རུང་བར་བགྱི་བར་འོས་པ་འདི་ཞེས་
རུང་བ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་གནས་སྐབས་རྐྱེན་དབང་གིས་གནང་བ་ལས་གཞན་པའི་ཚེ་ན། གོས་མི་རུང་བ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་པ་མ་བཀག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གོས་མི་རུང་བ་ལ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་

བྱིན་རླབས་འཆགས་ལ་ཡོ་བྱད་དེར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེད་
དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཟུར་སྔ་མ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་སོ། །དེས་ན་གོས་མི་
རུང་བ་དེ་དགེ་སློང་རང་གིས་སྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་ལ། སྦྱིན་བདག་གིས་ཕུལ་ན་སྦྱིན་

607

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བདག་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་བཅང་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དངོས་པོ་ནི། གོས་ཁྲུ་གང་
ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚད་དང་ལྡན་པ་དང་སྔར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་
བའོ། །མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ནི་གོས་མི་རུང་བ་ལ་ཡང་འཆགས་ཏེ། རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་ཁོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་དཀར་པོ་ཉིད་དང་ཁ་ཚར་དང་ཕུན་ཚར་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་
སྟེ། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི།
སྔགས་ཀྱིས་ཕྱུང་ [གཞུང་ལས་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་། དབྱུང་བའི་ཆོ་ག་ནི་
འདུལ་བའི་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དབྱུང་བའི་ཆོ་ག་འདི་གང་ལས་རྙེད་ཅེས་འདྲི་ན། སྔོན་མངའ་རིས་སྟོད་ཀྱི་རྒྱ་དཔེའི་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་གྱི་རྒྱབ་ལེགས་ལ་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དབྱུང་བའི་ཆོ་ག་འདི་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་

བྲིས་པའོ། །] པ་དང་། [ཤི་བའམ་བབས་པ་ལྟ་བུའོ། །] རྟེན་ [ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ།] དང་ [གོས་མེས་འཚིག་སྟེ་ཐལ་བར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ།] གོས་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་། གཞན་ལ་བྱིན་པ་ལ་

སོགས་པའོ། །ལྔ་པ་བསམ་པ་གང་གིས་བཅང་བར་བྱ་བ་ནི། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་

གོས་ལ་རང་གི་ཡིན་པའི་བསམ་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ལ་གཞན་གྱི་
ཡིན་པའི་བསམ་པ་དང་། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ལ་རང་གཞན་ཐུན་མོང་དུ་གང་
མཁོ་བྱ་བའི་བསམ་པས་བཅང་སྟེ། རང་རང་གི་ཆོ་ག་ལས་ཤེས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་བཅུ་གསུམ་ནི་སྣམ་སྦྱར་དང་བླ་གོས་དང་ཞེས་པ་
ནས་སོ། །
མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ནི། [མཁོ་བའི།] ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ་ནས་

608

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སོ། །ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ནི། །[འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དང་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དེ་གཉིས་
ལས།] གཞན་ [ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས།] དུ་མ་ཡང་ [འཆང་བར་བྱའོ། །] ཞེས་པ་ནས་ཏེ། བསྡུས་པ་ལས། གང་ཟག་ཅི་འདྲ་བས་ཆོས་གོས་ལྷག་པར་བཅང་བར་བྱ་ཞེ་ན། འཐོབ་པ་ཉུང་བ་ [སྟེ་རྙེད་པ་ཆུང་བ།] དང་། བདེ་བས་བསྐྱེད་པ་ [སྟེ་བསྐྱིད་དེ་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ།] དང་། ལྷ་ལས་ཚེ་འཕོས་པས་དངོས་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདོད་པ་དང་། ན་བ་དང་། རྔུལ་དང་དྲི་མ་མང་བ་དང་། ཤིག་དང་སྲོ་མ་མང་བ་དང་། འཁྲུག་པ་མང་བའི་ཡུལ་ [ཏེ་ཡུལ་ངན་པ།] ན་གནས་པ་དང་། ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་མཐའ་ [སྟེ་བྲེལ་བ།] མང་

བ་དང་། ཆོས་གོས་དང་དེ་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དག་ལ་གཉེན་པོས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཅན་གྱིས་སོ་ཞེས་གང་ཟག་དགུས་ཆོས་གོས་
ལྷག་པ་འཆང་དུ་གནང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་

དཀོར་ནི་བདག་གིར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བགོ་བར་མི་བྱ་ཞེས་སོ། །[བསྲུང་བསྐྱབ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བགོ་བ་བཀག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །དམིགས་བསལ་གཞན་ཡང་།] ཊཱི་ཀ་ལས་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་ནི་འདིར་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ནི་དགེ་
སློང་གི་ནོར་ཉིད་དུ་བགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །[གྲོང་མཐའི་གནས་དང་དགོན་པའི་གནས་མཚམས་ཐ་དད་པ་ན་དགོན་པའི་གནས་དེར།] དགེ་སློང་དག་དབྱར་གནས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱས་ནས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ [ཅིང་གནས་གཉིས་མཚམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར།] པ་ན་ [དགོན་པར།] དབྱར་ཚུལ་སྦྱོར་བའི་སྦྱིན་བདག་དེས་ [དགོན་པ་དེ་ན་གྲོང་མཐའ་བའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་བོས་ནས་མཆོད་སྟོན་དྲངས་ཏེ་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་འབུལ་བ་ན་སྦྱིན་བདག་གིས་འདི་སྙམ་དུ་ཁོ་བོས་དགེ་འདུན་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དབུལ་བར་བྱ་སྟེ་རྙེད་པ་འདི་ནི་གང་དབང་བའི་དགེ་འདུན་དེས་ལེན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ།]

རྙེད་པ་འདི་དགེ་འདུན་ལ་དབུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། དབྱར་གནས་དུས་ཀྱི་མཚམས་སུ་

609

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་ [དགོན་པ་བ་རྣམས] ཁོ་ན་དབང་ངམ་རྙེད་པ་འབུལ་དུས་ཀྱི་

མཚམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་ [གྲོང་མཐའ་པ།] རྣམས་ཀྱང་དབང་ཞེ་ན། རྙེད་པ་ལ་ནི། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྙེད་པ་ནི་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་ལོ་ཞེས་དགེ་འདུན་ཙམ་གྱི་
ཕྱིར་འབུལ་བར་བྱེད་ན་དབྱར་གནས་པའི་རྙེད་པ་ལ་ནི་དབྱར་གནས་པའི་དུས་ཀྱི་མཚམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཁོ་ན་དབང་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་གོ །དེ་ཡང་ཊཱི་ཀ་ལས་ [རྙེད་པ་དེ་གནས་ཀྱིས་བསྟབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་ཏེ་དེའི་དོན་ནི།]རྙེད་པ་དེ་དབྱར་གྱི་གནས་དེས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་བཤད་དོ། །[དེས་ན་རྙེད་པ་འབུལ་དུས་ཀྱི་མཚམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་གཞན་གྲོང་མཐའ་པ་རྣམས་ནི་མི་དབང་ངོ་། །ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན་ཊཱི་ཀ་ལས་གལ་ཏེ། སྦྱིན་བདག་གིས་དགེ་སློང་འདི་དག་དང་གཞན་དག་ལ་ཡང་འབུལ་ལོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱེད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་གཞན་དག་ཀྱང་དབང་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ་ཞེས་

སོ། །] དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་དག་ནི་དབྱར་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བ་གོས་སམ། གོས་ཀྱི་རིན་གྱི་རྙེད་པ་སུམ་ཆ་དབྲི་བ་སྟེ་སུམ་གཉིས་དབང་
བ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་ལུང་སིལ་བུ་ལས་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་དག་ལ་ནི་སུམ་ཆ་གཅིག་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ལུང་ཞུ་བ་དང་འོད་ལྡན་ལས་བཤད་ཅིང་། རྩ་བ་སུམ་བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་། དགེ་ཚུལ་སུམ་ཆ་གཅིག་ནི་དབང་བར་འགྱུར། །བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་ན་ཆ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ལུང་ལས་འདོན་པ་ཐ་དད་པ་ལུགས་གཉིས་བྱུང་ཡང་། ལུང་གང་ལས་མདོ་རྩ་བས་བསྡུས་པའི་ལུང་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལྟར་བཟུང་ངོ་། །ལུང་སིལ་བུ་ལས། དགེ་སློང་ལ་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་དགོས་ཀྱི། དགེ་ཚུལ་དག་ལ་ནི་སྟོད་གཡོགས་དང་མཐང་གོས་སུ་ཟད་ན་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་དགེ་ཚུལ་རྣམས་གོས་

610

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
ཀྱི་རྙེད་པ་སུམ་གཉིས་དབང་བར་འཐད་དོ། །[འདིའི་དམིགས་བསལ་ནི་རས་ལ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་བ་ཉིད་དོ། །]

དགེ་ཚུལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་དགེ་སློབ་མ་དག་ཀྱང་ [གོས་ཀྱི་རྙེད་པ་ལ་དགེ་སློང་དང་།] མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །
འོ་ན་ལུང་སིལ་བུ་ལས། དགེ་ཚུལ་ཕ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་དགེ་སློབ་མ་ལ་སུམ་གཉིས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ལ། རྩ་བ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་ན་ཆ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ལུང་ལས་འདོན་པ་ཐ་དད་པ་ལུགས་གཉིས་སུ་བྱུང་ཡང་སྔར་བཞིན་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལྟར་བཟུང་ངོ་། །སམ་པྲ་བ་ཏ་ཞེས་པ་ནི་ [བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།] མཉམ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་བི་ཤ་མ་པྲ་བ་ཏ་ཞེས་པ་ནི་མི་མཉམ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དུག་ཏུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དུག་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་མཉམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ས་མ་པྲ་བ་ཏ་ཞེས་ཡ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ [ཊཱི་ཀ་ལས་ཟས་འབྲིམ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གིས་དགེ་སློང་གི་མངོན་སུམ་དུ་ས་མ་པྲ་བ་ཏ་ཞེས་པའི་སྔགས་འདི་བརྗོད་ན་ཟས་དུག་ཅན་ཀྱང་དུག་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལུང་ལས་འབྱོར་ཚོགས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཟས་སྐོམ་དག་ཀྱང་དུག་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སམ་པྲ་བ་ཏ་ཞེས་པ་དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་ལུང་དང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་འབྱོར་ཚོགས་ཞེས་བཤད་དོ། །] དོ། །[སྟོད་གཡོགས་སྨད་གཡོགས།] འབྲིང་གིས་སོ། །ཞེས་པ་ [འདིས་བཅས་པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ་སྒྲུབ་པ་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དགག་པ་གཉིས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །འདི།] ནི་ལུང་གླེང་གཞི་ལས། གོས་བཟང་པོ་ཡང་མ་དོར་ཅིག་ངན་པ་དང་ཡང་མ་དོར་བར་ [ཞེས་དགག་པ་གཉིས་གསུངས་ནས་སྒྲུབ་པ་གཅིག་གསུངས་པ་ནི།] འབྲིང་པོ་དང་འོར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །སྟོད་གཡོགས་སྨད་
གཡོགས་གཉིས་ཀྱི་རྫས་ལྷག་མས་རོ་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། སྟོད་གཡོགས་སྨད་

611

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཡོགས་ཟུང་ཅིག་ལས་གཞན་པའི་གོས་མང་པོ་རྣམས་དང་ལྷུང་བཟེད་དང་བཅས་ཏེ་རོ་དོར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་ལུང་ལས་གསུངས་སོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་གོས་ཀྱི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི་འཆད་དོ། །
ཡུལ་དབུས་ [ནི་རྡོ་རྗེ་གདན་དང་བཅས་ཏེ་ཡུལ་དབུས།] ཀྱི་མཚམས་ [བསྟན་པར་བྱ།] སོ་
ཞེས་སོ། །ལི་ཁར་ཤིང་འཕེལ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ཡིན་ནོ། །[ལུང་གཞི་ལས་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཡོད་དེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡོད་དེ་ཞེས་སོ། །མ་ག་དྷ་བཟང་མོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལི་ཁ་ར་ནི་བུ་རམ་གྱི་ལྦུ་བའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །] དེའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མདུན་གྱི་ནགས་ལི་ཁ་རའི་ཤིང་
ཚང་ཚིང་ཅན་དེ་ཕན་ཆད་ནི་མཐའ་འཁོབ་ཡིན་ནོ། །[ལུང་གཞི་ལས་འདམ་བུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཡོད་པས་དེའི་ཕ་རོལ་ན་འདམ་བུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དབུས་སོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་བྲམ་ཟེ་སྤུན་

གཉིས་ཀ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཀ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་སོ། །] ཨུ་ཤི་རའི་རི་ནི་རྩྭ་དྲེས་མའི་རི་སྟེ། མའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཐར་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཨུ་ཤི་ར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲེས་མའི་རྩ་བའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་ [ཨུ་ཤི་ར་ཞེས་བྱ་བའི་རི་ནི་དྲེས་མའི་རྩ་བའི་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ།] དེ་ནི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་ [ཨུ་ཤི་ར་ཞེས་པ་དེ།] རྩྭ་དྲེས་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །འོ་
ན་ལི་ཁ་རའི་ཤིང་ཚང་ཚིང་ཅན་དེ་ཉིད་དུ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་གྲངས་ཚང་བ་སྟེ། ལྔའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་རྫོགས་གནང་ངམ་མི་གནང་། དེ་བཞིན་དུ་ཨུ་ཤི་རའི་རི་དེ་ཉིད་
ཡུལ་དབུས་སུ་གཏོགས་སམ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་གཏོགས། [རི་དེའི་སྟེང་དུ་གཙུག་ལག་བྱས་ན་གནས་དེར་ལྔའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་གནང་ངམ་མི་གནང་།] ཞེས་འདྲི་ན། འདུལ་བ་བསྡུས་

612

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པ་ལས། ལི་ [ཤར།] ཁ་ར་ཚང་ཚིང་། [བྱང་།] ཨུ་ཤི་རི། དེ་བཞིན་ [ནུབ།] གྲོང་དང་ཉེ་བའི་གྲོང་། [ལྷོ།] ཆུ་ཀླུང་འདམ་བུ་མདའ་རྒྱུན་ཏེ། །ཤར་དང་བྱང་ཕྱོགས་སྩོགས་རྣམས་སུ། །འདི་ནི་མཐའ་འཁོབ་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་ [དེ་རྣམས་མཐའ་འཁོབ་ཡིན་པར།] བཤད་ཀྱང་། ལུང་ [དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ།] ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི་ལས། ལི་ཁ་ར་ཚང་ཚིང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དབུས་སོ། །དེ་ཕན་ཆད་ནི་མཐའ་འཁོབ་བོ། །ཨུ་ཤི་རའི་རི་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་དབུས་སོ། །དེ་ཕན་ཆད་ནི་མཐའ་འཁོབ་བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་སྔར་བཅས་ནི་ལུང་ལས་དགེ་སློང་གིས་མཆིལ་ལྷམ་བཅང་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དམིགས་བསལ་ནི། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་མཆིལ་ལྷམ་དག་བཅང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །
ལུང་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ནི་ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་སྟན་ལ་འདུག་པར་མི་བྱ། ཉལ་བར་མི་བྱ་ [འདུག་གམ་ཉལ་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །] ཞེས་བཀག་ཀྱང་ཁྱིམ་གཞན་དུ་

གཞན་མེད་ན་ཀོ་ལྤགས་ལ་འདུག་པར་བྱ་ཞེས་གནང་ངོ་། །[ལུང་ལས་དོམ་ལྤགས་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མིག་ལ་ཕན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དོམ་ལྤགས་དེ།]རྐང་པའི་གནས་སུ་འདིང་ཞེས་པ་ནི་མིག་གི་རྩ་རྐང་མཐིལ་ན་ཡོད་པས་མིག་ལ་ཕན་པ་སྟེ། སྨན་པ་འཚོ་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་བས་

ཤེས་སོ། །ལུང་ལས་དགེ་སློང་གིས་ཀོ་ལྤགས་བཅང་བར་མི་ [བཅང་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །]བྱའོ། །ཞེས་སྤྱིར་བཏང་བ་གསུངས་ཏེ། དེའི་དམིགས་བསལ་ནི། ཨ་སྨ་པ་རན་ཏ་དག་ཏུ་ནི་ཀོ་ལྤགས་མི་བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་ [མི་བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པའི་བསླབ་པ་འདྲ་ཡང་།] སོ། །འདི་ནི་གནང་བའི་བསླབ་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ཡུལ་ཨ་སྨ་པ་རན་

ཏན་དག་ཏུ་ནི་ཀོ་ལྤགས་ཅི་དགར་འཆང་དུ་གནང་བས། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཏུ་

613

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཀག་ཅེས་བཤད་དོ། །ལུང་མ་མོ་ལས་ཀྱང་ལྗོངས་ཨ་སྨ་པ་རན་ཏར་ནི་པགས་པ་དང་རྟག་ཏུ་ཁྲུས་གནང་བར་གསུངས་ཏེ། ལྗོངས་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཨ་སྨ་པ་རན་ཏ་ལས་གཞན་པའི་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ཀོ་ལྤགས་གནང་ངམ་མི་གནང་ཞེ་ན་འོད་ལྡན་ལས་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དག་ཏུ་ནི་མལ་དང་སྟན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཀོ་ལྤགས་གནང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་སྨན་གྱི་གཞི་འཆད་དེ།
སྨན་བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། [སྨན་བསྟེན་པས།] [དགེ་སློང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་དང་སྦྱིན་བདག་གིས་བསོད་ནམས་འཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་སྨན་དེ་རྒྱུ་གང་ལས་བསྒྲུབ་པ་ནི། ལོག་འཚོ་སྤངས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ལས་བསྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་སྨན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། དབྱེ་གཞི་ནི་སྨན་ཙམ་མོ། །སྨན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བས་འདིར་སྨན་རྣམ་པ་བཞིར་དབྱེ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ [དུས་སུ་རུང་བ་དང་། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་

དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་ཉིད་དོ། །] འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྨན་
གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྨན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ། མཚན་གཞི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཙམ་སྟེ། ལུང་ལས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྨན་ཡིན་ཞེས་དྲང་སྲོང་རྒྱུན་ཤེས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྨན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་པའི་
མཚན་ཉིད་ནི། དྲི་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །
གཉིས་པ་སྨན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་བཞི་ལས། དུས་སུ་རུང་བའི་སྨན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་བཀྲེས་པའི་ནད་སེལ་བ་ལ་གཙོ་བོར་ཞུགས་

614

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པའོ། །ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྨན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱུ་དུས་སུ་རུང་བ་ལས་བྱུང་། ངོ་བོ་བཏུང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས། ཅུང་ཟད་སླ་བའོ། །ཞག་བདུན་པའི་སྨན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་བཀྲེས་པ་དང་འདུས་པ་གཉིས་ཀའི་ནད་སེལ་བ་ལ་གཙོ་བོར་ཞུགས་པའོ། །འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའི་སྨན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་འདུས་པའི་ནད་སེལ་བ་ལ་གཙོ་བོར་ཞུགས་པའོ། །བཞི་པ་སྨན་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཚུལ་དང་། ལྔ་པ་སྨན་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དང་། དྲུག་པ་རུང་ཁང་བློ་མཐུན་བྱ་བ་དང་། བདུན་པ་ཟས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་ཟག་པ་འདོར་བའི་ཚུལ་ནི་འོག་
ཏུ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་སྨན་བསྟེན་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །[སྨན་བཞི་ལས།] དང་པོ་དུས་སུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གསུམ་པོ་དག་ནི་ནད་པའི་ཕྱིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་དག་ནི་ནད་
པའི་ཕྱིར་གནང་བ་ཡིན་གྱི་མི་ན་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ལུང་གཞི་ལས་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་ཞག་བདུན་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་

དང་། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་དག་ཕྲོ་མ་འཚལ་བས་
འཚལ་དུ་རུང་ངམ། ཉེ་བར་འཁོར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་བུ་རམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་དགེ་སློང་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་དགེ་
བསྐོས་ལ་སོགས་པས་བཟའ་རུང་སྟེ། གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅོ་ཚྭ་ནི་ཤིང་ཐོག་ཀུ་ཤུ་ཡིན་ཏེ། ལས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། འོད་ལྡན་ལས་ཀུ་ཤུ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །རུང་ཆུས་བཏབ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་རོལ་ཏུ་ཆུས་མ་བཏབ་ཅིང་ཚགས་ཀྱིས་མ་བཙགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བཅོས་པའི་

615

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཚྭ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མཚན་མཐུན་པས་ཟ་བའི་ཆེད་ཀྱི་
བྱིན་ལེན་བྱ་བའི་ཕྱིར་རེག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་ [འདི་ཉིད་ཀྱི།] ཊཱི་ཀ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་
པ་མཚན་མཐུན་པས་བྱིན་ལེན་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[རྩ་བ་མེ་དྭངས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ཞིང་། བཏུང་བ་དེའི་ངོ་བོ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།]

བཏུང་བ་དེའི་རྫས་སམ་རྒྱུ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་བཏུང་བ་དེ་དང་སྨན་གྱི་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་བཅས་ལྡན་མཚན་མཐུན་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱིས་རེག་ན་
ལག་ཉའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བཏུང་བ་དེའི་རྒྱུ་དུས་སུ་རུང་བ་ལས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱིས་སྦྱར་ཞིང་ཚགས་ཀྱིས་བཙག་པར་མི་
བྱ་སྟེ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་གང་གིས་སྦྱར་ཞིང་ཚགས་ཀྱིས་བཙག་
པར་བྱ་ཞེ་ན། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་སྦྱར་ཞིང་ཚགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཙག་པར་བྱ་
ཞེས་སོ། །[བཏུང་བའི་རྒྱུ་དེ་བུ་རམ་ལྟ་བུ།] དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་སྦྱར་ཞིང་བཙགས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་མཐུན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་མདོ་རྩ་བས་ཀྱང་ཤུགས་ཀྱིས་

བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་བཏུང་བའི་རྫས་དེ་དགེ་སློང་གིས་ཚགས་ཀྱིས་བཙག་ཏུ་རུང་ན།
བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་རེག་ན་ནི་ལག་ཉར་བླངས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་ཚགས་ཀྱིས་འཚག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་རོལ་ཏུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མཚན་མཐུན་པས་རེག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བཏུང་བའི་རྫས་དེ་ཚགས་
ཀྱིས་མ་བཙགས་པ་ན་ཆོ་ག་མ་རྫོགས་པས་བཟའ་བའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་བྱར་མི་
རུང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་བཏུང་བའི་རྫས་དེ་དགེ་སློང་གིས་ཇི་

616

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལྟར་ཚགས་ཀྱིས་བཙག་པར་བྱ་སྙམ་ན། [བཏུང་བའི་རྫས་དེ་ཚགས་ཀྱིས་མ་བཙགས་པ་དེ་ལ་བཟའ་བའི་ཚད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་བྱར་མི་རུང་ཡང་།] ལག་ཉ་འགེགས་པའི་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་དགེ་སློང་གིས་སྦྱར་ཞིང་བཙག་པ་སྟེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བའི་རྫས་ལས་བཏུང་བ་དེ་སྦྱོར་ན་ནི། བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་ཀྱང་རྫས་དེ་ཉིད་བྱིན་

ལེན་བྱས་ཏེ་སྦྱར་ཞིང་བཙགས་ལ། གང་གི་ཚེ་འཐུང་བའི་ཆུ་གྲང་མོ་གདབ་པ་དང་། བྱིན་ལེན་སྟོབས་སུ་བཅུག་ནས་བཏུང་ཞེས་བཤད་དོ། །
ཁ་ཅིག་ན་རེ་ [ཨ་རུ་རའི་ཐང་ལྟ་བུའམ་བུ་རམ་ཆབ་ལྟ་བུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ན་བཏུང་བ་དེའི།] རྒྱུ་བུ་རམ་ལྟ་བུ་དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བ་ལས་བཏུང་བ་དེ་སྦྱོར་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་

པར་བྱེད་ན་ནི། བཏུང་བ་དེ་སྦྱོར་བ་ན་ཚགས་ཀྱིས་འཚག་དགོས་པར་མི་འཐད་དེ།
ཕྱི་དྲོ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཤན་སྤང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་དྲོ་ཁ་
ཟས་ཀྱི་ཤན་སྤང་མི་དགོས་ཀྱང་། བཏུང་བ་དེ་རུང་ཆུ་མ་བཏབ་ཅིང་ཚགས་ཀྱིས་མ་

བཙགས་ན་བཏུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཆོ་ག་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་
[བུ་རམ་ཤིང་ལྟ་བུ།] དུས་སུ་རུང་བ་ལས་བཏུང་བ་དེ་སྦྱོར་ན་ཡང་ལག་ཉ་འགེགས་པའི་
བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་དགེ་སློང་གིས་སྦྱར་ཞིང་བཙག་ཏུ་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། བུ་རམ་ཤིང་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དུས་སུ་རུང་བ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ལས་བཏུང་བ་དེ་སྦྱོར་བ་ན་ཚགས་ཀྱིས་བཙགས་པ་ན་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ་སྨན་གྱི་རིགས་གྱུར་པས་བྱིན་ལེན་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་རེག་ན་ལག་ཉའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བུ་རམ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ལས་བཏུང་བ་དེ་སྦྱར་ཞིང་བཙགས་ཀྱང་སྨན་གྱི་རིགས་མ་གྱུར་ཅིང་བྱིན་ལེན་མ་

617

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཞིག་པས་དེ་ལ་རེག་ཀྱང་ལག་ཉའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཏུང་བའི་རྒྱུ་དེ་རྒུན་འབྲུམ་ལ་སོགས་པ་དུས་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་མཚན་མོའི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་

གང་ཡིན་པ་དེ་བཏུང་བ་དེའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། བཏུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་

བའི་མཐའ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དེ་བཞག་ཅིང་བཏུང་དུ་རུང་བའི་
མཐའ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་དེ་རང་གང་ཞེ་ན། ལུང་གཞི་ལས་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བཏུང་བ་འདི་དག་དུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ན་དུས་མ་ཡིན་
པར་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་ལ་ནམ་གྱི་ཐུན་དང་པོ་ཐལ་ནས་ནི་ལོངས་སྤྱད་པར་
མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། [ལུང་མ་མོའི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྐབས་ལས། ཉིན་པར་དང་མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོའི་བར་དུ་བཏུང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉིན་པར་དང་སྲོད་ཀྱི་བར་དུ་བཏུང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་ཀྱང་ལུང་

མ་མོའི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྐབས་ལས་གསུངས་སོ། །] དེ་དང་མཐུན་པར་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། མཚན་མོའི་ཐུན་ཚོད་དང་པོ་ལས་འདས་ན་གསོག་འཇོག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །
འོན་ཀྱང་མཚན་མོའི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལས་འདས་ན་གསོག་འཇོག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་དགོངས་པ་བཀྲལ་བར་བྱ་སྟེ་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དྲོ་ཟོས་ནས་དམར་ཐག་མ་ཆད་ཚུན་ཆད་དགེ་སློང་འཐུང་དུ་དབང་། དམར་ཐག་གི་མཚམས་འདས་ཏེ་འཐུང་དུ་མི་དབང་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉི་མ་ནུབ་ཏེ་དམར་ཐག་ཆད་པ་ལས་འདས་ན་གསོག་འཇོག་བྱས་པའོ་ཞེས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ [རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ནུབ་མོ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཀྱི།] ལས་ཉི་མ་ནུབ་པའི་འོག་ཏུ་འོད་
དམར་པོ་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མཚན་མོའི་དང་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ངོ་། །བཏུང་བ་དེའི་རྫས་སམ་རྒྱུ་དེ་དུས་སུ་

618

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རུང་བ་ལས་གཞན་ཞག་བདུན་པའམ་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་རྒྱུ་དེའི་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བའི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་བཏུང་བ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་བའི་མཐའ་ཡང་དེ་ཡིན་པའོ། །འདི་ནི་ལུང་སིལ་བུའི་བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བའི་སྐབས་ནས་བཙུན་པ་བཏུང་བ་བཙགས་པ་དགུང་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་

བརླབ་ཏུ་རུང་ངམ། ཉེ་བར་འཁོར་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །
དེས་ན་རྒྱུ་ཞག་བདུན་པ་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བཏུང་བ་དེ་ཡང་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འཚོ་བའི་བར་བཅད་པ་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བཏུང་བ་དེ་ཡང་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅད་པའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་པའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་བུ་རམ་ལས་བྱས་པའི་བཏུང་བ་དེ། ཞག་བདུན་པའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། །[ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ་དེ་ཡང་།] རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་དུས་

སུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྫས་ལས་བྱས་པའི་བཏུང་བ་དེ་ [སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་ལ་སོགས་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཏུང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར།] བཏུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱ་ཞིང་། བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཕྱིར་ནི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན་ [རྒྱུ་བུ་རམ་ལས་བྱས་པའི།] བཏུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་སྟེ།
དུས་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འཆགས་ཀྱང་། དུས་ཉུང་བ་ལ་བརྟེན་ན་སྐབས་འདིར་
བྱིན་རླབས་འཆགས་པ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
ཊཱི་ཀ་ལས་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་དང་ལྷན་ཅིག་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐུན་
ཚོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་དང་འགལ་བ་

619

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མེད་པའོ། །[རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ།]
འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་རོ་དང་སླ་བ་མ་གྱུར་ན་བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་དེ་ཡིན་གྱི་གྱུར་

ན་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གང་ཚུན་ཆད་དེ་ཚུན་ཆད་པའི་རིགས་ཡིན་པ་སྟེ་ཞག་ལྔ་ན་རོ་སླ་བར་གྱུར་ན་བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་དེ་སྨན་ཞག་ལྔའི་རིགས་ཡིན་གྱི་སྨན་ཞག་བདུན་

པའི་རིགས་ནི་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་གྱུར་ན་དེ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པ་དེ་འཐད་ཀྱང་། གྱུར་ན་གང་ཚུན་ཆད་དེ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་དེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་
གཏན་ནས་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཏན་ཚིགས་དེ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ན། བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་དེ་ཚེས་ལྔ་ན་རོ་སླ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་སྔ་རོལ་ཚེས་གཅིག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ན། ཞག་བདུན་པར་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་བམ། ཞག་ལྔ་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་ཁྱེད་རང་
ལྟར་ན་ཞག་ལྔ་ན་རོ་སླ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཞག་ལྔ་པའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། ཞག་ལྔ་པ་ལ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞག་
ལྔ་པ་ལ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ན་རང་དུས་པས་དུས་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱིན་རླབས་མི་འཆགས་པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དགེ་སློང་མངོན་ཤེས་མེད་པས་སྨན་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ན། ད་གཟོད་ཞག་ལྔ་ན་རང་བཞིན་
གྱིས་རོ་སླ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ད་གཟོད་ཞག་ལྔ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་རོ་སླ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཕལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞག་ལྔ་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བ་མ་

620

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཡིན་པར་ཐལ། ད་གཟོད་ཞག་ལྔ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་རོ་སླ་བར་འགྱུར་བ་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་མངོན་ཤེས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ནུས་པས་བགྲོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ [རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་པའི་ནུས་པས་བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་སོ། །] ཞེས་གསུངས་སོ། །[དགག་པ་འདི་རྣམས་ནི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཏོ། །ཞག་ལྔ་ན་རོ་སླ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཚེ་ན་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་ཡིན་པས་ཞག་བདུན་པའི་བྱིན་རླབས་འཆགས་པ་དང་། ཞག་ལྔ་པའི་རིགས་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཞག་བདུན་པའི་བྱིན་རླབས་མི་འཆགས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མི་མཚུངས་སོ། །[འོན་ཀྱང་མངོན་ཤེས་མེད་ཀྱང་ད་གཟོད་ཞག་ལྔ་ན་རོ་སླ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཤེས་པ་སྲིད་དེ། བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་དེ་ཞག་ལྡན་གཅིག་ཏུ་དང་བསྲེ་བར་བྱ་སྙམ་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཞག་ལྔ་ན་བསྐོལ་ཏེ་སླ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བྱ་སྙམ་དུ་དམ་བཅས་པ་ན་ནི་དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་ནུས།]

དུས་རུང་གི་ཕྱེ་མ་དང་འདྲེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དུས་སུ་རུང་བའི་ཕྱེ་མ་དང་སྦྱར་བའི་ [ཆང་གི་སྣོད།] དུ་བཅངས་ཏེ་ཆང་གི་དྲིས་བསྒོས་པ། [བཏུང་བ་དག་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བར།] འདུས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཞུན་མར་ནི་ཞག་བདུན་པ་ཡིན་ཡང་། མར་དཀར་ནི་དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་དུས་སུ་རུང་བ་མར་དང་

ཞེས་བྱུང་བས་སོ་ཞེས་ [སོག་ལ་སོགས་པ་གཙང་གི་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག །] ཟེར་རོ། །[ཊཱི་ཀའི་ཚིག །] དེ་ནི་དུས་སུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་མར་དང་ཞེས་པ་ལ་ཡི་གེ་ཆད་པ་སྟེ། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་ [བཟར་རུང་ངོ་། །] ཞེས་པའི་འབྲུ་སྣོན་ཡིན་པས་ཤེས་སོ། །མར་དཀར་དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ན་ལུང་སྨན་གྱི་གཞི་ལས་ཞག་བདུན་པ་ནི་མར་དཀར་དང་ཏིལ་མར་དང་སྦྲང་རྩི་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །
ཧྭགས་དང་ལི་ཁ་རའི་ཁྱད་པར་ [སྔོན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བིད་པ་ཏ་ལས་འདི་

621

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལྟར་བཤད་དེ།] ནི་བུ་རམ་གྱི་ལྦུ་བའི་ཕྱེ་མ་རྡོག་པོར་མ་བྱས་པ་ན་ཧྭགས་ཞེས་བྱ། དེ་ཉིད་རྡོག་པོར་བྱས་པ་ན་ལི་ཁ་ར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤ་ཁ་ར་ [ཞེས་ཀྱང་བྱ།] དང་ [བོད་རྣམས་ཀྱིས།] ཀ་ར་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སབ་ཏ་པ་ར་ན་ནི། འདབ་མ་བདུན་པའོ། །སྤྱི་བོའོ་ཞེས་པ་ནི་ཚི་ཡོད་པའི་ཞེས་པ་སྟེ། ལུང་ལས་ཏྲང་ཆུའོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ལུང་ལས་
སྲ་རྩི་ནི་ཤིང་ས་ལའི་ཏྲང་ཆུའོ་ཞེས་ [འོད་ལྡན་ལས་སྲ་རྩི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་ས་རྫའི་ཞོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །] སོ། །བཀྲུས་ནས་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་ནད་པའི་ལུས་ [འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྨན་གྱིས་བཀྲུས་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཆུ་ཐ་མལ་བས་ཀྱང་བཀྲུ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ལུང་ལས་ཆུ་ཐ་མལ་བས་ལན་གཉིས་བཀྲུ་བར་གསུངས།]

ལ་སྨན་ཁུ་བྱུགས་ཏེ་ལག་པས་ཇི་ཙམ་ཆོག་གི་བར་དུ་ལུས་མཉེས་ནས། ཆུ་ཐ་མལ་པས་ [ནད་པའི་ལུས།] བཀྲུས་ནས་སླར་ཡང་སྨན་ཁུ་ནད་པའི་ལུས་ལ་བསྐུས་ནས་ཆུ་ཐ་མལ་པས་བཀྲུའོ་ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་ལུང་ལས་བྱུང་ངོ་། །ནད་པའི་ལུས་ལ་སྨན་ཁུས་བྱུགས་ཤིང་ལུས་མཉེས་པ་ལ་ནི་སྨན་ཁུས་ལན་དུ་མ་བཀྲུ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། ནད་པ་ཉམ་ཆུང་བའི་ལུས་མི་མཉེ་བ་ལ་ནི་སྨན་ཁུས་ཉིན་གཅིག་ལ་ལན་ཅིག་བཀྲུ་ [ནད་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ལུས་མ་མཉེས་པར་སྨན་ཁུ་སྤྱི་བོ་ནས་བླུགས་ན་ཕན་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ། །] འོ། །འདི་ནི་ཊཱི་ཀ་

ལས་ [ནད་པ།] ངལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ལན་དུ་མ་བཀྲུ་བ་བཀག་གོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པར་ནས་ལས་བྱས་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་དགོས་ན། སྨན་པས་ཉོན་མོངས་བསྒོ་ན་ནི། །ནད་པས་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྔར་བཅས་པ་དང་རྗེས་བཅས་ཡིན་པས་མི་འགལ་གསུང་ངོ་། །སྨན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་སྐབས་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །[སྨན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ།] འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་

622

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལས། དང་པོ་ [སྨན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི།] དགོས་པའི་དོན་ནི། གསོག་འཇོག་མི་འབྱུང་བ་དང་ [སྔར་གྱི་བྱིན་ལེན་ལན་ཅིག་བྱས་པ་དེས་ཆོག་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཟ་བ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱིན་ལེན་བྱེད་མི་དགོས་པས།] ཚེགས་ཆུང་བས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་དང་། [ཆོ་གས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི།] བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་དངོས་པོ་གང་བྱིན་གྱིས་

བརླབ་པ་ནི་བདུན་ལས། སྨན་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། ལག་ཉར་བླངས་པ་དང་ཞེས་མི་རུང་བ་ལ་བྱིན་རླབས་མི་འཆགས་པར་གསུངས་པས་སོ། །ཚད་དང་ལྡན་པ་དང་། རང་གི་ཡིན་པ་དང་། མངོན་སུམ་ན་ཡོད་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཆོ་

གའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རུང་ཆུ་དང་སྦྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་རྫོགས་པ་སྟེ། ལུང་སྨན་གྱི་གཞི་ལས་ [རྩ་བ་མོ་ལ་སོགས་པའི།] བཏུང་བ་བརྒྱད་པོ་འདི་
དག་དུས་སུ་བྱིན་ལེན་བྱས། དུས་སུ་མཉེས། དུས་སུ་བཙགས། དུས་སུ་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེའོ་ཞེས་ [པ་དང་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ལ་བྱིན་རླབས་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གཞུང་ལས།] གསུངས་པས་སོ། །སྔར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་

དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རྫས་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་ཆོ་ག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། ཡུལ་དགེ་སློང་ཆོས་
བདུན་ལྡན་གྱི་མདུན་དུའོ། །ཡུལ་མེད་ན་རང་གཅིག་པུས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་སྟེ།
གནས་ནས་ཕྱུང་བས་ཀྱང་ངོ་། །
གསུམ་པ་རྟེན་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། བསྙེན་པར་རྫོགས་པའམ་

623

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྟེན་དེ་དག་ལ་གསོག་འཇོག་གི་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཆོ་ག་འཆགས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནད་པ་ལ་སོགས་པ་སྨན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རྐྱེན་ལྡན་ཡིན་
པ་སྟེ། དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དག་ནི་ནད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། ནད་པའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའང་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅད་པ་གཉིས་ནི་ནད་པ་ཁོ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་། སྨན་
ཞག་བདུན་པ་ནི་གང་ཟག་བཞིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་སྟེ། དེ་ཡང་ནད་པས་བྱིན་
གྱིས་བརླབ་པར་མ་ཟད། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་དགེ་བསྐོས་དང་ལག་གི་བླས་ཀྱང་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་སྟེ། ལུང་སྨན་གྱི་གཞིའི་ལུག་སྐྱེས་ཀྱི་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་
ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སྐབས་ལས། དགེ་སློང་གི་བུ་རམ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐུར་བར་བྱའོ་ཞེས་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་དང་
བཅས་པ་གསུངས་སོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་དགེ་བསྐོས་དང་ལག་གི་བླ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་བཟའ་བ་ལ་ལམ་དུ་ཞུགས་

པ་དང་དགེ་བསྐོས་དང་ལག་གི་བླ་རྣམས་ནི་ནད་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པ་བཟའ་བ་ལ་ནད་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་
ལ་ཡང་ནད་པ་དང་འདྲ་ [རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པར།] ཞེས་སྦྱར་རོ། །འདིར་ཁ་ [རྒྱ།] ཅིག་ན་རེ་སྨན་ཞག་བདུན་པ་ནི་གང་ཟག་ལས་བྱིན་བརླབ་ཏུ་རུང་སྟེ། གང་ཟག་བཞི་པོ་དེ་
དག་དང་ཟན་ཆད་པས་ཞིག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བར་སྦྱར་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་

624

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རིགས་ཏེ། ཟན་ཆད་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མེད་ཅིང་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ [སྨན་བྱིན་གྱིས་
བརླབ་པའི་དུས་ནི་སྔ་དྲོ་ཡིན་ལ། སྔ་དྲོའི་དུས་སུ་ཟན་ཆད་པར་མ་གྲུབ་པས། ཟན་ཆད་པས་སྨན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་

མི་འཐད་གསུང་ངོ་། །] རོ། །བཞི་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། སྔ་དྲོ་ཁོ་ན་སྟེ་
ཟས་སྔ་མའི་ཚེའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་བསྐོལ་བ་དང་བཙགས་པ་གཉིས་ནི་དུས་སུ་བྱས་ཀྱང་རུང་། དུས་མ་ཡིན་པར་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། བྱིན་ལེན་བྱ་བ་དང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི་དུས་ཁོ་ནར་བྱ་དགོས་ཞེས་སྔ་དྲོའི་དུས་ཁོ་ནར་བྱ་བར་གསུང་སོ། །]

ལྔ་པ་ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། རང་གི་ [ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་བྱིན་གྱིས་
རློབ་ན་ཉིན་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མོའི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་། ཞག་བདུན་པ་བྱིན་གྱིས་རློབ་ན་ཞག་བདུན་གྱི་མཚན་མོའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དང་། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་བྱིན་གྱིས་རློབ་ན་ཇི་སྲིད་ནད་སོས་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སྟེ་འདི་ཉིད་ལས།] དུས་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་

བརླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དུས་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་

རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
དྲུག་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་
སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་རུང་ཆུ་གདབ་པ་དང་ལག་པ་གཉིས་བཀྲུས་ནས་བྱིན་ལེན་བྱ་བ་སྟེ། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་བཏུང་བ་བྱིན་གྱིས་རློབ་ན་ནི་ཚགས་ཀྱིས་བཙག་པ་ཡང་སྔོན་དུ་
འགྲོ་བའོ། །དངོས་གཞི་སྔགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལན་གསུམ་དང་། མཇུག་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །
བདུན་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི། བྱིན་ལེན་འཇིག་པའི་རྒྱུ་
ཀུན་གྱིས་འཇིག་སྟེ། བྱིན་རླབས་འཆགས་པའི་རྟེན་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་

625

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སྐབས་རོ་དང་སླ་བར་གྱུར་པ་དང་། རྟེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་། བྱིན་རླབས་

འཕེན་པ་ཟད་པ་དང་། སྔགས་ཀྱིས་ཕྱུང་ན་ཡང་འཇིག་གོ །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པ་ལ་གསོག་འཇོག་མི་འབྱུང་ཞེས་སོ། །[རོ་དང་སླ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན་ཞེས་པ་ནི།] བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཤིང་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པ་དེ་ཞག་ལྔ་ན་རོ་དང་སླ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་ [ཏེ་རོ་མངར་བ་ལས་སྐྱུར་བར་གྱུར་ཏམ་གནས་སྐབས་སླ་བ་ལས་གར་བར་གྱུར།] ན་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསོག་འཇོག་འགེགས་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཞིག་ཅིང་གསོག་འཇོག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་

བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པས་ན། རོ་སླ་བར་གྱུར་ནས་ [སྐྱ་རེངས་ཤར་བའམ་གུང་ཚིགས་ལྟ་བུའི།] ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ཚིགས་འདས་ན་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ [ཞེས་སོག་དང་ཤ་ལུགས་པ་རྣམས་གསུངས་པ་དེ་ལེགས་སོ། །] འོ། །དེའང་བྱིན་རླབས་ནི་སྨན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་
ཡིན་པས་རོ་སླར་གྱུར་པ་ན་སྨན་གྱི་གནས་སྐབས་གྱུར་པས་བྱིན་རླབས་ཞིག་
པའོ། །བྱིན་ལེན་ནི་སྨན་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་རོ་སླར་གྱུར་ཀྱང་སྨན་གྱི་

རིགས་མ་གྱུར་ [ཏེ་ཞག་བདུན་པ་ལས་སྨན་གྱི་རིགས་གཞན་དུ་མ་གྱུར།] པས་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་
པར་ཡོད་པའོ། །རོ་སླར་གྱུར་ན་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་འདིའི་ཁུངས་ནི་ལུང་སིལ་བུའི་བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བའི་སྐབས་ལས། བཏུང་བ་བཙགས་པ་དགུང་བདུན་པར་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་ངམ། ཉེ་བར་འཁོར་རུང་ངོ་། །བཙུན་པ་ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་

བཞག་པ་འཚལ་བར་བགྱི། ཉེ་བར་འཁོར་ཤིན་ཏུ་སླ་ཞིང་མི་སྐྱུར་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་སྤོང་བདེ་སྲིད་དུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀས་

ལུང་དེ་དྲངས་སོ། །ལུང་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བསྟན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སླ་ཞིང་མི་སྐྱུར་

626

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤོང་ན་ནི་བཏུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས། གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས་འདིར་བཏུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ་བཏུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་འདི་ལ་གསོག་འཇོག་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་བས་ན་གསོག་འཇོག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
འདི་ཁ་ [བྱ་ཊཱི་ཀ་པ།] ཅིག་ན་རེ་ [འདི་ནི་གསོག་འཇོག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་གྱི་གསོག་འཇོག་རང་མཚན་པ་མི་འབྱུང་སྟེ་འདི་ལྟར།] བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་

ལས་བར་སྐབས་སུ་རོ་དང་སླ་བར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན། གསོག་འཇོག་གི་ཉེས་པ་རང་མཚན་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་བྱིན་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ [རོ་སླར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་བྱིན་ལེན་ཞིག་

ནས་བྱིན་ལེན་མེད་ཅེས་པའོ། །] རོ། །དེའི་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་གང་གིས་གྲུབ་ [གཞུང་གིས་གྲུབ་སྟེ།] ན། ཊཱི་ཀ་ལས། སླ་བ་འབའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན་ཡང་བཏུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བྱིན་ལེན་
མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཊཱི་ཀ་ལས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ལ་གསོག་
འཇོག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་འདི་ལ་གསོག་འཇོག་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་བས་ན་གསོག་འཇོག་ཉིད་དུ་ཤེས་པའོ་ཞེས་རོ་སླར་གྱུར་པ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་གསོག་འཇོག་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། དེའི་རྒྱུ་དུས་ན་བྱིན་ལེན་ཡོད་པར་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །
ཊཱི་ཀ་ལས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དེ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་
འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་

627

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མཐུན་པར་གསུང་ངོ་། །[རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྐབས་འདིར་ཊཱི་ཀ་ལས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དེ་ཊཱི་ཀའི་རྒྱ་དཔེ་ལས་ནི་གསོག་འཇོག་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅིང་། འདིར་བོད་དཔེ་ཡི་གེ་ནོར་བར་ངེས་ཀྱང་། དེང་སང་འདི་ན་ཊཱི་ཀའི་རྒྱ་དཔེ་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པས་ཕ་རོལ་པོ་ངེས་ཤེས་མི་འདྲེན་ནོ། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ན་གཞན་གྱི་བློ་ལ་འཚམ་མོ། །] ཡང་ཁ་ཅིག་ [མྱང་མཚམས་པ།] ན་རེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་རོ་སླར་གྱུར་པ་ན་བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྨན་གྱི་
དངོས་པོ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རོ་སླར་གྱུར་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་རོ་དང་སླ་བར་གྱུར་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱུར་པར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱུར་པར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བཤད་མོད་
ཀྱི་འོན་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྨན་གྱི་རིགས་འཕོས་ཏེ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱི། རོ་སླ་བའི་གནས་སྐབས་གྱུར་ཏེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱུར་པ་སྟེ། དེས་ནི་བྱིན་ལེན་ཞིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རོ་སླར་གྱུར་པའི་སྐབས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །[རྭའི་སྣོད་དེ་ནི་ལུང་ལས་ལྕེ་བ་དང་ཚོས་ལ།]ལྕི་བས་ཀུན་ནས་ [ལྕི་ཟངས་ཀྱི་ནང་དུ།] བསྐོལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྕི་བ་དང་བཅས་པའི་ཆུའི་ནང་དུ་བསྐོལ་བའོ་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་ཅིང་། རྭའི་སྣོད་དེའི་སྣུམ་དང་དྲི་མི་ཞིམ་
པ་ཉིད་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །[དྲི་བསུང་ཞིམ་པོའི།]དྲིས་བསྒོས་པའི་ས་ནད་པས་བཅངས་བར་བྱའོ། །
དེ་ནི་ལག་པ་བཀྲུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཊཱི་ཀ་

ལས་བཤད་དེ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་དྲིས་བསྒོས་པའི་འཇིམ་པ་ནི་དྲི་
དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ས་རང་ལ་དྲི་བསུང་ཞིམ་པོས་ [བསྒོས་པ།] དེ་ལྟ་བུས་ཁ་ལག་བཀྲུས་ཀྱང་མི་

628

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བཀྲུར་ཡང་གནང་། འཆང་དུ་ཡང་གནང་ཞེས་སོ། །
གཞི་འགྲེལ་ལས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དུ་བ་རྔུབས་པ་ལ་
སོགས་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། དུ་བ་རྔུབས་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས་
ནད་གསོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རུང་ངོ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་ནད་པ་གསོ་བའི་ཕྱིར་སྨན་གྱི་རེང་བུའི་དུ་བ་ཁོང་པར་རྔུབ་པར་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས་
དུ་བ་བཏུང་བ་ནི་དུ་བ་འབྱུང་བར་གྱེ་མོ་བཏེལ་བའི་ནང་དུ་སྦུ་གུ་བཅུག་ལ་དེ་ཁར་བཅུག་ལ་དུ་བ་བཏུང་ངོ་ཞེས་སོ། །སྨན་གཅེའུ་ནི་སྦུ་གུ་སྟེ་སྦུ་གུ་དེ་ལྕགས་ལས་བྱའོ། །ལྕགས་མེད་ན་སྨྱུག་མ་ལས་བྱ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་ཀྱང་ [མ་ཡིན་ཏེ།] ལུང་ [ཕྲན་ཚེགས།] ལས་སྨྱུག་མའི་སྦུ་གུས་རྔུབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[ཆང་མ་ཡིན་པ་ཉིད།] དེ་ནི་ [བྱེད་ཙམ་དུ་དུ་བར།] བསྐོལ་བ་ལས་འགྲུབ་བོ་ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཆང་ཟངས་གང་ཙམ་བསྐོལ་ནས་ཕྱེད་ཙམ་དུ་དུ་བ། དྲི་དང་རོ་དང་ཁ་དོག་ཀྱང་ཆང་མི་འདྲ་ན་འཐུང་དུ་རུང་ཞེས་བཤད་དོ། །ནད་པས་ཀྱང་ཆང་ནི་རྩྭ་མཆོག་གིས་ཀྱང་མ་བཏུང་ན། མི་ན་བས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། རྩྭ་མཆོག་ནི་རྩྭའི་རྩེ་མོ་ཡིན་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །
རུང་ཁང་བློ་མཐུན་བྱ་བ་ནི། རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རུང་ཁང་གི་དགོས་པའི་དོན་ནི་མཚམས་བཙོས་དང་ཞག་ལོན་གྱི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་དང་། བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་གཞི་གང་ལ་རུང་ཁང་

629

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཅད་པ་ནི། གནས་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ལས། རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་དང་དེའི་ཉེ་འཁོར་ཡིན་པ་སྟེ། [མཚམས་བཙོས་ཀྱི་སྐབས་སུ།] མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་གནས་
ཀྱི་གཞི་བརྗོད་དེ་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱིས་བཅད་པས་མཚམས་བཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཆོ་ག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པ་དབང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་དང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་ཞེས་དེ་དག་
ཏུ་རུང་ཁང་དུ་མི་བཅད་པར་གསུངས་ལ། གནས་དེ་དག་ཏུ་མཚམས་བཅོས་ཞག་ལོན་གྱི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་ཏུ་རུང་ཁང་བཅད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཐུན་མོང་དུ་མཁོ་བའི་གནས་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྒོ་ཁང་འཁྱམས་དང་བསྲོ་ཁང་དང་དཔང་སའི་རྭ་བ་དག་ཏུ་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དཀོན་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཆོད་རྟེན་གྱི་གཞི་དང་ཞེས་རུང་ཁང་དུ་མི་
བཅད་པར་གསུངས་ལ། དེར་རུང་ཁང་བྱས་ཏེ་གཡོས་དང་བཙོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་དཀོན་མཆོག་ལ་མ་གུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་རུང་ཁང་བཅད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རུང་ཁང་གི་ཆོ་ག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཚད་པ་ལ་བླ་གབ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེར་གཡོས་དང་བཙོ་བ་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཤིང་དྲུང་དང་བླ་གབ་མེད་པར་གཡོས་བྱེད་པ་དང་ཟས་ཞག་ལོན་པར་བཞག་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཆུད་ཟོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་རུང་ཁང་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལས་འཆགས་པ་ལ་དགོས་པའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཏེ། [བཞི་པོ།] ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་སོ་

630

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །
བྱེ་བྲག་ཏུ་དང་པོ་རྡོ་འདེགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི། དགེ་སློང་ལག་གི་བླ་གཅིག་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ངོ་། །གཉིས་པ་སེམས་བསྡུ་བའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི་ལག་གི་བླ་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོས་སོ། །གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི་དགེ་འདུན་གྱིས་

སོ། །བཞི་པ་འཕྲལ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི་དགེ་སློང་ཇི་སྙེད་ཀྱིས་ཏེ་
གཞུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི་དུས་བཞི་སྟེ། དང་པོ་སོ་ཕག་འགྲེམས་པ་དང་། ཕྱིས་ལས་གསར་བ་དང་བཅས་པ་

དང་། དགེ་སློང་གནས་པ་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། དེར་གནས་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དག་
ཕྱིན་པའོ། །འདི་ལ་དུས་བཞི་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་རུང་ཁང་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་དང་པོ་དང་བཞི་པ་ལ་ནི། གཞི་འདི་ནི་དགེ་འདུན་
གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། ལན་གསུམ་བརྗོད་དགོས་པར་བེ་ཤ་ཀའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་གཞི་འདི་ནི་དགེ་འདུན་
གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་སེམས་བསྡུས་ཤིག་ཅེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ལས་ཁོ་ནས་སོ་ཞེས་སོ། །དམིགས་བསལ་ནི་ཤེས་པ་ཆུང་ངུའི་རུང་ཁང་དང་འཇུག་པ་མི་ཞན་པའི་རུང་ཁང་གཉིས་འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས་བཤད་དེ་ལུང་ན་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་བའོ། །ལྔ་པ་རུང་ཁང་གི་བྱེད་ལས་ནི་ [རུང་པའི་ཁང་པ།] གཅིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་ [གཎྜི་ཐ་དད་པ།] དུ་མའི་ [རུང་ཁང་གི །]བྱ་

631

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ་གཞུང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
དྲུག་པ་རུས་ཁང་གི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། མཚམས་ཀྱི་ནང་ཡིན་ཡང་དེར་ཟས་བཙོ་བ་དང་ཞག་ལོན་དུ་བཞག་ཏུ་རུང་བས་ན་རུང་ཁང་ཞེས་བྱའོ། །བདུན་པ་རུང་ཁང་བཅད་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི། མཚམས་པོ་ཆེ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ནི་འདིའི་ཡང་འཇིག་རྒྱུ་ཐུན་མོང་བ་སྟེ། ལས་ཀྱིས་སྒྲོལ་བ་ནི་འདིར་རུང་མཐུན་སྦྱར་བའོ། །མཚན་
མ་བརྟན་པོ་ཞིག་པས་ནི་མཚམས་པོ་ཆེ་འཇིག་ཀྱང་རུང་ཁང་མི་འཇོག་གོ །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་རུང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གཅིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་མི་མཛེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ [འགྲེལ་ཆུང་ལས་མཚམས་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ནང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་མང་ཞིག་གི་དགེ་འདུན་ཀུན་ནས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་གི་ཚང་མང་དང་སྲིས་མཛོད་དང་རུང་ཁང་བཅད་ན་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚང་མང་སྲིས་མཛོད་ཀྱང་རུང་ཁང་དུ་

འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དེ་མི་འཐད་པར་སེམས་སོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན།] ལྕགས་རིས་བསྐོར་བ་གཅིག་གི་ནང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ཐ་དད་དུ་མའི་གཎྜི་ཐ་དད་པ་བཞི་ཡོད་ཅིང་བཀད་ས་ཐ་དད་པ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་དབུས་ཐུན་མོང་གི་རུང་ཁང་གཅིག་ལ་སྒོ་བཞི་ཡོད་པ་བྱས་ཏེ། རུང་ཁང་དེར་ཐབ་ཀ་ཐ་དད་པ་བཞི་བྱས་ནས། དེར་གཡོས་བྱས་ཏེ་བཀད་ས་བཞི་པོ་སོ་སོར་ཟས་འགྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ལུང་དྲངས་

པ་ལས་བ་ལང་གི་གནས་ལྟ་བུའི་རུང་ཁང་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་གཞི་ལས་བ་ཉལ་བ་ལྟ་བུ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སྒོ་ཐ་དད་པར་གསོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། ཀུན་ནས་བ་ལང་ལྷས་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་པོ་ཐ་དད་དུ་མའི་བ་ལང་རྣམས་ཐུན་མོང་གི་ལྷས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བ་ལྟར། གཙུག་ལག་ཁང་ཐ་དད་དུ་མ་རྣམས་ཐུན་མོང་གི་རུང་ཁང་གཅིག་ཏུ་གཡོས་མལ་

632

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བྱེད་པས་བ་ལང་གི་གནས་ལྟ་བུའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱའོ། །
དེ་ནི་ [ཐུན་མོང་གི་རུང་ཁང་གཅིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་པ།] མཚམས་དང་
ཉེ་འཁོར་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་རུང་བའི་ཁང་པ་ཉིད་དུ་མ་བསྟན་ཏེ་མི་མཛེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྔར་བསྟན་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཛེས་ཤིང་མི་འཚམ་པ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་རུང་ཁང་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་ཐ་དད་པའི་ཟས་བཙོ་བ་དང་ཞག་ལོན་དུ་བཞག་ན་མཚམས་བཙོས་དང་ཞག་ལོན་གྱི་ཉེས་པ་ཁེགས་ཀྱང་། མི་མཛེས་ཤིང་མི་འཚམ་པས་ན། གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་ཐ་དད་པ་དུ་མའི་ཐུན་མོང་གི་རུང་ཁང་གཅིག་གིས་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །པད་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལན་ཆད་ཅེས་གསུངས་ན་ཟས་སྤངས་པས་པད་མ་བཟར་གནང་བ་འདི་མུ་གེའི་རྐྱེན་གྱིས་བཟར་གནང་བའི་ཁོངས་
སུ་གཏོགས་སམ་མ་གཏོགས་ཞེས་འདྲི་ན། པད་མ་ཡང་མུ་གེའི་ཚེ་ཉིད་ན་གནང་བར་བསྡུ་སྟེ། ལུང་མ་མོ་དང་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་དང་གསུམ་མཐུན་པར་

འདི་སྐད་གསུངས་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོ་ངས་གྲོང་ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་མུ་གེའི་གནོད་པ་བྱུང་བ་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་ནང་དུ་ཞག་ལོན་པ་དང་། ནང་དུ་བཙོས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ནགས་ཀྱི་རུས་པ་དང་། པད་མ་གང་དག་རྗེས་སུ་
གནང་བའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་རྗེས་སུ་གནང་བ་དེ་དག་མུ་གེའི་ཚེ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའི། ལོ་ལེགས་པའི་ཚེ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ [ཤ་ལུགས་པ།] ཅིག་དག་པད་མ་ནི་དཀོན་ཟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མུ་གེ་མ་ཡིན་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སྤངས་ཟའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་པད་མ་བཟར་གནང་ཞེས་འཆད་པ་ནི་གཞུང་གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་འགལ་ལོ། །[སློབ་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་ཅེས་པ་དང་། བསྐོལ་

633

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བ་ཆད་པ་ཡན་ཆད་ཅེས་པ་དང་། བཏུང་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚིགས་ཡན་ཆད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ།] ཡན་ཆད་ཅེས་སྨོས་པ་ནི་སྐབས་དེའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པ་ལ་མཛད་པ་དེ་མདོ་རྩ་བའི་རྩོམ་ལུགས་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ཡང་། པད་མའི་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ [འདི་ནི་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་
བའོ། །སྔར་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་སྤངས་ཏེ་ལངས་པས་སོ་ཞེས་པ་ནི་དུས་མུ་གེའི་ཚེ་ན་དངོས་པོ་སྔར་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དེ་དགེ་སློང་ཟས་སྤངས་ཏེ་ལངས་པས་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ་སྤངས་ཟའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་གནང་བའོ། །འདི་ནི་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་པའི་གླེང་གཞི་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་བྱའོ། །[མུ་གེའི་ཚེ་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ་བཟའ་བ་སྤངས་ནས། དེའི་སྔར་རྙེད་པའི་བསོད་སྙོམས་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཁྱེར་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་སྟེ་དགེ་སློང་རྣམས་དེ་བཟའ་བར་འདོད་ཀྱང་འགྱོད་པས་མ་ཟོས་པའི་སྐབས་ལས་སྔར་བྱིན་ལེན་

བྱས་པ་དེ་ཡང་ཟ་བར་རྗེས་སུ་གནང་ཞེས་གསུངས་པའོ། །]ལྷག་མའོ་ཞེས་པ་ནི་མུ་གེའི་ཚེ་ན་ཁྱིམ་

དུ་ཆོས་སྟོན་དྲངས་པའི་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་དེ་དགེ་སློང་ཟས་སྤངས་ཏེ་ [སྟན་ལས།] ལངས་པས་ [ཀྱང་།] བཟའ་བར་བྱ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཡང་ཁྱིམ་དུ་ཆོས་སྟོན་དྲངས་པའི་ལྷག་མ་དགེ་སློང་གིས་མ་ཁྱེར་བར་ཁྱིམ་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཁྱེར་ཏེ་འོངས་
པ་དེ་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ། ལུང་གི་གླེང་གཞི་དང་སྦྱར་རོ། །[མུ་གེའི་ཚེ་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ཁྱིམ་དུ་མགྲོན་དུ་བོས་ཏེ་ཟས་ཟོས་པ་ན། བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཞིག་ལྷག་སྟེ། དགེ་སློང་རྣམས་སོང་བ་ན། ལྷག་དེ་རྣམས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེར་ཏེ་འོངས་ནས་ཁྱེད་ཁོ་ན་ལ་འབུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། དེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཟ་བར་འདོད་ཀྱང་

འགྱོད་པས་མ་ཟོས་པ་ན་བཟའ་བར་རྗེས་སུ་གནང་ཞེས་གསུངས་སོ། །] མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའོ་ཞེས་པ་ནི་མུ་གེའི་ཚེ་ན། ཁྱིམ་དུ་ཆོས་སྟོན་དྲངས་པའི་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་དེ་དགེ་སློང་གིས་ཁྱེར་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དྲངས་པའི་ [སྟེ་དགེ་སློང་གིས་ཁྱེར་བ།]བྱ་བ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དགེ་སློང་ཟས་སྤངས་ཏེ་ལངས་པས་བཟའ་བར་བྱ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ། ལུང་གི་གླེང་གཞི་དང་སྦྱར་ [མུ་གེའི་ཚེ་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ཁྱིམ་དུ་མགྲོན་དུ་བོས་ཏེ་ཟས་ཟོས་པ་ན། བཅའ་བ་ལས་

634

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
ལྷག་པ་ཞིག་ལུས་སོ། །ལྷག་མ་འདི་དག་སྣོམས་ཏེ་བཞུད་ལ་ཕྱིས་གསོལ་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེར་ཏེ་འོངས་པ་དེ་དགེ་སློང་རྣམས་བཟའ་བར་འདོད་ཀྱང་འགྱོད་པས་མ་ཟོས་པ་ན་བཟའ་བར་རྗེས་སུ་

གནང་ཞེས་གསུངས་སོ། །] རོ། །
དེ་སྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ལྷག་མ་དེ་དྲངས་བར་བྱའི་ཞེས་
བཤད་དེ། མུ་གེའི་ཚེ་ན་ཁྱིམ་དུ་ཆོས་སྟོན་དྲངས་པའི་ལྷག་མ་དེ་དགེ་སློང་གིས་ཁྱེར་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དྲངས་བ་ [སྟེ་དགེ་སློང་གིས་ཁྱེར་བའི་བྱ་བ།] དེ་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གནས་གཞན་དུ་དྲངས་པར་བྱ་བ་སྟེ་ལག་ཉར་བླངས་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལུང་མ་མོ་དང་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་མུ་གེའི་ཚེ་ན་ལྷག་མ་དེ་དགེ་སློང་
ཟས་སྤངས་ཏེ་ལངས་པས་བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །པད་མའོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ལུང་གཞི་ལས་ཆུ་ནས་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་མ་མོ་དང་འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་
རྩ་བ་ལས་ཀྱང་རྫིང་བུ་ལས་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་འགྱུར་ལེགས་ཏེ། [པད་མའོ་
ཞེས་པ་འདི་ནི་མདོ་རྩ་བའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཆུ་ལས་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་ཡོད་པ་ལ། སྒྲ་འགྱུར་མ་བྱས་པར་དོན་འགྱུར་བྱས་ཏེ།

ཆུ་སྐྱེས་ལ་པད་མར་བསྒྱུར་བས་དོན་ཅུང་ཟད་འཕྱུག་སྟེ།] པད་མ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ན་བེ་ཊ་དང་ཨུཏྤ་ལའི་རྩ་བ་དབྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བེ་ཊ་ནི་ལུང་གཞི་ལས་ཀུ་མུ་དའི་ས་བོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་ལ་རེ་ཞིག་འབྲེལ་བ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། བཀྲེས་སྐོམ་ནི་ནད་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ་ལུས་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཟས་ཀྱི་འདུ་

བའི་སྒོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།] དགེ་སློང་གིས་རྒྱལ་སྲིད་དང་རྒྱལ་སྲིད་དེའི་ཕྱེད་མངའ་རིས་ཀྱི་
ཕྱེད་མ་ནོད་པར་མི་བྱའོ། །འདི་ནི་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ནས་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་དད་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་ཕུལ་བའི་བྱུང་བ་ལས་སོ། །ལྷ་འབངས་ནི་དགེ་འདུན་ཕྱི་གཡོག་བྱེད་པའི་མི་སྐྱ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོས་འབངས་ལ་བསྒོ་བ་ལྟར་གཡོག་དེ་རྣམས་ཀྱང་

635

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བསྒོ་བ་བཞིན་དུ་ལས་རུང་བ་བྱེད་པས་ལྷ་འབངས་
ཞེས་མིང་བཏགས་པས་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས། ལྷ་འབངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་རུང་བ་བྱེད་པས་རུང་བྱེད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །[ཟས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ།]སྣོད་ཀྱང་ངོ་། །[ཞེས་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་དང་དུ་བླང་དུ་རུང་།] ཞེས་པ་འདི་ནི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་ཆུའི་སྣོད་བཞག་པར་གནང་ངོ་། །སྣོད་སྤྱད་འགྲུབ་པ་བསྐོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པས་སོ། །མཛེས་པས་སོ་ཞེས་པ་ནི་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པ་དང་། ཆ་ལུགས་མཛེས་པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །
སྨན་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཟན་གྱི་ཕྱིར་འདུག་པས་འདིའམ་འདི་ནས་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་མཇུག་གསུམ་མོ། །དང་པོ་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་ལུས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འདུག་པ་དང་། ངག་གིས་འདི་ནས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་མི་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་

འདི་ནི་སྦྱིན་པ་པོའོ། །བདག་ནི་ལེན་པ་པོའོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ [སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པས།] འདུག་པར་བྱའོ། །འདིའམ་འདི་ནས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་འདྲི་མཁན་ལ་གོ་བར་མི་བྱའོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་བསོད་སྙོམས་བསླང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ལུས་ཀྱིས་ཁམ་ཆེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
སྤང་བ་དང་། ངག་གིས་ཟས་ལ་འཕྱས་འདོགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྒྱགས་པའི་གཉེན་པོར་བཀྲེས་པའི་ནད་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་བསམ་པ་དང་། ཟས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་

636

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འདུ་ཤེས་བཅུ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བསྒོམ་པ་དང་། ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་གཉེན་པོར་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ཞེས་པ་དང་། འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བ་དང་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་པ་དང་། ལྟུང་བའི་སྒོར་གྱུར་པའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ [ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བར།] དྲན་པས་སྒྲུབ་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་མཇུག་གི་དུས་སུ་ལུས་ཀྱིས་རུང་བའི་ཆུ་ཡིས་ཁ་བཀྲུ་བ་དང་། ངག་གིས་སྦྱིན་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གདོན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་

ཟས་སྤངས་པ་སྟེ་ [ཀ་རི་ཀ་ལས།] རུང་བའི་ཆུ་ཡིས་དེ་འོག་ཏུ། ཞེས་པ་དང་། [ཀ་རི་ཀ་ལས།]སྦྱིན་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཤིག་བརྗོད། །ཅེས་ [སྦྱིན་པའི་རབས་མཐུན་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་གི་བསྔོ་བར་ངན་པ་བཟློག་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་པར།] གསུངས་ཤིང་། ཟས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སློང་ཟས་ཟོས་ཟིན་ཅིང་ཟས་སྤངས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཕྱོགས་བཞི་པོ་གར་ལྟ་ཡང་རུང་སྟེ།] གང་ན་ [སྒོ་ཡོད་པ་ངོས་ནི་མདུན་ཏེ། སྒོ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ཞེས་བྱའོ། །གཡས་ནི་ལྷོ། རྒྱབ་ནི་ནུབ། གཡོན་ནི་བྱང་ཕྱོགས་སོ། །དེ་

ལྟར་བརྩིས་པའི།] ནུབ་བམ་བྱང་གི་ངོས་སུའོ་ཞེས་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱབ་བམ་གཡོན་གྱི་ངོས་སུའོ་ཞེས་པ་སྟེ། མདུན་རྒྱབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དམན་
ཞིང་། གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱང་གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་དམན་པས། ཕྱོགས་གཉིས་ནི་
དམན་ཤོས་གང་ཡིན་དེ་ངོས་སུ། བྱ་བ་དམན་པའི་སྐབས་དེ་བྱ་བར་གསུངས། དེང་སང་མདོ་རྩ་བའི་དཔེ་རྣམས་ལས་རིལ་བ་སྤྱི་བླུགས་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྣང་
ཡང་ [ཡི་གེ་ནོར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །] རིལ་བ་སྤྱི་བླུགས་བཞག་ས་བྱའོ་ཞེས་ལུང་དང་
མདོ་རྩ་བའི་འགྲེལ་བ་གསུམ་ཆར་ལས་བཤད་དོ། །[རིལ་བ་སྤྱི་བླུགས་བཞག་ས་བྱའོ་ཞེས་རང་

637

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
གི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་ངོ་། །རིལ་བ་སྤྱི་བླུགས་བཞག་པའི་གནས་བྱ་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་དང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །] རྒྱུན་གྱི་ [རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་པའི་ནང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་

རྒྱུན་གྱི་ཁུང་རྒོལ་གཞུག་ཅེས་སྣང་ཡང་དེ་ནི་ཡི་གེ་ནོར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །] ཁུང་རྐོར་གཞུག་གོ་ཞེས་པ་འདི་ལུང་མ་མོ་ལས་ཁུང་བུ་རྐོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལྟུང་ [འོག་ཏུ།] བར་དོང་རྐོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་གཉིས་ལས་བཤད་དོ། །
ས་གཉིས་ཀྱིས་བཀྲུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་འདིར་འོད་ལྡན་ལས། ཐ་སྙད་
པ་ཕྱིའི་གཙང་སྦྲ་དང་། དོན་དམ་པ་ནང་གི་གཙང་སྦྲ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། རྩ་བ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་ནང་གི་གཙང་སྤྲར་གསུངས་པ་ནི། ལུས་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་སྤང་གང་ཡིན་པའི་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐ་ [འཐོར་འཐུང་བྱ་བ་དང་བདུན་ཚན་གཉིས་དང་ལག་ངར་གཉིས་འཁྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟེ།]སྙད་པ་ཕྱིའི་གཙང་སྦྲ་ནི། ས་གཉིས་ཀྱིས་བཀྲུ་

བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་སྐབས་འདིར་ཁྲུས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་བྱ་བར་གསུངས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ལག་པ་གཉིས་ཀྱང་བཀྲུ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ལུང་དང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སས་བཀྲུ་བར་གསུངས་ཤིང་། འོད་ལྡན་རྩ་འགྲེལ་ལས། ཆུས་བཀྲུ་བར་གསུངས་ཏེ། ས་དང་ཆུ་གང་གིས་བཀྲུས་ཀྱང་རུང་།] [སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱང་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས། ས་ཕུང་གཅིག་གིས་ལག་ངར་གྱི་དཔུང་བ་ཡན་ཆད་བཀྲུ་ཞེས་གསུངས་ལ། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ས་ཅུང་ཟད་གཅིག་གིས་ལག་ངར་མན་ཆད་དག་པར་བཀྲུ་ཞེས་པས་ལག་ངར་གཉིས་སས་བཀྲུ་བར་བཤད་དོ། །འོད་ལྡན་རྩ་

འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་ཆུ་མང་ལག་པ་གཉིས་བཀྲུས་ནས། །ཞེས་ལག་ངར་ཆུས་བཀྲུ་བར་བཤད་དོ། །] ངོ་། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། སྨན་གྱི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

638

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ད་ནི་ལས་ཀྱི་གཞི་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལས་ཀྱི་ཆོ་གའི་དགོས་པ་ནི། རང་རང་གི་ལས་འཆགས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་
བུའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་འཆགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཚོགས་པའི་བསྡུས་དོན་དང་། ལས་ཀྱི་ངོ་བོའི་བསྡུས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། གཞིའི་ཡན་ལག་དང་། བསམ་པའི་ཡན་ལག་དང་། ལས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ངོ་བོ་དང་། ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚད་དང་། ལས་འཆགས་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བློ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དགེ་འདུན་གྱི་གཞི་དང་། རྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས་མཁན་གྱི་

གཞི་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དོན་གྱི་གཞིའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གྲངས་ཚང་བ་དང་། ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་གྲངས་ཚང་གི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། བཞི་བཅུ་ཉི་ཤུ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་དང་། བཅུ་གཉིས་ནས་ནི་བཞིའི་བར་ཏེ་བདུན་མ་གཏོགས། ཞེས་གཟུང་སྟེ། དེ་ཡང་བཞི་བཅུའི་གྲངས་ཚང་དང་། ཉི་ཤུའི་གྲངས་ཚང་ནི། དགེ་སློང་མའི་དབྱུང་བ་དང་། དགེ་སློང་ཕའི་དབྱུང་བ་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གཉིས་
ལས་ [དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་སློང་ཕ། གང་ན་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་བཞི་བཅུའི་ཚོགས་ཡོད་པ་དེར། དགེ་སློང་མ་དེ་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གང་ན་དགེ་སློང་ཉི་ཤུའི་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཡོད་པ་དེར། དགེ་སློང་འདི་

དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་དུའོ། །] གསུངས་སོ། །ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ཚང་ནི། ཡུལ་དབུས་སུ་བུད་མེད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ [པ་དགེ་སློང་བཅུ་དང་དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཚང་བ།] ལའོ། །

639

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ཚང་བ་ནི། ཡུལ་དབུས་སུ་སྔོན་རོལ་གྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་
དང་འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་བཞི་ [དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ཚང་བ་སྟེ་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་སོ། །] ལའོ། །བཅུ་གཅིག་གི་གྲངས་ཚང་ནི། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་བུད་མེད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ [དགེ་སློང་ལྔ་དང་དགེ་སློང་མ་དྲུག་གི་གྲངས་ཚང་བ།] ལའོ། །བཅུའི་གྲངས་ཚང་ནི། སྐྱེས་པ་ཡུལ་དབུས་སུ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་ལའོ། །དགུའི་གྲངས་ཚང་ནི། དགེ་སློང་མའི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ [དགེ་སློང་ལྔ་དང་དགེ་སློང་མ་བཞིའི་གྲངས་ཚང་བ།] ལའོ། །བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ཚང་ནི་དགེ་སློང་མའི་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་ [དགེ་སློང་བཞིའི་གྲངས་ཚང་དགེ་སློང་མ་བཞིའི་གྲངས་ཚང་བ།] ལའོ། །དྲུག་གི་གྲངས་ཚང་ནི། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྔོན་རོལ་གྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་དང་
འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་ [དགེ་སློང་མ་དྲུག་གི་གྲངས་ཏེ་ཊཱི་ཀས་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་རོ། །] ལའོ། །ལྔའི་གྲངས་ཚང་ནི་སྐྱེས་པ་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་དང་། དགེ་སློང་གི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ལའོ། །བཞིའི་གྲངས་ཚང་ནི་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེ། [གྲངས་ཚང་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི།]ལྷག་མ [འི་གྲངས་ཚང་ལ།] དག་གི་ཚོགས་ནི་བཞིའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ [ཊཱི་ཀ་ལས་དགག་དབྱེ་ལ་ནི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པར་གཏོགས་པའི་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དགེ་འདུན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །]

དགག་དབྱེ་ལ་དགེ་སློང་ལྔ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐོ་བ་ན་བསྐོ་བྱེད་དགེ་འདུན་དགེ་སློང་བཞིར་ལོངས་ཤིང་། བསྐོ་ཡུལ་དང་ལྔ་དགོས་ཀྱང་། བསྐོ་ཡུལ་དེ་ནི་རང་བསྐོ་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་མ་ཡིན་

640

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
པའི་ཕྱིར་ [ལུང་གཞི་ལས་གང་ན་དགེ་སློང་བཞི་གནས་པར་ནི་དེ་དག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ལ། དགག་དབྱེ་བྱའོ་

ཞེས་གསུངས་པ།] དང་། དགག་དབྱེ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ན་དགེ་སློང་ལྔ་དགོས་ཀྱང་། རང་མ་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་བཞིར་ལོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ [ཊཱི་ཀ་ལས་དགག་དབྱེ་ལྔ་བྱེད་
པར་གཏོགས་པར་དགེ་འདུན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྔ་ལ་སོགས་པ།] དགེ་སློང་གི་དགག་དབྱེ་ལ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ནི་བཞིའི་གྲངས་ཚང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་དགེ་སློང་མའི་དགག་དབྱེ་ལ། དགེ་སློང་ལྔ་དགེ་སློང་མ་བཞི་སྟེ་དགུ་དགོས་ཀྱང་བསྐོ་ཡུལ་དེ་ནི་སྔར་བཞིན་ཏེ། དགེ་སློང་མའི་དགག་དབྱེ་ལ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ནི་བརྒྱད་ཀྱིས་གྲངས་ཚང་བ་ཉིད་དོ། །
འོ་ན་གྲངས་ཚང་དེ་དག་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་མ་ཚང་ན་ལས་འཆགས་སམ་མི་འཆགས་ཞེ་ན། བཞི་བཅུ་དང་ཉི་ཤུ་དང་། བརྒྱད་དང་བཞིའི་གྲངས་ཚང་དེ་དག་ནི་གཅིག་མ་ཚང་ཡང་ལས་མི་འཆགས་ཏེ། དགེ་སློང་མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས། གཉིས་ཀའི་དགེ་སློང་བཞི་བཅུར་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་དེ་འབྱིན་

པར་བྱེད་ན་དགེ་སློང་མ་དེ་ཡང་མ་ཕྱིན་ལ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་དེ་དག་ཀྱང་སྨད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་སློང་གི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་དགེ་སློང་ཉི་ཤུར་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དེ་འབྱིན་པར་བྱེད་ན་དགེ་སློང་
དེ་ཡང་མ་ཕྱིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བརྒྱད་མ་ཚང་ན་སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་གང་རུང་གཅིག་དགེ་འདུན་དུ་མི་ཚང་ལ། དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་མགུ་བ་སྤྱད་པ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་དང་། བཞིར་མ་ཚང་ན་ལས་འཆགས་པ་ལ་དགོས་པའི་དགེ་འདུན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲངས་ཚད་གཞན་རྣམས་ནི་ཇི་

641

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སྐད་བཤད་པའི་གྲངས་མ་ཚང་ཡང་བཞིར་ལོངས་དགེ་འདུན་ཙམ་དུ་ཚང་ན་ལས་འཆགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་བཅུར་ཡང་མཆིས་ལ། མཆིས་བཞིན་དུ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་བཞིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན།

བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་པ་གྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་རྣམས་ལ་དེའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །[རྒྱ།] ཁ་ཅིག་ན་རེ་དབྱུང་བ་ལ་ཉི་ཤུའི་གྲངས་ཚང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡུལ་དབུས་སུ་དབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་གྲངས་དེའི་ཕྱེད་ཀྱིས་དབྱུང་བའི་ལས་འཆགས་ཏེ། བསྙེན་
རྫོགས་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཡུལ་དབུས་སུ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་གྲངས་ཚང་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། ཁྱེད་རང་བཞེད་པའི་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་གྲངས་ཚང་བཅུའི་ཚོགས་ཀྱི་ཡུལ་དབུས་སུ་དབྱུང་བ་འཆགས་པར་

ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་ཉི་ཤུར་གཅིག་གིས་མ་ཚང་ན་དབྱུང་བ་མི་འཆགས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །
གཉིས་པ་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་ནི་ལས་འཆགས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་

ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཚང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་འདུག་པར་འགྲེང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱིན་བསྐོ་ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་ལ་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་འབུལ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མི་འདུག་པར་འགྲེང་བ་ནི་ [ཁ་སྐོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོ་ག་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །] ཞེས་མདོ་གསུམ་གྱིས་སོ། །

642

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བསྙེན་རྫོགས་ཡིན་པ་དང་། ཕམ་པ་མ་བྱུང་བ་དང་། མཚམས་མེད་མ་བྱས་པ་དང་། སྡིག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་དད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཁྲུལ་བཅས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཉམས་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་འཁྲུལ་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་གང་གི་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ་ [རྒྱལ་བ་ནི།] ཁ་སྐོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མཚན་མཐུན་པ་སྟེ། [དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན།] འདི་ལ་མཚན་མི་མཐུན་པ་ནི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་ཞིང་། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས། [མགུ་བ་དང་དབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ།] ཐུན་མོང་གི་ལས་མ་གཏོགས་པར་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལས་སོ་སོར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་
སྟེ། ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ལ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་ལུས་མི་སྣང་བར་བྱས་པའམ། སྤྲུལ་སྟག་དུ་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། [དགེ་སློང་སྤྲུལ་སྟག་ཏུ་ཁྲ་ཁྱི་ལེ་འདུག་པ།] དེས་འདུལ་བའི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་བཞག་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྨྲ་ཤེས། དོན་གོ །ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །དེ་ཡང་ལུང་དགག་དབྱེའི་གཞི་ཞུ་བ་ལས་སོ། །སྨྱོན་པ་དང་སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བས་གཟིར་བ་དང་། གླེན་པ་དང་ལྐུག་པ་དང་འོན་པ་དང་གཉིད་ལོག་པ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་སུ་བསྐངས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བགྱིས་ན་དགག་

དབྱེ་བྱས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་དགག་དབྱེ་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་འདུན་ནི་

643

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །[དེ་ལྟར་ལུང་ལས་ལྐུག་པ་དང་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྨྲ་ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །གླེན་པ་དང་འོན་པ་དང་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་གོ་དགོས་པར་བསྟན་ལ། སྨྱོན་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དགོས་པར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །]

བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་སྨྱོན་པས་ཚོགས་ཀྱི་གྲངས་སུ་བསྐངས་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
འོ་ན་གསོ་སྦྱོང་གི་གཞིའི་ཞུ་བ་ལས། སྨྱོན་པས་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ཀླག་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་བགྱིས་ན་གསོ་སྦྱོང་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་གསོ་སྦྱོང་བྱས་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་འདུན་རྣམས་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཇི་ལྟར་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ཀླག་པ་དེ་བཞིན་དུ་མང་པོར་ཁ་བསྐངས་པ་ཡང་རྒྱས་པར་སྦྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། [ལས་བགྱིས་པ་སྨྱོན་པ་ཞིག་གིས་ལས་བགྱིས་ན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ་མ་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི། དགེ་སློང་དུ་འདུ་ཤེས་སླར་རྙེད་ཅིང་གསོལ་བ་དང་ལས་མ་ཉམས་ན། ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་ཚོར་བས་གཟིར་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ལས་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གྲངས་སུ་ཁ་བསྐངས་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས།] ལས་གྱི་གཞི་ཞུ་བ་ལས་ཀྱང་སྨྱོན་པས་དགེ་འདུན་གྱི་
གྲངས་ས་ཁ་སྐོང་བས་ཀྱང་ལས་བྱས་ན་བྱས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྨྱོ་བས་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་མི་རྙེད་པ་ [དེས་དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་སྐོང་བྱས་ན་ལས་མི་འཆགས་པ།] དང་། སྨྱོ་བའི་བག་ཞད་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་རྙེད་པའི་ [དེས་དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་སྐོང་བྱས་ན་ལས་འཆགས་པ།]ཁྱད་པར་གྱིས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི་ [འདུག་པའི་དམིགས་བསལ།] མགྲོན་པོ་མི་སྡོད་ན་འགྲོ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་པ་ [རྐྱེན་དཀའ་བས་འཚོ་བའི་དོན་དུ་གང་ཟག་མང་པོ་འདུས་ཏེ་བག་ཡངས་བྱས་པ་སྟེ།] དང་། བག་ཡངས་འགའ་ཞིག་དང་རྣམ་

644

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པར་དག་པའི་ལས་ལས་ [གསོ་སྦྱོང་ནི།] གང་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་སློང་དེ་དག་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་པར་གནས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རང་རང་གི་ལས་བྱེད་པ་ནི་ཐ་དད་དང་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། [དགེ་འདུན་དབྱེ་བ།] འདི་ལ་སོ་སོ་རང་གི་ལས་ནི་ཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྟུང་བ་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ལས་ལ་ནི་འཁྲུལ་བཅས་མ་
ཡིན་པ་མི་དགོས་ཏེ། འཁྲུལ་བཅས་དེ་ཉིད་ལས་དེ་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དགེ་སློང་མའི་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་དང་དབྱུང་བ་དང་བུད་མེད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ལས་དང་། དགེ་སློང་མའི་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་མཚན་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མཚན་མི་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ལ། བཟློག་ཕྱོགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཏེ། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་དང་། འདུས་པ་ཕྱིར་བཟློག་གི་མི་
མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་སྟེ། ལས་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་དང་། ལུས་སམ་འདུན་པས་མ་འདུས་པ་དང་། གང་ལ་ཆད་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྨྱོས་པའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ངེས་པར་ཤེས་སམ་འཕྲིག་པ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ [ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་ལུས་སམ་དེ་ལ་འདུན་པས་འདུས་པ་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པ།] གསུམ་དང་། འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་ [ནན་ཏུར་བྱ།]

645

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སོ་ཞེས་པ་དང་། སྨྱོས་པའི་གནང་བ་ཐོབ་པས་ནི་ཞེས་པ་དང་། འཕྲིག་པས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
འདིར་ [ཚ་རོང་བ།] ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་ཀྱང་འཁྲུལ་བཅས་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་སྐྱེད་དེ་ཉེས་པ་བསལ་སླ་བའི་
ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུན་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དགེ་སློང་གི་བྱེ་བྲག་མ་འདུས་པར་ལས་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པས་ཀྱང་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་ཞེས་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །
སྤྱིར་བཏང་ལ་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་དགོས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་འདི་གཉིས་
ཉེས་པ་བསལ་སླ་བས་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཅུང་ཟད་འཕགས་པ་དེས་ཆོས་ཅན། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཉེས་པ་བསལ་སླ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་དེ་དང་རྒྱུ་མཚན་
མཚུངས་པས་གྲུབ་ལ། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན་མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་གང་གི་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འཁྲུལ་བཅས་དང་གཉིད་ལོག་པས་མ་འདུས་པས་མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། འཁལ་བཅས་མ་ཡིན་པ་དང་གཉིད་མ་ལོག་ཅིང་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པས་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

646

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཉིས་པ་འདུས་པ་ཕྱིར་བཟློག་གི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་བརྒྱད་དེ།
ལས་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། གང་ལ་ཆད་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ལས་མ་ཉམས་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ངག་ཡང་དག་པར་བསྡམས་པ་དང་། འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་བསླབ་པ་ཤེས་པ་དང་། གང་ལ་བྱ་བ་ཞེ་འགྲས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ན་གནས་པའོ། །དང་པོ་བདུན་ནི་ཕྱིར་བཟློག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་
གིས་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། ཐ་མ་ནི་དགག་བྱའི་གནས་ཀྱི་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རང་ཚིག་
དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་ན་ཕྱིར་བཟློག་མི་
འཆགས་ཏེ་ཚིག་རིགས་པར་གཟུང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་ཕྱིར་བཟློག་འཆགས་སམ་མི་འཆགས་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་བཟློག་མི་
འཆགས་ཏེ། ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་

སྐོང་བར་མི་འོས་པ་སྟེ། [རྒྱལ་བ་ནི།] ཁ་སྐོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྤྱིར་གསུངས་པས་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་དང་ཕྱིར་བཟློག་གི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་
པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ལུང་གླེང་གཞི་དང་གཏམ་གྱི་གཞི་དང་། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་། ཊཱི་ཀ་དང་བཞི་པོ་མཐུན་པར་རྒྱལ་བ་ནི་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། གང་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་ཡུལ་དགེ་ཚུལ་དེས་ནི། ལས་དེ་ལ་ཕྱིར་

647

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཟློག་མི་འཆགས་པར་ཐལ། ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་ [དེ་ཡང་ལས་འཆགས་པའི་དགེ་

འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །] རོ། །ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན་དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུས་ཞུས་པ་ལས། དགེ་ཚུལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་བདག་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ན་ཡང་དེའི་ཕྱིར་བཟློག་པ་
བཙན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ [མི་འདོད་ན་བྱིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་ངོ་། །] སོ། །
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོ་རང་སྟོབས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཕྱིར་བཟློག་འཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། [ཕྱིར་བཟློག་འཆགས་
མི་འཆགས་ལ་སོགས་པ།] འདུལ་བའི་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ [སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིར་བཟློག་བྱེད་པའི་ཚིག་གསུངས་ཀྱང་ཕྱིར་བཟློག་མ་འཆགས་ན་སངས་རྒྱས་དོན་མེད་པའི་ཚིག་གསུང་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས།] དོན་མེད་པའི་ཚིག་མི་གསུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྡན་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དང་བཅས་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཡང་དགེ་འདུན་གྱིས་ནི་ཕྱིར་བཟློག་འཆགས་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་གསུང་བས་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་བཙན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དགེ་འདུན་ལས་གཡོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་བོ། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཡང་དགེ་
འདུན་གྱིས་ཕྱིར་བཟློག་འཆགས་ལ་སངས་རྒྱས་ནི་དགེ་འདུན་དང་འདྲའོ་ཞེས་མ་
གུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་འདྲ་བར་གསུངས་པས། འདིར་ཡང་འདྲ་
བར་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། [རྩོད་པ་དང་པོ།] འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། མི་

648

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་ཕྱིར་བཟློག་གི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་འབུད་ཅིང་། འདོད་ན་རྒྱལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། གཞུང་དེས་ནི་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །[རྩོད་པ་གཉིས་ལས།] གཞན་ [ལག་རྡུམ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ།] ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

གསུང་གིས་བཀག་བཞིན་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་ལག་རྡུམ་ལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ལས་དེ་མི་འཆགས་པར་ཐལ་བ་ལས། དེ་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིར་བཟློག་པ་དེ་འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་ན་དམ་
བཅའ་འབུད་ཅིང་། འདོད་ན་ [ཆོས་ཅན་སྔར་བཞིན་བརྗོད་ནས་ལས་དེ་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར།] ལས་
ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་པའི་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་ལས། ཊཱི་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལྷག་
མ་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལག་རྡུམ་དག་དང་རྐང་རྡུམ་དང་ཞེས་
བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་དགག་པའི་བཅས་པ་མཛད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་དེར་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་ལས་ལ་ཕྱིར་བཟློག་པ་ཐ་དད་ཡིན་
པས་ན། ལས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིར་བཟློག་པ་དེ་མ་གྲུབ་བོ། །
གཉིས་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས་མཁན་གྱི་གཞི་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དེས་
དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ཡང་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལས་བྱེད་པ་པོ་
ཆོས་གཉིས་ལྡན་དགོས་ཏེ། ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་དང་། རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་མདོ་རྩ་བ་ལས་དེ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་བོ། །[དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་གཞན་གྱིས་ཚང་ན།]

649

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་མི་བྱེད་པར་ལས་ཆོག་བརྗོད་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ན། ལས་བྱེད་པ་པོ་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་གི་སྐབས་འོག་ཏུ་
འཆད་དོ། །
གསུམ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དོན་གྱི་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ཡང་འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས། ལས་དེ་དག་ཀྱང་གཞི་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་མིན་པའོ་ཞེས་སོ། །བསྒྲུབ་བྱ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་གསུམ་ལས། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སེམས་ཅན་
མ་ཡིན་པ་ནི། ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རས་ཡུག་
ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
ནི། མཚམས་པོ་ཆེ་གཅོད་པའི་ས་གཞི་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་
ཆད་ལྟ་བུའོ། །གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། སྲ་
བརྐྱང་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་ལྟ་བུའོ། །བསྒྲུབ་བྱ་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རབ་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། སྔོན་མུ་སྟེགས་ཅན་
ལ་ལས་ཀྱི་གནས་པ་སྦྱིན་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་
གཞིག་གཉིས་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་སྲང་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། གཉིས་པ་
བསྒྲུབ་བྱ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཏེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་། རབ་བྱུང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྦྱིན་པའི་

650

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
ལས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། བསྐོ་བའི་ལས་དང་། ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ལས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བཏང་ལ་ཆོས་དགུ་ལྡན་ཏེ། བསྙེན་
རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། གནས་ནས་མ་བྱུང་བ་དང་། ལྟ་བ་

དང་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ་དང་། མཚན་མཐུན་པ་དང་། ཚོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་དང་། རང་གིས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བརྒྱད་པོ་དེ་ནི་སྦྱིན་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། །རང་རང་གི་གཞི་ལེགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་དགུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁང་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་ཡུལ་ས་གཞི་དག་པ་ཉིད་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་དང་། སྔར་གནང་བ་སྦྱིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞན་ལ་ཡང་སྐབས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་རྣམས་ལ་
དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི། འཁོར་དང་འཁོར་མང་གི་གནང་བ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་གིས་མ་ཡིན་གྱིས། རྣམ་པར་དག་པ་དགོས་ཏེ། གཞན་གྱི་རྟེན་རྣམ་
དག་གིས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆབ་མེད་ཀྱི་ཕམ་པ་བྱུང་བ་ལས་བསླབ་པ་

སྦྱིན་པའི་ཡུལ་ནི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། གསོར་རུང་ཡན་ཆད་ཅེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། གསོ་བ་ལ་ཞུགས་ཟིན་པ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་དང་རྣམ་དག་ནི་བསླབ་
པ་བྱིན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྨྱོས་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ནི། ཡུལ་དེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་ལ་འཆགས་ཏེ། ཡུལ་དེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་དེ་ཉིད་རྐྱེན་དུ་བྱས་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པར་བྱ་བ་ནི་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལ་ཡང་འཆགས་ཏེ།

651

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ལ་ཡུལ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་དང་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པ་ནི། ཆོས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ལ་འཆགས་ཏེ། ཆོས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སློང་མའི་མགུ་བ་དང་དབྱུང་བ་དང་བུད་མེད་བསྙེན་རྫོགས་བྱ་བའི་ལས་ནི། མཚན་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡང་འཆགས་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མཚན་མི་མཐུན་པ་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསྐོ་བའི་
ལས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ནི། བསྐོ་ཡུལ་ཐུན་མོང་པ་ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྤོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་པ་བསྐོ་བའི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདིར་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་པ་ནི། རང་རང་གི་གཞི་ལེགས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པ་བསྐོ་བ་ལ། རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར་དང་། མཁས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། བརྟན་པའི་ཁྱད་པར་དང་གསུམ་དགོས་ [དེ་ཡང་ཕམ་ལྷག་བཅུ་བདུན་གྱིས་མ་གོས་པའི་རྣམ་དག་དང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་འཛིན་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་བའི་སྐད་སྨྲ་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལས་མི་ཉུང་བ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །] ལ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐོ་བ་ལ་ཡུལ་དགེ་སློང་བསྐོ་ཡི། དགེ་སློང་མ་བསྐོར་མི་རུང་བས། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ནས་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་དེ་མཚན་མཐུན་པ་ཡན་ལག་
ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། མཚན་མི་མཐུན་པ་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །སྲ་བརྐྱང་འདིང་བ་པོ་བསྐོ་བ་ལ། གནས་དེ་ཉིད་དུ་དབྱར་སྔ་མར་གནས་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་དབྱར་མ་རལ་བ་ཡིན་པ་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། །[ས་གཞན་ན་གནས་པ།] དེ་དག་ཉིད་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། སྲ་བརྐྱང་གི་

652

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཞིར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གསལ་བ་དང་གསལ་བའི་གསལ་བ་བསྐོ་བ་ལ་ [དགེ་འདུན་གྱི་ཚད་ལས་མི་ཉུང་བ་དག་གོ་ཞེས།] བཞིར་ལོངས་གསུངས་པ་ནི་ལས་ཚན་ཐ་དད་དུ་བསྐོ་བ་ཡིན་གྱི། ཚོགས་ཀྱིས་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་བསལ་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ཆོས་བཅུ་ལྡན་ཏེ། བསྙེན་
རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་དང་། ལྟ་བ་

དང་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ་དང་། ཚོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་དང་། གླེང་དྲན་སྔོན་དུ་སོང་བ་དང་། ནད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རང་གི་གཞི་ལེགས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཐ་མ་ནི་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ཡུལ་དེ་བསྡམ་བྱ་ལས་གཞན་པའི་ལྟུང་བ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་། རྐྱེན་འཛོམ་ཡང་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་དང་། སྔར་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ། [ནན་ཏུར་གྱི་ཡུལ།] གཞན་ལ་ཡང་སྐབས་
ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཆད་པ་གཅོད་པ་ལ་མཚན་
མཐུན་པ་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་ཀྱང་། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆད་པ་གཅོད་པ་
ལ་མཚན་མཐུན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལྕི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གསོ་སྦྱོང་གི་
ལས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་གསོ་སྦྱོང་གི་ཆོ་
ག་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའོ། །[རང་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་དག་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་འདི་

653

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བྱའམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གསོ་སྦྱོང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །] གསོ་སྦྱོང་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་ནི་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ཏེ། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ [ཆད་པ་བཅད་པའི་སྐབས་སུ།] སྔར་བཤད་མ་ཐག་པའི་དང་པོ་ལྔའི་སྟེང་དུ། མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་

པ་དང་། གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚན་མཐུན་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །དགག་དབྱེ་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་ནི་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ཏེ། །[སྔར་གསོ་སྦྱོང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་མ་ཐག་པའི།] སྔ་མ་དྲུག་དང་། དགག་དབྱེ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །[དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་ནི་དབྱར་རལ་བས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་བྱ་སྟེ། རང་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །དགེ་སློང་མ་དགག་དབྱེ་ནི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་བྱ་དགོས་པ་འདིར་ནི་མཚན་མཐུན་པ་མ་བགྲངས་སོ། །]

གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་བསྐོ་བ་དང་ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ནི། སྔར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་
པ་དང་འདྲ་བ་ལས། འདིར་ཁྱད་པར་ནི། རབ་བྱུང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བསྐོ་བ་ནི་ཆོ་ག་རྗེས་སུ་བསྒྲག་པའི་ཚུལ་གྱིས་

སོ། །གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་དང་། ཀུན་སློང་ངོ་། །དེ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་གང་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཇོག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་སྐབས་སུ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཇོག་
པ་མི་སྲིད་དེ། ཡུལ་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་གཙོ་བོའི་སྐབས་

654

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སུ་ནི་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་མི་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་སྐབས་སྒྲུབ་བྱེད་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པར་ཤེས་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡུལ་
གྱིས་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་པོ་དེ་དག་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་འདུ་ཤེས་ན་ལས་གང་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཇོག་ཅེ་ན། སྦྱིན་དང་བསྐོ་བའི་ལས་ལ་སྤྱིར་བཏང་ལ་ཡུལ་གྱི་འདུ་

ཤེས་ཀྱིས་འཇོག་སྟེ། ལུང་ [འོད་ལྡན་དུ་ཁ་དྲངས་པའི།] ཞུ་བ་ལས། ཉེ་བར་འཁོར་ [ཞེས་བོས་ནས།] མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། གལ་ཏེ་གང་
ཟག་གིས་མི་ཤེས་ན་ [སྡོམ་པ་ལེན་པ་པོས་མཁན་པོ་དེ་ཚུལ་ལྡན་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ན།] བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ལུང་ཞུ་བ་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་ལས་བསྙེན་
པར་རྫོགས་པར་ལེན་པ། འཚལ་བ་དེ་མཁན་པོ་རྐུ་ཐབས་སུ་གནས་ [ཏེ་སྡོམ་པ་མེད།] པས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིད་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། བསྙེན་
པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱི། གལ་ཏེ་བདག་གི་མཁན་པོ་རྐུ་ཐབས་སུ་གནས་སོ་ཞེས་ཤེས་ན་ནི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མི་ཤེས་ན་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །
གཞན་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་མཁན་ [ཁྱིམ་པ་དགེ་སློང་གི་ཆ་ལུགས་ཅན་གྱིས་མཁན་པོ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།] པོ་ཁྱིམ་པ་དང་མཁན་པོ་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་ནས་བསླབ་པ་བྱིན་

པའི་བར་དུ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ [མཁན་པོ་བྱས་ཏེ།] བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་བསྙེན་
པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱི་སྟེ། བསྙེན་

655

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྙེན་རྫོགས་ལེན་པ་པོས་ནི་མཁན་པོ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་འདུ་ཤེས་ཀྱང་། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་མཁན་པོ་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་རྒྱུས་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་ལ་མཁན་པོ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་འདུ་ཤེས་
ན་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱིན་བསྐོའི་
ལས་ལ་ཡུལ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཞག་གོ །
དམིགས་བསལ་ནི་སྨྱོས་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་དང་། དྲན་པས་འདུལ་བ་
སྦྱིན་པ་དང་། མ་མྱོས་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། བསྒྲུབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་

འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ལ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བའི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ནི་གླེང་བྱ་གླེང་བྱེད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ་རག་
ལས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་མ་ནི་འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་དགེ་འདུན་གྱིས་མཁྱེན་པ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་
བཅད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་ཀྱི་གནས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་ཡུལ་དེ་ལ་དགེ་འདུན་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །[དངོས་པོ་གཙོ་བོའི་སྐབས་སུ་ནི་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མི་འཇོག་སྟེ། མཚམས་མེད་དང་ལྡན་ན་མི་ལྡན་པར་འདུ་ཤེས་ཀྱང་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །]

གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ལ་ལས་ཆགས་པ་ལ་དགོས་

656

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པའི་འདུ་ཤེས་ནི། གཙོ་ཆེར་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་མཁན་པོ་དང་ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དོན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་རུང་མི་ལྡན་རུང་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལྡན་པར་འདུ་ཤེས་ན་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་ལས་

འཆགས་ཏེ། མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ལྡན་པར་ཤེས་ན་བསྙེན་པར་
རྫོགས་ཞེས་པ་དང་། འོད་ལྡན་ལས་འདི་ཙམ་ཞིག་ལས་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་སྦྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏོ། །དཔྱད་པ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་པར་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཁན་པོ་དང་ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འོད་ལྡན་ལས་འདུལ་བ་ [ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་པ་མཁན་པོ་དང་ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ།] ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བའི་དཔྱད་པ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དཔྱད་པ་ཐ་སྙད་པ་མ་ཡིན་ན། བསྟན་པ་སྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །རིགས་པས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་
ཀྱིས་གཟུང་བ་དེ་དོན་ལ་ཡིན་པ་དང་ཕྲད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཁན་སློབ་ལ་སྡོམ་པ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་དོན་ལ་ཡིན་མིན་དེ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པས་ངེས་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་
པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པ་ནི། སྤྱིར་བཏང་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་

བ་དེ་དོན་ལ་ཡིན་པ་དང་ཕྲད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་དང་མི་ལྡན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཤིང་། མཚམས་གཅོད་པའི་ལས་འཆགས་

657

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པ་ལ་སྔར་མཚམས་བཅད་ཟིན་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས་གང་ཟག་མ་བསད་པ་དང་ཕ་བསད་པ་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཅད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་མི་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ [པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་མཚམས་བཅད་ཟིན་པ་ཡོད་ན་ཤེས་རུང་མི་ཤེས་རུང་སྟེ་བཅད་པ་གཞན་མི་འཆགས་པ་ཞེས་བཤད།] ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་བོ། །
དམིགས་བསལ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་ནི་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་ན་དོན་དང་མ་
ཕྲད་ཀྱང་ལས་འཆགས་ཏེ། ཅིག་ཤོས་ལ་ནི་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་གང་ཟག་ལ་ནི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་འཆགས་ཏེ། འདི་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པས་གྲུབ་བོ། །དོན་ལ་ལས་འཆགས་པའི་གཞི་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། ཕ་མ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་དང་ལྡན་ན་མི་ལྡན་པར་འདུ་ཤེས་ཀྱང་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པའི་ལས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཀུན་སློང་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ལས་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་སྟེ། བཞད་གད་ཀྱི་དངོས་པོས་ནི་གང་གིར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་
དང་། བཏང་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་བས། ལས་བྱེད་པའི་སྔ་
རོལ་ཏུ་ལས་བྱེད་འདོད་ལོག་སྟེ་ཀུན་སློང་རྒྱུན་ཆད་ན་ལས་མི་འཆགས་སོ། །དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྡོམ་པ་ནོད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཡང་ཀུན་སློང་དུ་དགོས་སོ། །

658

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གསུམ་པ་ལས་བརྗོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། བརྗོད་པ་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་སྟེ། བརྗོད་པ་ཚང་བ་དང་། བརྗོད་པ་མ་ནོར་བ་དང་། བརྗོད་པ་མ་འཁྲུལ་བ་སྟེ། ཉམས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །དེས་བྱ་བ་ལས་མ་ཡིན་པས་མི་འཆགས་སོ། །བྱེད་པ་ཉིད་ནི་སོང་ན་ཚིག་མ་རྫོགས་པ་རྣམ་པར་འཁྲུགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། གོ་རིམ་འཁྲུགས་པ་དེ་ནི་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་བོ། །བཞི་པ་ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚད་ནི། དགེ་འདུན་གྱིས་ལས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཚིག་ཐོས་ཤིང་དོན་གོ་བ་སྟེ། རང་གིས་
འོས་པའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡུལ་དེ་ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དགོས་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡུལ་གྱིས་ལས་

ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མེད་ཀྱང་ལས་འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བའི་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་དང་། མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་
བཅུ་དང་། འཕྲིན་གྱིས་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ཡུལ་གྱིས་ལས་

ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མེད་ཀྱང་ལས་འཆགས་སོ། །
དེ་བཞིན་དུ་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ [སྡོམ་པ་ལེན་པ་པོ།] གཉིད་ལོག་གམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཀྱང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཞེས་གསུངས་པས་སྔར་ [དགོས་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ལུང་དྲངས་ཟིན་པ་ལྟར། མདོ་སྡེ་དྲིན་ལན་གསབ་པ་དང་། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་སེམས་མེད་པ་ལ་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྡོམ་པ་ལེན་པ་པོ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་བཞིན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བར་ཡོད་པར་བཤད་པས།] བསྒྲུབ་བྱ་ཡུལ་གྱིས་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ངེས་གཟུང་དུ་མི་
དགོས་སོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ཡང་གསོལ་བ་ཐོས་ན་ལས་
བརྗོད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་ [ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚད་ལ།] ངེས་པར་མི་དགོས་ཏེ།

659

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གསོལ་བ་ཐོས་ན་དེ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་

མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་ཡང་གསོལ་བའི་དུས་ན་སྟེ། དེའི་དུས་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་ན་བརྗོད་པའི་དུས་ན་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་མ་འདུས་ཀྱང་ལས་འཆགས་པར་གསལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་ལས་འཆགས་པའི་དུས་ནི། ཆོ་གའི་ཚིག་འོག་མ་མེད་པ་སྟེ་གང་ཡིན་པའི་ཚིག་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ན་ལས་འཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །འོག་མ་མེད་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་འཐད་སྒྲུབ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕགས་པའི་གྲགས་པ་ཡིན་པས་ཞེས་སོ། །དེའང་ཆོ་གའི་ཚིག་འོག་མ་མེད་པ་ནི། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ལ་ནི་གསོལ་བ་དེ་ཉིད་ཆོ་གའི་ཚིག་འོག་མ་མེད་པ་སྟེ། གསོལ་བ་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་སྟེ་སུམ་གཉིས་བྱས་པ་ཉིད་ན་ལས་འཆགས་སོ། །གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ལ་གསོལ་བ་ནི་ཆོ་གའི་ཚིག་འོག་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། བརྗོད་པ་ནི་ཆོ་གའི་ཚིག་འོག་མ་མེད་པ་སྟེ། བརྗོད་པ་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་ན་ལས་འཆགས་སོ། །གསོལ་བཞིའི་ལས་ལ་གསོལ་བ་ནས་བརྗོད་པ་གཉིས་པ་ནི་ཆོ་གའི་ཚིག་འོག་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ནི་ཆོ་གའི་ཚིག་འོག་མ་མེད་པ་སྟེ་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་ན་ལས་འཆགས་སོ། །[ལས་ཆགས་པ་ལ་ལས་འཆགས་ཞེས་
བཏགས་སོ། །]

བརྗོད་པ་གསུམ་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆ་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། ངོ་བོ་བརྗོད་པ་དང་། བྱ་བ་བརྗོད་པ་དང་། བྱེད་པ་བརྗོད་པའོ། །དེའང་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ངག་གཙོ་བོར་ཞུགས་པ་དང་། གང་བྱ་བ་སྐབས་དོན་ལ་ངག་གཙོ་བོར་ཞུགས་པ་དང་། གང་གིས་

660

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བྱེད་པ་དགེ་འདུན་ལ་ངག་གཙོ་བོར་ཞུགས་པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་དང་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཟིན་ཅིང་། བྱེད་པ་མ་བརྗོད་པ་ན་ལས་འཆགས་པའོ། །གང་ཟག་གི་སྔགས་ལ་ཡང་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །
གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོའི་བསྡུས་དོན་ནི་སྐབས་འོག་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་གཏན་ནས་མི་འཆགས་པ་དང་ཉེས་མེད་མི་འཆགས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེའོ། །དེའང་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་ཆོ་ག་ལས་འདས་ཏེ་བཞིར་མ་ཚང་བ་ལྟ་བུས་གསོལ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱེད་ན་ལས་གཏན་ནས་མི་འཆགས་ལ། གོ་རིམ་གྱི་ཆོ་ག་ལས་འདས་ཏེ་ཚིག་སྔ་
ཕྱིའི་གོ་རིམ་འཁྲུགས་པས་ལས་བྱེད་ན་ལས་ཉེས་མེད་མི་འཆགས་པ་སྟེ། [ཚིག་སྔ་ཕྱི་གོ་རིམ་འཁྲུགས་ཀྱང་།] དོན་གོ་བར་བྱེད་ནུས་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ནི་འཆགས་སོ། །གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་ནི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གི་གསོལ་བ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་དང་། བརྗོད་པ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ [གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་བཞི་བཅུ་རྩ་བདུན་ལ་བརྗོད་པའང་དེ་སྙེད་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་སུམ་ཅུ་ལ་བརྗོད་པ་དགུ་བཅུ་ཡོད་པ།] རྣམས་སོ། །
གསོ་སྦྱོང་གི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་དང་དགག་དབྱེ་ [ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་ཞིང་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ཏུ་མ་གཏོགས་པས།] ནི་ལས་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། ལས་བཏགས་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་ཐོས་ན་རྐུ་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ལས་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ལས་དང་འདྲ་བ་ལ་ལས་

ཞེས་བཏགས་པའོ། །ཁྱད་པར་དུའང་དགག་དབྱེ་ནི་སྔགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་

661

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཡང་ལས་སུ་བཏགས་པ་ནི་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་དེར་བཏགས་ཏེ། འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས་ལས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གསོལ་བའི་ལས་དང་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་། ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་

བརླབ་པ་ལ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་མིང་ལས་སུ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགག་དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་དེ་ནི་ལས་དངོས་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་འདུལ་བ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། འདུལ་བ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུལ་བ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ལས་གཞན་དགག་དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ཡང་ལས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །འདོད་ན་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས།
ལས་ཀྱི་གྲངས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་གང་གིས་ཤེས་ཞེ་ན། གཏམ་གྱི་གཞི་
ལས་ལས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པ་ལས། བཙུན་པ་ལས་དག་ཏུ་མཆིས། ཉེ་བར་འཁོར་
བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གོ་ཞེས་ལུང་ཁུངས་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་ [གཞན་ཡང་དགག་དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་དེ་ཆོས་ཅན། འདུལ་བའི་ཆོ་ག་རྣམ་གཞག་གི་ལས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་གྱིས་ཆོ་ག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་སོ་སོ་ནས་གྲོས་སུ་བསྟུན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །སྦོ་ཆུང་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགག་དབྱེ་ལ་ལས་ཡིན་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་དགག་དབྱེའི་སྔོན་འགྲོའི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གསོལ་བ་དང་ཞེས་སྔར་བསྟན་མ་ཐག་པ་དང་བཟློས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་དབྱེའོ་ཞེས་པ་འདིའི་ཊཱི་ཀ་ལས་གནས་གསུམ་གྱིས་དགག་དབྱེ་བྱའོ་ཞེས་དགག་དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་

662

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ག་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །] སོ། །ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་འཆགས་ཞེས་སྔར་སྨོས་པ་དེའང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་གཏན་ནས་མི་འཆགས་ལ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ལས་འདས་ཀྱང་། ཐོས་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པས་ཐོས་པས་ནི་མི་འཆགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉེས་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་མི་འཆགས་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས། ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
པ་དག་ལ་ལྟུང་བ་ཙམ་དུ་ནི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའོ། །འོན་ཀྱང་
ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དེ་ཐོས་ན་རྒྱལ་པོ་དད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ན་ནི། དེས་ཐོས་པར་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་ཉན་དུ་མ་བཅུག་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ལུང་སིལ་བུ་ལས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚེ་སོ་སོ་ཐར་པ་འདོན་པ་ཉན་དུ་མ་བཅུག་པ་དེ་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེས་སོ་ [སྟེ་མ་ལེགས་སོ། །]
ཞེས་གསུངས་སོ། །[རྒྱལ་པོས་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ཐོས་པར་གྱུར་ན་ངེས་པར་དེ་སྔར་ལས་ཀྱང་མངོན་དུ་དགའ་འགྱུར་ཏེ་དགའ་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་བྱེད་དུ་གདོན་མི་ཟའོ་ཞེས་ལུང་སིལ་བུ་ལས་སོ། །]

ཆོས་མ་ཡིན་པས་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་ལས་ལ་གསོལ་བ་མི་འདེབས་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། བསྐོ་བའི་ལས་ལ་སྤྲོ་བ་མི་འདྲི་ན་དང་། ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་ལ་གླེང་དྲན་སྔོན་དུ་མི་གཏོང་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཏེ། ཊཱི་ཀ་

ལས་ཆོས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གླེང་བར་མ་བྱས། དྲན་པར་མ་བྱས་པར་མཐུས་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་བར་ཆད་པའི་ལས་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་དམིགས་བསལ་ནི་འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་སོ་ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ་། །[མཐའ་འཁོབ་དག་ཏུ་མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྔ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།] ལུང་ཞུ་བ་

663

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལས་བཞིའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་ན་ལས་འཆགས་པར་གསུངས་པ་ལ།
མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྔ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་བསྐོ་བ་ན་བསྐོ་བའི་ཡུལ་དགེ་སློང་དེ། ཁོ་ཉིད་བསྐོ་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་སྐོང་མི་བྱེད་པས། དེ་མ་
གཏོགས་པའི་དགེ་སློང་བཞི་དགོས་པས་བསྐོ་ཡུལ་དང་དགེ་སློང་ལྔ་དགོས་ལ་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་བསྐོས་ཟིན་ནས་ཀྱང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་བཞིའི་ཚོགས་ཀྱིས་

བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་ལྔའི་གྲངས་ཚང་དགོས་པའོ། །དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་གནས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ [ལུང་གཞི་ལས་བཤད་ཅེས་བླ་མ་རྣམས་གསུང་ཡང་ཁུངས་ནོར་ཏེ།] ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ [ལས་བྱེད་པའི་ཚེ་དགེ་སློང་ཕ་མའི་དགེ་འདུན་གཉིས་ཀ་བསྡུས་པས་བྱ་བ་མང་བར་གྱུར་ཏེ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱིས་དབྱུང་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་མགུ་བ་བྱ་བའི་ལས་མ་གཏོགས་པར།] ལས། དགེ་སློང་ཕའི་ལས་ཀྱང་གནས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱོས་ཤིག་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱང་ལས་གནས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པའོ། །འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་ཞེས་ཏེ་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པའོ། །སྡིག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དང་ཐ་དད་པར་གནས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ནི། སྡིག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་
[ཐ་དད་པར་གནས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཆོས་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་

རྣམས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ། །] དོ། །ཐ་དད་པར་གནས་པ་འདི་ནི་འགྲེལ་བ་དེ་གཉིས་
ཀྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ཆོས་ཕྱོགས་པ་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པར་གནས་པ་

664

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཡིན་པར་གཟུང་ངོ་། །དེས་ན་སྡིག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པར་གནས་པའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། སྤྱི་དང་དབྱེ་བྲག་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །
བླ་མ་རྣམས་ནི་འདི་སྐད་དུ་སྡིག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ནི་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་སྟེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཐ་
དད་པར་གནས་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་སྟེ། ཀོའུ་ཤཾ་བྷི་པའི་དགེ་སློང་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འགལ་འཁྲུལ་

དང་བཅས་པ་སྟེ་ལྟུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཁ་སྐོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ལག་རྡུམ་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་ན། །ལས་དེ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡི། །ཉེས་བྱས་འབྱུང་ཡང་ལས་འཆགས་སོ། །དེས་མཚུངས་གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞི་དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་བླ་ལས་ལ་མི་སྒྲིབ་པས། འཁྲུལ་བཅས་ནི་གཞི་དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལྟུང་བ་ཡིན་པ་དང་། ངོ་བོ་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལྟུང་བ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ [བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་
འདག་ཏུ་རུང་བ་སྟེ་ཆོས་བཞི་ལྡན་ནོ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བསྡམ་བྱ་ལ་མ་ཁྱབ་ཅིང་ཕམ་པ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་མ་ཁྱབ་

སྟེ། ཕམ་པ་བྱུང་བ་ནི་ཉམས་པ་དང་འཁྲུལ་བཅས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །] ནོ། །འཁྲུལ་བཅས་དེའི་ཚད་གང་ཞེ་ན། བསྡམ་པར་བྱ་བས་ཀྱང་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོ། །དེའི་ལུང་ཁུངས་ནི་དགག་དབྱེའི་གཞི་ལས་གལ་ཏེ་བསྡམ་པར་བྱ་བ་ [བྱུང་བ།] ཤེས་ན་བསྡམ་པར་བྱས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་སིལ་བུ་ལས་བཙུན་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ལགས་པར་འགྱུར། ཉེ་བར་འཁོར་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་ཅིང་། དགེ་སློང་གི་བསླབ་པ་ལ་མི་སློབ་པ་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

665

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འདི་ལ་ [ཊཱི་ཀར་ཕྱོགས་སྔར་བཀོད་པའི་པཎྜི་ཏ།] ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཉེས་བྱས་ཙམ་གྱིས་

ཀྱང་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་གོས་པའི་དགེ་འདུན་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་

ན། རས་མི་འཆགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དྲུང་
ནས་ཕྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཕམ་པ་བྱུང་ན་ནི་འཁྲུལ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་དེས་ནི་ཁ་སྐོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་རིགས་ཀྱི། ལྟུང་བ་གཞན་བྱུང་བ་ན་ཁ་སྐོང་
བ་ཉིད་དུ་རུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་ཡོད་དེ་ཞེས་ཊཱི་ཀས་གཞན་འདོད་བཀོད་ནས། ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་དག་ནི་རང་དགའ་དང་འདོད་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་ཉམས་པའི་ལམ་དུ་འཇུད་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ལྟ་བུ་ལ། མི་གཙང་བའི་བཙོག་ཆུས་བསླད་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། འདིར་དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་བསྙེག་པར། །[འོ་ན་གང་
གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན།] འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་འདུལ་བའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་དང་བསྟུན་ཏེ་མདོ་རྩ་བྱས་པ་འདི་ཉིད་ཚད་མར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་ [ཊཱི་ཀ་ལས།] སོ། །དེ་ལྟར་ན་ [ཉེས་བྱས་ཕྲ་བས་ཀྱང་མ་གོས་པའི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ནི་རྙེད་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་བས།] སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དྲུངས་ནས་ཕྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ [གནས་སྐབས།] དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
རོ་ཞེས་སོ། །ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན། [ཉིན་ཞག་དེ་ཉིད་ན་དངོས་སུ་བཤགས་པར།] ནུས་པ་ཉིད་ན་མི་འགྱུར་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་རང་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་ལེན་པ་པོ་ཡོད་ན་ཞེས་སོ། །ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ལ་ནི་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་འདུ་བའི་ཚེ་ན་ལས་བྱེད་

666

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་དུ་གཞུག་པའམ་བསྙིལ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ལས་བྱེད་པ་ལས་གཞན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་ [ལྷག་མ་

ལ་ལྟུང་བྱེད་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ།] རང་གི་འདུ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ན་ལྟུང་བ་དག་པར་རིགས་ཏེ། མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ལྡན་པར་ཤེས་ན་
ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ། དེ་དང་འདི་དཔྱད་པ་ཐ་སྙད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འོ་ན་གང་ཟག་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་གཅིག་ལ་ཕྱིར་བཅོས་དུ་མ་རིགས་པར་ཐལ།
[ལྟུང་བ་གཅིག་ལ་རེ་འགའ་ལྟུང་བྱེད་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ལ། རེ་འགའ་ཉེས་བྱས་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ།]

རེས་འཇོག་གི་འདུ་ཤེས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་གཅིག་ [གང་ཟག་ལྟུང་བ་བྱུང་བ།] ལ་དེ་ལྟར་ [གསོ་བའི་ལྷག་མ་མེད་པར་འདུ་ཤེས་ན།] བསྙིལ་བ་

དང་ [མི་བསྙིལ་བའི་གཞིར་འདུ་ཤེས་ན།] མི་བསྙིལ་བ་དང་ཕྱིར་བཅོས་པ་ [བསྡམ་པའམ་བཤད་
པའི་བྱེ་བྲག] རྣམ་པ་དུ་མ་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཕམ་པས་ཉམས་པ་ལ་སོགས་སྟེ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པ་དེ་དག་ནི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་
བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་ཊཱི་ཀ་ལས། ལས་བྱེད་པ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་
བར་གཞན་དག་པས་ཆེས་གཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ལུང་གླེང་གཞི་ལས་བཙུན་པ་བསླབ་པ་སྩལ་བས་ལས་དག་བགྱིས་ན། ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ་མ་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི། ལས་མ་

བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡང་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པས་ལས་བྱས་ཀྱང་ལས་མི་འཆགས་ན། ལུང་ཞུ་བ་ལས། ལས་

667

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
བགྱིད་པ་བསླབ་པ་སྩལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་བགྱིས་ན། ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་
བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་ལས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་འདུན་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། སྤོ་བ་བྱེད་པས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྡོམ་པ་ལས་གཞན་པའོ་ཞེས་ལས་འཆགས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཞུང་དེ་དག་གི་འགལ་སྤོང་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །
དེ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཆོ་གའི་དམིགས་བསལ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་དམིགས་བསལ་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤྱིར་

བཏང་ལ་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པས་ལས་མཁན་མི་བཏུབ་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་ [གསོ་སྦྱོང་གི་ལས་མཁན།] སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་པོ་བཏུབ་པ་ཡིན་ཏེ། [ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདོན་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཅེས།]སླར་དྲངས་པའི་གཞུང་དེས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི་སྤོ་བ་བྱེད་པས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྡོམ་པ་ལས་གཞན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤྱིར་

བཏང་ལ་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པས་ལས་མི་བཏུབ་ཀྱང་དམིགས་བསལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་ཀྱང་། དེས་ལས་བྱས་ན་ལས་འཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། །[ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་། སྤོ་བ་བྱེད་པས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྡོམ་པ་ལས་གཞན་པའོ་ཞེས།] སྔར་དྲངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གིས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ [ལས་བྱེད་པ་པོ།] བསླབ་པ་བྱིན་པས་

ལས་ལས་བྱེད་ན་ལས་འཆགས་པར་གསུངས་པ་སྔར་དྲངས་པ་དང་འགལ་

668

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཞིང་། སྨྱོན་པས་བཏོན་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ལས་བྱེད་པ་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་དགོས་པའི་གཞུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་སློང་ལས་བྱེད་པ་པོ་དེས་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་མ་ཚང་བའི་ཁ་སྐོང་ཡང་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་འདི་ལྟར་དགེ་འདུན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གང་བྱ་བ་དེ་ལས་བྱེད་པ་དེས་བྱ་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དགེ་
འདུན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །ལས་བྱེད་པ་པོ་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པས་ལས་བྱས་ན་ཡང་ལས་འཆགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི། [ལས་གཞན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་བསྐོང་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར།] གཞན་གྱིས་དགེ་འདུན་
གྱི་གྲངས་ཚང་བའི་ཚེ་ན། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན།
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྡན། རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཤེས་མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱིས་ལས་བྱས་ན་ལས་འཆགས་པ་སྟེ། དང་
པོ་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས། ལས་བྱེད་པ་བསླབ་པ་བྱིན་པས་ལས་བྱས་ན་ལས་འཆགས་
པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ཞུ་བ་ལས། [བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོར་མི་རུང་དུ་ཉམས་པས་ལས་བྱེད་ན་ལས་མི་འཆགས་པར་གསུངས་ཏེ།] ལས་བགྱིས་པ་ཁྱིམ་པ་དང་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་
གནས་པར་མི་བྱ་བ་ [ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བ།] དག་གིས་ལས་བགྱིད་ན། ལས་བགྱིས་

པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཨུ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་འདི་པ་ལ་དེ་བྱས་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ལྟུང་བ་མཐོལ་ཡུལ་བྱེད་པ་ལའང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་དང་། ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་དང་ཞེས་ཆོས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བས་ཆོས་འདི་པའི་ལས་བྱས་ན་ལས་མི་འཆགས་པར་

669

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གསུངས་ [ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་མི་ལྡན་པས་ལས་བྱེད་ན་ཡང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པའི་ལས་འཆགས་ཏེ་འདི་ལ་སོ་སོ་རང་གིས་ལས་ནི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] པའོ། །
གསུམ་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་མི་ཤེས་ན་ནི་ཉམས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི་མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་གང་གི་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་བོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཐོས་པ་དང་བཅས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལས་འགལ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་བསྟན་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགེ་འདུན་མང་པོས་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དག་པ་དུ་མ་གནས་

དེར་འོང་སྲིད་པས། དེ་དག་གིས་ཐོས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་བྱེད་ན་དགེ་སློང་རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་དུ་མ་འབྱུང་ལ། གསོ་སྦྱོང་མ་བྱས་པ་ལ་ནི་དགེ་སློང་རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་གཅིག་ཡིན་པས། ཉེས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་དེ་སྤང་བའི་ངོ་བོར་གསོ་སྦྱོང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་གཅིག་པོ་དེ་གནང་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཉེས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་དེ་སྤང་བའི་ངོ་བོར་གསོ་སྦྱོང་མི་བྱེད་པ་གནང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དགག་དགོས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཅིང་། དགག་དགོས་ཆུང་ཤོས་ཀྱི་ངོར་ཆེ་ཤོས་གནང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྤངས་པ་དང་མ་ལོག་པ་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་སྤངས་ལོག་ལྔས་ཐོས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། སྤངས་ལོག་ལྔ་ལས་གཞན་པའི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་
པས་ཐོས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །
སྤངས་པ་གཉིས་ནི། ཆོས་འདི་པས་སྤངས་ཏེ། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་སྤངས་ཏེ་གནས་ནས་ཕྱུང་བའོ། །ལོག་པ་གསུམ་ནི་རྣམ་དག་ལས་ལོག་སྟེ་ཕམ་པས་ཉམས་པ་དང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལས་ལོག་སྟེ་

670

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མཚམས་མེད་བྱས་པ་དང་། བསྙེན་རྫོགས་ལས་ལོག་སྟེ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའོ། །དམིགས་བསལ་ནི་མ་སྤངས་ཤིང་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཡང་། བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་བསྐོ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཕྱིར་མ་བཅོས་པས་ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་
མི་བྱ་བ་དང་། [ཕམ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་ལས་ཐོས་སུ་རུང་བ་ཡོད་དོ། །] ཊཱི་ཀ་ལས་བསླབ་པ་བྱིན་

པས་ཐོས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། སྤང་བ་ཡིན་ཡང་ [ལས་ཐོས་སུ་རུང་བ་ཡོད་དེ།] གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ནི་ [རང་གི་ལས་ལ་ཡང་ངོ་། །] ཞེས་དང་། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་ལས་ཐོས་སུ་རུང་བ་ཡོད་དེ་ནང་དུ་དྲི་བའི་ཕྱིར་ [གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ།] ཞེས་སོ། །མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་བསྒྲགས་པ་དེ་དག་བྱ་བ་ལ་ཊཱི་ཀ་ལས་ [མཐོང་བའི།] མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ [བསྒྲུབ་པ།] ནི་ [བསྒྲུབ་བྱ་ཡུལ་
དེ།] ལྟ་བའི་ཉེན་ཀོར་དུ་བཞག་པས་སྒྲུབ་བོ། །རྗེས་སུ་སྒྲག་ [པས་སྒྲུབ།] པ་ནི་གོ་བར་བྱ་བས་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་སྔ་ཕྱི་རིམ་པ་བསྒྱུར་ཏེ་ [ཊཱི་ཀས།] བཤད་དོ། །ད་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱ་བའི་ལས་རྣམས་སྟོན་ཏེ། དགེ་སློང་བྱེ་མ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་ལ་མྱོས་པའི་གནང་བ་དང་དགེ་སློང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་མི་བྱ་
བའི་སྡོམ་པ་དང་། [སྤངས་པ་དེ་དག་ལ།] མི་སྨྲ་བའི་སྡོམ་པ་དང་། དེ་དག་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་མི་སྤྱད་པའི་སྡོམ་པ་དང་། དེ་དག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་དག་ནི་ཡུལ་དེའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་ལྔ་འདིར་བསྡུས་ལ་གཞན་མ་བསྡུས་པའི་འཐད་པ་ནི། འདིའི་ལུང་ཁུངས་ནི་མ་མོ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱ་བའི་ལས་བཅུ་གང་ཞེ་ན། ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་

671

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང་། [ཁྱིམ་གྱི།] བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་དང་། [ཁྱིམ་གྱི།] བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་
པ་དང་། སྨྱོས་པའི་གནང་བ་དང་། [དགེ་སློང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལ།]ཕྱག་མི་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་དང་། མི་སྨྲ་བའི་སྡོམ་པ་དང་། ལོངས་མི་སྤྱོད་པའི་སྡོམ་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྡོམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལྟར་ལུང་ལས་བཅུ་གསུངས་པ་ལས་ལྔ་ནི་འདིར་བསྡུས་ལ། གཞན་ལྔ་པོ་འདིར་མི་བསྡུ་བ་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྨྱོས་པའི་གནང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞུང་དུ་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་བསྙེན་རྫོགས་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལས་ཐོས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བྱའམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པ་ནས་དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བའི་བར་གྱི་ལས་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་རྩ་བའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལས་ཐོས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བྱའམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་རྣམས་ནི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་མི་སྨྲ་ལོངས་མི་སྤྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྡོམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་རྩ་བའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་མི་དགོས་པར་ཐལ། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་

672

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཆ་ནས་ལས་ཐོས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བྱའམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། [འདི་གསུམ་ཡུལ་གང་ལ་བྱེད་ན།] ཊཱི་ཀ་ལས [ཁྱིམ་པ་ལ།] ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྤུབ་པ་ནས་དགེ་
ཚུལ་བསྙིལ་བའི་བར་ལ་བྱ་བར་བཤད་པས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པ་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། གནས་ཕྱུང་བའི་དགེ་སློང་ལ་ཡང་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་སྒྲུབ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་མི་སྨྲ་ལོངས་མི་སྤྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྡོམ་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་ཡུལ་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་འདི་གསུམ་བྱ་ཞིང་། གནས་ནས་ཕྱུང་བའི་དགེ་སློང་ལ་ཡང་འདི་གསུམ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ལྷུང་
བཟེད་ཁ་སྦུབ་པ་ནས་དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བའི་བར་ལ་བྱ་བར་བཤད་པས་གྲུབ་ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་ལས་རྣམས་བགྱིས་པར་

འགྱུར་བར་མཆིས་སམ། ཨུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཕྱག་མི་
བྱ་བའི་སྡོམ་པའམ། ལོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་བའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་ལ་ཕྱག་མི་བྱ་བར་
བཅས་པ་དང་། གཏམ་མི་སྨྲ་བར་བཅས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་མི་གཅིག་པར་བཅས་ནས་བསྐོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་ནའོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་སྨྲ་ལོངས་མི་སྤྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྡོམ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། འདི་རྣམས་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བསྙེན་པར་མ་

673

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

རྫོགས་པ་ལ་འདི་གསུམ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་དཀའ་བའི་གནས་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་མི་སྨྲ་ལོངས་མི་སྤྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྡོམ་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། ཊཱི་ཀ་

ལས་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པ་ནས་དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བའི་བར་གྱི་སྡོམ་པ་ལྔ་པོ་བཅས་
པ་དེ་དག་ལ་བྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་ལྷུང་བཟེད་ཁ་བསྲང་བ་དང་ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་

པའི་སྡོམ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་གཉིས་ནི། སྨྲ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་ལ་མི་སྨྲ་བ་དང་ལོངས་མི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་བྱེད་པ་འགལ་ཏེ། གོ་དཀའ་བའི་གནས་དེ་དང་པོའོ། །ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་མི་སྨྲ་ལོངས་མི་སྤྱོད་
གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྡོམ་པ་བྱེད་ན། [ཁྱིམ་པ་དེས་གསོལ་བ་བཏབ་ན།] ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་
སྟན་ལ་འདུག་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་དག་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། གོ་དཀའ་བའི་གནས་གཉིས་པའོ། །མི་སྨྲ་ལོངས་མི་སྤྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྡོམ་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ལུང་བསྟན་འཆོས་ལས་ནི་ [ལས་དེ་གསུམ་བྱེད་རང་བྱེད་ན།] ལས་ཀྱི་

ཆོ་ག་གསུངས་པ་མེད་པས་ཆོ་ག་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱེད་དེ། གོ་དཀའ་བའི་གནས་གསུམ་པའོ་ཞེ་ན། དཀའ་བའི་གནས་དང་པོ་ནི་ལྷུང་བཟེད་ཁ་བསྲང་བ་དང་ཁྱིམ་གྱི་

བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཊཱི་ཀས་ཞར་ལ་ [ཁ་ཐལ་

ཏེ།] ཤོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་ [འདུལ་བ་འཛིན་པ།] མ་རྣམས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་སྐབས་འདིའི་ཊཱི་ཀ་དང་དེས་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་ལུང་ལས། ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང་བསླང་བའི་སྡོམ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དེ་གཉིས་བག་ཡངས་སུ་བྱས་པ་དང་ཞེས་ནི་མ་གསུངས་ཏེ།

674

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དེའང་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་བྱས་པའི་ཁྱིམ་བདག་རབ་བྱུང་ལ་གཤེ་སྐུར་བཏབ་པ་ལ་འགྱོད་པར་གྱུར་པ་ན། ཁ་སྦུབ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱས་ནི་མ་ཟིན་པ་ན་ཁྱིམ་བདག་དེ་ནི་གང་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །[བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།] དེ་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་

པའི་ཁྱིམ་བདག་དེའི་ཡོ་བྱད་སོར་ཆུད་པར་གྱུར་པ་ནས། ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་
པ་དེ་བག་ཡངས་སུ་བྱས་ནི་མ་ཟིན་པ་ན་ཁྱིམ་བདག་དེ་ནི་གང་ལ་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་གང་ལ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བའི་ཁྱིམ་

བདག་དེ་ལ་ནི་མི་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་བྱ་དགོས་ཏེ། ཁ་སྦུབ་པ་དང་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་དེ་གཉིས་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བར་འོས་ལ། དེ་གཉིས་བག་ཡངས་སུ་བྱས་ནི་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་འདེབས་པའི་ཁྱིམ་པས་བརྗོད་པ་ན། དགེ་སློང་གིས་ཁྱིམ་པ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་
བརྗོད་པ་སློབ་པར་རིགས་ཏེ། འདི་ནི་དགེ་སློང་གིས་དེ་ལ་མི་སྨྲ་བའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །
དཀའ་བའི་གནས་གཉིས་པ་ནི་ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པའི་ཁྱིམ་དེ་
ནས་ཟས་བསླང་བའི་བསམ་པས་ནི་མི་སྨྲ་བ་དང་ལོངས་མི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཟས་བསླང་བའི་བསམ་པ་མེད་པར་ནི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་སྟན་ལ་འདུག་པ་
དང་ཆོས་བསྟན་པ་དག་བྱ་བ་སྟེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །
དཀའ་བའི་གནས་གསུམ་པ་ལ་ནི་ [ཤ་ལུགས་པ་རྣམས་ན་རེ་འདི་གསུམ་ལ་གསོལ་གཉིས་
ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་དོ་ཟེར་ཡང་རང་གར་སྨྲ་བའོ། །རྒྱ་ན་རེ་འདི་གསུམ་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལེགས་

སོ། །དེའང་།] མི་སྨྲ་ལོངས་མི་སྤྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྡོམ་པ་འདི་གསུམ་ནི་ལས་

675

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཏམ་སྨྲ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྡོམ་པ་ལ་ལས་སུ་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །[དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུའི་མིང་བཏགས་པ་སྟེ། བསྙེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཏམ་མི་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལས་ཞེས་བཏགས་པའོ། །] [དེས་ན་འདི་གསུམ་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནི་མེད་དེ། འདུལ་བ་ལུང་ན་འདི་གསུམ་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལ་སོགས་པའི་
འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་གང་ནའང་འདི་གསུམ་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བཤད་པ་མེད་དོ། །འདི་གསུམ་ནི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་སྡོམ་གྱིས་བསྡུས་པར་ཡང་མ་གཏོགས་ཏེ།
འདི་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་ནི་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་བཞིར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་དཔྱད་པར་རིགས་སོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་བཅུ་མེད་པར་ཐལ། འདི་གསུམ་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་ལས་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་གཉིས་ཀ་བགྲངས་པའི་ལས་བཅུ་མེད་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། ལས་མཚན་ཉིད་པ་འབའ་ཞིག་བགྲངས་པའི་ལས་བཅུ་མེད་པར་ཐལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་བཅུ་ལ་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་སྔ་མ་བདུན་ལས་མེད་ཅིང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་ལས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བཞི་པ་མཐོང་ཐོས་ཚོགས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱ་བ་ནི་ཊཱི་ཀ་

ལས། ལས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་ལྟ་བའི་ཉེན་ཀོར་དུ་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བསྒྲུབ་པར་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐོང་ཐོས་ཚོགས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བསྒྲུབ་པར་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །མཐོང་ཐོས་ཚོགས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་མི་

676

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བྱ་བ་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་ཐོས་གཉིས་ཀའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱ་བ་དང་། ཐོས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མྱོས་པའི་གནང་བ་དང་། ཕྱག་མི་བྱ་བ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷུང་
བཟེད་ཁ་སྦུབ་པ་སྟེ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི་ [དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་
ཐོས་གཉིས་ཀའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་ནོར་བར་སེམས་ཏེ། ཀྱེ་མ་རྣམ་དག་གཞུང་རྣམས་དང་འགལ་ཡང་། །གཞུང་དང་འགྲེལ་བའི་འཆད་ཚུལ་མི་འདོར་ཞིང་། །རྣམ་དག་གཞུང་བཞིན་འཆད་

པར་མི་བྱེད་ན། །ཀྱེ་མ་ཧོ་ཆོས་ལ་དག་ཐེར་ཇི་ལྟར་བགྱི། །] དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བ་དང་ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་

པའི་སྡོམ་པ་གཞིག་པ་དང་ལྷུང་བཟེད་ཁ་བསྲང་བ་དང་གསུམ་ནི་ལས་ཐོས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་ཀ་དང་ལས་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལ་སོགས་པ་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་བཅུ་གཅིག་ལས་གསུངས་ [འདིར་གཞུང་མང་དུ་དྲངས་དགོས་པ་ནི་ལོག་ཤེས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡིན་ལུགས་ལ་ངེས་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །] སོ། །
དེ་ཡང་དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གཞུང་ལྔ་ཡོད་དེ། ལུང་དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། དགེ་ཚུལ་ཚེར་མ་དང་ཆེན་པོ་བ་གཉིས་ཐོས་པའི་ཉེན་ཀོར་ནས་སྤངས་ཏེ། མཐོང་བའི་ཉེན་ཀོར་དུ་བཞག་ནས། དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བ་

གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ [དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བའི་སྐབས།]ཀྱང་། དགེ་ཚུལ་མ་མཛེས་མ་དང་རྒྱལ་མ་ཐོས་པའི་ཉེན་ཀོར་ནས་བཀར་ཏེ། མཐོང་བའི་ཉེན་ཀོར་ [བཞིན་གཞུང་འགྲེལ་ཀུན་ཏུ་ཉེན་ཀོར་ཅེས་བྱུང་ཡང་ཉེ་འཁོར་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ།] དུ་འདུག་ཏུ་བཅུག་ནས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་

བསྙིལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་ཀྱང་། དགེ་ཚུལ་དེ་ཐོས་

677

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པའི་ཉེན་ཀོར་ནས་བཀར་ཏེ། མཐོང་བའི་ཉེན་ཀོར་དུ་བཞག་ནས། དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་

བ་གསོལ་དང་བཞིའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཁོ་ན་དུ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་དང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །[དེ་ཡང་ལས་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། དགེ་ཚུལ་དེ་དགེ་འདུན་མཐོང་ཙམ་དུ་མིག་རྒྱང་དུ་བཞག་སྟེ་བསྙིལ་བར་བྱ་ཞེས་སོ། །] ཁྱིམ་གྱི་བསླང་བའི་སྡོམ་པ་
གཞིག་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གཞུང་བཞི་ཡོད་དེ། ལུང་དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། དམག་དཔོན་སེང་གེ་ཐོས་པའི་ཉེན་ཀོར་ནས་བཀར་ཏེ། མཐོང་བའི་ཉེན་ཀོར་དུ་བཞག་ནས་ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་གཞིག་པ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་ཀྱང་། སྦྱིན་བདག་དེ་ཐོས་པའི་ཉེན་ཀོར་ནས་བཀར་ཏེ། མཐོང་བའི་ཉེན་ཀོར་དུ་བཞག་ནས་ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་
གཞིག་པ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །[ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་གཞིག་པ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་བྱ་བའི་སྐབས་ལུང་།] རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་མཐོང་ [བསྒྲུབ་བྱ།] བའི་ཉེན་ཀོར་
དུ་བཞག་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ [ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་མ་གཞིག་པ།] གསོལ་བའི་ལས་བྱེད་པའི་མཚན་མ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
ལྷུང་བཟེད་ཁ་བསྲང་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གཞུང་གཉིས་ཡོད་དེ། ལུང་
ཕྲན་ཚེགས་ལས། ལི་ཙ་བྱི་ཆེན་པོ་ཐོས་པའི་ཉེན་ཀོར་ནས་བཀར་ཏེ། མཐོང་བའི་ཉེན་ཀོར་དུ་བཞག་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་བསྲང་བ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་ [ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་སྐབས།] དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་མཐོང་
བའི་ཉེན་ཀོར་ནི་གང་དུ་འདུག་ན་དགེ་འདུན་མཐོང་བར་གྱུར་པའོ་ཞེས་གསུངས་

678

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སོ། །མདོར་ན་དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཐོས་ཚོགས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱའོ། །[དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་ཁ་སྐོང་འོས་པར་འདུས་པ་ལས་ཟློས་པའི་སྐྱོན་འཆགས་སོ་སྙམ་ན།] ལས་བྱེད་པ་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་རྣམས་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་ཞེས་སྨོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཕྱིར་བཟློག་
པར་བྱེད་པ་ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་གི་སྒྲས་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་གཉིས་བསྡུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏ་ེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཁ་བསྐང་བའི་ཕྱིར་འོས་པ་ལས་ཆོས་དེ་གཞན་ནོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་གི་སྒྲའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་
ཕྱིར་བཟློག་པར་བྱེད་པ་ཡང་གལ་ཏེ་མཚམས་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །
ཕྱིར་བཟློག་གི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་ངེས་གཟུང་གི་
ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན། [ཐལ་འགྱུར་དྲུག་འཇུག་སྟེ།] གང་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་
ཡུལ་དགེ་ཚུལ་དེས་ནི། ལས་དེ་ལ་ཕྱིར་བཟློག་མི་འཆགས་པར་ཐལ། ཁ་སྐོང་བར་
མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན་དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུའི་ཞུས་པ་ལས། དགེ་ཚུལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་བདག་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཟེར་ན་ཡང་དེའི་ཕྱིར་བཟློག་པ་བཙན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །གཞན་ཡང་སྔོན་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ལས་ཀྱི་གནས་པ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་དེ་
དང་། ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་ཁྱིམ་པ་དེ་དང་། གང་ལ་དབྱུང་བ་བྱ་བའི་

679

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཡུལ་དེ་དང་། གང་ལ་བཟོད་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེ་དང་། གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་བསྐོ་བའི་ཡུལ་དེ་དང་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ཆོས་ཅན་དུ་བཀོད་ནས། ཐལ་རྟགས་སྔར་བཞིན་ཏེ། འདོད་ན་ཊཱི་ཀ་ལས་སྦྱིན་པ་དང་དབྱུང་བ་དང་བཟོད་པ་དང་བསྐོ་བ་
དག་ལ་ནི་གང་ལ་ལས་དེ་བྱེད་པ་དེས་ཕྱིར་བཟློག་པ་ཡང་འཆགས་སོ་ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། ལུང་གླེང་གཞི་ལས། བཙུན་པ་རེ་ཞིག་གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་བསྐོ་བ་ན་དེ་དག་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཅག་མ་བསྐོ་ཞིག་ཅེས་མཆི་ན། དེ་དག་གིས་སླར་བཟློག་པ་ཡང་མི་འཆགས་སམ། ཉེ་བར་འཁོར་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ཡང་ཞེས་པ་མཚམས་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྙེགས་སོ། །མདོར་ན་གང་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཀྱང་། ཕྱིར་བཟློག་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་སོ། །ཡན་ལག་དེ་
གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ནི་ཕྱིར་བཟློག་
འཆགས་པའི་ཡང་ཡན་ལག་སྟེ། ཡན་ལག་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དང་ལྡན་ན་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལས་ཆོས་དང་མི་ལྡན་ན་ནི་གང་ལ་ལས་དེ་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་
ཕྱིར་བཟློག་འཆགས་པར་བསྟན་ཏེ། [ལུང་གླེང་གཞི་ལས་བཙུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་ལ་
ལས་བྱས་པ་དེ་སྔར་འཁྱམས་ཀྱང་མི་བཙན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ན་བཙུན་པ་གང་ལ་ཆོས་བཞིན་མ་ལགས་པར་ལས་

བགྱིད་པ་དེ་སླར་འཁྱམས་ན་ཡང་མི་བཙན་པར་འགྱུར་རམ་ཨུ་པ་ལི་དེ་ནི་བཙན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི།] དེ་ལས་ཆོས་དང་མི་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་མི་འཆགས་པ་ལ་ཕྱིར་བཟློག་འཆགས་
ཞེས་གསུངས་པའོ། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་ཞེས་པ་ནི་ [ལུང་བསླབ་པ་རང་བཞིན་དུ་

680

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
གནས་པ་ཡིན་ནམ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནམ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་གསུམ་གང་

ཡིན་ཞེ་ན། སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི།] ཞུ་བ་ལས། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཚིག་མི་བརྟན་པ་དང་ཡི་དམ་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྔོན་ཉེས་པ་བྱུང་བ་དང་། དང་པོ་འཁྲུགས་པ་དང་མྱོས་པས་ནི་
ཕྱིར་བཟློག་ཅིང་སླར་དཀྲུགས་ཀྱང་འཁྲུགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས། [ཚིག་མི་བརྟན་པ་ནས་དང་པོ་འཁྲུགས་པ་དང་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས།] བསླབ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། [མྱོས་པ་ནི་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས།] ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་པ་
ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ [འདིའི་ཊཱི་ཀ་ལས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ཡང་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཊཱི་ཀ་ཡི་གེ་ཆད་པ་སྟེ།] དེ་དག་ལས་གཞན་ཡང་ [རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ།]བྱ་བ་མིན་པ་བྱེད་པའོ། །
རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་སྨོས་པ་ལ་ལྟ་བའི་བློ་ནི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྟ་བ་ནི་གང་ཟག་འདི་ལ་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་བྱས་ན། ལེགས་སོ་སྙམ་པའི་བློ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་དགེ་ [དགེ་སློང་བཞིར་ལོངས་ཡན་ཆད།] འདུན་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །[གསོ་བའི།]ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་ཉིད་ [དེ་འདི་ལ་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བ་བདག་གིས་ཤེས་སོ་ཞེས་སུ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར།] མི་བྱའོ། །[དེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་འཐབ་ཀྲོལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །] ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདིར་གཞུང་ནི་མ་མོ་ལས། ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་བརྗོད་པ་ལྔ་གང་ཞེ་ན། གནས་པར་མི་བྱ་བ་ལ་ལྟ་བ་བརྗོད་པ་དང་། ཐ་དད་པར་གནས་པ་ལ་ལྟ་བ་བརྗོད་པ་དང་། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ལྟ་བ་བརྗོད་པ་དང་། ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་བརྗོད་པ་དང་། ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་དངོས་པོའི་ལྟ་བ་བརྗོད་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཚིག་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཁ་

681

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སྐོང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་ཁུངས་ཡིན་ནོ། །ཚིག་གསུམ་པ་ནི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་མི་བྱ་ཞེས་པའི་ཁུངས་ཡིན་ནོ། །ཚིག་བཞི་པ་ནི་ [དགེ་འདུན་ལས།] གཞན་ [གང་ཟག །] ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ཁུངས་དེ་ཊཱི་ཀ་ལས། འདིར་ཚོགས་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་དགེ་འདུན་དུ་མ་གྱུར་པ་དག་གཟུང་ངོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལྔ་པ་ནི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁུངས་ [ལུང་ཞུ་བའི་ལྔ་པོ་ཚན་དུ་

བྲི།] སོ། །བརྗོད་པ་ལྷག་པ་སྟེ་བརྗོད་པ་རིལ་པོ་ལྷག་གམ་ཚིག་གི་ཆ་ཤས་ལྷག་ཀྱང་ལས་འཆགས་པའོ། །སྐབས་གཞན་གྱི་ཊཱི་ཀ་ལས་ལྷག་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་
སོ། །[བདག་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ལ་བདག་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ།] འོན་ཀྱང་དགག་ཚིག་ལྷག་ན་ནི་ལས་མི་འཆགས་ཏེ། དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་བརྗོད་པ་ཉམས་ན་སྟེ་བརྗོད་པ་རིལ་པོ་ཆད་དམ། ངེས་གཟུང་དུ་བརྗོད་དགོས་པའི་ཚིག་འཆད་ན་ལས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །དེའང་ལས་འཆགས་པའི་དུས་ཡན་ཆད་དུ་ཆོ་ག་ཆད་ན་སྟེ། དེ་མན་ཆད་ཀྱི་ཆོ་ག་ཆད་ཀྱང་ལས་མི་འཆགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེའང་ཞེས་ཏེ་ཆོ་ག་སྔར་བྱས་པ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ནས། ཆོ་ག་བསྐྱར་ཏེ། བྱེད་པར་འདོད་ན་སྔ་མ་ནི་ཚིག་གིས་དཀྲུགས་ནས་
ཕྱི་མ་བྱེད་པ་སྟེ། དེའང་གསོལ་བ་དཀྲུགས་ན་ཡང་གསོལ་བ་བགྱི་ཞེའམ། །བརྗོད་པ་དཀྲུགས་ན་ཡང་རྗེས་སུ་བསྒྲག་གོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །[གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀ་རྫོགས་ཟིན་པ་དེ་དག་ཡང་གཞི་ནས་བཟླས་པར་འདོད་ན་ནི། ཡང་གསོལ་བ་བགྱི་ཞིང་ཡང་རྗེས་སུ་བསྒྲག་གོ །ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྔགས་བརྗོད་ཟིན་ནས། །ཡང་གཞི་ནས་བཟླས་པར་འདོད་ན་ནི་ཡང་རྗེས་སུ་བསྒྲག་གོ་ཞེས་བརྗོད་དེ་ཊཱི་ཀའོ། །] དཀྲུགས་ནས་ཕྱི་མ་མ་བྱས་ན་ནི་ཉམས་ན་མ་བྱས་
པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ལས་མི་འཆགས་པའི་བྱེ་བྲག་གོ །

682

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བཟློག་པའི་ཕྱིར་བསྒོ་བ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར། ལས་ཀྱི་ངོ་བོའི་བསྡུས་
དོན་འཆད་དོ། །འདི་ལ་དྲུག་ལས་དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་སྟེ། །དེའང་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ནི། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས། གསང་ [སྟེ་སྟོན་པ་བསྐོས་པ།] དང་ནང་དུ་ [བར་ཆད།]དྲི་ཕྱིར་དང་། །གསོ་སྦྱོང་ [བྱ་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་དང་གསོ་སྦྱོང་།] དེ་ལ་
ལྟུང་བཅས་དང་། །དེ་ལ་དགེ་འདུན་ཡིད་གཉིས་ [ཟ་བ།] དང་། །[ལྟུང་བའི་ཕྱིར།] རྩོད་ [པ།] དང་ [ལྟུང་བ་དེ་ནི་གང་ཡིན།] ངེས་ཉིད་མ་ཡིན་ [ན་ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ།] དང་། །[ཊཱི་ཀ་གསོ་སྦྱོང་།] དེ་ཡི་དོན་དུ་ [གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས།] ལྔ་པོ་དག །ཐམས་ཅད་དགག་དབྱེར་གཏོགས་པ་ཡིན། །[དགག་དབྱེ་དེ་ལ་ལྟུང་བཅས་དང་། དེ་ལ་དགེ་འདུན་ཡིད་གཉིས་དང་། རྩོད་དང་ངེས་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་སྦྱར།] དབྱར་གནས་ཁས་བླངས་ [པའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི།] ཉིད་དང་ནི། །ཤི་བའི་རྫས་ [བྱིན་གྱིས་བརླབས།] དང་ནོར་ [དང་།] འདྲ་ [བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ།] དང་། །ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་ [འདིངས་པ་པོ་ལ།] གཏད་པ་དང་། །[ཆོས་གོས་ངན་པ་ལ།] ཆོས་གོས་ [རས་ཡུག་ཆེན་གྱི་གནང་བ།]སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། །[དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས།] གནས་ངན་ལེན་ནི་བརྗོད་པ་ [འདི་དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ།] དང་། །གྲངས་ [གླེང་བར་གཏོགས་པའི་བསྒོ་བ་ཚིག་གིས་རྣ་ལ་གཟོན་པ་དང་། ཅང་མི་སྨྲ་བས་རྣ་ལ་གཟོན་པ་དང་། གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ལ་ངོར་འཕྱ་བ་དང་ཟུར་

གྱིས་གཞོགས་འཕྱས་བྱེད་པ་སྟེ་བཞི་པོ་ལས།] སུ་གཞུག་པ་བཞི་དག་དང་། །ཁྱིམ་གྱི་ [བསླབ་བའི།]

སྡོམ་དང་ [ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ།] དེ་གཞིག་དང་། །ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་བྱ་བ་དང་། །དེ་ [ཁ་སྦུབ་པ།] ཉིད་བཟློག་པར་བྱ་བ་དག །གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ནོར་དང་འདྲ་བ་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཚུལ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ཞིང་། སྲ་

683

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བརྐྱང་གཏད་པ་དང་རས་ཡུག་ཆེན་གྱི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་འདྲ་
བས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ངོ་། །
གསོལ་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་བཞི་བཅུ་རྩ་བདུན་ནི་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས། [གསོ་
སྦྱོང་གི །] གནས་ [ལ་བློ་མཐུན་བྱ་བ།] དང་མཚམས་ནི་ [ཆེ་ཆུང་བཅད་པ།] གཉིས་པོ་དང་། །[ས་གཞི་མཚམས་བཅད་པ་དེར་ཆོས་གོས་དང་།] མི་འབྲལ་མྱོས་དང་དགག་དབྱེ་ [བྱེད་པ་པོ་བསྐོ་བ།] དང་། །[དབྱར་གནས་པའི་གནས།] གནས་མལ་སྟོབས་པར་བྱེད་པ་ [པོ་བསྐོ་བ།] དང་། །རུང་བའི་ས་གཞི་བསྐོ་བ་ [སྟེ་རུང་ཁང་བཅད་པ།] དང་། །སྲ་བརྐྱང་ [ལ་བློ་མཐུན་བྱ་བ།] དང་ནི་ [སྲ་བརྐྱང་།] དེ་འདིངས་ [པ་པོ་བསྐོ་བ།] དང་། །སྤོང་བ་ [བའི་ཞལ་ཏ་པ་བསྐོ་བ།] དང་། །ལག་གི་བླ་དང་ [བསྐོ་བ་དང་ལག་དཔོན་བསྐོ་བ།] ནི་གནས་ཁང་བསྐོ་ལ་སོགས་པ་ [གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་བསྐོ་བ།] དང་། །གཟུ་ [བ་བསྐོ་བ།] དང་གསལ་ [བ་དང་གསལ་བའི་གསལ་བ་བསྐོ་བ།] དང་སྦེད་པ་ [པོ་བསྐོ་བ།] དང་། །[གང་མང་གི །] ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པར་བྱེད་པ་ [པོ་
བསྐོ་བ།] དང་། །ཁང་པ་ [དང་།] ཁང་ཆེན་ [གྱི་ས་གཞི་རུང་བ།] བསྟན་པ་ [སྟེ་གནང་བ་བྱིན་པ་གཉིས།] དང་། །[ལྟུང་བ།] གླེང་ [བ་པོ་བསྐོ་བ།] དང་ [རྒན་པོ་དང་ནད་པ་སྣམ་སྦྱར་དང་།] འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་ [བའི་གནང་བ་བྱིན་པ།] དང་། [ལོ་དྲུག]སྟན་ [གྱི་གནང་བ་སྦྱིན་པ།] དང་ལྷུང་བཟེད་
[འབྲེལ་མེད།] འབྲིམ་པ་པོ [་བསྐོ་བ།] དང་། [ཁྱིམ་པ།] མ་དད་ [པ་ལ] གོ་བར་བྱ་བ་ [གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་གང་ཟག་བསྐོ་བ།] དང་། །སྟོན་ [དགེ་སློང་མའི།] པ་དང་ནི་ནགས་མྱུལ་ [བའི་དགེ་སློང་བསྐོ་བ།] དང་། །[དགེ་སློང་གནས་ཕྱུང་བ་ལ་དགེ་སློང་མས།]ཕྱག་མི་བྱ་བའི་སྡོམ་པ།] དང་
[འཁོར་དང་འཁོར།] མང་ [བའི་གནང་བ་བྱིན་པ།] ཕྱིར་དང་། །མཁར་ [དང་།] བ་དྲ་བའི་ [གནང་
བ་སྦྱིན་པ།] ཕྱིར་དང་ནི། །རྙེད་པ་ [གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི།] གཅིག་ཏུ་བྱ་

684

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
ཕྱིར་དང་། །[དགེ་སློབ་མའི་ [བསླབ་པ་སྦྱིན་དང་ [ཚངས་སྤྱོད།] ཉེར་གནས་ [སྦྱིན་པ།] དང་། །[དགེ་སློང་མ་ལ།] བུ་ [ཆུང་ངུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན།] དང་ཉེ་དུ [འི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་
པ་དང་། དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་ནས་ཞག་བཞི་བཅུ་མཚམས་ཀྱི་ནང་ནས།] ཕྱིར་འགྲོ་བ [འི་གནང་པ་སྦྱིན་པ་སྟེ་དེ་
རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི།] བ། །གསོལ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་སོ། །
དེ་ཡང་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་དང་མཚམས་བུ་ཆུང་བཅད་པ་གཉིས་ཡོད་
ཀྱང་། ཚུལ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ཤིང་། ལག་གི་བླ་བསྐོ་བ་དང་ལག་དཔོན་བསྐོ་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ངོ་། །གསལ་བ་བསྐོ་བ་དང་གསལ་བའི་གསལ་བ་བསྐོ་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ཞིང་། མང་ཕྱིར་དང་ཞེས་སྡོམ་གཅིག་གིས་བསྡུས་ཀྱང་འཁོར་ཉེ་བར་འཇོག་པ་དང་འཁོར་མང་པོ་འཇོག་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་སྟེ་ལས་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་སུམ་ཅུ་ནི་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས། [སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད།] བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། [སྔོན།] མུ་སྟེགས་ [ཅན་པ།] གནས་ [པ་སྦྱིན་པ།] དང་མཚམས་ [ཆེ་ཆུང་།] སྒྲོལ་ [བ་གཉིས།] དང་། །[ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ལ།] མཐུན་ [པ།]སྦྱིན་ [དང་མཐུན་ [པའི།] གསོ་སྦྱོང་ [སྦྱིན་པ་དང་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་བཟོད་གསོལ།] བདུན་པོ་དང་། །བརྒྱད་དང་དྲན་ [པས་འདུལ་བ།] དང་མ་མྱོས་ [པས་འདུལ་བ།] དང་། །[ལྟུང་བ།] དེ [འི་ངོ་བོ།] ཉིད་འཚོལ་དུ་གཞུག་པ་དང་། །བསྒོ་བར་བྱ་བ་རྣམས་དང་ནི། །[ཕམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་སྟེ།] [ཉམས་པ་ [ལ་བསླབ་པ།] སྦྱིན་པ་བྱ་བ་དག །གསོལ་དང་བཞིའི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་སྐྱེས་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། བུད་མེད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ལས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ཞིང་། མཚམས་

685

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སྒྲོལ་བ་དང་ཞེས་མཚམས་པོ་ཆེ་སྒྲོལ་བ་དང་མཚམས་བུ་ཆུང་སྒྲོལ་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་སོ། །
བདུན་པོ་དང་ཞེས་པ་ནི་སྤང་བའི་ནན་ཏུར་བདུན་ཡོད་ཀྱང་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ཙམ་དུ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ནས་སྨད་པ་ནན་ཏུར་བཞི་དང་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་གཉིས་ཏེ་ནན་ཏུར་དངོས་ཀྱི་ལས་བདུན་

ཡོད་ཀྱང་ནན་ཏུར་དངོས་ཀྱི་ལས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་བཟོད་པ་བླང་བའི་ལས་བདུན་ཡོད་ཀྱང་ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ལས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ནན་ཏུར་དངོས་ཀྱི་ལས་དང་། ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་བཟོད་པར་
བྱ་བའི་ལས་ཞེས་ལས་གཉིས་སུ་བགྲང་ངོ་། །[ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་ལ་བཟོད་བྱ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཁུངས་སུ་བསྡུ་ཚུལ་བྲི་བསྙིལ་བ་ལ་བཟོད་བྱ་ཡང་ཡང་ངོ་། །] བརྒྱད་དང་ཞེས་པ་ནི་སྤོ་བ་སྦྱིན་པ་གསུམ་དང་། མགུ་བ་སྦྱིན་པ་གསུམ་དང་། ལྷག་མ་ལས་དབྱུང་བ་དང་། སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །བསྒོ་བར་བྱ་བ་རྣམས་དང་ཞེས་པས་ནི་ལས་བཅུ་གཅིག་བསྟན་ཏེ། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཐ་མ་བཞིའི་སྐབས་ནས་བསྒོ་བའི་ལས་བཞི་དང་། ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་ལ་བསྒོ་བ་སྟེ། བསྒོ་བའི་ལས་ལྔ་དང་། དགེ་
སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཟློག་པའི་ཕམ་པའི་སྐབས་དང་། དཀོན་མཆོག་གཏོང་བ་དང་། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཟློག་པའི་ཕམ་པའི་སྐབས་དང་། དཀོན་མཆོག་གཏོང་བ་དང་། འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་དང་། སྡེ་ཞིང་གནས་པ་དང་། སྡེ་ཞིང་གནས་སུ་འཇུག་པ་སྟེ། ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་བསྒོ་བའི་ལས་ལྔ་སྟེ་བསྒོ་བའི་ལས་བཅུ་དང་། དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བའི་ལས་དང་བཅུ་གཅིག་གོ །

686

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཉིས་པ་བསྡུ་བ་ནི། ལས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་སོ། །དེའང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། བཙུན་པ་ལས་དུ་དག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་བསྡུས། ཉེ་བར་འཁོར་གསུམ་གྱིས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ལ། འབད་པ་ཆུང་
འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ནི་
དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཆོ་ག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་གྲོས་སུ་བསྡུར་
བའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་རྣམ་གཞག་གི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །[མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །] བཞི་པ་རྟེན་གང་ལ་ལས་གང་བཞག་པ་ནི། དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པ་བསྐོ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐོ་བ་དང་། རས་ཆེན་སྤེད་པ་པོ་བསྐོ་བ་དང་། གཟུ་བོ་དང་གསལ་བ་དང་གསལ་བའི་གསལ་བ་བསྐོ་བ་ནི་རྟེན་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཕྱག་མི་བྱ་བའི་སྡོམ་
པ་དང་། བཟློག་པའི་ཕམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐོ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གཏོང་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བསྐོ་བ་དང་། སྔོན་རོལ་གྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་དང་འཁོར་
དང་འཁོར་མང་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་དང་། བུ་ཆུང་ངུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་དང་ཉེ་དུ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ནི་བུད་མེད་རྣམས་
ཀྱིའོ། །བསྙེན་རྫོགས་བྱ་བའི་ལས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ལས་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཐུན་མོང་གི་ལས་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་
ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་སྟེ། ཀརྨ་ཏ་ཤ་ཏཾ་ལས། ལས་ཀྱི་གྲངས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཞེས་

687

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གསུངས་སོ། །
དེའང་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་། མདོར་བསྡུས་དང་བཅས་ན་དེར་མ་ཟད་དེ། ལུང་གཞིའི་འགྲེལ་པ་ལས། ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་གཙོ་ཆེར་སྨོས་པར་ཟད་ཀྱི། འདིར་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་དག་ཉི་
ཚེ་བཟུང་བར་མ་ཟད་དེ། འདུལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ [བཀའ་བསྡུ་བ་དང་པོའི་སྐབས།] ལས། [ཉེ་བར་འཁོར། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་།] འདུལ་བ་སྡུད་པ་པོ་བསྐོ་བ་གསོལ་བ་དང་གཉིས་
ཀྱི་ལས་དང་། [ཀུན་དགའ་བོ།] མདོ་སྡེ་སྡུད་པ་པོ་བསྐོ་བ་གསོལ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་

ཆོ་ག་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་སྤང་བའི་དོན་དུ་
བག་ཡངས་བྱ་བ་གང་ཟག་རླབས་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ་བར་གསོལ་བ་དང་། བཞིའི་ལས་དང་། བསྟན་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ་བར་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་། དཀའ་བས་འཚོ་བ་སྤང་བའི་དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ་བ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་ཕྲ་བ་བག་ཡངས་
སུ་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
དྲུག་པ་སྐབས་འདིར་གསོལ་བཞིའི་ལས་སྨོས་ལ་གཞན་མི་སྨོས་པའི་འཐད་པ་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གྲངས་སུ་གཞུག་པ་བཞི་དང་། ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་
སྡོམ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། བཟོད་པ་གསོལ་བ་སྟེ་ཁ་བསྲང་བ་དང་། ཕྱག་མི་བྱ་བའི་སྡོམ་

688

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པ་སྦྱིན་པ་དང་། རྩོད་པ་སྦེད་པ་པོ་བསྐོ་བ་སྟེ། དང་པོ་དྲུག་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཡིན་ལ། ཐ་མ་གཉིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་ལུང་གི་དཔེ་ཕལ་ཆེར་ལས་གསུངས་པ་དེ་རྣམ་དག་ཡིན་ལ། བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གསོལ་བཞིའི་ལས་སུ་འདུལ་བ་ལུང་གི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་སྣང་ཡང་། འདིར་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་སུ་མ་བྱས་ཏེ། བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཡིན་ན་ནི། གསོལ་བཞིའི་ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བ་ལས། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། བཙུན་པ་ལས་དུ་དག་
མཆིས། ཉེ་བར་འཁོར་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གོ །བཙུན་པ་ལས་དུ་དག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་བསྡུས། ཉེ་བར་འཁོར་གསུམ་གྱིས་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། གསོལ་བའི་ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་སོ། །བཙུན་པ་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ངོ་དེ་དག་ལ་གསོལ་བའི་ལས་དག་ནི་དུ། གསོལ་བ་དང་གཉིས་
ཀྱི་ལས་དག་ནི་དུ། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དག་ནི་དུ་མཆིས། བཀའ་སྩལ་པ། ཉེ་བར་འཁོར་གསོལ་བའི་ལས་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའོ། །གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ནི་བཞི་བཅུ་རྩ་བདུན་ནོ། །གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ནི་སུམ་ཅུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དྲུག་པོ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་སུ་བསྡུ་ཞིང་། གཉིས་པོ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་སུ་བསྡུས་ནས། གསོལ་བཞིའི་ལས་སུམ་ཅུ་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བསྒོ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས།
བརྗོད་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་སུམ་ཅུ་བསྟན་པའི་སྐབས་འདིར། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་བྱིན་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ནི་མ་འདུས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་བཟོད་

689

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པར་བྱ་བ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསླན་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
ལྷག་པར་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་འདིར་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱི་དོན་ནི། སྤྱིར་ན་སྔགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་དུ་བརྗོད་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལན་ཅིག་བརྗོད་པས་འགྲུབ་པ་དང་། ལན་གསུམ་བརྗོད་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལྷག་པོར་བྱ་བར་གསོལ་བ་ནི། ཊཱི་ཀ་ལས་འབྲས་བུ་ཆུང་བས་ལན་ཅིག་བརྗོད་པས་འགྲུབ་པས་ལན་གསུམ་
བརྗོད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་མཐོལ་བ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་། དགག་དབྱེ་དུས་ལས་
ཡོལ་བར་འགྱུར་བ་ན་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། བསླབ་པ་བརྗོད་པ་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཞག་བདུན་པའི་ཉི་མ་འདས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་ལན་ཅིག་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིས་ནི་ལྷག་པོར་ [བྱ་བར་གསོལ་བ།] ལ་སོགས་པ་ [ལན་ཅིག་བརྗོད་པ་དེ་དག] མ་གཏོགས་པ་རང་གི་དོན་གྱི་སྔགས་བརྗོད་པ་ཡང་བརྗོད་པ་གསུམ་
མོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་གི་དོན་དུ་དགེ་འདུན་ལ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་ནི། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། སྤོ་མགུ་སྦྱིན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རང་གི་དོན་དུ་གང་ཟག་ལ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་ནི། ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་། ལྟུང་བྱེད་བཤགས་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །
གཉིས་པ་གཞན་དོན་དུ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་དང་། ལན་ཅིག་བརྗོད་པའོ། །གཞན་དོན་དུ་གང་ཟག་ལ་བརྗོད་པ་ནི། ལན་གསུམ་

690

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བརྗོད་དེ་ལུང་གཞི་ལས། འདུན་པ་དགེ་སློང་ལ་བརྗོད་ན་འདུག་སྟེ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དོན་དུ་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་ན་ནི་ལན་ཅིག་བརྗོད་པ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས་འདུན་པ་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་ན་འགྲེང་སྟེ་ལན་ཅིག་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱིན་པའི་ཞུ་བ་ལན་ཅིག་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ལྷག་པོར་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་གང་ཟག་ལ་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྗོད་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་
གསུངས་པས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་ན་ནི་ལན་ཅིག་གིས་ཆོག་གོ་
ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྤོ་བའི་ཉི་མ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷག་པོར་ཡང་མདུན་
དུ་ཙོག་པུར་འདུག་སྟེའོ་ཞེས་ཏེ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་དང་སྤྱོད་ལམ་ཡང་མི་འདྲའམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའོ། །ལམ་གྱི་དབུས་ནས་ [གསང་སྟེ་སྟོན་པ་བསྐོ་བ་ན་བསྙེན་
རྫོགས་ལེན་པར་འདོད་པ་སྟེ།] ཞེས་ཏེ་ས་ཐག་ཇི་ཙམ་དུ་བཀར་བའི་ལམ་གྱི་ཕྱེད་མཚམས་
ནས་སོ། །བརྗོད་པའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སྤོ་བའི་ཉི་མ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྗོད་པའི་ཡུལ་གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དགེ་སློང་མའམ་དགེ་ཚུལ་ལ་བརྗོད་ཀྱང་རུང་ངོ་། །བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ནི་ཡུལ་དགེ་འདུན་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་མ་བརྟེན་པ་སྟེ་ཡུལ་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་ཞིང་། ཡུལ་གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་མ་བརྟེན་པ་སྤྱི་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ནི་གང་ཟག་དགེ་སློང་
ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་ཅེས་སྨོས་པས་ནི་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་མི་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །དགེ་སློང་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་

691

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བརྗོད་པའི་ཡུལ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་འདིས་ནི་དགེ་སློང་གིས་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ནི་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དགེ་སློང་གཅིག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དགེ་སློང་མ་གཅིག་ལ་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་འམ། སྤོ་བ་སྦྱིན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་
སོགས་པ་རང་གི་དོན་དུ་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ན་ཕ་རོལ་པོ་དེ་ཕྱག་བྱ་བ་དེའི་འོས་ཉིད་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེའོ་ཞེས་སོ། །
དེའང་རང་གི་དོན་དུ་ཞེས་སྨོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བརྗོད་ན་
ནི་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་བདག་སང་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་འབྲིམ་པར་འགྱུར་གྱིས་ཞེས་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་
གཞན་གྱི་དོན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཡང་ཕྱག་འཚལ་དགོས་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་བཤད་དོ། །སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ཅེས་སྨོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་

སྔགས་ལན་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ན་ནི་ཕྱག་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེའི་དམིགས་བསལ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་མཐོལ་བའི་སྔགས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ན་ [སྔགས་ལན་ཅིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ཡང་།]ཕྱག་འཚལ་དགོས་པར་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་བཤད་དོ། །རྐྱེན་དབང་གིས་དགག་དབྱེ་ལན་ཅིག་བརྗོད་པ་ན་ཡང་ཡུལ་དེ་བསླབ་པ་རྒན་ན་ཕྱག་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་འོས་ཉིད་ལ་ཞེས་སྨོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་བ་

དེའི་འོས་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། རང་ལས་བསླབ་པ་གཞོན་པའམ་སྡོམ་པ་ཐོབ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ན་ [དེའི་མདུན་དུ་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ལ་

692

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སོགས་པའི་ཚེ་ན།] ནི་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་པའོ། །མཚམས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ཟིན་པ་སྲུང་བ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ཟིན་པ་འཇིག་པ་བསྲུང་བ་ལ་དགེ་སློང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པས་
བསྲུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བར། མཚམས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོའི་ས་ཁོངས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འདུག་ནས་བཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ།
ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོའི་ས་ཁོངས་སུ་དགེ་སློང་རྣམས་འདུག་སྟེ་མཚམས་གཅོད་དགོས་སོ། །
དེས་ན་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་མཚམས་པོ་ཆེ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཉིས་ཀ་གཅོད་ན་ [མཚམས་པོ་ཆེར་གྱུར་པའི་ས་གཞིའི་སྟེང་ན་འདུག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཅོད་དུ་མི་རུང་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་བར་གྱུར་པའི་ས་གཞིའི་སྟེང་ན་འདུག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་མཚམས་པོ་ཆེ་

བཅད་དུ་མི་རུང་བས།] མཚམས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་རང་རང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོའི་ས་ཁོངས་སུ་དགེ་འདུན་སྡེ་ཚན་གཉིས་སོ་སོར་བཀོད་ནས་མཚམས་དེ་གཉིས་གཅོད་པ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས་མཚམས་གཉིས་ཀར་དགེ་འདུན་བཀོད་དེ། དགེ་སློང་ལས་བྱེད་པས་མཚམས་གཉིས་ཀར་ཤིང་ངམ་དབྱུག་པའམ་སེག་གམ་རེ་ལྡེས་མནན་ནས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ [མཚམས་གཉིས་གཅོད་པའི།] ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་ཀྱང་ངོ་། །མཚམས་བཅད་ཟིན་པ་བསྲུང་བ་དང་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་ནི། མཚམས་པོ་ཆེའི་ཁོངས་ན་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་འཇིགས་པ་བསྲུང་བ་ནི་དགེ་སློང་མཚམས་པོ་ཆེ་ན་གནས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། དཀྱིལ་

འཁོར་བ་གཅོད་པ་ནི་དགེ་སློང་མཚམས་པོ་ཆེ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བཞིའི་མཚན་མ་

693

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བརྟན་པོའི་ས་ཁོངས་སུ་དགེ་སློང་རྣམས་འདུག་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་བ་བཅད་པར་
བྱའོ། །བསྒོ་བ་ལས་བྱུང་བ་ [ཕྱིར་མ་བཅོས་པས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མི་བྱ།] ཞེས་པ་ནི་ལས་ལ་མ་གུས་པའི་ཆད་པར་བཅས་པའོ། །དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་དག་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་སོ། །[ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་དག་ནི་མྱོང་བར་བྱར་རུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་བྲང་སྟེ་མདོ་རྩ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །]

གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མའི་མཚམས་ཐམས་ཅད་ནོན་པའི་ཤིང་ངམ་རེ་ལྡེ་ལ་སོགས་པའི་རྫས་ལ་དགེ་སློང་གནས་ན་མཚམས་ཇི་ཙམ་ནོན་པ་དེ་དག་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་སྟེ། མཚམས་ཅི་སྙེད་ནོན་པ་དེ་དག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་
གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་རུང་ཞིང་། མཚམས་ཅི་སྙེད་ནོན་པ་དེ་དག་ཏུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་དུ་རུང་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །[འདི་ནི་ལུང་གླེང་གཞི་ལས་བཙུན་པ་ལས་བགྱིས་པ་གཅིག་གི་ལས་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་གཅིག་གིས་གནས་བཞིར་སྡེ་བཞི་ལ་ལས་བགྱིར་རུང་ངམ་ཨུ་པ་ལི་རུང་སྟེ། གནས་བཞིར་དགེ་སློང་གསུམ་གསུམ་གནས་ལ། དེར་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་གིས་གནས་བཞིའི་མཚམས་སུ་སེག་མོའམ་རེ་ལྡེའམ་ཁྲིའམ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་དེས་མནན་ཏེ་དེའི་སྟེང་དུ་འདུག་ནས་ལས་བྱའོ། །ལས་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་གྲངས་སུ་སྐོང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་གནས་བཞིར་དབྱར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པར་འགྱུར་བར་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་འདི་ལྟར་དགེ་སློང་དེས་གནས་བཞིའི་མཚམས་ཤིང་ངམ་རེ་ལྡེས་མནན་ཏེ་དབྱར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་བ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར། ལུང་གླེང་གཞི་ལས་མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱལ་བ་བཞུགས་བཞིན་དུ་དེ་མ་འདུས་པར་ལས་བགྱིར་རུང་ངམ། ཨུ་པ་ལི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་བཟློག་ལ་ནི་

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཟློག་འཆགས་པའི་ལུང་གཏན་ནས་མི་སྣང་ངོ་། །] ལས་དེས་བྱ་བ་སྟེ་ད་ལྟར་གྱི་

694

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཆོ་གས་བསྙེན་རྫོགས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ནི། ཆོ་ག་ལས་མ་ཡིན་པས་བྱས་ན་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་པས་འདི་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱི་བ་ལ་གསོལ་བ་
དང་བཞིའི་ལས་མི་བགྱི་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། བསྙེན་པར་མ་
རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱི། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བསྙེན་རྫོགས་བྱ་བ་
ལ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་དང་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ། སྤྱིར་མདོ་འདི་བྱས་སོ། །[བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱི་བ་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་བགྱིད་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱི། བསྙེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་ལས་དེས་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ལས་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་འཆགས་ཏེ་ཚུར་ཤོག་དང་སྐྱབས་འགྲོ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་དང་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི། ལས་དེས་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། ལས་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །མཚམས་སྒྲོལ་བ་དང་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །] གསོལ་བའམ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་སྟེ་སུམ་གཉིས་བྱས་པ་ཉིད་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ལུང་ལས་མཚམས་གཅོད་པ་ལ་ [ཕར་ཆེར་བྱས་ན་བྱས་པ་ཉིད་དུ།] གསུངས་ཀྱང་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་མདོ་འདིས་བྱས་སོ། །
དེའང་ལུང་གླེང་གཞི་ལས་བཙུན་པ་དགེ་སློང་གིས་མཚམས་བཅད་བཞིན་
པའི་ཚེ་ན་ལས་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་གུམ་སྟེ་ཚེའི་དུས་བྱས་ན་མཚམས་བཀུམ་པའམ་མ་བཀུམ་པ་ཞེས་བགྱི། །[ཕྱོགས་བཞིའི།] མཚན་མ་རྣམས་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་མང་དུ་
བྱས་ [པ་སྟེ་ལས་ཕར་ཆེར་བྱས་པ།] ན་མཚམས་བཅད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཟློག་པ་ནི་མ་བཅད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཀྱང་ངོ་། །དེ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔར་བསྟན་ན། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། སྤོ་བ་བྱེད་པས་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུས་ཞུས་པ་ལས་སྤོ་བ་བགྱིད་

695

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པས་དགེ་སློང་གནས་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་ན་གནས་ནས་ཕྱུང་བར་བརྗོད་པར་
བགྱིའམ་ཚངས་སྤྱོད་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྡོམ་པ་མ་གཏོགས་པར་ལས་ཐམས་ཅད་བྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཕྱིར་འཆོས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ [མགུ་བ་སྤྱོད་པ།] གཞན་
དག་ལ་ཡང་ཆོ་ག་འདི་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེའང་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ནི་གཞན་གྱིས་ཚང་ལ། ལས་བྱེད་པ་པོས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མེད་ན། སྤོ་བ་བྱེད་པས་ལས་མཁན་བྱས་ན་ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་མ་གཏོགས་པའི་ལས་ནི་ཉེས་མེད་འཆགས་ལ། ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་སྦྱིན་པའི་ལས་ནི་ཉེས་བཅས་འཆགས་གྱི།

ཉེས་མེད་མི་འཆགས་པར་བཅས་པའོ། །དེའང་ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་ནི་རྒྱུད་སྣོད་དུ་རུང་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་དག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལས་བྱེད་ [མཁན།] རྒྱུད་མ་དག་ན་རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དབྱེ་ན་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་འདི་ལ་མཚན་མི་མཐུན་པ་ [དེ་ཉིད་དབྱེན་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །] ཞེས་པ་ནི་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་དགེ་སློང་ཁོ་ནས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། དགེ་སློང་མས་ཀྱང་མི་འགྱུར། དགེ་སློང་མ་ཁོ་
ནས་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། དགེ་སློང་གིས་ཀྱང་མི་འགྱུར།
ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞད་གད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ཀུ་རེ་བྱ་བའི་བསམ་པས་ལས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུས་ཞུས་པ་ལས། དགེ་འདུན་དབྱེན་
གྱི་སྐབས་སུ་ [འཕྱར་གཡེང་གི་བསམ་པས་རྗེས་སུ་སྒྲོགས་ཤིང་ཚུལ་ཤིང་ལེན་དུ་སྩོལ་བ་ན་དགེ་འདུན་དབྱེ་བར་བརྗོད་པ་བགྱིའམ། ཉེ་བར་འཁོར་མི་བྱའོ་ཞེས།] གསུངས་པར་མ་ཟད་ཀྱི། སྔགས་རྣམ་པར་

696

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བཞག་པ་ལ་སོགས་འདུལ་བའི་ཆོ་ག་གང་གིར་ཡང་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་གཏན་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་གཏད་ན་ཡང་དགོངས་སུ་གསོལ་ལ་སོགས་པ་མ་བརྗོད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་ཉིད་དག་གིས་ལས་གཞན་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་སིལ་བུ་ལས། བཙུན་པ་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་མའི་ལས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་བགྱིས་ན། བསྙེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བགྱིའམ།

ཉེ་བ་འཁོར་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཊཱི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་གི་ལས་
ཀྱིས་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །[དགེ་སློང་མའི་ལས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཊཱི་ཀ་ལས་ཆོ་ག་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་། ལྷག་པ་དག་གིས་ནི་མ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་གི་ལས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མར་སྒྲུབ་པ་ནི། ཊཱི་ཀ་ལས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཁོངས་སུ་དྲངས་ཏེ། དགེ་སློང་རྣམས་
ལས་དགེ་སློང་མའི་དངོས་པོ་བརྩལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ལས་ཀྱི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་འཆད་དེ་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ།
རང་མི་སྤྲོ་ན་ནན་ཏུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། སྤྲོ་བ་མཐོལ་བཤགས་
ལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དག་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནན་ཏུར་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། [མདོར་བསྡུས་སྦྱར་བའི་གནས་ནས་དབྱུང་བ་གསུམ་ཡང་བགྲངས་ན་ནན་ཏུར་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་།] བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ནན་ཏུར་བཅོ་ལྔ་སྟེ། དེའང་

697

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
བསྡིགས་པ་ནན་ཏུར་ནི། འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ལ་ལས་ཀྱིས་བསྡིགས་པ་སྟེ། དེའང་མི་
འདོད་བཞིན་དུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱས་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤང་དགོས་
པ་ཆད་ལས་སུ་བཀལ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་མ་དུལ་ན་གནས་ནས་འབྱིན་པས་བསྡིགས་

པའོ། །སྨད་པ་ནན་ཏུར་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་ཕྱིར་མི་འཆོས་པར་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པ་ལ་གཉེན་པོ་ཆུང་བའི་སྒོ་ནས་སྨད་པའོ། །བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་ནི། ཁྱིམ་པ་སུན་
འབྱིན་པ་དེ་སུན་ཕྱུང་བའི་གནས་དེ་ནས་ཕྱིར་བསྐྲད་པའོ། །ཕྱིར་འགྱེད་ནན་ཏུར་ནི།
ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྙས་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་མཛའ་གཅུགས་ཀྱི་དངོས་པོས་བསྐྱངས་པས་སྒོ་ནས་ཕྱིར་འགྱེད་པའོ། །གནས་ནས་དབྱུང་བ་བདུན་ནི། མ་མཐོང་
བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་དང་། སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་
དང་། འཐབ་ཀྲོལ་ལ་འབད་པས་མ་ལོག་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་དང་། [འཐབ་ཀྲོལ་དངོས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་།] འཐབ་ཀྲོལ་གྱི་རྒྱུ་ཉེ་
བར་སྒྲུབ་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་རྣམས་དང་འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་གནས་དབྱུང་བའོ། །གསོ་སྦྱོང་བཞག་པས་ནན་ཏུར་ནི། གདམས་ངག་བཞག་པས་མ་དུལ་བ་ལ་དེ་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའོ། །
དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་ནི། གསོ་སྦྱོང་བཞག་པས་མ་དུལ་བ་ལ་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དགག་དབྱེ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའོ། །བསྙིལ་བ་ནི་དགེ་ཚུལ་ཕ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་བསྙིལ་བ་ལུང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་སོ། །ཁྱིམ་པ་ལ་

ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པ་ནི། ཁྱིམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་གཤེ་སྐུར་འདེབས་ན་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་

698

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ནན་ཏུར་གྱི་བསྡུ་བ་ནི། ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་
བསྡུ་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། ཆོ་
གའི་སྒོ་ནས་བསྡུ་ན། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཏེ། སྔ་མ་རྣམས་དང་ཐ་མ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོའི་ཆ་ནས་བསྡུ་ན་སྨད་པ་ནན་ཏུར་དང་སྤངས་པ་ནན་ཏུར་རྣམ་དག་གི་ལས་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་དང་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། སྨད་པ་ནི་སྔ་མ་བཞིའོ། །སྤངས་པ་ནི་གནས་དབྱུང་བདུན་དང་བསྙིལ་བ་དང་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པ་སྟེ་དགུའོ། །ཐ་མ་ནི་གསོ་སྦྱོང་
བཞག་པ་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པའོ། །
གསུམ་པ་ནན་ཏུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱིས་ཆད་པར་

བཅས་པ་མཇུག་བཟོད་པ་གསོལ་དགོས་རུང་དུ་ཡོད་པའོ། །རྣམ་བཅད་ནི་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་སེལ་ལོ། །ལས་ཀྱིས་ཞེས་པས་ནི། ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་མེད་པར་གནས་ཀྱི་བླ་མས་སློབ་མ་ལ་ཆད་པ་ལྔ་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་དག་
སེལ་བའོ། །ཆད་པར་བཅས་ཞེས་པས་གྲངས་སུ་གཞུག་པ་བཞི་སེལ་ལོ། །མཇུག་བཟོད་པ་གསོལ་དགོས་རུང་ཞེས་པས་ནན་ཏུར་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་ལ་མ་
ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་སེལ་ལོ། །བཞི་པ་ [ནན་ཏུར་མགོ་མེད་པ་ལ་མགོ་གདགས་པ་ཞེས་གསུངས།] ནན་ཏུར་ལ་སྔོན་འགྲོའི་བྱ་བ་རུང་མཐུན་སྦྱར་བ་ནི་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བདུན་ལས།
ཕྱིར་མི་འཆོས་པར་གནས་དབྱུང་བ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་ཁས་བླངས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་བཞམས་བསྒོ་ལ་སོགས་པའི་བཟློག་པ་སྔོན་འགྲོར་གསུངས་ལ་འཐབ་ཀྲོལ་ལ་འབད་པས་མ་ལོག་པ་གནས་ནས་

699

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
དབྱུང་བ་ལ་བསྡིགས་པ་ནན་ཏུར་སྔོན་འགྲོར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་
འབེབས་པར་འགྱུར་བ་ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་མངོན་སུམ་བརྒྱད་སྔོན་འགྲོར་གསུངས་སོ། །གནས་ནས་དབྱུང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ནི་སྔོན་འགྲོའི་བྱ་བ་ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། བཞམས་བསྒོ་སྔོན་དུ་འགྲོ་སྟེ། [ལས་གཞིའི་སྐབས་ལ།] གནས་ནས་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཞེས་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བཞམས་བསྒོ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པས་གྲུབ་བོ། །[དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་ལས། འདི་ནི་སྨད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་བསྙིལ་བ་དེ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་སྤངས་པ་ལ་

བསྙོན་དུ་མེད་དོ། །] དེའང་ལུང་ལས་བསྙིལ་བ་དང་སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་
དབྱུང་བ་ལ་བཞམས་བསྒོ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པས་གནས་ནས་དབྱུང་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་རུང་མཐུན་སྦྱར་ཏེ། མདོ་རྩ་བར་སྤྱིར་གསུངས་

པའོ། །[ནན་ཏུར་མཇུག་མེད་ལ་མཇུག་གདགས་པ་ཞེས་གསུངས། །]
ལྔ་པ་ནན་ཏུར་ལ་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་རུང་མཐུན་སྦྱར་བ་ནི། བསྡིགས་པའི་ནན་
ཏུར་གྱི་འབད་པས་མ་ལོག་ན་མཇུག་ཏུ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་དངོས་སུ་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྨད་པ་ནན་ཏུར་གྱི་འབད་པས་མ་ལོག་པ་དང་། བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་གྱི་འབད་པས་མ་ལོག་པ་དང་། ཕྱིར་འགྱེད་ནན་ཏུར་གྱི་འབད་པས་མ་ལོག་པ་སྟེ། དེ་
གསུམ་ལ་ཡང་མཇུག་གནས་ནས་དབྱུང་བ་མདོར་བསྡུས་སུ་སྦྱར་ཏེ། བསྡིགས་པ་

ནན་ཏུར་གཞན་གསུམ་པོ་དེ་དག་རྒྱུ་ངོ་བོ་ཆོ་ག་ཆད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་མཚན་དོད་ཐུབ་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །[དེའང་རྒྱུ་སྨད་པ་ནན་ཏུར་གྱིས་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་སྨད་པ་ནན་ཏུར་དང་ཆོ་ག་གསོལ་བཞིའི་ལས་དང་། ཆ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤོང་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་

700

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རོ། །]ཁྱབ་པ་ནི་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སོ། །འོ་ན་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བདུན་པས་མང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གནས་དབྱུང་བ་བདུན་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་སྟེང་དུ་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་བའི་གནས་ནས་དབྱུང་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྟགས་ཟུར་ཕྱི་མ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་སོ་ཞེ་ན། དངོས་དང་མདོར་བསྡུས་གཉིས་
ཀ་བགྲངས་ན་དེར་ཐལ་ཟེར་ན་འདོད་ཅིང་། དངོས་སུ་གསུངས་པ་འབའ་ཞིག་བགྲངས་ན་དེར་ཐལ་ཟེར་ན་ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །
དྲུག་པ་ནན་ཏུར་གང་ལྟུང་བའི་རྒྱུར་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཁྱིམ་པ་སུན་
འབྱིན་པ་ལ་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་བྱས་པ་དེས་དགེ་འདུན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ན། དེ་ལ་བཞམས་བསྒོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་མ་བཏང་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པར་
དངོས་སུ་གསུངས་པ་དེའི་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་བས། ཁྱིམ་པ་ལ་བརྙས་ཐབས་བྱེད་པ་
ལ་ཕྱིར་འགྱེད་ནན་ཏུར་བྱས་པ་དེས་དགེ་འདུན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ན་ཡང་། དེ་ལ་བཞམས་བསྒོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་མ་བཏང་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་དེ།
ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དང་རྒྱུ་ངོ་བོ་ཆོ་ག་
ཆད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་མཚན་དོད་ཐུབ་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྡིགས་

པ་དང་སྨད་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་སོ། །འོ་ན་དགེ་སློང་ཕའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ལས་མང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་སྟེང་དུ་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་དང་མདོར་བསྡུས་གཉིས་ཀ་བགྲངས་ནས་དེར་ཐལ་ཟེར་ན་འདོད་ཅིང་། དངོས་སུ་གསུངས་པ་འབའ་ཞིག་བགྲངས་ནས་ [དགེ་སློང་ཕའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་

701

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཅུ་གསུམ་ལས་མང་བ་ཡོད་པ།] དེར་ཐལ་ཟེར་ན་ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའམ་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་བྱས་པ་དེས་དགེ་འདུན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ན། དེ་ལ་བཞམས་བསྒོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་མ་བཏང་ན་དགེ་
འདུན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་ཅེས་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་རོ། །ལས་ཀྱི་ནན་ཏུར་བྱས་པ་དགེ་
འདུན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ན་བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་སྔ་མ་ [ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པའི་སྐོར།] དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མདོར་བསྡུས་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་དགོས་པ་ལས་རྒྱུ་མཚན་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེའང་སྨད་པ་ནན་ཏུར་དང་རྣམ་དག་གི་ལས་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་གཉིས་ནི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཆད་ལས་དོད་མི་ཐུབ་པར་འབྲས་བུ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དོད་ཐུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ནན་ཏུར་གྱི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ནན་ཏུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོག་ཏུ་བཞག་ཅིང་བཤུང་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
བརྒྱད་པ་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལུགས་ལ་གཉིས་ཏེ་དགོས་པའི་དོན་དང་
བསྡུས་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི་ནན་ཏུར་བྱས་པས་ཕ་རོལ་པོ་དེ་ཉེས་པ་ལ་ཞུགས་པ་འཕྲོ་གཅོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་ཞུགས་པ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་ནན་ཏུར་བྱ་བ་ནི་ཆད་པ་བཅད་པའི་ཡུལ་ཆོས་བཅུ་ལྡན་སྔར་ལས་གཞིར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་
དུས་གང་གི་ཚེ་ནན་ཏུར་བྱ་བ་ནི་དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་མ་ཡིན་ཞིང་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་

702

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སེམས་གཡེངས་པའི་དུས་མ་ཡིན་པའོ། །བཞི་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ནན་ཏུར་བྱ་བ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ་སྦྱོར་བ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་བྱ་ཞིང་གླེང་བ་པོ་རང་མ་ལང་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐོས་པས་གླེང་དྲན་
བྱ་བའོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཏེ། མཇུག་ནི་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་
བརྗོད་པ་དང་། འདི་ཉིད་དུ་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པར་གྱིས་ཤིག །དགེ་འདུན་ཉིད་ཀྱིས་

ཁྱོད་བག་ཡངས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །
ལྔ་པ་ནན་ཏུར་བྱས་པའི་བསླབ་བྱ་ནི། གང་ལ་སྨད་པ་ནན་ཏུར་ [བཞི་པོ་གང་དང་གང་།]བྱས་པ་དེས་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤང་བ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་པར་
དུ་ཡང་བསྐྲད་པས་སུན་དབྱུང་བའི་གནས་སུ་མི་བསྡད་པའོ། །གནས་ནས་ཕྱུང་བས་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤང་ཞིང་། ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་གཞན་རྣམས་དང་
ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྤང་བའོ། །[རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དེར་མ་ཟད་དེ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤང་དགོས་ཏེ། ལུང་ཞུ་བ་དང་སྤྱིར་བསྟན་ལས། བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་ཀྱིས་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་ལུང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོས་ཞུས་པ་ལས་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་པུ་གྲོགས་མེད་པ། གཉིས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་མ་སྤངས་ན་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའོ། །] བསྙིལ་བའི་བསླབ་བྱ་ནི་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དང་འདྲའོ། །གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་དང་། དགག་དབྱེ་བཞག་པས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་སྤང་ཞིང་། ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པ་ལ་ནི་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་

ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པ་སྤང་བ་ལ་བསླབ་བོ། །དྲུག་པ་ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་དེ་ཐུན་མོང་བ་གཉིས་དང་བྱེ་བྲག་གི་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་

703

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གཉིས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་བཟོད་པ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་གཉིས་ལ་འཇོག་པ་པོའམ་དེས་བསྐོས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བྱས་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། །[གྲོལ་ཟིན་པ་ལས་གྲོལ་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །] གཞན་ཡང་ནན་ཏུར་སྔ་མའི་སྟེང་དུ་ནན་ཏུར་ཕྱི་མ་བྱས་ན་

སྔ་མ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མཐའ་དག་གིས་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ནན་ཏུར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་སྟེ། རྒྱུ་འཐབ་
ཀྲོལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་མ་ཞི་སྟེ་འཕྲོ་མི་གཅོད་ཅིང་ཕྱིར་མ་བཅོས་པར་དགེ་འདུན་གྱིས་ཤེས་ནས་ [མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་ནས་ཞེས་གསུང་ཡང་མཐོང་ཐོས་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་ན་ཡིན་གྱི། དོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཊཱི་ཀ་ལས་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་གསུངས་པའོ། །] ནན་ཏུར་

གྱི་ལས་བྱའོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དེའང་ཉེས་པ་གླེང་བ་པོས་ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ་སོར་གོ་བར་བྱས་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་དུ་བཅུག་ནས་ [ལུང་གཞིར་ཁས་བླངས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་ལ། འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩར་དམ་བཅར་བཅུག་ནས་ཞེས་ཏེ་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་དུ་བཅུག་ནའོ། །] ནན་ཏུར་གྱི་ལས་བྱའོ། །དེའང་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་
དགེ་འདུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་འཇོག་པ་སྟེ་ [ལུང་གཞི་ལས། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་བཀུག་ལ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད།] མངོན་སུམ་དུ་བཞག་པ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་བྱའོ། །ལྟུང་བ་གླེང་བ་བོ་རང་མ་བྱུང་ན་དགེ་
འདུན་གྱིས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱའམ། འོན་ཏེ་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གླེང་བར་བྱ་
སྙམ་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐོས་པས་གླེང་བ་པོས་གླེངས་པར་བྱའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་

704

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཤེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཤིང་མི་མཛེས་པས་ཞེས་གསུངས་པས། གླེང་བ་པོ་བསྐོས་ཏེ་གླེང་བའོ། །
གླེང་བ་པོས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་ཞེས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་འཇོག་པ་ལ་ཞེས་སྨོས་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ནི། འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་ཞེས་ཏེ། ནན་ཏུར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཟག་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་འདུ་བ་མི་སྟེར་ན། དགེ་འདུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ནན་ཏུར་བྱ་ཞིང་གླེང་བ་པོས་ཉེས་པ་གླེང་བ་མེད་ཅིང་། གང་ཟག་དེས་ཉེས་པ་ཁས་བླངས་པ་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་དགེ་འདུན་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་

ནན་ཏུར་བྱ་སྟེ། [འདི་ནི་ཆད་པ་འདིའི་རྒྱུད་དང་ལྡན་ན་སྙམ་དུ།] དགེ་འདུན་གྱིས་མཁྱེན་པ་བཞིན་
དུ་ཆད་པ་བཅད་དོ། །[མ་མཐོང་བ་ལ་ནི་ཁས་ལེན་པ་ཞེས་པ་ན།] ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གནས་ནས་
དབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནན་ཏུར་གཞན་རྣམས་ལ་ནི་ཡུལ་དེས་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ན། འདི་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་རང་ལ་ཉེས་ལྟུང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་པ་ཆོས་ཅན་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞིག་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་གྲགས་

པ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆད་པའི་རྒྱུ་ཉེས་པ་དེ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་དགེ་འདུན་ལ་གྲགས་པ་དང་། ཉེས་པ་དེ་བྱེད་པ་གླེང་བྱེད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡན་ལག་ཡིན་པས། འདི་ནི་ཆད་པ་འདིའི་རྒྱུ་

705

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དང་ལྡན་ནོ་སྙམ་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་མཁྱེན་པ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་གཅོད་དོ། །འོ་ན་མ་
མཐོང་བ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ནན་ཏུར་བྱ་བར་བསྟན་ནམ། མི་བྱ་བར་བསྟན། དང་པོ་ལྟར་ན་ [གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི།] ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་ལ་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་མི་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ [མ་མཐོང་བ་ལ་ནི་ཞེས་པ།] ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། །[ཅི་ཡང་མི་སྨྲ་བ་ཁ་བཙུམ་སྟེ་འདུག་པ་མི་བཅན་གྱི།] ཉེས་
པ་དགེ་འདུན་གྱིས་མཁྱེན་པ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་བཅད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་
ན། དངོས་སུ་ནི་ནན་ཏུར་མི་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤིག་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་ཤུགས་ཀྱིས་ནི་ནན་ཏུར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། ཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཡང་། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་གྲགས་པ་དང་མངོན་སུམ་ཡན་ལག་
ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཉེས་པ་དགེ་འདུན་གྱིས་མཁྱེན་
པ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་བཅད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
སྐབས་མི་འབྱེད་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་ཡང་མ་གུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྲད་པའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པ་པོ་དེ་
བདག་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་གླེང་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་ཡང་ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པ་པོ་དེ་དེ་
ལ་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་བྱེད་པར་ནི་གསུངས་ལ། སྐབས་མི་འབྱེད་ན་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན། ཉེས་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ནན་ཏུར་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ [དཔེར་ན་མོ་ཤམ་གྱི་བུ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན། མོ་ཤམ་གྱི་བུ་ནན་ཏུར་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །] ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ [ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པ་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་སྟེ།] སྐབས་མི་འབྱེད་ན་ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནན་ཏུར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་བདག་ལ་ཉེས་པ་མ་གླེང་ཞིག་ཅེས་

706

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཉེས་པ་གླེང་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་ཡང་སྔར་ཁྱིམ་སུན་ཕྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་
མཚན་གྱིས་བསྐྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནན་ཏུར་བྱ་བ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡང་ཞེས་པ་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གོང་དུ་སྙེག་སྟེ། ཉེས་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པར་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁས་བླང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་འདིར་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རིགས་ཏེ་སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་གླེང་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་བྱ་ན་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་དེ། [ཁས་ལེན་པ་མེད་པ།] དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མི་རིགས་ལ། གང་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྐབས་རྙེད་ཅིང་གླེང་བ་ལ་ཁས་བླང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་མི་འགྱུར་བས་ [ཁས་བླང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ཡང་མེད་པ།] དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེས་ཀྱང་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་གྲགས་པ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཡན་
ལག་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །
སྐབས་མི་འབྱེད་ན་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་མདོ་འདིའི་ལུང་ཁུངས་ནི། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྐབས་
ལས། [ནམ་སོ་དང་འགྲོ་མགྱོགས་ཀྱིས་ཁྱིམ་པ་སུན་དབྱུང་སྟེ་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་སྐབས་སུ།] སྐབས་མ་ཕྱེ་ན་མ་གུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྲད་པའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་དེས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྟེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཁྱིམ་སུན་
འབྱིན་པ་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དག་ལ་ཡང་ངོ་

707

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

[དེ་བསྐྲད་པའི་ལས་བྱ།] ཞེས་གཞུང་འོག་མས་བསྡུས་ལ། སྐབས་མི་འབྱེད་ན་ཡང་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་བྱ་བར་ལུང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པས། ནན་ཏུར་དེ་ལ་ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་། [བསྐྲད་པ་གཅིག་པུ་མ་ཟད།] ནན་ཏུར་
གཞན་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེར་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་མི་འབྱེད་ན་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱིར་མདོ་འདི་གསུངས་སོ། །ལྟུང་བ་གླེང་བ་པོ་རང་མ་ལངས་ན་ [དགེ་འདུན་གྱིས།] བསྐོ་བས་བསླབ་ཞེས་པ་འདི་དང་སྔར་ [གླེང་བ་པོ་མ་བྱུང་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་གླེང་ཞེས།] བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། སྔ་མ་ནི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཤེ་མི་རིགས་པས་གླེང་བ་པོ་བསྐོས་ནས་གླེང་བར་བསྟན་ལ། ཕྱི་མ་འདིས་ནི་གླེང་བ་པོ་
བསྐོ་བ་དེ་སྒྲུབ་པའི་བསླབ་པར་བསྟན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དགེ་འདུན་རྣམས་ཐུགས་རྗེ་ཆུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ད་ནི་གང་ལ་བཟོད་པ་བླངས་པའི་ཡུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཤེ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྡུས་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། བཟོད་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱས་པས་ཡུལ་དེ་ཆད་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་ལ་བཟོད་པ་བླངས་པའི་ཡུལ་ནི་ཆོས་དགུ་ལྡན་ཏེ། དེའང་བསམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་སེམས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་བསམ་པ་སེམས་པ་ནི། གཤེ་བ་དང་ཁྲོ་བ་དང་སྤྱོ་བ་ཉིད་མི་འཛིན་ཞེས་སོ། །རྟེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་བརྟེན་ཅིང་ཡང་དག་པའི་རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། [ལུང་རྣམ་འབྱེད་
ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། བླའི་གྲྭ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པོས་བསྐོས་པའི་གྲྭའོ། །འོག་ཟུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་མིའི་ཚོགས་སོ་

ཞེས་སོ། །] བླའི་གྲྭ་དང་འོག་ཟུར་དང་ཉེ་དུའི་གང་ཟག་རྟེན་ཉིད་དུ་མི་འཛིན་ཞེས་པ་

708

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ནས་སོ། །
ཆ་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འཆང་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་ནི།
ཁྱིམ་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་བར་མི་བྱེད་ཅེས་སོ། །རྟེན་དང་
བསླབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་ཞིང་ཡང་དག་པའི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་
ལ་སྟེན་པར་མི་བྱེད་ཆོ་ག་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ཅེས་པ་ནས་སོ། །ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་གཞོམ་པ་ནི། སྐྲ་འགྲེང་བར་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །མཉམ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ནི་འབྱུང་བར་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་སྟོང་
བ་ནི་རྒྱུ་ལས་ཕྱིར་བཟློག་པ་ཞེས་སོ། །རང་གིས་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་
པ་ནི། བཟོད་པ་གསོལ་བ་ལའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་ནི་སྐབས་འདི་ཉིད་ནས་གསུངས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཚོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་དང་དགུ་སྟེ། དེ་ནི་སྔར་ལས་ཀྱི་གཞི་ལས། ཚོགས་ཀྱིས་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་གང་གིས་བཟོད་པ་ལེན་པའི་རྟེན་ནི་ཆོས་ལྔ་ལྡན་ཏེ། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་ཆད་
པ་གཅོད་བྱེད་དམ་དེས་བསྐོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ནན་ཏུར་བྱེད་པ་དག་གིས་མ་བསྐོས་ན་ནན་ཏུར་བྱེད་པ་མི་འཆགས་ཞེས་པས་གྲུབ་བོ། །
གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བཟོད་པ་བླང་བའི་ཆོ་ག་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ།
སྦྱོར་བ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་ནས་ཙོག་པུར་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་བོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱ་ཞིང་། མཇུག་ཏུ་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིའི་དོན་བསྟན་
ནས། ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། གཤེ་བ་དང་ཁྲོ་བ་དང་སྤྱོ་བ་ཉིད་མི་འཛིན་པ་དང་ཞེས་

709

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སྦྱར་ཏེ། གཤེ་བ་ནི་ཁྱིམ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་གྱིས་སྨོད་པ་སྟེ། སྤྱོ་བ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་སྐྱོན་གྱིས་སྨོད་པའོ། །འཚོ་བ་དང་ལྟ་བ་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་གཤེ་བ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་ཆོ་ག་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོ་བའོ་ཞེས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །དགེ་འདུན་གྱི་རྙེད་པ་མེད་པ་དང་གནས་མེད་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་ཉིད་མི་འཛིན་པ་དང་ཞེས་སྦྱར་རོ། །བླའི་གྲྭ་དང་འོག་ཟུར་དང་ཉེ་དུའི་གང་ཟག་རྟེན་ཉིད་མི་འཛིན་པ་དང་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། །[དམིགས་བསལ་ནི་ཁྱིམ་པ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱེད་ན་ནི་ཁྱིམ་པ་དེའི་ཉེ་དུའི་གང་ཟག་རྟེན་ཉིད་དུ་འཛིན་ཡང་རུང་སྟེ་དེས་དེ་རྟེན་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །] དགེ་འདུན་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་ཞེས་སོ། །
ཁྱིམ་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་ཅེས་
སྦྱར་ཏེ། །[དམིགས་བསལ་ནི་ཁྱིམ་པས་བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱེད་ན་ནི་དེ་ཁྱིམ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་ཡང་རུང་སྟེ། དེས་རྒྱལ་མཚན་དེ་འཆང་བ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །] མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་ཞེས་སྦྱོར་རོ། །ཆོ་ག་མ་ཡིན་པ་ [བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ།] སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། །[རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤོང་བའི། དམིགས་བསལ་ནི་འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་སོ་ཞེས་སོ། །] དགེ་སློང་གིས་བསླབ་པ་དག་ལ་མི་སློབ་པར་མི་བྱེད་པ་དང་ཞེས་སོ། །འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ལ་ [གསོལ་བཞིའི།] ལས་ཀྱིས་བསྡིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་བསྡིགས་པ་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། གླེང་དྲན་མ་བྱས་པར་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་ནན་ཏུར་མི་འཆགས་ལ། གླེང་དྲན་བྱེད་པ་ན་སྐབས་འབྱེད་མི་འབྱེད་གཉིས་ལས། མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མར་ཁ་འཁྱོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱོགས་འགའ་ལ་

710

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སྐབས་མི་འབྱེད་ན་བརྗོད་བཅས་དང་ཕུར་བ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་སུ་ཁ་འཁྱོགས་པར་འགྱུར་རོ། །
སྐབས་འབྱེད་ན་དེ་ལ་ཉེས་པ་གླེང་བ་ན། ཉེས་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གཉིས་ལས། ཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བྱེད་དགོས་ལ། ཉེས་པ་ཁས་བླངས་ན་ཉེས་པ་ཕྱིར་འཆོས་མི་འཆོས་གཉིས་ལས། ཕྱིར་མི་འཆོས་ན་ནི་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཉེས་པ་ཕྱིར་འཆོས་ཏེ་ཉེས་པའི་རྒྱུན་སྡོམ་ན་ཡང་ནན་ཏུར་མི་བྱེད་པས། བསྡིགས་པ་ནན་ཏུར་གཞི་སྟོར་
གྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྨད་པ་དང་བསྐྲད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞི་སྟོར་
གྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ནན་ཏུར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེས་མཐའ་དག་ལ་ལྟུང་བ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་། བཀའ་བློ་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་ཁ་འཁྱོགས་སུ་མི་འཇུག་པར་བསྡིགས་སྨད་བསྐྲད་པ་ལ་

སོགས་པའི་ནན་ཏུར་གྱི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནན་ཏུར་གཞི་བཙན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། [ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པ་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་སྟེ།] སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དག་ལ་ཡང་ངོ་། །[བསྐྲད་པའི་ལས་བྱ་སྟེ་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མར་ཁ་འཁྱོགས་སུ་མི་གཞུག་པར་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །] དེ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ངོ་ [བསྐྲད་པའི་ལས་བྱ་སྟེ་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བར་ཁ་འཁྱོགས་སུ་མི་གཞུག་པར་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །] ཞེས་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་གཞི་བཙན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་བསྡིགས་པ་དང་སྨད་པ་ལྟ་བུའི་ནན་
ཏུར་གཞན་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་རིགས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
ན། བསྡིགས་སྨད་ལྟ་བུའི་ནན་ཏུར་གཞི་སྟོར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

711

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འོ་ན་མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་ཡང་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་དགེ་འདུན་
ལྷག་མ་མི་འབྱུང་ན་དེ་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཆད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། ནན་ཏུར་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་གླེང་བར་འདོད་པ་ན་མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ནན་ཏུར་དང་འབྲེལ་བ་རང་
ལ་ཡང་ནན་ཏུར་བྱས་ནས་བཟོད་པ་ནི་གསོལ། ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ། ལྟུང་བ་གླེང་བར་འདོད་པ་ན་མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་ཕྱིར་མི་འཆོས་པར་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་གཉེན་པོ་ཆུང་བའི་སྒོ་ནས་སྨད་པའོ། །ཁྱོད་ནི་གནས་གཞན་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་གཞན་ལ་གནས་ཤིང་འདུག་ཅིག་བསྒོ་བར་བྱ་སྟེ། དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུའི་ཞུས་པ་ལས་ [སྨད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ལགས། ཨུ་པ་ལི་སྨད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་སློང་གང་གི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྟུང་བར་གྱུར་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་ལྟུང་བ་དེ་ལས་སླར་མ་ལོག་པ་དེའི་བར་དུ་གཞན་ལ་གནས་འཆའ་ཞིང་འདུག་ཅིག་ཅེས་བསྒོའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་གནས་ཤིང་འདུག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ན་དེའི་དོན་ཅི་ལགས་ལུང་ལས་ཁྱོད་གནའ་འཆའ་ཞིག་ཅེས་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་གོ་རྒྱུ་མ་བྱུང་གསུང་ཡང་ཁྱོད་ལྟ་བུ་རང་རྐྱ་མི་ཐུབ་པས་གང་ཟག་གང་ལ་མངའ་བའམ་ངོ་ཚ་ཤེས་པའམ་ཁྲེལ་ཡོད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་གནས་ཏེ་འདུག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྡིགས་པ་དང་བསྐྲད་པ་དང་ཕྱིར་འགྱེད་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་དུ་རུང་བར་དགོངས་ནས་མདོ་རྩ་བ་ལས་དེས་འགྲོགས་

བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །] གསུངས་སོ། །
དེ་ཡང་རྒྱུན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ལྷག་མ་རིགས་འདྲ་བཞི་བཏུད་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིར་

མི་འཆོས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་བ་ཞིག་པ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འཆོས་པར་ཞེས་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

712

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཞི་བཏུད་དུ་བྱེད་ན་ཕྱིར་འཆོས་ཀྱང་སྨད་པ་ནན་ཏུར་བྱ་སྟེ། དེ་
ནི་དོན་གྱིས་ན་ཕྱིར་འཆོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་སེམས་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སྡོམ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་ལྷག་མ་རིགས་འདྲ་བཞི་བཏུད་བྱེད་ཀྱང་ཕྱིར་འཆོས་པར་

བྱེད་པ་ལ་ནི་སྨད་པ་ནན་ཏུར་བྱས་ཀྱང་མི་འཆགས་ཏེ། ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བཞི་བཏུད་དུ་བྱེད་ན་དོན་གྱིས་ཕྱིར་འཆོས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དེའང་མ་
ངེས་ཏེ། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་སེམས་ཀྱིས་ཕྱིར་འཆོས་པར་བྱེད་
ཀྱང་། གཉེན་པོ་མི་བརྟན་པའི་རིགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་ཕྱིར་མ་བཅོས་པ་ཞེས་
སོ། །] ཕྱིར་འགྱེད་བྱས་པ་འདི་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བའི་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟེ།
ལུང་གཞི་ལས་བཟོད་པར་བྱ་བའི་གསོལ་བའི་ལས་བྱས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
ཁྱིམ་པ་དེ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་སོ། །[ཁྱིམ་པ་མ་དད་པ་སྐྱེ་སླ་བ་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བླ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །ཕྱིར་འགྱེད་བྱས་པ་བཟོད་པ་བྱ་བའི་སྐབས།]

འདིར་ལུང་ལས་གསོལ་བ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི། བརྗོད་པའི་ཆོ་ག་ནི་ལུང་ན་མི་
སྣང་ཡང་། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་བརྗོད་པའི་ཆོ་ག་ཡང་བཤད་དོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་གསོལ་བ་བྱ་སྟེ་དེ་ཁྱིམ་པ་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་དུ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ་ཁྱིམ་པས་བཟོད་པ་ཉིད་བཟོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཅིང་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། ཁྱིམ་པ་དེ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་དུ་གཞུག་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའི་འདིར་ལས་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་གསོལ་བ་བྱས་མ་ཐག་པའི་སྐབས་འདིར་ལས་བརྗོད་པ་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ་གསོལ་བ་བྱས་ནས་ཁྱིམ་པ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་མཇུག་སྡུད་དང་བཅས་པ་བྱའོ། །གནས་དབྱུང་གསུམ་སྐབས་འདིར་

713

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
བསྟན་ཏེ་དང་པོ།] ཕྱིར་མི་འཆོས་པར་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནི་གླེང་བྱ་ལ་ [བྱུང་བ་དེ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ།] ལྟུང་བ་གྲགས་པ་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ལྟུང་བ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ལྟུང་བ་དེ་གནས་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་ཤེས་པར་གྱུར་པའོ། །[སྟེ་དགེ་འདུན་
རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་གྱུར་པ།] ཞེས་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དེ་བདག་གིས་ཀྱང་ཤེས། དགེ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཞེས་བཤད་དོ། །
སྔར་ཕྱིར་མ་བཅོས་པའི་ངོ་བོ་བསྡོམས་པས་ད་ལྟར་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་

བ་ཕྱིར་འཆོས་པར་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་ལ་ནི་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གཞུང་ཚིག་གི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །[ཕྱིར་འཆོས་པར་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གནས་དབྱུང་བའི་གཞུང་གི་རྩ་བ་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་པ་སྟེ་ལེགས་

སོ། །སྐབས་འདིར་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་ལ་འགྱུར་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ།] མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཞེས་ཏེ། གཞུང་ཚིག་སྔ་མ་དེ་རྣམས་འདིར་ཡང་སྦྱར་ཏེ། ལྟུང་བ་གྲགས་པ་ཕྱིར་མི་བཅོས་པ་སྡོམ་པས་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ། དེ་མ་
མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་ནི་གནས་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །[གསུམ་པ།] སྡིག་

ལྟ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནི་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །
སྤྲོ་བ་མཐོལ་བཤགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དག་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། ལྟུང་བ་བཅབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྡུམ་པའི་དོན་ཏོ། །
དང་པོ་ནི་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པའི་དགོས་པ་ལྟུང་བ་དག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ལུང་གཞི་དང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་དབྱུང་བ་བྱས་པ་མ་ཟིན་པའི་སྐབས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་

འགྲོ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ་དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོའོ་ཞེས་གསུངས་ནས་དབྱུང་བ་བྱས་པ་

714

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ན། ཁྱོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལྷའམ་མིའོ་ཞེས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེས་པ་དེ་
དག་པར་གསུངས་པ་དང་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་མིང་དང་རིགས་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་ན་ལྟུང་བ་ལས་ལྡང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཉིང་དགོས་ནི་ [ལྟུང་བ་དག་པར་བྱས་པ་ལ་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་ལྷ་མི་ལ་སོགས་པ་འཐོབ་པ་དང་། གཉིས་པ་

ནི།] ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་བཅུ་ཉིད་དོ་ཞེས་ལྟུང་བ་མ་བྱུང་བས་དག་པ་དང་། བྱུང་ཡང་བཤགས་པས་དག་པའི་ཕན་ཡོན་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ལས་མཐོལ་ན་དེ་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་མཐོལ་ན་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཐོབ་ཅིང་། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །
འོ་ན་བཤགས་པས་ལྟུང་བ་དག་ལུགས་ཇི་ལྟར་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཤགས་པས་ལྟུང་བ་འཕེལ་བ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་འདག་
སྟེ། ལུང་གཞི་ལས་དགེ་འདུན་འཚོ་བའི་བྱུང་བའི་སྐབས་ནས་སྡིག་པ་བཤགས་ཀྱང་ལས་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུན་འདྲ་བ་དག་ཏུ་གྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་བ་ལང་བདག་གི་བྱུང་བའི་སྐབས་ནས། བཤགས་པ་བྱས་ཀྱང་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་པར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་ལུང་གཞི་དང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་གྱི་དབྱུང་བའི་སྐབས་དང་གཞུང་འདི་ཉིད་ནས་དག་པར་གསུངས་པ་ [གཞུང་གོང་དུ་དྲངས་པ།] དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་འཕེལ་བ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཙམ་ནི་མཐོལ་བས་ཀྱང་འགྲུབ་པས་བཤགས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྡིག་

715

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལྟུང་ངོ་བོ་གཅིག་ཅིང་སྡིག་པ་ནི་སྟོབས་བཞིས་དག་པར་གསུངས་པའི་གནད་དང་འགལ་ལོ། །[གཉེན་པོས་མི་འདག་ན་ལྟུང་བ་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་གསུངས།] སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། བཤགས་པ་བྱས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་མྱོང་བར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
ལས་ཀྱི་ལྷག་ལུས་པས་དེའི་འབྲས་བུའམ། ཕྱིར་བཅོས་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་
དགོངས་སོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཤགས་བསྡམ་བྱས་པ་ན་ལྟུང་བའི་བག་ཞད་མ་ལུས་པར་དག་སྟེ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བཏུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གནོད་
བྱེད་ནི་ [གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་ཞེས་ཤ་ལུགས་པ་ཐམས་ཅད་འཆད་ཀྱང་ལུང་ཁུངས་ནོར་བ་སྟེ།] གཏམ་
གྱི་གཞི་ལས་ནོངས་པ་བསྒོམ་པས་སྤང་བ་ཞེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ལ་དེ་ལ་ལྟུང་བ་ནི་བཅས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་བཅས་ལ། ལས་ལ་བག་ཆགས་

མེད་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། བག་ཆགས་ནི་བཤགས་པས་མི་འདག་སྟེ། སྒོམ་བྱུང་ཟག་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །
སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བཏུབ་པས་ནི། བག་ཞད་ཙམ་ཡང་
མ་ལུས་པར་དག་པར་མ་ངེས་ཏེ། ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་
བཏུབ་ཀྱང་བག་ཞད་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་དག་པར་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དག་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། [ཤ་མི་ལ་སོགས།] བླ་མ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། ཚུལ་བཞིན་དུ་བཤགས་པར་བྱས་པ་ན་ལྟུང་བའི་མངོན་གྱུར་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་ནི་འདག་ལ། ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནི་མི་འདག་པ་ཡིན་ཏེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། གདུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟུང་བ་སྟེ། སྦྲུལ་གྱི་དུག་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་

རོ། །ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་གནོན་པ་སྟེ་མངོན་འགྱུར་བྱེད་

716

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལས་དང་བཅས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་ [རྣམ་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་གནོན་པ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །[དེ་ལྟར་ན་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །]

འོན་ཀྱང་ལས་མྱོང་ངེས་མ་ཡིན་པའི་སྡིག་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ལྟུང་བ་ལ་ནི་བཤགས་པ་བྱས་པས་མངོན་འགྱུར་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་དག་པ་དེ་འཐད་ཀྱང་། ལས་མྱོང་ངེས་ཀྱི་སྡིག་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ལྟུང་བ་ནི་བཤགས་པ་བྱས་
པས་ལས་བསྲབས་པར་བྱས་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་ཀྱི། ལས་དེའི་མངོན་འགྱུར་བྱེད་ལས་
དང་བཅས་པ་དག་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་སྨིན་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཞན་དུ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་ལྟུང་བ་
སྦོམ་པོ་དེ། དགེ་སློང་དྲུག་ལ་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་བཤགས་བསྡམ་བྱས་ན་ [མཚམས་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་ཚེ་ཕྱི་མར།] དམྱལ་བར་འཕེན་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་དག་པར་སྨྲའམ་ཅི། དེས་ན་ལས་མྱོང་ངེས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས། ལས་བསྲབས་པ་
ཙམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་འགྱུར་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་དག་པ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ལྟུང་བ་དག་པའི་རྒྱུ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མིང་རིགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་

བཅོས་དང་། མཐར་བརྩལ་བའི་རྐྱེན་མ་འབྱོར་བའི་དང་། མཚན་གྱུར་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་འཐོབ་པ་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་ལྔའོ་ཞེས་བླ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །དང་པོ་གཉིས་ནི་དག་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་སྟེ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་བྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི་མཚན་གྱུར་གྱི་སྐབས་ལས་ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉམས་སོ་

717

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྟུང་བའི་མངོན་གྱུར་བྱེད་པ་ནུས་ལྡན་ལས་ཉམས་པ་ཙམ་ལ་ལྟུང་བ་དག་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དག་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུང་ཞུ་
བ་ལས་མཚན་སླར་གྱུར་པ་ན་སྔར་གྱི་ལྟུང་བ་དེ་བཟློག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ཏེ། རྒྱས་པར་སྤྱིར་བསྟན་དུའོ། །བཞི་པ་ནི་ལྟུང་བ་དག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བླ་མ་
རྣམས་གསུང་མོད་ཀྱི། འདི་ཉིད་ལས་འོག་མ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ [ཊཱི་ཀ་ལས་གང་གི་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་ན་ནི་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས།] དེ་ནི་དག་པ་དངོས་ཉིད་ཡིན་གྱི་ལྟུང་བ་དག་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །[གཞུང་རྣམས་ལས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་སྔར་གྱི་
ཕམ་པ་དག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཀྱི་འདུལ་བའི་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་གང་ལས་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོལ་པ་ལྟུང་བ་དག་

པའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནི་མ་གསུངས་སོ། །] ལྔ་པ་ནི་དག་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞེས་རང་གི་མཁན་པོས་ནན་ཏན་གྱིས་གསུང་ཞིང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལུགས་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཚུལ་བཞིན་
དུ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་ལྟུང་བ་ཕྲ་མོའི་ཕྲ་མོ་དག་ལས་ལྡང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྟུང་བ་ཕྲ་མོ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། བསླབ་པ་བྱིན་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྒོམས་པས་དོན་
ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་དག་སྟེ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ་བསམ་པས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། སྦྱོར་བས་དག་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་ཉེས་པ་སྔ་མ་ལ་འགྱོད་པ་
དང་། ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཕྱིར་འཆོས་པར་འདོད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ལུང་སིལ་བུ་ལས་ཉེས་པར་མཐོང་ངམ། ཕྱིན་

718

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཆད་སྡོམ་པར་དམ་འཆའ་འམ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་བསམ་པས་ལྟུང་བ་ལས་ལྡང་གི་ཞེས་པ་དང་། མདོ་མཐའ་དག་ངེས་འབྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་
གསུངས་པས། ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་འདི་ཡང་ངེས་འབྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་

བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ་སྔ་མ་གསུམ་མེད་ན་ལྟུང་བ་མི་འདག་སྟེ། བསམ་པ་ [ཕྱིར་འཆོས་པའི་མཚན་ཉིད་པ།] མེད་ན་ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་བསྡམ་པ་མེད་ན་བཤགས་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་། [ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པའི་བསམ་པ་ཡོད་པ་ལས།] གཞན་དུ་ [སྟེ་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པའི་བསམ་པ་མེད་པར་བསྡམ་ཞེས་བརྗོད་ན།] ན་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ [ཊཱི་ཀ་ལས།] སོ། །[བསམ་པའི་ཆོས་བཞིའི།] ཐ་མ་མེད་ན་ [བཤགས་པ་བྱས་ཀྱང་དེའི།] ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོས་ས་མི་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་སྦྱོར་བས་དག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་མཐོལ་བ་དང་། ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྡུས་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི་ཉེས་པ་མཐོལ་བས་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། འཆབ་པའི་ཉེས་པ་འཕེལ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས། བཅབས་པ་ཆར་བ་བཞིན་དུ་འབབ། །མ་བཅབས་ཆར་བཞིན་དུ་མི་འབབ། །ཅེས་གསུངས་ [མདོ་སྡེ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་བཅབས་ཤིང་གསང་ནས་ཉིན་ཞག་རེ་རེ་ཞིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ། །] སོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་མཐོལ་བ་ནི་དགེ་སློང་ཆོས་བདུན་ལྡན་ལ་མཐོལ་ཏེ། དེའང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དག་པ་སྟེ།
བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་བཅབས་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །ལྟ་བ་མཐུན་པ་དང་། མཚན་

719

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མཐུན་པ་སྟེ། ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་ལའོ། །མཚན་མཐུན་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྨྲ་ཤེས། དོན་གོ ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །དེའང་ [སྤྱིར་བསྟན་ལས་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ།] དེ་ནི་ [མཐོལ་བ་ལ་སོགས་པའི།]སྣོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། [སྐབས་འདི་ཉིད་ལས་ཤེས་པ།] རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཉམས་པས་ལྟུང་བ་མཐོལ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། སྤོ་བའི་གཞི་ལས་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཡིན་ན། དགེ་སྦྱོང་བླ་མའི་གནས་ལྟ་བུ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་

སྟེ། ལས་གཞི་ལས་མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ན་གནས་ན་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པར་ཡིད་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཆོས་བདུན་ལྡན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་བདུན་ལྡན་དགོས་པའི་སྐབས་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མཐོལ་ཡུལ་གྲངས་ཇི་ཙམ་དགོས་ཞེ་ན། བསྒོ་བ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་རང་ལ་བསྒོ་བ་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་ལ་མཐོལ་ཏེ། བསྒོ་བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་ནི་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་གནས་དེར་དགེ་སློང་ཇི་ཙམ་ཚོགས་པ་ལ་མཐོལ་ཏེ། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་ནི་གནས་དེར་ཚོགས་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལྟུང་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་
གཅིག་ལ་མཐོལ་བར་བྱའོ། །མཐོལ་ཡུལ་ཆོས་བདུན་ལྡན་དེའང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། ཆོས་བདུན་མ་ཚང་བ་སྟེ། དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་དང་

720

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མཚན་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་འདི་པ་ལ་དེ་བྱས་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མཐོལ་ན་ [འཆབ་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཁེགས་ཀྱང་མཐོལ་ཡུལ་མཚན་ཉིད་མི་ལྡན་པ་ལ་མཐོལ་བའི།] ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཆུ་བོའི་ཕ་རོལ་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་ལ་བོས་ཏེ་བདག་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཡང་ [འཆབ་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པས།] མཐོལ་བ་ཙམ་དུ་ནི་འགྱུར་ཏེ། མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་མཐོལ་བ་ནི་རྟེན་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱིས་ཏེ། སྡེ་ལྔའི་
སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་དང་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ལྟུང་བ་གང་མཐོལ་བ་ནི་ལྟུང་བ་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཏེ། ལྟུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། བདག་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་པར་ཡོད་པ་དང་། ངོ་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་། སྔར་མཐོལ་ཟིན་པ་མིན་པ་དང་བཞིའོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་མཐོལ་བ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་ཡུལ་དེ་བསླབ་པ་རྒན་ན་དེ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། ཐུགས་གཏད་པར་ཞུ་བ་དང་། ལྷམ་ཕུད་དེ་ཙོག་པུར་འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་པའོ། །དངོས་གཞི་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་སྟེ། དམིགས་བསལ་སོ་སོར་བཤགས་པའི་མཐོལ་བ་ནི་སྔགས་ལན་ཅིག་གི མཇུག་ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་བདག་ལ་ལྟུང་བ་འདི་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཐ་མལ་པའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་ན་ཡང་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་ཁེགས་སོ། །གཉིས་པ་ཉེས་པ་
ཕྱིར་བཅོས་པ་དངོས་ནི་སྐབས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

721

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དེ་ལྟར་སྤྱི་དོན་བསྟན་ནས། ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ལྟུང་བ་བཅབ་པར་ཞེས་ཏེ།
གཞན་གྱི་ལྟུང་བ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་ནི། སྔར་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་པས། འདིར་ནི་རང་གི་ལྟུང་བ་བཅབ་སྟེ་གསང་བར་མི་བྱ་སྟེ། རང་གི་ལྟུང་བ་བཅབ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལའོ་ཞེས་པ་ནི་ [ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། བསླབ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན། ཊཱི་ཀ་ན་མི་

གསལ་ཡང་།] ལུང་ཞུ་བ་ལས་སྨྱོན་པ་ལ་ནོངས་པ་སྨྲས་ན་སྨྲས་པ་ཞེས་བགྱི་འམ། ཨུ་

པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །བསླབ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལའོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། [ཚིག་འདི་ཉིད་ཀྱི།] འགྲེལ་ཆུང་ལས་དགེ་སློང་ཕམ་པ་མ་བྱུང་བ་གཅིག་ལའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ལ་འདི་དང་འོག་མ་བཅས་ཏེའོ་ཞེས་པ་ནས་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པ་བསྟན་ཏོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ལྟུང་བ་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་བཤགས་པ་ནི་བཤགས་ཡུལ་བསྙེན་རྫོགས་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ལ་སྟེ། ཐུན་མོང་བ་ཆོས་བདུན་ལྡན་སྔར་བཤད་པའི་སྟེང་དུ། ལྟུང་བ་མིང་རིགས་མཐུན་པ་མི་ལྡན་པ་ [སྟེ་དཔེར་ན་ཆང་འཐུངས་པའི་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་བྱེད་ན་བཤགས་ཡུལ་དེས་ཆང་མ་འཐུངས་པ་ལྟ་བུ།] དང་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བཤགས་པ་ནི་རྟེན་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱིས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་
མ་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་དང་། བསྙིལ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །
གསུམ་པ་ལྟུང་བ་གང་བཤགས་པ་ནི་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཏེ། བཤགས་པར་བྱ་

722

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་པ་དང་། བདག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཤེས་ཤིང་དྲན་པར་ནུས་པ་དང་། འཆབ་པ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱིར་ན་དགེ་ཚུལ་
གྱི་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ནི་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཆང་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་སོ། །གཞན་དུ་ན་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་ནི་བཤགས་པས་མི་འདག་ཅིང་། བསྡམ་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ནི་ཡིད་ཀྱིས་བསྡམས་པས་འདག་སྟེ། བཤགས་མི་དགོས་སོ། །བཞི་
པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བཤགས་པ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་འཆབ་པ་ཡོད་ན་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཡིད་ཀྱིས་བསྡམས་ལ། དེ་ནས་བཤགས་བྱའི་ཉེས་
པ་དངོས་ཉིད་བཤགས་པ་བྱེད་པ་ན་བཤགས་ཡུལ་ལ་ཕྱག་བྱ་སྟེ་ཐུགས་གཏད་པར་ཞུ་བ་དང་། ལྷམ་ཕུད་དེ་ཙོག་པུར་འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་སྟེ། དེའང་ལྟུང་བ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་སོགས་ཚད་མང་པོ་དང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བཤགས་པའོ། །མཇུག་མཐོང་སྡོམ་ལན་གསུམ་འདྲི་ཞིང་ལན་འདེབས་པ་དང་། ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དེ་ཉིད་ལ་འདི་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །བསྐོ་བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོལ་བར་བྱའོ། །[རང་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་བསྒོ་བ་ལས་བྱུང་བ་འདི་རྣམས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་བཤགས་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི་ཡི་གེ་ལྷག་པར་སེམས་ཏེ། ལུང་ལས་འདི་རྣམས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོལ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་འདི་རྣམས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་བཤགས་དགོས་པའི་ལུང་མེད་ཅིང་དེ་གཅིག་པུ་ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བའི་ལྟུང་

བྱེད་ནི་གཅིག་ལ་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །] བསྡམ་བྱའི་ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱིས་

723

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དེ་ལས་ནི་ཞེས་སོ། །འདིར་འོད་ལྡན་རྩ་འགྲེལ་ནི་བསྡམ་བྱ་ལ་ལྟུང་བའི་མིང་མི་འདོགས་ཏེ། ད་ནི་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་བསྡམ་བྱ་ཡིན་ཞེས་དང་། ལྟུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བསྡམ་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ [ཡིད་ཀྱི་ལྟུང་བ་དེ་ལས་ནི་བསྡམ་པ་བྱས་ན་ལྡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། བསྡམས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འདག་པ་ནི་འདི་རྣམས་ཏེ། ལུང་ལས་དགེ་སློང་མས་ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་ཀྱང་འཆབ་པའི་ཕམ་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། ཐག་བཅད་པའི་རབ་དབྱེ་རྣམས་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལས་སྔར་མི་སྦྱིན་པར་ཐག་བཅད་པ་ན་སྦོམ་པོར་གསུངས་པ་དང་བརྙས་པ་དང་བསྐྱིས་པ་དག་ནི་མི་སྦྱིན་པར་སེམས་པའོ་ཞེས་སྦོམ་པོར་གསུངས་པ་དེ་

དག་ལ་ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པར་ནི་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་གང་ལས་མ་གསུངས་སོ། །] དོ། །འོན་ཀྱང་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་ཡིད་ཀྱི་ལྟུང་བ་དེ་ལས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བསྡམ་པ་བྱས་ན་ལྟུང་བ་ལས་ལྡང་བར་འགྱུར་ཞེས་ [རང་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀར།] གསུངས་སོ། །གཞན་ལས་ནི་དེ་དང་བཅས་པའི་བཤགས་པའོ་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ལྟུང་བ་མཐོལ་བ་དང་བཤགས་པའི་སྤྱི་དོན་འཆད་དོ། །དེའང་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་ན། དེ་ཕྱིར་མ་བཅོས་པར་ནི་ལྟུང་བ་དངོས་ཉིད་ཕྱིར་བཅོས་བྱར་མི་རུང་
[སྟེ་ཊཱི་ཀ་ལས་སྤོ་བ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ། མགུ་བར་བྱ་བ་མི་འཆགས་སོ། །བྱས་ན་ནི་འཆགས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ལྟུང་བ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྔར་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་ཞིང་། ཕྱིས་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] བས་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་དང་པོར་ཕྱིར་བཅོས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ལྟུང་བ་དངོས་ཉིད་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་མཐོལ་བཤགས་རིམ་པ་གསུམ་སྟེ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མཐོལ་བ་དང་། འཆབ་པའི་ཉེས་པ་བཤགས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྟུང་བ་དངོས་ཉིད་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་དགོས་པའི་དོན་དང་བསྡུས་དོན་ཏོ། །
དང་པོ་ནི་སྤྱིར་ན་རང་གི་ལྟུང་བ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མཐོལ་བས་འཆབ་པའི་

724

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཉེས་པ་བཤགས་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་གི་ལྷག་མ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མཐོལ་བས་སྤོ་བ་འཆགས་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་མཐོལ་བ་ནི། མཐོལ་ཡུལ་ཆོས་བདུན་ལྡན་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་མཐོལ་བ་ནི་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཏེ། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་སྟེ་བཞིའོ། །དང་པོ་ལས་གཞན་དུ་ན་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་ནི་རང་གི་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་བཅབས་ན་གསོར་མི་རུང་ཞིང་ལྟུང་བ་གཞན་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་ནི་བསྡམ་བྱ་ཡིན་ཏེ་བཤགས་མི་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟུང་བ་གང་མཐོལ་བ་ནི་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཏེ། དེའང་རང་གི་ལྟུང་བ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྟུང་བ་ནི་ལྟུང་བ་དངོས་ཉིད་ཡིན་
པས་སོ། །རང་གིས་ཕམ་པ་བཅབས་པ་དང་བསྡམ་བྱ་བཅབས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། དེའང་རང་གིས་ཕམ་པ་བཅབས་ན་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་ལ། བསྡམ་བྱ་བཅབས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིས་བསྡམས་པ་ཙམ་གྱིས་འདག་ཅིང་མཐོལ་བཤགས་མི་
དགོས་པས་སོ། །བདག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཤེས་ཤིང་དྲན་པར་ནུས་པ་སྟེ་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
བཞི་པ་གང་གིས་མཐོལ་བའི་ཆོ་ག་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་མཐོལ་ཡུལ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དངོས་གཞི་ནི་མཐོལ་བའི་སྔགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མུ་བཅུ་དགུ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལྟུང་བ་གཅིག་བྱུང་

725

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བ་དང་གཉིས་བྱུང་བ་དང་ཚད་མང་པོ་ [ནི་གསུམ་ནས་གྲངས་ཤེས་ཚུན་ཆད།] བྱུང་བ་དང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ [གྲངས་མི་ཤེས་པ།] བྱུང་བ་སྟེ། དེ་དག་གང་རུང་རེ་རེ་གཞིར་གཞག་པ་ལ། ཞག་གཅིག་བཅབས་པ་དང་། ཞག་གཉིས་བཅབས་པ་དང་། ཞག་ཚད་མང་པོ་བཅབས་པ་དང་། ཚད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཅབས་པ་སྟེ། དེའང་ལྟུང་བ་གཅིག་བྱུང་བ་དེ་ཞག་གཅིག་བཅབས་པ་དང་ཞག་གཉིས་བཅབས་པ་དང་ཞག་ཚད་མང་པོ་བཅབས་པ་འཆབ་པའི་ཉེས་པའི་གྲངས་ཤེས་ [འཆབ་པའི་ཉེས་པ་ཚད་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་བརྗོད་དགོས།] པ་དང་། གྲངས་མི་ཤེས་ [འཆབ་པའི་ཉེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་བརྗོད་དགོས།] པ་གཉིས་དང་ཞག་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བཅབས་པའི་ [ཞག་གྲངས་མི་ཤེས་པ་བཅབས་པ།] མཐོལ་བ་སྟེ་མཐོལ་བ་མུ་ལྔའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟུང་བ་གཉིས་བྱུང་བ་ལ་མུ་ལྔ་དང་། ལྟུང་བ་ཚད་མང་པོ་ [སྟེ་ཞག་གྲངས་གསུམ་ནས་ཞག་གྲངས་ཤེས་པ་ཚུན་ཆད་བཅབས།] བྱུང་བ་ལ་མུ་ལྔ་དང་། ལྟུང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། ལྟུང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བའི་མཐོལ་བ་འདི་ལ་ཞག་ཚད་མང་པོ་བཅབས་པ་ལ་ཉེས་པའི་གྲངས་ཤེས་པ་དང་གྲངས་མི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་གྲངས་མི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐོལ་བ་མུ་བཅུ་དགུའོ། །མཇུག་གི་ཆོ་ག་ནི་འདིར་མཐོང་སྡོམ་འདྲི་མི་དགོས། ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་བཤགས་པ་ནི་འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། འཆབ་པའི་ཉེས་པ་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལྟུང་བ་གང་བཤགས་པ་ནི་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ནོ། །དེའང་རང་གི་ལྟུང་བ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་གང་ཞིག་རང་གི་ཕམ་ལྷག་བཅབས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ།

726

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རང་གི་ཕམ་པ་བཅབས་ན་ཕྱིར་བཅོས་མི་རུང་ལ། རང་གི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཅབས་ན་སྤོ་བ་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་སྟེ། སྐབས་དོན་གྱིས་གྲུབ་བོ། །ངོ་བོ་ཤེས་ཤིང་དྲན་པར་ནུས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དངོས་སུ་དག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས་མེད་ཅིང་ཡིད་གཉིས་ཟ་ན་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་མི་ཆགས་ཏེ་ལྟུང་
བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་
བཤགས་པ་ནི་བཤགས་ཡུལ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གཅིག་ལ་སྟེ། མཐོལ་ཡུལ་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ། ལྟུང་བ་མིང་རིགས་མཐུན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་མཐུན་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྟེན་གང་གིས་བཤགས་པ་ནི་རྟེན་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཏེ། [བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ།] མཐོལ་བའི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བཤགས་པ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་སྔར་དང་འདྲ་ཞིང་། དངོས་གཞི་ནི་བཤགས་པ་མུ་བཅུ་དགུ་སྟེ། མཐོལ་བ་ལ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །མཇུག་གི་ཆོ་ག་ནི་མཐོང་སྡོམ་ལན་གསུམ་འདྲི་ཞིང་ལན་འདེབས་པ་དང་། ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །
གསུམ་པ་ལྟུང་བ་དངོས་ཉིད་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པ་ནི། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། བཤགས་བྱའི་ལྟུང་བ་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལྟུང་བ་གང་བཤགས་པ་ནི་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ནོ། །དེའང་བཤགས་བྱའི་ལྟུང་བ་ཡིན་པ་དང་། བདག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཤེས་ཤིང་དྲན་པར་ནུས་པ་སྟེ། ཕྱི་མ་གཉིས་སྔར་དང་
འདྲ་ལ། དང་པོ་ནི་སྦོམ་པོ་དང་སྤང་ལྟུང་དང་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དང་སོ་སོར་

727

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་བཤགས་བྱའི་ལྟུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་བཤགས་པ་ [མཐོལ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཆོས་བདུན་དང་། བཤགས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །] ནི། བཤགས་ཡུལ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དེའང་ཕམ་པའི་སྦོམ་པོ་ལྕི་བ་ནི། བཤགས་ཡུལ་དྲུག་ཡན་ཆད་ལ་བཤགས་པར་བྱ། ལྷག་མའི་སྦོམ་པོ་ལྕི་བ་ནི་ལྔ་ལ། ཕམ་པའི་སྦོམ་པོ་ཡང་བ་ནི་བཞི་ལ། ལྷག་མའི་སྦོམ་པོ་ཡང་བ་དང་སྤང་ལྟུང་ལ་སོགས་པ་བཤགས་བྱའི་ལྟུང་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་བཤགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་བཤགས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་སྦོམ་པོ་བཤགས་ཡུལ་ལ་དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ལྔས་ནི་ཕམ་ལྷག་གི་སྦོམ་པོ་ལྕི་ཡང་ཐམས་ཅད་དགེ་སློང་གཅིག་ལ་བཤགས་ཏེ། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་ཡང་གཅིག་གི་
མདུན་དུ་བཤགས་པས་འདག་པར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་རྟེན་གང་གིས་བཤགས་པ་ནི་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཏེ། སྔར་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འདྲའོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བཤགས་པ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྤང་ལྟུང་ཕྱིར་འཆོས་པ་ན། སྤངས་པ་དང་འབྲལ་བ་སྔོན་དུ་
བཏང་བ་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ལྔས་ནི་སྤངས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་མི་དགོས་པར་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །[སྔར་ཡང་སྤང་ཤན་གྱི་སྐབས་སུ་གཞུང་དེ་དྲངས་ཟིན་ཏོ། །]

བཤགས་པ་བྱེད་པ་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་བཤགས་ཡུལ་ [རང་བས་བསླབ་པ་གཞོན་ཡང་།] དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པའམ་ [དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་མ་ཡིན་པ།]

728

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བསླབ་པ་རྒན་ན་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཐུགས་གཏད་པར་ཞུ་བ་དང་། ལྷམ་ཕུད་དེ་ཙོག་པུར་འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་སྟེ། དེའང་ལྟུང་བ་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། ཚད་མང་པོ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བཤགས་པའོ། །[དེ་ཡང་མཐོལ་བ་སྔོན་
དུ་སོང་ན་བཤགས་རྐྱང་བྱ་ཞིང་། མ་སོང་ན་མཐོལ་བཤགས་དུས་གཅིག་ལ་ལན་གསུམ་བྱའོ། །]

མཇུག་གི་ཆོ་ག་ནི་མཐོང་སྡོམ་ལན་གསུམ་འདྲི་ཞིང་ལན་འདེབས་པ་དང་
ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་གཞན་ལས་ནི་ཞེས་པ་ནས་སོ། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། མཚན་མཐུན་པ་སྟེ། ཆོས་གསུམ་ལྡན་དེ་གཅིག་པུ་ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ། །[བཤགས་པར་བྱ།] འདིར་ [ཞེས་པ་འདིར་སྔར་མཐོལ་བའི་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ་ཞེས་པ་ལ་མ་སྙེགས་པར།] ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་འདི་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཀར་ཏེ་སྨོས་པ་ནི་གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་གསུམ་ལྡན་ལས་གཞན་པ་མཚན་མི་མཐུན་པ་དགེ་སློང་མ་ལ་བཤགས་པ་བྱས་ན་ཡང་ལྟུང་བ་དག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། ལྟ་བ་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་བཤགས་པ་བྱས་ཀྱང་ལྟུང་བ་གཏན་ནས་མི་འདག་པས། ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ་ [བཤགས་པར་བྱ།] ཞེས་སོ། །དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་ནི་དུས་ཇི་སྲིད་གཅིག་བཅབས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཕྱིར་བཅོས་བསྟན་ཏོ། །
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པ་

དང་། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཕྱིར་བཅོས་པའོ། །དང་པོ་ནི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ལྔ་ལ་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་བྱུང་ཡང་སྤོ་མགུ་དབྱུང་བ་མི་དགོས་པར་དགེ་

729

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སློང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པས་དག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ལྷག་མ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། ལྷག་མ་དངོས་ཉིད་ཕྱིར་

བཅོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་མཐོལ་བས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། སྤོ་བས་ཕྱིར་

བཅོས་པའོ། །དང་པོ་ཐུན་མོང་དུ་སྨྲས་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤོ་
བས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་དགོས་པ་ནི། རང་གི་ལྷག་མ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སྤོ་བས་དེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ་སྤོ་བ་ནོད་པ་དང་། སྤོ་བ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་ནོད་པ་ནི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲངས་ཚང་ཁ་སྐོང་བར་འོས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་བཅས་པ་སྔར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་ནོད་པ་ནི། ཐུན་མོང་བ་བརྒྱད་ནི་ལས་གཞིར་སྨོས་ལ། སྔར་སྤོ་བ་ནོད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཆོས་བཅུ་ལྡན་གྱིས་ནོད་པའོ། །གསུམ་པ་ལྟུང་བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ་ནོད་པ་ནི་
རང་གི་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པ། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་བདག་གི་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཤེས་ཤིང་དྲན་པར་ནུས་པ་སྟེ། ལྟུང་བ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །བཞི་པ་ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་སྤོ་
བ་ནོད་པ་ནི། ཡུན་ཇི་སྲིད་བཅབས་པ་དེ་སྲིད་དུའོ། །དེའང་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་དུ་མ་སྔ་
ཕྱིར་བྱུང་བ་སྟེ། འཆབ་པའི་དུས་རིང་ཐུང་ཡོད་ན་ནི་དུས་རིང་ཤོས་དེ་སྲིད་དུའོ། །ལྔ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་ནོད་ཅིང་སྦྱིན་པ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་

730

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒན་པའི་མཐའ་ལོགས་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ལྷམ་ཕུད་དེ་ཙོག་པུར་འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་པ་དང་། རང་གིས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ་པས་ནོད་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་སྟེ། མཇུག་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པའོ། །དྲུག་པ་སྤོ་
བའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་དམན་པའི་སར་སྤོ་བ་ཡིན་པས་ན་སྤོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །
གཉིས་པ་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་ནི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་ཏེ། དེའང་བསྙེན་རྫོགས་བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲངས་ཚང་སྟེ། དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་སྤོ་བ་སྤྱད་པའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་གནས་པ་དག་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་པ་དང་དམན་པ་ན་གནས་པས་དམན་པ་ན་གནས་པ་དབྱུང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །མཚམས་དེ་ན་གནས་པ་ལས་གུད་དུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་གནས་དེ་ན་འགོད་པ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དག་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། མཆོག་གི་ཆ་སྤང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་མཐུན་པ་དང་ལྟ་བ་མཐུན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མཚན་
གྱི་སྒོ་ནས་དང་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་གནས་གང་དུ་སྤོ་བ་སྤྱད་པ་ནི། གནས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་སྤྱད་དེ། དེའང་གནས་བརྟན་དང་བཅས་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ་གནས་བརྟན་དང་བཅས་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་

731

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ན་ཁྲེལ་ཡོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ན་གཞན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མིང་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ན་གཞན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་མིང་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཉེས་པ་ལས་བཟློག་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དུ་མནོས་པའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། དང་པོར་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་མི་བྱ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཉིན་མཚན་དཔྱད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

རོ། །གསུམ་པ་རྟེན་གང་གིས་སྤོ་བ་སྤྱད་པ་ནི་སྤོ་བ་མནོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལྟུང་བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ་སྤོ་བ་སྤྱད་པ་ནི་ལྟུང་བ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ་སྤོ་བ་ནོད་པའི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །ལྔ་པ་ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་ནི་ཡུན་ཇི་སྲིད་མནོས་པ་དེ་
སྲིད་དུའོ། །
དྲུག་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་ནི། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤང་བ་
དང་། དམན་པའི་སྤྱོད་པ་ལྔ་དང་དུ་བླང་བ་དང་། དུས་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བརྗོད་པ་དང་། འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་བཏང་ཞིང་དེ་དང་བྲལ་ན་
སླར་བླང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ་གུས་པའི་བྱ་བ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་སྤོང་བ་ [སྤོ་བ་དང་མགུ་བར་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་དག་གིས་ཞེས་པ་ནས་སོ། །] དང་། ལྷག་པ་དང་མཉམ་པའི་སྤྱོད་པ་སྤང་བ་ [དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གོམ་པ་བསྲི་བས་བཅག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །] དང་། དགེ་སྦྱོང་བླ་མའི་གནས་ལྟ་བུ་སྤང་བ་ [ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །] དང་། ཆད་པའི་སྐབས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་སྤང་བ་ [ནི་དགེ་སློང་ལ་ཉམས་པས་གླེང་བར་མི་བྱ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །]

732

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དང་། རྟེན་པའི་ཁྱད་པར་སྤང་ཞིང་ཉེས་པ་རྣམས་སྤང་བའོ། །[ནི་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་བསྟེན་པར་མི་བྱ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །] གཉིས་པ་དམན་པའི་སྤྱོད་པ་ལྔ་དང་དུ་བླང་བ་ལ་ལྔ་སྟེ། ནང་བར་
གྱི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ [ནི་ནང་བར་སྔར་ལངས་ཏེ་སྒོ་དབྱེ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །] དང་། མཆོད་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ [སྤྱི་ཕུངས་བཤམས་པ་ན་ཞེས་པ་ནས་སོ། །] དང་། འདུ་བའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ [ན་འདུ་བའི་དུས་སུ་བཤམས་བསགས་པ་ནས་ཞེས་པ་ནས་སོ། །] དང་། དགོངས་ཀའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ [ནི་དགོངས་ཀར་དུས་དང་མཐུན་པའི་ཆུས་ཞེས་པ་ནས་སོ། །] དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའོ། །[དེའི་གཙུག་ལག་མཐའ་
མར་རོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །]

གཉིས་པ་ལྷག་མ་དངོས་ཉིད་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མགུ་བས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། དབྱུང་བས་ཕྱིར་བཅོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་མགུ་བ་ནོད་པ་དང་། མགུ་
བ་སྤྱད་པའོ། །དེའང་མགུ་བ་ནོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། གཞན་ཐམས་ཅད་སྤོ་བའི་སྐབས་སུ་སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དང་འདྲ་བ་ལས། འདིར་ཁྱད་པར་བཞི་ལས། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ལ་སྤོ་བ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་དག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཡིན་ལ། མགུ་བ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དངོས་ཉིད་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

ཡིན་ཞིང་། དགེ་སློང་མས་ལྕི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་སྤོ་བ་སྤྱད་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷག་མ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། མགུ་བ་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷག་མའི་དབྱུང་བ་ཆགས་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་ལྕི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་ཆགས་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཞག་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྤོ་བའི་ཞག་

733

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གྲངས་ནི་ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་བཅབས་པ་དེ་སྲིད་ཡིན་པས་ཞག་གྲངས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་ལ། མགུ་བའི་ཞག་གྲངས་ནི། དགེ་སློང་གིས་མགུ་བ་ཞག་དྲུག་དང་། དགེ་སློང་མས་མགུ་བ་ཟླ་བ་ཕྱེད་དོ། །སྒྲ་བཤད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྤོ་བའི་སྒྲ་བཤད་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ། མགུ་བའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་དོན་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཐུགས་མགུ་བར་བྱེད་པས་ན་མགུ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྕི་བའི་
ཆོས་ལས་འདས་པའི་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་དོན་དུ་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་
འདུན་གྱི་ཐུགས་མགུ་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །
གཉིས་པ་དབྱུང་བས་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དབྱུང་བ་བྱས་པའི་
དགོས་པ་ནི། ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་དབྱུང་བ་བྱ་བ་ནི། ཆོས་བཅུ་ལྡན་ཏེ་ཐུན་མོང་བ་བརྒྱད་ནི་ལས་གཞིའི་སྐབས་སུ་སྨོས་ལ། [དེའི་སྟེང་དུ།] གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མགུ་བ་སྤྱད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །[སྔར་དབྱུང་བ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དེར་འདུས་སོ། །དབྱུང་བ་བྱས་ན་མགུ་ལྡན་ལས་གྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །] གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་དབྱུང་བ་བྱ་བ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་ཏེ། ཉི་ཤུ་འམ་བཞི་བཅུའི་གྲངས་ཚང་བ་དང་། ཁ་སྐོང་བར་འོས་
པ་དང་། མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་བཅས་པའོ། །གསུམ་པ་ལྟུང་བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ་དབྱུང་བ་བྱ་བ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་སྔར་སྤོ་བ་སྦྱིན་ཡུལ་ལ་བཤད་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། [དེའི་སྟེང་།] འཆབ་པ་མི་ལྡན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་དབྱུང་བ་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་སྔར་སྤོ་བ་ནོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་

734

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པ་དང་འདྲའོ། །[སྟེ་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་རྒན་པའི་མཐའ་ལོགས་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་སོ། །] དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཏེ། གསོལ་བ་དང་ལས་བརྗོད་པ་དང་པོའི་བར་དུ་བསྡིགས་པ་ཡང་བྱའོ། །མཇུག་ནི་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པ་དང་
གཟེངས་བསྟོད་པའོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི་ཞེས་པ་ནས་སོ། །མ་བཅབས་པ་
ཉིད་དང་ལྡན་པར་ [སོག་ན་རེ་མདོ་རྩ་ཡི་གེ་ལྷག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །] བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ལྟུང་བ་མ་བཅབས་སོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། ལྟུང་བ་བཅབས་པ་བརྗོད་མི་དགོས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་མ་བཅབས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །བཅབས་པའི་ཉེས་པ་དེ་སྤོ་བས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ལྟུང་བ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྔར་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་ཞིང་། ཕྱིས་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་བྱེད་པ་ཉིད་ན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་དེ་སྤོ་བ་དེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་བཞིན་པ་ཉིད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྔ་མ་དང་བྱེ་བྲག་གི་རིགས་མཐུན་པ་དེའི་རྒྱུན་གྱི་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྐྱེན་གཞན་མ་བྱུང་བ་ཉིད་ན་ཆོས་ཅན། གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མནོས་ཏེ་སྤྱད་པར་བྱས་པའི་སྤོ་བ་དེ་ཞིག་ཅིང་གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྦྱིན་མི་དགོས་ཀྱི་རྐྱེན་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །[རྐྱེན་གཞན་བྱུང་བ་སྤྱི་བཀག་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཟུར་ཡིན་ལ་བྱེ་བྲག་བཀག་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་ཟུར་རོ། །] མགུ་བ་ཞིག་པ་ལ་གཞི་ནས་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་བརྗོད་དོ། །འདིར་ [སྣང་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ནི་མུ་བཞི་མེད་གསུངས་ཀྱང་། མུ་བཞི་པོ་འདི་ནི་རྒྱ་འདུལ་འཛིན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །] མུ་བཞི་ལས།

735

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མཚན་ཉིད་ཀྱང་འཕོ་ཞིང་མིང་ཡང་འཕོ་བ་ནི་སྤོ་མགུ་ཞག་གཅིག་གམ་གཉིས་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤོ་མགུ་ཞག་ལོན་པར་སྤྱད་པ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྔ་མ་དང་། རིགས་འདྲ་བྱུང་ན་སྔར་ཞག་ལོན་པར་སྤྱད་པ་དེ་ཞིག་སྟེ། གཞི་ནས་བསྐྱར་དགོས་པས་མཚན་ཉིད་འཕོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྔར་གྱི་སྤོ་མགུ་ལས་མིང་གཞན་དུ་འཕོ་བ་སྟེ། གཞི་
ནས་སྤོ་མགུའི་མིང་གིས་སྦྱིན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞི་ནས་སྤོ་མགུ་ཞག་ལོན་པར་སྤྱད་པ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྔ་མ་དང་རིགས་འདྲ་བྱུང་ནས་ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་མགུ་སྦྱིན་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱང་མི་འཕོ་ལ་མིང་ཡང་མི་འཕོ་བ་ནི་ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་མགུ་བྱིན་པ་ཞག་མ་ལོན་པར་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྔ་
མ་དང་རིགས་འདྲ་བྱུང་ན། ཞག་ལོན་པར་སྤྱད་པར་ཞིག་ནས་སྦྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་མི་འཕོ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་སོ། །མིང་ཡང་མི་འཕོ་སྟེ། ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་མགུའི་མིང་གིས་སྦྱིན་པར་བྱའི། མིང་སྔ་མ་ལས་མིང་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མཚན་ཉིད་འཕོ་ལ་མིང་མི་འཕོ་བ་ནི། ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་མགུ་ཞག་གཅིག་གམ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཞག་ལོན་པར་སྤྱད་པ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྔ་མ་རིགས་འདྲ་བྱུང་ན་སྔར་ཞག་ལོན་པར་སྤྱད་པ་དེ་ཞིག་སྟེ་གཞི་ནས་བསྐྱར་དགོས་པས་མཚན་ཉིད་འཕོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་མགུ་ཞེས་སྔར་གྱི་མིང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་དགོས་པས་མིང་མི་འཕོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །
མིང་འཕོ་ལ་མཚན་ཉིད་མི་འཕོ་བ་ནི། སྤོ་མགུ་བྱིན་ནས་ཞག་མ་ལོན་པར་
དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྔ་མ་དང་རིགས་འདྲ་བྱུང་ན་སྤོ་མགུ་ལས་མིང་གཞན་དུ་འཕོ་སྟེ་

736

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཞི་ནས་སྤོ་མགུའི་མིང་གིས་སྦྱིན་ཞིང་། ཞག་ལོན་པར་སྤྱད་དེ་ཞིག་ནས་སྦྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་མི་འཕོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་སོ། །གཞི་ནས་སྤོ་མགུ་
བྱིན་ནས་ཞག་མ་ལོན་པར་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྔ་མ་དང་རིགས་འདྲ་བྱུང་སྟེ། ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་མགུ་སྦྱིན་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །སྤོ་མགུ་ཞིག་པའི་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་སྤོ་མགུ་བརྩམས་པ་ནི་དང་པོར་ཞག་གྲངས་མཐར་ཐུག་པར་བྱ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། གཞི་ནས་ཞག་གྲངས་མཐར་ཐུག་པར་སྦྱིན་ཞིང་སྤྱད་པར་བྱའི། སྔར་
གྱི་སྤོ་མགུའི་ཕྲོ་སྤྱད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མནོས་ཏེ་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱ་འདུལ་འཛིན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །[སྐབས་འདིའི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་གཏང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་ཞག་གྲངས་ཀྱི་ཚད་ངེས་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ངོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །] དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་

བརྩམས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་པ་དང་འདྲ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །སྤོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྔར་སྦྱིན་པ་དེ་དགེ་འདུན་གྲངས་མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པས་ [སྤོ་བ་སོགས།] མི་འཆགས་སོ། །སྤོ་བ་ལ་སོགས་དེ་མ་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་སྔ་མ་དང་འདྲ་བ་བྱུང་ན། དེའི་ཚེ་དང་པོ་ཡང་ཞེས་པ་ནི་སྔ་མ་ཡང་སྟེ། སྔ་མ་སྤོ་བ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ་ཡི། གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྤོ་བ་ཞིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤོ་བ་མ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མགུ་བ་མ་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་སྔ་མ་དང་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཡང་། སྔ་མ་མགུ་བ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ་ཡི་གཞི་ནས་མགུ་བ་སྦྱིན་པར་ནི་མི་བྱའོ། །
མདོར་ན་དང་པོ་ཡང་སྟེ་སྔར་གྱི་སྤོ་མགུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་བསླང་

737

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཚིག་གི་མཐར་སྦྱར་རོ། །འོ་ན་ལྟུང་བ་སྔ་མ་ལ་འཆབ་པ་ཡོད་ཅིང་ཕྱི་མ་ལ་འཆབ་པ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། བཅབས་པའི་སྤོ་བ་དང་མ་བཅབས་པའི་མགུ་བ་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པར་བསླང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་

ལས་སྤོ་བ་དང་མགུ་བ་ཐ་དད་པར་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ། སྦྱིན་པ་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[ལྟུང་བ་སྔ་མའི་འཆབ་པ་དེ་ནི་སྤོ་བས་དག་པར་བྱས་ནས་ལྟུང་བ་སྔ་ཕྱི་ཕྱིར་བཅོས་པའི་དོན་དུ་མགུ་བ་འདི་ནི་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །] ལྟུང་བ་ཕྱི་མ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་
པ་ནི་བར་མ་དེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཊཱི་ཀ་ལས་སྤོ་བ་སྔ་མ་ཤོས་མ་ཆགས་པའི་
སྐབས་སུ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་བར་མ་ལྟུང་བ་སྔ་མ་དང་འདྲ་བ་དེ་ཡལ་བར་མི་དོར་བར་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ལྟུང་བ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་བར་མ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ནི་ལྟུང་བ་སྔ་མ་དེ་དང་སྤོ་མགུ་སྦྱིན་པའི་བར་དུ་བྱུང་བས་དེ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་ལྟུང་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འཆབ་པ་དང་བཅས་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་

ཞེས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་བར་མ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤོ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཆགས་པར་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ན། ལྟུང་བ་ཕྱིས་བྱུང་བ་

དེ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡང་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་སྤོ་བ་བླང་བ་འམ། ཆོ་ག་གཅིག་གིས་མགུ་བ་བླང་བ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལྟུང་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འཆབ་པ་དང་བཅས་ན་ལྟུང་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་མིང་བརྗོད་ཅིང་ཆོ་ག་གཅིག་
གིས་སྤོ་བ་བླང་ཞིང་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་དུ་རུང་བའོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཕྱིར་ཚིག་གཅིག་ཁོ་ནས་སྤོ་བ་ལ་སོགས་པ་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་དུ་རུང་ངོ་། །འདིའི་དཔེ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་དཔེར་ན་རྒྱུད་ལན་ཅིག་རྐྱང་བས་སྐད་དང་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] ལྟུང་བ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཡུན་རིང་དུ་བཅབས་ན་ཇི་

738

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལྟར་ཞེ་ན། ལྟུང་བ་ཕྱིས་བྱུང་བ་དེ་བཅབས་དུས་ལྷག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལྟུང་བ་སྔ་མ་བཅབས་པའི་དུས་བརྗོད་པའི་སྐབས་དེར་གཞུག་ཅིང་བརྗོད་པ་ཉིད་དོ། །ཆོ་ག་བརྗོད་པ་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའོ། །[སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་ན་རིང་ཤོས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཐུང་ཤོས་བསྡུས་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ལྟུང་བ་སྔ་མ་བཅབས་པའི་དུས་སུ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཡོད་ལ། ལྟུང་བ་ཕྱི་མ་བཅབས་པའི་དུས་སུ་ཟླ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་ཟླ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་སྤོ་བ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་ལྟུང་བ་སྔ་མ་ཟླ་བ་ཕྱེད་བཅབས་པ་དང་ལྟུང་བ་ཕྱི་མ་ཟླ་བ་གཅིག་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟུང་བ་སྔ་མ་བཅབས་པ་བས་ལྟུང་བ་ཕྱི་མ་བཅབས་པའི་དུས་ལྷག་པ་སྲིད་དེ། ལྟུང་བ་སྔ་མ་ཟླ་ཕྱེད་བཅབས་ནས་ལྟུང་བ་དེ་གཞན་ལ་བརྗོད་ཅིང་ལྟུང་བ་ཕྱི་མ་གཞན་ལ་མི་བརྗོད་པར་ཟླ་གཅིག་བཅབས་པ་ལྟ་བུའོ། །]

སྤོ་མགུ་དེ་གཉིས་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་ཞེས་པས་ནི་སྦྱིན་པ་བཅོ་
ལྔ་བསྟན་ཏེ། སྤོ་བ་སྤྱིན་པ་དང་། གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྤྱིན་པ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་བསླང་
སྟེ་སྤོ་བ་སྦྱིན་པ་དེ་གསུམ་དང་། མགུ་བ་དང་གཞི་ནས་མགུ་བ་དང་ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། སྤོ་བ་སྤྱད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་གསུམ་དང་། གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྤྱད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་གསུམ་དང་ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་བ་སྤྱད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་གསུམ་མོ། །དབྱུང་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་པས་དབྱུང་བ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། །[སྤོ་བ་སྔོན་ད་མ་སོང་བའི་མགུ་བ་རྐྱང་པ་སྤྱད་པ་གསུམ་ལ་དབྱུང་བ་གསུམ་དང་། སྤོ་བ་སྤྱད་ནས་] མགུ་བ་སྤྱད་པ་གསུམ་ལས་དབྱུང་བ་གསུམ་དང་། སྤོ་བ་སྤྱད་ནས་མགུ་བ་སྤྱད་པ་གསུམ་ལས་དབྱུང་བ་གསུམ་དང་། གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྤྱད་ནས་མགུ་བ་སྤྱད་པ་གསུམ་ལས་དབྱུང་བ་གསུམ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་བ་སྤྱད་ནས་མགུ་བ་སྤྱད་པ་གསུམ་ལས་དབྱུང་བ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་འཆར་ཀའི་ནག་འབྱམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤོ་རྐྱང་སྦྱིན་པ་གསུམ་དང་

739

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
མགུ་རྐྱང་སྦྱིན་པ་གསུམ་དང་། སྤོ་བ་སྤྱད་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྤྱད་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་བ་སྤྱད་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་དང་གསུམ་སྟེ། སྦྱིན་པ་མུ་དགུ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བ་ཙམ་སྨོས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ནི་མ་སྨོས་སོ། །སྤོ་བ་སྤྱད་པ་ལ་གཞི་ནས་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་སྨོས་ཏེ་སོགས་ཁོངས་སུ་བསྡུས་སོ། །དབྱུང་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཊཱི་ཀ་ལས་དབྱུང་བ་མུ་དྲུག་གི་གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀ་སྨོས་ཏེ། མགུ་སྤྱད་གསུམ་ལ་དབྱུང་བ་གསུམ། སྤོ་སྤྱད་གསུམ་ལ་མགུ་བ་སྦྱིན་ནས་དབྱུང་བ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གིའོ། །དབྱུང་བ་གཞན་དྲུག་དངོས་སུ་མ་སྨོས་ཏེ། སོགས་ཁོངས་སུ་བསྡུས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་འཆར་ཀའི་ནག་འབྱམ་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །]
དེ་དག་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡང་མཚོན་པའོ། །རྩ་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱེལ་བ་ལའོ་ཞེས་པ་འདི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱན་སྔར་ཁ་སྦུབ་ཏུ་བསྙལ་ལ་སྡིགས་པ་དབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་བྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །[ལུང་དང་
ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ཁ་སྦུབ་ཡིན་མིན་གང་ཡང་མི་སྣང་ཡང་། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། རྩྭ་བཅད་དེ་ས་ལ་བཀྲམ་པ་ལྟར་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་སྦུབ་བམ་གན་རྐྱལ་ལམ་གློས་འགྱེལ་དུ་བཅུག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] བསྡིགས་པ་དང་

དབྱུང་བའི་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་དང་། མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པ་ཡང་སྤྱོད་ལམ་འགྱེལ་བ་ལ་བྱའོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྔ་མ་ལྟར་བསྙལ་བ་ལས་བསླང་ནས་གཟེངས་བསྟོད་པ་བྱ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། གཟེངས་བསྟོད་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་འགྱེལ་བ་ལའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ [གཟེངས་བསྟོད་པའི་སྐབས།] འདིར་སྦྱར་བ་བྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དབྱུང་བའི་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་དང་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པ་ཡང་སྤྱོད་ལམ་འགྱེལ་བ་ལ་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་བསྐྲད་བར་

བྱ་སྟེ། [ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཁ་ཅིག་གི་རྐྱེན་གྱིས་གཞན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་འགྱུར་བས་སྐྱོན་དེ་ལས།] གཞན་རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བླ་མའི་ [གནས་སུ་གཞན་དག་གིས་མཆོད་ཅིང་བཀུར་བའི།]

740

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སྣོད་ [དེ་འོས།] མ་ཡིན་ [པར་འགྱུར།] པའི་ཕྱིར་དང་། [ཚུལ་འཆལ་དང་འདྲེས་མར་གནས་ན།]

དགེ་འདུན་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྐྲད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས་བཤད་དོ། །ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ཞེས་པ་ནི་བསྡིགས་

པའི་རྒྱུ་ལ་བསྡིགས་པའི་དོན་དུ་བསྡིགས་པ་བྱ་བའི་བསམ་པས་སྨད་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཆོ་ག་གསུམ་གང་བྱས་ཀྱང་། བསྡིགས་པ་ཉིད་འཆགས་ཏེ། སྨད་པ་ནན་ཏུར་དུ་
འགོ་གཅིག་ལ་ཆོ་ག་དོད་ཐུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །[ལུང་ཆོས་ཀྱི་འཐད་པ་སྦྱར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །] དེ་བཞིན་དུ་སྨད་པ་དང་སྐྲད་པ་དང་ཕྱིར་འགྱེད་པ་
ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །
དེ་བཞིན་དུ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བདུན་པོ་ཕན་ཚུན་ཆོ་ག་གཞན་བྱེད་པ་ནི་འཆགས་སོ། །[དེ་ཡང་སྤངས་པ་ནན་ཏུར་དུ་འགོ་གཅིག་ལ་ཆོ་ག་དོད་ཐུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །] དེ་བཞིན་དུ་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ཆོ་ག་གཞན་བྱེད་པ་ཡང་འཆགས་སོ་ཞེས་ཀྱང་ [ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ཞེས་པའི།] མདོ་འདིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་བ་ནི། །[ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་གནང་བ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ།]སྦྱིན་པའི་ལས་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཆོ་ག་གཞན་བྱེད་པ་ནི་འཆགས་ལ་ [ཐུག་པ་འབྲིམ་པ་པོ་བསྐོ་བ་དང་བག་ཆོས་འབྲིམ་པ་པོ་བསྐོ་བ་ལྟ་བུ།] བསྐོ་བའི་ལས་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཆོ་ག་གཞན་བྱེད་པ་ཡང་འཆགས་ཏེ། སྦྱིན་པ་འམ་བསྐོ་བའི་ལས་སུ་འགོ་གཅིག་ལ་ཆོ་ག་དོད་ཐུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཆོ་ག་དོད་མི་ཐུབ་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་དེའི་དོན་དུ་དེའི་བསམ་པས་ཁང་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་བྱས་པ་ནི་ལས་མི་

741

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འཆགས་ཏེ། ཆོ་ག་དོད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ལྟུང་བ་བཤགས་པའི་དོན་དུ་དེའི་བསམ་པས་ཆོ་ག་གཞན་བྱས་ན་བཤགས་པ་མི་འཆགས་ཏེ། ལྟུང་བའི་མིང་རིགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཅོས་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེའང་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ཞེས་ནན་ཏུར་གྱི་ཆོ་ག་གཞན་བྱས་པས་ནན་ཏུར་གཞན་འཆགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ [ཁ་ཅིག་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་ཀྱང་།] འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་འཁྲུལ་ན་ནི་སྨད་པ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྨད་པ་ནན་ཏུར་གྱི་བསམ་པས། སྨད་པ་ནན་ཏུར་གྱི་ཆོ་གར་འདུ་ཤེས་
འཁྲུལ་ན། གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ཆོ་ག་བྱས་ཀྱང་སྨད་པ་ནན་ཏུར་འཆགས་ཏེ། ནན་
ཏུར་གྱི་ལས་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། སྨད་པ་ནན་ཏུར་དེ་དཔྱད་པ་ཐ་སྙད་ཀྱིས་

འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་མི་འཆགས་པ་ནི་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ནན་
ཏུར་བྱེད་ན། རང་རང་གི་བསམ་པ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་སྟེ། རང་རང་གི་བསམ་པ་མེད་པས་ནི་ནན་ཏུར་ལས་དེ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བསྡིགས་

པའི་རྒྱུ་ལ་བསྡིགས་པའི་བསམ་པས་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བྱེད་པའམ་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་ཡང་ལས་མི་འཆགས་ཏེ། སྨད་པའི་ལས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་ལ། སྤང་བའི་ལས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ལས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་དམར་སེར་ཅན་གྱི་གཞི་བསྡུས་པ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤངས་པ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྨད་པ་ནན་ཏུར་དང་གསོ་
སྦྱོང་བཞག་པ་བྱས་ཀྱང་མི་འཆགས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ཁྱིམ་པ་ལ་ལྷུང་
བཟེད་ཁ་སྦུབ་བྱ་བ་ནི་དགེ་སློང་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་

742

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པ་ནས་སོ། །
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཉེས་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་ལས་བཟློག་པར་འགྱུར་བའོ། །བསྡུས་པའི་དོན་ལ་ལྔ་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་བྱ་བ་ནི། ཆོས་བདུན་ལྡན་ལ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྱིམ་པ་ཡིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་གཤེ་སྐུར་འདེབས་པ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་འཁོར་དང་གཏོགས་པ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ཁྱིམ་པ་ལ་

ཞེས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་སྐུར་བ་དང་གཤེ་བ་དང་ཞེས་པ་དང་། ཐ་ན་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ཡན་ཆད་རང་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་དུ་དེ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྔར་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཁྱིམ་

[ཁྱིམ་བདག་དེ་ལ་བུད་མེད་བཞི་ཡོད་ཀྱང་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་བྱར་རུང་བས།] པ་ཚོགས་ཐ་དད་པ་བཞིར་ལོངས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། སྔར་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་བྱ་བ་ནི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་
ག་གང་གིས་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་བྱ་བ་ནི་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ [གླེང་དྲན་བྱེད་ཚུལ།] དང་། དངོས་གཞི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་དང་། མཇུག་གི་ཁྱིམ་པ་དེ་ལ་གོ་བར་བྱ་བའོ། །བཞི་པ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་བྱས་པའི་བསླབ་བྱ་ནི། རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ཁྱིམ་དུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྔ་པ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་ནི་ [ཁྱིམ་པ་དེས།] བཟོད་པ་གསོལ་ན་ [དགེ་འདུན་གྱིས།] ཁ་བསྲང་བ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས་ལས་ཁ་བསྲང་བའི་དགོས་

743

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པ་ནི། ཆད་པ་དེ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའོ། །ཁ་བསྲང་བའི་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཁ་བསྲང་བ་དེ་ཡུལ་གང་ལ་བྱ་བ་ནི་སྔར་གྱི་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཆོས་བདུན་ལྡན་ལས་གཤེ་སྐུར་འདེབས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ། ཉེས་པ་གཏོང་བ་ཡིན་ཞེས་བསྒྱུར་ཞིང་། ཁ་སྦུབ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ། ཁ་སྦུབ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་བདུན་ལྡན་དང་། རང་གིས་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །
གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་ཁ་བསྲང་བ་ནི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་སྔར་དང་འདྲ་ཞིང་། [དེའི་སྟེང་དུ།] ཆད་པ་སྤྱོད་བྱེད་དེ་འམ་དེས་བསྐོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ནན་ཏུར་བྱེད་པ་དག་གིས་མ་བསྐོས་ན་ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་བཟོད་པ་མི་འཆགས་ཞེས་པས་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་ཁ་བསྲང་བ་ནི་སྦྱོར་དངོས་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་ཏེ། སྔར་སྤོ་བ་ནོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་དང་འདྲའོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་སོ། །[འདི་ལ་ནི་མཇུག་གི་ཆོ་ག་གཞུང་རྣམས་ནས་མ་གསུངས་སོ། །] ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དགེ་སློང་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གང་དུ་ལས་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི་ [ཀྱེ་མ་བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་འདི་ལ་འབྲུ་སྣོན་ནོར་བར་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་ཡིན་ལུགས་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ།] ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་ཁྱིམ་བདག་བཞི་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་བྱེད་ན་ལས་ཀྱི་གནས་

མཚམས་ཐ་དད་པ་བཞིར་དགེ་འདུན་སོ་སོར་བཀོད་དེ། མཚམས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ནོན་པའི་རྫས་ཀྱི་སྟེང་ན་ལས་བྱེད་པ་པོ་འདུག་སྟེ་ལས་བྱས་ན་ནི། གནས་བཞི་
པོ་གང་དུ་ལས་བྱ་བ་དེར་གཏོགས་པའི་ཁྱིམ་བདག་བཞི་པོ་དག་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་

744

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སྦུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཁྱིམ་བདག་བཞི་ལ་གནས་བཞི་པོ་དག་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་ཁྲི་འམ་ཁྲིའུ་འམ་ཤིང་ངམ་
རེ་ལྡེས་གནས་བཞི་པོ་དག་གི་མཚམས་དག་མནན་ཏེ་ཁ་སྦུབ་པར་བྱེད་ནའོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀས་ལུང་དེ་ཁུངས་སུ་དྲངས་སོ། །[བླ་མ་རྣམས་ནི་གང་དུ་ལས་བྱ་བ་དེར་
གཏོགས་པའི་ཁྱིམ་པ་དེ་དང་ནོར་རྫས་གཅིག་པའི་ཁྱིམ་པ་དག་ལ་ཁ་སྦུབ་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཁྱིམ་པ་གཞན་ལ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་འབྲུ་སྣོན་བྱེད་དེ། སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་ཊཱི་ཀ་དང་རང་འགྲེལ་ལས་འབྲུ་སྣོན་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་ངེས་སོ། །གཞུང་འདི་ལ་འབྲུ་སྣོན་ལུགས་གཞན་ཡང་།]

འདི་ལ་བླ་མ་རྣམས་ནི་གང་དུ་ལས་བྱ་བ་དེར་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཁ་སྦུབ་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དགེ་འདུན་གཞན་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་འཆད་ཅིང་། [གང་དུ་ལས་བྱ་བ་དེར་གཏོགས་པའི་ཞེས་པ།] གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་
ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པ་ནི་དགེ་འདུན་གང་འདུས་པ་དེས་མི་བསླང་གི་དགེ་འདུན་གཞན་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ལ་སོགས་རང་བཞིན་འདྲ་བའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཁ་སྦུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་འདི་ཉིད་ལས་གློ་བུར་དུ་འོངས་པས་ཀྱང་དེ་ལས་མི་འགལ་བ་ཉིད་དུ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་མ་མོ་ལས་གློ་བུར་དུ་འོངས་པའི་དགེ་སློང་གིས་གྲོང་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་འཇུག་ན་འདིར་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་ནམ།
ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་གཞི་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་དྲིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེ་དགེ་འདུན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྤང་དགོས་པའི་
གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །[ཁྱིམ་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁང་པར་ཕྱིན་ནས། ཁ་སྦུབ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
འགའ་ཞིག་གིས་གོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ཀྱང་ཀུན་དགའ་བོ་སོང་ལ་ལི་ཙ་བྱི་ཆེན་པོ་

745

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཁྱོད་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པ་མཛད་དེ་ཞེས་བསྒོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །]

འཆབ་མེད་ཀྱི་ཕམ་པའི་ཕྱིར་བཅོས་ནི། འཆབ་པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་ན་མཐའ་ལས་ལྡང་ཞེས་སོ། །
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། བསླབ་པ་བྱིན་པའི་རང་བཞིན་དང་བསླབ་པ་
ནོད་པའི་ཚུལ་དང་བསླབ་པ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་གྲུབ་མཐའི་བྱེ་བྲག་གསུམ་ལས། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་དགེ་སློང་གིས་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་ཅིང་འཆབ་སེམས་སྐྱེས་ན་ནི། གསོར་མི་རུང་ལ། འཆབ་སེམས་མེད་ན་ཡན་ལག་གཞན་ཚང་བ་ལ་ཕམ་པར་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོ་ལྕི་བ་འབྱུང་བས། སྦོམ་པོ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་སྟེ། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤོང་
ཞིང་། དམན་པའི་སྤྱོད་པ་ལྔ་དང་དུ་ལེན་པའི་ཡིད་དམ་བར་མའི་དགེ་བ་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །[སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ།] སྔ་རབས་པ་རྣམས་ལྟར་ན་ཕམ་པ་བྱུང་ཞིང་འཆབ་སེམས་སྐྱེས་ན་ནི་གསོར་མི་རུང་ལ། འཆབ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕམ་པ་དེས་སྡོམ་པ་བཏང་བས་སླར་ཡང་སྡོམ་པ་བླངས་
ནས་སྔར་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཕམ་པ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་

སྟེ། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་
བཞིན་ནོ། །
བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལྟར་ན། ཕམ་པ་བྱུང་ཞིང་འཆབ་སེམས་སྐྱེས་ན་ནི་གསོར་མི་རུང་ལ། འཆབ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕམ་པས་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་ཡང་ཉམས་པར་བྱེད་པས་སྡོམ་པ་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་ཕམ་པ་དག་པར་

746

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བྱ་བའི་དོན་དུ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་སྟེ། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་
ལྔ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསླབ་པ་ནོད་པའི་ཚུལ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་ནོད་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་ལས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་ལས་ཏེ། སྔར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་ནོད་པ་ནི། ལས་ཀྱི་གཞིར་སྔར་སྨོས་པའི་སྦྱིན་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་བརྒྱད་ལས། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་
ཞེས་པའི་གནས་སུ། འདིར་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྡེ་ལྔ་གང་རུང་གི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་ཕ་མ་ལ་བསླབ་པ་སྦྱིན་པར་མ་ཟད་དེ། འོད་ལྡན་ལས་དགེ་ཚུལ་ལ་བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དོ་ཞེས་བཤད་དེ་ཞེས་སོ། །ཡན་ [གསོར་རུང་དང་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གསོར་རུང་།] ཆད་དང་ལྡན་ཞེས་ནི་འདིར་མི་བརྗོད་དེ། [ཡན་ཆད་ཅེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་གཉིས་སོ། །] གསོ་བ་ལ་ཞུགས་ཟིན་པ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་དང་། རྣམ་

དག་ནི་བསླབ་པ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །[རྩ་ལྟུང་འཆབ་མེད་བྱུང་བའི་དགེ་ཚུལ་ལ་བསླབ་པ་བྱིན་དགོས་ན་དགེ་ཚུལ་ལ་ལྟུང་བ་ཅིར་འགྱུར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཊཱི་ཀ་ལས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤོང་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་བྱུང་ན་བཤགས་བྱ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་བླ་མ་རྣམས་མཐུན་པར་གསུང་ངོ་། །]

གསུམ་པ་ལྟུང་བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ་ནོད་པ་ནི་འཆབ་མེད་ཀྱི་ཕམ་པའམ།

ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་འཆབ་མེད་ཡིན་པ་དང་། བདག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་དང་། ངོ་ཤེས་ཤིང་དྲན་པར་ནུས་པ་སྟེ། ཆོས་གསུམ་ལྡན་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །བཞི་པ་ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་ནོད་པ་ནི་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྟེ་གཞུང་ན་

747

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གསལ་ལོ། །ལྔ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་ནོད་ཅིང་སྦྱིན་པ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་སྔར་སྤོ་བ་ནོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་དང་འདྲའོ། །[སྟེ་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་རྒན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྔར་བཞིན་ནོ། །] དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་བཞིའི་
ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་སྟེ། མཇུག་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པའོ། །དྲུག་པ་བསླབ་པ་
སྦྱིན་པའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི་འཆབ་མེད་ཀྱི་ཕམ་པ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཁྱད་པར་
ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤོང་ཞིང་། དམན་པའི་སྤྱོད་པ་ལྔ་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་བསླབ་
པ་བྱིན་ཞིང་བསླབ་པ་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ན་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
བསླབ་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དགེ་ཚུལ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ནི་ཕམ་པ་དང་འདྲ་
བའི་ཉེས་བྱས་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །
གསུམ་པ་བསླབ་པ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལ་དྲུག་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་བསླབ་པ་སྤྱད་པ་ནི་དགེ་འདུན་ཆོས་ལྔ་ལྡན་སྔར་སྤོ་བ་སྤྱད་པའི་ཡུལ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་གནས་གང་དུ་བསླབ་པ་སྤྱད་པ་ནི་གནས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་ཏེ། སྤོ་བ་སྤྱད་པའི་གནས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པའོ། །གསུམ་པ་རྟེན་གང་གིས་བསླབ་པ་སྤྱད་
པ་ནི་བསླབ་པ་ནོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །བཞི་པ་ལྟུང་བ་གང་
དག་པའི་དོན་དུ་བསླབ་པ་སྤྱད་པ་ནི་ལྟུང་བ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ། སྔར་བསླབ་པ་ནོད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །ལྔ་པ་ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་བསླབ་པ་སྤྱད་པ་ནི། ཇི་
སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྤྱད་པ་སྟེ། ལུང་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྦྱིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །དམིགས་བསལ་ནི་གང་ཟག་དེ་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏམ། ཕམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱུང་སྟེ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལས་

748

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མཚན་གྱུར་ན་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་མ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། །ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །དྲུག་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པ་སྤྱད་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤང་བ་དང་། དམན་པའི་
སྤྱོད་པ་ལྔ་དང་དུ་བླང་བ་སྟེ། སྔར་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་སྨྲས་པ་བཞིན་ནོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་འཆབ་པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་ན་མཐའ་ལས་ལྡང་བར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་དགའ་བ་ཅན་
གྱིས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་གིས་ཀྱང་མ་བཅབས་པས་འདི་ཕམ་པར་མ་གྱུར་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་བེ་ཤ་ཀའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་འཆབ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། གལ་ཏེ་ [ཉེས་ལྟུང་།] བྱུང་ནའང་གཅིག་ལ་མཐོལ། [འཆབ་པའི་ཉེས་ལྟུང་།] ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་འཇིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཕས་ཕམ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ལྟུང་བ་བྱུང་བའི་མོད་ལ་ཕམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་ཟེར་གྱི་ལ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཕམ་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། སེམས་འགས་ཀྱང་མི་འཆབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་དང་། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་
བཤད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ [གང་བ་སྤེལ།] ལས། གལ་ཏེ་སེམས་ནི་གཅིག་གིས་
ཀྱང་། །བཅབས་པ་མེད་པར་འཆགས་བྱེད་ན། །ཐ་མ་བྱུང་བར་གྱུར་ན་ཡང་། །དེ་ནི་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། །[མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་ལྟུང་བ་བྱུང་བའི་མོད་ཁོ་ན་ལ་ཕམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་ཟེར་གྱི་འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཆབ་པའི་སེམས་

ཀྱིས་ནི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །] ཞེས་བཤད་པ་དེ་གཞུང་མང་པོ་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་དང་པོ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་གི་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་
གྱིས་ཞེས་དགོངས་ཏེ། གསོར་རུང་གི་ཕམ་པར་མ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

749

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
གཞུང་ཕྱི་མ་དེ་རྣམས་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཁས་བླངས་པའི་གཞུང་ཚིག་ཡིན་ནོ། །འདིར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་འཆབ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཕམ་པ་འབྱུང་བའི་ལུང་ནི། འོད་ལྡན་དུ་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་ལུང་མ་མོ་ལས་ཕམ་པ་བྱུང་བ་བསླབ་པ་
བྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་བྱས་ནས་ཐ་ན་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཙམ་ཡང་འཆབ་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་
ལས་ཀྱིས་བསླབ་པ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པའོ། །
ངོ་ཚ་དང་ལྡན་པ་ནི་ [འགྱོད་པས་ལུས་ཀྱི་འཚག་བྲི་བ་ཙམ་ལས།] ལུང་སིལ་བུ་ལས་
ལྷག་མའི་ཉེས་པ་བྱུང་ནས་འགྱོད་དེ་ལུས་རིད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །[ཤེས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེ་ནི་རིགས་པས་སྦྱར་བར་ཟད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གཞུང་གཏན་ནས་མེད་དོ། །ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་མོད་ཀྱང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །] ཤེས་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་ཤེས་ཤིང་གྲགས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ལུང་སིལ་བུ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྲགས་པ་དང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་
དོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་དུས་དང་དུས་མིན་བསྡུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། འདིར་རང་གི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་གཞི་དང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་

750

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པའོ། །དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་འཆབ་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་དུ་འཆབ་པའི་གནས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པ་སྟེ། སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །བདག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་སྟེ། གཞན་
གྱི་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་འཆབ་ན་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི།

གཞུང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་
ཟ་བ་སྟེ། [དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཉིད་ལ།] ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ནི་ཤེས་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གང་དུ་འཆབ་པའི་གནས་ནི། དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་

སྟེང་དུ། མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་སྟེ། ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་མཐོལ་ཡུལ་ཡོད་པའི་
གནས་ཡིན་པ་སྟེ། བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་མེད་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །[སྐབས་འདིར་གང་གི་ཚེ་འཆབ་པའི་དུས་ནི་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཡིན་ཞེས་སྐད་ཅིག་དེ་གཞིའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤོ་བ་སྤྱད་དགོས་ཀྱི་འཆབ་པ་ལ་ནི་རྟེན་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་ཉེས་པ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་ནི་རྟེན་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་མིན་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་ངོ་། །]

གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གཞི་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཀུན་སློང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ལྟུང་བ་བརྗོད་འདོད་མེད་པའི་བསམ་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ནི་ལྟུང་བ་མི་མཐོལ་བ་ཉིད་དོ། །སྦྱོར་བ་ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་མི་དགོས་ཏེ། བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ལྟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་མཐར་ཐུག་ནི་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་སྟེ། ཉིན་མཚན་གྱི་མཐའི་ཆ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་འབྱིན་རེག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་འདི་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །བྱས་སམ་མ་བྱས་དྲན་པར་མི་ནུས་པ་ཉིད་

751

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དང་། ཅི་ཞིག་ཅེས་དྲན་པར་མི་ནུས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས་དྲན་པར་མི་ནུས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། དང་པོ་ཊཱི་ཀ་ལས་ལས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་སྐབས་ལ་དོགས་པ་
[གཅོད་ཚུལ།] བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གིས་སྤྱིར་ན་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་
བ་བྱས་སམ་མ་བྱས་དྲན་པར་མི་ནུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་

ལ་དོགས་པ་ [གཅོད་པ།] བསྟན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་བྱས་མོད་ཀྱི། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་
འབྱིན་རེག་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་དྲན་པར་མི་ནུས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་

ལས་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོགས་པ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྱིན་རེག་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་སམ་མ་བསམས་པར་བྱས་པ་དྲན་པར་མི་ནུས་པའོ། །དེ་གསུམ་ནི་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲན་པར་མི་ནུས་པ་གསུམ་མོ། །བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཏན་ནས་མ་བླངས་པའི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཉིད་
ལ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། རང་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་འཕྲོ་ལ་ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པར་བབས་ཏེ་སྤོ་མགུ་མི་སྤྱོད་པའི་ས་ནས་
སླར་ཡང་དགེ་སློང་དུ་ཕྱིར་འོངས་པ་ནི་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་དེའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་ལྟུང་བ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །
འདིས་ནི་ལྟུང་བ་དང་བཅས་པའི་དགེ་སློང་ཁྱིམ་པར་བབས་པའི་ལྟུང་བ་མི་
འདག་པར་ཤེས་སོ། །ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་དང་བཅས་པའི་དགེ་སློང་ཁྱིམ་པར་བབས་ན་

ཁ་ [རྒྱ།] ཅིག་ན་རེ་བབས་པས་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། བཅས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། མི་

752

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སྤྱོད་པའི་ས་ནས་ཕྱིར་འོངས་པ་ནི་ཞེས་བབས་ཀྱང་ལྟུང་བ་མ་དག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ལྟུང་བ་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་སྨྱོ་བར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན། ལྟུང་བ་དག་པར་ཐལ། བཅས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྱོ་བས་ལྟུང་བ་དག་པར་འདོད་ན་ལྟུང་བ་དག་བྱེད་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་དག་པ་འགལ་ལ། དགེ་སློང་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་འཕྲོ་ལ་སྨྱོ་བར་གྱུར་ཏེ་སྤོ་མགུ་མི་སྤྱོད་པའི་ས་ནས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པ་ཕྱིར་འོངས་པ་ནི་ [སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ།] དེའི་སྐབས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་མདོ་རྩ་
བས་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ལྟུང་བ་དང་བཅས་པའི་དགེ་སློང་ཁྱིམ་པར་

བབས་སམ་སྨྱོ་བར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན། ལྟུང་བ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། ལྟུང་བའི་རྟེན་མ་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྟུང་བ་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མ་ཡིན་དུ་གྱུར་ཀྱང་། ལྟུང་བ་སྐྱེས་ཟིན་རྒྱུན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་ཁྱིམ་པར་བབས་ན་ཁྱིམ་པ་དེ་
ལ་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་ཡོད་ན། ཊཱི་ཀ་ལས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་ལ་ནི་དགེ་
འདུན་ལྷག་མ་མེད་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་
པ་གཏན་ནས་མ་བླངས་པའི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་ལ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མེད་ཅེས་བསྟན་པའོ། །བཅབས་པའི་དུས་ངེས་པར་མ་ཤེས་ན་སྤྱད་པ་ཁྱད་པར་དང་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀ་ཉུང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་རྟེན་ཞེས་ཏེ། འདི་ནི་མདོ་འོག་མ་བཞི་པོའི་མདོར་བསྟན་ཡིན་ནོ། །[དེའི་རྒྱས་བཤད་ནི་མདོ་འོག་མ་བཞི་པོ་འདི་དག་སྟེ།]སྤྱད་པ་ཉུང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་པ་དངོས་དང་དེའི་མཚོན་དཔེ་དང་། བརྗོད་པ་ཉུང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་པ་དངོས་དང་། དེའི་མཚོན་དཔེ་དང་བཞི་ནི།

753

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་བཞིས་གོ་རིམ་བཞིན་བསྟན་ཏོ། །བསམས་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་སྤོ་བ་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་གསོལ་བ་
[སྤོ་བ་དང་གསོལ་བ་དང་གཞི་ནས་སྤོ་བ་དང་གསོལ་བ་དང་ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་བ་གསོལ་བ་དང་གཞི་ནས་མགུ་བ་གསོལ་བ་དང་ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་མགུ་བ་གསོལ་བ་སོགས།] དྲུག་དང་། [སྤོ་བ་ལ་སོགས་པ།] སྦྱིན་པ་དྲུག་དང་། [འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་སྤོ་བ་ལ་སོགས་པ།] གཏང་བ་དྲུག་དང་། [སྤོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ།] བརྗོད་པ་དྲུག་སྟེ་ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་ [འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་ན་སྤོ་བ་ལ་སོགས་པ་སླར།] བླང་བ་དྲུག་ [སྐབས་འདིའི་ཊཱི་ཀ་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས།]ཀྱང་མཚོན་ནོ། །ཉིན་མཚན་གྱི་ཐ་

མའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྲོད་ཐུན་དང་ནམ་ཕྱེད་ལྟ་བུ་ལ་ནི་སྤོ་བ་སྤྱད་དགོས་ཀྱང་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཊཱི་ཀ་ལས་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་ནི་འཆབ་པ་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྡུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པའི་གཞི་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
ནི་དབྱེ་བའི་གཞི་དང་དབྱེ་བའི་སྒོ་གཉིས་ལས། དབྱེ་བའི་གཞི་ནི། ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ས་གཞན་ན་གནས་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཙམ་མོ། །དབྱེ་བའི་སྒོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆེ་ལོང་དུ་དབྱེ་བ་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་སྟེ། སྤོ་སྤྱོད་གསུམ་དང་། མགུ་སྤྱོད་གསུམ་དང་། སྤོ་ལྡན་གསུམ་དང་། མགུ་ལྡན་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་། བསྡིགས་པ་དང་སྨད་པ་དང་བསྐྲད་པ་དང་ཕྱིར་འགྱེད་པ་དང་། གནས་

754

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
ནས་ཕྱུང་བ་བདུན་དང་། བསྙིལ་བ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་། བསླབ་པ་བྱིན་པ་

སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་གོ །གཉིས་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་གཞག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ། སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། མགུ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། གཞི་ནས་མགུ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་ཞི་ནས་བསླང་སྟེ་མགུ་བ་སྤྱོད་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། སྤོ་བ་སྤྱད་ནས་མགུ་བ་སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་། གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྤྱད་ནས་མགུ་བ་སྤྱད་པ་གསུམ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་བ་སྤྱད་ནས་མགུ་བ་སྤྱོད་པ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་དང་། སྤོ་བ་དང་ལྡན་པ་གསུམ་དང་། མགུ་བ་དང་ལྡན་པ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་དང་། སྤོ་བ་སྤྱད་ནས་མགུ་བ་དང་ལྡན་པ་གསུམ་དང་། །[གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྤྱད་ནས་མགུ་བ་དང་ལྡན་པ་གསུམ་དང་།] ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་བ་སྤྱད་ནས་མགུ་བ་དང་ལྡན་པ་གསུམ་སྟེ་སུམ་ཅུ་དང་། སྨད་པ་བཞི་དང་། གནས་ནས་ཕྱུང་བ་བདུན་དང་། བསྙིལ་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་། བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་སྟེ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞིའོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྡུ་བ་དང་། རྣམ་གྲངས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྡུ་བ་དང་། བསླབ་བྱའི་སྒོ་ནས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤངས་པ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྟེ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་བདུན་དང་། བསྙིལ་བ་དང་སྨད་པ་ས་

གཞན་ན་གནས་པ་སྟེ། སྨད་པ་ནན་ཏུར་བྱས་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པར་དག་བྱེད་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྟེ་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་བསྡུ་ན་གཉིས་ཏེ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ནན་ཏུར་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་ཡིན་ལ་ནན་ཏུར་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་

755

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཡིན་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ལས་གཞན་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་བསླབ་བྱའི་སྒོ་ནས་བསྡུ་ན་གཉིས་ཏེ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཆུང་ངུ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤོང་ཞིང་དམན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་དུ་ལེན་པ་སྟེ། སྤོ་སྤྱོད་མགུ་
སྤྱོད་བཅོ་ལྔ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་སྟེ་བཅུ་བདུན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤོང་ཡང་དམན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་དུ་བླང་
མི་དགོས་པ་སྟེ། སྤོ་ལྡན་མགུ་ལྡན་བཅོ་ལྔ་དང་ནན་ཏུར་བྱས་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ [ས་གཞན་གནས་པའི།] མཚན་ཉིད་ནི་དམན་པར་བྱེད་ཆོས་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་ལྟོས་ [ཞེས་པས་ནི་བྱེ་བ་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་སེལ་ལ།] ནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་

སྤྱོད་པ་སྤོང་དགོས་ཉིད་དུ་གནས་པའོ། །བཞི་པ་བསླབ་བྱ་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཆེན་པོ་བཅུ་བདུན་གྱི་ས་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤང་བ་དང་དམན་པའི་སྤྱོད་
པ་ལྔ་དང་དུ་བླང་བ་ལ་བསླབ་བོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤང་བ་ལ་བསླབ་ཀྱི། དམན་པའི་སྤྱོད་པ་
དང་དུ་བླང་བ་ལ་བསླབ་མི་དགོས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དང་བསྙིལ་བས་ནི། ཆོས་འདི་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་མཐའ་དག་སྤང་བའོ། །ལྔ་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ས་གཞན་ཏེ་དམན་པའི་ས་ན་གནས་པས་ན་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དྲུག་པ་གྲོལ་བའི་དུས་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པས་གྲོལ་བའོ། །[དེ་ཡང་ཊཱི་ཀ་ལས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ནས་སྤོ་བ་དང་མགུ་བར་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་ཐོབ་ཅིང་ཞེས་བཤད་པས་ས་གཞན་ན་གནས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །] ནན་ཏུར་གྱིས་ས་གཞན་ན་གནས་པ་

756

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རྣམས་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱས་པས་གྲོལ་ཞིང་། སྤོ་སྤྱོད་མགུ་སྤྱོད་ལས་སྤོ་བ་འཁོར་བ་དང་མགུ་བ་འཁོར་བས་གྲོལ་ལོ། །སྤོ་ལྡན་ལས་མགུ་བ་མནོས་པས་གྲོལ་ཞིང་། མགུ་ལྡན་ལས་དབྱུང་བ་བྱས་པས་གྲོལ་ལོ། །ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་ལས་ལྟུང་བ་དྲན་ཞིང་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱས་པས་གྲོལ་ཞིང་། ནན་ཏུར་གྱིས་ས་

གཞན་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་ནན་ཏུར་སྔ་མའི་སྟེང་དུ་ནན་ཏུར་ཕྱི་མ་བྱས་ན་སྔ་མ་

ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་སྤོ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤོང་བ་སྟོན་ཏེ། དང་པོ་གུས་པའི་བྱ་བ་
བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་སྤང་བ་ནི། སྤོ་བ་དང་མགུ་བ་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷག་པ་དང་མཉམ་པའི་སྤྱོད་པ་སྤང་བ་ནི། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གསུམ་པ་དགེ་སྦྱོང་བླ་མའི་གནས་ལྟ་བུ་སྤང་བ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །བཞི་པ་ཆད་པའི་སྐབས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་སྤང་བ་ནི། དགེ་སློང་ལ་ཉམས་པས་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ལྔ་པ་བསྟེན་པའི་ཁྱད་པར་སྤང་ཞིང་ཉེས་པ་རྣམས་སྤང་བ་ནི། དེ་དང་བསྟེན་ཅིང་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། ཆད་པ་དེའི་རྒྱུ་བྱས་པ་སྤང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་དང་། དེ་ལ་དེའི་སྡེ་པ་ལྷག་པར་སྤྱད་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་ཅི། སྡེ་པ་ལྷག་པ་སྤྱད་པ་ནི་ལྷག་མའི་སྡེ་ཚན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཆུང་ལ། ཆད་པ་དེའི་རྒྱུ་ནི་ལྷག་མའི་སྡེ་ཚན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི། ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་དང་
ཕམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཆེ་བའོ། །[དེའང་མགུ་བ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཆད་པ་དེའི་རྒྱུ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་ལ། ནན་ཏུར་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཆད་པ་དེའི་རྒྱུ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། བསླབ་པ་བྱིན་པའི་སྐབས་

སུ་ནི་ཆད་པ་དེའི་རྒྱུ་ཕམ་པའི་ལྟུང་བ་ཡིན་ནོ། །]ལྷག་མ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆད་པ་དེའི་རྒྱུ་ནི་འབྱིན་པའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་ལྷག་མ་སྔ་མ་དང་རིགས་མཐུན་པ་སྟེ་ཁྱབ་ཆུང་ལ་སྡེ་པ་

757

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལྷག་པར་སྤྱད་པ་ནི་ལྷག་མའི་སྡེ་ཚན་ཙམ་སྟེ་ཁྱབ་ཆེ་བའོ། །དམན་པའི་སྤྱོད་པ་ལྔ་དང་དུ་བླང་བ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནང་པར་གྱི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི། ནང་པར་སྔ་བར་ལངས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །
གཉིས་པ་མཆོད་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི། སྤྱི་བུངས་

བཤམས་པ་ན་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གསུམ་པ་འདུ་བའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི་འདུ་བའི་དུས་སུ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །བཞི་པ་དགོངས་ཀའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི། དགོངས་ཀར་དུས་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ལྔ་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི། དེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་ནས་མདོ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །བྱེ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་
ནི་དཔེར་ན་དགེ་འདུན་བྱེ་བ་ན་ཆོས་མིན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སོང་གི་བར་དུ་ནི་ཆོས་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྙེད་པ་མི་དབང་ལ། དེས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཕྱིར་ཁས་བླངས་པ་ན་རྙེད་པ་དེ་
དབང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་རྙེད་པ་མི་དབང་ལ། དེས་ནམ་བཟོད་པ་གསོལ་བ་སྟེ། གནས་སུ་ཆུད་པ་ན་རྙེད་པ་དེ་དབང་ངོ་། །དུས་ལས་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བརྗོད་པ་ནི། འདུས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཞེས་སོ། །དེའང་ཊཱི་ཀ་ལས། འདུས་པའི་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་འདིར་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མ་ཚོགས་ན་བརྗོད་པ་མི་འཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མ་འདུས་ཀྱང་ཇི་སྙེད་འདུས་པ་ལ་བརྗོད་དོ། །དགེ་འདུན་ལ་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་གང་ཟག་ལ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྗོད་པའོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཟླ་བ་

ཕྱེད་ལས་ལྷག་པ་ནི་ཡུན་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་

758

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་དགེ་འདུན་
ཚོགས་པའམ་གང་ཟག་ལ་ཕྱིར་བཏང་བ་ནི། སྔགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་འཕྲོ་བཅད་པའོ། །འཇིགས་པ་དང་བྲལ་ན་ཕྱིར་བླང་བ་ནི་སྤོ་
མགུ་སྤྱད་པའི་འཕྲོ་དེ་སླར་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལན་གསུམ་བཟླས་པས་བླང་བར་བྱའོ། །ཐོས་པར་བྱ་བ་དག་མཚམས་དེ་ན་ཉེ་བར་མི་འཁོད་ན་མ་བརྗོད་པའི་ལྟུང་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཉིན་མཚན་བཅད་དགོས་པར་ནི་འགྱུར་ཏེ། དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་མི་འཆགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པའི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞི་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་
བྱས་པས་སྔར་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དེ་དྲན་ཞིང་ཕྱིར་འཆོས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ལྟུང་བ་དག་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་ཕན་ཡོན་འཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་གླེང་བ་ནི་གླེང་བྱ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ལས། སྡེ་ལྔའི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་ལྡན་པ་སྟེ། ཁྱིམ་པ་ལ་ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་མི་འཇུག་ཅིང་
སྡོམ་པ་གསོར་མི་རུང་དུ་ཉམས་པ་ལ་ལྟུང་བ་གླེང་ཡང་ཕྱིར་འཆོས་པར་འགྱུར་བའི་
དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ [སྨྱོ་བའི་སེམས་འཁྲུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།] ལྟུང་བ་ཁས་ལེན་པ་དང་ལྟུང་བ་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་སྦྲུལ་སྟག་ཏུ་

759

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུ། ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་སྟེ།
གཞན་དུ་ན་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མཐའ་དག་གིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ལྟུང་བ་ཕྱིར་མི་འཆོས་

ཤིང་རྩོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་ལུས་སྲོག་གི་རྐྱེན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་འདུན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ནུས་པ་ལ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་དགེ་འདུན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་བྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གླེང་བྱེད་དང་ཞེ་འགྲས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་དེའི་ཚིག་རིགས་པས་གཟུང་བར་མི་འོས་པས་ལྟུང་བ་ཁས་ལེན་དང་ལྟུང་བ་ཕྱིར་

འཆོས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་གླེང་བ་ནི་གླེང་བྱེད་ཆོས་དགུ་ལྡན་ལས། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དག་པ་དང་། ལྟ་བ་མཐུན་པ་དང་། གླེང་བྱེད་བུད་མེད་ཀྱིས་

གླེངས་ན་མཚན་མཐུན་པ་དང་། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །ནད་པའམ་དེས་བསྐོས་པའི་ཕོ་ཉ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ལུས་སྲོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གླེང་བྱ་དང་ཞེ་འགྲས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དེའི་ཚིག་རིགས་པས་གཟུང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དགོས་པ་མེད་ཅིང་རྩོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གནས་གང་དུ་གླེང་བ་ནི་དབེན་པར་ཏེ་མཐའ་མ་ཡིན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་གཞི་ལས་ལྐོག་ཏུ་གླེང་བར་བྱ་སྟེ་དགེ་

760

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[ལུང་གི་གླེང་གཞི་ལས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་བདག་གི་མགོར་གཏུན་ཤིང་གིས་བརྡེགས་པ། ཨེ་མ་ཧོ་ཀྱི་ཧུད་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་ལྐོག་ཏུ་གླེངས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བའི་བྱུང་བ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་མང་པོ་དག་གི་མདུན་དུ་ལྕགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་གནད་དུ་ཕོག་

པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །] འོ་ན་ལུང་ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་གང་དུ་གླེང་བར་བགྱི། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་

དུའོ། །བཙུན་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་གང་དུ་དྲན་པར་བགྱི། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་ [གླེང་བྱ་དང་གླེང་བྱེད།]ཀྱང་འདི་ལ་གྲངས་ [གཅིག་གམ་གཉིས་གསུམ་ནས་དགེ་འདུན་བཞིར་ལོངས་ཡན་ཆད།] ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་
གཅིག་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་གླེང་དུ་རུང་བར་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་དྲངས་ཞེ་ན།
སྤྱིར་བཏང་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་གླེང་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དམིགས་
བསལ་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་ཡང་གླེང་
བར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། འདུལ་བ་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་གླེང་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་
དོ། །བཞི་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་གླེང་བ་ནི། དབྱར་ཚུལ་ནང་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་གཞན་གྱིས་སེམས་གཡེངས་པའི་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་གླེང་གཞི་ལས། དགེ་སློང་སུས་ཀྱང་དབྱར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་དགེ་སློང་ལ་གླེང་བར་མི་བྱ་བ་དྲན་པར་མི་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་དབྱར་འདྲལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

དང་། སེམས་ [བྱ་བ་གཞན་གྱིས་སེམས་གཡེངས་ན་སེམས།] གཏོད་པར་མི་ནུས་པས་ལྟུང་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ལྔ་པ་གཞི་གང་ལ་གླེང་བ་ནི་ [རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤོང་བའི།] ཚུལ་ཁྲིམས་དང་

761

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

[ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི།] ལྟ་བ་དང་ [བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤོང་བའི།] ཆོ་ག་དང་ [ལོག་འཚོ་སྤོང་བའི།] འཚོ་བ་ཉམས་པ་སྟེ། ཉམས་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་དང་། དེའང་ [ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་ལས་གཞན།] ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་
གྱི་གཞི་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བ་དང་ཆོ་ག་དང་འཚོ་བ་ཉམས་པས་གླེང་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་དང་། གཞི་དང་བཅས་པ་འཆགས་སོ་ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་ན་གླེང་དྲན་མི་འཆགས་སོ། །
དྲུག་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གླེང་དྲན་བྱ་བ་ནི། གླེང་བྱེད་ཀྱིས་དང་པོར་བསམ་པའི་
གནས་སུ་བསམས་པ་དང་བརྟག་པའི་གནས་སུ་བརྟག་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་གླེང་བ་པོ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་ཞེས་བསམ་པའི་གནས་སུ་བསམ་པ་དང་། གླེང་བྱ་ཡུལ་དང་གནས་དང་དུས་དང་གླེང་པའི་གཞི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་ཞེས་བརྟག་པའི་གནས་སུ་བརྟག་པ་སྟེ། དོན་དེ་ལྟར་ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐ་མལ་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་སྔོན་དུ་བཏང་བ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་བསམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་ལྟུང་བ་ལས་བསླང་བའི་
སེམས་ཀྱིས་སྐབས་འབྱེད་དུ་གཞུག་པ་སྟེ། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཉེ་བར་མ་བཞག་
པར་མི་བྱ་ཞེས་པ་དང་ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་འདི་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་བསླང་སྟེ་དགེ་བའི་གནས་སུ་འཇོག་པར་ནུས་སམ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་འབྱེད་དུ་མ་བཅུག་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་གླེང་བྱ་དེས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་བརྟགས་ཏེ་གླེང་བྱེད་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ན་གླེང་བྱེད་འདི་ལྟ་བྱུང་བ་ནི་བདག་གིས་རྙེད་པ་ལེགས་པར་རྙེད་དོ་སྙམ་དུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐབས་དབྱེ་བར་

762

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་འགལ་འཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཉེས་པ་གླེང་བའི་སྐབས་ཕྱེ་བ་ན་གླེང་བ་པོས་གང་འདོད་པས་ལྟུང་བ་གླེང་བར་བྱའོ། །གླེང་ [མདོ་རྩ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ལྟར།] བྱ་དེས་ཀྱང་གླེང་བྱེད་དེའི་བསམ་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གནས་

སུ་མི་བཞག་པས་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་གླེང་བའི་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི་སྤྱིར་ན་ཉེས་པ་གླེང་བའི་སྐབས་ཕྱེ་ཞིག་ཅེས་སྐབས་འབྱེད་དུ་བཅུག་པ་ན་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་འབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་། ཕྱོགས་འགའ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་པའོ། །
དང་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་བཞམས་བསྒོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་

བཟློག་པར་བྱ་ཞིང་བཟློག་ཀྱང་མ་བཏང་ན་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མར་འགྱུར་ཞིང་ལྷག་མ་དེ་ཉིད་བཞི་བཏུད་དུ་བྱེད་ཅིང་མ་བཏང་ན་སྨད་པ་ནན་ཏུར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་དེ་མ་བཏང་ནས་སྨད་པ་ལ་འབད་པས་མ་ལོག་ན་གནས་དབྱུང་བ་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་ [བླ་མ་རྣམས།] གསུང་ངོ་། །ཕྱོགས་འགའ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པ་བྱ། དེས་མ་དུལ་ན་གདམས་ངག་བཞག་གོ་སྟེ། དེ་ལ་གཏམ་འདྲས་བ་ལ་སོགས་ཡང་བཟློག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མ་དུལ་ན་གསོ་སྦྱོང་བཞག་ཅིང་། དེས་ཀྱང་མ་དུལ་ན་དགག་དབྱེ་བཞག་གོ །དེས་མ་དུལ་ན་མཐར་གནས་ནས་དབྱུང་བ་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་ [བླ་མ་རྣམས།] ་གསུངས་སོ། །སྐབས་འབྱེད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། [ཉེས་པ་གླེང་བ་གླེང་དང་སྟེ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ།] མི་མཉེན་པར་སྐབས་འབྱེད་པ་དང་། མཉེན་པར་སྐབས་འབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕུར་པ་དང་བཅས་པ་བྱ། དེས་མ་དུལ་ན་གདམས་ངག་བཞག་པ་ལ་

763

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སོགས་བྱ་སྟེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཉེན་པར་སྐབས་ཕྱེ་ན་ལྟུང་བ་གླེང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལྟུང་བ་གླེང་བ་ན། ཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ལེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྗོད་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་སྦྱིན་ཞིང་། ཤེས་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ན་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །[ཆང་བཏུང་བར་ཁས་བླངས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཉེས་ལྟུང་འོང་བར་ངེད་མི་འདོད་ཅེ་འམ། མི་ཚངས་པར་སྤྱད་པར་བྱས་སོ་ཞེས་

ཁས་བླངས་ཀྱང་། མི་ཚངས་པར་སྤྱད་པ་ལ་ཉེས་ལྟུང་འོང་བར་ངེད་མི་འདོད་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ།] ལྟུང་བའི་རྒྱུ་ཁས་བླངས་ནས་ལྟུང་བའི་ངོ་བོ་ཁས་ལེན་དུ་མ་བཏུབ་ན་བཞམས་བསྒོ་ལ་སོགས་
ཀྱིས་བཟློག་པར་བྱ་ཞིང་། བཟློག་ཀྱང་མ་བཏང་ན་སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བར་གནས་ནས་
དབྱུང་བར་བྱའོ། །ལྟུང་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་། ཁས་བླངས་ནས་ལྟུང་བ་ཕྱིར་འཆོས་
པ་དང་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གཉིས་ལས། ཕྱིར་མི་འཆོས་ན་ཕྱིར་མི་འཆོས་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་ཞིང་། ཕྱིར་འཆོས་ན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། འོག་ནས་གླེང་བ་ལ་སོགས་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་
འཆགས་ལ། གཞི་མེད་ན་མི་འཆགས་ན། གཞི་དང་བཅས་པ་དང་གཞི་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་མ་གྲགས་པ་སྟེ། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་

བརྟགས་པས་ཁྱོད་ལ་ལྟུང་བ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་གླེང་དྲན་འཆགས་པའི་གཞི་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་གླེང་ན་གླེང་བྱ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་གླེང་བྱེད་བདག་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

རོ། །དགག་དབྱེ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའི་དགག་དབྱེ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་རྫོགས་ནའམ། ནད་པ་ངལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དགག་དབྱེ་ལན་གཉིས་བརྗོད་
པའམ། ལན་ཅིག་བརྗོད་པ་རྫོགས་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་ལོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བཞག་

764

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པའི་ནན་ཏུར་མི་འཆགས་སོ། །[དགེ་སློང་ཆེ་གེ་མོས་ཉེས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པ་ལས་ཐོས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཅི་བྱས་ནི་མ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ།] བྱེད་པ་རང་གི་རྟོགས་ཀྱང་བྱས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་རྟོགས་པ་དང་། [བརྐུས་པར་རྟོགས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་སུས་བརྐུས་མ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ།]བྱས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་ཀྱང་བྱེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་ན་ཡང་གླེང་བ་མི་འཆགས་སོ། །དེ་མི་བྱེད་ན་ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་

སྐབས་འབྱེད་པ་དེ་མི་བྱེད་ན་ཞེས་སྤྱིར་སྨོས་ཀྱང་། མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་
པ་དང་། ཕྱོགས་འགའ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་གཉིས་ལས། སྔ་མ་ལ་ནི་བཞམས་བསྒོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བཟློག་པར་བྱ་ཞིང་བཟློག་ཀྱང་མ་བཏང་ན་བཀའ་བློ་མི་བདེ་
བའི་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །
འདིར་ཕྱོགས་འགའ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན། གླེང་བྱ་དེ་ལ་བརྗོད་པ་དང་
བཅས་པ་ཉིད་བྱའོ་ཞེས་བླ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །འདི་ལ་གཞུང་འགྲེལ་དང་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ནི། ཕྱོགས་འགའ་དང་མཐའ་དག་གཉིས་ཀ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྐབས་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་ན་དེ་ལ་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་གདམས་ངག་བཞག་པ་དང་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་དང་། ཕུར་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དག་བྱའོ། །དེ་དག་བྱས་ཀྱང་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་མི་གཏོང་ན་དེ་ལ་བཞམས་བསྒོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བཟློག་པར་
བྱའོ། །བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་ན་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ངོ་། །འཇོག་པར་བྱེད་པ་དག་གིས་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི། འཇོག་པར་བྱེད་པའམ་དེས་བསྐོས་པའམ་དེས་བསྐོས་པ་

765

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལས་གཞན་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བྱས་ཀྱང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ཞེས་པ་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟོད་པར་བྱ་བར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་པའོ། །འདིར་བཟོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་འདིར་ཞེས་པ་གནས་ཕྱུང་བ་ལས་བཀར་བ་སྟེ། གནས་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དག་གིས་ཕྱུང་བ་དེ་དང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱས་ཀྱང་ཆད་པ་ལས་གོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆད་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ལྟུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཐོས་ཀྱང་མི་བདེན་ངེས་སྙམ་སྟེ། ཡིད་མ་ཆེས་པ་ [གཉིས་ཏེ་ཐོས་པ་ན་མི་བདེན་ངེས་སྙམ་དུ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་དང་། ཐོས་པ་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ་ཡིད་མ་ཆེས་པའི།] ནི་གླེང་དྲན་འཆགས་པའི་གཞི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐོས་པ་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་ནི་གླེང་དྲན་འཆགས་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་དོགས་པ་ཡིན་ལ། ལྟུང་བ་འབྱུང་བར་དོགས་པ་ལ་གླེང་དྲན་འཆགས་པར་ཊཱི་ཀ་དང་

འོད་ལྡན་རྩ་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པ་དག་གིས་གཞི་དང་བཅས་པར་གླེང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱེད་ན་འཆགས་པའོ་ཞེས་བཤད། འོད་ལྡན་རྩ་བ་ལས། རྟགས་མ་

ངེས་པར་འཛིན་པ་དོགས་པ་ཡིན། གཞི་འདི་དག་གིས་སྨྲས་ན་ཉེས་པ་མེད། ཅེས་བཤད་དོ། །] དགག་དབྱེའི་
ལས་ཀྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་དུས་གཞན་དུ་དགག་དབྱེ་དེ་བཞག་པར་མི་བྱའོ། །
འོ་ན་དགག་དབྱེ་བྱེད་ཀར་དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་དུ་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་
ནན་ཏུར་བྱེད་ན། ནན་ཏུར་དེའི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་པས་ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་དང་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་ཡང་དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་དུ་བྱར་རུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ།
ཚུལ་ནང་དུ་ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་དང་ནན་ཏུར་མི་བྱེད་པ་དེ་དབྱར་ཚུལ་གྱི་ནང་ཁྲིམས་

ཡིན་པ་རང་འགལ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏང་ལ་འདི་ནི་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་སྟེ། དབྱར་
ཚུལ་གྱི་ནང་ཡིན་ཀྱང་དགག་དབྱེ་བྱེད་ཀའི་ཚེ་ན་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་

766

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འདི་བྱར་རུང་དང་། དེའི་སྔོན་འགྲོ་གླེང་དྲན་ཡང་དེའི་ཚེ་ན་བྱར་རུང་བའོ། །གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་ནི་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་ཀྱང་། དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་དུ་
གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་བྱར་རུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དབྱར་ཚུལ་དུ་འཇུག་པའི་
སྔ་རོལ་དཔྱིད་ཀ་ལྟ་བུའི་ཚེ། གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་བྱས་ནས། དེས་མ་དུལ་ན་ད་གཟོད་དགག་དབྱེ་བྱེད་ཀའི་ཚེ། དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་བྱ་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཞེས་པ་ནི་ [རང་བཞིན་ཉམས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པ་དང་། གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟེ།] དོན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་མདོའི་ཚིག་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་
པའོ། །ལེའུ་འདི་ལ་མིང་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའི་གཞི་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་ཏེ་དོན་
གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །དོན་རིལ་པོའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི་ [དྲི་མ།] ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་གཞི་ཞེས་གཞུང་འདིར་ [སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས།] གསུངས་སོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་
སྦྱང་བའི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་ལས་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་དེ།
སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དགེ་འདུན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་དབྱེ་བར། ནུས་པ་ལ་མི་འདོད་པར་ཏེ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལྟུང་བ་གླེང་བར་མི་བྱའོ། །དེས་ཚུར་ལ་ལྟུང་བ་གླེང་བར་བྱེད་པ་ནི་ལོག་པར་ཏེ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ། །གནས་གང་དུ་དུས་འདའ་བར་བྱ་བ་ངལ་བསོ་བའི་གནས་བསྟི་གནས་ལྟ་བུ་དབེན་པ་གང་ན་མི་མཐུན་པ་དགྲ་ཡོད་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཁོད་པར་མི་བྱའོ། །གཞན་དུ་ནི་ཞེས་པ་ངལ་བསོ་བའི་གནས་བསྟི་གནས་ལྟ་བུ་གནས་དབེན་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྟེ་མི་དབེན་

767

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པའི་གནས་སུ་ཞེས་པའོ། །ཆོས་དང་འདུལ་བ་ཞེས་པ་ནི་སྡེ་སྣོད་གཞན་གཉིས་པོས་བརྗོད་པའི་ཆོས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆོས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་འདུལ་བ་ལའོ། །དེ་དག་དེའི་ཞེས་པ་ནི་མཉན་ཡོད་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པའོ། །
ཆོས་མ་ཡིན་ལ་ཞེན་ནས་ཆོས་ཕྱོགས་དང་འཐབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ།
ཆོས་འདི་པ་དག་གིས་ཕྱག་མི་བྱ་ཞེས་པ་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་དང་། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས་དང་། དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས་ཏེ་བདུན་པོ་དེ་དག་གང་གིས་ཕྱག་མི་བྱ་བའོ། །དེ་དག་ལ་དགེ་སློང་མས་ཕྱག་མི་བྱ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་ལ་སྟན་ལས་ལྡང་བ་ནི་གཞན་གྱི་ལུགས་ལས་དབྲི་བར་མི་བྱ་སྟེ་ལྡང་བར་
བྱའོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་དགེ་སློང་མས་ཕྱག་མི་བྱ་བར་སྟན་ལས་ལྡང་ངོ་ཞེས་སོ། །བཟོད་པ་བྱས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་འདིར་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ལས་རྣམ་པ་བཞི་རིམ་
གྱིས་བྱ་སྟེ། བཟོད་པར་བྱ་བ་གསོལ་བཞིའི་ལས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་བྱིན་པ་གསོལ་
བཞིའི་ལས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དངོས་དེ་བྱའོ་ཞེས་གཞུང་འདི་དག་གིས་བསྟན་ཏོ། །མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དངོས་དེ་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་བྱིན་ནས་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དེ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་ནས་དེའི་
རྗེས་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དངོས་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་

768

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དངོས་དེ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བ་སྟེ། སྔར་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་དེ་རྣམས་དང་། ཆོས་ཕྱོགས་པ་དེ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའི་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བའོ། །ལས་བྱེ་བའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་སྨྲ་བ་དག་གིས་ཞེས་པ་ནས་སོ། །
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ལས་བྱེ་བའི་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དུ་དབྱེ་བའི་གནས་དང་། གང་དག་དབྱེ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གླེང་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་གླེང་གསུམ་ན་ཞེས་པ་དང་། བྱང་ [མཛོད་འགྲེལ་
ལས།] གི་སྒྲ་མི་སྙན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ [གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་བ་ཀུ་ལ་ཡོད་པས་དཔྱད་དོ། །]

བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚམས་གཅིག་གི་ནང་ཡིན་པ་སྟེ། མཚམས་ཀྱི་ནང་

དུ་ཞེས་པ་དང་། མཚམས་ཐ་དད་ན་གནས་པ་རྣམས་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་སོ་སོར་བྱེད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གང་དག་དབྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་གསུམ་ལས། བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲངས་ཚང་བ་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་
བརྒྱད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས། །ཞེས་པ་དང་། ལས་དེ་གཅིག་གིས་ཉུང་ན་ཡང་། ཕྱོགས་
གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དགེ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་པས་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབྱེན་
མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་དགོས་ཏེ། དབྱེན་ལ་ཡང་
འོས་པ་མ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཤིང་དག་འབྲིམ་པ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་པའི་ནད་ཀྱིས་

འདིར་སྦྱར་རོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས་དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བྱེད་པ་མི་འཐོབ་བོ་ཞེས་

769

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །
གསུམ་པ་གང་གིས་ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་བ་དག་གིས་ཏེ། ལུང་དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོས་ཞུས་པ་ལས། དགེ་སློང་གང་གིས་ཀོའུ་ཤམ་བྷིའི་དགེ་སློང་བྱེ། །ཆོས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་བ་དག་གིས་ཏེ། །མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསོ་སྦྱོང་ཐ་དད་དུ་བྱས་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་སྟེ། འཁྲུལ་ན་ [དབྱེན་རྫོགས་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་འདྲེན་པས།] དབྱེན་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་སློང་ནི་ཆོས་དང་འདུལ་བ་ལ་མི་མཐུན་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ནི་
[མཚམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་དུ་གསོ་སྦྱོང་ལ་

སོགས་པའི།] ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་ན་བྱས་པ་ [ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུས་ཞུས་པ་ལས། གང་གི་དུས་སུ་ཀོའུ་ཤམ་བྷི་བའི་དགེ་འདུན་རྣམས་འབྱེད་པར་གྱུར་ནས། གང་གི་ཚེ་དེ་དག་གི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསོ་སྦྱོང་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསོ་སྦྱོང་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཞན་

བྱས་ན་ཡང་ངོ་། །] སྟེ། ལས་ཀྱི་དབྱེན་འདི་ནི་སྤྱོད་པའི་དབྱེན་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ།
ལྟུང་བ་ནི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དག་གིས་ལས་ཐ་དད་པར་
བྱས་ན་ལས་དེ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་ཆོས་སྨྲ་བ་དག་གིས་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ལས་ཐ་དད་པར་ལས་བྱས་པས་ནི་ལས་བྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལས་དེ་ཆོས་ལས་མ་གཡོས་པ་ཁོ་ནར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

770

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བཤད་དོ། །གཟུ་བོ་ལས་ཉམས་པ་དེ་མི་བྱའོ། །དེས་ན་གཟུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྨྲ་བ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལས་བྱས་ན་ནི་གཟུ་བོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལས་བྱས་ན་ནི་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པར་
འགྱུར་བས། གཟུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་མི་བྱའམ་སྙམ་ན། དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུས་ཞུས་པ་ལས། གཟུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་

རོལ་ཏུ་དོང་ལ་གསོ་སྦྱོང་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ལས་གཞིའི་ཊཱི་ཀ་དང་ཕྱིར་བཅོས་གཞིའི་ཊཱི་ཀ་ལས། དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོས་
ཞུས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོད་ལྡན་ལས་ཞུས་པ་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ལུང་དང་འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་མ་ན་བི་ག་ཞེས་སོ། །ལས་བྱེ་བའི་གཞི་འདི་ལ་ལུང་ལས་ཀོའུ་ཤམ་བྷི་བའི་གཞི་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཀོའུ་ཤམ་བྷིར་ལས་ཀྱི་དབྱེན་བྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བས་ལུང་ལས་ [ཀོའུ་
ཤམ་བྷིའི་གཞི་ཞེས།] ཡུལ་ལ་མཚན་དུ་གསོལ་བ་དང་། མདོ་རྩ་བར་དོན་ [ལས་བྱེ་བའི་གཞི་ཞེས།] ལ་མཚན་དུ་གསོལ་བའོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ལས་བྱེ་བའི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

ད་ནི་འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་འཁོར་ལོའི་དོན་དང་ཁྱད་པར་
གྱི་ཆོས་འཁོར་ལོ་དབྱེན་གྱི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་གཞུང་
ཆེན་མོའི་ལུགས་དང་། བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །[ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་
མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །] ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་འདི་མཐོང་ལམ་

771

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཡིན་པར་མཐུན་པ་ཡིན་ཡང་མཐོང་ལམ་དང་འཁོར་ལོའི་འདྲ་ཆོས་སྦྱོར་ལུགས་གཉིས་ལས། [སྐབས་འདིར་ཤ་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་བཤད་དོ། །] [དང་པོ་ནི། །[བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་

གཞུང་ཆེན་པོའི་ལུགས།] འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཕར་ཞིང་འབབ་པ་དང་། མྱུར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གླིང་འདོར་བ་དང་། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡོད་པ་
བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པོ་དག་ཁམས་འོག་མ་འདོད་ཁམས་དང་ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། ཁམས་གོང་འོག་དེ་གཉིས་རེས་མོས་དམིགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྔ་མའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་མྱུར་

དུ་སྐྱེ་བ་དང་། །[གླིང་བཞི་རིམ་གྱིས་འདོར་བ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་ལ།] དང་པོར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས། དེ་དོར་ནས་ཀུན་འབྱུང་དང་། དེ་དོར་ནས་འགོག་པ་དང་། དེ་དོར་ནས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡོད་པས། འདྲ་ཆོས་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་ན་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །
ལུགས་གཉིས་པ་ [བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ཀྱི་ལུགས།] ནི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་མཐོང་
བའི་ལམ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསླབ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆོས་གསུམ་ཡོད་དེ། བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་ལྟེ་བ་དང་། སྡུད་པར་བྱེད་པའི་མུ་ཁྱུད་དང་། གཅོད་པར་བྱེད་པའི་རྩིབས་

དང་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ཡང་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་

772

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བསྐྱེད་པ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་རྟེན་བྱེད་པས། བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་ལྟེ་བ་དང་འདྲ་ཞིང་། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མི་འཐོར་བར་
སྡུད་པར་བྱེད་པས་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་མུ་ཁྱུད་དང་འདྲའོ། །ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པས་རྩིབས་དང་འདྲ་བས་ན། འདྲ་ཆོས་གསུམ་
གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་ན་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །
ལུགས་འདི་ནི་ལུང་མ་མོ་ལས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ་
སྤངས་ནས་གཞན་གྱི་ལམ་དུ་འཇོག་པ་ནི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་
པ་དང་མཐུན་ནོ། །འོ་ན་མཐོང་ལམ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་བསླབ་པ་གསུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྡུས་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལས་ཡང་དག་

པའི་འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་ནི་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱིས་བསླབ་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་ཡང་
དག་པའི་རྩོལ་བ་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པས་བསྡུས་པར་བཤད་དོ། །མཛོད་
ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་དྲན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པས་བསྡུས་པར་ཡང་བཤད་
དོ། །ཆོས་ངོས་རེ་རེ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །[ཤ་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་སྒོམ་ལམ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། སྡེ་ཚན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་པ་དག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ནི། །སྒོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་

ཏུ་དབྱེ། །ཞེས་བཤད་དོ། །] གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འཁོར་ལོ་དབྱེན་གྱི་དོན་ལ་དགུ་

773

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལས། དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ལྔ་སྟེ། གང་དུ་དབྱེ་བའི་གནས་དང་། གང་གི་ཚེ་འབྱེད་པའི་དུས་དང་། གང་དག་དབྱེ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྟེན་དང་། གང་ལས་དབྱེ་བའི་དོན་རྣམས་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་སྟེ། འཁྲུལ་ན་དབྱེན་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་སློང་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་ནི། བསླབ་ཚིགས་ལྔ་བརྗོད་ནས་ངག་གིས་གསོལ་བའམ། ལུས་
ཀྱིས་ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པ་གང་ཡང་རུང་བས་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །བཞི་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི་དགེ་འདུན་ཕྱེད་པར་གྱུར་བ་སྟེ། ལྟུང་བ་ནི་དབྱེན་དུ་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ལ། སྡིག་པ་ནི་མཚམས་མེད་པའོ། །ལྔ་པ་དབྱེན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་མི་འཕྲོད་པ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྫས་ཡིན་ཏེ།
མཛོད་ལས། དགེ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི། །རང་བཞིན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཆོས། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན། །ཞེས་རྒྱས་པར་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དྲུག་པ་དབྱེན་འདིའི་དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་ནི་དགེ་འདུན་ཕྱེད་པ་ནས་མ་དུམ་
གྱི་བར་དུ་སྟོན་པ་གཅིག་གི་ཞིང་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུ་པ་རྣམས་ལ་ལམ་ལྔ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། དོན་དེ་ལྟར་ལུང་གཞི་དང་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །[ལུང་བཞི་དང་
མཛོད་འགྲེལ་ལས་དགེ་འདུན་བྱེ་ནས་ཇི་སྲིད་དུ་སླར་མ་དུམ་གྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་ནས་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་མཐོང་ལམ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཟག་པ་ཟད་པ་དགྲ་བཅོམ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལས་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། ཚོགས་ལམ་ལ་སོགས་བསམ་གཏན་དང་ཀློག་པ་དང་ཁ་ཏོན་དང་སེམས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་ཅིང་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་གཞི་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་

774

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་ཆད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལྷ་དང་ཀླུ་དང་མིར་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡང་འཁྲུགས་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་རང་དབང་མེད་པ་དང་དྲན་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་འདིའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་བསྐལ་བ་གཅིག་ཏུ་མནར་མེད་པར་སྐྱེ་བ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] བདུན་པ་དབྱེན་གནས་པའི་ཚད་ནི། དབྱེན་དེ་ཞག་ཏུ་མི་གནས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་མ་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་དགེ་འདུན་བྱེ་ན་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ནམ་མ་ལངས་པ་ཉིད་དུ་དགེ་འདུན་སླར་འདུམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་དབྱེན་གྱི་ངོ་བོ་སུ་ལ་ལྡན་པ་ནི་དགེ་
འདུན་ལ་ལྡན་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་དང་དགེ་འདུན་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགུ་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སུ་ལ་ལྡན་པ་ནི་ལྷས་བྱིན་ལྟ་བུ་འབྱེད་པ་པོ་ལ་ལྡན་ཏེ།
མཛོད་ལས། དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་ཐོ་རྫུན། །དེ་དང་འབྱེད་པ་པོ་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་ [ལས་ཀྱི་དབྱེན་དང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གཉིས་ལས།] དགེ་འདུན་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་ [རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་འགྱུར་ཏེ་ངག་གིས་གསོལ་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་ཚུལ་ཤིང་ལེན་དུ་འཇུག་པས་སོ། །] ཆོས་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་ཞེས་པ་ནི་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་བསླབ་ཚིགས་ལྔ་
པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྔ་པོ་ནི་ལུང་གཞི་ལས། འོ་མ་ཤ་དང་ལན་ཚྭ་དང་། །གོས་དྲས་དགོན་པར་གནས་པ་དང་། །ཞེས་སོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་ཆོས་པས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་གསོལ་བ་ནི་བསླབ་ཚིགས་ལྔ་པོ་བརྗོད་ནས། ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་ལྔ་པོ་འདི་དག་གིས་དག་པ་དང་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དེས། དགེ་སྦྱོང་གོའུ་ཏ་མ་ལས་རིང་དུ་གྱིས་ཤིག །ཐ་དད་དུ་གྱིས་ཤིག །རྒྱང་སྲིངས་ཤིག །སོ་སོར་གྱིས་ཤིག །ལོགས་ཤིག་ཏུ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །ངག་གིས་གསོལ་བའམ་ལུས་ཀྱིས་ཚུལ་ཤིང་ལོན་དུ་འཇུག་པས་སོ་ཞེས་སྨོས་ན་དབྱེན་འདའ་སྦྱར་བ་ལུས་ངག་གང་ཡང་རུང་བས་འགྲུབ་བམ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱིས་ཚུལ་ཤིང་

775

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
འབྲིམ་ན་ཡང་། དེའི་སྔོན་དུ་ངག་གིས་བསླབ་ཚིགས་སྔ་པོ་བརྗོད་ནས། ལྔ་པོ་འདི་དག་གིས་དག་པ་དང་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་

འདོད་པ་དེས་ཚུལ་ཤིང་ལོང་ཞིག་ཅེས་ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པའོ། །] དབྱེ་བ་བྱ་བ་དགེ་འདུན་གྱི་ཚད་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་
འདུན་ཁ་བསྐང་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དབྱེ་བར་བྱ་བ་དང་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷས་བྱིན་

ལྟ་བུས་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་མཚམས་མེད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་དེ་ཆོས་ཅན།
ཆོས་མིན་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཁ་སྐོང་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་དང་
ལྟ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ལ་ནི་ཆོས་སུ་ཤེས་ཤིང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཤེས་ན་མཚམས་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་བོ། །ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི། དབྱེ་བ་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་སྟེ། འགྲོ་རྣམས་ཐར་པ་ལས་བཟློག་པ་ནི་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་སུ་འགྱུར་རམ་སྙམ་དུའོ། །ཊཱི་ [ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་། དབྱེ་བ་ཆོས་སུ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ལས་ཀྱང་

མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ལུང་གཞི་བྲི།] ཀ་ལས་འདི་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ན་ཡང་དེ་མཚམས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་རིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འཁོར་ལོ་བྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ས་དགེ་འདུན་བྱེ་བའོ། །[མཛོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་སྦྱར་རོ། །] རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

776

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ད་ནི་རྩོད་པའི་གཞི་འཆད་དེ།
འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་རྩོད་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བའོ། །བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་རྩོད་པའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་ནི་རྩོད་པའི་རྒྱུ་ནང་ན་ཡོད་པ་དང་། རྩོད་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་ན་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། དེའི་ཡང་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །[སྒོ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས།] དེ་ལ་ནང་ན་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་གཞན་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་མི་ནུས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་ནི་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་ནུས་

པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །
རྩོད་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་ནི་བཞི་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། སྤོང་བ་དང་། ལྟུང་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་། ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་སྦྱིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་གོ་ཞེས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་
གཉིས་འགྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ [སྤོང་བ་དང་ཞེས།]
ཊཱི་ཀ་ལས། གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་འཇོག་པར་གྱུར་པས་གཞན་སྤང་བ་སྟེ། ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། གདམས་ངག་འཇོག་པ་དང་། གསོ་

777

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སྦྱོང་འཇོག་པ་དང་། དགག་དབྱེ་འཇོག་པའི་རིམ་པ་དེས། གང་ཟག་ལྟུང་བ་འབྱིན་པ་

པོ་གཞན་དེ། དགེ་འདུན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྤོང་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་བཞག་པར་བྱ་བ་དག་རྩོད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའང་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་

རྩོད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ [ལྟུང་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད།] ནི་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་ལས་
ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གསོ་བའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ལྟུང་བ་ཡོད་པ་ལ་ལྟུང་བ་གླེང་བ་ན་ལྟུང་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་གླེང་བྱ་དང་གླེང་བྱེད་གཉིས་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གསོ་བའི་
ལྷག་མ་མེད་པའི་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ནི། ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་ཟླ་མ་
ཡིན་པར་གྱུར་པས་རྩོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤངས་པ་ [ར་བྱ་བ་ཕམ་པ་བྱུང་བ་ལུང་།] ཉིད་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་གྱུར་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་
ངོ་། །བཞི་པ་ [ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་སྦྱིན་པ།] ནི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་འདུ་བ་མི་སྟེར་བའམ་ཕྱིར་བཟློག་བྱེད་ཅིང་ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་
བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་གྱི་རྩོད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་རྩོད་པའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དགྲ་བོས་མི་མཐུན་པར་སྨྲས་པའི་ཚིག་གི་ཕྱིར་སེམས་གཞོལ་བ་ཁོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་རྩོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁྲུག་ལོང་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལས་ [དགྲ་བོས་
མི་མཐུན་པར་སྨྲས་པའི།] ཚིག་གི་ཕྱིར་སེམས་གཞོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཁྲུག་ལོང་

778

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཞེས་བྱའི། ཁྲོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩོད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཁོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ལུང་གཞི་ལས། དགེ་འདུན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྨྲ་བ། འགལ་བར་སྨྲ་བ་དེ་ལ་བརྙེན་ཏེ་འཐབ་པ་དང་མཚང་འབྲུ་བ་དང་རྩོད་པ་དང་འགྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འགྱེད་པའི་རྩོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། འཐབ་པ་ [མཚང་འབྲུ་བ་དང་གཤགས་འགྱེད་པ།] ལ་སོགས་ནི་རྩོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། རྩོད་པའི་ [ཁོན་འཛིན་ཏེ།] འབྲས་བུ་ལ་རྩོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ། དཔེར་ན་ [མར་ལ་སོགས་པ་ལ།] ཉི་མའི་འོད་ཕོག་ལ་ཉི་མ་ཕོག་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལུང་གཞི་ལས། དགེ་སློང་དག་འགྱེད་པའི་རྩོད་པ་ནི་དགེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། མི་དགེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་རྩོད་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། རྩོད་པའི་རྒྱུ་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །
གསུམ་པ་རྩོད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དབྱེ་བའི་གཞི་ནི་གཞུང་གི་སྐབས་འདི་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྩོད་པ་ཙམ་མོ། །དབྱེ་བའི་སྒོ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཆེ་ལོང་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཞིབ་མོ་རྣམ་གཞག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྩོད་པ་བཞི་སྟེ། འགྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་དང་། མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་
ལས་ཀྱི་ཕྱིར་རྩོད་པའོ། །དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ལ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་
གཉིས་རྩོད་པ་དང་། གདམས་ངག་འཇོག་པ་ལ་སོགས་བྱས་པས་འཇོག་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་གཞག་པར་བྱ་བ་དག་རྩོད་པ་དང་། ལྟུང་བ་ཡོད་པ་ལ་ལྟུང་བ་གླེང་བས་གླེང་

779

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བྱས་ལྟུང་བ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་གླེང་བྱ་དང་གླེང་བྱེད་རྩོད་པ་དང་། ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་སྦྱིན་པས་རྩོད་པར་གྱུར་པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་གཞག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྩོད་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། འགྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་མདོ་རྩ་བས་དབྱེ་བ་མ་
བྱས་སོ། །མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱུ་
མེད་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྟུང་བ་ཡོད་པ་དང་། གང་གིས་གླེངས་པའི་ལྟུང་བ་མེད་པའོ། །
རྒྱུ་མེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། [ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་གྱད་བུ་ནོར་ལ་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟུང་བ་གླེངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གླེང་བྱ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པའོ། །] གཞི་མེད་པ་དང་། གཞི་གཞན་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ [ནི་མངོན་
མཚན་ཅན་གྱི་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ལ། ཉོ་ཚོང་གི་ལྟུང་བ་གླེང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྟུང་བ་གཞན་བྱུང་ཡང་གང་གིས་གླེང་བའི་ལྟུང་བ་མེད་པའོ། །] དང་། ཕྱིར་བཅོས་ལ་མི་ལྟོས་པ་ [ནི་དགེ་སྦྱོང་ཆང་འཐུང་བ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ལ། ལྟུང་
བ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པ་ནི་རྒྱུས་མེད་པར་ལྟུང་བ་དེ་གླེངས་ཀྱང་ཕྱིར་བཅོས་ཟིན་པས་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའོ། །] དང་། སྨྱོན་པས་བྱས་པའོ། །[ནི་དགེ་སློང་སྨྱོན་པ་ཆང་འཐུང་བ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ལ། དགེ་སློང་དེ་སྨྱོ་བ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུས་མེད་པར་ཆང་འཐུངས་པའི་ལྟུང་བ་གླེངས་ཀྱང་། སྨྱོ་བ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །]

ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པའི་རྩོད་པ་
དང་། ངོ་བོ་མི་ཤེས་པའི་རྩོད་པའོ། །ངོ་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་ནི་གླེང་བྱས་རང་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དེ་ངོ་ཤེས་ཤིང་དྲན་པ་དང་གླེང་བྱས་རང་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དེ་བརྗེད་ནས་མི་དྲན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྩོད་པ་ཕྱིར་འཕྲོས་པ་མེད་པ་ [ནི་གླེང་བྱ་གླེང་
བྱེད་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་རྩོད་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པས་སོ། །] དང་། ཕྱིར་

འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉི་ཚེ་བ་ [ནི་གླེང་བྱ་དང་གླེང་བྱེད་གཉིས་རྩོད་པ་ན་གཞན་ཁ་ཅིག་ནི་གླེང་བྱའི་ཕྱོགས་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་གླེང་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་བྱེད་ཅིང་། རྩོད་པར་བྱེད་ཀྱང་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པ་ནི་མ་

780

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཡིན་པའི་ཉི་ཚེ་བ་སྟེ། ཕྱོགས་རེ་བས་སོ། །] དང་། རྩོད་པ་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་པའོ། །[ནི་མཚམས་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ།] དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་བྱ་བ་
ལས་ཀྱི་ཕྱིར་རྩོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྩོད་པ་བཅུ་གཅིག་གོ །བཞི་པ་རྩོད་པ་ཞི་བར་
བྱེད་པའི་ཆོས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞི་བྱེད་གང་རྩོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞི་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་
དང་། རྩོད་པ་གང་ལ་ཞི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྩོད་པ་སོ་སོ་ལ་ཞི་བྱེད་སོ་སོས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འཆི་བཞིན་པའམ་བསླབ་པ་འབུལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ཏུ་ནི་རེ་རེས་ཀྱང་རྩོད་པ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། སྲོག་གམ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལས་ཉམས་ན་ཉེ་བར་ཞི་ཞེས་ཤིའམ་བབས་ན་ཞི་ཟིན་པར་གསུངས་པས། དེའི་སྔ་རོལ་པ་ནི་ཞི་བྱེད་ཡིན་པར་ཤུགས་ལ་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་
འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་འདི་ལས་ལ་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་ནི་
དངོས་སུ་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་ལ། ཞི་བྱེད་གཞན་རྣམས་ནི་བརྒྱུད་ནས་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ། གཞུང་གི་སྐབས་སུ་ [འོག་ཏུ་རྒྱས་པར།] འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འགྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པའི་ཞི་བྱེད་དང་། མི་གདམས་
པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་དང་། ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་དང་། བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་གྱི་རྩོད་པའི་ཞི་
བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད་པ། གང་མང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། །རྒོལ་དང་གཟུ་དང་དགེ་འདུན་གཞི་པོ་དང་། །གསལ་བ་དང་ནི་གསལ་བའི་གསལ་བ་དང་། །དགེ་འདུན་གཞན་དང་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དང་། །གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་མངོན་སུམ་

781

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མོ། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དང་པོ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་འགྱེད་པ་གཉིས་ཞེས་
གསུངས་ཏེ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་དེ་གཉིས་རང་རང་གི་བློའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྟོགས་ [འདུས་
བྱས་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་སམ་རྟག་པའོ་ཞེས།] པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྒོལ་བ་དང་ཕྱིར་རྒོལ་ནི་དམ་འཆའ་འཇོག་པ་པོ་དང་། སུན་འབྱིན་པར་

བྱེད་པ་པོ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུ་བོའི་མངོན་སུམ་ནི་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་
གཉིས་པོ་རང་གིས་རྩོད་པ་ཞི་བར་མ་ནུས་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟུང་བའི་
གཟུ་བོ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་དེ་དགེ་འདུན་
གྱིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོས་ནས། གཟུ་བོ་དེས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་
གིས་མི་ནུས་ན་ཚོགས་པར་དབྱུང་བ་དག་གིས་ལགས་པར་བསྒྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་དགེ་འདུན་གཞི་བོའི་མངོན་སམ་ནི། དེ་དག་གིས་ཉེ་བར་མ་ཞི་ན་དགེ་འདུན་ལ་དབུལ་ལོ་ཞེས་ཏེ། [རྩོད་པ་དེ་གཟུ་བོས།] ཞི་བར་མ་ནུས་ན་དགེ་འདུན་གཞི་པོ་ལ་གཏད་ནས་དགེ་འདུན་དེས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དགེ་འདུན་གཞི་བོ་ནི་རྩོད་པ་དེའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་རྒྱུས་ཤེས་པའི་དགེ་འདུན་ཏེ། སྔར་གཟུ་བོ་དེ་བསྐོ་བར་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་གང་ཡིན་པའོ། །བཞི་པ་གསལ་བའི་མངོན་སུམ་ནི། དེས་མ་ནུས་ན་གསལ་བ་དག་བསྐོའོ་ཞེས་ཏེ་ [རྩོད་པ་དེ།] དགེ་འདུན་གཞི་བོས་ཞི་བར་མ་ནུས་ན། དགེ་འདུན་དེས་གསལ་བ་དག་བསྐོ་བ་སྟེ། སྔར་གྱི་གཟུང་དེ་བས་
ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེས་གསལ་བའི་དགེ་སློང་བཞི་ཡན་ཆད་ལས་ཀྱི་ཚན་པ་ལན་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་གསལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོས་ནས། གསལ་བ་བཞི་ཡན་ཆད་དེ་

782

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དག་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །
ལྔ་པ་གསལ་བའི་གསལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི། སྡེ་ཚན་དེས་མ་ནུས་ན་རང་
གིས་ [ལུང་ལས་གསལ་བ་བས་ཀྱང་།] གསལ་བ་དག་བསྐོ་ཞེས་ཏེ་ [རྩོད་པ་དེ།] གསལ་བ་དེ་དག་གིས་ཞི་བར་མ་ནུས་ན། གསལ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེས་གསལ་བ་དག་བསྐོ་བ་སྟེ་གསལ་བ་བཞི་ཡན་ཆད་དེ་དག་གིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོས་ནས།
བསྐོས་པ་དེ་དག་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དྲུག་པ་དགེ་འདུན་གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་མ་ནུས་ཤིང་གཞན་མི་བྱེད་ན་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། རྩོད་པ་དེ་གསལ་བའི་གསལ་བ་དེ་དག་གིས་ཞི་བར་མ་ནུས་ཤིང་གཞན་བསྐོ་བར་ཡང་མི་བྱེད་ན། རྩོད་པ་དེ་གསལ་བའི་གསལ་བ་དག་གིས་ནི་གསལ་བ་ལ་གཏད་པར་བྱ་ཞིང་། གསལ་བས་དགེ་འདུན་གཞི་བོ་རྣམས་ལ་གཏད་པར་བྱས་ནས། དགེ་འདུན་གཞི་བོས་གསོལ་གཉིས་
ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོས་པའི་རྩོད་པ་སྦེད་པ་པོ་དེས་རྩོད་པ་དེ་དགེ་འདུན་གཞན་ལ་
གཏད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གནས་བརྟན་དང་བཅས་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་གཞན་དེ་ལ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་ཕུལ་ལ། རྩོད་པ་དེ་དགེ་འདུན་གཞན་གྱིས་

ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །
བདུན་པ་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ནི། ཕྱིར་ཕུལ་བ་ནི་དེས་མདོ་སྡེ་དང་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། རྩོད་པ་དེ་དགེ་འདུན་གཞན་དེས་ཞི་བར་མ་ནུས་ནས། རྩོད་པ་སྦེད་པ་པོ་དེ་ལ་གཏད་ན། རྩོད་པ་སྦེད་པ་པོ་དེས་རྩོད་པ་དེ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་ཕུལ་ལ། རྩོད་པ་དེ་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དེས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །བརྒྱད་པ་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྡན་ནུས་པའི་མངོན་སུམ་ནི། དེ་དག་གིས་

783

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གནས་བརྟན་ཞེས་པ་ནས། རྩོད་པ་དེ་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པས་ཞི་བར་མི་ནུས་ནས་རྩོད་པ་སྦེད་པ་དེ་ལ་གཏད་ན། རྩོད་པ་སྦེད་པ་པོ་དེས་རྩོད་པ་དེ་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ལ་དུས་ཐུག་པ་མེད་པར་ཕུལ་ལ་རྩོད་པ་དེ་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དེས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །
གཉིས་པ་གང་མང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་བརྒྱད་ཀྱིས་

ཞི་བར་མ་ནུས་ན་གང་མང་བྱ་བ་སྟེ། གནས་བརྟན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དག་ཡོངས་སུ་
ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་དག་ལའོ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་གཞི་ལས་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྡན་པས་རྩོད་པ་དེ་ཞི་བར་བྱེད་མི་ནུས་ན། རྩོད་པ་དེ་རྩོད་པ་སྦེད་པ་པོའི་དགེ་སློང་དེ་ཉིད་ལ་གཏད་པར་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་རྩོད་པ་དེ་དགེ་འདུན་གཞི་བོ་ལ་གཏད་པར་བྱ་ཞིང་། དགེ་འདུན་གཞི་བོས་ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱེད་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དང་གང་མང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་མ་ནུས་ན། རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་གཅིག་
གནས་ནས་ཕྱུང་བས་ཞི་བར་འགྱུར་ན། གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གྱུར་པ་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པའི་ཞི་བྱེད་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱུ་དང་
བཅས་པ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་འདི་དང་དག་པ་སྦྱིན་པས་སོ་ཞེས་ཏེ། མངོན་སུམ་འདི་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུ་བོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་ [འོལ་ཚོད་དུ་དཔགས་ཏེ།] དཔྱོད་ཀྱིས་བརྟགས་ཏེ། ཞི་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་གྱི། གནས་ལུགས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་

784

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མེད་པ་ལ་ནི་དག་པ་སྦྱིན་པས་ཞི་བར་བྱ་སྟེ་དག་པ་བྱིན་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ཡང་བཞི་
སྟེ། གཞི་མེད་པ་དང་། གཞི་གཞན་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་མི་ལྟོས་
པ་དང་། སྨྱོན་པས་བྱས་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་ལ་ནི་ [རྩོད་པ་དེ།] དྲན་པས་འདུལ་བ་ [དགེ་འདུན་གྱིས།]སྦྱིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ [དགེ་སློང་གྱད་བུ་ནོར་ལྟ་བུ།] ཟག་འདི་ནི་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། འདིས་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་མ་དྲན་པས་འདི་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་དགེ་འདུན་གྱི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་དག་རྒྱ་སྟེར་ [དགེ་སློང་གྱད་བུ་ནོར་ལྟུང་བ་མེད་
པ་ལ་ལྟུང་བ་གླེངས་ཏེ་ལྟུང་བའི་གྲགས་ངན་བྱུང་ན། གྲགས་ངན་དེ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དག་རྒྱ་སྟེར།] བའོ། །[དགེ་སློང་བྱེ་མ་སྐྱེས་ལྟ་བུ།] མྱོས་པས་ [བྱས་པ་ལ་ལྟུང་བ་གླེང་བ་ན།] འདུལ་ [མ་མྱོས་པས།] བ་སྦྱིན་པ་སྟེ། ཐ་མ་ལ་ནི། མ་མྱོས་པས་ [རྩོད་པ་དེ།] འདུལ་བ་ [དགེ་འདུན་གྱིས།]སྦྱིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་ [མྱོས་པས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།] གང་ཟག་འདི་མ་མྱོས་པའི་དུས་སུ་ཉེས་པ་མ་བྱས་པས་འདི་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་དགེ་འདུན་གྱི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་

དག་རྒྱ་སྟེར་བའོ། །
གསུམ་པ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པ་རང་གིས་ངོ་
ཤེས་པའི་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་དང་། ངོ་མི་ཤེས་པའི་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཕྱིར་འཕྲོས་པ་མེད་པའི་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ནི། སྐབས་འདིར་རྩོད་པ་ཚུལ་གཉིས་
ཏེ། ལྟུང་བ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་ཕྱིར་མི་འཆོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྩོད་པ་དང་། ལྟུང་
བ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྩོད་པའོ། །སྔ་མ་ཤོས་ཀྱི་ཞི་བྱེད་ནི། དང་
པོ་ལས་ནི་ཁས་བླངས་བའི་བྱ་བས་ཕྱིར་བཅོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། གླེང་བྱས་

785

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལྟུང་བ་ཁས་བླང་བ་དང་། ཁས་བླང་བ་དེའི་བྱ་བ་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བས་རྩོད་པ་
དེ་ཕྱིར་བཅོས་སོང་སྟེ། རྩོད་པ་དེ་ཞི་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་ལུང་གཞི་ལས་ལྟུང་བ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པའི་ཆོ་ག་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་སོ། །ཕྱི་མ་ཤོས་ཀྱི་ཞི་བྱེད་ནི། གླེང་བྱས་ལྟུང་བ་ཡོད་པར་གླེང་བྱེད་ལ་ཁས་བླང་བས་ཞི་བར་བྱ་སྟེ། གླེངས་པས་ཁས་བླངས་ན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱིར་འཕྲོས་པ་དང་
བཅས་པ་ཉི་ཚེའི་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ནི། གཉིས་པ་ལས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་འདུལ་ [རྩོད་
པ་དེ།] བས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུ་བོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ [འོལ་ཚོད་དུ་དཔགས་

ཏེ་གསུངས།] ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་བརྟགས་ཏེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གནས་ལུགས་ངེས་
པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ནི། གསུམ་པ་ལས་ནི་རྩྭ་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྩོད་པ་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས། དཔེར་ན་རྩ་བཀྲམ་པ་ནི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་ནས་རྩེ་སྤྲོད་དུ་ཉལ་བ་འདྲ་བར་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ནས་འདུད་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ཉེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པའི་ཞི་བྱེད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་
སྦྱིན་པས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ལྟུང་བ་དྲན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེས་ལྟུང་བ་དྲན་པར་འགྱུར་ལུགས་ནི།
ལྟུང་བ་དྲན་ནས་གཞན་ན་གནས་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས། ལྟུང་བ་དྲན་པར་

786

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་གྱི་

རྩོད་པའི་ཞི་བྱེད་ནི་ལས་ལ་མཐུན་པ་སྦྱིན་པས་ཞི་བར་བྱ་སྟེ། དངོས་ཀྱི་ཞི་བྱེད་དང་། བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་ནི་ཞི་བྱེད་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ། ཞི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་འཇུག་གི་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་
བོ། །ལྔ་པ་རྩོད་པ་འཁྲུལ་མའི་དོན་ནི་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་ཡང་ཕྱིར་

འཕྲོས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱིར་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉི་ཚེ་བ་དང་། དགེ་འདུན་མཐའ་
དག་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། དབྱེ་བ་གསུམ་པོ་དེ་སྦྱར་དུ་རུང་སྟེ། ཉེས་པ་ངོ་ཤེས་པའི་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་པོ་དེ་དངོས་སུ་གསུངས་ལ། དེ་དང་རྒྱུ་
མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་ཡང་གཞི་མེད་པ་དང་། གཞི་
གཞན་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། སྨྱོན་པས་བྱས་པ་སྟེ་
དབྱེ་བ་བཞི་པོ་དེ་སྦྱར་དུ་རུང་སྟེ། མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་དབྱེ་བ་བཞི་པོ་
དེ་དངོས་སུ་གསུངས་ལ། དེ་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ཡང་གླེང་བྱ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་ཀྱང་། གླེང་བྱེད་ཀྱི་ལྟུང་བ་ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་
ཏེ་གླེང་བ་ལས། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་འབྱུང་སྲིད་ལ། དེ་ལ་
དབྱེ་བ་བཞི་པོ་དེ་སྦྱར་དུ་རུང་བའོ། །དྲུག་པ་ཞི་བྱེད་འཁྲུལ་བའི་དོན་ནི་ཉེས་པ་ངོ་ཤེས་པའི་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལས་ནི་ཁས་བླངས་པའི་
བྱ་བས་ཕྱིར་བཅོས་སོ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པས། གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཁས་བླང་
བའི་བྱ་བས་ཕྱིར་བཅོས་སོ་ཞེས་སྦྱར་དུ་རུང་ཞིང་། གཉིས་པ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་
གྱིས་འདུལ་བས་སོ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པས། དང་པོ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་

787

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འདུལ་བས་སོ་ཞེས་སྦྱར་དུ་རུང་སྟེ། རྩོད་པ་དེ་དག་ལ་ཞི་བྱེད་ཕན་ཚུན་སྣོལ་མར་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་རྩོད་པ་མཐར་བསྐྱལ་བ་ནི་མཐར་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའམ་མཐར་གནས་ནས་དབྱུང་བ་སྟེ། འགྱེད་པའི་ཕྱིར་

རྩོད་པ་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དང་གང་མང་གིས་ཞི་བར་མ་ནུས་ན། མཐར་གནས་ནས་དབྱུང་བ་སྟེ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་དང་ལྟུང་བའི་
ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་གླེང་བྱས་ལྟུང་བ་ཁས་བླངས་ཏེ། ལྟུང་བའི་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ན་རྩོད་པ་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་རྩོད་པ་བཞི་པོ་རང་རང་གི་ཞི་བྱེད་དེ་རྣམས་བྱས་ཀྱང་རྩོད་པ་མ་ཞི་ན། འཐབ་ཅིང་མ་ཞི་བ་དང་། བསྐྱངས་ཏེ་མ་ཞི་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན་བསྡིགས་པ་ནན་ཏུར་བྱ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་མ་ཞི་ན། འཐབ་
ཀྲོལ་ལས་འབད་པས་མ་ལོག་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལྟར་ན་བསྐྱངས་པ་དེ་བརྙས་ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཕྱིར་འགྱེད་
ནན་ཏུར་བྱ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་མ་ཞི་ན་ཕྱིར་འགྱེད་པའི་འབད་པས་མ་ལོག་ན་གནས་
ནས་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ [ཕྱིར་འགྱེད་པའི་འབད་པས་མ་ལོག་ན་གནས་ནས་དབྱུང་བ་འདི་ནི་ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་།] མདོར་བསྡུས་སྦྱར་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་འཁྲུག་ལོང་གི་རྒྱུ་བཞིའོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །སྤོང་བ་དང་ཞེས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་གདམས་ངག་ལ་

སོགས་འཇོག་པར་གྱུར་པས་གཞན་སྤོང་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་སྤྱི་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་སྔར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ལྟུང་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ཡང་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྒྱུ་གཉིས་པ་ལས་བྱུང་བ་ན་འདི་དང་ཞེས་པའི་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་འདི་དང་ཞེས་སྤྱིར་བརྗོད་

788

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཀྱང་། མངོན་སུམ་འདི་དང་ཞེས་པ་སྟེ་ལུང་གཞི་ལས་མངོན་སུམ་གྱིས་འདུལ་བ་

དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ནི་མི་གདམས་པའི་
ཕྱིར་རྩོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་འདུལ་བ་དང་། ཚུལ་ཤིང་མང་པོ་སྦྱིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱ་བས་ཞི་བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་

རྩོད་པ་འདི་ལ་ཚུལ་ཤིང་གང་མང་ཞི་བྱེད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་

གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །[ལུང་བཞི་ལས། དགེ་སློང་དག་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱའོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་འདུལ་བ་དང་། དྲན་པས་འདུལ་བ་དང་། མ་མྱོས་པས་འདུལ་བའོ། །ཞེས་ཞི་བྱེད་གསུམ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཀྱི། ཚུལ་ཤིང་གང་

མང་ནི་མ་གསུངས་སོ། །] འགྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་
དང་། གང་མང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་མངོན་སུམ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་འགྱེད་པ་གཉིས་རང་གིས་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱའོ་
ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་གཟུ་བོའི་མངོན་སུམ་ནི་རང་གིས་མ་ནུས་ན་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གཟུ་བོ་དེ་དགེ་སློང་ཇི་ལྟ་བུ་དག་གིས་བྱ་ཞེ་ན་ [འདྲང་བ་ཞེས་པ་ནི་མོས་ཤིང་ཡིད་གཏོད་པ་སྟེ། གོས་གཞིའི་བྱུང་བ་ལས། ས་སྐྱོང་ནི་ཕུ་བོ་ཡིན་ལ། སེང་གེ་ནུ་བོ་ཡིན་ཡང་ཡུལ་མིའི་ཚོགས་རྣམས་སེང་གེར་

འདྲང་བ་ཡིན་པས་སེང་གེ་སྡེ་དཔོན་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །] འདྲང་བ་སྟེ་མོས་ཤིང་ཡིད་ཕེབས་པ་དག་གིས་སོ། །སུ་འདྲང་བ་དག་གིས་ཞེ་ན། རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་དེ་གཉིས་
འདྲང་བ་དག་གིས་སོ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། དེ་གཉིས་མོས་ཤིང་ཡིད་ཕེབས་པ་དག་གིས་སོ། །[ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་དབུས་ན་གནས་པའི།] གཟུ་བོ་དག་ལ་ [རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་དེ་གཉིས།] འདྲང་བར་བྱ་སྟེ་མོས་ཤིང་ཡིད་ཕེབས་པར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་གྱིས་གཏན་དུ་བསྐོའོ་ཞེས་

789

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པ་ནས་གཟུ་བོ་བསྐོ་བ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་གཟུ་བོ་བསྐོས་པ་དེས་རྩོད་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བའོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐོ་བ་ནི། ལུང་མ་མོ་ལས་གཟུ་བོ་ཆོས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་བསྐོ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཞིང་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ།
དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་དང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་པའི་ཚེ་ཉིད་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ། དོན་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་

བཤད་དོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་ཤིང་འགྱོད་ལ་བསྡམས་པ་སྟེ། དེ་ནི་བདག་གམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྲ་མོ་ལ་ཡང་འཛེམ་ཞིང་ཉེས་པ་སྔ་མ་ལ་འགྱོད་ཅིང་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པའོ། །བསླབ་པ་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་བསླབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཉམས་པར་བསྲུང་བར་འདོད་པའོ། །དེ་ཡང་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་
བསླབ་པ་འདོད་པ་ནི་བསླབ་པ་ལ་གུས་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་སོ། །
འདུལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་ཐོས་པ་འཛིན་ཅིང་ཐོས་པ་བསགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདུལ་བ་ལ་གུས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་ལ་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་ཐོས་པ་འཛིན་ཅིང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོས་པ་བསགས་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། ཐོས་པ་
འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་མི་བརྗེད་པའོ། །ཐོས་པ་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མི་བརྗེད་པའོ་ཞེས་སོ། །ལུང་ཐོན་པ་སྟེ་ལུང་དུམ་བུ་བཞི་བློ་ནས་ཐོན་པའོ། །རྩོད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། རྩོད་པ་ཀུན་ནས་སློང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། རྩོད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་མཁས་པ་དང་། རྩོད་པ་འགོག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། རྩོད་པ་དགག་ནས་ཕྱིས་མི་

790

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་རྩོད་པའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། རྩོད་པའི་རྒྱུ་ངོས་འཛིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། རྩོད་པའི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ལོག་ནོན་ལ་
མཁས་པའོ། །བསྟན་བཅོས་ [སྒྲ་ཚད་ལ་སོགས་པ།] གཞན་ལ་མཁས་པ་སྟེ་ཊཱི་ཀ་ལས་

ཆོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པས་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞི་ལྷག་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་ཉེས་རྩོམ་མེད་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། རྩོད་པའི་རྒྱུ་ལ་མཁས་ཤིང་ཕྱོགས་སུ་མི་ལྟུང་བར་བསྟན་ཞིང་ཉེ་རིང་མེད་པའི་ཚིག་བརྗོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཉེས་རྩོམ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་སྟེ། གཞན་ཉེ་རིང་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའོ། །ལུས་དང་ངག་གིས་མི་འཇུག་པ་སྟེ། ལུས་ངག་གིས་ཉེ་རིང་དུ་མི་གསལ་བའོ། །སྨྲས་བར་བྱེད་ཅིང་སྨྲས་པ་བརྡ་འཕྲད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཚིག་གི་བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བརྗོད་མཁས་ཤིང་གཞན་
གྱིས་སྨྲས་པའི་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །
གོ་བར་བྱེད་ཅིང་གོ་བ་བརྡ་འཕྲད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དོན་གྱིས་བདག་ཉིད་གོ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་གཞན་གྱིས་བསྒོ་བའི་དོན་གྱི་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །རྣམ་
པར་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱས་པ་བརྡ་འཕྲད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བསམ་བྱུང་གིས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་ [ཤིང་། རང་གིས་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་མཁས།] པའོ། །ངེས་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་ངེས་པར་བརྟགས་པ་བརྡ་འཕྲད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བསྒོམས་བྱུང་གིས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་། རང་གིས་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །འདུན་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་ནི་

791

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སྐྱེས་པ་རིགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱུང་བས་སོ། །ལྟ་བ་མཐུན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མི་འཆགས་ཏེ། འདོད་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མི་འཆགས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཉམས་པས་བསྐོ་བའི་ཆོ་གའི་འཇུག་ཡུལ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་གཟུ་བོར་འོས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །
བསྐོ་བའི་དུས་ན་ནི། ཚོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་དང་། སྤྲོ་བ་དྲིས་ནས་སྤྲོ་བ་དང་། སྔར་བསྐོས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུ་བོ་ཆོས་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་བསྐོའོ་ཞེས་ [བླ་མ་རྣམས།] གསུང་ངོ་། །ཆོས་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི་དགེ་ཚུལ་ལའང་ཚང་བ་སྲིད་པས་ན།

དགེ་སློང་ཡིན་པ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ཏེ། དགེ་སློང་དག་གིས་སོ་ཞེས་པ་དང་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཆོས་ཉི་ཤུ་
རྩ་དགུ་པོ་དེ་རྣམས་ནི་གསལ་བ་བསྐོ་ཡུལ་དང་གསལ་བ་བས་ཀྱང་གསལ་བ་བསྐོ་ཡུལ་ལའང་ཚང་བས་ན། གཟུ་བོ་བསྐོ་བའི་ཡུལ་ནི། གསལ་བ་བསྐོ་ཡུལ་བས་ཡོན་ཏན་དམན་པ་སྟེ་ཆོས་སུམ་ཅུ་དང་ལྡན་པ་གཟུ་བོར་བསྐོའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་ཏེ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གྱིས་ཏོ། །སྦྱོར་བ་ནི་དགེ་བསྐོས་ཀྱིས་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ལས་བྱེད་པས་སྤྲོ་བ་འདྲི་
བའོ། །དངོས་གཞི་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཏེ། མཇུག་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་
བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་གཟུ་བོ་བསྐོས་པ་དེས་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དེ་དག་དགེ་འདུན་གྱིས་ཞེས་སོ། །ལུང་མ་མོ་ལས། གཟུ་བོ་ཆོས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་དང་

792

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལྡན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ངོ་ཚ་ཤེས་ཤིང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དགུས་བསྡུས་ཏེ། ངོ་ཚ་ཤེས་ཤིང་ཞེས་པས་ནི། ལུང་ལས་ངོ་ཚ་ཤེས་ཤིང་འགྱོད་པ་བསྡམས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བསྡུས་ལ། བསླབ་པ་འདོད་པའོ་ཞེས་པས་ནི་བསླབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བར་འདོད་པའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ་འདིས་ནི་བསླབ་པ་འདོད་པ་ཉིད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཞིང་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱང་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་པའོ་ཞེས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་། ཐོས་པ་འཛིན་ཅིང་ཐོས་པ་བསགས་པ་དང་། ལུང་ཐོན་པ་གཉིས་བསྡུས་སོ། །
རྩོད་པ་འབྱུང་བ་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པའོ་ཞེས་པ་ནི་རྩོད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། རྩོད་པ་ཀུན་སློང་བ་ལ་དང་། རྩོད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་དང་། རྩོད་པ་འགོག་པ་ལ་དང་། རྩོད་པ་དགག་ནས་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་སྟེ་ལྔ་བསྡུས་སོ། །[ཆོས་ཀྱི་
དོན་རྣམ་པར་ངེས་པས།] རྣམ་པར་ཞེན་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། [ལུང་ལས།] འདིས་ནི་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་མཁས་པ་བསྡུས་སོ། །[ཞེས་གསུངས།] བརྟན་ཞིང་ཞེས་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་གིས་མི་འཇུག་པ་བསྡུས་སོ། །ཉེས་རྩོམ་མེད་པར་འཇུག་པའོ་ཞེས་པས་ནི་གཞི་ལྷག་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་ཉེས་རྩོམ་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཉེས་རྩོམ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་བསྡུས་སོ། །སྙོམས་པའོ་ཞེས་པ་ནི་འདུན་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་འཇིགས་པས་མི་འགྲོ་བ་བསྟན་ཏོ། །བརྡ་འཕྲད་པའོ་ཞེས་པས་ནི་སྨྲས་པ་བརྡ་འཕྲད་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྒོ་བ་བརྡ་འཕྲད་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པར་བྱས་པ་བརྡ་འཕྲད་པར་བྱེད་པ་དང་། ངེས་པར་བརྟགས་

793

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པ་བརྡ་འཕྲད་པར་བྱེད་པ་དང་། བཞི་བསྡུས་སོ། །བརྡ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་པས་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དང་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་བཞི་བསྡུས་སོ། །མཁས་པའོ་ཞེས་པས་ནི་གཏི་མུག་གིས་མི་འགྲོ་བ་བསྡུས་སོ། །
གསུམ་པ་དགེ་འདུན་གཞི་བོའི་མངོན་སམ་ནི་དེ་དག་གིས་ཉེ་བར་མ་ཞི་ན་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གསལ་བའི་མངོན་སུམ་ནི་དེས་མ་ནུས་ན་ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་གསལ་བ་བས་གསལ་བའི་མངོན་སུམ་ནི། སྡེ་ཚན་དེས་ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་དགེ་འདུན་
གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་ནི། མི་ནུས་ཤིང་གཞན་མི་བྱེད་ན་ཞེས་སོ། །རྩོད་པ་སྦེད་པ་བསྐོའོ་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་རྩོད་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བའོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐོ་བ་ནི། [རྩོད་པ་སྦེད་པ།] བསྐོ་བའི་ཡུལ་ [འདི་ཡང་།] ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་ལྡན་པའོ། །[སྟེ་སྤོང་བའི་ཞལ་ཏ་བའི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །] གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་
གསུམ་གྱིས་ཏེ། གཟུ་བོ་བསྐོ་བའི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །བཞི་པ་དེ་
ལྟར་བསྐོས་པའི་བྱ་བ་ནི། གཏོང་ལེན་ལན་བཞི་ཚང་བ་སྟེ། རྩོད་པ་སྦེད་པ་པོ་དེས་རྩོད་པ་དེ་དགེ་འདུན་གཞན་ལ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་གཏད་པ་དང་། དེས་རྩོད་པ་སྦེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཚུར་གཏད་ན། དེས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ལ་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་གཏད་པ་དང་། དེས་རྩོད་པ་སྦེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཚུར་གཏད་ན། དེས་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ལ་

794

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དུས་ཐུག་མེད་དུ་གཏད་པ་དང་། དེས་ཀྱང་རྩོད་པ་སྦེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཚུར་གཏད་ན། དེས་དགེ་འདུན་གཞི་བོ་ལ་གཏད་པ་སྟེ། རྩོད་པ་སྦེད་པ་པོའི་བྱ་བ་ནི་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་རྩོད་པ་དེ་གཞི་གཞན་ནས་གཞི་གཞན་དུ་སྦེད་པ་པོ་སྟེ་གཞི་གཞན་ནས་གཞན་དུ་སྤོ་བར་བྱེད་པོའི་དགེ་སློང་བསྐོའོ། །[ཊཱི་ཀ་ལས་བྱུང་བའི་མཐའ་སྔར་བརྗོད་དེ།] དགེ་འདུན་གཞན་ལ་དུས་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་དབུལ་ལོ། །དེ་ནི་དེའོ་ཞེས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་འབུལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལས་དེ་ནི་རྩོད་པ་སྦེད་པ་དེ་ཡིན་པས་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྩོད་པ་སྤོ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། རྩོད་པ་དེ་གཞི་གཞན་ནས་གཞན་དུ་གཏོད་ཅིང་སྤོ་བར་བྱེད་པས་ན་རྩོད་པ་སྤོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་དེའོ་ཞེས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་མདོ་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་གཞན་དུ་དབུལ་བ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ལུང་གཞི་ལས་རྩོད་པ་དེ་དགེ་འདུན་གཞི་བོ་ལ་བླངས་ནས་ [གནས་བརྟན་དང་བཅས་པ་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་བཅས་པའོ། །] དགེ་འདུན་གཞན་ལ་དབུལ་བ་དང་། [དེས་རྩོད་པ་སྦེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སླར་གཏད་ན།] དེ་ལས་བླངས་ནས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ལ་དབུལ་བ་དང་། [དེས་ཀྱང་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དེ་ཉིད་ལ་སླར་གཏད་ན།] དེ་ལས་བླངས་ནས་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ལ་དབུལ་བ་དང་། [གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དེས་རྩོད་པ་སྤོང་བ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སླར་གཏད་ན།] དེ་ལས་བླངས་ནས་སྔར་གྱི་དགེ་འདུན་གཞི་བོ་ལ་དབུལ་བ་དང་བཞི་ [ལུང་ལས།] གསུངས་པ་ [བཞི་པོ།] དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་པའོ། །
བདུན་པ་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ནི། ཕྱིར་ཕུལ་བ་དེས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དག་ལ་དུས་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་དབུལ་ལོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལུང་གཞི་ལས། གནས་བརྟན་

795

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དང་བཅས་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་གཞན་ལ་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་དབུལ་ཞིང་། སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དག་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་དབུལ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ལུང་ལས་འདོན་པ་ཐ་དད་པ་ལུགས་གཉིས་སུ་འབྱུང་ཡང་། ལུང་གང་ལས་མདོ་རྩ་བསྡུས་པའི་ལུང་དེ་དག་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། མདོ་རྩ་འགྲེལ་ངེས་དོན་དུ་གཟུང་ངོ་། །རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་དགེ་འདུན་གཞན་ལ་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་དབུལ་ཞིང་། མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་དབུལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་དྲངས་ནས་ [ལོ་གཅིག་ལ་སོགས་པ།] ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་ [རྩོད་པར་བྱེད་པ།] འདི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ་དེ་བས་ན་ [གཞུང་།] དེ་ལ་མ་བརྟེན་ཏོ་ཞེས་ [རང་འགྲེལ་ལས།] གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་མངོན་སུམ་ནི། དེ་དག་གིས་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །བང་རྒྱུག་པ་གཉིས་ཀ་མགྱོགས་པས། རྒྱལ་བ་མེད་དེ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་རྒྱུག་པ་གཉིས་ཀ་མགྱོགས་པ་མེད་དེ་ཞེས་ [འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུག་པ་ལས་གཉིས་ཀ་མི་རྒྱལ་ཏེ་ཞེས་སོ། །] སོ། །
ཆེས་མང་བའི་བློས་ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་ཤིང་གང་མང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པ་བསྟན་པ་ནི་འདི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་རྩོད་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞི་གང་ལ་གང་མང་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ [འདུས་བྱས་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུའམ། ཆོས་བདག་མེད་ཡིན་མིན་ལྟ་བུ།] ཆོས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཆོས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་སྲིད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་

796

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
གྱིས་གཅེས་ཤིང་དམ་པར་གཟུང་བ་སྟེ། རྒོལ་བ་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་དག་གིས་གཅེས་
པར་གཟུང་བ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དམ་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་གང་མང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་བྱེ་བར་དོགས་
པ་ཡིན་པ་སྟེ། [དགེ་འདུན་བྱེ་བར་དོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་འདུན།] དེ་དག་བྱེ་བར་དོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་བརྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་གང་མང་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་བྱེ་བར་དོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྡམ་བྱར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་དོན་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། བསྡམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཕྲན་ཚེགས་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ལྔ་པ་མངོན་སུམ་བརྒྱད་མངོན་དུ་སོང་བ་སྟེ། གནས་བརྟན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་

དག་ཡོངས་སུ་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་དག་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་དགེ་འདུན་རྩོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་གང་མང་བྱ་བ་ནི་དགེ་འདུན་གཞི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་སྟེ། དགེ་འདུན་གཞི་བོས་སོ་ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། རྩོད་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་རྒྱུས་ཡོད་པས་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཚུལ་ཤིང་ལེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གང་མང་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པ་པོའི་དགེ་སློང་བསྐོ་བ་དང་། དེས་དགེ་འདུན་ལ་འདུ་བར་གསོལ་བ་དང་། [གང་མང་བྱ་བའི་ཕྱིར།] འདུལ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲིམ་པ་པོས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་འབྲིམ་པ་པོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བསླབ་

797

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བྱ་དྲུག་ལས། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ལག་པ་གཡས་པས་བཟུང་ཞིང་། གཡོན་པས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤིང་གཟུང་བ་དང་། གཡོགས་སམ་ཕྱེ་བ་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ལེན་པ་མང་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ངག་གི་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་གསར་བུ་དག་གི་རྣ་དྲུང་དུ་གཤུབ་པའོ། །དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་
པས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་བླངས་ཀྱིས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ལོང་
ཞིག །ཁྱོད་དེ་དག་དང་རྩོད་པར་གྱུར་ན་མ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ། དགེ་འདུན་བྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལེན་པ་པོས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་མི་བླང་བ་ལྔ་དང་། བླང་བ་དྲུག་སྟེ། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤིང་མི་བླང་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་དྲིས་པར་མི་བླང་བ་དང་། དབྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་བསམ་པས་མི་བླང་བ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་མི་བླང་བ་དང་། དེ་གཉིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཤེས་ན་མི་བླང་བ་སྟེ་ལྔའོ། །བླང་བ་དྲུག་ནི། མི་བླང་བ་ལྔ་ལས་ལྡོག་པ་ལྔ་དང་། མཉམ་ན་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་གཅིག་བླང་བའོ། །གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བ་
ལ་ཡང་སྐྱོ་སྔོགས་མི་བྱ་སྟེ་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་ན་ནི་ལྟུང་བྱེད་དུ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཆོས་མང་བའི་བློས་ཞེས་སོ། །ཆོས་མང་བའི་བློས་

798

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ལེགས་པར་བཞག་པ་སྟེ། ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཡིན་མིན་ལ་རྩོད་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱར་རུང་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མང་པའི་བློས་ལེགས་པར་
བཞག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་མྱོས་འགྱུར་འཐུངས་མ་འཐུངས་ལ་རྩོད་པ་ལྟ་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་
ལ་ནི་ཆོས་ཅན། [ཚུལ་ཁྲིམས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ཆོས་གཏན་ལ་དབབ་པར་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ན་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་གང་མང་བྱ་བ་འདི་སྲིད་པས། དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་བརྗོད་དེ།] དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱར་རུང་བ་མི་སྲིད་དེ། ཆོས་མང་བའི་བློས་ལེགས་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་སོ། །དེ་གང་གིས་གྲུབ་ན། གཞི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཐ་

མལ་པའི་ཤེས་པ་ནི་འགྱེད་པ་ཕྱོགས་གཉིས་འབའ་ཞིག་གི་བློ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་འགྱེད་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི། ཆོས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱར་རུང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། །[འདོད་ན་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །] གཞི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་
ཤེས་པ་ནི་འགྱེད་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མ་ངེས་པ་ཞུགས་སོ། །གཞི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་འགྱེད་པ་གཉིས་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་གྱི་དཔང་བོའི་ཤེས་པ་དང་ཡང་འབྲེལ་བས་
སོ། །ཆོས་ཕྱོགས་པའི་བློ་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པའི་བློ་དེ་གཉིས་གང་མང་བ་ཇི་

799

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཆེས་མང་བའི་བློས་ལེགས་པར་བཞག་པ་འདི་ལ་ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པ་པོས་ཆོས་ཕྱོགས་པའི་བློ་དང་། ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པའི་བློའི་གྲངས་གཟུང་ཞིང་བགྲང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དེའང་ཕྱི་རོལ་ལུས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ལེན་པ་གང་མང་བ་ལས། ནང་གི་བསམ་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་གང་མང་བའི་བློ་གཟུང་ཞིང་བགྲང་བར་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཚུལ་ཤིང་འཛིན་པས་བསམ་པ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། དགེ་འདུན་མང་ཉུང་དུ་གྲངས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །[དེས་ཚུལ་ཤིང་ངོ་བོ་གྲངས་མང་བ་ཡོད་ཀྱང་རིགས་རྣམ་པ་གཉིས་དག་ཉེ་བར་བཞག་གོ །] འདུན་པ་སྦྱིན་པས་འཚོགས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཐ་དད་པ་སྦྱིན་པ་འདུས་པ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཊཱི་ཀ་ལས་འདུན་

པ་སྦྱིན་པའི་རྣམ་པས་འཚོགས་པ་ན་ཞེས་སོ། །[ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་གླེང་བ་ལ་ནི་ཞེས་སྔ་ཕྱི་བསྒྱུར་ཏེ་འཆད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ན་གཞི་གཞན་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་མི་འདུས་པས། ལྟུང་བ་གཏན་ནས་མེད་པའམ། ལྟུང་བ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་གང་ཞིག་གླེང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལ་ནི་དག་པ་སྦྱིན་ནོ། །]

ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་གཉིས་ལས། ཉེས་པ་ངོ་མི་ཤེས་པའི་རྩོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་
འཆད་དོ། །ཉེས་པ་ངོ་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གླེང་བྱ་ལ་གསོ་བའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ལྟུང་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཁྲུག་ལོང་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་པ་སྟེ།
བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་ལས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ལྟུང་བ་གང་ཡང་རུང་བའོ་ཞེས་བཤད་དེ། གསོ་བའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ལྟུང་བ་བྱུང་ན་ནི་རྩོད་ཟླ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པས་རྩོད་པ་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་

བཅོས་རྩྭ་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུ། [འདིར་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་དཔེར་ན་རྩྭ་བཀྲམ་པ་ནི་རྩྭ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་ནས་རྩེ་སྤྲོད་དུ་ཉལ་བ་འདྲ་བར་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ནས་འདུད་པར་འགྱུར་བའི་དེའི་མིང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། དཔེར་ན་རྩ་བཀྲམ་སྟེ་མགོ་སྤྲད་པ་ལྟ་བུར་སེམས་བཏུད་དེ། ཕན་ཚུན་གཉིས་

800

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཀ་ནས་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །] འདི་ལ་དགེ་སློང་མང་པོ་དག་གི་དོན་དུ་ [དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བཤགས་པར་བྱ་བ་ལྟུང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དག་ནི།] དགེ་སློང་གཅིག་གིས་གང་ཟག་མང་པོའི་ལྟུང་བ་རྣམས་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ལྟུང་བ་དེ། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བཤགས་པ་བྱེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ན་ཕྱིར་བཅོས་ལ་རིགས་གསུམ་སྟེ། ལྟུང་བ་དག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་

བཅོས་དང་། འགྱོད་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས་དང་། རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་

བཅོས་སོ། །དང་པོ་ནི་མིང་དང་རིགས་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྨྱོས་པས་བྱས་པས་ཕྱིར་སངས་པ་ན་ཞེས་ཏེ། དེའི་ཊཱི་ཀ་ལས་ [བཤགས་པ་དེ་ཡང་ལོག་པ་
བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྨྱོས་པ་དང་སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་ཚོར་བས་ཉེན་པ་དག་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །] ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་དོ། །
གསུམ་པ་ནི་རྩྭ་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ལས་མང་པོ་དག་གི་དོན་དུ་གཅིག་གིས་ཕྱིར་འཆོས་པར་བྱེད་ན་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས་ཡིན་གྱི། ལྟུང་བ་དག་བྱེད་ཀྱི་

ཕྱིར་བཅོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ལྟུང་བ་དེ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་

བཤགས་པས་དག་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དགེ་སློང་དུ་ཡོད་པའི་མིང་ནས་ཕྱུང་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེས་པའི་མིང་ནས་ཕྱུང་སྟེ། གཅིག་གིས་མཐོལ་ན་ཐམས་ཅད་ཚངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། ལྟུང་བའི་
ཕྱིར་རྩོད་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་ཚངས་པར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཅིག་གིས་བཤགས་པ་བྱས་པས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལྟུང་བ་དག་ཅིང་ཚངས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །འདི་ལ་གང་ཟག་མང་པོ་དག་གི་དོན་དུ། ལྟུང་བ་དུ་མ་དག་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་

801

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡང་ཕྱིར་བཅོས་སུ་རུང་ངོ་། །
འོ་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་བརྗོད་ཅིང་ལྟུང་བའི་མིང་རིགས་སྨོས་པས་ལྟུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངོ་ཤེས་པ་གཞན་ལ་སྣང་བར་བྱ་བ་སྟེ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱ་བས་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་

སོ། །[གནས་གཅིག་གིས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་འབྱུང་སྟེ།] མཚམས་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཆད་པ་ན། ལུང་གཞི་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་ན་དགེ་སློང་གནས་བརྟན་བཤེས་གཉེན་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེས། རང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་དྲུང་ན་སོང་སྟེ། ཚིག་འདི་སྐད་ཅེས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་ཅག་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་འཐབ་པར་གྱུར་པ་ནི་ཉེས་པ་རྙེད་ཀྱི།

ལེགས་པ་མ་རྙེད་པས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་གཞི་འདི་ལ་ཁོ་བོ་དང་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟུང་བ་
བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་བོས་བདག་དང་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་གི་
དྲུང་དུ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པར་སྤྲོའོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱའོ། །དགེ་སྦྱོང་དེ་ལ་རང་གི་ཕྱོགས་ནས་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་ཀྱང་མི་བཟློག་ཅིང་མི་གཤེན་དེ་ནས་དགེ་སློང་དེས་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ཏེ། རྒན་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདུད་པ་བྱས་ལ་ཙོག་པོར་འདུག་ཏེ། ཚིག་འདི་སྐད་ཅེས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་གཞི་འདི་ལ་ཁོ་བོ་དང་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་གི་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་བོས་བདག་དང་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་དྲུང་དུ་མཐོལ་
ཞིང་བཤགས་པར་སྤྲོའོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱའོ། །ཞེས་ [མཐོང་སྡོམ་འདྲི་བ་ཡང་ཊཱི་ཀས་དྲངས་པའི་ལུང་ལས་བཤད་དོ། །] གསུངས་སོ། །[དགེ་འདུན་ཕྱོགས་གཉིས་ན་ཆད་པ་ཡིན།] དེ་ལྟར་ཕྱོགས་

802

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གཅིག་གིས་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་གཞན་གྱི་གནས་བརྟན་

དེས་ཀྱང་རང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བརྗོད་ནས་གཞན་ཕྱོགས་དེ་དག་ལ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་

ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་བློ་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན། གཞན་ཕྱོགས་
དེ་དག་ལ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ། །
འདིར་འགྲེལ་ཆུང་ལས། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཕ་ཟད་ཚུ་ཟད་དུ་གྲལ་མཉམ་པར་འདུག་ལ་མཐོལ་བཤགས་བྱ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་བཤགས་པ་བྱས་ན། ལུང་གཞི་ལས་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་མཚུངས་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་ཕན་ཚུན་དུ་ལྟུང་བ་སྒྲོགས་པས་གླེང་བར་མི་བྱེད་ན་རྩོད་པ་ཞི་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པ་ལ་ནི་བཤགས་པ་བྱས་ཀྱང་ལྟུང་བ་དག་བྱེད་ཀྱི་བཤགས་པ་མི་
འཆགས་སོ། །ལྟུང་བ་མེད་ཀྱང་འགྱོད་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་བཤགས་པ་ནི་འཆགས་སྟེ་
སྔར་བཤད་དོ། །གླེང་བྱེད་གཅིག་གིས་གླེང་བྱ་དུ་མ་ལ་ལྷན་ཅིག་གི་དངོས་པོས་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྟུང་བ་གླེང་བ་ཉིད་དུ་རུང་སྟེ། གཅིག་གིས་དུ་མ་ལ་གླེང་དུ་རུང་བའོ། །གླེང་བ་པོ་དུ་མས་གླེང་བྱ་གཅིག་ལ་གླེང་བ་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྔ་མ་དེ་བཞིན་ནོ། །དུ་མས་གཅིག་ལ་གླེང་དུ་རུང་བའོ། །དུ་མས་དུ་མ་ལ་ཡང་གླེང་དུ་རུང་སྟེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་དང་ལུང་ལས། དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་གླེང་དུ་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གླེང་བྱ་དང་གླེང་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་འདི་ལ་གྲངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་གྲངས་
ཚད་ངེས་པ་མེད་དེ། གྲངས་ཇི་སྙེད་དགོས་པ་རུང་བ་ཉིད་དོ། །
ཤཱ་རིའི་བུ་ལྟ་བུའི་ལྟུང་བ་གླེང་བ་པོས་ནི་ལྟུང་བ་གླེངས་ཤིང་། འཆར་ཀ་ལྟ་

803

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

བུའི་གླེང་བྱ་ནི་ལྟུང་བ་ཁས་མི་ལེན་ན། གཟུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་གུས་པར་བྱ་ཞེ་
ན། གླེང་བ་པོ་ལུས་དང་ངག་དག་གིས་ཞེས་ཏེ། གླེང་བྱེད་ [ལུས་ངག་བསྡམས་པ་དང་སྡེ་སྣོད་ཤེས་པ་དག་ལོག་པར་མ་སྟོན་པ་སྟེ།] ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ན་དེ་ལ་གུས་པར་བྱས་ལ་གཟུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་གླེང་བྱ་ལ་ལྟུང་བ་ཡོད་པར་རྒལ་བའོ། །གལ་ཏེ་གླེང་བྱ་ཡོན་ཏན་
གསུམ་ལྡན་ཡིན་ན་དེ་ལ་གུས་པར་བྱས་ལ་ལྟུང་མེད་དག་རྒྱ་སྦྱིན་ནོ། །གླེང་བྱ་གླེང་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ན། ཆོས་མཁས་ཤིང་བྱང་བ་ལ་གུས་པར་བྱའོ། །དེ་མཉམ་ན་ཆེས་ཡང་དག་པར་བསྡམས་པ་ལའོ། །དེ་ཡང་མཉམ་ན་མི་མཐུན་པར་སྨྲ་བར་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་པོ་ལས་
བཟློག་པ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ་ལོག་པར་སྟོན་པ་ལ་ [མཐུན་པར་མི་བྱའོ། །གླེང་བ་པོ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས།] འཆལ་པ་དང་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཡོན་ཏན་གཉིས་པའི་ཕྱེད་ལྡན་ཕྱེད་མི་ལྡན་པ་སྟེ་སྡེ་སྣོད་དག་ཚིག་འཛིན་ཅིང་དོན་མི་ཤེས་པ་ལ་ཞེས་པའོ། །[ཡོན་ཏན།] གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ་གུས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་ན། དེ་ལ་བརྟག་པ་ཙམ་ཡང་མི་བྱའམ་ཞེ་ན། གླེང་བ་པོ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་དེ་ལ་གླེང་བའི་བསམ་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་རྒལ་ཞིང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ལས་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་གཡོ་བ་
ཡིན་པས་སྔར་སྡིག་པ་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཕྱིས་འཇུག་པར་འགྱུར་སྲིད་པས་སོ་ཞེས་
སོ། །གླེང་བ་པོས་ལྟུང་བ་གླེང་ཞིང་གླེང་བྱ་ནི་ཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་ན། དེས་ཉེས་པ་མ་བྱས་པའམ་དཔང་པོ་གཞན་ཡོད་པ་ནི། དེ་ལ་གཟུ་བོ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་

804

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གསུམ་གང་གི་ཚིག་བཙན་པར་བྱ་ཞེ་ན། ལྟུང་བ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྨྲ་བ་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཁྱིམ་པ་ཡང་རུང་

གླེང་བྱ་གླེང་བྱེད་ལས་གཞན་དཔང་པོ་ཚད་མར་བྱ་སྟེ་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་གཞན་དག་ཚད་མར་བྱས་ཏེ་དེ་དག་ཆེ་གཞིར་དྲི་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔང་པོ་ཚད་མར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དམ་ཞེ་ན། དཔང་པོ་དང་གླེང་བྱ་གླེང་བྱེད་དང་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ཡོན་ཏན་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཚད་མར་བྱ་སྟེ། སྨྲ་བ་པོ་ཞེས་པའི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་འདིར་ [གསུམ་པོ།] ཐམས་ཅད་ཉིད་དེ་དོན་བརྗོད་པའི་དཔང་པོ་དང་གླེང་བར་བྱ་བ་དང་གླེང་བར་བྱེད་པ་སྨྲ་བ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་རིག་པར་བྱའི། ཆེ་གཞིར་གྱུར་པ་ [ཁོ་ན།] ཉིད་
ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚད་མར་བྱའོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ [དགེ་སློང་གཅིག་ལ་ཁྱིམ་པ་གཅིག་དང་དགེ་སློང་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱིས་བརྒལ་ཏེ་ཁྱིམ་པ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་པ་ལ། དགེ་སློང་ནི་ཐ་མལ་པ་ཡིན་ན་ཁྱིམ་པ་དེ་བརྒལ་བའི་ཚིག་བཙན་པར་བྱའོ། །དགེ་སློང་

གཉིས་ཀྱིས་རྒོལ་ན་གང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་བཙན་པར་བྱའོ་ཞེས།] གླེང་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་
བཙན་པར་བྱ་བ་བཤད་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །དགེ་སློང་འདི་ཉེས་སྤྱོད་ [བྱེད་པ།] བདག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བའི་གང་ཟག་ཆེ་གཞི་འམ་དཔང་པོ་ཡོད་ན་གཟུ་བོ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན་ཉེས་སྤྱོད་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་གཞི་དེ་ཟླ་བོ་གཞན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གཞན་དེ་ལ་དྲི་ཞིང་དེ་དག་གི་ཚིག་བསྟུན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚིག་བསྟུན་པ་ན། གཅིག་ན་རེ་དགེ་སློང་ཆང་འཐུང་བ་མཐོང་ཟེར་ལ། གཅིག་ན་རེ་འདིས་ཆང་མ་འཐུངས་ཀྱི་ཧྭགས་ཀྱི་ཆུ་འཐུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་
ན་ཞེས་ལུང་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག་གི་ཚིག་མ་མཐུན་པས་དགེ་འདུན་

805

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

རྣམས་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དོན་གང་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་དོན་དེ་ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཊཱི་ཀ་ལས་ངེས་པའི་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །གླེང་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་ཅི་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་སམ་མ་བྱས་ཞེས་དྲིས་ལ་གླེང་བྱའི་
ཚིག་བཙན་པར་བྱའོ། །དོན་དེ་ལྟར་ཞུ་འགྲེལ་ལས་སོ། །བདེན་པ་མཐོང་བ་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆེ་གཞི་དེ་ལ་གླེང་བྱ་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བར་ངེས་པར་གྱུར་པ་ནི་གླེང་བྱ་རང་གི་ལྟུང་བ་ཁས་བླངས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ལྟུང་བའི་ཕྱིར་

རྩོད་པ་དེ་ཞི་བའོ། །ཞུ་འགྲེལ་ལས། རྩོད་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །ད་ནི་ཉེས་པ་ངོ་མི་ཤེས་པའི་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་སྟོན་ཏེ། ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་གླེང་བྱས་ལྟུང་བ་མི་དྲན་པ་འདི་ལ་ལྟུང་བ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་མཐུན་པ་སྦྱིན་ནོ། །འོ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་མཐུན་པ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་ནི་གང་ཞེ་ན་ངེས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། རང་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དེ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་མི་དྲན་ནས་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་མི་དྲན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བརྗེད་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྗེད་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་གཉིས་ལས། སྔ་མ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་སྦྱིན་པ་འདིའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གླེང་བྱེད་དགེ་འདུན་ལ་བདག་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྔར་ཁས་བླངས་ནས་
ཕྱིས་འགྱུར་ཏེ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་མི་དྲན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་བརྗེད་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ལྟུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ལྟུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དྲན་པ་ལ་ངེས་པར་སྦྱོར་བ་སྦྱིན་ནོ། །ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་ལྟུང་བ་

806

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དེའི་ངོ་བོ་འཚོལ་བ་ [སྟེ་ལྟུང་བ་དེ་དྲན་པ།] ལ་ཕན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་གིས། ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བའི་ཆོ་ག་འདི་ནན་ཏུར་གྱི་ཚུལ་དུ། མི་འདོད་བཞིན་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་གསུམ་སྟེ། དགེ་འདུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་གཞག་པ་ལ་བྱ་བ་ནི་ནན་ཏུར་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་དུ་གཞུག་པ་འདི་ལུང་ལས་དགེ་སློང་ཤི་རི་ཀ་འདི་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་གཞག་པར་བྱ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་སྦྱིན་པའི་ལས་ཡིན་ན་ནི་རྒན་པའི་མཐར་འདུག་སྟེ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆོ་ག་གསུང་པར་རིགས་པ་ལས། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆོ་ག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཇུག་ཏུ་བཟོད་པ་གསོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བསྡིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ནན་ཏུར་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་མི་བཟང་སྟེ། མདོ་སྡེ་ལས་རང་གིས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་དུ་འདེབས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་གཞི་ [སྟེ་སྔ་མ་རྣམས་ནི་མདོ་སྡེ་ཞེས་པ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ཡིན་གསུངས་པ་ནོར།] ལས་དགེ་སློང་མི་བཞི་ནན་པའི་མཐར་ཙོག་ཙོག་པོར་འདུག་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཚོལ་དུ་གཞུག་པར་གསོལ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་དགེ་སློང་མི་བཞི་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་དུ་གཞུག་པ་སྩལ་དུ་གསོལ། དེ་སྐད་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་དུ་གཞུག་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་གཞི་ལ་མདོ་སྡེ་ཞེས་བཏགས་པ་ནི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མང་དུ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་མདོ་སྡེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདི་ལ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་

807

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གསོལ་བ་འདེབས་པ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལུང་གཞི་ལས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་གསུངས་སོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་བཞག་པ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པ་

དང་། མཇུག་ཏུ་བཟོད་པ་གསོལ་དགོས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ནན་ཏུར་ཡིན་དགོས་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །གནོད་བྱེད་གཞན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་འདི་ནན་ཏུར་ཡིན་ན་ནི། ནན་ཏུར་གྱི་སྐབས་སུ་གསུང་བར་རིགས་པ་ལས། ལུང་ལས་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་
པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་འཚོལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤུགས་
ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །[དེ་ཡང་འདི་སྐད་དུ། ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། ལུང་ལས་ནན་ཏུར་གྱི་སྡེ་ཚན་ལས་
ལོགས་ཤིག་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ནན་ཏུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན་ལུང་གཞི་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་ནི་ནན་ཏུར་གྱི་སྡེ་ཚན་གྱི་སྐབས་སུ་མ་གསུངས་པར་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་

གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །] དེ་ལ་ཕ་རོལ་པོའི་ལན་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་འདི་ནན་ཏུར་ཡིན་ཡང་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པས་ལུང་ལས་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་

སྐབས་སུ་བསྟན་ཏེ། ནན་ཏུར་གྱི་སྡེ་ཚན་ལས་ལེགས་ཤིག་ཏུ་གསུངས་སོ་ཞེ་ན།
ནན་ཏུར་ཡིན་ན་ནི། རྩོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནན་ཏུར་གྱི་སྡེ་ཚན་ལས་ལོགས་
ཤིག་ཏུ་མཛད་པར་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པར་ཅིས་ཤེས་ན་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ལ་བསྡིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་

ཡོད་ཀྱང་། ནན་ཏུར་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ནན་ཏུར་གྱི་སྡེ་ཚན་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ལུང་
ལས་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྡིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་པའི་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་འཐབ་ཀྲོལ་ལ་འབད་པས་མ་ལོག་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་དང་། འཐབ་ཀྲོལ་གྱི་རྒྱུ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བསྡུའོ། །ཕྱོགས་སྔ་མ་
ན་རེ་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་ཆོས་ཅན། ནན་ཏུར་ཡིན་ཏེ། ལྟུང་བ་ཡོད་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་

808

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དཔེར་ན་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ལ་དེ་གྲུབ་ན། དེ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་དོ་སྙམ་ན་ནི། ཡོད་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་
ཀྱི་ཤེས་པ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་དེ་ལ་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར་བྱ་བར་རིགས་ཀྱི། ཡུལ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་མཐུན་པ་འདི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བདག་ཉིད་ལ་ལྟུང་བ་ཡོད་ལ་དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཁྱད་དུ་གསོད་དོ་སྙམ་ན་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་མཐུན་པས་འདི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟུང་བ་ཡོད་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་ཟེར་རོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ [ལྟུང་བ་དེ་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་བློ་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །] པའོ། །ཐལ་འགྱུར་དེ་ནི་འདོད་ན་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་འདིའི་སྐབས་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཐལ་འགྱུར་བརྗོད་དོ། །[ལྟུང་བ་ཡོད་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་མཐུན་པར་བྱར་རུང་བའི་སྐབས་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། འདོད་ན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་འདི་ལྟུང་བ་ཡོད་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བའི་ཡུལ་ལ་

སྒྲུབ་ཅེས་ཟེར་བའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །] དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་ནི་བརྗེད་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་མ་མཐོང་བ་གནས་

809

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་བསལ་ནི་དེ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ངོ་། །ཞེས་དེ་ལ་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །[དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་མདོ་འདི་ལ་དེང་སང་ཕལ་ཆེར་དགེ་སྦྱོར་བ་འདི་ལྟར་མཛད་དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་དོ་སྙམ་ན་ཆོས་ཅན། ཡོད་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར་བྱེད་པར་ཐལ་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་རྟགས་མ་ངེས་པ་ཞུགས་ཏེ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་ལས་དེ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་

ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །] གལ་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་འདི་ནན་ཏུར་མ་ཡིན་ན། ལུང་མ་མོ་ལས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བས་ཆད་པ་བཅད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། འདི་ནི་རང་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། ཆད་ལས་བྱེད་པར་རང་གིས་ཞུས་པ་ཡིན་པས། མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ནན་ཏུར་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤོ་བ་སྤྱོད་པའི་ཆད་ལས་དེ། ཆད་ལས་ཡིན་ཡང་ནན་ཏུར་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །[རྩོད་པ།] ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

འབད་པ་མི་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དགེ་སློང་གིས་འབད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གཞུང་འདིས་བསྟན་ཏོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི་ [རྩོད་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་ཞི་བ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞི་བར་མ་བྱས་ན་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱེན་གྱིས་སྦོམ་པོར་འགྱུར་

རོ་ཞེས་སོ། །] སྦོམ་པོར་བཤད་དེ་ [ཉེས་བྱས་ལ།] སྦོམ་པོ་བཏགས་པ་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །
རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་མི་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་འཁྲུག་ལོང་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བའི་ལས་
ཀྱིས་རྩོད་པ་ལ། དངོས་སམ་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡང་ལས་ལ་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་ནི་དངོས་སུ་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་ལ། མངོན་སུམ་དང་གང་

810

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

མང་ལ་སོགས་ཞི་བྱེད་ [མངོན་སུམ་དྲན་པ་མ་མྱོས་དང་། །དེ་བཞིན་གང་མང་ངོ་བོ་ཉིད། །རྩྭ་རྣམས་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཁས་བླང་བར་ནི་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ།] གཞན་བདུན་པོ་རྣམས་ནི་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡང་འགྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་སོགས་གཞན་བྱུང་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོན་ཞུགས་ཏེ་ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་སྦྱིན་པ་འདི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། [མངོན་སུམ་དང་གང་མང་ལ་སོགས་པ།] རྩོད་པ་གཞན་དེ་ཞི་བྱེད་གཞན་གྱིས་ཞི་བར་བྱས་
པས་ན། ལས་ལ་མཐུན་པ་སྟེར་བར་འགྱུར་བས། བརྒྱུད་ནས་བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་གྱི་

རྩོད་པའི་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་པའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཚོགས་པར་དབྱུང་བ།
ཞེས་པ་ནི་གཟུ་བོ་དང་གསལ་བ་དང་གསལ་བའི་གསལ་བ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་
དང་ཊཱི་ཀ་ལས་གཟུ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་དགེ་འདུན་འཚོགས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་ཕྱུང་སྟེ་དགེ་འདུན་ཚོགས་པས་བསྐོ་དགོས་པས་ན། དགེ་འདུན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཚོགས་པར་དབྱུང་བ། ཞེས་སོ། །སྲོག་གམ་བསྙེན་པར་
རྫོགས་པ་ལས་ཉམས་ན། སྐབས་འདིའི་རྩོད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །[ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི།] ཞི་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། [མངོན་སུམ་དང་གང་མང་ལ་སོགས།] ཞི་ཟིན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་བ་ཉིད་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཕམ་པ་བྱུང་བ་སྟེ། ལུང་ལས་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དུ་སོང་བ་ནི། འགྲེལ་ཆུང་ལས། རྒོལ་བའི་དགེ་སློང་ཡུལ་ལས་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་ཏུ་སོང་ནའང་འཐབ་མོ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་རྩོད་པའི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ། །

811

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ད་ནི་གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་དེ།
སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་མཆོག་ལ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ [ཕྱག་བྱས་པའི།] དགོས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་བྱ་བར་འོས་པ་ལ་ཕྱག་བཙལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དེ་ཁེགས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས། ཕྱག་དང་བསྙེན་བཀུར་གྱི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུའི་ནང་གི་ཨུད་པ་ལ་
བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་གླེང་གཞི་འཕྲོས་པ་བཅས་པ་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །
གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་མཆོག་དང་སྡོམ་པས་མཉམ་ན་བསླབ་པ་རྒན་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
སོ། །ས་གཞན་གནས་པ་དང་ཉམས་པ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་དམིགས་བསལ་རྣམས་དང་། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་ཡང་ཁྱིམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་
བས་ཕྱག་མི་བྱ་སྟེ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་ཁྱིམ་པ་སྡོམ་ལྡན་ཡང་། སྡོམ་
བརྩོན་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་མི་རུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་གང་ཟག་གང་གིས་ཕྱག་བྱ་བ་ནི། ཟས་ལ་སོགས་པས་སྦགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲེན་མོ་དང་གོས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པས་ཕྱག་བྱ་བ་སྟེ། གཞུང་ལས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཕྱག་བྱ་བ་ནི་ཕྱག་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཡན་ལག་ལྔས་ [པུས་མོ་གཉིས་དང་ལག་མཐིལ་གཉིས་དང་མགོ་དང་ལྔ་ས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཕྱག] འཚལ་བ་དང་། སྒྱིད་

812

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

པ་ལ་འཁྱུད་པས་འཚལ་བའོ། །[མདུན་དུ་ཙོག་པོར་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། ཕ་རོལ་པོའི་རྐང་པའི་འཁྲིག་མ་གཉིས་ལ་ལག་མཐིལ་གཉིས་འཁྱུད་དེ་རྐང་པ་ལ་སྤྱི་བོས་གཏུགས་པ།] ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་འདུད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཕྱག་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ [བྲམ་ཟེ་འདི་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་དྲུག་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན།]བྲམ་ཟེ་པད་མའི་སྙིང་པོས་ [གསོལ་བ།] བདག་ཤིང་རྟ་ལས་བབས་པའམ་ལྕགས་བསྒྲེང་བའམ་སྐད་ཆེར་སྨྲ་བའམ་ལག་པ་བརྐྱང་བ་གཟིགས་པ་དེའི་ཚེ་བདག་ [ཁྱེད་ལ།]ཕྱག་འཚལ་བར་གོའུ་ཏ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་

གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་ན། ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ། བཙུན་པ་ཅི་ལགས། ཆོས་འདུལ་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཕྱག་འཚལ་བ་ཚུད་དམ། ཉེ་བ་འཁོར་ཕྱག་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་གུས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ལུས་འདུད་པ་དང་ཚིག་འབྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་མཆོག་ལ་ཕྱག་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་ནི། ཊཱི་ཀ་ལས་

དགེ་ཚུལ་གྱིས་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་སློང་མ་ལ་ཕྱག་མི་བྱ་ཞིང་། དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་སློང་མས་ནི་དགེ་ཚུལ་ལ་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་སོ་ [དེ་ལྟར་ན་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་མ་ནི་ཕྱག་འཚལ་བ་ཕར་མེད་ཚུར་མེད་ཡིན། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློབ་མ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །] ཞེས་སོ། །ཁྱམས་གསུམ་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབུས་སུ་ཁྱམས་ཆེན་པོ་ངོས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་གནས་ཁང་གསུམ་པ་ཡང་། གྲུ་བཞི་བཟང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ [སྟེ་ངོས་གཅིག་གི་དབུས་སུ་དྲི་གཙང་ཁང་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱམས་ཀྱི་ངོས་གསུམ་པ་གནས་ཁང་དགུ་དག་སྟེ། ཁྱམས་ཀྱི་ངོས་བཞི་བ་ལ་ནི་

དབུས་སུ་སྒོ་ཁང་བྱ་ཞིང་། དེའི་ངོས་གཉིས་སུ་གནས་ཁང་གཉིས་སོ་ཞེས།] དོན་དེ་ལྟར་ལུང་དང་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །
འདི་ལ་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི། ངོས་ [ཁྱམས།] གསུམ་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་ཏེ་རྐུན་པོ་

813

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མེད་ཅིང་མི་འཇིགས་པའི་གནས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་ངོས་གསུམ་དུ་བརྩིགས་ལ།

ངོས་གཅིག་མ་བརྩིགས་ཀྱང་རུང་ཞེས་བཤད་དོ། །གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་ལུགས་དེ་
ལྟ་བུ་ཡང་རུང་མོད་ཀྱི། གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་སྔ་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་རལ་བྱུང་ན་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའི། །ཡལ་བར་མི་འདོར་རོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ། །བག་ཆོས་འབྲིམ་པ་བསྐོ་ཞེས་པ་ནི་
ལུང་ལས་ཁུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བག་ཆོས་རྣམས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྲ་བརྐྱང་ཞེས་པ་ནི་སྲ་བརྐྱང་སྦེད་པ་བསྐོ་བའོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་འདིར་སྲ་བརྐྱང་སྦེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲ་བརྐྱང་འདིང་བ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་སྔར་སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི་ལས། འདིང་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་དེ་དང་འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། སྲ་བརྐྱང་འདིང་བར་བསྐོས་པ་དེ་ཤིའམ་བབས་སམ་མཚན་གྱུར་ན། དེའི་ཚབ་མ་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་སྦེད་པ་པོ་བསྐོ་བ་སྟེ། སྲ་བརྐྱང་གི་གཞིའི་ཞུ་བའི་སྐབས་ཀྱི་
ཊཱི་ཀ་ལས། སྲ་བརྐྱང་འདིང་བའི་དགེ་སློང་གཞན་དུ་གྱུར་ན་དེ་སྦེད་པ་བསྐོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་སྲ་བརྐྱང་འདིང་བའི་སྲུང་མ་གཅིག་བསྐོ་ཞེས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ལས་སྲ་བརྐྱང་སྦེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲ་བརྐྱང་བཏང་བ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བའི་ཚབ་མ་ཉིད་ལ་སྲ་བརྐྱང་སྦེད་པས་ཞེས་བཏགས་པའོ། །]

ཟན་གྱུར་ནས་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཟན་ཟོས་ཟིན་ནས་ཞེས་སོ། །[ཟས་ཟ་བ།] ཡིད་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་ཤིན་ཏུ་ནོགས་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས།

མཛེས་པ་ལ་ [མཛེས་ཆོས་པ་དེས།] ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །[ཞེ་འགྲེས་པ།] ནང་དང་བཅས་པ་ལ་ [གནོད་པ་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཉེ་བར་གནས་པ།]ཕྱག་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས། ཕྱག་བྱས་ན་འདས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་པ་རྣམ་པ་གསུམ་

814

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སྟེ། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ [ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ།] འཁོན་པ་དང་། [དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི།] རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །འོ་ན་ལུང་གླེང་གཞི་ལས། གང་འཁོན་པ་དེ་ལ་བཟོད་པར་གསལ་བ་བྱས་ཀྱང་མ་བཟོད་ན་བཀའ་སྩལ་པ། [ཉེ་དྲུང་།] ཉེས་སྤྱོད་
དུ་ཕྱིན་པ་དང་ཕྱག་བྱོས་ཤིག །དེས་ཀྱང་ནད་མེད་ [པར་གྱུར།] ཅིག་ཅེས་བྱ་བའམ་ཡང་ན་ཕྱག་བྱོས་ཤིག །དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་གཉིས་ཀ་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་། མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་དེས་ཕྱག་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་བྱས་པས་འཁོན་ཞི་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ནའོ། །ལག་གི་བླས། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དང་ལྡན་པའི་གཞིར་གཙུག་ལག་ཁང་རབ་ཏུ་གནས་པར་སྟེ་བརྩིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། དགེ་སློང་
གི་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་ན་དགོན་པ་དང་དབེན་པར་མི་བརྩིག་

གི་མི་མང་པོ་འདུ་ཞིང་ཕྱག་འཚལ་བའི་གནས་སུ་བརྩིག་ཅེས་བཤད་དོ། །
འོ་ན་རྒྱུན་ལུགས་ཉུང་བ་དང་ [རང་དབང་དུ་གཏམ་ཟེར་བའི།]ཀླག་ཅོར་དང་ [བྲམ་ཟེའི་ཀློག་པ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་འགྲོ་འདུག་གི་སྒྲའི།]སྒྲ་དང་ [རྫ་རྔ་ལ་སོགས་པའི།] ཏུག་རིང་ཆུང་བར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྙམ་ན། སྔ་མ་ནི་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དགེ་བ་གསོག་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
ཕྱི་མ་ནི་རང་གི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །[ཐ་གུ་དག་གིས་བཏག་གོ་ཞེས་པ་ནི།] ཁྲིའི་སྟེང་གི་གཞིར་
ཐགས་མ་རྒྱུ་བ་ནི། ཐ་གུ་དག་གིས་ཐགས་མ་མིག་མངས་རིས་སུ་བཏག་གོ །[ཁྲིའི་སྟེང་
གི་གཞི་རྣམས་སུ་ཞེང་སོར་བཞི་ཙམ་གྱི་དྲ་བས་བྲེ་བར་འགྲེལ་ཆུང་ལས་གསུངས་སོ། །གྲྭ་བཞིར་འཕན་བཏགས་པར་

815

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

འགྲེལ་ཆུང་ལས་གསུངས་སོ། །] དཔྱང་བ་དག་གོ །ཞེས་པ་ནི་སེང་གེའི་ཁྲི་དང་སྟེང་གི་བླ་རེ་
ལ་དཔྱང་བ་ནི་འཕྱང་བ་སྟེ་དར་གྱི་ལྡ་ལྡི་འཕྱང་བ་དང་། མུ་ཏིག་ལ་སོགས་པའི་
འཕྱང་ཕྲུལ་དག་གདགས་པའོ། །མཆོད་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་སྨྲ་བའི་རྐང་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་ན་དང་དུ་བླང་བར་བྱ་སྟེ། ཁྱིམ་བདག་དད་པ་ཅན་གྱིས་དགེ་སློང་ཆོས་
སྨྲ་བའི་རྐང་རྟེན་ལ་དྲི་བཟང་པོས་བྱུག་པ་དང་མེ་ཏོག་གིས་གཡོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་བྱེད་ན་དང་དུ་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་ཊཱི་ཀ་དང་ལུང་ལས་

གསུངས་སོ། །མཆོད་པའོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་འདུག་

པའི་མདུན་དུ་མེ་ཏོག་དང་བདུག་སྤོས་དགྲམ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །[འཁར་གྱི་ཁྱམས་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དྲུག་པོ་འདི་ལ་འབྲུ་སྣོན་ནོར་བར་བྱེད་པ་རྣམས་དགག་པའི་ཕྱིར།] སོས་ཀའི་དུས་སུ་དགེ་སློང་རྣམས་ཚ་བས་གདུངས་ཏེ་ཤ་དྲི་ངན་པ་དང་མདོག་ངན་པ་སྐྱ་བོ་སེང་སེང་བོར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། འཁོར་གྱི་འཁྱམས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གནས་
བསིལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་དེ་ནི་བསིལ་གྲིབ་དང་། རླུང་
བསེར་བུའི་རྫི་ངད་དང་། ཆུའི་རྫིང་བུའི་ཆུ་དང་དང་གསུམ་ཡོད་པས་བསིལ་བའི་རྐྱེན་གསུམ་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་ཕྱི་རོལ་རྩིག་པ་ཟླུམ་པོར་བསྐོར་
བའི་ནང་དུ་ཀ་བའི་ཚར་དག་བཙུགས་ནས་སྟེང་གཡོགས་པའི་བསིལ་གྲིབ་ཡོད་པ་དང་། བསིལ་གྲིབ་དེར་དགེ་སློང་རྣམས་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུག་པའི་ལུས་ཀྱི་དྲང་

ཐད་ཀྱི་བརྩིག་པའི་ལོགས་ལ་སྐར་ཁུང་དག་བཏོད་ནས། དེ་ལ་རླུང་བསེར་བུའི་རྫི་
དང་ཞུགས་ཏེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་རྫི་ངད་ཕོག་པ་དང་། ཁྱམས་དེའི་དབུས་
ན་ཆུའི་རྫིང་བུ་ཡོད་པས་ཆུའི་དང་བསིལ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །

816

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དེ་ཡང་ལུང་ལས་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་ངོས་གསུམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ནུབ་ལྷག་གི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་གཡོགས་ཤིང་ཕལ་ཆེར་བསྐོ་བ་ནི་
འཁོར་གྱི་ཁྱམས་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབུས་མཐོངས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པ་ཕལ་ཆེར་གཡོགས་པ་དང་། གནས་བསིལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ངོས་

གྲིབ་མ་འབབ་པའི་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་པ་ཕལ་ཆེར་བསྐོར་བའོ། །ཕྱི་རོལ་རྩིག་པས་

བསྐོར་རོ། །ཞེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས། དབུས་སུ་རྫིང་བུ་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འཁོར་
གྱི་ཁྱམས་དེའི་རྩིག་ལོགས་ལ། སྐར་ཁུང་མང་པོ་དག་གདོད་དོ། །[འཁོར་གྱི་ཁྱམས་དེའི་རྩིག་ལོགས་ཀྱི།] སྐར་ཁུང་དེ་དག་གིས་མ་མཐའ་དག་དགེ་སློང་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ལ་
འདུག་པའི་སྟན་གྱི་ཡ་མཐའ་དང་ཐད་ཀར་འབབ་པར་བྱའོ། །[རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཀུན་དགའ་ར་
བ་བརྩིག་པས་བསྐོར་བ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ཊཱི་ཀ་ཞལ་མི་གསལ་ཞིང་སྐབས་འདིའི་ལུང་མ་མཐོང་བར་མདོ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་འབྲུ་སྣོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་དགག་པའི་ཕྱིར།] ལུང་ལས་

གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་དགའ་མགུར་འགྲོ་ཞིང་འོང་བས་གཙུག་ལག་ཁང་ལམ་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྩིག་པས་བསྐོར་བ་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ་ལྕགས་
རིས་བསྐོར་བའོ། །དེ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བསྐོར་བའི་རྩིག་པ་ལ་ཆུ་ཕྱིར་འགྲོ་
ཞིང་ [ཆར་བའི་ཆུ་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི །] ནང་དུ་མི་འཁྱིལ་བའི་ཕྱིར་མདོ་མདོར་ཆུ་ཁུང་གདོད་པ་ཉིད་ཀྱང་རུང་ངོ་། །རྩངས་ནི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་རྩངས་
བཙུགས་པ་ནི་ཤིང་མང་པོ་བཙུགས་ཤིང་ཕ་རོལ་པོའི་སྟོབས་འཇུག་པའི་གེགས་བྱེད་པའོ་ཞེས་བཤད་པས། ཤིང་ཕྲ་སྦོམ་རན་པ་སྲིད་དུ་འདོམ་དོ་བ་མང་བོ་ཕྱེད་དུ་
བསྒྲིགས་པ་ལྕགས་རིའི་ཕྱི་རོལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བཙུགས་པ་ནི་རྩངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་

817

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ལྟ་བུའི་རྩངས་དང་འོབས་དག་ཀྱང་རུང་ངོ་། །
ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བར་མ་དོའི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །ཟོ་ཆུན་རྒྱུད་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆུ་བཅུ་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཟོ་ཆུན་རྒྱུད་མོའི་ཟོ་བ་ཞེས་ [རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས།] བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཟོ་བ་རྣམས་མཐོ་དམན་དུ་འཁོར་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་སོ་སོའི་བར་མ་དོ་རྣམས་མཐོ་དམན་དུ་འཁོར་ཞིང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་བྲི་བར་བྱ་སྟེ། [དེ་ལྟར་
བྲིས་པའི་དགོས་པ་ནི།]སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །[རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས།] ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དག་བྲི་ཞེས་པ་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །[དེ་གསུམ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བྲི་བར་གསུངས་སྙམ་ན།]
ཕུག་རོན་དང་སྦྲུལ་དང་ཕག་གི་རྣམ་པ་བྲི་བ་ནི་ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་
ལས་བཤད་དོ། །བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བྲི་བ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་དྲངས་པ་ལས། མ་རིག་པ་ནི་བུད་མེད་
བྲི་བར་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་ནི་རྫ་མཁན་སྣོད་དག་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲེའུའི་གཟུགས་སོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ཆགས་པ་དག་གོ །རེག་པ་ནི་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའོ། །ཚོར་བ་ནི་སྐྱེས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་

མྱོང་བར་བྱེད་པའོ། །སྲེད་པ་ནི་བུད་མེད་བུ་འཚོ་བའོ། །ལེན་པ་ནི་བུད་མེད་ལ་མངལ་ན་གནས་པ་འཇུག་པའོ། །སྲིད་པ་ནི་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་འབྲང་བའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་

818

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

འབྲངས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བའོ། །རྒ་བ་ནི་སྐྱེས་པ་རྒས་ཤིང་འཁོགས་པའོ། །ཤི་བ་ནི་མི་ཤི་བའི་གཟུགས་བྲི་བའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །མ་རིག་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས། །མིང་དང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག །རེག་ཚོར་སྲེད་ལེན་སྲིད་པ་དང་། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་རྒ་
ཤིའོ། །ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ལྷའི་ཕོ་ཉ། དམྱལ་བའི་རབས་བྲི་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་ལྷའི་ཕོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་དེ་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་ལྷའི་ཕོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གཅིག་བཙོན་དུ་བཟུང་ལ་གཤིན་རྗེའི་མདུན་དུ་ཞལ་ལྕེ་སྦྱོར་བ་འདྲ་བ་བྲི་ཞེས་བཤད་དེ་དེ་རྣམས་གང་བྲིས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །[སྨན་ཁང་དུ་ནི།] དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ནད་པའི་རིམ་གྲོ་མཛད་པ་སྟེ་ནད་གཡོག་མཛད་པ་བྲི་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་གསུངས་སོ། །[འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་ནད་པ་ཁྲི་ལ་ཉལ་བ་འདྲ་བར་བྲིས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནད་གཡོགས་མཛད་པ་འདྲ་བར་བྲི་ཞེས་བཤད་དོ། །]དྲི་གཙང་ཁང་ས་གཞི་ལེགས་པར་བསྟར་བའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བའམ། མཎྜལ་ཞལ་ཞལ་ལེགས་པར་བསྟར་བ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་དགོས་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དཀོན་མཆོག་གི་དོན་དུ་འཕྱག་དར་བྱས་པ་དང་ཞལ་ཞལ་བྱས་པ་ལ་གཙུག་ལག་གི་ཚིགས་སུ་གཅད་པ་གདོན་ཅིང་ [འགམ་སྟེ་འགྲོར་གནང་བས།] འགོམ་མོ། །ཞེས་ [དེ་ལྟར་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་གསུངས་སོ། །] སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲི་གཙང་ཁང་ལ་སོགས་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་གྲིབ་མ་ལ་འགོམ་ན་ཡང་ངོ་། །[མར་མེའི་སྡོང་པོ་ཡལ་ག་གཅིག་པ་ནི་གང་ཟག་ལ་མི་གནང་བའི་ལུང་དང་གནང་བའི་ལུང་གཉིས་ཀ་སྐབས་འདིར་ཊཱི་ཀར་ཁུངས་སུ་དྲངས་ཏེ།]

མར་མེའི་སྡོང་པོ་ཡལ་ག་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པས་བདག་

819

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གིར་བྱ་བ་བསྟེན་པར་མི་བྱའོ། །
འདི་ནི་ལུང་ལས་དགེ་འདུན་ལ་ནི་ཡལ་ག་གཅིག་པའི་མར་མེའི་སྡོང་པོ་རྙེད་ན་ཡང་རྗེས་སུ་གནང་ངོ་གང་ཟག་ལ་ནི་རྗེས་སུ་མི་གནང་ངོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ལས་ཁུངས་

སུ་དྲངས་སོ། །ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་ཡལ་ག་དུ་མ་པ། དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པས་བདག་གིར་བྱ་བ་བརྟེན་པར་མི་བྱའི། ཡལ་ག་གཅིག་དང་ལྡན་པ་བདག་གིར་བྱ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ལུང་དེ་ཊཱི་ཀས་ཁུངས་སུ་དྲངས་ཤིང་། ལུང་སིལ་བུ་ལས་ཀྱང་མར་མེའི་སྡོང་པོ་ཡལ་ག་གཅིག་པ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་ལ་ཡང་གནང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མར་མེའི་སྡོང་པོ་ལ་ཡལ་ག་གཅིག་པ་དེ་གང་ཟག་ལ་གནང་བའི་ལུང་དང་བཀག་པའི་ལུང་གཉིས་ཀ་བྱུང་ཡང་བཀག་པའི་ལུང་དེ་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། ལག་ལེན་དོག་མཐའ་གཟུང་ངོ་། །ཁྲུ་བཞི་དང་ཁྲུ་དོ་པ་ཉིས་བལྟབ་ཏུ་བྱེད་དེ་བཙེམ་མོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྟན་གྲུ་བཞི་སྲིད་དུ་ཁྲུ་བཞི་དང་ཞེང་དུ་ཁྲུ་དོར་བྱས་ལ།
སྲིད་ཉིས་བལྟབ་ཏུ་བྱས་ན་གྲུ་བཞིར་འགྱུར་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་དང་གསུམ་ཆར་ལས་སྔས་ནང་

ཚངས་ཅན་དེ་ནི་རས་སྲིད་དུ་ཁྲུ་བཞི་ཉིས་བལྟབ་ཏུ་བྱས་པ་དང་། སྔས་དེའི་ཞེང་དུ་ནི་ཁྲུ་དོ་པ་ཉིས་བལྟབ་ཏུ་བྱས་ཏེ་བཙེམ་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སོ་སོར་བརྟག་པར་མ་བྱས་པར་ཉལ་བར་མི་བྱ། ཞེས་པ་འདི་ནི་ [ཊཱི་ཀར་ཞལ་མི་གསལ་ཡང་།] ལུང་ལས་སྟན་ལ་མ་བརྟགས་པར་ཉལ་བས་འོག་ཏུ་སྦྲུལ་ཆུད་དེ་སྦྲུལ་དང་དགེ་སློང་གཉིས་ཀ་ཤི་བར་གྱུར་ནས། བཀའ་སྩལ་པ། སྟན་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཉལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། འགྲེལ་ཆུང་ལས་མལ་བྱ་བའི་གཞིར་སེམས་ཅན་ཡོད་དམ་མེད་མལ་དང་སྟན་ལ་སོ་

820

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སོར་བརྟགས་པ་མ་བྱས་པར་ཉལ་བར་མི་བྱ་ཞེས་སོ། །
དེ་ཡང་ལུང་ལས་མལ་སྟན་མེ་མར་ལ་བརྟག་པར་མི་བྱ་ཡི། ཉིན་པར་མལ་
སྟན་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནུབ་མོ་ཉལ་ཁར་བརྟག་ཅེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཨར་མོ་ནིག་ནི་ཐགས་མ་ཁྲ་བོའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཨར་མོ་ནིག་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དྲེའུ་རྔོག་ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟན་རིང་མོ་ཨར་མོ་ནིག་གི་སྟན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དགེ་སློང་རྣམས་གྲལ་ལ་འཁོད་ན། སྟན་རིང་པོ་ཨར་མོ་ནིག་དེ་ནི། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་བཞི་ཡན་ཆད་ཚོགས་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལ་ནི་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྟན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་ཨར་མོ་ནིག་གི་སྟན་རིང་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་གྲལ་བྱས་ཏེ་འཁོད་ན་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་སྔ་ཕྱི་ལོ་བཞི་ཁྱད་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་གཞན་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་དེ་ལས་གཞན་པར་ནི་ཨར་མོ་ནིག་དེ་ཡང་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྟན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལས་གཞན་པ་སྟེ་བསྙེན་རྫོགས་གང་ཟག་གཉིས་སམ་གསུམ་འདུས་པར་ནི་ཨར་མོ་ནིག་གི་སྟན་རིང་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དགེ་སློང་གཉིས་སམ་གསུམ་གྲལ་ལ་འཁོད་ན། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་སྔ་ཕྱི་ལོ་བཞི་ཁྱད་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་གཞན་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ཞིང་། ཨར་མོ་ནིག་གི་སྟན་རིང་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དགེ་

821

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སློང་དང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལྷན་ཅིག་འདུག་ན་ཡང་དགེ་སློང་གིས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་མདོ་འདིས་བསྟན་ཏོ། །ཨར་མོ་ནིག་ནི་མཚོན་པ་སྟེ། སྟན་རིང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དགེ་སློང་གིས་གཞན་དང་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ཉེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །གནས་གཞན་གྱི་རྫས་གཞན་དུ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་བླང་དུ་མི་རུང་ཡང་། བླངས་ཟིན་པར་གྱུར་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ནོད་པ་འབུལ་དུ་གཞུག་སྟེ། རྫས་དེ་གནས་གཞན་དུ་ནོད་པར་བྱེད་པ་པོ་སྟེ། ལེན་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་རྫས་དེ་
ཁུངས་སུ་ཕྱིར་འབུལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ [རྫས་དེ་ནི་ལེན་པ་པོ་སུ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བླངས་པའི་རྫས་དེ་ཉིད་དམ་སྐྱིན་མ་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་བར་བྱ་བ།] ཉིད་དོ། །གནས་གཞན་གྱི་རྫས་གནས་གཞན་དུ་ལེན་པ་པོ་དེ་མ་རྙེད་དམ། མཐུ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་རྫས་དེ་མ་ཁུགས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། གནས་གཞན་དུ་ཁྱེར་བའི་རྫས་དེ་མི་ཁུགས་ན་དབྲོག་པའོ། །ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྫས་དེ་ལེན་པ་པོ་དེ་ལ་གང་ཟག་གིས་དབྲོག་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟོབས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། [རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་དབྲོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབས་པ་པོ་ཞེས་སོ། །] རྫས་དེ་སྟོབས་པར་བྱེད་པ་པོ་སུ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱིན་པ་འབུལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་ལུང་སིལ་བུ་ལས་གང་གིས་བྱིན་པ་ལ་རིན་ཐང་བཞིན་དུ་ཕོབ་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཚད་དམ་གདུགས་ཉིད་ཀྱི་ལུས་
ཀྱི་ཞིང་ཚད་དོ། །[འགྲེལ་ཆུང་ལས་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚད་བྱས་ཀྱང་རུང་གདུགས་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་ཚད་དུ་བྱས་ནས་སོ། །] ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཚད་དུ་
གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་བྱའོ། །

822

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ཁ་ཅིག་ནི་གདུགས་ཀྱི་རྩིབས་ཀྱི་ཚད་དུ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། འོད་
ལྡན་ལས་ཀྱང་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་གདུགས་ཀྱི་ཁོག་པའི་ཚད་དམ་ཁྲུ་དོ་པར་གནང་ངོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་ལས་དགེ་སློང་དགོན་པ་པའི་དྲུང་དུ་ཆོམ་རྐུན་པ་འོངས་ཏེ། ཕྱོགས་དང་ལམ་དང་ཚེས་གྲངས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། ཁོ་བོ་ནི་དགོན་པ་བའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ལན་མ་ཐེབས་པས་དགེ་སློང་དེ་ལ་བརྡེག་པར་གྱུར་ནས། བཀའ་སྩལ་པ་དགོན་པ་པས་ཕྱོགས་དང་ལམ་དང་ཚེས་གྲངས་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །སྦོམ་དགའ་མོ་དབྱར་ཁང་གི་རྩིག་ལོགས་ཀྱི་སྐར་ཁུང་ཆེན་པོ་ན་འདུག་པར་བྱེད་ནས་དགེ་སློང་མས་སྐར་ཁུང་དུ་འདུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་
ལས་གསུངས་ཀྱང་། ཊཱི་ཀ་ལས། སྐར་ཁུང་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་སྣང་ཡལ་
ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་སློང་མས་འདུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་མ་གོས་མེད་པ་ཅན་གྱིས་འདུག་པར་མི་བྱ་བ་དེ་ལ་རྡུལ་གཟན་ནི། གཅེར་བ་བསྐྱབ་པའི་གོས་ཉིད་ཡིན་ [པས་དགེ་སློང་མས་རྡུལ་གཟན་གྱོན་ན་གཅེར་བུར་འདུག་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན།] ནོ། །
དགེ་སློང་མས་རྡུལ་གཟན་གྱོན་ན་གཅེར་བུར་འདུག་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་སྡེ་ཁྲོས་པར་གྱུར་ཏེ། འཕགས་མ་ཨུཏྤ་ལའི་མདོག་དེ་གསད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྣམ་སྦྱར་ལ་མཚོན་ཆ་དང་ཁབ་དང་སེང་ལྡེང་གི་ཕུར་བ་དག་གིས་བསྣུན་པ་ན། དེ་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་གཙུག་ལག་
ཁང་དུ་འོང་དུ་མི་འཇུག་པར་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པར་གྱུར་ནས། བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སློང་དག་གིས་དགེ་སློང་མ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པ་དག་བཟློག་པར་མི་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྔ་མ་འདི་རྣམས་གསུངས་སོ། །དགེ་བསྐོས་ཀྱིས་དགོངས་

823

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཀར་གཙུག་ལག་ཁང་ [གི་སྒོ།] བསྡམས་ནས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གྲྭ་གྲར་རྐུན་པོ་ཡོད་པར་དོགས་པའི་སར་ཀུན་ཏུ་བཙལ་ཏེ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཤིང་ལྗོན་པ་དག་ཆུ་བཅུ་བས་བསྐྱང་བ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཤིང་ལྗོན་པ་བསྐྱེད་པ་དེའི་དྲུང་དུ་ལག་པ་དང་རྐང་པ་བཀྲུ་བ་ནས། ལྷུང་བཟེད་བཀྲུ་བ་དང་ཁྲུས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་ལྗོན་པ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཆུ་བཅུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་ལྗོན་པ་མང་དུ་བསྐྱེད་པ་ན། དགེ་སློང་སློབ་མ་མང་ཉུང་ལ་སྐལ་སྐལ་དུ་བགོ་སྟེ། འཁོར་མང་ཉུང་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་བསྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། འཁོར་མང་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་མང་དུ་བསྐྱང་ལ། འཁོར་ཉུང་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་ཉུང་དུ་བསྐྱང་སྟེ་ [ལུང་ལས་སྐལ་སྐལ་དུ་བགོས་ཏེ་ལས་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །] བྱི་དོར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱང་བར་བྱ་བའོ། །ཤིང་ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་གི་དྲུང་
དུ་སོ་ཤིང་བཟའ་བ་དང་ [ཞེས་པ་ནི་སོ་ཤིང་གི་རྩེ་མོ་སོའི་བར་དུ་ཅུང་ཟད་ཟས་ཏེ་རྩེ་མོ་ལོང་བོར་གྱུར་པ་དེས་སོའི་དྲི་མ་རྣམས་འཁྲུད་ཅིང་ཆུས་བཀྲུ་བའོ། །] ཤིང་ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་གི་དྲུང་དུ་ཁ་བཀྲུ་བ་དང་ཤིང་ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་གི་དྲུང་དུ་རྐང་པ་བཀྲུ་བ་སྟེ་ [ཊཱི་ཀ་ལས།] ཁ་བཀྲམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཆུ་བཅུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱའི། ཆུ་བཅུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་ཤིང་ལྗོན་པ་གཅིག་པུ་དེ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁ་ [ཊཱི་ཀ་ལས།] བཀྲམ་སྟེ་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཀའ་ཀློག་པ་ན་སྡེབ་སྦྱོར་དང་ཚིག་དང་རིམ་པ་ལ་རང་གིས་བསྒྱུར་ཞིང་སྦྱར་བ་དེ་ལ་གཞོལ་བ་སྟེ་རང་གིས་བསྒྱུར་ཞིང་སྦྱར་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས། རང་གིས་སྦྱར་ཏེ་ཀླག་པར་མི་བྱའོ། །མདོར་ན་ཚིག་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་རང་གིས་བསྒྱུར་ཏེ་ཀླག་པར་མི་བྱའོ། །
དེ་ཡང་སྡེབ་སྦྱོར་ནི། ཊཱི་ཀ་ལས་རིང་པོར་དྲང་བ་དང་ང་རོ་འགྱུར་བ་ལ་

824

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

སོགས་པའོ་ཞེས་སོ། །ཚིག་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཚིག་རེ་རེར་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ཀློག་པའོ་ཞེས་སོ། །རིམ་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཀློག་པའོ་ཞེས་ཞལ་མི་གསལ་ཡང་། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་དང་ལུང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལྟར་ན་རིམ་པ་ནི་ཚིག་སྔ་
ཕྱིའི་གོ་རིམ་གྱི་རིམ་པ་སྟེ། ཚིག་གི་གོ་རིམ་སྔ་ཕྱི་བསྒྱུར་ཏེ་ཀླག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་རིམ་པ་སྦྱར་ནས་གདོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གོ་རིམ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འདོན་པ་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་
བཤད་དོ། །འོ་ན་ཡུལ་གྱི་སྐད་རིགས་ཐ་དད་པའི་སྐབས་སུ་ཡི་གེ་རིང་པོ་ལས་ཐུང་ངུར་བསྒྱུར་བ་དང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གོ་རིམ་བསྒྱུར་བ་ལས་ཀྱང་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ལྗོངས་ཀྱི་ངེས་པའི་ཚིག་ཡིན་ན་ལྟུང་བ་མེད་
གསུངས་སོ། །ལུང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཡུལ་དེ་ནི་གྲགས་པའི་ཚིག་གིས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཚིག་བསྟན་པར་ནུས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་བསྟན་པར་མི་ནུས་པས་ཞེས་བཤད་
དོ། །རམ་ཕྱིས་ནི་སྣག་ཚའི་བུམ་པ་སྟེ་མངོན་ཚན་ཅན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཞུ་བའི་འབྲེལ་
བ་ལས་གསལ་ལ་ [ཡུལ་ཁ་ཅིག་ན་སྣག་བུམ་ལ་རམ་ཕྱིས་ཟེར་རོ། །] དེ་ [ཤི་བའི་ལུས།] བསྲེག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་ལས་ [ཤི་བའི་ལུས།] མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་བསྲེག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ [ཤི་བའི་ལུས།] དེ་བསྲེག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་བ་འཁོར་གྱི་ཞུས་པ། ལུས་འདི་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེས་ལ། ཤི་བའི་ཚེ་ན་དེ་དག་ཀྱང་འཆི་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྨའི་སྒོ་རྣམས་

825

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

སུ་བརྟགས་ཏེ་བསྲེག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟུང་གི་མདོ་ལས་ནི་མི་ཤི་ནས་ཞག་བདུན་ཚུན་ཆད་ལུས་ཀྱི་སྲིན་བུ་གཉིས་མི་འཆི་བར་བཤད་ཀྱང་། འདུལ་བ་ལུང་
གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ་། །[རོའི།] མགོ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་དབུ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ང་
ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་བསམ་
གཏན་དང་བཟློས་ཏེ་ཀློག་པའི་སྒོ་ནས་ངའི་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྒྱུ་མཚན་གསུངས་པར་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་ཡང་མཚུངས་པར་སྦྱར་རོ་ཞེས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་སྔ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །ཊཱི་ཀ་ལས་ [ཁ་ཅིག་མཆོད་རྟེན་གྱི་བང་རིམ་ནི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཡིན། བུམ་པ་ནི་སྐུ་ལུས་ཡིན། བྲེ་ནི་དབུ་ཡིན། གདུགས་བཅུ་གསུམ་ནི་དབུ་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་གཟུགས་སྐུའི་བཤད་པ་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།] མཆོད་རྟེན་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཞུ་འགྲེལ་ལས་མཆོད་རྟེན་གྱི་

གནས་ནི་ [ཞུ་འགྲེལ་ལས་མཆོད་རྟེན་དེ་ཉིད་གནས་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པ་འདུ་བའི་སྒོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཆོད་རྟེན་ནི།] ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མཁྱེན་པ་དང་སྟོབས་དང་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཉིད་དུ་བསླང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
འབྲས་བུའི་ཚད་དག་གིས་དེའི་གདུགས་གཅིག་ལྷག་པའོ་ཞེས་པ་འདི་རང་

826

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀས་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་ལུང་ལས། དགྲ་བཅོམ་པའི་ [མཆོད་རྟེན།] ནི་གདུགས་ལྔའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ནི་གདུགས་བཞིའོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་ནི་གདུགས་གསུམ་མོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ནི་གདུགས་གཉིས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ནི། དགྲ་བཅོམ་པའི་ནི་གདུགས་བཞིའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ནི་གསུམ་མོ། །ཕྱིར་འོང་གི་གཉིས་སོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ནི་གཅིག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་མ་མོ་ལས་ཀྱང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་མཆོད་རྟེན་ནི་ཕང་ལོ་བཞི་པར་བྱའོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ཕང་ལོ་གཅིག་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་ལས་འདོན་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་ཡང་། མདོ་རྩ་བས་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ་། །[མཆོད་རྟེན་གྱི་མདུན་དུ།] མར་མེ་འཛིན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་མར་མེའི་ཕྱིར་ཀོང་བུ་བྱ་བའོ་ཞེས་སྣང་ཡང་། ཁང་བུ་དང་ཀོང་བུ་ [ཊཱི་ཀའི།] ཡི་གེ་ནོར་བ་འདྲ་སྟེ། མར་མེ་འཛིན་པ་ནི་མར་མེའི་ཁང་བུ་སྟེ། སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གླེང་གཞི་ལས་མཆོད་རྟེན་ལ་མར་མེ་ཕུལ་བ་ན། ཁྱིས་མར་མེ་འཐུངས་ནས་སྣོད་ཀྱང་ཁྱེར་ནས། བཀའ་སྩལ་པ། མར་མེའི་ཁང་བུ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[མར་མེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་ལ།] འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་མར་མེ་མི་ཤི་བའི་སྐབས་ཁ་ཡོད་གཅིག་བྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལུང་ལས་མཆོད་རྟེན་ལ་བ་ལང་གིས་སྙོགས་ནས། བཀའ་སྩལ་པ། མཆོད་རྟེན་ལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལན་ཀན་ [ཤིང་དག །] གྱིས་

བསྐོར་རོ། །ཞེས་སོ། །
འདི་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཤིང་ཐགས་ཀྱིས་བསྐོར་
ཞེས་སོ། །ལུང་ལས་མཆོད་རྟེན་ལ་ལན་ཀན་གྱིས་བསྐོར་བ་དེ་ལ་རྟ་བབས་མེད་

827

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

པས་མི་མཛེས་པར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། མཛེས་པར་བྱ་བའི་རྟ་བབས་བསྒྲེང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྟ་བབས་འདི་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོར་རྡོ་རིངས་བསྒྲེང་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འདི་ནི་རྡོ་རིངས་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་དང་གཞི་འགྲེལ་ལས། རྟ་བབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ [སྒོ་དྲུང་གི །] ལམ་པོ་ཆེའི་སྒོ་མཐོན་པོ་སྒྲེང་བའོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལེགས་སོ། །ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་རྟ་བབས་ནི་རྩ་བའི་སྒོ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྩིག་པ་མ་གཏོགས་པར་ཤིང་ [རུ་བཞི་ལྟ་བུ།] གཉིས་བསྒྲེང་བ་
ལ། [ཡ་ཐེམ་ལྟ་བུ།] ཤིང་གཅིག་གིས་སྟེང་ནས་བཀབ་པ [འི་སྟེང་དུ་རྒྱན་མང་པོས་མཛེས་པར་བྱས་པ།]སྒོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། [རྟ་བབས།] འདིའི་མིང་གཞན་ནི་སྒོ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བལྟམས་པ་དང་ཞེས་པ་ནི་སྐུ་བལྟམས་པའི་དུས་སྟོན་བྱ་བ་སྟེ། ལུང་གྲེང་གཞི་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་ག་ལ་སྐུ་བལྟམས་
སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཚེས་བདུན་ལ་སངས་རྒྱས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་ནས་བལྟམས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བདུན་སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་བབ་པའི་ཚེ་ན་སྐུ་བལྟམས་པའི་དུས་སྟོན་བྱ་བའོ། །གཙུག་ཕུད་དང་ཞེས་པ་ནི། གཙུག་ཕུད་བཞག་པའི་དུས་སྟོན་བྱ་བ་སྟེ། ལུང་ [འཇིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་ལུགས་ལ་བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་སྐྲ་ལན་ཅིག་བྲེགས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར།] གླེང་གཞི་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ན་དབུ་སྐྲ་བྲེགས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལོ་དྲུག་ལོན་པ་ན་ [ད་ཕྱིན་ཆད་སྐྲ་མི་འདྲེག་ཅེས་དགའ་སྟོན་བྱ་སྟེ།] གཙུག་ཕུད་བཞག་ཅེས་གསུངས་པས། འདི་ལོ་ལྔ་ལྔ་ནས་མཆོད་སྟོན་ལན་རེ་རེ་བྱེད་པ་སྟེ། སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གླེང་གཞི་ལས་ལོ་ལྔ་ཞིང་
ལན་ཅིག་མཆོད་སྟོན་སྦྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

828

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དབུ་སྐྲ་དང་ཞེས་པ་ནི་དབུ་སྐྲ་བྲེགས་པའི་དུས་སྟོན་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ལོན་པ་ན་ཁྱིམ་ནས་མངོན་པར་བྱུང་སྟེ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་སྐྲ་ཉིད་ཀྱིས་བྲེགས་པའི་དུས་སྟོན་བྱ་ [ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་གཙུག་ཕུད་འདྲེག་
པའི་དུས་སྟོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབུ་སྐྲ་བྲེགས་ཏེ་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བོར་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བླངས་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་སུ་བཞག་པར་གྱུར་པའི་ཉི་མ་དེ་ལ། དད་པ་ཅན་གྱི་བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་གིས་དུས་སྟོན་

པར་བྱས་པ་དེ། གཙུག་ཕུད་འདྲེག་པའི་དུས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །] བའོ། །བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་སྟོན་བྱ་བ་ནི་ལུང་གླེང་གཞི་ལས་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་མངོན་དུ་ཆུད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་ལུང་གཞི་ལས་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཟླ་བ་སྒྲ་གཅན་
གྱིས་ཟིན་པའི་ནུབ་མོ་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་སྟོན་བྱ་བའོ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་བུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པི་སྐུ་གཟུགས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུའི་ཆ་ལུགས་ཅན། དར་ཐོད་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པའོ། །རྐང་རྒྱན་དང་། རྣ་བའི་བུ་གར་གཞུག་པའི་གདུབ་སྐོར་རྣ་རྒྱན་ [སྐུ་ངེས་པར་བུད་མེད་རྒྱན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའོ། །] ནི་ངེས་པར་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་པས་རྒྱལ་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་གདགས་པར་མི་བྱའོ། །[ལག་གདུབ་ཀྱང་མི་བྱ་བར་བེ་ཤ་ཀས་བཤད་ཀྱང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལྟར་ན་ལག་གདུབ་བྱར་རུང་ངོ་། །] རྒྱན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ [གདུ་བུ་དང་དཔུང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ] འི་རྒྱན་གདགས་པ་ནི་རྒྱལ་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་གདགས་པའོ། །གཟུགས་བཞུགས་པའི་ཤིང་རྟ་དེ་ལ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་དག་བསྒྲེང་ངོ་ཞེས་སོ། །སྐུ་གཟུགས་བཞུགས་པའི་ཤིང་རྟའི་མདུན་གྱིས་གཞི་ལམ་པོ་ཆེར་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་སྟེ་མེ་ཏོག་

829

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

གི་ཕྲེང་བའི་སྣོད་བྱའོ། །ལུང་ལས་ཕྲེང་བའི་སྣོད་བགྱིའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །[ལམ་པོ་ཆེར་
ཕྲེང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་བྱ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱའི་ཞལ་ནས་སྐུ་གཟུགས་ལ་མཆོད་པའི་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་ས་ལ་མི་འབབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་པོ་ཆེའི་ས་གཞི་ལ་རས་དཀར་པོ་འདིང་བ་ཡིན་ནོ་གསུང་ཡང་།] ཕྲེང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་འདི་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཤིང་རྟའི་མདུན་དུ་བྲེ་འདྲ་བའི་སྒྲོམ་གྲུ་བཞི་བྱས་ལ་དེའི་ནང་དུ་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་བཞག་ལ་གཏོར་ཞེས་བཤད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཟ་མ་ཏོག་འདིའི་དགོས་པ་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་གཏོར་བ་དག་ས་ལ་མི་འབབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཕྲེང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་འདི་ནི་ཤིང་རྟའི་མདུན་གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། ལམ་པོ་ཆེར་ཞེས་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལམ་པོ་ཆེ་མ་ཡིན་པ་ས་གཞི་འབར་འབུར་ཅན་ལ་སོགས་པར་ནི་ཤིང་རྟ་ཁྲིད་པར་མི་ནུས་ལ། ས་གཞི་ནི་ཤིང་རྟའི་ལམ་མོ་ཞེས་བཤད་དོ། །[རྣམ་
པ་གཅིག་ཏུ་ན་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་འདི་ནི། སྐུ་གཟུགས་བཞུགས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟེང་དུ་བཞག་ཀྱང་རུང་སྟེ་ལུང་ལས་ཤིང་རྟའི་སྟེང་དུ་ཕྲེང་བའི་སྣོད་བགྱིའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །] ཕྲེང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་ནི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བའི་སྣོད་དེ། སྣོད་དེའི་ནང་དུ་དྲིའི་ཟ་མ་ཏོག་གཞུག་པ་སྟེ་དྲི་ཞིམ་པོས་བཀང་བའི་སྣོད་གའུ་ལ་སོགས་པ་གཞུག་པའོ། །འདི་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཤིང་རྟའི་ [ཕྲེང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་སྟེ།] མདུན་གྱི་སྒྲོམ་གྱི་སྟེང་དུ་ [དྲིའི་ཟ་མ་ཏོག་དེ།] ཞིམ་པོའི་དྲི་བསྲུང་གིས་གབ་རྩེ་ [ཏེ་གའུ།]
བཀང་ལ་བཞག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་པ་ནི་མི་རུང་པ་དང་མཐུན་ལ་ཞེས་པ་ནས། རུང་བར་རོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་མདོ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་རྒྱས་པར་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

830

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

དེ་ལྟར་བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།
སྙན་པའི་དྲི་བསུང་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དཔག་

བསམ་ཤིང་། །ལྷག་པའི་ཏིང་འཛིན་ཡལ་འདབ་རྒྱས་ཤིང་ལྷག་མཐོང་མེ་ཏོག་མདངས་ལྡན་མཛེས། །རྣམ་གྲོལ་མཆོག་གི་འབྲས་བུ་བཟང་པོས་ཕན་བདེའི་དགའ་སྟོན་འགྱེད་བྱེད་པའི། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་འདི་ལ་གཅེས་སྤྲས་མཛོད་ཅིག་སྐྱེས་བུ་དག །རྣམ་དག་ཁྲིམས་ལྡན་མཁས་པའི་གསུང་དབྱངས་བདུད་རྩིའི་རོ་མཆོག་
མྱངས་པའི་མཐུས། །འདུལ་བ་ལུང་དང་ལུང་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་
མཚོའི་བཅུད་བསྡུས་ནས། །ལེགས་བཤད་རྣམས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གཞན་ལ་
ཕན་བློས་བསྒྲུབས་པ་འདིས། །ནམ་མཁའ་གནས་བཞིན་འདི་ཡང་གནས་ནས་སྐྱེ་དགུ་ཡོངས་ལ་ཕན་བྱེད་ཤོག །སྐྱེས་ཐོབ་བློ་གྲོས་སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ཡངས་པ་
ལ། །འདུལ་བ་གསལ་བྱེད་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བའི་ཚེ། །སྤང་བླང་དོན་ལ་ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་བསལ་བྱས་ཤིང་། །གཞན་ཕན་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་ཀུན་ནས་འཕྲོ་གྱུར་ཅིག །བསྟན་པའི་རྩ་བ་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་རིན་ཆེན་འདིའི། །ཚིག་དོན་རབ་གསལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རབ་འཕྲོས་པས། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་པད་མོ་
རྣམ་འབྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་བྱེད་ཤོག །འདི་ནི་མཐོང་དང་མིང་ཐོས་དྲན་དང་རེག་པ་དང་། །འདི་མཉན་བསམ་དང་གཞན་ལ་འཆད་སོགས་གང་བགྱིས་པ། །དེ་དག་ཀུན་ལ་དགེ་ལེགས་ཡོན་ཏན་འདིས་བསྐྱེད་ནས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་གཞི་རྟེན་ཆེན་པོར་འདི་གྱུར་ཅིག །རང་གཞན་ཀུན་
གྱི་དུས་གསུམ་དགེ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ཚོགས་ཀུན་གྱིས་སྲིད་པའི་རྒྱ་

831

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

མཚོ་རྒལ་བྱས་ནས། །ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་ཕྱིན་གྱུར་ཅིང་། །རྣམ་
པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །གསེར་གྱི་ས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཇི་བཞིན་འདི་ཡིས་གཞན་ཕན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། །གངྒཱའི་ཆུ་བོ་རྒྱུན་རིང་ཇི་བཞིན་འདི་ལས་གཞན་ཕན་རྒྱུན་རིང་དང་། །འཇིག་རྟེན་རྩི་སྨན་སྣ་ཚོགས་ཇི་བཞིན་འདིས་ཀྱང་
གཞན་ཕན་སྣ་ཚོགས་ཤིང་། །དཔག་བསམ་འབྲས་བུ་ལྷུན་གྲུབ་ཇི་བཞིན་གཞན་ཕན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྨོན། །ཐུགས་དགོངས་རྣམ་དག་དང་བའི་མཁའ་ལ་བྱམས་པའི་ཏིང་འཛིན་སྤྲིན་འཁྲིགས་ཤིང་། །ཐུགས་རྗེའི་གློག་འཁྱུག་སྙན་པའི་འབྲུག་སྒྲ་ཕྱོགས་
སུ་གསལ་བར་གྲགས། །ལེགས་གསུངས་དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་ཆར་གྱིས་ཕན་

བདེའི་མེ་ཏོག་རྒྱས་མཛད་དེའི། །བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་གུས་པ་ཆེན་པོས་བདག་ཕྱག་འཚལ། །
འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་བཤད་ལུང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་འདི་ནི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཟངས་ཆེན་པའི་
ཞབས་ཀྱི་པད་མོ་སྤྱི་བོས་བླངས་ནས་གསུང་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་རོ་མཆོག་ལེགས་པར་མྱངས་པའི་ [མཚོ་སྣ་བ།] དགེ་སློང་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་འདུལ་བ་ལུང་དང་ལུང་འགྲེལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་ལོ་བཅུ་ཕྲག་དུ་མར་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་གཞན་ལ་ཕན་བློས་རྣམ་པར་བསྐྱོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས།

ཚིག་གསལ་ཞིང་དོན་གོ་སླ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་རྫོགས་སོ། ། ། ། [བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི། རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱ་བར་གདམས་པ་དང་། གཞན་ཕན་ཡུན་རིང་བར་སྨོན་ལམ་གདབ་པ་དང་། གཞན་ཕན་རྒྱ་ཆེ་བར་སྨོན་ལམ་གདབ་པ་དང་། བསྟན་པ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་སྨོན་ལམ་གདབ་པ་དང་། བསྟན་པའི་གཞི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བར་

832

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།
སྨོན་ལམ་གདབ་པ་དང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། །གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་སྨོན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཕྱག་བྱ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏོ། །འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་གང་དང་གང་ལ་བརྟག་ནས་བཀོད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་འདུལ་བ་ལུང་ནི་དགེ་སློང་ཕ་མའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་བམ་པོ་གཉིས་པ་རྣམ་གཉིས་དང་ལུང་དུམ་བུ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལུང་གཞི་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་དང་། བཀའ་ལུང་གཞུང་དམ་པའོ། །དེ་ཡང་ལུང་གཞི་ལ་བམ་པོ་བརྒྱ་དང་དགུ་ཡོད་ཅིང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལ་བམ་པོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ལ་བམ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དོ། །ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལ་སྒོ་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་བམ་པོ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་ལ། དེ་ཡང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བམ་པོ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ནི་ལོཙྪ་བ་དཔལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མ་ཡིན་པའི་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་ནི། ལོཙྪ་བ་གཞན་གྱིས་སྔ་ཕྱིར་བསྒྱུར་བའོ། །གཞུང་དམ་པ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་འགྱུར་ལ་གཞུང་བླ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུང་ཞུ་བ་ཉུང་ཤོས་ཞེས་གྲགས་སོ། །འདི་ནི་རིམ་པ་ལྷག་པ་བརྩིགས་པའི་མཚན་གྱུར་ཡན་ཆད་བོད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་ཅིང་། དེ་མན་ཆད་བསྒྱུར་འཕྲོ་ལུས་སོ། །སྔ་འགྱུར་ལ་གཞུང་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བོད་དུ་འགྱུར་ཞིང་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་གཞུང་དམ་པ་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ་ལུང་ཞུ་བ་དང་། ལུང་འདུལ་བྱེད་དང་། ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ལུང་ལྔ་ཚན་པ་དང་། ལུང་བཅུ་དྲུག་པ་དང་། ལུང་གླེང་གཞི་དང་། ལུང་སིལ་བུ་དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་དང་། མ་ན་བི་ཀ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུས་ཞུས་པ་དང་། ལུང་མ་མོ་དང་། ཨུ་པ་ལིས་ཀུན་དྲིས་པ་དང་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་གོ །ཀུན་དྲིས་པ་ནི་འདུལ་བའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་བདུན་པོ་ཀུན་དྲིས་པའོ། །གཞན་ཡང་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་སློབ་དཔོན་ཐོག་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་བསྡུས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་པ་དབབ་པ་བསྡུ་བའི་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྡོམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་དང་། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་ཆོས་འདུལ་བ་མདོ་དང་། ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་དང་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་། ཐག་གར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་། སློབ་དཔོན་པྲཛྙཱ་ཀ་ར་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པའི་འགྲེལ་ཆུང་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ཡོན་ཏན་འོད་པ་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ།

833

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།
དེ་ལྟར་མདོ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་གསུམ་པོ་སློབ་དཔོན་བེ་ཤ་ཀས་མཛད་པའི་དགེ་སློང་གི་ཀ་རི་ཀའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལྔ་བཅུ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སུམ་བརྒྱ་བ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་འོད་ལྡན་དང་། གཞན་ཡང་ལུང་གཞིའི་སྟོད་འགྲེལ་སློབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་སྟེ་རྫས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ཡན་ཆད་བོད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་མཛད་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བོད་དུ་འགྱུར་ལ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བོད་དུ་བསྒྱུར་བ་དེ་དག་དང་། ལུང་ཞུ་བའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་འདིའི་ས་བོན་སྐྱེ་འཇིག་ཡན་ཆད་ཅི་སྙེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་འདུལ་བ་བསྡུས་པ་སློབ་དཔོན་ཁྱད་པར་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་སྟེ་འགྱུར་སྔ་ཕྱི་གཉིས་དང་། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ་འདུལ་བ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། གཞུང་འགྲེལ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་པ་དང་ལུང་གི་རྣམ་བཤད་ཅེས་གྲགས་པ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་བམ་པོ་བརྒྱད་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གི་བརྗེད་བྱང་བམ་གསུམ་མ་དང་། དགེ་སློང་མའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་ཀ་ལྱ་མི་ཏྲས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་པོ་འདུལ་བ་དྲི་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་། དྲི་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱིས་བསླབ་པའི་གཞི་མདོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་། ཀ་རི་ཀ་ལྔ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་མཛད་པ་དང་། དགེ་སློང་གི་ལོ་དྲི་བ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་ལོ་དྲི་བ་ཡན་ཆད་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་ཡང་འདུལ་བ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་དང་། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་གང་བ་སྤེལ་གྱིས་མཛད་པ་དག་སྟེ། མདོར་ན་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལོ་གྲངས་མང་པོར་ལེགས་པར་བརྟག་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །སརྦ་མངྒ་ལཾ། ། ། །]

སྤྲོས་བྲལ་དབྱིངས་ལས་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་མཐའ་ཡས་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བའི་ཆུ་
འཛིན་ཆེས་ཆེར་འཁྲུགས། །ཆོས་ཀུན་གཟུགས་བརྙན་མ་འདྲེས་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་

834

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

ངོས་སུ་གསལ་འཆར་དགྲ་གཉེན་དབྱེར་མི་འབྱེད། །སྲིད་ཞིའི་དཔལ་ལ་ནམ་ཡང་
ཞེན་པ་མི་མངའ་སྲིད་པར་འཁྱམས་དང་མཛའ་ཞིང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས། །གང་གིས་
སྐྱོབ་མིན་བསྐྱབ་བྲལ་སྙིགས་མའི་འདྲེན་པར་ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་བསྐྱེད་ཐུ་བ་
མཆོག་དེ་མཆོད། །གང་དེར་མ་ཐུལ་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས། །ཞུ་དང་འདྲི་ལ་མཆོག་གྱུར་ཉེ་བར་འཁོར། །འོད་སྲུངས་ཆེ་སོགས་བཀའ་བསྡུ་རིམ་མཛད་ཀྱི། །དགྲ་

བཅོམ་རྒྱལ་སྲས་པཎ་གྲུབ་རྣམས་ལ་འདུད། །རྗོད་བྱེད་ལུང་སྡེའི་བརྗོད་བྱ་མཐའ་ཀླས་པ། །ཉུང་ངུའི་ཚིག་གིས་ཕྱིས་རབས་གདུལ་བྱ་ལ། །གསལ་མཛད་ཡོན་ཏན་
འོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དེ། །བསམ་དུ་ཤེས་ན་གཞལ་བར་མི་སྤྲོ་སུ། །སྒྲ་གཅན་ཟིན་ནས་རིམ་བརྒྱུད་གཞི་ཐམས་ཅད། །ཡོད་སྨྲའི་ལུགས་བཞིན་ལྗོངས་འདིར་སོ་ཐར་བསྟན། །ཐོག་མར་སྤེལ་མཛད་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ། །ལ་སོགས་འདུལ་འཛིན་བརྒྱུད་བཅས་ཕྱག་གི་ཡུལ། །འདུལ་བ་འབུམ་སྡེའི་མངའ་བདག་མཚོ་སྣ་བ། །དེའི་གསུང་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འདི། །ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱིས་བླངས་དོར་བལྟ་བའི་མིག །བདག་ཀྱང་སྙིང་ལ་གཟུང་སྟེ་འབད་པས་མཆོད། །འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་
ཐུགས་རྗེའི་རྟ་ལྗང་གིས། །མཚོ་སྣའི་ལེགས་བཤད་ཉིན་བྱེད་དགུང་སྔོན་
གྱི། །དབྱིངས་སུ་བསྟོད་ཚེ་རྒྱལ་བསྟན་པདྨོའི་ཚལ། །དབྱིག་འཛིན་རྒྱན་དུ་དར་
རྒྱས་འདི་རྨད་བྱུང༌། །སོ་ཐར་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཐོབ་ཐོབ་པ་དང༌། །མི་ཉམས་སྲུང་དང་
ཉམས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པའི། །ཐབས་ལ་རྨོངས་བཞིན་ཐེག་པའི་ཡང་རྩེ་རུ། །རང་ཉིད་
རློམ་ཡང་ཐུབ་པས་སྨད་པའི་ཡུལ། །བསྟན་ལ་བཞུགས་ནས་གཉེན་འཁོར་འདོད་ཡོན་སོགས། །ཚོལ་བ་ལྷུར་ལེན་ཡུལ་དང་དུས་སོགས་ལ། །བསྙད་ནས་བག་ཡངས་

835

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཅི་བདེར་སྤྱོད་པ་ནི། །རྒྱལ་བསྟན་འཇིག་པའི་རྒྱུ་རུ་ལུང་ལས་གསུངས། །ཡང་དག་
བསླབ་ཁྲིམས་བླང་སྣས་ཚུལ་བཞིན་དུ། །བསྲུངས་པ་གང་དག་རང་རང་སྲིད་ལས་

ཐར། །གཞན་དུ་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཉེས་ལྟུང་ལ། །འཛེམས་མེད་སྤྱོད་རྣམས་བྱོལ་སོང་བས་ཀྱང་བླུན། །དགག་སྒྲུབ་གནང་བའི་བཅས་མཚམས་ཕྲ་རགས་དང༌། །ཉེས་ལྟུང་འབྱུང་བའི་གཞི་བསམ་སྦྱོར་དངོས་སོགས། །ལེགས་སྟོན་དགེ་བའི་བཤེས་དང་གསུང་རབ་ལ། །ཚུལ་བཞིན་རྟོན་རྣམས་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་བསྔགས། །དེས་ན་གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྡན་བརྒྱ་ཕྲག་གི །བློ་གྲོས་མིག་འབྱེད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འདི། །དཔེ་རྙིང་རྣམས་ལ་བྲིས་སྐྱོན་མང་བཞུགས་ལ། །བསལ་ནས་དག་པར་བཅས་
ཏེ་པར་དུ་བཞེངས། །བློ་གསལ་ཚོགས་རྣམས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་མཛོད་ལ། །ཆོས་འདུལ་ཐོས་དང་བསམ་པས་གཏན་ལ་འབབ། །ཐུབ་པའི་བཅས་མཚམས་ཕྲ་རགས་མཐའ་དག་ལ། །བླང་དོར་འཚོལ་བ་མེ་དར་འབད་འཚལ་ལོ། །འགའ་ཞིག་རྒྱལ་བསྟན་དུས་
ཀྱི་མཐའ་མ་རུ། །སླེབས་ཅེས་སྙིང་ལས་ཆུང་ངུར་སྐད་འབྱིན་ཀྱང༌། །རང་རང་རྒྱལ་

བའི་བསྟན་དང་མཇལ་དུས་འདིར། །སྙིང་ལས་ཆུང་ངུར་གནས་ན་རང་ཉིད་ཕུངས། །དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ནི། །འཚོལ་བ་མི་སྲིད་རྫོགས་
ལྡན་དུས་ལས་ཀྱང༌། །རྩོད་ལྡན་དུས་སུ་བསླབ་ཁྲིམས་ལེགས་སྲུང་བ། །ཕན་ཡོན་
ལྷག་པར་གསུངས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས། །རང་རྒྱུད་རྒྱལ་བསྟན་བསླབ་ཁྲིམས་མིག་
བཞིན་དུ། །བསྲུང་ལ་སྤྲོ་བའི་སྐྱེས་བུས་ས་སྟེང་འགེངས། །ཕན་བདེའི་གཞི་རྩ་རྒྱལ་བསྟན་སྒོ་ཀུན་ནས། །འཕེལ་ལ་ཉེར་འཚེས་ནམ་ཡང་མི་བརྫི་ཤོག །འཁོར་བའི་སྐྱོན་ཀུན་གློ་བུར་དྲི་མ་ལས། །གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་གཏན་བདེའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀུན། །རྒྱལ་

836

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ།

གསུངས་བསླུ་བ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས། །ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་ལས་འདའ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཚུལ་ཁྲིམས་ས་གཞིར་སྙིང་རྗེའི་ས་བོན་སྐྲུན། །ལྷག་བསམ་དྲོད་གཤེར་
རྐྱེན་གྱིས་ཉེར་བསྐྱེད་པའི། །བྱང་སེམས་མྱུ་གུར་ཚོགས་གཉིས་ལོ་འདབ་རྒྱས། །སྐུ་གསུམ་འབྲས་སྨིན་འགྲོ་ཀུན་མྱུར་སྤྱོད་ཤོག །
རྒྱལ་བསྟན་དྲི་མ་མེད་པ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཕན་བདེའི་དཔྱིད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་
ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ནི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་
གྱིས་འཇུག་པ་ལ་རག་ལུས་ཤིང༌། དེ་ཡང་གང་ལ་འཇུག་ཡུལ་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་རྣམས་ཀྱང་དག་གསལ་ལེགས་པ་ཞིག་དགོས་འདུག་སྙམ་པའི་བསམ་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་མུར་༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་དབུ་ཕར་མཛོད་འགྲེལ་བཅས་དང༌། ལྷག་པར་དུ་ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་
འདུལ་ཊཱིཀ་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཅས་སྔོན་ནས་པར་བརྐོས་སུ་འདུག་ཀྱང༌། དེང་དུས་བགྲེས་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། པར་གསར་བཏབ་རྣམས་ཇི་བཞིན་ཕན་ཐོགས་དཀའ་བ་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པ་ན་འདི་དག་པར་གསར་བཞེངས་ཀྱི་འདུན་པ་

བསྐྱེད་དེ། ཆོས་སྲིད་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ཡོངས་འཛིན་ཇི་ཧྲན་ཤན་སི་དེ་མོ་
ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཆེན་པོར་གནས་ཚུལ་ཞིབ་མོལ་བྱུང་འཕྲལ་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ནས་ཀྱང་
ཐུགས་འགན་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཁན་དྲུང་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། མཁན་ཆུང་

གྲགས་པ་བློ་ལྡན། རྩེ་གཉེར་ངག་དབང་བློ་གསལ་བཅས་པར་བརྐོའི་དོ་དམ་དུ་བསྐོ་བཞག་དང༌། པར་རྙིང་རྣམས་ལ་ཡིག་སྐྱོན་སོགས་ཡོད་མེད་དང་གསར་བརྐོས་ལ་ཡང་ཞུ་དག་རུང་དགོས་རྒྱུར་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། མཚན་

837

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ སྨད་ཆ།

ཞབས་པ་སྒོ་མང་དགེ་བཤེས་བློ་བཤེས་བློ་བཟང་ངག་དབང༌། བློ་གླིང་པ་དགེ་
བཤེས་ཡེ་ཤེས་ཐབས་མཁས། བདེ་ཡངས་པ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར། སེར་བྱེས་པ་བྱམས་པ་ཀུན་བཟང་བཅས་ལ་ཞིབ་འཇུག་ལེགས་པར་དགོས་ཚུལ་ངོས་དང་སྲིད་སྐྱོང་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ཟུང་ནས་ནན་སྨོས་བགྱིས་པར་མཚོ་
ཊཱིཀ་པར་རྙིང་གི་ཡིག་ཆེན་ཡིག་ཆུང་ཅི་རིགས་ལ་བྲིས་ནོར་མང་དུ་ཡོད་རིགས་རྣམས་བསལ་དགོས་ལམ་དང་ཁུངས་དག་གཅིག་དགོས་ངེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང༌། གཞུང་སའི་གསུང་རྟེན་གླེགས་བམ་ཁྲོད་དུ་མཚོ་ཊཱིཀ་བྲིས་རྙིང་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་
འདུག་ཀྱང་དེ་དག་པར་རྙིང་དང་ཆ་འདྲ་ཤ་སྟག་ཏུ་འདུག་པ་དང༌། གཉལ་གྲྭ་སྐོར་དགོན་པར་ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བའི་ཕྱག་དཔེ་ངོ་མའི་སྟེང་ནས་འབྲས་བློ་གླིང་དགེ་
བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་དག་བགྱིས་པའི་དཔེ་ཞིག་འབྲས་ཏྲེའུ་
ཁམས་ཚན་དུ་ཡོད་ངེས་འདུག་པ་འཕྲལ་བཞེས་བསྐྱངས་གནང་མཛད་དགོས་སྨོས་བྱུང་བར་བརྟེན། དེ་བཞིན་འཕྲལ་བླང་བགྱིས་པར་གོང་གསལ་ཞུ་དག་པར་རྣམས་
ནས་འབྲས་ཏྲེའི་དཔེ་དང༌། དཔེ་རྙིང་བྲིས་མ་བཀྲས་ལྷུན་པར་མ་བཅས་གོ་བསྡུར་
གྱིས་པར་རྙིང་ལ་གོང་འོག་འཁྲུགས་པ་དང་ཆད་ལྷག་ནོར་འཁྲུལ་ཡོད་རིགས་རྣམས་བསལ་ཏེ་ཞུས་དག་རུང་བགྱིས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་འབྲུག་ལོ་ནང་གསར་བཞེངས་བགྱིས་པའི་པར་བྱང་སྨོན་ཚིགས་སུ་ཤཱཀྱའི་བཙུན་པ་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེས་སྨོན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དང་བཅས་ཏེ་སྤེལ་བའོ། ། ། །

པར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌། ། ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །
ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་
རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །
༄༅། ། ནམཿ སམནྟབུདདྷཱནཱཾ། ཨཙིནཏྱཱདབྷུཏརཱུཔཱིཎཱཾ། ༀཏཱརེསྭཱཧཱ། །
ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཚེ་འགོམ་ཡུག་གིཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །